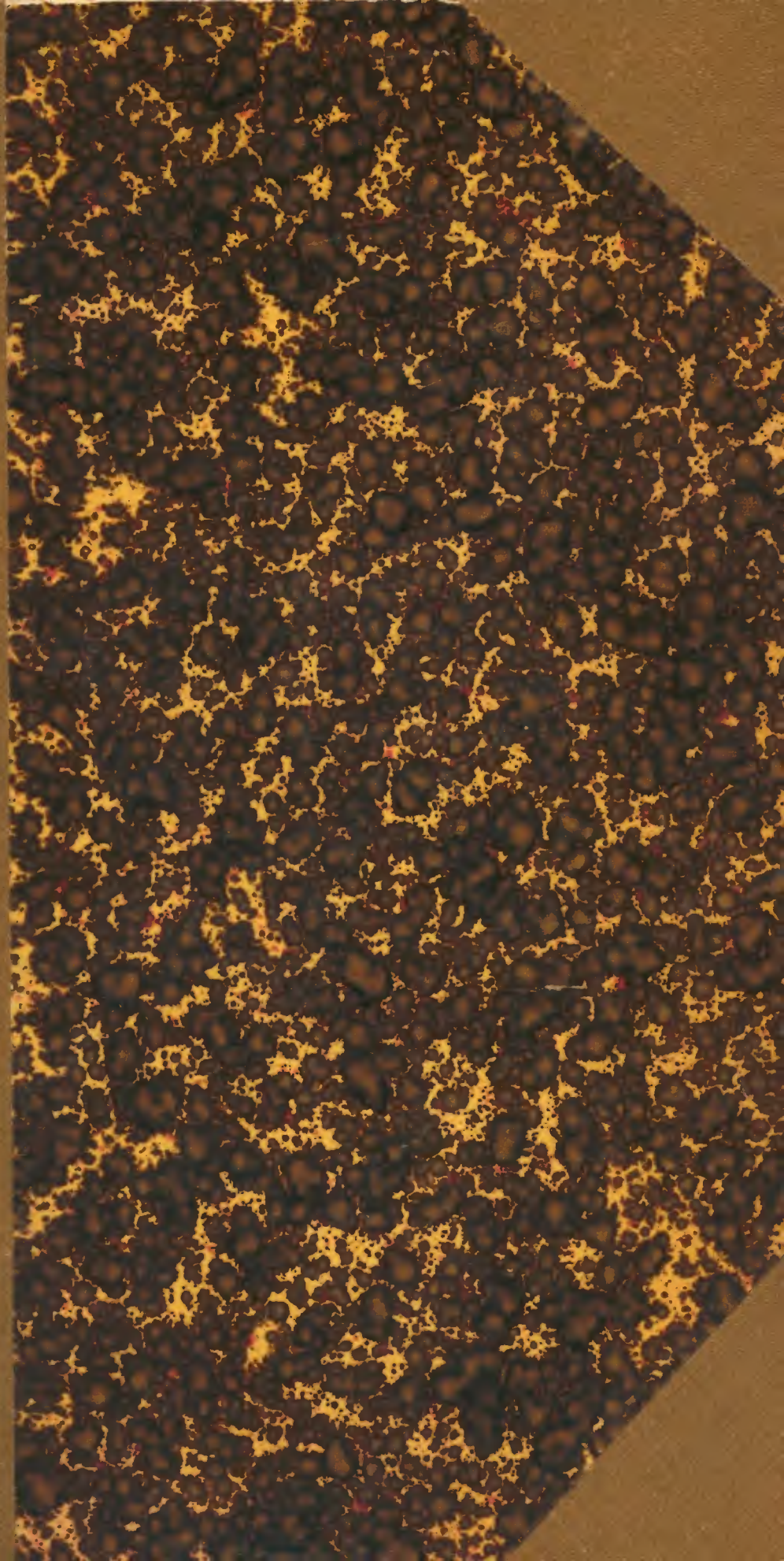

KONSULATBERETNINGER

Indberetninger fra de norske legationer og konsulater m. m.

1909.

Utgit av

Utenriksdepartementet med bistand av Norges Oplysningskontor for Næringsveiene.

Trykt i Centraltrykkeriet, Kristiania 1909.

INDHOLDS-FORTEGNELSE.

A. Stedregister.

	Ukeutg. Hefte.	Ukeutg. Side.	Mds.utg. Hefte.	Mds.utg. Side.
Aalborg			4	87
Aarhus			4	87
Aden			7	172
Alexandria.				
Aarsberetning 1908			3	74
Import	20	77		
Alger.				
Aarsberetning 1907			1	20
do. 1908			12	243
Import og export 5, 17;	6	23		
Kystfart 29, 113;	32	128		
Alloa			10	225
Altona			8	184
Amble.				
Havneavgifter	38	152		
Amiens.				
Aarsberetning 1908			5	104
Motorkongres	28	112		
Ancona			7	157
Antwerpen.				
Aarsberetning 1908			5	113
Certepartiklausuler	34	136		
Export, import	47	198		
Fisk; hermetik	28	112		
Fyrstikker	28	112		
Is	28	112		
Navigeringsregler 9, 35, 36;	15	60		
Pap; papir	29	114		
Sten	28	111		
Trælast	26	102		
Træmasse	27	105		
Archangelsk.				
Aarsberetning 1907			1	1
Bank, ny	48	208		
Export; import	1	2		
Fiskerier 42, 171;	47	197		
Havneforhold	35	140		
Sælfangst	42	171		
Trælast	48	204		
Arensburg			6	138
Argentina, se ogsaa Buenos Aires.				
Fest- og helligdage	9	36		
Astillero (Spanien).				
Havneforhold	7	28		
Australien, se ogsaa Melbourne, Sydney.				
Fosforfyrstikker	2	6		
Importforbud	6	24		
Bangkok			2	54
Barcelona.				
Klipfisk 22, 88;	26	104		
Skibsfart	25	98		
Utstilling	51	228		
Bari			7	156
Batum			6	145
Bayern, se München.				
Beira			7	166
Belgien, se ogsaa Antwerpen.				
Fest- og helligdage	9	36		
Bengalen, se Calcutta.				
Berlin.				
Aarsberetning 1908			8	178
Brynesten	41	170		
Dun	43	182		
Export 7, 25;	23	91		
Exportmuligheter	40	158		
Filigransarbeider	43	182		
Fisk	41	161		
Fiskerier	42	175		
Forretningsliv 2, 5;	3	11		
Fyrstikker	41	166		
Gjødningsmidler	43	182		
Huder og skind	44	188		
Hummer, ræker	41	163		
Høstberetninger 2, 8; 16, 64; 24, 96; 27, 108; 36, 144; 41, 167; 42, 174; 45, 192;	50	224		
Import 7, 25;	23	91		
Is 8, 32;	43	178		
Jod	43	183		
Kalciumkarbid	45	191		
Kaliindustrien	46	196		
Karve	42	176		
Kli	43	183		

	Ukeutg. Hefte.	Side.	Mds.utg. Hefte.	Side.
Klipfisk	41	162		
Kondenseret melk	43	180		
Konserver 35, 137;	36	143		
Krebs	45	190		
Ræker	41	163		
Sild	41	161		
Ski	41	167		
Skibsfart	43	180		
Sten	42	169		
Told 11, 44; 28, 110; 37, 148;	39	156		
Tran	44	188		
Trælast 41, 164; 48, 201; 49, 209;	50	217		
Træmasse	42	177		
Træmel, træuld	45	190		
Tyttebær	40	160		
Utstilling	48	208		
Vildt	43	178		
Zinkmalm	33	132		
Bermuda, se Hamilton.				
Bilbao.				
Malmlastehavne	7	28		
Mangel paa interesse for det spanske marked	10	40		
Birma, se Rangoon.				
Bizerte			4	101
Björneborg			9	209
Bombay.				
Aarsberetning 1907—08			2	53
Hængelaase m. v.	20	80		
Merkning av varer	20	80		
Bo'ness			10	226
Bordeaux.				
Aarsberetning 1908			5	104
Klipfisk 4, 14; 9, 35; 13, 51; 18, 71; 22, 88; 25, 99; 30, 120; 39, 155; 43, 181; 48, 205;	51	228		
Smugling	33	132		
Usolide befragtere	33	130		
Borgå			9	209
Brasilien, se ogsaa Rio de Janeiro.				
Fest- og helligdage	15	58		
Brazzaville (Kongo).				
Export; import 4, 16;	5	19		
Bremen			8	183
Brest			5	106
Britisk Columbia, se Vancouver.				
Britisk Guyana, se Georgetown.				
Britisk Sydafrika, se Johannesburg, Kapstaden.				
Bruges.				
Aarsberetning 1908			5	118
Returlast	33	132		
Bryssel.				
Aarsberetning 1908			5	117
Bearbeidelse av det belgiske marked	36	144		
Utstilling 24, 96;	49	216		
Bucarest.				
Aarsberetning 1907			8	202
Told	3	12		
Buenos Aires.				
Aarsberetning 1908			7	149
Høstberetninger 1, 3;	47	200		
Import 14, 54; 16, 64; 37, 145;	38	149		
Linfrø 1, 3;	47	200		
Skibspapirer	43	183		
Sten	48	208		
Utstillinger	49	216		
Varemerkebeskyttelse	49	216		
Buffalo, N. Y.				
Aarsberetning 1908			3	69
Import	20	8		
Bulgarien, se Sofia.				
Burntisland			10	226
Buschir			8	202
Calais			5	106
Calcutta.				
Aarsberetning 1907—08			1	23
» 1908—09			7	169
Callao.				
Havneforhold	15	60		
Cartagena, Columbia.				
Fest- og helligdage	40	160		
Cartagena, Spanien.				
Certepartier	2	7		
Klipfisk	27	108		
Castro Alen (Spanien)	7	28		
Castro Urdiales (Spanien)	7	28		
Cayenne			7	172
Ceylon			8	216
Charbin.				
Utstilling	21	84		
Charleroi			5	118
Charleston.				
Fiskeavfald	46	195		
Chefoo			11	236
Cherbourg			5	107
Cherson			6	146
Chile, se Valparaiso.				
Christianstad			2	43
Civitavecchia			7	154
Cognac			5	107
Colombo			8	216
Columbia, se Cartagena.				
Complemento (Spanien)	7	28		
Congo, se Brazzaville.				
Corfu			1	27
Costa Rica.				
Havneforhold	27	108		
Curacao.				
Skibsavgifter	4	15		
Danmark, se ogsaa Kjøbenhavn.				
Territorialgrænsen ved Skagen	5	20		
Danzig.				
Fersk fisk; saltet sidl 1, 2;	45	190		
Ski og kjælker	45	190		
Demerara, se Georgetown.				
Dicido (Spanien)	7	28		
Douarnenez			5	107
Dresden			8	186
Dundee			10	226
Dunkerque			5	107
Durban			7	165
Düsseldorf			8	187
East London			7	166
Ecuador, se Guayaquil.				
Egypten, se ogsaa Alexandria, Kairo.				
Fest- og Helligdage	4	15		

	Ukeutg. Hefte.	Side.	Mds.utg. Hefte.	Side.
Emden			8	185
England, se London.				
Esbjerg			4	87
Eupatoria			6	146
Falklandsoerne, se Port Stanley.				
Faxe			4	87
Fécamp			5	107
Fiji, se Levuka.				
Finland, se ogsaa Helsingfors.				
Exporttold	30	120		
Vaaben etc. 35, 140;	37	148		
Forenede Stater, se ogsaa New York, San Francisco, Washington.				
Fest- og helligdage	12	48		
Skibsavgifter 33, 131;	37	147		
Frankfurt a. M.				
Aarsberetning 1908			8	186
Utstilling	49	216		
Frankrike se Havre, Paris.				
Fredericia			4	87
Frederikshavn			4	88
Freetown			9	216
Færoerne, se Thorshavn.				
Gand			5	118
Garston.				
Havneforhold 12, 47;	15	60		
Geestemünde.				
Aarsberetning 1908			8	185
Stok- og klipfiskbedrift	25	100		
Gefle			2	48
Genua.				
Aarsberetning 1908			4, 91;	7, 154
Klipfisk	24	93		
Lempning i handelsforpligtelser	21	82		
Præmiekonkurrence om plan for bygning av huse i Syditalien	7	28		
Røkesild; sardiner	27	106		
Stokfisk	24	93		
Toldfrihet	9	35		
Tran	27	106		
Træmasse	27	105		
Georgetown (Demerara)			8	204
Gibraltar			9	216
Glasgow.				
Aarsberetning 1908			10	227
Hø	51	227		
Gravelines			5	107
Greifswald			8	196
Guayaquil			8	203
Guatemala			5	124
Göteborg.				
Aarsberetning 1908			2	38
Høstutsigter	37	148		
Smør; egg	29	116		
Haiti, se Port au Prince.				
Halmstad			2	41
Hamburg.				
Aarsberetning 1908			5, 119;	8, 173
Papir	41	168		
Sten	5	20		
Tyttebær	27	107		
Hamilton (Bermuda)			8	204
Hangö			9	209
Havana.				
Aarsberetning 1907			6	125
Havneavgifter	15	60		
Import 32, 125; 33, 129;	42	176		
Klipfisk 11, 44; 21, 83;	48	206		
Kondenseret melk	1	1		
Sukker	29	115		
Havre.				
Aarsberetning 1908			5, 108;	9, 214
Fiskerier 11, 41;	12	45		
Rogn 10, 37;	12	48		
Sardinfiske	11	41		
Hawaii, se Honolulu.				
Helsingborg			2	42
Helsingfors.				
Aarsberetning 1908			9	205
Fisk	45	189		
Høstberetninger 27, 108; 37, 148;	38	152		
Import, export	11	43		
Papir	13	51		
Samarbeide mellem mekaniske verksteder	9	39		
Told 13, 52; 41, 167;	43	184		
Trælast 11, 43;	23	92		
Træmasse	13	51		
Tømmerauktioner 23, 92;	24	96		
Helsingør			4	88
Hobart (Tasmania)			7	163
Holbæk			4	88
Holland, se Rotterdam.				
Honduras.				
Export			2	56
Hongkong.				
Aarsberetning 1908			11	239
Exportmuligheter	51	225		
Fragter 4, 14;	34	135		
Papir	34	133		
Sardiner	42	174		
Skibsbygning	34	135		
Told	43	184		
Honolulu			7	171
Horsens			4	88
Indien, se Bangkok, Bombay, Calcutta, Singapore.				
Island.				
Forretningsliv	29	116		
Skibsdokumenter	3	12		
Skibsfart			10	230
Told	23	92		
Italien, se Genua.				
Japan, se Tokio.				
Johannesburg.				
Aarsberetning 1908	7	167		
Import 40, 157;	41	164		
Kalmar			2	38
Kairo			3	81
Kanada, se ogsaa Montreal.				
Forbud mot import av kvæg fra de Forenede Stater 12, 47;	18	72		
Kapstaden.				
Aarsberetning 1908			7	163
Diamanter	4	13		
Import	39	154		
Keiser Wilhelm-Kanalen			5	122
Kiel			8	185
Kina, se ogsaa Shanghai.				
Fest- og helligdage	4	15		

	Ukeutg. Hefte.	Side.	Mds.utg. Hefte.	Side.
Kiungkow			11	236
Kjøbenhavn.				
Aarberetning 1908			2, 49;	4, 85
Fisk	17	67		
Fiskefartøier, statslaan til anskaffelse av	11	42		
Fiskerier	48	206		
Forretningsliv	8	29		
Gjødningsstof, nyt	48	207		
Handelsflaate	45	192		
Handelsreisende i Danmark	15	57		
Høstberetning	29	114	4	86
Is	11	44		
Karantænelov	17	68		
Kondenseret melk 43, 181;	45	190		
Landbruksprodukter, export til Norge av: 4, 15; 9, 35; 10, 38; 13, 51; 17, 67; 23, 91; 27, 108; 33, 131; 35, 140; 40, 160; 43, 182;	48	207		
Margarin 11, 43;	29	113		
Motorindustri	28	112		
Mursten 11, 43;	19	76		
Poteter	46	196		
Sildehandel	8	30		
Told 11, 42;	27	108		
Trælast	9	33		
Træmasse	9	33		
Kobe.				
Aarsberetning 1907			1	15
—»— 1908			6	129
Kolberg			8	195
Kolding			4	88
Kongo, se Brazzaville.			5	117
Konstantinopel.				
Toldreglement	42	176		
Korsør			4	88
Kuba, se Havana.				
Köln			3	81
Königsberg.				
Aarsberetning 1908			8	188
Sild	29	113		
Utstilling	15	60		
Landskrona			2, 43;	3, 84
La Rochelle			5	111
Leeward Islands, se St. John's, Antigua.				
Leipzig.				
Dun	43	182		
Hvalkjød	45	191		
Leith.				
Aarsberetning 1908			10	217
Fiskerier 4, 15; 8, 32; 12, 47; 17, 68; 21, 81; 26, 104; 30, 119; 34, 134; 39, 154; 43, 179;	48	205		
Høstberetning	48	207		
Sæl- og hvalfangst	5	20		
Lemvig			4	89
Libau.				
Aarsberetning 1908			6	138
Frihavn	34	130		
Liège			5	118
Lille			5	111
Lima			1	27
Lissabon.				
Aarsberetning 1908			2, 51	9, 213
Export, import 3, 9;	49	213		
Sundhetspas for skibe	23	92		
Livorno			7	155
London.				
Hø	32	128		
Isimport 3, 12; 8, 32; 11, 44; 16, 64; 20, 80; 25, 99; 29, 114; 34, 134; 38, 151; 43, 182; 47, 200;	51	228		
Skibsfart 1, 3; 3, 12; 9, 35; 11, 44; 16, 64; 20, 80; 25, 99; 30, 120; 34, 134; 39, 156; 43, 182; 47, 200;	51	228		
Trælast 3, 12; 8, 32; 13, 51; 18, 70; 23, 91; 26, 102; 32, 128; 38, 151; 48, 205;	51	227		
Utstilling 23, 91;	39	155		
Lorient			5	111
Lourenço Marques			7	166
Louvain			5	118
Luleå			2	48
Lübeck			8	185
Fersk sild	1	2		
Luxemburg.				
Import	37	148		
Lyon			5	111
Lysekil			2	41
Maceio			1	12
Madras			7	172
Madrid.				
Appelsiner	41	166		
Export	13	50		
Hermetikindustri	14	56		
Klipfisk 28, 111;	45	190		
Leveranceer til den spanske stat	7	27		
Skibsavgifter 4, 15: 24, 94;	26	104		
Skibsfartspræmier 28, 109;	37	147		
Skibspapirer	43	184		
Magdeburg			8	191
Malmö			2	43
Manila			3	83
Mannheim			8	187
Mariager			4	89
Mariehamn			9	210
Marseille.				
Aarsberetning 1908			5	111
Advarsel mot usolide kommissionærer	8	32		
Olivenhøst	45	192		
Sjømandsstreik	29	113		
Matupi			1, 27;	10, 229
Mauritius, se Port Louis.				
Melbourne.				
Aarsberetning 1908			7	158
Cement	41	167		
Fiskevarer	39	153		
Fyrstikker	41	166		
Hvetehøsten 40, 160;	49	215		
Kondenseret melk	41	167		
Papir	41	167		
Trælast	41	166		
Messina.				
Forhold efter jordskjælvet 6, 21; 7, 27; 7, 28;	15	60		
Mexiko.				
Export og import	9	35		
Milwaukee, Wis.				
Tobak	50	224		

	Ukeutg. Hefte.	Side.	Mds.utg. Hefte.	Side.
Mobile.				
Havneforhold	24	96		
Monaco.				
Aarsberetning 1907	6	24		
Montevideo			4	101
Montreal.				
Bergverksdrift	14	53		
Dampskibslinjer . 48, 208;	50	223		
Indvandring	50	221		
Fiskerier	51	226		
Klipfisk	19	73		
Kvæg fra de Forenede Stater (forbud mot) . 12, 47;	18	72		
Kystfart	4	15		
Skibsfart			1	16
Skogvæsen	46	194		
Transport av amerikansk korn	17	67		
Træmasse 3, 12; 44, 185; 46, 194;	48	204		
Moskva.				
Exportmuligheter 18, 69;	19	74		
Mozambique, se Lourenço Marques.				
München.				
Aarsberetning 1908			8	191
Utstilling	38	152		
Murmankysten.				
Skibsfartssubvention	35	140		
Nagasaki			1, 16;	6, 130
Nakskov			4	89
Nantes			5	112
Narva			6	139
Natal, se Durban.				
Neapel.				
Aarsberetning 1908			4	96
Sjømandshospital	1	3		
Nederlandene, se Rotterdam.				
Newchwang			11	237
New Foundland.				
Fiskerier, klipfisk 8, 31; 19, 73;	51	228		
Skibsfart			1	17
New York.				
Aarsberetning 1908			3	57
Alkohol av sagmug	49	116		
Bomuld og bomuldsfrøolje 5, 20; 26, 104; 31, 124; 34, 136; 38, 152; 43, 182;	49	215		
Export	22	85		
Fiskevarer . 17, 65;	21	82		
Forretningsliv	16	62		
Hvalfangst	19	76		
Høstberetninger, se bomuld, korn.				
Import	21	83		
Jernmalm	49	214		
Korn 17, 68; 22, 88; 26, 103; 31, 124; 35, 139; 40, 159; 44, 187;	49	214		
Makrel	47	20		
Papir	20	79		
Tran	20	80		
Træmasse 16, 61;	20	79		
New Zealand, se Wellington.				
Nicolajew.				
Aarsberetning 1908			6	144
Frihavn	43	184		

	Ukeutg. Hefte.	Side.	Mds.utg. Hefte.	Side.
Nieuport			5	118
Nizza.				
Aarsberetning 1908			5	112
Olje	3	12		
Nordostpassagen	36	144		
Norrköping			2	37
Noworossisk			6	145
Nykøbing, F.			4	89
Odense			4	89
Odessa.				
Aarsberetning 1908			6	143
Fest- og helligdage	15	59		
Orange River-Kolonien se Johannesburg.				
Ostende			5	118
Panama.				
Jernbanefragter	9	36		
Papeete			7	172
Paris.				
Aarsberetning 1908			5	103
Export, import . 25, 97;	43	177		
Handelsomsætn. Norge—Frankrike 25, 97; 26, 101;	43	177		
Konserveæsker, maling av	37	148		
Told 2, 6;	25	100		
Vin	50	223		
Pernambuco			1	11
Persien, se Teheran.				
Peru, se Callao, Lima.				
Polen, se Warschau.				
Port au Prince			10	230
Portland, Or.			3	70
Port Louis (Mauritius)			7	171
Port of Spain.				
Aarsberetning 1907	6	23		
Port Stanley			9	216
Port Townsend			3	72
Portugal, se ogsaa Lissabon.				
Fest- og helligdage	9	36		
Portugisisk Østafrika, se ogsaa Lourenço Marques.				
Fest- og helligdage	15	59		
Randers			4	89
Rangoon			10	230
Réunion, se St. Denis.				
Reval.				
Aarsberetning 1908			6	139
Havnearbeider	19	76		
Riga.				
Aarsberetning 1908			6	140
Sild	35	138		
Utstilling	14	56		
Riksgränsen			2	49
Rio de Janeiro.				
Aarsberetning 1907			1	4
Advarsel mot befragtningsfirma	2	8		
Kaffe	2	7		
Klipfisk	13	51		
Økonomiske forholde	4	14		
Rosario de Santa Fé.				
Aarsberetning 1908			7	154
Exportmuligheter	38	152		
Rotterdam.				
Kanal Gent—Terneuzen	18	71		
Rostock			8	186
Rouen			5	112
Rumænien, se Bukarest.				

	Ukeutg. Hefte.	Side.	Mds.utg. Hefte.	Side.
Rusland, se ogsaa Archangelsk, Moskva, Odessa, Riga, St. Petersburg, Warschau.				
Exportmuligheter 18, 69;	19	74		
Rønne (Bornholm)			4	90
Sachalin.				
Skogdrift	28	111		
Sachsen, se Dresden.				
Salta Caballo (Spanien).				
Havneforhold	7	28		
San Francisco.				
Aarsberetning 1908			6	147
Avlevering av ordres	27	107		
Fiskerier	2	7		
San Salvador (Centralamerika).				
Aarsberetning 1907	6	24		
Do. 1908			3	84
San Salvador (Spanien).				
Havneforhold	7	28		
St. Denis			12	250
St. Helena			7	172
St. John, New Brunswick			2	56
St. John's, Antigua			1	28
Santos			1	11
St. Paul, Minn.				
Import	20	78		
St. Petersburg.				
Aarsberetning 1908			6	131
Bomuld 31, 131; 39, 155;	47	200		
Export 13, 49; 33, 131;	38	151	2	52
Exportkammer	19	76		
Exportpræmie	45	192		
Fiskerier 42, 175; 46, 195;	19	197		
Fiskerikongres	24	95		
Frihavn i Libau	13	52		
Do. i Nikolajew	43	184		
Do. i Russisk Østasien 1, 3; 13, 52;	41	168		
Fyrstikker	21	84		
Handelskamre 18, 71; 41, 168;	42	176		
Havneforhold 13, 52; 37, 148; 41, 168; 43, 184;	48	206		
Hvete	43	178		
Høstberetninger 2, 7; 18, 71; 22, 87; 26, 103; 29, 114; 32, 128; 33, 131; 43, 183; 47, 200;	48	207		
Import 13, 49; 33, 131; 38, 152;	43	181	2	52
Industri	43	184		
Jernbanefragt	43	184		
Kanal Riga—Sortehavet	13	52		
Konnossementer	35	139		
Korn 2, 7;	44	188	4	102
Linhøsten	25	100		
Malmexport	21	84		
Marmor	38	152		
Rug	29	216		
Sild 1, 3; 27, 107: 28, 112;	30	120		
Skibsfart			1	26
Smør	11	43		
Told	18	72		
Trælast 15, 60;	36	144		
Trælastbørs	38	151		
Træmasse	36	144		
Utstillinger 7, 28; 10, 40; 15, 60; 29, 116; 34, 135; 40, 160;	51	228		
Utstilling (svømmende)	42	176		

	Ukeutg. Hefte.	Side.	Mds.utg. Hefte.	Side.
St. Thomas.				
Aarsberetning 1908	2	55		
Landsætning av passagerer	7	28		
Schweiz, se Zürich.				
Sfax			4	100
Shanghai.				
Aarsberetning 1908			11	231
Import	50	222		
Siam, se Bangkok.				
Sibirien.				
Frihavn	1	3		
Landbruksmaskiner	18	72		
Trælast	13	52		
Sicilien, se Messina.				
Sierra Leone			9	216
Singapore			8	200
Shimonoseki			1, 16;	6, 130
Sofia.				
Aarsberetning 1908			8	197
Import av norske varer	46	193		
Sousse			4	101
Spalato (Dalmatien)			3	74
Spanien, se ogsaa Barcelona, Bilbao, Cadiz, Madrid.				
Fest- og helligdage	12	47		
Malmlastesteder	7	28		
Skibsavgifter 4, 15;	24	94		
Stanley, se Port Stanley.				
Stettin.				
Aarsberetning 1908			8	191
Fiskerier	30	119		
Stockholm.				
Aarsberetning 1908			2	29
Automatrestauranter	33	130		
Bankvæsen			3	83
Export; import 30, 117; 39, 156; 40, 159;	44	188		
Handelsflaate	45	191		
Høstberetning	30	120		
Jernindustri	9	34		
Streiker	40	159		
Told	15	60		
Tyttebær	42	176		
Utstilling	11	44		
Stolpmünde			8	195
Storlien			2	47
Straits Settlements, se Singapore.				
Stralsund			8	195
Strömstad			2	40
Stuttgart			8	196
Sundsvall.				
Aarsberetning 1908			2	44
Fersk fisk	18	72		
Hø 39, 156;	45	192		
Trælast 1, 3;	48	204		
Svendborg			4	90
Sverige, se ogsaa Göteborg, Helsingborg, Stockholm, Sundsvall.				
Fest- og helligdage 2, 8;	4	15		
Oprindelsesbetegnelse for varer	31	124		
Swatow			11	238
Swinemünde			8	195
Sydafrika, se Durban, Johannesburg, Kapstaden.				
Sydney, N. S. W.			10	228
Tacoma (Wash.)			3	71

	Ukeutg. Hefte.	Side.	Mds.utg. Hefte.	Side.
Taganrog			6	145
Tahiti, se Papeete.				
Tasmania, se Hobart.				
Teheran			8	201
Theodosia			6	147
Thisted			4	90
Thorshavn (Færøerne)			4	90
Tientsin			11	239
Tokio.				
Aarsberetning 1907			1	12
—»— 1908			6	128
Import og export 31, 122;	32	127		
Patenter og varemerker	29	115		
Skogdrift paa Sachalin	28	111		
Tornea			9	209
Transvaal, se Johannesburg.				
Toulon			5	112
Triest			3	74
Trinidad, se Port of Spain.				
Tripoli.				
Aarsberetning 1908			7	172
Fakturaer	51	228		
Tunis.				
Aarsberetning 1908			4	98
Export, import	27	106		
Korn	29	114		
Thunfiske	41	167		
Turin.				
Utstilling	13	52		
Tyrkiet, se ogsaa Konstantinopel.				
Skibsavgifter	39	150		
Tyskland, se Berlin, Hamburg, Köln, Stettin.				
Fest- og helligdage	4	15		
Tyske kolonier, se Matupi.				
Uleåborg			8	209
Ungarn, se Budapest.				
Uruguay, se Montevideo.				
Valparaiso			12	248
Vancouver, B. C.			7	171
Venedig.				
Aarsberetning 1908			7	157
Havneforhold	43	184		
Vladivostok.				
Aarsberetning 1908			8	199
Frihavn 1, 3; 13, 52;	41	168		
Handel og skibsfart	45	192		
Warschau			9	216
Washington.				
Landbruk	2	6		
Næringsmiddelkontrol 43, 183; 46, 196;	49	216		
Skibsavgifter	51	228		
Skibsfartssubvention	15	60		
Told 18, 70; 33, 132; 36, 141; 48, 203;	49	215		
Trælast	29	115		
Træmasse	21	84		
Wellington			7	163
Wermland.				
Toldstation	18	72		
Westervik			2	37
Wiborg.				
Aarsberetning 1908			9	209
Havneforhold	39	155		
Wien.				
Aarsberetning 1908			3	72
Import og export	19	76		
Papir	20	79		
Trælast	20	79		
Træmasse	20	79		
Windau			6	140
Wisby			2	37
Wisconsin, se Milwaukee.				
Yokohama			1, 16; 6,	130
Ystad			2	43
Zanzibar.				
Import og export	6	22		
Zürich.				
Aarsberetning 1908			8	196
Fiskehandel	2	7		
Næringsmiddelkontrol	42	172		
Østerrike, se Triest, Wien.				
Åbo			9	209

B. Sakregister.

	Ukeutg. Hefte.	Side.	Mds.utg. Hefte.	Side.
Advarsler.				
Befragtningsfirma i Rio	2	8		
Usolide befragtere i Bordeaux	33	120		
Usolide kommissionærer i Marseille	8	32		
Akerbruk, se landbruk.				
Alkohol av sagmug.				
New York	49	216		
Aluminium				
Leith			10	222
Appelsiner.				
Madrid	41	166		
Assurrancespørsmaal.				
Hamburg			5	122
Automatrestauranter.				
Stockholm	33	130		
Bank-, børs- og finansvæsen.				
Alexandria			3	74
Alger			1, 22;	12, 148
Archangelsk	48	208		
Genua			4	96
Helsingfors			9	206
Hongkong			11	240
Lissabon			2	51
Neapel			4	98
New York			3	65
Riga			6	142
Rio de Janeiro			1	6
St. Petersburg			6	131
Stockholm			2, 29;	3, 83
Tokio			1	15
Wien			3	72
Bek.				
Archangelsk			1	3
Bergverksdrift.				
Johannesburg			7	168
Montreal	14	53		
Bly.				
Kairo			3	81
Bomuld og bomuldsindustri				
Alexandria			3	76
Mellemeuropa	17	67		
New York 5, 20; 26, 104; 31, 124; 34, 136; 38, 152; 43, 182;	49	214	3	66
St. Petersburg 33, 131; 39, 155;	47	200		
Bomuldsfrø (-olje).				
Alexandria			3	76
New York 5, 20;	26	104	3	66

	Ukeutg. Hefte.	Side.	Mds.utg. Hefte.	Side.
Brosten, se sten.				
Brynesten.				
Berlin	42	170		
Cellulose (se ogsaa træmasse).				
Neapel			4	97
Cement.				
Johannesburg	40	158		
Melbourne	41	167		
Stettin			8	194
Chokolade.				
Zürich			8	197
Cigaretter.				
Alexandria			3	77
Dampskibslinjer.				
Alexandria			3	78
Hamburg—Kanada	10	40		
Kanada—Frankrike m. fl. 48, 208;	50	223		
Rio de Janeiro			1	6
Sverige—Nordamerika	23	89		
Sverige—Sydamerika, Sydafrika, Østasien			2	36
Diamanter.				
Johannesburg			7	168
Kapstaden	4	13		
Dun.				
Leipzig	43	182		
Dækslast, deklaration av.				
Rusland	1	3		
Døre og vinduer, se trævarer.				
Eddike.				
Johannesburg	41	164		
Egg.				
Berlin			8	180
Göteborg	29	116		
Emigration og immigration.				
Buenos Aires			7	152
Havana			6	127
Montreal	50	221		
Neapel			4	98
New York			3	69
Rio de Janeiro			1	10
Stockholm			2	3 37
Export.				
Alexandria			3	75
Alger 5, 18;	6	23	1, 22;	12, 243
Antwerpen	47	198	5	113
Archangelsk	1	2	1	2
Berlin 7, 25;	23	91		
Bombay			2	53
Brazzaville 4, 16;	5	19		

	Ukeutg. Hefte.	Side.	Mds.utg. Hefte.	Side.
Buenos Aires			7	153
Calcutta			1, 24; 7,	170
Genua			4	93
Guatemala			5	124
Göteborg			2	40
Hamburg			8	176
Havana			6	126
Helsingfors	11	43	9, 205,	211
Honduras			2	56
Kapstaden			7	164
Kjøbenhavn			4	85
Leith			10	217
Lissabon	3, 10;	49 213	9	214
Madrid	13	50		
Melbourne			7	159
Mexiko	9	35		
New York	22	85		
Odessa			6	143
Paris	25, 97;	43 179		
Riga			6	142
Rio de Janeiro			1	8
St. Petersburg	13, 49; 33, 131;	38 151	2, 52; 6,	132
San Salvador	6	24		
Shanghai			11	236
Sofia			8	197
Stockholm	30, 117; 39, 156; 40, 159;	44 188	2	34
Teheran			8	201
Tokio	31	121	1	14
Tunis	27	106		
Valparaiso			12	248
Wien	19	76	3	73
Zanzibar	6	22		
Zürich			8	196
Exportkammer.				
St. Petersburg	19	76		
Exportmuligheter.				
Berlin	40	158		
Hongkong	51	225		
Sofia	46	193		
Rusland	18, 69;	19 74		
Rosario de Santa Fé	38	152		
Tunis			4	99
Exportpræmie.				
St. Petersburg (mel)	45	192		
Fakturaer.				
Tripoli	51	228		
Fest- og helligdage i fremmede havne.				
Argentina	9	36		
Belgien	9	36		
Brasilien	15	58		
Columbia	40	160		
Egypten	4	15		
Forenede Stater	12	48		
Kina	4	15		
Portugal	9	36		
Portugisisk Østafrika	15	59		
Rusland	15	59		
Spanien	12	47		
Sverige	2, 8;	4 15		
Tyskland	4	15		
Finanser, se bank-, børs- og finansvæsen.				
Filigransarbeider.				
Berlin	43	182		
Fisk (se ogsaa de forskjellige sorter fisk).				
Antwerpen	28	110		
Bari			7	156
Berlin	41	161	8	181
Göteborg			2	39
Hamburg			8	178
Helsingborg			2	42
Helsingfors	45	189	9	210
Johannesburg	41	164		
Kjøbenhavn	17	67		
Neapel			4	97
New York	17, 65;	21 82		
Sofia	46	193		
Sundsvall	18	72		
Fiskeavfald.				
Charleston	46	195		
Fisk, fersk.				
Danzig	1	2		
Lübeck	1	2		
Fiskeboller.				
Buenos Aires	37	146		
Fiskehandel.				
Zürich	2	7		
Fiskerier.				
Alger			1, 23; 12,	247
Archangelsk	42, 171;	47 197		
Berlin	42	175		
Bordeaux	4, 14; 9, 35; 13, 51; 18, 71; 22, 88; 25, 99; 30, 120; 39, 155; 43, 181;	48 205		
Esbjerg			4	87
Færøerne			4	90
Havre	11, 41;	12 45		
Helsingør			4	88
Kjøbenhavn		48 206		
Leith	4, 15; 8, 32; 12, 47; 17, 68; 21, 81; 26, 104; 30, 119; 34, 134; 39, 154; 43, 179; 48, 205;	51 228	10	222
Montreal		51 226		
New Foundland	8, 31;	51 228		
San Francisco		2 7	6	148
St. Petersburg	24, 95; 42, 175; 46, 195	47 197		
Stettin		30 119		
Stockholm			2	32
Thorshavn			4	90
Tunis		41 167	4	106
Vladivostok			8	199
Forretningsliv.				
Antwerpen			5	113
Berlin	2, 5;	3 11		
Brasilien		4 14		
Buenos Aires			6	150
Hamburg			8	173
Kjøbenhavn		8 29		
Melbourne			7	158
Messina		6 21		
New York		16 62	3	65
Paris			5	104
Shanghai			11	234
Sverige			2	29
Fosfat.				
Tunis			4	100
Fragter.				
Alexandria			3	79
Archangelsk			1	2
Bordeaux			5	105
Buenos Aires			7	149

	Ukeutg. Hefte.	Side.	Mds.utg. Hefte.	Side.
Genua			4	93
Hamburg			5	119
Hongkong 4, 14;	34	134	11	241
Kjøbenhavn			2	49
Leith			10	222
Melbourne			7	162
Montevideo			4	101
New York			3	60
Odessa			6	143
Rio de Janeiro			1	4
San Francisco			6	147
St. Petersburg			6	136
Shanghai			11	233
Sundsvall			2	47
Tokio			6	129
Tunis			4	99
Frihavne.				
Libau	33	130		
Nicolajew	48	184		
Nordkorea	35	140		
Russisk Østasien 1, 3; 13, 52;	41	168		
Frugt.				
Madrid	41	166		
Melbourne			7	161
San Francisco			6	148
Fuglevinger og -skind.				
Paris	26	101		
Fyravgifter, se skibsavgifter.				
Fyrstikker.				
Antwerpen	28	112		
Berlin	41	166		
Calcutta			1, 24;	7, 169
Johannesburg	41	164		
Melbourne 2, 6;	41	166		
St. Petersburg	21	84		
Tunis	27	106		
Gatesten, se sten.				
Gjødningsstoffer (kfr. fiskeavfald).				
Berlin	43	182		
Kjøbenhavn	48	207		
Melbourne			7	160
Granit.				
Leith			10	221
Grubedrift, se bergverksdrift.				
Hamp.				
Neapel			4	97
Handelsflaater.				
Brasilien			1	6
Danmark	45	192		
Finland			9	212
Italien			4	92
Japan			1	13
New York			3	63
Sverige	45	191		
Handelskamre.				
Russisk-belgisk	18	71		
Russisk-engelsk	18	71		
Russisk-italiensk	42	176		
Russisk-japansk	41	168		
Russisk-kinesisk	41	168		
Russisk-slavisk	18	71		
Handelsmuseum.				
Rio de Janeiro			1	8
Handelsreisende.				
Danmark	15	57		

	Ukeutg. Hefte.	Side.	Mds.utg. Hefte.	Side.
Handelstraktater.				
Belgien—Bulgarien	25	99		
Belgien—Uruguay	24	95		
Brasilien			1	7
Forenede Stater	25	99		
Forenede Stater—Portugal	24	95		
Spanien—Bulgarien	23	92		
Spanien—Rumænien	21	81		
Spanien—Serbien	23	92		
Tyskland	24	95		
Tyskland—Portugal	47	199		
Tyskland—Venezuela	29	116		
Østerrike-Ungarn			3	73
Havneavgifter, se skibsavgifter.				
Havneforhold.				
Alexandria			3	80
Alger			1, 21;	12, 246
Antwerpen 9, 35, 36			5	114
Archangelsk	35	140		
Buenos Aires			7	149
Callao	15	60		
Garston 12, 47;	15	60		
Genua			4	93
Havre			5	108
Hongkong			11	242
Mobile	24	96		
Neapel			4	96
Reval	19	76		
Rio de Janeiro			1	5
St. Petersburg 13, 52; 37, 148; 41, 167; 43, 184;	48	206		
Shanghai			11	234
Spanske malmlastesteder	7	28		
Tunis			4	99
Venedig	43	184		
Wiborg	39	155		
Hermetik, se konserver.				
Hesteskosom, se søm.				
Huder og skind (kfr. pelsverk)				
Berlin	44	188	8	182
New York			3	67
Humle.				
Mannheim			8	187
Hummer.				
Berlin	41	163		
Hvalbarder.				
Paris	26	101		
Hvalfangst.				
Buenos Aires			7	154
Dundee			10	227
Durban			7	166
Kobe			1	15
Leith	5	20		
New York	19	76		
San Francisco			6	148
Sydney			10	228
Thorshavn			4	91
Hvalkjød.				
Leipzig	45	191		
Hvalolje, se tran.				
Hvete.				
St. Petersburg	43	178		
Hyrer.				
Antwerpen			5	117
Hamburg			5	123
Havre			5	108
Hongkong			11	242
Leith			10	223

	Ukeutg. Hefte.	Side.	Mds.utg. Hefte.	Side.
Melbourne			7	162
New York			3	65
Shanghai			11	234
Ho.				
Glasgow	51	227	10	227
Helsingfors	37	148		
London	32	128		
Sundsvall	39, 156;	45 192		
Immigration, se emigration.				
Import.				
Alexandria	20	77		3,75,77
Algier	5, 17;	6 23	1, 22;	12,243
Antwerpen	47	198	5	113
Archangelsk	1	2	1	3
Berlin	7, 25;	23 91		
Bombay			2	53
Brazzaville	4, 16;	5 19		
Bucarest			8	202
Buenos Aires 14, 54; 16, 64; 37, 145;		38 149		
Buffalo	20	80		
Calcutta			1, 24;	7, 169
Genua			4, 93	
Guatemala			5	124
Guayaquil			8	203
Göteborg			2	40
Hamburg			8	174
Havana 32, 125; 33, 129;	42	176	6	125
Havre			5	109
Helsingfors	11	43	9, 205,	211
Johannesburg	40, 157;	41 164		
Kapstaden	39	154	7	164
Kjøbenhavn			4	85
Leith			10	217
Lissabon	3, 9;	49 213	9	213
Lourenço Marques			7	166
Luxemburg	37	148		
Melbourne			7	159
Mexiko	9	35		
New York	21	83		
Odense			4	89
Odessa			6	143
Paris	25, 97;	43 177		
Randers			4	89
Riga			6	141
Rio de Janeiro			1	8
San Francisco			6	148
San Salvador	6	24		
St. Paul	20	78		
St. Petersburg 13, 49; 33, 131; 38, 152;		43 181	2, 58;	6, 132
Shanghai	50	222		
Sofia	46	193	8	197
Stockholm 30, 117; 39, 156; 40, 159;		44 188	2	33
Sundsvall			2	47
Teheran			8	201
Tokio	31, 121;	32 127	1	14
Tunis	27	106	4	99
Valparaiso			12	248
Venedig			7	157
Wien	19	76	3	73
Zanzibar	6	22		
Zürich			8	196
Importforbud.				
Australien	6	24		
Indigo.				
Calcutta			1	25

	Ukeutg. Hefte.	Side.	Mds.utg. Hefte.	Side.
Industri.				
St. Petersburg	43	184		
Indvandring, se emigration.				
Is.				
Antwerpen	28	112		
Berlin	8, 32;	43 178		
Dundee			10	226
Glasgow			10	227
Hamburg			8	178
Kjøbenhavn	11	44		
London 3, 12; 8, 32; 11, 44; 16, 64; 20, 80; 25, 99; 29, 114; 24, 134; 38, 151; 43, 183; 47, 200;	51	228		
Jern.				
Leith			10	221
New York			3	68
Stockholm	9	34	2	31
Jernbanefragter.				
Panama	9	36		
St. Petersburg	43	184		
Jernbaner.				
Buenos Aires			7	152
Genua			4	95
Wien			3	74
Jernmalm.				
New York	49	214		
St. Petersburg	21	84		
Jod.				
Berlin	43	183		
Jordbruk, se landbruk.				
Jute.				
Calcutta			1, 25;	7, 170
Dundee			10	226
Kaffe.				
Havre			5, 111;	9, 215
Rio de Janeiro	2	7	1	9
Kakao.				
Guayaquil			8	204
Havre			9	215
Kalciumkarbid.				
Berlin	45	191		
Civitavecchia			7	54
München			8	191
Johannesburg	41	164		
Pernambuco			1	11
Kaliindustri.				
Berlin	46	196		
Kanalisering.				
Gent—Terneuzen	18	71		
Østersjøen—Sortehavet 13, 52;	41	167		
Karantænebestemmelser.				
Kjøbenhavn	17	68		
Karve.				
Berlin	42	176		
Kassemateriale.				
Buenos Aires	37	146		
Johannesburg	40	158		
Kautschuk.				
Rio de Janeiro			1	10
Kjød.				
New York			3	67
Kli.				
Berlin	43	183		
Stettin			8	194
Klipfisk (se ogsaa fisk).				
Barcelona	22, 88;	26 104		

	Ukeutg. Hefte.	Side.	Mds.utg. Hefte.	Side.
Berlin	41	163		
Bordeaux 4, 14; 13, 51; 22, 88; 25, 99; 30, 120; 39, 155; 43, 181; 48, 205;	51	228	5	106
Buenos Aires	37	145		
Cartagena	27	108		
Geestemünde	25	100		
Genua	24	93		
Havana 11, 44; 21, 83;	48	206		
Madrid 28, 111;	45	190		
Melbourne	39	153		
Montreal (New Foundland) 19, 73;	51	228		
Rio de Janeiro	13	51		
San Salvador	25	100		
Kobber.				
Köln			3	82
Leith			10	221
New York			3	68
Kondenseret melk.				
Berlin	43	180		
Buenos Aires	37	145		
Havana	1	1		
Johannesburg	41	164		
Kjøbenhavn 43, 180;	45	190		
Melbourne	41	167		
Konnossementer, tegning av.				
St. Petersburg	35	139		
Konserveæsker, maling av.				
Paris	37	148		
Konserver.				
Antwerpen	28	110		
Berlin 35, 137;	36	143		
Buenos Aires	37	146		
Johannesburg	41	164		
Madrid	14	56		
Melbourne	39	153		
Paris 26, 101;	37	148		
Tunis			4	100
Korn (se ogsaa de forskjellige kornsorter).				
Berlin			8	180
New York 17, 68; 22, 88; 26, 103; 31, 124; 35, 139; 44, 187;	49	214	3	66
St. Petersburg 2, 7;	44	188	4, 6,	102; 134, 137
Stettin			8	194
Tunis	29	114		
Krebs.				
Berlin	45	190		
Kul.				
Leith			10	221
St. Petersburg			6	138
Kurser, se bank- og børsvæsen.				
Kystfart.				
Algier 29, 113;	32	128		
Kanada	4	15		
Sortehavet-Østersjøen 45, 190; 48, 208				
Lak.				
Calcutta			1	25
Landbruk.				
Lissabon			2	52
Stockholm			2	30
Washington	2	6		
Landbruksprodukter, (se ogsaa de enkeite artikler).				
Kjøbenhavn 4, 15; 9, 35; 10, 38; 13, 51; 17, 67; 23, 91; 27, 108; 33, 131; 35, 140; 40, 160; 43, 182;	48	207		
Lastelinjespørsmaal.				
Hamburg			5	122
Lin.				
Archangelsk			1	3
St. Petersburg 25, 100;	43	183		
Linfrø.				
Archangelsk			1	3
Buenos Aires	1	3		
Lodsavgifter, se skibsavgifter.				
Losse- og lasteavgifter, se skibsavgifter.				
Love, reglementer etc.				
Antwerpen			5	115
Rio de Janeiro			1	6
Spanien	7	28		
Løk.				
Alexandria			3	77
Makrel.				
New York	47	200		
Margarin.				
Johannesburg	41	164		
Kjøbenhavn 11, 43;	29	113		
Marmor.				
St. Petersburg	38	152		
Maskiner.				
Alexandria			3	77
Sibirien	18	72		
Medicintran, se tran.				
Meierivæsen, meieriprodukter.				
Berlin			8	180
Stockholm			2	32
Melk, kondenseret, se Kondenseret melk.				
Merkning av varer.				
Bombay	20	80		
Metaller, se de forskjellige metalsorter.				
Mineraler, se bergverksdrift.				
Motorbaater.				
Paris	26	102		
Motorindustri.				
Kjøbenhavn	28	112		
Motorkongres.				
Amiens	28	112		
Mursten, se teglsten.				
Mønstringsforholde.				
Portland, Or.			3	70
Mønstringsforretninger.				
Leith			10	223
New York			3	64
Rio de Janeiro			1	5
Tacoma, Wash.			3	72
Næringsmiddelkontrol.				
Washington 43, 183; 46, 196;	49	216		
Zürich	42	172		
Oliven(-olje).				
Marseille	45	192		
Nizza	3	12		
Neapel			4	97
Tunis			4	100

	Ukeutg. Hefte.	Side.	Mds.utg. Hefte.	Side.
Oprindelsesbeviser.				
Sverige	31	124		
Ordres, overlevering av.				
San Francisco	27	107		
Pap.				
Antwerpen	29	114		
Papir.				
Antwerpen	29	114		
Buenos Aires	37	146		
Hamburg	41	168		
Hongkong	34	133		
Helsingfors	13	50		
Johannesburg	40	158		
Melbourne	41	167		
New York	20	79		
Stockholm			2	31
Wien	20	79		
Patentlov.				
Tokio	29	115		
Pelsverk (se ogsaa skind).				
Paris	26	101		
Pengemarked, pengevæsen: se bankvæsen.				
Petroleum.				
New York			3	67
St. Petersburg			6	138
Poteter.				
Kjøbenhavn	46	196		
Returlast.				
Bruges	33	132		
Ris.				
Bangkok			2	54
Rogn.				
Bordeaux			5	106
Havre 10, 37;	12	48		
Rug.				
St. Petersburg	29	116		
Ræker.				
Berlin	41	163		
Røkesild.				
Genua	27	106		
Rømning av sjøfolk, se mønstringsforretninger.				
Salpeter.				
Valparaiso			12	248
Salt.				
Tunis			4	100
Sardiner (kfr. konserver)				
Berlin			8	181
Genua	27	106		
Havre	11	41		
Hongkong	42	174		
Melbourne	39	153		
Sild.				
Berlin	41	161	8	181
Danzig 1, 2;	45	190	8	190
Göteborg			2	39
Kjøbenhavn	8	30		
Königsberg	29	113	8	188
Libau			6	138
Lübeck	1	2		
Melbourne	39	153		
Riga	35	138		
St. Petersburg 1, 3; 27, 107; 28, 112;	30	120		
Sofia	46	194		
Stettin			8	193

	Ukeutg. Hefte.	Side.	Mds.utg. Hefte.	Side.
Sjømandshospital.				
Neapel	1	3		
Ski og kjælker.				
Berlin	41	167		
Danzig	45	190		
Skibsavgifter.				
Alger			1	21
Amble	38	152		
Curaçao	4	15		
Forenede Stater 33, 131;	37	147		
Havana	15	60		
Lule	18	72		
Portland, Or.			3	71
San Francisco			6	148
Spanien 4, 15; 24, 94;	26	104		
Sundsvall	18	72		
Tyrkiet	39	156		
Washington	51	228		
Skibsbygning.				
Glasgow			10	227
Hongkong	34	135		
Leith			10	222
New York			3	63
Tokio			1	14
Skibsfart.				
Alexandria			3	78
Alger			1, 20;	12, 246
Antwerpen			5	114
Archangelsk			1	1
Bangkok			2	55
Barcelona	25	98		
Berlin	43	180		
Bordeaux			5	104
Bremen			8	183
Genua			4	91
Guatemala			5	124
Göteborg			2	38
Hamburg			5	119
Havana			6	126
Havre			5, 108;	9, 214
Helsingfors			9	208
Hongkong			11	240
Island			10	230
Kapstaden			7	165
Kjøbenhavn			2, 49;	4, 86
Königsberg			8	188
Leith			10	224
Lima			1	27
Livorno			7	155
London 1, 3; 3, 12; 9, 25; 11, 44; 16, 64; 20, 80; 25, 99; 30, 120; 34, 134; 39, 156; 43, 182; 47, 200;	51	228		
Manila			3	83
Marseille	29	113		
Melbourne			7	161
Messinastrædet	15	60		
Montevideo			4	101
Montreal			1	16
New Foundland			1	16
New York			3	57
Odessa			6	143
Paris			5	103
Reykjavik			10	230
Rio de Janeiro			1	4
Riga			6	141
Russisk Østasien	37	147		
San Francisco			6	147
Shanghai			11	231

	Ukeutg. Hefte.	Side.	Mds.utg. Hefte.	Side.
Singapore			8	200
St. Petersburg	48	208	1, 26;	6, 135
Sofia			8	198
St. Thomas			2	55
Stettin			8	191
Stockholm			2, 31,	35
Sundsvall			2	46
Tokio			6	128
Tunis			4	98
Valparaiso			12	249
Vladivostok			8	199
Skibfartskutymer.				
Antwerpen	34	136		
Cartagena	2	7		
Skibsfartspræmier; skibsfartssubvention.				
Forenede Stater	15	60		
Italien			4	95
Japan			1	13
Murmankysten	35	140		
Spanien	28, 109;	37	147	
Tokio			6	129
Skibspapirer.				
Buenos Aires	43	183		
Island—Spanien	3	12		
Madrid	43	184		
Skind, se huder.				
Skogvæsen.				
Finland	39	155		
Montreal	46	194		
Sachalin	28	111		
Smugling.				
Bordeaux	33	132		
Smør.				
Berlin			8	180
Göteborg	29	116		
Johannesburg	41	164		
St. Petersburg	11	43		
Staal.				
New York			3	68
Sten (se ogsaa enkelte stenarter).				
Antwerpen	28	111		
Berlin	42	169		
Buenos Aires	48	208		
Hamburg	5	20		
Königsberg			8	189
Paris	26	101		
Stokfisk.				
Buenos Aires	37	145		
Geestemünde	25	100		
Genua	24	93		
Melbourne	39	153		
Streiker og lockouter.				
Buenos Aires			7	152
Genua			4	96
Marseille	29	113		
Stockholm	40	159		
Sukker og sukkerindustri.				
Havana	29	115	6	125
Sundhetspas for skibe.				
Lissabon	23	92		
Sundhetstilstand.				
Alexandria			3	81
Sælfangst.				
Archangelsk	42	171		
Leith	5	20		
Sæltran, se tran.				

	Ukeutg. Hefte.	Side.	Mds.utg. Hefte.	Side.
Sølv.				
Leith			10	221
Som.				
Sofia	46	194		
Taksten, se teglsten.				
Teglsten, (mursten og taksten).				
Kjøbenhavn	11, 43;	19	76	
Telefonapparater.				
Johannesburg	41	164		
Territorialgrænse.				
Skagen	5	20		
Tin.				
Leith			10	221
Tjære.				
Archangelsk			1	3
Tobak.				
Havana			6	125
Milwaukee	50	224		
Told.				
Alexandria			3	80
Berlin 11, 44; 28, 110; 37, 148;	39	156		
Finland	30, 120;	41	167	
Frankrike	2, 6:	25	100	
Genua	9	35		
Helsingfors	13, 52;	43	184	
Hongkong	43	184		
Island	23	92		
Kjøbenhavn	11, 42;	27	108	
Konstantinopel	42	176		
Lissabon			2	51
Rio de Janeiro			1	7
Rumænien	3	12		
St. Petersburg	18	72		
Sverige	15	60		
Washington 18, 70; 33, 132; 36, 141; 48, 203;	49	215		
Wermland	18	72		
Tran.				
Berlin	44	188		
Geestemünde			8	185
Genua	27	106		
Havre			5	110
Livorno			7	156
New York	20	80		
Sofia	46	194		
Trælast.				
Antwerpen	26	102		
Archangelsk	48	204	1	3
Berlin 41, 164; 48, 201; 49, 209;	50	217	8	182
Bordeaux			5	105
Buenos Aires	37	146		
Glasgow			10	227
Göteborg			2	40
Havre			9	215
Helsingfors 11, 43; 23, 92;	24	96	9	207
Johannesburg	40	157		
Kjøbenhavn	9	33		
Leith			10	220
London 3, 12; 8, 32; 13, 51; 18, 70; 23, 91; 26, 102; 32, 128; 38, 151; 48, 205;	51	227		
Melbourne	41	166		
Paris	25	97		
St. Petersburg 15, 60; 36, 144;	38	151	6	137
Sibirien	13	52		

	Ukeutg. Hefte.	Side.	Mds.utg. Hefte.	Side.
Stockholm			2	31
Sundsvall 1, 3;	48	204	2	44
Tunis	27	106		
Wien	20	79		
Trælastbørs.				
St. Petersburg	38	151		
Træmasse.				
Antwerpen	27	105		
Berlin	42	173		
Bordeaux			5	105
Genua	27	105		
Göteborg			2	39
Helsingfors	13	50	9	207
Kjøbenhavn	9	33		
Leith			10	220
Montreal 3, 12; 44, 185; 46, 194;	48	204		
New York 16, 61;	20	79		
Paris	25	97		
St. Petersburg	36	144		
Sofia	46	194		
Stockholm			2	31
Sundsvall			2	45
Washington 21, 84;	29	115		
Wien	20	79		
Trævarer, færdige.				
Buenos Aires	37	146		
Johannesburg	40	158		
Træmel, træuld.				
Berlin	4	19		
Tyttebær.				
Berlin	40	160		
Geestemünde			8	185
Hamburg	27	107		
Stockholm	42	176	2	36
Tømmer, se trælast.				
Torfisk, se stokfisk.				

	Ukeutg. Hefte.	Side.	Mds.utg. Hefte.	Side.
Uld og uldvarer.				
Melbourne			7	160
Utstillinger.				
Barcelona	51	228		
Berlin	48	208		
Bryssel 24, 96;	49	216		
Buenos Aires	49	216		
Charbin	21	84		
Frankfurt a. M.	49	216		
Königsberg	15	60		
London 23, 91;	39	155		
München	38	152		
Riga	14	56		
St. Petersburg 7, 28; 10, 40; 15, 60; 29, 116; 34, 135; 40, 160; 42, 176;	51	228		
Stockholm	11	44		
Turin	13	52		
Utvandring, se emigration.				
Vaaben og ammunition.				
Finland 35, 140;	37	148		
Vandfald, utnyttelse av.				
Rusland	35	140		
Varemerkelov.				
Buenos Aires	49	216		
Tokio	29	115		
Vin.				
Alger			1, 23;	12, 247
Bordeaux			5	105
Melbourne			7	161
Paris	50	223	5	103
Zink-, zinkmalm.				
Berlin	33	132		
Köln			3	82
Øl.				
Johannesburg	41	164		
Østers.				
Berlin			8	181

KONSULATBERETNINGER

UTGIT AV UTENRIKSDEPARTEMENTET MED BISTAND AV NORGES OPLYSNINGS-KONTOR FOR NÆRINGSVEIENE

Nr. 1. | Ukeutgaven. | 2. januar 1909.

«Konsulatberetninger» utkommer i to utgaver, en ukeutgave og en maanedsutgave. Kan bestilles ved alle postanstalter, i Kristiania i «Farmand»s expedition, Toldbodgt. 31. Abonnementspris for uke- og maanedsutgaven tilsammen kr. 3.00 pr. aar og for utenbysboende porto 20 øre.

Henvendelser til norske legationer eller konsuler bør adresseres, ikke til embedets chef eller personale, men til selve legationen eller konsulatet paa stedet.

Indhold:

	Side
Utsigt til øket import av norsk kondenseret melk til Kuba	1
Handelsomsætningen med guvernementet Archangelsk	2
Utsigterne for import av fersk sild til Lübeck	2
Utsigterne for import av fersk fisk og saltet sild til Danzig	2
Sildeimporten til St. Petersburg i 1908	3
Utsigterne for hvete- og linfrøhøsten i Argentina	3
Skibsfarten paa Storbritannien og Irland	3
Frihavnene i russisk Østasien ophævet	3
Gratis forpleining for sjøfolk paa det internationale hospital i Neapel	3
Trælastbeholdningerne i Sverige	3
Deklaration av dækslast ved losning i russisk havn	3
«Konsulatberetninger»s maanedsutgave	4

Utsigt til øket import av norsk kondenseret melk til Kuba.

Minister *J. Brunchorst,* Havana, har meddelt følgende:

Indførslen til Kuba av kondenseret melk, sukret og usukret, er meget betydelig og i stigning. Denne import utgjorde efter den officielle statistik for femaaret 1903 til 1907 de mængder, som er anført i nedenstaaende tabel. Tallene angir importen i millioner amerikanske pund = ca. 0,46 kg.:

	Ialt.	Herav fra de Forenede Stater.	Fra andre lande.
1903	7.49	6.12	1.37
1904	9.67	8.54	1.13
1905	13.53	11.35	2.18
1906	16.94	12.06	4.88
1907	20.91	13.94	6.97

Beregner man efter denne tabel *tilveksten* i import for hvert aar sammenlignet med det foregaaende, særskilt ogsaa fremgangen i import fra de Forenede Stater, saa kommer man til følgende tal (i millioner lbs.):

	Ialt.	Fra de Forenede Stater.	Fra andre lande.
1903/04	2.18	2.42	÷ 0.24
1904/05	3.86	2.81	1.05
1905/06	3.41	0.71	2.70
1906/07	3.97	1.88	2.09

Ved gjensidighetstraktaten mellem Kuba og de Forenede Stater, som traadte i kraft fra 1904 av (27 dec. 1903), fik Staterne for den heromhandlede vares vedkommende et nedslag i tolden paa 20 %. Tolden var oprindelig 10 % ad valorem. Hertil kom vep dekret nr. 44 et tillæg av 30 %, hvorefter tolden for al melk, som indføres fra andre lande end U. S., er 13 %, mens melk fra U. S. betaler 20 % mindre, altsaa 10.4 %.

Som tabellerne viser, har denne preferencetold paa melk fra Staterne ikke været tilstrækkelig til at holde den europæiske melk ute. I det første aar, efterat gjensidighetstraktaten traadte i kraft, var der nedgang i den europæiske indførsel; Staterne tok hele opgangen i import og litt mere. I 1905 falder ca. 3/4 av tilveksten paa Staterne, vel 1/4 paa andre lande (d. v. s. Europa). Men i de derpaafølgende to aar er der større fremgang i den europæiske import end i importen fra U. S. Europa er altsaa, trods tolddifferencen fuldt konkurrencedygtig for denne artikels vedkommende.

Paa dette forhold har jeg villet henlede opmerksomheten. Selv om den norske melk er begyndt at komme ind her paa markedet — og formodentlig kommer der endel under engelsk og tysk merke — saa tror jeg, at der her maatte kunne utrettes adskillig for at opnaa større avsætning paa direkte vei. Men forutsætningen herfor er uundgaaelig den, at der arbeides energisk og ofres endel penge paa avertering og utdeling av prøver etc. Selv merker, som er vel indarbeidet, averteres flittig, dels i aviserne, men for en ikke liten del paa plankegjærder og husvægger. Endnu nødvendigere er selvfølgelig avertering av enhver art, hvis man vil trænge ind paa markedet med et nyt merke. Det bør kanske tilføies, at det merke, under hvilket en fabrik vil indarbeide sin melk her, bør *registreres.* Merket bør være meget enkelt, og etiketter, reklamer etc. avfattet paa *spansk.*

Den pris, til hvilken kondenseret melk i de sidste maaneder har været noteret paa den herværende «Lonja del Comercio» har varieret mellem følgende tal: Juli $ 4.75—$ 7.10 spansk guld, alt efter merket, pr. kasse à 48 bokser; August do.; september $ 5.00—$ 7.50; oktober do.; november $ 5.00—$ 6.75. Jeg føler mig dog ikke sikker paa, at ikke disse noteringer kan være noget lavt ansatte. I de samme maaneder har importen til *Havana* utgjort: juli 20 350 kasser, august 12 440 do., september 11 917 do., oktober 24 919 do., november 26 783 do. I første halvaar 1908 var importen til samme sted 130 769 kasser à 48 bokser.

Til illustration av importens fordeling paa forskjellige *europæiske* lande kan følgende tabel tjene. Der er kun medtat lande, som ialfald i ét av aarene har hat en import paa mindst 100 000 lbs, (0.1 million). Tal paa under 10 000 er sløifet. Likesom i de først anførte to tabeller gjælder disse tal hele Kuba, ikke Havana alene. Under England er Kanada ikke indbefattet:

Europæisk import.	England.	Holland.	Tyskland.	Norge.	Schweiz.
1903 . . .	1.32	0.02	0.02	—	—
1904 . . .	1.11	0.01	—	—	—
1905 . . .	2.13	0.02	—	—	—
1906 . . .	4.44	0.21	0.04	0.02	0.16
1907 . . .	5.55	0.02	0.72	0.19	0.29

Handelsomsætningen med guvernementet Archangelsk.

Generalkonsul *H. A. Falsen,* Archangelsk, har meddelt følgende opgave over vareomsætningen mellem Norge og guvernementet Archangelsk i 1907:

A. *Importen fra Norge.*

I. Til *Archangelsk:*

	Pud.	Værdi i rbl.
Fisket, saltet, tørret, fersk . .	1 316 893	1 730 322
Maskiner og dele derav. . . .	1 379	15 759
Svovlkis	68 844	6 000
Jern, staal etc.	788	5 686
Salt.	14 970	3 549
Diverse varer.		14 990
	Ialt rbl.	1 776 306

II. Til *Onega:*

	Pud.	Værdi i rbl.
Fisk, saltet og tørret	32 645	55 960
Diverse varer.		2 627
	Ialt rbl.	58 587

III. Til *Mesen:*

Fisk, saltet og tørret.	4 626	5 898
Diverse varer.		279
	Ialt rbl.	6 177

IV. Til *Suma:*

	Pud.	Værdi i rbl.
Fisk, saltet og tørret	2 500	4 000
Diverse varer.		163
	Ialt rbl.	4 163

Den samlede import fra Norge til Archangels guvernements Hvitehavshavne beløp sig saaledes i 1907 til en værdi av rbl. 1 835 233, mot i 1906 rbl. 1 466 926; samt

i 1905 rbl. 2 387 774; i 1904 rbl. 1 612 432
i 1903 » 1 299 709; i 1902 » 1 430 347
i 1901 » 1 632 019; i 1900 » 1 279 774
i 1899 » 1 187 445; i 1898 » 1 032 303

B. *Exporten til Norge.*

I. Fra *Archangelsk:*

	Pud.	Værdi i rbl.
Rugmel	211 373	274 658
Træmaterialer . . .	237 089	53 875
Næver.	83 764	40 239
Hvetemel	11 526	27 824
Havregryn	4 380	7 783
Petroleum	7 885	8 807
Tjære og bek . . .	2 193	1 359
Bødkerarbeider . .	1 964	1 007
Diverse		909
	Ialt rbl.	416 461

II. Fra *Onega:*

Trælast.	2 016
Rugmel	1 097
Havregryn	238
Poteter.	210
Rensdyrhorn	15
Ialt rbl.	3 576

III. Fra *Mesen:*

	Værdi i rbl.
Trælast	467

IV. Fra *Soroka:*

	Værdi i rbl.
Trælast	4 515
Rugmel	4 387
Hvetemel.	220
Havregryn	92
Ialt rbl.	9 214

V. Fra *Kem:*

	Værdi i rbl.
Trælast	1 450
Havregryn	100
Ialt rbl.	1 550

VI. Fra *Schuja:*

	Værdi i rbl.
Rugmel	840
Havregryn	50
Trælast	280
Ialt rbl.	1 170

VII. Fra *Suma:*

	Værdi i rbl.
Rugmel	750
Trælast	406
Ialt rbl.	1 156

Den samlede export til Norge beløp sig saaledes i 1907 til en værdi av rbl. 433 594,
mot i 1906 rbl. 551 763; i 1905 rbl. 497 999
i 1904 » 538 013; i 1903 » 411 959
i 1902 » 484 827; i 1901 » 644 680
i 1900 » 477 027; i 1899 » 506 202
i 1898 » 548 258.

Utsigterne for import av fersk sild til Lübeck.

Konsul *J. Bertling,* Lübeck, har meddelt følgende:

Av *norsk* sild importertes til Lübeck i 1907 fra Haugesund for konserveringsøiemed 3 dampskibsladninger, eller ialt 5 313 kasser. Konsulatet har sat sig i forbindelse med de herværende store fiskerøkerier og marineringsfabrikker i den hensigt at fremme en livligere import av usaltet norsk sild; resultatet er, at det vistnok blot vil bero paa, om man kommer til enighet om prisspørsmaalet, hvorvidt norske exportører skal kunne sikre sig et betydelig avsætningsfelt i Lübeck. Med den herværende fiskekonserveindustris store omfang maa det antages, at norske fiskeexportører ved energisk indarbeidelse skulde kunne vinde den samme opmerksomhet for sin vare som svenske og skotske exportører. Konsulatet er villig til at bistaa ved indledelsen av den første forretning.

Utsigterne for import av fersk fisk og saltet sild til Danzig.

Utdrag av indberetning fra konsul *L. Haukeboe.*

Vor hovedartikel til andre Østersjøhavne, nemlig sild, importeres til Danzig kun i ganske smaa kvantiteter, idet den skotske og hollandske sild i de senere aar har fortrængt den norske vare. Aarsaken hertil ligger delvis i sildens kvalitet og den mindre tilfredsstillende maate, hvorpaa den norske sild har været bragt i markedet her i de senere aar. Bedre kvalitet og reelle merker vil sikkerlig finde lønnende avsætning, og da der nu er

anledning for exportørerne til at sende hvilketsomhelst litet kvantum med rutebaatene, burde man med den gode fetsild, som i høst er blit fanget i Nordland, nu gjøre alvorlige forsøk paa at komme ind paa markedet her igjen.

Ogsaa fersk fisk, som torsk, kolje, sei, flyndre og kveite samt sild i is turde her i vintermaanederne paaregne lønnende priser, da fisket her paa kysten om vinteren er ringe, og alt hvad som bringes til torvs, sælges til meget høie priser, nemlig fra 80—120 pfg. pr. pund for de forskjellige fiskesorter, rigtignok kun levende fisk.

I tidligere aar blev der fra Sveriges vestkyst tilført større regelmæssige sendinger fersk sild i is, som fandt god avsætning, ikke alene her i byen, men rundt i hele provinsen.

Konsulatet staar gjerne til tjeneste med opgave over dygtige fiskehandler-firmaer.

Sildeimporten til St. Petersburg i 1908.

Generalkonsul *Ingv. Thorsen,* St. Petersburg, har meddelt følgende opgave over indførslen av sild til St. Petersburg i 1908:

Samlet indførsel	290 824	tønder.
Derav fra Norge	28 392	—
— » — Skotland . . .	255 298	—
— » — England . . .	3 044	—
— » — Tyskland . . .	1 642	—
— » — Sverige	843	—
— » — andre lande . .	1 605	—

Utsigterne for hvete- og linfrøhøsten i Argentina.

Chargé des affaires *Gerh. Stoltz-Petersen,* Buenos Aires, har meddelt følgende:

Akerbruksministeriets statistiske avdeling har anstillet undersøkelser angaaende den skade, som den i midten av oktober maaned indtrufne nattefrost har anrettet paa hvete- og linfrøhøsten i Argentina. Efter resultatet av disse undersøkelser at dømme skulde de første efterretninger om skadens omfang være adskillig overdrevne. Avdelingen anslaar nemlig skaden til kun 11 % og gaar ut fra, at utbyttet vil bli omtrent som indeværende aars høst. Hvis denne beregning viser sig at holde stik, skulde der kunne paaregnes en export av ca. 3 800 000 tons hvete og ca. 1 100 000 tons linfrø. Fra andet sakkyndig hold paastaaes det imidlertid, at disse opgaver er for optimistiske, og at der neppe vil kunne gjøres regning paa, at exporten av hvete og linfrø vil komme til at overskride henholdsvis 2 500 000 og 800 000 tons.

Skibsfarten paa Storbritannien og Irland.

Generalkonsul *P. Ottesen,* London, har meddelt følgende opgave over drægtigheten av de i havne i Storbritannien og Irland *med last* ind- og utklarerede skibe i maanederne januar til november d. a. sammenlignet med det tilsvarende tidsrum i 1907 og 1906:

	1908.	1907.	1906.
Indklarerede	36 855 400	37 946 189	38 544 524
derav britiske	25 633 203	26 795 936	26 754 873
» norske	2 573 934	2 578 409	2 547 992
Utklarerede	52 150 962	52 260 044	50 075 385
derav britiske	32 571 787	34 374 166	32 787 873
» norske	3 626 710	3 377 296	2 718 153

Frihavnene i russisk Østasien ophævet.

Ifølge indberetning fra minister *N. Prebensen,* St. Petersburg, har Dumaen i de sidste dage bl. a. behandlet og med stor majoritet vedtat et forslag om ophævelse av frihavnene i russisk Østasien.

Gratis forpleining for sjøfolk paa det internationale hospital i Neapel.

Meddelt ved generalkonsul *Axel Conradi,* Genua.

Konsulen i Neapel har bedet henledet norske rederes opmerksomhet paa, at der er truffet en avtale med det derværende internationale hospital — som ledes fortrinlig — hvorefter syke sjøfolk gratis undersøkes og pleies, likesom der bevilges en betydelig prisnedsættelse for syke officerer ved længere ophold. Norske redere bør underrette sine kapteiner herom. Hadde f. ex. kapteinen paa et til Neapel nylig ankommet norsk skib ved sin ankomst direkte henvendt sig til konsulatet, eller ialfald sendt bud om, at han var syk, hadde konsulen, som han gjør ved ethvert skib, straks gjort ham opmerksom paa det internationale hospital. Konsulen saa imidlertid ingen fra skibet, og agenten, som overbragte anmeldelsen fra skibet, holdt det likeledes ikke for nødvendig at gjøre meddelelse om kapteinens sygdom. Denne blev ved behandlingen av de italienske læger, som han konsulerte, sikkerlig paaført store utgifter, og nu, da hans skib er afgaat, maa han allikevel anbringes paa det internationale hospital.

Trælastbeholdningerne i Sverige.

Konsul *Søren W. Mørch,* Sundsvall, har meddelt, at ifølge de opgaver, som «Svenska Trävaru Exportföreningen» har indsamlet fra sine medlemmer angaaende de beregnede beholdninger av skur- og høvellast for skibning ved *første aapent vand* 1909, sammenlignet med beholdningerne samme tid iaar, viser det sig, at der blir en betydelig reduktion for 1909, nemlig 101 000 standards i det hele (Pet. std. 436 000 1908 — 335 000 1909), der fordeler sig paa de forskjellige skibningdistrikter omtrent som følger:

	1909.	1908.
Haparanda, Luleå, Piteå og Skellefteå	60 000	84 000
Umeå og Örnsköldsvik	49 000	53 000
Hernösand	61 000	72 000
Sundsvall	72 000	87 000
Hudiksvall, Söderhamn og Gefle .	81 000	126 000
Vestkysten	12 000	14 000
Pbg. std.	335 000	436 000

Deklaration av dækslast ved losning i russisk havn.

Generalkonsul *Ingv. Thorsen,* St. Petersburg, har indberettet følgende:

I november maaned ankom et norsk dampskib fra England til Kronstadt med en ladning sild. Skibet hadde gjentagne gange hat uveir i sjøen og mistet sin hele dækslast, som kapteinen i sin tolddeklaration hadde angit at bestaa av 180 tønder sild. Da lasten blev utlosset, viste det sig imidlertid, at der var 192 tønder mindre, end hvad konnossementerne lød paa, hvorfor skibet, i overensstemmelse med de russiske toldlove og bestemmelser, av toldkammeret i Kron-

stadt blev ilagt en mulkt av rbl. 1 200 (ethundrede rubler for hvert manglende kolly).

Generalkonsulatet har faat mulkten eftergit og beløpet tilbakebetalt, men anser det ønskelig, at norske skibsførere blir gjort opmerksom paa forholdet.

Det er for ladninger til Rusland altid bedre at opgi dækslasten – naar man ikke ganske nøie kjender sammes størrelse — noget rummelig, idet det ikke medfører følger, om der utleveres mere ladning, end der tolddeklareres.

«Konsulatberetninger»s maanedsutgave.

Av maanedsutgaven er utkommet hefte nr. 12 (december) 1908 med følgende indhold:

Tyskland. Aarsberetning for 1907 fra legationen i *Berlin* samt fra følgende konsulatsstationer:

I. Generalkonsulatet i *Hamburg.*
Indhold: Handelsomsætningen med Norge.

II. Generalkonsulatet i *Berlin.*
Indhold: Tysklands handelspolitik. Tysklands handel med kolonierne. Jernhandelen. Landbruk. Cement. Trælast og trævarer. Fiskemarkedet i Berlin. Sild. Hummer. Statistiske oplysninger vedrørende Berlin og forstæder.

III. Konsulatet i *Bremen.*
Indhold: Skibsfart. Skibsbygning. Fiskerier. Handelsomsætningen med Norge.

IV. Vicekonsulatet i *Altona.*
Indhold: Handelsomsætningen med Norge.

V. Vicekonsulatet i *Brake.*
Indhold: Handelsomsætningen med Norge. Havneforhold.

VI. Vicekonsulatet i *Emden.*

VII. Vicekonsulatet i *Kiel.*
Indhold: Skibsfart. Import fra Norge.

VIII. Konsulatet i *Lübeck.*
Indhold: Kondenseret melk. Fiskekonserveindustri. Sildemarkedet. Nyt jernverk. Skibsfart.

IX. Vicekonsulatet i *Rostock.*
Indhold: Rugexport. Sildemarkedet. Ansjos. Fiskerier. Tran. Skibsbygning.

X. Vicekonsulatet i *Wismar.*
Indhold: Vareimporten fra Norge.

XI. Konsulatet i *Danzig.*
Indhold: Skibsfart. Fragter. Sildemarkedet. Kornhandel. Sukkerexport. Handelsomsætningen med Norge.

XII. Konsulatet i *Dresden.*
Indhold: Papir. Cellulose. Fremme av turisttrafikken paa Norge. Skandinavisk forening.

XIII. Konsulatet i *Frankfurt.*
Indhold: Trælast. Cellulose. Papir. Galoger. Turnsko. Is. Vinhøsten. Bær.

XIV. Konsulatet i *Mannheim.*
Indhold: Cellulosefabrikation. Trælasthandel. Norsk forening.

XV. Konsulatet i *Köln.* (Indtat i ukeutgaven).

XVI. Vicekonsulatet i *Düsseldorf.*
Indhold: Sild. Stokfisk. Hummer. Ræker.

XVII. Konsulatet i *Königsberg.*
Indhold: Skibsfart. Havneforhold. Linfrø. Sild. Memel.

XVIII. Konsulatet i *Magdeburg.*
Indhold: Handelsforbindelsen med Norge.

XIX. Konsulatet i *München.*
Indhold: Papirfabrikation. Fyrstikker. Maltkaffe. Smør.

XX. Konsulatet i *Stettin.*
Indhold: Skibsfart. Fragter. Handelsomsætningen med Norge. Kli. Poteter. Sild. Tjære. Skibsbygning. Cement. Chamottefabrikation. Mølledrift. Oljekaker. Sukker. Stralsund. Swinemünde. Kolberg. Stolpmünde.

XXI. Konsulatet i *Stuttgart.*
Indhold: Importen av norske varer.

Spanien. Aarsberetninger for 1907.
Indhold: Skibsfart. Fragter. Mønstringsforretninger. Hyrer. Rømninger. Havneforhold. Lasteregler for Bilbao. Utklarering av passagerskibe fra Bilbao. Importen av jern og staal. Export. Salt. Økonomiske forhold i Bilbao. Grubedrift. Fiskerier. Hermetikindustri. Utstilling. Kvægbestand. Kornhøst. Export av frugt. Cikori. Kulproduktion. Transpyrenæiske jernbaner. Nedgang i Spaniens vinproduktion. Kurser.

Portugisisk Østafrika. Aarsberetninger for 1907:

I. Konsulatet i *Lourenço Marques.*
Indhold: Skibsfart. Havneforhold. Immigration.

II. Vicekonsulatet i *Beira.*
Indhold: Almindelige bemerkninger. Import. Export. Skibsfart.

Panama. Aarsberetning for 1907 fra konsulatet i *Colon.*
Indhold: Skibsfart. Dampskibslinjer. Havneforhold. Skibsavgifter. Import. Export. Transittrafik.

Straits Settlements. Aarsberetning for 1907 fra konsulatet i *Singapore.*
Indhold: Skibsfart. Fragter. Mønstringsforretninger. Import. Export. Kul. Ris. Opium. Sago. Kopra. Tin. Kurser.

Polen. Utdrag av aarsberetning for 1907 fra konsulatet i *Warschau.*
Indhold: Kornhøsten. Mel. Gryn. Poteter. Frø. Humle. Uld. Kul. Jernproduktion.

Bolivia. Aarsberetning for 1907 fra generalkonsulatet i *La Paz.*
Indhold: Import. Export. Kurser. Tinproduktion. Jernbaner.

Hawaii. Aarsberetning for 1907 fra konsulatet i *Honolulu.*
Indhold: Skibsfart. Havneforhold. Import. Export.

Ecuador. Aarsberetning for 1907 fra konsulatet i *Guayaquil.*
Indhold: Skibsfart. Import. Export. Kakao. Kaffe. Kautschuk. Elfenbensnøtter. Huder. Panamahatter. Industri.

Malta. Aarsberetning for 1907 fra konsulatet i *La Valetta.*
Indhold: Skibsfart. Kulfragter. Import. Export.

Columbia. Skibsfart.

Leeward Islands. Skibsfart.

Britisk Guyana. Aarsberetning for 1907 fra konsulatet i *Georgetown* (Demerara).
Indhold: Skibsfart. Import. Export.

Bermuda. Aarsberetning for 1907 fra konsulatet i *Hamilton.*
Indhold: Skibsfart. Handel.

Réunion. Aarsberetning for 1907 fra konsulatet i *St. Denis.*
Indhold: Skibsfart. Import. Export.

Haiti. Aarsberetning for 1907 fra konsulatet i *Port-au-Prince.*
Indhold: Import. Export. Kurser. Told.

Chile. Aarsberetning for 1907 fra generalkonsulatet i *Valparaiso.*
Indhold: Skibsfart. Havneforhold i Valparaiso. Import. Export. Kurser. Jernbaner. Hvalfangst.

Tyske Stillehavskolonier. Aarsberetning for 1907 fra konsulatet i *Matupi.*
Indhold: Skibsfart. Import. Export.

Register til „Konsulatberetninger."

Registret for aargangen 1907, hvilket omfatter saavel uke- som maanedsutgaven, og som av hensyn til det ovenfor anmeldte maanedshefte ikke tidligere har kunnet utarbeides, vil medfølge næste nr.

CENTRALTRYKKERIET — KRISTIANIA

KONSULATBERETNINGER

UTGIT AV UTENRIKSDEPARTEMENTET MED BISTAND AV NORGES OPLYSNINGS-KONTOR FOR NÆRINGSVEIENE

Nr. 2. | **Ukeutgaven.** | **9. januar 1909.**

«Konsulatberetninger» utkommer i to utgaver, en ukeutgave og en maanedsutgave. Kan bestilles ved alle postanstalter i Kristiania i «Farmand»s expedition, Toldbodgt. 31. Abonnementspris for uke- og maanedsutgaven tilsammen kr. 3.00 pr. aar og for utenbysboende porto 20 øre.

Henvendelser til norske legationer eller konsuler bør adresseres, ikke til embedets chef eller personale, men til selve legationen eller konsulatet paa stedet.

Indhold:

	Side
Forretningslivet i Tyskland i 1908	5
Landbrukets avkastning i de Forenede Stater i 1908	6
Forbud mot indførsel av fosforfyrstikker til Australien	6
Revision av den franske toldtarif	6
Kaffemarkedet i Brasilien	6
Kulcertepartier for Cartagena	7
Kommunalt fiskemarked i Schweiz	7
Hval-, torske- og laksefangsten fra San Francisco i 1908	7
Utsigterne for næste aars høst i Rusland. Kornmarkedet	7
Høstutbyttet i Tyskland i 1908	8
Advarsel mot befragtningsfirma i Rio de Janeiro	8
Fest- og helligdage i utlandet i 1909	8

Forretningslivet i Tyskland i 1908.

Generalkonsul *B. Schuchardt,* Berlin, har efter Berlins handelskammers netop utkomne aarsberetning meddelt følgende foreløbige overblik over det forløpne forretningsaar i Tyskland:

Den økonomiske virksomhet, som i de foregaaende aar hadde været overordentlig livlig, var i aaret 1908 paa næsten alle omraader gjenstand for en avsvækning; denne kan vistnok i de forskjellige brancher ha været av forskjellig grad, saaledes f. ex. i den elektriske industri egentlig kun en langsommere fremgang end tidligere, men helt uberørt av indflydelsen av de synkende konjunkturer er neppe en eneste av næringslivets store grene blit.

I de første maaneder av aaret gjorde endnu de fra forrige aar resterende, endnu ikke opfyldte bestillinger sin indflydelse gjældende, men senere stoppet ordrene litt efter litt op, hvad der bl. a. ogsaa kommer til uttryk i de statistiske opgaver over godstrafikken paa de tyske jernbaner i det forløpne aar; medens nemlig indtægten av godstransporten i 1ste kvartal 1908 oversteg indtægten i samme tidsrum i 1907 med 7 mill. mark, viste den i 2det kvartal et underskud paa 12, i 3dje kvartal paa 17 og i oktober—november likeledes et minus paa 17 mill. mark, sammenlignet med de tilsvarende tidsrum i 1907.

Den økonomiske depression mildnedes noget ved den stigende konsumtion hos landbruksbefolkningen; takket være flere gode indhøstningsaar og en i almindelighet tilfredsstillende, ja tildels endog høi pris for jordbrukets og kvægavlens produkter er tidligere klager over landbrukets manglende rentabilitet nu næsten forstummet. Landbefolkningens kjøpeevne er i de sidste 3 aar forøket, og tilbakegangen i den industrielle beskjæftigelse har ogsaa tilført landbruket den fornødne arbeidskraft. De industrier, som hovedsakelig forarbeider behovsartikler for landbruket, hadde derfor en god avsætning, saaledes fabrikanter av landbruksmaskiner, leverandører av vogne, bygningsmateriel etc. I det østlige Tyskland, hvor landbruket spiller en større rolle i det samlede næringsliv, merkedes tilbakegangen derfor ogsaa mindre end i industrigebeterne i Westfalen.

Uagtet man i Tyskland ikke i samme grad som f. ex. i de Forenede Stater benytter den fremgangsmaate i daarlige tider at avskedige sine folk, var dog tilveksten i antallet av beskjæftigede arbeidere i 1908 kun halvt saa stort som i de 2 foregaaende aar, og det uagtet der i 1908 saagodtsom ingen arbeidere udelukkedes ved streiker eller lockouter.

De en synkende konjunktur sedvanlig ledsagende foreteelser viste sig ogsaa i det forløpne aar i en skarpere konkurrence og i de av jagten efter bestillinger foraarsakede økede omkostninger, men da denne ofte kun daarlig lykkedes, og desuden indrømmelser stadig maatte gjøres overfor kunderne, var slutresultatet: mindre omsætning, de samme eller høiere omkostninger og mindre fortjeneste. Heri medførte de tildels synkende priser paa raastoffer heller ikke synderlig bedring, da ældre, dyre forraad for en stor del maatte forarbeides.

Aarsakerne til den økonomiske depression var for det første avsætningsvanskeligheter paa de utenlandske markeder som følge av forringet kjøpeevne; særlig var den krise, som høsten 1907 brøt ut i de Forenede Stater og svækket dette for avsætning av tyske varer saa vigtige gebets forbruksevne, av meget stor indflydelse. Derimot kan der ikke dennegang som sedvanlig i nedgangsperioder klages over nogen egentlig overproduktion; den store efterspørsel i 1906 og 1907 fremkaldte vistnok en forøket produktion; men denne gik dog ikke ut over behovet, som imidlertid i 1908 slet ikke svarte til forutsætningerne, idet forbruket gik tilbake med gjennemsnitlig omkring 30 %.

De industrielle bedrifters efterspørsel efter raastoffer og halvfabrikater avtok ogsaa; saaledes opviste kulforbruket, som med den stigende befolkning og den voksende industrielle virksomhet stadig tiltar, kun et par procents stigning, medens det i de to forutgaaende aar var vokset med henholdsvis 9 og 10 %, likesom importen av stoffer for industrien gik tilbake. Ogsaa publikums umiddelbare behov, som dækkes gjennem detaljforretningerne, var gjenstand for en formindskelse; i næsten alle grene av detaljforretningerne er omsætningen, saavel hvad mængde som værdi angaar, gaat tilbake, og en forskyvning til gunst for de billigere varer har fundet sted.

I aarene 1905—1907 var anbringelsen av kapital i nyanlæg overordentlig stor, men denne avtok i 1908, og dermed indtraadte en sterk tilbakegang i efterspørslen efter de varer, som pleier at finde anvendelse ved utførelsen av produktionsanlæg, hvad

der særlig gjorde sig bemerket i bygningsvirksomheten.

En forværrelse i situationen bevirkedes ogsaa derved, at staternes og kommunernes bestillinger, dels som følge av det ugunstige pengemarked, dels som følge av bestræbelserne for at indføre større sparsommelighet i stats- og kommunehusholdningerne, avtok.

Tilslut maa ogsaa nævnes, at følelsen av usikkerhet paa den utenrikske politiks omraade og de nye skattepropositioner for riket og Preussen, som i mange henseender ikke tok tilstrækkelig hensyn til næringslivets interesser, bidrog sit til den stedfundne avsvækning.

I almindelighet viser varepriserne en nedgang i 1908 fra det foregaaende aars niveau. Hvad særlig kulpriserne angaar, saa holdt vistnok priserne paa tyske stenkul, som ikke længere synes at ha nogen sammenhæng med det almindelige prisniveau, sig uforandrede, men noteringerne paa engelske kul gik ned. Priserne paa rujern likesom paa en række andre metaller nedsattes flere gange i aarets løp, og raastoffene for textilbranchen, særlig bomuld, var for størstedelen gjenstand for reduceringer.

Ogsaa priserne paa halv- og helfabrikater gik som følge av de stadige indrømmelser likeoverfor kjøperne og indskrænkningerne i indkjøpene tilbake, hvad der særlig gjorde sig gjældende for textilvarer, medens priserne for levnetsmider og andre nødvendighetsartikler kun for ganske enkeltes vedkommende faldt; saaledes faldt prisen paa rugmel 6 og paa hvetemel 4 mark pr. 100 kg. Ændringerne i kjødpriserne var derimot ubetydelige; dog blev svinekjød dyrere. (Forts. i næste nr.)

Landbrukets avkastning i de Forenede Stater i 1908.

Minister *Ove Gude*, Washington, har meddelt følgende:

Akerbruksministerens aarsrapport for 1908 blev offentliggjort den 13. december og bringer nyheter om aarets ganske overordentlig rike høst, der har vakt den aller største opsigt.

Det er tydelig, at den amerikanske farmer ikke har merket noget til den økonomiske depression, der har hvilet over saa godt som alle næringsveie her i det forløpne aar. Aldrig har høsten været saa rik. Den overstiger fjoraarets — der dog var det hitintil rikeste aar for den amerikanske farmer — med 290 000 000 dollars og naar op til det ganske enorme tal av $ 7 775 000 000 i værdi.

Værdien av landbruksprodukter har været stadig stigende. Ministeren har regnet ut en interessant skala for denne fremgang: Om man sætter værdien av landbruksprodukter i 1899 til 100, kan værdien i 1903 sættes til 125, i 1904 til 131, i 1905 til 134, i 1906 til 143, i 1907 til 159 og i 1908 til 165 — en tilvekst i værdi av 65 % i 9 aar. Hverken den mindre betydelige nedgang i handelsomsætningen i 1903—1904 eller den sterke depression i alle forretninger i 1907—1908 synes at ha hat den ringeste indflydelse paa landbruksprodukternes overordentlige tiltagen saavel i henseende til mængde som til værdi. Fremgangen har været jevnt stigende. Men dog betydelig større i henseende til værdi end til mængde. Thi medens kvantiteten i de sidste 5 aar kun er tiltat med 2 procent, er værdien tiltat med 32 procent.

Interessant er følgende sammenstilling, hentet fra rapporten: Værdien av alle landbruksprodukter sammentat — henved 8 milliarder dollars — repræsenterer omtrent 4 gange indtægten av bergverksdriften, derunder indbefattet mineralske oljer og edle metaller. I de sidste ti aar har værdien av landbruksprodukter sammenlagt naadd en sum av 60 milliarder dollars.

Mais er fremdeles i têten av disse produkter, idet produktionen i 1908 er 2½ milliard bushels til en værdi av over 1½ milliard dollars. »Dette beløp er«, siger ministeren, »i løpet av 4 maaneder vokset op av jorden under regn og solskin, og det er stort nok til at betale de Forenede Staters hele rentebærende statsgjæld eller til at betale hele Panamakanalen og 50 slagskibe.«

Forbud mot indførsel av fosforfyrstikker til Australien.

Ifølge en notis i »Board of Trade Journal« for 24. f. m. har den australske forbundsregjering forbudt indførsel til Australien av fyrstikker med hvitt eller gult fosfor fra 1. juni førstkommende.

Revision av den franske toldtarif.

Minister *F. Wedel Jarlsberg*, Paris, har indberettet, at det franske deputeretkammers toldkomité under 22. f. m. til kammeret har avgit en indstilling angaaende en almindelig revision av den franske toldtarif.

Ministeren henleder opmerksomheten paa følgende punkter i indstillingen, som særlig berører norske interesser: (Der er nedenfor kun tat hensyn til minimaltoldtarifen).

Cellulose: Ingen forandring foreslaaes.

Almindelig trælast: For tiden gjælder toldsatsen fr. 1,25 pr. 100 kg. for dimensioner over 35 mm. og under 80 mm. tykkelse. Den samme toldsats foreslaaes nu for dimensioner over 25 og under 80 mm. tykkelse. For dimensioner under 25 mm. foreslaaes bibeholdt den før for dimensioner under 35 mm. gjældende toldsats av fr. 1,75 pr. 100 kg.

Den gjældende toldsats av fr. 0,02 pr. 100 kg. for harpiksholdig træ i kubber av ikke over 1,10 m. længde foreslaaes bibeholdt for længder av ikke over 2,25 m.

Træuld: Der foreslaaes for farvet træuld fr. 1,20, ufarvet do. fr. 1,00 pr. 100 kg., mot nu for saavel farvet som ufarvet fr. 0,50.

Hvalbarder: Toldfriheten for ubearbeidede hvalbarder foreslaaes bibeholdt. For forarbeidede barder foreslaaes en told av fr. 150 pr. 100 kg. for overtrukne og fr. 100 for uovertrukne spiler, mot nu fr. 100 pr. 100 kg. for alle slags forarbeidede hvalbarder.

Is: Den gjældende toldfrihet foreslaaes bibeholdt.

Papir: Almindelig papir, fremstillet ad mekanisk vei, betaler nu en told av fr. 10 pr. 100 kg. Den samme sats foreslaaes bibeholdt for papir av over 30 gr. vegt pr. kvadratmeter, medens der for tyndere papir foreslaaes en told av fr. 20 pr. 100 kg.

Forskjellige ændringer foreslaaes for haandarbeidet papir, farvet papir og papir for fotografisk bruk samt for karton.

Sælskind: Den gjældende foldfrihet for utilberedt skind foreslaaes bibeholdt.

Rogn: Tolden paa torske- og makrelrogn foreslaaes nedsat fra fr. 0,60 til fr. 0,50 pr. 100 kg.

Fisk: Tolden paa fersk ørret foreslaaes forhøiet fra fr. 10 til fr. 15 pr. 100 kg. Tolden paa tørret, saltet og røket fisk foreslaaes bibeholdt med de nuværende beløp.

Fiskeolje: Den gjældende toldsats av fr. 6,00 pr. 100 kg. foreslaaes bibeholdt.

Kalciumkarbid: Der foreslaaes ingen forandring i den gjældende told*).

Brolægningssten: Tolden foreslaaes forhøiet fra fr. 0,10 til fr. 0,20 pr. 100 kg.

Arbeider i sten: For gravmonumenter i granit uten billedhuggerarbeide foreslaaes en told av fr. 10, mot nu fr. 3 pr. 100 kg.

Tilberedte huder og skind og arbeider derav: Forskjellige toldforhøielser og ændringer foreslaaes.

Debatterne i Deputeretkammeret angaaende toldtarifens revision ventes at ville bli paabegyndt henimot slutningen av februar maaned.

Kaffemarkedet i Brasilien.

Indberetning fra konsul *Ludvig Aubert,* Rio de Janeiro.

I sidste indberetning blev nævnt, at der sandsynligvis i en nær fremtid vilde bli fremsat forslag for deputeretkammeret om, at den brasilianske forbundsregjering skulde gi sin garanti til det laan paa 15 millioner £ sterling, som staten São Paulo søkte i Europa til likvidation av kaffevalorisationen og konsolidering av ældre forpligtelser.

Saadant forslag fremsattes kort efter (den 10. november) og er nu efter en maaneds behandling i kongressen gaat igjennem med det forønskede resultat. Av vedkommende dekret fremgaar bl. a., at den beholdning, som staten São Paulo nu sitter inde med, er reduceret til 6 994 920 sække. Efterretningen om denne reduktion kom som en overraskelse for de fleste forretningsdrivende saavel her som i Santos. I et budskap til São Paulo's lovgivende forsamling uttalte denne stats præsident under 14. juli sidstleden, at beholdningen paa den tid var 8 169 463 sække, samt at regjeringen, i betragtning av at den nye høst hadde gjort sit indtog paa markedet, ikke vilde iverksætte nye salg, men vilde fortsætte med at tilbakeholde kaffe fra markedet, saalænge som det maatte findes nødvendig. De nu avhændede 1 174 543 sække skal være blit solgt for regjeringens regning til Europa og Nordamerika, medens streiken i Santos stod paa. Heri ligger formentlig forklaringen til, at streiken ikke formaadde at bringe priserne op.

Valorisationsbeholdningerne paa de forskjellige steder er nu ifølge officielt opgivende følgende:

	Sække.		Sække.
Havre.....	1 876 644	Rotterdam....	155 191
New York....	1 747 761	Bremen	109 994
Hamburg	1 621 023	Triest	109 807
Antwerpen....	1 075 000	Marseille	100 000
London	199 500		
		Tilsammen	6 994 920

Beholdningen i Rio (Nichteroy ikke iberegnet) var den 10. decbr. 252 897 sække. Beholdningen i Santos er 2 442 787 sække. Av indeværende høst opgives 6 806 014 sække at være utskibet fra Rio og Santos pr. 4. decbr. 1908.

*) Som bekjendt er tolden nylig blit forhøiet til fr. 6.00 pr. 100 kg.

I *Rio* noteres for øieblikket (11. decbr.) Rs. 5 $ 300 à Rs. 5 $ 400 pr. arroba (15 kg.) for type 7. Paa samme tid i 1907 var prisen Rs. 5 $ 000 à Rs. 5 $ 200. I *Santos* er prisen Rs. 3 $ 100 pr. 10 kg., mot Rs. 3 $ 350 i 1907.

Kulcertepartier for Cartagena.

Utdrag av indberetning fra konst. konsul *Hans T. Møller,* Barcelona.

Norske skibsrederes opmerksomhet henledes paa, at det ved avslutning av kulfragter til Cartagena ubetinget bør hete i certepartiet: »Freight to be paid at current rate of exchange at Madrid, only allowing the usual bank commission», da de herværende kulimportører under paaskud av, at der ingen kursnoteringer finder sted der, ellers benytter anledningen til at foreta kursreduktioner av optil 2½ %.

Kommunalt fiskemarked i Schweiz.

Generalkonsul *Georg Wettstein,* Zürich, har indsendt aarsberetning for driftsaaret 1907—1908 fra det i St. Gallen (Schweiz) oprettede kommunale marked for *saltvandsfisk,* der erholder sin forsyning fra fiskemarkedet i Geestemünde.

Beretningen er av utenriksdepartementet tilstillet handelsdepartementet.

Hval-, torske- og laksefangsten fra San Francisco i 1908.

Konsul *Henry Lund,* San Francisco, har meddelt, at de fleste av San Franciscos hvalfangerskibe nu er hjemkommet fra Ishavet. Fangsten er ca. 45 000 pund hvalben, fordelt paa ni fartøier. Paa grnnd av de daarlige fangstforholde i Ishavet er der tale om at la hvalfangerflaaten ligge oplagt i sæsonen 1909.

Torskefisket i den forløpne sæson gav for San Franciscos fiskeflaate i det nordlige Stillehav et utbytte av ca. 1 875 000 stkr. Fjoraarets utbytte var ca. 2 000 000 stkr.

Den i San Francisco utrustede fiskeflaate er kommet tilbake fra Alaska med 1 336 944 kasser og 27 811 tønder laks, fordelt paa 38 fartøier. Fangsten i 1907 var 1 153 401 kasser og 14 325 tønder. En kasse indeholder 4 dusin æsker à 1 pund.

Utsigterne for næste aars høst i Rusland. Kornmarkedet.

Generalkonsul *Ingv. Thorsen,* St. Petersburg, har indberettet følgende:

Vinteren begyndte næsten i hele Rusland tidlig, men da der paa store strækninger faldt sne, samtidig som frosten satte ind, har vintersæden der ikke tat nogen skade. Som «god» tør saaledes sædens tilstand betegnes i hele den sydvestlige del av riket, i guvernementerne Kiew, Podolien, Wolhynien, Poltawa og Tschernigow saavelsom i Østersjøprovinserne Kurland, Livland og Estland, samt som «tilfredsstillende» i alle rikets øvrige guvernementer med undtagelse av delvis de østlige, men hovedsagelig de sydøstlige guvernementer, som Woronesh, Saratow, hele Dongebetet, det sydlige Samaraguvernement og enkelte kredse i guvernementerne Tula, Tambow,

Pensa og Simbirsk. Desuten er sæden at betegne som «utilfredsstillende» i næsten hele det centrale industridistrikt, som guvernementerne Moskau, Twer, Jaroslaw samt enkelte kredse av guvernementerne Kostroma, Wladimir, Pleskau og Nowgorod.

Det sydrussiske kornmarked er fremdeles yderst stille og flaut, og beholdningerne tiltar i exporthavnene betydelig fra uke til uke. Priserne er gjennemgaaende faldende, men allikevel holder exportørerne sig endnu næsten helt tilbake.

Høstutbyttet i Tyskland i 1908.

Indberetning fra *generalkonsulatet i Berlin.* Efter de nu av «Kaiserlich Statistisches Amt» offentliggjorte opgaver var høstutbyttet i Tyskland i aaret 1908, sammenlignet med de sidste 5 aar, følgende:

	Vinterhvete.	Sommerhvete.	Vinterrug.	Sommerrug.	Sommerbyg.
	Tons.	Tons.	Tons.	Tons.	Tons.
1908	3 349 707	418 060	10 591 341	145 533	3 059 885
1907	2 613 826	865 498	9 585 817	172 042	3 497 741
1906	3 570 807	368 756	9 473 479	152 259	3 111 309
1905	3 444 673	255 209	9 468 214	138 586	2 921 953
1904	3 516 864	287 964	9 919 219	141 543	2 948 184
1903	3 002 444	552 620	9 732 409	172 084	3 323 639

	Havre.	Poteter.	Kløver.	Lucerne.	Hø.
	Tons.	Tons.	Tons.	Tons.	Tons.
1908	7 694 833	46 342 726	11 695 945	1 580 143	27 076 097
1907	9 149 138	45 538 299	9 098 368	1 401 368	24 911 988
1906	8 431 379	42 936 702	11 912 726	1 698 998	28 732 930
1905	6 546 502	48 323 353	9 505 132	1 459 750	26 265 417
1904	6 936 003	36 287 192	7 749 790	1 225 192	21 507 119
1903	7 873 385	42 901 530	9 727 987	1 323 939	26 355 027

Advarsel mot befragtningsfirma i Rio de Janeiro.

Generalkonsul *E. de la Balze,* Rio de Janeiro, har meddelt følgende:

Blandt de forretningsdrivende i Rio, der til stadighet benytter norske seilskibe til at fragte, dels stykgods fra Marseille, dels trælast fra Golfhavnene og Sverige, befinder sig et firma, med hensyn til hvilket man gjentagne gange har gjort mindre heldige erfaringer. Nævnte firma har flere gange efter endt utlosning fremsat uberettigede krav mot skibene — krav, der er i strid med «custom of the port» — og har gjort fradrag i fragten for de beløp, som det har gjort fordring paa. Bl. a. hævder firmaet retten til overfor fartøier, som bringer trælast, og som i sit konnossement har klausulen «quality and measurement unknown to master», at gjøre fartøiet ansvarlig for forskjel i *maal* og derigjennem til i paakommende tilfælde at kræve foretat ganske betydelige fradrag i fragten.

Denne fremgangsmaate er — hvorom man har underrettet firmaet under oversendelse av en erklæring i saken fra den største trælastimportør i Rio — stridende mot skik og bruk her, hvorhos der av «Associação Commercial» er truffet en voldgiftsavgjørelse i skibenes favør netop med hensyn til dette spørsmaal.

Under hensyn dels hertil og dels til at det nævnte firma ogsaa i andre henseender har behandlet norske skibe paa en mindre kulant maate, finder man grund til at henlede norske skibsrederes opmerksomhet paa firmaet, til hvilket det i mange tilfælde det kan være mindre lønnende at slutte fragt.

Firmaets navn kan erholdes avgit ved henvendelse til utenriksdepartementet.

Fest- og helligdage i utlandet i 1909.

Sverige.

Minister *B. Vogt,* Stockholm, har meddelt følgende opgave over de fest- og helligdage, som i løpet av 1909 — ved siden av søndagene — vil hindre lastning og losning i svenske havne:

6. januar («trettende dag» jul»).
25. mars (Marias bebudelsesdag).
9. april (langfredag).
12. april (2den paaskedag)..
20. mai (Kristi himmelfartsdag).
31. mai (2den pintsedag).
24. juni (midtsommerdag).
25. december (juledag).

Desuten forekommer følgende saakaldte «halve» arbeidsdage, hvor arbeidet pleier at indstilles ved middagstid:

8. april (skjærtorsdag).
1. mai (demonstrationsdag).

Opgives av konsulaterne i *Helsingborg* og *Sundsvall* som hele fridage.

29. mai (pinseaften).
23. juni (St. Hansaften).
24. december (julaften).
31. december (nytaarsaften)

Disse «halve» arbeidsgage overholdes ikke med samme strenghet over hele landet. Mot extrabetaling vil man ofte kunne faa havnearbeide utført ogsaa efter det tidspunkt, da det ellers skulde indstilles.

KONSULATBERETNINGER

UTGIT AV UTENRIKSDEPARTEMENTET MED BISTAND AV NORGES OPLYSNINGS-KONTOR FOR NÆRINGSVEIENE

Nr. 3. | Ukeutgaven. | 16. januar 1909.

«Konsulatberetninger» utkommer i to utgaver, en ukeutgave og en maanedsutgave. Kan bestilles ved alle postanstalter, i Kristiania i «Farmand»s expedition, Toldbodgt. 31. Abonnementspris for uke- og maanedsutgaven tilsammen kr. 3.00 pr. aar og for utenbysboende porto 20 øre.

Henvendelser til norske legationer eller konsuler bør adresseres, ikke til embedets chef eller personale, men til selve legationen eller konsulatet paa stedet.

Indhold:

	Side		Side
Handelsomsætningen med Portugal	9	Isimporten til Storbritannien og Irland	12
Forretningslivet i Tyskland i 1908	11	Skibsfarten paa Storbritannien og Irland	12
Trælastmarkedet i London	12	Visering av skibsdokumenter ved fart paa Spanien fra islandske havne	12
Nyanlæg for træmassefabrikation samt skogsalg i Kanada	12	Fakturering av varer for Rumænien	12
Olivenoljehandelen i Nizza	12		

Handelsomsætningen med Portugal.

Av en under 5. ds. utkommet foreløbig oversigt over Portugals ind- og utførsel i 1907, sammenlignet med 1906, har vicekonsul *J. Ræder*, Lissabon, meddelt følgende utdrag:

Import.		Mængde. 1907.	Mængde. 1906.	Værdi i milreis. 1907.	Værdi i milreis. 1906.
Cement	kg.	20 261 444	22 797 174	172 623	172 876
Is	tons	503	—	1 880	—
Jod	kg.	755	1 537	2 393	4 078
Gjødningsstoffe for landbruket	»	123 213 154	100 015 216	1 367 420	1 225 494
Øl	dekal.	14 592	17 331	19 285	24 928
Fisk, ikke specificeret, fersk, uten nogensomhelst tilberedning eller blot med det nødvendigste salt	kg.	9 864 863	10 754 608	626 463	942 523
Fisk, ikke specificeret, saltet, presset, røket	»	338 910	626 563	62 125	54 511
Sardiner, ferske, saltede, pressede	»	681 254	1 005 804	38 979	62 070
Konserver	»	68 754	74 771	33 297	37 649
Fourrage	»	807 907	543 535	10 682	5 032
Smør	»	61 534	63 346	31 248	31 194
Margarin og andre smørsurrogater	»	531	1 108	338	611
Ost	»	457 037	412 884	172 855	169 687
Elektriske maskiner og apparater	»	453 109	357 245	168 614	137 106
Hvalbarder og efterligninger av saadanne	»	2 692	3 668	3 572	4 389
Pelsverk	»	1 193	860	30 148	25 520
Kassebord		99 566	137 386	8 052	11 379
Træ, uforarbeidet, til snedkerbruk		5 677 891	7 050 822	127 784	171 725
Træ, uforarbeidet, ikke specificeret	»	1 129 281	1 671 696	17 562	19 931
Træ, i plater, til snedkerbruk	»	40 468	34 701	10 722	10 417
Træ, i stokke	kub.m.	8 711	12 686	102 312	132 149
Planker, i tykkelse over 75 mm. og av bredde mindst 25 cm.	»	10 702	9 588	95 275	99 877
Træ, alm., saget i bord eller skiver av tykkelse mellem 35 og 75 mm.	»	36 013	45 234	399 862	530 732
Do. av tykkelse mellem 15 og 35 mm	»	4 296	3 812	49 951	37 954
Mastetrær	stkr.	218	1 353	1 837	3 440
Flasker av glas, sorte eller mørkegrønne	kg.	2 224 912	2 315 202	117 206	123 969
Karton og pap	»	1 084 874	1 111 711	73 937	72 265
Skrivpapir	»	127 645	105 708	47 519	39 757
Avispapir	»	351 942	357 425	28 980	24 824
Papir, ikke specificeret	»	664 417	617 399	181 311	157 184
Papirkonvolutter og papirposer	»	39 081	37 014	24 280	17 726

	1907.	1906.
Totalimportens værdi (exklusive reexport) i milreis	61 738 399	61 057 885
Derav guld- og sølvimportens værdi	285 187	666 690

Export.		Mængde.		Værdi i milreis.	
		1907.	1906.	1907.	1906.
Kork, avfald	kg.	19 071 833	17 225 988	219 739	191 311
do., propper	»	4 217 850	3 827 733	988 887	960 928
do., forarbeidet, ikke specificeret	»	71 974	64 724	2 791	3 920
do., uforarbeidet	«	327 685	1 123 960	17 362	54 635
do., i plater	»	40 237 075	37 310 448	3 077 558	2 927 856
do., i firkanter (emner)	»	332 172	410 601	52 252	60 760
do., malet	»	524 680	612 998	8 695	11 175
do., «sirkork»	»	379 642	419 514	11 707	6 932
Olivenolje	dekal.	267 258	189 850	570 909	397 136
Silke	»	—	—	8 861	7 032
Johannesbrød	kg.	19 130 623	7 324 502	250 003	109 945
Mandler med skal	»	951 997	612 910	103 306	72 643
Mandler uten skal	»	1 718 940	636 204	445 901	167 708
Ananas	stkr.	1 127 882	1 051 024	338 567	315 294
Kastanjer	kg.	364 072	415 521	11 774	13 059
Tørrede fikener	»	2 649 796	6 041 321	94 697	174 469
Appelsiner	tusen	3 886	5 858	6 801	9 169
Citroner	»	53	27	149	102
Æbler	kg.	3 059 106	4 301 855	62 521	87 020
Druer	»	3 679 120	5 469 184	143 398	217 711
Frisk frugt, ikke specificeret	»	602 169	438 931	13 348	12 685
Tørret frugt, ikke specificeret	»	106 272	141 323	10 729	13 334
Vin, alm. rød	dekal.	5 454 154	5 350 774	3 590 219	3 633 462
Vin, alm. hvit	»	842 510	783 381	554 270	505 121
Vin, het, ikke specificeret	»	115 346	63 022	165 312	140 049
Vin fra Madeira	»	242 527	251 579	517 078	739 868
Portvin	»	2 451 119	2 636 157	5 266 237	5 558 525

	1907.	1906.
Totalexportens værdi i milreis	31 336 537	30 940 606
Derav guld- og sølvexportens værdi	926 548	347 868

Viceconsulen har dernæst efter den netop utkomne portugisiske handelsstatistik for aaret 1906 meddelt følgende angaaende Portugals handelsomsætning med *Norge* i det nævnte og enkelte tidligere aar:

Portugals *import fra Norge* i aarene 1902 til 1906 opgik henholdsvis til følgende værdier (uttrykt i milreis):

Indenlandsk forbruk.					*Reexport.*				
1906.	1905.	1904.	1903.	1902.	1906.	1905.	1904.	1903.	1902.
1 083 000	934 500	737 900	800 900	792 100	97 400	138 800	115 200	115 300	67 500

I samme tidsrum opgik Portugals *export til Norge* til følgende værdier (uttrykt i milreis):

Portugisiske og nationaliserede varer.					*Reexport.*				
1906.	1905.	1904.	1903.	1902.	1906.	1905.	1904.	1903.	1902.
145 400	113 000	130 400	213 300	273 100	—	—	100	—	300

Av de i 1906 fra Norge importerede varer hitsættes:

		Mængde.	Værdi. Milreis.
Træ, almindelig, saget i bord eller skiver av tykkelse mellem 35 og 75 mm., begge inklusive	kbm.	141	3 073
Mastetrær	stkr.	1 150	2 066
Planter og frø	kg.	5	10
Jern, støpt	»	1 116 500	15 135
Kemiske produkter, ikke specificeret	»	100 929	5 468
Masse til papirfabrikation	»	673 402	29 725
Medicinske stoffe, ikke specificeret	»	8 556	1 597
Sukker	»	5 329	493
Klipfisk	»	8 215 421	1 009 675
Fisk, saltet, presset eller røket	»	50	11
Konserver	»	67	83
Maskiner og apparater av vegt mellem 100 og 500 kg.	stkr.	1 184	50
Instrumenter, verktøi	kg.	180	120
Dampmaskiner	stkr.	1 120	160
Fartøier (nye eller brukbare — seil-)	»	1	7 500
Fartøier, kondemnerede	»	2	3 177
Huder og skind, forarbeidede	kg.	11	102
Staaltraad	»	1 085	170
Staal, forarbeidet, for knive		14	156

		Mængde.	Værdi i milreis.
Søm, ikke specificeret	kg.	30 452	3 380
Pap	»	5 608	399
Papir, ikke specificeret	»	974	100

Blandt de i 1906 *fra Portugal til Norge exporterede* varer kan nævnes:

		Mængde.	Værdi i milreis.
Kork i plater	kg.	778 327	41 709
Sirkork	»	2 100	63
Salt	tons	2 186	2 188
Vin, alm., hvit	dekal.	59	46
» » rød	»	925	655
Madeira	»	994	2 982
Portvin	»	51 229	96 231
Andre hete vine	»	107	346
Konfiturer, tørre og flytende	kg.	345	97
Tørret frugt, ikke specificeret	»	205	26
Grønsaker		1 825	18
Kork i propper		5 117	940
Glas, forarbeidet	»	422	43
Tryksaker	»	98	43

Forretningslivet i Tyskland i 1908.

(Forts. fra foreg. nr.)

Stillingen paa arbeidsmarkedet var i 1908 daarlig. I Berlin kom paa 100 ledige arbeidspladse gjennemsnitlig i aaret 1907 140, i 1908 160 mandlige arbeidssøkende og for kvindelige arbeidssøkende var forholdet endnu slettere. Ogsaa arbeiderbefolkningens fortjeneste avtok som følge av de færre ansættelser og den hyppig forkortede arbeidstid, hvad der særlig merkedes paa forbruket av de artikler, som mest anvendes av arbeidsklassen og paa ind- og utbetalingerne i sparekasserne, hvilke i Berlin i 1908 bragte et minus av 13,6 mill. mark, idet indbetalingerne var 41,6 og utbetalingerne 55,2. Situationen paa arbeidsmarkedet førte til, at streiker og lockouter næsten ganske ophørte.

I Berlin var maximumsantallet av

	Streikende.		Udelukkede.	
	1907.	1908.	1907.	1908.
i 1ste kvartal	3 374	560	886	48
i 2det »	7 616	2 057	10 799	—
i 3dje »	14 748	1 199	14 878	—

Mængden av de fra Tyskland exporterede varer var i de tre første kvartaler

1907.	1908.
37 000 000 tons	39 900 000 tons

medens værdien var

5 137 mill. mark og 5 060 mill. mark; denne sidste gik saaledes tilbake med 77 mill. mark.

Paa en maate kom en avtagende avsætning paa det indenlandske marked exporten tilgode, idet den tyske industri lagde mere vind paa utenlandsforretningerne; i sidste kvartal var der en antydning til en bedring i exporthandelen som følge av en gunstigere situation i de Forenede Stater.

Hvad specielt Berlins export angaar, var avsætningen til England ugunstigere end paa lange tider, til Frankrike og Belgien normal, til Rusland kun tildels tilfredsstillende, til Skandinavien og Balkanlandene meget vanskelig, særlig i textilartikler.

Forretningerne med De Forenede Stater forløp usedvanlig ugunstig, omsætningen med Kanada led under virkningerne av toldkrigen, exporten til Mexiko, Centralamerika og Brasilien, hvor gummiprisernes lave stilling formindsket kjøpeevnen og høi told lammet indførslen, stod tilbake for de foregaaende aars. Valutatilbakegangen i Paraguay og Bolivia utøvet en skadelig indflydelse, likesom Chile paa grund av de lave priser paa kobber og salpeter var mindre kjøpedygtig. Derimot led forretningerne paa Australien, hvor forholdene i almindelighet er sunde, trods de synkende uldpriser intet synderlig avbræk. Mineindustriens utvikling i Britisk Sydafrika bevirket en bedre efterspørsel derfra, medens forholdene i Portugisisk Vestafrika var meget ugunstige, idet befolkningens indtægter av gummi, voks og kakao paa grund av de lave priser var utilstrækkelige. Handelen med Japan, som kjæmper med økonomiske vanskeligheter, og Kina, hvor importørerne raadet over meget store lagere, var kun middelmaadig.

Hvad utsigterne for det kommende aar betræffer, sætter man først og fremst sine forhaabninger til en opgang i exporten og til en lettelse i pengemarkedet. Med hensyn til forhaabningerne om større utenlandske bestillinger paa det tyske varemarked i det nye aar, maa det dog erindres, at selv om værdien av exporten i 1908 gik tilbake, var dog mængden ikke mindre end i tidligere aar; desuten vil jo exportens rentabilitet avhænge av et høiere prisniveau, hvorpaa der dog ikke med sikkerhet tør gjøres regning.

Heller ikke kan der forventes nogen væsentlig bedring i konjunkturerne gjennem en lettelse i pengemarkedet, idet de billigere penge kun maa sees som et utslag av forminsket forretningsvirksomhet, ikke av forøket kapital.

Hvorledes den kommende økonomiske situation i sin almindelighet vil arte sig, vil hovedsagelig avhænge av, naar kapitaldannelsen atter er saa vidt fremskreden, at produktion og behov med dens hjælp kan komme i et rigtig forhold. Naar dette vil indtræde, kan ikke siges; kun saa meget staar fast, at

aaret 1908 gik tilende, uten at nogen livligere foretagelseslyst kom tilsyne. Noget raskt omslag kan neppe ventes i det kommende aar.

Av momenter, som tyder paa en gunstig tendens kan nævnes, at erhvervslivet i det forløpne aar trods avsvækningen har været sundt, og at producenterne har søkt saavidt mulig at forringe misforholdet mellem produktion og behov og — selv om produktionsindskrænkninger kun tildels kunde gjennemføres — har avholdt sig fra alle spekulative planer. Ogsaa de mange prisreduktioner paa varemarkedet tør vel forventes efterhaanden atter at gjøre forbruket livligere.

Trælastmarkedet i London.

Vicekonsul *H. L. Brækstad,* London, har meddelt følgende:

Trælastmarkedet er fremdeles dødt og stille. Kjøperne synes uvillige til at kontrahere til de forhøiede priser, som der nu er tale om. Mange hadde vistnok allerede ved det nye aars begyndelse ventet en øieblikkelig bedring, men den almindelige mening synes at være, at denne kun vil kunne indtræde sukcessivt i løpet av de næste 2 maaneder. Markedet er imidlertid fastere, endskjønt de konsignationsvarer, som findes paa stedet, for nærværende ikke opnaar synderlig forhøiede priser.

Beholdningerne i dokkerne av «prepared boards» var:

6 413 051 stkr. pr. 31. december 1908,
mot 7 652 663 » » 31. december 1907
og 8 171 943 » » 31. december 1906

Beholdningerne pr. 31. december 1908 viser saaledes en betydelig nedgang, sammenlignet med de to foregaaende aar, og dette burde virke fordelagtig paa markedets stilling, saa meget mere som der vanskelig paa denne aarstid kan ventes konsignationer av nogen betydning.

Leveringerne fra dokkerne av «prepared boards» utgjorde:

763 000 stkr. i december 1908
mot 643 000 » i december 1907
og 811 000 » i december 1906.

Hvad angaar 2 × 4 «scantlings», er denne vare noget fastere i pris, og der berettes at være kjøpere til £ 6—10—0 cif. for furu og £ 6 for gran, uten at sælgerne synes at være villige til at akceptere disse priser.

Nyanlæg for træmassefabrikation samt skogsalg i Kanada.

Indberetning fra konsul *Arvid Jacobsen,* Montreal.

Der er i disse dage foregaat en betydelig overdragelse av skogeiendom i Nova Scotia til et engelsk konsortium, idet «The Alfred Dickie Lumber Co.» har solgt sine samtlige skoge i Nova Scotia til et engelsk syndikat, repræsenteret gjennem Sir Thomas Trowbridge. Skogarealet omfatter 405 000 acres land med 8 sagbruk, og prisen er angit til $ 1.557.500. En av betingelserne i salget er, at der skal bygges et jernbaneanlæg fra Halifax til Guysbro og Canso. Det nye anlægs direktør vil bli T. N. Mc. Grath, fortiden bestyrer av skogeiendomme ved Tusket anslaat til 345 000 acres skog. Hensigten er at drive rationel skogdrift med export til Europa for øie. De nævnte skogdistrikter har tidligere været litet hugget. Nævnte transaktion er en av de største overdragelser av skog i kystprovinserne i de senere aar.

I de Forenede Stater er der i disse dage startet et kompani: «The West Coast Lumber & Pulp Co.» med en betydelig kapital for at bygge træmassefabrikker og sagbruk i New-Foundland. Arbeider i forbindelse hermed vil snarest bli paabegyndt.

Olivenoljehandelen i Nizza.

Vicekonsul *A. Isnard,* Nizza, har i forbindelse med den i ukeutgaven nr. 36 for 1908 indtagne notis meddelt, at den deri givne oplysning ikke er at forstaa saaledes, at kun medlemmerne av det omhandlede syndikat sælger ren, ublandet olje, idet der ogsaa findes flere utenfor syndikatet staaende større firmaer, som kun sælger uforfalsket vare.

Isimporten til Storbritannien og Irland.

Vicekonsul *H. L. Brækstad,* London, har indberettet, at ifølge meddelelse fra det derværende toldkammer var kvantiteten og værdien av den til Storbritannien og Irland i løpet av december maaned f. a. og i samme maaned de to næst foregaaende aar importerede is, der udelukkende kom fra Norge, følgende:

	Kvalitet.	Værdi.
1908	7 821 tons	£ 4 384
1907	11 315 »	» 5 472
1906	8 168 »	» 4 070

Skibsfarten paa Storbritannien og Irland.

Vicekonsul *H. L. Brækstad,* London, har meddelt følgende opgave over drægtigheten av de i havne i Storbritannien og Irland *med last* ind- og utklarerede skibe i maanederne januar til december f. a., sammenlignet med det tilsvarende tidsrum i 1907 og 1906:

	1908.	1907.	1906.
Indklarerede:	40 123 765	41 402 510	41 959 514
derav britiske	27 994 261	29 265 726	29 146 749
« norske	2 751 730	2 788 045	2 750 678
Utklarerede:	56 599 905	57 844 936	54 298 674
derav britiske	35 274 881	37 146 227	35 445 755
« norske	3 930 538	3 694 681	3 019 681

Visering av skibsdokumenter ved fart paa Spanien fra islandske havne.

Legationen i *Madrid* har i anledning av et forekommet tilfælde paapekt nødvendigheten av, at førerne av de fra islandske havne til Spanien bestemte fartøier faar de nødvendige skibsdokumenter viseret av en venligsindet magts konsuler eller av islandske lokale myndigheter, da der ikke findes spanske konsulater paa øen. Undlatelse av at medbringe dokumenter, viseret som nævnt, vil let medføre ilæggelse av toldmulkter i Spanien.

Fakturering av varer for Rumænien.

Ifølge indberetning fra *generalkonsulatet i Bukarest* vil det av hensyn til visse i Rumænien trufne nye bestemmelser vedrørende fortoldning av varer være ønskelig, at der ved avsendelse av varer til Rumænien utfærdiges og tilstilles vedkommende rumænske importører faktura *in duplo* over det avsendte parti.

CENTRALTRYKKERIET — KRISTIANIA

KONSULATBERETNINGER

UTGIT AV UTENRIKSDEPARTEMENTET MED BISTAND AV NORGES OPLYSNINGS-KONTOR FOR NÆRINGSVEIENE

Nr. 4. | Ukeutgaven. | 23. januar 1909.

«Konsulatberetninger» utkommer i to utgaver, en ukeutgave og en maanedsutgave. Kan bestilles ved alle postanstalter, i Kristiania i «Farmand»s expedition, Toldbodgt. 31. Abonnementspris for uke- og maanedsutgaven tilsammen kr. 3.00 pr. aar og for utenbysboende porto 20 øre.

Henvendelser til norske legationer eller konsuler bør adresseres, ikke til embedets chef eller personale, men til selve legationen eller konsulatet paa stedet.

Indhold:

	Side
Nye diamantforekomster i tysk Sydvest-Afrika	13
Forholdene i Brasilien. Utsigterne for vore handelsforbindelser med dette land	14
Utsigterne for fragtmarkedet i det sydøstlige Asien	14
Klipfiskmarkedet i Bordeaux. De franske torskefiskerier	14
De skotske fiskerier	15
Lodsavgiften i Curaçao	15
Importen av landbruksprodukter fra Danmark	15
Kystfarten paa Kanada	15
Fest- og helligdage i utlandet	15
Skibsavgiften i Spanien	15
Handelen og skibsfarten paa Kongostaten i 1907	16

Nye diamantforekomster i tysk Sydvest-Afrika.

Generalkonsul *N. P. Thesen*, Kapstaden, har indberettet følgende:

At Sydafrika er overmaade rikt paa mineraler er nu yderligere bevist ved opdagelsen av meget vidtstrakte diamantfelter i Sydvest-Afrika, omkring 6 engelske mil sydost for kystbyen Lüderitzbucht (Angra Pequeña). Disse felter, berettes der, er ganske ulike nogetsomhelst, der vites at existere i forbindelse med diamantmining i Sydafrika, forsaavidt som diamanterne hverken findes i, hvad der her er kjendt som «diamond pipes» eller i «diamond fissures» (spalter), men er leiret i løs sand og grus i dale lignende elvebunde.

Man er endnu ikke paa det rene med, hvad oprindelsen til disse rike diamantfelter er. Dr. Marloth av Kapstaden, professor i kemi, der nylig har undersøkt et parti av felterne, er av den formening, at diamanterne oprindelig kommer fra vulkansk «pipe» eller «pipes», og at de senere hen er blit ført til de omtalte trakter av den sterke sydlige vind, som er meget almindelig i disse regioner om sommeren. Hvor disse «pipes» er, enten nær ved, eller langt borte, er ikke bekjendt; men man kan overbevise sig herom, mener professoren, blot ved en systematisk undersøkelse og en grundig forskning av de mineraler, der findes under ransakningen.

Et kompani, der har ret til arbeide i felterne ifølge leie tilstaat av «Deutsche Kolonial-Gesellschaft», har arbeidet de sidste to maaneder, vel at merke paa en meget primitiv maate — ved ansættelse av 3 hvite mænd, nogle faa kaffere og haandsigter, og har fundet gjennemsnitlig 100 karat pr. dag.

Diamanterne er smaa, fra 3 til 5 stene pr. karat; men i form og kvalitet er de særdeles gode og har naadd en gjennemsnitspris af £ 1. 5. 0 pr. karat.

Arbeidsutgifterne beløper sig med de nuværende methoder til mindre end 1 shilling pr. karat, saa man kan herav danne sig en formening om, hvor stor fortjeneste der blir av disse foretagender. Avisartikler oplyser, at kompanierne har en daglig fortjeneste av £ 1 500.

Felterne er overmaade store i utstrækning. I Kapstaden er et kompani under dannelse til opkjøp av en strækning land, kaldet «Kolmanskop», der maaler 16 engelske kvadratmil. Disse felter indbefatter et landskap av et ørkenlignende utseende, lave heier, nøkne smaafjelde, her og der gjennemskaarne av brede dale, der er bedækket av grov sand og grus.

Man kan let danne sig en opfatning om, hvor rike forekomsterne maa være, naar man hører, at der under en undersøkelse ved Kolmanskop i november maaned blev tat prøver for hver 10 meter med følgende resultat: 11 bøtter 3/4 fulde av sigtet sand, utgjørende omkr. 6 kubikfot og tat fra omkr. 24 kub.fot usigtet grus og sand, frembragte 19 diamanter, der veiet 3 1/2 karat, svarende til 2,33 karat pr. «load» à 16 kubikfot.

Historien om disse store fund har selvfølgelig opmuntret mange kjøpere til at betale enorme priser for smaa parceller land. Det vil imidlertid være ufornuftig at anta, at de priser, som er blit erholdt for diamanterne fra Lüderitzbucht, vil bli staaende, medmindre verdens diamantmarked skulde forbedre sig i væsentlig grad. Endog om diamantmarkedet skulde ta det aller gunstigste opsving, maa man lægge merke til, at diamanterne i de nyopdagede felter er smaa, og naar de er slepet, kun kan bruges til, hvad man kalder «cluster settings», efter hvilke efterspørslen ikke er ubegrænset. Siden det er en virkelighet, at enhver diamantgrube i Sydafrika producerer en bestemt procent diamanter svarende i størrelse til de fra tysk Sydvestafrika, kan man ikke anta, at priserne paa de sidste kan vedbli at være saa høie.

Den tyske regjering har paalagt en utførselstold paa diamanter, som exporteres over Lüderitzbucht, av 10 mark pr. karat; men da de interesserede synes, denne sats er for høi, har man arrangeret en «commission», der skal diskutere spørsmaalet angaaende en værditold.

Hvorvidt der ved utnyttelsen av disse store diamantforekomster kan tænkes mulighet for avsætning av norsk trælast til bygning av huse etc., skal man ikke uttale sig om, idet det later til, at selskaperne paa grund av den lette maate, hvorpaa diamanterne findes, ikke agter at ansætte saa mange folk. Ingen forespørsler om trælast er blit gjort i Kapstaden til dato, og der er ingen synderlig tilstrømning av folk til de nye felter.

Forholdene i Brasilien. Utsigterne for vore handelsforbindelser med dette land.

Utdrag av en indberetning fra konsul *Ludvig Aubert,* Rio de Janeiro.

Omend utsigterne for Brasiliens handelsomsætning og kjøpeevne i den nærmeste fremtid ikke er saa lyse, som ønskelig kunde være, er der dog formentlig ingen grund forhaanden til at betragte forholdene med den pessimisme, som enkelte lægger for dagen under bedømmelsen av fremtiden. Selv om det skulde vise sig, at den forhaandenværende krise vil anta en mere tilspidset karakter, maa man dog altid ta i betragtning den merkværdige elasticitet, som de sydamerikanske lande, takket være sine store naturlige rigdomme, har vist sig at være i besiddelse av, og som saa mangen gang har hjulpet dem til forholdsvis hurtig at komme over vanskelige tider. Brasilien befinder sig for tiden i en periode av fremgang og virkelyst, der har faat utslag paa de forskjelligste omraader: Igangsættelse av en række omfattende havnearbeider, der vil lette skibsfarten betydelig; store forbedringer i hovedstaden, saasom ombygning av hele strøk, utvidelse av hovedgaterne, indlægning av nye vand- og kloakledninger, elektriske sporveie og lysanlæg m. v. Fremdeles betydelige nye jernbaneanlæg over hele landet. Hertil kommer, at spørsmaalet om den offentlige undervisning — hvad der ikke er det mindst vigtige — i den senere tid har tat større fart, og at man vil søke at istandbringe bedre forhold paa dette omraade. Det kan muligens indvendes, at Brasilien gaar noget «for hurtig» frem med sine forskjellige reformer, og at den forhaandenværende kapital ikke vil strække til for alt det, som nu fordres gjennemført. I saa maate trænges der visselig ogsaa forsigtighet; under nødvendig iagttagelse av saadan vil den paabegyndte utvikling i Brasilien komme til at indlede en ny tid for dette land, hvis muligheter er saa mange og lovende. At man ogsaa andetsteds er opmerksom herpaa, viser sig — foruten i den sterke internationale handelskonkurrence — bl. a. i antallet av de fremmede selskaper, der i aarets løp har søkt og erholdt bemyndigelse til at drive virksomhet i Brasilien. I 1907 er saadan bemyndigelse meddelt 23 selskaper med en samlet kapital av 317 000 000 milreis. I 1906 meddeltes lignende bemyndigelse til 14 selskaper.

Ogsaa vor handels- og skibsrederstand bør ha øinene oppe for den utvikling, som foregaar i Brasilien. Med det ringe hjemmemarked er jo Norge henvist til at søke til fremmede markeder; om man end i mangt og meget ikke kan konkurrere med de større industrilande, idet fornøden kapital mangler hertil, turde dog et mere intenst arbeide paa at utvide det brasilianske marked for vore store hovedexportartikler kunne vise resultater. En i saa henseende særlig nyttig foranstaltning — der forøvrig tidligere er foreslaat fra andet hold — vilde være utsendelse av reisende, hvis utgifter hensigtsmæssigst kunde betales av flere, ikke-konkurrerende exporthuse i forening.

Utsigterne for fragtmarkedet i det sydøstlige Asien.

Vicekonsul *Jørgen Eitzen,* Hongkong, har meddelt følgende:

De fra Hongkong til de norske sjøfartsaviser indsendte 14-daglige rapporter om fragtmarkedets stilling har i det sidste halvaar indeholdt alt andet end opmuntrende meddelelser. Til stadighet har skibe ligget oplagt paa Hongkongs havn av mangel paa lønnende beskjæftigelse, og aaret 1908 kan vistnok, hvad fragtmarkedet i det sydlige Kina angaar, gjennemgaaende karakteriseres som det daarligste, dette marked har hat at opvise paa lange tider.

Ved de sidste aarsskifter har der stadig været forutsagt en bedring i de daarlige tider herute, vistnok mere grundet paa, at en forandring til det bedre var i høi grad ønskelig, end paa virkelig foreliggende tegn paa en forestaaende opgang. De gjentagne skuffelser paa dette omraade bevirker derfor, at man med forventning imøteser, hvad det kommende aar vil bringe, og til bedømmelse herav turde følgende oplysninger være av interesse:

I Saigon, hvis rismarked spiller en saa betydelig rolle for den norske skibsfart, skal utsigterne for den rishøst, som avsluttes i januar maaned, være meget gode, saaledes at der haabes paa en betydelig avskibning av ris derfra. Hvilken indflydelse dette vil faa for det herværende marked, avhænger imidlertid for en god del av, hvor meget av den exporterede ris vil gaa til Europa.

I Bangkok skal likeledes utsigterne for en god rishøst være lyse; men ogsaa der er høstens indflydelse paa det herværende fragtmarked tildels avhængig av, hvor stor del av exporten gaar utenfor Østen.

I det sydlige Kina har man netop avsluttet en god rishøst. Ved siden herav har kineserne iaar hat et godt marked for sine exportartikler (silke, the o.s.v.), idet den lave kurs paa dollaren har git dem en meget betydelig fordel fremfor deres konkurrenter med guldmyntfot. Det antages derfor, at kjøpeevnen i det sydlige Kina gjennemgaaende er styrket.

Der hersker imidlertid fremdeles den samme sterke depression i forretningslivet herute som tidligere, og den økonomiske stilling blandt Østens forretningsdrivende kan vistnok gjennemgaaende ikke siges at være særdeles god. Den nuværende lave kurs paa dollaren (omkr. 1 sh. 8 d.), som hittil ikke har vist nogen opadgaaende tendens, er ogsaa en faktor, som maa tages i betragtning.

Klipfiskmarkedet i Bordeaux. De franske torskefiskerier.

Indberetning fra konsul *Halfdan Hartmann,* Bordeaux.

Ifølge toldkammerets opgave er i 1908 herfra utført følgende kvanta klipfisk:

Til Spanien	2 798 816	kg.
» Italien	5 854 110	»
» Algier	1 006 000	»
» Martinique og Guadelupe	1 756 181	»
» andre lande	1 357 242	»
I alt	12 772 349	kg.

Exporten i 1907 utgjorde 5 971 676 kg. og i 1906 5 657 078 kg.

Hvad tilførslerne angaar, ankom der i maanederne november og december:

November	45 ladninger = 8 355 525	kg.
December	10 — = 2 082 555	»
	10 438 080	kg.
tillagt tidligere opgivne	78 ladninger = 11 345 354	kg.
I alt	133 ladninger = 21 783 434	kg.

2det bankfiske opviste det foregaaende aar paa samme tid: 121 fartøier med 17 754 415 kg. Der ventes endnu nogle skibe, vel neppe direkte fra bankerne, men fra andre havne.

Under disse omstændigheter kan der vanskelig opgives nogen pris for raavare, medens saadan pris for den tørrede vare opgives til frcs. 23 à 27, med stigende tendens.

Baade utførsel og tilførsler har, som det vil sees, været adskillig betydeligere end i 1907; forøvrig skal 1908, forsaavidt de herværende interesserede angaar, ha været et forholdsvis godt aar.

De skotske fiskerier.

Konsul *J. T. Salvesen*, Leith, har meddelt følgende opgave over de skotske fiskerier for aaret 1908, sammenlignet med 1907.

	Alle slags fisk.		Sild.		Hyse.		Torsk.	
	Mængde.	Værdi.	Mængde.	Værdi.	Mængde.	Værdi.	Mængde.	Værdi.
	Cwts.	£	Cwts.	£	Cwts.	£	Cwts.	£
1907	9 077 202	3 169 135	9 312 328	1 815 519	1 192 458	533 278	696 107	324 522
1908	8 629 968	2 511 492	5 686 552	1 150 855	1 151 519	519 195	805 527	332 970

Lodsavgiften i Curaçao.

Interesserede kan ved henvendelse til utenriksdepartementet erholde adgang til at gjøre sig bekjendt med en utkommen forordning angaaende de lodsavgifter, som skal erlægges i Curaçao.

Importen av landbruksprodukter fra Danmark.

Utførselen av landbruksprodukter fra Danmark til Norge utgjorde i december maaned 1908 ifølge indberetning fra generalkonsul *Carl Norstrand*, Kjøbenhavn:

16 dritl. smør, 110 tdr. saltet flesk, 946 tdr. saltet kjød (hvorav 343 tdr. islandsk faarekjød), 229 100 kg. ferskt okse- og kalvekjød (hvorav 1 200 kg. ferskt hestekjød), 200 kg. ferskt faarekjød, 1 800 kg. ferskt flesk, 39 kasser egg, 35 600 kg. svineprodukter etc., 532 levende hornkvæg og 5 hester.

Nævnte partier ferskt kjød og flesk er utført saaledes: 1 671 okse-, 153 kalve-, 7 faare-, 14 svine- og 6 hestekropper.

Kystfarten paa Kanada.

Konsul *Arvid Jacobsen*, Montreal, har henledet opmerksomheten paa, at *Ontario* ikke er medtat blandt de kanadiske provinser, hvor kystfarten i henhold til den i aviserne omhandlede «order in council» vil bli aapen indtil 1. juli iaar for fremmede skibe, som den 31. december 1908 allerede var befragtet for kystfarten. *Kystfart i kanalerne og paa indsjøerne er derfor stængt fra dette aars begyndelse. Al anden* fart gjennem kanalerne og paa indsjøerne end kystfart er derimot som tidligere aapen for fri konkurrence.

Fest- og helligdage i utlandet.

Sverige.

Legationen i Stockholm berigtiger den i nr. 2, 1908 givne meddelelse derhen, at 8. april (skjærtorsdag) *ikke* av konsulaterne i Helsingfors og Sundsvall er opgit som hel fridag. Denne dag er saaledes ogsaa inden de nævnte distrikter kun «halv» fridag.

Tyskland.

Ifølge indberetning fra konsulatet i Danzig indtræffer den tyske *bededag* iaar den 17. november.

Egypten.

Generalkonsulatet i Alexandria har meddelt følgende opgave over de muhamedanske fest- og helligdage, som vil hindre lastning og losning av skibe i egyptiske havne:

De to første dage av «Kurban Bairam» 3. og 4. januar.
Khédivens tronbestigelsesdag 8. januar.
«Chem-el Nessim» 12. april.
De to første dage av «Ramadan Bairam» 14. og 15. oktober.

Hvad de kristne søn- og helligdage angaar, er toldboden aapen paa disse dage, og der er intet i veien for, at skibe, om saa ønskes, paa disse dage kan losse eller laste.

Kina.

Generalkonsulatet i Shanghai meddeler følgende:

I de for fremmed handel og skibsfart aapne steder i Kina vil toldboden i aaret 1909 foruten paa søndagene tillike være lukket paa følgende fest- og helligdage:

1. januar, nytaarsdag.
21., 22. og 23. januar, kinesisk nytaar.
3. februar, keiser Hsüan T'ungs fødselsdag.
9. april, langfredag.
22. juni, kinesisk dragefest.
28. september, kinesisk høstfest.
25. december, juledag.

For lastning eller losning paa disse dage og søndage samt for *Hongkongs* vedkommende gjælder, hvad tidligere er indberettet.

Skibsavgiften i Spanien.

Under henvisning til den i nr. 49, 1908 indtagne notis meddeles, at § 1 i lovforslaget vedrørende avgift paa skibe i spanske havne under behandlingen i de spanske Cortes er foreslaat git følgende nye redaktion:

«Indenlandske og fremmede dampskibe i langfart*), som ankommer fra havne i Europa eller Ame-

*) Angaaende definitionen av dette uttryk se foregaaende notis.

rika samt i Afrika ved Middelhavet, eller som er bestemt dertil, skal i første havn paa halvøen eller de Baleariske Øer, hvor de ind- eller utskiber varer eller passagerer, betale en avgift av en peseta for hver netto registerton.

De omhandlede skibe kan vælge mellem betaling av denne avgift hver enkelt gang og forskudsbetaling av den samme avgift i løpet av 12 maaneder efter en sats av 3 pesetas pr. netto registerton.

Likeledes kan befragtere eller redere av de omhandlede skibe forskriftsmæssig i løpet av nævnte tidsrum erstatte et skib, som har erlagt forskudsbetaling av den aarlige sats av 3 pesetas pr. ton, og som de paa grund av forlis eller havari ikke kan benytte, med et andet av samme eller lignende tonnage, idet de i tilfælde godtgjør differencen.

Fritat for betaling av avgiften er skibe, som kun indlaster fersk frugt».

Forslaget er endnu ikke vedtat.

Handelen og skibsfarten paa Kongostaten i 1907.

Indberetning fra konsul *G. Schiøtz*, Brazzaville:

Kongostatens handelsomsætning («commerce général») naadde i 1907 op til 110 977 347 frcs., hvorav: Utførsel 77 540 251 frcs. og indførsel 33 437 096 frcs. Dette er en forøkelse av 4 pct., sammenlignet med 1906.

«Commerce spécial» (for utførslens vedkommende landets egne produkter, for indførslens de inden statens territorium forbrukte varer) viser følgende summer: Utførsel 58 894 778 frcs., indførsel 25 181 805 frcs., en forøkelse av kun 1 pct. for utførslen, men 17¼ pct. for indførslen. Igrunden er forøkelsen i utførsel relativt meget større, naar man tar hensyn til den sterke falden i pris paa kautschuk (i 1906: Kvantum 4 848,931 kg., værdi 48 489 310 frcs.; i 1907 henholdsvis 4 656 723 kg. og 43 982 749 frcs. — en formindskelse i kvantum av kun 192 208 kg., mot 4 506 561 frcs. i værdi). Den lave pris, som nu faaes for dette vigtige produkt, er vistnok kun foreløbig. Bruken av kautschuk blir jo mere og mere almindelig, saa nogen overproduktion ikke saa snart vil være at befrygte. Indførslen av ris viser likeledes en større formindskelse — 41 pct. Av kaffe er der ogsaa en mindre tilførsel.

Den sterkeste stigning viser følgende artikler:

	1906.	1907.
Kopal	1 085 919 frcs.	2 037 839 frcs.
Palmeolje	1 196 777 »	1 508 359 »
Elfenben	4 455 175 »	6 414 900 »
Palmenøtter	1 468 671 »	2 088 872 »

Men disse produkter er kun de, som man har kaldt Kongos «richesses d' affleurement». Hvad som i særdeleshet er at bemerke ved statistikken for 1907, er den stigende utførsel fra plantagerne og minerne. Zifrene er endnu ikke videre betydelige, men dog store i forhold til 1906.

Saaledes er f. ex. kakao-produktionen steget fra 563 400 frcs. til 1 053 170 frcs. Bomuldsplantagerne, som er ganske unge, gav 669 kg., mot 202 kg. i 1906. utførslen av guld er steget fra 851 483 frcs. til 1 571 325 frcs. Likeledes er kobber steget fra 1 187 frcs. til 23 578 frcs. Naar de nødvendige maskiner og materiel til en rationel minedrift er færdige, vil der uten tvil være at forutse en endnu sterkere økning.

Naar man undersøker indførslen, vil man lægge merke til, hvorledes de indfødtes smak forandres og deres fordringer stiger, efterhvert som civilisationen utbredes. Nedenanførte tal er noksaa betegnende:

Indførslen	av isenkram . .	er steget med ca.	44 %
—	» kortevarer og parfymer	» »	43 »
—	» beklædningsgjenstande	» »	29 »
—	» fajance og porcelæn . .	» »	23 »
—	» tøier	» »	25 »
—	» sæpe	» «	13 »
—	» forskj. redskaber . . .	» »	34 »
—	» salt	» »	24 »
—	» ris	» »	37 »
—	» tørret fisk	» »	24 »

Paa samme tid kan nævnes, at indførslen av «negerbrændevin» («eau de vie de traite») er faldt med hele 13 %.

Hovedmassen av de indførte varer kommer fra Belgien — dernæst fra det Britiske Rike og Frankrike. Av «commerce special» falder der paa Belgien for 18 millioner (en forøkelse av 18 %), paa det Britiske Rike for 2.9 millioner (en forøkelse av 7 %), paa Frankrike for 0.89 millioner (en forøkelse av 5 %). Hertil maa da bemerkes, at da intet oprindelsesbevis fordres, opføres en mængde varer (f. ex. fra de skandinaviske lande) som indførte fra disse lande, endskjønt de kun har passeret i transit. De nedenanførte opgaver over indførslen fra de skandinaviske lande er saaledes ikke i overensstemmelse med de virkelige forholde.

De vigtigste *utførselsartikler* var i 1907:

	Commerce spécial.		Commerce général.	
	Kvantitet.	Værdi.	Kvantitet.	Værdi.
Arachid (jordnøtter)	21 740 kg.	5 218 frcs.	75 551 kg.	18 132 frcs.
Kaffe	72 862 »	90 713 »	72 862 »	90 713 »
Kautschuk	4 656 723 »	43 982 749 »	6 069 876 »	57 329 979 »
Kopal	1 220 263 »	2 037 839 »	1 220 349 »	2 037 983 »
Palmeolje	2 052 189 »	1 508 359 »	2 368 116 »	1 740 565 »
Elfenben	203 583 »	6 414 900 »	350 160 »	11 033 542 »
Palmenøtter	5 222 180 »	2 088 872 »	6 305 261 »	2 522 104 »
Kakao	548 526 »	1 053 170 »	548 992 »	1 054 065 »
Bomuld	669 »	1 070 »	669 »	1 070 »
	8 521 »	27 097 »	8 521 »	27 097 »
Kobber	45 342 »	23 578 »	45 378 »	23 597 »
Guld	476 »	1 571 325 »	476 kg. 159	1 571 325 »
Raa Huder	4 094 kg.	10 399 »	4 094 kg.	10 399 »
Ris	37 493 »	18 747 »	37 493 »	18 747 »

(Forts. i næste nr.)

CENTRALTRYKKERIET — KRISTIANIA

KONSULATBERETNINGER

UTGIT AV UTENRIKSDEPARTEMENTET MED BISTAND AV NORGES OPLYSNINGS-KONTOR FOR NÆRINGSVEIENE

Nr. 5. | Ukeutgaven. | 30. januar 1909.

«Konsulatberetninger» utkommer i to utgaver, en ukeutgave og en maanedsutgave. Kan bestilles ved alle postanstalter, i Kristiania i «Farmand»s expedition, Toldbodgt. 31. Abonnementspris for uke- og maanedsutgaven tilsammen kr. 3.00 pr. aar og for utenbysboende porto 20 øre.

Henvendelser til norske legationer eller konsuler bør adresseres, ikke til embedets chef eller personale, men til selve legationen eller konsulatet paa stedet.

Indhold:

	Side
Algeriets handel	17
Handelen og skibsfarten paa Kongostaten	19
Den skotske Ishavsfangst	20
Bomuld- og bomuldsfrøoljemarkedet i de Forenede Stater	20
Flytning av territorialgrænsen ved Skagens kyst	20
Stenexporten til Nordtyskland	20

Algeriets handel.

Utdrag av indberetning fra konsul *Severin Houge,* Alger.

Totalværdien av Algeriets handelsomsætning med Frankrike, de franske kolonier og utlandet beløp sig i 1907 for «commerce général s vedkommende til fr. 841 798 000, mot fr. 728 796 000 i 1906, og for «commerce spécial» til fr. 787 707 000, mot fr. 681 946 000 i det foregaaende aar. Av den samlede omsætning falder paa importen fr. 448 219 000, mot fr. 401 652 000 i 1907 og paa exporten fr. 338 488 000, mot fr. 280 294 000 i 1907 — eller en forøkelse i vareomsætningen fra foregaaende aar av fr. 104 761 000, hvorav fr. 46 567 000 paa importen og fr. 58 194 000 paa exporten.

Importen fra Frankrike beløp sig til:

	1907.	1906.	1905.
	384 502 000	340 341 000	326 453 000
og fra utlandet og de franske kolonier til	63 717 000	61 311 000	57 434 000

Exporten til Frankrike beløp til:

	1907.	1906.	1905.
	250 146 000	202 353 000	161 247 000
og fra utlandet og de franske kolonier til	88 342 000	77 941 000	67 516 000

Der er saaledes en økning i importen fra Frankrike av fr. 44 161 000 og av fra utlandet og i transit indførte varer av fr. 2 406 000. Av den økede export er til Frankrike gaat fr. 47 793 000 og til utlandet fr. 10 401 000.

Importen viser, fordelt paa de 4 hovedgrupper, følgende summer:

	Frankrike:		Utlandet:	
	1907. Fr.	1906. Fr.	1907. Fr.	1906. Fr.
Dyr, dyriske stoffe	16 448 000	16 427 000	11 984 000	10 629 000
Vegetabilske stoffe	46 859 000	49 068 000	25 870 000	28 818 000
Mineraler	15 876 000	14 379 000	11 724 000	10 098 000
Fabrikvarer	305 279 000	260 467 000	14 193 000	11 766 000

De fra utlandet importerede varer fordeler sig saaledes:

	1907. Fr.	1906. Fr.
Levende dyr	7 465 000	6 037 000
Dyriske produkter	4 092 000	4 158 000
Fiskevarer	404 000	434 000
Mel og kornvarer	2 233 000	7 271 000
Frugt og frø	1 832 000	1 885 000
Kolonialvarer	10 022 000	10 308 000
Oljer og essenser	2 461 000	1 734 000
Medicinske varer	131 000	137 000
Trælast av alle Slags	8 389 000	6 660 000
Hamp, bomuld, lin	56 000	6 000
Garvebark, safran	340 000	406 000
Vegetabilske produkter	320 000	315 000
Vin, likører, øl	86 000	96 000
Kul, marmor, petroleum	10 556 000	8 695 000
Metaller	1 168 000	1 403 000
Kemiske produkter	266 000	884 000
Malervarer, sæper etc.	83 000	85 000
Glas, stentøi	579 000	475 000
Repslagerarbeide, traad	315 000	284 000
Klær og klædesvarer	1 702 000	1 677 000
Papir og papirvarer	316 000	336 000
Skind og lærvarer	617 000	859 000
Metalarbeider	5 760 000	3 586 000
Vaaben og amunition	36 000	52 000
Trævarer og møbler	577 000	639 000
Musikinstrumenter	46 000	57 000
Kurvarbeider	560 000	715 000
Andre produkter	3 305 000	2 117 000

De importerede varer kom fra følgende lande:

	1907. Fr.	1906. Fr.
England	13 778 000	9 600 000
Marokko	8 079 000	6 922 000
Brasilien	7 210 000	7 383 000
Tunis	5 762 000	6 354 000
Forenede Stater	5 223 000	4 151 000
Spanien	4 367 000	4 430 000

	1907. Fr.	1906. Fr.		1907. Fr.	1906. Fr.
Italien	2 781 000	2 862 000	Sverige	865 000	713 000
Østerrike-Ungarn	2 597 000	2 681 000	Belgien	677 000	697 000
Tyskland	2 452 000	2 215 000	Kina	594 000	510 000
Rumænien	2 304 000	2 222 000	Britisk Indien	371 000	303 000
Rusland	1 733 000	4 325 000	Norge	62 000	14 000
Tyrkiet	1 612 000	2 937 000	Danmark	2 000	2 000
Schweiz	1 044 000	957 000	Andre lande	1 238 000	985 000
Holland	966 000	1 048 000			

Importen fra følgende lande viser økning fra 1906:

	Fr.		Fr.
England	4 178 000	Spanien	216 000
Marokko	1 157 000	Sverige	152 000
Forenede Stater	793 000	Kanada	132 000
Serbien	280 000	Schweiz	87 000
Tyskland	238 000	Norge	48 000

medens importen er mindre fra:

	Fr.		Fr.
Rusland	2 592 000	Brasilien	173 000
Tyrkiet	1 325 000	Østerrike	85 000
Tunis	592 000	Holland	83 000
Argentina	176 000	Italien	81 000

Av artikler, hvis import er økt, kan nævnes:

	Fr.		Fr.
Maskiner	2 222 000	Olivenolje	457 000
Trælast	1 727 000	Fedevarer	372 000
Kul	1 517 000	Bomuldsolje	257 000
Levende dyr	1 419 000	Bomuldsvarer	203 000
Skibe	1 009 000	Poteter, grønsaker	153 000
Petroleum	599 000		

og følgende viser nedgang:

	Fr.		Fr.
Kornvarer	4 655 000	Uld	168 000
Raa huder	324 000	Kaffe	131 000
Tobak	229 000	Silkevarer	112 000
Skindvarer	199 000		

Fra Norge er importeret følgende artikler:

	Fr.		Fr.
Trælast	41 370	Maskiner	900
Stokfisk	2 970	Metalvarer	950
Tran	9 910	Fyrstikker	300
Hermetik (fisk)	2 800	Andre varer	380
Fiskekroker	2 420		

Importen av trælast har været betydelig større end i 1906 og overstiger dette aars indførsel fra utlandet med 12 711 tons og fra Frankrike med 2 471 tons, heri ikke medtat jernbanesviller, ekebjælker og ekestav.

Nedenstaaende opgave viser trælastimporten til Algeriet i 1907:

	Rundlast.	Over 80 mm.	80 mm. à 35 mm.	Under 35 mm.	Kassebord.	Ialt.
Østerrike	315	2 483	6 483	7 503	506	17 290
Tyrkiet	666	—	—	—	—	666
Sverige	—	222	5 964	774	—	6 960
Rumænien	—	356	8 207	7 264	584	16 411
Forenede Stater	—	3 776	—	—	—	3 776
Kanada	—	—	609	—	—	609
Norge	—	—	332	—	—	332
Rusland	—	—	4 628	1 502	—	6 130
Tunis	—	—	939	—	—	939
Andre lande	17	139	27	26	35	244
Tons	998	6 976	27 189	17 069	1 125	53 357
Værdi i fr.	80 000	767 000	3 127 000	2 048 000	281 000	6 303 000
mot i 1906	17 000	453 000	2 345 000	1 813 000	204 000	4 832 000
» i 1905	45 000	335 000	2 627 000	2 186 000	253 000	5 446 000
Fra Frankrike blev indført:						
Tons	2 263	980	1 701	3 644	82	8 670
Værdi i fr.	226 000	108 000	196 000	419 000	20 000	969 000

Av høvlede bord er indført for 6000 fr.

Exporten, der i 1907 i «commerce spécial» beløp sig til fr. 250 146 000 til Frankrike og til fr. 88 342 000 til utlandet og de franske kolonier, fordeler sig saaledes paa de 4 hovedgrupper:

	Frankrike.		Utlandet.	
	1907.	1906.	1907.	1906.
Dyr, dyriske Stoffe	55 234 000	54 647 000	7 420 000	9 543 000
Vegetabilske stoffe	183 021 000	135 975 000	42 211 000	35 220 000
Mineraler	6 806 000	7 039 000	31 840 000	27 259 000
Fabrikvarer	5 085 000	4 692 000	6 871 000	5 919 000
Frcs.	250 146 000	202 353 000	88 342 000	77 941 000

(Forts. i næste nr.).

Handelen og skibsfarten paa Kongostaten i 1907.

(Forts. fra foreg. nr.)

Den direkte utførsel er kun foregaat til følgende lande: Belgien, det Britiske Rike, Holland, Tyskland, Portugal og Frankrike.

Hvilken kolossal økning utførslen har undergaat, viser følgende tal:

Aar.	«Commerce spécial».	«Commerce général».
1887	1 980 441 frcs.	7 667 969 frcs.
1892	5 487 633 »	7 529 980 »
1897	15 146 976 »	17 457 091 »
1902	50 069 515 »	56 962 349 »
1907	58 894 778 »	77 540 251 »

Indførslen fra Norge, sammenlignet med indførslen fra Sverige og Danmark, samt den totale indførel var i 1907:

	Norge.		Sverige.		Danmark.		Alle lande.	
	Com. spéc. Frcs.	Com. gén. Frcs.	Com. spéc. Frcs.	Com. gén. Frcs.	Com. spéc. Frcs.	Com. gén. Frcs.	Com. spéc. Frcs.	Com. gén.
Fyrstikker	—	—	2 387	4 158	1 430	1 430	37 025	
Brændevine (finere)	—	—	—	—	1 420	1 420	375 904	
Konserveret smør, ost, kjød, fisk, grønsaker osv.	—	—	—	—	228 109	234 339	3 827 685	
Fisk	4 675	4 711	—	—	2 056	2 056	811 284	
Klær og lintøi . . .	—	—	900	900	48	48	2 202 200	
Maskiner og dele derav	—	—	129	129	—	—	192 886	
Redskaper	—	—	18	18	—	—	346 087	
Kortevarer og parfymer	—	—	—	—	6	6	329 766	
Bohave	—	—	134	134	—	—	249 539	
Bygningsartikler (ikke iberegnet sten, kalk og cement)	2 668	6 106	—	—	—	—	212 899	
Kontorrekvisita . . .	—	—	103	103	—	—	258 239	
Farmaceutiske artikler	—	—	222	222	—	—	372 430	
Jernvarer (isenkram)	—	—	504	504	—	—	1 667 409	
Tobak, cigarer, cigaretter	—	—	—	—	22	22	350 679	
Ialt	7 343	10 817	5 172	6 246	233 091	239 321	—	

Skibsfart. Intet norsk skib har anløpet Kongostatens havne Banana og Boma i 1907.

Den hvite befolkning. Den første januar 1908 var der i Kongo 1 713 belgiere, 200 svensker (hvorav mange tilhørende den svenske mission), 197 italienere, 145 englændere, 129 portugisere, 124 hollændere, 88 schweizere, 57 tyskere, 55 russere (finlændere), 54 nordmænd, 36 danske, 25 luxemburgere, 58 franskmænd, 47 amerikanere, 7 østerrikere, 3 grækere, 1 bulgarer, 1 spanier og 1 rumæner, tilsammen 2 943.

Den skotske Ishavsfangst.

Konsul J. T. Salvesen, Leith, har meddelt følgende opgave over resultatet av fangsten for de fartøier, som blev utsendt fra Dundee til Ishavet i 1908, sammenlignet med de 3 foregaaende aar:

Fartøiets navn.	Skibets drægtighet.	Fangstfelt.	Antal hval.	Antal hvalros.	Antal sæl.	Antal isbjørne.	Olje. Tons.	Ben. Cwts.
«Balaena»	247	Grønland	4	—	13	9	39	38
«Scotia»	238	do.	6	—	131	13	53	55
«St. Hilda» . . .	79	Davisstrædet	—	238	—	—	20½	—
«Queen Bess» . .	72	do.	7	82	1 938	6	14½	—
«Active»	237	Hudson Bay	6	452	260	100	43	10
«Eclipse»	295	Davisstrædet	93	47	21	16	16	—
«Morning»	227	do.	220	68	45	37	71	34
«Diana»	227	do.	218	3	5	24	33	4
Ponds Bay Station pr. «Eclipse» . .	—	do.	1	9	671	36	17½	12
Tilsammen 8 fartøier			555	899	3 084	241	307½	153
mot 9 — i 1907			39	634	1 021	258	97	32
9 — i 1906			15	534	1 264	189	111	73
10 — i 1905			60	122	408	200	290	339

Bomuld- og bomuldsfrøoljemarkedet i de Forenede Stater.

Generalkonsul Chr. Ravn, New York, har meddelt følgende:

Ifølge beretning utgit av «the Censusbureau» den 9. ds. var der til 1. ds. «ginned» 12 470 226 baller bomuld, mot 9 951 505 baller i samme tidsrum næstforegaaende sæson og 11 741 039 baller til 1. januar i sæsonen 1906—1907. Høsten beregnes nu at ville beløpe sig til mellem 13½ og 14 mill. baller, mot i foregaaende sæson 11 057 822 baller og 12 983 201 baller i sæsonen 1906—1907. Spinderierne berettes til dato at ha mottat 1 mill. baller mere end i tilsvarende periode forrige sæson. Det store forbruk og forventningen om vedvarende god efterspørsel har vedlikeholdt priserne tiltrods for de ualmindelig gode høstutsigter.

Der notertes paa New Yorks bomuldsbørs den 11. ds. for:

januar-leverance	. .	9,01 à 9,17 cents
mars »	. .	9,07 - 9,23 »
mai »	. .	9,07 - 9,23
juli	. .	9,01 - 9,14
august »	. .	8,93 - 9,04

Av raa bomuldsfrøolje berettes ualmindelig store kvantiteter at være tilvirket i november og december, idet alle fabrikker skal ha været sterkt optat med bestillinger, men prisen er desuagtet gaat op 2 cents pr. gallon siden 1. november, hvilket forklares ved en forøket efterspørsel baade fra inden- og utenlandske konsumenter. For «refined» betaltes den 9. ds. op til 40¼ cents. Utførslen beløp sig fra 1. oktober til 1. ds. til 274 550 tdr., mot 235 154 tdr. i de 3 sidste maaneder av 1907.

Flytning af territorialgrænsen ved Skagens kyst.

I forbindelse med den i nr. 8, 1907 indtagne notis meddeles, at utenriksdepartementet fra den herværendes danke minister har mottat følgende yderligere meddelelse angaaende flytning av territorialgrænsen ved Skagens Gren:

Skagens Gren er i de av det kgl. danske sjøkartarkiv utgivne karter indlagt efter et fra fyrdirektøren i 1900 mottat kart. I henhold til den nu av opmaalingsskibet «Krieger» foretagne opmaaling av grenen er kystkonturen undergaat følgende forandring:

Den yderste spids av grenen ligger ca. 750 m. vestligere og ca. 300 m. nordligere end paa kartet fra 1900.

Skagens Rev er i karterne indlagt efter sjøopmaaling i 1881.

I henhold til den nu av opmaalingsskibet «Krieger» foretagne opmaaling er revet undergaat følgende forandringer:

2 meter-kurven ligger ca. 300 m. nordligere og ca. 500 m. østligere end efter kartet 1881;

6 meter-kurven ligger paa den indre del av revet noget nordligere og paa den yttre del sydligere end i 1881; endvidere strækker kurven sig længere mot n. o. end tidligere;

10 og 20 meter-kurverne har praktisk talt samme beliggenhet som i 1881, men strækker sig dog noget østligere end tidligere.

De danske sjøkarter vil nu bli rettet efter den stedfundne opmaaling.

Stenexporten til Nordtyskland.

I den rapport fra vicekonsul *Ditleff*, Hamburg, som av utenriksdepartementet underhaanden er utdelt til interesserede, er der ifølge meddelelse fra generalkonsulatet i Hamburg indløpet følgende skrivfeil:

Paa side 14 staar under *Rostock:*
200 mark pr. ton. istedetfor rettelig:
200 mark pr. kub.meter.

CENTRALTRYKKERIET — KRISTIANIA

KONSULATBERETNINGER

UTGIT AV UTENRIKSDEPARTEMENTET MED BISTAND AV NORGES OPLYSNINGS-KONTOR FOR NÆRINGSVEIENE

Nr. 6. | Ukeutgaven. | 6. februar 1909.

«Konsulatberetninger» utkommer i to utgaver, en ukeutgave og en maanedsutgave. Kan bestilles ved alle postanstalter, i Kristiania i «Farmand»s expedition, Toldbodgt. 31. Abonnementspris for uke- og maanedsutgaven tilsammen kr. 3.00 pr. aar og for utenbysboende porto 20 øre.

Henvendelser til norske legationer eller konsuler bør adresseres, ikke til embedets chef eller personale, men til selve legationen eller konsulatet paa stedet.

Indhold:

	Side
Forholdene paa Sicilien. Fremtidsutsigterne	21
Handelen paa Britisk Østafrika	22
Handelen og skibsfarten paa Trinidad	23
Algeriets handel	23
Handelen og skibsfarten paa San Salvador	24
Handelen og skibsfarten paa Monaco	24
Importforbud i Australien	24

Forholdene paa Sicilien. Fremtidsutsigterne.

Av en av konsul i Messina *E. Jacob,* hvis nuværende adresse er Catania, avgit indberetning til generalkonsulatet i Genua, hitsættes følgende:

Efter at konsulen nu har forlatt Messina, hvor der for tiden mangler enhver husleilighet, og hvor de faa derværende mennesker kamperer i barakker, har han foreløbig tat bopæl i Catania, hvorfra han agter at drive sine kjøbmandsforretninger.

Byen Messina er ganske ødelagt og nu næsten fuldstændig rømmet; av befolkningen er 50—70 % døde; av de gjenlevende er de fleste adspredt i alle byer i Italien, særlig paa Sicilien, og de, som endnu bor der, er for det meste ubemidlede folk.

Regjeringen har vistnok uttalt for parlamentet, at det er dens hensigt igjen at opbygge Messina, og endel messinesere, især de, som har grundeiendomme i nærheten av byen, eller som ønsker at bo der av handels- eller andre nødvendighetshensyn, er meget begeistret for denne plan. Paa den anden side bør man dog ikke herom gjøre sig illusioner; thi opbygningen av byen, om end foreløbig kun en ny barakby, vil gaa meget sent for sig, og det kan forutsees at ville vare mange aar, før Messina atter blir en by paa 30—40 000 indbyggere.

Med hensyn til handelen kan endel av handelen med sydfrugter forutsættes at ville forbli i Messina, da byen geografisk ligger meget gunstig derfor.

Den meste handel vil efter konsulens mening dog drage sig over til de sicilianske søsterbyer, Palermo, Milazzo og især Catania. Den sidste by kan ventes at ville trække til sig den største del av Messinas handel, antagelig baade utførsel og indførsel, da Catania er heldigst beliggende. Fra Messina blev, hvad særlig stokfiskhandelen angaar, ikke alene forsynet provinsen Messina, men ogsaa Catania og Syrakus og Kalabriens store distrikt. Man kan anta, at denne handel i fremtiden vil utgaa fra Catania, som i denne henseende ligger mere centralt og som stor by har mange fordele for handelen. I den nærmeste tid turde der dog sandsynlig indtræde en formindskelse av stokfiskkonsumtionen, da der i Messinas og Kalabriens forbruksgebet ialt er omkommet 120—150 000 mennesker. Dog holder konsulen det for sandsynlig, at denne formindskelse kun er forbigaaende, og at forbruket endog vil stige over det hittilværende.

Som den næstvigtigste artikel vilde trælast komme i betragtning. Det er at vente, at der ved nybygning og opbygning av den nye barakby i Messina i de nærmeste aar vil bli et stort behov for trælast dersteds. Da de derværende forhold vel endnu for længere tid vil gjøre existensen av store importhuse meget vanskelig, tror konsulen, at Catania ogsaa i denne henseende vil bli hovedstapelpladsen for trælast, og at den nye by derfra vil bli forsynet med denne vare. Palermo og Milazzo kommer her ikke i betragtning, førstnævnte som altfor langt av veien, og sidstnævnte, fordi det kun har en liten kunstig havn, der aldeles ikke er en større handel voksen.

Etablering av forbindelser turde vistnok i den allernærmeste tid være meget vanskelig, da der fra Amerika er skjænket 3 000 træhuse, som sandsynligvis vil strække til for det første behov.

Hvad angaar Siciliens finansielle stilling, er der ved jordrystelsen naturligvis foraarsaket en uerstattelig skade, der ogsaa vil gjøre sig merkbar i Messinas nabobyer. Især maa man nu være meget forsigtig med at gi kredit, da man for tiden slet ikke kan ha oversigt over, hvorledes den finansielle stilling er hos de endnu levende forretningsfolk i Messina; mange er utvilsomt ganske ruineret, andre vil efter en viss tid være istand til igjen at arbeide; nye forretningshuse vil opstaa i stedet for dem, der er gaat tilgrunde.

Forholdene i denne henseende er foreløbig endnu ganske forvirrede og uklare. Man kan endog for tiden ikke sige, hvem der lever og hvem ikke, da Messinas befolkning er fordelt over alle Italiens byer. Regjeringen lar nu lister over de tiloversblevne indvaanere av Messina utarbeide i alle byer og landsbyer, og først naar disse foreligger, kan man med sikkerhet faa oplysning om alle personers skjæbne; først senere kan de finansielle forhold klare sig.

Angaaende fuldbyrdelse av svævende leverancekontrakter fra norske fiskeexportørers side til Messinafirmaer er det at anbefale, at ingen forsendelse sker, uten at det i forveien bringes paa det rene, om kjøperen endnu lever og vil og kan betale sendingen mot dokumenter, hvilket tilfælde vel kun sjelden vil forekomme. Det er i ethvert fald at anta, at kjøpere, der virkelig vil modta sin vare, selv vil henvende sig til sælgeren for at paaskynde avsendelsen og opgi sin nuværende adresse.

Selvfølgelig vil konsulen gjøre alt, hvad han kan for at besvare de foreliggende talrige spørsmaal, forsaavidt dette for tiden er mulig.

Handelen paa Britisk Østafrika.

Indberetning fra fung. konsul *O. Chr. Olsen*, Zanzibar.

I. Zanzibar

indtar en særstilling paa kysten av Østafrika ved at være saa at sige en lagerplads for de øvrige kystbyer, og ihvorvel Mombassa i Britisk Østafrika og Daressalam i Tysk Østafrika i den senere tid optræder sterkt rivaliserende, saa har dog Zanzibar indtil denne dag holdt sig i têten, ikke alene paa grund av sin rummelige og let tilgjængelige havn, men ogsaa fordi øen selv er frugtbar og exporterer næsten likesaa store værdier av egne produkter, som det indfører av alle andre fornødenhetsartikler.

Zanzibar er paa en maate en frihavn, idet de herværende kjøbmænd faar tilbake den hele erlagte told, naar de exporterer fra sine lagere i Zanzibar til nabobyer paa kysten, og da klimatet, omend regnfuldt, dog er det bedste paa kysten, saa foretrækker de mere velstaaende hindukjøbmænd at drive sin forretning fra Zanzibar.

En alvorlig hemsko paa handelen med kysten var det, at pest utbrød her i 1905, indført fra Bombay; men den blev trods daarlige sanitære forhold bekjæmpet paa nogle maaneder, og det ser ut til, at Zanzibars koraljordbund ikke er gunstig for denne ondartede sygdom. Det var under denne tid, at Daressalam fik vind i seilene, thi tyskerne benyttet leiligheten til at lægge alle mulige hindringer iveien for trafikken, og det varte mange maaneder efter det sidste pesttilfælde, før Zanzibars kystfarere fik adgang til at føre varer til Tysk Østafrika.

Til Zanzibar hører ogsaa den mot nordost liggende store ø Pemba, der leverer størstedelen av de «cloves» (nellikker), der exporteres fra Zanzibar. Regjeringen er tillagt en sultan, som er protekteret av den engelske regjering; hans førsteminister og alle departementschefer er englændere.

Middeltemperaturen var i 1906 max. 29.4 C., min. 24.6 C., regnmængden var 232 cm.

Zanzibars handelsomsætning opgik i 1906 til følgende værdier:

Import	£	1 313 238
Export	»	1 269 565
Transithandel	»	1 268 972
Totalomsætning	£	3 851 775

Zanzibar importerer hovedsagelig ris, bomuldsvarer og stykgods, og hovedartiklerne for export er nellikker og kopra. Av nellikker exporteres 3/4 av verdensforbruket.

Myntenheten er en rupie = kr. 1.20.

II. Britisk Østafrika-Protektorat

indbefatter provinserne 1) Jubaland med hovedbyen Kismayu, 2) Tanaland med hovedbyen Lamie, 3) Seyidie med den største havneby Mombassa, 4) Ukamba med hovedstaden Nairobi, 5) Naivasha, 6) Kenya og 7) Kisumu med hovedbyen Port Florence ved den store indsjø Victoria Nyanza.

Regjeringen er tillagt en guvernør, der sorterer direkte under det britiske «Foreign Office».

Handelsomsætningen utgjorde i nedennævnte aar:

	Import. £	Export. £	Tilsammen. £
1901—02	426 267	113 206	539 473
1902—03	443 032	148 060	591 092
1903—04	436 947	159 815	596 762
1904—05	518 143	234 664	752 807
1905—06	672 360	332 838	1 005 198
1906—07	753 647	440 705	1 194 352

Hovedimporten er som for Zanzibar angit. Hovedexporten er huder. Av den totale omsætning kommer 63 % paa Europa, 19 % paa Amerika og 18 % paa Asien.

Oversigt over importen i 1906—07 fra diverse lande:

	£
Storbritannien	299 580
Britiske besiddelser:	
Indien og Birma	174 285
Ceylon	5 988
Zanzibar	1 169
Mauritius	642
Uganda protektorat	2 065
Sydafrikanske kolonier	3 645
Australien	427
Fremmede lande:	
Østerrike-Ungarn	22 899
Belgien	2 479
Frankrike	12 841
Tyskland	54 558
Holland	39 785
Italien	5 857
Norge (+ Sverige)	15 620
Portugal	408
Rusland	5 251
Schweiz	9 853
Andre lande i Europa	10 968
» » i Asien	12 354
Forenede Stater	59 320
Tysk Østafrika	10 824
Italiensk —	3 429
Portugisisk —	0

Exporten fordelte sig i 1906—07 saaledes paa de forskellige lande:

Storbritannien	£	58 356
Britiske besiddelser:		
Indien og Birma	»	14 240
Zanzibar	»	28 761
Sydafrikanske kolonier	»	2 710
Protektoratets havne	»	21 491
Fremmede lande:		
Østerrike-Ungarn	»	14 741
Belgien	»	5 738
Frankrike	»	55 929
Tyskland	»	58 343
Holland	»	3 440
Italien	»	6 896
Norge	»	0
Rusland	»	117
Andre lande i Europa	»	3 921
— — - Asien	»	22 030
Forenede Stater	»	137 477
Tysk Østafrika	»	2 981
Portugisisk do.	»	3 111
Italiensk do.	»	423

III. Uganda-Protektoratet

ligger paa vestsiden av indsjøen Victoria Nyanza. Den hele befolkning anslaaes til 5 1/2 million. Hovedstaden er Kampala, men hovedsædet for den britiske administration er Entebbe.

Handelsomsætningen utgjorde i 1905—06:

Import	£	206 181
Export	»	108 204
Totalomsætning	£	314 385

mot £ 217 149 i 1904—05.

Hovedexportartiklerne er gummi og elfenben; importen bestaar væsentlig av stykgods og bomuldsvarer.

Uganda staar i forbindelse med Britisk Østafrika-Protektoratet ved dampere, der eies av Ugandajernbanen, og som forbinder jernbanens endepunkt, Port Florence, med Ugandas hovedstæder Kampala og Entebbe.

Det er i Uganda og specielt paa de store øer i Victoria Nyanza, at den saa frygtede og til dato vistnok uhelbredelige sygdom «sovesyken» herjer. Ellers forekommer malaria og den saakaldte «blackwater fever» saavel i Uganda som i de lavere distrikter af Britisk Østafrika-Protektoratet; dog kan man, eftersom oplysning og hygiene stiger, vistnok med tiden bekjæmpe disse sygdomme, og paa høideplateauet omkring byen Nairobi er det absolut sundt, og man har der det bedste klima for europæere i hele Centralafrika.

Handelen og skibsfarten paa Trinidad.

Minister *J. Brunchorst,* Havana, har meddelt følgende:

Av en beretning fra konsul E. Tripp, Port of Spain, samt endel med denne hertil indsendte statistiske tabeller fremgaar det, at der i 1907 ankom til Trinidad 11 norske dampskibe og 4 seilskibe med en tonnage av resp. 14 201 og 2271 tons. For 1906 var de tilsvarende tal 4 dampskibe og 7 seilskibe, dr. resp. 6964 og 3272 tons. For koloniens budgetaar 1. april 1907 til 31te mars 1908 opgives i statistikken et samlet antal ankomne skibe, stort 2461. Herav er dog 1416 ganske smaa venezuelanske fartøier med en samlet tonnage av kun 10 090 tons. Sees der bort fra krigsskibe og yachter, saa faar man for de vigtigere landes vedkommende følgende tal:

	Dampskibe.		Seilskibe.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Storbritannien . . .	334	586 993	338	19 384
Venezuela	94	17 564	1 416	18 090
Holland	61	69 216	14	690
Frankrike	48	74 046	2	893
Tyskland	35	60 515	1	1 355
Norge	22	23 661	3	1 880
Danmark.	18	28 691	2	861

Handel. Koloniens samlede import androg i budgetaaret 1907—1908 til en værdi av ca. 3,6 mill. £, mot ca. 3,1 mill. £ i det foregaaende budgetaar. Exporten utgjorde 4,2 mill. £, mot 2,9 mill. £ i 1906—1907. Den meget store stigning skriver sig fra en udmerket kakaohøst og fra meget gode priser paa dette produkt, som er koloniens vigtigste exportartikel.

I statistikken er Norge ikke opført blandt de lande, med hvilke handel har foregaat. Det er dog mulig, at enkelte norske produkter har fundet sin vei til kolonien, men i saa fald over et andet land, mest rimelig Holland eller Storbritannien.

Jeg opfører her importværdien for endel produkter, som muligens kan interessere vort land:

Smør £ 36 000, derav £ 28 500 fra Frankrike, £ 363 fra Danmark. Tolden utgjør 1 d. pr. lb.

Fisk £ 80 000, derav £ 56 000 fra Kanada, £ 12 600 fra de Forenede Stater. Ingen told.

Øl paa flasker £ 48 000, derav fra Storbritannien £ 38 000, Forenede Stater £ 8 700. Told 7d. pr. gall.

Kondenseret melk £ 32 000, derav fra Storbritannien £ 24 800, Tyskland £ 4 900, Holland £ 1300, Danmark £ 700. Told 5 % ad val.

Mursten £ 900, næsten alt fra Storbritannien. Told 3 sh. pr. 1000.

Trælast, saget og hugget, £ 50 000, derav fra de Forenede Stater £ 37 200, Kanada £ 9 300, Storbritannien £ 1240, Tyskland £ 980. Told 8/4 pr. 1000 ft.

Fyrstikker £ 1 3 50, derav £ 1 160 fra Storbritannien. Told 2/6 pr. gross. Papir (ikke skriv-) £ 7370, derav fra Frankrike £ 3 900, Storbritannien £ 1 520, Forenede Stater £ 774, Kanada £ 620. Told 5 % ad val.

Algeriets handel.

(Forts. fra foreg. nr.)

Værdien af exporten var:

	1907. Fr.	1906. Fr.
Levende dyr	1 590 000	1 130 000
Dyriske produkter . . .	4 421 000	6 821 000
Fiskevarer	1 405 000	1 557 000
Kornvarer og mel . . .	7 344 000	2 832 000
Frugt og frø	1 018 000	1 496 000
Kolonialvarer og tobak .	4 449 000	3 975 000
Oljer og essenser	216 000	877 000
Medicinske urter	145 000	243 000
Korkbark	13 910 000	11 892 000
Alfa og vegetabilsk krølhaar	10 618 000	10 298 000
Garvebark	1 631 000	1 741 000
Hø, halm, kli	982 000	1 147 000
Vin, mistelle etc.	1 898 000	719 000
Fosfat	7 962 000	7 491 000
Mineraler	23 878 000	19 768 000
Kemiske produkter . . .	900 000	937 000
Lys, sæper, krydderier . .	282 000	274 000
Glasvarer og fayance . .	65 000	55 000
Tougverk	90 000	105 000
Papirvarer	272 000	279 000
Vævede varer og klær . .	3 333 000	2 794 000
Skind og lærvarer . . .	249 000	155 000
Metalarbeider	345 000	310 000
Møbler og instrumenter . .	109 000	81 000
Kurvarbeider	47 000	31 000
Andre varer	1 183 000	933 000

De exporterede varer gik til følgende lande:

	Fr.		Fr.
England . .	19 611 000	Engelske Middelhavsbesiddelser . . .	648 000
Belgien . .	14 469 000	Sverige . . .	534 000
Tyskland . .	11 458 000	Portugal . .	454 000
Tunis . . .	7 204 000	Grækenland .	272 000
Holland . .	6 069 000	Danmark . .	204 000
Rusland . .	5 401 000	Schweiz . .	148 000
Italien . . .	5 116 000	Tyrkiet . . .	137 000
Franske kolonier . .	4 004 000	Egypten . .	96 000
Østerrike-Ungarn . .	3 773 000	Rumænien .	87 000
Spanien . .	2 956 000	Norge. . .	52 000
Marokko . .	2 652 000	Tripolis . .	51 000
Forenede Stater . . .	2 506 000	Andre lande .	440 000

Exporten av følgende produkter er steget i forhold til foregaaende aar med nedennævnte beløp:

Kornvarer . .	4 588 000	Tobak, bearbeidet	864 000
Korkbark . . .	1 897 000	Fosfat	509 000
Jernmalm. . .	1 699 000	Vegetabilsk krølhaar	419 000
Zinkmalm. . .	1 327 000	Levende dyr (faar)	376 000

Blymalm . . .	1 088 000	Færdige klær . .	336 000
Vin	1 179 000	Kobbermalm . .	299 000

medens der er mindre export av:

Raa huder . .	2 401 000	Fisk	159 000
Frugter	697 000	Hø, halm	116 000
Olivenolje . . .	474 000	Garvebark . . .	106 000
Tobaksblade . .	402 000		

Exporten til følgende lande er steget:

England . . .	3 580 000	Holland	515 000
Tyskland . . .	1 865 000	Forenede Stater .	407 000
Rusland	909 000	Portugal	219 000
Belgien	888 000	Schweiz	113 000
Tunis	839 000	Rumænien . . .	79 000
Fransk Indien .	778 000	Norge	49 000
Marokko . . .	608 000		

medens der er nedgang i exporten til:

Østerrike . . .	243 000	Tyrkiet	77 000
Italien	215 000	Spanien	52 000
Grækenland . .	151 000	Danmark	107 000

Til Norge exportertes:

Fosfat	Fr.	46 400
Vin	»	2 500
Vegetabilsk krølhaar .	»	1 800
Cigaretter	»	1 300

Saavel for importens som for exportens vedkommende gjælder, at varer fra eller til Norge, der omlastes i tyske, belgiske eller franske havne, kommer ind under disse landes statistik.

Handelen og skibsfarten paa San Salvador.

Indberetning fra konsul *Andrés Bang,* San Salvador.

Skibsfarten paa San Salvador har i mange aar været saa godt som monopoliseret av det amerikanske selskap «Pacific Mail Steamship Co.», som er subveneret av staten, og som med San Francisco som utgangspunkt beseiler kysten til Panama, medtagende post- og utførselsprodukter og bringende varer tilbake til Panama. Farten er nogenlunde regelmæssig med 3 dampere maanedlig i hver retning, men skibene er gamle, og betjeningen later, navnlig for passagertrafikkens vedkommende, meget tilbake at ønske, likesom taksterne er ublu. Den tyske linje «Kosmos» bringer via Magellan sværere og mindre værdifuldt gods, idet fragterne er langt billigere ad denne vei, end over Panamatangen; der gaar ca. 2 dampere maanedlig, men farten er ganske uregelmæssig. Under kaffehøsten kommer av og til en fragtdamper specielt befragtet for at laste kaffe, hvorav dog størsteparten indskibes med de ovennævnte to linjer. En sjelden gang kommer et seilskib for at laste træ (ceder, mahogni og farvetræ).

Intet norsk skib besøkte i 1907 nogen af republikkens havne.

Export. Totalværdien av de i aaret 1907 utførte produkter androg til litt over 15 millioner pesos (ca. 24 millioner kr.), hvorav størsteparten kom paa kaffe (ca. 16 millioner kr.) Metaller (guld og sølv), sukker, indigo, huder og tobak er næst efter kaffe de vigtigste utførselsartikler.

Til Norge direkte avgik ifølge statistikken 3 449 sække kaffe (à 150 ℔ sp. = 69 kg.); dog er der ikke tvil om, at mere kaffe er gaat indirekte over England eller Tyskland.

Import. Der blev i 1907 indført varer til en værdi av ca. 13 millioner kr., hvorav kun et forsvindende beløp (ca. 600 kr.) angives at være kommet direkte fra Norge. Mangelen paa direkte forbindelser med Norge samt kravet paa konsulatfaktura gjør, at der sjelden tegnes gjennemgaaende konnossementer, og at norske produkter gaar over andre lande (mest England og Tyskland) uten angivelse av oprindelse, hvorved de i høi grad unddrages konsulatets kontrol. Jeg har dog i dette aar hat min opmerksomhet særlig henvendt paa dette punkt, navnlig ved at studere markedet her og ved gjennem personlig henvendelse til importørerne at søke at faa at vite, hvilke norske artikler der indføres, og hvilken vei de kommer, og jeg haaber i min næste aarsberetning at kunne belyse dette punkt mere fyldestgjørende.

Landets økonomiske stilling er ikke blit upaavirket av de politiske begivenheter, hvortil kommer, at kaffehøsten i 1906—07 hadde lidt meget under voldsomme og vedholdende regnskyl i oktober 1906, hvorved ca. 25 % ødelagdes, medens en stor del av resten var av ringere kvalitet end sedvanlig. Derimot var høsten av mais, bønner og ris rikelig og priserne som følge derav lave hele aaret, saa at landets talrige befolkning hadde let og billig adgang til de nødvendigste fødemidler. Nationalforsamlingen bemyndiget regjeringen til at opta et utenlandsk laan paa 1 million £, en bemyndigelse, som denne dog ikke gjorde bruk av.

Handelen og skibsfarten paa Monaco.

Indberetning fra konsul *J. Jungmann.*

Handel. Markedet her er indskrænket. Der skulde dog synes at burde være anledning til avsætning av saadanne varer som pelsverk, der forsaavidt luxusvare angaar, kan finde villige kjøpere blandt fremmedkolonien her.

For trælast findes der her ogsaa et marked, især for luxustræ og da navnlig træ for fabrikation av finere møbler, indfatninger etc. Norsk snedkervirke vilde paa grund av de høie transportomkostninger ikke kunne konkurrere med træ av fransk oprindelse.

Norsk torskelevertran er meget efterspurgt her i landet. Den er at faa i de fleste apotheker, og lægerne anerkjender dens overlegenhet i sammenligning med andre lignende produkter.

Hvad fiskekonserver, navnlig sardiner, hummer, ansjos etc. angaar, kommer disse varer for en stor del fra Frankrike, men norske sardiner er ogsaa at se i flere kolonialforretninger.

Arbeiderklassen konsumerer en hel del saltet fisk, særlig da sild, klipfisk og stokfisk.

Egg, smør og fjærkræ kommer fra Italien og finder god avsætning.

Kondenseret melk indføres fra Schweiz, likesaa en hel del ost.

Den norke skibsfart paa fyrstendømmet Monaco i 1907 indskrænket sig til 3 dampskibe dr. henholdsvis 1 331, 1 109 og 1 440, eller ialt 3 880 tons, der alle ankom lastet med stenkul for det herværende gasverk.

Importforbud i Australien.

Ifølge «Board of Trade Journal» er der i Australien utfærdiget forbud mot indførsel av varer, tilvirket av nogen arbeidsherre, som i sin bedrift benytter straffanger, selv om vedkommende varer kun delvis er forfærdiget av straffanger.

KONSULATBERETNINGER

UTGIT AV UTENRIKSDEPARTEMENTET MED BISTAND AV NORGES OPLYSNINGS-KONTOR FOR NÆRINGSVEIENE

Nr. 7. | Ukeutgaven. | 13. februar 1909.

«Konsulatberetninger» utkommer i to utgaver, en ukeutgave og en maanedsutgave. Kan bestilles ved alle postanstalter, i Kristiania i «Farmand»s expedition, Toldbodgt. 31. Abonnementspris for uke- og maanedsutgaven tilsammen kr. 3.00 pr. aar og for utenbysboende porto 20 øre.

Henvendelser til norske legationer eller konsuler bør adresseres, ikke til embedets chef eller personale, men til selve legationen eller konsulatet paa stedet.

Indhold:

	Side
Handelsomsætningen mellem Norge og Tyskland i 1908	25
Fortegnelse over varer, som tillates at konkurrere med spanske ved leverancer til den spanske stat	27
Dybde- og fyrforholde i Messinastrædet	27
Bestemmelser om emballage m. v. for konserver, der indføres til Spanien	28
Havneforholdene i enkelte spanske malmlastesteder	28
Bestemmelser om landsætning av passagerer paa de Danske Vestindiske Øer	28
Præmiekonkurrence om plan for bygning av huse i de av jordskjælvet hjemsøkte italienske distrikter	28
Biavl- og havebruksutstilling i St. Petersburg	28

Handelsomsætningen mellem Norge og Tyskland i 1908.

Generalkonsul *B. Schuchardt,* Berlin, har indberettet følgende:

Efter de nu offentliggjorte foreløbige beregninger beløp Tysklands indførsel sig i 1908 til en værdi av ca. 8 738.4 millioner mark og dets utførsel ca. 6 840.9 millioner mark, hvad der er henholdsvis 264.9 og 259.7 mill. mark mindre end i 1907, men 299.8 og 362.3 mill. mark mere end i 1906.

Aaret 1908 viser saaledes en betragtelig, paa import og export omtrent likelig fordelt nedgang i Tysklands handelsomsætning med udlandet, og uagtet der endnu ingen endelig opgave foreligger over den samlede handelsomsætning med Norge, fremgaar det dog av nedenstaaende opgaver over indførslen og utførslen av endel av de vigtigste varer, at ogsaa denne tildels har været paavirket av den herskende almindelige nedgangsperiode.

Hvad først *Tysklands indførsel fra Norge* angaar, vil det sees, at *rundlast* har holdt sig omtrent uforandret, medens indførslen av *skaaren last* er gaat tilbake henved 9000 tons. Indførslen av *træmel* og *træuld,* som siden den begyndte i 1901, har været i jevn stigning, var i det sidstforløpne aar ikke stort mere end femtedelen av det foregaaende aars indførsel.

Den tyske indførsel av *ferskvandsfisk* og av *fersk sild* og anden *saltvandsfisk* viser i det sidste aar en glædelig opgang paa ca. 2500 tons, medens importen av *saltet sild* er gaat litt tilbake.

Indførslen av *stokfisk* er uforandret, men det kan bemerkes, at der i det forløpne aar ifølge statistikken skal være gaat 215 tons stokfisk fra Tyskland til Norge. Av røkesild kom fra Norge ifjor kun 179 tons, mot 304 tons det foregaaende aar.

Tysklands forsyning med *hummer* fra Norge var litt mindre end i 1907, hvorimot der av *ræker,* som i det hele tat synes at vinde mere og mere indpas paa det tyske marked, ankom 14 tons mere end i 1907.

Tranexporten, som efter nedgangen i 1903 atter har været i langsom, men jevn stigning, viser ogsaa ifjor litt opgang, men er dog endnu ca. 1000 tons mindre end i aarene 1900—1902.

Importen av *huder og skind* har lidt endel under de gjennemgaaende ugunstige forhold paa det tyske marked, men avsætningen av skind til *pelsverk* har været større end i 1907 og for gode pelsskind kan overhovedet næsten altid paaregnes avsætning.

Indførslen av *hvalbarder* har været meget lavere end gjennemsnitlig i de senere aar og var kun i aaret 1905 endnu mindre.

Isimporten var litt større end i 1907, men kommer jo ikke op mot importen i de tre aar 1904, 1905 og især 1906.

Klidimporten gik ca. 8000 tons tilbake og var omtrent den samme som i 1906.

Av *bygningssten* og *brolægningssten* indførtes noget mere end i 1907, medens der av stenhuggerarbeider, hvorav der i de sidste aar ellers har været en øket import, indførtes henved en tredjedel mindre end det foregaaende aar.

Den tyske import av *jod* fra Norge har i det sidste tiaar stadig dreiet sig om en 10—15 tons og var i 1908 12 tons.

Importen til Tyskland av *kalisalpeter* var i 1908 kommet op i over 500 tons og av *kalciumkarbid,* som i 1907 viste en opgang til over det dobbelte av de foregaaende aars, er der i 1908 indført yderligere henved 2500 tons mere end i 1907. Den nye import hertil av *nitrit* er ifjor gaat op til over 1000 tons. Importen av *ferrosilicium* gik op fra ca. 1000 til 3000 tons.

Av *feltspat* sendtes til Tyskland litt mindre end i 1907, men importen holdt sig dog over alle de foregaaende aars, i hvilke den gjennemsnitlig var ca. 13 000 tons.

Importen av kunstig *guano* var 500 tons større end i 1907, og den kom saaledes op i høide med importen i aarene 1902 og 1903.

Av *cellulose* indførtes noget mere i 1908 end før, medens der av *pakpapir,* som ellers i de senere aar har været gjenstand for en stadig øket import, indførtes adskillig mindre.

Importen av *messing* og *tambak,* som i 1907 gik betydelig ned, er atter steget litt.

Hvad nu *utførslen fra Tyskland til Norge* angaar, kan merkes, at utførslen av rug var 4 gange og av hvete 6 gange saa stor som i 1907, medens der av havre kun sendtes det halve kvantum mot i 1907; av rugmel var exporten til Norge omtrent

uforandret, av hvetemel ca. 1000 tons større og av poteter likeledes ca. 1000 tons større.

Av sukker utførtes 3000 tons mindre end i 1907, derimot av cement 5000 tons mere, av stenkulkoks 6 500 og av thomasfosfatmel 3000 tons mindre end i 1907.

Av de fleste slags metaller og metalvarer samt av maskiner var utførslen til Norge betydelig større end i det foregaaende aar, undtagen for zink, hvorav der i 1908 utførtes henimot 2000 tons mindre end i 1907. Saaledes var den tyske utførsel til Norge av jernbjælker henved 2000 tons, av baandjern 1000 tons, av uformet stangjern 5000 tons, av jernplater 5000 tons, av jerntraad 1000 tons, av jernbaneaksler etc. 900 tons og av støpejernsvarer 900 tons større end i 1907.

Av maskiner var exporten til Norge gjennemgaaende større end i 1907, kun for møllemaskiner og træmasse- og papirmaskiner var der nogen nedgang.

Av forskjellige artikler for elektrisk belysning er utførslen til Norge steget i det nu forløpne aar.

Nedenfor anføres specificerede opgaver over saavel Tysklands import fra som dets export til Norge i 1908. Til sammenligning anføres de tilsvarende tal for 1907:

I. Indførsel fra Norge.

	1908. Tons.	1907. Tons.
Islandsk mose	17.6	9.9
Trælast, huggen	4 853.7	4 856.2
Trælast, saget	38 446.8	47 079.1
Træmel og træuld	236.7	1 195.0
Ferskvandsfisk, død	249.8	225.9
Sild, fersk	17 280.8	16 292.5
Anden saltvandsfisk, fersk	3 095.1	1 643.0
Sild, saltet . . . . . Tønder	8 774.2	9 277.9
Stokfisk	798.1	776.3
Røkesild etc.	178.9	303.8
Hummer	305.1	322.3
Ræker	47.9	33.7
Tran	8 197.5	7 909.4
Fiske- og hvalfedt etc.	120.2	152.4
Kalveskind, saltede	205.4	294.8
Do. , tørrede	170.9	150.3
Oksehuder	424.9	438.4
Gjeteskind	100.3	92.8
Andre skind til lærtilberedning	52.0	83.7
Skind til pelsverk: av pelsdyr	11.0	5.4
av andre dyr	40.7	22.2
Hvalbarder	62.5	147.2
Is	19 332.7	11 137.0
Klid	25 085.8	33 457.0
Granit, labrador o.s.v., raa blokke	3 507,9	2 905.9
Jod	12.1	13.2
Kalisalpeter	527.7	113.6
Kalciumkarbid	7 977.3	5 541.6
Nitrit	1 093.6	14.4
Ferrosilicium	3 005.1	1 083.7
Feltspat	19 667.0	12 689.8
Kunstig guano	6 171.1	5 698.0
Cellulose	3 012.9	2 630.6
Pakpapir, farvet i massen	271.3	242.9
Andet pakpapir og silkepapir	556.0	749.4
Brolægningssten	21 600.4	20 972.8
Stenhuggerarbeider	6 472.1	9 586.8
Zink, raa	337.0	602.3
Kobberavfald, -spaan o.s.v.	68.6	56.5
Messing	144.1	101.0

II. Utførsel til Norge.

	1908. Tons.	1907. Tons.
Rug	117 713.2	27 819.2
Hvete	3 546.3	574.6
Havre	6 626.1	11 055.0
Erter	748.6	539.6
Linfrø	1 465.4	787.0
Ricinus	2.0	—
Poteter	3 035.8	2 242.4
Bomuld, raa	410.1	532.1
Hamp, raa	466.0	1 173.3
Indisk hamp	128.4	70.2
Humle	75.9	70.8
Hasselnøtter og kjerner	4.1	5.7
Bananer	171.6	231.3
Kaffesurrogater	164.8	120.9
Katechu	45.2	43.9
Terpentin o. lign.	2 047.2	1 459.4
Kautschuk, raa eller renset	34.1	27.3
Fersk saltvandsfisk	147.1	343.1
Stokfisk	214.8	0 4
Uld	63.9	77.8
Sengefjær, renset	34.8	31.6
Bøffelhuder	644.1	847.6
Rugmel	25 025.0	24 117.9
Hvetemel	2 431.3	1 471.5
Ris	1 291.4	1 146.4
Gryn	748.3	1 400.2
Kornavfald	2 023.2	1 368.1
Kokusnøtolje	259.7	67.9
Sukker	28 938.0	32 012.7
Risavfald	2 280.8	2 553.7
Oljekaker etc.	4 257.7	4 239.9
Margarin	203.8	142.2
Cigarer	37.6	42.4
Cement	15 283.3	10 331.7
Stenkulkoks	24 190.3	30 660.5
Mineralske oljer	683.0	630.1
Tjære	309.3	343.1
Soda	1 900.2	628.9
Metalkarbid	8.4	0.3
Anilin o. a. farvestoffe	192.9	156.0
Zinkoxyd	496.7	392.3
Lak	101.1	72.6
Thomasfosfatmel	3 874.9	7 026.6
Quebrachotræextrakt	888.7	766.6
Farmaceutiske produkter	39.0	32.6
Silkebaand	8.2	10.9
Silketøi	6.8	5.0
Halvsilketøi	12.9	15.5
Possementvarer	21.5	20.2
Kamgarn: totraadet	36.3	32.1
Do.: do., bleket, farvet, trykt	23.1	18.0
Silke og plüsch	24.7	26.0
Uldtøi	530.8	613.1
Bomuldstøi	339.0	444.0
Broderier	8.0	7.5
Lingarn	21.4	29.4
Kokos- og hampegarn	35.4	53.8
Varer av jute, lin, hamp osv.	113.0	157.7
Linoleum	180.7	174.9
Herreklær, skjorter, snipper, mansjetter	27.4	30.0
Hatte av vandtæt stof . Stkr.	37.5	—
Filthatte »	18 880	19 253
Straahatte »	198 118	213 609
Overlær	142.7	126.2
Saalelær	64.3	69.1
Gjetelær	13.4	10.4

	1908. Tons.	1907. Tons.
Lærvarer	36.9	33.3
Pelsvarer	6.5	8.2
Kautschukvarer	99.9	95.3
Flettede varer	56.7	46.2
Finértræ	45.4	58.2
Hornvarer	15.0	12.7
Takpap	1 016.8	1 042.2
Prospektkort	52.5	42.8
Fotografisk papir	18.3	11.4
Bøker	52.5	49.2
Møllestene	685.7	838.9
Stentøi	586.0	654.9
Porcelænsvarer	253.2	265.0
Fotografiske apparater	1.3	1.7
Jernvarer	562.7	437.4
Jernbjelker	6 041.6	4 432.5
Hjørne- og vinkeljern, knæstykker	1 648.0	1 211.4
Andet formet stangjern	2 629.2	2 805.3
Baandjern	2 622.9	1 622.4
Uformet stangjern	8 450.3	3 146.1
Jernplater	9 597.2	4 233.9
Jerntraad	3 967.1	2 939.8
Jernrør	793.3	944.3
Jernbaneskinner	1 583.2	1 505.3
Jernbanelasker	899.7	399.4
Jernbaneaksler, -hjul osv.	1 735.7	864.0
Jern til bestanddele av maskiner etc., over 25 kg.	494.4	593.0
Støpejernsvarer	1 263.0	370.5
Jerntraadtauge	254.5	290.8
Skruer etc.	347.7	259.2
Kjøkkentøi av jernblik	172.3	180.4
Fine kniver og sakser	25.1	26.2
Boktrykkertyper	67.5	51.6
Zink, raa	264.0	2 112.6
Do. valset	344.0	401.8
Kobber, smedet ell. valset	113.0	62.3
Messing, do. do.	168.4	149.3
Kobbertraad	211.2	540.1
Metalduk	73.9	58.5
Kobbertaug	60.2	51.3
Messingvarer	131.0	76.5
Forniklede kobber-, tambak- eller messingvarer	21.6	21.4
Omvunden metaltraad	32.3	24.9
Metaltraad i forb. med kautschuk	118.8	144.8
Forskjellige slags maalere etc.	19.6	10.4
Symaskiner	92.0	86.0
Maskiner for metalbearbeidning	405.1	320.0
Møllemaskiner	170.2	330.8
Træmasse- og papirmaskiner	1 421.7	1 570.5
Kraner og andre løftemaskiner	119.9	5.4
Bogtrykkermaskiner	138.2	92.4
Kartonnage-bogbindermaskiner	93.0	62.5
Knusemaskiner	208.5	204.8
Maskiner for kalk-, cement- o.s.v. industrien	166.0	70.4
Andre maskiner	206.9	167.9
Dynamoer, elektromotorer etc. 1dz.—5 dz.	80.7	81.1
over 5 dz.	576.9	934.2
Ankere, kollektorer	52.2	123.8
Kobber for elektrisk strøm	887.3	619.2
Elektriske glødelamper	17.3	8.9
Elektriske apparater for belysning, kraftoverføring etc.	174.9	110.0
Velocipeder	40.6	30.1
Velocipeddele av jern	49.8	30.4
Seilskibe av jern ell. staal	stkr. 3	1
Pianoer	114.6	103.1
Leketøi	69.6	65.3
Ufuldst. anmeldte varer	129.4	127.2

Fortegnelse over varer, som tillates at konkurrere med spanske ved leverancer til den spanske stat.

Chargé d'affaires *K. Wedel-Jarlsberg*, Madrid, har indsendt følgende opgave over de varer av mulig interesse for norsk export, som ifølge en i «Gazeta de Madrid» indtagen officiel fortegnelse har adgang til at konkurrere med spanske varer ved leverancer til den spanske stat:

Bygningstømmer; mursten; jernbarrer; kromjern, kiseljern og lignende jernforbindelser; fint staal til verktøi og stempler; fin staaltraad; staalplater av alle sorter; bløtt jern og staal av forskjellige dimensioner; staalkabler; ankere av smedejern; dampkjedler av jern eller staal; verktøi av jern; staal til mantler for dampskibsmaskiner; valsede staalplater for kondensatorer; dampturbiner; dampmaskiner for lokomobiler; gasmotorer og ovne (mere end 300 hestekræfter); lokomotiver (mere end 40 tons); dampkjedler, specielt til bruk for marinen; styringsapparater for skibe; wincher for ankere og baater, m. m.; maskiner for tilvirkning av hermetikboxer; forskjellige sorter elektriske maaleapparater; faste eller transportable telefoner med tilhørende apparater for stationerne; elektriske lyskastere med tilhørende lamper; materiale for indlægning av elektrisk belysning, samt maskiner og apparater for centralstationer og linjerne; farver av alle sorter, klutepapir, kalkerpapir, papir for akvarelmaling; marmor (i fortegnelsen nævnes dog kun italiensk og belgisk) i bygningsøiemed; varmeapparater for damp (med lavtryk) for bygninger; ventilatorer (mekaniske eller elektriske), apparater og lanterner for fyrtaarne, lys- og signalbøier; kabler av manilahamp til anvendelse i gruber.

Dybde- og fyrforholde i Messinastrædet.

Konsul *Fritz Steil*, Neapel, har indsendt nedenstaaende beretning om dybde- og fyrforholdene i Messinastrædet efter katastrofen. Konsulen tilføier, at hans beretning fremkommer først nu, fordi han ved henvendelse til forskjellige skibsfartsorganisationer og skibsførere først har villet forvisse sig om, hvorledes forholdene i virkeligheten er.

Der er i den senere tid foretat nøiagtige maalinger, hvorved det har vist sig, at havbunden ved det sydlige indløp til Messina er hævet mere end 550 meter: medens dybden tidligere var ca. 1000 meter, er den nu kun ca. 400 meter. Ved Cap Faro paa Messina-kysten og ved Cap Pezzo paa den kalabriske kyst er der nær land konstateret en forandring i dybdeforholdet av ca. 70 meter: hvor dybden tidligere var ca. 80 meter, maales nu kun 12 meter.

Gjennemfart i midten av strædet er nu som før fuldstændig farefri — ifølge uttalelser av skibsførere, der selv har passeret strædet saavel ved nat som ved dag. Regjeringen har git passagen fri; men det

tilraades under farten at holde sig midt i strædet.

Om fyrbelysningen i Messinastrædet er følgende at meddele:

a) *Messina-kysten.*
   1) Ved Cap Faro brænder istedetfor det tidligere blinkfyr foreløbig et fast hvitt fyr, der sees i ca. 12 sjømils omkreds, paa fortet i nærheten av det slukkede fyr. Det tidligere blinkfyr i fyrtaarnet vil dog snart atter træde i funktion.
   2) Det grønne fyr ved Cap Pelloro brænder som før.
   3) Ved Messinas havn brænder molofyret som før.

b) *Kalabriens kyst.*
   1) Ved Cap Pezzo brænder et fast hvitt fyr, der sees 8 à 10 sjømil. Dette fyr ligger ca. 120 m. fra det sted, hvor det gamle fyrtaarn laa.
   2) Ved Reggio brænder et provisorisk rødt fyr.

Bestemmelser om emballage m. v. for konserver, der indføres til Spanien.

Efter en indberetning fra chargé d'affaires *K. Wedel-Jarlsberg,* Paris, hitsættes nedenstaaende utdrag av en i Spanien under 22. december f. a. utfærdiget kongelig forordning om forebyggelse av forfalskning av levnetsmidler m. v., forsaavidt konserver angaar:

Kjødkonserver maa indeholde alle kjødets nærende bestanddele. Konserver av fisk og andre sjødyr maa virkelig være av den oprindelse, navnet angir. Tilberedningsmaaten maa ogsaa stemme med det navn, hvorunder produktet sælges. Konserver maa selvfølgelig være fri for smittestof og andre skadelige stoffe.

Fortinningen av blikboxer, bestemt for fødemidler, maa ikke indeholde mere end 1 % arsenik og 1 % bly. Lodningerne paa konserveboxer maa anbringes paa utsiden og foretages med tin, hvori der ikke indgaar mere end 10 % bly og den ovennævnte proportion arsenik. Det er forbudt at anvende kar av zink eller galvaniseret jern for drikke- eller fødevarer, saavelsom ogsaa fabrikater helt eller delvis av bly. Aluminiumskar eller legeringer av aluminium, eller av nikkel eller legeringer av nikkel ansees som uskadelige.

Staniolpapir, bestemt til indpakning av levnetsmidler, saavelsom ogsaa flaskekapsler, maa ikke indeholde mere end 1 % bly og 1 % arsenik.

Havneforholdene i enkelte spanske malmlastesteder.

Indberetning fra fung. vicekonsul *C. H. Vogt,* Bilbao.

Jeg har den ære at meddele følgende av generalkonsulatet indhentede oplysninger angaaende forholdene i forskjellige jernmalmlastesteder i nærheten av Bilbao:

Castro Alen. Denne havn er beskyttet ved en større under arbeide værende bølgebryter eller molo. Denne vil ikke bli færdig paa flere aar endnu, men arbeidet er dog saa langt fremskredet, at den allerede nu danner et sikkert værn mot havet for flere skibe. Der lastes baater av optil 255 fot længde og 18 fots dypgaaende.

Paa stedet findes kun én lasteindretning; den er av jern og strækker sig broformig utover sjøen fra kaien, saa lastningen foregaar ca. 15 meter fra denne.

Lastningen foregaar meget prompt og tar i almindelighet 1 til 1½ dag. Av baater, der venter paa tørn, findes sjelden mere end 3 til 4 stykker.

Castro Urdiales. Dette sted ligger like ved Castro Alen, men har hverken naturlig eller kunstig beskyttelse mot havet. Her kan derfor kun lastes i godt veir. Som malmlastested er det ikke paa langt nær saa vigtig som førstnævnte plads. Der findes 2—3 lasteindretninger; men som regel er kun én av disse i bruk.

Mellem Castro Alen og Bilbao ligger lastestederne *Salta Caballo* og *Dicido.* Heller ikke disse to er beskyttet mot havet, og i daarlig veir søker derfor baatene mot Bilbao. Paa grund av den endnu litt knappe plads i Castro Alen pleier ogsaa baater i Castro Urdiales at gaa til Bilbao i tilfælde av stormfuldt veir.

Ved indløpet til Santander ligger *Astillero, San Salvador* og *Complemento,* hvilke samtlige er gode og trygge lastesteder. Samtlige disse tre er tilgjængelige for baater med maximumsdypgaaende av 18½—19 fot. Skibe med større længde end 250 fot, vil delvis komme til at staa noget paa grund under lastning, men da grunden blot bestaar av mudder, ansees der ikke at være fare derved. Derfor laster der baater av like optil 270 fots længde.

Lastestederne *Poveña* og *Onton,* der ligger nærmere Bilbao, er begge aapne og ubeskyttede.

Bestemmelser om landsætning av passagerer paa de Danske Vestindiske Øer.

Utdrag av en dansk anordning av 17. december 1908.

Ethvert fartøi, der indkommer fra en havn utenfor St. Thomas eller St. Jan til en havn i St. Thomas eller St. Jan, skal inden en time efter ankomsten indlevere en fortegnelse til havnevæsenet, paa St. Jan til politiet, over de reisende, som fartøiet har hat ombord ved ankomsten.

Fra skibe, der ankommer fra utenlandsk havn, maa paa St. Thomas og St. Jan kun saadanne utenlandske passagerer landsættes, som kan godtgjøre at være i besiddelse av mindst 100 fr. eller at være antagne til fast tjeneste hos der bosatte borgere. Denne bestemmelse skal dog for dampskibspassagerers vedkommende kun gjælde dækspassagererne. Vedkommende skibsfører eller eventuelt skibets agent paa St. Thomas eller St. Jan er under straf ansvarlig for overholdelsen av denne bestemmelse.

Præmiekonkurrence om plan for bygning av huse i de av jordskjælvet hjemsøkte italienske distrikter.

Generalkonsulatet i Genua har indsendt et program utfærdiget av det kooperative selskap «Cooperativa Lombarda di costruzioni» for præmiekonkurrence om de bedste forslag til bygning av huse i de av jordskjælvet i Italien ødelagte distrikter.

Programmet er av utenriksdepartementet tilstillet Norges oplysningskontor for næringsveiene.

Biavl- og havebruksutstilling i St. Petersburg.

Minister *N. Prebensen,* St. Petersburg, har indberettet, at ifølge en meddelelse i de derværende blade har det russiske biavls- og havebruksselskap erholdt tilladelse til at organisere en international utstilling av produkter av biavl samt av blomster og grønsaker i St. Petersburg.

CENTRALTRYKKERIET — KRISTIANIA

KONSULATBERETNINGER

UTGIT AV UTENRIKSDEPARTEMENTET MED BISTAND AV NORGES OPLYSNINGS-KONTOR FOR NÆRINGSVEIENE

Nr. 8. | Ukeutgaven. | 20. februar 1909.

«Konsulatberetninger» utkommer i to utgaver, en ukeutgave og en maanedsutgave. Kan bestilles ved alle postanstalter, i Kristiania i «Farmand»s expedition, Toldbodgt. 31. Abonnementspris for uke- og maanedsutgaven tilsammen kr. 3.00 pr. aar og for utenbysboende porto 20 øre.

Henvendelser til norske legationer eller konsuler bør adresseres, ikke til embedets chef eller personale, men til selve legationen eller konsulatet paa stedet.

Indhold:

Side

De økonomiske forhold i Danmark i 1908. Præmieobligationssvindelen 29
Sildehandelen i Kjøbenhavn i 1908 30
New-Foundlands torskefiskerier i 1908 31
De skotske fiskerier 32
Trælastmarkedet i London 32
Isimporten til Storbritannien og Irland 32
Indsamlingen av is i Berlins distrikt 32
Forretninger paa Marseille. Advarsel mot usolide kommissionærer 32

De økonomiske forhold i Danmark i 1908. Præmieobligationssvindelen.

Utdrag av indberetning fra generalkonsul *Carl Norstrand,* Kjøbenhavn.

Der vil gaa lange tider, før Danmark helt kan forvinde følgerne av de slag, som bankkrisen i februar, efterfulgt av de Albertiske svindlerier, der kom for dagen 7 maaneder senere, har tilføiet landet.

Kun et saa sundt statssamfund som det danske kan taale saa svære rystelser, uten at dets utvikling hemmes derved. Det pengetap, landet har lidt, er kun yderst ringe i forhold til dets nationalformue, og det overskud, den gode høst har git, kan siges at dække det direkte tap, men den mistillid, som disse begivenheter har vakt i forretningslivet, og den løshet og letsindighet i mange forhold, som er kommet for dagen, har sat dype merker, der dog maaske vil gjøre den nytte, at de virker advarende for gangen i den fortsatte utvikling.

Landets økonomiske stilling er fortrinlig. Det statsregnskap, som i september blev forelagt for det sidst forløpne finansaar, viser et overskud paa 4 1/2 mill. kr., istedetfor et budgetteret underskud paa 14 mill. kr. Imidlertid er Danmarks statsgjæld vokset betydelig. Den er i 1908 forøket med 60 mill. til utlandet, og 20 mill. kr. er anvendt til bruk for den bankkomité, som nedsattes ved bankkrisen. Statens virkelige tap tør ansættes til mindst 2 mill. kr. og kan maaske naa op til 4 mill. kr. Danmarks samlede utenlandske statsgjæld er ca. 600 mill. kr., hvad der i sammenligning med dets nationalformue ikke kan kaldes meget.

Skjønt de begivenheter, der fremkaldte bankkrisen og vanskeligheterne for en av landets største sparekasser, endnu turde være i frisk erindring i Norge, turde i denne beretning en oversigt derover være paa sin plads, da de danner grundlaget for forstaaelsen av utviklingen paa mange omraader i det forløpne aar.

Det danske bankvæsen har undergaat en betydelig utvikling i de senere aar, men flere av de nye banker forcerte denne utvikling paa en usund og unaturlig maate. Man hadde derfor ventet en reaktion, som imidlertid kom hurtigere og sterkere, end nogen hadde ventet. De nye banker var aktiebanker, men samtidig mottok de sparekasseindskud, og ved høie renter og bonus til indskyderne søkte de at faa større kapital til mere eller mindre resikable foretagender. Medens det for en banks aktionærer gjælder om at faa det størst mulige utbytte, hvad der jo sjelden opnaaes uten paa bekostning av sikkerheten, ligger sparekasseindskydernes interesse derimot nærmest i den størst mulige sikkerhet. Aktionærernes og indskydernes interesser lar sig derfor ikke let forene. Det er forbudt et dansk bankinstitut at kalde sig for sparekasse, men der er intet iveien for, at en bank meddeler, at den mottar indskud paa sparekassevilkaar. Dette system har desværre i de sidste 20 aar præget utviklingen paa bankomraadet her og har vel været den væsentligste grund til bankkrisen i februar. Man vil forstaa utviklingen paa bankomraadet, naar man erfarer, at der i Kjøbenhavn i 1895 var 4 hovedbanker med en kapital paa 75 mill. kr. og 5 andre banker med en kapital paa 5 1/2 mill. kr., medens i 1907 de 4 hovedbanker hadde en kapital av 153 mill. kr. og 11 andre banker en kapital av 63 mill. kr. De yngre banker hadde navnlig sin støtte i byggevirksomheten i Kjøbenhavn, hvis utvikling man vil se av følgende tal: Der var i aaret 1900 92 000 beboelsesleiligheter i Kjøbenhavn og i 1907 129 000. Procentvis av det samlede antal var de ledige beboelsesleiligheter i 1900 0.78 %, i 1907 7.20 %.

De første tegn til en bankkrise fremkom i 1907 da Centralbanken maatte søke hjælp hos de andre banker. Det ordnedes saaledes, at den fortsatte under Privatbankens kontrol.

Ved slutningen av aaret 1907 satte Nationalbanken diskontoen op til 8 %, og med denne høie diskonto begyndte 1908. Aaret sluttet med en diskonto av 5 1/2 %.

I begyndelsen av februar kom der rygter om, at Grundeierbanken stod paa svake føtter, og det, uagtet bankraadet den 31. januar hadde meddelt, at der for 1907 vilde bli git 5 % utbytte til aktionærerne. Sparekasseindskyderne var imidlertid blit opskræmte, og der blev et «run» paa banken, som den 6. februar maatte meddele, at den hadde indstillet sine betalinger. Hovedbankerne traadte sammen, men krisens videre forløp var ikke til at ændre.

Det næste offer var Detailhandlerbanken. Denne bank hadde 30 000 indskydere, og da efterretningen om Grundeierbankens stansning kom ut, blev tilstrømningen efter penge saa stor, at banken

maatte lukke den 8. februar. Allerede den 9. februar blev der saa under finansministerens ledelse avholdt et møte, hvor hovedbankerne var repræsenteret. Hovedbankerne traadte garanterende til, og der nedsattes en bankkomite til at ordne bankernes forhold, hvorved der kom ro i sindene.

I de paafølgende 7 maaneder bedredes forholdene efterhaanden, om end langsomt. Børsen hadde netop begyndt at vise et lysere billede, da landets nylig avgaaede justismininster Alberti som bekjendt meldte sig selv til politiet for bedragerier og falsk.

Man vil forstaa, hvor mørk situationen var den dag, da disse bedragerier kom for dagen. Ikke pengetapet alene, men bedragerens fremragende stilling bidrog til, at denne katastrofes virkninger blev meget følelige og fuldbyrdet det nedbrytningsarbeide, som bankkrisen hadde paabegyndt.

Men nu viste det sig, at Alberti-katastrofen, som paa mange maater ved sin store nationale betydning blev mere indgripende end bankkrisen, virket samlende paa alle de gode kræfter i det danske folk, og fra alle sider søker man i fællesskap at raade bod paa katastrofens følger.

Man maa haabe, at den sunde andelsbevægelse her i landet ikke vil ta skade av Albertikatastrofen. Andelsvirksomheten medfører nemlig to store farer. Den ene er, at de paatagne solidariske forpligtelser tildels kan ødelægge en hel landsdel økonomisk ved en befuldmægtiget leders svindlerier, og den anden fare er den store kreditgivning, der gjerne ydes av et andelsselskap. Man tar her ikke saa nøie hensyn til debitors betalingsevne, som en kjøbmand, hvem tapet rammer personlig.

Planen om en andelsbank har man i den senere tid ikke hørt meget til, og der er delte meninger om dens hensigtsmæssighet. En realisation av denne plan vil i ethvertfald gi mange av landbosparekasserne, som nu har en stor national-økonomisk betydning, dødsstøtet.

Andelssvindelen med præmieobligationer. Der er i de sidste aar opstaat en mængde firmaer her i byen — flere av dem med høitravende bankbetegnelser —, som lægger an paa at utnytte lettroende og taapelige menneskers spillelyst. Det er utrolig, hvad de kan faa folk til at gaa med paa, og fra generalkonsulatet er der flere gange rettet advarsler om at avholde sig fra «at søke lykken» hos disse folk. En hel del av disse firmaer er tyske, der har forlagt virksomheten fra Tyskland og hertil, fordi de ikke vilde kunne utføre den fra deres hjemland, hvor loven forbyder en saadan virksomhet. Herfra kan derimot svindelen drives paa utlandet, men forhaabentlig ikke længe. Riksdagen behandler nemlig nu et forslag til indskrænkning i adgangen til omsætning av præmieobligationer, lotterisedler m. m., og det danske rennomé i utlandet vil vinde ganske overordentlig ved, at denne svindel stanses.

Det er ikke præmieobligationshandelen, som man vil tillivs som saadan, men der er lavet en andelssvindel med præmieobligationer i form av serielodder, avdragsbeviser, nummercertifikater, og hvad disse interimsbeviser ellers kaldes, der forveksles med de rigtige obligationer. Efter de danske love er det forbudt at sælge disse præmieobligationsandele her i landet, derimot kan man herfra utbyde disse papirer til utlandet. Paa grund herav oversvømmes utlandet — og da navnlig Norge, Sverige og Tyskland — herfra med lokkende tilbud, hvad der imidlertid har ført til saa mange klager fra utenlandske spillere til politiet her, at der vel nu ved lov vil bli sat en stopper for denne svindel.

Med den firma- og aktielovgivning, vi endnu har her, er det en let sak at fremstille det mest tvilsomme og usolide foretagende som et firma, der under de mest betryggende former virker med store indbetalte midler.

Det nyoprettede *ministerium for handel og sjøfart* vil sikkert snart rydde grundig op i disse forhold og fremskaffe den firma- og aktielov, som i saa høi grad tiltrænges. Ogsaa paa mange andre maater vil handelsministeriet snart faa betydning. Det oprettedes i oktober, og der kræves betydelige forarbeider, men det vil sikkert ikke vare længe, før der foreligger gavnlige resultater av dette ministeriums virksomhet.

Sildehandelen i Kjøbenhavn i 1908.

Indberetning fra generalkonsul *Carl Norstrand.*

Nogen statistik over fiskehandelen i Kjøbenhavn i 1908 foreligger saavidt vites ikke. I aarets løp er der ankommet nogle mindre norske dampere med fisk fra Kristianssand. Den væsentligste begivenhet paa dette omraade er de bestræbelser, som har været gjort for at skaffe Kjøbenhavn en billigere forsyning av fisk for de mindre velsituerede husholdninger ved at indføre nyslagtet fisk fra Nordsjøkysten. Hittil har nemlig slagtet fisk ikke fundet videre avsætning her i byen.

Sildemarkedet. Ved begyndelsen av 1908 paaregnet man en god vaarsæson for fetsild, da beholdningerne av denne vare paa første og anden haand var forholdsvis begrænset, likesom man ikke kunde vente større tilførsler av brukbar vare fra Norge; man begyndte saaledes med priser av optil 23/31 kr. for reel enstreks, 25/28 kr. for reel tostreks, 21/26 for reel trestreks og 15/17 for reel firestreks prima bergensk isternotsild, medens Trondhjems-fetsild notertes op til kr. 19/20 for K. K. K. og K. K. og optil kr. 14,00 for K., alt fortoldet. Det viste sig imidlertid snart, at den norske fetsild, foruten en generende konkurrence fra de vedvarende meget store tilførsler av dansk og svensk fersk sild, hadde faat en uventet, men fuldt saa besværlig konkurrent i den her lagrede islandske storsild, som utbødes sterkt til priser av kr. 7—11 pr. fuldpakket tønde, og som paa grund av denne lave pris fik uventet indpas paa det hjemlige marked, hvor den tidligere kun har hat ringe anvendelse. Under disse forhold stagnerte salget av norsk fetsild aldeles, og da man frygtet for ikke at kunne realisere beholdningerne inden den nye sæsons begyndelse, maatte man reducere priserne betydelig for at skape mere liv i forretningen; medens den reelle en- og tostreks Bergenssild realisertes itide for optil kr. 24/26, gik trestreks efterhaanden ned i kr. 11/16 og Trondhjemssild av alle merker i 5/14; ringere kvaliteter lykkedes det kun delvis at realisere, og nogle hundrede tdr. maatte senere hen paa aaret realiseres til kr. 2,00 til guanofabrikkerne. Den første nye fetsild kom fra Bergen medio juni og opnaadde, skjønt den var av tarvelig kvalitet, optil kr. 35,00 for K. K. K., kr. 30,00 for K. K. og kr. 23,00 for K.; rikeligere tilførsler ankom først i begyndelsen av august fra Trondhjem og opnaadde op til kr. 41,00 for K. K. K. og K. K.; medio august notertes disse merker i kr. 31/35 og K. i 18/20; mot slutningen av samme maaned faldt prisen paa grund av større tilførsel og rygter om rikt fiske til kr. 22/25 for K. K. K. og K. K.; i begyndelsen af september hævet prisen sig nogle dage atter til kr. 27/28 for disse merker, men faldt dog atter hurtig til sit tidligere niveau og

lavere; medio september notertes bergensk K. K. i kr. 24,00, K. i kr. 17,00 og trondhjemsk K. K. i kr. 22,00; priserne dalet efterhaanden, og mot slutningen av oktober notertes trondhjemsk K. K. K. og K. K. i henholdsvis kr. 15/17 og kr. 11/11½, Bergenssild samt nogle gode avskibninger fra Kristianssund delvis 1—2 kr. høiere. Mot slutningen av aaret var der god efterspørsel efter reel enstreks septemberfanget notsild, og nogle mindre partier av saadan vare solgtes til kr. 25/28. Bergensk reel firestreks notsild er solgt i større partier for optil kr. 11¾ fortoldet; som sedvanlig har kun virkelig god septemberfanget notsild fundet paaagtning; simplere vare blir det aar for aar vanskeligere at realisere, selv til meget lave priser; senere fanget notsild nyder ingen paaagtning, saalænge septemberfanget kan faaes; klagerne over de mange laketørre tønder er uforandrede; der fremkom ifjor flere partier sild av slet smak, hvilket gav anledning til vanskeligheter; antagelig stammer denne alvorlige feil fra, at silden har staat for længe i laasen.

Slosild, hvorav der kun fandtes et forholdsvis begrænset kvantum ved aarets begyndelse, solgtes efterhaanden til priser av kr. 14—10; noget forblev usolgt og maatte sælges til kr. 2,00 til guano. Ifjor fremkom ny fangst først i december, og det første parti solgtes til kr. 18,00; der er kun liten interesse for denne vare, der paa nogle enkelte partier nær viser sig at være for smaafaldende og tarvelig; de senere fremkomne partier henligger for størstedelen usolgte og tør neppe paaregne mere end 12—14 kr. med tilmed vanskelig salg.

Nordsjøsild. De fra 1907 tilbakeværende mindre partier solgtes efterhaanden til kr. 16.00—10.00; den første nye vare fremkom medio juni og opnaadde kr. 30.00. Prisen dalte efterhaanden til kr. 18—19 mot slutningen av august, da tilførslerne ophørte.

Norskbehandlet Yarmouthsild blev ikke tilført i 1908.

Av *norskbehandlet Shetlandssild* fremkom de første tilførsler medio juni. Prisen begyndte med kr. 23.00 cif., ufortoldet og gik efterhaanden ned i kr. 18.00 cif., ufortoldet til henimot slutningen av juli, da tilførslerne ophørte; handelen med denne sildesort, som i tidligere tider gik livlig, bragte ifjor kun skuffelse. Ogsaa her maa den ferske sild og Islandssilden nærmest gives skylden. Forretningerne i *brisling* utviklet sig i aarets løp aldeles som i 1907. Tilførslerne var knappe, og man har væsentligst maattet anvende musse; forbruket i sin helhet har dog været mindre end i 1907, idet dels de høie priser paa virkelig brisling har hæmmet forbruket i væsentlig grad, dels har mussen i flere tilfælde vist sig litet holdbar, saa kjøperne har været meget tilbakeholdende; brisling notertes i begyndelsen omkring kr. 16.00 cif. ufortoldet, senere optil kr. 24.00 cif. ufortoldet. Musse notertes hele sæsonen i omkring kr. 10.00 cif., ufortoldet.

Islandsk sild tilførtes likesom i 1907, paa nogle faa hundrede tdr. nær, kun direkte fra Island; som tidligere berørt har prisen hele forsæsonen holdt sig i kr. 7—11, og denne pris holdt sig ogsaa, da de første tilførsler av ny vare fremkom i begyndelsen av august, saameget mere som silden, der udelukkende bestod av storsild, var av tarvelig kvalitet; først i november viste der sig en fastere tendens, og mot slutningen av aaret blev særlig gode partier solgt for optil kr. 17.00, medens tarveligere vare vedvarende var vanskelig salgbar, selv til lav pris. Likesom i 1907 er størstedelen av aarets tilførsel blit avsat i Stockholm og Nordsverige, tildels ogsaa i Göteborg. Av *skotsk* og *hollandsk* sild har der likesom i 1907 kun været solgt enkelte tønder.

Fra Esbjerg har man kun i sommersæsonens begyndelse tilført en ubetydelighet av Nordsjøsild, senere har Esbjergfiskerne udelukkende fisket under Island og Færøerne.

At tolden paa saltet sild og herunder hørende fiskesorter er ophævet fra 1. januar 1909, vil neppe spores sterkt i den praktiske forretning, ved en vare, der varierer saa sterkt i pris som den her omhandlede.

Av saltet sild blev i 1908 tilført fra Norge:

Januar	ca. 468 tdr.		
Februar	» 676 »		
Mars	» 325 »		
April	» 43		
Mai	» 271		
Juni	1507	derav norskbehandlet Shetlandssild ca.	600 tdr.
Juli	» 1706		
August	» 5518		
September	» 7324	derav brisling og musse	450
Oktober	» 4077	—»— »	600 »
November	» 3440	—»— »	500 »
December	» 4204 »		

Ialt 29559 tdr.

Der forblev usolgt den 31/12 1908 ca. 2000 tdr., omtrent udelukkende fetsild.

Av islandsk sild tilførtes i 1908 ca. 28000 *tt*, hvorav størsteparten atter exportertes; den 31/12 1908 lagret her ca. 1800 tdr.

New-Foundlands torskefiskerier i 1908.

Konsul *Arvid Jacobsen,* Montreal, har meddelt følgende data vedrørende utbyttet av New-Foundlands torskefiskerier i 1908:

Labrador-fisket	650 000	kvint.
Kyst- og bankfisket. . . .	950 000	»
Ialt	1 600 000	kvint.
mot i 1907	1 500 000	»
Export fra Labrador . . .	288 000	kvint.
Sendt til New-Founland for tilberedning	350 000	
Export fra St. John's 1. aug. —31. decbr. 1908. . . .	579 682	kvint.
Export fra St. John's 1. aug. —31. decbr. 1907. . . .	466 696	»

Exporten fra uthavnene var meget større i 1908 end i 1907.

Lager i St. John's den 31. decbr. 1908 400 000 kvint.

	Priser:	
Large Merchantable	$ 4.60	kvint.
Small do.	» 3.60	»
Large Madeira »	3.60	
Small do. »	2.60	
Large West India	2.30	
Small West India	1.80	
Labrador Shore cured . . .	2.60	
Do. ordinary	2.40	

De skotske fiskerier.

Konsul *J. T. Salvesen,* Leith, har meddelt følgende opgave over de skotske fiskerier i januar 1909, sammenlignet med samme maaned i 1908.

	Alle slags fisk.		Sild.		Hyse.		Torsk.	
	Mængde.	Værdi.	Mængde.	Værdi.	Mængde.	Værdi.	Mængde.	Værdi.
	Cwts.	£	Cwts.	£	Cwts.	£	Cwts.	£
1908	378 963	155 778	160 964	36 749	97 605	53 911	50 679	27 704
1909	267 902	142 137	86 120	26 147	80 334	51 620	46 380	28 323

I Aberdeen var fiskeforsyningen indtil den sidste uke av januar d. a. meget liten, paa grund av stormfuldt veir, og priserne holdt sig høie. En del trawl- og nogle linefiskere ilandbragte kun et «shot», idet de for det meste maatte holde sig inde i Loch Eriboll paa grund av uveir. De mindre trawlfartøier blev hindret meget under de ugunstige veirforhold, men dette blev paa sin vis opveiet ved de herskende høie priser.

Linefiskerne hadde en ubetydelig fangst, saavel hvad dampskibene som de smaa linebaater angaar.

Trælastmarkedet i London.

Generalkonsul *P. Ottesen,* London, har indberettet følgende:

De i mine to foregaaende indberetninger nævnte tegn til bedring i trælastmarkedet har stadfæstet sig, og markedet var ved denne maaneds begyndelse adskillig fastere end tidligere, likesom priserne er gaat op. For 7/8 × 6 «unsorted red» siges der at være betalt £ 8.15.0 til £ 8.17.6, medens det samtidig berettes, at sælgerne nu forlanger £ 9.0.0; 2 × 4 «scantlings» er adskillig fastere, og furu nævnes solgt til priser varierende fra £ 6.17.6 til £ 7.7.6, alt eftersom varen er mere eller mindre skarpkantet eller av kortere eller længere gjennemsnitslængder. Gran-«scantlings» 5/— à 7/6 lavere. Auktionspriserne er ogsaa fastere end i begyndelsen av forrige maaned.

Bedringen i markedet skyldes væsentlig de mindre beholdninger og den ringe tilførsel f. o. w., som ventes fra Sverige, Rusland og Finland. Konsumtionen har derimot ikke endnu vist tegn til bedring, og al byggevirksomhet ligger fremdeles sørgelig nede, særlig for Londons vedkommende.

Beholdningerne i dokkerne av «prepared boards» utgjorde:

pr. 31. januar 1909	6 239 000	stkr.
—»— 1908	7 881 000	»
—»— 1907	7 441 000	»

Leveringerne fra dokkerne av «unprepared boards» utgjorde:

i januar 1909	787 000	stkr.
—»— 1908	834 000	»
—»— 1907	1 047 000	»

Isimporten til Storbritannien og Irland.

Generalkonsul *P. Ottesen,* London, har indberettet, at ifølge meddelelse fra det derværende toldkammer var kvantiteten og værdien av den til Storbritannien og Irland i løpet av januar maaned d. a. og samme maaned i de to næst foregaaende aar importerede is, der udelukkende kom fra Norge, følgende:

	Kvantitet.	Værdi.
1909 . . .	10 840 tons.	£ 4 889
1908 . . .	4 330 »	» 2 048
1907 . . .	6 780 »	2 998

Indsamlingen av is i Berlins distrikt.

Efter oplysninger i det netop utkomne numer av «Die Kälte-Industrie» har generalkonsul *B. Schuchardt,* Berlin, indberettet, at isindsamlingen i Berlins omegn nu allerede vilde været avsluttet, hvis den ikke gjentagne gange var blit forstyrret av snefald og tøveir. For øieblikket er de fleste isverker endnu beskjæftiget med at fylde sine kjeldere, men Berlins behov vil vistnok i de nærmeste dage bli fuldstændig dækket. Den indsamlede is er gjennemgaaende av fortræffelig kvalitet. Kulden vedvarer fremdeles i Nordtyskland og behovet for norsk is i Tyskland iaar turde bli meget ringe.

Forretninger paa Marseille. Advarsel mot usolide kommissionærer.

Konsulatet i Marseille skriver til utenriksdepartementet, at det har fundet sig opfordret til at henlede opmerksomheten paa de tap og ubehageligheter, som norske forretningsmænd altfor ofte lider gjennem valget av uheldige forretningsforbindelser i Marseille. Marseille indeholder som alle store byer alle slags kommercielle elementer fra de bedste til de sletteste. I de senere aar ser man talrige kommissionshuse etablere sig uten nævneværdig kapital. Gjennem utsendelse av cirkulærer gjør de tilbud om fordelagtige forretninger, hvad enten der handles om indførsel til Marseille av norske produkter, som tørfisk, eller om levering i Norge av sydfranske produkter, som oljer og oljekaker m. v. De kjøpere eller sælgere, som de opgir, savner imidlertid økonomisk rygstød og lever fra dag til dag; det væsentlige for kommissionærerne er at hæve sin provision. I begyndelsen gaar forretningerne ofte godt. Varerne er overensstemmende med prøverne og betalingen regelmæssig, men snart kommer forsinkelser og tvist om varernes kvalitet, protester og tilslut falliter. Netop i disse dage er der indtruffet en fallit, som rammer norske tørfiskexportører for ganske betydelige beløp. Visse huse arbeider endog under forskjellige firmanavne. Konsulatet anser det ikke tilstrækkelig at indhente kreditoplysninger fra de lokale banker, der maatte være opgit som referencer. Disse svar er altfor kortfattede og er aldrig helt ugunstige. Man maa nærmere undersøke vedkommendes anseelse inden forretningsverdenen paa stedet. Med hensyn til oljeforretningerne iaar indskjærper konsulatet den største forsigtighet. Olivenhøsten er ringe, og priserne i Marseille, Salon og Nizza er underkastet store fluktuationer. De forhaandenværende forraad synes at være opkjøpte i spekulationsøiemed. Der bør forlanges oljeanalyser, utført av autoriserede sakkyndige.

CENTRALTRYKKERIET — KRISTIANIA

KONSULATBERETNINGER

UTGIT AV UTENRIKSDEPARTEMENTET MED BISTAND AV NORGES OPLYSNINGS-KONTOR FOR NÆRINGSVEIENE

Nr. 9. | Ukeutgaven. | 27. februar 1909.

«Konsulatberetninger» utkommer i to utgaver, en ukeutgave og en maanedsutgave. Kan bestilles ved alle postanstalter, i Kristiania i «Farmand»s expedition, Toldbodgt. 31. Abonnementspris for uke- og maanedsutgaven tilsammen kr. 3.00 pr. aar og for utenbysboende porto 20 øre.

Henvendelser til norske legationer eller konsuler bør adresseres, ikke til embedets chef eller personale, men til selve legationen eller konsulatet paa stedet.

Indhold:

	Side
Det danske træmassemarked	33
Trælastmarkedet i Danmark i 1908. Fremtidsutsigterne	33
Jernindustrien i Sverige i 1908	34
Mexikos ind- og utførsel. Handelsomsætningen med Norge	35
Klipfiskmarkedet i Bordeaux. De franske torskefiskerier	35
Skibsfarten paa Storbritannien og Irland	35
Indførslen av landbruksprodukter fra Danmark	35
Toldfrihet for færdige træhuse m. v. til de av jordskjælvet hjemsøkte italienske distrikter	35
Forskrifter angaaende navigeringen paa Antwerpens red	35
Forandring i reglerne for navigeringen paa Schelde	36
Nedsættelse av transkontinentale amerikanske jernbanefragter ved billige Panamafragter	36
Fest- og helligdage i utlandet i 1909	36

Det danske træmassemarked.

Generalkonsul *Carl Norstrand,* Kjøbenhavn, har indberettet følgende:

Aaret 1908 begyndte med en fortsat nedgang paa saa godt som alle sorter papir, foranlediget ved den skarpe konkurrence mellem De Forenede Papirfabrikker og den nye fabrik Ravnholm. Fabrikkerne kunde ikke drage fordel av de dalende træmassepriser, da forbruket for 1908 var dækket ved løpende kontrakter. I oktober kom en overenskomst i stand, hvorefter De Forenede Papirfabrikker kjøpte Ravnholm.

Den 1. januar 1909 traadte den nye toldlov i kraft, hvorefter beskyttelsestolden væsentlig nedsættes paa alle papirsorter, dog ikke mere, end at de danske fabrikker nok med fordel vil kunne holde den utenlandske konkurrence stangen. Samtidig med toldnedsættelsen paa papir opnaar fabrikkerne nemlig en betydelig nedsættelse paa saa godt som alle raavarer, samt kul, filte og metalduk. For træmassens vedkommende er tolden nedsat fra 10 % til 7½ % av værdien.

I 1907 blev anvendt 36 250 000 kg. træmasse til værdi kr. 2 586 300, imot i 1906 29 166 102 kg. til værdi kr. 2 154 600. Opgave over det samlede kvantum for 1908 foreligger endnu ikke, men der anvendtes i de 3 første kvartaler av 1908: 21 000 000 kg. til værdi kr. 1 736 000, mot i de 3 første kvartaler av 1907: 22 750 000 kg., værdi kr. 1 628 000.

Det forøkede forbruk i 1907—08 skyldes fabrikken Ravnholm, idet de lavere priser paa papir udelukket den utenlandske konkurrence, særlig for de finere sorters vedkommende, saaledes at produktionen av papir i Danmark blev større end ellers.

Det aarlige forbruk av træmasse falder omtrent saaledes:

ca. 13 000 tons tørberegnet mekanisk masse,
» 4 000 » — sterk sulfit.
» 1 500 » — letblekelig sulfit,
» 200 » — kraft-sulfat.

Av den mekaniske masse importeres vel halvdelen fra Norge, enkelte aar maaske ¾, resten fra Sverige. Saagodtsom al cellulosen kommer fra Sverige, hvor de danske fabrikker arbeider med gamle forbindelser, som kjender deres fordringer. Transportforholdene fra Sverige er ogsaa i enkelte tilfælde gunstigere.

Den mekaniske masse og den sterke sulfit leveres i vaat tilstand, resten tør.

Bleket cellulose vil saa godt som ikke mere bli anvendt, efter at de forskjellige fabrikker selv har anlagt blekeanlæg.

Kun de bedre finslepne merker mekanisk masse finder anvendelse. Likeledes kun de bedste kvaliteter sulfit.

Omlastningen av træmasse i Kjøbenhavn, som i 1907 androg til ca. 2 000 tons tør masse, skjønnes i 1908 at ha været betydelig større, særlig fra Østsverige, ogsaa Norrlandsmasse, som via Trondhjem og Kjøbenhavn gik til Boston og New York. I slutningen av aaret ankom ca. 3 000 tons tør cellulose fra Pernau, som i Kjøbenhavn blev omlastet til Amerika og Østen.

De store Waldhof fabrikker i Pernau foraarsaket forøvrig i slutningen av aaret de skandinaviske fabrikker en slem konkurrence, idet de for sine fuldstændig rene, altid ensartede merker forlangte usedvanlig lave priser, saaledes at de skandinaviske fabrikker maatte reducere priserne yderligere, for at faa kontrakterne fornyet.

For 1909 er forbruket saa godt som dækket til gunstige priser, omend kjøperne for tiden tænker sig lavere priser paa mekanisk masse.

De i England yndede 3 til 5 aars løpende kontrakter paa sulfit synes man ikke om her i landet.

Trælastmarkedet i Danmark i 1908. Fremtidsutsigterne.

Indberetning fra generalkonsul *Carl Norstrand,* Kjøbenhavn.

Trælastmarkedet i Danmark var i 1908 ikke stort bedre end under det foregaaende aar. Den nedgangsperiode i byggebranchen, som aaret begyndte med, holdt sig under hele den øvrige del av aaret. Penge var dyre og meget knappe og tilliden til byggevirksomheten meget daarlig. Importen til Danmark har derfor været mindre end tidligere, og til Kjøbenhavn

vel neppe halvdelen av, hvad den pleier at være. Markedsprisen faldt i løpet av foraaret, og om nogen middelpris for 1908 er det vanskelig at uttale sig, idet der solgtes til alle mulige og umulige priser. Kjøbenhavnske haandverkere har alle som én tapt betydelige summer, de fleste av dem meget mere, end de kunde betale. Deres aktiver eller, som de formente, deres formue bestod hovedsagelig i anden og mest tredje prioriteter, som de under det foregaaende aar hadde mottat som delvis betaling for præsteret arbeide. Disse prioriteteter (anbragt i forskjellige banker), betragtedes som gode, indtil nedgangsperioden kom, hvorved det viste sig, at de saa godt som alle blev nødlidende paa renter. Bankerne forlangte dem nu indløst, men dette kunde i de sjeldneste tilfælde efterkommes. Haandverkerne og forøvrig ogsaa en del tømmerhandlere betaler nu jevnlig avdrag paa disse værdier, og bankerne har været meget liberale med henstand for dem, for ikke yderligere at bidrage til det krach, som uten tvil maatte komme, hvis de tok for haardt fat. Om ikke disse tredje prioriteter igjen nogenlunde kommer til sin værdi, vil en masse firmaer her i Kjøbenhavn bli ruineret, og det er for øieblikket meget vanskelig at ha nogen mening om, til hvem man tør sælge. Nogen væsentlig bedring i disse forhold kan ikke ventes de første aar, og det formenes, at der mindst vil hengaa 5 à 6 aar, inden forholdene nogenlunde er rettede. Hvormange der inden den tid vil bli ruineret er det ogsaa vanskelig at sige, men deres antal vil sikkert bli stort. I provinserne er det noget bedre, men der mangler penge, og det er vanskelig at faa hypotheklaan, uten hvilke der ikke kan bygges. Det er derfor under aarets løp blit daarligere og daarligere, og der er for øieblikket stilstand overalt. Danmarks import av trælast vil i 1909 bli meget liten. Lagrene er ikke overdrevent store, men der er intet forbruk. Kjøbmændene lider stadig under importen pr. jernbane fra Sverige, som for en stor del gaar direkte fra bønderne i Sverige til landhandlerne i Danmark. Denne bekvemme maate at forsyne sig paa under forhold som disse, vinder mere og mere indpas, og da jernbanefragten er urimelig lav, er der flere exportører, som hovedsagelig har indrettet sin export til forsendelse pr. jernbane. Priserne gik op noget utover høsten foranlediget ved, at der fra svensk side meldtes stor tørke med uttørrede elve og umulig eller daarlig fløtning o. s. v. Priserne, særlig for gran, rettet sig derved en del, og der spekulertes fra forskjellige kanter saa rikelig, at priserne gik betydelig op. Imidlertid er der atter stilstand i dette, og alt ligger for øieblikket dødt og stille, og kun fine granspecifikationer for tidlig avskibning er nogenlunde kurante. Det ser saaledes ut til, at trælastmarkedet i aar skulde bli yderst slæpende og tungt med liten import og muligens dalende priser paa samme maate som i avvigte aar.

Jernindustrien i Sverige i 1908.

Generalkonsulatet i *Stockholm* har indsendt nedenstaaende beretning om Sveriges jernindustri i 1908:

Den nedgang, som fra høsten 1907 indtraadte i de metallurgiske industrier i alle lande, som producerer metaller, har ganske naturlig ogsaa rammet Sverige, hvor særlig jernindustrien jo er av meget stor betydning. Nedgangen har dog ikke i like grad og til samme tid gjort sig merkbar i den svenske jernindustris forskjellige brancher.

Rujern. Den almindelige nedgang i virksomheten inden jernindustrien har nærmest git sig tilkjende i masovndriften. Ifølge foreliggende rapport fra jernverksforeningen var antallet av de i Sverige igangværende masovne i kvartalet oktober—december 1907 109, mot i tilsvarende kvartal 1908 91 stkr.

Aarsproduktionen, som i 1906 med en rund sum utgjorde 600 000 tons, steg i 1907 til henimot 615 000 tons for under 1908 atter at gaa ned til 560 000 tons, d. v. s. en nedgang i 1908 av 50 000 tons, sammenlignet med 1907.

Exporten viser en nedgang i 1908 av 22 700 tons, idet den i 1907 utgjorde 129 800 tons, mot 107 100 tons i 1908.

Aarsproduktionen for hvert av aarene 1906—1908 viser for følgende jernsorter følgende zifre:

		Rujern.	Smelte-stykker.	Bessemer støpegods.	Martin støpegods.
1906 .	tons	595 200	178 300	86 400	302 400
1907 .	»	603 400	177 100	77 000	334 200
1908 .	»	563 300	148 500	79 500	347 600

Exporten i samme tidsrum av de tilsvarende jernsorter utgjorde:

		Rujern.	Smelte-stykker.	Støpegods.	Stangjern og traad.
1906 .	tons	112 200	27 000	16 200	200 700
1907 .	»	129 800	32 700	11 700	313 100
1908 .	»	102 100	20 200	6 400	359 000

Exporten i sin helhet av jern av forskjellige sorter viser en nedgang av 86 400 tons, sammenlignet med exporten i 1907. Denne nedgang repræsenterer en værdi av 12—14 millioner kr.

Det indenlandske marked har paa grund af den sterkt reducerede byggevirksomhet og den av pengekrisen og de urolige arbeiderforholde hitførte nedgang i al anden foretagsomhet opvist en sterk reduktion i ordretilgangen fra de mekaniske verksteder, og som følge herav har arbeiderstyrken paa flere steder maattet indskrænkes ikke saa litet.

Jernmalm. I de senere aar er betydelige summer blit nedlagt i de svenske grubers utrustning for malmens forrikelse, briketting etc., og denne industri har saaledes nu kommet til at indta pladsen som en av de vigtigste av landets exportbrancher og spiller en betydelig rolle med hensyn til landets handelsbalance i forholdet til utlandet.

Den i 1908 exporterede kvantitet jernmalm opgik til 3 654 186 tons, hvorav den største del, eller ca. 86 procent, kommer paa Trafik-Aktiebolaget Grängesberg-Oxelösund fra dette selskaps gruber i Norrland og Mellem-Sverige.

Ved flere av de ældre i drift værende gruber, hvis malm smeltes inden landet, er «anrikningsverk» blit anlagt, tildels med briketteringsverk efter Dr. G. Gröndals system, tilhørende Metallurgiska A.B. (det samme system, som har vundet indpas ogsaa i Norge ved det store anlæg i Sydvaranger). I forbindelse hermed har ikke blot inden landet en mængde masovne begyndt at anvende briketter, men disse briketter er ogsaa i ganske stor skala begyndt at bli gjenstand for export.

Malmbrytningen har paa næsten alle de store for indenlandsk forbruk bearbeidede grubefelter været drevet ganske sterkt, men da forbruket av malm paa grund av den reducerede rujernstilvirkning har været lavere end før, klages nu almindelig over store malmforraad ved gruberne og over vanskelighet ved at avsætte overskuddet, hvilket har foraarsaket prisfald paa saavel malm som briketter, hvorav større kvantiteter er blit tilført markedet.

Mexikos ind- og utførsel. Handelsomsætningen med Norge.

Minister *J. Brunchorst,* Havana, har indberettet følgende:

Av en for et par dage siden mottat statistik for Mexiko fremgaar, at de daarlige tider fremdeles vedvarte ved utgangen av november f. a. Det tidsrum, statistikken omfatter, er juli—november inkl. I november var *importens* værdi ca. 12.3 mill. pesos*), mot ca. 20.6 mill. i november 1907. I de fem maaneder var importen 60 mill., mot 103.5 i 1907 — altsaa en nedgang av henholdsvis 8.3 millioner for maaneden og 43.5 mill. for de 5 maaneder tilsammen, sammenlignet med det tilsvarende tidsrum i 1907.

Importen fra *Norge* opgives for de 5 maaneder til en værdi av pesos 139 000, mot 67 000 pesos i samme tidsrum det foregaaende aar, altsaa en opgang av nær 72 000 pesos. November alene viser derimot en tilbakegang paa 5 500 pesos, sammenlignet med 1907.

Norge er det eneste land, som i 5-maanedsperioden viser opgang, hvad der selvfølgelig staar i forbindelse med den direkte linje, som begyndte i oktober 1907. Det vilde dog være urigtig at opfatte tilveksten i dens *helhet* som øket import, idet en del av det, som nu har været indført som norsk vare, tidligere kom ind under det land, over hvilket importen skedde, og nu kun er overført til rubrikken Norge.

Exporten fra Mexiko har i 5-maanedsperioden andraget til 88.6 mill. pesos, mot 109.9 mill. i det tilsvarende tidsrum i 1907 — altsaa en nedgang paa 21.3 millioner.

Exporten til *Norge* var i november ingen, i juli—november 1 020 pesos, mot intet i det tilsvarende tidsrum i 1907.

*) 1 mex. peso = ca. $ 0.50 amr.

Klipfiskmarkedet i Bordeaux. De franske torskefiskerier.

Konsul *Halfdan Hartmann,* Bordeaux, har indberettet følgende:

I henhold til toldkammerets opgave utførtes i januar maaned følgende kvanta klipfisk herfra:

Til Spanien	219 425 kg.
» Italien	752 730 »
» Algier	179 140 »
» Martinique og Guadelupe .	236 048 »
andre lande	99 132 »
	1 486 475 kg.

Der utveiedes i samme tidsrum av *2det bankfiske:* 4 ladninger = 642 454 kg., hvilket tillagt det for opgivne kvantum bringer det til nu opnaadde resultat av dette fiske op i 137 fartøier med 22 425 888 kg.

Markedet er rolig. Prisen for tørret vare opgives til 30 à 32.50 frcs. pr. 50 kg. Det herværende forraad pr. begyndelsen av januar ansloges til ca. 4 millioner kg.

Skibsfarten paa Storbritannien og Irland.

Generalkonsul *P. Ottesen,* London, har meddelt følgende opgave over drægtigheten av de i havne i Storbritannien og Irland *med last* ind- og utklarerede skibe i januar maaned d. a., sammenlignet med det tilsvarende tidsrum i 1908 og 1907:

	1909.	1908.	1907.
Indklarerede:	2 903 740	3 035 400	3 196 394
derav britiske	2 094 873	2 203 662	2 284 717
» norske	160 126	170 728	183 223
Utklarerede:	4 206 761	4 288 175	4 372 117
derav britiske	2 713 052	2 659 824	2 804 088
» norske	237 507	305 968	281 206

Indførslen av landbruksprodukter fra Danmark.

Utførslen av landbruksprodukter fra Danmark til Norge i januar 1909 bestod ifølge indberetning fra generalkonsul *Carl Norstrand,* Kjøbenhavn, av:

3 dritler og 242 kasser smør, 63 tdr. saltet flesk, 572 tdr. saltet kjød (hvorav 523 tdr. islandsk faarekjød), 246 800 kg. ferskt okse- og kalvekjød, 700 kg. ferskt flesk, 52 kasser egg, 30 600 kg. svineprodukter etc., 374 stkr. levende hornkvæg, 5 heste og 500 kg. ferskt hestekjød.

Nævnte partier ferskt kjød og flesk blev utført saaledes: 1 792 okse-, 149 kalve-, 7 svine- og 3 hestekroppe.

Toldfrihet for færdige træhuse m. v. til de av jordskjælvet hjemsøkte italienske distrikter.

Generalkonsul *Axel Conradi,* Genua, har indberettet følgende:

Ved dekret av 7. ds. er bevilget fritagelse for told ved indførsel til Italien av flytbare huse fra utlandet, paa betingelse av, at de indføres inden 30. juni 1909 og er bestemt til at opsættes og forbli i bruk i de skadelidte kommuner. Derhos tilstaaes toldfrihet for materialer, som staten har erhvervet og indført inden 30. juni 1909 til bygning av flytbare huse i disse kommuner. Toldfriheten kommer ogsaa til anvendelse for huse, som allerede er indført efter 1. januar 1909.

Der er ved et andet dekret indtil 30. juni 1909 tilstaat fritagelse for at erlægge told av gjenstande kommende fra utlandet, skjænket som gaver til de nødlidende i de kalabrisk-sikuliske egne og indtil samme dag fri indførsel til Neapels kommune uten erlæggelse av konsumtionsavgift av gaver til de nødlidende, som der har tat sin tilflugt.

Forskrifter angaaende navigeringen paa Antwerpens red.

Indberetning fra konst. generalkonsul *Waldemar Eckell,* Antwerpen.

Paa grund av utbedring av Antwerpens kaier mellem indløpet til Bassins de Batelage og den store flytebrygge ved Canal au Sucre er der ved kgl. forordning av 17. dennes git følgende forskrifter om navigeringen paa Antwerpens red:

Saalænge de nævnte arbeider paagaar, skal fartøier, som passerer den omhandlede strækning, holde sig mellem flodens venstre bred og en række bøier, anbragt utenfor kaierne, hvilke bøier er forsynet med røde flag og om natten med hvite lygter.

Fra et punkt 100 meter nedenfor de paagaaende arbeider til et punkt 100 meter ovenfor samme maa dampskibe samt fartøier, som bugseres, ikke gaa med større fart end nødvendig for at styre dem. De omhandlede punkter vil paa hver bred bli betegnet ved en mast, som paa toppen bærer en rød kugle av kurvfletning og om natten en rød lygt.

Forandring i reglerne for navigeringen paa Schelde.

Konst. generalkonsul *Waldemar Eckell*, Antwerpen, har meddelt, at der ved kgl. belgisk forordning av 25. f. m., er gjort følgende forandring i det ved kgl. forordning av 24. juli 1892 fastsatte reglement for skibsfarten paa Schelde fra den hollandske grænse og saalangt op, som Antwerpens kaier strækker sig:

Fartøier underveis, som paa grund av sin længde eller sit dypgaaende har vanskelig for at vike avveien for andre fartøier, — i hvilken henseende nærmere bestemmelser gives av lotsstyrelsen — kan, saafremt der er autoriseret lods ombord, og denne er enig deri, føre følgende specielle signaler:

Om dagen paa mesanmasten en sort cylinder av mindst 65 cm.s diameter og mindst 1 meters høide.

Om natten paa mesanmasten en rød lanterne, synlig horizonten rundt i mindst 2 sjømils avstand og anbragt mindst 4 meter ovenfor øverste blanke lanterne.

Signalet maa fjernes, naar fartøiet gaar til ankers.

Ethvert fartøi underveis, som ikke fører heromhandlede signal, skal holde sig avveien for fartøier, som fører signalet. Om to fartøier, som begge fører signalet, møter hinanden, kommer reglerne i kgl. forordning av 24. juli 1892 til anvendelse.

Fartøi, som bugserer eller assisterer et skib med omhandlede signal, skal føre samme signal, men den røde lanterne skal være anbragt mindst 1 meter ovenfor toplanternen.

Forordningen træder i kraft den 1. april d. a.

Nedsættelse av transkontinentale amerikanske jernbanefragter ved billige Panamafragter.

Der skrives til utenriksdepartementet: Av en artikel i «New York Tribune» for 6. ds. synes det at fremgaa, at den i Staterne nedsatte «Interstate Commerce Commission» har fundet, at jernbanefragterne paa de store transkontinentale linjer er altfor høie og godt kan nedsættes, utenat vedkommende selskaper derved skulde lide væsentlig skade. Kommissionen har derfor foreslaat direktionen for Panama-jernbanen at nedsætte sine fragter, der hitindtil har været holdt i proportional høide med de nævnte store linjers.

Det viste sig nemlig, at da en forhøielse av fragterne pr. 1. januar d. a. for de store linjers vedkommende av en eller anden aarsak ikke blev fulgt av en tilsvarende forhøielse av fragterne paa Panama-jernbanen, undergik trafiken paa denne sidste en betydelig stigning.

Mægtige kommercielle interesser i San Francisco siges at opmuntre administrationen til at opretholde de lavere fragter paa nævnte bane over isthmen. De lover store forsendelser, ja endog oprettelsen av en egen fast dampskibslinje mellem nævnte by og Panama, der i saa fald skulde fortrænge de nu løpende «Pacific Mail»'s skibe, som opretholdes av de transkontinentale jernbaneselskaper med saa høie fragter, at enhver forsendelse av varer over Panama derved blir umuliggjort. Man vet, at skibe av denne linje er avgaat til Panama med ikke mere end 76 tons fragt ombord!

Det er jo ikke utænkelig, at denne plans virkeliggjørelse kan bringe beskjæftigelse ogsaa for fremmed tonnage — i alle fald saalænge som den paatænkte nye faste linje endnu ikke er kommet igang, og dette kommer til at ta tid. Misfornøielsen med de store linjers høie fragter har allerede længe været stor nok til at man skulde kunne skjænke planens iverksættelse tiltro.

Saken avgjøres nu i disse dage ved et møte av Panama-jernbanens direktører.

Fest- og helligdage i utlandet i 1909.

(Forts. fra nr 4).

Belgien.

Generalkonsulatet i *Antwerpen* meddeler, at der ikke er indtraadt nogen forandring i de tidligere omhandlede fest- og helligdage i Belgien. Dog er at merke, at bryggearbeiderne ogsaa tar sig fri:

i Antwerpen mandag efter 2den søndag i august;
- Bruges første mandag efter 2. mai;
- Gand og Ostende mandag og tirsdag efter fastelavnssøndag samt mandag og tirsdag efter 2den søndag i juli, for alle disse dages vedkommende dog blot om eftermiddagen.

Portugal.

Generalkonsulatet i *Lissabon* har indsendt nedenstaaende opgave over fest- og helligdage under aaret 1909, forsaavidt angaar Lissabon og vicekonsulatdistrikterne Villa Real og Ponte Delgada. For de øvrige vicekonsulaters vedkommende vil opgave senere bli indsendt.

	Lissabon.	Villa Real d. S. Antonio.	Ponte Delgada.
Januar:	1, 6, 22.	1, 6, 22.	1, 6.
Februar:	2.	2.	2.
Mars:	19, 25.	19, 25.	19, 25.
April:	8, 9.	8, 9.	8, 9, 11.
Mai:	20.	1, 20.	20, 30.
Juni:	10, 18, 24, 29.	10, 18, 24, 29.	10, 18, 24, 29.
Juli:	—	—	—
August:	—	—	15.
September:	—	—	—
Oktober:	—	—	—
November:	1.	1.	1.
December:	8, 25.	8, 25.	8, 25, 26.

Argentina.

Legationen i Buenos Aires har meddelt følgende opgave over argentinske fest- og helligdage i 1909:

1. januar	nytaarsdag.
6. —	helligtrekongersdag.
2. februar	Marias renselsesfest.
22. og 23. februar	karneval.
25. mars	Marias bebudelse.
8. april	skjærtorsdag.
9. —	langfredag.
	Paaskeaften (10. april) blir som regel hvert aar dekreteret helligdag.
20. mai	Kristi himmelfartsdag.
25. —	national festdag.
10. juni	Corpus Christi.
24. —	St. Hansdag.
29. —	«St. Peter og St. Paul.»
9. juli	national festdag.
30. august	Santa Rosa de Lima.
8. september	Marias fødselsdag.
1. november	allehelgensdag.
11. —	San Martin.
8. december	Marias undfangelse.
25.	juledag.

KONSULATBERETNINGER

UTGIT AV UTENRIKSDEPARTEMENTET MED BISTAND AV NORGES OPLYSNINGS-KONTOR FOR NÆRINGSVEIENE

Nr. 10. | **Ukeutgaven.** | **6. mars 1909.**

«Konsulatberetninger» utkommer i to utgaver, en ukeutgave og en maanedsutgave. Kan bestilles ved alle postanstalter, i Kristiania i «Farmand»s expedition, Toldbodgt. 31. Abonnementspris for uke- og maanedsutgaven tilsammen kr. 3.00 pr. aar og for utenbysboende porto 20 øre.

Henvendelser til norske legationer eller konsuler bør adresseres, ikke til embedets chef eller personale, men til selve legationen eller konsulatet paa stedet.

Indhold:

	Side
Det franske rognmarked i 1908. Utsigterne for 1909	37
Exporten av danske landbruksprodukter	38
Samarbeide mellem de større mekaniske verksteder i Finland	39
Oprettelse av regelmæssig dampskibsforbindelse mellem Hamburg og Kanada	40
Norske exportørers mangel paa interesse for det spanske marked	40
Projekteret verdensutstilling i St. Petersburg	40
International utstilling av ure m. v. i St. Petersburg	40
«Konsulatberetninger»s maanedsutgave	40

Det franske rognmarked i 1908. Utsigterne for 1909.

Indberetning fra konst. vicekonsul *Erik Arentz*, Havre.

Det langvarige fiske paa de sydlige pladser, hvori ogsaa baater fra andre steder deltok, samt de gode sardinpriser bevirket i 1908 et ganske betydelig forbruk av rogn. Mot sæsonens slutning var beholdningerne av de bedre merker av den tilførte norske aarsrogn svundet sterkt ind paa enkelte fiskepladser. Man lot derfor tilføre rogn fra andre pladser eller anvendte gammel vare, hvorav der var større beholdninger, samt tredje sort aarsrogn.

Over *rogntilførslens* størrelse i 1908 foreligger endnu ikke den officielle statistik. Jeg ser mig derfor alene istand til at meddele en opgave for 1907; til sammenligning hidsættes tallene fra de to næstforegaaende aar:

	1907. Kg. brutto.	1906. Kg. brutto.	1905. Kg. brutto.
Fra Norge	3 083 780	3 006 349	2 491 263
St. Pierre og de franske fiskerier	722 488	955 560	825 979
De Forenede Stater	265 364	531 691	1 267 350
England	208 102	240 037	614 008
Tyskland	198 208	299 211	332 480
Belgien	22 864	19 246	—
Holland	7 595	44 180	65 551
Spanien	—	—	49 249
Andre lande	5 260	12 442	12 410
Tilsammen	4 513 661	5 108 716	5 658 290

Foruten den rogn, der opgives at komme fra Norge, turde endel av den rogn, der indførtes fra andre europæiske lande, ha været av norsk oprindelse.

Med hensyn til nedgangen i den samlede rogninførsel i aarene 1906 og 1907 bør det erindres, at sardinfisket i disse aar var helt mislykket. Importen av norsk rogn utviste allikevel opgang og har yderligere gaat noget frem i 1908, trods de store beholdninger ved aarets begyndelse, for en stor del av amerikansk og newfoundlandsk vare. Der opgives at være indført i 1908 27 000 tønder av norsk vare. Paa tønden gaar der tilnærmelsesvis 120 kg. Indførslen av norsk rogn skulde saaledes utgjøre ca. 3 240 000 kg. Vicekonsulatet i Douarnenez meddeler, at der av norsk rogn fra andre lande end Norge importertes maaske 3 000 tønder. Medfører denne antagelse rigtighet, utviser rognimporten en betydelig nedgang med undtagelse av den norske rogn.

Fra konsulatet i Nantes og enkelte vicekonsulater i Bretagne har jeg erholdt opgave over rognimporten i 1908 til nedenanførte pladser:

Til Sables d'Olonne og Croix de Vie importertes 2 000 tønder rogn fra Bergen og 2 000 tønder fra Bremen. Desuten tilførtes 2 000 tønder fransk makrelrogn. Der er en mulighet for, at den fra Bremen importerede rogn væsentlig er av norsk oprindelse.

Av norsk rogn indførtes til Lorient blot 5407 tønder, mot 6074 tønder i 1907. Importen af tysk rogn utviste derimot stigning; der indførtes nemlig i 1907 800 tønder og i 1908 1483 tønder. Av fransk og amerikansk rogn blev endel tilført med jernbane og kystdampskibe.

Vicekonsulatet i Concarneau har indberettet, at der i 1908 til Concarneau kun indførtes norsk rogn, nemlig ca. 6650 tønder (797 896 kg.), mot 2 581 tønder norsk rogn og 718 tønder rogn av anden oprindelse i 1907. Paa grund af det daarlige fiske ved Concarneau og Lorient solgtes partier av den her importerede rogn til andre pladser.

Til Douarnenez indførtes fra Bergen 8 600 tønder, hvorav 457 tønder via Rotterdam samt nogle hundrede tønder gammel rogn fra franske havne. I 1907 indførtes fra Bergen 5 300 tønder.

Rognpriserne i 1908 kom ikke op mot de høie priser for flere aar tilbake, men hadde paa den anden side ikke det foregaaende aars nedadgaaende tendens. Nedenanførte noteringer er de priser, som fiskerne betalte til franske importører pr. tønde rogn:

I Sables d'Olonne og Croix de Vie var priserne fra 45 til 65 francs for den svenske og tyske rogn og fra 25 til 35 francs for den franske, alt efter varens kvalitet. Disse priser ansaaes for relativt rimelige og skyldtes de store beholdninger, der fandtes paa alle kanter fra det foregaaende daarlige fiskeaar.

I Concarneau varierte priserne for bergensk aarsrogn mellem følgende beløp: første sort 55 à 65 francs, anden sort 45 à 50 francs og tredje sort 25 à 35

francs. Forinden aarets rogn kom paa markedet, solgtes den overliggende norske rogn for 30 à 50 francs, efter kvaliteten, og den overliggende franske og amerikanske rogn for 15 à 30 francs. Den ældre rogn betaltes under sæsonen med fra 5 til 25 francs.

I Douarnenez var priserne til en begyndelse 60 og 50 francs for første og anden sort bergensk rogn av aarets tilførsel; i midten av juli steg de til henholdsvis 65 og 55 francs og holdtes i denne pris til henimot sæsonens slutning, da der betaltes 70 og 60 francs. For tredje sort norsk aarsrogn og rogn fra 1907 notertes 35 à 40 francs. Den fra 1906 overliggende rogn blev utbudt til 15 à 20 francs, et mindre parti endog til 6 à 10 francs.

Det er vanskelig at kunne fastslaa størrelsen av *rognbeholdningerne* ved utgangen av aaret 1908. Man har trodd at kunne beregne dem til høist 8 000 tønder. Dette er blot et overslag, og det er mulig, at beholdningerne er endnu lavere. Som tidligere nævnt bestaar beholdningerne for en stor del av ældre rogn. Ved fiskets avslutning i 1906 og 1907 blev beholdningerne anslaat til henholdsvis 12 000 og 20 000 tønder.

Av de til Sables d'Olonne og Croix de Vie importerede 6 000 tønder resterer der usolgt ca. 1 500 tønder, herav ca. 300 av de fra Bergen ankomne tønder.

Vicekonsulatet i Lorient har meddelt, at beholdningerne av god rogn ikke skal være betydelige der, men kan ikke opgi deres størrelse, da man ikke ser sig istand til at beregne mængden av den rogn, som findes i magasinerne langs kysten av vicekonsulatets distrikt. Rognbeholdningerne i Concarneau er ikke store og beregnes ikke at utgjøre mere end 7 à 800 tønder. I Douarnenez anslaaes beholdningerne til 800 tønder, mot aaret forut 2 500 tønder.

Konsulatet i Nantes uttaler, at skjønt den norske rogn ansees for den bedste, er det imidlertid at ønske, at priserne endnu kan bringes ned, for at varen kan staa sig mot den alvorlige konkurrence, der nu finder sted, ikke alene fra andre naturlige rognarter, men særlig fra den kunstige rogn, fremstillet av avfaldet ved fabrikationen av arrachidolje. Denne kunstige rogn benyttes meget av fiskerne i Bretagne paa grund av den store prisbillighet, 17 à 18 francs pr. 75 kg. Den kunstige rogn er imidlertid høist uheldig for fisket, og der drives av sardinfabrikanterne en ivrig propaganda mot dens benyttelse. Saaledes blev der paa den nationale fiskerikongres i Bordeaux i september 1907 voteret et ønske om, at arrachidrognen skulde helt forbydes. Paa samme kongres gjordes der imidlertid opmerksom paa, at der just var opfundet et eller endog to nye produkter i kunstig rogn, som ikke indeholder arrachidrognens skadelige bestanddele, og som paa grund av sine kompositioner derfor kunde bli farlige konkurrenter for den ægte norske rogn. Disse produkter er imidlertid endnu ikke prøvet i større utstrækning, saa intet positivt kan uttales om farligheten ved deres konkurrence. Hvor god den kunstige rogn end blir, ansees den dog aldrig at kunne helt fortrænge den ægte norske, men paa den anden side synes det, som om der gjøres store anstrengelser for mest mulig at remplacere den norske rogn, da den hittil har været for kostbar for de franske fiskere. Man maa vistnok derfor gaa ut fra, at det i fremtiden kan bli nødvendig, at den norske rogn, for at opretholde sin plads paa markedet, maa sælges til billigere priser end hittil.

Likeledes har vicekonsulatet i Lorient indberettet i begyndelsen av sæsonen, at fiskerne paa de kanter fortsatte med at anvende rognsurrogater til skade for fisket. Det daarlige fiske medførte, at fiskerne fandt priserne paa norsk rogn for høie. I en senere indberetning har vicekonsulatet uttalt, at fiskerne i Bretagne fremdeles foretrækker den norske rogn og gaar med paa at betale den 5 à 10 francs dyrere pr. tønde end anden rogn. Med de høiere priser paa norsk rogn begynder dog ogsaa andre gode rognsorter at vinde fastere fot paa markedet. Den til Lorient indførte tyske rogn roses for at være vel pakket og av god kvalitet.

Om rognavsætningen i 1909 kan vanskelig noget siges, da salget selvfølgelig er avhængig av sardinfisket. De nuværende rognbeholdninger i Frankrike er imidlertid ikke betydelige og bestaar for en stor del av ældre vare av daarlig kvalitet. Beholdningerne i Norge er meget smaa. Der er saaledes for tiden utsigter til forholdsvis gode rognpriser. Paa den anden side vil rognkvantumet og dermed tilbudet av rogn bli meget stort, om torskefisket ved Lofoten iaar skulde gi et likesaa godt utbytte som de to første uker.

Efter en indstilling fra det franske deputeretkammers toldkomité foreslaaes minimaltolden paa torsk- og makrelrogn nedsat fra francs 0,60 til francs 0,50 pr. 100 kg. Grunden til toldnedsættelsen anføres at være den for befolkningen paa vestkysten skjæbnesvangre krise, som sardinindustrien har gjennemgaat de sidste aar.

Exporten av danske landbruksprodukter.

Generalkonsul *Carl Norstrand*, Kjøbenhavn, har indberettet følgende angaaende utførsel av landbruksprodukter fra Danmark i 1908:

Smør. Det forløpne aar har med hensyn til smørhandelen været et merkelig aar med svære prissvingninger fra ca. kr. 125 i februar til kr. 92 i mai. Aarets gjennemsnitspris var kr. 102, mot kr. 97 i 1907, kr. 98.50 i 1906, kr. 98 i 1905 og kr. 89 i 1904.

Utførslen av dansk smør beløp sig i 1908 til ca. 178 mill. pund mot 171 mill. pd. i 1907, 159 mill. pd. i 1906 og 160 mill. pd. i 1905. Den smørmængde, som den utførte melk og fløte repræsenterte, var i samme tidsrum henholdsvis: knapt 6, ca. 6, ca. 5 og ca. 3 mill. pd.

Aaret 1907 utviste et stort opsving i meieridriftens produktion og export, og denne fremgang har altsaa været fortsat i 1908, i hvilket aar exporten efter foranstaaende har været 7 mill. pd. større end i 1907. Gjennemsnitsprisen for smør har i 1908 været høiere end i noget aar siden 1880.

Hovedmængden av det utførte smør gik til England, en ubetydelighet til Tyskland. Den utførte melk gik derimot udelukkende til Tyskland.

Tilførslen av fremmed smør har som sedvanlig i de sidste aar været udelukkende sibirisk, som indførtes i ganske store mængder, dels til videreforsendelse og dels til pladsforbruk. Priserne rettet sig nogenlunde efter priserne paa fint dansk smør og sluttet i december med 80 à 85 kr.

Flesk. Av denne vare utførtes der:

i 1908 . .	217	mill. pund.
- 1907 . .	192	—»—
- 1906 . .	160	—»—
- 1905 . .	160	— —
- 1904 . .	185	—»—

I sammenligning med alle foregaaende aar betegner utførslen i 1904 maximum. Det viser sig altsaa, at 1908, hvad utførselsmængden betræffer, staar langt over noget tidligere aar, men halvdelen av den værdiforøkelse, som exportstigningen skulde ha fremkaldt i forhold til 1907, er gaat tapt paa grund av det store prisfald, som fandt sted i aarets løp. I likhet med smørexporten gik ogsaa hele fleskeexporten, med undtagelse av 5 à 6 mill. pund, til Storbritannien.

Egg. Utførslen av egg var i 1908 vel 21 mill. snes, mot vel 20 mill. snes i 1907 og knapt 20 mill. snes i 1906. De nærmest foregaaende aars nedgang synes derfor at være avløst av en stigning. Den opgang i prisen, der i flere aar har været merket, er ikke blit fortsat i 1908, man har snarere merket en tendens til nedgang.

Handelen med preserverede egg har været tilfredsstillende. Beholdningerne var ved aarets slutning ganske smaa, og disse ventedes realiseret til rekordpriser, idet aaret 1909 viser en god begyndelse med gode og faste priser til ind i februar.

Hornkvæg og kjød av hornkvæg. Av levende hornkvæg utførtes:

i 1908	122 000	stkr.
- 1907	99 000	»
- 1906	105 000	»
- 1905	124 000	»
- 1904	92 000	»

De tilsvarende tal for utført kjød av hornkvæg var henholdsvis 21, 18, 23, 31 og 25 mill. pund. Saavel av levende som av slagtet kvæg har utførslen været i tiltagende i 1908. Alt i alt utgjør stigningen ca. 20 %. Utførslen i 1908 er større end i noget foregaaende aar, naar undtages 1905, hvis usedvanlig store export skyldes den ved Tysklands toldpolitik forcerede utførsel. I 1908 har utførslen til Tyskland været forholdsvis mindre end i de nærmest foregaaende aar. Dette skyldes sterke prisfald.

Heste. Utførslen av heste og føl var:

i 1908	ca. 18 600	stkr.
- 1907	» 19 700	»
- 1906	» 25 400	»
- 1905	» 29 400	»
- 1904	» 26 100	»

Den nedgang i exporten, som fandt sted i 1906 og 1907, har altsaa været fortsat i 1908. Samtidig er den store import av utenlandske billige heste til Danmark gaat betydelig ned; aarets 3 første kvartaler viser saaledes en nedgang av ca. 600 stkr. Priserne har holdt sig omtrent uforandret.

Ost. Priserne holdt sig i 1908 uforandret paa høide med det foregaaende aars gjennemgaaende høie slutningspriser.

Importen var i de første 9 maaneder

av 1908	1.15	mill. pund
i 1907	1.65	» »
i 1906	1.69	» »

Exporten var i de første 9 maaneder

av 1908	0.17	mill. pund
i 1907	0.53	» »
i 1906	1.49	» »

Skjønt osteproduktionen baade kvalitativt og kvantitativt seet skrider jevnt og sikkert frem i Danmark, viser allikevel exporten en sterk tilbakegang, men det indenlandske forbruk har været istand til at motta den forøkede produktion.

Nedenstaaende tabel gir en oversigt over landbrukets samlede utførsel i 1908, sammenlignet med 1907.

		1908.	1907.
Smør	dritler	1 869 256	1 803 500
do.	kasser	194 066	216 200
Flesk, saltet (bacon)	ball.	960 711	834 900
do., saltet og røket	tdr.	12 340	20 400
Kjød. do. do.	»	12 025	11 600
Egg	kasser	307 934	289 800
Okse- og kalvekjød, ferskt	kg.	9 786 800	7 985 900
Faarekjød, ferskt	»	277 000	262 000
Flesk, do.	»	1 989 600	776 000
Svineprodukter, talg, huder, skind etc.	»	34 570 000	29 994 000
Levende hornkvæg	stkr.	122 581	98 638
do. kalve	»	823	416
do. faar	»	621	614
Levende heste	»	15 831	17 688
do. føl	»	2 025	1 190
Fløte	kg.	6 959 400	7 065 600
Melk	»	11 742 100	11 613 500
Ost	»	34 600	101 600
Pølser	»	51 300	20 600
Herav utførtes til Norge:			
Smør	kasser	1 208	24
do.	dritler	1 038	6 204
Saltet flesk	tdr.	1 034	1 299
do. kjød	»	[1]) 5 588	[2]) 3 080
Ferskt okse- og kalkjød	kg.	[3]) 2 482 000	1 066 450
Ferskt faarekjød	»	12 030	9 030
do. flesk	»	18 700	45 160
Egg	kasser	281	638
Svineprodukter etc.	kg.	451 200	383 900
Pølser	»	2 150	1 550
Ost	»	1 900	4 600
Heste	stkr.	130	63
Kalve	»	4	—
Faar	»	2	—
Hornkvæg	»	3 907	729

Nævnte partier ferskt kjød og flesk er utført saaledes:

i 1908: 14 102 okse-, 1 077 kalve-, 421 faare-, 160 svine- og 14 hestekroppe; i 1907: 6 320 okse-, 101 kalve-, 324 faare- og 369 svinekroppe.

Naar man sammenligner exporten til Norge i 1908 med exporten i 1907, blir man straks opmerksom paa den kolossale stigning i exporten av ferskt okse- og kalvekjød, idet denne er mere end fordoblet i løpet av det sidste aar. Exporten av levende hornkvæg har ogsaa vokset sterkt, siden indførselsforbudet ophævedes.

Samarbeide mellem de større mekaniske verksteder i Finland.

Konsul *Chr. Nielsen*, Helsingfors, har indberettet følgende angaaende en nylig stedfunden overenskomst om samarbeide mellem de større mekaniske verksteder i Finland:

Med det maal for øie at tilveiebringe en koncentration av virksomheterne inden den finske metalindustri er der mellem et antal av de større mekaniske verksteder truffet en overenskomst om et ordnet samarbeide, og for dette endemaal er fra

[1]) Herav 4 327 tdr. islandsk faarekjød.
[2]) » 2 779 » » »
[3]) » 3 300 kg. ferskt hestekjød.

dette aars begyndelse oprettet et fælles kontor, «Finlands Metalindustrikontor», i Helsingfors.

Overenskomsten gaar ut paa at tildele hvert deltagende verksted en eller flere specialtilvirkninger, idet de øvrige deltagende verksteder forpligter sig til ikke at tilvirke vedkommende artikel; hvert verksted faar saaledes paa sin lod tilvirkning av saadanne arbeider, for hvilke det har specielle ressourser, og med hvis utførelse det er mest kjendt og fortrolig. Man vil paa denne maate søke at gjøre det mulig for verkstederne, hvert inden sin specialitet, at opdrive produktionsevnen ved anvendelse av de bedste og mest moderne maskiner og arbeidsmethoder samt ved en mere systematisk utnyttelse av arbeidernes ydelsesevne.

Metalkontoret meddeler oplysninger og gir offerter paa de artikler, de forbundne verksteder tilvirker, og kommer ogsaa til at formidle salg for de verksteder, der maatte ønske saadant.

Metalindustrien i Finland har hittil hat at kjæmpe med mange vanskeligheter. Hver for sig har verkstederne søkt virksomhet ved at opta de mest forskjelligartede tilvirkninger; at arbeidsutbyttet under saadanne forholde ikke er blit det bedste, er klart; man haaber nu gjennem ovennævnte fælleskontor at faa istand et samarbeide til gavn for de mekaniske verksteders saavel tekniske som økonomiske virksomhet.

Oprettelse av regelmæssig dampskibsforbindelse mellem Hamburg og Kanada.

Generalkonsul *Herman Schanche*, Hamburg, har meddelt følgende:

Mellem Hamburg—Amerika-linjen og Norddeutscher Lloyd samt Holland—Amerika-linjen paa den ene side og Canadian Pacific Railway Company samt Grand Trunk Railway i Kanada paa den anden side er der kommet istand en overenskomst om istandbringelse av en regelmæssig dampskibsforbindelse mellem Hamburg og Kanada.

For vedkommende tyske dampskibslinjer turde denne overenskomst bli av betydning derved, at de ved hjælp av vedkommende kanadiske jernbaner kommer i direkte berørelse med det kanadiske indland.

Fra Hamburg vil et skib avgaa hver fjortende dag, første gang den 19. mars 1909. De to første skibe avgaar til Halifax, de senere til Montreal. Billetpriserne for mellemdækspassagerer fra Hamburg til bestemmelseshavnen er fastsat til 160 mk., d. v. s. samme beløp, som nu betales for strækningen Hamburg—New York.

Norske exportørers mangel paa interesse for det spanske marked.

Fung. vicekonsul *C. H. Vogt*, Bilbao, har indberettet følgende:

Under omtale av den under utarbeidelse værende aarsberetning for 1908 uttaler vicekonsulen i Gijon følgende, som jeg har trodd at burde meddele:

«Som det vil sees, er importen fra og exporten til Norge ikke av nogen større betydning; og uheldigvis skyldes dette efter min formening norske exportører, der absolut overser de tjenester, som vicekonsulatet vilde kunne yde dem ved at meddele underretning m. v. Jeg gjør denne bemerkning, fordi man ved flere anledninger, naar jeg paa venners anmodning har henvendt mig til norske exportører for at faa rede paa priserne paa forskjellige artikler, ikke har anseet det umaken værd at besvare mine paa engelsk skrevne breve.»

Projekteret verdensutstilling i St. Petersburg.

Indberetning fra minister *N. Prebensen*, St. Petersburg.

Ifølge meddelelser i den russiske presse vil der i den nærmeste fremtid bli fremsat for dumaen et privat forslag om avholdelse av en verdensutstilling i St. Petersburg i tiden mellem 1912 og 1915. Utstillingen tænkes efter planen at skulle omfatte 5 hovedgrupper, nemlig 1) industri og haandverk, 2) jordbruk, 3) havebruk, tobaks- og bomuldsavl, 4) husflid etc., 5) kommunikationsvæsen og luftseilads.

«St. Petersburger Zeitung» knytter til sin beretning om saken den bemerkning, at utsigterne for projektets gjennemførelse turde betegnes som temmelig smaa.

International utstilling av ure m. v. i St. Petersburg.

Minister *N. Prebensen*, St. Petersburg, har indberettet følgende:

Ifølge avismeddelelser er der hersteds under forberedelse en international utstilling av ure, smykker samt mekaniske og optiske saker, hvilken tænkes aapnet i løpet av første halvdel av mars maaned.

Utstillingen, som synes at være et privat foretagende, faar sit lokale i Liteinaia nr. 10, hersteds.

«Konsulatberetninger»s maanedsutgave.

Av maanedsutgaven er utkommet hefte nr. 1 (januar/februar) 1909 med følgende indhold:

Nordrusland. Aarsberetning for 1907 fra generalkonsulatet i *Archangelsk*.

Indhold: Skibsfart. Fragter. Export. Linfrø. Havre. Hvete. Lin og hamp. Tjære og bek. Trælast. Import.

Brasilien. Aarsberetning for 1907 fra generalkonsulatet i *Rio de Janeiro*.

Indhold: Skibsfart. Fragter. Mønstringsforretninger. Hyrer. Sundhetstilstand. Havneforhold. Den brasilianske handelsflaate. Dampskibslinjer. Nye love. Finansvæsen. Toldtarif. Traktatpolitik. Handelsmuseum. Import og export. Kaffe. Kautschuk. Tobak. Kakao. Indvandring. Santos. Pernambuco. Maceio.

Japan. Aarsberetning for 1907 fra legationen i *Tokio*.

Indhold: Skibsfart. Japans handelsflaate. Skibsfartssubsidier. Skibsbygning. Import og export. Statsbudget. Kobe: Hvalfangst; fiskeguano. Nagasaki: Skibsfart; handel; dokker. Shimonoseki: Skibsfart; import.

Skibsfarten paa Kanada og New Foundland i 1907—08.

Algeriet. Aarsberetning for 1907 fra konsulatet i *Alger*.

Indhold: Skibsfart. Havneforhold. Fragter. Import og export. Vin. Korn. Fikener. Kork. Bergverksdrift. Fosfat. Tobak. Fiskerier. Bomuld. Jernbaner. Post og telegraf. Finanser. Sundhetstilstand.

Calcutta. Aarsberetning for finansaaret 1907—08.

Indhold: Import. Levende dyr. Bomuldsvarer. Spirituosa. Øl. Fyrstikker. Metaller. Næringsmidler. Export. Kul. Ris. Huder og skind. Indigo. Jute. Lak. Linfrø. Oljefrø. The. Skibsfart.

Skibsfarten paa St. Petersburg og Kronstadt i 1908.

De tyske Stillehavsbesiddelser.

Korfu.

Peru. Aarsberetning for 1907 fra generalkonsulatet i *Lima*.

Leeward Islands. Aarsberetning for 1907 fra konsulatet i *St. Johns*.

CENTRALTRYKKERIET — KRISTIANIA

KONSULATBERETNINGER

UTGIT AV UTENRIKSDEPARTEMENTET MED BISTAND AV NORGES OPLYSNINGS-KONTOR FOR NÆRINGSVEIENE

Nr. 11. | Ukeutgaven. | 13. mars 1909.

«Konsulatberetninger» utkommer i to utgaver, en ukeutgave og en maanedsutgave. Kan bestilles ved alle postanstalter, i Kristiania i «Farmand»s expedition, Toldbodgt. 31. Abonnementspris for uke- og maanedsutgaven tilsammen kr. 3.00 pr. aar og for utenbysboende porto 20 øre.

Henvendelser til norske legationer eller konsuler bør adresseres, ikke til embedets chef eller personale, men til selve legationen eller konsulatet paa stedet.

Indhold:

	Side
Det franske sardinfiske i 1908	41
Statslaan til anskaffelse av fiskefartøier i Danmark	42
Den nye danske toldlov	42
Utsigterne for trælast- og træmasseindustrien i Finland	43
Finlands handelsomsætning i 1908	43
Sibiriens smørexport i 1908	43
Murstensproduktionen i Danmark i 1908	43
Forbruket av margarin i Danmark	43
Klipfiskimporten til Havana	44
Kunstindustriutstilling i Stockholm 1909	14
Isimporten til Kjøbenhavn	44
Toldfri indførsel til Tyskland av sleepers i forædlingsøiemed	44
Skibsfarten paa Storbritannien og Irland	44
Isimporten til Storbritannien og Irland	44

Det franske sardinfiske i 1908.

Indberetning fra konst. vicekonsul *Erik Arentz*, Havre.

Sardinfisket gjennemgik i aarene 1902—1907 en nedgangsperiode. Det daarlige fiskeutbytte forvoldte alvorlige bekymringer for hermetikfabrikkerne og for befolkningen i Bretagne og i enkelte sydligere kystdistrikter, der væsentlig lever av sardinfisket og det arbeide, dette bringer. I 1908 kunde der endelig konstateres en langsom, men sikker fremgang, om aaret end ikke kan henregnes til de bedste. De sydlige fiskepladse var begunstiget av et ganske regelmæssig og godt fiske, og hvis storm og kulde ikke hadde virket hindrende i november maaned, kunde en betydelig bedring ogsaa indtraadt i fisket ved Finistère efter at ha gjort sig til en viss grad gjældende paa enkelte av de nordlige fiskepladse i Morbihan. Det samlede utbytte var betragtelig større end i 1907, men allikevel utilstrækkelig til at dække efterspørslen. Der indførtes derfor — foruten de gode norske sardiner — særlig i stor mængde de billige, men daarlige sardiner fra Spanien og Portugal, tiltrods for at kjøperne sætter mindre pris paa disse landes sardiner.

Man tror, at de sidste aars krise for sardinindustrien nu er overstaat og haaber, at aaret 1908 skal danne indledningen til en opgangsperiode. Men de gode sæsoner er sjeldnere og sjeldnere, og ingen vet eller kan vite, hvorledes fisket blir i 1909. Det fremholdes, særlig fra sardinfabrikanternes side overfor fiskerne, at disse ikke maa la sig hypnotisere av det sidste aars forbedrede fiske og de gunstigere utsigter. Man søker at overvinde fiskernes medfødte vedhængen ved gamle fangstfartøier og redskaper. Grunden til det daarlige fiskeutbytte i en aarrække tilskrives nemlig i mange tilfælde ikke mangel paa fisk, men den omstændighet, at fisken ikke lar sig fange, at den med andre ord ikke «arbeider». I Spanien og Portugal, hvor fisket ved mere formaalstjenlige methoder og redskaper gir et godt og regelmæssig utbytte i 8 à 9 maaneder av aaret, skal den ringe gjennemsnitspris av 4 à 5 francs pr. 1 000 sardiner være tilstrækkelig til at gi fiskerne en rimelig fortjeneste. For at kunne motstaa den utenlandske konkurrence maa man i Frankrike komme derhen, at fiskerne øker fangstutbyttet og derved blir istand til at sælge sardinerne til lavere priser end de nuværende. Som et middel hertil anbefales der, foruten en billigere adgang til agn av rogn eller av rognsurrogater, fortrinsvis indførelsen av forbedrede fangstmethoder og -redskaper.

Fra det sidste aars fiske henvises i saa henseende specielt til fisket fra pladsene ved Arcachonbassinet (Gironde), hvor anvendelsen av motorfartøier gav betydelige resultater. Efter en avisartikel skal en delegation fra Bretagne bestaaende av fiskere og interesserede i sardinindustrien ha studeret fisket ved Arcachon. Samme kilde meddeler, at eiere av sardinfabrikker i Bretagne skal ha oprettet fabrikker ved Arcachons bassin, hvor sardinpriserne var lavere som følge av det gode fiske. Der nedlagdes daglig indtil en million sardiner. Fabrikkerne paa de kanter utgjør nu 10, og der paastaaes, at man i løpet av et aar vil være naadd til 25.

Der avholdtes ved juletider 1908 i Paris i forbindelse med aëroplanutstillingen en international motorkongres til behandling av spørsmaalet om motorers anvendelse paa fartøier. Under denne blev der fra sakkyndig hold fremholdt, at der i Frankrike fandtes mere end 6 300 fiskefartøier, paa hvilke hjælpemotorer kunde installeres. Utgifterne hermed ansloges til 25 millioner francs, idet der regnedes med 550 francs for installation pr. hestekraft. Vanskeligheten laa i at bekjæmpe fiskernes vedhængen ved gamle fangstformer, og som det virksomste middel hertil foresloges oprettelse av demonstrationscentra i kystdistrikterne. Der vedtoges til slutning en resolution, der uttalte ønsket om, at saadanne maatte bli oprettet paa de steder, hvor fisket hadde en industriel karakter, og at de organisertes ved samarbeide av alle interesserede. Vicekonsulatet i Douarnenez meddeler dog paa forespørsel, at ingen bestræbelser kan spores dersteds for at faa hjælpemotorer paa fiskebaatene.

Om *sardinfiskets gang* for de enkelte pladses vedkommende og *hermetikfabrikkernes forsyning med fisk* i det forløpne aar kan efter de fra konsulatet i Nantes og vicekonsulaterne i Bretagne mottagne oplysninger nærmere anføres følgende:

I Vendée og Loire-Inferieure begyndte fisket i 1908 nogle uker tidligere end aaret før, nemlig i de første dage av juni, og sluttet i den 2den halvdel av november. Det var uten at kunne kaldes et av de

bedste dog betydelig bedre end dets nærmeste forgjængere. Fisket var meget aktivt ved Sables d'Olonne, Croix de Vie og Croizic og kan for disse pladses vedkommende karakteriseres som rikelig under hele sæsonen. Det gjaldt særlig smaafisken (35 à 40 pr. æske), der fortrinsvis fiskedes fra august til november. Den middelsstore fisk (25 à 35 pr. æske) og den store (12 à 25) gav ogsaa et godt, men mere uregelmæssig utbytte. Samtlige sardinfabrikker, hvis antal er 10 i Sables d'Olonne, 6 i Croix de Vie og 1 i Croizic, kunde under hele sæsonen arbeide under høitryk. De producerte hver gjennemsnitlig 12 à 13 000 kasser à 100 æsker.

Ved Belle-Ile var fisket mindre rikelig, men til gjengjæld var fisken forholdsvis stor (12 à 17 pr. æske). De paa Belle-Ile værende 7 fabrikker kunde dog arbeide uavbrutt, takket være dampsmakkerne, der bragte fisk fra Croizic og Ile d'Yeu.

Paa grund av det gunstige veir og det gode utbytte paa de sydlige fiskepladse, deri medregnet Belle-Ile, haabet fiskerne paa de nordlige pladse ved begyndelsen av sæsonen, at denne skulde bringe dem bedre tider; men de vakte forhaabninger slog ikke til. Av de nordlige pladse kan nemlig kun Etel, Quiberon og Port Louis (Morbihau) siges at ha erholdt et nogenlunde godt utbytte. Enkelte dage i slutten av juni og i august og september var der vistnok ved Lorient tilløp til godt fiske, men fisket maa i det hele karakteriseres som mislykket i departementet Morbihau, naar undtages de ovennævnte steder. Hermetikfabrikkerne beklaget sig sterkt og skal ikke ha nedlagt meget av sardiner.

Ved Concarneau gav fisket næsten intet utbytte, med undtagelse av enkelte dage i slutten av juni og begyndelsen av juli maaned. I det hele var fangsten ved Concarneau og stederne op til Audierne ubetydelig eller nær nul. Eierne av enkelte hermetikfabrikker ved Concarneau lot tilføre fisk fra andre distrikter for at holde fabrikkerne gaaende. Fiskerne søkte til andre fiskepladse, særlig til Belle-Ile.

Ved Audierne var fisket godt nogle uker i juli og november. Ved Douarnenez var fisket i begyndelsen av sæsonen gjennemgaaende ustadig og som oftest ubetydelig, men holdtes gaaende med godt utbytte for et mindre antal baater. I oktober og særlig i november og december gav fisket et godt, skjønt ujevnt utbytte. De høie sardinpriser i Douarnenez bevæget mange hermetikfabrikanter til ganske at avholde sig fra nedlægning av sardiner. I begyndelsen av sæsonen var av stedets 26 sardinfabrikker kun 8 igang. Flere fabrikker beskjæftiget sig længe med nedlægning av tunfisk, og de fleste senere i sæsonen med nedlægning av brisling. Tilførsel av sardiner fra de sydlige pladse fandt ikke sted til Douarnenez.

Som følge av det forbedrede fiske var *sardinpriserne* i 1908 lavere end det foregaaende aar. Sammenlignet med et normalaar var dog noteringerne, særlig for de nordlige pladses vedkommende, høie.

Paa de sydlige pladse stillet gjennemsnitspriserne (pr. 1000 sardiner) sig saaledes:

	Sables d'Olonne og Croix de Vie.	Croizic.	Belle-Ile.
12/25 pr. æske	20/25 francs	27/28 francs	37/38 francs
25 35 - »	12/15 »	14/15 »	23/25 »
35/40 - »	4/6 »	10/12 »	15/17 »

I Lorient var i sæsonens begyndelse gjennemsnitspriserne for middels store sardiner 28 à 35 francs. Den høieste noterede pris var 47 francs. For mindre sardiner betaltes senere i sæsonen 15 à 33 francs.

I Concarneau betaltes i juni og i begyndelsen av juli 40 francs. I slutten av juli og i august steg prisen til 50 à 60 francs. For brisling sees at være betalt 3 à 6,75 francs.

I Douarnenez og Audierne holdt priserne sig for store og middelsstore sardiner mellem 40 og 52 francs. Som maximumspris notertes 58 francs. Til sammenligning kan anføres, at priserne i 1907 gik op fra 58 til 100 à 108 francs. For de mindre sardiner betaltes i 1908 fra 20 til 38 francs og for de ganske smaa fra 5 til 20 francs.

Statslaan til anskaffelse av fiskefartøier i Danmark.

Generalkonsul *Carl Norstrand,* Kjøbenhavn, har meddelt følgende:

Landbruksministeriet har i finansaaret 1908—1909 av stats-laanefondets midler anvendt et beløp av kr. 200 000 til direkte laan til anskaffelse av fiskefartøier til fiskere, som driver saltvandsfiskeri som erhverv og er i besiddelse av baat- og garnredskaper, eller for hvis vedkommende mindst $^2/_5$ av deres aarsindtægt ved personlig virksomhet skyldes saltvandsfiskeriet. Laan kan kun ydes til anskaffelse av fiskefartøier til en værdi av mindst kr. 3 000. Ved ansættelse av et fartøis værdi kan ikke medregnes fiskeredskaper. Laanene, hvis størrelse fastsættes av landbruksministeren, overstiger for nye fartøiers vedkommende ikke $^2/_3$ og for ældre fartøiers ikke halvdelen av værdien. Laanene forrentes og avdrages med mindst 12 % aarlig, hvorav 30 % av det til enhver tid skyldige beløp betragtes som rente og resten som avdrag. For laanene gives pant saavel i fartøiet som i dettes forsikringssum. Fartøierne skal holdes forsikret mot sjøskade og brandskade mindst til et saadant beløp, at laanet eller dets restbeløp kan dækkes derav. Saa længe statslaanet ikke er tilbakebetalt, maa det paagjældende fartøi ikke beheftes med gjæld, for hvilken eieren forpligtes til at yde nogen part eller andel av utbyttet av fiskeriet.

Endvidere er der i finansaaret 1908—09 av statslaanefondets midler anvendt et beløp av kr. 150 000 til utlaan til laaneforeninger for fiskere. Laan av denne sum er tilstaat laaneforeninger, som er stiftet i henhold til lov om fiskerilaan av 22. april 1904, og hvis vedtægter er stadfæstet av landbruksministeren i henhold til bemeldte lovs § 4. Laanene, som ikke maa overstige halvdelen av værdien av samtlige medlemmers fiskefartøier, baater og fiskeredskaper, og hvis størrelse iøvrig fastsættes av landbrugsministeren, skal forrentes med 3 % aarlig, er avdragsfri i 5 aar og avdrages derefter med $^1/_{10}$ aarlig.

Den nye danske toldlov.

Utdrag av indberetning fra generalkonsul *Carl Norstrand,* Kjøbenhavn.

En av de vigtigste love, som i 1908 blev vedtat i Danmark, var den nye lov om toldavgifter m. m. av 5. mai, som ophæver den ældre toldlov, der har været i kraft i 45 aar. Den nye toldlov fremtræder efter en lang række av reformforsøk som et kompromis, der er let at angripe fra de motstaaende standpunkter, hvorfra der stredes om indholdets rette formning, frihandelens og beskyttelsens standpunkt.

Hvordan det nye grundlag for dansk næringsliv vil virke, er det endnu for tidlig at uttale nogen formening om, da loven først traadte i kraft den 1. januar 1909.

Den nye toldlov gir toldfrihet for følgende raa- og hjælpestoffe: Tjære, bek, asfalt, raa gummi, endel kemikalier, salpeter, jern og staalplater, blik, baand og stænger m. m., olje og kokosfedt til margarinfabrikationen, petroleumsbenzin samt fra 1. januar 1913 kul, koks og cinders. Toldlettelser indtræder endvidere for en del metalvarer, oljer, trælast, farver og farvestoffer m. m. samt for stenkul, koks og cinders fra 1. januar 1909.

For almindelige forbruksartiklers vedkommende bortfalder tolden helt for sækker, petroleum, ikke pulveriseret stensalt samt røket og saltet fisk. Tolden nedsættes paa sukker, kaffe, cikori, sago, ris, raa kakaobønner, fiskekonserver, raffineret salt, vaskesæpe, stearinlys, pander, kokekar og andet kjøkkentøi. Toldnedsættelse er ogsaa indført for landbruks- og svære maskiner, verktøi, pigtraad og lignende indhegningsmateriale m. m.

Baater og skibe, der hittil har maattet betale i told 3 % av værdien, er blit toldfri.

For at kunne foreta disse lempninger i produktionens og forbrukets toldbyrde har man maattet indføre en række toldforhøielser paa endel varer, der enten har karakter af luksusartikler, eller hvis forbruk betinger en viss relativ velstand. Av disse varer kan nævnes: tobak og tobaksfabrikata, spirituøse drikkevarer krydderier, konserver, silkevarer, galanterivarer, ure m. m.

Utsigterne for trælast- og træmasseindustrien i Finland.

Konsul *Chr. Nielsen*, Helsingfors, har indberettet følgende:

Avvirkningen av tømmer er, sammenlignet med forrige vinters, reduceret, og fremkjøringen vanskeliggjøres paa grund av den snefattige vinter. Under novemberkulden ifjor indefrøs en ikke ubetydelig mængde tømmer i flødlederne, hvorved endel sagbruk blir nødt til for en tid at stoppe; et par cellulosefabrikker, som for sit raastof er avhængige av sagbrukene, ser sig ogsaa derved nødt til midlertidig at indstille driften.

Vandmangelen er fremdeles besværlig for industrien, specielt for træsliperier og papirfabrikker, som i større utstrækning anvender vand som drivkraft.

Finlands handelsomsætning i 1908.

Konsul *Chr. Nielsen*, Helsingfors, har efter den finske toldstyrelses statistiske kontors provisoriske meddelelse om Finlands utenrikshandel i 1908 indberettet følgende:

Finlands totale handelsomsætning med utlandet i 1908 anslaaes til en værdi av 605,7 mill. mark, mot 644,4 mill. mark i 1907. Importen er mindsket med 16,5 mill. mark og utgjorde 362,6 mill. mark. Exporten er mindsket med 22,3 mill. mark og utgjorde 243,1 mill. mark, importen overstiger saaledes exporten med 119,5 mill. mark, — den hittil største difference mellem import og export, som Finlands handelsstatistik har at opvise.

At der for 1908 skulde vise sig en betydelig nedgang for exportens vedkommende, var man av hensyn til de lavere priser for flere av landets vigtigste exportartikler, forberedt paa; at exporten imidlertid skulde staa i et saa ugunstig forhold til importen, som statistikken viser, var dog en overraskelse

Av de vigtigste forandringer inden de fornemste grupper kan nævnes for exportens vedkommende: smør, kjød og flesk 35,85 mill. mk. (36,56 i 1907); trælast og trævarer 130,0 mill. mk. (142,9); papirindustrifabrikater 42,5 mill. mk. (43,4). For importens vedkommende: korn og mel 81,6 mill. mk. (83,6); kolonialvarer og krydderier 36,7 mill. mk. (37,8); spindestoffe 21,5 mill. mk. (23,9); metaller og metaltilvirkninger 25,9 mill. mk. (29,2).

Sibiriens smørexport i 1908.

Indberetning fra fung. generalkonsul *Nicolai Olafsen Smith*, St. Petersburg.

Det kvantum smør, som i løpet av 1908 av den sibiriske jernbane blev transporteret vestover, beløper sig, ifølge jernbanernes hovedforvaltnings foreløbige oversigt til 3 310 229 pud, mot 3 413 641 pud i 1907 og er saaledes reduceret med ca. 3 %, hvilket maa tilskrives den i aarets begyndelse herskende formangel og det derav følgende store salg av kvæg.

Nedenstaaende tabel viser fordelingen av smørret (i pud) paa de enkelte byer i de tre sidste aar:

	1906.	1907.	1908.
Riga	1 682 569	1 065 229	601 756
Windau	819 719	1 628 975	1 554 601
St. Petersburg	128 287	200 009	341 187
Nowy Port (St. Petersb.)	255 588	496 160	778 673
Reval	893	551	2 113
Libau	—	154	1 457
Moskva	7 350	18 176	21 203
Diverse byer	3 370	4 386	9 239
I alt	2 897 776	3 413 640	3 310 229

Ifølge foreløbig opgave fra nedennævnte 5 baltiske toldsteder blev i 1908 exporteret 2 939 508 pud smør, eller ca. 13 % mindre end i det foregaaende aar. Utførselen foregik fra:

	1906.	1907.	1908.
Riga	1 787 828	1 125 034	585 565
Windau	852 133	1 741 158	1 587 977
St. Petersburg	277 431	522 045	749 341
Reval	13 806	5 004	17 882
Libau	4 156	2 319	1 743
I alt	2 963 340	3 395 939	2 939 508

Murstensproduktionen i Danmark i 1908.

Generalkonsul *Carl Norstrand*, Kjøbenhavn, har meddelt, at den samlede produktion av mursten ved de danske teglverker, som er undergit fabriktilsyn, i aaret 1908 har utgjort ca. 513 millioner, mot 593 mill. i 1907 og 616 mill. i 1906. Beholdningen var ved utgangen av 1908 214 mill. sten, mot henholdsvis 171 og 125 mill. i de to foregaaende aar.

Nedgangen i produktionen falder hovedsagelig paa verkerne i Nordsjælland og Kjøbenhavns omegn.

Danmarks 8 fabrikker for kalksandsten har i 1908 produceret 17½ mill. sten i 1907 og 17 millioner i 1906.

Forbruket av margarin i Danmark.

Generalkonsul *Carl Norstrand*, Kjøbenhavn, har meddelt følgende opgave over den danske margarinproduktion m. v.

I finansaaret 1. april 1907 til 31. mars 1908 var det indenlandske forbruk av margarin 60 345 248 pund, mot 57 851 715 pd. det foregaaende aar, eller et merforbruk av 2 493 533 pd. Av forbruket blev 54 222 107 pd. tilvirket i Danmark, medens resten, eller 6 123 141 pd., indførtes fra utlandet.

Klipfiskimporten til Havana.

Minister *J. Brunchorst,* Havana, har meddelt følgende opgave over importen av klipfisk til Havana i 4de kvartal 1908.

(m. = vegt i 100 kg. v. = værdi i amr. doll.)

	Oktober.		November.		December.		Tilsammen.	
	m.	v.	m.	v.	m.	v.	m.	v.
Norge	2 368	34 407	1 764	25 126	3 086	43 212	7 218	102 745
Kanada	865	7 307	878	7 582	819	6 233	2 562	21 122
England	469	7 334	299	4 685	211	3 360	979	15 379
Andre lande	8	100	29	292	15	106	52	498
Tilsammen	3 710	49 148	2 970	37 685	4 131	52 911	10 811	139 744

Kunstindustriutstilling i Stockholm 1909.

Indberetning fra chargé d'affaires *Erik Colban,* Stockholm.

«Allmänna svenska utställningen för konsthandtverk och konstindustri» aapnes i Stockholm 4. juni og paagaar til 15. eller eventuelt 30. september d. a.

Utstillingen skal omfatte produkter av nutidens svenske haandverk, sløid og industri — bestemt til det daglige livs bruk —, for hvis tilvirkning en kunstnerisk tanke har ligget til grund.

Initiativet til utstillingens anordning blev tat av «Svenska Slöidföreningen», der med statsunderstøttelse arbeider for haandverkets utvikling og kunstindustriens ophjælp og forædling. Utstillingskomiteens ordfører er forhenværende landshøvding A. G. Svedelius; de nærmere anordninger forestaaes av hofintendant C. L. Bendix og sløidforeningens sekretær E. G. Folcker; utstillingens arkitekt er Ferd. Boberg.

Utstillingen vil faa en særdeles heldig beliggenhet paa «Kungliga Djurgården». I centralhallen vil porcellæns- og glasindustriernes produkter faa plads. En række rum omkring denne forbeholdes vævekunsten. I andre saler utstilles guldsmed- og metalarbeider, bøker, sløidgjenstande o. s. v. Derhos vil der bli arrangeret grupper av interiører, i hvilke møbelkunstens frembringelser vil bli utstillet under de forhold og i de omgivelser, for hvilke de er bestemt; paa disse interiører er der lagt særlig vegt. Endelig vil ogsaa utstillingsbygningernes arkitektur bli bragt mest mulig i overensstemmelse med utstillingens karakter.

Saavidt man nu kan overse det, vil utstillingen komme til at fremby et rikt og alsidig billede av svensk kunsthaandverk og kunstindustri.

Utstillingens kontor er beliggende i Vestra Trädgårdsgatan 10, Stockholm, hvor man vil kunne erholde detaljerede oplysninger.

Isimporten til Kjøbenhavn.

Indberetning fra generalkonsul *Carl Norstrand,* Kjøbenhavn.

I aaret 1908 ankom der tre ladninger is fra Norge til Kjøbenhavn paa tilsammen ca. 1 100 tons, mot ca. 400 tons i 1907 og 8000 tons i 1906. Angaaende utsigterne for importen i 1909 kan endnu intet siges. Under det frostveir, som hver vinter pleier at indtræffe her, indsamles endel naturis, medens de største forbrukere, bryggerierne, selv fremstiller sin is ad kunstig vei. Størrelsen av importen av is i 1909 vil avhænge av, hvorvidt sommeren blir varm eller ikke.

Toldfri indførsel til Tyskland av sleepers i forædlingsøiemed.

Indberetning fra minister *Th. von Ditten,* Berlin.

Ifølge en i «Zentralblatt für das deutsche Reich» nr. 8, 1909 indtagen bekjendtgjørelse tillates utenlandske jernbanesviller av furu indført toldfrit til Tyskland i forædlingsøiemed — i hensigt at impregneres.

Skibsfarten paa Storbritannien og Irland.

Generalkonsul *P. Ottesen,* London, har meddelt følgende opgave over drægtigheten av de i havne i Storbritannien og Irland *med last* ind- og utklarerede skibe i maanederne januar til februar d. a., sammenlignet med det tilsvarende tidsrum i 1908 og 1907:

	1909.	1908.	1907.
Indklarerede:	5 691 031	5 900 918	6 057 945
derav britiske	4 123 356	4 302 230	4 349 178
» norske	310 587	329 904	350 733
Utklarerede:	8 323 608	8 585 545	8 512 772
derav britiske	5 344 480	5 359 499	5 409 435
» norske	486 609	618 296	556 165

Isimporten til Storbritannien og Irland.

Generalkonsul *P. Ottesen,* London, har indberettet, at ifølge meddelelse fra det derværende toldkammer var kvantiteten og værdien av den til Storbritannien og Irland i løpet av februar maaned d. a. og samme maaned i de to næst foregaaende aar importerede is, der udelukkende kom fra Norge, følgende:

	Kvantitet.	Værdi.
1909 . . .	13 485 tons.	£ 6 336
1908 . . .	11 244 »	» 5 262
1907 . . .	7 775 »	» 3 580

CENTRALTRYKKERIET — KRISTIANIA

KONSULATBERETNINGER

UTGIT AV UTENRIKSDEPARTEMENTET MED BISTAND AV NORGES OPLYSNINGS-KONTOR FOR NÆRINGSVEIENE

Nr. 12. | Ukeutgaven. | 20. mars 1909.

«Konsulatberetninger» utkommer i to utgaver, en ukeutgave og en maanedsutgave. Kan bestilles ved alle postanstalter, i Kristiania i «Farmand»s expedition, Toldbodgt. 31. Abonnementspris for uke- og maanedsutgaven tilsammen kr. 3.00 pr. aar og for utenbysboende porto 20 øre.

Henvendelser til norske legationer eller konsuler bør adresseres, ikke til embedets chef eller personale, men til selve legationen eller konsulatet paa stedet.

Indhold:

	Side
De franske torskefiskerier i 1908	45
De skotske fiskerier	47
Forbedring av havneforholdene i Garston	47
Kanadisk forbud mot anløp av skibe medførende kvæg fra de Forenede Stater	47
Fest- og helligdage i utlandet i 1909	47
Berigtigelse	48

De franske torskefiskerier i 1908.

Indberetning fra konst. vicekonsul *Erik Arentz,* Havre.

Den sidste tids lovgivning og administrative forskrifter i Frankrike frembyder forskjellige bestemmelser av særlig interesse for torskefiskerierne. Som bekjendt understøttes de franske torskefiskerier ved New-Foundland og Island av staten ved utrustningspræmier. Ved en lov av 29. december 1900 er præmiernes tilstaaelse gjort avhængig av visse sikkerhets- og hygieneforanstaltninger ombord paa fiskebaatene. Disse foranstaltninger er nu fastslaat i et dekret av 13. januar 1908, som gir indgaaende forskrifter om forskjellige sikkerhetsindretninger, utstyr og renhold. av mandskapslugarerne, proviantering med fødevarer, alkoholiske drikke og drikkevand, samt om medtagelse av en utlært kok, som udelukkende skal være beskjæftiget med matens tilberedelse o. s. v.

Den nye pensionslov for sjømænd («la loi concernant les pensions sur la caisse des invalides de la marine») er ogsaa under visse betingelser anvendelig paa de indskrevne franske sjømænd, som har sit livsutkomme ved de store fiskerier. Deltagelse i et fisketogt til New-Foundland eller Island regnes likt med en fartstid av 12 maaneder for dem, som har deltat i det hele togt, eller som, efter at ha deltat i mindst 4 maaneder, har været forhindret ved «force majeure» fra at utføre det hele togt.

Ved et dekret av 14. december 1907 er den raadgivende komité for havfiskerierne avskaffet og et høiere raad («conseil supérieur des pêches maritimes») oprettet. Raadet skal under marineministerens forsæte beskjæftige sig med studiet av spørsmaal vedkommende fiskerierne.

Der klages over, at fiskeribedriften i Frankrike, trods de av staten tilstaaede præmier, er i tilbakegang i forhold til hos de konkurrerende nationer. Nedgangen tilskrives den omstændighet, at franskmændene endnu i stor utstrækning anvender seilsmakker og forældede fangstmetoder. Av de byer, som deltar i de store torskefiskerier, er det nemlig blot Boulogne, som hittil synes at ha fulgt med i overgangen fra seil- til dampfartøier. Foruten fra Boulogne utrustes der iaar kun 5 trawlere fra Fécamp og nogle faa fra enkelte andre byer, som Dieppe, Arcachon, La Rochelle og Havre. De sakkyndige har allerede for længere tid tilbake indrømmet damptrawlernes overlegenhet. Dampfartøierne er bedst skikket for de store torskefiskerier paa grund av fiskepladsenes fjernhet. Man fremhæver deres større bevægelighet paa fangstfeltet samt den betydelige fiskemængde, damptrawlerne kan fange i kort tid, naar de er saa heldige at komme til et godt fiskested. Den fisk, som tages av trawlerne, skal ved en omhyggelig behandling kunne bli likesaa god, som den fisk, der fanges med line.

Det erkjendes imidlertid, at de trawlere, som hittil har været utrustet, har været for smaa. Man har derfor i Boulogne begyndt at bygge trawlere paa 400 tons. Likeledes har et rederi i Havre nylig latt bygge en trawler paa 400 tons (længde 40 m., bredde 6,70 m.) med maskiner paa 500 hestekræfter. Disse store trawlere har ogsaa den fordel, at de kulbeholdninger, som de kan indta, er forholdsvis store, et moment, som har særlig betydning for Islandsfisket, saalænge kulpriserne dersteds holder sig paa sin nuværende høide. En reder i Boulogne har nylig i England latt bygge en trawler, 165 engelske fot lang, 26 fot bred og 15 fot dyp og utstyret med maskiner paa 750 hestekræfter. Vicekonsulatet i Boulogne uttaler, at man ikke vil bli staaende herved, men at man sandsynligvis om ikke lang tid vil faa se trawlere paa 7 til 800 tons. Fra et enkelt rederihold uttales der paa den anden side, at det ikke vil lønne sig at bygge større trawlere end paa 400 tons.

New-Foundlandsfisket hadde i 1908 et godt aar og gav likesom i 1907 et mere tilfredsstillende utbytte end de nærmest foregaaende aar, tiltrods for forskjellige mangler, som gjorde sig gjældende under fisket. Baatene var saaledes utilstrækkelig bemandet for en hurtig behandling av den fangede fisk, og trawlerne var endnu for smaa til at gi det utbytte, som man ved deres bygning burde gjøre regning paa. Sundhetstilstanden ombord paa fiskerflaaten var tilfredsstillende og dødeligheten paa grund av sygdom var betydelig mindre end i tidligere aar. Rensligheten hadde vistnok gjort fremgang, men lot fremdeles meget tilbake at ønske.

Antallet av de franske fiskerbaater, der utrustes for New-Foundlandsfisket, er større end for Islandsfisket. En sammenligning falder i det hele ut til fordel for fisket ved New-Foundland. Adgangen til komplettering av proviant og særlig til avsætning av salgsprodukterne er lettere i disse farvande end ved Island. Hertil kommer endvidere for damptrawlerne, at kullene er langt billigere ved New-Foundland. Paa den anden side synes den med

fisket ved New-Foundland forbundne fare at virke avskrækkende. Det kræver nemlig aarlig store ofre av baater og menneskeliv. Saaledes gik i 1907 9 franske baater med 237 mands besætning tapt. Aaret 1908 var for de franske fiskere det mest ulykkesbringende paa længe og vil i lange tider mindes som et ulykkens aar; 15 skibe med mere end 300 mands besætning gik tapt. I dette antal er ogsaa medregnet de koloniale smakker. De fleste af skibene forliste om vaaren; nogen gik tapt under reisen fra Frankrike til fiskepladsene. Efter en tysk avis skal man paa New-Foundland rette den tunge bebreidelse mot franskmændene, at fiskerflaatens redere til en viss grad selv er skyld i ulykkerne ved forsømmelighet med hensyn til skibene. Det tidligere nævnte dekret angaaende gjennemførelse av visse sikkerhets- og hygieneforanstaltninger ombord paa fiskebaatene vil vel medvirke til, at denne klage ophører.

Fra *Boulogne* utrustedes i 1908 7 dampskibe for New-Foundlandsfisket; 4 af disse trawlere var oprindelig bestemt for Island. Utbyttet var ganske gunstig, særlig for to fartøiers vedkommende. For den kommende sæson vil der bli sendt et øket antal baater. Til sammenligning kan anføres, at der i 1906 og 1907 blot utrustedes henholdsvis en og to trawlere.

Av seilsmakkerne fra *Fécamp* bragte 37 sin fangst, 9 440 000 kg., til Fécamp, og 16 gik til Bordeaux med 4 110 000 kg. Den samlede fangst, 13 544 000 kg., hadde en værdi av 5 500 000 francs. Fiskemængden var saaledes ret betydelig, men gjennemsnitsprisen, som beløp sig til fr. 22.50 pr. kvintal (à 55 kg.), var forholdsvis lav. New-Foundlandsfisket fra denne havn er i jevn tilbakegang. I 1905 deltok 63 seilsmakker, ifjor 53, og iaar utrustes kun 47.

Fra *St. Malo, St. Servan* og *Cancale* deltok 140 seilsmakker i dette fiske med en gjennemsnitlig besætning pr. baat av 30 mand, mot 115 smakker i 1907. Vicekonsulatet i St. Malo indberetter, at det ikke er istand til at opgi vegten av fiskeutbyttet, da dette med undtagelse av 3 mindre partier indbragtes til Bordeaux, som sammen med Fécamp, La Rochelle og Port du Bouc er de havne, hvortil fiskeutbyttet almindelig bringes. Med hensyn til vegt overgik fangsten i 1908 fjoraarets, men de opnaadde priser var lavere, nemlig 24 à 25 francs pr. kvintal, mot 27 à 36 francs i 1907. Det økonomiske utbytte var ikke destomindre større i 1908 end i 1907.

Rognen blev latt tilbake iaar som følge av, at den i 1907 ikke fandt kjøpere. Det lille kvantum, som blev frembudt paa markedet, solgtes til en pris av 3 à 5 francs pr. 100 kg. Tranen opnaadde en pris av 48 à 50 francs pr. 100 kg.

Inden disse distrikter er spørsmaalet om overgang fra seilsmakker til damptrawlere endnu ikke aktuelt. Fra St Malo, St. Servan og Cancale foregaar den største deltagelse i New-Foundlandsfisket. Adskillige smakker er forlist under det sidste aars fisketogt. Som følge av nybygninger vil dog antallet av de fartøier, som utrustes iaar, være omtrent det samme som ifjor.

Fra *Granville* utrustedes der i 1908 33 seilsmakker med en besætning av 886 mand, mot 29 smakker i 1907. Det større antal fartøier var en følge av de gode priser for fangstutbyttet i 1907.

I juni maaned gik som vanlig særlig de mindre fartøier ind til St. Pierre og Miquelon for der at losse sin første fangst. Vegtutbyttet herav var meget godt, men priserne var lave og gik ned til francs 18 à 17.50 pr. kvintal, mot 25 francs i 1907. De transportfartøier, som bragte fangsten til Frankrike, erholdt her en forholdsvis endnu lavere pris, nemlig 22 à 24 francs. — Resultaterne av fiskets anden sæson var ganske gode. Fangsten, som hjembragtes til Frankrike av fiskefartøierne, opnaadde en pris av 24 à 25 francs pr. kvintal. Under forutsætning av et tilfredsstillende fangstutbytte som i 1908 er dette en pris, der gir en rimelig fortjeneste til redere, fiskere og kjøpere.

Tranen var mindre efterspurgt, da kjøperne ikke længere ønsker at sidde med store lagere. Den fandt dog fremdeles avsætning til 50 francs pr. 100 kg. Torsketungerne, som rederne almindelig overlater fiskerne, solgtes til den høie pris av 35 francs pr. 55 kg.

Vicekonsulatet i Granville anslaar utbyttet til 2 700 000 stkr. torsk, veiende tilnærmelsesvis 3 630 000 kg., deri indbefattet den til St. Pierre og Miquelon indbragte fisk. Det bør erindres, at der fra Granville som fra St. Malo synes at delta mange ældre og mindre fartøier, der opnaar et forholdsvis mindre fangstutbytte.

For 1909 utrustes fra Granville blot 29 fartøier, et betydelig mindre antal end tidligere antat. Nogle ældre fartøier er solgt til St. Malo og enkelte forliste under fisket i 1908.

Fra *Arcachon* og *La Rochelle* vil der ogsaa iaar delta nogle faa trawlere.

Islandsfisket. Beretningerne om dette fiske lyder ogsaa for 1908 noget forskjellig. I det hele maa resultatet for seilsmakkerne ansees som ganske godt og betegner et fremskridt fra de senere aars fiske. Ikke desto mindre vil deltagelsen for kommende sæson bli betragtelig mindre.

Den samlede utrustning av damptrawlere vil i 1909 likeledes utvise tilbakegang. Den forskyvning, som fandt sted ifjor, med avsendelse av et forøket antal av damptrawlere fra *Boulogne* til New-Foundland og en mindre deltagelse end paatænkt i Islandsfisket, vil yderligere akcentueres iaar. Man agtet ifjor først at avsende 45 trawlere til Island fra Boulogne, men kun 30 trawlere kom til at delta. Iaar avreiste i midten av februar blot 4 trawlere, som i løpet av mars sandsynligvis vil bli efterfulgt av i høiden 12. Rederne av trawlerne fra Boulogne opnaadde nemlig heller ikke ifjor det utbytte av Islandsfisket, som man hadde ventet sig.

Fra *Dieppe* deltar der iaar 3 trawlere i dette fiske, og fra *Havre* én trawler. Det er den første trawler, som utsendes fra Havre til de store fiskerier; men Havre er ingen fiskerby og vil, siges der, heller ikke bli det, saa utrustningen av denne trawler maa nærmest bli at opfatte som et enkeltstaaende forsøk. Vedkommende reder i Havre har meddelt vicekonsulatet, at efter hans mening vil deltagelsen av franske damptrawlere i Islandsfisket snarere øke end avta, medens seilsmakkerne litt efter litt vil forsvinde fra Islands kyster. En flerhet av de iaar ved Island fiskende trawlere vil i april maaned, naar nætterne begynder at bli lyse, fortsætte sin vei til New-Foundland.

Fra *Dunkerque* deltok i dette fiske 37 seilsmakker, 8 færre end i 1907, med en besætning av 670 mand. 3 av smakkerne forliste. Den samlede fangst beløp sig til 1 530 414 kg., mot 1 672 946 kg. i 1907. Salgsprisen har i gjennemsnit været 110 francs pr. tønde (à 134 kg.). Utbyttet har saaledes i 1908 været forholdsvis tilfredsstillende, men der sendes allikevel iaar ut et færre antal baater, nemlig 32 til

en samlet drægtighet av 3106 tons og med en besætning av 546 mand.

Fra *Gravelines* utrustedes 18 seilsmakker — 9 færre end aaret før. Fangsten, der utgjorde 831 068 kg., betegnes ogsaa for disse baaters vedkommende som god, men ikke som opmuntrende. Der sendes dog iaar ut 2 à 3 smakker flere end i 1908.

Paimpol avsendte 40 seilsmakker (mot 51 aaret forut). De bragte hjem en fangst av 3 400 000 kg. For dette aars fiske utrustes blot 31 baater med en besætning av ca. 775 mand.

Fra *Fécamp* har 6 damptrawlere tat del i fisket. De hjembragte 870 480 kg. til en værdi av 435 000 francs. De øvrige damptrawlere, som indbragte sin Islandsfangst til klipfisketablissementet i Fécamp, hadde en fangst paa 545 873 kg. til en værdi av 273 000 francs. Tilsammen hjemførte altsaa disse dampfartøier 1 416 317 kg., der solgtes for 708 000 francs. Til Fécamp indbragtes der av seilsmakker fra andre byer 1 319 089 kg. Islandsfisk, der avhændtes for 773 500 francs Sammenlignes disse tal vil det fremgaa, at medens seilsmakkerne fik sin fangst betalt med 32 til 32.50 francs pr. kvintal, fik dampfartøierne kun 27 til 28 francs for samme kvantum. Aarsaken til denne prisforskjel ligger i, at behandlingen av fisken fremdeles skal være bedre paa seilsmakkerne end paa dampfartøierne. Der exportertes i 1908 fra Fécamp 3611 tons klipfisk, mot i 1907 og 1906 henholdsvis 2508 og 1599 tons. Fécamp utruster 5 damptrawlere for dette aars Islandsfiske, idet den ene av de ifjor utrustede er forlist.

De skotske fiskerier.

Konsul *J. T. Salvesen*, Leith, har meddelt følgende opgave over de skotske fiskerier i maanederne januar—februar 1908 og 1909.

	Alle slags fisk.		Sild.		Hyse.		Torsk.	
	Mængde.	Værdi.	Mængde.	Værdi.	Mængde.	Værdi.	Mængde.	Værdi.
	Cwts.	£	Cwts.	£	Cwts.	£	Cwts.	£
1908	775 486	323 506	333 187	73 672	182 327	107 201	99 189	55 370
1909	706 354	293 596	237 389	58 085	178 265	94 387	119 084	58 394

Kun nogle faa tyske trawlere ilandbragte fangst fra Island. I de nærliggende farvande opfiskedes en masse hyse og torsk, men kun lave priser opnaaddes. Paa de nærmeste fiskepladse var fisken sjelden, og nogle av de mindre baater sendtes ut ukentlig. Damplinebaatene gjorde en utmerket fangst, hovedsagelig av lange og «skate», men da begge slags fisk opnaadde lave priser, blev resultatet som oftest utilfredsstillende. Seilbaatenes fangst var gjennemsnitlig daarlig, men nogle baater opfisket en god del flyndre med sandorm som agn.

Forbedring av havneforholdene i Garston.

Generalkonsul *P. Ottesen,* London, har i henhold til en indberetning fra vicekonsulen i Liverpool meddelt, at en forbedring av de daarlige havneforhold i Garston nu er indtraadt ved aapning av en ny dok. Da Garston er oplagssted for næsten al trælast, som utlosses i Merseyfloden, og derhos det fornemste sted for kulexport fra Lancashire, er denne dok av ikke ringe interesse for norsk skibsfart. Den nye dok er større end de to ældre dokker tilsammen og vil kunne benyttes av skibe med et dypgaaende av indtil 25 fot. Ved hjælp av et «lock» vil skibe kunne gaa ind og ut av dokken indtil 3 timer før eller efter høivande.

Kanadisk forbud mot anløp av skibe medførende kvæg fra de Forenede Stater.

Ifølge «Board of Trade Journal» er de i Kanada tidligere gjældende bestemmelser vedrørende skibe, som medfører kvæg fra de Forenede Stater blit avløst av en order-in-council av 29. januar d. a., der bestemmer, at skibe, der kommer fra nogen havn i de Forenede Stater ved *Atlanterhavskysten,* og som medfører kvæg, faar eller andre drøvtyggere samt svin, ikke tilstedes adgang til kanadisk havn.

Fest- og helligdage i utlandet i 1909.

Spanien.

I. *Generalkonsulatet i Bilbao* har indsendt følgende opgave over de fest- og helligdage i 1909 — foruten søndage —, paa hvilke lastning og losning ikke foregaar inden konsulatdistriktet:

Bilbao.	Santander.	Vigo.
1. januar.	1. januar.	
6. —	6. —	
2. februar.	2. februar.	
19. mars.	19. mars.	19. mars.
25. —	25. —	25. —
8. april. (eftm.)	8. april.	8. april.
9. —	9. —	9. —
		19. —
		1. mai.
20. mai.	20. mai.	20. —
10. juni.	10. juni.	10. juni.
24. —		
29. —	29. —	29. —
		16. august.
	30. august.	
8. sept.	8. sept.	8. sept.
1. novb.	1. novb.	1. novb.
8. decb.	8. decb.	8. decb.
25. —	25. —	25. —
26.		

Gijon.	Pasages.	San Sebastian.
1. januar.	1. januar.	1. januar.
6. —		6. —
		20. —
2. februar.		2. februar.
19. mars.		19. mars.
25. —		25. —
8. april.		8. april.
9. —	9. april.	9. —
20. mai.		20. mai.
10. juni.	10. juni.	19. juni.
		24. —
29. —		29. —
	15. august.	
8. septb.		8. septb.
1. novb.		1. novb.
8. decb.		8. decb.
10. —		
25. —	25. decb.	25. —

I *Ferrol* indstilles lastning og losning, foruten paa søndage, tillike 8. og 9. april (skjærtorsdag og langfredag) samt 1ste og 2den juledag; i Coruña, foruten søndage, kun 1. januar, 1. mai og 1ste juledag.

Som regel vil man utenfor søndagene kunne erholde dispensation ved henvendelse til de stedlige myndigheter.

II. Opgave fra *konsulatet i Barcelona* over fest- og helligdage inden konsulatdistriktet:

Barcelona: Søndage; 1. og 6. januar; 2. februar; 19. og 25. mars; 9. april; 20. mai; 10. og 29. juni; 8. og 24. september; 1. november; 8. og 25. december.

24. februar, 8. og 12. april, 31. mai, 24. juni og 2. november er lokale helligdage, hvorpaa der arbeides den halve dag.

Alicante: Ved motiveret andragende til myndigheterne kan losning og lastning foregaa paa fest- og helligdage.

Almeria: Ingen forandring fra den for 1908 meddelte opgave.

Cartagena: Søndage; 1., 6. og 16. januar; 2. februar; 19. og 25. mars; 8. og 9. april; 20. mai; 10. og 29. juni; 8. september; 1. november; 8. og 25. december.

Castellón: Der arbeides alle dage.

Denia: Der kan arbeides paa fest- og helligdage.

Garrucha: Ingen forandring fra den før 1908 meddelte opgave.

Málaga: Søndage; 1. og 6 januar; 2. februar; 19. og 25. mars; 8. og 9. april; 20. mai; 10. og 29. juni; 8. september; 1. november; 8. og 25. december.

Palma: 1., 3., 6., 10., 17., 20., 24., 31., januar; 2., 7., 14., 18., 21. 23. 28., februar; 7., 14., 19., 21., 25., 28., mars; 4., 8., 9., 11., 18. og 25. april; 2., 9., 16., 20., 23. og 30. mai; 6., 10., 13., 20., 27. og 29. juni; 4., 11., 18. og 25. juli; 1., 8., 15., 22. og 29. august; 5., 8., 12., 19. og 26. september; 3., 10., 17., 24. og 30. oktober; 1., 7., 14., 21. og 28. nov.; 5., 8., 12., 19., 25. og 26. december.

San Feliu de Guixols: Ingen forandring fra den for 1908 meddelte opgave.

Tarragona: Søndage; 1. og 6. januar; 2. februar; 19. og 25. mars; 8. og 9. april; 20. mai; 10. og 29. juni; 19. august; 23. september; 1. november; 8. og 25. december.

Torrevieja: Arbeide kan utføres alle dage med undtagelse av søndag eftermiddag.

Valencia: Søndage; 1., 6. og 22. januar; 2. februar; 19. og 25. mars; 8., 9. og 19. april; 3. og 20. mai; 10., 24. og 29. juni; 8. september; 1. november; 8. og 25. december.

III. Opgave fra *konsulatet i Cadiz* over fest- og helligdage inden konsulatdistriktet:

1. januar.	29. juni.
6. —	25. juli.
2. februar.	15. august.
25. mars.	8. september.
9. april.	1. november.
20. mai.	8. december.
10. juni.	25. —

Endvidere følgende lokale helligdage:

Cadiz: 19. mars og 23. oktober.
Sevilla: 2. januar og 30. mai.
Sanlucar: 2. januar og 18. oktober.
Huelva: 20. januar.

I *Cadiz, Sevilla* og *Sanlucar* kan lastning og losning utføres paa alle søndage, fest- og helligdage (maaske med undtagelse av langfredag), naar man mot en ubetydelig avgift erholder de stedlige autoriteters tilladelse og betaler extra arbeidsløn.

I *Huelva* derimot kan under ingen omstændighet indlastning og utlosning foretages om søndagene og paa følgende helligdage:

1. januar.	10. juni.
20. —	8. september.
9. april.	25. december.
20. mai.	

Amerikas Forenede Stater.

Opgave fra *generalkonsulatet i New York.*

I. Havne paa Atlanterhavskysten og ved den Mexikanske Golf.

Der er ingen anden forandring i den for 1908 meddelte opgave, end at takkefestdagen («thanksgivingday») iaar vil falde paa den 25. istedetfor den 26. november.

II. Havnene ved Stillehavet: 1) staten Kalifornien:

1. januar	Nytaarsdag.
12. februar	Lincolns fødselsdag.
22. —	Washington's fødselsdag.
31. mai	«Memorial» dag.
5. juli	Frihetsdag.
6. september	«Labor»-dag.
9. —	«Admission»-dag.
25. november	«Takkedag».
25. december	Juledag.

2) staten Washington: De samme dage som i Kalifornien, undtagen den 9. september.

3) staten Oregon: De samme dage som i Kalifornien undtagen 9. september og med tilføielse av 7. juni, valgdag.

Berigtigelse.

Ifølge meddelelse fra konst. vicekonsul *Erik Arentz*, Havre, er der i hans i nr. 10, 1909 indtagne beretning om det franske rognmarked indløpet følgende feil:

Paa side 37, 2den spalte, 8. linje f. n. staar «den *svenske* og tyske rogn», istedetfor rettelig: «den *norske* og tyske rogn».

CENTRALTRYKKERIET — KRISTIANIA

KONSULATBERETNINGER

UTGIT AV UTENRIKSDEPARTEMENTET MED BISTAND AV NORGES OPLYSNINGS-KONTOR FOR NÆRINGSVEIENE

Nr. 13. | **Ukeutgaven.** | **27. mars 1909.**

«Konsulatberetninger» utkommer i to utgaver, en ukeutgave og en maanedsutgave. Kan bestilles ved alle postanstalter, i Kristiania i «Farmand»s expedition, Toldbodgt. 31. Abonnementspris for uke- og maanedsutgaven tilsammen kr. 3.00 pr. aar og for utenbysboende porto 20 øre.

Henvendelser til norske legationer eller konsuler bør adresseres, ikke til embedets chef eller personale, men til selve legationen eller konsulatet paa stedet.

Indhold:

	Side
Ruslands handel	49
Spaniens exporthandel	50
Finlands export av træmasse, pap og papir	50
Klipfiskmarkedet i Rio de Janeiro i 1908	51
Trælastmarkedet i London	51
Klipfiskmarkedet i Bordeaux. De franske forskefiskerier	51
Indførslen av landbruksprodukter fra Danmark	51
Modernisering av Ruslands havne	52
Kanalen Riga—Sortehavet	52
Exporttold paa props og cellulosekub i Finland	52
Projekteret frihavn i Libau	52
Sibirisk trælast	52
Omfattende international utstilling i Turin	52

Ruslands handel.

Indberetning fra fung. generalkonsul *Nicolai Classen-Smith*.

Den russiske handel paa verdensmarkedet behandles i en utførlig artikel i «Torg.-Prom. Gas.», hvorav jeg tillater mig at gjengi følgende:

Artiklen begynder med at nævne, at den russiske industri i den senere tid mere og mere er begyndt at søke nye avsætningsmarkeder for sine produkter. Ogsaa i landets indre kan der oparbeides et langt større marked. Ruslands indenrikshandel beløper sig til 8 milliarder rubler og er saaledes 4 gange større end utenrikshandelen.

I begyndelsen av forrige aarhundrede blev Ruslands export anslaat til en værdi av 75 millioner rubler og importen til 52 millioner rubler, medens alene det europæiske Ruslands utenrikshandel i femaarsperioden 1903—1907 opgik til:

	Export. Mill. rbl.	Import. Mill. rbl.	Samlet omsætning. Mill. rbl.
1903	949,7	602,6	1 552,3
1904	955,8	581,8	1 587,4
1905	1 017,9	559,3	1 577,2
1906	1 001,9	624,4	1 626,3
1907	992,0	696,2	1 688,7

Ruslands utenrikshandel er steget meget sterkt siden begyndelsen av forrige aarhundrede. For de 5 aar 1903—1907's vedkommende lar en langsommere stigning sig konstatere, og exporten er i 1907 og 1908 til og med gaat noget tilbake. I 1904 gik den samlede omsætning tilbake, for hvilket den russisk-japanske krig og de derpaa følgende uroligheter bærer skylden. Lignende tilfælde findes oftere i Ruslands handels historie, saaledes i 1831, 1854, 1855, 1876, 1877 og 1892. Krig, misvækst og indre uroligheter virker paa industrien og fremkalder en reduktion av samme. De derpaa følgende aar udmerker sig med en særlig sterk stigning i omsætningen. I 1855 blev exporten reduceret fra 217 mill. rubler til 53 mill. rubler og importen fra 151 til 101 mill. rubler. I 1856 androg exporten til 232 mill. rubler og importen til 180 mill. rubler. Perioden 1861—1870, de store reformers tid, udmerker sig ogsaa ved sterk stigning i handelsomsætningen.

Av de senere aar viser 1906 en stor opgang. Særlig viste stigningen sig ved Ruslands asiatiske grænse. Den samlede omsætning over alle rikets grænser opgik til 1,9 milliard rubler.

Interessant er en sammenligning mellem stigningen av verdenshandelen og Ruslands utenrikshandel. Nedenstaaende tabel viser i enkelte aar verdenshandelen og Ruslands handelsomsætning samt Ruslands procentvise deltagelse i verdenshandelen:

	Verdens-handelen.	Ruslands handel.	Ruslands deltagelse i verdenshandelen.
	Milliarder rubler.		%
1800	2,9	0,11	3,7
1850	8,5	0,26	3,6
1880	28,7	1,07	3,7
1895	33,0	1,24	3,7
1900	41,5	1,34	3,2
1904	47,6	1,66	3,5
1905	54,4	1,71	3,2
1906	55,8	1,90	3,4

Av disse tal sees, at i vedkommende periode er verdenshandelens omsætning i forhold steget mere end Ruslands. I 1900 begynder Rusland mere intensivt at utvikle sin handel, dog ser man ikke i tiden 1904—1905 den store stigning i omsætningen som i verdenshandelen. Ruslands deltagelse i verdenshandelen stillet sig den hele tid mellem 3,7 og 3,2 %.

I 1800 stod Rusland som nr. 6 i verdenshandelen, i 1906 gik landet ned til at bli nr. 8, idet det er traadt tilbake for Belgien og Ostindien.

Særlig liten i sammenligning med andre lande stiller Ruslands utenrikshandel sig, naar omsætningens værdi fordeles pr. indbygger. Saaledes i 1906:

Holland	590 rbl.	pr. indbygger.
Belgien	330 »	»
Storbritannien	191	—
Tyskland	105	—
Frankrike	95	—
Østerrike-Ungarn	48	—
Rusland	13	—

I begyndelsen av forrige aarhundrede beløp Ruslands utenrikshandel sig dog kun til rbl. 2,78 pr. indbygger.

I den internationale handel spiller naturligvis transportmidlerne, særlig handelsflaaten, en meget stor rolle. Efter Bureau Veritas's statistik stillet

antallet av skibe og sammes rumindhold sig for de forskjellige lande som følger:

	Antal skibe.	Rumindhold.
Storbritannien	8 736	10 324 093
Tyskland	1 717	2 286 901
Forenede Stater	971	1 266 610
Norge	1 179	784 857
Frankrike	816	750 847
Japan	786	678 933
Italien	393	579 714
Rusland	615	509 513

Dersom Rusland fremdeles agter at ophjælpe sin utenrikshandel, er det det første, man har at foreta sig, at forøke landets handelsflaate samt at utvide dets jernbanenet.

Bladet slutter med at uttale, at det uten tvil er mulig for Rusland at opnaa en større deltagelse i verdenshandelen.

Spaniens exporthandel.

Chargé d'affaires *K. Wedel Jarlsberg,* Madrid, har indberettet følgende:

Ifølge de statistiske opgaver over Spaniens utenrikshandel i 1907 — den sidste aarsstatistik, som er utgit — hadde den spanske export i nævnte aar en værdi av 991.9 mill. pesetas, mot 937.5 mill. pesetas i 1906. For 1908 foreligger til dato kun foreløbige opgaver, saa man ikke kan opgjøre nogen definitiv statistik for dette aar.

De vigtigste *exportartikler* i 1907 og 1906 var følgende: Mineraler av alle sorter 171.4 millioner i 1907, mot 172.6 i 1906; metaller, 145.3 mill. mot 147.5; tørret frugt, 52.3 mot 43.6; frisk frugt, 87.7 mot 69.3; vin av alle sorter, 66.8 mot 64.4; bomuldstøier, 55.6 mot 44.6; kork, 50.8 mot 44.1; konserverede levnetsmidler, 35.9 mot 46; kvæg, 21.8 mot 22.3; uld og haar i naturlig tilstand, 19.5 mot 16; lær og huder, 19.3 mot 26.9; grønsaker, 17 mot 15.5; sølv i barrer og som mynt, 15.1 mot 5.3; specerier, 13.5 mot 11.8; skotøi, 11.3 mot 9.8; olivenolje, 10.8 mot 18.9; papir, 6.1 mot 7.1; siv til matter (espartogræs), 5.1 mot 4.6; alm. salt, 4.9 mot 4.3; korn, 4.8 mot 6.3; silketøier, 4.8 mot 2; fisk og skaldyr, 4.4 mot 4.2.

Av *malm* exportertes i tons:

	1907.	1906.
Zink	167 107	140 289
Bly	5 634	4 592
Jern	8 635 868	9 272 282
Svovljern . . .	1 335 267	1 077 335
Kobber	1 212 913	1 151 259
Mangan . . .	67 996	89 160

Herav fremgaar altsaa, at exporten av zink,- bly-, kobber- og svovljernmalm har tiltat i 1907, medens exporten av jern- og manganmalm er gaat tilbake siden 1906.

Tørret frugt. Mandelexporten har tiltat, idet den i 1907 var 10 896 tons, mot 8 601 tons i 1906. Exporten av oliven er likeledes gaat fremad (8 098 tons mot 7 630 tons), likesaa rosiner (27 358 mot 20 120 tons). Exporten av hasselnøtter er gaat tilbake, den var i 1906 8 038 tons og i 1907 7 490 tons.

Frisk frugt. Exporten har tiltat betydelig. Saaledes utførtes av citroner i 1907 2 859 tons, mot 2 104 tons i 1906; av appelsiner 469 275 tons mot 392 706 tons; av druer 68 290 tons mot 41 252 tons og av anden frugt 34 626 tons mot 18 787 tons.

Vin. Der konstatertes tilbakegang av exporten av alm. bordvin og tiltagende export av jerez og finere vine. Av bordvine utførtes i 1907 1 123 073 hektoliter mot i 1906 1 295 750 hl.; av jerez 261 506 hl. mot 167 094 hl. i 1906, og av finere vine i 1907 191 091 hl., mot 120 928 hl. i 1906.

Bomuldstøier. Herav exportertes av alle sorter i 1907 6 924 tons og i 1906 6 125 tons.

Konserverede levnetsmidler. Her er en bemerkelsesværdig tilbakegang i exporten, idet der i 1907 utførtes 23 569 tons, mot 26 286 tons i 1906.

Grønsaker. Exporten var meget større i 1907 end i 1906. Under førstnævnte aar utførtes 155 378 tons og under sidstnævnte aar kun 137 185.

Olivenolje. Tilbakegangen i exporten var stor, idet der i 1907 kun utførtes 10 830 tons, mot 18 911 tons i 1906.

Spanien exporterte i 1907 til Tyskland for 59.5 mill. pesetas, mot 47.4 i 1906, til Argentina for 40.3 mot 44; til Belgien for 32 mot 30.9; til Kuba for 63.3 mot 60.5; til Amerikas Forenede Stater for 39.3 mot 35.2; til Filippinerne for 14.2 mot 10.6; til Frankrike for 197.6 mot 176.9; til Storbritannien for 296.4 mot 291.5; til Holland for 53.9 mot 51.6; til Italien for 49.6 mot 42.8. Det er ikke mulig at uttale noget om Spaniens export til Schweiz, da denne foregaar i transit over Frankrike og Holland. Spaniens export til de vigtigere lande har altsaa — naar man bortser fra Argentina — været større i 1907 end i 1906.

De ovenfor meddelte opgaver over værdien av Spaniens export til andre lande er kun tilnærmelsesvis korrekte, idet det ikke altid har været mulig at konstatere, til hvilket destinationssted en utført vare virkelig var bestemt.

Finlands export av træmasse, pap og papir.

Konsul *Chr. Nielsen,* Helsingfors, har meddelt følgende utdrag av en rapport om den finske papirindustri i 1908:

Det er egnet til at vække opmerksomhet, at Finland har bidraget til at avhjælpe Tysklands mangel paa træmasse, da sidstnævnte lands træmasseimport steg fra 19 821 dobb. centner i 1907 til 34 042 d. c. i 1908. Av denne import kom paa Finland alene for december maaned 11 240 d. c., en betydelig kvantitet, naar man tar i betragtning den ogsaa i Finland raadende vandmangel.

Derimot viser Finlands celluloseimport til Tyskland en betydelig mindskning, idet den fra 42 697 d. c. i 1907 er gaat ned til 26 732 d. c. i 1908. Denne mindskning tør tilskrives den almindelige overproduktion av cellulose, der fandt sted i Skandinavien og foranlediget Norge og Sverige til billigere anbud, hvorved importen fra disse lande steg.

Finland har tidligere med hensyn til træpap utøvet en toneangivende indflydelse paa det tyske marked og har med de for sin kvalitet efterspurgte træpapsorter ikke alene foreskrevet priserne, men ogsaa vanskeliggjort de tyske fabrikers avsætning. Imidlertid er ogsaa den finske export av træpap til Tyskland gaat ned, nemlig fra 87 551 d. c. i 1907 til 57 385 d. c. i 1908, hvilket væsentlig turde bero paa, at Tysklands træpapimport i samme tid gik ned fra 215 429 til 158 731 d. c.

Finsk brunt træpapir finder ringe efterspørsel i Tyskland, dette vel nærmest paa grund av, at disse papirsorter erstattes og fortrænges av de billige cellulosepapirsorter.

Angaaende den ved papirfabrikerne i Finland indførte 8 timers arbeidsdag anføres, at dette her

likesom i Amerika har vist sig at være et misgrep, hvorved disse landes papirfabrikation er blit liggende efter i konkurrencen.

Klipfiskmarkedet i Rio de Janeiro i 1908.

Generalkonsul *E. de la Balze* har indsendt følgende oversigt over klipfiskmarkedet i Rio de Janeiro i 1908, sammenlignet med 1907:

Totalimporten i 1908 var . . 113 348 kolli
mot i 1907 . . . . 94 247

Altsaa en forøkelse av 19 101 kolli.

Forbruket i 1908 var . . . . 110 348 kolli
mot i 1907 . . . . . 92 247 »

Saaledes en forøkelse av 18 101 kolli.

Beholdningen fra 1907 var 8 000 kolli, medens beholdningen pr. 31. december 1908 var 11 000 kolli.

Markedets omsætning var:

Beholdning pr. 31. december 1907 8 000 kolli.
Indførsel i aaret 1908 . . . . . 113 348

Tilsammen 121 348 kolli.

Forbruket samme aar var . . . 110 348 »

Beholdning pr. 31. december 1908 11 000 kolli.

Importen var, fordelt pr. maaned, som følger:

	Fra Kanada. Kolli.	Fra andre lande. Kolli.	Fra Norge. Kasser.
Januar . .	3 561	4 807	5 745
Februar .	—	6 673	4 135
Mars . . .	—	5 977	11 835
April . . .	—	5 284	5 570
Mai . . .	—	664	4 629
Juni . . .	—	1 100	2 654
Juli . . .	—	1 492	6 513
August . .	—	405	3 901
September	—	700	5 587
Oktober. .	—	1 055	4 410
November.	—	2 634	6 281
December .	3 680	6 377	7 379
Ialt	7 241	37 168	68 939

Omsætningen var regelmæssig til følgende detaljpriser i de forskjellige maaneder:

	Kanada. Fater og kasser.	Norge. Kasser.
Januar	47—51 milreis.	40—44 milreis.
Februar	47—50 —	48—50 —
Mars	42—49 —	42—49 —
April	35—47 —	35—42 —
Mai	35—47 —	40—43 —
Juni	36—46 —	39—42 —
Juli	30—45 —	40—42 —
August	34—45 —	39—41 —
September. . . .	32—44 —	37—39 —
Oktober.	28—40 —	37—38 —
November. . . .	34—40 —	37—39 —
December	35—43 —	35—38 —

1 milreis = 15 d.

Indførsel i de sidste 4 aar:

1907. . . . 94 247 kolli 1905. . . . 89 687 kolli
1906. . . . 94 516 — 1904. . . . 80 611 —

Trælastmarkedet i London.

Generalkonsul *P. Ottesen,* London, har indberettet følgende:

De i min forrige indberetning nævnte priser, £ 8.15.0 à £ 8.17.6 for 7/8 × 6 «unsorted red» holder sig med en noget fastere tendens. Likesaa er 2 × 4 «scantlings» fastere end tidligere, idet der selv for mindre anseede merker er kjøpere til £ 7.0.0 for «unsorted red».

Tilførslen er fremdeles ringe, og beholdningerne i dokkerne gaar, som det vil sees av nedenstaaende opgaver, stadig nedover. Til nedgangen i beholdningerne har endel ikke ubetydelige skibninger av trælast herfra til Messina og andre av jordskjælvet i Syditalien hjemsøkte steder bidraget. Det beregnes, at ca. 4 000 standards er medgaat hertil.

Beholdningerne i dokkerne av «prepared boards» utgjorde:

Pr. ult. februar 1909 . . . 5 611 000 stkr.
—»— 1908 . . . 7 015 000 »
—»— 1907 . . . 6 555 000 »

Leveringerne fra dokkerne av «prepared boards utgjorde i de to første maaneder

av 1909 . . . 1 701 000 stkr.
1908 . . . . 1 916 000 »
1907 . . . . 1 980 000 »

I februar maaned utgjorde leveringerne herav respektive 914 000 stkr., 1 082 000 stkr. og 933 000 stkr.

Klipfiskmarkedet i Bordeaux. De franske torskefiskerier.

Konsul *Halfdan Hartmann*, Bordeaux, har meddelt følgende:

Som henhørende til *2det bankfiske* utveiedes i februar maaned yderligere 1 ladning paa 165 651 kg., der bringer det hittil ankomne kvantum av dette fiske op til 22 591 539 kg., fordelt paa 138 fartøier.

Exporten var i februar som følger:

Til Spanien . . . . . 348 150 kg.
» Italien . . . . . 502 700 »
Algier . . . . . 119 840 »
Martinique og Guadelupe 127 162 »
andre lande . . . . . 240 841 »

Ialt 1 338 693 kg.

Utførslen i 1908 i februar var kun 835 460 kg. Der er al sandsynlighet for, at den livlige forretning paa grund av fasten ogsaa kommer til at fortsætte mars maaned ut. Den forøkede export har selvfølgelig ogsaa utøvet sin indflydelse paa priserne, og der noteres nu frcs. 32/34 pr. 50 kg. for tørret vare med tendens til yderligere stigning.

Indførslen av landbruksprodukter fra Danmark.

Generalkonsul *Carl Norstrand,* Kjøbenhavn, har meddelt følgende opgave over utførslen av landbruksprodukter fra Danmark til Norge i februar 1909:

123 tdr. saltet flesk, 183 tdr. saltet kjød, 278 600 kg. okse- og kalvekjød, 150 kg. ferskt faarekjød, 400 kg. ferskt flesk, 16 kasser egg, 16 900 kg. svineprodukter etc., 208 stkr. levende hornkvæg, 2 heste.

Nævnte partier ferskt kjød og flesk er utført saaledes: 1 513 okse-, 128 kalve-, 7 faare- og 3 svinekroppe.

Modernisering av Ruslands havne.

Indberetning fra fung. generalkonsul *Nicolai Classen-Smith*, St. Petersburg.

I det russiske handelsministerium behandler man ifølge «Retsch» for tiden spørsmaalet om en modernisering av rikets havne. Ministeren har hovedsagelig sin opmerksomhet henvendt paa 5 havne, av hvilke dog særlig Odessa og Libau skulde bli saaledes indrettet, at de kommer fuldt paa høide med utlandets bedste havne.

Handelsministeren mottog den 10. ds. en deputation fra Odessas børskomité og erklærte ved denne leilighet, at han ikke tvilet paa gjennemførelsen av sine planer, dog maatte utenlandsk kapital delvis benyttes, likesom ogsaa havneavgifterne maatte forhøies.

Kanalen Riga—Sortehavet.

Fung. generalkonsul *Nicolai Classen-Smith*, St. Petersburg, har indberettet, at da der fra norske ingeniører indløper forespørsler om ansættelse ved de paatænkte kanalarbeider mellem Riga og Sortehavet, vil han ikke undlate at meddele, at ansøgninger om saadan ansættelse bør rettes til: «Hydrotechnische Abtheilung des Ministeriums der Wegekommunikationen, Herrn Ingenieur S. P. Maksinoff, St. Petersburg.»

Generalkonsulen tilføier imidlertid, at han ikke har nogen videre tro paa muligheten av en gjennemførelse av denne plan — ialfald ikke i en overskuelig fremtid —, idet der ikke er nogen utsigt til, at den russiske regjering kan eller vil bevilge midler til et saadant tvilsomt kjæmpeforetagende, likesom man vistnok heller ikke vil tillate, at kanalens bygning overdrages til utenlandske kapitalister.

Exporttold paa props og cellulosekub i Finland.

Konsul *Chr. Nielsen*, Helsingfors, har indberettet følgende:

For at motvirke den overhaandtagende hugst av smaavirke og dermed i forbindelse staaende uthugning av skogen har den finske sagbrukseierforening indgit en ansøkning til senatet, gaaende ut paa, at alt smaat furu- og granvirke (rundvirke), der utføres fra landet, maa bli belagt med en passende exporttold, der ikke burde være under 2 mark pr. kubikmeter.

Tillike ansøkes om ophævelse av den saakaldte «sågningsafgift».

Projekteret frihavn i Libau.

Fung. generalkonsul *Nicolai Classen-Smith*, St. Petersburg, har meddelt følgende:

Efter statistikken blir der til de russiske Østersjøhavne aarlig indført ca. 20 millioner pud kolonialvarer til en værdi av ca. 120 millioner rubler. Gjennem oprettelse av en russisk frihavn vilde prisen paa kolonialvarer gaa ned og derved ogsaa forbruket og toldindtægterne stige. En saadan frihavn vilde endvidere bevirke, at centralpunktet for landets kolonialvarehandel vilde bli forflyttet fra Bremen og Hamburg til Rusland. «Torg.-Prom. Gas.» finder, at Libau er den by, der egner sig bedst hertil, idet skibsfarten her av samtlige russiske Østersjøhavne er mindst hindret av is, likesom havnen er tilgjængelig for skibe med et dypgaaende av op til 27—28 fod. Libaus kommunestyre projekterer anlæg av en frihavn av byens egne midler uten statssubsidier. Et utkast til bestemmelser om frihavnen samt et projekt over dens anlæg er allerede utarbeidet og forelagt handelsministeren til sanktion.

Sibirisk trælast.

Indberetning fra fung. generalkonsul *Nicolai Classen-Smith*, St. Petersburg.

I den sidste tid har sibirisk trælast, der er tilført markedet i Hull, blit meget omtalt. Man haaber paa en stor avsætning, idet sibirisk trælast fuldkommen erstatter kanadisk, av hvilken importen falder meget kostbar. Den sibiriske harpiksfuru er mørkere end den gule kanadiske, men til gjengjæld er sibirisk billigere. Exportørerne forlanger nu ca. £ 20.— pr. standard leveret Hull, dog kjøper importørerne endnu kun meget forsigtig.

Man mener, at tilbudet av sibirisk trælast i ethvert tilfælde vil reducere priserne paa kanadisk vare.

Omfattende international utstilling i Turin.

Indberetning fra generalkonsul *Axel Conradi*, Genua.

Konsulen i Turin har i sin tid meddelt, at der fra april til oktober 1911 i Turin vil bli avholdt en international utstilling av akerbrukets og industriens produkter, hvilken i det hele skal gi uttryk for det økonomiske og sociale liv i følgende punkter:

a. Børns beskyttelse og bistand, utdannelse og oplærelse; skoler, laboratorier m. m. til perfektionering, sportsøvelser.
b. Instrumenter, apparater og processer for videnskaperne, pressen, fotografering, karter, præcisionsinstrumenter, meteorologi.
c. Almindelig mekanik, motorer, hydrauliske maskiner, damp- og explosivmaskiner, transmissioner, apparater og maskiner til bearbeidelse av træ, jern etc.
d. Elektricitet, elektroteknik, elektrokemi, telegrafi, telefoni.
e. Transportmidler, almindelige veie, jernbaner, taugbaner, sjø- og flodskibsfart, luftfart, posttjenesten, broer, tunneller, havne etc.
f. Sportindustri og sport.
g. Moderne byer, offentlige og private huse, skoler, hospitaler, theatre, boligers hygiene, dekoration, musikalske instrumenter.
h. Næringsmidler og næringsindustri, melstoffe, bakerier, ysterier, konserver, oljer, vin, øl og andre drikkevarer.
i. Forstvæsen, skoge, jagt og fiskeri.
l. Akerbrug og maskiner.
m. Extraktive og kemiske industrier, grubevæsen.
n. Textil- og klædningsindustri, lær, uhre, guldsmedarbeide, kautschuk, børster etc.
o. Aviser og trykningskunst, papirindustri, grafisk kunst, typografi, litografi etc.
p. Socialøkonomi, forsørgelsesindretninger, kooperative associationer for kredit, arbeide og konsumtion, industrielle og arbeidsforeninger.
q. Indre og yttre kolonisation, produkter bestemt til export.
r. Statens forsvar, Det røde Kors og sanitetsmateriel.

Anmeldelser til de lokale komitéer om deltagelse maa indsendes før 31. mars 1910.

Generalkonsulatet vil paa henvendelse søke at skaffe interesserede trykte programmer etc.

KONSULATBERETNINGER

UTGIT AV UTENRIKSDEPARTEMENTET MED BISTAND AV NORGES OPLYSNINGS-KONTOR FOR NÆRINGSVEIENE

Nr. 14. | Ukeutgaven. | 3. april 1909.

«Konsulatberetninger» utkommer i to utgaver, en ukeutgave og en maanedsutgave. Kan bestilles ved alle postanstalter, i Kristiania i «Farmand»s expedition, Toldbodgt. 31. Abonnementspris for uke- og maanedsutgaven tilsammen kr. 3.00 pr. aar og for utenbysboende porto 20 øre.

Henvendelser til norske legationer eller konsuler bør adresseres, ikke til embedets chef eller personale, men til selve legationen eller konsulatet paa stedet.

Indhold:

Side

Kanadas bergverksdrift og den dermed forbundne industri i 1908 53
Exporten til Argentina 54
Planlagt fiskeriutstilling i Riga 56
Den spanske hermetikindustri 56

Kanadas bergverksdrift og den dermed forbundne industri i 1908.

Indberetning fra konsul *Arvid Jacobsen,* Montreal.

Det kanadiske departement for bergverksdrift og geologi har netop utgit en summarisk statistik over landets produktion av metaller, mineraler og den dermed forbundne industri i aaret 1908. Nedenstaaende utdrag av denne rapport antages at ville være av interesse:

Kanadas produktion i 1908.

Metaller:		Kvantitet.		Værdi.
Kobber	lbs.	64 361 636	$	8 500 885
Guld			-	9 559 274
Rujern av kanadisk malm	tons	99 420	-	1 664 302
Rujern av importeret malm	»	531 415	-	6 446 892
Bly	lbs.	45 725 886	-	1 920 487
Nikkel	»	19 143 111	-	8 231 531
Sølv	oz.	22 070 212	-	11 667 197
Mineraler:				
Asbest	tons	65 534	-	2 547 507
Kul	»	10 904 466	-	25 567 235
Gips	»	417 755	-	591 828
Kalksten	»	418 661	-	289 705
Glimmer			-	191 602
Svovlkis		39 611	-	157 438
Bygningsmaterialer:				
Portland-cement (solgt)	brls.	2 665 289	-	3 709 063
Kloakrør			-	514 042
Diverse bygningsmaterialer, som mursten, kalk, skifer, taksten m. v.			ca. -	8 500 000

Værdien av Kanadas samlede produktion utgjorde i 1908 . . . . . $ 87 323 849
mot i 1907 . . . . . - 86 842 766
i 1906 . . . . . $ 80 000 000
i 1905 . . . . . - 69 000 000
i 1904 . . . . . - 60 000 000

I kvantitet er produktionen i 1908 adskillig større end i 1907, men de lave priser paa metalmarkedet har bevirket, at der for totalværdiens vedkommende kun er en ubetydelig stigning.

Nedennævnte mineraler og mineralske produkter viser den største stigning i værdi fra fjoraaret: guld med $ 1 176 494, sølv med $ 3 318 538, kul med $ 1 185 393 samt asbest med $ 62 739. Nedgang i værdi viser: kobber med $ 2 806 484, rujern (av kanadisk malm) med $ 318 005, bly med $ 621 599 samt nikkel med $ 1 303 869.

Sølv. Det er antat, at Kanadas produktion av sølv i 1908 ialt androg til 22 070 212 uncer, mot 12 779 799 uncer i 1907, eller en økning av ca. 72 %. Paa grund av de lavere sølvpriser i 1908 viser totalværdien imidlertid kun en økning av ca. 40 %. Den alt overveiende del av Kanadas sølv kommer fra provinsen Ontario fra «Cobalt»-distriktet. Hvis produktionen av sølv i Kanada vokser i samme maalestok som hittil, vil landet snart indta en ledende stilling i denne vare. Allerede for 1908 kommer Kanada som nr. 3, efter Mexiko og de Forenede Stater.

Kobber. Produktionen av kobber androg i 1908 til 64 361 636 lbs., eller en stigning fra 1907 av ca. 14 %. Økningen falder for en væsentlig del paa de nye kobberminer i Britisk Kolumbia.

Nikkel. Næsten hele Kanadas nikkelproduktion kommer fra de bekjendte miner i Sudbury-distriktet. Siden 1906 har produktionen ikke væsentlig øket. Malmen smeltes til en legering, som indeholder 77 til 80 % av kombineret nikkel-kobber og exporteres i denne tilstand til Storbritannien eller Staterne.

Jernmalm. Produktionen av jernmalm i Kanada i 1908 var 203 490 tons til en værdi av ca. $ 486 857 (ved minerne), mot i 1907 312 496 tons til en værdi av $ 666 941. Næsten ingen kanadisk malm blev exporteret i 1908.

Rujern. Totalproduktionen i 1908 av rujern (av kanadisk og importeret malm) utgjorde 630 835 tons til værdi $ 8 111 194, mot i 1907 651 962 tons til værdi $ 9 125 226.

Der blev anslagsvis anvendt 219 266 tons kanadisk og 1 051 445 tons importeret malm.

Staal. En oversigt fra 8 kompanier viser en totalproduktion i 1908 av 588 763 tons til værdi $ 9 233 602, mot i 1907 706 982 tons til værdi $ 15 612 590.

I 1908 blev der for fabrikation av jern og staal betalt i statssubvention $ 1 998 283, mot $ 2 305 295 i 1907.

Kul og koks. Produktionen av kul i 1908 utgjorde 10 904 466 tons til værdi $ 25 567 235 — en stigning fra 1907 av ca. 5 %. Provinsen Nova Scotia utvinder 59 %, Saskatchewan og Alberta 19 % og Britisk Kolumbia ca. 21 % herav.

Portlandcement. 23 cementfabrikker var i virksomhet i Kanada i 1908, hvorav 15 i provinsen Ontario. Den samlede produktion var 3 495 961 brls., mot 2 491 513 brls. i 1907, eller m. a. o. en stigning av ca. 40 %.

Av denne produktion blev — som ovenfor angit — kun avhændet 2 665 289 brls. til en værdi av $ 3 709 063, medens differencen ved aarets slutning haddes paa lager.

Importen av Portlandcement av fremmed fabrikat androg til 1 600 934 cwts. til værdi $ 530 209.

Der exportertes kun et meget ubetydelig kvantum cement fra Kanada. Forbruket motsvarer derfor den indenlandske produktion plus importen.

Exporten til Argentina.

Minister *S. A. Christophersen,* Buenos Aires, har meddelt følgende specificerede opgave over de varer, der blev importeret til Argentina fra Norge og Sverige i aaret 1907:

		Fra Sverige:		Fra Norge:	
		Kvantitet.	Værdi i $ guld.	Kvantitet.	Værdi i $ guld.
Ansjos	Kg.	—	—	163	24
Røkesild i kasser	»	336	101	905	271
Do. i dunker	»	160	32	—	—
Almindelig klipfisk	»	—	—	2 076 857	290 761
Benløs klipfisk	»	—	—	223 620	44 724
Kaviar	»	—	—	94	122
Kondenseret melk	»	1 020	285	1 010	283
Fiskekonserver	»	29	10	368	129
Saltet sild	»	—	—	7 525	1 129
Tørfisk	»	—	—	153 147	21 431
Ost	»	2 300	920	—	—
Sardiner	»	105	26	160	64
Konfekt etc.	»	365	183	40 753	10 189
Brændevin	Dusin flasker	12	36	—	—
Øl paa flasker	»	40	72	—	—
Punsch	»	129	323	—	—
Surkaal	Kg.	—	—	740	172
Chokoladepulver	»	—	—	85	85
Stivelsesstoffe	»	—	—	1 010	176
Mineralvand	Dusin flasker	—	—	2 100	1 890
Færdige klær	Kasser	—	—	1	15
Baand	Kg.	49	833	—	—
Possementarbeider	»	130	910	—	—
Forarbeidede bomuldsvarer	Kasser	1	41	7	679
Bomuldsundertrøier	»	—	—	2	7
Sækkestrie	Kg.	476	71	—	—
Taugverk	»	152	61	—	—
Træfibrer	»	—	—	180	72
Torskelevertran		2 941	588	2 557	511
Oljer til medicinsk bruk		856	171	—	—
Kulsyre		134	20	—	—
Tjære		44 198	2 652	1 596	96
Stearinlys		—	—	2 700	810
Kalciumkarbid	»	115 015	6 900	—	—
Klorsur kali	»	18 284	2 743	—	—
Tør osteløpe	»	623	1 558	—	—
Træfyrstikker	»	36 266	18 133	—	—
Tilberedte medikamenter	Kasser	1	43	—	—
Træmasse	Tons	2 335	70 049	73 650	4 419
Bordsalt	Kg.	—	—	341	10 230
Parfumer	Kasser	4	456	—	—
Krudt, løst og i patroner	Kg.	4 557	3 190	—	—
Farmaceutiske produkter og substanser	Kasser	4	418	—	—
Kemiske produkter og substanser	Kg.	1 360	1 360	—	—
Tørre farver	»	5 600	280	—	—
Forskjellige slags lister	»	457	128	—	—
Fabrikater av træ	Kasser	457	47 285	12 200	244
Kassebord	Kg.	584 900	23 396	49	5 000
Trækasser	Stkr.	115 200	21 304	124 550	4 982
Iskasser	»	3	12	—	—
Møbler	Kasser	20	1 536		
Pianoer	Stkr.	1	150		

		Fra Sverige:		Fra Norge:	
		Kvantitet.	Værdi i $ guld.	Kvantitet.	Værdi i $ guld.
Pap	Kg.	593 187	38 901	21 000	5 906
Avispapir	»	1 233 006	73 981	5 100	306
Indpakningspapir	»	38 843	3 107	27 718	1 663
Skrivpapir	»	12 326	1 849	—	—
Toiletpapir	»	500	150	—	—
Papir for verker		138 949	20 842	342	27
Silkepapir		4 580	1 832	—	—
Tapeter		8 066	2 033	—	—
Litografier		200	50	8 500	1 275
Kontorbøker	»	—	—	38	10
Knivslirer	»	13	8	—	—
Staal i stænger og plater	»	15 950	1 595	—	—
Spiker	»	57 276	11 280	9	6
Jern i stænger og plater	»	126 864	2 563	—	—
Forarbeidet jern	»	457	46	—	—
Vaaben	Kasser	2	132	—	—
Fabrikater av jern og staal	Pakker	85	6 666	39 975	7 995
Kjøkkenartikler	Kasser	49	4 711	2	180
Ambolter	Kg.	42 824	6 424	—	—
Hængsler	»	30 578	4 740	—	—
Pumper	»	2 689	620	—	—
Trosser av galvaniseret traad	»	1 636	360	—	—
Jernkjættinger	»	9 000	720	—	—
Dampkjedler	Stkr.	12	1 891	—	—
Hængelaaser	Kg.	318	127	—	—
Laaser	»	53	19	—	—
Komfürer, ovner og kaminer	»	7 600	1 336	—	—
Kniver	Kasser	52	5 491	—	—
Sæletøier	Kg.	505	65	—	—
Økser	»	1 438	504	—	—
Verktøi	Kasser	2	191	—	—
Filer	Kg.	5 574	2 230	—	—
Nøkler	»	36	18	—	—
Engelske nøkler	»	697	348	—	—
Symaskiner	Stkr.	18	108	—	—
Forskjellige slags maskiner	Kg.	431 954	42 523	1	41
Hammere	»	509	102	—	—
Motorer	Stkr.	7	2 012	—	—
Barberkniver	Dusin	93	558	—	—
Slaaer	Kg.	350	58	5 294	982
Smæklaaser	»	62	25	—	—
Strykejern	»	1 714	256	—	—
Reservedele for maskiner	Pakker	50	4 871	—	—
Sager	Kg.	774	685	—	—
Sakser	»	82	110	—	—
Dreierbænker	»	4 381	890	—	—
Bly i stænger og plater	»	7 280	728	—	—
Fabrikater for gas, elektr. lys og petroleum	»	6 466	5 916	56	10

Desuten indførtes fra Norge:

		Kvantitet.	Værdi $ guld.
Petroleum	Kg.	1 074	967
Sættepoteter	»	17 000	680
Kløverfrø	»	75	38
Lægtere	Stkr.	1	35
Slipestener	Kg.	870	35
Telefonapparater	Stkr.	454	3 178
Materiel for telegraf	Kasser	46	4 658
Diverse			3 468

Den samlede import fra Norge opgik til en værdi av $ 429 984 guld.

Desuten indførtes fra Sverige:

		Kvantitet.	Værdi $ guld.
Ildfast mursten	Tusen stkr.	125	2 500
Gulvbord	Kvadratmeter	251	753
Furulast	Kubikmeter	714	12 922
Granlast	»	401	5 599
Cement	Tons	510	5 606
Bjælker og søiler av jern	Kg.	472	38

		Kvantitet.	Værdi $ guld.
Traad og kabler for elektriske ledninger	Kg.	121	128
Telefonapparater	Stkr.	1 075	7 445
Dynamoer og elektriske motorer	Kg.	747	224
Elektrisk materiel	Kasser	13	1 273
Materiel for telefoner	»	13	1 748
Elektriske maalere	Stkr.	2	24
Elektriske batterier	Kg.	35	9
Fabrikater av guttaperka og kautschuk	Pakker	1	43
Gummislanger	Kg.	1 655	1 021
Børster	Dusin	5	10
Postpakker	Kasser	1	45
Malerkoster og pensler	Kg.	296	296
Kontorrekvisita	Kasser	1	3
Diverse		15	1 582
Fabrikater av kobber og messing	Kg.	1 494	1 214
do. av blik	»	440	154
do. av tin og bly	»	27	22
Vegter		150	8
Rør av kobber og messing		9	4
Vandkraner av messing		135	122
Laaser av messing		6	9
Mathematiske, optiske, fysiske og kirurgiske instrumenter	Kasser	4	227
Ploger	Stkr.	10	60
Spader og haker	Kg.	332	60
River	»	39	8
Jernbanemateriel	—	—	740
Brosten	Tons	112	280
Asbest	Kg.	20	9
Kaolin	»	10 300	123
Slipestener	»	2 648	123
Kantsten for fortaug	Lop. m.	100	145
Ildfast ler	Kg.	87 800	1 054
Kridt		171 000	2 565
Fabrikater av glas	Kasser	1	3
Glassprøiter	Dusin	4	59
Lygter	»	1 640	890
Lamper av glas, krystal, stentøi og porcellæn	Kasser	2	125
Glødehætter	Stkr.	23 474	1 408
Lerfliser	Tusen stkr.	10	170
Jernrør	Kg.	1 180	188

Den samlede import fra Sverige opgik til en værdi av $ 511 119 guld.

Planlagt fiskeriutstilling i Riga.

Minister *N. Prebensen,* St. Petersburg, har indberettet følgende:

I norske aviser indeholdtes nylig meddelelse om en fiskeriutstilling, som efter initiativ av den livlandske fiskeriforening skulde aapnes i Riga i september d. a., og i hvilken det antoges at være av interesse for Norge at delta.

Paa foranledning av disse pressemeddelelser har legationen fra konsulen i Riga indhentet nærmere underretning om saken, hvorav fremgaar, at den heromhandlede utstilling endnu befinder sig paa forberedelsernes standpunkt, og at der i ethvert fald ikke blir nogen saadan av iaar. Efter hvad sekretæren for nævnte forening paa forespørsel har meddelt konsulen, er det imidlertid tanken at søke en fiskeriutstilling avholdt i Riga i juli 1910, i hvilken anledning foreningen netop i disse dage har indsendt andragende til det russiske landbruksministerium om statsbidrag til realisation av denne plan, likesom der samtidig er ansøkt om tilladelse til at la de til Østersjøen grænsende stater opfordre til deltagelse i den saaledes paatænkte utstilling. Efter sekretærens uttalelser vil det i tilfælde selvfølgelig være av stor interesse, om ogsaa Norge vilde ta del deri, hvad der efter hans mening eventuelt ikke kunde være noget iveien for. Men et andet spørsmaal er det, tilføiet sekretæren, hvorvidt det fornødne bidrag fra det offentliges side til en saa stort anlagt utstilling vilde kunne paaregnes.

Den spanske hermetikindustri.

Chargé d'affaires *K. Wedel Jarlsberg,* Madrid, har meddelt følgende:

Den spanske hermetikindustri har utviklet sig betydelig i de sidste aar. I Aragonien, Rioja, Galicien, Astrurien, Andalusien, saavelsom i Madrid tilvirkes hermetik, som skal være meget velseet paa de utenlandske markeder.

For at fremme denne industrigren er der nu utfærdiget en kgl. forordning av 18. f. m., hvori bestemmes, at spanske hermetikexportører indtil videre og under visse betingelser kan erholde restitueret den told, de har erlagt for utenlandsk blik, som atter, i form av hermetikboxer, beviselig gaar ut av landet.

KONSULATBERETNINGER

UTGIT AV UTENRIKSDEPARTEMENTET MED BISTAND AV NORGES OPLYSNINGS-KONTOR FOR NÆRINGSVEIENE

Nr. 15. | Ukeutgaven. | 10. april 1909.

«Konsulatberetninger» utkommer i to utgaver, en ukeutgave og en maanedsutgave. Kan bestilles ved alle postanstalter, i Kristiania i «Farmand»s expedition, Toldbodgt. 31. Abonnementspris for uke- og maanedsutgaven tilsammen kr. 3.00 pr. aar og for utenbysboende porto 20 øre.

Henvendelser til norske legationer eller konsuler bør adresseres, ikke til embedets chef eller personale, men til selve legationen eller konsulatet paa stedet.

Indhold:

	Side
Utenlandske handelsreisende i Danmark	57
Fest- og helligdage i utlandet i 1909	58
Det nye dokanlæg i Garston	60
Forslaget til utvidet subvention til amerikanske ocean-postdampskibe forkastet av repræsentanthuset	60
Utstilling for ride-, kjøre- og motorsport	60
Forandring i reglerne for navigeringen paa Schelde	60
Havneforholdene i Callao	60
Jordskjælvets indflydelse paa skibsfartsforholdene i Messinastrædet	60
Nedsættelse av tonnageavgifterne i kubanske havne	60
Russisk minetømmer	60
Toldbehandling i svenske uthavne	60
International bryggeriutstilling	60

Utenlandske handelsreisende i Danmark.

Generalkonsul *Carl Norstrand,* Kjøbenhavn, har meddelt følgende utdrag av de i Danmark gjældende bestemmelser om utenlandske handelsreisende:

Almindelge betingelser for virksomhetens utøvelse. Fremmede handlende eller handelskommissionærer, der indfinder sig i kongeriket, er uberettiget til at falbyde eller avhænde varer andetsteds end i Kjøbenhavn og i kjøbstæderne.

De kan derhos ikke falbyde eller avhænde varer til andre end dem, der er berettiget til at drive kjøbmandshandel en gros eller en detail, samt til fabrikanter, haandverkere eller andre næringsdrivende.

Likesom de til kjøbmænd dog kun maa avhænde saadanne varer, hvormed enhver av disse er berettiget til at handle, saaledes maa de til fabrikanter, haandverkere og andre næringsdrivende kun avhænde saadanne varer, som disse behøver til sin næringsdrift.

Likeledes skal de være uberettiget til at avhænde varer i mindre partier end dem, som det er tillatt grosserere at sælge (gjerne ikke under 40 kr.).

I enhver kjøbstad, hvor den fremmede vil utføre handelsforretninger, skal han forinden forevise det meddelte adgangsbevis, saavel for toldkammeret som for vedkommende politiembedsmand, av hvilke myndigheter det uten betaling viseres.

Adgangsbeviset. Den fremmede handlende eller handelskommissionær skal for vedkommende toldembedsmand paa det første toldsted, hvortil han fra utlandet ankommer, fremlægge e n t e n attest fra øvrigheten paa den reisendes hjemsted, indeholdende oplysning om saavel hans navn som om, hvorvidt det er for egen eller for andres, og i sidste fald for hvilke handlende eller fabrikanters, regning han agter at handle, e l l e r en for ham av det paagjældende firma utstedt fuldmagt, hvis underskrift maa være attesteret av den stedlige øvrighet, eventuelt ved notarialattest, naar denne er legaliseret av det danske konsulat paa det utenlandske sted, medens et herværende konsulats legalisation av firmaets fuldmagt ikke kan træde i stedet.

(I praxis forlanges øvrighetsattester ikke legaliseret, medmindre deres form eller indhold maatte frembyde særlig anledning til tvil. Attest fra den paagjældende danske konsul kan ikke træde i stedet for øvrighetsattest.)

Av toldkammeret paa bemeldte sted meddeles ham derefter et adgangsbevis, der, forinden det benyttes, bør forevises for vedkommende politiembedsmand, som uten betaling har at paategne samme.

Ogsaa saadanne handelsreisende, som blot besøker de paa Kjøbenhavns frihavns terræn hjemmehørende firmaer, er nødsaket til at løse adgangsbevis.

Adgangsbeviset gjælder i et aar fra utstedelsens datum og kan efter aarets utløp ombyttes med et nyt, der likeledes gjælder for 1 aar og meddeles av toldkammeret der, hvor vedkommende da opholder sig.

Saafremt den av et fremmed handelshus eller fabrikant antagne handelsreisende ikke kan benytte det ham meddelte adgangsbevis for den hele tid, hvori det er gjældende, og det godtgjøres, at omstændigheterne har gjort en anden handelsreisendes antagelse fornøden, vil der efter derom til generaltolddirektoratet indgit ansøgning, skrevet paa stemplet papir til 65 øre, bilagt med de fornødne bevisligheter, som begrunder ombytningen og legitimerer efterfølgeren, samt det meddelte adgangsbevis gratis kunne erholdes et nyt adgangsbevis for den tilbakeværende del av aaret, lydende paa den senere antagne handelsreisendes navn.

Overførelsen av adgangsbeviset kan kun ske en gang, og hvis overførelsen finder sted til en dansk handelsreisende, vil dette kunne ske uten den omhandlede legitimation, naar det blot ved forevisning av korrespondance godtgjøres, for hvis regning den paagjældende danske person har til hensigt at reise.

Er et adgangsbevis gaat tapt, utstedes av toldvæsenet som erstatning herfor et til 65 øre stemplet bevis.

Repræsenterer en reisende yderligere et 2det, 3dje eller flere firmaer, maa han for hvert af disse løse et tillægsbevis. Selv for det tilfælde, at det første adgangsbevis av en eller anden grund maatte ophøre at virke før den tid, da dets gyldighet ellers utløper, har allikevel den paagjældende reisende ret til at løse tillægsbevis, saa længe den oprindelige gyldighetsfrist for det første adgangsbevis løper.

For et saadant adgangsbevis, og for hver gang det fornyes, erlægger den paagjældende, saafremt han vil utføre handelsforretninger alene for egen eller kun for ét handelshus eller én fabrikants regning, et gebyr av 160 kr., men reiser han for flere handlende eller fabrikanters regning, da skal der for hver av disse endvidere betales 80 kr.

Straf for overtrædelse. Har nogen utført handelsforretninger i en kjøbstad, forinden adgangsbeviset er forevist for vedkommende politiembedsmænd og toldvæsen, ilægges han en mulkt av 16 kr.

Gjør nogen sig skyldig i anden overtrædelse av de gjældende forskrifter, skal den paagjældende foruten den straf, som han for uberettiget handel samt for overtrædelse av toldanordningen maatte være hjemfalden til, samt foruten at betale den ikke erlagte avgift, saafremt en saadan burde være erlagt, endvidere bøte, første gang 64 kr., anden gang 96 kr., tredje gang 128 kr. Gjør nogen sig fjerde gang skyldig i saadan overtrædelse, taper han, foruten paany at ilægges en mulkt av 128 kr., ret til at reise for at falbyde eller avhænde varer i kongeriket, og blir, saafremt han er utlænding, ved politiets foranstaltning at utføre av landet.

Bestemmelsernes anvendelse paa indlændinger. De foranførte bestemmelser skal likeledes være anvendelige paa indlændinger, forsaavidt de reiser om for at faldbyde og avhænde varer for fremmed regning, og de skal erhverve det fornødne adgangsbevis ved det toldsted, hvor de er bosatte.

Indenlandske kjøbmænd behøver ikke at løse adgangsbevis, naar de selv eller gjennem reisende falbyder eller sælger utenlandske varer, saaledes at kjøperen kun har at holde sig til den indenlandske kjøbmand, medens det utenlandske hus skal være ham uvedkommende, i hvilken henseende det er uten betydning, om varerne leveres direkte fra utlandet, eller fakturaen paa varerne utstedes av den utenlandske avsender eller den indenlandske sælger o.s.v.

Sker derimod handelen paa en saadan maate, at kjøperen ved forretningens videre avvikling udelukkende har at holde sig til det utenlandske hus, maa der løses adgangsbevis, uanseet om varerne faktureres av den ene eller den anden.

Pladshandel. Naar en dansk for fremmed regning sælger eller utbyder varer indenfor det omfang, i hvilket han ifølge sin næringsadkomst har ret til at drive handel, utkræves intet adgangsbevis. I dette tilfælde kan varerne effektueres saavel for konsignationslager som direkte.

Distancehandel. Heller ikke kræves adgangsbevis, naar en dansk kjøbmand fra sit bosted utbyder varer og avslutter handel med andetstedsboende uten selv at bereise eller la landet bereise ved agenter.

Pladsagentur. Endelig er det ufornødent for den danske handelsagent ved utførelsen av agentur for et utenlandsk firma uten forevisning av handelsprøver at løse adgangsbevis, naar andre kjøbstæder her i landet ikke bereises, men virksomheten utføres paa pladsen.

Toldbehandling av vareprøver. Medfører den reisende vareprøver, maa disse paa anordnet maate fortoldes. Ved utførsel tilbagebetales tolden paa følgende betingelser:

1. Det maa ved indførslen angives, at prøverne er bestemt til igjen at utføres.

2. Prøverne maa nøie beskrives med hensyn til art, stykkeantal og kjendetegn m. v. og ved en efter omstændigheterne mere eller mindre summarisk specifikation, der optages i eller vedheftes toldkvitteringen.

3. Vareprøverne kan indføres og gjenutføres ved samtlige landets toldsteder, men utførslen maa finde sted inden 4 maaneder.

4. Ved utførslen maa fremlægges en skriftlig tilstaaelse for, at de prøver, som utføres, er identiske med de indførte, og tolden tilbakebetales kun, forsaavidt der ved utførslen findes det samme antal som ved indførslen. I tilfælde av mangel tilbagebetales altsaa ingen told for den øvrige del.

5. De toldavgifter, som erholdes refunderet, kan hæves hos toldvæsenet inden 4 uker efter utførslen.

6. Deklaration angaaende utførsel maa forsynes med stempel til 65 øre.

Prøver og modeller av enhver art, der ikke er tjenlige til andet bruk, er toldfri. Det overlates til de enkelte toldembedsmænd efter de foreliggende omstændigheter at bestemme, om de dem foreviste varer kan siges at fyldestgjøre de fordringer, der betinger toldfrihet.

Varer, der i sig selv ikke fyldestgjør de betingelser, der stilles for, at de kan indføres toldfrit, og som ikke ved beskjæring eller paa anden maate kan beskadiges saaledes, at de er ubrukelige til andet formaal end at tjene som vareprøver, er underkastet den told, som efter tarifen skal erlægges for den omhandlede vare.

Fest- og helligdage i utlandet i 1909.

Brasilien.

Generalkonsulatet i Rio de Janeiro har indsendt følgende opgave over fest- og helligdage, som i 1909 helt eller delvis vil hindre skibes lastning eller losning i nedennævnte brasilianske havne:

Rio de Janeiro:

Nationale festdage.	Helligdage.
Januar —	1., 6., 20., 25.
Februar 24.	2.
Mars —	25.
April 21.	8., 9., 11.
Mai 3., 13.	20.
Juni —	10., 24., 29.
Juli 14.	—
August —	15.
September 7.	8.
Oktober 12.	—
November 2., 15.	1.
December —	8., 25.

Lastning og losning av skibe maa ikke foregaa, uten at man først har erholdt tilladelse. Saadan tilladelse gives av «guarda-moren» og indrømmes sedvanlig undtagen paa langfredag, paaskedag, 15. november og juledag.

Pará:

Januar 1., 6.*	Juli 2.,* 14.
Februar 2.,* 24.	August 15.
Mars 25.*	September 7., 8.*
April 8.,* 9., 21.	Oktober 12.
Mai 3., 13., 20.*	November 1.,* 2., 15., 16.
Juni 10., 22., 24.,* 29.*	December 8.,* 25.

Paa de med * betegnede dage vil skibes losning eller lastning ikke hindres; ogsaa paa de fleste andre nævnte dage vil man som regel kunne træffe en ordning med toldbodvagten ombord, saa arbeidet ikke stanses.

Maranhão:

Nationale festdage.	Helligdage.
Februar 24.	Januar 1., 6., 20.
April 21.	Februar 2.
Mai 3., 13.	Mars 25.
Juli 14., 28.	April 8., 9.
September 7.	Mai 20., 28.
Oktober 12.	Juni 10., 24., 29.
November 2., 15., 18.	September 8.
	December 8., 25.

Paa helligdagene, med undtagelse av juledag og langfredag, kan losning og lastning foregaa, hvis skibenes konsignatærer dertil er villige.

Pernambuco:

Nationale festdage.	Staten Pernambucos festdage.	Helligdage.
Januar 1.	Januar 27.	Januar 6.
Februar 24.	Mars 6.	Februar 2.
April 21.	Juni 17.	Mars 25.
Mai 3., 13.	Juli 24.	April 8., 9.
Juli 14.	November 10.	Mai 20.
September 7.		Juni 24., 29.
Oktober 12.		Septbr. 8.
November 2., 15.		Novbr. 1.
		Decbr. 8., 25.

Losning og lastning kan foregaa uten speciel tilladelse paa helligdagene og staten Pernambucos festdage. Paa de nationale festdage kræves speciel tilladelse til at losse eller laste. Saadan tilladelse gives av «guarda-moren» og indrømmes som regel.

Maceio:

Januar 1., 6.	Juni 24, 29.
Februar 2.	September 8.
Mars 25.	November 1.
April 8., 9.	December 8., 13., 25.
Mai 20.	

Paa ovennævnte dage kan ingen lastning eller losning foregaa uten mot dobbelt betaling.

Bahia:

Nationale festdage.	Helligdage.
Januar 1.	Januar 6.
Februar 24.	Februar 2., 23.
April 21.	Mars 25.
Mai 3., 13.	April 8., 9.
Juli 14.	Mai 20.
September 7.	Juni 10., 24., 29.
Oktober 12.	September 8.
November 2., 15.	November 1.
	December 8., 25.

Paa de nationale festdage er ingen losning eller lastning tillatt. Paa helligdagene kan lastning og losning finde sted, hvis de interesserede parter er enige derom.

Santos:

Januar 1.	September 7.
Februar 24.	Oktober 12.
April 9., 21.	November 2., 15.
Mai 3., 13.	December 25.
Juli 14.	

Paa ovennævnte dage i 1909 kan skibe hverken laste eller losse.

Rio Grande do Sul:

Nationale festdage.	Helligdage.
Februar 24.	Januar 1., 6.
April 21.	Februar 2.
Mai 3., 13.	Mars 25.
Juli 14.	April 8., 9.
September 7., 20.	Mai 20.
Oktober 12.	Juni 24., 29.
November 2., 15.	August 15.
	September 8.
	November 1.
	December 8., 25.

Porto Alegre:

Paa følgende dage i 1909:

1. januar, 9. april og 25. december foregaar intet arbeide.

Paa følgende dage:

24. februar, 21. april, 3. og 13. mai, 14. juli, 7. og 20. september, 12. oktober, 2 og 15. november er toldboden stængt, saa intet skib kan expederes paa disse dage.

Følgende dage:

6. januar, 2. februar, 25. mars, 8. april, 20. mai, 10. juni, 18. juni, 24. juni, 29. juni, 8. september, 1. november og 8. december er saakaldte halve helligdage, d. v. s. at offentlige kontorer og forretningshuse holdes aapne kun til kl. 12 middag.

Odessa

Alt arbeide i havnen er, foruten paa alle søndage, forbudt paa nedennævnte dage i 1909:

1./14. januar.		25./ 7. juni.	
2./15. februar.		22./ 4. august.	
6./19. —		30./12. —	
7./20. —		6./19. —	
25./ 7. april.		15./28. —	
26./ 8. —	Paaske.	29./11. september.	
27./ 9. —		8./21. —	
28./10. —		14./27. —	
29./11. —		26./ 9. oktober.	
30./12. —		1./14. —	
31./13. —		5./18. —	
23./6. mai.		21./ 3. november.	
6./19. —		22./ 4. —	
7./20. —		14./27. —	
9./22. —		21./ 4. december.	
14./27. —		24./ 6. januar 1910.	Jul.
18./31. —		25./ 7. —»—	Jul.

Portugisisk Østafrika.

Der gjælder følgende fest- og helligdage:

Januar:	1. og 6.
Februar:	1., 2. og 3.
Mars:	19. og 28.
April:	8., 9., 10., 11. og 29.
Mai:	28. og 30.
Juni:	10., 13., 18., 24. og 29.
Juli:	31.
August:	15.
September:	28.
Oktober:	19.
November:	1., 9. og 15.
December:	3., 8. og 25.

Det nye dokanlæg i Garston.

Generalkonsul *P. Ottesen*, London, har i forbindelse med tidligere indberetning angaaende det nylig aapnede dokanlæg i Garston meddelt, at ifølge underretning fra vicekonsulen i Liverpool vil indløpet fra floden til den nye dok ikke bli færdig før til høsten, hvorfor det gamle indløp gjennem de ældre dokker indtil videre maa benyttes. Den nye dok kan saaledes indtil videre ikke opta skibe av større dypgaaende end den gamle.

Forslaget til utvidet subvention til amerikanske oceanpostdampskibe forkastet av repræsentanthuset.

Minister *Ove Gude*, Washington, har i forbindelse med tidligere indberetninger (se nr. 26, 1908) meddelt følgende:

Trods fortvilede anstrengelser fra det republikanske partis ledere blev det av senatet den 20. mars 1908 vedtagne forslag om utvidet subvention til amerikanske oceanpostdampskibe forkastet i repræsentanthuset med 175 mot 172 stemmer, like førend kongressen opløstes.

Utstilling for ride-, kjøre- og motorsport.

Ifølge indberetning fra vicekonsul *Herm. Schlimm*, Königsberg, vil en utstilling for ride-, kjøre- og motorsport, ved hvilken der ogsaa vil være anledning til at utstille norske vintersportartikler, bli avholdt i Königsberg i tiden fra 29. mai til 20. juni d. a.

Endel av vicekonsulen indsendte programmer for utstillingen er av utenriksdepartementet blit tilstillet handelsdepartementet og landbruksdepartementet.

Forandring i reglerne for navigeringen paa Schelde.

Konst. generalkonsul *Waldemar Eckell*, Antwerpen, har i forbindelse med den i nr. 9, 1909 indtagne indberetning om specielle signaler, som det fra 1. ds. under visse betingelser skal være tillatt større fartøier at føre under farten paa Schelde, og som stiller dem i en begunstiget stilling likeoverfor andre fartøier, indberettet, at den belgiske lodsstyrelse nu har bestemt, at et fartøi for at kunne føre de nævnte signaler maa være av mindst 8 meters dypgaaende eller ha en længde av mindst 130 meter.

Havneforholdene i Callao.

Ifølge en britisk konsulatberetning er forholdene i Callaos havn, bl. a. paa grund av en foretagen forøkelse av det rullende materiel, nu betydelig bedrede, saaledes at ankommende skibe losses uten synderlig ophold. Det tilraades dog skibsredere ved fragtslutninger paa Callao fremdeles at reservere sig i certepartiet med hensyn til tiden for utlosningen.

Jordskjælvets indflydelse paa skibsfartsforholdene i Messinastrædet.

Ifølge en indberetning fra konsul *Fritz Steil*, Neapel, har de i Messinastrædet foretagne opmaalinger git det resultat, at jordskjælvet ikke har forvoldt nogen forandringer av betydning med hensyn til havbunden hverken i midten av Messinastrædet, ved kysten eller i havnene, saaledes at skibsførere kan gaa ut fra, at forholdene i saa henseende er som før jordskjælvet.

Nedsættelse av tonnageavgifterne i kubanske havne.

Minister *J. Brunchorst*, Havana, har meddelt, at der i den i nr. 26 for 1908 indtagne beretning fra legationen i Havana angaaende tonnageavgifterne i kubanske havne er indløpet følgende feil:

Vedkommende dekrets punkt a) lyder i indberetningen som følger: «Ved ankomst av fremmed skib fra havn eller sted paa Kuba osv. . . . . », istedetfor rettelig: «Ved ankomst av fremmed skib fra havn eller sted utenfor Kuba osv. . . . . »

Russisk minetømmer.

Indberetning fra fung. generalkonsul *Nicolai Classen-Smith*.

Den herværende handelsavis skriver følgende: Handelen med minetømmer spiller en stor rolle paa det tyske marked. I den sidste tid er priserne for denne artikel nedadgaaende. Exporten av minetømmer fra Rusland er særdeles stor, og samme er i de senere aar steget ganske betydelig. Der tilbydes for tiden av Rigas trrælasthandlere større partier, og priserne er som følge herav i sammenligning med priserne for nogle maaneder tilbake gaat ned ca. 2 rubler pr. kubikfavn. — Paa grund av depressionen i Tysklands bergverksindustri er efterspørslen likeledes avtat.

Toldbehandling i svenske uthavne.

I den i nr. 5, 1908 indtagne fortegnelse over svenske uthavne, der er forsynet med stadig toldopsyn, er der ved den svenske generaltoldstyrelses kundgjørelse av 11. januar 1909 gjort den forandring, at følgende steder for indeværende aar *utgaar* av fortegnelsen:

Finnklippan,
Bureå,
Norrsundet,
Pataholm og
Degerhamn,

medens der for 1909 som *ny uthavn* tilkommer Timmernabben i Kalmar distrikt.

International bryggeriutstilling.

Ifølge indberetning fra fung. generalkonsul *Nicolai Classen-Smith*, St. Petersburg, vil en international bryggeriutstilling bli aapnet dersteds den 14. juni d. a.

Endel av generalkonsulen indsendte programmer, anmeldelsesblanketter m. v. vedrørende utstillingen er av utenriksdepartementet blit tilstillet handelsdepartementet.

CENTRALTRYKKERIET — KRISTIANIA

KONSULATBERETNINGER

UTGIT AV UTENRIKSDEPARTEMENTET MED BISTAND AV NORGES OPLYSNINGS-KONTOR FOR NÆRINGSVEIENE

Nr. 16. | **Ukeutgaven.** | **17. april 1909.**

«Konsulatberetninger» utkommer i to utgaver, en ukeutgave og en maanedsutgave. Kan bestilles ved alle postanstalter, i Kristiania i «Farmand»s expedition, Toldbodgt. 31. Abonnementspris for uke- og maanedsutgaven tilsammen kr. 3.00 pr. aar og for utenbysboende porto 20 øre.

Henvendelser til norske legationer eller konsuler bør adresseres, ikke til embedets chef eller personale, men til selve legationen eller konsulatet paa stedet.

Indhold:

Side

Træmasse- og cellulosemarkedet i Amerikas Forenede Stater i 1908 61
Handelen og industrien i Amerikas Forenede Stater i 1908 62
Vintersædens stilling i Tyskland 64
Skibsfarten paa Storbritannien og Irland 64
Isimporten til Storbritannien og Irland 64
Exporten til Argentina 64

Træmasse- og cellulosemarkedet i Amerikas Forenede Stater i 1908.

Generalkonsul *Chr. Ravn*, New York, har indberettet følgende:

Som følge av de ved pengekrisen opstaaede mislige kreditforhold var omsætningen i 1908 inden træmassebranchen som inden de fleste andre brancher saagodtsom stillestaaende ved aarets begyndelse. Papirfabrikanter og konsumenter nøiet sig med at falde tilbake paa sine som regel betydelige beholdninger fra det foregaaende aar og viste stor forsigtighet, naar det gjaldt komplettering av samme. Tilvirkningen og kjøpet av træmasse og cellulose indskrænkedes derfor ogsaa til det absolut nødvendigste.

I april maatte International Paper Co. reducere dividenden paa sine preferenceaktier fra 6 til 4 % pr. a. I mai nedsattes prisen paa manila- og endel andre papirsorter $ 4.00 pr. ton i haab om at stimulere omsætningen og skaffe penge tilveie. I juni blev «The Manilla and Fibre Association», en trust dannet av 24 pakpapirfirmaer, av United States District Court, New York, ilagt en mulkt paa $ 2 000 hver for at ha overtraadt antitrustloven ved at sammenslutte sig for at hindre fri konkurrence til skade for handelen. I begyndelsen av august gjorde International Paper Co.'s arbeidere streik (som varte i 2½ maaned) mot en 10 % lønsformindskelse, og i begyndelsen av september indtraadte der en tørke (med periodiske skogbrande) baade i øst- og veststaterne og Kanada, hvilken varte til slutningen av september og saagodtsom stanset al virksomhet.

Prisen for mekanisk træmasse, som var faldt fra $ 17.00 à $ 19.00 pr. ton leveret fra fabrik i januar til $ 14.00 à $ 16.00 i august, steg derpaa atter i september til $ 18.00 à $ 20.00, i oktober til $ 26.00 og i slutningen av november til $ 28.00 à $ 32.00 pr. ton. I januar ankom to ladninger mekanisk træmasse fra Norge paa tilsammen 9 000 tons, for hvilken prisen opgaves til $ 30.00 i december og $ 28.00 i januar, leveret Portland. I januar d. a. notertes $ 22.00 à $ 27.00 leveret fra fabrik; i slutten av februar d. a., da de fleste træmassefabrikker berettedes atter at være i fuld gang, faldt prisen til $ 18.00 à $ 21.00. Av cellulose var der ved aarets begyndelse en betydelig beholdning, og den avtagende papirfabrikation bevirket i midten av mars en nedgang i prisen for amerikansk ubleket sulfit av $ 3.00 pr. ton. I de større fabrikker indskrænkedes produktionen i april til blot en tredjedel av produktionsevnen, og markedet vedblev desuagtet at være nedadgaaende til i december, da der for bleket og ubleket sulfit notertes henholdsvis 2.50 og 2.05 cents og for bleket sulfat 2.30 cents pr. pund.

Importørerne hadde vanskeligheter med hensyn til leverance av de store partier cellulose, for hvilke der kontrahertes i 1907, thi som forholdene var forrige aar, maatte de saavidt mulig søke at imøtekomme kjøpernes stadige begjæringer om at faa leverancen utsat. Det overfyldte marked bragte prisen for importeret ubleket sulfitcellulose ned til 1.90 à 2.20 cents i december og for bleket og ubleket sulfat til henholdsvis 1.90 à 2.15 og 2.70 à 3.25 efter kvaliteten. Bleket sulfit holdt sig derimot uforandret fra i mars, da prisen faldt $ 3.00 pr. ton. Med optagelse av bestillinger for leverance i 1909 av utenlandsk cellulose gik det yderst langsomt; i november indtraadte der en forbedring, men endnu i februar d. a. skal flere av de større konsumenter ikke ha kontraheret for indeværende aars fulde behov.

Noteringerne for cellulose var:

Sulfitcellulose (cents pr. pund ex dock):

Importeret bleket	januar til februar . .	3,20 à 3,55
	mars til februar 09 .	3,05 » 3,25
ubleket	januar og februar . .	2,25 » 2,55
	mars til mai . . .	2,20 » 2,35
	juni til august. . . .	2,10 » 2,25
	september til oktober	2,00 » 2,25
	november.	1,95 » 2,30
	december til februar 09	1,90 2,20

Amerikansk (leveret til papirfabrikkerne):

	Bleket.	Ubleket.
januar og februar	2,60 - 3,05	2,20—2,30
mars—mai	2,60—3,05	2,10—2,20
juni—juli	2,60—3,05	2,05—2,20
august—september	2,50—2,65	2,00—2,05
september—januar	2,50—2,60	2,05—2,10
15. februar 1909.	2,60—2,80	2,05—2,20

Sulfatcellulose, importeret (cents pr. pund ex dock):

januar—mars	3,00—3,40	2,30—2,45
april—august	3,00—3,25	2,05—2,25
september.	2,80—3,25	2,00—2,25
oktober—november . . .	2,70—3,25	1,95—2,20
december—februar 09 . .	2,70—3,25	1,90—2,15

Der indførtes av træmasse og cellulose:

	1908.		1907.	
	Tons.	$	Tons.	$
Fra Norge . . .	25 220	1 227 247	23 153	1 164 883
» Tyskland .	32 169	1 409 734	31 010	1 393 606
» øvr. Europa	37 004	1 438 759	38 825	1 649 023
» Kanada . .	129 251	2 900 571	171 992	3 817 440
Ialt . .	223 644	6 976 311	264 980	8 024 952

Av de i sidste halvaar indførte 133 884 tons var 53 278 tons ubleket og 17 020 bleket cellulose, og 63 586 tons mekanisk træmasse. Der er ingen tilsvarende statistik for første halvaar.

Told. Efterat prisen paa avispapir var blit forhøiet, først i juli og derefter atter i oktober 1907, forlangte The American Newspaper Publishers Association, at der skulde anstilles undersøkelse om en angivelig papir-«trust»s existence, og at tolden paa papir og træmasse skulde ophæves. Kongressen foranlediget derfor nedsat en «Pulp and Paper Investigating Committee»; denne fandt, at ingen «trust» existerte, og efter et helt aars undersøkelser og forklaringer indhentet fra alle i toldspørsmaalet interesserede har den anbefalet en nedsættelse av tolden paa avispapir fra $ 6,00 til $ 2,00 pr. ton samt toldfrihet for mekanisk træmasse, undtagen naar indførsel sker fra land, som paalægger træmasse eller træmassetømmer utførselstold eller anden avgift, i hvilket tilfælde der skal erlægges en told av 1/12 cent pr. pund; tolden paa cellulose foreslaaes bibeholdt uforandret.

Ifølge en av International Paper Co. for nævnte komite avgiven forklaring steg produktionsomkostningerne pr. ton sulfitcellulose fra $ 25,85 pr. ton i 1901 til $ 31,38 i 1907 og pr. ton avispapir, indbefattet leverance til kjøberen, fra $ 41,40 i 1905 til $ 43,41 i 1908.

Av *træmassetømmer* indførtes i 1907 ifølge sidste censusbureaurapport 925 373 cords (1 cord = 128 kubikfot), hvorav litt over 2 % poppel, resten spruce — en forøkelse av 25 % over indførslen i 1906 og 150 % mere end i 1900. Forbruket opgik i samme aar til 3 962 660 cords, hvilket var 8 % mere end i 1906 og 100 % mere end i 1900; av de næsten 4 mill. cords tømmer var 68 % spruce, 15 % hemlock, 9 % poppel og resten forskjellige andre træsorter. Den herav tilvirkede træmasse og cellulose anslaaes til 2 547 879 tons, hvorav 1/3 mekanisk og resten kemisk, mot 2 327 844 tons i 1906 og 2 084 482 tons i 1905. Tømmerets gjennemsnitlige kostende opgives til $ 8.17 pr. cord i 1907, $ 7.21 i 1906 og $ 5.56 i 1900. Tømmer fra the International Paper Co.'s skoge ved Miramichi-floden i New Brunswick skal ifølge en anden kilde koste $ 6.00 pr. cord lastet i Chatham, N. B. Fire norske dampskibe var i sæsonen 1908 beskjæftiget i denne tømmertrafik fra Chatham til Portland. Hvert skib lastet ca. 1 700 cords og gjorde 2 reiser pr. maaned.

Experimenter med forskjellige raamaterialier for tilvirkning av træmasse er blit fortsat uten noget nævneværdig resultat. Kongressen bevilget i 1908 $ 10 000 til landbruksdepartementet for dette øiemed, og statsmyndigheterne saavelsom private ivrer for skogenes vedlikeholdelse ved rationel hugst og skridt til forebyggelse av de hyppige og ødelæggende skogbrande. I et iaar avholdt møte besluttet saaledes flere av de større træmassefabrikanter at indskrænke hugsten til en aarsvæksten motsvarende kvantitet.

Av *kraftpapir* er der i det forløpne aar indført betydelige kvantiteter fra Norge og Sverige, men statistisk opgave over indførslen mangler. En kraftpapir- og cellulosefabrik, den største i Staterne, berettes at skulle opføres i Roanoke Rapids, North Carolina.

Tiltrods for de mislige forholde berettes der at ha været faa falitter av betydenhet i papir- og træmassebranchen i 1908, og naar uvissheten om den forestaaende toldtarifrevision er opklaret, formenes et snarlig opsving av forretningerne at være forhaanden.

Utførslen av cellulose beløp sig i 1908 til 10 089 tons, værd $ 514 084, mot 11 088 tons, værd $ 507 617, i 1907.

Papir, konvolutter etc. utførtes til en værdi av $ 7 266 909, derav 29 990 tons trykpapir, værd $ 1 867 715, mot 38 240 tons, værd $ 2 319 303, i 1907. Utførslen av trykpapir til Storbritannien avtok fra 13 637 tons, værd $ 768 533, i 1907 til 5 605 tons, værd $ 331 502, i 1908. Forresten gik 10 % av denne vare til Kanada, 11 % til Kuba og resten til Sydamerika, Japan og Australien.

Derimot indførtes papir, etiketter etc. til en værdi av $ 10 466 365, mot $ 12 783 406 i 1907, hvorav ca. 60 % fra Tyskland, ca. 10 % fra Storbritannien, 4 % fra Frankrike og resten fra forskjellige andre lande.

Handelen og industrien i Amerikas Forenede Stater i 1908.

Indberetning fra generalkonsul *Chr. Ravn*, New York.

Handels- og industriforholdene var ved aarets begyndelse i en yderst slem forfatning. Handelsomsætningen avtok fra pengekrisens begyndelse med hurtige skridt, til den i januar var blot en tredjedel av, hvad der kunde ventes under normale forholde. Fabrikkerne reducerte sin arbeidstid eller stanset alt arbeide, hvormed fulgte en tilsvarende formindskelse i konsumtionen av raastoffer. Transportvæsenet led under den herav følgende indskrænkning i baade gods- og passagertrafikken, og for nogenlunde at avpasse sine utgifter efter de saaledes nedgaaende indtægter opsatte jernbanerne alt undgaaelig reparations- og nybygningsarbeide til bedre tider. Arbeidsmarkedet blev følgelig saa overfyldt av ledig arbeidskraft, at fremmede arbeidsfolk utover vinteren og vaaren i hundredetusenvis vandret tilbake til sine hjemsteder.

Den gjenoprettede sikkerhetsfølelse i pengemarkedet, som ytret sig i februar, virket vistnok litt oplivende i kommercielle cirkler, men forbedringen av forholdene gik langsomt for sig. At visse «trusts», som f. ex. staalkorporationen, insisterte paa at vedligeholde høie priser tiltrods for de elendige konjunkturer skulde heller ikke bidrage til nogen hurtig gjenoplivelse av handelsrørelsen. Som grund til denne politik anførtes, at der overalt var anskaffet store beholdninger til de før krisen herskende høie priser, og at disse maatte vedligeholdes for at forhindre et ruinerende antal falitter, som vilde forværre de allerede saa mislige tilstande.

Der kan ikke siges at være indtraadt nogen større forbedring av forholdene før ved midtsommerstid, og denne foraarsakedes da ved beretningerne om udmerkede høstutsigter for de vigtigere akerbruksprodukter, som ogsaa virkeliggjordes. Der høstedes nemlig blandt andet av: Mais, hvete, havre og byg 4 262 mill. bush., mot 3 959 mill. bush. i 1907, poteter 275 mill. bush., mot 268 mill. bush. i 1907, hø 68 tons, mot 52 1/2 tons i 1907, sukker 1 400 tons,

mot 767 tons i 1907. Av petroleum producertes desuten 20 mill. tdr. mere og av kobber 73 mill. pund mere end i 1907, men denne store kobberproduktion var snarere bygget paa spekulation end paa et virkelig behov for samme, da der i januar d. a. var en uforholdsmæssig stor del av aarets produktion usolgt. Ellers avtok blandt andet produktionen av rujern fra ca. 25 mill. tons i 1907 til 15 mill. tons i 1908, kul fra 474 mill. til 418 mill. tons, koks fra 37 mill. til 23 mill. tons og sølv fra 57 mill. til 52 mill. uncer.

Opmuntret ved haabet om en god høst begyndte fabrikanterne atter at forøke sin virksomhet og handelsmænd at gjøre indkjøp for høstsæsonen. Jernbanerne, som fra januar til ut i juli hadde hat fra 300 000 til 400 000 godsvogne staaende ledige, begyndte atter at imøtese en forbedret trafik. Vognenes ledighetsantal faldt dog selv under den travleste tid i sidste halvaar aldrig under 100 000, medens der i begyndelsen av høsten 1907 stadig var 70 à 80 000 vogne tilkort for trafikkens behov.

Forretningernes gradvise fremgang kan nogenlunde skjønnes av en av U. S. Steel Corporation utgit beretning, ifølge hvilken denne korporations bestillinger, som i december 1907 var faldt til gjennemsnitlig 8 322 tons pr. dag, i juni steg til 18 349 tons og i december til 29 685 tons; produktionsevnen i dette tidsrum var 36 000 tons pr. dag. Resultatet for jernbanerne fremgaar av en av «The Interstate Commerce Commission» avgiven rapport, ifølge hvilken bruttoindtægterne var 164 mill. dollars mindre end i 1907; nettoindtægterne var 111 mill. doll. mindre end i 1907 og 59 mill. doll. mindre end i 1906. Der byggedes i 1908 ogsaa blot 3 214 mile ny banelængde, mot 5 212 mile i 1907. Som følge av de efter krisen pludselig formindskede indtægter blev 24 jernbaneselskaper med 8 000 miles banelængde og en kapital av 596 mill. dollars nødt til at indstille sine betalinger.

Falitternes antal steg forøvrig til 15 870 firmaer med 345 mill. $ passiva, mot 11 857 med 431 mill. $ passiva i 1907 og 10 740 med 138 mill. $ passiva i 1906.

	1908.			1907.		
Herav faldt:	Antal firmaer.	Passiva. Mill. doll.	Aktiva. Mill. doll.	Antal firmaer.	Passiva. Mill. doll.	Aktiva. Mill. doll.
Paa fabrikanter	3 827	96,8	—	2 913	106,6	—
» handelsfirmaer	11 272	91,6	—	8 419	58,7	—
» mægler- og speditionsfirmaer	591	33,8	—	393	32	—
	15 690	222,2	146,2	11 725	197,3	138,5
» banker	180	123,1	—	132	233,3	—
Ialt	15 870	345,3	—	11 857	430,6	—

Samtlige bank-«clearings» beløp sig til ialt 132 096 mill. doll., mot 140 772 mill. doll. i 1907 og 159 936 mill. doll. i 1906 (toppunktet siden 1890).

Skjønt de økonomiske forhold saaledes har forbedret sig i det forløpne aar, er der dog endnu intet virkelig liv i forretningerne, og der vil neppe bli nogen virkelig fremgang, før resultatet av den paagaaende toldtarifrevision foreligger. Importører, fabrikanter, børsspekulanter og forretningsmænd i det hele tat holder sig avventende, indtil de kan faa dette spørsmaal avgjort, hvilket neppe vil opnaaes før utpaa sommeren paa grund av de mange interesseredes meningsforskjel, som skal tages under overveielse.

Frygt for, at vinterhveten ikke skal falde heldig ut av mangel paa tilstrækkelig fugtighet, foraarsaker ogsaa litt uro. Der er ogsaa en viss usikkerhet med hensyn til arbeidsforholdene. I det forløpne aar har lønningerne for en stor del været bibeholdt uforandret, da levnetsmidlerne er steget tiltrods for almenhetens mindre kjøpeevne, hvilket misforhold krævet en forandring. Den 1. april 1909 utløper den nu i 3 aar bestaaende overenskomst mellem arbeiderne og kulmineeierne i Pennsylvania, og da disse skal være bestemt paa at motsætte sig arbeidernes mulige forlangende om bedre vilkaar, er der utsigt til uroligheter i disse minedistrikter. Fra staaltrusten høres der ogsaa tale om en lønsnedsættelse svarende til dens prisreduktioner i februar d. a.

Ind- og utførslen beløp sig i kalenderaaret 1908 til henholdsvis 1 116½ og 1 728½ mill. dollars, mot 1 423¼ og 1 895⅓ mill. doll. i 1907. Av den formindskede indførsel falder 188 mill. doll. paa raastoffer og halvforarbeidede stoffer til fabrikkerne, $ 103 mill. paa fabrikvarer og 14 mill. doll. paa raa og tilvirkede fødevarer. Av den 167 mill. doll. mindre utførsel var 25 mill. doll. raa og 17 mill. doll. tilvirkede fødevarer, 70 mill. raa og halvtilvirkede stoffer til fabrikation og 53 mill. doll. fabrikvarer.

Indførselskvantiteterne viser imidlertid en forholdsvis langt mindre avtagen end værdierne, da de fleste indførselsartikler var lavere i pris i 1908 end i 1907. Med undtagelse av bomuld hadde derimot de nævnte utførselsartikler omtrent den samme værdi som i 1907.

Indførslen fra Norge beløp sig til $ 3 651 120, mot $ 4 121 742 i 1907 og $ 3 360 663 i 1906. Utførslen til Norge utgjorde $ 6 271 098, mot $ 6 279 025 i 1907 og $ 5 901 902 i 1906.

Den detaljerede opgave over Norges ind- og utførsel paa Staterne utkommer ikke før i slutningen av april og vil da bli indsendt.

Ind- og utførslen fordeltes gruppevis som følger:

	Indførsel.		Utførsel.	
	1908.	1907.	1908.	1907.
	Millioner dollars.			
Fødevarer i raa tilstand og dyr til føde . . .	141,9	152	168,2	193,4
Fødevarer helt eller delvis tilvirkede . .	150,4	153,3	324,9	341,8
Raastoffer til fabrikkerne	360,2	464,3	547	586,6
Delvis tilvirkede do. til do.	178,9	262,6	234,4	267
Fabrikvarer	276	379,5	447	499,5
Diverse	9	11,5	7,2	7
Ialt . .	1 116,4	1 423,2	1 728,7	1 895,3

Ind- og utførslen var, fordelt paa de vigtigere havne, som følger:

	Indførsel. Mill. dollars.		Utførsel. Mill. dollars.	
	1908.	1907.	1908.	1907.
New York	650.2	829.7	636.8	683.4
Baltimore	23.7	36.2	82.1	99.4
Boston	89.1	123.4	84.3	104.6
Charleston	3.3	3.8	2.2	2.2
Fernandina	0.1	0.1	6.6	9.3
Galveston	4.1	7.7	196.6	196.6
Mobile	4.2	4.4	27.3	27.3
New Orleans	40.6	44.2	152.5	165
Newport News	1.2	2.4	8.3	11.7
Norfolk	1.1	1.3	11.3	10.3
Pensacola	0.9	0.7	18.7	19.2
Philadelphia	57.4	80.7	95.8	106.9
Portland, Me.	1.2	1.3	11.4	11.7
Savannah	1.9	1.9	53.7	65.1
Wilmington	1.2	0.7	21.7	26.9
San Francisco	44.4	54.2	31.2	30.4
Puget Sound	21.9	24.7	37.6	44
Portland, Oregon	2.9	4.4	16.6	15.2
Porto Rico	2 9	3.5	4.2	5

Vintersædens stilling i Tyskland.

Generalkonsulatet i Berlin har indberettet, at ifølge de indkomne efterretninger har de tyske jordbrukeres værste bekymringer for vintersæden nu ved vaarens indtræden vist sig i almindelighet at være ugrundede og vintersædens stilling, selv den sent saaede, at være bedre, end man hittil hadde vovet at haabe. Forholdsvis gunstigst lyder beretningerne fra det nordtyske flatland, naar man ser bort fra oversvømmelsesgebeterne, medens beretningerne fra det sydvestlige og sydlige Tyskland ikke er saa forhaabningsfulde. Men selv om saaledes det værste synes avvendt, er dog vintersædens stilling ingenlunde i sin almindelighet tilfredsstillende, endsige god, og navnlig den sene sæd er paa grund av de vanskelige forhold ifjor høst svakt utviklet, og det vil udelukkende avhænge av en gunstig vaar, og særlig av, at man blir befriet for nattekulde, om vintersæden vil utvikle sig sundt og kraftig, og om ompløiningerne, som nu mot forventning, særlig ogsaa i provinsen Sachsen, ikke eller ialfald kun i ringe utstrækning ansees for nødvendige, dog endnu maa finde sted i større omfang. Hittil regnes der kun i Hessen-Nassau og Rhinprovinsen med større ompløininger. Vegetationen er endnu særlig paa grund av den usedvanlig lange vinter for litet fremskreden, til at man kan avgi nogen sikker bedømmelse, da sæden endnu paa mange steder var dækket av sne eller stod under vand. Den strenge vinters paafaldende ringe skadelige indflydelse paa sæden tilskrives den omstændighet, at jordbunden holdt sig frossen, saa at vandet ikke kunne trænge ind, og at sæden under den sidste lange frost var beskyttet av et sterkt snedække.

Vaararbeidet staar endnu meget tilbake, mangesteds endog to til fire uker i forhold til normale tider.

Skibsfarten paa Storbritannien og Irland.

Fung. generalkonsul *H. L. Brækstad,* London, har meddelt følgende opgave over drægtigheten av de i havne i Storbritannien og Irland *med last* ind- og utklarerede skibe i maanederne januar til mars d. a., sammenlignet med det tilsvarende tidsrum i 1908 og 1907:

	1909.	1908.	1907.
Indklarerede:	8 820 107	9 172 974	9 243 436
derav britiske	6 361 368	6 645 589	6 616 309
» norske	513 298	543 936	556 976
Utklarerede:	12 979 088	13 113 545	13 115 898
derav britiske	8 242 764	8 139 198	8 384 139
» norske	803 664	936 179	857 690

Isimporten til Storbritannien og Irland.

Fung. generalkonsul *H. L. Brækstad,* London, har indberettet, at ifølge meddelelse fra det derværende toldkammer var kvantiteten og værdien av den til Storbritannien og Irland i løpet av mars maaned d. a. og i samme maaned de to næst foregaaende aar importerede is, der udelukkende kom fra Norge, følgende:

	Kvantitet.	Værdi.
1909	27 873 tons.	£ 12 053
1908	31 590 »	» 13 516
1907	24 121 »	» 10 410

Exporten til Argentina.

I den i næstforrige hefte (nr. 14 — 1909) indtagne opgave over exporten til Argentina er der ved makulering av manuskriptet indtraadt en forskyvning, forsaavidt angaar en del av opstillingen vedrørende Norge, hvilken saaledes er blit misvisende. Vedkommende artikler gjentages derfor her med tilføielse av de rigtige zifre:

		Fra Norge. Kvantitet.	Værdi i $ guld.
Ost	Kg.	160	64
Sardiner	»	40 753	10 189
Konfekt etc.		—	—
Kalciumkarbid	»	73 650	4 419
Træmasse	Tons	341	10 230
Bordsalt	Kg.	12 200	244
Fabrikater av træ	Kasser	49	5 000
Kassebord	Kg.	124 550	4 982
Trækasser	Stkr.	21 000	5 906
Pap	Kg.	5 100	306
Avispapir	»	27 718	1 663
Indpakningspapir	»	342	27
Papir for verker		8 500	1 275
Litografier		38	10
Kontorbøker		9	6
Spiker		39 975	7 995
Fabrikater av jern og staal	Pakker	2	180
Kjøkkenartikler		—	—

Det henstilles til publikationens læsere, for at forebygge senere feiltagelser, at rette den i nr. 14 indtagne opstilling ved anbringelse av streker mellem vedkommende artikler og de til samme rettelig hørende tal.

CENTRALTRYKKERIET — KRISTIANIA

KONSULATBERETNINGER

UTGIT AV UTENRIKSDEPARTEMENTET MED BISTAND AV NORGES OPLYSNINGS-KONTOR FOR NÆRINGSVEIENE

Nr. 17. | **Ukeutgaven.** | **24. april 1909.**

«Konsulatberetninger» utkommer i to utgaver, en ukeutgave og en maanedsutgave. Kan bestilles ved alle postanstalter, i Kristiania i «Farmand»s expedition, Toldbodgt. 31. Abonnementspris for uke- og maanedsutgaven tilsammen kr. 3.00 pr. aar og for utenbysboende porto 20 øre.

Henvendelser til norske legationer eller konsuler bør adresseres, ikke til embedets chef eller personale, men til selve legationen eller konsulatet paa stedet.

Indhold:

	Side		Side
Handelen med fiskevarer i Amerikas Forenede Stater	65	Transporten av amerikansk korn via kanadisk havn	67
Kjøbenhavns ind- og utførsel samt forbruk av fisk i 1908	67	De skotske fiskerier	68
Indførslen av landbruksprodukter fra Danmark	67	Ændring av den danske karantænelov	68
Bomuldstøifabrikationen i Mellemeuropa	67	Kornmarkedet i de Forenede Stater	68

Handelen med fiskevarer i Amerikas Forenede Stater.

Indberetning fra generalkonsul *Chr. Ravn*, New York.

Totalindførslen av fiskevarer til de Forenede Stater beløp sig i de to sidste kalenderaar til:

	1908. $	1907. $
Sild, saltet	1 862 559	2 509 141
— tørret eller røket	34 954	47 926
Makrel, saltet	1 523 925	1 483 621
Ansjos og sardiner	2 670 623	2 401 438
Torsk, hyse etc., saltet, tørret eller røket	1 026 432	901 910
Fiskeblærer	69 090	123 303
Hummer, hermetik etc.	1 226 362	1 348 167
Ræker og andre skaldyr	326 138	365 776
Laks, saltet	70 289	103 931
Andre slags, undtagen fersk fisk	1 456 119	1 640 598
	Sum 10 266 491	10 925 711

Engrosnoteringerne i New York var i dollars:

Sild: Norsk.	K.K.K.K.	K.K.K.	K.K.	Slosild.
Januar—april	9.50 à 10.00	9.00 à 9.50	8.00 à 9.00	8.50 à 9.50
Mai—september	7.25 » 8.00	7.25 » 7.75	6.00 » 7.50	6.50 » 7.00
Oktober—februar 09	8.50 » 9.00	9.00 » 10.00		

Hollandsk:	Milchers.	Mixed.
Januar—mai	7.00 à 7.25	5.50 à 5.75
November—oktober		6.50 » 7.00
November—februar 09	8.00	7.00

Skotsk:	Extra fancy selected, large fulls.	Shetland, fulls.
Januar—februar	9.00 à 11.00	8.00 à 8.50
Mars—april	7.50 » 8.00	6.00 » 7.00
Mai—juni	6.50 » 7.00	
Oktober		10.50 » 11.00
November	11.50 » 12.00	10.00 » 10.75
December—februar 09	12.00 » 12.50	10.50 » 11.00

Irsk:	Large fulls.
December—februar 09	14.00

Nova Scotia:	Scotch cured. Large fulls.
Juli—november	5.50
December	7.00
Januar—februar 09	10.00 à 11.00

Newfoundland:	Scotch cured. Nr. 1, large split.
Januar—april	6.50 à 7.00
Mai—juni	6.00 » 6.50
Juli—november	5.50
December—februar	6.50 » 7.00

Norske «Cutheads» . . . . 6.50 à 7.00
— «Belly cuts» . . . 8.00 » 8.50
— ansjos pr. halvtønde: januar—april 7.50; juni—oktober 5.00 à 5.50; november—februar 09 6.50 à 7.00.

Stokfisk. Ifølge opgave var prisen gjennemsnitlig for:

Rødskjær . . . 11.50 à 12.50 pr. balle (50 kg.)
Lange . . . . 12.00 » 13.00
Storsei . . . . 9.25 » 10.00
Zartfisk . . . . 12.50 » 13.50
«Italian» . . . 11.00 » 12.00

Makrel: Norsk.	Nr. 1.	2.	3.	4.	5.
Januar—februar	40.00 à 41.00	32.00 à 33.00	25.00 à 26.00	22.00	20.00
Mars	45.00 » 45.50	—	—	—	—
April—mai	—	—	22.00 » 23.00	19.00 à 19.50	—

Makrel: Norsk.	Nr. 1.	2.	3.	4.	5.
Juni	40.00 » 41.00	28.00 » 30.00	—	—	—
Juli—august	38.00 » 39.00	26.00 » 27.00	20.00	17.50 » 18.00	—
September	—	27.00 » 28.00	19.50 » 20.00	—	16.00 à 17.00
Oktober	35.00 » 40.00	26.00 » 28.00	20.00 » 21.50	—	14.00 » 15.00
November	35.00 » 40.00	26.00 » 27.00	16.00 » 18.00	15.00 » 15.00	12.00 » 12.50
December	35.00	28.00	17.00	13.00	11.50
Februar 09	30.00 » 33.00	24.00 » 25.00	15.50 » 17.00	13.00	11.00

Irsk. 350 à 400 pund pr. tønde.	
Januar—april	21.00 à 22.00
Mai	16.00 » 18.00
Juni	14.00 » 16.00
Juli—oktober	12.00 » 13.00
November	12.00 » 14.00
December—februar 09	13.00

Amerikansk.	Shore Bloaters.	Nr. 1.
Januar—mai	30.00	25.00
Juni	25.00 à 30.00	—
Juli—oktober	24.00 » 25.50	20.00
Novbr.—februar 09	35.00	30.00 à 28.00

	Cape Breton.		Magdalena Islands.	
	Bloaters.	Nr. 1.	Bloaters.	Nr. 1.
Januar—april	23.00	22.00	40.00	35.00
Mai	18.00	20.00	35.00	30.00
Juni	17.00	18.00	28.00 - 29.00	30.00
Juli—oktober	16.00	17.00	—	—
November	—	17.00—18.00	—	30.00—35.00
December—februar 09	20.00	22.00	30.00	25.00

Ifølge Boston Fish Bureau s rapport nedsaltedes der i 1908 i New England blot 21 267 tdr. makrel, mot 31 396 tdr. i 1907, idet fisket paa Magdalena Islands kun var halvt saa stort som i 1907. Den norske makrel faldt mindre end vanlig og av «bloaters» kom der i det hele tat intet paa markedet. Det gode fiske i Norge og de daarlige tider her, som tvang de mindre bemidlede til at renoncere paa de dyrere levnetsmidler, gjorde, at de herværende makrelhandlere iagttok en forsigtig tilbakeholdenhet, som bevirket, at priserne blev ca. $ 10 pr. tde. lavere end i 1907 — vistnok en meget følelig prisnedgang for vore exportører i betragtning av de høie priser, som de berettes at ha betalt fiskerne.

Sardiner.

Norske, røkede i olje: 1/4 tins $ 9 à $ 6 pr. kasse.
1/2 » $ 13 » $ 14 —»—
Franske: 1/4 tins $ 13 à $ 15.
Portugisiske: 1/4 tins $ 8 à $ 9.
Amerikanske: 1/4 tins «fancy pack» $ 4.40 à $ 5.05.
1/4 oils $ 3.10.

De paa pengekrisen følgende mislige handelsforholde bevæget i 1908 enkelte importører, som indsaa at ha kontraheret for langt flere sardiner end de under omstændigheterne vilde kunne sælge, til at forsøke at bryte sine kontrakter under forskjellige urimelige paaskud, hvilket foraarsaket nogle av vore exportører mange ubehageligheter og tildels tap. Den ivrighet, med hvilken enkelte exportører forsøkte at anbringe sine sardiner paa dette allerede saa svake marked, skapte ogsaa en konkurrence, som gjorde, at prisen faldt like til $ 6.00 pr. kasse 1/4 tins leveret fra oplag her. Det berettes, at «The Southern Cotton Oil Co.» har formaadd en av vore fabrikker til at experimentere med bomuldsolje for flere hundrede kasser sardiner, og at et herværende større kolonialfirma, som har latt sig bevæge til at overta salg av samme, stadig faar denne vare returneret fra sine kunder og nu utbyder den til hvilkensomhelst pris, som blot kan erholdes. Dette experiment bidrager ikke alene til at demoralisere markedet, men paafører de norske sardiner er slet rygte, som vil skade dem langt mere end experimentet kan være værdt for vedkommende fabrik, som har gaat «The Southern Cotton Oil Co.» tilhaande i dets forsøk paa at skaffe bomuldsoljen et nyt marked.

Den opadgaaende pris for olivenolje ventes at ville bevirke en stigning i prisen paa norske sardiner i løpet av indeværende aar.

Av amerikanske sardiner producertes i 1908 1 650 000 kasser, mot 1 575 000 kasser i 1907. Fisken berettes at ha været liten av storrelse, men den pakkede vare var desuagtet av bedre kvalitet end næstforegaaende sæsons. Fabrikprisen, som i 1908 var $ 3.10 for 1/4 tins sardiner i olje f. o. b. Eastport, Me., oplystes tidlig i januar d. a. at ville bli nedsat i februar og at ville komme kjøpere tilgode, som inden den tid indsendte sine ordres. Prisen nedsattes den 2. februar til $ 2.55 med tilsvarende reduktion for 1/4 «mustards» etc., men antoges paa grund av de store salg atter snart at ville bli forhøiet til $ 2.90.

Torskefisket i New England utbragte 412 546 quintals «cured» fisk (torsk, hyse etc.) mot 468 853 quintals i 1907. Markedet var flaut og nedadgaaende som følge av et mindre utførselsbehov end vanlig. Paa grund av de lave priser var der i 1908 ikke nogen tilførsel av lakesaltet torsk fra Stillehavskysten som i 1907.

Engrosprisen var:	Decbr. 1908. $	Decbr. 1907. $
for Newfoundland, large, pr. balle	7.50	9.00
—»— «Italian» . . .	6.50	8.20
Hyse for export, pr. 112 pd.	2.90 à 3.15.	5.00

Laks. «Boston Fish Bureau» beretter, at der paa Stillehavskysten pakkedes omtrent det samme kvantum som i 1907: Produktionen beløp sig nemlig til 4 015 169 kasser, mot 3 817 316 kasser. For saltet laks findes ingen opgave. Prisen har gjennemsnitlig holdt sig jevnt i aarets løp med undtagelse av for de billigere sorter «Alaskan pink» og «chums», som paa grund av de store beholdninger fra 1907 faldt 10 til 15 %. Prisnoteringerne var ved aarets slutning pr. dusin boxer f. o. b. Stillehavskysten:

	$
for «Alaskan red talls»	1.25 à 1.30
—»— pink	0.67 1/2
—»— chums	0.65

og for saltet laks pr. tønde (200 pund netto) f. o. b. New York:

	$
Blood red Puget Sound Sockeyes	14.00
—»— Alaskan	12.00 à 12.50
Alaska med	11.00 à 11.50
Pink Alaskan	9.00 à 9.50

For *malet fiskeguano* betaltes fra $ 3.00 i januar til $ 2.60 à 2.75 i december + 10 % pr. unit malet guano, indeholdende fra 10 til 11 % amoniak og 10 til 16 % benfosfat, leveret i New York, Philadelphia eller Baltimore. Enkelte større partier berettes importeret hertil forrige aar fra England.

Kjøbenhavns ind- og utførsel samt forbruk av fisk i 1908.

Indberetning fra generalkonsul *Carl Norstrand,* Kjøbenhavn.

Ifølge de nu foreliggende statistiske opgaver er der i 1908 tilført Kjøbenhavn fra ind- og utland ialt:

	Pund.	Værdi i kr.
Fersk fisk	26 354 100	6 379 800
Skaldyr	703 400	462 700
Saltet sild	14 723 400	2 997 200
Klipfisk, tørret, saltet og røket fisk	11 245 600	3 526 300
Konserver	788 600	—
I samme tidsrum er der utført fra Kjøbenhavn:		
Fersk fisk	8 556 600	2 013 000
Skaldyr	34 300	14 000
Saltet sild	6 000 000	1 260 000
Klipfisk, tørret, saltet og røket fisk	4 400 000	1 800 000
Kjøbenhavns forbruk i 1908 utgjorde:		
Fersk fisk	17 797 500	4 366 800
Skaldyr	669 100	448 700
Saltet sild	8 723 400	1 737 300
Klipfisk, tørret, saltet og røket fisk	6 845 600	1 726 300
Konserver	788 600	—

Kjøbenhavns samlede forbruk er saaledes 34 824 200 pd., der svarer til 61.75 pd. pr. indbygger.

Indførslen av landbruksprodukter fra Danmark.

Generalkonsul *Carl Norstrand,* Kjøbenhavn, har meddelt følgende opgave over utførslen av landbruksprodukter fra Danmark til Norge i mars maaned 1909:

8 dritler smør, 37 tdr. saltet flesk, 58 tdr. saltet kjød, 275 500 kg. okse- og kalvekjød, 550 kg. ferskt faarekjød, 57 500 kg. svineprodukter etc., 208 stkr. levende hornkvæg, 10 heste.

Nævnte partier ferskt kjød og flesk er utført saaledes: 1 535 okse-, 162 kalve- og 16 faarekroppe.

Bomuldstøifabrikationen i Mellemeuropa.

Legationen i Washington har indsendt til utenriksdepartementet avtryk av en indberetning av det amerikanske handels- og arbeidsdepartements specielle agent W. A. Graham Clark om bomuldstøifabrikationen i Mellemeuropa (Tyskland, Østerrike, Ungarn, Schweiz) tillikemed indberetninger fra forskjellige konsulære embedsmænd om nævnte fabrikation.

Indberetningerne er av departementet tilstillet Oplysningskontoret.

Transporten av amerikansk korn via kanadisk havn.

Konsul *Arvid Jacobsen,* Montreal, har indberettet følgende:

Senest i «Konsulatberetninger»s ukeutgave nr. 45 for 1908 findes indtat en fremstilling av den konkurrence, som er aapnet mellem kanadiske og amerikanske linjer om korntransporten fra de vestlige distrikter via de store indsjøer.

De statistiske oplysninger, som foreligger fra forrige aar, viser, at Montreal i 1908 fik et uanet forsprang for konkurrerende amerikanske havne som New York, Boston, Baltimore og Philadelphia i denne transport.

Der blev i løpet av sæsonen 1908 skibet fra Montreal ikke mindre end 29 723 464 bushels korn, hvorav ca. 8 000 000 bushels av amerikansk oprindelse.

I denne export opnaadde en flerhet av norske dampskibe forholdsvis lønnende fragter til Middelshavslande og, for et par ladningers vedkommende, til Rusland.

Som tidligere fremholdt er der i denne forbindelse spørsmaal om tre konkurrerende transportlinjer til havet:

1) Fragt med dampskib fra indlandshavn (Fort William, Duluth eller Chicago) via sjøerne og kanalerne til Montreal.

2) Fragt med dampskib til kanadisk indsjøhavn (Kingston, Victoriahavn m. fl.) og videretransport pr. jernbane til kanadisk utskibningshavn ved Atlanterhavet.

3) Fragt med dampskib til amerikansk indsjøhavn (f. ex. Buffalo) og videretransport pr. amerikansk jernbane til amerikansk utskibningshavn ved Atlanterhavet.

For Fort Williams og Port Arthurs vedkommende er der optat en statistik over sidste aars skibning av korn. Disse indsjøhavne er transithavne for alt korn fra kanadiske vestlige provinser, som over indsjøerne finder forbindelse med havet. Denne statistik gir et ganske godt indblik i de utsigter, som Montreal og Kanada har for at bevare det overtak, som sidste aar gav.

Indsjøfarten varer fra ca. 14. april til ca. 12. december — eller ca. 242 dage. For korntransportens vedkommende kan man dele dette tidsrum i to perioder: 1) tiden fra 14. april til 30. august og 2) tiden fra 30. august til navigationens lukning. Skibningen av korn fra Fort William og Port Arthur stillet sig i 1908 gjennemsnitlig pr. dag som følger:

Rute:	1ste periode. Bush. pr. dag.	2den periode. Bush. pr. dag.
Til Montreal	56 250	76 300
- kanadisk indsjøhavn	51 325	141 250
- Forenede Stater	17 500	132 000

I den første periodes skibedes saaledes 45 % av kornet direkte til Montreal, 41 % til kanadiske indsjøhavne og kun 14 % via de Forenede Stater.

I den anden periode derimot blir de respektive procentsatser henholdsvis 22 %, 40 % og 38 %.

Forskjellen mellem første og anden periode finder sin forklaring i den tidlige gjenfrysning av St. Lawrence og den farlige navigation i høstmaanederne. St. Lawrence-sæsonen slutter tidligere end indsjøsæsonen, likesom ogsaa høiere assurancepræmier og andre omstændigheter bidrager til at vanskeliggjøre korntransporten via Montreal efter september maaneds utgang.

Som forstaaelig er amerikanske jernbanekompanier og dampskibslinjer i sterk grad blit rammet av den kanadiske og da især Montreals konkurrence.

Der har i sakens anledning været drevet et ihærdig arbeide paa for kommende sæson at møte situationen.

Paa et møte av interesserede amerikanske jernbanekompanier er det i disse dage blit bestemt at reducere fragten av korn pr. jernbane fra Buffalo til New York med 1½ cent pr. bushel — fra tidligere 5½ cents til nu 4 cents pr. bushel.

Fragtreduktionen vil træde i kraft fra navigationens aapning og vil foreløbig vedvare for et par maaneder.

I Kanada nærer man ingen eller liten ængstelse for denne reduktion i Staterne.

Selv med den fastsatte reduktion vil fragterne pr. bushel korn fra Lake Superior til f. o. b. New York andrage til 6.4 cents, mot kun 6 cents fra samme havne til Montreal.

Da transatlantiske fragter fra Montreal imidlertid er endel høiere end fra New York, er det mulig, at ogsaa kanadiske transportører vil iverksætte en reduktion av sine gjældende fragtsatser.

En reduktion f. ex. til 5½ cents gjennemgangsfragt til Montreal fra Lake Superior antages at være tilstrækkelig til at bevare for Kanada første plads i korntransporten fra indsjødistrikterne.

De skotske fiskerier.

Konsul *J. T. Salvesen*, Leith, har meddelt følgende opgave over de skotske fiskerier for maanederne januar—mars 1908 og 1909.

	Alle slags fisk.		Sild.		Hyse.		Torsk.	
	Mængde.	Værdi.	Mængde.	Værdi.	Mængde.	Værdi.	Mængde.	Værdi.
	Cwts.	£	Cwts.	£	Cwts.	£	Cwts.	£
1908	1 121 121	465 016	395 731	82 955	277 808	156 861	195 987	91 394
1909	999 639	420 497	262 054	64 262	266 231	139 729	205 322	91 134

Til *Aberdeen* ilandbragtes i mars maaned hovedsagelig:

Hyse	69 094 cwts.,	værdsat til	£ 36 518
Hvitting	6 696 »	—»—	- 2 844
Torsk og lange	59 931 »	—»—	- 20 522
Flyndre	3 489 »	—»—	- 7 065,

av 822 trawldampskibe, 160 damp- og 5 seil-linebaater samt 155 mindre seilbaater. I løpet av mars begyndte Islandsfisket, og tre Aberdeen-baater hadde en god fangst. Fra de færøiske farvande ankom 48 fartøier, og det opnaadde resultat var bedre end i samme tidsrum under de to nærmest foregaaende aar. Hvad de hjemlige farvande angaar, gjordes en god fangst i den nordlige del av Nordsjøen, specielt bemerkes en god torskefangst paa de nordvestlige banker. I de nærmeste farvande var derimot fisken sjelden; særlig for de mindre trawlere var fangsten mindre god. Et forøket antal damplinebaater forsøkte fangst paa helleflyndrebankerne, og resultatet viste sig nogenlunde tilfredsstillende. Seilbaatenes expeditioner var uregelmæssige. Fra bankerne i Moray Firth ilandbragtes en del garnfanget torsk av god kvalitet.

Fortjenesten var i det hele tat utilfredsstillende, særlig paa grund av de herskende lave priser paa lange og rokke.

Kornmarkedet i de Forenede Stater.

Generalkonsul *Chr. Ravn*, New York, har meddelt følgende:

Landbruksdepartementet angir *vinterhvetens* gjennemsnitlige veksttilstand den 1. ds. til 82.2 % av det normale, mot 91.3 % den 1. april 1908, 89.9 % den 1. april 1907 og 86.6 % gjennemsnitlig pr. 1. april for de sidste 10 aar. Som følge av mindre gunstige beretninger om hvetens vekst i de sidste par maaneder har prisen været jevnt opadgaaende. Der notertes den 8. ds.:

	pr. bushel i New York:	Chicago:
pr. mai-leverance	$ 1.28½ à 1.31	$ 1.24¾ à 1.26⅔
» juli —	1.18⅜ à 1.19½	1.11⅜ à 1.12¾
» september —	1.09⅞ à 1.11⅝	1.02⅜ à 1.04⅜

Veksttilstanden for *rug* angives til 87.2 % den 1. ds., mot 89.1 % den 1. april 1908 og 89.2 % gjennemsnitlig pr. 1. april for de sidste 10 aar. Den 8. ds. notertes 89 cents pr. bushel f. o. b. New York for «No. 2 western».

Ændring av den danske karantænelov.

Ifølge en dansk lov av 1. ds. skal lov nr. 97 om foranstaltninger mot smitsomme sygdommes indførelse i Danmark av 2. juli 1880 § 1 herefter lyde saaledes:

«Føreren av et fartøi, som ankommer fra utenriks sted, eller som i sjøen har mottat personer eller gods fra andet saadant skib, har under iagttagelse av de paabudte forsigtighetsregler uopholdelig at melde sig, i kjøbstæderne hos den, som av karantænekommissionen bemyndiges til at motta saadan anmeldelse, og utenfor kjøbstæderne hos toldopsynet, og derefter motta skriftlig tilladelse til samkvem med land (praktika) ved et sundhetsbevis, der meddeles uten betaling. Forinden saadan tilladelse er erhvervet, maa føreren, utenfor nødstilfælde, ikke landsætte nogen av de ombordværende personer her i landet, eller nogen av disse forlate skibet for at gaa iland paa dansk territorium, likesom ingen paa dansk sjøterritorium maa gaa ombord i saadant skib. Disse regler gjælder dog for lodsers og bugserdampskibes vedkommende kun i det omfang, som til enhver tid fastsættes av justisministeren.

Paa de steder, hvor karantænekommission findes, skal toldopsynet paase, at saadanne skibe har erhvervet ovennævnte tilladelse.»

CENTRALTRYKKERIET — KRISTIANIA

KONSULATBERETNINGER

UTGIT AV UTENRIKSDEPARTEMENTET MED BISTAND AV NORGES OPLYSNINGS-KONTOR FOR NÆRINGSVEIENE

Nr. 18. | Ukeutgaven. | 1. mai 1909.

«Konsulatberetninger» utkommer i to utgaver, en ukeutgave og en maanedsutgave. Kan bestilles ved alle postanstalter, i Kristiania i «Farmand»s expedition, Toldbodgt. 31. Abonnementspris for uke- og maanedsutgaven tilsammen kr. 3.00 pr. aar og for utenbysboende porto 20 øre.

Henvendelser til norske legationer eller konsuler bør adresseres, ikke til embedets chef eller personale, men til selve legationen eller konsulatet paa stedet.

Indhold:

	Side
Utsigterne for avsætning av norske varer i Rusland	69
Trælastmarkedet i London	70
Det amerikanske toldtarifforslag	70
Kanalen Gent-Terneuzen	71
Det russisk-engelske handelskammer	71
Russisk-belgisk og russisk-slavisk handelskammer i St. Petersburg	71
Klipfiskmarkedet i Bordeaux. De franske torskefiskerier	71
Sædens stilling i Rusland	71
Landbruksmaskiner til Sibirien	72
Utsigterne for avsætning av fersk fisk til Nordsverige	72
Nye mudringsavgifter i Lule	72
Ny grænsetoldstation i Wermland	72
Forbudet mot skibning av kvæg m. v. fra amerikanske til kanadiske havne	72
Toldfrihet for kjættinger, ankere og staaltauge i Rusland	72
«Konsulatberetninger»s maanedsutgave	72

Utsigterne for avsætning av norske varer i Rusland.

(Saltet sild. — Iset sild, hyse og torsk. — Fiskekonserver. — Klipfisk. — Tørfisk. — Fiskeredskaper. — Pelsverk. — Maskiner. — Sten.)

Konsul *A. Kijander,* Moskva, har indberettet følgende angaaende utsigterne for avsætning av nedennævnte norske produkter i Centralrusland:

Sild, saltet. Norsk vaarsild har i Centralrusland hittil været saagodtsom den eneste kjendte av de norske sildesorter, og den vil vel endnu nogen tid utover hævde pladsen som den mest gangbare. Likesom den er den tørreste, sterkest saltede og mindst velsmakende, er den ogsaa den billigste av alle inden- og utenlandske sildesorter, som i disse egne utbydes i handelen. Den finder da ogsaa kun avsætning til de mindst bemidlede bønder og arbeidere, særlig utenfor Moskva, der i likhet med Moskvaboen kjøper silden stykkevis og finder den — tiltrods for dens mangel paa velsmak — regningssvarende paa grund av dens prisbillighet og størrelse. De bedre stillede klasser vraker den og foretrækker — foruten de russiske sildesorter — skotsk «spent» og de endnu finere britiske og hollandske merker.

Ved nogle norske exportørers forcerede hitsendelser og salg høsten 1907 til mai 1908 av store partier 1 og 2 aar, maaske ogsaa litt 3 aar gammel vaarsild, kom denne sildesort i end større miskredit end tidligere. Den solgtes da ogsaa partivis franko og toldfrit leveret i Moskva og andre storpladse for 13½, 12½, ja endog ned til 11½ rubler pr. 8½ og 9 puds tønde. I de sidste maaneder solgtes den fra russiske kjøbmænds lagere tøndevis til priser av 16—18 rubler, efter kvaliteten.

Norsk fetsild ser man ikke her. Et prisværdig forsøk, som gjordes paa i vinter at indføre et litet prøveparti kvartere og ottinger lempelig saltet, vel behandlet fetsild faldt ikke meget heldig ut, da fetsilden var for smaa, knap K., og betydelig mindre, likesom emballagen var for vek og vanskelig taalte omladningerne paa dampbaater og jernbanen, hvorved silden blev delvis laketør. Imidlertid blev der gjort, hvad gjøres kunde, med hensyn paa at reklamere for denne i disse egne temmelig ukjendte norske sildesort, som — trods sin ringe størrelse — er solgt og sælges pr. ingenlunde strampakket kvarter for 6½ ned til 4½ og pr. otting for 3¼ til 2¼ rubel, leveret told- og fragtfrit Moskva. Da den roses for sin velsmak og kun klandres for sin manglende størrelse, hvorved den er litet skikket for at sælges ut stykkevis, bør norske exportører indeværende aars høst ha sin opmerksomhet henvendt paa salg til Centralrusland av ikke for sterkt saltet fetsild i merkerne 3 og 4 K. Men denne export maa fra Norge ske i september og begyndelsen av oktober (ny stil), medens kanal- og flodtrafikken fra Vestrusland tillater transporten til indlandsbyerne, hvorved der indspares fra 1 til 3 rubler i fragt pr. tønde, mot i november, december og januar at ta varen pr. jernbane fra St. Petersburg, Reval, Riga og Libau. Islandssild har i vinter manglet og været efterspurgt.

Frossen, iset sild i kasser har et norsk firma gjort et første bemerkelsesværdig forsøk med, avsendt pr. jernbane over Narvik gjennem Nordsverige og Finland via St. Petersburg for salg i Moskva med hitkomst i sidste halvdel av februar. Silden, der var stor og noksaa fet, fremkom som en iset masse, saa den — for ikke at sønderbrytes — maatte optines i vand for at kunne utskilles fra isen. Uvant som de over al maate ultrakonservative fiskehandlere i Moskva var med synet av norsk havsild, og noget skrukket, uskjøn i façonen, som den i sin sterkt isede tilstand laa der, gjorde den ingen lykke ved sin første ankomst, likesom den vistnok ikke var blit iset umiddelbart efter fangsten. Indehavere av fiskemagasiner blev forgjæves offereret varen kassevis, hvorfor den maatte høkres ut til priser av 3½, 3, 2½ rubler og maaske derunder pr. pud. Uheldig var det, at silden indtraf saa like ind under den strenge fastetid, da centralrusseren er vegetarianer.

Forsøket med stor, fet, norsk sild, velkonserveret i is, bør imidlertid gjentages i november d. a. Vænner publikum sig først til synet, vil den kunne sælges med god profit, uagtet risikoen ved hittransporten er stor, og fragten fra Nordlands amt tillagt 18 kopek i told samt speditøromkostninger paa den svensk-finske grænse og i St. Petersburg utgjør mindst 130 kopek pr. pud (16.4 kg.) bruttovegt, is og emballage ogsaa medtat. For russisk ferskvandssild, der forener fedme og velsmak med et smukt utseende, betaler fiskehandlerne hersteds, alt efter

kvalitet og aarstid, med 4½ til 7 rubler pudet i frossen tilstand og høkrer den ut til publikum i stykkevis til priser, der indbringer dem 8 til 11 rubler.

Fiskekonserver. Samtlige fra Vestlandet tilførte smaapartier saltet fiskehermetik har, med al respekt for varens renhet, æskens solide, smukke utseende og den særdeles letvinte praktiske aapningsmetode, vist sig gjennemgaaende at være altfor sterkt saltet, til at den kan vente nævneværdig avsætning til den russiske finsmaker, der ikke liker sterkt saltede saker. Med mindre saltning, saaledes som exempelvis den ben- og skindfri svenske ansjos (appetitsild) i saltlake præsenterer sig, og av hvilken varesort der i aarrækker har været solgt og fremdeles sælges store kvanta i og utenfor Moskva, skulde der resultere god avsætning for Stavangerexportørerne i ben- og skindfri ansjos, trods den meningsløst høie toldsats av 7½ rubel pr. pud bruttovegt. Det samme gjælder i end høiere grad om de vestlanske skind- og benfri saakaldte «gaffelbiter» i saltlake, tomat og vinsauce, der paa grund av sildens magerhet, den enorme saltmængde og tomatæskernes upaalidelighet, er usælgelige i Centralrusland. To fra Vestlandet hitsendte, med flere maaneders mellemrum ankomne kvanta «gaffelbiter» i saltlake og tomatsauce har ikke engang til halv pris kunnet sælges, og selv den i vinsauce nedlagte med salt ikke saa sterkt belastede vare kan ikke realiseres uten tap. Meget lempeligere saltning og fetere sild er nødvendig, om man skal regne med centralrussiske markeder.

En artikel, som et Stavangerfirma gjentagende har hitsendt under navn av «sardelringer» vilde finde et større salgsmarked i tilfælde av mindre saltning og rummeligere æske. Fra samme hus er i løpet av aaret kjøpt og omsat saavel i som tildels utenfor Moskva flere smaapartier av 5 til 6 sorter sardiner i olje og tomat, varer av vanlige og bedre kvaliteter. Hadde disse forskjellige sorter, der under navn av sardiner betaler den ikke saa absolut umulige importtold av 5 rubler pudet brutto, kunnet præstere en litt større smaafisk, vilde de — tiltrods for konkurrencen fra den franske og billigere portugisiske sardin — hurtig erobret sig et godt salgsmarked. I sin nuværende tilstand maa den norske sardin suksessivt arbeide sig frem, før Moskvaboen, som er vant til den store franske sardin med den fineste olje, vænner sig til den nye vare, som dog har en fremtid for sig, særlig i provinserne, hvor man hverken har de utsøkte flotte Moskvalagre til disposition eller den overdrevne kræsenhet at regne med. Desværre har der fra Vestlandet til dato ikke været mulig at faa kjøpt og hitsendt virkelige delikatesser, saasom: røket laks i olje, hummer, ræker, ja ikke engang 1ma røket, mildt saltet fet makrelfilet i olje — hermetiske artikler, som vilde evnet ganske anderledes let at bære den høie toldsats, end tilfældet har været med de vanlige fiskekonserver, som hittil er mottat. Et Kristianiafirma har hitsendt nogle kvanta av sine forskjellige fabrikata. Blandt disse har efter nytaar særlig dets svakt saltede ben- og skindfri ansjos (appetitsild) i saltlake og tomat vakt opmerksomhet ved sin fortrinlige smak. Desværre kan dette firma grundet mangel paa raastof eller dettes dyrhet høsten 1908, ikke dække det herværende kjøpebehov.

Blandt hitsendte smaaprøver fra flere norske hermetikfirmaer har man heftet sig specielt ved 2 à 3 østlandske fabrikater: «Gaffelbiterne» er av særdeles tiltalende smak og maa utvilsomt kunne vinde et fremtidsmarked i og utenfor Moskva. Den skind- og benfri ansjos (appetitsild) var av udmerket kvalitet, men for centralrusseren en smule for skarpt saltet, og sardinerne er høist respektable.

For den fra flere norske hold hitsendte og navnlig fra ét firma mottagne utsøkt fine, særdeles velsmakende ansjos med indvolde, hode, skind og ben er der, like saa litt her som andetsted i Rusland, nogen salgsmulighet. Denne i Norge saa prisbillige vare maa nemlig svare en importtold av 7½ rubel pr. pud brutto og kan undersælges av den toldfri finske ansjos i lake med mindst 20 kopek pr. rund blikboks av 1⅓ punds vegt. Toldsatsen for en norsk blikboks ansjos med en bruttovegt av fra 1²/₇ til 1⁴/₇ pund er nemlig fra 24 til 29 kopek. Lægges dertil resp. 6 og 7 kopek for toldvegt, jernbanefragt, spedition m. m. i Petersburg/Libau, er man straks oppe i 30 til 36 kopek, hvortil da kommer varens eget kostende cif. St. Petersburg/Libau med resp. 17 og 20 kopek = tilsammen resp. 47 og 56 kopek pr. boks en gros, leveret Moskva franko. Med en pris for detaljhandleren av 50 og 60 kopek vil den norske boks ansjos, alt efter størrelsen, koste kunden hersteds 60 og 70 kopek, en meningsløs høi pris for de selvsamme artikler, der i Norge fra butik sælges til 40/45 og 45/50 øre boksen, eller betydelig mindre, end hvad alene den russiske importtold utgjør. (Fortsættes i næste nr.)

Trælastmarkedet i London.

Generalkonsul *P. Ottesen,* London, har indberettet følgende:

Siden min forrige indberetning har trælastmarkedet hersteds holdt sig stille, men med en meget fast tendens. Priserne paa 7/8 × 6 «unsorted red» noteres til £ 8.17.6 à £ 9.0.0 og 2 × 4 do. til £ 7.5.0.

Denne faste tendens skyldes vistnok ikke endnu nogen øket konsumtion, idet byggevirksomheten fremdeles ligger meget nede. Grunden er derimot at søke i de smaa tilførsler og de som følge derav minkende beholdninger.

Beholdningerne i dokkerne av «prepared boards» utgjorde:

pr. ult.	mars	1909 . . .	5 179 000	stkr.
» »	»	1908 . . .	6 229 000	»
» »	»	1907 . . .	5 871 000	»

Leveringerne fra dokkerne av «prepared boards» utgjorde:

		stkr.			
i 1. kv.	1909	2 899 000	eller i kub.maal	8 878	P.S.H.
i » »	1908	3 077 000	—	9 919	»
i » »	1907	3 092 000	—	10 259	»
derav i mars					
	1909	1 198 000	—	3 497	»
	1908	1 161 000	—	3 731	»
	1907	1 111 000	—	3 783	»

Som det herav fremgaar, har leveringerne væsentlig bestaat av mindre dimensioner, idet det leverede kubikkvantum er adskillig mindre end i de tilsvarende tidsrum det foregaaende aar, tiltrods for at stykkeantallet paa det nærmeste er like stort.

Det amerikanske toldtarifforslag.

Minister *Ove Gude,* Washington, har indberettet, at toldtarifforslaget, det efter vedkommende komites formand saakaldte «Payne Tariff Bill», efter tre ukers ivrig diskussion er blit vedtat av repræsentanthuset med 217 mot 161 stemmer.

For at undgaa de masser av ændringsforslag, der kunde ventes, og som vilde ha trukket lovforslagets behandling ut i en uberegnelig længde, var der blit tvunget igjennem den regel, at kun de ændringsforslag, der av Mr. Payne paa selve tarifkomitéens vegne blev foreslaat, skulde underkastes diskussion. Et forslag om at sende forslaget tilbake til komitéen med anmodning om at omforme det fra en protektionstarif til en fiskal tarif («revenue tariff») med indførelse av indtægtskat og avskaffelse av told paa tømmer, avvistes med 218 mot 162 stemmer. Petroleum og dets produkter blev frigit med 324 mot 45 stemmer. Tiltrods for de største anstrengelser lykkedes det derimot ikke at faa tømmer paa den toldfrie liste. Men man opnaadde dog, at den saakaldte «joker» ɔ: bestemmelsen om, at tømmer, indført fra lande, der paalægger utførslen en exporttoldsats, skulde betale en straffetold ved indførelse hit, der omtrent svarte til den nuværende Dingley tarifs toldsats for «lumber», blev forkastet. Toldsatsen for byg og bygmalt blev forhøiet fra 15 til 24 cents og fra 25 til 40 cents, hvorimot alle bestræbelser fra de kvægavlende stater for at opnaa told paa huder mislykkedes, saa at disse forblir paa den frie liste. Næsten uten opposition vedtok huset avskaffelsen av den i Payne-billen opsatte toldsats paa the og likeledes straffetolden paa kaffe.

Forslaget gaar nu til senatet, og repræsentanthuset besluttet, i paavente av dets tilbakekomst derfra, kun at holde møter 2 gange om uken.

Kanalen Gent—Terneuzen.

Generalkonsul *G. W. Burger,* Rotterdam, har indberettet, at arbeiderne ved kanalen Gent—Terneuzen (den belgisk—nederlandske kanal) skrider godt frem. De fleste arbeider vil bli færdige i oktober maaned d. a., og hele kanalarbeidet, som har krævet 10 aars arbeide, og som koster flere millioner gylden, vil da kunne betragtes som fuldført. Kanalen Gent—Terneuzen vil fra den tid av være en af de bedst anlagte og indrettede kanaler i verden. Skibe, som har et dypgaaende av 21—21½ fot, vil kunne passere. Alle broer skal ved aapning eller lukning dreies elektrisk og kunne aapnes paa 90 sekunder og fastlægges paa 45 sekunder. Om natten blir kanalens bredder oplyst ved elektriske lamper paa høie stolper, placeret med en avstand av 150 meter; i bøiningerne blir denne avstand 75 meter. Ved Terneuzen er der bygget en sluse av saadan størrelse, at selv skibe, der har en længde av 120 meter, en bredde av 17½ à 17¾ meter og et dypgaaende av 8—9 meter, vil kunne optages deri; slusen aapnes og lukkes ved elektrisk kraft. Slusen ved Sas van Gent er bortfaldt.

Kanalen er blit betydelig utvidet over hele længden, og dens tidligere besværlige bøininger har derved kunnet bortskaffes.

Det russisk-engelske handelskammer.

Ifølge indberetning fra minister *N. Prebensen,* St. Petersburg, er det blit besluttet i en nær fremtid at oprette en filial i Odessa av det tidligere i «Konsulatberetninger», senest i ukeutgaven nr. 40 for 1908, omhandlede russisk-engelske handelskammer i St. Petersburg.

Russisk-belgisk og russisk-slavisk handelskammer i St. Petersburg.

Indberetning fra minister *N. Prebensen,* St. Petersburg.

Belgien og Rusland staar som bekjendt i livlig handelsforbindelse med hverandre. Særlig er belgisk kapital interesseret i russiske industrielle foretagender.

Til fremme av de gjensidige kommercielle interesser er man i disse dage ifærd med at stifte et «russisk-belgisk handelskammer» i St. Petersburg efter forbillede av det tidligere omskrevne, allerede exsisterende russisk-engelske kammer. Flere møter har været avholdt i sakens anledning, og forslag til statuter for den nye institution er utarbeidet.

Derhos er man nu ogsaa i begrep med at stifte et russisk-slavisk handelskammer i St. Petersburg.

Denne institution skal ha til opgave at fremme den kommercielle forbindelse mellem Rusland og de slaviske Balkanstater. Det siges, at saavel Dumaens præsident, Khomjakoff, som fremstaaende mænd i regjeringskredse skal interessere sig sterkt for foretagendet.

Den omtrent samtidig stedfundne stiftelse av 3 handelskamre synes at vise, at den russiske handel for tiden befinder sig i utvikling og fremgang.

Klipfiskmarkedet i Bordeaux. De franske torskefiskerier.

Konsul *Halfdan Hartmann,* Bordeaux, har indberettet følgende:

Der utførtes i henhold til toldkammerets opgave av klipfisk herfra i mars maaned følgende kvanta:

Til Spanien	428 950	kg.
» Italien	180 000	»
» Algier	109 740	»
» Martinique og Guadelupe	175 578	»
» andre lande	45 249	»
Ialt	939 517	kg.

Indførslen bestod i samme tidsrum av 422 588 kg. fordelt paa 2 fartøier fra Miquelon.

Markedet er som vanlig paa denne tid av aaret stille. Prisen for tørfisk opgives til fre. 30/33 med tendens til yderligere falden.

Efterretningerne fra Island om det nye fiske lyder gunstige; fra Newfoundlandsbankerne er endnu ingen rapport indløpet, da dette fiske kun for ganske kort tid siden har tat sin begyndelse.

Sædens stiling i Rusland.

Ifølge indberetning fra konst. generalkonsul *Nicolai Classen-Smith,* St.Petersburg, lyder efterretningerne om vintersædens stilling i Rusland gjennemsnitlig gunstigere, end man turde vente efter vinterens ualmindelige veirforholde. Ifølge de officielle meddelelser var sæden i løpet av vinteren i den overveiende del av Rusland tilstrækkelig beskyttet av sne; i 20 guvernementer er for tiden høstutsigterne gode, i 40 tilfredsstillende og kun i 1 guvernement ikke ganske tilfredsstillende.

Landbruksmaskiner til Sibirien.

Indberetning fra konst. generalkonsul *Nicolai Classen-Smith,* St. Petersburg.

«Torg.-Prom. Gas.» skriver, at Sibirien spiller en stor rolle som avsætningsmarked for maskiner. Salget av denne artikel er i de senere aar steget ganske betydelig og vil i fremtiden anta endnu større dimensioner. Det er derfor naturlig, at de russiske fabrikanter forsøker at erobre dette store og rike marked for sine produkter. Fire av de største russiske fabrikker har i løpet av de to sidste aar aapnet filialer i Sibirien, herav 3 i Vestsibirien og en i Transbaikalgebetet. Man finder dog saa at sige overalt maskiner og redskaper fra utenlandske firmaer, hvorav enkelte ogsaa holder sine egne lagre derute. Amerikanerne har saaledes paa flere steder aapnet sine egne lagre, ikke alene av indhøstningsmaskiner, men ogsaa av alle mulige andre slags maskiner og redskaper.

Priserne er steget med 5—7 %, idet de store forhandlere og fabrikker for avsætning av landbruksmaskiner har sluttet sig sammen til et «internationalt kompani».

Utsigterne for avsætning av fersk fisk til Nordsverige.

Utdrag av indberetning fra konsul *Søren W. Mørch,* Sundsvall.

Fra Norges Oplysningskontor for Næringsveiene og private personer er i løpet av det sidste aar indkommet mange forespørsler om avsætning av norske produkter, men den høie told lægger i de fleste tilfælde hindringer iveien for omsætning i større skala.

Med de hurtigere forbindelser, som nu er ordnet for transport av *fersk fisk,* burde dog en betydelig økning av exporten fra Norge kunne opnaaes til byer som Gefle og Sundsvall med tilhørende distrikter, under forutsætning av, at exportørerne vil interessere sig for oprettelsen av selskaper, der paa billigste maate kunde arbeide med salget og omsendelsen av den ferske fisk. Fisket langs Østersjøkysten avtar aar for aar, og salgspriserne er høie.

Nye mudringsavgifter i Lule.

Konsul *Søren W. Mørch,* Sundsvall, har indberettet, at der er blit utfærdiget nye bestemmelser om mudringsavgifterne for skibsleden til Lule, idet avgiften skal beregnes efter fartøiernes størrelse i 5 forskjellige grupper, saaledes at fartøier indtil 750 registertons betaler 6 øre, fartøier paa indtil 2 250 tons 13 øre, indtil 4 250 tons 15 øre og derover 20 øre pr. registerton.

Ny grænsetoldstation i Wermland.

Ifølge en meddelelse fra den herværende *svenske legation* er en grænsestation, ved hvilken toldbehandling av fra Norge ankommende varer skal finde sted, besluttet oprettet i Falltorp i Södra Finnskoga socken, Wermlands len, hvilken grænsestation træder i virksomhet den 1. mai. d. a.

Forbudet mot skibning av kvæg m. v. fra amerikanske til kanadiske havne.

I nr. 12—1909 blev det meddelt, at der ved en «order in council» av 29. januar d. a. var blit bestemt, at intet fartøi, som medfører kvæg, faar eller andre drøvtyggere samt svin fra amerikanske Atlanterhavshavne, maa anløpe kanadiske havne.

Ifølge indberetning fra konsul *Arvid Jacobsen,* Montreal, er forbudet ved en ny «order in council» av 6. april d. a. indskrænket til at omfatte havne i staten Pennsylvania, medens altsaa transport av kvæg m. v. fra andre amerikanske Atlanterhavshavne til Kanada for fremtiden blir fri.

Toldfrihet for kjættinger, ankere og staaltauge i Rusland.

Ifølge indberetning fra minister *N. Prebensen,* St. Petersburg, vil det tidligere omhandlede russiske reglement om toldfrihet for kjættinger, ankere og staaltauge til utrustning av seilskibe foreløbig vedbli at være gjældende indtil 1. januar 1910.

«Konsulatberetninger»s maanedsutgave.

Av maanedsutgaven er utkommet hefte nr. 2 (mars/april) 1909 med følgende indhold:

Sverige. Aarsberetninger for 1908 fra: I. *Legationen i Stockholm.* Indhold: Almindelig oversigt. Bankvirksomhet. Fondsmarkedet. Den industrielle depression. Arbeidskonflikter. Utvandring. Landbruk. Fiskerier. Utenrikshandel. Skibsfart. II. *Generalkonsulatet i Stockholm.* Indhold: Jordbruk. Meieribedrift. Fiskeri. Bergverksdrift. Industri. Handel. Handelsflaate. Skibsbygning. Skibsfart. Rederisammenslutninger. Kanalanlæg. Tyttebærexporten. Stockholms fiskeforsyning. Arbeidskonflikter. Emigration. Statsindtægter. Wisby: handel og skibsfart. Norrköping: skibsfart. Westervik og Kalmar: skibsfart. III. Konsulatet i *Göteborg.* Indhold: Havneforhold. Fiskeriforening. Skibsfart. Fiskemarked. Træmasse. Trælast. Import. Export. Strömstad, Lysekil og Halmstad: handel og skibsfart. IV. Konsulatet i *Helsingborg.* Indhold: Rederinæring. Fiskeri. Export. Tyttebær. Fiskeimport. Skibsfart. Landskrona: fiskeimport. Malmö: skibsfart. Ystad og Åhus: handel og skibsfart. V. Konsulatet i *Sundsvall.* Indhold: Trælast. Træmasse. Kraftanlæg. Skibsfart. Fragter. Varetrafikken over Storlien. Handel og skibsfart paa Gefle og Luleå distrikter. Varetrafikken over Riksgrænsen toldsted.

Danmark. Aarsberetning for 1908 fra *generalkonsulatet i Kjøbenhavn.*

Indhold: Skibsfart. Fragter. Landbruk. Forstoffer. Konsulære forretninger.

Portugal. Aarsberetning for 1908 fra *generalkonsulatet i Lissabon.*

Indhold: Økonomiske forhold. Kurser. Statsgjæld. Budget. Handelsomsætning. Toldtarif. Landbruk. Kunstig gjødning. Turisttrafik.

Ruslands utenrikshandel i 1908.

Siam. Aarsberetning for finansaaret 1907—1908 fra *generalkonsulatet i Bangkok.*

Indhold: Export og import. Ris. Teaktræ. Pepper. Bomuldsvarer. Silkevarer. Næringsmidler. Kondenseret melk. Skibsfart. Fragter.

Bombay. Aarsberetning for finansaaret 1907—1908.

Indhold: Skibsfart. Import. Export. Handelsomsætningen med Norge.

St. Thomas. Aarsberetning for 1908.

Indhold: Skibsfart. Sundhetsforhold. Handel.

CENTRALTRYKKERIET — KRISTIANIA

KONSULATBERETNINGER

UTGIT AV UTENRIKSDEPARTEMENTET MED BISTAND AV NORGES OPLYSNINGS-KONTOR FOR NÆRINGSVEIENE

Nr. 19. | **Ukeutgaven.** | **8. mai 1909.**

«Konsulatberetninger» utkommer i to utgaver, en ukeutgave og en maanedsutgave. Kan bestilles ved alle postanstalter, i Kristiania i «Farmand»s expedition, Toldbodgt. 31. Abonnementspris for uke- og maanedsutgaven tilsammen kr. 3.00 pr. aar og for utenbysboende porto 20 øre.

Henvendelser til norske legationer eller konsuler bør adresseres, ikke til embedets chef eller personale, men til selve legationen eller konsulatet paa stedet.

Indhold:

	Side
New-Foundlands klipfiskexport	73
Utsigterne for avsætning av norske varer i Rusland	74
Handelsomsætningen med Østerrike-Ungarn	76
Foreslaaede havnearbeider i Reval	76
Oprettelse av et russisk «exportkammer»	76
Hvalfangsten i de Forenede Stater	76
Murstensimporten til Kjøbenhavn	76

New-Foundlands klipfiskexport.

Konsul *Arvid Jacobsen,* Montreal, har indberettet følgende:

New-Foundlands klipfiskexport har i de sidste ti aar stadig været i stigende. For budgetaaret, som endte 30. juni 1908, blev der ialt exporteret 1 509 269 qtls. klipfisk til en anslaat værdi av $ 7 820 092. Naar man betænker, at totalværdien av hele øens export for samme aar utgjør kun $ 11 815 769, og at klipfiskexporten altsaa motsvarer ca. 70 % av samme, vil man forstaa, hvorledes øens økonomi staar og falder med utbyttet av torskefiskerierne.

New-Foundlands forskjellige merker av klipfisk har i de sidste aar fundet indpas paa alle verdens markeder og øver en sterk og følbar konkurrence for norsk klipfisk saavel i Middelhavslandene som paa andre avsætningsmarkeder. Det kan derfor være av interesse at ha en samlet fremstilling av de forhold og omstændigheter, som i slutningen av forrige og begyndelsen av indeværende aar har øvet sin indflydelse paa New-Foundlands fiskeexport, ruineret priserne og vanskeliggjort avsætningen.

New-Foundlands export av klipfisk stiller sig fra aaret 1896 av som følger:

	Qtls. (à 112 lbs.).	Gjennemsnitspris.
		$
1896—97	1 135 817	2.46
1897—98	1 145 540	2.82
1898—99	1 226 336	3.62
1899—00	1 300 622	4.19
1900—01	1 233 107	4.19
1901—02	1 288 955	4.27
1902—03	1 429 724	3.94
1903—04	1 360 373	4.37
1904—05	1 196 814	5.14
1905—06	1 481 025	5.31
1906—07	1 422 445	5.46
1907—08	1 509 269	5.18

For indeværende aar er der grund til at anta, at exporten i størrelse omtrent vil motsvare det pr. 30. juni f. a. avsluttede budgetaars, altsaa ca. 1 500 000 qtls. Exportværdien vil derimot synke ganske betydelig under de sidste aars.

De priser, som i sidste halvdel av forrige aar og i indeværende aar har været noteret for N. F.'s klipfisk er 35 à 40 pct. lavere end de priser, som notertes i budgetaaret 1907—08.

Som ovenstaaende tabel viser, har priserne i de sidste ti aar stadig været i opadgaaende, indtil avslutningen av budgetaaret 1906—07, da kulminationen indtraadte. Den store finanskrise, som sommeren 1907 gjorde sig følbar over hele verdensmarkedet, har naturligvis ogsaa for klipfiskens vedkommende øvet sin indflydelse. Siden sommeren 1907 har forholdene for N. F.'s klipfiskexport stadig utviklet sig til det værre og bragt store og følelige tap for saavel øens fiskerbefolkning som især for exportørerne. Forskjellige lokale forhold har her spillet ind.

Nedenstaaende sammenligning mellem de priser, som notertes ved slutningen av 1907 og priserne ved slutningen av 1908 er egnet til at gi et indblik i den ruinerende tingenes tilstand. Jeg tilføier ogsaa de priser, som notertes i N. F. ved utgangen av mars maaned d. a. Priserne har stadig været i nedadgaaende. Der er nu imidlertid grund til at tro, at bunden er naadd. Iallefald gjør man i N. F. for nærværende regning paa et fastere og dels opadgaaende marked i en nær forestaaende fremtid.

Kvalitet.	Pris pr. quintal. Decbr. 1907.	Decbr. 1908.	Mars 1909.
	$	$	$
Large Merchantable	6.50	4.60	4.40
Small —	5.50	3.60	3.20
Large Madeira	5.50	3.60	3.60
Small —	4.50	2.60	2.60
Large West India	3.25	2.00	2.30
Small —	—	—	1.80
Shore cured Labrador	5.25	2.70	2.60

Den pris, som fiskerne i sidste halvdel av 1908 og iaar mottar for sin fangst, motsvarer kun omtrent halvparten av forrige fangstaars priser. Foruten den nominelle prisforskjel spiller ogsaa den større strenghet ind, som nu utvises ved fiskens sortering og klassificering.

Denne ruinerende nedgang i klipfiskværdien er for N. F.'s exportører saameget mere følsom, som ogsaa budgetaaret 1907—08 for dem bragte et betydelig tap. Det antages i N. F., at exportørerne led et tap i nævnte aar av ca. 30 cents pr. qtl., eller tilsammen ca. 400 000 à 500 000 dollars. Sammenhængen hermed var følgende:

Ved budgetaarets begyndelse i 1907 var der forholdsvis smaa beholdninger av klipfisk i N. F. og

ogsaa paa de forskjellige avsætningsmarkeder. De første skibninger av fisk fra N. F av aarest fangst finder sted fra øens vestkyst, og følges et par uker efter av skibninger av fisk i tønder fra St. Johns til Middelhavet. Denne export har i de sidste aar for N. F.'s vedkommende vokset til et betydelig omfang.

Veiret under vaaren 1907 var for N. F.'s vedkommende et av de vanskeligste i mands minde. Det var saa at sige umulig at faa fisken ordentlig tørret og behandlet. Vestkyst-skibningerne blev forsinket uker utover den regelmæssige tid, og efterspørslen fra det europæiske marked for «tønde-fisk» (cask-fish) var stadig voksende. De tilbudte priser var meget høie. Exportørerne solgte paa spekulation i stor utstrækning i haab om normal fangst og veir. Sommeren slog imidlertid som sagt feil, idet det var umulig at faa fisken tørret. Exportørerne kunde ikke opfylde indgaaede kontrakter og bød fiskerne uhørte priser for at opfylde sine leverance-forpligtelser.

Fisk kom ikke paa markedet i nogen større utstrækning før henimot november maaned, og en stor del var da «badly cured». Efter at det europæiske marked var tilfredsstillet, blev exportørerne siddende inde med betydelige kvanta fisk av daarlig kvalitet. Paa grund av de høie priser, som de selv hadde betalt, vilde exportørerne ikke reducere sine priser, og bevirket derved indskrænkning i forbruket. Vaaren 1908 var resultatet, at de forhaanden værende store beholdninger av daarlig fisk blev kastet ut paa markedet til realisationspriser, idet exportørerne saa sent i sæsonen blev henvist til at akceptere, hvad der blev budt. De forskjellige markeder blev derved demoraliseret. I Brasilien f. ex. sank prisen fra 36 s. pr. «drum» i februar 1908 til 24 s. pr. «drum» i juni s. a., og de sidste ladninger solgtes like ned til 20 s.

Exportørernes tap paa disse skibninger var uten tidligere sidestykke.

Umiddelbart paa denne depression av markedet for ældre fisk fulgte sommeren 1908 som en av de rikeste og bedste fangstsæsoner for N. F.s torskefiskerier. Fra juni til oktober var der saa at sige ikke en dags regn, og fiskerne var istand til at fiske uavbrutt uten hindring av veiret. Som følge herav blev der i august, september og oktober forrige aar en formelig oversvømmelse av fisk paa St. Johns marked, hvilket igjen har ledet til en vedvarende synken av priserne for export. Fiskerne blev henvist til at akceptere enhver pris, som blev budt. Samtidig blev der gjennemført en kræsenhet i sorteringen, som endmere bidrog til at bringe fiskerne tap. De lave priser paa det lokale marked har øket exporten i en betydelig grad. Exporten ved december maaneds utgang f. a. oversteg den tilsvarende export i 1907 med næsten 200 000 qtls. For nærværende er beholdningerne i N. F. meget smaa. Ved mars maaneds utgang blev der antat at være i beholdning ca. 180 000 qtls.

Nøkterne forretningsfolk i N. F. gjør regning paa, at en bedring i priser nu snart vil indtræde.

Der har i N. F.'s presse og inden øens forretningsstand været reist en ganske sterk agitation for at sikre fiskeexporten mot den slags ruinerende tilstande, som har raadet de sidste 18 maaneder.

En av de første reformer, som vil bli gjennemført, er oprettelsen av et «Board of Trade» i St. Johns. Det vil bli denne institutions første opgave at indføre ensartede regler for sortering og klassificering av fisk for export. Som tilstandene nu er, raader der paa dette omraade fuldstændig vilkaarlighet, hvilket i høi grad har bidraget til at skape usikre avsætningsbetingelser for N. F.'s merker paa oversjøiske markeder, og ogsaa i en flerhet av tilfælde har ledet til reklamationer og tap.

Det vil yderligere bli en saadan institutions maal at undersøke avsætningsbetingelserne m. v. paa de fremmede markeder og paa den maate søke at hindre, at enkelte markeder blir overfyldt, og paa den anden side holde øens exportører à jour med priser, beholdninger, aapning av nye markeder m. v.

Det forlanges ogsaa, at øens styre skal træde støttende til for at bringe oplysning om nye metoder for fiskning, tørring, behandling m. v., samt at der fra paalidelig hold skal indhentes regelmæssige rapporter om utfaldet av fremmede landes fiskerier, som kan antages at øve indflydelse paa priserne paa verdensmarkedet.

Som tilstanden hittil har været og fremdeles er, er N. F.'s fiskerier og alt i forbindelse dermed overlatt til vilkaarligheter og tilfældigheter. Denne tingenes ordning stemmer ikke med moderne forhold.

Exporten for budgetaaret 1. juli 1907—30. juni 1908 av klipfisk fra New-Foundland fordeler sig mellem de fremmede markeder, som følger:

	Qtls.	Værdi i $
Storbritannien . . .	51 308	230 092
Kanada	130 276	659 696
Costa Rica	2 271	13 606
Grækenland	50 053	200 934
Østerrike	20	110
Madeira	3 525	19 721
Malta	5 015	30 234
Argentina	88	528
Panama	56	334
Amer. Vestindien . .	15 855	84 803
Mauritius	56	280
Honduras	52	326
Algeriet	33	226
Brit. Vestindien . .	75 319	390 608
Italien	252 173	1 194 443
Spanien	274 998	1 174 146
Portugal	292 651	1 724 307
Brasilien.	341 203	2 017 805
Forenede Stater . .	14 038	76 339
Colombia	279	1 554
	1 509 269	7 820 092

Denne statistik vil muligens være av interesse for norske exportører.

Utsigterne for avsætning av norske varer i Rusland.

(Forts. fra foreg. nr.).

Iset hyse, torsk etc. Der blev allerede i slutten av januar 1908 fra en herværende, for import av norske fiskevarer til Centralrusland sterkt interesseret nordmand, gjort henvendelse til 2 fremragende fiskeexportører i Nordland om at gjøre et forsøk med hitsendelse av iset torsk og anden havfisk fra Lofoten over Narvik gjennem Nordsverige og Finland via St. Petersburg, uten at det inden den kolde aarstids utløp kom til et resultat dermed. Imidlertid fik han med et firma i Kristianssund istand et arrangement om at foreta et experiment med den slags fiskevarer, saasnart vinteren vilde tillate sendelse fra Ishavet av sjøfisk til Moskva, et like kostbart, risikabelt som interessant, aldrig tidligere prøvet forsøk.

Den i det norlige Skandinavien og hele Finland fra oktober til langt ut i december raadende used-

vanlig milde vinter med regn og slud hindret forsøkets utførelse til uti januar, da den første lille sendelse hyse avgik med ankomst hit i udmerket stand, og tiltrods for det for Moskvas fiskehandlere uvante syn av slik fisk blev partiet, efterat endel hyse var utdelt som prøve for kokning, kjøpt og betalt kassevis med 6¼ rubel pudet, netto fiskevegt.

En større sendelse nr. 2 (ogsaa hyse) hitkom likeledes i god stand, men beklageligvis først for sent, efterat den tidligere omhandlede strenge syv uker lange fasteperiode var indtraadt, hvorfor man tok en ganske naturlig avstand fra at betale den tidligerere forholdsvis meget høie pris for en ny vare av ikke anseligere størrelse end hysens. Det ikke betydelige kvantum er paa grund av det uheldige tidspunkt forgjæves utbudt kassevis til herværende fiskehandlere for 5 rubler pr. pud netto og forsøkes nu høkret ut pudvis til den pris, der antagelig opnaaes mot utsortering av al smaahyse. Der bør ved slike kostbare forsendelser kun expederes utsorteret stor fisk, da emballage, fragt, told og andre omkostninger paa denne vare, der fra Lofoten til Moskva har at tilbakelægge ca. 300 geografiske mil, jo andrager til et forholdsvis enormt beløp, og forretningen selvfølgelig blir saameget mindre lønnende, jo ringere fiskens værdi er. Russerne vurderer i høi grad storfaldende fisk. Og da hysen hører til de mindre, vilde den herværende norske forretningsmand meget ha foretrukket torsk, som tilmed har navn og renommé. Men under enhver omstændighet gjælder det saavel for torsk som ikke mindst for hyse, at der ved fremtidige sendelser fra Nordnorge til Moskva av havfisk strengt paasees, at kun større exemplarer ises for de centralrussiske markeder. Der er endnu et parti iset fisk underveis hit fra Narvik, forhaabentlig da torsk av tilstrækkelig størrelse. Smaatorsk og smaahyse opnaar neppe over den halve pris og vil da gi direkte tap. Fragt fra Lofoten til Moskva, importtold, spedition i Narvik, den svensk/finske grænse og Petersburg med ca. 130 kopek pr. brutto pud iset fisk i kasser andrager jo til 230 à 240 kopek pr. pud fisk netto. Og dertil maa da adderes nogen utgift ved fiskens salg hersteds.

Sluttelig skal bemerkes, at der fra fiskekassernes expederen fra Narvik til disses hitkomst medgaar ca. 3 uker, og at der som aller seneste tidspunkt for iset fisks avsendelse fra Narvik hit bør sættes ultimo februar.

Klipfisk. Der er paa førnævnte nordmands initiativ foretat et par mindre forsøk med klipfisk fra Kristianssund saavel hel (med ben og skind) som ben- og skindfri. Varen, som hersteds aldrig tidligere har været kjendt, undtagen forsaavidt, som flere av de hersteds bosatte, temmelig talrige romerske katolikker har seet og spist den i Spanien og Italien, er kjøpt og forsøkt av en del russiske prester. Disse finder den velsmakende, om end ikke billig, og erklærer, at de foretrækker den for den hersteds iøvrig litet gangbare rødskjær fra Archangelsk og St. Petersburg, som for tiden er endnu kostbarere. Det er noksaa sandsynlig, at der i Centralrusland, hvor fisken med hvert aar blir kostbarere, og hvor der mylrer av store munkeklostre, sukcessivt vilde kunne oparbeides et marked for denne vare, saafremt der gaaes energisk tilverks fra de norske klipfiskexportørers side, og litt omkostninger med reiser, reklamer etc. i begyndelsen ikke skyes. Tolden andrager til 60¾ kopek bruttovegt for hel og benfri fisk.

Tørfisk. I torsk-, sei- og hyse-rødskjær, med en toldsats av 60¾ kopek pr. pud, er der for norsk export intet at gjøre, da det murmanske Hvitehavsprodukts toldfrihet samt billigere fragt gjør den ulønnende, likesom i disse trakter kun bagateller sælges.

Saltfisk. I denne branche er norsk export fuldstændig udelukket, da den russiske regjering av al evne protektionerer Murmans- og pomorproduktet ved at paalægge utenlandsk import rbl. 2.70 pr. pud.

Fiskredskaper. I nøter og garn vilde der nok kunne sælges en del norske fabrikater, navnlig i de centralrussiske Volgabyer, saafremt norske fabrikanter vilde interessere sig for salg, enten ved utsendelse av reisende eller ved kvalificeret repræsentant hersteds samt anvendelse av reklame.

Polarpelsverk. Av isbjørnskind er der høsten 1908 solgt nogle hersteds, de første, saavidt vites, fra Norge. Adskillig flere kunde været solgt, om der fra samme hold hadde været præsteret pragtexemplarer. Man forlanger i det — ikke mindst i pelsverk — luksuriøse Moskva rariteter. Desuten kan norske isbjørnhuder av vanlig størrelse og kvalitet ikke konkurrere med den toldfri vare fra Archangelsk og Sibirien. Tolden er for isbjørnskind femten rubler pr. pud.

Maskiner. Det er neppe tvilsomt, at der i det vældige Centralruslands mange industribyer, og fortrinsvis Moskva med sit store behov for maskiner i talrige brancher, maatte være adgang for norske mekaniske verksteder og maskinfabrikker til avsætning av en del av disses frembringelser. Man skal her kun exempelvis nævne: Kjøle- og frysemaskiner, motorer og pumpeapparater. Men i tilfælde maa der gjøres reklame for affæren, enten ved utsendelse av reisende maskinagent eller ogsaa ved en kraftig reklamerende lokal repræsentation i Moskva, eventuelt ogsaa anden centralrussisk storby.

De maskinkataloger, man sidste aar hersteds har hat anledning til at se fra Norge, har enten manglet den nødvendige prisopgave eller ogsaa været forfattet paa norsk, med hvilket sprog man i handelsverdenen hersteds ingen vei kommer. Der kræves russisk eller tysk, helst begge dele.

Norsk stenexport. Der har i aarets løp været gjort henvendelser fra ret mange norske firmaer i stenindustri og export av granit, labrador, syenit, marmor og klæbersten, uten at det hittil har ført til noget effektivt salg til disse egne i nævnte stensorter.

Hvad granit angaar, kan Norge betragtes umuliggjort som sælger til Mellemrusland i denne stenart ved Finlands granitrigdom, toldfrihet og langt billigere transport.

For de øvrige stenarters vedkommende later det til, at det har sin store vanskelighet for den norske exportør at forlange en definitiv cif.pris for raablokker, leveret Petersburg, dels later det ogsaa til, at flere firmaer ikke har meget tilovers for raablokkesalget, men vil ha bestillinger paa bearbeidet sten og kunstarbeider i sine stensorter. Men da spiller atter den russiske protektionstold høist generende for ikke at sige — praktisk talt — umuliggjørende ind. Klæbersten i blokker og klæberstensovne kan der dog sandsynligvis i en nær fremtid bli anledning til at importere ikke saa ganske litet av fra Norge.

Det er ellers høist merkelig, at der fremdeles aldrig sees en norsk handelsreisende i disse sterkt varekonsumerende egne.

Handelsomsætningen med Østerrike-Ungarn.

Indberetning fra generalkonsul *Carl Neufeldt,* Wien.

Ifølge statistikken indførtes der i 1908 av norske produkter til det østerriksk-ungarske monarki:

	Fra Norge.	Samlet indførsel.
	Kg.	Kg.
Fjær og vinger	200	18 100
Fersk fisk	335 600	9 827 200
Sild-, hval- og sæltran	4 490 200	16 944 700
Sild, saltet og røket	3 996 700	19 141 600
Stokfisk	1 680 500	1 817 900
Fisk, tilberedt, i fater	3 500	267 000
Fisk i olje	24 100	352 000
Granit etc.	105 000	21 892 400
Andre stensorter («Schotter»)	142 300	31 908 700
Feldspat	1 134 300	8 147 100
Balataremme	4 000	53 800
Høvlet trælast («Werkholz»)	35 400	477 300
«Uegte stene»	100	58 100
Slipestene (bryner)	5 900	5 926 400
Hakker og skuffer	400	82 800
Zink, ogsaa legeret med bly	112 500	26 470 200
Kjøretøier (karioler)	100	—
Soda, raa og krystalliseret	100	123 700
Natriumnitrit	4 000	43 200
Albumin	600	122 500
Fyrstikker	1 500	188 200
Gjødningsstoffe (kalksalpeter)	153 400	—
Kli	656 000	1 586 600

Fra monarkiet exportertes til Norge i 1908:

	Export til Norge.	Samlet export.
	Kg.	Kg.
Havre	374 200	1 252 800
Friske grønsaker	10 700	1 564 000
Plantefett	500	23 100
Bomuldsbaand	100	5 200
Knapper av bomuldsgarn	700	23 100
Lin-, hamp- og jutevarer	44 700	322 100
Strømper	300	15 700
Hansker	200	8 200
Papir, lakeret	310 400	729 400
Guld, i raa tilstand	10	114

Den norske export til monarkiet er fremdeles større end monarkiets export til Norge. Statistikken er som tidligere fremholdt temmelig upaalidelig, da samtlige ind- og utførselsprodukter er gjenstand for livlig mellemhandel, hvorved størsteparten av nævnte varer anføres under andre lande. Norges export var i løpet av 1908 ikke saa livlig, som man kunde ønske, paa grund av den merkbare nedgang i konjunkturerne; men allikevel er vor export av tranoljer steget, tiltrods for at monarkiets samlede indførsel av tran er gaat tilbake. Likeledes er vor export av stokfisk, granit og anden sten, samt av balataremme og kemiske produkter gaat op.

Foreslaaede havnearbeider i Reval.

Minister *N. Prebensen,* St. Petersburg, har indberettet følgende:

Siden længere tid tilbake har der været tale om projekter for en større utvidelse av Revals havn. Disse planer skal, efter hvad en lokal avis beretter, nu nærme sig sin virkeliggjørelse, idet der oplyses at være forelagt riksdumaen proposition om bevilgning av 2 400 000 rubler til bygning av en vestlig molo i havnen. Forslaget antages at ville vinde dumaens bifald.

Ved den nye molo vil eventuelt erholdes et saa rummelig havnebassin, at selv store fartøier bekvemt vil kunne manøvrere deri. Anlægget menes overhovedet at ville bli saa stort, at det vil tilfredsstille alle fordringer, selv om Revals handel stiger til 3 à 4 gange saa meget, som nu er tilfældet.

Der er endvidere tale om ogsaa at la havnen utvide mot øst, men herom synes dog endnu intet at være avgjort.

Oprettelse av et russisk «exportkammer».

Indberetning fra minister *N. Prebensen,* St. Petersburg.

Et russisk «exportkammer», væsentlig tænkt som et studie- og oplysningsbureau for alt, som angaar Ruslands utførsel, er under dannelse i St. Petersburg. En kommission har utarbeidet statuter for den nye institution, og disse vil nu bli forelagt regjeringen til godkjendelse.

Firmaer og andre, der maatte ha interesse av at træde i forbindelse med exportkammeret, kan henvende sig skriftlig til organisationsbureauets sekretær, hr. W. J. Schimanowski, 1. Roshdestwenskaja No. 12, St. Petersburg.

Hvalfangsten i de Forenede Stater.

Generalkonsul *Chr. Ravn,* New York, har meddelt følgende:

Den amerikanske hvalfangerflaate, som iaar vil utgjøre 34 fartøier dr. 8 052 tons, bestod i 1908 av 33 fartøier dr. 8 084 tons. Derav var 7 fartøier paa fangst fra San Francisco og Seattle i Nordishavet med et utbytte av 76 000 pund hvalben og 700 tdr. spermacetolje; blot et fartøi vil gjenta forsøket iaar paa grund av de utilfredsstillende hvalbenpriser. Atlanterhavsflaatens fangst ved Patagonien og Croxette Grounds utgjorde 13 370 tdr. spermacetolje, 1 675 tdr. hvalolje og 26 000 lbs. hvalben. Totalfangsten beløp sig saaledes i 1908 til 14 075 tdr. spermacetolje, 1 675 tdr. hvalolje og 102 000 lbs. hvalben, mot henholdvis 13 490 og 4 240 tdr. olje og 152 500 lbs. hvalben i 1907.

Prisen for spermacetolje faldt i 1908 fra 60 cents pr. gallon i februar til 53 cents i juni, men gik atter op til 55 cents i juli, 57½ cent i november og 60 cents i december. For hvalolje var der yderst liten efterspørsel indtil henimot aarets slutning, da den største del av, hvad der fandtes paa lager, solgtes til 32 cents. For Nordishavs hvalben erholdtes $ 4.25 à 5 pr. pd.; for Sydishavs $ 3.25. Beholdningen ved aarets slutning var 1 600 tdr. spermacetolje, 1 250 tdr. hvalolje og 198 000 lbs. hvalben.

Murstensimporten til Kjøbenhavn.

Generalkonsul *Carl Norstrand,* Kjøbenhavn, har indberettet, at medens der i 1907 importertes ca. 3 000 000 stkr. mursten fra Norge til Kjøbenhavn, har ingen import av denne artikel fundet sted i 1908. Aarsaken hertil maa søkes i den stagnation, som har hersket og fremdeles hersker inden byggebranchen.

KONSULATBERETNINGER

UTGIT AV UTENRIKSDEPARTEMENTET MED BISTAND AV NORGES OPLYSNINGS-KONTOR FOR NÆRINGSVEIENE

Nr. 20. | Ukeutgaven. | 15. mai 1909.

«Konsulatberetninger» utkommer i to utgaver, en ukeutgave og en maanedsutgave. Kan bestilles ved alle postanstalter, i Kristiania i «Farmand»s expedition, Toldbodgt. 31. Abonnementspris for uke- og maanedsutgaven tilsammen kr. 3.00 pr. aar og for utenbysboende porto 20 øre.

Henvendelser til norske legationer eller konsuler bør adresseres, ikke til embedets chef eller personale, men til selve legationen eller konsulatet paa stedet.

Indhold:

	Side
Importen av diverse varer til Egypten	77
Importen av norske varer til Minnesota	78
Handelen med trælast, træmasse og papir i Østerrike-Ungarn	79
De Forenede Staters import og export av træmasse og papir	79
Forbruket av norske varer i Buffalo, N. Y.	80
Importen av medicintran til de Forenede Stater	80
Skibsfarten paa Storbritannien og Irland	80
Isimporten til Storbritannien og Irland	80
Markedet for hængelaase m. v. i Bombay	80
Merkning av varer, der expederes til Indien	80

Importen av diverse varer til Egypten.

(Sardiner. — Klipfisk. — Smør. — Margarin. — Ost. — Øl. — Gjødning. — Cement. — Fyrstikker. — Trælast.)

Utdrag av indberetning fra generalkonsul *H. E. Barker,* Alexandria.

Europæiske fiskeexportører har for et par aar siden gjort gode forretninger i Egypten. Konsumtionen av fisk er fremdeles ganske betydelig; men det herværende marked er nu temmelig overfyldt, specielt med konserveret fisk, da der i de par sidste aar er indført mere, end der har været behov for. Kjøbmændene i denne branche sitter med store lagre av konserveret fisk, og fiskeimportørerne har derfor nu vanskelig for at bli av med, hvad de importerer. I Egypten drives der ikke fiskeri i nogen større maalestok. Det er væsentlig araberne, der driver fiskeri, og utbyttet av fisket er, da de benytter primitive redskaper, ikke videre rikelig. Man har her i landet vanskelig for at opdrive rigtig fersk fisk.

Av fisk, som indføres til Egypten, kan nævnes *sardiner, klipfisk, lange, sei* og *laks.* Det største forbruk av fisk finder sted i løpet av den store muhamedanske fastetid, der falder omkring oktober. Sardiner konsumeres hele aaret rundt og særlig av den indfødte befolkning, der ser mere paa prisen end paa kvaliteten. Det er de billigste kvaliteter i simpleste sort olje, der spises av de indfødte. De simplere sorter kommer fra Portugal, de finere fra Frankrike. De større importører meddeler, at der av klipfisk ifjor er importeret mere, end der har været behov for. Importen foregaar hovedsakelig fra Storbritannien, Frankrike og Danmark. Av norsk fisk findes der paa det herværende marked ikke saa litet. Importen av fisk fra Norge foregaar via England eller Tyskland og blir derfor ikke særskilt opført i statistikken.

Ifølge den officielle statistik utgjorde værdien av de til Egypten indførte fiskevarer i aarene 1905—1908 følgende beløp:

1905 . .	eg. £ 90 835	1907 . .	eg. £ 112 693
1906 . .	— 94 926	1908 . .	— 127 928

hvilket altsaa viser en betydelig opgang.

Natursmør. Man har her i landet faat flere meierier, og som følge herav er importen av smør gaat betydelig tilbake. Importen av natursmør hadde ifjor en værdi av eg. £ 112 514, mot eg. £ 130 175 i 1907.

Ogsaa for *margarinimportens* vedkommende kan der spores en nedgang. Værdien av den samlede import opgik i 1908 til eg. £ 11 522. Hovedmassen av den til Egypten exporterede margarin kommer fremdeles fra Frankrike.

Ost. Importen av ost opgik i 1908 til 4 115 344 kg., repræsenterende en værdi av eg. £ 174 273. I 1907 opgik værdien av den til Egypten indførte ost til eg. £ 159 524.

Øl. De lokale ølbryggerier har, væsentlig paa grund av øllets billighet, en stadig større omsætning. Det er derfor naturlig, at der nu importeres mindre øl end i tidligere aar. Værdien av det i 1908 importerede øl utgjorde eg. £ 100 708, mot eg. £ 125 432 det foregaaende aar.

Kunstig gjødning. Herav blev der for et par aar siden indført store masser tilstrækkelig for flere aars behov. Ifjor blev der her i landet startet en mindre gjødningsfabrik, og dette kan muligens komme til at influere paa importen i kommende aar. Importen av kunstig gjødning gik ifjor ned med eg. £ 148 398.

Følgende oversigt viser kvantiteten og værdien av den ifjor til Egypten indførte kunstige gjødning:

	Tons.	Eg. £
England	296	3 390
Tyskland	347	2 328
Belgien	2 410	11 618
Chile	8 403	78 414
Frankrike	5	29
Italien	60	519
	11 521	96 298

Cement indføres til Egypten som regel i tønder; men der kommer ogsaa betydelige mængder i sækker. Der indførtes ifjor 84 691 tons cement repræsenterende en værdi av eg. £ 136 253, mot 98 811 tons, værd eg. £ 161 538, i 1907.

Fyrstikker. Østerrikske og svenske fyrstikker behersker fremdeles det herværende marked. Der indførtes ifjor for eg. £ 22 809 mere end i 1907. Følgende oversigt viser værdien av de ifjor fra de forskjellige lande importerede fyrstikker:

	Eg. £
England	1 236
Tyskland	9 703
Østerrike-Ungarn	29 408
Belgien	3 602
Kina og Orienten	361
Italien	12 286
Rumænien	1 445
Sverige	22 916
	Eg. £ 80 957

mot i 1907 eg. £ 58 148.

Konsulen i *Kairo* mener, at norske fyrstikker kunde indføres til Egypten, hvis man kun vilde anvende de her anvendte pakninger. De smaa æsker, som brukes i Europa, er nemlig ikke skattet i de egyptiske husholdninger, idet man finder, at tjenerne stjæler saadanne æsker, da de har let for at skjule dem. De østerrikske firmaer, der gjør forretninger i fyrstikker, har introduceret en sort æsker, der er for store til let at kunne skjules og følgelig er høit skattet av familier og andre.

(Konsulen har sendt en prøve av en østerriksk fyrstikæske, med hvilken interresserede kan faa anledning til at gjøre sig bekjendt ved henvendelse til departementet.) Konsulen tilraader norske fabrikker at sende et prøveparti av norske fyrstikker i saadanne æsker.

Trælast. For fjoraarets vedkommende viser statistikken en ubetydelig opgang i importen av trælast. Av trælast importeres der fremdeles mest av «egyptiske sparrer», der hovedsagelig kommer fra Sverige. Østerrike-Ungarn er nu blit Sverige en farlig konkurrent paa det egyptiske marked. Værdien av trælastimporten utgjorde i 1908 eg. £ 1 463 640, mot eg. £ 1 344 222 det foregaaende aar.

Papir indføres til Egypten hovedsagelig fra England og Østerrike-Ungarn. Importen av skriv- og trykpapir opgik ifjor i værdi til eg. £ 100 880, mot i 1907 eg. £ 110 688. Av cigaretpapir indførtes der i 1908 for ca. eg. £ 2 000 mindre end i 1907. De simplere papirsorter, som f. ex. indpakningspapir samt pap etc., der ifjor sendtes til Egypten fra Europa, hadde en samlet værdi av eg. £ 148 639, mot eg. £ 137 635 i 1907.

Importen av norske varer til Minnesota.

Indberetning fra konsul *E. H. Hobe*, St. Paul.

Fra 1. mars 1908 til 1. mars 1909 er der fra Norge indført gjennem toldkontorerne i St. Paul, Minneapolis og Duluth, Minnesota, følgende varer:

St. Paul:

Toldfrie varer:

	Værdi i $:
Kunstsaker	536
Bøker og tryksaker	11 443
Fugle	161
Smørelse	769
Huder og skind (ikke pelsverk)	1 783
Husholdningsgjenstande	531
	$ 15 223

Toldpligtige varer:

Bøker og tryksaker	361
Chokolade	132
Dekorerede lervarer	69
Ansjos	14 009
Stokfisk	43 644
Sild	27 618
Makrel	5 859
Frugt	481
Isenkram	5 521
Forarbeidet metal	671
Forarbeidet lær	238
Preserveret kjød	548
Ost	7 313
Frø og saakorn	49
Sæpe	100
Øl	838
Akvavit	1 626
Flasker (for akvavit)	160
Champagne	177
Bærvine	494
Forarbeidede trævarer	425
Diverse	96
	$ 110 429

Minneapolis:

Bøker, toldfrie	11 438
do., toldpligtige	361
Kunstsaker	536
Makrel	1 268
Ansjos og sardiner	8 381
Sild	9 848
Anden fisk	26 060
Spiritus	159
Lær	239
Ost	6 105
Trævarer	434
Juveler	17
Isenkram	837
Preserveret kjød	502
Smørelse	769
Jern og staal	5 276
Sæpe	100
Metaller	71
Glas	11
Husholdningsgjenstande etc.	531
Frugt	349
Chokolade	132
Diverse	55
	$ 73 479

Duluth:

Tærskemaskiner	62
Whisky	100
Hermetik	2 855
Kognak	431
Sardiner	465
Sild	2 281
	$ 6 194

Vicekonsulen i Milwaukee indberetter, at der gjennem toldkontoret i Milwaukee i samme tidsrum er indført fra Norge:

	Værdi i $
Sild	3 088
Fiskekroker	234

Handelen med trælast, træmasse og papir i Østerrike-Ungarn.

Generalkonsul *Carl Neufeldt,* Wien, har indberettet følgende angaaende handelen med nedennævnte produkter i Østerrike-Ungarn i 1908:

Trælast. Av tømmer og skaaren last exportertes der i aaret 1908:

	Metercentner.
Tømmer, rundt, haardt. . .	981 505
» » bløtt . . .	12 801 523
» tilhugget.	3 669 935
Trælast, skaaren	16 498 093

Herav gik som vanlig størstedelen til Tyskland og mindre mængder til Schweiz, Rumænien og Italien.

Træmasse, cellulose og papir. Østerrike-Ungarns omsætning av træmasse, cellulose og papir var i aaret 1908 følgende:

		Metercentner.
Træmasse, bleket	Import	5 173
	Export	1 742
Træmasse, ubleket	Import	929
	Export	92 742
Sulfit- og sulfatcellulose, bleket	Import	14 923
	Export	471 967
do. do., ubleket	Import	3 860
	Export	240 183
Pap, ordinær, i vegt av 300 gr. og mere	Import	32 044
	Export	262 224
Ordinært trykpapir	Import	1 007
	Export	106 772
Papir, ialt	Import	52 464
	Export	585 369

Ind- og utførslen av cellulose og papir til de forskjellige lande var (i metercentner):

	Tyskland.	Schweiz.	Italien.	Frankrike.	England.	Rusland.	Rumænien.	Serbien.	Andre lande.
Træmasse, bleket:									
Import	3 618	—	—	125	—	503	—	—	793
Export	—	—	1 442	—	—	—	—	—	300
Træmasse, ubleket:									
Import	929	—	—	—	—	—	—	—	—
Export	5 814	8 169	35 674	852	—	33 325	8 679	—	211
Cellulose, bleket:									
Import	9 783	—	—	106	304	410	—	—	3 587
Export	77 712	24 350	171 269	87 391	53 953	1 940	3 891	—	26 708
do. do., ubleket:									
Import	671	—	—	—	505	115	—	—	1 868
Export	55 722	9 035	88 960	75 176	731	2 135	1 336	—	2 800
Pap, ordinær:									
Import	27 801	369	58	7	909	—	—	13	2 680
Export	30 330	22 463	110 015	14 713	5 243	3 390	5 828	3 514	39 359
Ordinært trykpapir:									
Import	851	1	38	31	27	1	—	—	58
Export	1 615	655	82	67	5 421	23	731	8 683	43 005
Papir, ialt:									
Import	42 794	308	1 216	1 902	1 311	5	8	11 302	3 504
Export	36 042	6 858	19 530	8 633	44 879	2 696	6 362	18 423	210 186

De Forenede Staters import og export av træmasse og papir.

Generalkonsul *Chr. Ravn,* New York, har meddelt følgende oversigt over indførslen til og utførslen fra de Forenede Stater av træmasse og papir i budgetaaret 1. juli 1907—30. juni 1908, sammenlignet med næstforegaaende budgetaar.

Av træmasse og cellulose *indførtes*:

	1907—1908.		1906—1907.	
Fra	Tons.	$	Tons.	$
Norge . .	19 041	952 420	25 431	1 374 254
Rusland . .	4 866	241 799	3 710	176 642
Sverige . . .	27 035	1 060 376	12 292	498 745
Tyskland .	34 710	1 517 595	17 344	858 485
Østerrike-Ungarn . .	5 164	258 417	3 353	163 362
Britisk Nordamerika .	144 860	3 198 223	149 872	3 230 272
Andre lande	1 838	84 496	1 108	47 097
Sum	237 514	7 313 326	213 110	6 348 857

Av papir indførtes:

	1907—1908.	1906—1907.
Fra	$	$
Norge	170 175	167 495
Sverige	495 594	275 992
Tyskland	3 468 248	3 326 605
Storbritannien	818 853	805 495
Frankrike	628 857	679 380
Belgien	287 836	347 181
Holland	122 797	82 285
Kanada	699 099	422 301
Japan	397 589	403 637
Andre lande	222 908	194 972
Sum	7 311 956	6 759 343

Av cellulose *utførtes*:

Til	$	$
Belgien	115 779	104 816
Frankrike	128 966	87 752
Holland	27 809	32 891
Italien	21 653	21 142
Tyskland	50 274	62 105

Til	$	$
Storbritannien	56 191	55 669
Kanada	41 022	44 506
Mexiko	29 769	54 026
Argentina	12 491	12 353
Japan	26 404	11 684
Andre lande	4 267	11 608
Sum	519 625	498 552

Av trykpapir utførtes:

Til	$	$
Storbritannien	505 138	1 336 967
Kanada	246 520	345 285
Mexiko	82 015	62 033
Kuba	261 255	211 355
Argentina	168 923	265 284
Chile	192 134	164 371
Japan	257 603	630 942
Australien	197 102	242 790
Andre lande	229 662	255 254
Sum	2 140 352	3 514 281

Forbruket av norske varer i Buffalo, N. Y.

Utdrag av indberetning fra vicekonsul *S. M. Kielland,* Buffalo.

De norske varer, som konsumeres i Buffalo, kommer mest fra importører i New York, Boston og Philadelphia. Buffalo har litet opland; der er liten engroshandel med byerne i nærheten, da man finder det billigere at kjøpe varer fra importørerne paa kysten, hvorved man undgaar at holde stort lager og altid kan ha friske varer. Her er vistnok et stort forbruk av sardiner; norsk makrel ser man ogsaa ofte. Av sild forbrukes en mængde av de herværende polakker, russere og nord-tyskere. Der sælges meget av en mager Labrador-sild og adskillig hollandsk sild i smaa kagger. Der findes her en del italienere, grækere og sydeuropæere, som maa ha saltet eller tørret fisk. Ialt er der 100 000 à 125 000 mennesker i Buffalo, som bruker ovennævnte fiskevarer. Dette gjælder blot selve Buffalo, men der er jo mange av disse nationer i omegnen og de nærliggende byer. Jeg har i flere vintre, specielt henimot julen, seet svenske husflidsarbeider i de finere kortevarebutikker, saaledes billige, men smagfulde træ-, lær- og staalvarer. Flint & Kent, Wm. Hengern & Co., Adam, Meldrum & Anderson og H. Meldrum & Co. er alle store solide forretninger i denne branche. Om man kan aapne forretning direkte med disse firmaer, er dog maaske tvilsomt, da de vil forlange at se prøver, idetmindste som en indledning. I vinter har flere av de literære og selskabelige dameklubber i Buffalo sysselsat sig med foredrag, diskussioner og utstillinger med særlig hensyn til Norges land og folk.

Importen av medicintran til de Forenede Stater.

Indberetning fra generalkonsul *Chr. Ravn,* New York.

Indførslen av medicintran til de Forenede Stater opgives i 1908 til:

	Fra Norge.	Fra Newfoundland.
	7 370 tdr.	305 tdr.
mot i 1907	9 276 »	351 »
» i 1906	7 900 »	474 »
» i 1905	7 741 »	1 509 »

Prisen for norsk medicintran faldt i 1908 fra $ 22.00 i februar til $ 20.00 à $ 21.00 i mars og $ 18.00 à $ 20.00 i juli, hvorefter den steg jevnt utover høsten til $ 21.00 à $ 22.00, som fremdeles notertes i februar d. a. Der berettedes at være en temmelig stor beholdning lagret i New York ved aarets slutning. For New Foundlandstran betaltes ca. $ 2.00 mindre pr. tønde.

Der høres i den senere tid hyppig besværinger over mislig emballage; det berettes, at man anvender dels utnyttede bliktønder og dels slet forarbeidede tønder av daarlig blik, saa at tranen lækker ut under transporten, hvilket selvfølgelig foraarsaker klager og megen misnøie.

Skibsfarten paa Storbritannien og Irland.

Generalkonsul *P. Ottesen,* London, har meddelt følgende opgave over drægtigheten av de i havne i Storbritannien og Irland *med last* ind- og utklarerede skibe i maanederne januar til april d. a., sammenlignet med det tilsvarende tidsrum i 1908 og 1907:

	1909. Tons.	1908. Tons.	1907. Tons.
Indklarerede:	11 948 663	12 355 374	12 664 163
derav britiske	8 642 492	8 895 145	9 060 546
» norske	696 665	750 840	793 195
Utklarerede:	17 715 825	17 683 585	17 753 283
derav britiske	11 245 953	11 000 036	11 355 863
» norske	1 105 773	1 256 505	1 177 898

Isimporten til Storbritannien og Irland.

Generalkonsul *P. Ottesen,* London, har indberettet, at ifølge meddelelse fra det derværende toldkammer var kvantiteten og værdien av den til Storbritannien og Irland i løpet av april maaned d. a. og i samme maaned de to næst foregaaende aar importerede is, der udelukkende kom fra Norge, følgende:

	Kvantitet.	Værdi.
1909	27 794 tons.	£ 12 319
1908	23 390 »	» 10 869
1907	36 833 »	» 15 996

Markedet for hængelaase m. v. i Bombay.

Konsul *F. W. Hardcastle,* Bombay, har indberettet, at der dersteds er stor efterspørsel efter billige hængelaase og andre laase samt hængsler og knive. De billigste tyske hængelaase sælges for 1 sh. 2 d. pr. dusin. Tolden er 5 % ad valorem.

Merkning av varer, der expederes til Indien.

Ifølge indberetning fra konsul *F. W. Hardcastle,* Bombay, maa det ved export av varer til Indien paasees, at kvantitets- og vegtsangivelser, som anføres paa varerne, stemmer med det virkelige forhold, da man ellers risikerer ubehageligheter. Der blev for nogen tid siden indført til Bombay et parti papir, som efter angivelsen paa kollierne skulde indeholde 480 ark pr. ris og ha en vegt av 8 lbs. pr. ris. Da der viste sig kun at være 400 ark og en vegt av ca. 7 lbs., blev vedkommende importør ilagt en mulkt, og papiret blev ikke tillatt indført, før angivelserne var blit berigtiget.

CENTRALTRYKKERIET — KRISTIANIA

KONSULATBERETNINGER

UTGIT AV UTENRIKSDEPARTEMENTET MED BISTAND AV NORGES OPLYSNINGS-KONTOR FOR NÆRINGSVEIENE

Nr. 21. | **Ukeutgaven.** | **22. mai 1909.**

«Konsulatberetninger» utkommer i to utgaver, en ukeutgave og en maanedsutgave. Kan bestilles ved alle postanstalter, i Kristiania i «Farmand»s expedition, Toldbodgt. 31. Abonnementspris for uke- og maanedsutgaven tilsammen kr. 3.00 pr. aar og for utenbysboende porto 20 øre.

Henvendelser til norske legationer eller konsuler bør adresseres, ikke til embedets chef eller personale, men til selve legationen eller konsulatet paa stedet.

Indhold:

	Side
De skotske fiskerier	81
Spansk-rumænsk handels- og sjøfartstraktat	81
Lempninger i handelsforpligtelser for indvaanerne av jordskjælvsdistrikterne i Italien	82
Importen av fiskevarer til de Forenede Stater	82
Klipfiskimporten til Havana	83
Handelsomsætningen med de Forenede Stater	83
Svensk og japansk fyrstikindustri	84
Ruslands malmexport	84
Utstilling i Charbin	84
Træmasse tilvirket av furuved	84

De skotske fiskerier.

Konsul *J. T. Salvesen*, Leith, har meddelt følgende opgave over de skotske fiskerier for maanederne januar—april 1908 og 1909.

	Alle slags fisk.		Sild.		Hyse.		Torsk.	
	Mængde.	Værdi.	Mængde.	Værdi.	Mængde.	Værdi.	Mængde.	Værdi.
	Cwts.	£	Cwts.	£	Cwts.	£	Cwts.	£
1908	1 417 808	598 838	406 472	85 458	364 298	202 909	306 358	130 078
1909	1 338 068	555 534	273 630	67 124	357 297	184 150	347 710	131 985

Til Aberdeen ankom i april maaned 872 trawldampskibe, 330 damplinebaater og torskegarnsbaater, 3 store seil-linebaater, 496 mindre seil-linebaater og 6 sildegarnsbaater. Den ilandbragte fangst bestod hovedsagelig av:

Hyse	70 798	cwts., værdsat til	£ 35 287
Hvitting	5 057	» —»—	» 2 509
Torsk og lange	113 044	» —»—	» 28 017
Flyndre	4 603	» —»—	» 9 172

Fragten og værdien utgjorde for:

Trawlfartøier	205 426	» —»—	» 77 811
Dampline- og torskegarnsbaater	26 119	» —»—	» 14 064
Seil-linebaater	571	» —»—	» 410
Sildegarnsbaater	1 090	» —»—	» 168

Fangsten pr. baat og prisen pr. cwt. utgjorde gjennemsnitlig for:

Trawlfartøierne	235.5	cwts. à	7 s. 6¾ d.
Line- og torskegarnsbaatene (damp-)	79.1	»	- 10 s. 9 d.
Seil-linebaatene	1.2	»	- 14 s. 4½ d.
Sildebaatene			3 s. 0¾ d.

Fra Island ilandbragtes en stor fangst, men priserne holdt sig saa lave, at lokalbaatene foretrak at gjenopta fisket paa de hjemlige felter. Færøfisket har vist sig mere heldbringende end ifjor. De trawlfiskere, som gjorde ukentlige reiser, var nogenlunde heldige, men resultatet for dem, som gik paa kortere ture, var daarlig. Damplinebaatene, av hvilke et betydelig antal var hjemmehørende paa andre steder, hadde i almindelighet god fangst. Da priserne for torsk og lange fremdeles holdt sig nede, har fortjenesten været liten. Den sild, som blev ilandbragt, bestod av tiloversbleven agn.

Spansk-rumænsk handels- og sjøfartstraktat.

Ifølge indberetning fra chargé d'affaires *K. Wedel Jarlsberg*, Madrid, er der mellem Spanien og Rumænien den 1. december 1908 blit avsluttet en handels- og sjøfartstraktat, som den 6. februar 1909 er blit ratificeret.

Traktaten gaar ut paa mestbegunstiget behandling m. h. t. import, export og transit av produkter fra de to lande, samt m. h. t. exportavgifter, skibe og deres ladning o. s. v.

Spanien forbeholder sig ret til at træffe særoverenskomster med Portugal og Marokko.

I forbindelse med ratifikationen av traktaten er der utvekslet noter angaaende kystfart, fiskerierne inden sjøterritoriet og importen av visse handelsvarer.

Lempninger i handelsforpligtelser for indvaanerne av jordskjælvsdistrikterne i Italien.

Generalkonsul *Axel Conradi,* Genua, har meddelt følgende utdrag av hovedbestemmelserne i en italiensk kgl. forordning av 15. april 1909 gjældende retskredsene Reggio, Palmi og de 4 bydele av Messina:

Kjøbmænd og mæglere er indtil 31. oktober 1909 fritat for pligten til at føre de paabudte bøker; ogsaa ikke lovmæssig førte bøker kan av retten tillægges beviskraft. De er ogsaa fri for forpligtelsen til at opta inventar og status for 1908 og kan opta begge i det følgende aar for 1908 og 1909 underét.

Handelsforpligtelser utenfor veksler, der forfaldt mellem 25. og 31. december 1908, forlænges til 30. juni 1909; de, der er indgaat før 28. december og forfalder mellem 1. januar og 30. juni 1909, forlænges 6 maaneder fra forfaldsdagen.

Paa skyldnerens andragende kan retten, i tilfælde mot kaution, tilstaa videre frister indtil 31. december 1910.

Forpligtelser til vareleverancer kan erklæres ophævet saavel av kjøper som sælger; hvis sælgeren er død, er kjøpekontrakten ophævet av sig selv uten nogen skadeserstatning.

Bestaar forpligtelsen i, at den i jordskjælvsgebetet boende kjøper maa motta og betale en vare, kan den andetsteds boende sælger ophæve kontrakten uten skadeserstatning, medmindre kjøperen erklærer sig beredt til at betale varen ved mottagelsen; muligens allerede givne forskud maa tilbakebetales.

Bankerne kan ganske undlate at utbetale banktilgodehavende indtil 30. juni 1909 og behøver i andet halvaar kun at betale halvparten.

Veksler, der forfaldt i provinserne Messina og Reggio mellem 25. og 31. december 1908, forlænges til 30. juni 1909; de, der forfalder fra 1. januar til 30. juni 1909, forlænges 6 maaneder fra forfaldsdagen.

Vekselskyldnere, som paa den utsatte forfaldsdag betaler halvdelen av beløpet og 4 pct. renter av resten, har ret til en yderligere vekselforlængelse paa 6 maaneder.

Retten kan efter omstændigheterne yderligere forlænge vekselfristen med eller uten kaution, dog ikke utover 31. december 1910.

Kjøbmænd kan hos retten faa tvangsakkord, bindende for alle kreditorer, hvis indehaverne av halvdelen av alle fordringer gaar med derpaa. En mindstesats forutsættes ikke. Retten kan anta saadanne andragender, ogsaa naar der ikke kan forelægges regnskapsbøker.

(Derefter følger bestemmelser om forretningers likvidation.)

Ovenstaaende bestemmelser har gyldighet til 31. december 1910, under forbehold av yderligere forlængelser. I samme tid utstedes ikke konkurserklæringer mot kjøbmænd, som er ruineret ved jordrystelsen; i intet tilfælde kan boet efter en ved jordskjælvet omkommen person erklæres konkurs.

Importen av fiskevarer til de Forenede Stater.

Ifølge indberetning fra generalkonsul *Chr. Ravn,* New York, utgjorde indførslen av fiskevarer (undtagen fersk fisk) til de Forenede Stater i budgetaaret 1. juli 1907 til 30. juni 1908 følgende værdier:

	Lakesaltet sild.	Makrel.	Tørret, saltet og røket torsk, hyse etc.	Ansjos og sardiner.	Andre fiskevarer.	Tilsammen.
	$	$	$	$	$	$
Norge	209 826	488 195	86 285	772 411	217 822	1 774 539
Frankrike		487	74	761 669	26 351	788 581
Holland	1 030 863	78 192	515	13 390	5 454	1 128 414
Italien	765		281	121 259	130 363	252 668
Portugal	393			318 200	27 963	346 556
Storbritannien og Irland	1 006 368	608 679	287	62 994	418 066	2 096 394
Sverige	12 652	51 322	1 083	19 333	10 484	94 874
Tyskland	14 254		159	24 078	139 988	178 479
Br. Nordamerika	134 833	211 538	773 736	1 352	1 986 087	3 107 546
Japan		19	38	9 203	252 999	262 959
Andre lande	1 531	927	8 299	115 651	363 861	490 269
Sum	2 411 485	1 439 359	870 757	2 219 540	3 579 438	10 520 579
mot i: 1906 07	2 357 011	1 609 986	904 188	2 400 703	3 264 388	10 536 276
Fra Norge: i 1906—07	241 867	462 255	86 507	550 530	227 150	1 568 309

De fra Norge indførte kvantiteter var:

	Sild.	Makrel.	Tørfisk.
1907—08 kg.	4 178 228	2 412 164	402 382
1906—07 »	3 723 759	2 680 172	361 897

Av *medicintran* indførtes i 1907—08 254 790 gall., værd $ 153 873
mot i 1906—07 267 112 » » » 150 376

Klipfiskimporten til Havana.

Minister *J. Brunchorst,* Havana, har meddelt følgende opgave over importen av klipfisk til Havana i 1ste kvartal 1909:

(m. = vegt i 100 kg. v. = værdi i amr. doll.)

	Januar.		Februar.		Mars.		Tilsammen.	
	m.	v.	m.	v.	m.	v.	m.	v.
Norge	1 868	15 778	1 834	25 092	3 853	52 719	7 555	93 589
Kanada	743	5 323	1 874	14 510	1 271	10 092	3 888	29 925
England	189	3 047	379	5 409	565	7 674	1 133	16 130
Andre lande			30	242	40	368	70	610
Tilsammen	2 800	24 148	4 117	45 253	5 729	70 853	12 646	140 254

Handelsomsætningen med de Forenede Stater.

Generalkonsul *Chr. Ravn,* New York, har meddelt følgende oversigt over indførslen til og utførslen fra de Forenede Stater i budgetaaret endende 30. juni 1906, 1907 og 1908:

I. Indførslen til de Forenede Stater:

	Fra Norge:			Fra alle lande:
	1905—1906.	1906—1907.	1907—1908.	1907—1908.
	$	$	$	$
Blanksværte	—	—	364	21 847
Bohave etc. (indvandreres)	3 230	2 182	5 167	4 446 187
Bomuld	—	—	—	14 172 241
Bomuldsvarer	563	743	1 844	68 379 791
Bøker, noter etc.	26 069	23 682	23 956	6 036 693
Cement	—	—	1 478	2 100 598
Fiskevarer, inkl. fersk fisk	1 357 882	1 568 309	1 774 539	12 292 743
Fjær, dun etc.	—	—	685	10 755 954
Flintesten	1 920	2 268	1 127	283 746
Frugt, frisk og konserveret, samt nøtter	1 525	2 857	539	37 354 769
Fyrstikker	9 907	16 608	13 207	220 708
Glasvarer, inkl. flasker	4 988	7 151	6 562	6 759 338
Guld- og sølvarbeider	1 203	1 152	2 468	1 666 402
Guttapercha	—	—	—	37 553 266
do. avfald	31 743	44 305	23 250	1 496 822
do. fabrikater	—	77	3 587	1 956 590
Haar	—	7 029	—	2 770 058
Hamp, lin, sisalgræs etc. og fabrikater derav	596	1 731	366	85 465 897
Huder og skind	339 286	158 278	143 053	54 770 136
Jernmalm	37 240	—	—	2 949 462
Rujern	1 864	47 718	165 807	6 201 808
Stangjern	6 745	—	—	1 457 813
Jerntraad og fabrikater derav	2 655	7 072	12 131	1 332 973
Maskiner	1 385	28	4 014	3 646 480
Halvforarbeidet jern	—	—	1 202	3 353 770
Andre jernfabrikater	858	1 854	5 668	7 123 073
Kaffe	—	—	—	67 688 106
Kemikalier	31 706	38 025	53 057	72 242 401
Kjød, hermetik og extrakt	7 916	8 575	7 482	775 713
do., pølser	—	1 535	1 229	108 367
Kobber, malm og halvforarbeidet	—	—	318	31 528 743
Kunstgjenstande	617	7 857	2 554	3 911 125
Lim-materiale	3 160	6 453	—	1 265 382
Maling og farver	—		3 446	1 738 257
Maltdrikker	317	3 991	7 195	3 459 917
Medicintran og hvalolje	165 047	150 376	153 873	408 113
Metaller, andre end nævnt, og fabrikater derav	2 864	2 913	7 044	41 355 766
Ost	23 364	29 550	31 241	5 586 706
Papir og fabrikater derav	30 012	167 765	170 297	12 223 058
Papirmateriale, undtagen træmasse	12 990	21 716	20 288	3 675 926
Pelsverk	16 876	4 565	3 158	15 918 419
Porcellæn, stentøi	1 106	1 048	3 695	13 427 966
Rotfrugter og grønsaker, raa og preserverede	1 242	1 874	567	8 289 068

	Fra Norge.			Fra alle lande
	1905—1906.	1906—1907.	1907—1908.	1907—1908.
	$	$	$	$
Silke, raa og tilvirket	—	—	—	97 264 571
Spirituosa og vine	8 794	11 433	14 361	17 307 133
Sukker	—	—	—	80 342 968
The	—	—	—	16 309 870
Torvstrø	—	2 641	1 233	47 829
Tobak, raa og tilvirket	—	—	223	27 267 913
Træmasse	979 206	1 374 254	952 420	7 313 326
do. -tømmer	—	—	—	4 989 919
Tømmer, bord og planker etc.	—	—	—	27 759 026
Trævarer	2 316	9 148	9 916	3 456 693
Uld og fabrikater derav	597	23 124	1 153	43 053 727
Vegetabilsk olje	175	384	614	2 774 183
Zink	—	21 222	24 470	692 832
Edelstene	—	107	—	16 714 117
Alle andre artikler	17 739	11 541	8 062	191 562 074
Sum	3 132 364	3 795 387	3 668 909	1 194 341 792
mot i 1906—07				1 434 421 425
— 1905—06				1 226 562 446

(Fortsættes i næste nr.)

Svensk og japansk fyrstikindustri.

Generalkonsul *Ingv. Thorsen*, St. Petersburg, har indberettet, at ifølge den derværende handelsavis forsøker et av de største japanske firmaer i fyrstiktræ at avslutte en overenskomst med den svenske fyrstik-trust og fra sidstnævnte at faa den nødvendige kapital til utvidelse av sin produktion.

Ruslands malmexport.

Indberetning fra generalkonsul *Ingv. Thorsen*, St. Petersburg.

For at ophjælpe den russiske metallurgiske industri blev i sin tid havneavgifterne for støpejern, stangjern, ubearbeidet staal, etc., bestemt til export, fra 1. januar 1909 nedsat for et aar med 1/4 kopek pr. pud. Samtidig nedsattes havneavgifterne for malm med 1/8 kopek pr. pud.

I november 1908 ansøkte de interesserede om, at denne begunstigelse maatte bibeholdes endnu i to aar fra 1. januar 1909, og dette er for jern- og staalexportens vedkommende indvilget, hvorimot ikke for malm, saaledes at der fra 1. januar d. a. paahviler malmexporten en havneavgift av 1/4 kopek pr. pud. Da ophævelsen av denne begunstigelse vil hvile tungt paa den allerede før vanskelige stilling inden Ruslands bergverksdrift, ansøkes der nu om, at havneavgiften for malm maa bli fastsat til 1/8 kopek pr. pud.

Utstilling i Charbin.

Generalkonsul *Ingv. Thorsen*, St. Petersburg, har indberettet, at ifølge de derværende aviser tænkes der i Charbin organiseret en landbruks- og industriutstilling. Sammes maal skal være at gjøre russiske og utenlandske fabrikanter bekjendt med avsætningsbetingelserne paa det derværende marked samt desuten at henlede de utenlandske importørers opmerksomhet paa Manschuriets og Mongoliets naturrigdomme for derigjennem at ophjælpe exporten av raaprodukter til Europa og Amerika.

Træmasse tilvirket av furuved.

Minister *Ove Gude*, Washington, har indsendt nedenstaaende utklip av «Decorahposten» for 30. mars 1909 angaaende en opfindelse, der gjør det mulig at tilvirke papir av furuved, sagmug og andet tømmeravfald:

«Ifølge «Mpls. Jour.» har dr. Georg B. Frankforter, chef for den kemiske avdeling ved Minnesota statsuniversitet, gjort en opfindelse, der antages at ville bli av overordentlig stor betydning for papirindustrien i de Forenede Stater.

Opfindelsen gjør det nemlig mulig at tilvirke papir av furuved, av sagmug og av andet tømmeravfald. Betydningen av opfindelsen ligger først og fremst deri, at der findes hundrede gange saa meget furu i landet som gran.

Dr. Frankforter paastaar desuten, at den nye træmasseproces vil bli betydelig mere økonomisk. Som prøve paa værdien av sin opfindelse har han utarbeidet en tabel over resultaterne av et experiment med 1 cord furuved. Denne kostet ham $ 7.50. Av veden utvandt han træmasse for $ 39, terpentin for $ 41.60 og desuten forskjellige biprodukter til en mindre værdi.

Det avfald, som nu opbrændes eller kastes væk, kan anvendes like saa godt som den friske ved. Processen er meget simpel og benytter hver mindste smule av hele træet.

En forsøksfabrik vil bli bygget til sommeren, og hvis forsøkene falder tilfredsstillende ut, vil en større fabrik bli opført senere.»

Paa foranledning av ministeren har konsulen i St. Paul, hvem nævnte utklip er blit tilsendt, meddelt, at noget sikkert resultat med hensyn til den omtalte papirtilvirkning endnu ikke er opnaadd, men at forsøkene fortsættes for at finde en tilfredsstillende løsning paa spørsmaalet om furuvedens anvendelighet til træmasse.

CENTRALTRYKKERIET — KRISTIANIA

KONSULATBERETNINGER

UTGIT AV UTENRIKSDEPARTEMENTET MED BISTAND AV NORGES OPLYSNINGS-KONTOR FOR NÆRINGSVEIENE

Nr. 22. | Ukeutgaven. | 29. mai 1909.

«Konsulatberetninger» utkommer i to utgaver, en ukeutgave og en maanedsutgave. Kan bestilles ved alle postanstalter, i Kristiania i «Farmand»s expedition, Toldbodgt. 31. Abonnementspris for uke- og maanedsutgaven tilsammen kr. 3.00 pr. aar og for utenbysboende porto 20 øre.

Henvendelser til norske legationer eller konsuler bør adresseres, ikke til embedets chef eller personale, men til selve legationen eller konsulatet paa stedet.

Indhold:

	Side		Side
Handelsomsætningen med de Forenede Stater	85	Klipfiskmarkedet i Bordeaux. De franske torskefiskerier	88
Sædens stilling i Ruslands midtre zone	87	Klipfiskimporten til Syd- og Østspanien	88
Kornmarkedet i de Forenede Stater	88		

Handelsomsætningen med de Forenede Stater.

(Forts. fra foreg. nr.)

II. Utførslen fra de Forenede Stater:

	Til Norge:			Til alle lande:
	1905—1906.	1906—1907.	1907—1908.	1907—1908.
	$	$	$	$
Brukt bohave og effekter	2 894	8 456	11 900	4 782 736
Bomuld	49 594	20 546	220 631	437 788 202
Bomuldsvarer	24 906	16 205	14 549	25 177 758
Bøker og tryksaker	6 313	8 246	5 841	6 107 053
Dyr, levende	50	25	1 050	34 011 289
Faarekjød	—	10 518	7 787	117 688
Oksekjød:				
hermetik	13 423	2 909	4 474	2 467 875
saltet	143 823	124 737	90 917	3 213 480
andet	—	1 347	—	106 470
talg	784	4 892	35 919	5 399 219
ferskt	—	—	—	20 339 377
Svinekjød:				
«bacon»	637 173	425 197	261 303	25 481 246
skinke	38 269	32 992	6 280	25 167 050
hermetik	1 340	160	—	532 442
saltet	161 372	326 000	456 631	13 332 651
ferskt	—	14 576	—	1 551 450
smult	579 251	403 676	212 018	54 789 748
smultkompositioner	11 447	74 188	93 939	6 035 418
margarinolje	1 281 532	1 095 481	1 272 257	19 278 476
margarinsmør	68 107	11 862	1 360	209 746
pølser og pølsekjød	350	—	170	969 472
pølse-«casings»	11 320	18 330	21 219	3 959 384
andre kjødprodukter	77 091	95 923	46 189	3 924 511
Meieriprodukter	401	150	191	4 955 201
Fiskevarer (laks, saltet og hermetisk)	13 254	12 182	25 067	5 867 553
Fosfat	—	—	—	10 970 931
Frugt, frisk og tørret	17 055	35 940	23 501	14 338 464
Fernis	2 430	3 500	2 908	940 699
Glasvarer	1 014	819	709	2 505 317
Glukose	832	268	—	1 898 652
Gummifabrikater	11 097	17 242	16 581	6 705 107
Gummiavfald	409	1 557	—	868 265
Harpiks, terpentin etc.	—	—	608	21 641 599
Hyssing og tougverk	2 112	1 382	2 716	5 867 553
Instrumenter, musikalske	31 415	32 849	10 684	3 371 521
do. videnskl. og elektr.	9 346	17 174	11 927	11 578 010

	Til Norge:			Til alle lande:
	1905—1906. $	1906—1907. $	1907—1908. $	1907—1908. $
Kaffe	—	—	—	4 788 471
Kemikalier	3 835	12 458	12 195	14 045 121
Ure	9 010	12 405	10 791	2 848 725
Kornvarer:				
byg	—	—	—	3 205 528
havre	—	—	—	624 569
havremel	43 088	18 309	17 793	705 853
rug	—	—	32 299	2 184 335
hvete	—	—	—	99 736 767
hvetemel	757 694	675 928	1 227 135	64 170 508
mais	198 188	—	1 311	33 942 197
maismel	785	2 623	3 004	2 053 447
kornpræparater	7 331	7 836	2 303	1 885 915
kli og andet for	47 536	2 156	1 950	4 449 463
riskli og -mel	—	—	9 261	236 070
andre	190	24	770	2 285 478
Kul	—	—	—	39 355 759
Kunstgjenstande	732	5 977	501	549 407
Lamper	999	876	1 087	1 827 216
Leketøi	3 280	1 200	716	733 274
Lærvarer: overlær	1 773	12 145	9 310	15 342 947
saalelær	158 480	174 657	82 017	6 593 950
andet	325	—	2 382	4 943 145
skotøi	11 229	13 735	15 622	11 469 550
andre lærvarer	1 488	2 624	2 759	2 249 168
Maling og farvestoffer	5 295	3 916	3 351	4 001 824
Mediciner, patent-	1 630	3 005	897	6 475 713
Jern og staal og fabrikater derav:				
rujern	—	—	—	1 028 567
stangstaal	1 445	2 308	20 769	3 323 138
staal- og jernplater	18 391	18 787	2 424	6 456 308
jernbaneskinner	—	—	—	8 803 082
traad	62 209	65 768	59 082	8 849 384
andet, halvforarbeidet	12 644	6 036	—	13 529 034
jernrør	11 177	16 183	11 145	11 273 289
laaser, hængsler etc.	55 024	54 215	59 158	6 174 954
ovner	2 215	1 418	1 885	1 258 595
skytevaaben	4 892	6 453	11 380	2 669 489
støpegods	10 412	6 872	6 068	2 231 663
verktøi	32 893	45 041	70 301	9 918 621
andre fabrikater, undtagen maskiner	13 489	22 239	27 997	19 479 563
Kobber, halvforarbeidet	1 690	—	—	102 326 528
Messing og messingvarer	914	5 025	1 523	3 701 871
Nikkel, halvforarbeidet	—	—	—	2 948 058
Maskiner:				
agerbruks-	137 267	151 019	237 858	24 344 398
automobiler og dele derav	3 651	330	6 373	5 277 847
«Cash Registers»	6 708	8 141	11 388	2 341 719
cykler og dele derav	2 711	1 657	1 855	796 277
dampkjedler og dele derav	491	1 580	3 686	2 942 339
elektriske	4 626	6 946	18 605	8 495 219
for metalarbeide	12 371	28 568	12 716	8 696 236
pumpemaskiner	5 805	6 287	8 942	3 334 113
skomaskiner	—	460	160	1 199 086
skrivemaskiner	14 550	17 867	35 741	6 495 746
stationære dampmaskiner	7 155	13 394	30 240	2 959 869
symaskiner og dele derav	35	87	175	7 734 139
mineringsmaskiner	—	12 993	5 458	5 097 525
trykkepresser	307	600	235	1 688 817
træbearbeidelsesmaskiner	4 177	2 118	15 115	1 310 027
vaskemaskiner	4 702	7 163	7 878	658 602
andre maskiner	76 056	72 458	62 600	28 244 328
Motorbaater	—	280	1 743	330 203
Oljer:				
bomulds-	83 628	153 046	270 748	17 226 451
mais-	15 045	5 862	—	1 456 020

	Til Norge:			Til alle lande:
	1905—1906.	1906—1907.	1907—1908.	1907—1908.
Oljer, fortsat.	$	$	$	$
hval-	—	—	—	8 146
smult-	—	—	—	169 625
andre, av dyr	—	—	50	341 304
lysolje	376 492	605 639	714 895	70 809 415
maskinolje	27 220	22 332	31 161	20 370 613
andre mineralojer	880	—	2 688	12 936 412
Oljekaker og mel:				
av bomuldsfrø	124 484	180 716	333 437	11 889 415
» linfrø	14 978	11 542	—	9 175 558
» mais	—	1 650	1 900	801 781
Papir og fabrikater derav	5 324	2 385	2 274	7 605 647
Sirup	91 758	40 474	79 739	1 961 670
Smergel og fabrikater derav	2 471	4 332	5 142	663 544
Stentøi	371	232	3 888	1 057 982
Sæpemateriel	11 900	11 078	5 231	5 762 709
Timoteifrø	1 121	1 346	3 650	1 247 960
Tobak:				
blade	190 177	135 850	324 578	34 342 293
cigaretter	2 616	1 069	536	2 000 881
andre fabrikater	1 033	1 017	1 487	3 121 105
Trælast og trævarer:				
bord og planker etc.	12 172	8 439	9 774	46 947 938
hugget tømmer	—	—	—	1 316 465
saget tømmer	—	—	1 000	11 040 677
træmasse	—	3 211	—	519 626
tøndestav	20 605	58 619	1 592	7 732 880
møbler	14 122	26 216	13 782	5 631 325
andre fabrikater	16 072	16 531	18 956	8 326 395
Uldvarer	22 456	27 566	7 658	2 261 829
Alle andre artikler	24 662	9 511	11 709	116 670 181
Sum	6 012 026	5 682 198	6 838 445	1 834 786 357

Indførslen fra og utførslen til Norge fordeltes i budgetaaret 1907—08 paa de forskjellige tolddistrikter som følger:

	Indførsel.	Utførsel.
	$	$
Baltimore	18 703	928 539
Boston	713 641	563 148
New York	1 619 088	2 350 552
Norfolk	—	141 000
Philadelphia	492 198	2 148 363
Savannah	—	69 795
New Orleans	60 000	106 197
Galveston	36 669	530 851
Buffalo	10 290	—
Chicago	396 993	—
Minnesota	107 547	—
St. Louis	21 599	—
San Francisco	87 384	—
Puget Sound	61 569	—
Portland, Oregon	10 669	—
Los Angelos	10 919	—
28 andre tolddistrikter	21 640	—
Sum	3 668 909	6 838 445

Sædens stilling i Ruslands midtre zone.

Indberetning fra generalkonsul *Ingv. Thorsen*, St. Petersburg.

Den officielle «Torg. Prom. Gas.» har indhentet følgende oplysninger om sædens stilling i 22 guvernementer i Ruslands midtre zone:

For guvernementerne i den midtre zone saavel som for de sydlige guvernementer var den forløpne vinter gjennemgaaende gunstig. Allerede i slutten av oktober (russisk stil) indtraadte vinteren med kulde og sne. Dette hadde dog kun paa forholdsvis faa steder en uheldig virkning, forsaavidt som den

tidlig indtraadte vinter hindret avslutningen av markarbeiderne. Næsten overalt faldt der tilstrækkelig sne til at beskytte sæden mot den strenge frost. Vinterens første maaneder var saaledes ugunstige kun for den sæd, der allerede om høsten hadde lidt under tørke.

I november var kulden i den midtre zone strengere end i norden, hvilket imidlertid ikke hadde nogen skadelig indflydelse paa sæden. Endnu strengere var kulden i december, særlig i de østlige egne. Den midtre zone er blit forskaanet for saadanne pludselige temperaturforandringer, som i februar hjemsøkte syden. Vaaren indtraadte langsomt og jevnt. Først i den første uke av april var de fleste guvernementer snefri. Derefter indtraadte atter kulde samt sne, dog tødde sneen hurtig bort.

Gjennemgaaende indtraadte vaaren i syden ca. 2 uker senere end sedvanlig, hist og her endog 3 uker senere. Dette har dog vist sig ikke at ha hat nogen skadelig indflydelse, idet jordbunden ved sneens sukcessive smeltning er tilført den nødvendige fugtighet.

Likesom i syden er vintersædens stilling ogsaa i de centrale guvernementer helt igjennem tilfredsstillende. Som under middels kan tilstanden betegnes kun i forholdsvis smaa gebeter. Godt staar mesteparten av vintersæden i guvernementerne Woronesh, Grodno, Livland, Kurland, i nogle kredse av guvernementet Ssaratow, i de nordøstlige kredse av guvernementet Ssamara, i guvernementerne Orenburg, Tula, Pensa, Tschernigow, Mohilew, Wilna og Witebsk.

Ikketilfredsstillende efterretninger er indtruffet fra enkelte dele av guvernementet Ssaratows nordlige kredse, fra den sydlige del av guvernementerne Tambow og Pensa, fra den østlige del av guvernementet Woronesh samt fra den sydlige del av guvernementet Ssamara I de øvrige gebeter er sædens stilling tilfredsstillende.

Utsæden av sommerkorn tok over hele riket sin begyndelse betydelig senere end sedvanlig — i enkelte egne 2 à 3 uker, i andre 1 maaned senere. I mange dele av riket begyndte man først med utsæden, medens nærværende undersøkelse foregik.

Utsæden foregik under rikelig regnveir, og jordbunden var tilstrækkelig gjennemvætet, kun klager man hist og her over mangel paa varme.

Utsædens areal er ikke forandret i væsentlig grad; i Syden er sommersædens areal paa enkelte steder blit utvidet. Mangel paa saakorn hersket i mange gebeter, særlig i nordvesten.

Kornmarkedet i de Forenede Stater.

Indberetning fra generalkonsul *Chr. Ravn*, New York.

De Forenede Staters akerbruksdepartement beretter en forbedring av 1.3 % i vinterhvetens vekststilstand i april maaned, eller anslaar den til 83.5 % av det normale, mot 89 % den 1. mai 1908, og 86 % gjennemsnitlig for de sidste 10 aar; det tilsaadde areal opgives til 27 871 000 acres den 1. ds.; paa grundlag herav beregner statistikeren for New Yorks «Produce Exchange» høstutbyttet til ca. 390 mill. bushels, hvorimot foregaaende aars officielle høst beløp sig til 437 908 000 bushels.

Rugens veksttilstand angives til 88.1 % den 1. ds., mot 90.3 % den 1. mai 1908 og 89.1 % gjennemsnitlig for de sidste 10 aar, rughøsten beregnes til 30¾ mill. bushels, mot 31¾ mill. bushels i 1908.

Vedvarende spekulationer i hvete har bragt prisen opover, indtil der den 8. ds. for mai-leverance notertes dollars 1.29 pr. bushel i Chicago og doll. 1.35½ i New York; den 8. ds. notertes i New York for mai-leverance $ 1.35; for juli-leverance $ 1.20¾ à $ 1.21⅞; for september-leverance $ 1.13⅛ à $ 1.14.

For rug notertes samtidig 94½ cents f. o. b. New York.

Klipfiskmarkedet i Bordeaux. De franske torskefiskerier.

Konsul *Halfdan Hartmann*, Bordeaux, har indberettet følgende:

I henhold til toldkammerets opgave utførtes der av klipfisk i april maaned herfra følgende kvanta:

Til Spanien	193 050	kg.
» Italien	373 500	»
» Algier	76 200	»
» Martinique og Guadelupe	224 053	»
» andre lande	114 284	»
Ialt	981 087	kg.

Man antok ved aarets begyndelse, at der ved denne tid kun vilde være ubetydelige lagre av gammel fisk; men det viser sig dog, at der resterer ret betydelige kvanta, der sælges til priser varierende mellem frcs. 25 og 28 pr. 50 kg.

Der ankom 1 fartøi fra Island medbringende 64 856 kg. Efterretningerne fra dette fangstfelt er forøvrig gunstige, og den ankomne ladning tyder paa, at fisken er stor. Priserne opgives til 33/34 frcs. pr. 55 kg. for raafisk. Fra Newfoundlandsbankerne foreligger endnu intet nyt.

Klipfiskimporten til Syd- og Østspanien.

Konsul *W. Klouman*, Barcelona, har meddelt følgende opgave over importen av klipfisk til Barcelonas konsulatdistrikt i aaret 1908:

Til	Norsk.	Islandsk og færøisk.	Engelsk.	Fransk.	Newfoundland og Labrador.	Sei.	Spansk.
	Kg.	Kg.	Kg.	Kg.	Kg.	Kg.	Kg.
Barcelona	331 000	6 128 909	257 225	257 260	—	—	900
Tarragona	875 000	938 000	—	—	—	—	—
Valencia	483 927	361 614	—	20 000	3 129 869	52 860	—
Alicante	—	—	4 850	—	2 476 520	—	—
Cartagena	—	—	—	62 032	2 631 509	—	—
Malaga	165 150	25 603	—	162 884	3 354 938	—	—

KONSULATBERETNINGER

UTGIT AV UTENRIKSDEPARTEMENTET MED BISTAND AV NORGES OPLYSNINGS-KONTOR FOR NÆRINGSVEIENE

Nr. 23. | Ukeutgaven. | 5. juni 1909.

«Konsulatberetninger» utkommer i to utgaver, en ukeutgave og en maanedsutgave. Kan bestilles ved alle postanstalter, i Kristiania i «Farmand»s expedition, Toldbodgt. 31. Abonnementspris for uke- og maanedsutgaven tilsammen kr. 3.00 pr. aar og for utenbysboende porto 20 øre.

Henvendelser til norske legationer eller konsuler bør adresseres, ikke til embedets chef eller personale, men til selve legationen eller konsulatet paa stedet.

Indhold:

	Side
Den svenske plan om oprettelse av en dampskibsforbindelse Sverige–Nordamerika	89
Trælastmarkedet i London	91
Indførslen av landbruksprodukter fra Danmark	91
Tysklands indførsel fra og utførsel til Norge januar–april 1909 og 1908	91
«Ideal Home Exhibition» i London	91
Bestemmelser om sundhetspas for skibe bestemt til Portugal	92
Ny toldtarif for Island	92
Handelstraktat mellem Serbien og Spanien	92
Handelsavtale mellem Spanien og Bulgarien	92
Tommerauktioner i Finland	92

Den svenske plan om oprettelse av en dampskibsforbindelse Sverige—Nordamerika.

En av Sveriges mest fremskudte skibsredere, herr Wilh. R. Lundgren i Göteborg, har i disse dage utgit en brochure: «En direkt regulier ångbåtslinje Sverige—Nordamerika». Av brochurens indhold har minister *Benjamin Vogt*, Stockholm, meddelt følgende sammendrag:

Trods det opsving, som Sveriges skibsfart har tat i de senere aar, besørges endnu en stor del av Sveriges vareomsætning med fremmede lande av utenlandske skibe. Totalomsætningen av varer mellem Sverige og utlandet hadde i 1907 en værdi av 1 206 767 000 kroner. Her foreligger et stort virkefelt for den svenske handelsflaate. I 1905 var man naadd saa langt, at 55.6 % av den lastede tonnage, der ankom til eller avgik fra Sverige i utenriksk fart, var svensk*). Men der er langt igjen, før den svenske handel er emanciperet fra utlandets skibsfart. Ikke mindst gjælder dette med hensyn til nabolandene, hvor Sveriges skibsfartsforbindelser i meget stor utstrækning formidles av tyske, danske, norske, engelske og finske skibe, tildels tilhørende indarbeidede regulære linjer.

Om bestræbelsen for at overflytte transporten av Sveriges exportartikler til svenske skibe har været en av faktorerne i den svenske skibsfarts utvikling i de senere aar, saa har en anden og ikke mindre betydningsfuld faktor været oprettelsen av de første regulære svenske transoceanske linjer til støtte for Sveriges export til fremmede verdensdele. Utviklingen av svensk skibsfart har forsaavidt fulgt den almindelige tendens i nutiden til saavidt mulig at koncentrere varetransporten paa direkte regulære linjer. De aarsaker, som har dikteret baade stormagters og flere mindre staters uavladelige omsorg for direkte oversjøiske linjer, gjælder ikke mindre Sverige end dets naboer og konkurrenter, og de har i de senere aar medført oprettelsen av «Svenska La Plata-linjen», «Ostasiatiska linjen» samt «Svenska Sydafrika- och Australia linjerna»; av den første og sidste av disse, som har bestaat siden 1904, har man allerede høstet opmuntrende erfaringer om deres betydning for svensk export; den østasiatiske linje er endnu for ny, til at man kan bygge nogen erfaring paa den.

Men det vigtigste led i Sveriges oversjøiske forbindelser betegner en direkte svensk dampskibslinje til de Forenede Stater. Med dens oprettelse skulde man ha, saa at sige, de vigtigste ledningsrør for en virkelig svensk verdenshandel klare.

En direkte svensk Amerikalinjes betydning *fra handelspolitisk standpunkt* vil fremgaa av følgende talopgaver: De ved de amerikanske konsulater i Stockholm, Göteborg og Malmö opgivne exportværdier til de Forenede Stater utgjorde i 1907 ialt kr. 19 658 463, hvad der i forhold til tidligere aar betegner en sterk stigning. Sveriges indførsel fra de Forenede Stater i 1907 utgjorde efter det svenske statistiske centralbureaus beregninger i værdi kr. 61 342 528. Værdien av den samlede handelsomsætning mellem de to lande skulde altsaa bli kr. 81 000 991.

Ogsaa for *postutvekslingen* vil en direkte Amerikalinje være av betydning. Men det er da nødvendig, at skibene blir hurtiggaaende.

Forsvaret vil kunne anvende linjens skibe som hjælpekrydsere.

Naar skibene utstyres med passende, ikke for luxuriøse 1ste klasses kahytter, vil linjen kunne paaregne en anselig kontingent fra de *turistreisende* mellem Amerika og det nordlige Europa og vil virke utviklende paa Sveriges turistvæsen.

En særlig betydning maa tillægges *emigranttrafikken* mellem Sverige og andre lande i Nordeuropa paa den ene side og de Forenede Stater paa den anden. Sveriges folkebytte med de Forenede Stater i de sidste aar har været:

	Utvandrere.	Indvandrere.	Tilsammen.
1900	16 209	4 024	20 233
1901	20 306	3 621	23 927
1902	33 151	3 297	36 448
1903	35 439	3 537	38 967
1904	18 533	4 505	23 038
1905	20 520	4 110	24 630
1906	21 242	4 511	25 753

*) Den officielle statistik viser, at det tilsvarende procenttal i 1906 var steget til 58.2.

I disse tal indgaar ikke det betydelige antal svensk-amerikanere, som besøker Sverige uten at ta bopæl der.

De nu existerende dampskibslinjer mellem Europa og Amerika lever i stor utstrækning paa denne utvandrertrafik.

Det er et livsvilkaar for Sverige at faa utvandringen begrænset. Det kan da synes at indebære en motsigelse at arbeide for en svensk dampskibslinje til Nordamerika, i væsentlig grad beregnet netop paa den svenske utvandring. Der er imidlertid ingen tvil om, at de værste emigranthververe er de svensk-amerikanere, som besøker slegtninge og bekjendte i hjemlandet, og de kraftigste lokkemidler til utvandring er de opskrytende og lysmalende Amerikabreve, reisebilletterne og de penge, som hjemsendes fra Amerika. Hertil kommer den utrolige uvitenhet om svenske forhold, om Sveriges ressurcer og om muligheterne for at skaffe sig sit utkomme hjemme. I disse forhold har den fagmæssige emigranthvervning en god jordbund. Denne hvervning, der ofte er forbundet med misbruk, florerer i ly av agentprivilegierne; særlig fordærvelige er de talrike underagenturer. — Saafremt det nu herskende, fra begyndelsen af 80-aarene stammende system skulde vedvare, da vilde fordelen ved endnu en Amerikalinje, som arbeidet med emigranttrafikken, visselig være høist tvilsom, selv om denne linje var svensk, og selv om dens emigrantbefordring lot ganske anseelige summer passere et svensk selskaps pengeskap. Spørsmaalet om betydningen av en direkte svensk dampskibslinje til Nordamerika er saaledes nær forbundet med den opgave at faa Sveriges emigrantlovgivning omlagt efter moderne principer. Som centrale krav ved en blivende reform kan fremholdes: 1) At agentkoncessionen gives dampskibsselskaperne og ikke agenterne selv, saaledes at følgerne av eventuelle misbruk kan ramme selskaperne, ikke alene agenterne. 2) At underagenternes antal væsentlig indskrænkes. 3) At retten til reklame begrænses. 4) At eventuelt de utenlandske selskapers utvandrertrafik paalægges en passende skat i utvandringspolitisk og sjøfartspolitisk øiemed.

Man maa være beredt paa muligheten av hensynsløs konkurrence fra de store indarbeidede Atlanterhavsselskaper, en strid, som kan tænkes at bli av den natur, at en svensk linje ikke formaar at utkjæmpe den med blot økonomiske vaaben. Derfor maa den i nødsfald kunne stole paa statens støtte ad lovgivningsvei, hvorved de fremmede selskapers virksomhet i Sverige kunde reguleres efter de netop antydede moderne principer for emigranttrafiken, samt hvorved der gaves adgang til repressalier i tilfælde av illoyal konkurrence. Med disse forutsætninger turde linjen ha utsigter til baade at lykkes økonomisk og at gjøre nationale indsatser av største værdi.

Ingen, som har ofret Sveriges utvandringsvæsen nærmere opmerksomhet, kan tro, at den svenske utvandring til Amerika kommer til at ophøre, ialfald i en nær fremtid. Selv under de bedste økonomiske og soc'ale forhold i Sverige kommer de talrike svensker derute til at øve en tiltrækning paa hjemmeværende slegtninger og venner. En begrænset utvandring kan Sverige imidlertid godt bære, ja, den kan bli til nytte for landet, naar den opveies av en tilbakeflytning av svensker, som i de større forhold derute har skjærpet og utvidet sit syn, faat sin energi ansporet, og vundet en erfaring, som Sveriges voksende næringsliv kunde tilgodegjøre sig. Og tilbakeflytningen er ikke saa umulig, som man kanske tror. Der foregaar, som ovenfor angit, allerede nu en tilbakeflytning paa flere tusen personer om aaret. Og med en rationelt drevet jordformidlingsvirksomhet samt ved anordning av boligforhold, som kunde svare til de amerikanske, vilde meget kunne utrettes for at stimulere tilbakeflytningen. Og denne vilde igjen virke hemmende paa utvandringen.

Et av de kraftigste midler til at fremme tilbakeflytningen ligger i oprettelsen og opretholdelsen av en direkte svensk dampskibslinje til de Forenede Stater. Allerede den omstændighet, at emigranten forlater Sverige paa et svensk skib, er ikke uten betydning. Derved at Sverige følger ham til Amerika, rykker det for hans primitive bevidsthet op til en ganske anden betydning i forhold til Amerika, end det nu har. Væsentligst er det dog, at den svenske linje vil lette et organiseret arbeide for en sund tilbakeflytning. Den vil her komme til at arbeide haand i haand med allerede bestaaende sammenslutninger, for hvem det maa være en udmerket støtte, at et stort økonomisk foretagende blir direkte interesseret i gjenindvandringen. En stor fordel for svensk-amerikaneren er det naturligvis, at han gjør reisen hjem med en velstelt svensk linje, til hvilken han nærer fuld tillid, og som fører ham direkte til svensk havn.

For at underholde forbindelse hver uke mellem Göteborg og New York og vice versa utkræves mindst 4 skibe. Disse bør være paa 10 à 11 000 brutto registertons med 17 à 18 000 tons deplacement og gjøre mindst 18 knobs fart og være indrettet saa, at de kan indta mindst 4 000 tons last, 2 300 tons bunkerkul og 200 første og 1 500 tredje klasses passagerer. 1. klasse bør ikke være fuldt saa luxuriøst indrettet, som nu ofte er tilfældet paa de store Atlanterhavsdampskibe, men staa over disses sedvanlige 2. klasse. 3. klasse bør med hensyn til rum og forpleining staa over andre linjers 3. klasse. Skibene bør gaa direkte mellem Göteborg og New York uten anløp paa veien.

Anskaffelsen av 4 dampskibe vil komme paa 21 millioner kroner. Hertil kommer driftskapital, kapital for bygning av nødvendige magasiner m. m., saa den samlede anlægskapital kan sættes til ca. 25 millioner kroner. Først i det 5te driftsaar bør linjen beregnes at ville bære sig selv og være rentabel. For at faa den igang og for at opretholde den i gjennembruddsaarene maatte altsaa statens direkte økonomiske støtte paakaldes. Alle og enhver burde forstaa, at man her staar overfor en virkelig stor opgave. Spørsmaalet er: vil staten paa denne store opgave ofre nogle millioner, som indirekte kommer til at gi mangedobbelt rente? Og hvad vil den private ofre for samme opgave?

Hvis linjen skulde drives efter den forannævnte plan som rent svensk foretagende, burde staten bidrage med et 4 %'s laan paa ca. 15 millioner kroner med pant i skibene samt med en subvention av ca. 1 million kroner aarlig i 5 aar. Dreves linjen til at begynde med bare med 2 skibe og 14-daglige turer, kunde kapitalen sættes til 13 millioner kroner, hvorav staten maatte laane de 7 à 8 og gi en subvention av 500 000 kroner aarlig i 5 aar.

Overfor den opgave at financiere en direkte svensk-amerikansk dampskibslinje maa man naturligvis ogsaa overveie muligheten av et samarbeide med nogen anden nation. De nationer, med hvilke Sverige efter forfatterens mening kan tænkes at burde søke samarbeide i dette tilfælde, er først og fremst de Forenede Stater, den nation, som Sverige ønsker at komme i forbindelse med, i anden række Norge, som til forskjel fra Danmark her har noget saa nær overensstemmende interesser med Sverige. Som den

økonomisk letteste løsning, der ogsaa fra teknisk og nationalt synspunkt er akceptabel, betegner forfatteren den kombination, at linjen startes med en svensk og en amerikansk dampbaat med 14-daglig rute. Angaaende samarbeide med Norge uttaler han, at de svenske og norske skibe ikke burde ha noget andet fælles end samme tillægsplads i New York og samme passager- og godstariffer. De svenske skibe skulde utgaa fra Göteborg og de norske fra en norsk havn.

Samarbeide med de Forenede Stater vilde gi øket tryghet i konkurrencehenseende. Forøvrig overdrives i Sverige faren for en konkurrence fra Atlantertrustens side. Skulde trusten være uklok nok til for den lille nordiske trafiks skyld at foranstalte tarifkrig paa Atlanterhavet, vilde den svenske stat ha midler til at gi svar paa tiltale; viser staten, at den er beredt til ved energiske repressalier, nærmest i form av en effektiv beskatning av den utenlandske emigranttrafik, at mote ethvert forsøk paa illoyal konkurrence, saa kommer visselig disse forsøk til at utebli. Den konkurrence, som mest er at frygte, er den rent tekniske, en eventuel overlegenhet hos de utenlandske linjer i skibenes fart og bekvemhet, passagerernes behandling og forpleining o. s. v.

Tilslut gives en oversigt over grundene til, at planen om en dansk-svensk-norsk linje er strandet. Den mellem Det forenede Dampskibsselskabs repræsentant samt herrerne Kielland-Torkildsen, H. Wilhelmsen og K. A. Walleberg undertegnede overenskomst om en saadan skandinavisk linje gjengives ordlydende. Forfatteren fremhæver, at den ikke vilde git Sverige nogen direkte forbindelse med Amerika, (medens Norge hadde faat direkte linje og sandsynligvis betydelig øket jernbaneindtægt), at de skibe, man tænkte at anvende, ikke var tilstrækkelig hurtiggaaende, at de vilde bli for dyrt betalt, at man maatte fraskrive sig for 25 aar adgangen til at oprette en virkelig svensk Amerikalinje, og at tyngdepunktet i foretagendet vilde komme til at ligge i Kjøbenhavn. Det er trafikken fra Sverige og fra Norge, den danske linje er baseret paa. En egen svensk og eventuelt ogsaa en egen norsk linje vilde være det samme som dødsstøtet for den danske linje.

Trælastmarkedet i London.

Generalkonsul *P. Ottesen,* London, har indberettet følgende:

Trælastmarkedet hersteds holder sig fremdeles meget stille, og der er neppe noget opsving at spore i byggevirksomheten, saa at konsumtionen er meget liten. Man indskrænker sig nærmest til at kjøpe fra haand til mund. Priserne holder sig nogenlunde faste, skjønt det berettes, at et parti 7/8 × 6 «unsorted red» av godt merke skal være solgt til kun £ 8.15.0, eller 2/6 à 5/— lavere end de i min forrige indberetning opgivne priser.

Ved mai maaneds begyndelse utgjorde beholdningerne i dokkerne av «prepared boards»:

1909.	1908.	1907.
4 386 000 stkr.	5 505 000 stkr.	5 183 000 stkr.

Leveringerne fra dokkerne av «prepared boards» i aarets første 4 maaneder utgjorde:

	Stkr.	Kubikmaal.
1909	3 863 000	11 869 P. S. H.
1908	4 139 000	13 365 P. S. H.
1907	4 185 000	13 901 P. S. H.
derav i april 1909	964 000	2 991 P. S. H.
1908	1 062 000	3 446 P. S. H.
1907	1 094 000	3 642 P. S. H.

Indførslen av landbruksprodukter fra Danmark.

Utførslen av landbruksprodukter fra Danmark til Norge i april d. a. utgjorde ifølge indberetning fra generalkonsul *Carl Norstrand,* Kjøbenhavn, 62 tdr. saltet flesk, 72 tdr. saltet kjød, 281 200 kg. okse- og kalvekjød, 850 kg. ferskt faarekjød, 150 kg. ferskt flesk, 13 800 kg. svineprodukter etc., 174 stkr. levende hornkvæg.

Nævnte partier ferskt kjød og flesk utførtes saaledes: 1 534 okse-, 166 kalve-, 29 faare- og 1 svinekrop.

Tysklands indførsel fra og utførsel til Norge januar—april 1909 og 1908.

Generalkonsul *B. Schuchardt,* Berlin, har indsendt opgaver for hovedartiklernes vedkommende over Tysklands indførsel fra og utførsel til Norge i maanederne januar—april 1909, sammenlignet med det tilsvarende tidsrum i 1908.

Hvad *Norges export til Tyskland* angaar, fremgaar det av disse opgaver, at der er betydelig nedgang for trælast, saavel huggen som skaaren, huder og skind, is, brolægningssten og stenhuggerarbeider, metalslagg og cellulose, men derimot en glædelig opgang for sild og anden fisk samt tran, kli, kalcium karbid, ferrosilicium, pakpapir og salpetersur kali.

Hvad *Tysklands export til Norge* angaar, er der en sterk stigning i rugexporten og desuten en merutførsel av rugmel og hvetemel, sukker, cement og forarbeidet jern, medens der er nedgang i exporten av havre, poteter, stenkulkoks og maskiner.

«Ideal Home Exhibition» i London.

Minister *J. Irgens,* London, har indberettet følgende:

Fra 8. til 23. april 1910 vil der i den store utstillingshal «Olympia», hersteds, bli avholdt en utstilling, «Ideal Home Exhibition», der, som navnet angir, skal omfatte «ideelle hjem». Den danner en slags fortsættelse av en lignende utstilling, der avholdtes sammesteds ifjor, og som fandt stor tilslutning. Den nye utstilling, der likesom den forrige arrangeres av det store engelske bladforetagende «Daily Mail», adskiller sig imidlertid derved fra den tidligere, at den skal ha en international avdeling, reserveret for fremmede utstillere.

Jeg har tænkt mig, at der her muligens kunde være en gunstig anledning for utstilling av norske husflidsarbeider. Maaske ogsaa nogen av vore træexportfirmaer kunde ville tænke paa at utstille en peisestue eller sportsstue; det er ganske almindelig, at folk, som er ivrige deltagere i ryttersport («fox hunting») eller jagt, skaffer sig egne, saakaldte «hunting-boxes» eller «shooting-boxes», d. v. s. ganske smaa huse, beliggende i jagtdistrikterne, hvor man fra tid til anden kan tilbringe nogle dage under jagtsæsonen; jeg har aldrig hørt om, at norske peisestuer eller lignende benyttes til saadant bruk, men der kunde kanske være grund til at søke at gjøre dem bekjendt.

Endel av ministeren indsendte programmer for utstillingen er blit tilstillet handelsdepartementet og Norges oplysningskontor for næringsveiene.

Bestemmelser om sundhetspas for skibe bestemt til Portugal.

Da erfaring har vist, at norske skibsførere ikke altid er tilstrækkelig opmerksomme paa de portugisiske bestemmelser vedrørende sundhetspas for skibe bestemt til Portugal, har *legationen i Lissabon* meddelt følgende utdrag av samme:

Det portugisiske konsularreglement av 24. december 1903, art. 143, nr. 2 (smlgn. art. 146) bestemmer, at et skib — hvad enten det er av portugisisk eller fremmed nationalitet — som avgaar til Portugal eller til de portugisiske øer eller kolonier, i avgangshavnen av den portugisiske konsul skal forsynes med et sundhetspas, hvilket blir at visere av de portugisiske konsuler i eventuelle anløpshavne underveis.

Da artikelen hverken sætter nogen grænse for antallet av disse anløpshavne eller sondrer mellem de forskjelligartede tilfælde, maa sundhetspasset følgelig viseres i samtlige havne, der anløpes under reisen, og dette selv om vedkommende fartøi under opholdet ikke har indtat nogen ny last.

Ifølge samme artikels nr. 6, § 3, maa sundhetspasset — eller viseringen av samme — fornyes, dersom fartøiet ikke har forlatt havnen 24 timer, efterat passet blev utstedt — henholdsvis viseret.

Hvorvidt forsinkelsen skyldes «vis major» eller anden, vedkommende skibsfører utilregnelig aarsak, er isaahenseende likegyldig.

Fornyelsen sker ved — eventuelt ny — visering av det originale sundhetspas.

Gebyret for viseringen er mindre end for utstedelse av originalpas.

Ny toldtarif for Island.

Under 31. mars d. a. er der for Island vedtat følgende lov om foreløbig forhøielse av indførselsavgifterne:

§ 1. Indtil en omordning av landets skattevæsen har fundet sted, skal indførselsavgift erlægges med følgende beløp:

1. av alt slags øl . . . . . kr. 0.10 pr. pot.
2. av alt slags brændevin, rhum, kognak, whisky, arrak og andre drikkevarer av samme slags med 80 styrke eller derunder . . . » 1.00 —
   over 80 og indtil 120 styrke . » 1.50 —
   over 120 og indtil 160 styrke . » 2.00 —
   Av 160 spiritus, som indføres til brændsel eller i industrielle øiemed, erlægges ingen avgift, naar den under øvrighetens opsyn er gjort udrikkelig.
3. av rødvin og hvite bordvine av samme slags (ikke musserende), saavel som kirkevin . . . . . » 0.50 —
4. av alle andre spirituøse drikkevarer, derunder bitterkompositioner, som er bestemte til at nytes ublandede, samt av sur saft » 1.00 —
5. av bittervædsker (bitteressens, elixir og lignende) . . . . . » 1.00 pr. pægl eller mindre beholdere. Efter samme forhold erlægges avgiften, hvis varen indføres i større beholdere.
   Saafremt de under nr. 2, 3 og 4 anførte drikkevarer indføres i beholdere, som rummer mindre end en pot, erlægges den samme avgift for hver 3 pægle, som for hver pot i større beholdere.
6. av al tobak, det være sig røktobak, skraatobak, snustobak eller uforarbeidet tobak . . . . kr. 1.00 pr. pund.
7. av cigarer og cigaretter . . . . » 2.60 —
   Cigaretter fortoldes iberegnet papiret og de æsker eller daaser, hvori de forhandles.
   Tobaksblade, som indføres under øvrighetens opsyn og benyttes udelukkende til badning av faar, er fritagne for indførselsavgift.
8. av ubrændt kaffe og kaffesurrogater av ethvert slags . . . . 13 øre pr. pund.
9. av brændt kaffe . . . . . 18 » —
10. av sukker og sirup . . . . . 6½ » —
11. av the . . . . . 50 » —
12. av chokolade . . . . . 25 » —
13. av kakaopulver . . . . . 13 » —
14. av alle sorter brystsukker og konfekt . . . . . 40 » —

§ 2. Ved nærværende lov ophæves § 1, 1—14 i toldlov for Island av 8. november 1901 og § 1 i lov av 31. juli 1907 om forlængelse av gyldigheten av lov om forhøielsesavgift av 29. juli 1905 samt nedsættelse av en kommission mellem altingssamlingerne.

§ 3. Denne lov træder straks i kraft. Av de ovennævnte varer, hvorpaa indførselsavgift er forhøiet, eller hvorav ny avgift skal svares, og som indføres til landet fra 12. mars 1909, indtil loven træder i kraft, skal der erlægges en extraavgift svarende til forhøielsen eller den nye avgift.

Handelstraktat mellem Serbien og Spanien.

Ifølge indberetning fra chargé d'affaires *K. Wedel Jarlsberg*, Madrid, er den mellem Serbien og Spanien den 5. novbr. f. a. undertegnede handelstraktat nu ratificeret av begge lande. Ratifikationerne er utvekslet i Wien den 26. mars d. a.

Ved traktaten tilsiger de kontraherende parter hinanden mestbegunstiget behandling med hensyn til import av handelsvarer, industri- og landbruksprodukter. Parterne forbeholder sig ret til at slutte særarrangements med nabolande, for at fremme grænsehandelen etc.

Parterne forbeholder sig endvidere ret til uten hinder av traktaten av sanitære hensyn etc. at forbyde importen av visse handelsvarer.

Handelsavtale mellem Spanien og Bulgarien.

Ifølge indberetning fra chargé d'affaires *K. Wedel Jarlsberg*, Madrid, er der mellem Spanien og Bulgarien den 5. oktober 1908 blit utvekslet noter, hvorved de to lande tilsiger hinanden mestbegunstiget behandling med hensyn til undersaatter, handelsvarer og skibe.

Tømmerauktioner i Finland.

Konsul *Chr. Nielsen*, Helsingfors, har indsendt specifikationer m. v. vedrørende 6 forskjellige tømmerpartier fra de finske statsskoge, som vil bli solgt ved offentlige auktioner i august maaned d. a.

Interesserede kan ved henvendelse til utenriksdepartementet erholde adgang til at gjøre sig bekjendt med specifikationerne m. v.

CENTRALTRYKKERIET — KRISTIANIA

KONSULATBERETNINGER

UTGIT AV UTENRIKSDEPARTEMENTET MED BISTAND AV NORGES OPLYSNINGS-KONTOR FOR NÆRINGSVEIENE

Nr. 24. | Ukeutgaven. | 12. juni 1909.

«Konsulatberetninger» utkommer i to utgaver, en ukeutgave og en maanedsutgave. Kan bestilles ved alle postanstalter, i Kristiania i «Farmand»s expedition, Toldbodgt. 31. Abonnementspris for uke- og maanedsutgaven tilsammen kr. 3.00 pr. aar og for utenbysboende porto 20 øre.

Henvendelser til norske legationer eller konsuler bør adresseres, ikke til embedets chef eller personale, men til selve legationen eller konsulatet paa stedet.

Indhold:

	Side
Stokfisk- og klipfiskmarkedet i Italien i 1908	93
Det spanske lovforslag om skibsavgifter	94
De nye tyske handelstraktaters indflydelse paa Tysklands exporthandel i 1908	95
Handelstraktatforholdet mellem de Forenede Stater og Portugal	95
Handelstraktatforholdet mellem Belgien og Uruguay	95
Spørsmaalet om en eventuel ny russisk fiskerikongres	95
Verdensutstillingen i Bryssel	96
Havneforholdene i Mobile	96
Sædens stilling i Tyskland	96
Tømmersalget fra de finske statsskoge	96
«Konsulatberetninger»s maanedsutgave	96

Stokfisk- og klipfiskmarkedet i Italien i 1908.

Indberetning fra generalkonsul *Axel Conradi*, Genua.

Ifølge de av skibsførerne meddelte opgaver og andre av ganeralkonsulatet indhentede oplysninger, skulde den samlede indførsel av stokfisk sjøværts fra Norge til Genua i 1908 ha utgjort 4 342 523 kg., hvorav ankommet med fremmede skibe via Hamburg, Hull etc. 4 108 baller = 262 912 kg. (efter beregnet gjennemsnitsvegt 64 kg. pr. balle) og med norske skibe 4 079 611 kg. Av klipfisk kom fra Norge 43 010 kg.

Følgende priser er noteret i generalkonsulatets maanedlige beretninger:

Stokfisk: Bergen, Vestre: (1ma. mager) ult. januar l. 133, februar l. 135—137, mars l. 130—134, april l. 145, mai l. 145, juni l. 135, juli l. 138, august l. 135, septbr. l. 135—137, oktbr. l. 140, novbr. l. 140—142, decbr. l. 140 pr. 100 kg., ufortoldet.

Bergen, Fin Hollandais: Ult. januar l. 118, februar l. 105—106, juli l. 128, august l. 118—120, septbr. l. 118—122, oktbr. l. 118, novbr. l. 125—128, decbr. l. 118.

Bergen, Hollænder Titling: Januar l. 105, mai l. 68, juli l. 128, august l. 80, septbr. l. 84, oktbr. l. 90, novbr. l. 80, decbr. l. 75—78.

Bergen, Bremertitling: April l. 78—80, septbr. l. 70, oktbr. l. 80, novbr. l. 70, decbr. l. 70—71.

Helgeland og Senjen: Januar l. 95, februar l. 105, august l. 125, oktbr. l. 118, novbr. l. 118, decbr. l. 120.

Finmark, 1ma. Vestre, $^{250}/_{500}$ gr.: Ult. januar l. 105, februar l. 96—98, mars l. 90—92, april l. 88—89, mai l. 88, juni l. 94—92, juli l. 90, august l. 94—95, septbr. l. 95, oktbr. l. 90, novbr. l. 96—98, decbr. l. 95—96.

Do. Do., $^{500}/_{800}$ gr.: Januar l. 90—92, februar l. 90—91, mars l. 85, april l. 87, mai l. 78, juni l. 90, juli l. 85, august l. 94—95, septbr. l. 90, oktbr. l. 91, novbr. l. 96—98.

Do., Hollændertitling: Januar l. 104, februar l. 100, mai l. 89, juli l. 90.

Do., Bremertitling; Januar l. 88, februar l. 80—82, mars l. 75, april l. 75, juli l. 65, august l. 70—72, septbr. l. 68, oktbr. l. 60, novbr. l. 70, decbr. l. 70—72.

Do., Morttitling: Januar l. 65—70, februar l. 70, mars l. 65, april l. 40, mai l. 45, juni l. 52—54, juli l. 52, august l. 60, septbr. l. 50, oktbr. l. 50, novbr. l. 55—56, decbr. l. 55—56.

Do., frossen, 1ma.: Januar l. 78, februar l. 88, oktbr. l. 84, novbr. l. 78—79, decbr. l. 80

Do., Do., 2da.: Januar l. 95, februar l. 70—72, oktbr. l. 76, novbr. l. 70.

Do., vaarfanget brosme: Januar l. 65, februar l. 65, mars l. 58, april l. 45, mai l. 55, juni l. 50—52, decbr. l. 55—56.

Do., vaarfanget hyse: Mars l. 60, april l. 55, mai l. 55, juni l. 60—58, juli l. 58—62.

Do., Hollændertitling: juli l. 90, august l. 90, septbr. l. 88, oktbr. l. 80, novbr. 92—90.

Klipfisk. Labrador: Januar l. 63, februar l. 58—60, septbr. l. 60—59, oktbr. l. 50—51, novbr. l. 45—46, decbr. l. 45—56.

Islandsk: Januar l. 76, februar l. 76, mars l. 75, april l. 75, mai l. 76, juni l. 64—66, juli l. 69—73, juli l. 68—74, septbr. l. 68—74, oktbr. l. 70—71, novbr. l. 70—68, decbr. l. 60—64.

Hyse: Januar l. 69, februar l. 65, mars l. 60, april l. 61, mai l. 58, juni l. 60—58, juli l. 58—62, august l. 58—60, septbr. l. 58—62, oktbr. l. 55, novbr. l. 50—52, decbr. l. 48—50.

I januar var selv kurante sorter Finmarksfisk litet efterspurgt; derhos var endel fisk befængt med indre beskadigelse, hvilket bidrog til at trykke priserne for høst- og vinterfangst, mindre kurante sorter og frossen fisk.

I februar holdt priserne for Finmarksfisk sig lave, likesom den store tilførsel av titling bidrog til at trykke priserne.

I mars var omsætningen liten paa grund av de store beholdninger i det indre av landet. Titling var ganske forsømt.

I april fremkom klager over, at fiskeexportørerne i Bergen var mindre nøiagtige i sorteringen av Finmarksfisk.

I mai var omsætningen liten, og der solgtes hovedsagelig kun de bedste sorter, medens titling var forsømt.

For juni synes beholdningerne av 1ma Bergen Vestre for høit opgit i forhold til den stedfundne indførsel. Omsætningen av Lofotfisk var litet livlig, da kjøperne fandt de forlangte priser for høie. Kontrakter for levering av Finmarksfisk opgives ikke avsluttet, da importørerne var bange for, at de i Norge værende beholdninger av gammel fisk vilde komme til at trykke markedet.

I juli var omsætningen livlig, men kjøperne fandt, at priserne for Lofotfisk var for høie. Omhyggelig sortering tilraades; thi faldende priser vilde utvilsomt foraarsake reklamationer og medføre tap for de norske exportører, ifald sorteringen skulde være unøiagtig.

Omsætningen i august var livlig, men der klagedes over, at sorteringen av Finmarksfisk var unøiagtig, samt at enkelte exportører solgte og avsendte fisk uten selv at ha set fisken eller forvisset sig om dens kvalitet. Omhyggelig sortering av fisken maa derfor paa det bestemteste tilraades for at undgaa reklamationer og yderligere prisfald.

I september var omsætningen livlig til faste priser. I oktober likesaa. Finmarksfisk kunde fremdeles kjøpes billigere hos en større importør i Genua end direkte fra Norge. Noteringerne for islandsk klipfisk var nærmest nominelle; beholdningerne blir stadig større, og de mindre forhandlere forsynte sig kun for dagens behov i paavente av prisfald.

I november var omsætningen av stokfisk livlig og priserne faste. Noteringerne for islandsk klipfisk og hyse var nærmest nominelle.

I december var der liten omsætning. Den store prisforskjel mellem Lofotfisk og prima Finmarksfisk av indtil 40 l. pr. 100 kg. opgives at komme av, at sorteringen av prima Finmarksfisk ikke er tilstrækkelig nøiagtig.

Ifølge den offentlige statistik angives hele indførslen til Italien av stokfisk og klipfisk i 1908 til 537 734 kvintaler, hvorav fra

Frankrike	110 388	kv.
Storbritannien	106 362	»
Norge	146 841	»
Kanada	66 599	»
de Forenede Stater	98 317	»
andre lande	9 287	»

Som det vil sees, er herunder ikke særlig nævnt Danmark.

Det spanske lovforslag om skibsavgifter.

Chargé d'affaires *K. Wedel Jarlsberg*, Madrid, har indberettet, at det tidligere (se nr. 4, 1909) omhandlede lovforslag om skibsavgifter nu er slutbehandlet av det spanske deputeretkammer og oversendt til senatet.

Lovforslagets § 1 har nu faat følgende ændrede form:

«Indenlandske og fremmede dampskibe i langfart med ladning eller passagerer ombord, som ankommer fra fremmede havne i Europa eller fra havne i Asien og Afrika ved Middelhavet, eller som er bestemt til disse havne, skal i første havn paa halvøen og de Baleariske Øer, hvor de ind- eller utskiber varer eller passagerer, betale en avgift av pesetas 0.75 pr. hver netto registerton.

Nævnte avgift nedsættes til pesetas 0.50 under den betingelse, at den ind- eller utskiben av varer eller passagerer, som dampskibet foretar, ikke overstiger halvparten av dets nettodrægtighet. Naar et fartøi, som har betalt avgiften av pesetas 0.50, foretar yderligere operationer i andre havne paa halvøen og paa de Baleariske Øer, saa disse operationer tilsammen overstiger halvparten av fartøiets nettodrægtighet, betales en (tillægs-)avgift av pesetas 0.25 for hver netto registerton i den havn, hvor, under fartøiets reise, overskridelsen har fundet sted.

Skibene kan vælge mellem betaling av avgiften, hver gang de er pligtige dertil, og betaling paa forskud av samme avgift for en tid av 12 maaneder efter en sats av 2 pesetas for hver netto registerton.

Fritat for betaling av avgiften er skibe, som kun indlaster fersk frugt.

Befragtere eller redere av skibe, som har erlagt forskudsbetaling, kan forskriftsmæssig i løpet av nævnte tidsrum ombytte et eller flere av nævnte fartøier med et andet eller flere andre av samme drægtighet — idet de godtgjør differencen (med hensyn til drægtigheten), om der er en saadan, under den betingelse, at det oprindelig for reisen bestemte fartøi ikke kan benyttes paa grund av forlis eller havari.

Avgiftspligten begynder fra den 1. januar 1911».

Som det vil bemerkes, er der skedd flere forandringer i den oprindelige redaktion av denne paragraf. Saaledes er avgiften nedsat fra pes. 1.00 til pes. 0.75.

Betingelserne for, at avgiftspligten indtræder, er, som det vil bemerkes:

1) at vedkommende spanske eller fremmede fartøi er et dampskib, og at det ankommer til spansk havn i langfart.

Langfart er efter kap. 5 i lovforslaget den skibsfart, som foregaar mellem spanske havne (d. v. s. havne i selve Spanien, havne paa de spanske besiddelser i Nord- og Nordøstafrika, samt havne paa Balearerne og de Kanariske Øer) og de øvrige, ikke under den «store» og «lille» kabotage nævnte havne — det vil praktisk talt sige, at langfart kun blir den transatlantiske skibsfart.

2) Vedkommende dampskib skal efter den nu antagne redaktion av § 1 ankomme til spansk havn med ladning eller passagerer ombord.

Derav følger altsaa, at et spansk eller fremmed fartøi, som ankommer til spansk havn uten ladning eller passagerer fra europæisk eller oversjøisk havn, ikke betaler avgift, selv om fartøiet gaar i langfart.

3) Vedkommende dampskib skal endvidere ankomme til spansk havn med ladning eller passagerer fra fremmed havn i Europa (eller dermed likestillede havne ved Middelhavets asiatiske og afrikanske kyster).

Altsaa vil et spansk eller utenlandsk dampskib, som uten først at ha besøkt anden europæisk havn ankommer til spansk havn med ladning eller passagerer ombord fra transatlantisk havn, likesom et spansk eller utenlandsk dampskib, som indtar hele sin ladning eller samtlige passagerer i spansk havn, være fritat for avgiften.

Et norsk skib, som fra Amerika ankommer direkte til spansk havn med ladning, som det fuldstændig utskiber der, for siden uten ladning eller med ny, i spansk havn indtat ladning at drage videre til anden europæisk havn, betaler ingen avgift, thi den første reise avsluttedes i spansk, ikke i fremmed europæisk havn. Utskiber derimot den norske damper kun en del av sin ladning i spansk havn for siden at fare videre til anden

fremmed europæisk havn, maa avgiften erlægges, thi reisen avsluttes først i fremmed europæisk havn.

4) Avgiften erlægges kun i spansk havn paa halvøen og paa de Balleariske Øer. Altsaa vil et fartøi, som i langfart ankommer til de Kanariske Øer og Spaniens besiddelser i Afrika være fritat for avgiften.

Andet og tredje punkt i art. 1 bestemmer, at naar et fartøi, som gaar i langfart, under sit ophold i spansk havn ind- eller utskiber mindre end halvparten av det kvantum varer eller antal passagerer, fartøiet efter sit certifikat har ret til at føre, beregnes avgiften efter pesetas 0.50, ikke efter 0.75. Om fartøiet senere, i andre spanske havne yderligere ind- eller utskiber varer og passagerer, saa at fartøiet paa spansk territorium vil ha landsat eller tat ombord mere end halvparten av det kvantum varer eller antal passagerer, fartøiet efter certifikatet har ret til at føre, beregnes en tillægsavgift av pesetas 0.25 for hver netto registerton, i den spanske havn, hvor den nævnte halvpart maatte være overskredet.

De nye tyske handelstraktaters indflydelse paa Tysklands exporthandel i 1908.

Indberetning fra generalkonsul *B. Schuchardt,* Berlin.

Efter hvad der fremgaar av den tyske handelsstatistiks endelige tal for aaret 1908, er Tysklands utførsel i dette aar gaat betydelig mindre tilbake end andre landes. I ethvert fald har den frygt, som i betragtning av de over hele verden herskende ugunstige konjunkturer nærtes, ingenlunde vist sig begrundet for den tyske exporthandels vedkommende. Det forholdsvis gunstige resultat kan, efter hvad der fremgaar av de officielle opgaver, først og fremst tilskrives de handels- og tariftraktater, som Tyskland har sluttet med de vigtigere europæiske stater.

Medens den samlede tyske utførsel (omsætningen av edle metaller ikke iberegnet) gik tilbake fra 6 845.2 til 6 398.5 millioner mark, altsaa med 446.7 mill. mark, eller 6.5 %, sammenlignet med de foregaaende aar, er utførslen til de ti europæiske stater, med hvilke Tyskland har tariftraktater, gaat tilbake fra 2 524.1 til 2 495.8 mill. mark, altsaa kun med 28.3 mill. mark, eller 1.1 %. Og denne tilbakegang er udelukkende fremkaldt ved mindreutførslen til tre av de ti traktatlande, i første række Schweiz, hvortil den tyske utførsel faldt fra 446.4 mill. mark i 1907 til 401 mill. mark i 1908, altsaa 45.4 mill. mark, eller 10.1 %; desuten til Belgien med 20.1 og Sverige med 12.5 mill. marks tilbagegang. Til de øvrige europæiske tariftraktatstater er den tyske export tiltrods for den økonomiske depression steget, saaledes til Østerrike-Ungarn fra 716.6 til 736.8 mill. mark (altsaa med 20.2 mill. mark, eller 2.8 %), til det europæiske Rusland fra 420.6 til 434.6 mill. mark (altsaa med 14 mill. mark, eller 3.8 %), til Italien fra 302.9 til 311.3 mill. mark (altsaa med 8.4 mill. mark, eller 2.7 %) og til Balkanstaterne Bulgarien, Rumænien, Serbien og Grækenland tilsammen fra 108.1 mill. mark til 115.2 mill. mark (altsaa med 7.1 mill. mark, eller 6.6 %).

Medens saaledes den tyske utførsel har tiltat til de fleste av de lande, med hvilke Tyskland har avsluttet tariftraktater, er den til de lande, med hvilke Tyskland ikke staar i noget tariftraktatforhold, gaat tilbage fra 4 321.1 mill. mark i 1907 til 3 902.7 mill. mark i 1908, altsaa med 418.4 mill. mark, eller 9.6 %. Saaledes faldt den tyske utførsel til de Forenede Stater i 1908 sammenlignet med det foregaaende aar fra 652.3 til 507.5 mill. mark, d. v. s. med 144.8 mill. mark, eller 22.2 %; til Argentina fra 179.2 til 147, altsaa med 32.2 mill. mark, eller 18 %; til Brasilien fra 104.1 til 84.4, saaledes 19.7 mill. mark, eller 19 %; til Mexiko fra 58.7 til 36.9 mill. mark, d. v. s. med 21.8 mill. mark, eller 37 %; til Chile fra 84.8 til 52.4, altsaa 32.4 mill. mark eller 38 %; til Kina fra 63.2 til 50.7 mill. mark, altsaa med 12.5 mill. mark, eller 20 %; til Japan fra 102.4 til 94.6, altsaa med 7.8 mill. mark, eller 7.6 %; til Egypten fra 39.5 til 30.9 mill. mark, eller 21 %; til Storbritannien fra 1 060.4 til 997.4 mill. mark, eller 6 %; til Frankrike fra 449.1 til 437.9 mill. mark, eller 2.5 %.

Handelstraktatforholdet mellem de Forenede Stater og Portugal.

Ifølge indberetning fra *legationen i Lissabon* har de Forenede Staters regjering den 30. april d. a. opsagt den med Portugal bestaaende handelskonvention av 22. mai 1899 med tillægskonvention av 19. november 1902.

Opsigelsen træder ikraft den 30. april 1910.

Handelstraktatforholdet mellem Belgien og Uruguay.

Kst. generalkonsul *Waldemar Eckell,* Antwerpen, har indberettet, at ifølge en officiel meddelelse i «Moniteur Belge» for 28. f. m. har republikken Uruguay opsagt den mellem Uruguay og Belgien under 16. september 1853 avsluttede venskaps-, handels- og sjøfartstraktat med tillægsartikler av 21. februar 1857. Traktaten vil som følge herav træde ut av kraft den 19. mai 1910. Republikkens regjering har samtidig tilkjendegit, at den er villig til at indlede underhandlinger med den belgiske regjering om avsluttelse av en ny handelstraktat.

Spørsmaalet om en eventuel ny russisk fiskerikongres.

Generalkonsul *Ingv. Thorsen,* St. Petersburg, har meddelt følgende:

Hittil har der i St. Petersburg fundet sted 2 fiskerikongresser, hvorav den ene i aaret 1889 og den anden i 1902, begge i forbindelse med fiskeriutstillinger. Begge utstillinger var av stor betydning for fiskeriernes ophjælp, og de gav støtet til utarbeidelsen av den fiskerilov for det russiske rike, der nu er forelagt dumaen.

Efter den projekterede lov skal ifølge «Torg. Prom. Gas.» ledelsen og omsorgen for fiskeriernes ophjælp paahvile de lokale institutioner, der hovedsagelig skal bestaa av repræsentanter for landbruks- og byinstitutioner, fiskere samt fiskehandlere. Der, hvor ingen landbruksinstitutioner findes, vil hvervet bli overdraget til andre kommunale institutioner.

Angaaende deltagerne i en eventuel ny fiskerikongres, finder nævnte blad, at ogsaa repræsentanter for videnskapen burde tages med, idet der gives mange spørsmaal, der kunde trænges at behandles av disse sammen med fiskeriindustriens interesserede.

Bladet mener, at de russiske fiskerier for tiden befinder sig i en overgangsperiode. De store fiskerier paa det Kaspiske Hav samt paa Wolga er gaat tilbake; mange fiskeriinteresserede og fiskere ser ikke der længere utsigt til en heldig anbringelse av ka-

pital og arbeide og ser sig derfor om efter andre virkefelter. Paa den anden side gives her hele gebeter, hvor fiskerierne befinder sig paa begyndelsens standpunkt, og disse landsdele har særlig behov for veiledning.

Det uheldige ved de to foregaaende fiskerikongresser har været sammes mangelfulde sammensætning. Der optraadte paa kongresserne fiskere og andre fiskeriinteresserede uten fuldmagt og uten mandat fra de pladse, som de repræsenterte. Derfor er det av stor betydning for en eventuel kommende kongres at faa mere alsidige og kompetente deltagere. «Torg. Prom. Gas.» mener, at kongressens medlemmer burde deles i følgende 3 klasser: 1) repræsentanter for landbruks-, by- og andre institutioner, 2) fiskere, 3) repræsentanter for videnskapen.

Verdensutstillingen i Bryssel.

Ifølge indberetning fra kst. generalkonsul *Waldemar Eckell*, Antwerpen, er der ved en kgl. belgisk forordning av 22. f. m. sikret deltagere i verdensutstillingen i Brüssel i 1910 beskyttelse av den industrielle eiendomsret for utstillede gjenstande.

For at saadan beskyttelse skal kunne erholdes, maa andragende derom, ledsaget av en nøiagtig beskrivelse av gjenstanden og, eventuelt, plan eller tegning av samme, senest inden 1 maaned efter utstillingens aapning, hvilken skal finde sted i april, være indleveret til guvernøren i provinsen Brabant.

Havneforholdene i Mobile.

Indberetning fra generalkonsul *Chr. Ravn,* New York.

Vicekonsulen i Mobile beretter, at fartøier paa 22′2″ dypgaaende kan passere kanalen i Mobiles havn, og at der nu er 25′ vand paa baren ved Fort Morgan. Paa Horn Island Bar er der 22′ vand ved lavvande og fra Horn Island til Moss Point 18′. Det dypgaaende, til hvilket fartøier kan laste i Moss Point eller Horn Island, er officielt opgit til henholdsvis 17 fot og 21′/2 à 22 fot.

Leylandlinjen har latt foreta undersøkelser av havneforholdene i Pascagoula ved to av sine kapteiner, og disses rapporter forlyder at være saa gunstige, at linjen skal ha til hensigt at arrangere regelmæssig fart paa Moss Point en gang maanedlig.

Sædens stilling i Tyskland.

Generalkonsulatet i Berlin har indberettet følgende:

Omkring midten av mai maaned var sædens stilling i Tyskland følgende:

	Mai 1909.	Gjennemsnit mai 1890—1908.
Vinterhvete . . .	3.1	2.6
Sommerhvete . .	2.6	2.5
Vinterrug	3.0	2.8
Sommerrug . . .	2.6	2.4
Sommerbyg . . .	2.6	2.4
Havre	2.7	2.5
Kløver	2.9	2.6
Lucerne	2.8	2.5
Eng, overrislet .	2.6	—
do., anden . . .	3.1	—

Det like til slutningen av mai herskende kolde og tørre veir med hyppig og ofte meget følelig nattefrost og raa norden- og østenvinde var i almindelighet litet gunstig for veksten. Omploininger har paa flere steder maattet finde sted i større utstrækning end i april ventet. Vinterkornet er gjennemgaaende blit hemmet i veksten og bedømmes ikke synderlig bedre end i april; saaningen av sommerkornet var omkring midten av mai i det store og hele tat avsluttet, og det tidligst saadde var allerede kommet godt og jevnt op. Sætningen av poteterne var derimot endnu ikke endt, og en endog nogenlunde rigtig dom om utsigterne lar sig endnu ikke avgi. Kløver og lucerne staar meget tilbake i veksten og staar tildels tyndt, og paa sine steder befrygtes fórnød, da de gamle fórforraad begynder at slippe op. Græsveksten stod endnu langt tilbake.

Tømmersalget fra de finske statsskoge.

Legationen i St. Petersburg har indsendt et exemplar av de under 22. mars d. a. utfærdigede nye bestemmelser angaaende salg av tømmer fra de finske statsskoge

Interesserede kan ved henvendelse til utenriksdepartementet erholde adgang til at gjøre sig bekjendt med bestemmelserne. Se forøvrig notis i foregaaende nr.

«Konsulatberetninger»s maanedsutgave.

Av maanedsutgaven er utkommet hefte nr. 3 (mai) 1909 med følgende indhold:

Amerikas Forenede Stater. Aarsberetning for 1908 fra generalkonsulatet i *New York.*

Indhold: Skibsfart. Fragter. Nye dampskibslinjer. Den amerikanske handelsflaate. Skibsbygning. Fyrvæsen. Mønstringsforretninger. Rømning av sjøfolk. Mandskapsforhold. Hyrer. Finansielle forhold. Bomuld. Bomuldsfrøolje. Korn og mel. Levende kvæg. Kjød. Huder og skind. Petroleum. Jern og staal. Kobber. Immigration. Buffalo: Trafikken paa de store indsjøer; kanal- og kraftanlæg. Portland (Oregon): Columbia River bar; export av trælast og korn; skibsfart. Tacoma: Skibsfart; import og export. Importen til og exporten fra havne ved Puget Sound.

Østerrike. Aarsberetning for 1908 fra generalkonsulatet i *Wien.*

Indhold: Almindelig oversigt. Handelsomsætning. Handelstraktater. Jernbaner. Lovgivning. Bosnien og Herzegovina. Handelen og skibsfarten paa Triest. Dalmatien: Cement; cellulose; trælast; konserver; skibsfart.

Egypten. Aarsberetning for 1908 fra generalkonsulatet i *Alexandria.*

Indhold: Almindelig øversigt. Export. Bomuld. Bomuldsfrø. Bomuldsfrøolje. Oljekaker. Salt. Sukker. Arabisk gummi. Cigaretter. Løk. Korn. Import. Maskiner. Motorbaater. Skibsfart Dampskibslinjer. Suezkanalmaalebreve. Skibsfarten paa Suezkanalen. Fragtmarkedet. Mønstringsforretninger. Havneforhold. Skattevæsen. Retsforhold. Told. Jernbaner. Kunstig vanding. Undervisning. Sundhetstilstand. Handelen paa Kairo.

Tyskland. Aarsberetning for 1908 fra konsulatet i *Köln.*

Indhold: Tran. Fiskeben. Skifer. Trælast. Huder. Bly. Kobber. Zink. Tin Is. Sten. Papir.

Handelen og skibsfarten paa Filippinerne.

Bankvirksomheten i Sverige i 1908.

KONSULATBERETNINGER

UTGIT AV UTENRIKSDEPARTEMENTET MED BISTAND AV NORGES OPLYSNINGS-KONTOR FOR NÆRINGSVEIENE

Nr. 25. | Ukeutgaven. | 19. juni 1909.

«Konsulatberetninger» utkommer i to utgaver, en ukeutgave og en maanedsutgave. Kan bestilles ved alle postanstalter, i Kristiania i «Farmand»s expedition, Toldbodgt. 31. Abonnementspris for uke- og maanedsutgaven tilsammen kr. 3.00 pr. aar og for utenbysboende porto 20 øre.

Henvendelser til norske legationer eller konsuler bør adresseres, ikke til embedets chef eller personale, men til selve legationen eller konsulatet paa stedet.

Indhold:

	Side
Handelsomsætningen med Frankrike	97
Handels- og skibsfartsforholdene i Syd- og Østspanien	98
Klipfiskmarkedet i Bordeaux. De franske torskefiskerier	99
Skibsfarten paa Storbritannien og Irland	99
Isimporten til Storbritannien og Irland	99
Handelstraktaten mellem Belgien og Bulgarien	99
Handelstraktatforholdet mellem Amerikas Forenede Stater og visse europæiske lande	99
Den franske toldtarifs revision	100
Markedet for norske varer i Salvador	100
Lindyrkningen i Rusland	100
Oprettelse av stok- og klipfiskbedrift i Geestemünde	100

Handelsomsætningen med Frankrike.

(Trælast. — Træmasse og cellulose. — Hvalbarder. — Fugleskind og vinger. — Pelsverk. — Konserver. — Gatesten. — Motorbaater. — Ræker. — Tyttebær.)

Indberetning fra minister *F. Wedel Jarlsberg*, Paris.

Værdien av Frankrikes *indførsel* i 1908 beløp sig i henhold til foreliggende foreløbige opgaver til 6 090 millioner francs, mot 6 222 millioner francs i 1907, altsaa en *nedgang* i aaret 1908 av 132 millioner francs.

Værdien av Frankrikes *utførsel* i 1908 utgjorde 5 272 millioner francs, mot 5 596 millioner francs i 1907. Værdien av utførslen var saaledes 324 millioner francs *mindre* i 1908 end i 1907.

Fordelt paa de forskjellige varegrupper stillet *indførslen* sig saaledes:

	1908.	1907.
Næringsmidler	920 mill. fr.	1 038 mill. fr.
Raastoffer for industrien	4 020 —	4 013 —
Fabrikvarer	1 150 —	1 171 —
medens indførslen stillet sig saaledes:		
Næringsmidler	736 —	747 —
Raastoffer for industrien	1 476 —	1 508 —
Fabrikvarer	2 619 —	2 935 —
Postpakker	441 —	406 —

Den store nedgang i indførslen av raastoffer for industrien og i utførslen av fabrikvarer kan vistnok for en stor del tilskrives den amerikanske krise. Dennes virkninger har været særdeles følelige for den franske luxus- og kunstindustri, blandt hvis bedste kunder amerikanerne hører.

Hvad *handelsomsætningen mellem Norge og Frankrike* i 1908 angaar, saa forefindes hittil kun spredte statistiske opgaver derover. Angaaende de artikler, som hovedsagelig danner gjenstanden for Norges utførsel til Frankrike, skal man hitsætte følgende oplysninger i henhold til de fra konsulerne mottagne rapporter:

Trælast. Generalkonsulen i Paris har meddelt følgende: Det forløpne aar har været et meget daarlig aar for trælasten. Priserne, der allerede i slutningen av 1907 var gaat betydelig ned, fortsatte at dale hele 9 maaneder ind i 1908. Ved slutningen av aaret begyndte priserne dog at gaa betydelig op. Som man let kan forstaa, indtraadte der under prisernes synken en frygt hos kjøperne for stadig større prisfald, hvorfor mange av dem indskrænket sine kjøp eller holdt sig borte fra markedet. Ikke faa av dem fandt ogsaa at burde fremkomme med mere eller mindre berettigede klager ved varernes fremkomst, hvad der jo ogsaa la sine hindringer iveien for omsætningen.

En av de her mest kurante sorter norsk last, furubattens, notertes saaledes:

	I begyndelsen av 1908.	Midten av aaret.	November.
2½ × 7	fr. 185	fr. 170	fr. 180 à 190
2½ × 6½	» 170	» 155	» 165 » 185
2½ × 6	» 155	» 140	» 150 » 160

Den mest efterspurgte av alle sorter har i 1908 været granplanker, der ikke afficertes av det almindelige prisfald, men var i jevn stigning hele aaret. I begyndelsen av aaret notertes der saaledes salg av norske granplanker til 30½ c. pr. meterfot for prima; senere steg prisen til 32½ c.

Efterspørslen efter planchetter, saavel av gran som av furu, har derimot været mindre god, og priserne for disse gik under aaret ned omtrent fr. 35.

Det er med beklagelse, uttaler generalkonsulen, at man maa være vidne til, at der sælges mindre og mindre av norsk last her i landet, medens Sveriges, Ruslands og Finlands utførsel til Frankrike er i stadig stigende.

Træmasse. Generalkonsulen i Paris uttaler, at ogsaa denne artikel i høi grad har følt virkningen av den amerikanske krise. Amerika indfører nemlig store kvantiteter kemisk masse, og da denne indførsel i 1908 paa grund av krisen gik ned til omtrent intet, hadde dette tilfølge, at en mængde kemisk cellulose ophobet sig i fabrikkerne, især i Sverige, og tynget meget paa markedet. Priserne faldt derfor 20 til 30, ja like til 50 kroner pr. ton.

Frankrikes indførsel av *kemisk* træmasse i 1908 var:

fra Sverige	50 687 000	kg.
» Tyskland	29 283 900	-
» Norge	21 681 200	-
» Østerrike	21 229 300	-
» Belgien	5 603 700	-
» Schweiz	3 870 400	-
» Forenede Stater	2 730 700	-
» Rusland	1 360 300	-
Nederlandene	1 028 700	-
» England	980 000	-
» Italien	256 200	-
» andre lande	35 500	-
Ialt	138 746 900	kg.

Av *mekanisk* træmasse indførtes der i 1908 til Frankrike:

fra Norge	98 640 300	kg.
» Sverige	53 545 000	-
» Kanada	8 289 100	-
» Rusland	7 832 700	-
» Tyskland	4 970 200	-
» England	1 271 300	-
» Schweiz	580 900	-
» Østerrike	276 600	-
» andre lande	49 200	-
Ialt	175 455 300	kg.

Priserne for kemisk træmasse notertes i 1908 omtrent som følger:

	Begyndelsen av 1908.	Slutten av 1908.
Sterk sulfitmasse	kr. 140.00	kr. 110.00
Letblekelig do.	- 150.00	- 130.00
Bleket do.	- 209.50	
Sterk sulfatmasse	- 150.00	- 100.00
Letblekelig do.	- 160.00	- 110.00

Den mekaniske træmasse, hvorav der benyttes saa store kvanta i Frankrike, skibes kun sjelden til Amerika, og priserne faldt derfor mindre for denne vare.

Priserne for denne artikel var i 1908:

	Begyndelsen av 1908.	Slutten av 1908.
Tør mekanisk træmasse	kr. 110.00	kr. 90.00
Vaat — —	- 50.00	- 42.00

Konsulen i Bordeaux uttaler, at der i de første maaneder av forrige aar gjordes gode forretninger i træmasse, men behovet stilnet saa av, og i aarets sidste fire maaneder har vistnok mange av papirfabrikanterne i distriktet paa grund av uteblevne ordres maattet søke om utsættelse av sine kontrakter.

I sin forrige aarsberetning henledet konsulen opmerksomheten paa, at flere av de i Pyrenæerne beliggende fabrikker for mekanisk træmasse i det sidste hadde forøket sin produktion, hvad der hadde været til skade for norsk import. Disse experimenter skal imidlertid ikke ha svaret til forventningerne, idet vedkommende forbrukere, efter hvad det forlyder, nu atter skal ha tat sin tilflugt til den norske vare paa grund av dennes overlegne kvalitet.

Hvad sulfit- og sulfatmasse angaar, saa kan der, henseet til det begrænsede forbruk, neppe ventes nogen nævneværdig forandring i importen, saa meget mere som 2den kvalitet norsk sulfatmasse vistnok staar paa høide med 1ste kvalitet av den i konsulatdistriktet fabrikerede.

Hvor konkurrence kan befrygtes, er, uttaler konsulen, paa sulfitmassens omraade. Medens totalimporten herav til Bordeaux var 100 tons større i 1908 end i 1907, var indførslen fra Norge 300 tons mindre. Der gjøres specielt fra Tyskland store anstrængelser for at vinde indpas paa markedet. Konsulen har i tidligere indberetninger paapeket, hvad de norske exportører særlig bør iagtta for at hævde sin plads paa dette marked. De av konsulen meddelte vink kan i korthet opsummeres saaledes: Der maa lægges megen vegt paa varens hvithet og styrke, emballagen maa være god, og tilførslen maa helst ske regelmæssig og i mindre partier ad gangen.

Konsulen i Nantes uttaler, at da papirindustrien har ligget nede, har priserne paa træmasse og specielt cellulose været rent elendige. Den mekaniske træmasse har holdt sig ganske godt, men priserne kan vistnok ikke holde sig, hvorfor de norske fabrikanter bør være forsigtige med nyanlæg. Cellulosemarkedet har under aaret været meget daarlig med stadig faldende priser, og med det store antal nye fabrikker, som er anlagt i Sverige og Finland, er der, uttaler konsulen, ingen utsigt til en snar bedring.

Vicekonsulen i Havre har meddelt, at der for tiden er oppe planer om at anlægge et træsliperi i Frankrike til fremstilling av tør mekanisk træmasse med kanadisk kub (spruce) som raamateriale. Et betydelig engelsk aktieselskap, som skal eie utstrakte skogstrækninger i Kanada med tilliggende træsliperier, har beregnet, at det vilde være fordelagtig at anlægge et sliperi i Frankrike til forædling av kub fra selskapets skoge. Exporten fra Kanada er jo nemlig hindret av is fire à fem maaneder av aaret. Saken er endnu blot under forberedelse. Paa grund av opstaaede vanskeligheter ved at finde et skikket terræn i nærheten av Havre, er der intet endnu avgjort om, hvorvidt fabrikken skal anlægges her eller ved en anden fransk sjøhavn, hvorfra man skal ha mottat tilbud. Der er her tale om et betydelig foretagende, der, om saken gaar i orden, synes at ville faa en stor indflydelse paa den norske export av mekanisk træmasse til Frankrike. Sliperiets aarlige produktion skal være planlagt at utgjøre 90 000 tons og skal alene være beregnet paa avsætning i Frankrike. Til sammenligning kan anføres, at Frankrikes indførsel fra Norge av vaat og tør mekanisk træmasse i 1907 efter den norske statistik utgjorde henholdsvis 70 892 og 3 221 tons. Efter den franske statistik indførtes i samme aar av mekanisk træmasse (vaat og tør) 163 221 tons, hvorav 82 744 tons fra Norge. (Forts. i næste nr.).

Handels- og skibsfartsforholdene i Syd- og Østspanien.

Konsul *W. Klouman*, Barcelona, har meddelt følgende av ham under en foretagen inspektionsreise indhentede oplysninger om handels- og skibsfartsforholdene inden konsulatdistriktet:

Malaga. Importen bestaar hovedsagelig av kul, klipfisk, trælast m. m. og exporten av rosiner, druer, appelsiner, vin og olje.

Sidste frugthøst var middels; oljehøsten meget daarlig, saa priserne steg betydelig.

Rosinexporten trækker mere og mere over til Denia og Almeria.

Vicekonsulen har forsøkt at indføre fra Norge tønder til indpakning af druer og margarinfater til olje.

Handel og skibsfart var avtagende, og der klagedes over daarlige tider.

Havnen er god og forbedret ved anlæg og forlængelse av molo etc.

Almeria. Import: Kul, trælast etc. (klipfisk kommer hovedsagelig fra Malaga og Cartagena i mindre partier).

Export: Vindruer, espartogræs, jernmalm m. m. Druerne skibes hovedsagelig til Amerika og England, espartogræsset til England, hvor det for en væsentlig del anvendes til fabrikation av papir.

Norske dampskibe deltar i frugttransporten og sluttes dels i «time-charter», dels for «lump sum». Otto Thoresens linje anløper om høsten.

Man forutser, at malmexporten vil ta et stort opsving, naar konjunkturerne for jernindustrien, der for nærværende ligger nede, bedrer sig.

Druehøsten, der anslaaes til ca. 2 millioner fater à 50 pund (23 kg.), led ifjor av regn i blomstringstiden (mai—juni). I 1907 utgjorde den ca. 3 millioner fater.

Havnen blev fuldendt i 1907. Senere har man foretat forlængelse av moloerne og anlagt kaipladser, hvor kraner agtes anbragt.

Cartagena. Der findes en tørdok, tilhørende marinen, hvor de største fartøier kan doksættes.

Utbedring av havnen og anbringelse av kraner paagaar for nærværende.

Skibsfarten var i avtagende.

Import: Kul, trælast, fisk m. m.

Export: Jernmalm, zink, bly og frugt.

Alicante. Ny molo. Skibsfarten i avtagende paa grund av ophørt vinexport til Frankrike.

Import: Kul, trælast, klipfisk og jern.

Export: Sydfrugter, vin m. m.

Valencia. Vicekonsul Roggen har introduceret norsk granit, som forsøksvis agtes anvendt til brolægning av Calle Mayor mellem Grao og Valencia, og som maaske vil bli anvendt i større maalestok, hvis det første forsøk falder heldig ut.

Skibe losser og laster i Grao. Havnen er god, men indløpet vanskelig under storme fra N. O.

Paa den nordlige molo skal et nyt fyr snart tændes.

Norske dampskibe anvendes meget til transport av frugt — især til England. Navne paa enkelte befragtere kan erholdes opgit ved henvendelse til utenriksdepartementet.

Smaa baater med god ventilation foretrækkes.

Import: Kul, klipfisk, trælast, jern etc.

Export: Sydfrugter m. m.

Palma de Mallorca. Havnen skal utvides. Til havnearbeidet anvendes der — i likhet med de forannævnte havne — kunstig cement og indenlandsk granit, som skal gi tilfredsstillende resultat.

Handel og skibsfart er av liten betydning, idet øen hovedsagelig faar sin forsyning fra Barcelona, hvormed Palma staar i regelmæssig dampskibsforbindelse.

Trælast. Heller ikke i Sydspanien har norsk trælast formaadd at finde nævneværdig indpas, da den som bekjendt ikke passer for det spanske marked.

Til frugtkasser og anden emballage anvendes hovedsagelig østerriksk og indenlandsk virke, der falder billigere. Flere frugtexportører fabrikerer selv sine tønder etc.

Klipfiskmarkedet i Bordeaux. De franske torskefiskerier.

Konsul *Halfdan Hartmann*, Bordeaux, har indberettet følgende:

Av *Iste Islandsfiske* utveiedes i mai maaned 2 ladninger med 224 979 kg., hvilket tillagt den tidligere opgivne ladning bringer det hittil ankomne kvantum av dette fiske op til ialt 289 835 kg.

Forretningerne betegnes som flaue, hvad ny fisk angaar, da de forholdsvis betydelige kvanta av gammel vare, der endnu er forhaanden, trykker priserne for den nye, der som følge herav stiller sig usedvanlig fluktuerende. Som gjennemsnitspris opgives frcs. 34—35 pr. 55 kg. for ny raavare med tendens til falden. Utførslen bestod av:

Til Spanien	87 050	kg.
» Italien	403 620	»
» Algier	49 200	»
» Martinique og Guadelupe	77 132	»
» andre lande	95 130	»
Tilsammen	712 132	kg.

De første ladninger fra Newfoundlandsbankerne ventes i løpet av denne maaned.

Skibsfarten paa Storbritannien og Irland.

Generalkonsul *P. Ottesen,* London, har meddelt følgende opgave over drægtigheten av de i havne i Storbritannien og Irland *med last* ind- og utklarerede skibe i maanederne januar til mai d. a., sammenlignet med det tilsvarende tidsrum i 1908 og 1907:

	1909. Tons.	1908. Tons.	1907. Tons.
Indklarerede:	15 012 842	15 507 336	16 096 182
derav britiske	10 832 772	11 112 693	11 523 075
» norske	888 620	959 439	1 009 240
Utklarerede:	22 635 414	22 711 056	22 826 639
derav britiske	14 395 491	14 229 058	14 701 537
» norske	1 420 159	1 577 887	1 467 781

Isimporten til Storbritannien og Irland.

Generalkonsul *P. Ottesen,* London, har indberettet, at ifølge meddelelse fra det derværende toldkammer var kvantiteten og værdien av den til Storbritannien og Irland i løpet av mai maaned d. a. og i samme maaned de to næst foregaaende aar importerede is, der udelukkende kom fra Norge, følgende:

	Kvantitet.	Værdi.
1909 . . .	34 362 tons.	£ 15 884
1908 . . .	37 374 »	» 18 199
1907 . . .	37 260 »	» 17 359

Handelstraktaten mellem Belgien og Bulgarien.

Ifølge indberetning fra konst. generalkonsul *Waldemar Eckell,* Antwerpen, er ratifikationerne til den mellem Belgien og Bulgarien den 29. August 1908 undertegnede handels- og sjøfartstraktat utvekslet i Sofia den 27. f. m. Traktaten er traadt i kraft 8 dage efter utvekslingen.

Traktaten bestemmer bl. a. for hesteskosøm ved indførsel til Bulgarien en toldsats av 8 frcs. pr. 100 kg.

Handelstraktatforholdet mellem Amerikas Forenede Stater og visse europæiske lande.

Som bekjendt har de Forenede Stater til hensigt at ophæve sin nuværende toldtarif, den saakaldte Dingley-tarif av 24. juli 1897, og at erstatte den med en ny tariflov, der nu er under behandling i kongressen, og som antagelig vil bli endelig vedtat i en nær fremtid.

Som følge herav skal de Forenede Stater ha til hensigt med det første at opsi de i henhold til Dingleytariffen med Frankrike, Italien, Tyskland, Nederlandene og Schweiz avsluttede handelsoverenskomster.

Den franske toldtarifs revision.

Minister *F. Wedel Jarlsberg,* Paris, har i tilslutning til tidligere indberetning meddelt følgende:

Deputeretkammerets toldkomité har til kammeret avgit et *supplement* til sin tidligere omhandlede indstilling om en almindelig revision av den franske toldtarif. Jeg tillater mig at henlede opmerksomheten paa følgende punkter i indstillingen:

Cellulose: Ingen forandring foreslaaes.

Almindelig trælast: Den i den første indstilling foreslaaede forandring i toldtarifens nr. 128 er ikke optat i den nye indstilling, der saaledes bibeholder den nu bestaaende toldsats for de under dette nummer nævnte varesorter.

Den gjældende toldsats av frcs. 0,02 pr. 100 kg. for harpiksholdig træ i kubber av ikke over 1,10 m. længde, hvilken sats i den første indstilling var foreslaat bibeholdt for længder av ikke over 2,25 m., foreslaaes nu bibeholdt for længder av ikke over 2,50 m.

Hvalbarder. Dette nummer (631) har kun faat en noget anden avfatning end i den første indstilling.

Is. Den gjældende toldfrihet foreslaaes fremdeles bibeholdt.

Papir. De herom handlende nummere (461, 461-bis, 461-ter og 461-quater) har i den foreliggende indstilling*) faat en avfattelse, der avviger saavel fra den hittil gjældende toldtarif som fra den først fremlagte indstilling**). Ogsaa toldsatserne er delvis forandret. Saaledes er f. ex. toldsatsen for papir av over 30 gr. vegt pr. kvadratmeter, som i den første indstilling var foreslaat at skulle være 10 frcs. pr. 100 kg., nu foreslaat nedsat til 8 frcs. pr. 100 kg. For tyndere papir var i den første indstilling foreslaat en told av 20 frcs. pr. 100 kg., hvilken sats nu foreslaaes nedsat til 12 frcs. pr. 100 kg. Den hittil gjældende toldsats for disse papirsorter har været 10 frcs. pr. 100 kg.

Sælskind. Den gjældende toldfrihet for utilberedte skind foreslaaes fremdeles bibeholdt.

Brolægningssten. Den i den første indstilling foreslaaede forhøielse fra 10 til 20 centimes pr. 100 kg. er ikke optat i den nye indstilling, der saaledes bibeholder den nugjældende toldsats.

Arbeider i sten. For gravmonumenter i granit uten billedhuggerarbeide foreslaaes nu en toldsats av 6 frcs. pr. 100 kg. Den første indstilling foreslog 10 frcs. pr. 100 kg. Den gjældende sats er 3 frcs. pr. 100 kg.

Det var oprindelig forutsætningen, at debatterne i deputeretkammeret om toldtariffens revision skulde begynde i slutningen av februar maaned. Derefter blev debattens paabegyndelse utsat til den 25. mars og senere til den første mandag efter kammerets sammentræden efter paaskeferien. Ogsaa denne sidste frist er oversittet, uten at debatten er paabegyndt. Der er derfor liten utsigt til, at denne vidtløftige sak kan bli avgjort i deputeretkammeret, inden dette opløses i juli maaned.

*) Supplementet.
**) av 22. november f. a.

Markedet for norske varer i Salvador.

Utdrag av indberetning fra konsul *Andrés Bang,* San Salvador.

Klipfisk. Det har ikke været mig mulig her paa markedet at finde norsk, saltet fisk. Det ikke ubetydelige forbruk dækkes vistnok udelukkende av fisk fra Alaska, som bringes hit via San Francisco. Forsøk med norsk fisk skal angivelig ikke ha git tilfredsstillende resultat. Det synes, som om fisken ikke kan taale den mindst 2 maaneder lange transport via Panama, og endvidere foretrækker mellemhandlerne her den maate, hvorpaa fisken fra Alaska pakkes, idet den kommer hit skaaret og presset i firkantede blokker, en form, der i høi grad letter salget.

Ret livlige forespørsler har i løpet av det sidste aar fundet sted fra norske firmaer, som ønsket oplysninger av forskjellig art om markedet her. Disse forespørsler er alle blit besvaret prompte og saa fyldestgjørende, som forholdene har tillatt. Det bør dog erindres, at offerter kun baseret paa oplysninger fra konsulatet sjelden vil føre til forretningsforbindelser. Konkurrencen er skarp, hvorfor der som regel vil mere anstrengelser til, i form av reklame, agenter, reisende etc., for at opnaa ordres.

Lindyrkningen i Rusland.

Indberetning fra generalkonsul *Ingv. Thorsen,* St. Petersburg.

«Torg. Prom. Gas.» behandler i en artikel Uslands linindustri, idet det først nævnes, at den gjennem fjoraarets særdeles lave priser fremkaldte krise nu er overstaat, og at markedet er betydelig fastere.

Ruslands linindustri er i det sidste gaat raskt frem. Dette, mener bladet, har sin grund i opretelsen av organisationer, der arbeider paa at ophjælpe handelen. Saaledes er der i Pskow dannet landets første linbørs, der indtar en betydelig stilling paa verdensmarkedet. — Efter børsens oprettelse fandt der i oktober 1908 sted en kongres av lindyrkere og linforhandlere, hvor der blev utarbeidet statuter for en fast komite av repræsentanter for linindustrien. Endvidere har nylig de Rshewske linhandlere sluttet sig sammen til et syndikat under navnet «Dwina». Hovedsaken er imidlertid at bringe omkostningerne ved bearbeidelsen av lin derhen, at fabrikationen blir billigere for saaledes at forhøie efterspørslen efter lin. Maalet er, at omkostningerne bringes ned til det samme som for bomuld.

Oprettelse av stok- og klipfiskbedrift i Geestemünde.

Minister *Th. v. Ditten,* Berlin, har indberettet, at der i Geestemünde skal oprettes en stok- og klipfiskbedrift. Foretagendet vil bli dannet som et selskap «mit beschränkter Haftung». Deltagerne bestaar av de forskjellige fisketrawlerrederier, som herigjennem vil søke at gjøre sin fangst mere indbringende.

Vicekonsulen i Bremerhaven fremholder, at grundtanken til foretagendet vistnok er at søke deri, at fisketrawlerne hittil har medbragt fra Island en mængde torsk, for hvilken der ikke har kunnet opnaaes nogen tilfredsstillende pris. Vicekonsulen mener, at bedriften vil komme til at gjøre den norske fisk en hel del konkurrence, da der er tilstrækkelig tilgang paa raamateriale.

CENTRALTRYKKERIET — KRISTIANIA

KONSULATBERETNINGER

UTGIT AV UTENRIKSDEPARTEMENTET MED BISTAND AV NORGES OPLYSNINGS-KONTOR FOR NÆRINGSVEIENE

Nr. 26. | Ukeutgaven. | 26. juni 1909.

«Konsulatberetninger» utkommer i to utgaver, en ukeutgave og en maanedsutgave. Kan bestilles ved alle postanstalter, i Kristiania i «Farmand»s expedition, Toldbodgt. 31. Abonnementspris for uke- og maanedsutgaven tilsammen kr. 3.00 pr. aar og for utenbysboende porto 20 øre.

Henvendelser til norske legationer eller konsuler bør adresseres, ikke til embedets chef eller personale, men til selve legationen eller konsulatet paa stedet.

Indhold:

	Side
Handelsomsætningen med Frankrike	101
Det belgiske trælastmarked	102
Trælastmarkedet i London	102
Sædens stilling i det europæiske Rusland	103
Høstutsigterne og kornmarkedet i de Forenede Stater	103
De skotske fiskerier	104
Bomulds- og bomuldsfrøoljemarkedet i de Forenede Stater	104
Utsigterne for avsætning av norsk klipfisk i Barcelonas konsulatdistrikt	104
De spanske skibsavgifter	104

Handelsomsætningen med Frankrike.

(Forts. fra foreg. nr.)

Konsulen i Lyon har anstillet en undersøkelse angaaende vilkaarene for avsætningen av norsk cellulose i hans distrikt. Av de fra papirfabrikkerne mottagne svar fremgaar det, at Isères 20 papirfabrikker bruker hver gjennemsnitlig 250 tons norsk masse pr. aar, hvorefter totalforbruket blir ca. 5 000 tons. Av amerikansk masse brukes kun ubetydelig og blot til specialiteter. Den virkelige konkurrence kommer fra Tyskland, Østerrike og Schweiz, som angivelig leverer en finere og mere velbehandlet vare end den norske masse.

Hvalbarder. Generalkonsulen i Paris bemerker, at naar man gjennemgaar den franske toldstatistik, ser man med forbauselse, at denne vare med hensyn til værdien indtar en saa høi plads som den tredje av vore exportartikler hertil, altsaa kommer efter trælast og træmasse. I 1906 stod den saaledes i den franske statistik opført med en værdi af ca. 6 millioner francs, medens utførslen hertil ifølge den norske statistik blot beløper sig til ca. 100 000 kroner.

Efter anstillede undersøkelser finder man, at grunden til denne store forskjel ligger i en forskjellig værdiangivelse i Frankrike og i Norge. De norske barder er som oftest korte og opgives at koste blot mellem 55 og 70 øre pr. kg., medens toldvæsenet i Frankrike værdsætter barderne efter de dyreste arktiske barder, som kan naa op til 3 meters længde, d. v. s. til 60 à 62 frcs. pr. kg.

Da mange hvalfangstselskaper siden vedtagelsen av den nye norske hvallov exporterer barder, olje og andre produkter av hvalfangsten direkte fra fangststederne, Spitsbergen, Island og Færøerne, uten at komme i berøring med de norske toldmyndigheter, kan størrelsen av indførslen her til landet av norske hvalbarder for tiden vanskelig værdsættes. Importen sker ofte pr. transit over Storbritannien.

Fugleskind, vinger og pelsverk. Generalkonsulen i Paris uttaler, at salget av disse artikler burde være større, end det er. Hvad der synes at lægge betydelig hindring iveien for indførslen av dem hertil, er mangelen paa agenter, der kan gjøre sig forstaaelig overfor de norske exportører, der ikke synes at være tilstrækkelig inde i det franske sprog.

Generalkonsulen kan ikke andet end gjenta det raad, som han før har git vore exportører av mindre artikler, som pelsverk, fuglevinger etc., nemlig at forene sig og danne for hver artikel et slags konsortium, hvis formaal først og fremst skulde være at opsamle, sortere, pakke, expedere og sælge varerne. Disse forskjellige konsortier skulde saa slaa sig sammen for at underholde en fælles norsk agent i Paris.

Konserver. Det er umulig at kunne gi nøiagtige opgaver over indførslen til Frankrike av norske konserver, da en stor del av handelen gaar i transit over England og Belgien. Frankrike frembyder utvilsomt gode betingelser for et utvidet marked for disse artikler, og legationen kan ikke nok tilraade vore exportører at anvende et energisk arbeide paa erobringen av det franske marked. Nødvendig er det dog, at kvaliteten er førsteklasses.

Gatesten. Konsulen i Lille uttaler, at denne artikel synes at faa indpas i Frankrike. Konsulen har henledet bystyrerne i Lille, Roubaix og Tourcoing's opmerksomhet paa den norske gatestens udmerkede kvalitet, og han har fundet sine bestræbelser kronet med held. Hvis vi anvender det fornødne arbeide, vil vi, mener konsulen, ha de bedste utsigter for denne artikel her i landet. Ikke blot kan selve Frankrike forbruke enormt, men ogsaa Algier har behov for gatesten. Konsulen har erholdt følgende oplysninger angaaende denne artikel: «Den norske gatesten kan vente en utstrakt anvendelse i Frankrike, hvis de norske stenhuggerier paaser, at stenen blir leveret i de av den franske veiadministration foreskrevne størrelser. For at anbudsbetingelserne skal tilfredsstilles, maa den være opdelt i dimensionerne $0.14 \times 0.20 \times 0.14$ cm. Der tolereres en centimeters avvikelse paa disse dimensioner, d. v. s. man akcepterer 0.13 à 0.15 bredde av underfladen, 0.19 à 0.21 bredde av overfladen og 0.14 à 0.16 høide.

Svenskerne er blit specialister i denne fabrikation, og det er nødvendig at levere likesaa godt som disse.

Der er ogsaa en anden meget kurant dimension, nemlig $0.16 \times 0.18 \times 0.16$, som anvendes i hele det nordlige Frankrike.

Den hugne sten har ogsaa gode utsigter.»

Under disse omstændigheter synes det konsulen, at de norske exportører ikke bør nøle med at søke et marked i Frankrike. Konsulen staar gjerne til tjeneste med at søke at finde passende agenter.

Motorbaater. Konsulen i Amiens uttaler, at der ogsaa i denne branche er en fremtid for os. Vicekonsulen har aapnet korrespondance i saken med flere norske fabrikanter. Den type, som synes at passe bedst, er følgende:

baatens længde . . . . . 25' 3
» bredde . . . . . 10' 4
» dybde . . . . . 3' 6
» maskine . . . . 5 H. P.
pris cif. Rouen ca. 3 000 francs.

Ogsaa vicekonsulen i Cherbourg har uttalt, at der er haab om, at vi kan finde avsætning for motorer til fiskerbaater.

Av *andre artikler,* for hvilke vi maaske kunde finde et marked i Frankrike, kan nævnes ræker og tyttebær.

Vort handelssamkvem med Frankrike har i de senere aar i mange henseender lidt under den frygt, som her har gjort sig gjældende, for at indre norske avgifter og lovbestemmelser skulde kunne gjøre fordelene ved den norsk-franske handelstraktat illusoriske. Vore exportører har ikke sjelden faat føle virkningen av denne misstemning, som ogsaa meget ofte har vanskeliggjort en tilfredsstillende ordning av opstaaede differencer med den franske administration.

Efterat Norges og Frankrikes gjensidige handelsforhold nu er ordnet ved den under 20. februar d. a. undertegnede deklaration er der indtraadt en merkbar forandring, og man har ret til at haabe, at vor handel og skibsfart paa Frankrike nu rolig vil kunne utvikle sig paa den saaledes skapte tryggere basis.

Det belgiske trælastmarked.

Indberetning fra konst. generalkonsul *Waldemar Eckell,* Antwerpen.

Trælastmarkedet, som allerede under slutten av 1907 viste tydelige tegn til tilbakegang, var hele aaret 1908 meget trykket, med stadig vikende priser. Industrien, som under almindelige forhold er landets største konsument av trælast, var lammet av den økonomiske krise, og det gik derfor særdeles trægt med salgene hele vinteren og vaaren utover.

For norske planker og battens opnaaddes i januar og februar følgende priser:

	9"	7"	6½"	6"	5"	
frcs.	185	175	160	145	135	f.o.b.,

hvilke noteringer imidlertid i mars—april maatte sænkes med 7½ à 10 francs.

Lagrene i norden var heldigvis ikke meget betydelige, hvorfor det meste derav efterhaanden kunde placeres, om end med stor vanskelighet og efter uophørlige indrømmelser fra sælgernes side.

En del svenske, finske og russiske firmaer hadde dog ved salgssæsonens begyndelse været saa heldige at faa placeret betydelige poster av sine f.o.w. beholdninger til forholdsvis fordelagtige priser og kunde prise sig lykkelige, idet markedet, eftersom tiden led, viste sig stadig svakere.

Først ut paa høstsiden begyndte der at vise sig svake tegn til bedring, ikke saa meget i omsætningen, som den hele tid forblev ringe, som med hensyn til priserne, der idetmindste holdt sig fastere end før og foranlediget endel spekulative indkjøp av importører, som forutsaa en betydelig stigning i priserne pr. f.o.w. 1909.

Det blev ogsaa under aarets løp klart, at produktionen i Norden, dels paa grund av de raadende utilfredsstillende priser, dels ogsaa som følge av vandmangel, arbeideruroligheter og andre for trælastindustrien uheldige omstændigheter vilde komme til at undergaa en betydelig reduktion i 1909. En stigning av priserne var derfor at forutse, og herav opmuntredes saavel exportører som importører til for sine endnu disponible beholdninger at forlange priser, som tidligere ikke kunde opnaaes.

Salgene for 1909 begyndte derfor under betydelig heldigere auspicier end aaret før.

Av *rundlast* kommer der nu næsten intet fra Skandinavien. Importen fra Norge gik ned fra 2 843 m³ i 1906 og 2 078 m³ i 1907 til 507 m³ i 1908. Det meste kommer fra Rusland og Finland (ifjor 184 276 m³), Frankrike (76 771 m³) og Holland (19 791 m³), og den samlede import («commerce spécial») utgjorde 297 236 m³, mot 298 616 m³ i 1907. Av spirer etc. var den hele import 630 822 m³ (mot 539 824 m³ i 1907). Herav kom 336 105 m³ fra Rusland og Finland og 160 706 m³ fra Frankrike.

Høvvellast er nu omtrent usælgelig her paa grund av den høie told, 9 francs pr. m³. Der indførtes i 1908 blot 3 812 m³, hvorav fra Norge 2 472 m³.

Den væsentligste del av trælastimporten bestaar dog av saget virke, og her indtar Norge en forholdsvis fremstaaende plads. Der indførtes de sidste tre aar:

Fra		1908.	1907.	1906.
Rusland og Finland	m³	514 002	505 139	464 307
Sverige	»	185 326	170 004	231 934
Norge	»	138 501	122 906	142 382
Forenede Stater . .	»	67 188	70 434	51 887
Holland	»	19 763	37 306	32 494
Tyskland	»	5 036	2 999	3 469
Frankrike	»	4 378	4 332	4 596
Andre lande	»	5 456	11 280	10 521
Tilsammen	m³	939 650	924 400	941 590

Trælastmarkedet i London.

Generalkonsul *P. Ottesen,* London, har indberettet følgende:

Det herværende trælastmarked har siden min forrige indberetning antat en fastere karakter, og priserne er noget høiere, ca. 2/6 høiere end for en maaneds tid siden. Dette kan imidlertid ikke tilskrives nogen forøket konsumtion, men har sin grund i de smaa beholdninger i dokkerne Der er vistnok nu ankommet betydelige ladninger fra Østersjøen, men disse er for størstedelen allerede disponeret paa forhaand og tages væk fra skibssiden i lægtere, saaledes at de ikke tjener til at øke beholdningerne i dokkerne i nogen væsentlig grad.

Ved juni maaneds begyndelse utgjorde beholdningerne i dokkerne av «prepared boards»:

1909.	1908.	1907.
3 764 000 stkr.	5 670 000 stkr.	5 099 000 stkr.

Leveringerne fra dokkerne av «prepared boards» i aarets første 5 maaneder utgjorde:

	Stkr.	Kub.kmaal.
1909	4 919 000	15 246 P. S. H.
1908	5 290 000	17 073 P. S. H.
1907	5 438 000	17 964 P. S. H.
derav i mai 1909	1 056 000	3 377 P. S. H.
1908	1 152 000	3 708 P. S. H.
1907	1 252 000	4 063 P. S. H.

Sædens stilling i det europæiske Rusland.

Indberetning fra generalkonsul *Ingv. Thorsen,* St. Petersburg:

Den officielle «Torg. Prom. Gas.» har indhentet og utarbeidet følgende oversigt over sædens stilling i det europæiske Rusland pr. (20. mai) 2. juni d. a.:

Først maa bemerkes, at sædens stilling hist og her, særlig for sommerkornets vedkommende, endnu ikke lar sig bedømme med sikkerhet, hvilket har sin grund i den sene vaar.

Særlig ugunstig er vinterrugens stilling, der maa betegnes som under middels. Næsten i alle ikke-sortejordsguvernementer er vinterrugsædens stilling gjennemgaaende ikke tilfredsstillende, og i Twer og Wladimir samt i nogle kredse av Pskow, Nowgorod, Wjatka og Wologda likefrem slet. Godt staar vinterrugen i guvernementerne Kursk og i nogle kredse av Woronesh, Charkow, Poltawa og Kiew, samt i det nordlige Kaukasus. I de øvrige guvernementer er vinterrugens stilling gjennemgaaende tilfredsstillende.

Vinterhveten staar gjennemgaaende noget bedre end rugen, nær middels. Ikke tilfredsstillende staar vinterhveten i sydøsten, i de vestlige guvernementer og delvis i Østersjøprovinserne. Godt staar vinterhveten i guvernementet Kursk, delvis i Charkow, i Jekaterinoslaw og i de nordlige kaukasiske guvernementer. I de øvrige guvernementer er vinterhvetens stilling gjennemgaaende ikke tilfredsstillende. Mere glædelig er sommersædens stilling, der maa betegnes som over middels, omendskjønt det ugunstige veir gir aarsak til ængstelse. God er sommersædens stilling i guvernementerne Kiew, Poltava, Kursk, i en del av Charkow, i Tambow, Pensa, i det sydlige av Ssaratow, i det nordlige av Ssamara, i en del av Ufa samt i den største del av det nordlige Kaukasus. Ikketilfredsstillende er sommersædens stilling sporadisk paa smaa flekker av sortejords- og ikke-sortejordszonen. I de øvrige rikets egne er sommersædens stilling gjennemgaaende tilfredsstillende.

Høstutsigterne og kornmarkedet i de Forenede Stater.

Indberetning fra generalkonsul *Chr. Ravn,* New York.

En av det amerikanske landbruksdepartement den 8. ds. utgiven rapport viser vækstforholdene for nedenstaaende kornsorter at være som følger:

	Millioner acres tilsaadd		Væksttilstanden i % av det normale:		
	1. juni 1909.	1. juni 1908.	1. juni 1909.	1. juni 1908.	Gj.snit 1. juni de sidste 10 aar.
Vinterhvete	27.9	29.8	80.7	86	80.5
Vaarhvete	18.4	17.7	95.2	95	92.6
Havre	32.4	32.3	88.7	92.9	88.4
Byg	6.9	6.7	90.6	89.7	90.6
Rug	1.9	1.9	89.6	91.3	89.4

Paa grundlag herav anslaar «New York Produce Exchange»s statistiker høsten at kunne beregnes til:

	Millioner bushels	
	1909.	mot den virkelige høst i 1908.
Vinterhvete	398.6	437.9
Vaarhvete	253.8	226.7
Ialt hvete	652.4	664.6
Havre	946.7	807.2
Rug	31.3	31.9
Byg	180.3	166.8

Hvetepriserne har fluktueret med de forskjellige beretninger dels om gunstigere veir i hvetedistrikterne og dels om misvækst i Argentina og Tyskland, men er nu i det hele tat 5 à 3 cents pr. bushel lavere end for 1 maaned siden. Noteringerne paa New Yorks produktbørs den 8. ds. var:

Juli-leverance	$125\frac{5}{8}$ à $126\frac{7}{8}$	cents pr. bushel.
September-leverance	$116\frac{5}{8}$ à $117\frac{7}{8}$	—»—
December- —	$114\frac{5}{8}$ à $116\frac{1}{4}$	—»—

I Chicago notertes for:

	Mais.	Havre.
	(Cents pr. bushel).	
Juli-leverance	72 à $73\frac{1}{8}$	$52\frac{7}{8}$ à $53\frac{3}{4}$
September-leverance	$69\frac{1}{4}$ à 70	$43\frac{7}{8}$ à $44\frac{5}{8}$
December- —	$58\frac{1}{2}$ à $59\frac{1}{2}$	$44\frac{1}{2}$ à $44\frac{7}{8}$
Mai 1910 —	59 à $59\frac{3}{4}$	$46\frac{5}{8}$ à $47\frac{1}{8}$

De skotske fiskerier.

Konsul *J. T. Salvesen*, Leith, har meddelt følgende opgave over de skotske fiskerier for maanederne januar—mai 1908 og 1909.

	Alle slags fisk.		Sild.		Hyse.		Torsk.	
	Mængde.	Værdi.	Mængde.	Værdi.	Mængde.	Værdi.	Mængde.	Værdi.
	Cwts.	£	Cwts.	£	Cwts.	£	Cwts.	£
1908	1 990 034	774 145	654 225	135 411	467 361	246 041	424 208	165 193
1909	1 780 661	701 114	440 420	102 424	434 997	222 705	452 381	161 767

I mai maaned ankom til *Aberdeen* 833 trawldampskibe, 311 damplinebaater og torskegarnsbaater, 38 store seil-linebaater, 487 mindre seil-linebaater og 35 sildegarnsbaater.

Den ilandbragte fangst bestod hovedsagelig av:

Hyse	58 129	cwts., værdi £	29 888
Hvitting	4 095	» — -	2 183
Torsk og lange	90 390	» — -	22 433
Flyndre	4 832	» — -	7 895

Fangsten og værdien utgjorde for:

Trawlfartøierne	164 189	» — -	62 369
Dampline- og torskegarns-baatene	30 725	» — -	13 965
Seil-linebaatene	1 467	» — -	802
Sildegarnsbaatene . . .	3 314	» — -	843

Fangsten pr. baat og prisen pr. cwt. utgjorde gjennemsnitlig for:

Trawlfartøierne	197.1	cwt. à	7/7
Dampline- og torskegarnsbaatene . .	98.7	» -	9/1
Seil-linebaatene	2.8	» -	10/11 1/4
Sildebaatene	94.6	» -	5/1

Fra *Island* ankom 30 trawlere (25 tyske og 5 lokalbaater), hvis fangst hovedsagelig bestod av smaatorsk og hyse. Kun faa fartøier gik til Færøerne. De fiskefartøier (trawlere), som gjorde ukentlige reiser, ilandbragte som oftest fangst fra de nordlige og nordvestlige banker. Der var overflod av smaatorsk, saa fangsten gjennemgaaende var god, og fortjenesten kan siges at ha været moderat. Fisken var sjelden paa de nærliggende felter, hvorfor resultatet for de mindre trawlere fremdeles viser sig utilfredsstillende. Damplinefartøiernes fortjeneste har mindsket, angivelig paa grund av, at torsk og lange ofte kunde faaes billig. Der blev ilandbragt god fangst av helleflyndre av de fartøier, som fisket paa vestkystbankene. Ved slutten av maaneden bedredes fangsten for de mindre linebaater.

Bomulds- og bomuldsfrøoljemarkedet i de Forenede Stater.

Ifølge en av det amerikanske landbruksdepartement under 4. ds. avgiven rapport er i indeværende sæson 31 918 000 acres anvendt til bomuldsdyrkning, mot 33 370 000 acres i næstforegaaende sæson. Vækst-tilstanden angives pr. 25. mai til 81.1 % av det normale, mot 79.7 % den 25. mai 1908 og 81.4 % gjennemsnitlig for de sidste 10 aar.

Paa grundlag herav beregnes høsten under forutsætning av gunstig veir at ville beløpe sig til ca. 13 mill. baller.

Der notertes i New York den 7. ds.:

Juni-	leverance	10.88 à 10.90	cents pr. pund.
Juli-	—	10.90 » 10.91	—»—
August-	—	10.84 » 10.85	—»—
September-	—	10.79 » 10.80	—»—
December-	—	10.79 » 10.80	—»—

Ifølge officiel opgave producertes i 1908 5 903 838 tons bomuldsfrø, hvorav der tilvirkedes 147 mill. gallons olje, 1 491 752 tons mel og kaker, 1 330 283 tons avner og 165 mill. pund «linters».

Der berettes for tiden at være liten efterspørsel efter bomuldsfrøolje baade fra ind- og utland, men de høie korn- og bomuldspriser og det opadgaaende smultmarked har ledet til spekulering i olje, hvis pris som følge derav er stegen, til den den 7. ds. staar i 5.76 cents for juni- og 6.08 à 6.10 cents for september-leverance.

For bomuldsfrømel, hvorav beholdningen opgives at være ubetydelig, noteres i New Orleans $ 30.00 pr. ton.

Utsigterne for avsætning av norsk klipfisk i Barcelonas konsulatdistrikt.

Konsul *W. Klouman*, Barcelona, har indberettet, at utsigterne for avsætning av norsk klipfisk i Barcelonas konsulatdistrikt iaar er forholdsvis gode paa grund av det rike fiske i Norge og derav følgende rimelige priser.

De spanske skibsavgifter.

Ifølge indberetning fra chargé d'affaires *K. Wedel Jarlsberg*, Madrid, er det senest i nr. 24 — 1909 omhandlede lovforslag om skibsavgifter blit vedtat uforandret av senatet. Loven, som derefter er blit sanktioneret den 14. ds., vil træde ikraft den 17. septbr. d. a.

CENTRALTRYKKERIET — KRISTIANIA

KONSULATBERETNINGER

UTGIT AV UTENRIKSDEPARTEMENTET MED BISTAND AV NORGES OPLYSNINGS-KONTOR FOR NÆRINGSVEIENE

Nr. 27. | Ukeutgaven. | 3. juli 1909.

«Konsulatberetninger» utkommer i to utgaver, en ukeutgave og en maanedsutgave. Kan bestilles ved alle postanstalter, i Kristiania i «Farmand»s expedition, Toldbodgt. 31. Abonnementspris for uke- og maanedsutgaven tilsammen kr. 3.00 pr. aar og for utenbysboende porto 20 øre.

Henvendelser til norske legationer eller konsuler bør adresseres, ikke til embedets chef eller personale, men til selve legationen eller konsulatet paa stedet.

Indhold:

	Side
Træmassemarkedet i Belgien	105
Træmassemarkedet i Italien	105
Handelsomsætningen med Tunis	106
Markedet for tran, røkesild og sardiner i Italien	106
Mulighet for forøket avsætning av norske tyttebær i Hamburg	107
Sildemarkedet i St. Petersburg	107
Avlevering av ordres for fartøier utenfor indløpet til San Francisco	107
Import av norsk klipfisk til Cartagena	108
Skibes ophold i Costa Rica	108
Sædens stilling i Tyskland	108
Aarsvæksten i Finland	108
Indførslen av landbruksprodukter fra Danmark	108
Tolden paa rensdyrkjød i Danmark	108

Træmassemarkedet i Belgien.

Konst. generalkonsul *Waldemar Eckell,* Antwerpen, har meddelt følgende:

Den belgiske statistik skjelner ikke mellem kemisk og mekanisk, likesaalitt som mellem vaat og tør træmasse.

Belgiens hele import av træmasse («commerce spécial») steg fra 110 294 tons i 1907 til 120 442 tons i 1908. I denne stigning deltok ikke blot Norge, som fremdeles spiller en dominerende rolle i denne branche (fra 62 927 til 66 763 tons), men ogsaa Sverige (fra 21 520 til 24 444 tons), Tyskland (fra 8 613 til 9 635 tons) og Østerrike-Ungarn (fra 375 til 2 601 tons). Derimot viser Rusland (Finland) fremdeles nedgang (10 929 tons, mot 12 680 i 1907), medens importen fra de Forenede Stater er omtrent uforandret (2 362 tons, mot 2 471 i 1907).

De fleste forbrukere av mekanisk masse hadde allerede i 1907 dækket den større del av, hvad de tiltrængte for 1908, til priser, der i forhold til sidstforløpne aars maatte ansees som gunstige. Da desuten forbruket indskrænkedes betydelig som følge av stagnationen inden papirindustrien, var de i 1907 indkjøpte kvanta som regel helt tilstrækkelige til at fylde papirfabrikkernes behov, og omfanget av de salg, der fandt sted i 1908 for levering under aarets løp, blev derfor meget indskrænket.

Imidlertid hadde paa den anden side de skandinaviske træmassefabrikker allerede i 1907 solgt en saa stor del av sin produktion, at priserne holdt sig faste hele aaret, om end med en faldende tendens.

Under aarets to første maaneder solgtes nogle mindre partier vaat mekanisk masse til prompt levering for mellem kr. 48 og 50. I mars faldt prisen til kr. 45 à 46 og holdt sig nominelt paa dette punkt hele sommeren igjennem, uten at der dog var nogen synderlig omsætning. Da fabrikkerne utover høsten sat inde med ikke saa smaa beholdninger, haabet papirfabrikanterne paa et betydelig prisfald. Men saa optraadte de Forenede Stater som kjøper, hvad der holdt priserne oppe, og papirfabrikkerne avholdt sig fra at kjøpe. Ved aarets utgang stod prisen i kr. 43 à 44.

I motsætning til det foregaaende aar avsluttet de belgiske papirfabrikanter i haab om senere prisfald saagodtsom ingen kontrakter for levering i 1909, saa at en stor del av deres forbruk under indeværende aar ved aarets utgang endnu ikke var dækket.

Priserne paa ubleket sulfitcellulose var i begyndelsen av aaret faste. Men efterat de nye svenske fabrikker — som næsten alle fabrikerer ubleket masse — var komne igang, viste det sig snart, at markedet ikke kunde absorbere de tilbudte kvanta, saa meget mindre som adskillige papirfabrikker paa grund av mangel paa bestillinger maatte indskrænke driften. Et prisfald begyndte derfor, og ut paa høstsiden var markedet helt i opløsning. De forretninger, der kom istand, saavel for prompt levering som for levering under de følgende aar, avsluttedes til meget lave priser i forhold til de under det foregaaende aar opnaadde. Alene enkelte cellulosefabrikker, hvis produkter forlængst har faat et godt navn, lykkedes det at erholde forholdsvis gunstige priser.

De gode kvaliteter av bleket sulfitcellulose holdt sig meget faste under 1908, men kontrakter for 1909 avsluttedes til priser, der var lavere end de for 1908 erholdte, og ved aarets utgang ventet man almindelig et nyt prisfald, idet man antok, at de skandinaviske fabrikker sat inde med ganske store beholdninger av bleket masse.

Ogsaa sulfatcellulose gik under aarets løp ned i pris.

Træmassemarkedet i Italien.

Indberetning fra generalkonsul *Axel Conradi,* Genua.

Priserne for træmasse i Italien varierte i 1908 som følger, alt efter salgs- og leverancetid samt varens kvalitet:

Sulfit, bleket	29.50	til	34.00
» letblekelig	18.75	»	25.00
» sterk	17.00	»	22.00
Sulfat, letblekelig	18.00	»	23.00
» sterk	17.00	»	22.50
Tør mekanisk masse av gran	14.00	»	17.00
» » » » poppel	18.00	»	20.00

alt i lire pr. 100 kg. cif. Genua.

Muligens har prisen for nogen mindre levering overstegetdisse grænser, især i mekanisk granmasse, hvorfor noteringerne var meget faste i begyndelsen av 1908.

Paa grund av vandmangel i Norditalien i slutten av aaret har der været stor efterspørsel efter mekanisk masse for prompt levering, men da fabrikkerne har dækket sig ved kontrakter for flere aar, er der ikke i 1909 at forutse større salg, maaske dog for fremtidige aar, hvis fabrikanterne er tilbøielige til at kontrahere til de nuværende priser.

Av *cellulose* angives indført til Italien i 1908 540 073 kvint., hvorav fra Østerrike-Ungarn 268 426 kvintaler, Belgien 1 526 kvint., Tyskland 139 036 kvint., England 1 328 kvint., Norge 28 347 kvint., Holland 16 508 kvint., Sverige 58 765 kvint., Schweiz 15 549 kvint., andre lande 10 588 kvint.

Av *mekanisk* træmasse opgives indført 75 889 kvint., hvorav fra Norge 7 830 kvint.

Et firma i Milano har meddelt generalkonsulatet følgende:

Paa grund av manglende statistik kan der ikke avgives et tilnærmelsesvis tal for indførslen til Italien av norsk træmasse. Dog kan det sikkert siges, at denne indførsel i 1908 overgik de foregaaende aars.

Faa norske fabrikker er repræsenteret her i Milano, og de fleste forretninger er før blit avsluttet gjennem mellemmænd, hvad der forklarer vanskeligheten ved at gi en nøiagtig opgave over importen, da megen masse gaar over Hamburg, skjønt Norge har regelmæssig dampskibsforbindelse med de fornemste italienske havne.

I den sidste tid har imidlertid fabrikkerne fattet mere tillid til det italienske marked, og der er nu faa norske fabrikker, som ikke har sin agent i Italien, hvilket naturlig samtidig er til fordel for producenter og konsumenter.

Handelsomsætningen med Tunis.

Indberetning fra konsul *S. Batt,* Tunis.

Fra Norge importertes i 1908 til Tunis:

	Værdi frcs.
Trælast	142 198
Papir (avis- og trykpapir)	25 000
Fyrstikker	20 160
Forarbeidede trævarer	10 660
Kondenseret melk	2 390
Farvevarer	755
Hermetik	751
Andre artikler	508
Ialt	202 422
mot i 1907	175 146
— 1906	7 701

Trælast. Av trælast indførte regentskapet i 1908 for en værdi av frcs. 3 439 955, mot i 1907 3 133 064.

Herav kom fra:	Frcs.
Østerrike	1 038 505
Sverige	670 680
Rumænien	341 542
Amerika	257 203
Norge	142 198
Rusland	86 500
Tyrkiet	49 766

Papir, papirvarer og pap. Importen herav utgjorde i 1908 ialt en værdi av frcs. 1 318 692, hvorav frcs. 364 320 faldt paa pakpapir, frcs. 216 272 paa skrivpapir og frcs. 196 897 paa avispapir.

Markedet for papir blir her stadig større, især hvad det almindelige brune pakpapir betræffer. Av avispapir anvendes de letteste usatinerede sorter, der veier fra 47 – 50 gr. pr. m.^{2} Det meste papir kommer fra Frankrike; fra Norge indførtes i 1908 for frcs. 25 000.

Fyrstikker. Av fyrstikker indførtes i 1908 for frcs. 624 880, næsten udelukkende voksfyrstikker, der kommer fra Italien og fra Algeriet. Fosforfyrstikker begynder dog at vinde mere og mere indpas her; disse kommer fra Schweiz, Norge, Sverige og Belgien.

Fyrstikker er her regjeringsmonopol, og der foreligger ingen detaljeret importopgave over de forskjellige fyrstiksorter fra de forskjellige lande. Man kan anslaa importværdien av træfyrstikker i 1908 til ca. frcs. 50 000, hvorav fra Norge for frcs. 20 160, mot i 1907 frcs. 2 500.

Exporten fra Tunis til Norge beløp sig i 1908 til en værdi av frcs. 409 227 og bestod av følgende varer:

	Frcs.
Olivenolje	281 734
Salt	90 000
Fosfat	36 800
Dadler	300
Andre artikler	393
Ialt	409 227
mot i 1907	260 455
— 1906	46 983
— 1905	154

Markedet for tran, røkesild og sardiner i Italien.

Utdrag av indberetning fra generalkonsul *Axel Conradi,* Genua.

Prisen paa *røkesild* (aringhe) opgaves pr. td. ult. januar 1908 til lire 20—21, februar l. 20, mars l. 20, septbr. l. 34, novbr. l. 24—25, decbr. l. 20—21.

For *sardiner* var prisen ult. janr. l. 52—51, mars l. 54, septbr. l. 57—58, novbr. 50—52, decbr. 52 54.

I den officielle statistik opgives i 1908 at være indført av røkesild 79 885 kvint. Fra Norge opgives at være kommet 522 kv.

Angaaende *medicintran* skriver et firma: «Kvaliteten medicintran er saa at sige næsten et absolut monopol for Norge; thi i denne vare har de norske exportører visst at indta første plads. Litet indføres til Italien fra England, sammenholdt med indførslen fra Norge. Konsumtionen varierer ikke meget fra aar til andet, og vi tror ikke, at sidste sæson viser nogen større fremgang i importen. Priserne var i samme betydelig lavere end i den forrige sæson. Den hvite damptran er den kvalitet, der søkes mest paa vore markeder, hvorimot den mørke efterhaanden aftar i konsumtion og gir plads for de finere og bedre sorter. Den nye sæson begynder hos os i juli—august, og det vil være vel, om de norske exportører bereder sig til for de 9 paafølgende maaneder at gjøre sine noteringer for det italienske marked.»

Om *torsketran til industrielt bruk* skrives, at det meste kommer fra England, men ogsaa i denne vare har Norge betydelig forøket sin utførsel til Italien, og der er ikke tvil om, at den norske vare kunde ha forrangen, hvis man, vilde nøie sig med mindre profit og ved leilighet yderligere lette salgsvilkaarene.

Om *hvalolje* skriver ovennævnte firma: «Sidste sæson, 1908—1909, viste stor fremgang i importen til Italien, især paa grund av den høie pris for vegetabilske oljer av oliven, sesam, arachider etc., til erstatning for hvilke der i stor utstrækning benyttes de fine «straagule» kvaliteter av hvalolje (til at brænde). Denne kvalitet hvalolje exporteres især fra Skotland, men Norge har ogsaa i sidste sæson vist nogen tilvekst i sin utførsel til Italien, og kunde betydelig forøke samme, hvis man vilde rette sig noget efter det italienske markeds smak og fordringer, samt tilstaa lettelse i priserne og endnu mere i betalingsvilkaarene likeoverfor de firmaer, som man med tryghet kan betro sin tillid, saaledes som det sker fra de skotske exporthuses side, der netop av denne grund har forrangen i denne export.»

Gjennemsnitspriserne var i 1908 følgende:

«Paglierino» (straagul) filtreret	1.	kvalitet	francs 52
Gul	—	—	» 50
Rød rubinfarvet	—	—	» 48
Brun	—	—	» 44

alt pr. 100 kg. cif. Genua, fat gratis.

Mulighet for forøket avsætning av norske tyttebær i Hamburg.

Generalkonsul *Herman Schanche,* Hamburg, har indberettet følgende:

Mængden av de sommeren 1908 til Hamburg importerede tyttebær kan ikke opgives med nøiagtighet, men anslaaes av en fagmand til 10 000 à 20 000 kg. daglig i sæsonens 6 uker. Herav har efter et skjønsmæssig overslag Sverige leveret 20 gange saa meget som Norge.

Prisen varierte mellem 12 og 18 mk. pr. 50 kg., men gik endog ned til 5 mk. for vaat, sekunda vare.

Nogle herværende bærimportører har angaaende sidste aars leverancer fra Norge uttalt, at en stor del derav ankom til det herværende marked i knust, vaat og uappetitlig tilstand, samt at pakningen fremdeles ofte skedde i tykke, ulike høie trækasser av meget forskjellig vegt og dertil ufuldstændig fyldte.

Der er i konsulatrapporterne om dette emne gang paa gang blit fremholdt, at de norske bærexportører maa behandle sin vare anderledes, dersom de ønsker at vinde et større marked i Tyskland.

Det tør allikevel være nødvendig atter at opregne de herværende importørers uavviselige fordringer i saa henseende:

1. Bærene maa ikke alene *plukkes* paa en renslig og ordentlig maate *(uten blade)*, men ogsaa *i tørt veir*, for at de ikke skal fremkomme paa markedet som vaat, sekunda vare.

2. *Forsendelsen* maa ske ad *hurtigste* vei og i *brede, lange, flate kasser*, der bør være *av én og samme størrelse* for at kunne stuves jevnt under transporten. Varens *vegt* maa *ikke* overstige 50 kg., og *taraen* bør anmerkes paa hver kasse.

3. Kasserne maa være *ganske fuldpakkede*, for at bærene under transporten ikke skal kunne rystes om hinanden, og kassens aapning bør kun være tildækket med *sprinkler*. Netop ved saadanne aapninger i laaget opnaar man nemlig den store fordel, at jernbanebetjeningen behandler kasserne forsigtig.

Det fremholdes av herværende importører, at de ordentlig behandlede norske tyttebær er meget efterspurgt, da deres kvalitet ofte er den svenske vare overlegen, og at de norske exportører følgelig vilde kunne erobre sig et marked hersteds, dersom de vilde gjøre sig den umake at tilfredsstille de ovennævnte fordringer.

Sildemarkedet i St. Petersburg.

Indberetning fra generalkonsul *Ingv. Thorsen,* St. Petersburg.

Der blev i løpet av aaret 1908 ad sjøveien indført følgende kvantiteter sild til St. Petersburg:

Fra Norge	28 392	tdr.
» Skotland	255 298	»
» England	3 044	»
» Tyskland	1 642	»
» Sverige	843	»
» diverse lande (Frankrike, Belgien og Danmark)	1 605	»
Tilsammen	290 824	tdr.

I de tidligere aar foregik saa at sige hele importen av sild til den saakaldte sildekai, men i de sidste aar har flere importører indredet sine egne lagre utenfor denne. Importen av norsk sild til sildekaien androg i 1908 til 17 519 tdr., resten gik til de forskjellige private lagre. Beholdningen av norsk sild pr. 1. januar 1909 ansloges til ca. 13 000 tdr. (hovedsagelig gammel vaarsild), men samme er i de forløpne maaneder av aaret reduceret betydelig og turde nu være ganske minimal. Da der dog ikke findes nogen statistik over av- og tilgangen til de forskjellige private lagre, er det umulig at gi nøiagtige oplysninger herom. Priserne for norsk sild varierte i aaret 1908 mellem 10 og 13 rbl. pr. td. For enkelte partier prima Islandssild samt slosild har der været opnaadd høiere priser; dog var tilførslen herav ikke synderlig stor. Fragten for norsk sild var i 1908 mk. 1.50 til 1.75 pr. td. Markedet for norsk sild var næsten hele aaret dødt, og kun de forholdsvis faa sendelser prima stor sild har fundet nogen større paaagtning.

Importen av skotsk sild i 1908 til sildekaien androg til 176 511 3/4 tdr.; resten gik til de private lagre. Beholdningen av skotsk sild pr. 1. januar 1909 turde ha andraget til ca. 25 000 tdr., nøiagtig kan beholdningen dog ikke angives, da samme næsten udelukkende befinder sig paa private lagre. I de første maaneder av 1909 har der været stor efterspørsel efter skotsk sild, saa at lagrene nu er betydelig reduceret, ja, de vil antagelig være helt ryddet, inden ny tilførsel finder sted. Priserne for skotsk sild varierte mellem 11 og 69 rbl. pr. td. Fragten var mellem 2'4 og 3'6 pr. td.

Avlevering av ordres for fartøier utenfor indløpet til San Francisco.

Konsul *Henry Lund,* San Francisco, har henledet opmerksomheten paa, at skibsredere nu kan sende ordres til sine skibe utenfor indløpet til San Francisco ved at beordre sine skibsførere til at gaa op til det der stationerede fyrskib og sende en baat ombord efter skriftlig ordre. Denne maa selvfølgelig telegraferes til agent hersteds i betimelig tid nogle dage, før skibet er ventende utenfor indløpet. Ordren maa nemlig sendes med bugserbaat, naar denne gaar tilsjøs med eller efter fartøi, og den vil da gaa indom fyrskibet for at avlevere ordren. Der betales herfor 25 dollars, men hvis bugserbaaten skulde gjøre en speciel tur for at avlevere brevet ombord i fyrskibet,

vilde omkostningerne dermed naturligvis bli langt større.

Firmaet Henry Lund & Co., hvis telegramadresse er «Lund», San Francisco, vil med glæde gratis assistere skibsredere i saadanne saker.

Import av norsk klipfisk til Cartagena.

Ifølge indberetning fra konsul *W. Klouman*, Barcelona, har norsk klipfisk, hvorav intet vites at være importeret til Cartagena i de sidste aar, atter fundet indpas sammesteds, idet der i første halvdel av juni er losset 50 000 kg. norsk klipfisk dersteds.

Skibes ophold i Costa Rica.

Minister *J. Brunchorst*, Havana, har meddelt følgende:

Det fremgaar av en rapport fra konsulatet i Costa Rica, at 2 norske seilskibe, som ifjor ankom fra Peru og Ecuador til Puntarenas, av sanitære hensyn blev opholdt — det ene i 9 dage, det andet ca. 1 maaned — før de av myndigheterne fik tilladelse til at laste eller losse.

Fartøiers ophold av ovennævnte grunde kan gjenta sig, og det kan nævnes, at der i Peru i perioden fra 1. november f. a. til 8. april iaar er anmeldt ca. 600 tilfælde av pest, derav ca. 300 dødsfald. I Ecuador er der fra 17. nov. 1908 til 24. april 1909 anmeldt 128 dødsfald av pest foruten endel tilfælde uten dødelig utgang.

Der er saaledes en plausibel grund til stor forsigtighet, og der vilde neppe kunne reises nogen vel begrundet protest, selv om Costa Rica helt stængte sine havne mot skibe fra de nævnte lande. For vor skibsfart paa denne kyst er det derfor nødvendig at være opmerksom paa forholdet og være forberedt ikke blot paa langt ophold, men ogsaa paa, at tilfælde kan indtræffe, hvor fri praktika i det hele ikke kan opnaaes ved konsulær bistand.

Sædens stilling i Tyskland.

Generalkonsul *B. Schuchardt*, Berlin, har indberettet, at de netop offentliggjorte noteringer over sædens stilling i Tyskland omkring midten av juni maaned viser: for vinterhvete 3.0, for sommerhvete 2.7, for vinterrug 2.8, for sommerrug 2.5, for sommerbyg 2.5, for havre 2.6 og for poteter 2.6. Disse noteringer viser for vinterhvete en bedring av 0.1, for vinterrug av 0.2 og for sommerrug av 0.1 samt for byg og havre av 0.1, medens sommerhveten bedømmes 0.1 slettere, sammenlignet med mainoteringerne. Trods de saaledes indtraadte forbedringer maa dog tallene i sammenligning med juni maaned i tidligere aar betegnes som meget ugunstige.

I Sydtyskland er høstudsigterne meget gunstigere end i det nordlige, navnlig betegnes stillingen som god i Bayern og Baden, medens utsigterne i Hessen er mindre gode og i Sachsen daarlige. Preussen viser gjennemgaaende de laveste noteringer.

Vinterhveten og vinterrugen staar for en stor del temmelig tynd, men det varme og regnfulde veir i den sidste tid har været meget gavnlig for den. Sommersæden, som stod meget tilbake, har forbedret sig væsentlig i det sidste. Poteterne bedømmes efter den sidste nedbør, særlig i de sydtyske stater, ret gunstig. Den første kløver- og lucernehøst er faldt maadelig, tildels daarlig ut, og heller ikke utsigterne for anden høst var synderlig gode, saa at der paa mange steder truer med at indtræde, ja tildels er indtraadt fornød. Ogsaa engen har staat daarlig, og den første høaann gir gjennemgaaende et daarlig utbytte.

Den nærede frygt for en slet forhøst har saaledes vist sig berettiget, og denne omstændighet kan komme til at spille en stor rolle for prisforholdene paa kornmarkedet, men man maa dog ikke forglemme, at veiret i Tyskland siden beretningens avgivelse har artet sig gunstig, og at varmen og nedbøren endnu kan avhjælpe megen skade.

Aarsvæksten i Finland.

Konsul *Chr. Nielsen*, Helsingfors, har indberettet følgende:

De usedvanlige og ugunstige veirforhold har forsinket jordbruksarbeidet betydelig, og utsigterne til et godt aar synes meget uvisse; væksten er for nærværende saadan, at jordbrukeren er i stor tvil om, hvad han vil faa av sin jord. Vaaraannen blev 2—3 uker forsinket, og kun en varm og vakker sommer kan drive væksterne frem til modning, før høstfrosten indfinder sig. Rugen staar meget tilbake i vækst.

Med beitet er det daarlig bevendt; flere steds raader derfor nød, hvor foret er slut, og der litet eller intet er at finde for kreaturerne, om de slippes ut.

Havren kom i jord mindst 2 uker senere end under normale forhold, og det kolde veir samt tørken sinket væksten. Bygget er saa nylig saadd, at det kun undtagelsesvis er opspiret. Poteterne kom i jorden i begyndelsen av juni, og arbeidet var begunstiget av ganske godt veir. Planterne er dog ikke spiret op endnu.

Indførslen av landbruksprodukter fra Danmark.

Utførslen av landbruksprodukter fra Danmark til Norge i mai maaned 1909 utgjorde ifølge meddelelse fra generalkonsul *Carl Norstrand*, Kjøbenhavn:

13 dritler smør, 101 tdr. saltet flesk, 86 tdr. saltet kjød, 252 100 kg. okse- og kalvekjød, 550 kg. ferskt faarekjød, 150 kg. ferskt flesk, 10 kasser egg, 11 700 kg. svineprodukter etc., 238 stkr. levende hornkvæg.

Nævnte partier ferskt kjød og flesk blev utført saaledes:

1 412 okse-, 158 kalve-, 11 faare- og 1 svinekrop.

Tolden paa rensdyrkjød i Danmark.

Opmerksomheten henledes paa en av vedkommende danske toldmyndighet truffen avgjørelse, ifølge hvilken flaaet og parteret rensdyrkjød, der ikke kjendetegner sig som vildt (d. e. med vedhængende hoved, ben etc.), tillates indført toldfrit i henhold til toldtariffens nr. 28, hvorimot hele rensdyrkroppe betaler en told av 20 øre pr. kg. i henhold til tarifnr. 24.

CENTRALTRYKKERIET — KRISTIANIA

KONSULATBERETNINGER

UTGIT AV UTENRIKSDEPARTEMENTET MED BISTAND AV NORGES OPLYSNINGS-KONTOR FOR NÆRINGSVEIENE

Nr. 28. | Ukeutgaven. | 10. juli 1909.

«Konsulatberetninger» utkommer i to utgaver, en ukeutgave og en maanedsutgave. Kan bestilles ved alle postanstalter, i Kristiania i «Farmand»s expedition, Toldbodgt. 31. Abonnementspris for uke- og maanedsutgaven tilsammen kr. 3.00 pr. aar og for utenbysboende porto 20 øre.

Henvendelser til norske legationer eller konsuler bør adresseres, ikke til embedets chef eller personale, men til selve legationen eller konsulatet paa stedet.

Indhold:

	Side
Spanske skibsfartspræmier	109
Petition om told paa steriliseret melk i Tyskland	110
Markedet for fisk og hermetik i Belgien	110
Klipfiskimporten til Spanien	111
Skogdriften paa Sachalin	111
Stenmarkedet i Belgien	111
Belgiens import og export av fyrstikker	112
Sildeimporten til St. Petersburg i 1909	112
Motorkongres i Amiens	112
Motorindustrien i Danmark	112
Isimporten til Belgien	112

Spanske skibsfartspræmier.

Indberetning fra chargé d'affaires *K. Wedel Jarlsberg*, Madrid.

Hermed indsendes en kortfattet redegjørelse for de vigtigste bestemmelser i den i Spanien netop vedtagne lov om skibsfartspræmier for den spanske handelsflaate. Legationen vil i en senere skrivelse kortelig gjennemgaa lovens bestemmelser om de spanske *subvenerede dampskibslinjer*.

Loven sondrer mellem to arter eller klasser av skibsfartspræmier. Forskjellen mellem dem er i korthet den, at i første klasse ydes præmierne til spanske fartøier, der gaar i «stor» kystfart eller i langfart, og som forøvrig opfylder visse, i loven nærmere anførte betingelser — i anden klasse fordres yderligere, at vedkommende fartøi et bestemt antal gange besøker visse i loven opregnede havne i eller utenfor Europa.

Ad første klasse (art. 6): Spansk dampskib, som i langfart eller «stor» kabotagefart foretar direkte international handelstrafik, skal under de første 10 aar efter lovens ikrafttræden nyte følgende skibsfartspræmier: 0.40 pesetas for hver bruttoton av fartøiets drægtighet og 1 000 miles seilads i langfart, og 0.50 pesetas for hver bruttoton av drægtigheten og 1 000 miles seilads i «stor» kabotagefart.

Fartøiet maa for at kunne erholde de nævnte præmier endvidere opfylde de i lovens § 8 nærmere angivne betingelser. Disse er i korthet, at vedkommende spanske, indregistrerede fartøis besætning og utrustning under normale omstændigheter er spansk, og at skibets eier maa ha opfyldt sine forpligtelser med hensyn til bidrag til visse av staten oprettede eller understøttede stiftelser til bedste for sjømandsstanden. Likeledes maa han ha opfyldt den ham paaliggende skyldighet til at medta elever fra sjøfartsskoler; han maa endvidere gratis ha fragtet statspost.

Den gjennemsnitlige størrelse av fartøiets ladning og passagerantallet maa under aarets løp ikke ha været under 50 % av, hvad fartøiet under normale omstændigheter kan føre. Av skibets gjennemsnitlige ladning skal 30 % ha været spanske produkter, bestemt for export.

Ad anden klasse: Spansk dampskib, som i «stor» kabotagefart eller i langfart foretar aarlige reiser eller rundturer til de i lovens tabel A opregnede lande og med den der angivne hurtighet, skal i de første 10 aar efter lovens ikrafttræden nyte følgende skibsfartspræmier: De fartøier, som gjør de reiser, der nævnes i *1ste gruppe* i tabel A (d. v. s. de skibe, som foretar 12 aarlige reiser i international direkte handelstrafik, én hver maaned, fra en havn i Nord- eller Nordvestspanien til Brasilien, Uruguay og Argentina og omvendt, med anløp av de Kanariske Øer; samt de fartøier, der foretar lignende reiser, men med utgangspunkt fra havn i Øst- eller Sydspanien), erholder 0.60 pesetas pr. ton og 1 000 miles seilads.

De fartøier, som gjør reiser, der omhandles i *2den gruppe* i tabel A (d. v. s. de skibe, som foretar 12 aarlige reiser i international direkte handelstrafik, én hver maaned, fra havn i Syd- eller Østspanien til det Adriatiske Hav og omvendt; de fartøier, som foretar 12 aarlige reiser, én hver maaned, fra havn i Syd- eller Østspanien til det Sorte eller det Azowske Hav; de fartøier, som én eller to gange om uken fra havn i Syd- og Østspanien foretar reiser (52 eller 104 gange om aaret) til Algier og omvendt), erholder 0.80 pesetas pr. ton og 1 000 miles seilads.

De fartøier, som foretar reiser, omhandlet i *3dje gruppe* i tabel A (12 aarlige reiser i direkte international handelstrafik, én hver maaned, fra havn i Nord- eller Nordvestspanien til New York og Havana og omvendt), erholder 1 peseta pr. ton og 1 000 miles seilads.

For at nyte godt av de under 2den klasse omhandlede præmier maa vedkommende fartøi være spansk, indregistreret, med spansk besætning eller utrustning. Pligten med hensyn til bidrag til stiftelser maa være opfyldt, statspost og elever fra sjøfartsskoler medtat, som anført under 1ste klasse.

Endvidere maa dampskibet opfylde en av følgende to betingelser:

a. For dampskibslinjer, som har existeret længere end 2 aar, maa gjennemsnittet av det kvantum varer og det antal passagerer, fartøiet har ført fra Spanien i direkte international handelstrafik under aarets løp, ikke være under 40 % av det maximum, som fartøiet efter sin klasse under normale omstæn-

digheter kan føre i saadan trafik, endvidere maa gjennemsnittet av den ladning og de passagerer, fartøiet i aaret har ført til Spanien og utskibet i spansk havn, ikke ha været under 33 % av det ovennævnte maximum.

b. For nyoprettede dampskibslinjer eller saadanne, som har en existence av under 2 aar, maa gjennemsnittet av det utførte kvantum varer eller antal passagerer ikke være under 33 %, og det indførte kvantum varer eller antal passagerer ikke under 25 % av det maximum, fartøiet normalt kan indta.

For 1ste klasses vedkommende maa der i ét aar ikke utbetales i præmier mere end 2 900 000 pesetas. Intet fartøi kan forlange præmie utbetalt for mere end 20 000 miles seilads i «stor» kabotagefart og 30 000 miles reise i langfart. Et fartøi, som under aaret har gaat saavel i stor kabotagefart som i langfart, kan ialt ikke forlange præmier for mere end 25 000 miles seilads. For 2den klasses vedkommende maa der i ét aar ikke utbetales i præmier mere end 2 000 000 pesetas, fordelt paa følgende maate: 1ste gruppe under tabel A: 670 000 pesetas; 2den gruppe: 380 000 pesetas; 3dje gruppe: 950 000 pesetas.

Om der i et aar skulde være brukt for meget av de midler, som er bestemt for 1ste klasse, og om der findes besparelser for 2den klasses vedkommende, eller omvendt, kan de to klasser gjensidig supplere hinanden, dog saaledes, at det under aaret ialt utbetalte beløp i præmier ikke overstiger 4 900 000 pesetas. Loven indeholder nærmere bestemmelser om fordelingen av eller reduktion i præmierne etc. Disse spørsmaal turde dog frembyde mindre interesse utenfor Spanien.

Petition om told paa steriliseret melk i Tyskland.

Chargé d'affaires *M. Lie*, Berlin, har meddelt følgende:

I 1906 og 1907 indsendte landbrukskamrene i Kassel og Königsberg — under paavisning av det formentlig uheldige i, at melk og fløte, specielt i steriliseret form, ved indførsel til Tyskland er toldfri — et andragende til Riksdagen, gaaende ut paa, dels gjennem «handelspolitiske forhandlinger» med Danmark, Sverige, Norge og Holland at belægge melk og fløte med en told av henholdsvis 4 mk. og 10 mk. pr. 100 kg. og dels at indføre hygienisk kontrol med de importerede produkter. I andragendets motivering er bl. a. anført, at importen av melk og fløte i de senere aar, specielt fra Danmark, er tiltat betydelig, mens utførslen ingen økning av betydning har undergaat. Der klages ogsaa over, at der er anlagt en række meierier i Slesvig-Holsten og Mecklenburg, som for at undgaa smørtolden tilvirker smør av utentandsk (dansk) fløte «til skade saavel for riksfinanserne som det tyske landbruk».

Melk og fløte er ved indførsel til Tyskland toldfri saavel i fersk som steriliseret og peptoniseret form (tarif nr. 133) undtagen «geronnene» (tyk) melk, der fortoldes som ost. For steriliseret og peptoniseret melk og fløte er den nævnte toldfrihet traktatbunden gjennem det tyske rikes handelstraktater med Østerrike-Ungarn og Schweiz. Steriliseret og peptoniseret melk er endvidere traktatbunden gjennem handelstraktaten med Italien. Ogsaa indført i lufttætte beholdere er steriliseret og peptoniseret melk og fløte paa grund av en bestemmelse indtat i traktaten med Schweiz toldfri (toldtarifens nr. 219 fastsætter en told av 75 mk. pr. 100 kg. for melk i lukkede beholdere; i «Warenverzeichnis zum Zolltarife» nr. 219 redegjøres nærmere for denne told, der traktatmæssig er nedsat for visse melkeprodukter).

Petitionskommissionen kom derfor under sin behandling av andragendet til det resultat, at spørsmaalet om told paa fløte og melk, saalænge den omhandlede traktat varer, blot kan gjælde det ikke steriliserede produkt, der ikke er traktatbundet, og at told, selv i dette tilfælde neppe lar sig iverksætte likeoverfor et enkelt land. Likeoverfor spørsmaalet om indførsel av hygienisk kontrol oplystes, at en saadan forholdsregel ikke er praktisk gjennemførlig, da smitten, f. ex. av mund- og klovesyke, ikke mikroskopisk kan paavises, og kontrollen saaledes i tilfælde maatte utføres gjennem indpodning av melkeprøver paa dyr.

Av den tyske offentlige statistik sees, at der i 1907 tilsammen indførtes til Tyskland 40 110 600 kg. fersk og steriliseret eller peptoniseret *melk* og i 1908 44 103 100 kg. — hvorav 18 069 400 kg. falder paa Danmark, 2 766 500 kg. paa Frankrike, 6 767 900 kg. paa Østerrike-Ungarn, 6 068 100 kg. paa Rusland og 10 376 500 kg. paa Schweiz. Utførslen var i 1908 7 162 500 kg., væsentlig til Østerrike-Ungarn og Schweiz.

Den samlede indførsel til Tyskland av fersk og steriliseret eller peptoniseret *fløte* var i 1907 10 069 200 kg. og i 1908 10 649 300 kg. — hvorav 8 585 800 falder paa Danmark, 1 663 900 kg. paa Rusland og 332 200 kg. paa Sverige. Utførslen androg i 1908 til ialt 8 200 kg. For *Norge* er intet tal opgit. Den væsentligste del av den steriliserede melk, der fra Norge gaar til Tyskland, sendes over Hamburg.

Markedet for fisk og hermetik i Belgien.

Konst. generalkonsul *Waldemar Eckell*, Antwerpen, har indberettet følgende:

Et herværende firma har beregnet sidstforløpne aars import av fisk fra Norge til Belgien at utgjøre:

4 500 kasser fersk sild, der i gjennemsnit har utbragt 9 francs pr. kasse;

800 tønder saltet sild til en gjennemsnitlig pris av 15 francs pr. tønde;

400 tønder anden saltet fisk, saasom stortorsk, rødspætte og kolje, til en værdi av henholdsvis 45 francs, 32 francs og 15 francs pr. tønde;

150 tønder helleflyndre, hvis pris varierte mellem 55 og 62 francs pr. tønde. Med hensyn til importen av stokfisk har jeg derimot ingen tilsvarende opgave kunnet erholde.

Ifølge statistikken skulde importen fra Norge av sild i 1908 vise fremgang, mens den derimot er gaat ikke ubetydelig tilbake, hvad anden slags fisk angaar. Eiendommelig nok er forholdet omvendt, forsaavidt den samlede import betræffer. Av sild indførtes der ialt 19 488 tons (hvorav 10 994 tons fra Holland og 7 131 tons fra Storbritannien), mot 20 573 tons i 1907 og 17 647 i 1906. Av anden fisk indførtes ialt 19 451 tons (hvorav 10 856 tons fra Holland, 5 008 tons fra Storbritannien og 2 233 tons fra Tyskland), mot 16 993 tons i 1907 og 16 398 tons i 1906.

Hvor stor del av importen fra Holland er av norsk oprindelse, haves der ingen oversigt over.

Av anden fersk fisk end sild kommer der meget litet fra Norge. Det er lettere at faa fisken fra England, med hvilket land Belgien har hyppigere dampskibsforbindelse.

En herværende forretningsmand har med held begyndt at indføre ferske norske ræker paa det belgiske marked.

Ostende er hovedmarkedet for fisk, hvorav der sammesteds i 1908 bortauktionertes for 5 056 231 francs, hvad der er 225 130 francs mindre end i 1907.

Hermetik indføres der en del av fra Norge, hvis andel i importen statistikken dog ikke opgir. Maaske kommer det meste over Rotterdam. Norsk ansjos ser man meget av her. Man har ogsaa forsøkt at introducere norske kjødkonserver (f. ex. ryper) paa det herværende marked, uten at dog større forretninger er gjort. Som jeg allerede har nævnt ved en tidligere leilighet, kan dette for en del bero derpaa, at man bruker etiketter med norsk og engelsk tekst. Særlig hvor det gjælder hermetik, som ikke allerede er almindelig kjendt, er det nødvendig, at indholdets art saavelsom bruksanvisningen er angit paa vedkommende lands eget sprog, her i Belgien helst baade paa fransk og flamsk. Sidstnævnte sprog tales av over halve befolkningen. Det er ingenlunde tilstrækkelig at ha engelsk indskrift.

Klipfiskimporten til Spanien.

Indberetning fra chargé d'affaires *K. Wedel Jarlsberg,* Madrid.

Ifølge meddelelse i «Memoria sobre el Estado de la Renta de Aduanas» for 1908 indførtes der i de sidste 6 aar følgende kvanta klipfisk til Spanien:

i 1903	45 585 645 kg.	i 1906	43 072 462 kg.
» 1904	37 708 792 »	» 1907	42 126 717 »
» 1905	37 342 578 »	» 1908	55 760 088 »

Som supplement hertil hitsættes en fra generaltolddirektøren mottat opgave over forskjellige klipfiskproducerende landes export til Spanien under nævnte periode:

	1903. kg.	1904. kg.	1905. kg.	1906. kg.	1907. kg.	1908. kg.
Frankrike	10 547 764	3 966 384	2 608 266	2 701 487	2 051 973	3 971 071
Storbritannien	8 949 943	7 021 853	5 574 218	9 666 263	8 102 772	9 219 944
Norge	18 633 086	16 049 591	16 242 854	16 238 478	14 887 730	18 571 481
Danske besiddelser i Europa	2 129 035	2 673 851	3 137 978	4 949 286	6 016 800	5 414 173
Engelske besiddelser i Amerika	3 062 749	5 384 029	5 136 856	5 635 466	6 831 293	6 472 236

Skogdriften paa Sachalin.

Chargé d'affaires *Bernt Anker,* Tokio, har indberettet følgende:

Direktøren for forstavdelingen i det japanske Handels- og Landbruksministerium foretok ifjor en inspektionsreise til Sachalin og har om skogvæsenet paa denne ø holdt et foredrag, av hvilket jeg efter et referat i et tidsskrift tillater mig at gjengi en del, som muligens kan ha interesse.

Skogene paa Sachalin kan inddeles i 6 zoner, nemlig: 1. Kystzonen, 2. den nedre løvtræzone, 3. naaletræzonen, 4. birkezonen, 5. furutræzonen, 6. høifjeldszonen. Av disse er den tredje, naaletræzonen, den vigtigste for forstforvaltningen og i økonomisk henseende. Skogene i den nordlige, koldere del av øen vokser hurtigere end i den sydlige, og træsorterne er bedre. Efter direktørens mening kommer dette av, at de kolde strømninger fra Sachalin og de varme fra Kurilerne møtes i den søndre del av Sachalin og frembringer tæt taake. Denne taake er sterkest i maanederne juli til september, de bedste maaneder for trævæksten, og hindrer virkningen av solen til skade for skogen.

Transportforholdene skal efter direktørens utlalelse være lette.

Opmaaling av skogene er begyndt i 1907, men endnu ikke færdig, saa at en nøiagtig opgave over deres flateindhold ikke foreligger, men efter beregning kommer direktøren til 2 325 000 chobu (1 chobu = 99,1735 ar). Det aarlige utbytte er ca. 12 mill. shakujime (1 shakujime = 3 kbm.). Til sammenligning kan anføres, at det paa Hokkaido er vel 11½ mill. shakujime og paa den øvrige del av Japan omtrent 5 mill. shakujime.

Hvad anvendelsen av trævirket angaar, uttalte direktøren, at det kan anvendes ved utbygning av kulminer, da Sachalin har rike stenkulleier, hvortil vil medgaa ikke over 3 mill. shakujime. Til byggemateriale i Japan kan det ikke anvendes, da der her findes tilstrækkelig av bedre, haardere træsorter. For tiden anvendes det væsentlig til forfærdigelse av thekasser for Indien og til petroleumskasser.

Direktøren mente, at trævirket paa Sachalin i fremtiden vilde kunne faa stor betydning for fremstilling av raamateriale for papirfabrikationen. Japan bruker for tiden til papirfabrikation 120 000 tons træmasse om aaret, og behovet stiger stadig. Herav fremstilles 80 000 tons i Japan, resten importeres.

Angaaende den japansk-kinesiske skogdrift ved Yalufloden kan jeg meddele, at en av ingeniørerne ifølge en notis i et tidsskrift har oplyst, at aarsutbyttet er ca. 13 mill. kubikfot. Hovedmængden av træerne er gran og furu. De fløtes paa floden til Antung. Den gjennemsnitspris, som opnaaes der, er yen 2,50 pr. 10 kubikfot.

Stenmarkedet i Belgien.

Konst. generalkonsul *Waldemar Eckell,* Antverpen, har indberettet følgende:

Som forutsagt i sidste aarsrapport, bevirket stilstanden i byggevirksomheten en ikke ubetydelig nedgang i importen av *bygningssten* i 1908, ikke blot fra Norge, men ogsaa fra Sverige (159 tons, mot 1 468 tons i 1907), Holland (694 tons, mot 2 191) og Italien (26 954 mot 33 041). Paa den anden side er importen øket fra Frankrike og Luxemburg. Belgien *exporterte* av saadan sten ikke mindre end 186 318 tons, væsentlig til Frankrike, Holland og Tyskland.

Importen av *gatesten* viste et sterkt opsving i 1908. Den har i de sidste tre aar utgjort:

	1908.	1907.	1906.	
Fra Norge . . .	23 628	6 447	3 660	tons.
» Sverige . .	7 230	—	1 211	»
» Luxemburg .	4 852	6 430	4 415	»
» Holland . .	1 919	609	602	»
» andre lande .	874	198	171	»
Tilsammen	38 503	13 684	10 059	tons.

Samtidig sank den belgiske *export* av gatesten fra 142 544 tons i 1907 til 110 829 tons i 1908.

Der staar fremdeles meget igjen, før Antwerpen og andre belgiske byer kan ansees tilfredsstillende brolagt, og der synes derfor at være grund til at haabe paa en fortsat fremgang av vor export til Belgien av denne artikel. De belgiske myndigheter søker at fremme anvendelsen av belgisk gatesten ved at foreskrive, at denne i konkurrence med utenlandsk sten skal foretrækkes, selv om den er noget dyrere. I provinsen Brabant skal anbud av utenlandsk sten saaledes alene kunne antages, naar det er mindst 4 % lavere end indenlandsk anbud, og her i Antwerpen skal man ha gaat like til 10 og 15 %, uten dog at følge nogen almindelig regel.

Som det vil sees, har dette dog til dato ikke hindret utviklingen av vor stenexport. Men priserne har været sørgelig lave og paastaaes at være trykket utilbørlig ned av enkelte importører, som for at sikre sig leverance har gaat lavere, end det var nødvendig. Og er prisen engang sat ned, er det vanskelig at faa den op igjen.

Belgiens import og export av fyrstikker.

Indberetning fra konst. generalkonsul *Waldemar Eckell*, Antwerpen.

Indenlandske fyrstikker behersker nu helt det belgiske marked. Et enkelt svensk merke finder dog fremdeles avsætning til trods for sin høiere pris, og importen fra Sverige viser en liten stigning (fra frcs. 212 089 i 1906 og frcs. 262 359 i 1907 til frcs. 297 186 i 1908), uagtet tolden i 1906 forhøiedes fra 10 til 13 %.

Belgiens *export* av træfyrstikker er fremdeles i stigning. Sammes værdi utgjorde:

	1906.	1907.	1908.
frcs.	2 715 989	3 020 804	3 595 507

Herav gaar det meste til Storbritannien og Frankrike. Fremgang viser specielt exporten til Tyrkiet, Egypten og britisk Indien.

Exporten av voksfyrstikker, der væsentlig avsættes til Storbritannien og Australien, er derimot gaat ned. Sammes værdi utgjorde i 1908 frcs. 1 010 264, mot frcs. 1 277 069 i 1907 og frcs. 1 347 228 i 1906.

Sildeimporten til St. Petersburg i 1909.

Generalkonsul *Ingv. Thorsen*, St. Petersburg, har indberettet, at sildeimporten over St. Petersburg fra navigationens begyndelse til 1. juli d. a. har andraget til:

Fra Norge . . .	21 971	tdr.
» Skotland . . .	82 239	»
» Tyskland . . .	2 076	»
» Danmark . . .	54	»
» Sverige . . .	620	»
» Holland . . .	39	»
Samlet import	106 999	tdr.

Priserne for de større merker norsk vaarsild har varieret mellem rbl. 13.00 og 14.00, og der antages at være gode utsigter til at faa placeret adskillig mere av denne vare til disse priser, idet beholdningen kun er ganske minimal. For de mindre merker, som 4 K., betales ca. rbl. 12.00; dog kjøpes denne vare kun, hvor der er mangel paa større merker.

Losseforholdene ved sildekaien er fremdeles yderst prekære; rigtignok blev forbudet mot at losse sild andetsteds end ved sildekaien ophævet, like efter det var traadt ikraft, men ikke desto mindre venter for tiden ikke mindre end 7 skibe paa tørn; enkelte har ventet i 8 dage.

Motorkongres i Amiens.

Den 22. og 23. ds. vil der i Amiens finde sted en kongres, der skal behandle spørsmaalet om motorers anvendelse i landbruket med videre.

Motorindustrien i Danmark.

Fung. generalkonsul *E. A. Tresvig*, Kjøbenhavn, har meddelt følgende:

«Nordisk Motor-Union» har ved sit sekretariat i Kjøbenhavn utarbeidet en statistik over den danske motorfabrikation.

Til belysning av den rivende fremgang, som den nævnte industri og bruken av motorer har hat her i landet, kan anføres, at da den første utstilling av motorer og motorbaater til havfiske blev avholdt i Kjøbenhavn i 1903 av «Dansk Fiskeriforening», var der i bruk omkring 600 baatmotorer med et ringe antal hestekræfter. I 1905 fremstillet Danmark over 700 motorer, repræsenterende ialt 5 000 hestekræfter; i 1906 var produktionen 1 200 motorer og i hvert av aarene 1907 og 1908 1 300 motorer.

Danmarks samlede produktion av petroleumsmotorer utgjør ca. 6 000 stkr. med ialt 50 000 hestekræfter. For fiskerbefolkningen spiller disse tal en overordentlig stor rolle med hensyn til tidsbesparelse, sikring av fangst, utnyttelse av muligheter m. v.

Foruten de til bruk her i landet fremstillede motorer kommer yderligere exporten, der er steget aar for aar og har vundet større og større marked, snart sagt over hele verden.

Baatmotorens indflydelse paa fiskerinæringen har været gjennemgripende, især har den lille, billige, driftssikre, lethaandterlige petroleumsmotor kommet til at spille en stor rolle, da de mindre bemidlede har kunnet anskaffe og nyttiggjøre den.

Ogsaa for industriens vedkommende har motorens fremkomst været av stor betydning.

Isimporten til Belgien.

Av is blev der ifølge indberetning fra kst. generalkonsul Waldemar Eckell, Antwerpen, i 1908 til Ostende importeret 17 840 tons, eller 367 tons mere end aaret før.

KONSULATBERETNINGER

UTGIT AV UTENRIKSDEPARTEMENTET MED BISTAND AV NORGES OPLYSNINGS-KONTOR FOR NÆRINGSVEIENE

Nr. 29. | Ukeutgaven. | 17. juli 1909.

«Konsulatberetninger» utkommer i to utgaver, en ukeutgave og en maanedsutgave. Kan bestilles ved alle postanstalter, i Kristiania i «Farmand»s expedition, Toldbodgt. 31. Abonnementspris for uke- og maanedsutgaven tilsammen kr. 3.00 pr. aar og for utenbysboende porto 20 øre.

Henvendelser til norske legationer eller konsuler bør adresseres, ikke til embedets chef eller personale, men til selve legationen eller konsulatet paa stedet.

Indhold:

Side

Sjømandsstreiken i Marseille og dens mulige følger for norsk skibsfart 113
Margarinfabrikationen i Danmark 113
Sildemarkedet i Königsberg 113
Markedet for papir og pap i Belgien 114
Isimporten til Storbritannien og Irland 114
Høstutsigterne i Danmark 114
Høstutsigterne i Rusland 114
Kornhøsten og kornpriserne i Tunis 114
Sukkerhøsten paa Kuba 115
Ny varemerke- og patentlov i Japan 115
Trælastproduktionen i de Forenede Stater i 1908 . . . 115
International bryggeriutstilling i St. Petersburg . . . 116
Smør- og eggmarkedet i Sverige i 1908 116
Rugexport fra St. Petersburg til Norge 116
Handelstraktat mellem Tyskland og Venezuela 116
Forretningslivet paa Island i 1908 116
«Konsulatberetninger»s maanedsutgave 116

Sjømandsstreiken i Marseille og dens mulige følger for norsk skibsfart.

Indberetning fra chargé d'affaires *H. Bryn,* Paris.

I løpet av den sidste tid har Marseille været skuepladsen for en streik blandt besætningerne paa de franske paketdampskibe. Streikens gjenstand har hovedsagelig været arbeidstiden og ordningen av arbeidet ombord. De streikende kan ikke erstattes med utlændinger, da efter fransk lov mindst 3/4 av mandskapet maa være franske sjømænd.

Særlig har Algier lidt under denne streik. De franske skibe har som bekjendt monopol paa varetransporten mellem Frankrike og Algier. Da fremmede skibe saaledes ikke kunde erstatte de franske skibe, der paa grund av manglende mandskap ikke kunde gaa tilsjøs, blev følgen, at den store utførsel av frugt og grønsaker, som paa denne aarstid foregaar fra Algier til Frankrike, saa godt som blev stanset til umaadelig skade for Algiers jordbrukere.

Situationen tilspidset sig tilslut derhen, at regjeringen for at raade bod paa den prekære stilling, Algier var stedt i, saa sig nødt til at fremsætte forslag for kamrene om en lov, hvorved regjeringen bemyndiges til midlertidig at suspendere monopolet. Dette skridt syntes først at ha hat sin virkning saavel paa rederne som paa sjømændene, idet det lot til at være god utsigt til, at en overenskomst gjennem mægling av marineministeren vilde bli istandbragt mellem parterne. Den videre behandling i Deputeretkammeret av nævnte lovforslag blev derfor utsat i paavente av marineministerens mæglingsforsøk.

Det lykkedes ogsaa marineministeren at opnaa en overenskomst mellem rederne og sjømændene i Marseille, en overenskomst, som blev underskrevet av parterne; men da overenskomsten skulde iverksættes, opstod der straks uenighet mellem parterne om forstaaelsen av samme. Der var indtat en klausul om, at rederne ikke skulde øve repressalier mot sjømændene paa grund av streiken. I henhold hertil forlangte sjømændene, at de alle skulde erholde tilbake sine pladser; men rederne negtet at avskedige de sjømænd, som under streiken var engageret fra andre franske havnesteder. Som følge herav fortsætter streiken.

Deputeretkammeret har derefter den 10. ds. vedtat lovforslaget om bemyndigelse for regjeringen til under streik at suspendere det franske flags monopol paa trafikken mellem Frankrike—Algier og Frankrike—Korsika. Beslutningen, der ikke er definitiv, vil eventuelt kunne medføre en, om end kun kortvarig, fordel for norsk skibsfart.

Margarinfabrikationen i Danmark.

Indberetning fra fung. generalkonsul *E. A. Tresvig,* Kjøbenhavn.

Efter et nylig utkommet hefte av statistiske meddelelser om statskontrollerede produktioner i 1908 hitsættes en tabel, utvisende Danmarks produktion og forbruk av margarin i aarene 1906—07, 1907—08 og 1908—09.

	1906—07.	1907—08.	1908—09.
	Mill. pd.	Mill. pd.	Mill. pd.
Produktion av margarin	51.25	54.22	58.06
Overskudsindførsel . . .	6.60	6.57	3.70
Forbruk	57.85	60.79	61.76

Produktionen av margarin har som sedvanlig været stigende; i 1908—09 var den omkring 4 mill. pd. større end i det foregaaende aar, medens indførslen av fremmed margarin var betydelig mindre. Forbruket har dog stadig været tiltagende; det aarlige forbruk er nu ca. 23 pd. pr. indbygger, medens det for 5 aar siden var 16 pd. og for 10 aar siden kun 10 pd.

I en række av aar har margarinfabrikkernes antal været det samme som det nuværende, nemlig 16. Herav har Jylland de 9, der i 1908—09 fremstillet ca. 3/4 av produktionen, medens øernes 7 fabrikker kun producerte ca. 1/4.

Sildemarkedet i Königsberg.

Konsul *Herm. Schlimm,* Königsberg, har indberettet følgende:

Indførslen av norsk sild til Königsberg i maanederne februar, mars og april 1909 oversteg fjoraarets

med mere end det dobbelte, avsætningen var god, men kunde ha været endnu bedre, hvis der ikke allerede i begyndelsen av mars hadde været mangel paa de mest gangbare sorter fetsild, nemlig reelle K.K. og K. I virkeligheten var alle sorter overmerket; saaledes hadde sild med merket K., av hvilken sort en del endnu henligger usolgt, kun reel M.K. størrelse og M.K. kun M. størrelse.

Priserne var, alt efter kvalitet og størrelse:

K.K.K.	Mk.	23 à 20
K.K.	»	20 » 18
K.	»	16 » 14
M.	»	11 » 10

Avsætningen av slosild var liten; for det meste var fin, storfalden lakesild til røkning efterspurgt, og den blev forholdsvis godt betalt, medens de mindre sorter fandt litet bifald, og der blev av den grund lavere priser for disse, nemlig

Tønder indeh.	4—500	stkr.	Mk.	25 à 23
»	» 5—600	»	»	20 » 18
»	» 6—700	»	»	18 » 16

Mindre partier ny skotsk behandlet vaarsild blev solgt til en pris av mk. 12 à 13.

Markedet for papir og pap i Belgien.

Kst. generalkonsul *Waldemar Eckell*, Antwerpen, har meddelt følgende:

Den belgiske papirindustri hadde i 1908 et meget daarlig aar, ikke mindst, hvad avispapir angaar. Verdenskrigen, som skulde ha bragt avissalget op, kom ikke.

Den belgiske *export* av papir («commerce spécial») gik i 1908 op til 54 418 tons (mot 55 736 tons i 1907). Herav gik 22 533 tons til Storbritannien og Irland, 4 626 tons til Japan (en nedgang paa over 3000 tons), 4 497 tons til Holland, 3 070 tons til Brasilien, 2 751 tons til Australien, 2 027 tons til britisk Indien, 1 370 tons til de Forenede Stater og 1 154 tons til Kina (en nedgang paa over 1000 tons).

Importen spiller en forholdsvis ubetydelig rolle. Paa grund av toldsatsen (4 francs pr. 100 kg.) er det kun specialiteter, som det lønner sig at indføre. Der indførtes i 1908 ialt 13 225 tons, mot 14 928 i 1907, det meste fra Tyskland, en del ogsaa fra Storbritannien og Holland. Fra Norge kom blot 149 tons, eller ikke stort mere end halvparten av, hvad vi leverte i 1907.

Av *pap* indførtes 3 110 tons, hvorav fra Norge 341 tons, fra Tyskland 1 111 tons, fra Rusland og Finland 597 tons og fra Sverige 443 tons. Der utførtes 1 077 tons, hvorav halvparten gik til Storbritannien.

Isimporten til Storbritannien og Irland.

Generalkonsul *P. Ottesen,* London, har indberettet, at ifølge meddelelse fra det derværende toldkammer var kvantiteten og værdien av den til Storbritannien og Irland i løpet av juni maaned d. a. og i samme maaned de to næst foregaaende aar importerede is, der udelukkende kom fra Norge*), følgende:

	Kvantitet.	Værdi.
1909 . . .	44 289 tons.	£ 21 067
1908 . . .	53 819 »	» 26 112
1907 . . .	34 188 »	» 16 255

*) Undtagen i 1907 124 tons, værdi £ 55, fra Tyskland.

Høstutsigterne i Danmark.

Indberetning fra fungerende generalkonsul *E. A. Tresvig,* Kjøbenhavn.

Det menes for nærværende, at utsigterne for høsten i Danmark efter alt at dømme er meget lovende, omendskjønt det endnu er for tidlig at uttale nogen bestemt formening.

I den senere tids gunstige veir har vaarsæden trivedes udmerket. Rugen er avblomstret næsten overalt; men tilfredsheten med resultatet er noget forskjellig. Hvetens utseende gir imidlertid kun grund til de bedste forhaabninger, skjønt der klages endel over ualmindelig mange valmuer og store mængder rugaks i hvetemarkerne.

Græsset har ogsaa under de gunstige veirforhold vokset godt; men høhøsten blir allikevel ikke stor iaar. Slaataannen er allevegne igang, og meget hø er allerede tørret og sat i stak uten at ha lidt noget av regn. Utbyttet av saavel aker- som enghøet vil imidlertid bli under middels.

Roemarkerne er det iaar vanskelig at holde fri for ukrudt.

Høstutsigterne i Rusland

Generalkonsul *Ingv. Thorsen,* St. Petersburg, har meddelt følgende:

Ifølge indberetninger til det russiske indenriksministerium stillet høstutsigterne sig pr. 1. (14.) juni d. a. som følger:

Vinterkorn. Slet i 5 guvernementer, under middels i 2 guvernementer, middels i 9 guvernementer, over middels i 6 guvernementer, ikke tilfredsstillende i 6 guvernementer, næsten eller helt tilfredsstillende i 25 guvernementer og gebeter, over tilfredsstillende i 6 guvernementer, næsten eller helt godt i 6 guvernementer og gebeter.

I sammenligning med 1. (14.) mai d. a. er sædens stilling gaat tilbake i 6 guvernementer. I de øvrige guvernementer er vintersædens stilling enten uforandret eller har bedret sig. Vintersæden i guvernementerne Olonez og St. Petersburg har bedret sig betydelig.

Sommerkorn. Sædens stilling lar sig endnu ikke bedømme i guvernementet Archangelsk, i de tre sjøguvernementer (Pskow undtat) og i Smolensk og Kaluga. I de øvrige guvernementer staar sommersæden som følger: Slet i guvernementet Pskow. Middels i 4 guvernementer, over middels i 8 guvernementer, under tilfredsstillende i 3 guvernementer, næsten eller helt tilfredsstillende i 24 guvernementer og gebeter, over tilfredsstillende i 13 guvernementer og gebeter, næsten godt i 6 guvernementer og gebeter.

I sammenligning med 1. (14.) mai d. a. opviser sommersæden en betydelig tilbakegang i 4 guvernementer. Derimot har sommersædens stilling bedret sig i 11 guvernementer og gebeter.

I sammenligning med 1. (14.) juni forrige aar er sædens stilling iaar baade for sommer- og vinterkorns vedkommende betydelig bedre.

Kornhøsten og kornpriserne i Tunis.

Indberetning fra konsul *S. Batt,* Tunis.

Kornhøsten har i det nordlige av landet ikke holdt, hvad den lovet i april, paa grund av den senere indtraadte kulde; hertil kommer ogsaa den vedvarende tørke i de første uker av mai.

I Mellem- og Syd-Tunis er utsigterne derimot meget lovende. Indhøstningen av bygget er avsluttet i disse egne, og utbyttet er i det hele bedre end et middelsaars. Kvantiteten av foret er ikke meget stor, men som følge av de heldige veirforholde er kvaliteten av høet meget god.

Vinstokkene staar meget pent for tiden og med talrike klaser, saa en rik høst ventes.

Med undtagelse av mandeltrærne staar frugttrærne udmerket. Oliventrærne staar ogsaa meget godt, og olivenhøsten gir løfte om et godt middelsaar.

I det store og hele er landbrukets stilling meget tilfredsstillende.

Priser: Hvete, haard, ny høst, staar for tiden i 26 à 26.25 frc., franko kai Tunis, uten fastsat leverancetid.

Hvete, gammel høst, 30—31 frc.

Byg, ny høst frc. 14.80 for levering straks, frc. 15.50 for august-levering.

Havre, ny tunesisk, er forhandlet til frc. 15.70, 15.90 og 16.20 for levering juni, fra kai i Tunis.

Bønner: frc. 20.25 à 21.00.

Mais, gul frc. 21.50.

I Sfax er priserne: Byg, ny høst, frc. 15.25—15.50 pr. 100 kg.

Vin: rød frc. 10—12 pr. hektoliter, hvit frc. 12—14 pr. hektoliter. Markedet er meget rolig.

Sukkerhøsten paa Kuba.

Minister *J. Brunchorst,* Havana, har indberettet følgende:

Aarets sukkerhøst er nu omtrent avsluttet. De gjenstaaende maaneders produktion er høist ubetydelig i forhold til det nu producerede kvantum, og man kan derfor nu slutte sig med tilstrækkelig nøiagtighet til det samlede aarskvantum. Tallene er for de sidste seks aar:

	Januar—slutten av mai.	Juni–december.	Ialt.
1904	935 000 tons	104 554 tons	1 030 228
1905	1 034 280 »	128 978 »	1 163 258
1906	1 055 181 »	123 568 »	1 178 749
1907	1 363 664 »	64 009 »	1 427 673
1908	900 255 »	61 703 »	961 958
1909	1 331 680 »	—	—

Dette aars produktion vil følgelig sikkert kunne regnes at ville nærme sig til — og muligens naa op over produktionen i 1907. Priserne har i det hele været gode. Omtrent al export gaar som bekjendt til de Forenede Stater, noget til England.

Ny varemerke- og patentlov i Japan.

Chargé d'affaires *Bernt Anker,* Tokio, har indberettet følgende:

I Japan er iaar emaneret en ny lov om patenter m. v. Den indeholder 106 artikler om patenter, 28 artikler om varemerker og 56 artikler om mønstre. Den skal træde i kraft den tid, som keiseren bestemmer.

Fra et kort referat i et herværende tidsskrift tillater jeg mig at nævne de væsentligste forandringer, der er indført ved den nye lov.

Varemerker, der er identiske med eller ligner merker, der tilhører en anden person, og er velkjendte, kan ikke bli registreret, hvis de skal benyttes for samme slags varer. Dog kan saadanne varemerker, der før 1. juli 1899 i god tro er blit benyttet for samme slags varer, bli registreret.

Den nye lov forbyder anvendelse av billede eller navn av bekjendte japanere eller utlændinge, med mindre deres samtykke dertil er indhentet.

En forbedring er det ogsaa, at uvidenhet ikke mere skal frita for straf. Under den gamle lovs regime har det været omtrent umulig at faa nogen straffet for uberettiget bruk av et varemerke, da vedkommende, som grund for straffefrihet kunde foregi uvidenhet om, at merket tilhørte en anden.

Registreringsgebyret er nedsat fra 30 til 20 yen. Straffen for overtrædelse av loven er forhøiet og kan gaa op til 5 aars fængsel eller en bod av 1 000 yen.

Med hensyn til *patenter* har den nye lov indført en bestemmelse av overordentlig rækkevidde. I art. 47 heter det nemlig: Hvis en opfindelse, uten at der foreligger tilstrækkelig grund, i løpet af 3 aar, efterat patentret er opnaadd i keiserriket Japan, ikke er nyttiggjort og bearbeidet, eller hvis saadan nyttiggjørelse og bearbeidelse i 3 aar har været indstillet, har direktøren for patentkontoret efter andragende fra en interesseret eller efter eget initiativ ret til at tilbakekalde patentet.

Denne efter engelsk forbillede, men under ganske andre forholde indførte bestemmelse, vil, om den haandhæves, tvinge de store utenlandske fabrikanter, der avsætter sine patenterede varer i Japan, til at anlægge fabriker her i landet, hvis de vil undgaa at tape sin patentret. Men til saadanne anlæg synes forholdene her i landet endnu ialfald litet gunstige. En utlænding kan ikke erhverve til eiendom den grund, hvorpaa han skulde bygge sin fabrik, og paa vel utdannede dygtige arbeidere er der mangel.

Trælastproduktionen i de Forenede Stater i 1908.

Indberetning fra chargé d'affaires *O. Skybak,* Washington.

Ifølge en av censusbureauet i Washington netop offentliggjort beretning blev der i 1908 av 31 231 sagbruk saget 33 289 369 000 fot tømmer. Ved disse samme sagbruk blev der i samme tidsrum tilvirket 12 106 483 000 stykker takspaan («shingle») og 2 986 684 000 lægter («lath»). Som alle andre industrier led ogsaa trælastvirksomheten under det finansielle tryk, som begyndte i oktober 1907, og som følge herav var produktionen i 1908 adskillig mindre end i det foregaaende aar. I 1907 blev der av 28 850 sagbruk saget 40 256 154 000 fot — den største produktion i noget enkelt aar i landets historie. Tiltrods for, at der i aaret 1908 var 8 procent flere sagbruk i virksomhet end i 1907 var saaledes desuagtet produktionen over 17 procent mindre.

Washington har allerede i flere aar været og er fremdeles landets største trælaststat. Tømmerhugsten androg der i 1908 til 2 915 928 000 fot — en nedgang av 22.8 procent, sammenlignet med det foregaaende aars hugst. Den almindelige tømmersort i Washington er douglasfuruen.

Efter Washington kommer Louisiana med en hugst av 2 722 421 000 fot, en nedgang av 250 000 000 fot, eller 8 procent, sammenlignet med hugsten i 1907. Den mest fremtrædende træsort i Louisiana er gulfuru og cypres.

Mississippi var i 1908 den tredje i rækken av de trælastproducerende stater med en hugst av 1 861 061 000 fot — en nedgang av 11 procent, sammenlignet med utbyttet i 1907. Arkansas kom som numer 4 med 1 656 991 000 fot, en nedgang av næsten 17 procent, og Wisconsin som numer 5 med en hugst av 1 613 315 000 fot, mot 2 003 279 000 fot i 1907.

International bryggeriutstilling i St. Petersburg.

Chargé d'affaires *Finn Koren,* St. Petersburg, har meddelt følgende:

En international ølbryggeriutstilling skal ifølge pressemeddelelser i en nær fremtid avholdes i St. Petersburg. Som utstillingslokale skal benyttes hestgardekassernens store manege, hvor indredningsarbeiderne allerede opgives at være i fuld gang.

Efter hvad det oplyses, er det endnu ikke helt paa det rene, i hvilken utstrækning Petersburgerbryggerierne vil komme til at delta i utstillingen, hvilket befrygtes at ville ha en ugunstig indvirkning paa utlandets deltagelse. Provinsernes ølindustri vil dog, tilføies det, under hver omstændighet bli ret fuldstændig repræsenteret ved denne leilighet.

Smør- og eggmarkedet i Sverige i 1908.

Konsul *Jean O. Erikson,* Göteborg, har meddelt følgende:

De gunstige høstforhold i Sverige i 1908 — ikke mindst for hø og rotfrukters vedkommende — hadde en gavnlig indflydelse paa smør- og eggmarkedet. Saaledes opgik landets export av *smør* til 18 157 000 kg. i 1908, mot 17 339 000 kg. i 1907. Samtidig viser importen nedgang, idet i 1908 importertes 124 500 kg., mot 678 000 kg. i 1907. Göteborg bidrog med en export av 6 600 000 kg., mot 6 000 000 kg. i 1907.

Hønseavlen omfattes inden landet med en stedse stigende interesse. Nedenstaaende opgave utviser exporten og importen av egg i 1908 og 1907:

Sveriges	export	1908	38 809 000 kg.
»	»	1907	36 138 000 »
»	import	1908	56 070 000 »
»	»	1907	68 408 000 »
Göteborgs	export	1908	15 000 000 »
»	»	1907	14 000 000 »
»	import	1908	3 200 000 »
»	»	1907	3 600 000 »

Exporten sker fortrinsvis til England, og de svenske egg har der efterhaanden erhvervet sig en saadan anseelse, at de baade med hensyn til kvalitet og pakning nu likestilles med de bedste egg, som indføres der.

Rugexport fra St. Petersburg til Norge.

Generalkonsul *Ingv. Thorsen,* St. Petersburg, har meddelt følgende:

Efter flere aars stilstand skal der iaar herfra være blit exporteret ikke ubetydelige kvanta rug til Norge, idet der indtil 30. juni er blit expederet ialt ca. 6 100 tons.

I aaret 1902 tok Norge ca. 2 800 tons rug herfra; siden har der indtil iaar ikke været nogen rugexport herfra til Norge.

Handelstraktat mellem Tyskland og Venezuela.

Ifølge indberetning fra chargé d'affaires *M. Lie,* Berlin, er der for den tyske riksdag blit fremsat proposition om godkjendelse av en i Caracas den 26. januar 1909 undertegnet venskaps-, sjøfarts- og handelstraktat mellem det Tyske Rike og Venezuela.

Gjennem overenskomsten tilsikrer de kontraherende lande hinanden mestbegunstiget behandling med hensyn til handel, skibsfart, industrielle foretagender samt de respektive landes undersaatters sikkerhet og eiendom.

Forretningslivet paa Island i 1908.

Av en artikel i et dansk blad meddeles følgende utdrag:

For de forretninger, hvis væsentligste virksomhetsomraade ligger paa Island, har 1908 været et særdeles daarlig aar. Den finansielle krise har i ikke ringe grad øvet sin indflydelse ogsaa paa Island og paa mange steder medført en formelig lammelse av forretningslivet.

Aktieselskapet P. J. Thorsteinsson & Co., der startedes vaaren 1907, og som for det første halvaars virksomhet hadde et meget smukt resultat, har i sit første hele virksomhetsaar arbeidet under ganske ualmindelig ugunstige forhold; dette har sat sig avgjørende spor i det nu paa generalforsamlingen godkjendte regnskap, der viser et betydelig driftsunderskud. Indtægterne har nemlig kun været 138 296 kr., medens utgifterne andrager til kr. 357 397.

Der blir altsaa et underskud paa kr. 219 101. Naar reservefondet fra første aar, 10 000 kr., og delkrederefondet, kr. 67 332, avskrives herpaa, blir der et underskud at overføre i ny regning av kr. 141 769. Dette resultat er jo meget ringe og har forsaavidt kuldkastet de forventninger, man nærte ved starten.

Forklaringen til dette er imidlertid følgende: Selskapet er startet i en ugunstig periode, ja man kan næsten sige i netop det aller ugunstigste øieblik, da høikonjunkturen hadde kulmineret og var ifærd med at vende.

«Konsulatberetninger»s maanedsutgave.

Av maanedsutgaven er utkommet hefte nr. 4 (juni 1909) med følgende indhold:

Danmark. Aarsberetning for 1908 fra legationen i *Kjøbenhavn.*

Indhold: Import og export. Kornhøsten. Skibsfart. Aalborg: Skibsfart; cementfabrikation. Aarhus: Skibsfart; import fra Norge. Esbjerg: Skibsfart; fiskerier; havneforhold; handel med Norge. Faxe: Skibsfart; trælast. Fredericia: Skibsfart; import fra Norge. Frederikshavn: Skibsfart; handelen med Norge. Helsingør: Skibsfart; fiskerier; import fra Norge. Holbæk. Horsens: Skibsfart; handelen med Norge. Kolding: Skibsfart; import fra Norge. Korsør: Skibsfart; handelen med Norge. Lemvig: Skibsfart; handel. Mariager. Nakskov: Skibsfart; import. Nykjøbing: Skibsfart; handelen med Norge. Odense: Skibsfart; handelen med Norge. Randers: Skibsfar; import fra Norge. Rønne. Svendborg: Skibsfart; import fra Norge. Thisted: Skibsfart; mulighet for import fra Norge. Thorshavn (Færøerne): Skibsfart; fiskerier; hvalfangst.

Italien. Aarsberetning for 1908 fra generalkonsulatet i *Genua.*

Indhold: Skibsfart. Italiens handelsflaate. Fragter. Havneforhold. Sjømandsmissionen. Import og export. Diverse oplysninger. Jernbaner. Streiker. Statsfinanser. Norske firmaer. Neapel: Skibsfart; import og export; fiskemarkedet; cellulose; vin; hamp; olje; emigration; kurser.

Tunis. Aarsberetning for 1908 fra konsulatet i *Tunis.*

Indhold: Skibsfart. Fragter. Mønstringsforretninger. Skibsavgifter. Havneforhold. Import og export. Fosfat. Malm. Salt. Korn. Olivenolje. Korkbark. Vin. Dadler. Fiskerier. Økonomiske forhold. Sundhetstilstand. Skibsfarten paa Bizerte og Sfax. Exporten fra Sousse.

Uruguay. Aarsberetning for 1908 fra konsulatet i *Montevideo.*

Indhold: Skibsfart. Fragter. Handel.

CENTRALTRYKKERIET — KRISTIANIA

KONSULATBERETNINGER

UTGIT AV UTENRIKSDEPARTEMENTET MED BISTAND AV NORGES OPLYSNINGS-KONTOR FOR NÆRINGSVEIENE

Nr. 30. | **Ukeutgaven.** | **24. juli 1909.**

«Konsulatberetninger» utkommer i to utgaver, en ukeutgave og en maanedsutgave. Kan bestilles ved alle postanstalter, i Kristiania i «Farmand»s expedition, Toldbodgt. 31. Abonnementspris for uke- og maanedsutgaven tilsammen kr. 3.00 pr. aar og for utenbysboende porto 20 øre.

Henvendelser til norske legationer eller konsuler bør adresseres, ikke til embedets chef eller personale, men til selve legationen eller konsulatet paa stedet.

Indhold:

	Side
Handelsomsætningen med Sverige	117
De tyske sildefiskerier i 1908	119
De skotske fiskerier	119
Klipfiskmarkedet i Bordeaux. De franske torskefiskerier	120
Skibsfarten paa Storbritannien og Irland	120
Høstutsigterne i Sverige	120
St. Petersburgs sildeimport	120
Midlertidig toldfrihet for mais i Finland	120

Handelsomsætningen med Sverige.

Chargé d'affaires *Erik Colban,* Stockholm, har indberettet følgende:

Sveriges officielle handelsstatistik for 1907 foreligger nu. Angaaende vareomsætningen mellem Norge og Sverige indeholder den bl. a. følgende:

Værdien [1]) av de til Sverige fra Norge indførte varer utgjorde:

a) Indført sjøveien . . . . . kr. 10 970 424
b) Indført med jernbane . . . . » 11 992 566
c) Indført landeveien forøvrig . . » 558 361

Værdien [2]) av de fra Sverige til Norge utførte varer utgjorde:

a) Utført sjøveien . . . . . kr. 5 504 224
b) Utført med jernbane . . . . . » 15 490 944
c) Utført landeveien forøvrig . . » 4 456 447

Den samlede værdi av Sveriges indførsel fra Norge var saaledes 23 521 351 kr. [3]). Den samlede værdi av utførslen til Norge var 25 451 615 kr. Hele omsætningen var følgelig 48 972 966 kr. Den samlede værdi av omsætningen i 1906 var efter den svenske statisttk 60 525 000 kr. Den store nedgang er dog kun tilsynelatende. Den beror paa en forandret postering av Sveriges jernmalmexport. Denne opførtes i statistikken for 1906 med en samlet værdi av 31 742 762 kr. og opføres i statistikken for 1907 med 30 638 938 kr. Statistikken for 1906 angir som malmens bestemmelsessted Norge med 13½ mill. kr., Tyskland med 10, Nederlandene med 6 og Storbritannien med 1,77 mill. kr. Men dette er i statistikken for 1907 blit helt forandret, idet Tyskland der opføres med hele 23,58 millioner, Storbritannien med henved 4 millioner, Nederlandene med litt over 1 million og Norge alene med litt over 0,6 million kr.

Den svenske handelsstatistik for 1907 er meget mere specificeret end for tidligere aar. For 1906 optok den f. ex. 876 varerubrikker, men for 1907 hele 2 037. Handelsomsætningen med Norge er overmaade detaljeret fremstillet paa over 46 store tryksider. Der redegjøres for kvantitet og værdi av hver enkelt utbyttet varesort med angivelse av, hvor stor del er ført sjøveien, med jernbane eller landeveien forøvrig. Legationen skal her alene gi et overblik over vareomsætningens vigtigste bestanddele i 1907, sammenlignet med de nærmest foregaaende aar:

Fra Norge til Sverige indførte varers værdi i kroner:

	1905.	1906.	1907.
Avfald, ikke specificeret	544 223	277 141	182 427 [1])
Benmel	65 503	57 628	65 821
Bøker	31 020	27 387	68 671
Skibe og baater	356 509	181 369	330 606
Fisk	9 167 081	11 100 395	9 702 881 [2])
Saltet torskerogn	36 570	36 875	33 320
Flyttegods	229 400	211 712	129 121
Flesk	514 614	852 492	927 248 [3])
Apatit	?	?	64 528
Skind og huder	788 428	872 813	855 521
Utilberedt pelsverk	54 720	156 318	119 160
Hø	67 878	877 805	7 957
Kaffe	183 689	51 299	31 065
Kli	352 340	430 894	221 356 [4])
Brukte gangklær	?	?	198 986
Trækul	95 918	156 316	77 550
Føl under 1 aar	3 500	11 600	37 800
Hingster	73 500	46 500	87 500
Andre slags hester	246 750	317 500	1 073 600
Hornkvæg	22 840	15 330	32 200
Krebs og ræker	24 889	23 326	86 859 [5])
Kjød	19 674	23 599	39 191
Mursten	1 282 288	710 376	554 736 [6])
Taksten	114 589	113 056	94 240 [7])
Maskiner, redskaper og verktøi, ikke specificeret	1 079 621	771 452	724 151 [8])

[1]) Værdien beregnet i svensk havn eller ved landegrænsen uten tillæg av indførselstold. [2]) Værdien beregnet i svensk havn eller ved landegrænsen. [3]) Hertil kommer dog de landeveis indførte varer, som ikke er blit toldbehandlet ved grænsen, men umiddelbart utleveret av grænsebevogtningspersonalet som toldfri; for disse varers værdi savnes paalidelig opgave; den anslaaes i 1907 at ha utgjort ca. kr. 1 817 800. Varerne bestod væsentlig av havre, byggmel, rugmel, hvetemel, rugkli, gjødningsstoffer, kreaturfor m. m.

[1]) Herav bomuldsavfald 111 491, kisbrænder 60 473. [2]) Herav krydret „skarpsild" i tønder 407 092, saltet eller nedlagt sild 4 958 447, tørret eller røket sei 970 997, fersk laks eller laksørret 247 002, fersk helleflyndre 456 569, fersk sild 1 153 985, fersk torsk 206 830. Indførslen av saltet sild var i 1905: 7 788 724, i 1906: 8 696 090. Ferskfiskimporten er ikke specificeret før i 1907. [3]) Herav saltet 927 017. [4]) Herav rugkli 203 718. [5]) Herav ræker 82 042. [6]) Herav uglaseret 553 191. [7]) Herav uglaseret 93 800. [8]) Arbeidsmaskiner og verktøi for træmasseindustrien i 1905: 549 717, i 1906: 341 456, i 1907: 263 302.

Bly, forarbeidet og ikke forarbeidet	28 627	21 404	40 543 [1]
Skrapjern	?	?	230 309
Kobber, uforarbeidet, ikke specificeret	?	?	1 219 753
Mineraler, ikke specificeret	2 673 694	2 225 130	1 855 891 [2]
Sølvmynt	?	334 640	183 908
Fiskegarn	58 888	31 512	61 620 [3]
Oljekaker	149 526	155 309	99 912 [4]
Oljer	176 165	167 525	205 013 [5]
Træmasse, kemisk, tør	169 682	167 584	177 052
Shoddy	20 771	40 020	53 189
Korn, gryn og mel	200 644	261 968 [6]	109 193
Sten, ikke specificeret, ubearb. eller pulveriseret	84 185	68 815	121 276 [7]
Sten, ikke specificeret, bearbeidet	21 722	28 795	30 522 [8]
Stenkul	746 643	332 338	437 126 [9]
Talg	34 651	35 132	22 904
Tobak	24 738	19 818	44 774
Tran	304 701	280 822	173 562 [10]
Uforarbeidet og tilhugget trælast av furu eller gran	353 698	388 408	438 464 [11]
Saget trælast av furu eller gran			291 104
Andre trævarer			162 665
Nyt taugverk	44 037	14 876	17 650
Ufarvet uld	23 309	15 656	82 918 [12]
Ubleket og ufarvet sække- og paklærret av jute	?	?	133 658
Vævstoffer av uld	111 281	83 375	133 184
Dampmaskiner, ikke specificeret, og dampkjedler	35 692	113 441	72 487 [13]

Fra Sverige til Norge utførte varers værdi i kroner:

	1905.	1606.	1907.
Avfald, ikke specificeret	30 405	71 845	21 556
Boktryk, ikke specificeret, og bøker	23 879	60 195	118 260
Elektriske maskiner	?	?	884 286
Fisk	372 641	272 443	197 714 [14]
Flyttegods	?	?	74 585
Frø	71 360	36 428	18 386
Garn	912 057	958 511	825 177 [15]
Geværer m. v.	9 650	11 710	32 350
Halm, ubearbeidet	105 478	?	12 112
Skind og huder	619 329	939 989	736 685
Pelsverk	13 104	15 276	75 415
Hummer	101 993	142 500	119 863
Hø	160 423	7 456	8 177
Instrumenter, kirurgiske, telefoner m. m.	45 842	18 202	70 919
Klorsur kali	67 063	47 030	20 828
Galoscher m. m.	350 545	252 584	281 761
Kemisk-tekniske præparater, ikke specificeret	129 509	157 774	187 769
Kniver	23 720	41 052	181 635
Hornkvæg	1 317 000	1 319 100	1 883 100
Kjød	560 979	446 490	301 648
Ler	91 203	83 833	78 907
Lervarer	383 610	233 744	489 974
Uindfattede lithografiske arbeider, ikke tilhørende trykte verker, m.m.	31 905	57 320	36 218
Maskiner, redskaper og verktøi, ikke specificeret	987 164	1 275 230	2 042 884 [1]
Jernstænger	1 711 502	1 584 227	2 006 430
Jern- og staalvarer forøvrig	1 183 448	1 418 183	981 051
Kobber og kobberlegeringer m. m., bearbeidet og ubearbeidet	307 496	510 593	275 032
Tin og tinvarer	22 818	40 847	60 009
Zink og zinkvarer	6 185	1 212	30 886
Jernmalm	12 115 290	13 513 886	612 645 [2]
Oljer, fete, ikke flygtige, samt flygtige vegetabilske	?	15 891	61 684
Pap	41 778	27 049	22 440
Papir, kardus m. m.	1 202 330	1 128 329	246 718
" , andre slags	311 227	244 447	229 457
Træmasse	950 003	1 340 124	2 258 937 [3]
Spader, grep m. m.	74 109	79 146	84 373
Smør (naturlig)	64 547	51 462	57 785
Korn, gryn og mel	189 302	190 158	500 619 [4]
Sten, ikke specificeret	340 041	245 646	221 526 [5]
Stearin	55 749	148 500	11 025
Strømper og strømpestolarbeider, ikke specificeret (ikke av silke)	19 350	23 110	70 965
Superfosfat	?	24 310	162 554
Sager, sagblade m. m.	29 936	55 648	86 307
Talg	18 143	12 536	49 484
Trætjære	?	?	133 167
Uforarbeidet og hugget trælast av furu eller gran	4 901 203		4 140 920 [6]
Saget trælast av furu eller gran		6 866 372	1 910 051 [7]
Andre trævarer			778 147 [8]
Vævstoffer av uld	233 352	304 956	338 156
Vævstoffer av bomuld	408 474	306 674	326 076
Dampmaskiner og dampkjedler	10 262	63 711	46 478

[1]) Herav traad 31 308. [2]) Herav kobbermalm 69 720 og svovlkis 1 771 175. [3]) Herav av bomuldsgarn 61 032. [4]) Herav linfrøkaker 99 636. [5]) Herav lysoljer 127 999. [6]) Herav havre, umalet 171 509. [7]) Herav ubrændt kalksten i stykker 103 540. [8]) Herav slipestener 20 488. [9]) Herav dampkul 387 862. [10]) Herav hvaltran 119 981. [11]) Herav ved 302 008. [12]) Herav faareuld 82 843. [13]) Herav dampkjedler 71 311. [14]) Herav saltet eller nedlagt sild 21 919, fersk makrel 90 752 og fersk sild 59 874. [15]) Herav uldgarn 413 492, bomuldsgarn 410 735.

[1]) Herav petroleum- og benzinmotorer 138 110, reostater m. m. 233 669, sagbruksmaskiner m. m. 152 505, saamaskiner 102 625, separatorer m. m. 512 791. [2]) Forskjellen mellem de foregaaende aar og 1907 skyldes forandret opsætning av utførselsstatistikken. [3]) Herav kemisk tør 1 688 611, kemisk vaat 239 835, mekanisk tør 320 915, mekanisk vaat 9 576. [4]) Herav rugmel 405 353. [5]) Herav gatesten 68 626, kantsten m. m. 71 733. [6]) Herav tømmer og mastetræ av store dimensioner 2 001 032, spirer m. m. av 5—25 cm. diameter top 1 414 732, grubestolper 468 351, træmasseved 178 800. [7]) Væsentlig uhøvlede planker, battens og bord. [8]) Herav høvlede bord ca. 400 000, møbler over 100 000.

De tyske sildefiskerier i 1908.

Konsul *Casper Nordahl,* Stettin, har meddelt følgende statistik over de tyske sildefiskerier i 1908:

Rederi.	Antal skibe.	Antal reiser.	Fangst. Antal kantjes. Ialt.	Pr. skib.	Pr. reise.	Største fangst pr. skib. Antal reiser.	Antal kantjes. Ialt.	Pr. reise.	Mindste fangst pr. skib. Antal reiser.	Antal kantjes. Ialt.	Pr. reise.
Emder Heringsfischerei, A.-G., Emden	35	127	41 789	1 194	329	5	1 900	380	3	788	262
Fischerei-A.-G. «Neptun», Emden	30	114	36 117	1 204	316	4	1 618	404	3	665	222
Heringsfischerei «Dollart», A.-G., Emden	19	69	21 960	1 156	318	4	1 685	421	3	684	228
«Grosser Kurfürst», Heringsfischerei-A.-G., Emden	20	70	23 516	1 175	336	4	1 468	367	3	723	241
Bremen-Vegesacker Fischerei-Gesellschaft, Vegesack	40	162	64 420	1 610	397	6	3 131	522	3	945	315
Geestemünder Herings- und Hochseefischerei-A.-G.	10	59	24 695	2 469	418	6	3 048	508	5	1 906	381
Elsflether Heringsfischerei-Gesellschaft, Elsfleth	24	92	34 038	1 418	370	5	2 550	510	4	975	243
Fischerei-A.-G. «Weser», Elsfleth	10	42	21 029	2 103	500	5	2 936	587	4	1 558	389
Glückstädter Fischerei, A.-G., Glückstadt	20	68	25 073	1 253	368	4	1 941	485	3	914	305
Braker Heringsfischerei-A.-G., Brake	24	90	32 881	1 370	365	5	2 509	502	3	890	296
Leerer Heringsfischerei-A.-G., Leer	12	54	24 122	2 010	446	5	2 857	571	5	1 614	323
Heringsfischerei-A.-G. «Visurgis», Nordenham	7	28	11 299	1 614	403	5	1 833	366	3	1 390	463
Hochseefischerei Bremerhaven, A.-G., Bremerhaven	3	12	3 661	1 220	305	5	1 733	346	5	1 688	337

Total fangst i 1908 364 600 kantjes med 183 loggere, 53 damploggere og 18 dampskibe
mot - 1907 378 609 » » 185 » 28 —»— 17 »
» - 1906 335 396 » » 182 » 16 —»— 16 »

De skotske fiskerier.

Konsul *J. T. Salvesen,* Leith, har meddelt følgende opgave over de skotske fiskerier for maanederne januar—juni 1908 og 1909.

	Alle slags fisk. Mængde.	Værdi.	Sild. Mængde.	Værdi.	Hyse. Mængde.	Værdi.	Torsk. Mængde.	Værdi.
	Cwts.	£	Cwts.	£	Cwts.	£	Cwts.	£
1908	3 335 339	1 036 945	1 741 950	303 531	568 056	296 389	500 428	189 695
1909	3 174 437	1 100 303	1 576 177	407 630	510 915	253 207	540 721	186 579

Til Aberdeen ankom i løpet av juni maaned meget faa trawlere fra Island og Færøerne. I de hjemlige farvande gjordes imidlertid god fangst, men da priserne holdt sig lave, var angivelig kun $^3/_4$ av expeditionerne lønnende. Som følge herav blev 25 fartøier oplagt eller forflyttet til andre havne henimot slutningen av maaneden. Et forøket antal trawlere forsøkte korte ture med bedre resultat. Som følge av tilgang av flyndre fra Hvitehavet paa de engelske markeder, faldt værdien paa den fra de nærliggende felter ilandbragte «flat fish». Damplinebaatene hadde god fangst; men priserne holdt sig lave; de mindre baater ophørte med linefisket og begyndte sildefangst istedet.

Seilbaatene (yawls) hadde daarlig fiske. Det angives, at de fisket 40 til 70 miles o. s. o. og s. o. med godt resultat i begyndelsen av uken, men med avtagen i fangsten ved slutningen av uken, paa grund av stormfuldt og variabelt veir.

Der ankom til Aberdeen i løpet av juni maaned 920 trawldampskibe, 155 damplinebaater, 24 store seillinebaater, 579 mindre seillinebaater og 627 sildegarnsbaater. Den ilandbragte fangst bestod hovedsagelig af:

Hyse	55 293	cwts.,	værdsat til	£ 21 711
Hvitting	4 771	»	»	» - 1 884
Torsk og lange	79 898	»	»	» - 19 125
Flyndre	5 777	»	»	» - 7 366

Fangsten og værdien utgjorde for:

Trawlfartøierne	151 617	»	»	» - 51 177
Damplinebaatene	24 595	»	»	» - 11 591
Seillinebaatene	1 336	»	»	» - 740
Sildebaatene	62 197	»	»	» - 10 954

Fangsten pr. baat og prisen pr. cwt. utgjorde gjennemsnitlig for:

Trawlfartøierne	164,8	cwt. à	6/9 d.
Damplinebaatene	158,6	» -	9/5 d.
Seillinebaatene	2,2	» -	11/ 3/4 d.
Sildebaatene	99,2	» -	3/6 1/4 d.

Klipfiskmarkedet i Bordeaux. De franske torskefiskerier.

Fung. konsul *Paul Thoresen,* Bordeaux, har indberettet følgende:

Utførslen av klipfisk fra Bordeaux bestod ifølge opgave fra det herværende toldkammer i juni maaned av:

Til Spanien	81 275 kg.
» Italien	13 000 »
» Algier	68 040 »
» Martinique og Guadelupe	219 278 »
» andre lande	59 755 »
Tilsammen	441 348 kg.

Utførslen var som vanlig paa denne aarstid forholdsvis ubetydelig; hovedinteressen samler sig nu om den netop ankomne raafisk.

Fra Island ankom 11 fartøier, som utveiet 1 382 065 kg., hvilket bringer det hittil ankomne kvantum av *Iste Islandsfiske* op til 1 607 044 kg., fordelt paa 13 fartøier.

Der forventes endnu nogle ladninger.

Av *Iste Newfoundlandsfiske* utveiedes i juni maaned 2 fartøier med 309 086 kg.

Efterretningerne fra dette fangstfelt skal efter forlydende være meget gunstige. Man venter derfor rike tilførsler, og priserne for raavare, hvori forretningerne forøvrig opgives at være livlige her, er sunket til fr. 23 à 25 pr. 55 kg., med tendens til yderligere falden.

Lagrene av gammel vare reduceres litt efter litt, men skal allikevel utøve en viss trykkende indvirkning paa markedet for den nye vare.

Skibsfarten paa Storbritannien og Irland.

Generalkonsul *P. Ottesen,* London, har meddelt følgende opgave over drægtigheten av de i havne i Storbritannien og Irland *med last* ind- og utklarerede skibe i maanederne januar til juni d. a., sammenlignet med det tilsvarende tidsrum i 1908 og 1907:

	1909. Tons.	1908. Tons.	1907. Tons.
Indklarerede:	18 781 373	19 191 244	19 607 761
derav britiske	13 494 610	13 603 375	14 025 240
» norske	1 145 629	1 246 855	1 245 373
Utklarerede:	27 581 699	27 388 733	27 721 013
derav britiske	17 459 753	17 126 741	17 922 241
» norske	1 747 207	1 866 526	1 742 959

Høstutsigterne i Sverige.

Indberetning fra chargé d'affaires *Erik Colban,* Stockholm.

De sidste svenske høstrapporter er ikke saa lysende som de ifjor paa samme tid offentliggjorte. Den langvarige kulde i løpet av sidste vaar og forsommer har forsinket sædens utvikling og forringet dens værdi. Imidlertid har juli maaned gjennemgaaende hat godt veir, saa den tapte tid i stor utstrækning turde kunne ansees for indvundet. Resultatet turde saaledes i virkeligheten i dette øieblik være adskillig bedre, end man skulde tro ved alene at holde sig til de officielle høstrapporter, der allerede ligger noget tilbake i tiden.

I det store og hele er der utsigt til, at indeværende aars høstutbytte vil bli over middels. Med fortsat gunstig veir kan utbyttet endog bli at karakterisere som godt.

St. Petersburgs sildeimport.

Generalkonsul *Ingv. Thorsen,* St. Petersburg, har meddelt følgende opgave over sildeimporten over St. Petersburg i tiden fra 1. til 15. ds.:

Fra Norge	3 000 tdr.
» Skotland	51 804 »
» Tyskland	167 »
» Sverige	1 »
Samlet import	54 972 tdr.

Priserne for norsk sild er uforandret, d. v. s. for de større merker mellem rbl. 13 og 14, for de mindre ca. rbl. 12.

Omsætningen har i den sidste tid været hindret av det varme veir, der umuliggjør forsendelse pr. jernbane til indlandet, likesom kjøperne er sterkt optat av den skotske vare.

Midlertidig toldfrihet for mais i Finland.

Indberetning fra chargé d' affaires *Finn Koren,* St. Petersburg.

Paa foranledning av Nylands og Tavastehus lens landbruksselskap oplyses det finske senat den 30. f. m. at ha truffet bestemmelse om, at malet og umalet mais ved indførsel til Finland indtil 1. juni 1910 skal være fritat for told og sjøfartsavgifter.

CENTRALTRYKKERIET — KRISTIANIA

KONSULATBERETNINGER

UTGIT AV UTENRIKSDEPARTEMENTET MED BISTAND AV NORGES OPLYSNINGS-KONTOR FOR NÆRINGSVEIENE

Nr. 31.	Ukeutgaven.	31. juli 1909.

«Konsulatberetninger» utkommer i to utgaver, en ukeutgave og en maanedsutgave. Kan bestilles ved alle postanstalter, i Kristiania i «Farmand»s expedition, Toldbodgt. 31. Abonnementspris for uke- og maanedsutgaven tilsammen kr. 3.00 pr. aar og for utenbysboende porto 20 øre.

Henvendelser til norske legationer eller konsuler bør adresseres, ikke til embedets chef eller personale, men til selve legationen eller konsulatet paa stedet.

Indhold:

	Side
Japans import og export. Handelsomsætningen med Norge	121
Kornhøsten og kornmarkedet i Amerikas Forenede Stater	124
Bomuldsmarkedet i de Forenede Stater	124
Foreløbig ændring av de svenske bestemmelser om beslaglæggelse av varer med urigtig oprindelsesbetegnelse	124

Japans import og export. Handelsomsætningen med Norge.

Indberetning fra chargé d'affaires *Bernt Anker,* Tokio.

Japans vigtigste *exportartikler* var i 1908:

		Mængde.	Værdi.
Grøn the	kin [1]	23 052 426	yen 10 579 130
Ris	picul [2]	540 087	» 3 910 243
Tørret og saltet fisk, fiskehermetik og sjøgræs	—	—	» 6 188 788
Sukker, raffineret	kin	28 574 534	» 3 454 150
Øl, halve flasker	dusin	34 614	» 49 916
» hele —	»	466 725	» 1 093 162
» paa fat	sho [3]	135 255	64 649
Cigaretter	tusen	985 247	» 1 640 354
Kamfer	kin	1 807 565	» 2 063 410
Svovl	»	50 885 719	» 1 037 496
Fiske- og hvalolje	»	35 480 222	» 2 428 465
Raasilke	»	11 521 795	» 108 609 052
Silketøi	—	—	» 30 370 913
Silketørklær	dusin	1 016 601	» 3 905 593
Bomuldstøi	—	—	» 14 611 374
Bomuldsgarn	kin	50 353 065	» 20 723 904
Beklædningsartikler	—	—	» 8 988 918
Papir, europæisk trykpapir	»	1 894 080	» 217 311
do. do. andet	»	1 842 960	» 287 299
Andet papir og arbeider av papir	—	—	» 3 631 824
Kul	tons	2 510 554	» 16 528 073
Kobber, barrer og plater	»	60 278 250	» 21 347 646
Porcellæn og stentøi	—	—	» 5 078 222
Glasfabrikater	—	—	» 744 634
Damp- og seilskibe	stykker	15	» 3 271 475
Uhre	»	161 853	» 410 260
Jernbanesleepers	—	—	» 2 244 513
Tømmer, bord, planker	—	—	» 5 610 117
Straafletninger	—	—	» 3 179 890
Matter	—	—	» 5 765 053
Lakartikler	—	—	» 957 674
Europæiske paraplyer og parasoller	stykker	2 613 132	» 1 517 649
Vifter	»	19 259 919	» 833 442
Børster	»	1 399 752	» 1 025 526
Leketøi	—	—	789 819
Fyrstikker, sikkerhets-	gross	15 895 537	» 5 118 549
Do., andre	»	17 978 427	» 4 350 053

[1]) 1 kin = 0.6 kg. [2]) 1 picul = 100 kin. [3]) 1 sho = 1.8 liter.

KONSULATBERETNINGER

UTGIT AV UTENRIKSDEPARTEMENTET MED BISTAND AV NORGES OPLYSNINGS-KONTOR FOR NÆRINGSVEIENE

Nr. 31.	Ukeutgaven.	31. juli 1909.

«Konsulatberetninger» utkommer i to utgaver, en ukeutgave og en maanedsutgave. Kan bestilles ved alle postanstalter, i Kristiania i «Farmand»s expedition, Toldbodgt. 31. Abonnementspris for uke- og maanedsutgaven tilsammen kr. 3.00 pr. aar og for utenbysboende porto 20 øre.

Henvendelser til norske legationer eller konsuler bør adresseres, ikke til embedets chef eller personale, men til selve legationen eller konsulatet paa stedet.

Indhold:

	Side
Japans import og export. Handelsomsætningen med Norge	121
Kornhøsten og kornmarkedet i Amerikas Forenede Stater	124
Bomuldsmarkedet i de Forenede Stater	124
Foreløbig ændring av de svenske bestemmelser om beslaglæggelse av varer med urigtig oprindelsesbetegnelse	124

Japans import og export. Handelsomsætningen med Norge.

Indberetning fra chargé d'affaires *Bernt Anker,* Tokio.

Japans vigtigste *exportartikler* var i 1908:

		Mængde.		Værdi.
Grøn the	kin [1]	23 052 426	yen	10 579 130
Ris	picul [2]	540 087	»	3 910 243
Tørret og saltet fisk, fiskehermetik og sjøgræs	—	—	»	6 188 788
Sukker, raffineret	kin	28 574 534	»	3 454 150
Øl, halve flasker	dusin	34 614	»	49 916
» hele —	»	466 725	»	1 093 162
» paa fat	sho [3]	135 255		64 649
Cigaretter	tusen	985 247	»	1 640 354
Kamfer	kin	1 807 565	»	2 063 410
Svovl	»	50 885 719	»	1 037 496
Fiske- og hvalolje	»	35 480 222	»	2 428 465
Raasilke	»	11 521 795	»	108 609 052
Silketøi	—	—	»	30 370 913
Silketørklær	dusin	1 016 601	»	3 905 593
Bomuldstøi	—	—	»	14 611 374
Bomuldsgarn	kin	50 353 065	»	20 723 904
Beklædningsartikler	—	—	»	8 988 918
Papir, europæisk trykpapir	»	1 894 080	»	217 311
do. do. andet	»	1 842 960	»	287 299
Andet papir og arbeider av papir	—	—	»	3 631 824
Kul	tons	2 510 554	»	16 528 073
Kobber, barrer og plater	»	60 278 250	»	21 347 646
Porcellæn og stentøi	—	—	»	5 078 222
Glasfabrikater	—	—	»	744 634
Damp- og seilskibe	stykker	15	»	3 271 475
Uhre	»	161 853	»	410 260
Jernbanesleepers	—	—	»	2 244 513
Tømmer, bord, planker	—	—	»	5 610 117
Straafletninger	—	—	»	3 179 890
Matter	—	—	»	5 765 053
Lakartikler	—	—	»	957 674
Europæiske paraplyer og parasoller	stykker	2 613 132	»	1 517 649
Vifter	»	19 259 919	»	833 442
Børster		1 399 752		1 025 526
Leketøi	—	—		789 819
Fyrstikker, sikkerhets-	gross	15 895 537		5 118 549
Do., andre	»	17 978 427	»	4 350 053

[1]) 1 kin = 0.6 kg. [2]) 1 picul = 100 kin. [3]) 1 sho = 1.8 liter.

De vigtigste *indførselsartikler* var:

		Mængde.	Værdi.
Ris	picul	4 853 542	yen 22 688 539
Hvete	»	593 786	» 2 509 745
Byg	»	37 714	» 104 508
Sojabønner	»	3 320 478	» 10 930 671
Hvetemel	»	518 229	» 2 829 178
Kondenseret melk	dusin æsker	909 160	» 2 389 296
Steriliseret melk	»	6 827	» 11 711
Smør	kin	155 908	» 115 544
Margarin	»	94 353	» 39 106
Nedlagte fødevarer	»	—	» —
Kjød, vildt	»	57 620	» 28 406
Fisk	»	35 164	» 12 020
Sukker	picul	3 323 541	» 18 604 038
Eddikesyre	kin	905 929	» 208 971
Raa bomuld	picul	3 343 995	» 90 256 289
Bomuldsgarn	kin	1 365 332	» 1 395 760
Lin, China grass	»	2 272 532	» 287 820
Hamp, jute etc.	»	16 129 457	» 2 218 339
Uld	»	6 914 454	» 6 850 177
Uldgarn	»	3 072 659	» 4 822 810
Taugverk	»	481 626	» 157 731
Shirting	yards	88 571 822	» 9 162 862
Bomuldssatin	»	11 046 991	» 3 072 725
Bomuldssirts	»	7 962 345	» 1 338 611
Bomuldsflannel	»	871 909	» 205 080
Uldtøier, flannel etc.	»	—	» 8 564 077
Beklædningsgjenstande	»	—	» 2 248 550
Papir: Trykpapir	kin	26 453 233	» 2 549 675
Tegnepapir	»	752 969	» 132 729
Pakpapir	»	1 755 347	» 163 775
Fyrstikpapir	»	2 487 554	» 216 111
Cigaretpapir		559 589	» 232 282
Pap		2 131 372	» 156 757
Imiteret japansk papir		7 985 282	» 861 313
Jern, blokker		154 206 173	» 3 839 175
Do., barrer		166 325 253	» 6 425 245
Do., traad	»	7 486 065	» 454 402
Galvaniseret traad	»	27 341 054	» 1 738 100
— taug	»	829 723	» 164 733
Tauge av staal		1 256 230	» 262 768
Plater		103 590 224	» 4 785 758
Galvaniserede plater		46 769 661	» 4 619 473
Skinner	»	122 476 078	5 071 446
Zink, blokker	»	3 682 469	528 653
Do., plater		7 252 285	1 208 661
Jernspiker		49 823 643	3 122 213
Ankere og ankerkjættinger		1 877 946	197 048
Vindusglas, ikke over 4 mm. tykt, 100 s. y.		280 447	» 1 230 577
Lokomotiver og tendere		—	» 1 722 983
Jernbanevogne etc.	»	—	» 1 437 488
Dampskibe	stkr.	15	» 2 347 944
Dampmaskiner	»	—	» 1 766 666
Dampturbiner		—	» 750 414
Elektriske dynamoer og motorer			» 2 049 648
Telefoner		—	» 112 061
Dampkjedler	»	—	» 1 331 717
Boremaskiner	»	—	826 454
Dreiemaskiner	»	—	» 911 772
Høvlemaskiner	»	—	» 360 494
Sagemaskiner	»	—	» 456 024
Maskiner for papirfabrikation	»	—	» 1 656 905
Bomuldsspinderimaskiner	»	—	» 5 287 762
Cellulose	kin	30 809 225	» 1 814 844
Fiskegut	»	23 533	» 204 284
Tørret fisk	»	7 541 883	» 258 276
Benstøv	»	15 098 883	488 294
Fiskeoljekaker	»	44 564	» 167 480
Fiskeguano	»	274 568	» 1 300 858

Fra *Norge* indføres følgende varer (Til sammenligning hitsættes opgave for 1907):

	1908. Mængde.		1908. Værdi.		1907. Mængde.		1907. Værdi.	
Hvetemel	picul	11	yen	52		—		—
Kondenseret melk	dus.	31 396	»	75 014		—		—
Steriliseret »	»	84	»	253	dus.	80	yen	161
Margarin		—		—	kin	320	»	157
Hermetik, fiske-	kin	1 000		215		—	»	161
Do., anden		—	»	362		—		—
Andre matvarer		—	»	35		—	»	50
Likør		—		—	liter	46	»	20
Eddikesyre	»	15 396	»	3 416	kin	16 466		4 116
Karbolsyre	»	8 434	»	2 496		—		—
Taugverk	»	48 798	»	22 234		50 679		25 926
Uldmusselin	yards	87 316	»	23 177		—		—
Strømper	dus.	1	»	3		—		—
Papir: Trykpapir	kin	826 140	»	60 197	»	1 404 697	»	104 669
Pakpapir	»	77 163	»	7 265	»	145 101	»	11 780
Fyrstikpapir	»	44 922	»	4 172	»	43 774	»	4 370
Pap	»	36 666	»	2 144	»	73 801		4 016
Imit. jap. papir		—		—		12 663		1 366
Andet papir		—	»	18 141		—		22 421
Jerntraad	»	678	»	184		—		—
Ovne		—	»	209		—		—
Guld- og sølvarbeide		—	»	2		—		—
Jernfabrikater		—	»	7 706		—	»	2 689
Kobberfabrikater		—		5		—		—
Ben	»	5 275	»	1 397		16 353		4 117
Glas		—	»	3		—		—
Dampskibe	stkr.	7	»	228 000	stkr.	17		469 271
Cellulose	kin	681 796		38 518	kin	1 382 775		77 765
Sprængstoffe		—	»	163		—		194
Sportsgeværer	stkr.	1	»	600		—		—
Fiskeguano	picul	833		4 895		—		—
Reiseeffekter		—		92		—		—
Anilinsalt		—		—		25 000		7 744
Zink i barrer		—		—		336 992		65 357
Do. i plater		—		—		107 572		33 044
Andre metalfabrikater		—		—		—		4 276
Diverse artikler		—		—		—		4 120
			Ialt	yen 500 950				

Exporten fra Japan til Norge hadde i 1908 en værdi av yen 4 939, mot yen 3 961 i 1907, og utgjordes av:

	Mængde.		Værdi.	
Raasilke	kin	50	yen	400
Silketørklær	dus.	6	»	21
Andre silkefabrikater	—		»	120
Beklædningsgjenstande	—		»	400
Porcellæn og stentøi	—		»	978
Bambus	—			197
Skjærmbretter	—		»	100
Elfenbensgjenstande	—		»	204
Andre artikler	—		»	2 294
Pakkepost	—		»	225

Jeg hitsætter en opgave over indførslen i 1908 fra andre lande av de vigtigste artikler, som er exporteret fra Norge til Japan:

Kondenseret melk.

	Mængde.		Værdi. Yen.
Storbritannien	dus. æsker	224 809	547 005
Frankrike	—	3 608	9 677
Tyskland	—	15 648	25 408
Schweiz	—	147 524	381 237
Østerrike	—	1 960	3 701
Forenede Stater	—	471 547	1 318 936

	Mængde.		Værdi. Yen.
Margarin.			
Storbritannien	kin	13 848	5 328
Frankrike	»	23 907	10 616
Tyskland		8 958	3 715
Holland		44 556	18 140
Eddikesyre.			
Storbritannien	kin	158 781	36 991
Tyskland	»	395 757	92 348
Holland		254 662	57 352
Taugverk.			
Storbritannien	kin	69 262	29 183
Tyskland	»	50 417	19 868
Kina		80 325	11 584
Hongkong		184 126	55 838
Trykpapir.			
Storbritannien	kin	5 556 401	686 724
Tyskland	»	4 755 892	343 140
Belgien		6 788 102	744 553
Østerrike-Ungarn		529 749	45 259
Sverige	»	2 165 245	146 662
Forenede Stater	»	5 556 887	503 291
Kanada	»	185 859	13 229

		Mængde.	Værdi.
Pakpapir.			Yen.
Storbritannien	kin	61 103	7 010
Tyskland	»	1 110 825	103 265
Belgien	»	10 407	1 383
Østerrike-Ungarn	»	34 032	5 024
Sverige	»	325 402	28 816
Forenede Stater	»	18 528	2 422
Pap.			
Storbritannien	kin	9 910	2 009
Tyskland	»	38 800	31 424
Belgien	»	7 001	1 484
Østerrike-Ungarn	»	13 859	1 307
Sverige	»	64 469	3 645
Forenede Stater	»	756 368	67 933
Fyrstikpapir.			
Storbritannien	kin	83 190	8 394
Belgien	»	90 447	7 000
Østerrike-Ungarn	»	560 928	51 089
Holland	»	16 875	1 192
Sverige	»	19 330	1 671
Tyskland	»	1 671 867	142 593
Cellulose.			
Storbritannien	kin	508 548	28 771
Tyskland	»	23 467 641	1 373 656
Sverige	»	3 610 656	223 969
Forenede Stater	»	1 597 157	86 670
Fiskeguano.			
Britisk Indien	picul	36 540	139 509
Storbritannien	»	148 785	693 157
Tyskland	»	65 598	349 916
Belgien	»	853	2 560
Forenede Stater	»	11 051	66 861
Australien	»	9 447	38 221

(Forts. i næste nr.)

Kornhøsten og kornmarkedet i Amerikas Forenede Stater.

Kst. generalkonsul, vicekonsul *Thj. Klingenberg,* New York, har indberettet følgende:

Det amerikanske landbruksdepartement offentliggjorde den 8. ds. en meget gunstig rapport angaaende kornets vækstilstand, og saafremt intet uforutseet indtræffer, maa høstutsigterne vistnok ansees at være særdeles lovende.

Paa grundlag av nævnte rapport anslaar New York produktbørs's statistikker kornhøsten som følger:

	Juli 1909.	Virkelig høst i 1908.
Vinterhvete:		
Bushels	409 704 000	437 908 000
Acres	27 871 000	30 349 000
Vaarhvete:		
Bushels	253 796 000	226 694 000
Acres	18 391 000	17 208 000
Hvete tilsammen:		
Bushels	663 500 000	664 604 000
Acres	46 262 000	47 557 000
Havre:		
Bushels	962 933 000	807 156 000
Acres	32 422 000	32 344 000
Rug:		
Bushels	31 928 000	31 851 000
Acres	1 935 000	1 948 000
Byg:		
Bushels	183 723 000	166 756 000
Acres	6 881 000	6 646 000

Noteringerne paa den herværende produktbørs var for hvetes vedkommende:

for september-leverance $115\frac{7}{8}$—$116\frac{7}{8}$ cents pr. bush.
» december- — $114\frac{1}{4}$—$115\frac{1}{4}$ » »

I Chicago notertes for:

	Mais.	Havre.
september-leverance	$63\frac{1}{2}$—$64\frac{7}{8}$	$42\frac{1}{8}$—$42\frac{7}{8}$ »
december- —	55 —$56\frac{1}{4}$	$42\frac{3}{8}$—$43\frac{1}{8}$ » »
mai 1910- —	$55\frac{7}{8}$—$56\frac{7}{8}$	$44\frac{1}{2}$—$44\frac{7}{8}$ » »

Bomuldsmarkedet i de Forenede Stater.

Indberetning fra konst. generalkonsul, vicekonsul *Thj. Klingenberg,* New York.

Ifølge en av de Forenede Staters landbruksdepartement den 2. ds. offentliggjort rapport angives bomuldsvæksttilstanden den 25. f. m. blot til 74.6 % av det normale, altsaa en nedgang fra den 25. mai av 6.5 %. Til sammenligning kan nævnes, at den gjennemsnitlige vækstilstandsprocent ved samme tidspunkt for de sidste 10 aar har været 80.8.

Nedgangen var paa grund av det ugunstige veir, fornemmelig i staterne Louisiana, Missisippi og Alabama, vistnok ventet, men det antoges dog ikke, at den vilde falde lavere end 76 %—77 %.

Paa grundlag av det ovenanførte formenes aarets høst neppe at ville overskride 11 000 000 à 11 750 000 baller.

Under disse omstændigheter er det ikke at undres paa, at priserne straks steg sterkt.

Der notertes saaledes i New York den 2. ds. for:

Juli-	leverance	12.07—12.09 cents pr. pund.
August-	—	12.06—12.08 —»—
September-	—	12.11—12.13 —»—
Oktober-	—	12.11—12.14 —»—
November-	—	12.10—12.12 —»—
December-	—	12.14—12.15 —»—

Foreløbig ændring av de svenske bestemmelser om beslaglæggelse av varer med urigtig oprindelsesbetegnelse.

Foranlediget ved indløpne klager over den strengere tillempning, som den svenske forordning av 9. novbr. 1888 ang. varer med urigtig oprindelsesbestemmelse i den senere tid har erholdt, er det ved kgl. svensk kundgjørelse av 9. ds. blit bestemt, at § 1, mom. 1 av den nævnte forordning fra kundgjørelsens datum indtil 1. september d. a. skal ha følgende ændrede (mildere) lydelse:

«Hvis der paa vare, som fra utenriksk sted indføres hit til riket for salg, er anbragt navn paa sted, «fastighet», industrielt anlæg eller næringsdrivende i Sverige, skal saadan vare ved indførslen beslaglægges og dømmes forbrutt.»

Ogsaa allerede beslaglagte varer, om hvilke der ikke er truffet endelig avgjørelse, nyter godt av den nye bestemmelse.

KONSULATBERETNINGER

UTGIT AV UTENRIKSDEPARTEMENTET MED BISTAND AV NORGES OPLYSNINGS-KONTOR FOR NÆRINGSVEIENE

Nr. 32. | Ukeutgaven. | 7. august 1909.

«Konsulatberetninger» utkommer i to utgaver, en ukeutgave og en maanedsutgave. Kan bestilles ved alle postanstalter, i Kristiania i «Farmand»s expedition, Toldbodgt. 31. Abonnementspris for uke- og maanedsutgaven tilsammen kr. 3.00 pr. aar og for utenbysboende porto 20 øre.

Henvendelser til norske legationer eller konsuler bør adresseres, ikke til embedets chef eller personale, men til selve legationen eller konsulatet paa stedet.

Indhold:

	Side		Side
Kubas import. Handelsomsætningen med Norge	125	Daarlig høhøst i England	128
Japans import og export. Handelsomsætningen med Norge	127	Skibsfarten mellem Frankrike og Algier og Frankrike og Corsica	128
Høstutsigterne i Sydrusland	128	Trælastmarkedet i London	128

Kubas import. Handelsomsætningen med Norge.

Indberetning fra ministerresident *J. Brunchorst,* Havana.

Naar man ser bort fra de industrier, som staar i forbindelse med sukkerproduktionen og tobaksavlen, er den kubanske industri særdeles litet utviklet og tilfredsstiller ikke paa noget punkt det indenlandske forbruk. Alle mulige varer maa derfor indføres, og importbeløpet pr. hoved av befolkningen blir meget stort tiltrods for de meget enkle livsforhold, hvorunder den største del av befolkningen lever, baade med hensyn til hus, møbler etc. og klær. Importen pr. hoved utgjorde i 1907 vel 51 doll., mens den for Norge var ca. kr. 166 ($ 51 lik ca. kr. 192 [1]).

I de følgende tabeller hitsættes efter den nylig utkomne kubanske handelsstatistik for 1907 en oversigt over de vigtigere importartikler, forsaavidt de har nogen interesse for vor industri eller skibsfart, eller kan tænkes at kunne faa en saadan.

Samtlige værdier angives i tusener am. $, alle maal- og vegtopgaver i tusener av den anvendte enhet.

A. Toldfri varer:

		1906.		1907.	
		Mængde.	Værdi.	Mængde.	Værdi.
Landbruksredskaper [2]	kg.	1 377.1	249.6	1 260.9	207.3
Kul og koks	tons	661.0	2 433.0	761.0	2 893.0
Træmasse og avispapir	kg.	2 618.0	115.7	3 633.2	245.7
Uhøvlet trælast	kub. fot.	150 289.0	2 587.7	166 944.0	2 951.3
Andre toldfri varer [3]	kg.	7 790.9	365.2	7 180.0	235.1

For ingen av disse varers vedkommende er Norge opført mellem exportlandene for 1907, skjønt jo træmasse og avispapir i ruller hører til vore vigtigere exportartikler. Det samme gjælder jo trælast. Det bemerkes, at avispapir kun er toldfrit ved direkte import til avisen. Under begge poster er det dog antagelig, at norsk vare forekommer, men den har tapt sin nationalitet ved at skibes gjennem et tysk, engelsk eller fransk hus.

Under «andre toldfri varer» figurerer Norge med 70 000 kg. til værdi $ 2 900 i 1906, intet i 1907. Jeg skulde tro, at litt av dette er mursten, resten personlige effekter.

B. Toldpligtige varer:

		1906.		1907.	
		Mængde.	Værdi.	Mængde.	Værdi.
Marmor i arbeide (fliser o. l.)	kg.	2 756.4	86.3	1 614.0	52.0
Bygningssten	»	1 851.5	21.5	96.7	3.6
Anden sten	»	5 060.8	117.5	8 219.5	154.7
Herav fra Norge	»	—	—	807.7	11.1
Cement	fat	495.9	471.9	777.6	813.0
Herav fra Norge	»	—	—	0.3	0.3
Glasvarer (flasker etc.)	kg.	5 538.6	288.0	4 561.6	257.4
Herav fra Norge	»	—	—	0.3	0.2

[1]) Exportværdien, beregnet paa samme maate, var for Kuba kr. 192, for Norge kr. 92.
[2]) Ploger, hakker etc., men ikke maskiner, som betaler told.
[3]) Uglaseret mursten indgaar toldfrit og findes ikke særskilt nævnt i statistikken.

		1906.		1907.	
		Mængde.	Værdi.	Mængde.	Værdi.
Mursten	kg.	850.0	4.6	4 953.6	27.0
Taksten	kub. fot	6 908.8	126.0	5 690.5	81.9
«Andre lervarer»	kg.	10 805.6	130.1	15 452.7	145.5
NB. De tre sidste artikler for en væsentlig del fra Spanien og Frankrike samt England. Intet fra Norge.					
Finere stentøi og porcellæn	»	3 652.7	483.0	3 215.0	412.8
NB. Forholdsvis litet fra U. S., væsentlig fra Tyskland, England, Belgien og Frankrike. Intet fra Norge siden 1905.					
Jern og staal: knive o. l.	»	133.2	209.5	117.3	183.9
—»— redskaper og verktøi	»	1 061.4	282.8	1 074.3	337.4
—»— spiker	»	3 884.5	265.8	4 222.3	306.5
NB. Det meste fra U. S., men adskillig ogsaa fra Europa; intet fra Norge.					
Levertran	lbs.	63.8	4.5	88.4	6.8
Herav fra Norge	»	24.2	1.5	intet	—
» » Kanada	»	intet	—	2.7	0.2
» » U. S.	»	16.5	1.5	55.2	4.3
» » Tyskland	»	16.3	1.1	21.2	1.7
Stangsæpe	»	7 624.8	277.6	7 946.0	303.6
Det allermeste fra Spanien.					
Papir i ark (trykpapir?)	kg.	2 244.0	323.1	2 683.9	369.2
Indpakningspapir	»	1 564.7	91.9	1 945.2	142.9
Andet papir	»	7 764.0	645.2	5 858.2	541.9
NB. Av de to første sorter det meste fra U. S. Av den sidste det meste fra Tyskland og Spanien. Norge intet (?).					
Pap og karton	»	1 617.5	152.3	1 663.8	221.1
NB. Et meget stort kvantum fra europæiske lande; intet opføres indført fra Norge siden 1905, da Norge og Sverige var opført med et litet kvantum. Ogsaa Sverige mangler nu.					
Trælast, simpel	»	24 717.9	720.1	21 546.5	457.0
NB. Det allermeste fra U. S. Endel fra England (!), intet fra Norge.					
Emballage: kasser	»	21 916.7	453.2	26 547.5	543.2
Derav fra Norge	»	273.4	5.3	353.0	6.9
NB. Antages at omfatte kasser anvendt til emballage, forsaavidt de er toldpligtige, samt kassebord. Det er dog ikke sikkert, at de sidste indgaar herunder.					
Emballage: tønder og fat	kg.	9 725.0	537.3	10 794.2	642.4
NB. Tilsvarende bemerkning som under foreg. post.					
Hester og hornkvæg	stk.	223.2	—	65.3	—
Garvede huder og skind	kg.	144.2	153.9	163.3	158.4
Pianoer	stk.	0.6	99.7	0.7	90.8
NB. U. S. ca. 200 stkr. hvert aar, resten fra Europa.					
Tasajo (saltet og tørret kjød)	kg.	19 730.0	2 891.1	20 255.0	2 820.9
NB. I visse distrikter anvendes dette kjød av de klasser av befolkningen, som i andre er hovedkonsumenterne av norsk og kanadisk klipfisk. Tasajo indføres fra Uruguay (3/4) og Argentina (1/4), dels direkte, dels over England.					
Hermetiske fødevarer	»	1 811.1	422.4	1 728.8	446.0
«Bacalao» (foruten klipfisk ogsaa simplere sorter av saltet og tørret fisk, de sidste fra Kanada)	»	7 538.0	942.7	7 496.0	1 015.9
Herav fra Kanada	»	3 611.0	410.2	3 458.0	417.4
» » Norge	»	2 652.0	378.8	3 082.0	457.0
» » Storbritannien	»	684.0	96.7	753.0	117.9
» » U. S.	»	537.6	51.1	161.0	17.8
Resten fordeler sig paa forskjellige lande med ubetydelige partier, mest vistnok fisk av norsk oprindelse.					
Sild (saltet og røket)	»	348.0	20.5	539.0	36.5
NB. Det meste fra U. S. Derefter Spanien og Kanada.					
Makrel	»	81.0	6.2	141.6	11.1
NB. Det meste fra Spanien.					
Fra Norge	»	—	—	3.5	0.3
Laks i boxer	»	59.5	9.2	47.4	8.5
Derav fra Norge	»	0.6	0.1	—	—

		1906.		1907.	
		Mængde.	Værdi.	Mængde.	Værdi.
Sardiner, nedlagte	kg.	673.8	108.6	1 145.4	187.2
Derav fra Spanien	»	650.8	101.4	1 098.8	175.9
» » Frankrike	»	15.3	5.5	12.5	3.8
» » Norge (1906: Sverige)	»	0.2	0.05	1.0	0.3
Andre fiskekonserver	»	1 008.6	162.6	1 279.9	203.6
Spanien leverer ca. 9/10. Derefter U. S. Norge intet.					
Kondenseret melk	»	7 688.0	951.8	9 485.0	1 309.9
I 1907 leverte U. S. ca. 6.3 mill. kg., England 2.6.					
Norges andel var:	»	8.2	1.0	87.9	10.8
Smør	»	596.9	257.4	726.3	369.1
Av importen for 1907 faldt over halvdelen paa Danmark, ca. 1/5 paa U. S., paa Norge en ubetydelighet i 1906, intet i 1907.					
Nedlagte grønsaker	»	4 193.2	267.6	4 798.8	377.5
Den overveiende mængde fra Spanien, i 1907 4.25 mill. kg.					
Øl paa flasker	dus.	562.6	621.4	515.7	591.4
Det meste (ca. 310 000 dus.) fra England. Derefter kommer U. S.; Norge 160 dusin i 1907, intet i 1906.					
Fyrstikker	gross	12.2	66.8	38.5	68.6
Det meste fra Frankrike og Italien (voksfyrstikker). En ren ubetydelighet opføres fra Norge i 1907.					
Hampetraad	kg.	265.8	70.2	473.0	163.6
Det meste fra Spanien, Italien og U. S.					
Tougverk og snører	»	448.6	113.1	452.4	183.0
Det meste fra U. S., dernæst England. Fra Norge	»	—	—	0.5	0.1
Sukkersækker	»	12 093.8	1 218.3	10 951.6	1 385.5
Det meste fra England (9 165.9, resp. 8 843.6). Dernæst britisk Indien.					

(Forts. i næste nr.)

Japans import og export. Handelsomsætningen med Norge.

(Forts. fra foreg. nr.)

Totalværdien av Japans export og import i 1908 var henholdsvis yen 378 245 673 og yen 436 257 462, mot i 1907 henholdsvis yen 432 418 873 og yen 494 467 346. Værdien av importen oversteg saaledes værdien av exporten med vel 58 mill. yen, eller omtrent 4 mill. yen mindre end i 1907; men totalværdien av vareomsætningen var 112⅓ mill. yen mindre end i 1907.

Aaret 1908 var for forretningsverdenen det daarligste aar, som Japan har hat paa lang tid. Hvad specielt utenrikshandelen angaar, har der hersket en depression, som man ikke har hat siden Japan blev aapnet for fremmede. Naar importstatistikken allikevel ikke viser større nedgang end mellem 11 og 12 %, sammenlignet med rekordaaret 1907, kommer dette av, at varer var bestilt i de gode tider og ankom i 1908. Kun de mere vel funderede japanske firmaer saa sig istand til at motta varerne, og lagerhusene fyldtes. De allerfleste, om ikke alle utenlandske importfirmaer, tapte penge, og adskillige blev ruineret. Hvad exporthandelen angaar, har eftervirkningen av krisen i Amerika, den lave sølvkurs og boycottingen av japanske varer i Kina øvet en skadelig indflydelse. Bankerne ansaa det nødvendig at styrke sine kassebeholdninger og viste stor forsigtighet i at gi kredit, og mange firmaer beredtes derved vanskeligheter. Til bedring synes der endnu ikke at være nogen utsigt.

Av *importartikler* tillater jeg mig specielt at omtale to, som interesserer os:

Papir. I forventning om normale forretningsforhold hadde de utenlandske firmaer avsluttet kontrakter som almindelig med sine japanske kunder. Men allerede i begyndelsen av aaret viste det sig, at efterspørslen avtok, og mange japanske firmaer saa sig ikke istand til at betale for det bestilte papir. Importen avtok med 25 pct., sammenlignet med 1907; men denne overordentlige tilbakegang skyldes for en del, at importen i 1907 hadde været større, end behovet tilsagde. Den største tilbakegang viser trykpapir med 800 000 yen. Ved aarets slutning syntes der at vise sig nogen bedring, og lagrene var ikke større end sedvanlig.

Gjødningsstoffe. Den livlige omsætning, som hadde hersket i 1907, vedvarte ogsaa i begyndelsen av 1908, men utover vaaren blev markedet flaut. Store beholdninger blev liggende i lagerhusene uten at kunne avsættes, idet landmændene ikke kunde faa de nødvendige laan til at betale med, og flere japanske forretningshuse i denne branche gik konkurs. Aaret viser nedgang i importen av salpetersurt natron, oljekaker og fiskeguano. Bønnekaker viser derimot en stigning i importen av 41 %, med en økning i værdien av blot 25 %. Den sterkt økede import av denne vare skyldes den billige pris, som igjen var en følge av den lave sølvkurs. 1908 var et godt aar for fiskerierne i Japan, og der var en stor produktion av fiskeguano. Denne omstændighet samt den store import av bønnekaker bevirket en mindsket efterspørsel efter utenlandsk fiskeguano. Utenlandske importører var nødt til at lagre store beholdninger, og forretningen var meget uheldig for dem. Nogen utsigt til bedring kan der ikke sees at være.

Japans vigtigste *utførselsartikler* er silke og silkefabrikater, bomuldsfabrikater, the og kobber.

Den depression, som var indtraadt paa silkemarkedet i slutningen av 1907, vedvarte en tid utover i 1908; senere indtraadte der nogen bedring, men de priser, der opnaaddes, kom ikke paa langt nær op mot fjoraarets. Av raasilke exportertes der ca. 25 % mere end i 1907, men værdien var 5 %

mindre. Av bomuldsgarn var der en tilbakegang i værdi av 10 %. De lave sølvpriser og boycot i Kina er skyld heri. Exporten av the viser en tilbakegang av 15 %. De japanske exportører av kobber holdt sig tilbake, saa længe priserne stod særlig lavt. Da saa priserne ut paa høsten steg, fulgte der en livlig export. Totalexporten oversteg fjoraarets med ca. 5 000 tons, men værdien var ca. 8 mill. yen mindre. Av *fiskeolje* exportertes der i 1908 noget mindre end i 1907, men ca. 70 % mere end i 1906. De opnaadde priser var omtrent 15 % under fjoraarets. Specielt var hvalolje billigere, hvilket maa antages at skyldes overproduktion paa andre steder. Ved utgangen av aaret stod priserne i yen 7.00 à 7.50 pr. picul med tendens til at falde.

Av *fyrstikker* exportertes der i 1908 for yen 9 468 602, eller omtrent det samme som i 1907. Exporten til Kina og Hongkong var litt større end i 1907, men betydelig mindre end i 1906. Til Straits Settlements og Britisk Indien var der en sterk avtagen. I 1906 var exporten til disse steder henholdsvis yen 1 288 491 og yen 833 042, i 1908 yen 853 196 og yen 621 878.

Fyrstikindustrien drives av en masse smaa fabrikker, særlig i Osaka, hvor der er 53, og i Kobe, hvor der er 82. De har i de senere aar hat store vanskeligheter, at kjæmpe med og i 1908 hadde i de nævnte to byer henholdsvis 15 og 20 fabrikker indstillet arbeidet. For to aar siden var der tale om sammenslutning og dannelse av en trust, og der sagdes, at saken var i orden, men det er dog ikke blit til noget. Mens i andre brancher av industrien sammenslutning av mindre fabrikker har fundet sted, synes det, som om det ikke vil gaa med fyrstikfabrikkerne, muligens fordi der er for mange av dem.

For parlamentet hadde et av de politiske partier iaar fremsat forslag om, at regjeringen skulde yde en exportpræmie av 5 % av værdien til fyrstikfabrikanter, der exporterte for mindst 5 mill. yen om aaret. I forslaget sagdes det, at hvis intet gjordes for at hjælpe fyrstikexporten, vilde den snart ganske ophøre. Ingen fabrik exporterer for 5 mill. yen eller kan gjøre det, saa det har vel været meningen, at om en saadan præmie ydedes, skulde en sammenslutning komme istand. Forslaget forkastedes, og det er vel ikke tænkelig, at staten nogensinde vil gi fyrstikfabrikanterne en understøttelse av 1 mill. kroner om aaret.

Høstutsigterne i Sydrusland.

Indberetning fra generalkonsnl *Ingv. Thorsen,* St. Petersburg.

Ifølge officielle indberetninger stillet høstutsigterne i Sydrusland sig pr. 10. juli som følger:

Vinterhvete lover en god middelshøst. Ikketilfredsstillende er utsigterne i nogle dele av Dongebetet.

Sommerhvete: god middelshøst.

Rug: ikke over middels, i Nord- og Central-Rusland for det meste ikke tilfredsstillende, i syd noget bedre.

Byg: god middelshøst.

Havre: gjennemgaaende god middelshøst.

Siden ovennævnte dato har imidlertid høstutsigterne saavel i Sydvestrusland som i Asowgebetet paa grund av de gunstige veirbetingelser bedret sig. Overalt er indhøstningen i fuld gang.

Mais: Hitindtil var utsikterne gode, men sæden har i indberetningsuken lidt adskillig av regnmangel.

Daarlig høhøst i England.

Generalkonsul *P. Ottesen,* London, har meddelt, at efter de nu foreliggende indberetninger fra de forskjellige dele av landet maa høhøsten i Storbritannien betragtes som daarlig, saavel hvad kvantitet som kvalitet angaar. Indhøstningen har for det meste foregaat under meget ugunstige veirforhold. Priserne paa hø i London har dog ikke steget synderlig i den sidste tid, og der noteres nu for:

«Best Hay» . . .	75/—	à 84/—
«Useful»	50/—	» 75/—
«Prime Clover» .	75/—	» 85/—
«Best Mixture» .	75/—	» 85/—
«Second class» .	60/—	» 75/—

Som i sin tid indberettet har indførsel til Storbritannien av hø været forbudt fra andre europæiske lande end de tre skandinaviske riker. For de Forenede Staters vedkommende er forbudet mot høimport nylig blit ophævet.

Skibsfarten mellem Frankrike og Algier og Frankrike og Corsica.

Legationen i Paris har indberettet, at det franske senat nu har vedtat det tidligere omskrevne, av deputeretkammeret allerede vedtagne lovforslag, hvorved den franske regjering bemyndiges til i visse exceptionelle tilfælde ved særskilt dekret at suspendere de lovbestemmelser, der sikrer det franske flag monopol paa trafikken mellem Frankrike og Algier og mellem Frankrike og Corsica.

Forslaget er derefter sanktioneret og blit lov.

Trælastmarkedet i London.

Generalkonsul *P. Ottesen,* London, har indberettet følgende:

Det glæder mig at kunne meddele, at markedets karakter stadig antar fastere former. Priserne er faste til ca. £ 9.0.0 for 7/8 × 6 «unsorted red», og det er ikke udelukket, at denne dimension let kan komme op i £ 9.5.0. Skulde den svenske lock-out lede til almindelig streik av nogen varighet, vil dette selvfølgelig i høi grad influere paa markedet.

Ved juli maaneds begyndelse utgjorde beholdningerne i dokkerne av «prepared boards»:

1909.	1908.	1907.
5 018 000 stkr.	6 083 000 stkr.	5 334 000 stkr.

Leveringerne fra dokkerne av «prepared boards» i aarets første 6 maaneder utgjorde:

		Stkr.	Kubikmaal.
	1909	5 765 000	17 880 P. S. H.
	1908	6 195 000	20 004 P. S. H.
	1907	6 467 000	21 391 P. S. H.
derav i juni	1909	847 000	2 634 P. S. H.
	1908	905 000	2 931 P. S. H.
	1907	1 029 000	3 427 P. S. H.

Saavidt jeg har kunnet bringe i erfaring, har tilførslerne i juli neppe været betydelige.

KONSULATBERETNINGER

UTGIT AV UTENRIKSDEPARTEMENTET MED BISTAND AV NORGES OPLYSNINGS-KONTOR FOR NÆRINGSVEIENE

Nr. 33. | Ukeutgaven. | 14. august 1909.

«Konsulatberetninger» utkommer i to utgaver, en ukeutgave og en maanedsutgave. Kan bestilles ved alle postanstalter, i Kristiania i «Farmand»s expedition, Toldbodgt. 31. Abonnementspris for uke- og maanedsutgaven tilsammen kr. 3.00 pr. aar og for utenbysboende porto 20 øre.

Henvendelser til norske legationer eller konsuler bør adresseres, ikke til embedets chef eller personale, men til selve legationen eller konsulatet paa stedet.

Indhold:

	Side		Side
Kubas import. Handelsomsætningen med Norge	129	Ruslands utenrikshandel i 1908	131
Automatrestauranter i Stockholm	130	Forandring i de amerikanske tonnageavgifter	131
Advarsel mot usolide befragtere i Bordeaux	130	Zinkmalmexporten til Tyskland	132
Frihavn i Libau	130	Skibes ansvar for smugling i franske havne	132
Indførslen av landbruksprodukter fra Danmark	131	Returlast fra Bruges	132
Høstutsigterne i Rusland	131	Forslag om toldnedsættelse i de Forenede Stater paa varer indførte i amerikanske skibe	132
Utsigterne for bomuldshøsten i Rusland	131		

Kubas import. Handelsomsætningen med Norge.

(Forts. fra foreg. nr.)

Handelen med Norge. I de foregaaende to tabeller er der git opgave over importen fra Norge, hvor en saadan har fundet sted. For bedre oversigts skyld hitsættes nedenfor en særskilt tabel over importen til Kuba fra Norge i de samme to aar, alene med utelatelse av endel poster, som er rent uvæsentlige og tilfældige. Tallene er ikke forkortet til tusener, som i de tidligere tabeller.

Import fra Norge.		1906.		1907.	
		Mængde.	Værdi.	Mængde.	Værdi.
Diverse toldfri varer (mursten, uglaseret ?). Se ovenfor	kg.	70 000	2 900	—	—
Naturlig sten, ikke til bygningsbruk, eller marmor.	»	—	—	807 776	11 100
Cement	fater	27	36	270	278
Flasker	kg.	—	—	2 660	184
Forskjellige metalvarer	»	—	—	3 105	323
Levertran	»	10 962	1 484	—	—
Tougverk og snører	»	—	—	449	113
Emballage: kasser	»	273 471	5 325	353 086	6 929
do. fater etc.	»	7 310	584	670	50
Dampskibe (et)	tons	—	—	101	13 000
«Bacalao» (klipfisk)	kg.	2 651 519	378 830	3 082 637	457 024
Makrel	»	—	—	3 547	263
Laks i blikæsker	»	598	143	—	—
Sardiner i do.	»	—	—	1 000	254
Kondenseret melk	»	8 211	959	87 895	10 753
Smør (Sverige og Norge)	»	1 619	776	—	—
Øl paa flasker	dusin	—	—	160	238
Øl paa anden emballage	gallons			221	147
Oleomargarin	kg.	—	—	526	105
Andre varer, ikke særskilt nævnte i tarifen	»	100	15	9 740	1 180
Forskjellige varer i smaa kvanta (tilfældig import)	»	216	15	2 395	370
Do. do.	gallons	—	—	144	96
	Samlet værdi		$ 391 067		$ 502 407
	Derav klipfisk		» 378 830		» 457 024
	Andre varer		$ 12 237		$ 45 383
Export til Norge.					
Trælast (ikke ceder og mahogny)	kub.fot	—	—	50 000	3 000
Cigarer	stkr.	4 500	241	46 850	2 501
NB. For 1906 opføres desuten til «Sverige og Norge» 15 500 stkr., antagelig for den første halvdel av aaret. Herav anslaaes en halvdel paa Norge med		7 700	807		
	Samlet værdi		$ 1 048		$ 5 501

Der kan ikke være nogen tvil om, at der importeres betydelig mere fra Norge, end denne tabel utviser, kun at det gaar i andre landes navn, særlig vel Tysklands og Englands. Mottagerne her er visselig litet nøiagtige med de opgaver over oprindelseslandet, som de gir toldboden. Men paa den anden side er det like utvilsomt, at vi kjøper langt mere kubanske varer, end tabellen over «Export til Norge» utviser, sikkert nok det mangedobbelte, kun at denne export finder sted over Hamburg og gjennem tyske huse.

Selv dette tat rikelig i betragtning er der dog en altfor liten export til Kuba av forskjellige artikler, som vi producerer. Jeg henviser exempelvis til nogle av de toldfri artikler (se tabellen i forrige nr.). Disse byder den fordel, at de Forenede Stater ikke har nogen anden fordel likeoverfor den europæiske konkurrence end den, som ligger i den kortere avstand, den billigere telegramtaxt etc. For de toldpligtige varers vedkommende, som produceres i Staterne, er konkurrencen vanskeligere paa grund av den betydelige toldlettelse, som er indrømmet dem ved gjensidighetstraktaten. Men det fremgaar av tabellens opgaver over de lande, fra hvilke forskjellige artikler importeres (se forrige nr.), at Europa endnu ikke paa nogen maate er utelukket fra det kubanske marked. Kun er det ingenlunde let at komme ind her. Dels er Staternes konkurrence vanskelig at kjæmpe mot, dels er befolkningen meget konservativ i sine vaner, og denne konservatisme maa selvfølgelig deles av importørerne.

Det vil derfor i de sjeldneste tilfælde lykkes at faa en ny vare eller et nyt merke ind uten anvendelse av adskillig arbeide og penge. Og oftest tror jeg ikke, at man vil kunne faa forretninger av nogen betydning istand, uten at man enten sender en repræsentant over, eller faar forbindelse med en agent her, som utstyres rikelig med prøver.

Jeg anfører dette i anledning av, at mange forretningsmænd hjemme — efter de mottagne forespørsler at dømme — anser det herværende marked for at være litet optat og let at komme ind paa. Dette er ingenlunde tilfældet — tvertimot.

Av toldpligtige varer, som muligens kunde bli gjenstand for export fra Norge — eller for øket export —, nævner jeg exempelvis følgende:

Marmor, fliser og trappetrin. Ølflasker til et par store bryggerier. Stentøi og porcelæn. Forskjellige jernvarer, beslag, spiker etc. Tran, som sammen med forskjellige emulsioner anvendes endel til medicinsk bruk. Emulsionerne synes dog at foretrækkes og averteres energisk. Papir og pap, simplere sorter. Trælast samt færdige huse og kassebord etc. Lær til skotøi, av hvilket der arbeides en hel del. Hermetik av alle slags, som dog ikke er let at indarbeide. Norske sardiner faaes nu i enkelte butikker, men brukes mest av de fremmede. Da de er billigere end de franske, er der muligens mindre fortjeneste paa dem, saa kjøbmændene heller sælger de andre. Kondenseret melk (hvorom er sendt en særlig rapport, hvortil henvises). Fyrstikker frembyder den vanskelighet, at æskerne enkeltvis maa forsynes med stempelmerke.

Av varer, som kunde tænkes at bli gjenstand for import til Norge — foruten sukker og tobak —, nævner jeg særlig huder, kakao, billige svampe, haarde træsorter, som dog mest skibes fra sydkysten i seilskibe, voks og rum, av hvilken sidste vare gode sorter forekommer.

Automatrestauranter i Stockholm.

Chargé d'affaires *Erik Colban,* Stockholm, har henledet opmerksomheten paa, at automatrestaurationerne i Stockholm — i motsætning til, hvad der antages at ha været tilfældet i Kristiania — gjennemgaaende er gode forretninger. Der findes for tiden i Stockholm antagelig mellem 20 og 30 saadanne.

Aarsaken til, at automaterne i Stockholm gaar saa godt, antages at ligge deri, at man der fra første stund av har lagt anpaa at gjøre dem til matrestauranter, hvor middelstanden for en meget billig pris kan faa en vel tillavet og velsmakende mat (NB. varm mat). Desuten kan man faa smørrebrød, kaker, dessert o. s. v. Men hovedvegten er øiensynlig lagt paa den mere bastante kost.

Legationen i Stockholm staar gjerne til tjeneste med at indhendte detaljerede oplysninger om Stockholmsautomaterne.

Advarsel mot usolide befragtere i Bordeaux.

Konsul *H. Hartmann,* Bordeaux, meddeler, at det i den senere tid er forekommet, at norske fartøier befragtet derfra med stykgods til Martinique og Guadelupe er kommet i store vanskeligheter og har lidt betydelige tap paa grund av befragternes manglende soliditet. Konsulen kan derfor ikke noksom tilraade norske skibsredere, før saadanne befragtninger avsluttes, at indhente nøiagtige oplysninger om vedkommende befragter. Konsulen staar paa anmodning gjerne til disposition med at skaffe oplysninger tilveie.

Frihavn i Libau.

Generalkonsul *Ingv. Thorsen,* St. Petersburg, har meddelt følgende:

Som jeg allerede tidligere har hat anledning til at indberette, er der planer oppe om at anlægge en frihavn i Libau.

«Oprettelsen av en saadan frihavn», skriver «Gol. Mosk.», «vilde være av stor betydning, saa meget mere som Libau saa at sige er den eneste Østersjøhavn, der er isfri hele aaret rundt. I sammenligning med de vesteuropæiske havne er Libaus geografiske beliggenhet yderst fordelagtig, idet en frihavn i Libau ikke blot vil kunne opta de transatlantiske varer, der er bestemt til de russiske og finske havne, men ogsaa til enkelte tyske havne som Memel, Königsberg, Danzig samt de nordlige svenske havne inkl. Stockholm. Fragtsatserne fra New York til Libau og Hamburg er nogenlunde de samme, hvorimot transporten av vararerne fra Libau til Stockholm, Memel, Königsberg, Danzig, Reval, Riga og de finske havne er langt billigere fra Libau end fra Hamburg.

For tiden utnytter ikke Rusland disse fordele; hvert aar indføres til Østersjøhavnene fra de utenlandske frihavne for mere end 128 millioner rubler transatlantiske varer. For disse varer betaler Rusland ca. 15 millioner rubler for meget, idet en betydelig del av vararerne paa grund av toldformaliteter sendes til de utenlandske frihavne for der at ompakkes og sorteres, inden de videreexpederes til Østersjøhavnene. Selvfølgelig opstaar herigjennem betydelige omkostninger, der bæres av kjøperne, hvorimot disse gjennem oprettelsen av en frihavn i Libau i det mindste vilde spare ca. 12 millioner rubler pr. aar. Som følge herav vilde vararerne bli billigere, forbruket stige og statens toldindtægter likeledes forøkes».

Oprettelsen av en saadan frihavn vilde efter bladets mening sandsynligvis foraarsake en reduktion av fragtsatserne fra Østersjøen, idet de store oceandampskibe, der jo da vilde ankomme saa meget oftere, vilde lægge beslag paa en hel del returfragter, likesom paa den anden side exporten, særlig av korn, herigjennem vilde ophjælpes.

Indførslen av landbruksprodukter fra Danmark.

Utførslen av landbruksprodukter fra Danmark til Norge i juni maaned 1909 utgjorde ifølge indberetning fra generalkonsul *Carl Norstrand,* Kjøbenhavn:

54 tdr. saltet flesk, 73 tdr. saltet kjød, 105 750 kg. okse- og kalvekjød, 1 000 kg. ferskt faarekjød, 21 300 kg. svineprodukter etc., 102 stkr. levende hornkvæg, 100 kg. pølser og 10 hester.

Nævnte partier ferskt kjød og flesk er utført saaledes:

601 okse-, 64 kalve- og 38 faarekropper.

Høstutsigterne i Rusland.

Indberetning fra generalkonsul *Ingv. Thorsen,* St. Petersburg.

Det russiske indredepartement har fra de resp. embedsmænd mottat følgende indberetninger over sædens stilling den 1./14. juli d. a.:

Vinterkorn: I sammenligning med 1./14. juni d. a. er utsigterne ikke i noget guvernement blit synderlig daarligere. Tvertimot er utsigterne enten uforandret, eller de har, saaledes som det er tilfældet i de fleste guvernementer, bedret sig.

Sommerkorn: Naar man sammenligner sommerkornets stilling pr. 1./14. juli med sammes stilling pr. 1./14. juni finder man en ganske ubetydelig tilbakegang i guvernementerne Grodno og Kalisch, hvor utsigterne dog allikevel er tilfredsstillende. I de øvrige guvernementer er utsigterne enten uforandret eller har bedret sig. Sammenligner man utsigterne dette aar med fjoraaret viser det sig, at utsigterne iaar er bedre.

Daarligere er sommerkornets stilling i sammenligning med fjoraaret kun i guvernementerne St. Petersburg, Estland og Lifland, hvor kornet ifjor stod tilfredsstillende, iaar derimot ikke tilfredsstillende.

Utsigterne for bomuldshøsten i Rusland.

Generalkonsul *Ingv. Thorsen,* St. Petersburg, har indberettet følgende:

Veirbetingelserne i Turkestan har i de forløpne maaneder været ret gunstige for bomuldssæden. I juni kom der i forskjellige dele av Centralasien enkelte regnskure — noget, som er usedvanlig for Turkestan. Ifølge «Torg. Prom. Gas.» faldt der mest regn i Transkaspigebetet, hvor et skybrudd, der slog ned den 30. juni, muligens kan virke ugunstig paa planterne. — Noget daarlig staar sæden i kredsen Djisak, hvor der mot slutten av juni faldt saa meget regn, at planterne led derunder. I Ferghanagebetet er der ogsaa faldt adskillig regn, der dog ikke har hat nogen ødelæggende virkning paa sæden, men kun forsinket blomstringen. Blomstringen begyndte i Namangebetet i den første halvdel av mai, og ifølge de indløpne meddelelser fortsættes samme under ret gunstige veirbetingelser. Utsigterne for bomuldshøsten i Ferghana er betydelig bedre end ifjor; saaledes foregaar ogsaa utviklingen iaar langt hurtigere.

Ruslands utenrikshandel i 1908.

Indberetning fra generalkonsul *Ingv. Thorsen,* St. Petersburg.

Det russiske toldministeriums statistiske avdeling har offentliggjort en oversigt over det europæiske Ruslands utenrikshandel i aaret 1908, ifølge hvilken landets samlede handel over den europæiske- og Sortehavsgrænsen samt over Finland androg til 1 685.3 millioner rubler, hvorav 938 millioner rubler falder paa utførslen og 747.3 millioner rubler paa indførslen. Sammenlignet med aaret 1907 er exporten gaat ned med 5.4 %, importen derimot steget med 6.5 %. Værdien av exporten er i sammenligning med gjennemsnitsværdien i 1903—1907 reduceret med 4.6 %, saaledes er exporten av levnetsmidler reduceret med 15.3 %, hvorimot exporten av fabrikater er steget med 6.1 %, likeledes av levende dyr med 14.6 % og av raamaterialer med 13.3 %. Sammenlignet med aaret 1907 er avsætningen av levnetsmidler gaat tilbake med 7.6 % og av raamaterialer med 3.4 %, medens exporten av levende dyr er steget med 2.3 % og av fabrikata med 5.9 %.

Sammenlignet med den foregaaende femaarsperiode opviser exporten av følgende artikler særlig reduktion: Korn (byg og mais undtat), næper, tørrede bær og frugter, egg, fisk, huder, røkede varer, børster, silkekokoner, silkeavfald, raauld, manganmalm, humle, levende vildt, gummifabrikata, linfabrikata, uld- og bomuldsvarer.

Exporten av følgende varer er derimot steget: Byg, mais, bønner, smør, sukker, sirup, tobak, spiritus, trælast, linfrø, græsfrø, oljekaker, lin, jernmalm, støpejern, jern, staal, platina, planteolje, svin, heste, jern- og staalfabrikata.

Reduktionen i exporten av korn, der tok sin begyndelse i aaret 1906 og særlig gjorde sig merkbar i det forløpne aar, er en følge av de sidste aars daarlige høstutbytte i hvete, rug og havre.

Værdien av importen androg, som allerede tidligere opgit, til 747,3 millioner rubler, hvilket i sammenligning med 1907 viser en opgang av 45.8 millioner rubler, eller 6.5 %, eller sammenlignet med gjennemsnittet i 1903—1907 en stigning av 133.4 millioner rubler, eller 21.7 %.

Importen av levnetsmidler har siden 1903 stadig befundet sig i stigning og var i aaret 1908 23.9 % høiere end gjennemsnitstallet i 1903—1907. Sammenlignet med nævnte femaarsperiode er importen av raamaterialer steget med 20 %, av fabrikata med 23.8 % og av levende dyr med 12.7 %. Sammenlignet med 1907 steg importen av levnetsmidler med 31.3 %, av raamaterialer med 8.2 %, av levende dyr med 31.3 % og av fabrikata med 5 %.

Forandring i de amerikanske tonnageavgifter.

Under det amerikanske senats behandling av det nye toldtarifforslag vedtoges enstemmig et av senator Frye fremsat forslag om ændring i tonnageavgift for skibe, kommende til amerikanske havne fra havne og lastepladse i Nordamerika, Centralamerika, de Vestindiske Øer, Bahamaøerne, Bermudaøerne og den del av Sydamerikas kyst, der ligger ved det Karaibiske Hav. Forslaget gik ut paa at nedsætte den nuværende avgift, der utgjør 3 cents pr. ton for hvert anløp, dog ikke mere end 15 cents pr. ton i et aar, til 2 cents pr. ton for hvert anløp med en maximalsats av 10 cents pr. ton i et aar. Nedsættelsen utgjør saaledes 33 procent.

I det amerikanske budgetaar 1907/1908 blev der av norske skibe, der erlagde tonnageavgift efter 3 cents pr. ton, betalt ialt doll. 29 312.04. Efter Fryes forslag skulde der saaledes paa grundlag av avgifterne i 1907/1908 paaregnes en besparelse av henimot 10 000 dollars for den norske skibsfart.

Derimot er der ikke foreslaat nogen forandring i den nuværende tonnageavgift for skibe kommende fra andre end de ovennævnte fremmede havne. Denne avgift utgjør 6 cents pr. ton pr. anløp med en maximalsats av 30 cents pr. ton i et aar.

Paa den anden side vedtoges samtidig et andet forslag av senator Frye, gaaende ut paa at ophæve den den amerikanske præsident nu tilliggende ret til under forutsætning av gjensidighet at frita skibe, kommende fra fremmede havne, for tonnage- og fyravgift. Ved kundgjørelser, utstedt av præsidenten til forskjellige tider, nyter nu skibe (uanset nationalitet) tonnageavgiftsfrihet i de Forenede Stater, naar de kommer fra følgende havne, øer og lande: Øen Montserrat i Vestindien, Ontario, Greytown i Nicaragua, Bocas del Toro i Columbia, Holland, Hollandsk Ostindien, Guadelupe, Kjøbenhavn og Panama. Denne avgiftsfrihet vil saaledes bortfalde, hvis senatets beslutning blir lov.

Zinkmalmexporten til Tyskland.

I anledning av en forestaaende mulig forøkelse av exporten av zinkmalm fra Norge til Tyskland har chargé d'affaires *M. Lie*, Berlin, indberettet følgende:

Zinkerts — heri indbefattet zinkblende — er ved indførsel til Tyskland toldfri (Waarenverzeichnis zum Zolltarif nr. 237) — hvilken toldfrihet er traktatbunden gjennem den tysk-italienske og den tysk-østerriksk-ungarske handelstraktat. Ogsaa raa zink og zinklegeringer er ved indførsel til Tyskland toldfri (Waarenverzeichnis nr. 855) — hvilken toldfrihet er traktatbunden gjennem den tysk-belgiske handelstraktat.

Ifølge den tyske officielle statistik indførtes til Tyskland i 1908 av zinkerts 199 840 tons, hvorav fra Australien 63 615 tons, Spanien 29 411 tons, Østerrike-Ungarn 20 062 tons, Amerikas Forenede Stater 14 604 tons, Italien 11 967 tons, Belgien 11 804 tons, Algier 12 471 tons, Tyrkiet 16 409 tons og Sverige 6 286 tons.

Skibes ansvar for smugling i franske havne.

Konsul *Halfdan Hartmann,* Bordeaux, har meddelt følgende:

Der forefaldt i 1908 i Bordeaux et tilfælde av smugling paa norsk fartøi, hvor føreren maatte erlægge et betydelig mulktbeløp til toldkammeret. Da fartøiet ifølge fransk lov holdes ansvarlig for mulkten for smugling, og da besætningen som oftest saagodtsom intet har tilgode, vilde det være ønskelig, om saken blev bekjendt, for at førerne ved yderligere skjærpet kontrol kunde undgaa smugling paa sine skibe.

Returlast fra Bruges.

Vicekonsul *Ch. Serweytens,* Bruges, bemerker, at de norske seilskibe, der bringer trælast til Bruges, som regel returnerer i ballast, skjønt de formentlig burde kunne medta *kulbriketter,* som i stor skala tilvirkes i Zeebrugge.

Forslag om toldnedsættelse i de Forenede Stater paa varer indførte i amerikanske skibe.

Chargé d'affaires *O. Skybak,* Washington, har meddelt følgende:

Som tegn paa den store interesse, hvormed den amerikanske skibsfart omfattes i indflydelsesrike kredse hertillands, maa betragtes et forslag, som senator Elkins fra West Virginia (altsaa en indlandsstat) den 25. f. m. fremlagde i senatet til ændring av toldlovforslaget, og hvorved der skulde tilstaaes en nedsættelse av 5 % i den ved lov foreskrevne told paa alle slags varer og artikler, som indføres i amerikanske skibe.

Til fordel for sit forslag paaberaapte senatoren sig, at den amerikanske skibsfart i republikkens første tid, som en følge av vedtagelsen av James Madisons forslag om en tillægstold av 10 % ad valorem paa alle varer, der indførtes i andre nationers skibe, blomstret i over 50 aar, saa at man drev det til at transportere like til 92 % av alle handelsvarer i amerikanske skibe.

«Siden man i 1815 opgav differentialtold ved at tilstaa England «free trade» med hensyn til skibsfart, har vi,» uttaler senatoren, «i virkeligheten ikke gjort noget for at opmuntre vor skibsfart, og følgen herav er, at av de 50 000 000 tons, som er beskjæftiget med vor vareførsel, er blot 7 000 000 amerikansk og hele 43 000 000 fremmed tonnage; vi transporterer saaledes selv blot 7 à 8 % av vore varer og utlændingerne ca. 93 %. Vi betaler nu aarlig doll. 200 000 000 til fremmede skibsredere, og dette er den største skat, som det amerikanske folk betaler.

De fremmede traktater, som de Forenede Stater har med utlandet, er blit paaberaapt som en hindring mot at indføre differentialtold. Disse traktater, hvorav flere er næsten et hundrede aar gamle, har altid været til skade for de Forenede Stater og har hindret vor handelsflaates opkomst og i en viss grad vor handel og har blot været til nytte for de fremmede magter.»

Senator Root fra New York, der indtil nylig var statssekretær, indvendte likeoverfor herr Elkins, at hans forslag vilde medføre en forandring i de Forenede Staters politik og en tilbakevenden til den politik, som man fulgte i den første del av forrige aarhundrede, og som var blit opgit. Det vilde efter herr Roots mening maaske medføre ophøret eller sandsynligvis krænkelsen av en række av traktater. Det burde derfor først bli behandlet efter modne overlægninger og diskussion og overlatt til kongressen derefter at forandre politik, dersom den skulde komme til den slutning, at de fordele, som vilde tapes ved at opsige en række av traktater, vilde bli mindre end de fordele, som vilde vindes.

Herr Elkins svarte hertil, at han ikke trodde, at det vilde bli forbundet med nogen vanskelighet at bringe traktaterne til ophør. Saadanne traktater var, sagde han, bragt til ophør mellem europæiske lande, og de skulde ikke staa i veien for opkomsten av den amerikanske handelsflaate.

Finanskomiteens formand, herr Aldrich, uttalte derpaa, at komitéen ikke vilde godkjende herr Elkins' ændringsforslag, hvorpaa denne likeoverfor senator Root bemerket, at han hadde til hensigt under næste session av denne kongres at fremlægge for senatet til oversendelse til dets handelskomité et forslag, der vilde komme til at indeholde de væsentlige bestemmelser i hans nuværende forslag.

CENTRALTRYKKERIET — KRISTIANIA

KONSULATBERETNINGER

UTGIT AV UTENRIKSDEPARTEMENTET MED BISTAND AV NORGES OPLYSNINGS-KONTOR FOR NÆRINGSVEIENE

Nr. 34. | Ukeutgaven. | 21. august 1909.

«Konsulatberetninger» utkommer i to utgaver, en ukeutgave og en maanedsutgave. Kan bestilles ved alle postanstalter, i Kristiania i «Farmand»s expedition, Toldbodgt. 31. Abonnementspris for uke- og maanedsutgaven tilsammen kr. 3.00 pr. aar og for utenbysboende porto 20 øre.

Henvendelser til norske legationer eller konsuler bør adresseres, ikke til embedets chef eller personale, men til selve legationen eller konsulatet paa stedet.

Indhold:

	Side
Markedet for papir i det sydøstlige Asien	133
De skotske fiskerier	134
Skibsfarten paa Storbritannien og Irland	134
Isimporten til Storbritannien og Irland	134
Fragtmarkedet i det sydøstlige Asien og fremtidsutsigterne for dette	135
Skibsbygning i Østasien	135
Russisk-svensk sportsutstilling i St. Petersburg	135
Uheldige certepartiklausuler	136
Bomuldsmarkedet i de Forenede Stater	136
«Konsulatberetninger»s maanedsutgave	136

Markedet for papir i det sydøstlige Asien.

Vicekonsul *Jørgen Eitzen,* Hongkong, har meddelt følgende:

En av de betydeligste exportartikler fra Norge til Kina er papir. Hvor stor denne export er, lar sig desværre ikke engang tilnærmelsesvis opgi, da størsteparten av det norske papir sælges over England og Tyskland og derved kommer ind under opgaverne fra disse lande. Imidlertid er det et faktum, som med tilfredshet har kunnet konstateres, at exporten av norsk papir til Kina i de senere aar har tiltat betydelig, og at den nu har naadd et saavidt stort omfang, at den er blit en, omend liten, faktor herute.

Forbruket av papir i Kina er i forhold til dets størrelse og befolkning forholdsvis litet. Det har imidlertid i de senere aar tiltat ganske betydelig, og der er fremdeles et stadig voksende behov for papir herute — en naturlig følge av utviklingen paa de kulturelle og kommercielle omraader. Medens saaledes importen av papir til Kina i 1904 utgjorde omkr. 240 000 piculs, var den i 1906 steget til 410 000 piculs. I 1907 var importen noget mindre (365 000 piculs). Opgaverne for 1908 foreligger endnu ikke, men der er al grund til at anta, at disse viser en forøkelse av importen. Der importeres saaledes aarlig til Kina fra 25—30 000 tons papir, til en værdi av 8—10 millioner kr.

I konkurrencen om denne import deltar først og fremst de europæiske lande, hvoriblandt Østerrike-Ungarn og Tyskland indtar de første pladse. Sverige har ogsaa en betydelig export av papir til Østen, og store anstrengelser gjøres for at utvide dets marked herute. En enkelt svensk fabrik (Munkholmen) har saaledes netop i disse dage utsendt en egen representant (reisende) for dette øiemed. Ogsaa fra Amerika kommer der papir.

Et land, som særskilt maa nævnes blandt importlandene paa dette omraade, er Japan, hvis export av papir til Kina i de senere aar har vokset sterkt. Dets indførsel til Kina utgjør nu omkr. 1/4 av den samlede indførsel.

Foruten det papir, som Kina indfører, tilvirkes der ogsaa inden landet endel papir. Ved Shanghai findes der saaledes en større papirfabrik, likesom der ogsaa i det nordlige findes flere mindre fabrikker. I det sydlige Kina findes 2 mindre fabrikker, nemlig en i Hongkong, «The Aberdeen Paper Mill Co., Ltd.», og en i Canton, «Wing Yue Tong & Co.». Begge disse fabrikker eies og drives udelukkende av kinesere. Deres produktion er liten, og de anvender av raamaterialer kun kluter, ben og straa; derimot ikke træmasse.

Hovedmarkedet for det nordlige er Shanghai, Tientsin og Hankow, for det sydlige Canton og tildels Hongkong. I det sydlige er det hovedsagelig tyske firmaer, i hvis hænder papiromsætningen ligger.

Det er selvfølgelig mange forskjellige kvaliteter av papir, som indføres til Kina, fra det groveste indpakningspapir til det fineste skrivpapir, som benyttes av de i Kina bosatte europæere.

Der er et stadig stigende forbruk av avispapir i Kina. Den kinesiske presse er i sterk utvikling, og antallet av aviser økes stadig. Det papir, de kinesiske aviser anvender, avhænger tildels av vedkommende avis's størrelse og anseelse, idet de større aviser som regel anvender noget bedre kvaliteter. Men gjennemgaaende bruker de kinesiske aviser papirkvaliteter av billigste og simpleste sort. En stor del av avispapiret kommer fra Japan.

Et ganske betragtelig forbruk er der av papir til bruk for plakater, opslag, visitkort, fyrverkerisaker o. s. v. Kineserne anvender til disse øiemed sedvanligvis en tynd og billig papirsort, som paa den ene side som regel bestrykes med en rød farve. For at det skal ansees som god vare og brukelig for kinesernes øiemed, maa papiret ikke ved bestrykningen bli flekket eller farven trænge igjennem til den anden side.

Selvfølgelig avhænger kvaliteterne meget av den anvendelse, der gjøres av papiret, idet der f. ex. til visitkort, skrivpapir o. s. v. ofte anvendes forholdsvis gode kvaliteter, medens der til ting, som f. ex. fyrverkerisaker og dekorative gjenstande av papir, hvorav der forfærdiges betydelige mængder herute, anvendes nogle tynde kvaliteter av aller billigste sort.

Det bør i denne forbindelse bemerkes, at kinesерne med hensyn til de papirsorter, som farves herute, foretar en meget nøiagtig undersøkelse av de leverede varers overensstemmelse med prøven, og at endog ganske ubetydelige uoverensstemmelser gir anledning til reklamationer.

Importen av skrivpapir til bruk for europæerne herute ligger saa godt som udelukkende i hænderne paa tyske og engelske firmaer. Dog burde det heller ikke paa dette omraade være umulig for andre lande at kunne opta konkurrencen. Forbruket av denne slags papir er imidlertid ikke særdeles stort herute.

Priserne paa de i Kina anvendte papirsorter vil tildels fremgaa av en liten prøvekollektion, som jeg har latt indsamle, og som samtidig hermed er oversendt Norges oplysningskontor for næringsveiene. Paa hver enkelt prøve er nemlig salgsprisen paaført tillikemed papirets vegt. Vegten er opgit i lbs. pr. ris à 480 ark.

De almindelige salgsvilkaar herute til kineserne er 3 eller 6 maaneders kredit, mot garanti av de europæiske firmaers kompradorer.

En av vicekonsulen meddelt opgave over kinesiske importører av papir er av departementet tilstillet Norges oplysningskontor for næringsveiene.

De skotske fiskerier.

Konsul *J. T. Salvesen*, Leith, har meddelt følgende opgave over de skotske fiskerier for maanederne januar—juli 1908 og 1909.

	Alle slags fisk.		Sild.		Hyse.		Torsk.	
	Mængde.	Værdi.	Mængde.	Værdi.	Mængde.	Værdi.	Mængde.	Værdi.
	Cwts.	£	Cwts.	£	Cwts.	£	Cwts.	£
1908	5 952 094	1 651 339	4 136 044	825 835	652 852	306 009	545 537	208 649
1909	4 596 704	1 645 973	2 787 728	865 880	581 451	282 812	598 913	206 229

Antallet av de til Aberdeen i løpet av juli maaned fra Færøerne og Island ankomne fiskefartøier var ubetydelig, likesom ogsaa kun et mindre kvantum fisk blev ilandbragt fra Hvitehavet. De trawlere, som gjorde ukentlige expeditioner hadde god fangst, særlig paa de nordlige og nordvestlige felter, men, som følge av de herskende lave priser, var salgssummen i nogle tilfælde ikke tilstrækkelig til at dække reisens utgifter. Firti fartøier laa oplagt i løpet av maaneden. De fartøier, som gik paa korte ture, hadde i regelen god fangst, der for størsteparten bestod av smaaflyndre. De fleste damplinebaater var beskjæftiget med helleflyndrefisket, som i løpet av maaneden var gjennemgaaende godt; fisken blev imidlertid avhændet til lave priser. De mindre linebaater ilandbragte en bedre fangst av hvitting, men resultatet av sildefisket var langt fra tilfredsstillende.

Der ankom til Aberdeen i løpet av juli maaned 888 trawldampskibe, 95 damplinebaater, 1 større seillinebaat, 374 mindre seillinebaater og 1814 sildegarnsbaater. Den ilandbragte fangst bestod hovedsakelig av:

Hyse	48 673	cwts.,	værdsat	til	£	19 763,	mot	59 890	cwts.	og	£	18 723 i juli 1908
Hvitting	5 941	»	»	»	-	2 027	»	5 565	»	»	-	1 422 - —»—
Torsk og lange	56 007	»	»	»	-	16 534	»	53 338	»	»	-	17 954 - —»—
Flyndre	5 710	»	»	»	-	7 299	»	4 633	»	»	-	8 834 - —»—
Fangsten og værdien utgjorde for:												
Trawlfartøierne	119 014	»	»	»	-	47 369	»	117 869	»	»	-	46 967 - —»—
Damp- og seillinebaatene. . .	18 597	»	»	»	-	10 374	»	29 173	»	»	-	14 412 - —»—
Andre linebaater	1 274	»	»	»	-	750	»	2 224	»	»	-	990 - —»—
Sildebaatene	135 221	»	»	»	-	46 366	»	143 741	»	»	-	28 938 - —»—

Fangsten pr. baat og prisen pr. cwt. utgjorde gjennemsnitlig for:

Trawlfartøierne	134	cwts.	à	7	s.	11½	d.,	mot	145,1	cwts.	à	7 s. 11½ d.	i juli 1908
Større linebaater	193	»		- 11	-	1¾	-	»	178,4	»		- 9 - 10½	- - —»—
Mindre do.	3,4	»		- 11	-	9¼	-	»	3,4	»		- 8 - 10	- - —»—
Sildebaatene	74,5	»		- 6	-	1¼	-	»	64	»		- 4 - ¼	- - —»—

Skibsfarten paa Storbritannien og Irland.

Fung. generalkonsul, vicekonsul *H. L. Brækstad*, London, har meddelt følgende opgave over drægtigheten av de i havne i Storbritannien og Irland *med last* ind- og utklarerede skibe i maanederne januar til juli d. a., sammenlignet med det tilsvarende tidsrum i 1908 og 1907:

	1909. Tons.	1908. Tons.	1907. Tons.
Indklarerede:	22 468 591	22 802 963	23 514 649
derav britiske	16 024 648	16 004 014	16 724 908
» norske	1 422 410	1 530 931	1 536 709
Utklarerede:	32 725 951	32 597 058	32 959 228
derav britiske	20 769 977	20 460 430	21 303 225
» norske	2 069 889	2 211 240	2 051 772

Isimporten til Storbritannien og Irland.

Fung. generalkonsul, vicekonsul *H. L. Brækstad*, London, har indberettet, at ifølge meddelelse fra det derværende toldkammer var kvantiteten og værdien av den til Storbritannien og Irland i løpet av juli maaned d. a. og i samme tidsrum de to næst foregaaende aar importerede is, der — med undtagelse av 90 tons i 1907 — udelukkende kom fra Norge, følgende:

	Kvantitet.	Værdi.
1909 . . .	48 488 tons.	£ 22 938
1908 . . .	64 055 »	» 32 100
1907 . . .	62 392 »	» 30 993

Fragtmarkedet i det sydøstlige Asien og fremtidsutsigterne for dette.

Indberetning fra vicekonsul *Jørgen Eitzen,* Hongkong.

Efterat der fra ut paa vaarsiden har været et litet opsving i fragtmarkedet herute, er dette nu — som vanlig paa denne tid av aaret — atter flaut med liten efterspørsel efter tonnage og til lave rater. Alle skibe synes dog at finde beskjæftigelse, da ingen ligger oplagt i Hongkong.

Saigon—Hongkong-markedet har i den senere tid ligget aldeles nede. Meget litet ris er nemlig iaar blit indført fra Indo-Kina til det sydlige Kina, hvor efterspørslen efter ris paa grund av en god høst har været forholdsvis ringe, og den lille indførsel har kunnet besørges av ruteskibene fra Siam, Indo-Kina og tildels fra Yangtszedistrikterne. Da imidlertid den sidste rishøst i Indo-Kina var ganske god, antages der endnu at være forholdsvis store beholdninger av ris i og omkring Saigon.

Markedet Saigon—Filippinernerne har ogsaa været meget rolig. Dog synes der nu at være mere efterspørsel efter tonnage for denne fart. De rater, som for øieblikket bydes, er 22—24 cents.

I Bangkok—Hongkong-farten er der nu saa mange ruteskibe, at disse vistnok er mere end tilstrækkelige til at dække behovet, saa der neppe vil bli plads for «outsiders» i denne fart.

Fragtmarkedet fra de nordlige distrikter (Newchwang—Dalny) til Hongkong—Canton er ogsaa rolig, og der er for tiden ikke efterspørsel efter tonnage utenfor de regulære baater.

Paa Java er sukkerhøsten netop avsluttet og antages at ha git et ganske godt utbytte. Der er allerede endel efterspørsel efter tonnage derfra, og slutninger har fundet sted til Hongkong til 24 cents. De norske kystkibe herute, som vistnok ansees for noget smaa for denne fart, pleier dog direkte at høste mindre fordel av Javamarkedet; men indirekte kommer det naturligvis ogsaa disse tilgode, derved at det optar endel tonnage.

I det forløpne halvaar er flere tyske og norske dampskibe gaat hjem. Dette i forbindelse med, at 7 av de større norske baater er blit befragtet for længere tid av et nystiftet selskap i Bangkok for rutefart, og derved tat ut av det aapne marked, antages at ha lettet dette sidste noget.

Imidlertid opveies de nævnte fordele noget derved, at flere af ruteselskapernes skibe i den sidste tid har konkurreret i det aapne marked og er blit sluttet for «outside»-forretninger.

Kursen paa dollaren er fremdeles lav — omkring 1 sh. 8¾ d. — og synes endnu ikke at ha nogen opadgaaende tendens.

Skibsbygning i Østasien.

Vicekonsul *Jørgen Eitzen,* Hongkong, har indberettet følgende:

Utenfor Japan findes der i hele Østasien ikke verksteder for bygning av virkelig sjøgaaende skibe.

I Kina bygges der vistnok i Hongkong og Shanghai ved derværende verksteder mindre flodbaater, lægtere og bugserbaater, men for bygning av større fartøier er verkstederne ikke indrettet.

I Siam findes et mindre verksted i Bangkok, hvor kun meget smaa skibe (steamlaunches og lægtere) bygges. Ordres for større lægtere og bugserbaater placeres som regel i Hongkong.

Ogsaa Filippinerne synes som regel at placere sine ordres for større bugserbaater og andre mindre fartøier i Hongkong, hvor bygningen — som gjennemgaaende er tilfældet i Østen — falder forholdsvis kostbar.

Av sjøgaaende fartøier har der saa godt som ikke været nyanskaffelser blandt de i Østen (utenfor Japan) hjemmehørende selskaper og privatpersoner, som driver skibsfart, idet disse næsten udelukkende har indkjøpt ældre skibe. Imidlertid synes det, som om de har fundet, at indkjøp av ældre skibe i længden blir mindre lønnende. Usandsynlig turde det derfor ikke være, at der i fremtiden mere og mere vil gaaes over til nyanskaffelser, som i saa tilfælde vistnok for den overveiende del vil gjøres i Europa.

Som det turde være bekjendt, er der i Bangkok for nylig stiftet et stort siamesisk-kinesisk selskap, The Chino-Siamese Mail Boat Co., Ltd., som har befragtet 7 norske dampskibe for 1 aar til fart mellem Bangkok og Hongkong. Det har gjentagne gange været paa tale, at dette selskap, som har en ganske stor aktiekapital, der er fastsat med bygning eller indkjøp av skibe for øie, skal bygge sine egne dampskibe. Jeg har nærmere undersøkt dette; men saavidt jeg har kunnet bringe i erfaring, vil selskapet vistnok vente med at bygge nogen tid, indtil det har mere erfaring for den nyoprettede linjes rentabilitet. Imidlertid fortælles der, at selskapet har til hensigt straks at bygge 2 skibe for Bangkok—Singaporeruten.

Jeg har trodd at burde henlede opmerksomheten paa det forannævnte selskap og dets mulige planer med hensyn til bygning av skibe. Norsk tonnage er jo ganske godt kjendt i Bangkok, og flere av typerne paa de norskbyggede skibe, som har gaat i fart der, er, saavidt jeg har forstaat, vel anskrevne.

I det hele tat tror jeg vistnok, det tør siges, at norsk tonnage, hvoriblandt en betydelig del er norsk bygget, er fordelagtig bekjendt i Østen. Det burde derfor ikke være umulig for norske verksteder at kunne konkurrere om nybygninger. Hittil har norske verksteder kun leveret hvalfangerbaater til Østen; men jeg tror nok, det turde være et forsøk værd om mulig at levere ogsaa andre fartøier til Østen.

Russisk-svensk sportsutstilling i St. Petersburg.

Indberetning fra chargé d'affaires *Finn Koren,* St. Petersburg.

I en nær fremtid skal der i St. Petersburg aapnes en russisk-svensk utstilling for fysisk utvikling og sport. I et centralt beliggende, for denslags foretagender særlig egnet lokale (den saakaldte Mikalsmanege) paagaar for tiden de nødvendige indredningsarbeider; bygningen forsynes bl. a. med et vældig amfiteater med tilhørende arena, hvor i forbindelse med utstillingen idrætskonkurrencer, gymnastikopvisninger m. m. skal finde sted. Man opbyder saavel paa russisk som paa svensk sportselskende hold alt for at gjøre utstillingen saa rikholdig og interessant som mulig. Der er ogsaa reserveret plads for en særskilt finsk avdeling.

Programmet for utstillingen falder i følgende avdelinger:

I. Ridning (militær og amatørridning).

II. Jagt og fiskeri.

III. Vandsport: Seiling, roning, svømning og leker i vandet.

IV. Vintersport: Skøiteløpning, skiløpning o. s. v.

V. Gymnastik og fysiske øvelser: a) for militære og i skolerne, b) i livet.

VI. Tung atletik.
VII. Let atletik: Leker. Lawntennis. Football. Kricket m. m. Krocket. Billard, kegler. Diskoskastning etc.
VIII. Fegtning og boxing.
IX. Turistvæsen.
X. Velocipedsport.

Desuten forefindes der endel biavdelinger for sportsliteratur og statistik samt for saker, der staar sportsomraadet mere eller mindre nær.

Utstillingen bestaar av to hovedavdelinger, den russiske med en finsk underavdeling og den svenske, hvilken sidste efter opgivende lover at bli meget repræsentativ. Saaledes skal hele det permanente idrætsmuseum i Stockholms idrætspark overføres til utstillingen. Hvad omfang angaar, berettes den svenske avdeling at ville bli omtrent dobbelt saa stor som den svenske sportsutstilling, der for nogen tid siden avholdtes i Berlin. Likesom denne sidste vil ogsaa den nu forestaaende utstilling fra svensk side bli tat i reklamens tjeneste for at vise, hvilke fordele Sverige byder utlændingerne som turistland. Saaledes oplyses store dele av de disponible vægflater at skulle bli prydet med forstørrede fotografier og landskapsbilleder fra Sveriges vakreste egne. Overhovedet synes man fra svensk side at anstrenge sig av al kraft for paa dette felt at gjøre indtryk paa det russiske publikum.

Uheldige certepartiklausuler.

Konst. generalkonsul *Waldemar Eckell,* Antwerpen, har meddelt følgende:

Som et bevis paa, hvad vore redere under de nuværende daarlige tider kan være nødt til at gaa med paa for overhovedet at faa en fragt, kan nævnes, at certepartiet for et norsk dampskib, der for nogle maaneder siden bragte zinkmalm hertil fra St. Louis du Rhone, blandt andet indeholdt, at utlosningen skulde finde sted paa en bestemt plads i Antwerpens dokker. Følgen var, at fartøiet maatte vente to døgn, indtil vedkommende plads blev ledig, uagtet anden plads i samme dok var ledig, hvor det var vanlig at losse malm.

Videre var stipuleret, at der skulde utlosses i gjennemsit 300 tons pr. dag. Men 360 tons pr. dag maatte utlosses, om losningen skulde kunne fuldføres inden den i Anwerpens havnereglement fastsatte tid, efter hvis utløp fartøiet ikke alene betaler en bod av 10 centimes pr. registerton pr. dag, men ogsaa kan bli beordret flyttet til hvilkensomhelst anden plads, som havnekapteinen maatte bestemme.

Følgende klausuler i certepartiet fortjener ogsaa at nævnes: «The lay-days for discharging to commence 24 hours after the steamer is free in berth and in every respect ready to discharge. The Charterers, however, have the option of commencing to load and discharge as soon as the Custom House and Sanitary regulations are complied with, but the time only to count after 24 hours as above». «Charterers to have the liberty to load and/or discharge on Sundays and holidays, such time not to count as lay-days».

Derimot lykkedes det rederen at faa utstrøket følgende klausul, der fandtes i den trykte certipartiblanket: «Despatch money at the rate of five pence per ton net register per day shall be paid on all time saved whether in loading or unloading and shall be payable in cash at the Port of Discharge on the quantity delivered».

Vore redere bør være opmerksomme paa, at de ikke gaar med paa en saadan klausul, der gjerne kan lede til, at det meste av fragten blir opslukt.

Bomuldsmarkedet i de Forenede Stater.

Indberetning fra kst. generalkonsul, vicekonsul *Thj. Klingenberg,* New York.

I en av landbruksdepartementet den 2. ds. offentliggjort rapport angives bomuldsveksttilstanden den 25. f. m. blot til 71.9 % av det normale, mot 74.6 % for en maaned siden, og mot en gjennemsnitlig veksttilstandsprocent ved samme tidspunkt for de sidste ti aar av 80.6 %.

Regjeringens rapport kom ikke overraskende, idet nedgang hadde været forutsagt i mange private rapporter. Den foraarsakede derfor heller ikke synderlig bevægelse paa børsen.

Priserne gik imidlertid selvsagt straks op, og der notertes saaledes her den 2. ds.:

for	august-	leverance	12.55	à 12.58	cents pr. pund.
»	september-	»	12.56	- 12.58	—»—
»	oktober-	»	12.60	- —	—»—
»	november-	»	12.60	- 12.62	—»—
»	december-	»	12.63	- 12.64	—»—
»	januar 1910-	»	12.62	- 12.63	—»—
»	februar »	»	12.62	- 12.64	—»—
»	mars »	»	12.65	- 12.66	—»—
»	april »	»	12.65	- 12.67	—»—
»	mai »	»	12.66	- 12.67	—»—

«Konsulatberetninger»s maanedsutgave.

Av maanedsutgaven er utkommet hefte nr. 5 (juli) 1909 med følgende indhold:

Frankrike. Aarsberetning for 1908 fra *legationen i Paris.*

Indhold: Skibsfart. Vinhøsten. Forretningsliv. Amiens: Ræker; tyttebær. Bordeaux: Skibsfart; fragter; vin; trælast; træmasse; sardiner; rogn; klipfisk; minetømmer. Brest: Skibsfart; trælast. Calais: Skibsfart; træmasse; trælast; is; brosten; export til Norge. Cherbourg: Skibsfart; import og export. Cognac: Import fra Norge. Douarnenez: Rognimport. Dunkerque: Skibsfart; træmasse; is; tran. Gravelines: Skibsfart; trælast; træmasse. Fécamp: Skibsfart; trælast. Havre: Skibsfart; mønstringsforretninger; havnearbeider; handel; import fra Norge; trælast; træmasse; hvalbarder; tran; hø; havre; is; øl; fiskekonserver; tørfisk; kaffe. La Rochelle: Import fra Norge. Lille: Brosten. Lorient: Skibsfart; trælast. Lyon: Markedet for norske varer. Marseille: Skibsfart; import og export; havneforhold. Nantes: Skibsfart; import og export. Nizza: Import; skibsfarten paa Nizza, Antibes, Cannes og Menton. Rouen: Skibsfart; import; havneforhold. Toulon: Import; export; skibsavgifter; havneforhold.

Belgien. Aarsberetning for 1908 fra *generalkonsulatet i Antwerpen.*

Indhold: Økonomiske forhold. Import og export. Handelsomsætningen med Norge. Skibsfart. Havneforhold. Sjøfartslovgivning. Pensions- og sykekasse for sjømænd. Hyrer. Det skandinaviske sjømandshjem. Kongo. Bruxelles: Utsigterne for avsætning av norske varer. Bruges: Skibsfart; import fra Norge. Charleroi: Industri. Gand: Skibsfart. Liège: Import. Louvain: Import av norske varer. Ostende: Import; export; skibsfart.

Hamburg. Aarsberetning for 1908 fra *generalkonsulatet i Hamburg.*

Indhold: Skibsfartens omfang. Konjunkturerne for skibsfarten i 1908. Skibsbygning. Rederivirksomhet. Nye dampskibslinjer. Sjøassurance. Keiser Wilhelm-kanalen. Lastelinjespørsmaalet. Foranstaltninger til ophjælp av seilskibsfarten. Mønstringsforretninger etc. Hyrer.

Guatemala. Aarsberetning for 1907 fra *konsulatet i Guatemala.*

Indhold: Import. Export. Skibsfart.

KONSULATBERETNINGER

UTGIT AV UTENRIKSDEPARTEMENTET MED BISTAND AV NORGES OPLYSNINGS-KONTOR FOR NÆRINGSVEIENE

Nr. 35. | Ukeutgaven. | 28. august 1909.

«Konsulatberetninger» utkommer i to utgaver, en ukeutgave og en maanedsutgave. Kan bestilles ved alle postanstalter, i Kristiania i «Farmand»s expedition, Toldbodgt. 31. Abonnementspris for uke- og maanedsutgaven tilsammen kr. 3.00 pr. aar og for utenbysboende porto 20 øre.

Henvendelser til norske legationer eller konsuler bør adresseres, ikke til embedets chef eller personale, men til selve legationen eller konsulatet paa stedet.

Indhold:

	Side
Tysklands konserveindustri	137
Sildemarkedet i Riga	138
Høstutsigterne og kornmarkedet i de Forenede Stater	139
Tegning av konnossementer over trælast i russiske Østersjøhavne	139
Spørsmaalet om utnyttelse av Ruslands vandfald	140
Oprettelse av frihavn i Nordkorea	140
Utdypning av Archangels havn	140
Statssubvention til skibsfarten paa Murmankysten	140
Indførslen av landbruksprodukter fra Danmark	140
Delvis forbud mot import av vaaben og ammunition til Finland	140

Tysklands konserveindustri.

Indberetning fra generalkonsul *B. Schuchardt*, Berlin.

Den tyske konserveindustri har, særlig hvad grønsaker og kjød angaar, i den sidste menneskealder utviklet sig meget sterkt. Grønsakekonserveindustrien beregnes aarlig at tilføre det tyske landbruk en indtægt av over 8 millioner mark og gjør det mulig for den tyske landbruker at skaffe sig et langt større utbytte av sin jord end ved dyrkning av hvete eller sukkerroer. Efter at ha gjennemgaat nogle vanskelige aar fra 1894 og utover til 1902, da det kom til en krise, synes denne industri, takket være de to foreninger «Verein deutscher Konservenfabrikanten» og «Verband deutscher Dörrgemüsefabrikanten»s bestræbelser atter at gaa en lysere fremtid imøte. Den efter kjødbesigtigelsesloven av 3. juli 1900 opstaaede nye tyske industri, daasekjødfabrikationen, er det lykkedes i faa aar at kunne levere de tidligere fra utlandet hentede kjødkonserver til forholdsvis billige priser og uten anvendelse av de nu forbudte konserveringssalter; dens produkter overtræffer for en stor del de utenlandske i smak. Fremstillingen og utbredelsen av kondenseret melk er tiltat meget i Tyskland, og en mulig forbindelse av fabrikationen av melkekonserver med fabrikationen av grønsakekonserver, hvorved denne kunde finde beskjæftigelse utenfor sæsonen, vil kanske kunne føre til en endnu betydelig større utvikling.

Den tyske konserveindustri er fornemmelig henvist til at finde sin avsætning inden landet, da exporten til utlandet, som kun utgjør omkring en sjettedel av produktionen, er vanskeliggjort ved de høie toldsatser i de fleste lande og for grønsakekonservernes vedkommende av den franske konkurrence; til de tyske kolonier og tropiske lande overhovedet exporteres dog adskillig.

Tysklands samlede utførsel av konserver var i 1908 ca. 3 740 tons til en værdi av ca. 5 556 000 mark, hvorav ca. 400 tons til de Forenede Stater, 200 tons til Storbritannien, 180 tons til Sverige, 160 tons til Schweiz, 140 tons til Rusland, 100 tons til Belgien og Frankrike hver, ca. 700 tons til de tyske kolonier etc.

Konserver av grønsaker. Der maa skjelnes mellem de to forskjellige sorter:

1. De i hermetiske blik- eller glasdaaser med vand indkokte grønsaker;
2. tørrede eller, som de almindelig kaldes, preserverede grønsaker.

Forbruket av konserver av grønsaker har i Tyskland stadig tiltat, og det er de tyske fabrikanters maal at fremstille nedlagte og tørrede grønsaker saa billig, at det kan bli et folkeernæringsmiddel; det viser sig ogsaa, at konserverede grønsaker nu kan leveres omtrent likesaa billig som friske grønsaker. Engrospriserne for grønsakekonserver var i 1905 pr. kg. følgende:

Stangasparges fra mk. 1.20—1.65, snitasparges fra 0.90—1.15, erter fra 0.50—1.00, snitte-brækkebønner fra 0.25—0.35. Paa disse priser gives omtrent 5—10 % rabat, og større bestillinger leveres desuten franko og inklusive kasser.

Hovedproduktionsgebetet for den tyske grønsakekonserveindustri er Braunschweig, hvor der i 1907 fandtes ikke mindre end 42 fabrikker. De fleste av disse fabrikker benytter kun følgende tre slags grønsaker: asparges, erter og bønner; men endel nedlægger ogsaa gulerøtter, kaalrabi, selleri, roer, spinat, kaal, tomater etc. Desuten findes der enkelte fabrikker, som befatter sig med nedlægning av sop, trøfler, soja, kompotfrugter, frugtsafter, marmelader, pickles etc.

De 42 Braunschweigerfabrikkers produktion beløper sig aarlig til ca. 15 millioner daaser og anslaaes til en værdi av 7—8 millioner mark.

Asparges er hovedartiklen, og aspargesdyrkningen i omegnen av Braunschweig er vokset sterkt. Det til aspargesdyrkning utlagte land beregnes nu til ca. 6 000 braunschweigske «morgen» (= 3.99 ha.), totalutbyttet av asparges til 60 000 centner (50 kg.) til en værdi av ca. 2 400 000 mark, og til stikningen av asparges benyttes i maanederne mai og juni henved 8 000 kvinder. Bruttoutbyttet av en «morgen» aspargesland beregnes gjennemsnitlig til 400 mark aarlig. Aspargesdyrkerne finder let avsætning for sine produkter, som i regelen avkjøpes dem av fabrikkerne allerede om vinteren. Ogsaa de braunschweigske fabrikkers behov av erter og bønner dækkes for størstedelen i omegnen. Store fortjenester av grønsakedyrkningen og forsælgningen har «Braunschweiger Gemüseverein» indlagt sig. Priserne for raaasparges var i 1905 fra 15—45 pfennig pr. pund,

for erter fra 5.75—8.75 pfennig og for bønner fra 5—10 pfennig. Den største konservefabrik i Braunschweig er firmaet Max Koch, som aarlig forarbeider 17 250 centner asparges.

I hele Tyskland findes nu 188 grønsakenedlægningsfabrikker og 29 grønsaketørringsfabrikker, tilsammen 217, hvorav de fleste, foruten i Braunschweig, ligger i Sachsen, Hannover, Bayern og Elsass-Lothringen. Fabrikationen og tilveiebringelsen av raamaterialerne er gjennemgaaende den samme som i Braunschweig.

Grønsaketørrings- eller preserveindustrien benytter væsentlig kun de billigere grønsaker som raastoffer; dens hovedprodukt er tørrede snittebønner, samt hvitkaal, kaalrabi etc. Tilberedningen er meget enklere end daaseindustrien og lønner sig kun som storbedrift, saa fabrikkerne gjennemsnitlig daglig forarbeider fra 100—200 centner raa grønsaker. Enkelte fabrikker er om vinteren beskjæftiget med tørring av poteter.

De væsentligste fabrikkers forbruk av raa grønsaker er for hele Tyskland beregnet at være:

Asparges	126 000	centner	til en værdi av	3 795 000 mk.
Erter. .	242 400	»	—»—	1 112 000 »
Bønner.	307 950	»	—»—	1 231 000 »
Diverse.	694 000	»	—»—	700 000 »

Det saaledes beregnede forbruk utgjør dog vistnok kun ca. to tredjedele av det hele virkelige forbruk til konserver, og man kan saaledes gaa ut fra, at konserveindustrien avkjøper det tyske landbruk raaprodukter til en værdi av omkring 8 millioner mark om aaret.

Fra aarene 1894/95 artet forholdene for grønsakekonservefabrikkerne sig som følge av overproduktion og tildels daarlig drift ugunstig og i 1902 kom det til en krise i alle dele av Tyskland. «Verein deutscher Konserven- und Preservenfabrikanten» har derfor i de senere aar arbeidet paa at forbedre konserveindustriens kaar, væsentlig ved følgende forholdsregler: Indskrænkning i produktionen, enighet om visse minimumspriser, befordring av exporten ved at faa konserverne anerkjendt som forbrugsartikel, ikke som luxusartikel, fælles salgsbetingelser, anbringelse av fabrikantens navn paa hver daase, ensartet daaseindhold, fastsat ved lov eller overenskomst mellem fabrikanterne, fastsættelse av like betegnelser for like kvaliteter, advarsel mot nyanlæg av fabrikker, utførlig bokførsel i de enkelte fabrikker, forholdsregler mot de store varehuses indkjøp under indkjøpsværdien o. s. v.

Ogsaa i fabrikationen av tørrede grønsaker var der i nogle aar indtraadt en overproduktion, og i 1903 grundedes derfor «Verband deutscher Dörrgemüsefabrikanten», hvem det er lykkes at gjennemføre en minimumspris.

Utsigterne for en øket export av daasegrønsaker er ikke synderlig gunstige, da der for den nærmeste fremtid vistnok neppe kan regnes med toldnedsættelser; kun til England er indførslen toldfri. Næst efter England kommer Belgien (med en told av 15 franc pr. 100 kg.) i betragtning for export, medens de Forenede Stater efter de sidste toldforhøielser er meget indskrænket. I næsten alle lande har de tyske grønsakekonserver at kjæmpe med den franske konkurrence, hvis produkter, hvad kvalitet angaar, for en stor del staar over de tyske.

Paa A. Hartlebens Verlag, Wien og Leipzig, er der iaar utkommet en utførlig bok, «Die Fabrikation der Gemüsekonserven» angaaende fabrikationens teknik.

(Fortsættes i næste nr.)

Sildemarkedet i Riga.

Indberetning fra konsul *Erik H. Rustad.*

Sildehandelen paa Riga viste i 1908 et litet opsving i forhold til de næstforegaaende aar, idet efterspørslen blev livligere ut paa eftersommeren og høsten, og den samlede import blev ca. 15 % større end i 1907 og endog 60 % større end i 1906, idet der ialt blev indført 129 013 tdr. saltet sild, som fordeltes paa følgende exportfelter:

Skotland (inkl. Yarmouth og Lovestoft)	100 482 tdr.
Norge.	25 755 »
Island	1 292 »
Sverige (Bohuslän)	838 »
Holland	646 »

Av norsk vaarsild importertes forholdsvis mindre, og priserne holdt sig lave. Strampakket god vare betinget i partier under vaarsæsonen 12—12½ rubler, men notertes paa efteraaret noget lavere.

Efterspørslen efter fetsild var aaret igjennem ganske livlig, og behovet kunde som følge av det gode sommer- og høstfiske let dækkes. Desværre var varen gjennemgaaende smaa og bestod omtrent udelukkende av de mindre merker M., MK. og K. Kvaliteten var god og behandlingen med faa undtagelser tilfredsstillende, saa at hvis man hadde kunnet levere større merker som KK. og KKK. av samme kvalitet, hadde omsætningen let kunnet drives op til det dobbelte med tilsvarende priser.

Ut paa vaarkanten blev der betalt for MK. 13—14 rbl. og for K. 15 rbl. pr. vraket tønde og om høsten henholdsvis 13½—15½ rbl. og 16/—17/ rbl. for nyfanget vare, men senhøstes gik prisen ned med 1½—2 rbl. pr. tønde.

De første ankomne shetlandske og skotske matties fik rask avsætning til 17 à 18 rbl., men faldt noget henimot høsten paa grund av sterk tilførsel. Ved aarets slut var imidlertid den hele beholdning av denne vare utsolgt.

Importen av Yarmouth sild økedes stadig, og denne sild synes at finde mere og mere indgang paa det russiske marked. Omsætningen var hele aaret livlig, og priserne var gjennemsnitlig 17—18 rbl. for matties og 18—19 rbl. for matfulls.

Som jeg allerede før har indberettet, har vi nu for Rigas vedkommende den bedste utsigt til at opnaa en betydelig lettelse i vrakningsreglerne, som vil bli av væsentlig betydning for sildehandelen.

Naar dette skrives, foreligger for Rigas handelskammer en fra kompetent hold utarbeidet og av børskomitéen godkjendt plan om forandring av vrakningsreglementet derhen, at kun 10 % av hvert parti blir underkastet vrakning og hele partiet bedømt derefter. Besparelsen i omkostningerne pr. tønde blir derigjennem ikke uvæsentlig, likesom expeditionen blir hurtigere og vil bevirke, at de forskjellige partier kan stilles til kjøpernes disposition prompt efter ankomsten, istedetfor, hvad hittil som oftest var tilfældet, at bli liggende i ukevis ventende paa vrakning.

Nævnte plan indbefatter tillike en betydelig utvidelse av lagerrummene ved vrakergaarden, saa silden selv ved den sterkeste tilførsel ikke vil behøve at lagres i det frie, utsat for sol og varme.

Naar nu denne reform er gjennemført, er det magtpaaliggende og kan ikke ofte og sterkt nok betones, at det blir en absolut nødvendighet for norske sildeexportører nøie at paase, at varen behandles akkurat og samvittighedsfuldt inden avsendelsen, da der ellers kan opstaa uberegnelige konsekvenser.

Den av handelskammeret ansatte vraker kan nemlig forlange hele partiet vraket, saasnart han blandt de 10 % finder en eneste tønde, der ikke svarer til merket, eller er uregelmæssig sorteret og pakket.

I denne forbindelse vil jeg ikke undlate at fremhæve de allerede nu i Riga existerende udmerkede losningsforholde for sildeladninger; i motsætning til f. ex. St. Petersburg og Libau forekommer det i Riga omtrent aldrig, at et skib blir opholdt paa grund av pladsmangel, da man i de senere aar har kunnet losse 2 à 3 skibe samtidig. Efter den nye plan vil 4 skibe kunne losse tilsammen ca. 4 000 tdr. daglig.

Utsigterne for den fremtidige avsætning av sild i Rusland i almindelighet og i Østersjøprovinserne i særdeleshet er meget gode, og den allerede i det foregaaende konstaterede forøkelse i import og omsætning av utenlandsk sild vil utvilsomt fortsætte fremover. Behovet av dette, især for den fattigere befolkning næsten uundværlige næringsmiddel stiger jevnt, og landets egne produktionsmuligheter gaar likesaa jevnt tilbake. Dette som en følge av det i Wolga—Kaspi-gebetet i aarevis foregaaende rovfiske.

Den samlede sildeimport angives iøvrig i vegt med 1 155 548 pud.

Høstutsigterne og kornmarkedet i de Forenede Stater.

Konst. generalkonsul, vicekonsul *Thj. Klingenberg,* New York, har meddelt følgende:

Ifølge en den 11. ds. av landbruksdepartementet offentliggjort rapport angaaende kornets vækstilstand synes høstutsikterne fremdeles at være særdeles lovende, idet den samlede hvetehøst (vinter- og vaarhvete) anslaaes til ca. 700 mill. bushels. Kun to gange tidligere har dette tal været overskredet, nemlig i 1906, da høsten beløp sig til 735 mill. bushels, og i 1901, da den gik op til 748 mill. bushels.

Havrehøsten ansættes samtidig til 1 027 000 bushels, hvilket tal aldrig tidligere er naadd, og maishøsten til 3 000 000 bushels. Kun en gang tidligere, nemlig i 1906, har maishøsten været næsten like stor, da den nemlig beløp sig til 2 927 416 bushels.

Paa grundlag av denne rapport anslaaes høstutsigterne som følger:

		August 1909.	Virkelig høst 1908.
Vinterhvete:	bushels	432 920 000	437 908 000
	acres	27 871 000	30 349 000
Vaarhvete:	bushels	270 348 000	226 694 000
	acres	18 391 000	17 208 000
Hvete tilsammen:			
	bushels	703 268 000	664 604 000
	acres	46 262 000	47 557 000
Havre:	bushels	1 027 000 000	807 156 000
	acres	32 422 000	32 344 000
Rug:	bushels	31 540 000	31 851 000
	acres	1 935 000	1 948 000
Byg:	bushels	181 658 000	166 756 000
	acres	6 861 000	6 646 000

I Chicago notertes for leverance:

	Hvete.	Mais.	Havre.	
i september:	$98^{3}/_{4}$—$100^{1}/_{4}$	$63^{3}/_{4}$—$64^{1}/_{2}$	$36^{1}/_{4}$—$36^{7}/_{8}$	c. pr. bush.
i december:	$95^{7}/_{8}$— 98	$52^{3}/_{4}$—$53^{5}/_{8}$	$36^{3}/_{8}$—37	» » »
i mai 1910:	$99^{5}/_{3}$—$101^{3}/_{8}$	$53^{3}/_{4}$—$54^{5}/_{8}$	$38^{3}/_{4}$—$39^{1}/_{8}$	» » »

Tegning av konnossementer over trælast i russiske Østersjøhavne.

Generalkonsul *Ingv. Thorsen,* St. Petersburg, har meddelt følgende:

Gjennem gjentagne notiser ifjor i den store internationale skibsrederforening «The Baltic and White Sea Conference»s maanedlige cirkulærer, beklaget enkelte skibskapteiner sig over forskjellige misforhold i de russiske Østersjøhavne, specielt over, at de var tvungne til at tegne rene konnossementer med anført stykketal over props og bjelkeladninger etc., der blev fløtet til skibene, omendskjønt flaaterne ved storm eller andre omstændigheter kunde være reduceret med hensyn til baade kvantum og kvalitet. Gjennemgaaende paapekte kapteinerne i ovennævnte indlæg, at de var tvungne til at undertegne de dem forelagte konnossementer uten reference til mulige protester og uten nogetsomhelst forbehold «according to the confirmed printed rules of the port».

Jeg blev opmerksom herpaa, hvorefter jeg anmodet de under generalkonsulatet sorterende konsulater i de vigtigste russiske exporthavne i Østersjøen om at gi mig oplysninger om dette forhold.

Svarskrivelserne lød som følger:

Reval: Da børsusancerne er temmelig gamle, er det forstaaelig, at de ikke ganske utførlig behandler alle i praxis mulige tilfælde. Dersom kapteinen optar protest angaaende stykkeantallet, saa er han ogsaa berettiget til at gjøre en tilsvarende bemerkning i vedkommende konnossementer. Likedan forholder det sig i tilfælde av protest om kvalitet, overliggedage etc. — M. h. t. kvalitet indeholder de benyttede konnossementformularer for det meste klausulen «Kvalitet, maal og vegt ubekjendt». Ønsker derimot avladeren, at kapteinen undlater at skrive nogen protestbemerkning i konnossementerne, og at han tegner rene dokumenter, saa gir avskiberen kapteinen en skriftlig garanti. Dette sidste forekommer oftere i praksis.

Riga: Det er visselig saa, at vedkommende paragrafer i Rigas børsusancer baade er ensidige og uretfærdige, men dermed er der foreløbig intet at gjøre, da usancerne iaar er revideret og paany bekræftet av børskomiteen og av kjøbmandsstandens generalforsamling. — Jeg sad selv i revisionsutvalget og arbeidet for at faa disse bestemmelser ophævet, resp. forandret. Mit forslag var, at al last fra vandet skulde tælles over rækken og derefter kvitteres for, samt at betingelserne «in good order and condition» skulde strykes, resp. helt bortfalde i konnossementerne. Forslaget blev imidlertid forkastet; dog blev klausulen «Mass und Specifikation unbekannt» godkjendt. Hvis nu en kaptein skulde vægre sig for at la tælle og utfærdige kvitteringer for mottagelsen av last langs siden av fartøiet, saa vilde lasten straks bli borttat og skibet bli liggende. Mottages lasten, og kvittering gives, men kapteinen senere finder, at en del er gaat tapt, saa har han kun sin tilflugt til protest og sjøforklaring, hvorved dog er at bemerke, at det tapte stykketal nøie maa angives. Ved at opta sjøforklaring tapes mindst en halv dag, og omkostningerne er over 30 rbl. Optages ikke sjøforklaring, og kapteinen vægrer sig ved at tegne rene konnossementer, fastholder avlasteren skibet, idet han tilbakeholder, resp. beslaglægger papirerne. I de fleste tilfælde viser det sig, at tallet har været rigtig, men ret ofte forekommer det ogsaa, at der er en større eller mindre manko, og skibene maa betale.

Libau: Den meste trælast, der utskibes herfra, lastes fra land, hvorved stykketallet let kan kontrolleres, idet lasten kjøres til skibet eller stables op langs skibssiden. Naar lasten (kapbjælker, sleepers etc.) tages fra vandet, maa styrmanden tegne for stykketallet, naar flaaten kommer langs siden av skibet. Dersom noget gaar tapt paa grund av storm, avlægges sjøforklaring og paaføres i konnossementerne: «. . . . 'Stück laut Verklarung verloren», hvorved skibet fritages for at erstatte det tapte stykkeantal. I almindelighet har avlasteren intet imot, at der paaføres i konnossementerne: «Mass und Qualität unbekannt.» Hvad liggedage angaar, kan jo kapteinen ifølge certepartiet holde sig til lasten til dækning herav. Dersom enighet ikke opnaaes med avlasteren om liggedagenes godtgjørelse, bør kapteinen tegne konnossementerne under protest, idet han tilstiller avlasteren konnossementerne gjennem notarius publicus med paategning om, hvilket beløp skibet har tilgode for overliggedage, som da blir at betale paa lossestedet.

Windau: Windaus børsusancers § 15 og 16 stemmer ord for andet overens med Rigas børsusancers § 186 og 189 og blir anvendt paa samme maate her som der.

Skulde en kaptein negte at tegne konnossementer i overensstemmelse med usancerne, vilde avskiberen beslaglægge skibet og ikke la samme avseile, inden han har mottat rene konnossementer. Dersom styrmandens optælling av stykkeantallet ikke skulde stemme overens med avskiberens, og en fornyet optælling ikke er mulig, idet skibet allerede har indtat en del av lasten, gjøres sedvanligvis følgende bemerkning i konnossementerne: «— — — pieces less in dispute», eller avskiberen gir, for at erholde rene dokumenter, kapteinen en skriftlig garanti. — Har derimot skibet paa grund av storm etc. mistet last, der laa langs skibets side, kan kapteinen herover opta sjøforklaring og tilføie dette i konnossementerne i overensstemmelse med usancerne. — Hvor der handles om liggedagspenge, træder usancernes § 21 i kraft, efter hvilken kapteinen er forpligtet til at gi rene konnossementer, efterat avskiberen hos tredjemand har deponeret den omstridte sum. — For kvaliteten er kapteinen i henhold til usancerne ikke ansvarlig, og han kan, hvis kvaliteten er angit, gjøre en anmerkning herom.

Spørsmaalet om utnyttelse av Ruslands vandfald.

Chargé d'affaires *Finn Koren,* St. Petersburg, har indberettet følgende:

Ifølge en pressemeddelelse har den russiske regjering begyndt at beskjæftige sig med spørsmaalet om at faa utnyttet landets vandfald, som hittil ikke har været synderlig paaagtet. En eventuel utnyttelse av Ruslands vandkraft interesserer, oplyses det, i høieste grad de utenlandske kapitalister, der allerede skal ha tilbudt sig at yde de fornødne pengemidler og staa til disposition med sin erfaring paa det hithørende omraade.

Oprettelse av frihavn i Nordkorea.

Indberetning fra chargé d'affaires *Finn Koren,* St. Petersburg.

Ifølge en her netop publiceret pressemeddelelse fra Shanghai opstod der, da Vladivostok for et par maaneder siden ophørte at være frihavn, stor bestyrtelse i de interesserede kinesiske forretningskredse. Fra dette hold rettedes derefter, oplyses der, henvendelse til Japan om til erstatning at la oprette et frihavnsanlæg i det nordlige Korea, hvilken henvendelse den japanske regjering nu berettes at ha efterkommet. Vedkommende nye frihavn, Tchong-Yin, antages ifølge nævnte meddelelse at ville trække til sig det meste av den trafik, som hittil er gaat over Vladivostok.

Utdypning av Archangels havn.

Chargé d'affaires *Finn Koren,* St. Petersburg, har indberettet følgende:

Ifølge en pressemeddelelse er der ved en nu sanktioneret lov av 17. juni sidstleden (g. s.) blit bevilget et beløp av rbl. 1 448 000 til havnearbeider i Archangelsk, særlig til utdypning av indseilingsleden.

Efter de planlagte arbeiders fuldendelse vil havnen efter nævnte meddelelse bli tilgjængelig for fartøier med indtil 22 fots dypgaaende.

Statssubvention til skibsfarten paa Murmankysten.

Indberetning fra chargé d'affaires *Finn Koren,* St. Petersburg.

Til ophjælp av skibsfarten paa Murmankysten er der ifølge en notis i herværende aviser ved en netop sanktioneret lov git en bevilgning av 133 000 rbl., som skal utbetales terminvis i de 5 kommende aar.

Det er efter notisen hensigten vedblivende at gi statsunderstøttelse til opretholdelse av regelmæssig dampskibsforbindelse mellem Alexandrovsk, Wostotschny, Lizei og Vardø.

Indførslen av landbruksprodukter fra Danmark.

Ifølge indberetning fra fung. generalkonsul *E. A. Tresvig,* Kjøbenhavn, utgjorde utførslen av landbruksprodukter fra Danmark til Norge i juli maaned 1909:

5 dritler og 92 kasser smør, 173 tdr. saltet flesk, 92 tdr. saltet kjød, 158 000 kg. okse- og kalvekjød, 1 900 kg. ferskt faarekjød, 3 600 kg. svineprodukter, 80 stkr. levende hornkvæg, 29 heste.

Nævnte partier ferskt kjød og flesk er utført saaledes:

926 okse-, 69 kalve- og 66 faarekroppe.

Delvis forbud mot import av vaaben og ammunition til Finland.

Indberetning fra chargé d'affaires *Finn Koren,* St. Petersburg.

Ifølge en pressemeddelelse er det finske senat indgaat med indstilling til keiseren om, at forordningen av 16. september 1906, ved hvilken retten til vaabenimport til Finland indskrænkedes, fremdeles skal vedbli at gjælde i et aar fra 14. september førstkommende at regne, samt at import av patroner for riflede geværer og alle slags revolvere i samme tidsrum skal være forbudt.

KONSULATBERETNINGER

UTGIT AV UTENRIKSDEPARTEMENTET MED BISTAND AV NORGES OPLYSNINGS-KONTOR FOR NÆRINGSVEIENE

Nr. 36. | **Ukeutgaven.** | **4. september 1909.**

«Konsulatberetninger» utkommer i to utgaver, en ukeutgave og en maanedsutgave. Kan bestilles ved alle postanstalter, i Kristiania i «Farmand»s expedition, Toldbodgt. 31. Abonnementspris for uke- og maanedsutgaven tilsammen kr. 3.00 pr. aar og for utenbysboende porto 20 øre.

Henvendelser til norske legationer eller konsuler bør adresseres, ikke til embedets chef eller personale, men til selve legationen eller konsulatet paa stedet.

Indhold:

Side

Den nye amerikanske toldlov. Satserne for enkelte norske exportartikler 141
Tysklands konserveindustri 143
Finlands trælast- og træmasseexport 144
Russisk utforskning av Nordostpassagen 144
Sædens stilling i Tyskland 144
Bearbeidelsen av det belgiske marked 144
«Konsulatberetninger»s maanedsutgave 144

Den nye amerikanske toldlov. Satserne for enkelte norske exportartikler.

Chargé d'affaires *O. Skybak*, Washington, har indberettet følgende:

Efterat repræsentanthuset og senatet hadde vedtat toldlovforslaget, blev den nye amerikanske toldlov sanktioneret av præsident Taft om aftenen den 5. august og traadte i kraft den følgende dag.

Nedenfor hitsættes en sammenligning av toldsatserne i den ældre toldlov (Dingleyloven) og den nye toldlov, der i et av præsident Taft udstedt «statement» angaaende samme kaldes Payneloven, for de vigtigste norske utførselsartikler til Amerikas Forenede Stater og for nogle av de øvrige vigtigste norske utførselsartikler.

Bøker og brochurer, trykt hovedsagelig i andre sprog end engelsk, samt bøker og musik, trykt med ophøiede typer til bruk udelukkende for blinde, er toldfri efter P. 518[1]), likesom tidligere efter D. 502[2]).

For at komme ind under det tilsvarende tarifnr. av D. maatte de før være trykt udelukkende i andre sprog end engelsk.

Oxalsyre, der var toldfri efter D. 464, er i P. 1 opført med en toldsats av 2 cents pr. pund.

Fisk, P. 270, der svarer til D. 258, lyder i oversættelse som følger:

Fisk (med undtagelse av skaldyr — shellfish —), under hvilketsomhelst navn den er kjendt, pakket i olje, i flasker, krukker, dunker, tinboxer eller æsker, skal være toldbar som følger:

I beholdere. indeholdende 7 1/2 kubiktomme eller mindre, 1 1/2 cent pr. flaske, krukke, dunk, box eller æske; indeholdende over 7 1/2 og ikke over 21 kubiktommer, 2 1/2 cent pr. flaske, krukke, dunk, box eller æske; indeholdende over 21 og ikke over 33 kubiktommer, 5 cents pr. flaske, krukke, dunk, box eller æske; indeholdende over 33 og ikke over 70 kubiktommer, 10 cents pr. flaske, krukke, dunk, box eller æske; al anden fisk (med undtagelse av skaldyr) i tinbeholdere, 30 procent ad valorem; fisk i beholdere, der indeholder mindre end en halv tønde («barrel»), og hvorom ingen særskilte bestemmelser findes i denne paragraf, 30 procent ad valorem; kaviar og anden hermetisk nedlagt fiskerogn, 30 procent ad valorem.

P. 272, der svarer til D. 260, lyder i oversættelse som følger:

Sild, «pickled» eller saltet, røket eller «kippered», 1/2 cent pr. pund; sild, fersk, 1/4 cent pr. pund; aal og smelt, fersk eller frossen, 3/4 cent pr. pund.

De øvrige tarifnumre vedrørende fisk er likelydende i P. og D.

Huder av kvæg, raa eller uberedte, tørre, saltede eller «pickled», erlagde efter D. 437 en told av 15 procent ad valorem med tilbakebetaling av toldbeløpet ved utførsel av derav beredet lær, medens de efter P. 450 er toldfri. Dog skal der fra og med 1. oktober 1909 erlægges en told av 7 1/2 procent ad valorem paa narv-, semsk- og spitlær («grain, buff and split leather»). Alle slags støvler og sko, forfærdiget helt eller for en væsentlig del av værdien av lær, beredt av huder eller skind av kvæg, av hvilkensomhelst vegt, av hornkvæg, indbefattet kalveskind, skal erlægge en told av 10 procent ad valorem. Sæletøi, sadler og sadelmakerarbeide, i sæt eller enkeltvis, færdig eller ufærdig, sammensat helt eller for en væsentlig del av værdien av lær, skal erlægge en told av 20 procent ad valorem.

Skind av alle slags, raat, undtagen saueskind med ulden paa, og huder ikke særskilt nævnt, er toldfrie efter P. 676 i likhet med efter D. 664.

Gummi, uforarbeidet, avfald derav, o. s. v., blot skikket for refabrikation, og utslitt ved bruk, er toldfri efter P. 591 i likhet med efter D. 579.

Jernmalm, indbefattende manganholdig jernmalm og slagg og residuum av brændte pyriter, der efter D. 121 erlagde en told av 40 cents pr. ton, er i P. 117 opført med en told av 15 cents pr. ton. Ved erlæggelse av told blir der ikke at gjøre noget fradrag i malmens vegt paa grund av den fugtighet, som den maatte indeholde.

Jern og staal. Toldsatserne for disse artikler er i mange tilfælde nedsat, saaledes for rujern fra 4 dollars til doll. 2.50 pr. ton, og for avfald av støpe- og smedejern og staal, skikket blot til refabrikation ved smeltning — dog ikke av rujern — fra 4 dollars til 1 dollar. D. 122 og P. 118.

Ferrosilicium var efter D. 122 belagt med en told av 4 dollars pr. ton. Efter P. 184 skal ferrosilicium med en siliciumsgehalt av ikke mere end 15 % erlægge en told av 5 dollars pr. ton, og ferrosilicium med mere end 15 % siliciumsgehalt en told av 20 % ad valorem.

[1]). P. 518 = Paynelovens tarifnr. 518. [2]) D. 502 = Dingleylovens tarifnr. 502.

Zink i blokker erlægger efter P. 194 1 3/8 (mot efter D. 192 1 1/2) cent pr. pund; i plater, efter P. 1 2/8 cent, mot efter D 2 cents pr. pund. Toldsatsen for gammel og utslitt zink, blot skikket til refabrikation, er uforandret, nemlig 1 cent pr. pund; i plater, belagt med nikkel eller andet metal eller opløsning, efter P. 1 3/4 cent pr. pund.

Fyrstikker, «friction» eller «lucifer», av alle slags, pr. gross à 144 æsker, indeholdende ikke mere end 100 fyrstikker pr. æske, erlægger efter P. 436 6 cents pr. gross, mot efter D. 423 8 cents pr. gross; naar de indføres anderledes end i æsker, indeholdende ikke mere end 100 fyrstikker hver, 3/4 cent pr. tusen fyrstikker, mot efter D. 1 cent. For voks- og «fancy»-fyrstikker og «tapers» har P. sat en toldsats av 35 % ad valorem.

Ost, smør og substituter derfor samt *melk, konserveret, kondenseret* eller *steriliseret.* P. 245—248 indeholder for disse artikler de samme toldsatser som D. 236—239. P. har for fløte indført en told av 5 cents pr. gallon.

Torsketran. Samme toldsats efter P. 34 som efter D. 34, nemlig 15 cents pr. gallon.

Sæl-, silde- og *hvalolje,* eller andre slags fiskeoljer, ikke særskilt omhandlet, samme toldsats i P. 40 som i D. 42, nemlig 8 cents pr. gallon.

Tømmer, rundt, utilvirket, indbefattende bl. a. træmasseved og brændeved, er toldfri efter P. 712 i likhet med D. 699.

Tømmer, tilhugget («hewn»), sidehugget («sided») eller firhugget («squared») anderledes end ved sagning (ikke mindre end 8 «inches square») og rundt tømmer for spirer («spars») og for verfter erlægger efter P. 200 en told av 1/2 cent pr. kubikfot, mot 1 cent efter D. 194.

Skaaren trælast, («sawed lumber»), ikke specielt nævnt, d. v. s. sagede bord, planker etc., erlægger efter P. 201 en told av doll. 1.25, mot doll. 2.00 efter D. 195, pr. tusen fot «board measure»; men naar trælast er høvlet («planed») eller «finished», skal der betales følgende tillægstold:

For én side saaledes «planed» eller «finished», 50 cents; for «planing» eller «finishing» paa én side og pløining («tongueing» og «grooving»), eller for «planing» eller «finishing» paa 2 sider, 75 cents; for «planing» eller «finishing» paa 3 sider, eller «planing» og «finishing» paa 2 sider og «tongueing» og «grooving», doll. 1.12 1/2; for «planing» og «finishing» paa 4 sider. doll. 1.50, alt pr. 1 000 fot «board measure», og ved beregningen av «board measure» med hensyn til denne fortegnelse skal intet avdrag ske i «board measure» paa grund av «planing», «tongueing» og «grooving».

Træmasse. Efter D. 393 erlagde mekanisk træmasse en told av 1/12 cent pr. pund, tør vegt, og kemisk træmasse 1/6 cent for ubleket og 1/4 cent for bleket pr. pund, tør vegt. D. indeholdt en bestemmelse om, at naar et land eller en koloni paalagde exportavgift paa træmasseved, der utførtes til de Forenede Stater, skulde exportavgiftsbeløpet lægges til den for træmasse fastsatte told ved indførsel til de Forenede Stater.

Det tilsvarende tarifnummer i P., nemlig 406, lyder i oversættelse som følger:

Mekanisk slepen træmasse 1/12 cent pr. pund, tør vegt. Dog skal mekanisk slepen træmasse indføres toldfrit fra hvilketsomhelt land, koloni, provins eller anden regjeringsunderavdeling, som ikke forbyder eller paa anden maate indskrænker (enten ved lov, ordre, forskrift, kontraktsforhold eller paa anden maate direkte eller indirekte) utførslen av eller paalægger nogen exportavgift, utførselsbevillingsavgift eller anden utførselsavgift av hvilkensomhelst art, enten direkte eller indirekte (enten i form av tillægsavgift eller bevillingsavgift eller paa anden maate) paa trykpapir, mekanisk slepen træmasse eller ved til bruk ved tilvirkning av træmasse. Det bestemmes fremdeles, at hvis noget land, nogen koloni, provins eller anden regjeringsunderavdeling paalægger en exportavgift eller anden utførselsavgift av hvilkensomhelst art, enten direkte eller indirekte (enten i form av tillægsavgift eller bevillingsavgift eller paa anden maate) paa trykpapir, mekanisk slepen træmasse eller ved til bruk ved tilvirkning av træmasse, da skal beløpet av saadan exportavgift eller anden utførselsavgift lægges til som tillægstold til den told, der her er paalagt mekanisk slepen træmasse, naar den er indført direkte eller indirekte fra saadant land, koloni, provins eller anden regjeringsunderavdeling.

Kemisk træmasse, ubleket, 1/6 cent pr. pund, tør vegt, bleket 1/4 cent pr. pund, tør vegt. Dog skal, hvis noget land, koloni, provins eller anden regjeringsunderavdeling paalægger en exportavgift eller anden utførselsavgift av hvilkensomhelst art, enten direkte eller indirekte (enten i form av tillægsavgift eller bevillingsavgift eller paa anden maate) paa trykpapir, kemisk træmasse eller ved til bruk ved tilvirkning av træmasse, beløpet av saadan exportavgift eller anden utførselsavgift lægges til som tillægstold til de toldsatser, som her er paalagt kemisk træmasse, naar den er indført direkte eller indirekte fra saadant land, koloni, provins eller anden regjeringsunderavdeling.

Papirmateriale, ubearbeidet, av alle slags, deriblandt gammelt tougverk og kluter, dog ikke av uld, er toldfri efter P. 644 i likhet med efter D. 632.

Papir. P. 409 angaaende trykpapir lyder i oversættelse som følger:

Trykpapir (andet end papir, som kommercielt er kjendt som haandgjort eller maskingjort japansk papir og eftergjort japansk papir, kjendt under hvilkensomhelst benævnelse), ulimet («unsized»), limet («sized» eller «glued»), skikket for trykning av bøker og aviser, men ikke for omslag og bind, ikke specielt omhandlet i denne paragraf, værdsat til ikke mere end 2 1/4 cent pr. pund, 3/16 cent pr. pund; værdsat til mere end 2 1/4 cent og ikke mere end 2 1/2 cent pr. pund, 3/10 cent pr. pund; værdsat til mere end 2 1/2 cent og ikke mere end 4 cents pr. pund, 5/10 cent pr. pund; værdsat til mere end 4 cents og ikke mere end 5 cents pr. pund, 8/10 cent pr. pund; værdsat til mere end 5 cents pr. pund 15 procent ad valorem. Hvis imidlertid noget land, koloni, provins eller anden regjeringsunderavdeling forbyder, eller paa nogen maate indskrænker (enten ved lov, ordre, forskrift, kontraktsforhold eller paa anden maate, direkte eller indirekte) utførslen av, eller paalægger nogen exportavgift, utførselsbevillingsavgift, eller anden utførselsavgift, av hvilkensomhelst art (enten i form av tillægsavgift eller bevillingsavgift eller paa anden maate) paa trykpapir, træmasse eller ved til bruk ved tilvirkning av træmasse, da skal der paa trykpapir, naar det er indført enten direkte eller indirekte fra saadant land, koloni, provins eller anden regjeringsunderavdeling, paalægges en tillægstold av 1/10 cent pr. pund, naar det er værdsat til 3 cents pr. pund eller mindre, og i tillæg dertil beløpet av saadan exportavgift eller anden utførselsavgift paalagt av saadant land, koloni, provins eller anden regjeringsunderavdeling, paa tryk-

papir, træmasse eller ved til bruk ved tilvirkning av træmasse.

Det var angaaende tolden paa trykpapir, værdsat til ikke over 2¼ cent pr. pund, det saakaldte «newsprint» — avispapir —, at striden stod i kongressen. Toldsatsen 3/10 cent pr. pund i D. 396 blev av senatet nedsat til 2/10 eent og av repræsentanthuset til 1/10 cent, motsvarende henholdsvis en told pr. ton av 6, 4 og 2 dollars. Som det vil sees, lykkedes det ikke at faa nedsat denne toldsats lavere end til doll. 3.75 pr. ton, trods den voldsomme og langvarige agitation, som den amerikanske presse hadde utfoldet til fordel for reduktion av tolden paa avispapir.

«*Greaseproof*», «*pergamyn*» samt *kraftpapir* og andet *pakpapir* ikke særlig opregnet («wrapping paper not specially provided for») erlagde efter D. 402 en told av 25 procent ad valorem. I P. 411 er de to førstnævnte papirsorter belagt med en told av 2 cents pr. pund + 10 procent ad valorem, og «wrapping paper n. s. p. f.», deriblandt kraftpapir, i P. 415 med en told av 35 procent ad valorem.

Tysklands konserveindustri.

(Forts. fra foreg. nr.)

Kjødkonserver. Der skjelnes i almindelighet mellem luxuskjødkonserver og massekjødkonserver, av hvilke sidste de tre sorter corned beef, corned pork og boiled beef er de vigtigste. Tidligere fik Tyskland disse i store mængder fra utlandet, særlig Sydamerika, men den saakaldte «Fleischbeschaugesetz» av 3. juli 1900 satte en stopper herfor ved at forbyde indførsel av kjød i hermetisk forpakning. Det utenlandske daasekjød, som før 1900 ikke var dyrere end fersk kjød, var blit et virkelig folkenæringsmiddel i Tyskland, og indførslen var i 1900 steget til ca. 5 500 tons foruten skibsproviant. Loven av 1900, som, ved siden av de hygieniske grunde, ogsaa skulde tjene til at ophjælpe det tyske landbruk, bevirket, at der opstod en ny tysk industri for fremstilling av corned beef, og denne industri har særlig militærforvaltningen søkt at fremme, da kjødkonserver er uundværlige for armeen og marinen. Foruten indførslen av kjødkonserver forbyder ogsaa loven av 1900 anvendelsen av sundhetsskadelige konserveringsmidler, derunder ogsaa borsyre, som indtil da var det vigtigste konserveringsmiddel, men ved de methoder, som nu anvendes av de tyske fabrikker, anvendes konserveringssalter overhovedet ikke mere.

Der findes nu foruten flere mindre bedrifter 6 betydelige fabrikker, som fremstiller daasekjød; den største er firmaet Eckhardt & Streithorst i Dissen i Westfalen; samtlige 6 fabrikker forarbeider mindst 5 000 kg. kjød daglig i sæsonen, som varer fra september til februar. Næsten udelukkende utenlandsk kvæg kommer som det billigste til anvendelse, særlig kvæg fra Orenburg i Rusland, Kurgan i Vestsibirien og fra Rumænien. Kjødet av dette græsgangskvæg ansees bedre egnet til konservering end det tyske staldkvæg og stiller sig ca. 10 mark billigere pr. 100 pund, iberegnet told og fragt. Saavel det sibiriske som det rumænske kjød er underkastet streng besigtigelse, saa fabrikkerne kan være sikre paa at erholde god vare. Ogsaa endel dansk kjød kommer over Hamburg til fabrikkerne og betales med omkring 40—50 mark pr. centner. Til den tyske arme og marine maa kun tysk, ikke over 7 aar gammelt, kvæg anvendes, hvorfor der betales 60—65 mark pr. centner. Det tyske daasekjød sælges i de senere aar for omkring 80 mark pr. 50 kg. til grossisterne, og detaljprisen er 90—95 pfennig pr. pund. Frihavnsprisen for amerikansk daasekjød er omkring 60 mark. Den tyske kjødkonserveindustri lider ikke under de nuværende lovbestemmelser, da ferskt og saltet kjød frit kan indføres (ferskt kjød dog kun i hele dyrekropper); forbudt er kun indførslen av kjød i lufttætte beholdere, pølser og andre kjødblandinger, hundekjød og kjød av enhovede samt kjød, som er behandlet med borsyre eller lignende kemikalier. Fabrikanterne er nu sikre paa kun at faa god vare, og besigtigelsesgebyrerne besværer ikke handelen. Arme- og marineforvaltningen gir hyppig fabrikkerne større bestillinger til gode priser, men leveringsbetingelserne er meget strenge.

Preussen har to statsfabrikker, en i Haselhorst ved Spandau og en i Mainz; okserne leveres efter anbud, og priserne har været fra mk. 1,08 til 1,28 pr. kg. Bayern har en statsfabrik i Ansbach. Ogsaa privatfabrikkerne maa selvfølgelig i krigstilfælde levere til armeen og marinen, og det preussiske krigsministerium søker at ordne dette paa en tilfredsstillende maate, saaledes at fabrikkerne i fredstid skal holde et vist forraad og i krigstilfælde kun arbeide for militærforvaltningen, mot til gjengjæld at faa aarlige leverancer til tropperne.

Kjødextrakt er en konserve, som brukes meget i Tyskland, men nu kun fremstilles av «Liebig Company» i Uruguay. Ved Liebigfabrikkerne slagtes der i de senere aar daglig 400—500 stykker kvæg, som gir ca. 1 500 kg. kjødextrakt; maskineriet til den storartede bedrift, hvor der slagtes for 10—15 millioner mark okser i sæsonen, er leveret av det for alle slags konservefabrikmaskiner bekjendte firma Karges & Hammer A/G i Braunschweig. Efter en nøiagtig prøvning forpakkes extrakten i blikdaaser paa 50 kg. og sendes til generaldepotet i Antwerpen; overfyldningen i mindre daaser sker for Tyskland i München. Utførslen av kjødextrakt fra Uruguay beløp sig i de sidste aar til ca. 700 000 kg., hvorav for omkring 7½ million mark kom til Tyskland. Kjødextrakt rammes ikke av den ovennævnte kjødbesigtigelseslov, og der er ingen grund til at forbyde indførslen derav, da der nu er et paaviselig behov derfor i Tyskland, og det vistnok er udelukket at fremstille den av tysk kjød. I de senere aar er forskjellige konkurrerende præparater kommet op i Tyskland, saasom Maggis bullionkapsler, og dette har bevirket en tilbakegang i importen av kjødextrakt av ca. 4 millioner mark i de allersidste aar; andre surrogater som Siris, Ovos, Sitogen, Bios, Wuk, Obron osv. indeholder overhovedet ingen kjødextrakt, men fremstilles av gjær ell. lign.

Kondenseret melk. Det største foretagende paa dette omraade er jo nu Anglo-Swiss Condensed Milk Company med talrige fabrikker i Europa og Amerika, men ogsaa den tyske industri har utviklet sig betydelig; den største tyske fabrik er Gebr. Pfund i Dresden. Konsumtionen av kondenseret melk er i de senere aar steget betydelig, ogsaa i Tyskland, tiltrods for de høie priser. Fremstillingen av kondenseret melk vil passe godt ind i rammen av de tyske grønsakekonservefabrikkers drift til utfyldning av den tid, hvori disse paa grund av manglende raastof er uten beskjæftigelse, og det er ikke umulig, at den tyske melkekondenseringsindustri vil utvikle sig videre i denne retning.

Finlands trælast- og træmasseexport.

Indberetning fra chargé d'affaires *Finn Koren*, St. Petersburg.

Ifølge den netop offentliggjorte finske toldstatistik hitsættes en opgave over Finlands utførsel av trælast, træmasse og dermed beslegtede produkter i første halvaar 1909, sammenlignet med det tilsvarende tidsrum i forrige aar:

Props	1000 m.³	274	422
Sliperived	»	52	89
Brænde	»	420	389
Planker	»	64	88
Battens	»	177	180
Bord	»	225	256
Træmasse, mekanisk	mill. kg.	7.5	12.0
do. kemisk	»	11.8	12.5
Pap.	»	16.9	18.1
Papir	»	33.3	38.7

Som det vil sees, er der adskillig nedgang at spore.

Russisk utforskning av Nordostpassagen.

Chargé d'affaires *Finn Koren*, St. Petersburg, har meddelt følgende:

Isbryteren «Waigatsch», der er blit specielt bygget til utforskning av den nordlige handelsvei fra Europa til Vladivostock, har netop i disse dage i Kronstadt gjort sin prøvetur, saavidt vites med et tilfredsstillende resultat.

Ifølge pressemeddelelser agter det russiske marineministerium til næste aar at utsende ikke mindre end 3 expeditioner i nævnte øiemed, hvorav de to skal gaa sjøveien henholdsvis fra St. Petersburg og Vladivostock, mens den tredje med utgangspunkt fra Awan opgives at skulle undersøke strækningen til Tamurhalvøen.

Sædens stilling i Tyskland.

Indberetning fra generalkonsul *B. Schuchardt*, Berlin.

I henhold til opgaver fra Kaiserlich Statistiches Amt av 24 f. m. var sædens stilling i Tyskland omkring midten av august følgende:

Vinterhvete 2.7, sommerhvete 2.4, vinterspelt 2.2, vinterrug 2.5, sommerrug 2.4, sommerbyg 2.3, havre 2.2, poteter 2.3, kløver 2.9, lucerne 2.6, vandet eng 2.3, og anden eng 2,7.

Helt til begyndelsen av august hersket næsten i hele Tyskland usedvanlig koldt, blæsende og fugtig veir, som indvirket overordentlig hemmende paa sædens utvikling og modenhet, men da indtraadte tort varmt solskinsveir, som har holdt ved indtil slutningen av maaneden og paaskyndet kornets modning og begunstiget høstarbeidet. Skaden paa sæden ved haglskure eller skadedyr synes i almindelighet iaar ikke at ha været betydelig.

Størstedelen av vinterrugen var allerede omkring midten av maaneden godt i hus, medens indhøstningen av hveten først nylig var paabegyndt; halmutbyttet later meget tilbake at ønske, men utbyttet av korn er over forventning godt. Ogsaa sommerkornet har git godt utbytte, og især bedømmes havren betydelig bedre end tidligere.

Poteternes stilling bedømmes tildels noget ugunstigere end i juli, da sygdomme og begyndende raaddenhet optræder som følge av det langvarige daarlige veir, men i de fleste stater har poteterne dog utviklet sig godt i det sidste. Av kløver og lucerne er utsigten til en god anden høst bedre og ogsaa av hø lover den anden høst ved et rikelig utbytte ialfald tildels at utligne det ringe utbytte av første høst.

Bearbeidelsen av det belgiske marked.

Konsul *Ch. Gomrée*, Bruxelles, har meddelt følgende raad med hensyn til bearbeidelsen av det belgiske marked:

De handelsreisendes rolle er meget vigtig; de maa nøie kjende det belgiske markeds behov, og være kyndige i fransk; kun i sjeldnere tilfælde vil de kunne klare sig med engelsk eller tysk. Det er for en stor del ved hjælp av sine handelsreisende, at engelske og tyske firmaer har formaadd at opnaa en saa stor omsætning i Belgien.

Tyskernes fremgang skyldes desuten den store omhu og raskhet, som de anvender paa utførelsen av de meddelte ordres, deres villighet til at kontrahere for længere tidsrum ad gangen og til at indrømme solide firmaer en rundelig kredittid.

For at reducere omkostningerne ved utsendelse av handelsreisende tilraader konsulen, at flere norske firmaer slaar sig sammen og engagerer en fælles reisende.

Konsulen bemerker videre, at den planlagte utstilling i Bruxelles i 1910 maa antages at ville bli en utmerket anledning til at gjøre norske produkter kjendt paa det belgiske marked.

«Konsulatberetninger»s maanedsutgave.

Av maanedsutgaven er utkommet hefte nr. 6 (august) 1909 med følgende indhold:

Kuba. Aarsberetning for 1907 fra legationen i *Havana*.

Indhold: Almindelig oversigt. Import. Export. Sukker. Tobak. Skibsfart. Befolkning. Indvandring.

Japan. Aarsberetning for 1908 fra legationen i *Tokio*.

Indhold: Skibsfart. Fragter. Skibsfartssubvention. Subvention til skibsbygning. Statsfinanser. Direkte forretninger med Japan. Kobe: Skibsfart; handel; træmasse; papir; fiskeguano; hvalfangst. Nagasaki: Skibsfart; skibsbygning. Shimonoseki: Skibsfart; handel. Yokohama: Skibsfart; import.

Rusland. I. Aarsberetning for 1908 fra generalkonsulatet i *St. Petersburg*.

Indhold: Finanser. Kurser. Import. Export. Skibsfart. Fragter. Kornhøsten og kornmarkedet. Petroleumsindustrien. Kulgrubedriften. Arensburg: Skibsfart. Libau: Import; export; sild; skibsfart; fragter. Narva: Import; export; skibsfart. Reval: Skibsfart; import; havneforhold. Windau: Skibsfart; import; export.

II. Aarsberetning for 1908 fra konsulatet i *Riga*.

Indhold: Almindelig oversigt. Skibsfart. Fragter. Import. Export. Pengemarkedet.

III. Aarsberetning for 1908 fra konsulatet i *Odessa*.

Indhold: Import. Export. Skibsfart. Fragter. Nicolaijeff: Export; korn; import; skibsfart; fragter. Taganrog: Import; export; skibsfart; fragter. Noworossisk: Potaske; cement; import; export; fragter; skibsfart. Batum: Industri; export; import; skibsfart. Exporten fra og skibsfarten paa Cherson, Eupatoria og Theodosia.

Kalifornien. Aarsberetning for 1908 fra konsulatet i *San Francisco*.

Indhold: Almindelig oversigt. Skibsfart. Fragter. Import. Fiskerier. Frugt.

CENTRALTRYKKERIET — KRISTIANIA

KONSULATBERETNINGER

UTGIT AV UTENRIKSDEPARTEMENTET MED BISTAND AV NORGES OPLYSNINGS-KONTOR FOR NÆRINGSVEIENE

Nr. 37. | Ukeutgaven. | 11. september 1909.

«Konsulatberetninger» utkommer i to utgaver, en ukeutgave og en maanedsutgave. Kan bestilles ved alle postanstalter, i Kristiania i «Farmand»s expedition, Toldbodgt. 31. Abonnementspris for uke- og maanedsutgaven tilsammen kr. 3.00 pr. aar og for utenbysboende porto 20 øre.

Henvendelser til norske legationer eller konsuler bør adresseres, ikke til embedets chef eller personale, men til selve legationen eller konsulatet paa stedet.

Indhold:

	Side
Importen av norske varer til Argentina	145
Skibsfarten paa russisk Østasien	147
De spanske statssubvenerede dampskibslinjer	147
De amerikanske tonnageavgifter	147
Modifikation av forbudet i Frankrike mot maling av konserveæsker	148
Forbudet mot import av vaaben m. v. til Finland	148
Hømangelen i Finland	148
Utvidelse av Wiborgs havn	148
Høstutsigterne i det vestlige Sverige	148
Told og konsumtionsskat paa fyrstikker i Tyskland	148
Importen av norske varer til Luxemburg	148

Importen av norske varer til Argentina.

(Klipfisk. — Stokfisk. — Kondenseret melk. — Fiskehermetik. — Sardiner. — Trælast. — Døre og vinduer. — Kassebord. — Papir. — Kalciumkarbid.)

Utdrag av indberetning fra minister *S. A. Christophersen,* Buenos Aires.

Fordelt paa de forskjellige varegrupper stiller Argentinas samlede importhandel sig i de to sidste aar som følger:

	1908. Værdi $ guld.	1907. Værdi $ guld.
Levende dyr	1 768 739	2 035 913
Næringsmidler	23 549 097	20 915 936
Tobak	5 557 649	5 010 491
Drikkevarer	13 279 781	12 633 739
Textilvarer	49 911 338	47 333 191
Olje og oljevarer	11 051 723	8 084 771
Kemiske produkter	9 189 153	8 188 495
Farvevarer	1 700 685	1 557 043
Trælast og trævarer	6 212 864	6 360 043
Papir og papirvarer	5 942 560	5 702 264
Lær og lærvarer	2 136 303	2 044 811
Jern og jernvarer	30 075 484	33 161 139
Andre metaller og metalvarer	8 749 866	7 543 106
Artikler vedk. landbruket	15 839 838	18 541 569
Transportmidler	30 700 337	52 320 750
Sten, glasvarer og keramiske produkter	24 899 197	20 034 552
Bygningsmaterialer	21 182 426	23 020 393
Elektriske artikler	3 329 290	3 373 375
Forskjellige artikler	7 896 406	7 399 102
Ialt	272 972 736	285 860 683

Angaaende de importartikler, der er av speciel interesse for den norske exporthandel, kan anføres følgende:

Klipfisk og stokfisk. Tilførslen av klipfisk var i 1908 noget større end aaret forut. Der importertes av almindelig kassefisk 3 590 tons til en værdi av $ 502 614 guld, mot 2 877 tons til en værdi av $ 402 772 guld i 1907, altsaa en stigning av 713 tons i kvantum og $ 99 842 guld i værdi. Importen av benløs fisk viser derimot en ubetydelig tilbakegang, idet der i 1908 herav indførtes 278 tons til en værdi av $ 55 630 guld, mot 280 tons til en værdi av $ 56 047 guld i 1907. Det over Buenos Aires indførte kvantum opgik i 1908 til 67 042 kasser, mot 45 071 kasser i 1907.

Av stokfisk utgjorde importen i 1908 183 tons til en værdi av $ 25 609 guld, mot 173 tons til en værdi av $ 24 263 guld i 1907. Der blev saaledes indført en ubetydelighet mere i 1908 end aaret forut.

For almindelig kassefisk, benløs fisk og tørfisk blev der i løpet av aaret noteret følgende priser (i $ papir):

	Almindelig klipfisk. Pr. 45 kg. Høieste pris.	Almindelig klipfisk. Pr. 45 kg. Laveste pris.	Benløs klipfisk. Pr. 10 kg. Høieste pris.	Benløs klipfisk. Pr. 10 kg. Laveste pris.	Tørfisk. Pr. 10 kg. Høieste pris.	Tørfisk. Pr. 10 kg. Laveste pris.
Januar	$ 34.—	$ 31.50	$ 8.80	$ —	$ 7.40	$
Februar	» 34.—	» 29.—	» 8.25	» 8.—	» 7.40	» 7.30
Mars	» 33.—	» 28.50	» 9.—	» 8.75	» 7.20	» 7.—
April	» 32.—	» 28.—	» 8.25	» 7.80	» 7.40	» 7
Mai	» 28.—	» 27.—	» 7.50	» —	» 6.80	» —
Juni	» 26.25	» 26.—	» 7.50	» —	» 6.80	» —
Juli	» 26.—	» —	» 7.50	» 7.25	» 6.80	» —
August	» 26.50	» 26.—	» 7.25	» 6.70	» 6.80	» —
September	» 26.—	» —	» 7.25	» 6.70	» 6.80	» —
Oktober	» 26.—	» 24.50	» 6.80	» 6.70	» 6.80	» 5.80
November	» 25.—	» 24.50	» 6.80	» —	» 6.50	» —
December	» 30.—	» 26.50	» 6.90	» 6.30	» 6.50	» 5.50

Fra importørerne lyder der fremdeles klager over daarlig sortering og litet omhyggelig tilberedning for den norske klipfisks vedkommende, og da følgen herav er, at stadig flere importører forsyner sig med skotsk fisk, der viser sig mere holdbar, er bedre sorteret og har et hvitere og smukkere utseende, er den mulighet ikke utelukket, at den norske klipfisk med tiden vil ligge under i konkurrencen herute, saafremt ikke exportørerne i Norge mere end hittil lægger vind paa kun at levere en førsteklasses vare for det herværende marked.

Fra Norge indførtes der i 1908 idethele 2 614 tons klipfisk, mot 2 301 tons i 1907. Av skotsk fisk ankom der 654 tons, mot 456 tons aaret forut.

Kondenseret melk. Importen herav utgjorde i 1908 155 655 kg. til en værdi av $ 43 582 guld, mot 175 328 kg. til en værdi av $ 49 092 guld i 1907, altsaa en liten tilgakegang. Hovedkvantummet av denne artikel kommer fremdeles fra Schweiz. I 1907 indførtes der saaledes 144 369 kg. fra Schweiz og

kun 1 010 kg. fra Norge. Prisen paa kondenseret melk varierte i 1908 mellem $ 18 og $ 21 papir pr. kasse, indeholdende 4 dusin æsker.

Sardiner. Den samlede indførsel av sardiner utgjorde i 1908 3 203 978 kg., mot 3 140 395 kg. i 1907. Forbruket av norske sardiner befinder sig glædeligvis fremdeles i stigende, hvilket fremgaar av, at importen er vokset fra 40 753 kg. i 1907 til 59 521 kg. i 1908. Der har for røkede sardiner været opnaadd en pris av $ 16 à $ 20 papir pr. kasse, indeholdende 100/4 æsker, alt efter æskernes størrelse. Sardiner i tomatsauce har i almindelighet betinget 7 % mere. Det har antagelig ikke været uten indflydelse paa salget av norske sardiner, at forskjellige læger anbefaler disse som mere fordøielige end de almindelige portugisiske og spanske.

Av andre fiskekonserver indførtes der i 1908 1 762 940 kg. til en værdi av $ 617 025 guld, mot 1 090 521 kg. til en værdi av $ 381 683 guld i 1907. Størsteparten av dette kvantum kommer fra Italien og Spanien og importeres til bruk for de herværende store spanske og italienske kolonier.

Av norske konserver har der været gjort forsøk med marinerede sild, «kippered herrings», sildefilet o. a. Disse viser sig at falde i publikums smak, men den høie indførselstold ($ 0/20 guld pr. kg. plus omkostninger) stiller sig hindrende iveien for et almindeligere forbruk.

Fiskeboller, der er litet kjendt her, vil neppe kunne gjøre regning paa et større salg, medmindre der gjøres opofrelser til reklame, men dette synes de norske fabrikanter ikke at være synderlig tilbøielige til.

Trælast. Indførslen av alle de her mest brukelige sorter trælast, nemlig pitchpine, whitepine og spruce, viser i 1908 adskillig tilbakegang sammenlignet med det foregaaende aar. Av pitchpine blev der importeret 428 095 m.^{3} til en værdi av $ 6 849 544 guld, mot 488 149 m.^{3} til en værdi av $ 7 810 399 i 1907; av whitepine 106 097 m.^{3} til en værdi av $ 2 080 647, mot 133 365 m.^{3} til en værdi av $ 2 646 650 i 1907 og av spruce, 203 870 m.^{3} til en værdi av $ 2 854 217, mot 220 761 m.^{3} til en værdi av $ 3 090 681 i 1907. Desuten blev der av høvlet last importeret 721 m.^{3} pitchpine til en værdi av $ 17 370 guld og 108 m.^{3} whitepine til en værdi av $ 2 598, mot henholdsvis 410 m.^{3} til en værdi av $ 9 848 og 408 m.^{3} til en værdi av $ 9 790 i 1907. Av høvlet pitchpine blev der saaledes indført en ubetydelighet mere og av høvlet whitepine noget mindre end aaret forut. Den ringe totalimport av høvlet last viser, at det vedblivende falder vanskelig at konkurrere med de indenlandske høvlerier i denne artikel.

Fra Norge har der siden flere aar tilbake ikke været indført trælast, og utsigterne til, at den norske trælast skal kunne vinde indpas, er desværre ikke store, da det vistnok vil være forbundet med vanskeligheter at skaffe den kvalitet og de dimensioner, som her forlanges. I Sverige synes man at være noget heldigere stillet i saa henseende, og det har derfor været mulig at finde avsætning for svensk trælast i enkelte mindre partier. I det hele ankom der 2 583 m.^{3} skaaren last fra Sverige.

Færdige døre og vinduer. Statistikken gir fremdeles ingen oplysninger om importen av færdige døre og vinduer, idet disse artikler er opført under trævarer, hvorav der i 1908 importertes 4 257 bundter til en værdi av $ 591 656 guld, mot 5 194 bundter til en værdi av $ 532 823 guld i 1907.

Importen av døre og vinduer fra Norge og Sverige skal være avtat i 1908, medens det fra de Forenede Stater importerede kvantum antages at være større end aaret forut. Aarsaken hertil opgives at være den, at de amerikanske døre og vinduer er bedre end de skandinaviske, idet de er forarbeidet av tørrere og mere kvistfrit materiale.

Kasser og kassebord. Importen herav er som følge av den voksende indenlandske produktion gaat betydelig tilbake. Av kasser indførtes der 301 679 stykker til en værdi av $ 62 689 guld, mot 424 260 stykker til værdi $ 95 383 guld i 1907, og av kassebord 746 262 kg. til en værdi av $ 34 337 guld, mot 1 147 709 kg. til en værdi av $ 51 382 guld aaret forut.

Der har været solgt nogle mindre prøvepartier norske kassebord, og da disse har vist sig at kunne konkurrere med hensyn til pris og kvalitet, turde der være haab om, at der vil kunne gjøres yderligere forretninger i denne artikel.

Papir. Tiltrods for at der stadig oprettes nye papirfabrikker her i landet og den indenlandske produktion som følge herav er i sterk stigning, foregaar der allikevel en betydelig import av papir av alle slags. Dette gjælder især avispapir, da tolden herfor er nogenlunde moderat ($ 0.02 guld pr. kg.), og det endnu ikke er lykkes de indenlandske fabrikker at fremstille en kvalitet, som staar paa høide med det utenlandske papir. I hvilken grad forbruket av avispapir er steget i løpet av de senere aar, vil sees av nedenstaaende sammenligning:

	Kvantitet.	Værdi.
1903	3 950 tons	$ 296 220 guld
1904	6 466 »	» 484 916 »
1905	8 319 »	» 499 165 »
1906	9 547 »	» 572 826 »
1907	12 219 »	» 633 169 »
1908	12 968 »	» 778 098 »

I motsætning hertil er importen av papir for verker og skrivpapir gaat noget tilbake i de sidste aar. Der indførtes nemlig i 1908 av papir for verker 4 492 tons til en værdi av $ 673 743 guld og av skrivpapir 2 568 tons til en værdi av $ 385 220 guld, mot henholdvis 5 417 tons til en værdi av $ 812 517 guld og 2 893 tons til en værdi av $ 433 890 guld i 1907. Fra Norge indførtes der i aaret 1908 av avispapir 19 tons og fra Sverige 3 179 tons.

Av indenlandske papirfabrikker findes der nu ialt 10, hvorav 4 er beliggende i hovedstaden og 6 i provinsen Buenos Aires. Den i disse fabrikker nedlagte kapital utgjør noget over 7 millioner pesos papir, og værdien av deres aarlige omsætning opgaar til $5^1/_2$ million pesos papir. Fabrikkerne beskjæftiger sig hovedsakelig med tilvirkning av de billigere papirsorter, som avispapir og indpakningspapir etc. Sidstnævnte sort er belagt med en meget høi beskyttelsestold ($ 0.08 guld pr. kg.), og indpakningspapir av utenlandsk fabrikat er derfor nu omtrent blit fortrængt fra markedet.

Kalciumkarbid. Indførslen av kalciumkarbid er steget temmelig sterkt i de sidste to aar, hvilket antagelig for en del staar i forbindelse med, at de indenlandske karbidfabrikker i denne tid har lidt under vandmangel og derfor i betragtelig grad har maattet indskrænke sin produktion.

Importen utgjorde i 1908 ialt 5 948 tons til en værdi av $ 356 858 guld. Herav ankom der fra Norge 598 tons og fra Sverige 902 tons. I aaret

1907 blev der i det hele importeret 4 410 tons karbid til en værdi av $ 324 568.

De to her i landet existerende karbidfarikker er begge beliggende i provinsen Cordoba. Den ene tilhører et engelsk selskap, The Nationale Carbide Co. Ltd., London, og det andet et argentinsk selskap. Begge fabrikker har normalt en produktion av ca. 1 200 tons aarlig hver, men har i de sidste to aar produceret mindre end det halve av dette kvantum.

Kvaliteten av den indenlandske karbid lot tidligere meget tilbake at ønske, men i dette forhold er der tildels indtraadt en forandring, efterat det engelske selskap har engageret en europæisk fagmand til at forestaa sin fabrik herute. Den av denne fabrik fremstillede karbid staar nu paa høide med godt normalt fabrikat fra Europa og de Forenede Stater, idet dens produktionsevne er 300 liter gas pr. kg. ved en temperatur av 15 grader Celcius og og 760 millimeters barometertryk.

Det engelske selskaps fabrik faar sin kraft tilført gjennem en overjordisk ledning under 1 000 volts spænding fra en 30 kilometer borteliggende kraftstation. Fabrikkens normale kraftforbruk er 1 000 effektive hestekræfter.

(Fortsættes i næste nr.)

Skibsfarten paa russisk Østasien.

Chargé d'affaires *Finn Koren,* St. Petersburg, har meddelt følgende:

Skibsfarten paa russisk Østasien med Vladivostock som trafikcentrum besørges paa grund av mangel paa dertil egnede indenlandske fartøier fremdeles for en del av tidsbefragtede dampskibe under fremmed flag. Der paagaar imidlertid fra russisk side et energisk og maalbevidst arbeide for at gjøre sig uavhængig av utenlandsk tonnage paa dette omraade.

I disse dage er saaledes i Danzig færdigbygget for den russiske «Frivillige Flaates» regning 3 dampskibe, der skal overta postruten mellem Vladivostock paa den ene og Shanghai og Nagasaki paa den anden side, til avløsning av de i denne fart hittil anvendte fremmede fartøier. Den Frivillige Flaate har under bygning yderligere 2 baater, der ventes at ville bli færdige i indeværende høst, og som derefter likeledes skal placeres i denne fart.

Postruterne nord for Vladivostock underholdes for tiden av 6 norske tidsbefragtede dampskibe. Ifølge hvad jeg underhaanden har faat oplyst, er det at forutse, at ogsaa denne trafik om ikke ret længe vil gaa over i russiske hænder, idet man skal ha under overveielse for russisk regning at anskaffe det nødvendige antal baater for dette øiemed.

Hermed vil det norske flag, som i sin tid spillet en saa fremtrædende rolle i Vladivostocktrafikken, saavidt skjønnes helt og holdent bli trængt ut av denne fart.

De spanske statssubvenerede dampskibslinjer.

Chargé d'affaires *K. Wedel Jarlsberg,* Madrid, har indberettet følgende angaaende de spanske statssubvenerede dampskibslinjers kontrakter med den spanske stat:

Linjerne skal uten godtgjørelse føre statspost og pakkepost, statens mynt og metalbarrer, bestemt til utmyntning. Der skal indrømmes reduktion i fragten for transport av staten tilhørende gods og avslag i billetprisen for offentlige funktionærer. De statsunderstøttede skibe skal mot godtgjørelse, fastsat i vedkommende kontrakt, kunne anvendes i hjælpesjøkrigstjeneste eller til lignende offentlig bruk.

Hvad specielt passagertrafikken angaar, skal billetprisen paa de subvenerede skibe for reise til og fra Spanien ikke være høiere end paa utenlandske fartøier. De statsunderstøttede fartøier maa med hensyn til indredning ombord kunne maale sig med lignende fremmede skibe. De maa ophjælpe turisttrafikken og fremme utvandringen til Afrika og til Marokko. Handelsreisende og visse offentlige spanske delegerede erholder en væsentlig reduktion i billetprisen. Ministerio de Instruction Publica skal aarlig gratis erholde 10 tur- og returbilleter til Amerika.

Hvad ladningen angaar, tilstaaes spanske varer visse begunstigelser med hensyn til hurtig indskibning i spanske havne. Paa spanske statsunderstøttede skibe maa avgiften for transport av spanske varer ikke være større, end hvad lignende utenlandske produkter i sit hjemland betaler paa tilsvarende linjer dersteds.

Mønsterkasser og prøver samt nationale produkter, bestemt til spanske, av staten understøttede eller anerkjendte handelsmuseer eller utstillinger i utlandet betaler ingen fragt paa de statsunderstøttede linjer.

Disse linjers koncessionsindehavere og deres agenter skal gjøre tjeneste som oplysnings- og kommissionsagenter for den spanske handel. Som linjernes agenter i fremmede havne bør fortrinsvis ansættes dersteds bosatte spaniere. De statsunderstøttede skibe bør tilhøre spanske undersaatter og være indført i spanske skibsregistre.

Om et en statsunderstøttet linje tilhørende fartøi gaar tapt, skal der ikke gaa længere tid hen end 20 maaneder, inden det erstattes med et nyt skib. Om det nye fartøi bygges i Spanien, kan nævnte termin yderligere forlænges med 6 maaneder. I mellemtiden kan vedkommende linje provisorisk benytte et andet passende skib i samme fart, — selv om dette skib ikke i enhver henseende opfylder de for et statsunderstøttet fartøi fastsatte betingelser. Fartøier, bestemte til tjeneste i de statsunderstøttede linjer bør fortrinsvis bygges i Spanien. Deres utrustning og besætning maa under normale omstændigheter være spansk. Om regjeringen saa ønsker, skal elever fra sjøfartsskoler medtages uten betaling. Koncessionsindehaverne maa paa reglementsmæssig maate ha bidraget til underhold av de av staten oprettede eller understøttede stiftelser til bedste for sjømandsstanden. Fartøierne bør fortrinsvis proviantere i Spanien og med nationale produkter. Forsaavidt det er mulig, indtages altid spanske kul i havne paa halvøen — mindst 2/3 av, hvad der tiltrænges for reisen fra Spanien.

Koncessionerne tilstaaes spansk enkeltmand eller selskap, som godtgjør, at de har den nødvendige kapital. Et selskaps aktier maa lyde paa navn; de kan ikke overføres til utlændinger.

De amerikanske tonnageavgifter.

Chargé d'affaires *O. Skybak,* Washington, har meddelt, at senator Frye's i nr. 33, 1909 omhandlede forslag om nedsættelse av tonnageavgiften i Amerikas Forenede Stater, for skibe kommende fra nærliggende havne og angaaende ophævelse av den saakaldte «Reciprocal Tonnage Tax Exemption Law» av 19. juni 1886, §§ 11 og 12, av senatet blev indlemmet i toldloven som paragraf 36 og derefter av kongressen blev vedtat som en del av denne lov.

Ifølge nævnte paragraf 36 skal der erlægges en tonnageavgift av 2, tidligere 3 cents pr. ton for hvert anløp, dog ikke overstigende ialt 10 cents — tidligere 15 cents — pr. ton i et aar av alle skibe, som ankommer til amerikansk havn fra nogen fremmed havn eller sted i Nordamerika, Centralamerika, de Vestindiske Øer, Bahamaøerne, Bermudaøerne, eller den kyststrækning i Sydamerika, der ligger ved det Karaibiske Hav, eller Newfoundland, og som tidligere en avgift av 6 cents pr. ton for hvert anløp, dog ikke overstigende 30 cents pr. ton i et aar, av alle skibe, der ankommer til amerikansk havn fra nogen anden fremmed havn, — herfra undtages dog skibe i havsnød og skibe, der ikke er handelsskibe.

Samtidig ophæves §§ 11 og 12 av den saakaldte «Reciprocal Tonnage Tax Exemption Law», der gav præsidenten ret til under forutsætning av gjensidighet at frita skibe, der ankom fra fremmede havne, for tonnageavgift.

Ved proklamation utstedt av Amerikas Forenede Staters præsident var skibe, kommende fra nedennævnte havne, øer og lande tilstaat tonnage-avgiftsfrihet ved ankomst til havne i Amerikas Forenede Stater:

Øerne Montserrat, Guadeloupe og Grenada i Vestindien, provinsen Ontario, Greytown i Nicaragua, Boca del Toro i Kolumbia og republikken Panama samt Kjøbenhavn, alle havne i Nederlandene og alle frie havne i hollandsk Ostindien.

Hensigten med ophævelsen av denne tonnageavgiftsfrihet ved ovennævnte § 36, der træder i kraft 60 dage efter toldlovens sanktion den 5. f. m., er, at skibe kommende fra de ovenfor opregnede steder efter dette tidspunkt skal betale den ovenfor angivne tonnageavgift.

Modifikation av forbudet i Frankrike mot maling av konserveæsker.

Chargé d'affaires *Fr. Jakhelln,* Paris, har meddelt, at den franske generaltolddirektør den 2. f. m. har utfærdiget et cirkulære, hvorav fremgaar, at det tidligere kommunicerede forbud mot anvendelse av visse slags maling eller fernis paa konserveæsker, som forhandles i Frankrike, ikke skal gjælde maling, som er paatrykt det til æskefabrikationen benyttede blik.

Forbudet mot import av vaaben m. v. til Finland.

Chargé d'affaires *Finn Koren,* St. Petersburg, har i forbindelse med sin tidligere indberetning meddelt følgende:

Det finske senats indstilling om, at det delvise forbud mot indførsel av skytevaaben og ammunition til Finland fremdeles skal være gjældende i et aar, oplyses nu ved keiserlig forordning at være bifaldt.

Hømangelen i Finland.

Chargé d'affaires *Finn Koren,* St. Petersburg, har indberettet følgende:

Efter en meddelelse i den finske dagspresse skal der av østerbotniske forretningsmænd allerede være gjort store bestillinger av hø i Sverige til forsyning av de for misvekst utsatte distrikter i Österbotten. Ifølge meddelelsen vil imidlertid endnu betydelige tilførsler av hø være nødvendige, forat formangelen skal kunne avhjælpes.

Utvidelse av Wiborgs havn.

Indberetning fra chargé d'affaires *Finn Koren,* St. Petersburg.

Wiborgs kommunestyre oplyses at ha vedtat en plan for utvidelse av byens havn, anlæg av havnejernbane m. v., til hvilket øiemed agtes stillet til disposition tilsammen 2 millioner mark av et av byen nylig optat laan paa 10 millioner.

Kommunestyret har nu ansøkt senatet om fornøden approbation av den paagjældende plan.

Høstutsigterne i det vestlige Sverige.

Indberetning fra konsul *Jean O. Erikson,* Göteborg.

Gjennem den senere tids altfor rikelige nedbør er utsigterne for høsten i det vestlige Sverige blit væsentlig forværret. Dette gjælder i særlig grad

Rughøsten, hvorav mindst en tredjedel kan beregnes at være gaat tapt ved de oversvømmelser, som regnet har foraarsaket inden visse dele av distriktet. Paa en del steder er rugen endnu ikke skaaret, og der kan man endnu haabe paa en god høst, hvis tørt veir indtræffer.

Hvetehøsten har lidt meget av regnet, og utsigterne er mindre tilfredsstillende.

Høhøsten er overalt meget god. Man imøteser paa grund herav lave høpriser under kommende vinter.

Poteter og rotfrugter antages at komme til at gi en høst, som med hensyn til kvantiteten er over middels, men kvaliteten antages paa grund av regnet at bli mindre god.

Told og konsumtionsskat paa fyrstikker i Tyskland.

Ved lov av 15. juli d. a. er tolden paa fyrstikker i Tyskland blit fastsat til 30 mark pr. 100 kg.

Foruten denne told betales av alle fyrstikker (av træ eller pap), ogsaa de inden riket tilvirkede, følgende forbruksskat:

a) i æsker, indeholdende under 30 stikker pr. æske 1 pf.
b) i do., indeholdende fra 30 til 60 stikker » » $1^1/_2$ »
c) i do. eller andre beholdere, indeholdende mere end 60 stikker, pr. 60 stikker eller del derav . . . $1^1/_2$ »

De høiere satser kommer ikke til anvendelse, før det for den lavere sats fastsatte antal stikker er overskredet med mere end 10 %.

For indførte fyrstikker betales forbruksskatten sammen med tolden.

Importen av norske varer til Luxemburg.

Konsul *Gme. Lefèvre,* Luxemburg, har meddelt følgende opgave over importen av norske varer til storhertugdømmet Luxemburg i aaret 1908:

«Tilberedt» fisk	6 065 kg.
Hermetiske matvarer	791 »
Kalciumkarbid	9 964 »
Uldvarer	7 »
Hansker av skind	4 »
Utstoppede dyr	22 »
Pap og papvarer	10 300 »
Slipestene etc.	95 »
Jern i stænger	1 490 »
Sakser etc.	7 »

CENTRALTRYKKERIET — KRISTIANIA

KONSULATBERETNINGER

UTGIT AV UTENRIKSDEPARTEMENTET MED BISTAND AV NORGES OPLYSNINGS-KONTOR FOR NÆRINGSVEIENE

Nr. 38. | Ukeutgaven. | 18. september 1909.

«Konsulatberetninger» utkommer i to utgaver, en ukeutgave og en maanedsutgave. Kan bestilles ved alle postanstalter, i Kristiania i «Farmand»s expedition, Toldbodgt. 31. Abonnementspris for uke- og maanedsutgaven tilsammen kr. 3.00 pr. aar og for utenbysboende porto 20 øre.

Henvendelser til norske legationer eller konsuler bør adresseres, ikke til embedets chef eller personale, men til selve legationen eller konsulatet paa stedet.

Indhold:

	Side
Importen av norske varer til Argentina	149
Trælastmarkedet i London	151
Isimporten til Storbritannien og Irland	151
Oprettelse av trælastbørs i St. Petersburg	151
Ruslands utenrikshandel	151
Utsigterne for import av norske varer til Rosario de Santa Fé	152
Russisk marmor til England	152
Forhøielse av havneavgiften i Amble, Northumberland	152
Høstutsigterne i Finland	152
Bryggeriutstilling i München	152
Bomuldsmarkedet i de Forenede Stater	152

Importen av norske varer til Argentina.

(Forts. fra foreg. nr.)

Foruten de foran anførte importartikler fortjener ogsaa følgende at nævnes:

Import.	1908. Kvantitet.	1908. Værdi $ guld.	1907. Kvantitet.	1907. Værdi $ guld.
Ansjos	Kg. 26 884	4 031	Kg. 27 413	4 111
Røkesild i kasser	» 43 288	12 986	» 29 597	8 878
» i tønder	» 16 683	2 537	» 4 779	956
Østers	» 187 182	37 437	» 109 008	21 801
Fiskekonserver	Tons 1 763	617 025	Tons 1 091	381 683
Saltet sild	» 1 048	157 139	» 699	104 906
Konserverede grønsaker	» 524	131 082	» 544	135 969
Havregryn	» 562	28 089	» 565	28 271
Malt	» 15 557	777 860	» 16 374	818 716
Chokolade	» 216	129 482	» 225	134 753
Stivelse	» 468	70 151	» 506	75 967
Kjæks	» 185	55 436	» 176	52 857
Konfiturer	» 268	268 134	» 426	346 055
Alleslags syltetøier	» 182	90 934	» —	—
Brændevin paa flasker	Dusin 606	2 424	Dusin 208	832
» » fat	Liter 7 527	752	Liter 2 628	263
Mineralvand	Dusin 469 779	348 012	Dusin 362 339	259 287
Sodavand	» 4 044	6 470	» 2 864	4 582
Øl paa flasker	» 70 736	127 325	» 70 905	127 626
» » fat	Liter 71 777	6 459	» 105 446	9 489
Punch paa flasker	Dusin 3 083	7 708	» 5 402	13 509
Frugtsafter	Kg. 29 192	5 838	» 35 172	7 033
Uldunderbenklær	» 1 017	3 407	» 1 587	5 316
Uldskjorter	» 6 997	24 058	» 27 187	91 511
Uldtepper av forskjellig slags	» 34 261	41 179	» 150 509	124 793
Uldvanter	» 4 166	16 664	» 2 343	9 420
Uldgarn av forskjellig slags	Tons 554	434 530	» 813	604 821
Uldstrømper	Kg. 17 104	59 863	» 22 849	79 971
Bløte filthatter	Dusin 2 709	9 480	Dusin 4 013	14 046
Stive »	» 414	2 598	» 1 305	9 135
Uldtøier av forskjellig slags	Tons 3 379	7 136 593	Tons 3 074	6 904 316
Bomuldssækker	» 886	443 181	» 731	365 642
Bomuldsunderbenklær	Kg. 565	1 308	Kg. 225	451
Bomuldsunderskjorter	» 22 621	57 018	» 35 965	75 783
Bomuldstepper av forskj. slags	Tons 621	272 423	Tons 982	423 913
Huer av bomuld	Dusin 4 105	12 695	Dus. 7 354	17 171
Bomuldsvanter	Kg. 25 013	94 248	Kg. 23 446	88 150

		1908. Kvantitet.	1908. Værdi $ guld.	1907. Kvantitet.	1907. Værdi $ guld.
Bomuldsgarn av forskj. slags	Tons	126	101 126	Tons 162	130 854
Bordduker og servietter av bomuld	»	94	94 847	» 108	109 955
Seilduk	»	389	225 176	» —	—
Bomuldsstrømper	»	531	1 221 226	» 383	880 234
Bomuldstøier av forskj. slags	»	22 493	19 478 669	» 21 840	19 196 997
Haandklær av bomuld	»	87	113 166	» 103	133 857
Tjærede sækker	»	67	16 858	» 112	27 916
Manilataugverk	»	341	57 987	» 346	58 842
Sækker av strie	»	3 273	523 715	» 2 681	428 996
Bordduker og servietter av damask	Kg.	53 656	109 606	Kg. 68 273	136 988
Hestedækkener	»	2 106	1 888	» 3 289	2 505
Linolje, raa og kogt	Tons	380	45 598	Tons 332	39 898
Torskelevertran paa flasker	Dusin	7 335	39 703	Dus. 9 713	50 166
» » fat	Kg.	37 353	7 470	Kg. 20 011	4 003
Trætjære	Tons	238	14 276	Tons 304	18 227
Stearinlys	»	818	245 428	» 793	237 984
Lim av alle slags	»	480	90 713	» 426	80 080
Potetesmel	»	185	12 922	» 163	11 392
Træfyrstikker	Kg.	40 608	20 305	Kg. 59 429	28 214
Almindelig sæpe	Tons	666	121 050	Tons 575	95 657
Toiletsæpe	»	105	48 643	» 105	54 001
Træmasse	»	18 112	543 369	» 18 527	555 822
Fotografiplater	Dus.	92 982	68 232	Dus. 114 852	72 622
Krudt, løst og i patroner	Tons	483	315 486	Tons 678	390 342
Kaustisk soda	»	4 238	211 890	» 3 639	181 925
Almindelig soda	»	6 678	200 334	» 5 718	171 537
Fernisser av alle slags	Tons	410	313 158	Tons 398	297 060
Skosværte	»	173	34 669	» 251	50 227
Tør maling	»	2 857	225 035	» 2 991	234 173
Tilberedt maling	»	3 784	469 826	» 3 325	526 559
Mønje	»	710	56 834	» 627	50 162
Boktrykkersværte	»	307	64 862	» 283	48 478
Fotografiapparater	Stykker	1 168	5 721	Stykker 1 423	8 411
Pianoer	»	4 352	704 085	» 4 825	747 596
Karton av forskjellige slags	Tons	7 132	546 307	Tons 6 388	495 992
Tapeter	»	518	156 978	» 581	172 131
Papirposer	Kg.	63 764	22 316	Kg. 41 944	14 680
Konvolutter	Tons	658	211 453	Tons 525	176 127
Skotøi	Dusin	14 302	193 217	Dusin 17 507	227 048
Haandkufferter	Kg.	6 275	22 541	Kg. 7 311	27 587
Gjærdetraad av forskjellig slags	Tons	67 207	3 473 956	Tons 83 569	4 179 653
Spiker av alle slags	»	4 766	470 064	» 6 961	635 691
Skruer og møtrikker	»	12 527	1 332 159	» 16 123	1 688 078
Dørhængsler	»	882	136 600	» 1 053	166 274
Pumper av forskjellig slags	»	1 505	220 592	» 3 443	478 716
Laaser	»	423	181 501	» 505	213 879
Komfürer, ovne og kaminer	»	1 361	223 121	» 2 004	332 166
Motorer av forskjellig slags	Stykker	1 138	672 986	Stykker 2 368	729 426
Ploger	»	29 775	548 198	» 58 196	1 032 120
Vogner og arbeidskjærrer	»	16 457	440 182	» 12 689	419 762
Sporvogner	»	120	309 383	» 367	775 162
Jernbanevogner	»	2 816	6 029 924	» 4 920	8 897 153
Lokomotiver	»	206	3 394 498	» 467	8 067 454
Lægtere	»	157	213 652	» 209	563 346
Velocipeder	»	3 856	142 218	» 2 645	89 592
Hjul	»	3 699	5 798	» 2 372	3 468
Aarer	Meter	28 518	5 133	Meter 12 887	2 318
Gatesten	Tons	33 264	33 264	Tons 39 028	97 569
Kantsten	Meter	1 067	1 067	Meter 23 854	34 588
Puksten	Tons	217 830	217 829	Tons 192 282	192 282
Flasker	Dusin	982 786	384 942	Dusin 1 309 797	482 918
Apothekerflasker	Kg.	674 469	76 370	Kg. 533 534	67 661
Lamper	Kasser	1 632	165 725	Kasser 932	94 590
Stentøi	»	12 092	1 284 345	» 8 395	840 947
Porcelænsvarer	»	4 268	472 061	» 3 082	315 114
Marmor i blokker	m^3	760	26 404	m^3 794	27 790
Forarbeidet marmor, jaspis og alabast	»	3 034	367 466	» 3 692	441 340
Bygningssten	»	70	594	» 3 859	32 804
Skifer	m^2	24 216	9 686	m^2 35 130	14 051

	1908. Kvantitet.	1908. Værdi $ guld.	1907. Kvantitet.	1907. Værdi $ guld.
Cement	Tons 220 014	2 420 150	Tons 225 910	2 485 005
Telefonapparater	Stykker 6 380	36 050	Stykker 8 991	47 665
Dynamoer og elektriske motorer	Tons 1 923	576 823	Tons 1 514	454 339
Leketøi	Kasser 3 032	506 727	Kasser 5 076	504 329
Edikke paa flasker	Dusin —	—	Dusin 5 628	5 628
» » fat	Liter —	—	Liter 193 754	11 625
Levende planter	Kasser 333	44 861	Kasser 175	17 379

De forskjellige lande har deltat i importhandelen med følgende beløp:

	1908.	1907.
Storbritannien	$ guld 93 371 396	97 935 743
Tyskland	» 37 847 076	45 811 170
Forenede Stater	» 35 591 004	38 842 277
Frankrike	26 476 917	25 468 026
Italien	24 913 278	24 003 241
Belgien	12 753 373	15 895 850
Brasilien	7 285 946	7 849 355
Spanien	8 618 110	7 294 469
Uruguay	2 207 038	2 472 754
Østerrike-Ungarn	3 293 500	2 394 660
Holland	2 038 030	1 762 006
Paraguay	» 1 509 955	1 414 337
Chile	» 726 989	554 824
Bolivia	» 156 062	126 877
Sydafrika	» 46 874	57 509
Andre lande	» 16 131 218	13 976 585
	$ guld 272 972 736	285 860 683

Værdien av importen fra Norge, Sverige og Danmark opgik til:

	1908.	1907.
Norge	$ guld 530 780	429 984
Sverige	» 799 916	511 119
Danmark	» 37 755	58 763

Trælastmarkedet i London.

Indberetning fra fung. generalkonsul, vicekonsul *H. L. Brækstad,* London.

Siden generalkonsulatets sidste indberetning har Londonner-markedet vistnok været stille, hvad konsumtionen angaar, men priserne er tiltrods derfor meget faste. For Londons vedkommende kan man ikke forutsige nogen bestemt stigning i priserne, men 7/8 × 6 «unsorted red» skal ha været solgt til £ 9.2.6. Der forlanges imidlertid nu £ 9.5.0, uten at det dog vites, om denne pris har været opnaadd her. Det berettes, at kjøpere fra kysten skal være tilbøielige til at betale noget høiere priser end de, som de for en maaneds tid siden kunde ha kontraheret for.

Ved september maaneds begyndelse utgjorde beholdningerne i dokkerne av «prepared boards»:

1909.	1908.	1907.
4 463 000 stkr.	5 950 000 stkr.	4 938 000 stkr.

Leveringerne fra dokkerne av «prepared boards» i aarets første 8 maaneder utgjorde: 7 668 000 stkr., mot 8 045 000 stkr. i 1908.

Isimporten til Storbritannien og Irland.

Fung. generalkonsul, vicekonsul *H. L. Brækstad,* London, har indberettet, at ifølge meddelelse fra det derværende toldkammer var kvantiteten og værdien av den til Storbritannien og Irland i løpet av august maaned d. a. og i samme maaned de to næst foregaaende aar importerede is, der udelukkende kom fra Norge, følgende:

	Kvantitet.	Værdi.
1909	53 576 tons.	£ 25 157
1908	59 607 »	» 30 365
1907	48 460 »	» 23 966

Oprettelse av trælastbørs i St. Petersburg.

Chargé d'affaires *Finn Koren,* St. Petersburg, har meddelt følgende:

En kreds av herværende trælastgrosserere skal efter en pressemeddelelse ha besluttet at træffe skridt til oprettelse av en trælastbørs i St. Petersburg.

Hittil har der efter opgivende paa grund av mangel paa organisation ikke hersket behørig overensstemmelse og samarbeide mellem de i denne branche interesserede, hvilket bl. a. skal ha ledet til ikke ringe differencer i de forskjellige firmaers samtidige prisnoteringer. Formaalet med oprettelsen av den nye børs blir fornemmelig at søke at hitføre mere enhet paa dette omraade, i hvilket øiemed det er meningen at indsamle alle tilgjængelige oplysninger om markedets stilling, beholdninger, efterspørsel etc. Derhos tænkes børsen at skulle meddele kreditoplysninger om de i trælastbranchen arbeidende forretninger.

Det skal være tanken at faa oprettet en lignende børs ogsaa i Moskva.

I forbindelse med ovenstaaende indberettes ifølge en anden pressemeddelelse, at der paa foranledning av Perms trælastbørs er indkaldt et møte av distriktets trælastfirmaer til diskussion av en række spørsmaal. Møtet, der skal avholdes i midten av november d. a., og hvori foruten distriktets egne forretningsmænd ogsaa firmaer fra guvernementerne Wjatka og Wologda skal ta del, lover efter forlydende at ville bli sterkt besøkt. Man paatænker bl. a. at fremlægge et saa fuldstændig materiale som mulig vedrørende utnyttelsen av de kronen tilhørende store skogeiendomme, og møtets forhandlinger herom menes at ville faa stor betydning for trælastindustrien i de paagjældende egne.

Ruslands utenrikshandel.

Indberetning fra generalkonsul *Ingv. Thorsen,* St. Petersburg.

Ruslands utenrikshandel utgjorde i løpet av de 6 første maaneder av aaret 1909 ifølge tolddepartementets opgave (over den europæiske grænse, inkl. Sortehavet og Finlands grænser):

Export: Varer til en værdi av rbl. 524 949 000 (eller ca. rbl. 146 000 mere end fjoraaret). Fordelt paa hovedgrupperne stiller exporten sig som følger:

Levnetsmidler	Rbl. 337 728 000
Raamaterialer og halvfabrikata	» 166 167 000
Dyr	» 10 007 000
Fabrikata	» 11 047 000
Samlet export	Rbl. 524 949 000

Import: Varer til en værdi av rbl. 365 625 000 (eller ca. rbl. 2 288 000 mindre end fjoraaret). Fordelt paa hovedgrupperne stiller importen sig som følger:

Levnetsmidler	Rbl.	52 632 000
Raamaterialer og halvfabrikata .	»	181 802 000
Dyr	»	473 000
Fabrikata	»	130 718 000
Samlet import	Rbl.	365 625 000

Toldindtægterne androg i det forløpne halvaar til rbl. 116 752 000, eller ca. rbl. 14 996 000 (= 14 %) mindre end i den tilsvarende periode i det foregaaende aar.

Utsigterne for import av norske varer til Rosario de Santa Fé.

Indberetning fra konsul *V. Christophersen,* Rosario de Santa Fé.

Importen fra Norge til Rosario omfatter væsentlig *klipfisk,* hvilken vare i aaret 1908 gjennemgaaende var av mindre god kvalitet. Den norske vare truedes for en del av skotsk klipfisk, hvorav der kom ikke ringe mængder paa markedet. Denne var av grovere kvalitet end den norske, men til gjengjæld betydelig billigere.

Av *sardiner* fra Norge har der været solgt endel. De norske merker har vanskelig for at komme ind paa markedet, da størsteparten av befolkningen er vant til de langt billigere sardiner fra Sydeuropa.

Der tør her være et godt marked for forskjellige *byggematerialer,* f. ex. granit og trælast.

Kassebord er likeledes en betydelig artikel, men det tør hænde, at konkurrencen fra de indenlandske fabrikker i Tigre, hvor der forarbeides udmerkede kasser av det der i rikelig mængde forekommende poppeltræ, i forbindelse med den existerende beskyttelsestold, vil stænge den utenlandske vare ute, saa nogen norsk export i denne artikel vil i ethvertfald byde paa endel vanskeligheter. Forøvrig exportertes der hertil for et par aar siden hele skibsladninger av kassebord fra Sverige.

Vinduer og *døre* fra Norge kunde ogsaa avsættes her, men der maatte føres lager og arbeides med ydelse av 3—6 maaneders kredit. Der er ogsaa i denne del av Argentina et temmelig godt marked for forskjellige importerede varer, men hittil har nordamerikanerne, engelskmændene, tyskerne, og tildels svenskerne lagt størst energi i utviklingen av sin export hertil.

Jeg vilde tilraade, at Norge ansatte en handelsstipendiat ogsaa paa denne plads for nærmere at studere og bearbeide dette marked.

Russisk marmor til England.

Chargé d'affaires *Finn Koren,* St. Petersburg, har indberettet følgende:

Engelske firmaer i bygningsstensbranchen skal ifølge herværende aviser være begyndt at interessere sig for marmorleierne i guvernementet Olonez og i Ural. Særlig er deres opmerksomhet vakt for den farvede marmor i Olonez, der skal udmerke sig ved særdeles stor skjønhet, og hvormed selv de vakreste italienske marmorsorter ikke skal kunne maale sig.

Paa foranledning av en gjennem Londons handelskammer fra de interesserede firmaer mottat henvendelse berettes det herværende russisk-engelske handelskammer — om hvis virksomhet legationen tidligere har hat anledning til at indberette — i disse dage efter anstillede undersøkelser at ha sendt til London nøiagtige oplysninger om de russiske marmorforekomster.

Forhøielse av havneavgiften i Amble, Northumberland.

Fung. generalkonsul, vicekonsul *H. L. Brækstad,* London, har indberettet, at havnestyret i Amble, Northumberland, ifølge meddelelse fra vicekonsulen dersteds har forhøiet avgiften for fartøier, som anløper Warkworth Harbour, fra 3 d. til 4 d. pr. registerton. Forhøielsen traadte i kraft den 1. ds.

Høstutsigterne i Finland.

Konsul *Chr. Nielsen,* Helsingfors, har efter den finske landbruksstyrelses sidste rapport om høstutsigterne meddelt følgende:

Høutbyttet er saavel til kvantitet som kvalitet daarlig, og man maa i Wasa læn importere endel av sit behov. Beitet er ved de sidste ukers regn blit betydelig forbedret.

Rugen er som følge av det kolde veir i begyndelsen av sommeren forsinket omkring 2 uker, men ansees dog at ville gi et middels, om ikke et godt utbytte. *Havre* og *byg* har tat sig godt frem i løpet av sommeren og ansees likeledes at ville gi et middels, om ikke et godt utbytte.

Bryggeriutstilling i München.

Ifølge indberetning fra *legationen i Berlin* vil en bryggeriutstilling bli avholdt i München fra 11. ds. til 3. oktober d. a.

Utstillingen vil omfatte maskiner, andre slags utensilier samt raastoffer, der kommer til anvendelse i bryggeri-industrien.

Konsulatet i München har paa legationens henvendelse meddelt, at forskjellige associationer, bl. a. «Deutscher Kälteverein», «Ausschuss der Brauerei- und Mälzerei-Genossenschaft» og «Versuchs- und Lehranstalt für Brauereien», vil avholde møter under utstillingen.

Program for utstillingen er av utenriksdepartementet blit tilstillet handelsdepartementet.

Bomuldsmarkedet i de Forenede Stater.

Fung. generalkonsul, vicekonsul *Th. Klingenberg,* New York, har meddelt følgende:

I en av det amerikanske landbruksdepartement den 2. ds. offentliggjort rapport angives bomuldsveksttilstanden den 25. f. m. blot til 63.7 % av det normale, mot 76.1 % den 25. august f. a. og mot en gjennemsnitlig veksttilstandsprocent ved samme tidspunkt i de sidste ti aar av 73.6. Paa børsen hadde nedgang været forutset, men selv de mest pessimistiske hadde ikke ventet et saa lavt tal som 63.7.

Paa den herværende børs notertes 2. ds. følgende priser:

for september-leverance	12.38 à 12.39	cents pr. pund.
» oktober- »	12.41 » 12.42	—»—
» november- »	12.42 » 12.44	—»—
» december- »	12.47 » —	—»—
» januar 1910- »	12.45 » 12.46	—»—
» februar » »	12.47 » 12.49	—»—
» mars » »	12.51 » 12.52	—»—
» april » »	12.52 » 12.54	—»—
» mai » »	12.56 » 12.57	—»—

KONSULATBERETNINGER

UTGIT AV UTENRIKSDEPARTEMENTET MED BISTAND AV NORGES OPLYSNINGS-KONTOR FOR NÆRINGSVEIENE

Nr. 39. | Ukeutgaven. | 25. september 1909.

«Konsulatberetninger» utkommer i to utgaver, en ukeutgave og en maanedsutgave. Kan bestilles ved alle postanstalter, i Kristiania i «Farmand»s expedition, Toldbodgt. 31. Abonnementspris for uke- og maanedsutgaven tilsammen kr. 3.00 pr. aar og for utenbysboende porto 20 øre.

Henvendelser til norske legationer eller konsuler bør adresseres, ikke til embedets chef eller personale, men til selve legationen eller konsulatet paa stedet.

Indhold:

Side

Markedet for fiskevarer i Australien 153
Exporten til Britisk Sydafrika 154
De skotske fiskerier 154
Klipfiskmarkedet i Bordeaux 155
Russisk industriutstilling i London 155
Bomuldshøsten i Rusland 155
Wiborgs havn 155
Værdien av Finlands statsskoge 155
Nedsættelse av fyravgifterne i Tyrkiet 156
Fortoldningen av maltbyg i Tyskland 156
Skibsfarten paa Storbritannien og Irland 156
Hømangelen i Finland 156
Sveriges utenrikshandel 156

Markedet for fiskevarer i Australien.

Indberetning fra vicekonsul *Sigurd Bentzon*, Melbourne.

Angaaende importen av fisk til Australien i 1908 foreligger der endnu ingen utførlig statistik. Værdien av den totale indførsel beløp sig til £ 512 058, hvilket er en betydelig stigning fra 1907, da den kun opgik til £ 391 067.

Av *hermetisk laks* indførtes der som sedvanlig et ganske stort kvantum fra Kanada og de Forenede Stater. Importen av denne vare er imidlertid i stadig avtagende, da de herværende kjøpere har lidt betydelige tap paa grund av, at varen som oftest er temmelig bløt, naar den ankommer.

Importen av *norske sardiner* i olje har tiltat meget i den senere tid. Denne vare er nu vel indført paa det herværende marked og faaes tilkjøps hos de fleste dedaljister inden branchen. Prisen har været fra 3/3 — 4/ = pr. dusin «quarter tins», alt efter varens kvalitet, æskernes størrelse og merket. August — september-nedlægningen foretrækkes paa det herværende marked, hvor der i det hele tat kun er kjøpere for første klasses vare. De norske sardiner synes i den senere tid at ha domineret her og fortrængt de franske og portugisiske, naar undtages kostbare prima franske sardiner, hvorav et begrænset kvantum aarlig finder avsætning.

Generalkonsulatet mottok i aarets løp flere anmodninger fra norske exportører om at skaffe dem agenter i Australien. Det har imidlertid vist sig meget vanskelig at finde nogen med kjendskap til denslags forretning, som man med tryghet har kunnet anbefale. I almindelighet er agenterne kun villige til at mottage varer i konsignation. Denne maate at gjøre forretning paa har imidlertid vist sig uheldig for den norske export av sardiner, idet fabrikanterne ofte har indrettet avskibningerne efter markedsforholdene hjemme, eller naar der har været overproduktion, hvorved det herværende marked ogsaa er blit overfyldt, og adskillige partier er blit solgt til underpris.

Av norsk *klipfisk* av lange kom der adskillig i den sidste del av fjoraaret, og eftersporslen har tiltat stadig, da varen i enhver henseende har været udmerket. Hvis det kan lykkes de norske exportører at holde kvaliteten like god, er der al utsigt til en betydelig avsætning av norsk «ling» paa det herværende marked til fortrængsel av skotsk fisk. Fisken bør helst sendes i flate, brede kasser, tilstrækkelig høie for to lag fisk og saavidt lange, at brækning av fisken kan undgaaes.

Av *stokfisk* har der som i tidligere aar kun været indført et begrænset kvantum, ialt ca. 4—5 tons, væsentlig for skibsproviant.

Importen av *saltet sild* tiltok ikke i 1908. Exportørerne derav maa være forberedt paa at tape paa forsendelserne. Paa grund af den lange reise og de klimatiske forhold er silden ankommet hertil i en meget bløt tilstand, og det har ofte vist sig yderst vanskelig at finde kjøpere. Solgte partier er endogsaa flere gange blit sendt tilbake til vedkommende agenter. Det gjælder for sildens vedkommende som for alle de øvrige fiskesorter, at der kun bør sendes hertil varer av prima kvalitet, som er nedlagt i den bedste sæson. I henhold til uttalelser fra herværende importører tror man at burde anbefale, at sild, som exporteres til Australien, blir specielt omhyggelig ganet, og at saltlaken gjøres særlig sterk.

Av andre fiskeprodukter har det vanlige kvantum været importeret.

Forbruket av *tran* har ikke været i tiltagende. Her er litet marked for finere sorter, hvorimot adskillig billig japansk tran og andre billige fiskeoljer har fundet god avsætning til reberbaner.

Efter den ifjor vedtagne tarif er tolden paa fisk fortiden følgende:

Almindelige fiskekonserver og røket og tørret fisk: 1 d. pr. lb., saltet 5 sh. pr. cwt., «potted» 25 % av værdien.

Til undersøkelse av fiskebestanden utenfor kysten har regjeringen bygget et skib, som paa offentlig bekostning siden mars maaned d. a. har drevet trawlfiske langs den australske øst- og sydkyst med et ganske gunstig resultat. Det er regjeringens haab, at Australien, hvis fiskebestanden utenfor kysten skulde vise sig tilstrækkelig, ogsaa skal kunne forsyne sit eget marked med preserveret fisk. Imidlertid har man endnu liten erfaring for, hvorvidt de herværende fiskesorter egner sig til nedlægning. Staten har forsøkt at opmuntre befolkningen til at opta fiskerinæringen. Hitindtil har der dog ikke været gjort nævneværdige fremskridt. Man har hat under

overveielse at tilbyde skotske fiskere (muligens ogsaa norske) særskilt gunstige immigrationsvilkaar, hvis de skulde være villige til at nedsætte sig i landet og drive fiske herfra.

Exporten til Britisk Sydafrika.

Utdrag av indberetning fra generalkonsul *N. P. Thesen*, Kapstaden.

Værdien av Norges export til Britisk Sydafrika utgjorde i 1908 £ 106 125, mot £ 108 579 i 1907. Procentvis av den samlede import utgjorde importen fra Norge i begge aar 0.4 %.

Norges export til Britisk Sydafrika angives at ha bestaat av følgende varer:

	1908. Kvantum.	1908. Værdi i £.	1907. Værdi i £.
Antifriktionssmørelse	192 lbs.	2	—
Pynt og dragter	—	18	8
Knaldhætter	1 200 000 stkr.	1 153	1 566
Skytevaaben	3 »	34	—
Fletverk	—	72	—
Dynamit og andre sprængstoffer	225 000 lbs.	9 000	3 839
Baater	—	125	148
Storbaater og lægtere	—	—	249
Seilduk	—	96	194
Cement	160 000 lbs.	104	50
Taugverk	—	20	—
Bomuldsvarer	—	8	—
Kemikalier, eddikesyre	663 gls.	116	337
do., alle andre slags	—	81	127
Kalciumkarbid	843 959 lbs.	4 141	330
Medicinske varer	—	—	7
Porcellæn eller stentøi	—	5	—
Elektriske materialer	—	2	—
Kjæks	310 lbs.	7	—
Margarin	17 006 »	442	374
Ost	1 356 »	45	86
Bønner og erter	3 300 »	23	20
Egg	—	—	10
Essens og extrakter	—	—	9
Fisk, tørret	5 101 lbs.	108	97
do., preserveret	409 149 »	15 937	13 414
Frugt, tørret	—	2	10
do., syltetøier o. lign.	—	15	11
do., safter	—	21	43
Kjød, preserveret	2 525 lbs.	87	131
Melk, kondenseret	1 709 521 »	30 824	22 583
Eddike	—	—	52
Glasvarer (flasker og krukker)	—	—	55
Garn og sysaker	—	10	47
Spiker og skruer	—	50	47
Komfyrer	—	168	273
Isenkram	—	16	154
Landbruksmaskiner	—	38	134
Lamper m. v.	—	1	167
Sadelmakerarbeider	—	16	—
Maskiner av alle slags	—	2 473	91
Fyrstikker	100 grs.	6	105
Oljer, ikke specificeret	—	27	26
Do., maskinolje	864 gls.	22	—
Do. av fisk	888 »	128	124
Maling og farver	—	58	98
Papir, poser	—	42	20
Do., trykpapir	—	553	657
Do., pakpapir	—	2 952	1 896
Do., alle andre slags	—	86	51
Pletsaker	—	59	—
Bokbindermaterialer	—	1	58
Kviksølv	5 lbs.	1	—
Skibsproviant	—	51	28
Sæpe	2000 lbs.	19	—
Sportsartikler	—	7	—
Granit	—	—	3 905
Tjære	—	—	13
Trælast, utilvirket	382 910 kb.ft.	19 459	25 637
Do., høvlet	233 697 »	14 880	26 505
Do., kassebord	—	1 028	1 795
Do., døre, vinduer etc.	—	437	986
Do., jernbanesleepers	—	487	—
Do., ikke specificeret	—	413	1 718
Træuld og træmasse	—	130	228
Fødemidler, ikke specificeret	—	19	66

Sammenlignet med 1907 er landets import av norske varer saaledes gaat ned i 1908 med £ 2 454, hvilken nedgang har sin grund i, at importen av trælast formindskedes med over £ 20 000, og at der i 1908 ikke importertes granit, hvorav importen i 1907 beløp sig til omtrent £ 4 000. Derimot utviser følgende artikler opgang: dynamit og andre sprængstoffer over £ 5 000, kalciumkarbid ca. 4 000, pakpapir ca. 1 000, preserveret fisk ca. 2 000, kondenseret melk over 8 000 og maskiner over £ 2 000.

Norges export til Sydafrika i 1908 angives at være fordelt paa de forskjellige kolonier som følger:

Kapkolonien	£ 47 774	
Natal	» 24 377	
via Delagoa Bay	» 32 294	for Transvaal, Orange-Riverkolonien og Rhodesia.
via Beira	» 1 680	
	£ 106 125	

Det er sørgelig at notere den enorme nedgang i importen av norsk trælast, og som bemerket i min aarsberetning for 1907 taler denne nedgang for sig selv, idet der her ikke foretages noget byggearbeide.

De skotske fiskerier.

Konsul *J. T. Salvesen*, Leith, har meddelt følgende opgave over de skotske fiskerier for maanederne januar—august 1908 og 1909.

	Alle slags fisk.		Sild.		Hyse.		Torsk.	
	Mængde.	Værdi.	Mængde.	Værdi.	Mængde.	Værdi.	Mængde.	Værdi.
	Cwts.	£	Cwts.	£	Cwts.	£	Cwts.	£
1908	7 232 419	1 963 667	5 188 181	1 041 570	747 960	337 887	584 848	226 758
1909	6 075 283	2 278 965	4 066 340	1 409 396	659 971	313 940	638 561	223 698

Til Aberdeen ankom i august maaned meget faa trawlfartøier fra Island og Færøerne. Nogen bedring utviste resultatet for de trawleres vedkommende, der gjorde ukentlige turer.

For de trawlere, som forsøkte sildefiske, var utbyttet meget forskjellig, men de paa kortere turer gaaende fartøier hadde nogenlunde godt held, om man end fandt et mindre kvantum torsk end vanlig paa denne tid av aaret. Linefiskerne ilandbragte idetheletaget en daarlig fangst. Der bemerkedes en stigning i prisen paa helleflyndre. Kun én uke ilandbragtes en god fangst av makrel, som fangedes fra seilbaater. Sildefisket var ualmindelig daarlig, men da gode priser opnaaddes, var nogle baaters fortjeneste god.

Der ankom til Aberdeen i løpet av august maaned:

888 trawlere,	mot 889 i august 1908	637 mindre linebaater,	mot 684 i august 1908
79 damplinebaater	» 136 - » »	1119 sildebaater	» 2149 - » »

Fangsten og værdien utgjorde:

for trawlfartøierne	111 226	cwts.,	værdi	£	50 016,	mot	125 088	cwts.,	£	50 666	i august 1908.		
» damp/seillinebaater	16 614	»	»	»	10 289	»	25 358	»	»	15 188	»	»	
» de mindre linebaater	1 101	»	»	»	670	»	1 746	»	»	829	»	»	
» sildebaatene	93 692	»	»	»	42 810	»	140 877	»	»	29 439	»	»	

Fangsten pr. baat og prisen pr. cwt. utgjorde gjennemsnitlig:

for trawlerne	125.2	cwts.	å	8	sh.	11	d.,	mot	140.7	cwts.	å	8	sh.	1	d. i august 1908.
» linebaater, større	210.3	»	»	12	»	$4^3/_4$	d.,	»	186.4	»	»	10	»	11	d. » »
» » mindre . . .	1.7	»	»	11	»	3	d.,	»	2.5	»	»	9	»	$5^3/_4$	d. » »
» sildebaatene	83.7	»	»	9	»	$1^1/_2$	d.,	»	66.5	»	»	4	»	2	d. » »

De ovennævnte fartøier ilandbragte av:

Hyse	51 972	cwts.,	værdsat til	£	20 322,	mot	61 641	cwts.	og	£	19 530	i august 1908.
Hvitting	7 009	»	»	»	1 827,	»	6 685	»	»	»	1 469	» »
Torsk og lange	39 149	»	»	»	15 279,	»	47 238	»	»	»	17 044	» »
Flyndre	4 879	»	»	»	8 329,	»	4 695	»	»	»	8 608	» »

Klipfiskmarkedet i Bordeaux.

Indberetning fra konsul *Halfdan Hartmann*, Bordeaux.

Der utførtes i henhold til toldkammerets opgave av klipfisk fra Bordeaux i juli og august d. a. følgende kvanta:

	Juli.	August.
Til Spanien	186 120 kg.	105 203 kg.
» Italien	142 200 »	435 207 »
» Algier	50 110 »	49 280 »
» Martinique og Guadelupe	190 162 »	132 489 »
» andre lande	209 332 »	101 572 »
Ialt	777 924 kg.	823 751 kg.

Utførslen i disse maaneder forrige aar var henholdsvis 339 710 kg. og 485 823 kg.

Tilførslen var i samme tidsrum som følger:

Fra 2det Newfoundlandsfiske: 10 fartøier med 1 550 080 kg. og fra 1ste Newfoundlandsfiske (d. v. s. ladninger utveiet før 15. august): 23 fartøier med 3 560 276 kg., hvilket tillagt tidligere opgivne ladninger bringer resultatet av dette fiske op til ialt:

25 fartøier med 3 869 372 kg., altsaa noget mere end ifjor.

Markedet opgives at være meget livlig. Priserne skal være i stigende baade for raa- og tørvare, for den førstnævntes vedkommende særlig paa grund av det, som det synes, almindelige ønske at samle saa store lagere som mulig. For den tørrede vares vedkommende er den ret betydelige utførsel ikke forblit uten virkning. Der meddeles konsulatet nu en pris av frcs. 25/27 pr. 55 kg. for raafisk og frcs. 29/31 pr. 50 kg. for tørret fisk.

Lagrene av gammel vare, der saa længe trykket det herværende marked, er nu helt ryddet.

Russisk industriutstilling i London.

Indberetning fra generalkonsul *Ingv. Thorsen*, St. Petersburg.

Der træffes allerede nu ivrige forberedelser til den russiske industriutstilling, der skal finde sted i London i aaret 1911. Utstillingen er foranstaltet av det engelsk-russiske handelskammers utstillingskomiteer. Denne russiske utstilling vil, ifølge «Now. Wr.», bli ganske anderledes organiseret end sedvanlige utstillinger. — Den vil vare i 6 maaneder, og samtidig med at være utstilling vil den tillike tjene som messe. Ved utstillingen vil der bli oprettet billige logihuse, hvor den russiske kjøbmand vil kunne erholde veiledning og alt, hvad han behøver til livsophold. En del av disse logihuse vil bli staaende ogsaa efter utstillingens avslutning og vil stedse staa til russiske kjøbmænds disposition.

Allerede længe før utstillingens aapning vil et stort oplysningsbureau begynde sin virksomhet.

Bomuldshøsten i Rusland.

Generalkonsul *Ingv. Thorsen*, St. Petersburg, har indberettet, at veirbetingelserne i Rusland ifølge «Torg. Prom. Gas.» i den sidste maaned har været ret gunstige for bomuldsplanterne. Følgen herav er, at blomstringen iaar begyndte 20—30 dage tidligere end ifjor. Kvaliteten ser ut til at bli bedre end ifjor. Høstutbyttet blir over middels, enkelte steder endog udmerket.

Wiborgs havn.

Ifølge indberetning fra chargé d'affaires *Finn Koren*, St. Petersburg, oplyses det finske senat nu at ha approberet Wiborgs kommunestyres beslutning om at anvende 2 millioner mark til utvidelse av byens søndre havn.

Værdien av Finlands statsskoge.

Chargé d'affaires *Finn Koren*, St. Petersburg, har meddelt følgende:

Den finske stat besitter betydelige skogstrækninger, hvis værdi i de senere aar har tiltat i en enorm grad. Kronens skoge, som i 1886 blev vurderet til

kun 45½ million mark og i 1891 til 106¼ million mark, oplyses ved sidste værdsættelse, i 1907, at være blit takseret til henimot 318 millioner mark. Nettoindtægten av de offentlige skoge beløp sig i samme aar til 2 225 000 mark.

Nedsættelse av fyravgifterne i Tyrkiet.

Ifølge meddelelse fra det herværende *tyrkiske generalkonsulat* vil der fra og med den 4. ds. indtræde en reduktion av 20 pct. (istedetfor som hittil 10 pct) i de foreskrevne fyravgifter, som opkræves av skibe paa hele den ottomanske kyst.

Fortoldningen av maltbyg i Tyskland.

Indberetning fra chargé d'affaires *M. Lie,* Berlin.

For byg, der ikke henregnes til maltbyg, er toldsatsen ved indførsel til Tyskland gjennem forskjellige handelstraktater nedsat til mk. 1,30 pr. 100 kg. Der er i den anledning fra interesseret hold fremkommet klage over, at der til ølbrygning i stor utstrækning benyttes byg, der er fortoldet efter nævnte lavere sats istedenfor efter toldsatsen for maltbyg, mk. 4,00 pr. 100 kg. Hvis dette forholder sig saa, anføres der, er det ensbetydende med tap for rikskassen, paa samme tid som den indenlandske bygavl lider derigjennem.

Som følge herav er der i en av Riksdagen nylig vedtat lov bl. a. nedlagt forbud mot, at byg, som ikke er fortoldet som maltbyg — altsaa efter den høiere sats — benyttes til ølbrygning. Da et saadant forbud er ganske vanskelig at faa effektivt gjennemført, vakte lovforslaget adskillige betænkeligheter under dets behandling i Riksdagen.

«Bundesrat» har ifølge loven at utstede de for dens iverksættelse nødvendige bestemmelser og er samtidig anbefalet ved et eller andet ydre middel at drage omsorg for, at byg, fortoldet efter den lavere sats, kan skjelnes fra maltbyg. Som det fremgaar av kommissionsindstillingen, er farvning av det byg, der ikke fortoldes som maltbyg, med «eosin» (tetrabromfluoresceinnatrium) anbefalet av kommissionen.

Skibsfarten paa Storbritannien og Irland.

Fung. generalkonsul, vicekonsul *H. L. Brækstad,* London, har meddelt følgende opgave over drægtigheten av de i havne i Storbritannien og Irland *med last* ind- og utklarerede skibe i maanederne januar til august d. a., sammenlignet med det tilsvarende tidsrum i 1908 og 1907:

	1909. Tons.	1908. Tons.	1907. Tons.
Indklarerede:	26 217 302	26 343 908	27 213 514
derav britiske	18 595 996	18 409 852	19 322 521
» norske	1 730 955	1 818 091	1 828 122
Utklarerede:	37 453 660	37 376 916	38 144 747
derav britiske	23 773 168	23 460 657	24 697 984
» norske	2 369 304	2 547 808	2 343 274

Hømangelen i Finland.

Indberetning fra konsul *Søren W. Mørch,* Sundsvall.

Ifølge en korrespondance fra Helsingfors til «Svenska Dagbladet» skal finske forretningsmænd i Österbotten ha avsluttet kontrakt med jordbrukere i Sverige, især i Vesterbotten, om import av over en million kilogram hø, som væsentlig skulde komme de av misvæksten haardest rammede steder i Österbotten tilgode. Man venter imidlertid, at yderligere store bestillinger vil ske i Sverige under høstens løp. Ved at ta høet fra Sverige, haaber man at undgaa faren for miltbrand og andre smitsomme kreatursygdomme, som ofte har været følgen av høimport fra Rusland. I det østligste Finland, hvor høhøsten ogsaa er faldt mindre gunstig ut, er man paa grund av de dyre fragter nødt til at importere hø fra Rusland. Ved denne høimport fra saavel Sverige som Rusland haaber man at avhjælpe de værste følger av aarets daarlige høst og forebygge kreaturernes nedslagtning i større skala.

Sveriges utenrikshandel.

Generalkonsulatet i Stockholm har avgit følgende rapport om Sveriges utenrikshandel i jan.—juli dette aar;

Ifølge de statistiske opgaver, som foreligger over utenrikshandelen i aarets 7 første maaneder, frembyder denne vistnok flere forandringer i sammenligning med nærmest foregaaende aar, men dog ingen saa omfattende, som man skulde ventet av hensyn til de daarlige konjunkturer.

Paa *importsiden* merkes økninger under rubrikerne fartøier og metaller. Indførslen av dampskibe viser nemlig under den angivne tid en værdiøkning av 5 892 000 kr. og under metaller en kvantitativ stigning av 7 789 tons. Indførslen av maskiner og redskaper viser derimot en mindskning til en værdi av 2 275 000 kr. Stenkulimporten er gaat ned med 1 941 000 hl., kornimporten med 18 876 tons samt tøier med 79 tons. Disse forandringer er ikke videre bemerkelsesværdige, og især er stenkulsimporten i forhold til konjunkturerne trods nedgangen overraskende høi.

Hvad *exporten* angaar, har denne i flere tilfælde en ganske bemerkelsesværdig økning at opvise, skjønt vistnok trælastexporten kvantitativt ikke har svaret til forventningerne. Her bør dog anmerkes, at de erholdte priser iaar er høiere end ifjor.

Nedenfor anføres økningen eller mindskningen i exporten av nogle av de vigtigste artikler i januar—juli 1909 sammenlignet med de tilsvarende maaneder i 1908:

Sten	÷	622 000 kr.
Trælast	÷	266 690 kbm.
Trævarer	÷	100 100 kr.
Fyrstikker	+	2 215 tons
Cement	+	9 403 kr.
Maskiner	+	1 725 000 kr.
Metaller	+	9 996 tons
Mineraler	+	81 100 »
Papir og træmasse	+	1 536 »
Smør	+	1 323 »
Korn	+	7 845 »

I den sidste tid har utenrikshandelen selvfølgelig lidt meget av storstreiken.

CENTRALTRYKKERIET — KRISTIANIA

KONSULATBERETNINGER

UTGIT AV UTENRIKSDEPARTEMENTET MED BISTAND AV NORGES OPLYSNINGS-KONTOR FOR NÆRINGSVEIENE

Nr. 40. | Ukeutgaven. | 2. oktober 1909.

«Konsulatberetninger» utkommer i to utgaver, en ukeutgave og en maanedsutgave. Kan bestilles ved alle postanstalter, i Kristiania i «Farmand»s expedition, Toldbodgt. 31. Abonnementspris for uke- og maanedsutgaven tilsammen kr. 3.00 pr. aar og for utenbysboende porto 20 øre.

Henvendelser til norske legationer eller konsuler bør adresseres, ikke til embedets chef eller personale, men til selve legationen eller konsulatet paa stedet.

Indhold:

Side

Handelsomsætningen med Transvaal og Orange-River-kolonien 157
Den norske exporthandel paa Tyskland. Mulighet for dens forøkelse 158
Storstreikens indflydelse paa Sveriges handel 159
Høsten i de Forenede Stater 159
Indførslen av landbruksprodukter fra Danmark 160
Høstutsigterne i Australien 160
Tyttebærmarkedet i Tyskland i 1908 160
Vestsibirisk utstilling 160
Fest- og helligdage i utlandet 160

Handelsomsætningen med Transvaal og Orange-River-kolonien.

(Trælast. — Døre. — Vinduer. — Kassebord. — Cement. — Papir. — Fyrstikker. — Konserver. — Øl. — Kalciumkarbid. — Eddike. — Telefonapparater. — Smør. — Margarin. — Klipfisk. — Kondenseret melk.)

Indberetning fra konsul *C. F. Sandberg,* Johannesburg.

De vigtigste indførselsartikler til Transvaal var i aarene 1908 og 1907 følgende:

	1908.	1907.
	£	£
Kvæg	1 275 717	1 097 260
Dynamit	658 979	639 055
Bomuldsvarer	574 299	440 840
Apothekervarer	495 890	449 158
Isenkram	394 475	397 674
Maskiner	1 389 510	1 059 032
Tobak	228 329	223 196
Kjøretøier	217 683	230 296
Trælast	253 379	250 838
Smør	226 414	206 755
Korn og mel	730 924	858 241
Kjød	376 463	598 032
Sukker	423 422	322 591
Lær	494 188	431 297

Bygningsartikler. Av statistikken fremgaar det, at de senere aars sterkt avtagende indførsel av bygningsmaterialer til Transvaal i 1908 er blit avløst av en mindre opgang i importværdien.

Efter krigens avslutning i 1903 var byggevirksomheten i Transvaal, og da særlig i Johannesburg og omliggende minedistrikter, overordentlig stor, og da man ventet en sterk utvikling paa mineindustriens omraade med et derav følgende opsving inden alle næringslivets grene, og man antok, at en rask stigning av indvandringen til landet var forestaaende, blev der indført uhyre kvanta av bygningsartikler for at kunne møte behovet for husrum. Imidlertid viste troen paa en sterk og vedvarende efterspørsel sig at være i høi grad overdreven, og følgen var, at markedet blev overfyldt av alle slags bygningsartikler, særlig av trælast. Trælastimportørerne blev liggende med sine store lagre usolgte, flere firmaer maatte indstille sine betalinger, og store partier trælast blev kastet ind paa markedet og solgt enten ved tvangsauktion eller til uhørt lave priser underhaanden.

I Johannesburg fandtes der like efter krigen mellem 40 og 50 trælasthandlere, som hver især importerte hele skibsladninger ad gangen. For tiden findes der kun 5 firmaer. De øvrige har avviklet sine forretninger og disponeret over sine beholdninger til langt under indkjøpspris. Disse beholdninger er for enkelte artiklers vedkommende, som visse størrelser av døre og vinduer og enkelte dimensioner av gulv- og takbord, listverk etc., endnu ikke konsumeret, og disse varer vil sandsynligvis i en tid fremover trykke markedet og umuliggjøre import.

Imidlertid synes det, som om de gamle lagre for de fleste bygningsartiklers vedkommende allerede er konsumeret, og da efterspørslen har en stigende tendens, er der al sandsynlighet for, at norsk trælast i den nærmeste fremtid vil finde et større marked i Transvaal, end tilfældet har været i de sidste 4 aar.

Skaaren last. Der importertes i 1908 planker til en værdi av £ 85 133, mot £ 81 993 i 1907. Herav falder paa Sverige og Finland £ 74 089 og paa Norge £ 11 044 (mot £ 17 489 i 1907). Importen av planker repræsenterte ifjor cif. Johannesburg en værdi av ca. £ 226 466. Av denne import konsumerte guldminerne mere end halvdelen, eller £ 124 740. Mindst 90 % av denne vare er 3″ × 9″ furuplanker. Granplanker er næsten usælgelige, og lasten maa være fri for vankant. Kvaliteten er som regel 3dje og 4de sort blandet.

En stor del av de importerede planker sages indenlands til scantlings i følgende størrelser: 1½″ × 9″, 2″ × 3″, 3″ × 4½″, 1½″ × 6″, 1½ × 2″ samt 1″ × 9″. Grunden til, at disse dimensioner ikke har været indført færdigskaarne, kan søkes deri, at man har ment, at de smaa dimensioner vilde lide under den lange transport, og at de skulde være mere utsat for at forringes i kvalitet ved lagring, end planker. Imidlertid har de forsøk, som i den senere tid har været gjort med import av færdige scantlings, vist meget tilfredsstillende resultater.

Med den jevnt tiltagende guldproduktion og utsigten til aapning av nye miner, tør det antages, at behovet for skaaren last er stigende.

Pløiede tak- og gulvbord. Av 1⅛ × 4½ og 1⅛ × 6 floorings, virkelig maal, findes der endnu store beholdninger, som blev indført i 1903 og 1904, og som for en stor del siden den tid har skiftet

hænder til lave priser. Da efterspørslen efter disse dimensioner desuten er meget ringe, vil der antagelig ikke i den første tid bli tale om nogen import herav.

Beholdningerne av 7/8 × 6 og 7/8 × 4 1/2 floorings er derimot smaa, og da bygmestre og kontraktører udelukkende ønsker denne tykkelse for reparationer og nyindlægning av gulve, vil exportører finde et marked for disse dimensioner, om end for tiden i mindre kvanta. Da prisen for 6 ' og 4 1/2" cif. Johannesburg er omtrent den samme, finder 6" et betydelig lettere salg.

Av ceilings 1/2 × 6 og 1/2 × 4 1/2 er de gamle lagre paa det nærmeste utsolgt. Da imidlertid staalceilings vinder mere og mere terræn, vil der sandsynligvis i fremtiden ikke bli importeret saa store kvanta fra Skandinavien som i tidligere aar, om der end ›altid vil bli et marked i Transvaal for denne vare.

Statistikken viser, at der ifjor av høvlede og pløiede bord blev indført fra Sverige for £ 20 874 og fra Norge for £ 4 488. Av disse værdier antar jeg, at 70—80 % falder paa 7/8 × 6 floorings.

Døre av norsk fabrikat er leilighetsvis blit indført, men skjønt prisen er tilstrækkelig billig, kan de kun med vanskelighet avhændes, da de med hensyn til kvalitet er de amerikanske døre betydelig underlegne.

Vinduer av norsk tilvirkning har i de sidste aar under navn av «Swedish Windows» fortrængt det amerikanske fabrikat, da kvaliteten er bedre og prisen lavere. Paa grund av stagnationen i byggevirksomheten er de store beholdninger fra 1904 endnu ikke konsumeret; særlig gjælder dette de kostbarere vinduer med glas 15" × 30" og derover, og da disse desuten for en stor del har skiftet hænder, tildels gjennem offentlig auktion, saaledes at salgsprisen er 20—40 % under den pris, til hvilken de kan importeres, vil der i den nærmeste fremtid neppe bli nævneværdig import av disse størrelser.

Smaa vinduer med glas 7" × 9" indtil 12" × 14" har været indført i den senere tid, og behovet for disse dimensioner er vistnok i stigende. Imidlertid har et firma i Durban i de sidste maaneder frembudt og solgt nogle partier der fabrikerede vinduer. Disse vinduer, som jeg har hat anledning til at se, er den norske vare betydelig underlegne i kvalitet, men til gjengjæld er prisen 20 % lavere cif. Johannesburg.

Kassebord. Forbruket av kassebord har i det sidste aar været i avtagende. Da imidlertid den transvaalske regjering paa alle maater søker at opmuntre og fremme den indenlandske produktion og industri, er det sandsynlig, at kassebord i den nærmeste fremtid vil finde et stort marked i Transvaal.

Der blev i 1908 indført kassebord til en værdi av £ 9 782. Bordene maa ikke være høvlet, da tolden paa høvlede kassebord er 15 % av værdien, og jernbanefragten 5/- pr. 100 lbs., medens disse omkostninger kun er resp. 3 % og 3/- for uhøvlede bord. Kasser brukes fornemmelig til indpakning av frugt, tobak, dynamit og lys.

Listverk. De større trælastimportører i Johannesburg har maskiner til forarbeidelse av al slags listverk. Fra tid til anden har man forsokt import av færdigskaarne lister, men det er tvilsomt, om disse paa grund av den høiere told og jernbanefragt, som svares av forarbeidede trævarer, i prisbillighet kan konkurrere med den indenlandske vare.

Cement. Værdien av importeret cement beløp sig i 1908 til £ 19 759. Herav kom 50 % fra England, 40 % fra Tyskland og 10 % fra Belgien. Den engelske og tyske cement staar i kvalitet over den belgiske, men til gjengjæld sælges den belgiske cement 2/- à 3/- billigere pr. fustage.

For nogle aar siden aapnedes en cementfabrik i nærheten av Pretoria. Dens fabrikata, som tidligere ansaaes for at være av en meget ringe kvalitet, staar nu næsten paa høide med den importerede vare. Den benyttes til de fleste offentlige arbeider og sælges i store kvanta til minerne. Paa grund av de høie transportomkostninger paa utenlandsk cement, (en fustage, som i England betales med 5/-, koster leveret Johannesburg 28/-), kan den indenlandske cement med stor fortjeneste sælges til en langt billigere pris, og det er sandsynlig, at den i en nær fremtid omtrent helt vil fortrænge den importerede vare.

Træmel brukes i mindre kvanta for dynamitfabrikation.

Papir. Der blev i 1908 indført papir til Transvaal til en værdi av £ 68 000, hvorav fra Norge kun for £ 480. Trykpapir og tapeter blev væsentlig indført fra England, papirposer fra Amerika og indpakningspapir fra Tyskland og Sverige.

(Forts. i næste nr.)

Den norske exporthandel paa Tyskland. Mulighet for dens forøkelse.

Utdrag av indberetning fra legationen i Berlin ved legationssekretær *J. Michelet.*

Ifølge Tysklands officielle statistik indførtes i 1908 fra Norge varer for 29.1 mill. mk., mot 31.3 mill. mk. i 1907. Utførslen fra Tyskland til Norge opgik i 1908 til 97.0 mill. mk., mot 85.6 mill. mk. i 1907; denne betydelige stigning maa for en del tilskrives den usedvanlig store rugutførsel, en følge av det daarlige høstutbytte i Norge i 1907. Selv om saaledes en del av denne stigning i 1908 maa ansees for at være av tilfældig art, kan man dog ikke undgaa at lægge mærke til, at Tysklands utførsel til Norge i de par sidste aar er steget ganske betydelig. Medens utførslen i aarene 1901—1905 holdt sig omtrent konstant, er den fra 72.7 mill. mk. i 1906 gaat op til 97.0 mill. mk. i 1908. Desværre er vor export til det Tyske Rike, saa langt fra at holde skridt med denne utvikling, endog gaat tilbake i samme tidsrum. Muligens er dette delvis en følge av den depression, som siden 1907 har hvilet over forretningslivet. Man kan imidlertid ikke se bort fra, at andre lande i løpet av de senere aar i høi grad har øket sin utførsel til Tyskland. Fra norske exportører saavel som fra tyske forretningsmænd høres det saa ofte, at de høie tyske toldsatser stiller sig hindrende iveien for en større økning. Da imidlertid Norge i Tyskland nyter behandling som mestbegunstiget land og saaledes i toldpolitisk henseende ikke indtar en sletteré stilling end de øvrige lande, hvorfra Tyskland henter varer, kan denne indvendig ikke tillægges stor vegt. Dertil kommer, at en række av de artikler, som vi exporterer til bruk inden det Tyske Rike, er toldfri dersteds, dels ifølge toldtariffen, saaledes kli, fersk fisk, huder og skind (ubearbeidede), kalksalpeter, fiskeguano, hvalbarder, jod, feldspat, jernmalm, is, ferrosilicium (indeholdende 25 % silicium eller mere), og dels ifølge Tysklands handelstraktater med andre lande, saaledes kalciumkarbid, brosten og tyttebær. Ser vi hen til Sverige, viser det sig, at dette lands utførsel til Tyskland i løpet av de senere

aar er mere end fordoblet (fra 84.3 mill. mk. i 1901 til 172.0 mill. mk. i 1907). Bortseet fra den svenske jern- og staalexport utfører vort land i det store og hele tat samme slags produkter til Tyskland som Sverige. Det skulde derfor synes naturlig, at der ogsaa maatte være adgang til øket avsætning av vore varer i Tyskland. Ved den i 1906 avsluttede handelstraktat med Tyskland opnaadde Sverige en tildels ganske betydelig nedsættelse i den tyske toldtarifs satser, bl. a. for bygningstømmer, sleepers, tøndestav, snedkerartikler, pakpapir, træmasse, cellulose, brosten, kantsten, stenhuggerarbeider, hesteskosøm og tyttebær. Disse toldlettelser kommer jo ogsaa norske produkter tilgode; men de har hittil ikke bevirket nogen økning av vor export. Konkurrencen med svenske varer er haard paa det tyske marked, og vi har hittil i mange brancher ligget under. Ikke litet bidrager hertil, at endel av vore exportartikler i det almindelige omdømme desværre ikke sættes saa høit som de konkurrerende svenske varer. Der klages bl. a. over slettere pakning av silden, at bærenes behandling later meget tilbake at ønske, at battens og bord gjennemgaaende har «vankant»; vor trælast skal være mere «kvistet», granitten bløtere end i Sydsverige; vore fyrstikker betinger heller ikke paa langt nær samme priser som de svenske. Vore konsuler i Tyskland har under arbeidet for at øke avsætningen av vore varer ofte maattet høre uttalelser i denne retning. Fra forskjellig hold berettes der desuten, at vore konkurrenter er villigere til at sende prøver av sine produkter, samt at de bedre forstaar at rette sig efter de tyske kunders smak med hensyn til varens utstyr og indpakning. De norske exportører bør holde sig for øie, at etiketter, bruksanvisninger og al slags reklamestof maa avfattes p a a t y s k.

Storstreikens indflydelse paa Sveriges handel.

Generalkonsulatet i Stockholm har indberettet følgende:

At landets industri og export har lidt meget av den langvarige, nu avsluttede storstreik, samt at forholdene paa arbeidsmarkedet ogsaa for importens vedkommende har hat en betydelig indflydelse, fremgaar bedst av den i disse dage offentliggjorte statistik over landets import og export, som i første række viser, hvordan importen av raavarer og exporten av de fornemste svenske industriprodukter i denne tid sank i sammenligning med den tilsvarende maaned i aaret 1908.

Hvad *importen* betræffer, finder man f. ex., at der i august maaned i aar importertes 19 479 kg. huder og skind, mot 7 340 kg. i samme maaned ifjor. For jern- og staalbjelker er zifrene 942 tons og 1 813 tons, for jern- og staalrør 394 tons og 1 585 tons, for talg 212 tons og 579 tons, for uld 305 tons og 470 tons o. s. v.

Med hensyn til *exporten* lægger man især merke til trælast. For sleepers angiver statistikken saaledes f. ex. 2 664 kbm. iaar, mot 9 230 kbm. ifjor, for pitprops 36 949 mot 81 114, for uhøvlede battens, scantlings og bord av furu og gran 147 741 mot 297 144 samt for høvlede bord av furu og gran 29 843 mot 69 516.

Av jernmalm exportertes i august iaar blot 250 156 tons, mot ifjor 502 859 tons, av papir 4 868 tons, mot 12 093 tons, av rugmel 712 kg., mot 148 611 kg. Fyrstikexporten synes dog, hvad august maaned betræffer, at ha været omtrent konstant. Zifrene for iaar er nemlig 1 817 tons, mot 1 839 tons ifjor. Statistikken viser imidlertid ogsaa, hvilken indflydelse en saadan utsultningskrig som en storstreik har saavel paa importen av utenlandske føde- og nydelsesmidler som paa konsumtionen av de inden landet producerede. I m p o r t e n av kaffe har saaledes iaar blot været 1 757 tons, mot 2 123 tons ifjor. Endnu større forskjel viser kjød med 88 939 kg. iaar, mot 191 690 kg. ifjor. Margarin er en artikel, av hvilken der fra Sverige i almindelighet e x p o r t e r e s ganske betydelige kvantiteter. Ifjor exportertes der 20 079 kg., mot blot 1 284 kg. iaar. Importen var derimot iaar saameget større og viser 10 073 kg., mot 162 kg. ifjor. Lignende er forholdet med egg. Ifjor exportertes 814 847 kg. egg, mot 356 612 kg. iaar. Av umalet rug importertes iaar 3 971 tons, mot 5 846 tons ifjor.

Storstreikens spritforbud kan ogsaa avlæses i export- og importstatistikken.

At ogsaa statskassens indkomster er blit berørt av storstreikens virkninger paa handel og industri, er en selvfølge.

Høsten i de Forenede Stater.

Indberetning fra generalkonsul *Chr. Ravn*, New York.

Det amerikanske landbruksdepartements sidste rapport (av 8. f. m.) viser, at august maaned ikke har været rigtig tilfredsstillende for akerbruket, idet indkomne beretninger utviser en nedgang i vækststilstanden for de fleste vigtigere kornsorter. Saaledes angives vækststilstanden for hvete den 1. f. m. til 88.6 % av det normale, mot 91.6 % den 1. juli; havre til 83.8 %, mot 85.5 % og mais til 74.6 %, mot 84.4 % den 1. august, 79.4 % den 1. september 1908 og 80.6 % gjennemsnitlig for de sidste 10 aar. 109 006 000 acres er iaar tilsaadd med mais og beregnes for nærværende at ville gi blot ca. 2 649 mill. bushels, medens 101 788 000 acres i 1908 avgav 2 668 3/4 mill. bushels. Indløpne meddelelser om, at maisen hadde lidt svær skade ved tørke i august, findes dog nu meget overdrevne, og efter sidste beretninger skal den skade, tørken har anrettet i enkelte egne, næsten opveies av maisens udmerkede tilstand i de andre distrikter.

Paa grundlag av departementets rapport anslaar nu New York «Produce Exchange» høsten foreløbig som følger:

	September 1909. Bushels.	Høsten 1908. Bushels.
Vinterhvete	432 920 000	437 908 000
Vaarhvete	281 382 000	226 694 000
Hvete ialt	714 302 000	664 602 000
Mais	2 648 846 000	2 668 651 000
Havre	1 008 000 000	807 156 000
Rug	31 066 000	31 851 000
Byg	170 648 000	166 756 000

I Chicago notertes den 11. f. m. (cents pr. bushel):

	Hvete:	Mais:	Havre:
September-leverance	102—104 1/2	67 1/4—67 7/8	39 3/4—40 1/2
Decbr.- »	96 5/8— 98 1/4	60 —60 1/2	39 3/8—40
Mai- »	99 3/4—101 1/8	61 3/4—62 1/2	41 7/8—42 3/8

Departementet beretter endvidere følgende angaaende vækststilstanden for nedennævnte vækster:

	d. 1/9 1909.	d. 1/8 1909.	d. 1/8 1908.	d. 1. sept. gjennemsnitlig for de sidste 10 aar.
Tobak . .	80.2	83.4	84.3	82.7
Linfrø . .	88.9	92.7	82.5	82.2
Æbler . .	44.5	46.3	52.1	55.5
Poteter . .	80.9	85.8	73.7	80.4

Indførslen av landbruksprodukter fra Danmark.

Utførslen av landbruksprodukter fra Danmark til Norge i august maaned 1909 utgjorde ifølge indberetning fra generalkonsul *Carl Norstrand*, Kjøbenhavn:

95 dritler smør, 281 tdr. saltet flesk, 54 tdr. saltet kjød, 166 200 kg. okse- og kalvekjød, 700 kg. ferskt faarekjød, 400 kg. ferskt flesk, 13 kasser egg, 3 000 kg. svineprodukter etc., 141 stkr. levende hornkvæg samt 9 hester.

Nævnte partier ferskt kjød og flesk blev utført saaledes:

1 022 okse-, 51 kalve-, 27 faare- og 4 svinekroppe.

Høstutsigterne i Australien.

Indberetning fra vicekonsul *Sigurd Bentzon*, Melbourne.

Utsigterne for kommende høst i Australien er bedre, end de har været paa adskillige aar. Specielt haaber man at faa en rik hvetehøst. Indeværende aars hvetepriser, som sandsynligvis vil holde sig fremover, har bidraget til, at de australske gaardbrukere iaar har saadd mere hvete end nogensinde tidligere. I de betydeligere hvetedistrikter har der faldt regn til overflod, hvilket forekommer sjelden. Hvis veirforholdene fortsætter paa samme lovende maate, vil det ikke være usandsynligt, at den australske hvetehøst, som hittil kun har utgjort ca. 2 % av verdens samlede hveteproduktion, for første gang vil faa indflydelse paa hvetenoteringerne paa de store verdensmarkeder.

Den rikelige mængde regn, som har faldt, har selvfølgelig ogsaa været av stor betydning for kvægavlen. Smørexporten lover at bli særdeles rik, likesom uldproduktionen vistnok iaar vil bli større, end den har været paa mange aar.

Tyttebærmarkedet i Tyskland i 1908.

Indberetning fra legationen i Berlin ved legationssekretær *Johan Michelet*.

Indførslen av tyttebær til Tyskland foregaar fremdeles hovedsagelig fra Sverige. De norske tyttebær, som kommer til Tyskland, sælges ogsaa ofte under navn av svenske. Hovedmarkedet er som begjendt *Lübeck*. Vort derværende konsulat indberetter: «Sidste aars tyttebærhøst begyndte i Sydsverige allerede i midten av august. De importerede partier fandt rask avsætning, for det meste i smaasalg til mk 17.00 pr. 50 kg. Efterat de første store forespørsler var tilfredsstillet, blev importen allerede i begyndelsen av september altfor rikelig, saa store kvantiteter blev liggende paa lager, hvilket bevirket en nedgang i prisen til mk. 13.00 à 14.00 pr. 50 kg. Den tiltagende overfyldning av markedet samt den omstændighet, at de fra Sverige indtrufne partier var gjennemvaate av regn, trykket senere prisen ned til mk. 11.00 pr. 50 kg., saaledes at Sverige paa grund av urentabiliteten ved denne pris allerede den 26. september indstillet sin export. Fra Finland var importen liten. Nyttevæksforeningen exporterte hertil for egen regning via Kjøbenhavn 23 prøvekasser tyttebær. Disse blev gjennem konsulatet solgt til en pris av mk. 13.00 pr. 50 kg. Bærenes kvalitet var tilfredsstillende, og man skulde tro, at importen hertil av norske tyttebær iaar vilde kunne antage et større omfang, hvis ikke de lave priser lægger hindringer iveien.»

Generalkonsulatet i *Hamburg* har meddelt: «Mængden av de sommeren 1908 til Hamburg importerede tyttebær kan ikke opgives med nøiagtighet, men anslaaes av en fagmand til 10 000 à 20 000 kg. daglig i sæsonens 6 uker. Herav har efter et skjønsmæssig overslag Sverige leveret 20 gange saa meget som Norge. Prisen varierte mellem mk. 12.00 og 18.00 pr. 50 kg., men gik endog ned til mk. 5.00 for vaat sekunda vare».

Generalkonsulatet i *Berlin* indberetter: «Høsten 1908 var utbyttet godt, og fra Sverige kom rikelige tilførsler; der betaltes for raa bær mk. 16.00 til 19.00 pr. 50 kg. I sukker indkokt vare betaltes med mk. 25.00 til 28.00.»

Ifølge indberetning fra konsulatet i *Stettin* er Norges andel i tilførslen av tyttebær dertil i de sidste aar øket noget; dog var heller ikke ifjor importen fra Norge av større betydning.

Konsulatet i *Dresden* uttaler: «Da høsten baade i sachsisk Erzgebirge og i hele Bayern var baade god og tidlig, kunde norske bær ifjor ikke konkurrere, hverken i kvalitet eller i pris. Omsætningen i norske tyttebær var derfor liten. I motsætning hertil meldes fra *Leipzig*, at omsætningen der var som tidligere, og at et hvilketsomhelst kvantum kan omsættes.»

Den største importør av tyttebær i Berlin har overfor legationen uttalt, at forsendelserne til Berlin altid bør foregaa pr. jernbane og i saavidt store partier, at der kan sendes hele vognladninger.

Vestsibirisk utstilling.

Generalkonsul *Ingv. Thorsen*, St. Petersburg, har meddelt følgende:

Moskvas landbruksselskaps avdeling i Omsk er i færd med at organisere en vestsibirisk utstilling. Ifølge «Torg. Prom. Gas.» skal denne, den første vestsibiriske landbruks-, forst-, industri- og handelsutstilling, aapnes i Omsk den 20. august (gl. stil) 1910 og vare til 20. september s. a.

Utstillingen, der staar under steppe-generalguvernørens protektorat, foranstaltes for at utvide kjendskapet til Vestsibirien og dets naturrigdomme, dets landbruk, industri og handel.

Til utstilling mottages ifølge programmet:

a. Gjenstande, der benyttes til den geografiske, naturhistoriske, ethnografiske og økonomiske utforskning av Vestsibirien.
b. Vestsibiriske landbruks-, forst-, industri-, bergverks-, haandverks- og husflidsprodukter.
c. Boktryk- og kunstprodukter.
d. Sibiriske ind- og utførselsartikler.

Fest- og helligdage i utlandet.

Vicekonsulatet i Cartagena (Columbia) har indberettet, at skibe ikke vil kunne utføre laste- eller losseoperationer dersteds paa følgende dage:

11., 12. og 13. november,

medmindre dette vil medføre betydelig forøkede utgifter.

KONSULATBERETNINGER

UTGIT AV UTENRIKSDEPARTEMENTET MED BISTAND AV NORGES OPLYSNINGS-KONTOR FOR NÆRINGSVEIENE

Nr. 41. | Ukeutgaven. | 9. oktober 1909.

«Konsulatberetninger» utkommer i to utgaver, en ukeutgave og en maanedsutgave. Kan bestilles ved alle postanstalter, i Kristiania i «Farmand»s expedition, Toldbodgt. 31. Abonnementspris for uke- og maanedsutgaven tilsammen kr. 3.00 pr. aar og for utenbysboende porto 20 øre.

Henvendelser til norske legationer eller konsuler bør adresseres, ikke til embedets chef eller personale, men til selve legationen eller konsulatet paa stedet.

Indhold:

Side

Markedet for fisk og fiskeprodukter, hummer m. m. i Tyskland 161
Handelsomsætningen med Transvaal og Orange-River-kolonien 164
Trælastmarkedet i Tyskland 166
Trælastmarkedet i Australien 166
Fyrstikmarkedet i Australien 166
Fyrstikmarkedet i Tyskland 166
Spaniens appelsinexport 166
Importen av papir, cement og kondenseret melk til Australien 167
Markedet for vintersportartikler i Tyskland 167
Høsten i Tyskland 167
Thunfisket i Tunis 167
Utvidelse av St. Petersburgs havn 167
Kanalprojektet Sortehavet—Østersjøen 167
Nedsættelse av tolden paa margarin i Finland 167
Oprettelse av 2 nye handelskamre i St. Petersburg . . 168
Spørsmaalet om gjenoprettelse av frihavn i Vladivostock 168
Papirmarkedet i Tyskland 168
«Konsulatberetninger»s maanedsutgave 168

Markedet for fisk og fiskeprodukter, hummer m. m. i Tyskland.

Indberetning fra legationen i Berlin ved legationssekretær *J. Michelet.*

Ifølge den officielle statistik utgjorde importen av fersk fisk til Tyskland i 1908 134 375 tons, mot 127 956 tons i 1907; herav indførtes fra Storbritannien 39 465 tons, mot 43 511 tons i 1907, fra Sverige 34 993 tons, mot 25 513 tons i 1907, fra Norge 20 687 tons, mot 18 223 tons i 1907, fra Danmark 19 431 tons, mot 21 368 tons i 1907, samt fra Holland 10 520 tons, mot 11 011 tons i 1907. Av ovenstaaende tal utgjør for fersk silds vedkommende totalimporten 98 728 tons, mot 93 959 tons i 1907; herav kom fra Storbritannien 36 125 tons, mot 40 769 tons i 1907, fra Sverige 33 557 tons, mot 24 284 tons i 1907, samt fra Norge 17 281 tons, mot 16 292 tons i 1907.

Av saltet sild indførtes ialt 1 207 704 tønder, mot 1 300 420 tønder i 1907; herav utgjorde tilførslen fra Storbritannien 680 330 tønder, mot 759 908 tønder i 1907, fra Holland 431 862 tønder, mot 429 950 tønder i 1907, samt fra Norge 87 742 tønder, mot 92 779 tønder i 1907.

Angaaende priser og lagerforraad henvises til den av fiskeriagenten i Hamburg avgivne beretning om aaret 1908.

Flere av konsulerne klager fremdeles over behandlingen og pakningen av den norske saltede sild. Følgende uttalelser fra konsulatet i *Stettin* tyder dog paa, at dette forhold er blit noget bedre: «Meget er naturligvis avhængig av, hvorvidt sildens behandling med hensyn til regelmæssig sortering og fast pakning uten for meget salt svarer til de fordringer, kjøperne stiller. Med undtagelse av enkelte steder i Norge, hvor silden faar en behandling, der kanske tilfredsstiller andre markeder, men i ethvert fald her gjør den omtrent usælgelig uten bearbeidelse, synes der mere end hittil at foreligge bestræbelser for at efterkomme de krav, kjøperne stiller til varen. Selv om de første tilførsler navnlig for pakningens vedkommende lot endel tilbake at ønske, maa det dog medgives, at adskillige av de senere tilførsler ikke gav nogen grund til at klage.»

Angaaende sildemarkedet i Stettin i 1908 forøvrig indberetter konsulatet: «Foraarets forretninger utviklet sig i 1908 overordentlig ugunstig, trykket av overproduktionen fra foregaaende aar. Beholdningerne viste sig overalt at være for store. Dertil kom, at de for størstedelen bestod av mindre gangbare merker og kvaliteter. Skjønt priserne stadig nedsattes og tilsidst ikke var synderlig høiere, end de, der ellers betales for bedærvet vare, var det dog ikke mulig at rydde lagrene. Naar import og avsætning av fetsild for det herværende markeds vedkommende ikke er steget i samme forhold som fangstresultatet, da er grunden hertil at søke i forskjellige omstændigheter. Fremforalt kom de første tilførsler forholdsvis sent paa markedet. De indtraf nemlig først i de sidste dage av august, efterat saavel skotsk som hollandsk sild regelmæssig var importeret og derved hadde skaffet sig godt indpas hos konsumenterne. Dertil kom, at kjøpere, som tidligere omtrent udeluk-kende handlet med fetsild, paa grund av en lang række ugunstige fangstaar mere og mere har maattet ta anden sild som erstatning. Denne er nu hos disse kjøpere saa godt indført, at den norske vare har at kjæmpe med en skarp konkurrence for at tilbakevinde det tapte avsætningsfelt. Desuten bestod fangsten ifjor igjen for størstedelen av de mindre fetsildmerker, der her er gjenstand for en forholdsvis mindre efterspørsel. Det var derfor ikke mulig hurtig at finde avsætning for tilførslerne. Den uforholdsmæssig store import og det forcerede tilbud fra forskjellige sælgere hadde desværre tilfølge, at priserne blev trykket ned til et beklagelig lavt standpunkt for de mindre størrelsers vedkommende. Selvom aaret saaledes ikke kan betegnes som gunstig for den norske fetsild, saa er det dog at haabe, at de herskende lave priser igjen vil skaffe den indgang paa omraader, hvor den i længere tid ikke har hat noget marked.

Forretningen i skjæresild var hele aaret igjennem av mindre omfang. Først som følge av den nye fangsts sene begyndelse opstod der mere interesse for foregaaende aars vare; dog kunde kun de mindre sorter komme i betragtning, medens de større merker forblev usolgt. Omtrent paa samme maate

artet ogsaa forholdet sig for den nye vare; merkerne 40/50 til 60/70 fandt kjøpere til priser av fra 19 til 21 mark, medens der kun av og til viste sig interesse for de større merker.

Avsætningen av vaarsild lot ogsaa endel tilbake at ønske, tiltrods for, at importen sammenlignet med det foregaaende aars var liten. Dette hadde hovedsagelig sin grund i de store beholdninger av gammel vare, der trykket markedet saavel i indlandet som i Norge. Disse lagre konkurrerte sterkt med den nye vare utover høsten. Prisen begyndte med mk. 11/12, men maatte senere reduceres til mk. 10/9 for størrelsen 5/600 og til mk. 8 for de mindre merker.

Hvad slosild angaar, var efterspørslen livlig for tilstrækkelig stor vare; men behovet kunde ikke tilfredsstilles, da saadan vare manglet. Hovedsagelig forhandledes 4/450 og 450/500 uganet saavelsom bagateller av 5/600 og 6/700 av baade ganet og rundsaltet sild. Omsætningen var i det hele kun av begrænset omfang. Da den store slosild manglet, forhandledes mere Islandssild, end ellers har været tilfældet. Regelmæssig avsætning, som dog ikke formaadde at anta større omfang, fandt sted til priser av fra 21 til 23 mark.

Resultatet av det svenske fiske var i aaret 1908 omtrent det samme som i 1907. Silden blev imidlertid for den alt overveiende del exporteret fersk; det saltede kvantum indskrænket sig til nogle tusen tønder spents.

Forretningen i skotsk og engelsk sild utviklet sig paa tilfredsstillende maate. Hollandsk og tysk vare kjøptes ogsaa gjerne, og ikke mindst fordi kvaliteten og pakningen var efter kjøpernes ønske.»

Konsulatet i *Königsberg* meddeler: «Efterspørslen efter norsk vare var i 1908, helt til ny fetsild kom i markedet, meget ringe, naar man undtar nogen kjøpelyst for ny uganet slosild i begyndelsen av aaret, og det var kun i ny og næ, at smaa partier kunde avsættes loco og i provinsen. Priserne gik sukcessivt tilbake, og gammel vare maatte tilslut sælges til saa at sige hvilkensomhelst pris. Trods den litet opmuntrende efterspørsel kom der ca. 4 000 tønder fra Norge hertil i 1ste halvaar. Markedet var forøvrig stille for al slags silds vedkommende, som vanlig i begyndelsen av aaret, og omendskjønt markedet vistnok litt efter litt bedret sig, indtraadte den paa grund av de usedvanlige store beholdninger med saa megen længsel imødeseede livlige efterspørsel først henimot slutningen av februar maaned. Det saa sent begyndende liv i forretningerne hadde forøvrig tildels sin grund deri, at den russiske faste begyndte sent ifjor. Paa grund av de store beholdninger av gammel sild paa kontinentet og den trykkede stemning besluttet man i Skotland ikke at begynde saltningen saa tidlig som vanlig, hvilket viste sig at ha en velgjørende indflydelse paa markedet. — De første tilførsler av ny sild ankom fra Lerwick i begyndelsen av juli og fandt en god mottagelse. — Markedet blev imidlertid igjen stille, hvilket hadde sin grund i en usedvanlig sterk varme samt stadig billigere cif.-offerter fra Skotland, hvor fisket til at begynde med var meget rikelig. — Først i 2den halvpart av august, da temperaturen var blit mere passende, og fangsten var betydelig avtat, samt markedet som følge herav strammedes, blev der liv i forretningerne. Da fangstrapporterne fra Skotland lød stadig ugunstigere, steg priserne end mere. — Ny fetsild ankom hertil i den første halvpart av september, og da kvaliteten gjennemgaaende var tilfredsstillende, fandt varen et noksaa villig marked. Da kvaliteten var bedre end i de sidste aar, blev fetsilden mere efterspurgt, og hvis avskiberne blot vilde lægge an paa fast pakning og et reelt sortiment, vilde varen forhaabentlig igjen vinde mere indpas paa markedet. Priserne faldt noget, hvilket tildels kom av de rikeligere tilførsler samt av, at Stettins noteringer var væsentlig billigere».

Angaaende markedet i *Lübeck* skriver det derværende konsulat: «Forretningerne i sild var i 1908 meget flaue paa grund av de stadig faldende priser. Den særdeles rike fangst av sild, som i fersk tilstand sendtes herfra langt ind i landet, ophævet delvis efterspørslen efter saltet sild. Først efterat den tyske sommerfangst var endt, steg priserne atter til middels høide. Berger-istersild blev fanget i betydelig større mængder end i de foregaaende aar; dog maa forbrukerne først vænne sig til denne sort. Omsætningen svarte som følge herav ikke til forventningerne. Ved aarets slut fandtes kun ringe forraad. Norsk fetsild forekom ifjor ikke i handelen her.»

Konsulen i *Rostock* har uttalt, at man ved forrige vinters begyndelse dersteds nærte haab om, at fetsildfangsten i Norge skulde falde gunstig ut, saaledes at man, som i tidligere tider, kunde indføre betydelige mængder. Men da der kun var litet at erholde av større merker — andet finder ikke anvendelse i Mecklenburg — blev importen liten. Ogsaa av slo- og vaarsild opkjøptes kun smaa kvantiteter av de derværende røkerier.

Om indførslen av fersk sild uttaler vicekonsulatet i *Altona:* «Den overveiende exportartikel fra Norge til Altona er som bekjendt fersk sild, som hovedsagelig ankommer fra Haugesund. Importen fra Norge var i aaret 1908 12 565 tons, medens den totale import var 57 261 tons. For 1909 viser utsigterne for import av norsk sild sig at være rigtig gunstige, idet det kan antages, at importen fra Norge i dette aar vil overstige importen ifjor med ca. 6 000 tons. Der har været klaget sterkt over de her paa markedet ofte lave, trykkede priser, som tildels har bragt direkte tap for exportørerne. Tiltrods for, at samme klage oftere er kommet frem paa andre fiskemarkeder, og spørsmaalet sikkert har været drøftet ogsaa i Hamburg, tillater jeg mig dog at henstille, om ikke de opnaadde lave priser delvis kunde undgaaes, hvis de norske sildeexportører arbeidet mere sammen og ikke sendte sine varer i smaaposter til sine forskjellige kommissionærer. Der existerer jo i forskjellige lande for de store exportartikler i flere brancher fælles exportkontorer, i hvilke de hovedsageligste leverandører er delagtige. Selvom sildeexporten for Norges vedkommende gjennem exportørernes sammenslutning selvfølgelig ikke vilde kunne regulere den svenske og skotske konkurrence, saa vilde den i ethvert fald moderere konkurrencen av norsk vare mot norsk vare, og desuten vilde en saadan sammenslutning muligens ogsaa forhindre, at markedet blir for sterkt overfyldt, naar der er rikt sildefiske i Norge.»

Konsulen i *Rostock* har meddelt, at indførslen av fersk sild fra Norge i 1908 tiltok ganske betydelig. I 1908 indførtes til Rostock 3 432 tons norsk vare, mot 1 585 tons i 1907.

Konsulen i *Stettin* skriver om fersk sild: «Importen, der hovedsagelig kom fra Sverige, økedes noget i 1908. Fra Norge gjøres aarlig forsøk i mindre maalestok; ogsaa iaar har tilførslen derfra været av mindre betydning. Den kortere og billigere transport fra Sverige gjør salget av den svenske sild lettere.»

Konsulen i *Lübeck* har indberettet: «I indførslen av sild til Lübeck har Norge i foregaaende aar des-

værre ikke deltat. Ifølge anmodning fra et norsk firma har konsulatet utdelt prøver av fersk sild blandt de herværende sildeimportører og anmodet disse om at sætte sig i direkte forbindelse med vedkommende norske firma, hvis de skulde interessere sig for kjøp av norsk vare. Saavidt konsulatet bekjendt, skal enkelte herværende importører ha sat sig i forbindelse med norske exportører.»

Vicekonsulen i *Kiel* skriver: «Til de herværende røkerier er der i 1908 ankommet endel waggonladninger norsk sild, da fisket her var slaat feil, og tilgangen fra Danmark og Sverige ikke dækket behovet. Sildens kvalitet var tilfredsstillende; men da forbrukerne som regel kan faa forsyning nok fra ovennævnte lande, bør man ikke gjøre sig for store forhaabninger om en regelmæssig avsætning herav.»

Angaaende matjessild har konsulatet i *Dresden* berettet: «Norsk matjessild er efter opgivende fra den herværende største forhandler herav vistnok meget velsmakende, men silden er noget liten og skindet sprukkent. Silden falder litt uanseligere end den engelske og er derfor ikke saa let at avsætte».

Vicekonsulatet i *Geestemünde* indberetter, at forskjellige midler i Tyskland anvendes for at utbrede bruken av fisk. I større indlandsbyer er der avholdt foredrag og kokekurser, hvilket har bevirket større efterspørsel efter fisk; om dette ogsaa vil være av blivende betydning, vil tiden vise. Om lignende bestræbelser meddeler generalkonsulatet i *Berlin* følgende: »Forat gjøre Berlinermarkedet endnu mere villig overfor forbruket av havfisk gjordes i 1908 forskjellige forsøk, f. ex. ved gratis levering av prøver fra havfiskeforeningen; men det forønskede resultat uteblev. Alle disse bestræbelser formaadde ikke at forøke konsumtionen, hvilket vistnok ogsaa vil gjælde for fremtiden. Allerede tidligere bestræbelser for at indføre havfisk som daglig næringsmiddel i alle folkeklasser, særlig ogsaa i arbeiderkredsene, er forblit resultatløse. Selv ved den laveste prisstand er en god fiskeret dyr i forhold til mange andre retter, og for dem, der arbeider strengt legemlig, kommer fremforalt den omstændighet i betragtning, at en fiskeret ikke mætter for lang tid. Konsumtionen kunde muligens hæves noget, naar der først og fremst sørgedes for, at publikum kun fik bedste og friskeste sort havfisk for paa den maate at utrydde den fordom, som selv blandt middelstanden hersker mot at nyte havfisk paa grund av den avskrækkende lugt, som de tarveligere kvaliteter har».

Konsulen i *Mannheim* har uttalt, at let saltet klipfisk, forpakket i kasser, vilde kunne finde god avsætning i den sydvestlige del av Tyskland. Importørerne dersteds vil kun kjøpe franko Mannheim; byens gunstige beliggenhet ved Rhinen gjør, at Mannheim i særlig grad egner sig som stapelplats for Syd-Tyskland. I de store fabrikers spiselokaler for arbeiderne, i militærforpleiningen og lign. maatte dette billige næringsmiddel utvilsomt kunne faa stor anvendelse.

Konsulatet i *Dresden* har uttalt følgende angaaende avsætningen av norske fiskekonserver: «Av røkede sardiner i olje blev der i 1908 indført endel mere end tidligere, og de sælges ogsaa godt. I den senere tid omsættes der ogsaa endel fiskeboller. Det er beklagelsesværdig, at ikke alle fabrikanter forsyner æskerne med tysk tekst, og at de ikke sender opskrifter, avfattet paa tysk. Vicekonsulatet i *Leipzig* meddeler med hensyn til rogn og fiskeboller, at rogn er aldeles ukjendt i Leipzig, medens fiskeboller finder nogen avsætning, men kun som en delikatesse. Tolden spiller nemlig ind her, idet den næsten er 1½ gang saa stor som varens værdi. En boks fiskeboller eller rogn paa ca. 1 kg. betaler saaledes 60 pfennig i told. Da der i Leipzig blev forespurgt i det derværende handelskammers toldavdeling om grunden til, at disse for Norge saa vigtige næringsmidler blev ilagt saa høi told, fik man til svar, at alle hermetiske varer, næsten uten undtagelse, blir anseet som delikatesser, og at derfor de, som vil kjøpe dem, ogsaa maa betale for dem. Rognen hadde man opfattet som kaviar; men man kom dog til den overbevisning, at der her ikke var tale om nogen delikatesse. En Nordlandsexportør har til hensigt at sende rognen, ganske letsaltet, i smaa tønder. Lykkes dette, saa er spørsmaalet løst: men rognen vil isaafald jo ikke kunne faaes til en hvilkensomhelst aarstid.»

Vicekonsulatet i *Geestemünde* mener, at vore fiskekonserver vil kunne finde god avsætning dersteds.

Angaaende hummer indberetter generalkonsulatet i *Berlin:* «Indførslen av hummer over Hamburg til Tyskland, hvorav ca. tre fjerdedele stammer fra Norge og en fjerdedel fra Danmark, Helgoland og Frankrike, androg fra 1. januar til 31. oktober 1908 til ca. 500 000 stykker. Den relativt sterkeste omsætning, som falder paa maanederne januar-mars og mai-juni, avtok i 1908 med ca. 15 %. Den direkte import fra Danmark viste en tilvekst av ca. 170 000 pund mot det foregaaende aar. Kvaliteten var i almindelighet middelmaadig, navnlig fra januar til mai, og ringere end i 1907. Det er en paafaldende kjendsgjerning, at hummerne, særlig i Norge, var mindre og daarligere end nogensinde før. Aarsaken er ubekjendt; men man antar, at den daarlige kvalitet beror paa for lav temperatur og for ringe saltgehalt i vandet.» Konsulatet i *Dresden* meddeler: «Av hummer kom der i 1908 nogle sendinger til Dresden. Et herværende firma var tilfreds med den vare, som et av de største norske hummerexportfirmaer hadde sendt; kun klager man noget over den lange leverings tid. Imidlertid indtræffer heller ikke sendinger fra Danmark altid saa punktlig.»

Norske dypvandsræker har de sidste aar fundet god avsætning i Tyskland. Detaljpriserne utgjør i almindelighet 90 pf. pr. pund. Den største herværende forhandler av norske ræker har meddelt legationen, at der nu altid er livlig efterspørsel efter denne vare i Berlin. Anvendelse av borsyre vilde gjøre rækerne betydelig mere holdbare. Dette middel er imidlertid forbudt i Tyskland. Importen maa derfor indskrænkes til vintermaanederne. Konsulen i *Dresden* meddeler: «Dypvandsræker føres i nogle av Dresdens største fiske- og delikatesseforretninger; men de betegnes som en artikel, som ikke kan bli betydelig. Naar varen sendes i lukkede bokser, blir prisen nemlig for høi, da tolden er saa betydelig (60 mark pr. 100 kg.). Og naar varen sendes aapen, er den saa litet holdbar, at risikoen blir for stor.»

De tyske havfiskeselskaper har i de sidste 2 aar arbeidet under vanskelige kaar. Skylden herfor tilskrives konkurrencen fra utlandet paa det tyske marked. Selskaperne har nu fremsat forslag om told paa fersk fisk. Da imidlertid Tyskland gjennen flere av sine handelstraktater har forpligtet sig til at opretholde toldfrihet for fersk fisk, vil en ændring i dette forhold først kunne iverksættes ved vedkommende traktaters ophør — 31. december 1917.

Handelsomsætningen med Transvaal og Orange-River-kolonien.

(Forts. fra foreg. nr.)

Fyrstikker. Av statistikken fremgaar det, at værdien av importerede fyrstikker i 1908 beløp sig til £ 36 938. Av dette beløp falder imidlertid £ 36 685 paa de sydafrikanske kolonier, hvis produktion er beskyttet ved en told av 2/- pr. gross.

Konserver. Importværdien av preserveret fisk til Transvaal var i 1908 £ 52 574. Herav falder det halve paa Storbritannien og Kanada, £ 7 884 paa Portugal, £ 5 904 paa de Forenede Stater, medens £ 5 640 falder paa Norge. Den norske hermetik, som indføres hertil, indskrænker sig væsentlig til røkede sardiner i olje og ansjos i smaa trædunker eller glas.

De norske røkede sardiner, der kan sælges for 6 d. for en liten æske, nyter paa grund av kvalitet og utstyr velfortjent anseelse og har i den senere tid omtrent fortrængt andre landes sardinfabrikata fra dette marked.

Øl. I tidligere aar importertes der ikke saa litet øl til Transvaal, men da det i den senere tid er lykkes at brygge et meget velsmakende øl inden landet, er indførslen av fremmed øl i avtagende.

Kalciumkarbid. Forbruket av denne vare er stigende, og importen beløp sig i 1908 til en værdi av £ 9 597, hvorav fra Norge for £ 257.

Edikke. Denne artikel importertes hovedsagelig fra England, og indførslens værdi var i 1908 £ 3 290.

Telefonapparater. Der importertes i 1908 telefonapparater til en værdi av £ 2 735. De apparater, som anvendes i Johannesburg, er av svensk fabrikat.

Smør. Importen av smør til Transvaal foregaar væsentlig fra Australien, New Zealand, Argentina og de britiske sydafrikanske kolonier. Fra Skandinavien indføres intet.

Margarin indføres hovedsagelig fra Holland og England. Importværdien utgjorde i 1908 £ 12 272. Da imidlertid natursmør falder i pris, er efterspørslen efter margarin jevnt avtagende.

Tørret og saltet fisk. Indførslen fra England beløp sig i 1908 til £ 16 741, fra Holland til £ 1 726, og fra de sydafrikanske kolonier til £ 1 211, medens der fra Norge kun importertes for £ 18.

Kondenseret melk. Den samlede import av denne vare utgjorde i 1908 en værdi av £ 130 329, mot £ 166 698 i 1907. Efter England og Amerikas Forenede Stater kommer Norge med £ 18 074, mot £ 14 389 i 1907.

Til beregning av tolden er det nødvendig at varer, der utføres til Transvaal, ledsages av en faktura, der i henhold til loven skal indeholde en opgave over varernes salgsværdi paa produktionsstedet. Denne værdi skal indbefatte emballagens kostende.

Exportørers opmerksomhet henledes paa nødvendigheten av at utfærdige en faktura i overensstemmelse hermed, for at undgaa forsinkelse og omkostninger ved varernes toldbehandling.

Indførslen til Transvaal er i 1908 hovedsagelig foregaat over havnestederne Delagoa Bay, Durban og East London, da jernbanefragterne fra disse steder til Transvaal er betydelig lavere end fra Port Elizabeth og Kapstaden.

Nedenstaaende tabel viser de for tiden gjældende fragter fra kysten til Johannesburg for de vigtigste av de artikler, som maatte være av interesse for norske exportører:

(i pence pr. 100 lbs.)

	Fra Delagoa Bay.	East London og Durban.	Port Elizabeth.	Kapstaden.
Planker.	36	44	48	68
Floorings og ceilings	60	69	74	98
Dører og vinduer .	60	69	74	98
Kassebord (uhøvlede)	36	44	48	68
Trælmel	60	69	74	98
Papir	60	69	74	98
Fyrstikker. . . .	84	92	97	130
Preserver	51	59	63	84
Kalciumkarbid . .	60	69	74	98
Telefonapparater .	84	92	97	130
Smør og margarin.	60	69	74	98
Tørret og saltet fisk	60	69	74	98

Omkostningerne ved overførelse fra »ship's slings« til jernbanevogn beløper sig i Delagoa Bay til 3/6 pr. ton à 2 240 lbs. eller 40 kbft. efter speditørens valg, medens omkostningerne i de øvrige havne varierer fra 4/- til 5/- pr. ton.

Orange-River-Kolonien.

Den samlede vareindførsel til Orange-River-Kolonien beløp sig i 1908 til en værdi av £ 2 945 860, mot £ 3 672 591 i 1907, eller en nedgang av £ 726 731. Av indførslen falder paa Norge £ 3 578, mot £ 3 545 i 1907.

Av indførselsartikler, der maatte kunne interessere norske exportører, kan merkes:

	1908. £	1907. £
Skaaren last	21 240	24 101
Høvlede bord	16 120	20 257
Kasser	2 439	1 128
Forarbeidede trævarer . .	21 147	30 258
Cement	4 466	10 703
Smør	9 087	10 627
Margarin	1 449	936
Preserveret fisk	10 153	12 720
Tørret fisk	1 912	2 688
Kondenseret melk	13 388	17 377
Ost	7 210	8 642
Øl	30 591	39 150
Fyrstikker	11 541	11 896
Lys	19 866	21 149
Sæpe	24 697	24 052
Papirposer	1 632	1 617
Tapeter	2 150	2 287
Trykpapir	3 500	3 965
Pakpapir	2 286	2 067

Trælastmarkedet i Tyskland.

Indberetning fra legationen i Berlin ved legationssekretær *Johan Michelet.*

I 1908 raadet i Tyskland som overalt paa verdensmarkedet slette konjunkturer i trælastbranchen. I aarets første maaneder led forretningslivet under høie diskontosatser og den dermed sammenhængende vanskelighet ved at skaffe tilveie byggepenge og pantelaan, og hele aaret igjennem gjorde de daarlige tider sig gjældende blandt alle de industrigrene, som er forbrukere av trælast. Omsætningen utgjorde kun omtrent halvparten av den vanlige og bragte desuten

mange tap. Salgspriserne var ialmindelighet meget lave, en følge av de talrige tilbud fra skogeierne. Allikevel blev hensigten, en større omsætning, ikke naadd. Man mener, at der ved længere kreditindrømmelser ofte ikke blev utvist den nødvendige forsigtighet; betalingsindstilling blandt forbrukere og derav følgende fallitter blandt forhandlere forekom ikke saa sjelden. Mot aarets slutning viste priserne en stigende tendens, særlig for byggematerialers vedkommende.

Indførslen av trælast var betydelig mindre end vanlig; særlig gjælder dette russisk og svensk vare. Importen fra Norge var derimot ifølge den officielle statistik ikke synderlig mindre end i de nærmest foregaaende aar. Vor utførsel til Tyskland bestaar hovedsagelig av box («Kanthölzer») og vrakbord («Schaalbretter»). Av battens og bord sendes dog noget, væsentlig til Weserhavnene. Den største del av det materiale, der indføres i Tyskland for bearbeidelse til høvellast og snedkerivarer, indkjøpes i Sverige og Finland. De dimensioner, som i Tyskland anvendes til bearbeidelse til høvellast, er av battens 3, 2.5 og 2 × 7; 2.5 × 6, 5.5 og 5; 2 × 5, 5.5 og 6 samt av bord 1 × 1.25 tommer.

Konsulatet i *Mannheim* indberetter bl. a. følgende: «De høvlerier, som kjøper svensk trælast, betalte i 1908 følgende gjennemsnitspriser for gran fra Söderhamn- og Sundsvalldistriktet: battens, 2 × 4″ ca. 135—140 mk., 2 × 5″ ca. 150 mk., 2 × 6″ ca. 155 mk., 2 × 7″ ca. 160 mk.; for bord mk. 2.50 mere, alt pr. Petersburger standard. Fragterne fra Sverige til Rotterdam er noget lavere end før og staar nu i ca. mk. 18—20 pr. standard. Rhinfragterne fra Rotterdam til Mannheim er likesaa lave som før. De herværende høvlerier lægger altid vegt paa en omhyggelig skaaret førsteklasses vare».

Vicekonsulatet i *Emden* indberettet i juni maaned: «Priserne var i 1908 gjennemgaaende kun ubetydelig lavere end i 1907, gjennemsnitlig for boxens vedkommende omtrent 2—3 pf. pr. engelsk kubikfot og for forskallingsbordene omtrent 10—15 mk. pr. standard. Det laveste niveau naadde priserne høsten 1908. Forholdsvis betydelig mere faldt imidlertid priserne for svensk, finsk og russisk trælast i samme tidsrum. For i aar kan man vel sige, at indførslen fra Norge hitindtil har været litt større end i 1908, og likeledes har priserne iaar holdt sig litt bedre end ifjor. Man kan som gjennemsnitspriser for den trælast, der er solgt hitindtil for levering iaar, fastsætte: for box 68—69 pf. pr. engelsk kubikfot, for forskallingsbord 115 mk. pr. Petersburger standard. Det er tvilsomt, om man for høstlevering vil kunne opnaa disse priser. Som følge av høiere fragter og assurancepræmier pleier priserne næsten regelmæssig at falde litt utover høsten. Sverige har i de sidste aar været en sterk konkurrent i levering av box. De svenske exportører stiller sig mere imødekommende likeoverfor importørernes ønsker med hensyn til specifikation og længder, end tilfældet er med de norske exportører. Desuten leveres boxen fra Sverige næsten udelukkende i gran, medens der fra Norge leveres hovedsagelig furu, hvilket har sin grund i, at grantømmeret i Norge opkjøpes av cellulose- og træmassefabrikkerne, som vistnok er istand til at betale høiere priser derfor end trælasthandlerne. Granbox, som er lettere end furubox, foretrækkes av importørerne, da den paa grund av sin mindre vegt koster mindre i told end furuboxen. Desuten er granboxen ikke saa let utsat for at ta skade som furuboxen. De svenske exportører sælger desuten sin box omtrent 6 pf. pr. engelsk kubikfot billigere, hvilket rigtignok for en del ialfald utlignes ved den høiere fragt fra de svenske havne. Den meste trælast, som kommer til dette distrikt, omlastes i sjøhavnene og gaar videre nedover Dortmund—Emskanalen til Westfalen. Alle ovenfor nævnte priser gjælder fob. norsk havn».

En fagmand har meddelt legationen, at det for avsætningen av norske «Schaalbretter» vilde være til fordel, om disse foruten i 3/4 toms ogsaa kunde erholdes i 5/8 toms tykkelse. Herved vilde man lettere kunne staa sig i konkurrencen med Sverige.

Efter *kassebord* har der i de sidste aar været stor efterspørsel, og priserne har holdt sig høie. Indtil juli maaned indtraadte ingen ændringer heri: men fra da av stagnerte denne forretningsgren, og priserne faldt med 1—2 mk. pr. kubikmeter. Lagrene var ogsaa ved aarets slutning større end vanlig.

Indførslen av *sleepers* var meget stor, særlig fra Rusland; men avsætningen blev liten, idet jernbanestyrelserne som følge av tilbakegangen i indtægterne saa sig nødt til at indskrænke sit forbruk. Dertil kommer, at det i den senere tid er blit almindelig at benytte sleepers av jern istedetfor trævirke. Konsulatet i *Königsberg* har meddelt, at lagrene i de østpreusiske og russiske havne ved aarsskiftet var større, end behovet for aaret 1909 vil vise sig at være. Man maa derfor haabe, at indeværende aars produktion vil bli saa liten, at aaret 1910 kan bringe stabilere priser. Priserne paa herværende produktionssteder stiller sig saa høie, at østpreusiske sleepers ikke kan konkurrere med russiske. Følgen herav er, at der nu til Østpreussen importeres sleepers fra Rusland.

Angaaende *spirer* til opstøtning av vinranker melder konsulatet i *Frankfurt:* «Forsøkene paa at avsætte vinbjergspæler til distriktet forløp i 1908 litet gunstig, idet vinproduktionen ikke alene led under følgerne av de senere aars middelmaadige høst, men ogsaa paavirkedes føleligere end de fleste andre brancher av de slette konjunkturer og desuten stagnerte i paavente av en ny og strengere vinlov. De beplantede arealer gik derfor snarere tilbake end frem, og efterspørslen efter vinbjergspæler var liten. Saadanne pæler leveres fra Taunusdistriktet til en pris av ca. mk. 13 pr. kbm. franko lager, og den pris av mk. 10 pr. kbm. cif. Rheingau, som fra enkelt hold blev limiteret for leverance fra Norge, vilde neppe tillate med fordel at exportere de smaa dimensioner, der her er tale om, nemlig granstænger med ca. 7 m. nyttelængde, en tykkelse av ca. 5—7 cm. en meter ovenfor kappestedet og en tykkelse i den tynde ende av 2 cm., maalt uten barken».

Vicekonsulatet i *Geestemünde* beretter, at de derværende velanseede firmaer Pundt & Krohn, Chr. Külken og Joh. C. Meyer er større importører av trælast fra Norge, Sverige, Rusland og Finland. Indførslen fra Norge utgjør dog den mindste del herav.

Generalkonsulatet i *Hamburg* har meddelt: «Av huggen og saget trælast importertes der i 1908 fra Norge over Hamburg ca. 8 000 tons, mot ca. 11 000 tons i 1907. Dette underskud i importkvantumet i forrige aar motsvarer omtrent den samtidig stedfundne nedgang i trælastimporten til Tyskland i sin helhet».

Konsulatet i *Stettin* indberetter: «Avsætningen av saavel furu som gran var i 1908 liten. Furu var i det hele tat aaret igjennem den mindst efterspurte træsort; men ved aarets slutning indtraadte der nogen forandring, og omsætningen tiltok.

Ifølge beretning fra konsulatet i *Rostock* var trælasthandlen i distriktet i 1908 ganske livlig. De nedgaaende priser i aarets første halvdel hadde til følge, at importen tiltok adskillig og endog overgik de foregaaende aars.

Trælastmarkedet i Australien.

Vicekonsul *Sigurd Bentzon,* Melbourne, har meddelt følgende:

Det australske trælastmarked var i løpet av 1908 uten nævneværdige fluktuationer. Byggevirksomheten har været livlig baade i byerne og i landdistrikterne, hvor det sidste aars gode høst har opmuntret til flere forbedringer og utvidelser, hvortil byggematerialer av alle slags utkræves. Da høstutsigterne ogsaa for kommende sæson er lyse, kan man vente et stadig og muligens forøket forbruk. Den totale import av trælast av alle slags fra 1. juli 1908 til 30. juni d. a. var ca. 57 000 Ptbg. stdr., mot ca. 52 000 Ptbg. stdr. i foregaaende sæson. Av disse 57 000 stdr. importertes fra Norge og Sverige ca. 17 800 stdr., hvorav ca. 15 000 stdr. høvlede bord, hovedsagelig fra Norge. Fra Amerika kom ca. 22 300 stdr., fra New Zealand ca. 10 800 stdr. og fra Japan og Sibirien av firhugget tømmer ca. 6 100 stdr. Til forædling av sidstnævnte tømmer er der nu under opførelse et større sagbruk og høvleri i nærheten av Geelong.

Fyrstikmarkedet i Australien.

Indberetning fra vicekonsul *Sigurd Bentzon,* Melbourne.

Av træ- og voksfyrstikker indførte Australien i 1908 for tilsammen £ 181 402, eller omtrent for £ 25 000 mere end i 1907, da værdien av de indførte kvanta utgjorte £ 156 069. Træfyrstikkerne kommer for en overveiende del fra Sverige, der sender ca. 73 %, hvorimot Norge i 1907 kun exporterte for £ 936 hertil; den totale import opgik til en værdi av £ 39 137. Da de norske fyrstikker i enhver henseende fuldstændig staar paa høide med de andre landes fabrikata, er det bemerkelsesværdig, at det ikke har lykkes de norske fabrikanter i nogen nævneværdig grad at vinde indpas paa det herværende marked. Muligens er en av grundene den omstændighet, at herværende firmaer foretrækker at kjøpe fra agenter, som er vedkommende fabrikkers direkte repræsentanter og saaledes ikke underlagt forretningshuse i London. Generalkonsulatet forsøkte for nogen tid siden forgjæves at formaa nogen norsk fyrstikfabrik til at overlate sit agentur for Australien til et herværende vel indarbeidet og anseet agentfirma. Det viste sig nemlig, at de norske exportører hadde bundet sig til engelske firmaer, der er repræsentanter for Storbritannien og kolonierne. For fremtiden vil det vistnok bli endnu vanskeligere at konkurrere paa det herværende marked, idet det engelske firma R. Bell & Co. allerede har under opførelse en større fyrstikfabrik i Melbourne, som skal begynde sin virksomhet i slutten av indeværende aar. Tiltrods for de høie produktionsomkostninger er der paa grund av den høie told stor utsigt til, at Australien om forholdsvis kort tid vil kunne forsyne sig selv med fyrstikker og derved stoppe al import.

Fyrstikmarkedet i Tyskland.

Indberetning fra *legationen i Berlin.*

Den tyske fyrstikindustri arbeidet i 1908 under vanskelige forhold. Dette kom væsentlig av, at de utenfor «ringen» staaende fabrikker solgte til saa lave priser, at de neppe kan ha hat nogen fortjeneste. Som følge av disse salg, saa ringen sig ogsaa nødt til at nedsætte sine priser. Omsætningen holdt sig omtrent som i 1907. Der er nu utsigt til, at de utenforstaaende fabrikker vil slutte sig til ringen.

Importen fra Sverige steg ifjor noget. De billige belgiske fyrstikker, som et par aar har gjort sig meget gjældende i de vestlige dele av Tyskland, synes atter at være trængt tilbake. Indførslen av disse utgjorde ifjor blot en fjerdedel av det kvantum, som importertes det foregaaende aar.

De nye tyske skattelove vil medføre, at prisen paa fyrstikker vil bli mere end dobbelt saa høi som hittil. Det maa derfor antages, at forbruket vil formindskes noget.

Spaniens appelsinexport.

Chargé d'affaires *K. Wedel Jarlsberg,* Madrid, har meddelt følgende:

Ifjor rettet Valencias landbrukskammer en henvendelse til «Ministerio de Fomento» i den hensigt at faa opnævnt specielle handelsagenter for at fremhjælpe den spanske export av appelsiner. Ministeriet stillet sig velvillig til saken, og det har foreløbig latt utarbeide en promemoria om Spaniens appelsinexport, og hvad der bør gjøres for at fremme samme.

Av denne rapport fremgaar, at exporten i 1907 hadde en værdi av 70 394 000 pesetas. I det nævnte aar utførtes 469 297 000 kg. appelsiner, hvorav tillands 80 393 000 kg. og ad sjøveien, med spanske skibe 50 128 000 kg. og med utenlandske skibe 338 776 000 kg. Det er bemerkelsesværdig, at altsaa kun $^1/_8$ av, hvad der utførtes sjøveien, avsendtes med spanske skibe.

De utenlandske markeder for spanske appelsiner var i 1907:

Tyskland	66 026	tons
Algier	247	»
Belgien	22 027	»
Danmark	1 126	»
Forenede Stater	35	»
Storbritannien	259 097	»
Frankrike	87 218	»
Holland	29 666	»
Italien	323	»
Norge	2 890	»
Sverige	211	»
Schweiz	110	«
Andre lande	321	»

Herav fremgaar altsaa, at mere end halvparten av de exporterede kvanta gik til England; derefter kom Frankrike.

Exporten av appelsiner er tiltat betydelig i de senere aar; den var

i 1896	215 303 tons,	til værdi	40,9 mil. pes.
i 1900	260 226 »	—»—	39,0 —
i 1905	409 031 »	—»—	47,0 —
i 1907	469 297 »	—»—	70,4 —

Imidlertid ledet denne voldsomme export til en krise, som blev følt i alle interesserede kredse. De væsentlige aarsaker til denne opgives at være manglen av spanske financielle organer, som kunde frigjøre appelsinhandelen fra de utenlandske huses formynderskap, endvidere overproduktion, uheldige exportforhold, samt konkurrencen med Algier, Kalifornien, Egypten, Lilleasien, Jamaica og Sicilien. Som botemidler mot disse vanskeligheter, som den spanske appelsinexport har at kjæmpe med, anbefales lokale

frivillige sammenslutninger av interesserede producenter, fastsættelse av samme priser for de forskjellige klasser appelsiner, indhøstning og utbydelse paa markedet for fælles regning, endvidere, i sin tid, sammenslutning av de lokale kooperationer til ét forbund, oprettelse av agenturer i utlandet etc. etc.

Importen av papir, cement og kondenseret melk til Australien.

Vicekonsul *Sigurd Bentzon*, Melbourne, har meddelt følgende:

Den totale import av *papir* til Australien beløp sig i 1908 til en værdi av ca. £ 1 300 000. Da der endnu ikke foreligger nogen officiel statistik angaaende importen fra de forskjellige lande, er det ukjendt, hvor stor del derav kom fra Norge. Saavidt det har kunnet bringes i erfaring, exportertes der fra Norge hertil ifjor omtrent det samme kvantum som i 1907. Papirimporten her i landet er saa stor, at det synes at skulle være vel værd de norske exportørers anstrængelser at søke at utvide den norske papirexport paa Australien.

Av norsk *cement* indførtes der i 1908 ganske ubetydelig. Det er blit generalkonsulatet meddelt, at de høie priser var grunden til, at den norske vare hadde vanskelig for at konkurrere med den engelske, tyske og amerikanske cement.

Som i tidligere aar importerte Australien adskillig *kondenseret melk* fra Norge. De norske exportører maa imidlertid være forberedt paa, at Australien om et par aar helt vil kunne forsyne sit eget marked med denne artikel, idet flere store fabrikker i forskjellige dele av landet er under opførelse og snart vil begynde sin virksomhet.

Markedet for vintersportartikler i Tyskland.

Utdrag av indberetning fra *legationen i Berlin*.

Konsulen i *Frankfurt a/M.* har meddelt, at norske vintersportartikler i 1908 vandt et betydelig terræn, ikke alene i Frankfurt, men ogsaa i andre nærliggende byer, hvor de tidligere var ukjendt.

Konsulen i *Mannheim* uttaler, at norske exportører i denne branche ifjor maa ha været ganske tilfreds med sine forretninger paa Sydtyskland. Lagre av norske ski burde holdes i Mannheim, Karlsruhe, Heidelberg, Pforzheim og Freiberg. Noget mere reklame, like før vinteren begynder, turde vise sig fordelagtig.

Konsulen i *Dresden* uttaler: «De gode utsigter for en større avsætning av ski sidste vinter gik desværre ikke helt i opfyldelse. Kolde dage med sne indtraf for sent til, at der kunde gjøres gode vinterforretninger, og de herværende forhandlere er derfor ikke helt fornøiet med avsætningen av denne artikel, som selvfølgelig allikevel stadig vil beholdes i sigte.»

Høsten i Tyskland.

Generalkonsul *B. Schuchardt*, Berlin, har angaaende høstforholdene i Tyskland omkring midten av september maaned meddelt følgende:

Kornhøsten var i det store og hele godt indbragt, men høstarbeidet var paa grund av den forsinkede indhøstning fra markerne og jordens tildels store tørhet og haardhet for en stor del litet fremskredet. Poteteshøsten er nu overalt i fuld gang, men gir ikke et helt tilfredsstillende utbytte; knollerne er ikke rigtig modne, og de er smaa og gjennemgaaende angrepne av det fugtige veir i de sidste uker. Den sidste slaat av kløver og lucerne er for det meste indhøstet og har i almindelighet git et godt utbytte, om den end ikke helt opveier underskuddet fra første høst. Ogsaa den sidste høst av voldhø er for størstedelen afsluttet og utbyttet tilfredsstillende.

Thunfisket i Tunis.

Konsul *S. Batt*, Tunis, har meddelt følgende:

Thunfisket er nu avsluttet overalt i regentskapet Tunis.

Fisket har ikke været meget indbringende, væsentlig paa grund av haiene, som har herjet fiskepladsene.

Det opfiskede kvantum er en tredjedel mindre end ifjor.

Utvidelse av St. Petersburgs havn.

Generalkonsul *Ingv. Thorsen*, St. Petersburg, har meddelt følgende:

Det keiserlige handelsministeriums sjøfartsavdeling har forelagt komitéen for handelsskibsfarten en plan om utvidelse av St. Petersburgs havn. I planen henvises til, at havnens daarlige utrustning er til megen skade for handelen.

Havnemyndigheterne har av flere projekter valgt et, der kan sammenfattes som følger: Sjøkanalens smale farvand skal utvides til 150 favnes bredde og 28 fots dybde (nu 22 fot). Indløpet til sjøkanalen skal utvides. Paa sjøkanalens venstre bred skal anlægges en stenkai. Endvidere skal den lille flod Jekateringofka utdybes, farvandet gjøres bredere og nye lossepladse anlægges.

Kanalprojektet Sortehavet—Østersjøen.

Indberetning fra generalkonsul *Ingv. Thorsen*, St. Petersburg.

Fra tid til anden drøftes i de forskjellige russiske presseorganer projektet om en kanal mellem Østersjøen og Sortehavet. Ifølge «Golos Moskys» kan der imidlertid ikke være tale om realisation av dette projekt, idet hverken dets fysiske eller finansielle vanskeligheter synes overkommelige. Finansministeren skal heller ikke være villig til at gi et saadant foretagende sin tilslutning, idet det ikke vilde gaa an, at et selskap med en aktiekapital av 5 millioner rubler skulde ha en obligationsgjæld av en halv milliard rubler — at aktiekapitalen saaledes kun skulde utgjøre 1 % av selskapets laan.

Efter at nu ogsaa kommunikationsministeren har paapekt projektets eventyrlige karakter, kan det vel betragtes som difinitivt opgit.

Nedsættelse av tolden paa margarin i Finland.

Ifølge meddelelse fra konsul *Chr. Nielsen*, Helsingfors, har det finske senat besluttet at indgaa med forestilling om, at tolden paa margarinsmør og margarinost nedsættes til f. mk. 10 pr. 100 kg. For nærværende utgjør tolden f. mk. 94 pr. 100 kg.

Oprettelse av 2 nye handelskamre i St. Petersburg.

Chargé d'affaires *Finn Koren,* St. Petersburg, har meddelt følgende:

Som tidligere indberettet blev der i slutten av forrige aar hersteds oprettet et russisk-engelsk handelskammer, som siden har utfoldet en energisk virksomhet og allerede har bidraget meget til fremme av den kommercielle og maritime forbindelse mellem Rusland og Storbritannien.

Nærmest efter forbillede av den nævnte institution er der senere blit oprettet et russisk-belgisk og et russisk-slavisk handelskammer i St. Petersburg, hvilke dog saavidt vites endnu ikke er traadt i virksomhet.

I disse dage har denne bevægelse faat et nyt utslag, idet der er truffet skridt til stiftelse av yderligere to handelskamre hersteds, et russisk-kinesisk og et russisk-japansk. Initiativet hertil oplyses at være utgaat fra russisk hold. Den nuværende energiske og interesserede handelsminister, der i sin tid direkte gav støtet til oprettelsen av det russisk-engelske handelskammer, siges at stille sig meget gunstig overfor denne plan. Statuter for de to institutioner vil med det første bli forelagt myndigheterne til stadfæstelse.

Spørsmaalet om gjenoprettelse av frihavn i Vladivostock.

Indberetning fra chargé d'affaires *Finn Koren,* St. Petersburg.

Som tidligere indberettet ophørte Vladivostock for ikke lang tid siden at være frihavn, hvilket ikke har undlatt at øve en deprimerende virkning paa stedets handelsrørelse og skibsfart. Formodentlig i den hensigt at bøte herpaa skal det russiske handels- og industriministerium efter en pressenotis nu ha optat til drøftelse spørsmaalet om atter at la oprette frihavn i Vladivostock.

Papirmarkedet i Tyskland.

Indberetning fra generalkonsul *Herman Schanche,* Hamburg.

Angaaende den tyske papirindustri i 1908 uttaler «Verein Deutscher Papierfabrikanten» i sin aarsberetning, at denne industri i 1908 led meget under følgerne av krisen i Amerikas Forenede Stater. Særlig følelig for de tyske producenter blev da ogsaa nedgangen i exporten til dette marked, om end ogsaa utførslen til de øvrige lande avtok; til alt held gjorde dog samtidig den amerikanske konkurrence sig mindre gjældede paa papirmarkedet.

Det synes, som om de av Tyskland avsluttede nye handelstraktater ikke har indvirket gunstig paa papirindustrien, idet de med Tyskland kontraherende stater har omgit sig med en høi papirtold, medens paa den anden side utlandet med lethet kan overstige de tyske toldmure.

Saaledes antages det ikke at ville vare synderlig længe, forinden ogsaa det mindre værdifulde trykpapir, som i stadig større mængder ophopes i Skandinavien, vil kunne bære den tyske indførselstold av 6 mark, for da ikke at nævne pakpapir, som i Tyskland blot nyter en beskyttelsestold av 3 mk. Og hertil kommer, at medens de tyske papirfabrikanter ved prisnedslag gjensidig fratar hinanden bestillingerne, søker de utenlandske konkurrenter mere og mere at slutte sig sammen. End yderligere er de tyske papirproducenter blit skadelidende derved, at cellulosefabrikkerne, der har raastoffet billigere, i alt større og større utstrækning er gaat over til selv at fremstille alle sorter papir.

Disse ugunstige omstændigheter har ikke kunnet avbalanceres ved det senere indtraadte prisfald i raastoffer, og det var saaledes ventelig, at papirfabrikationens utbytte i 1908 vilde bli yderst ringe; man har beregnet gjennemsnitsfortjenesten for de tyske papiraktieselskaper ifjor til kun 3.87 pct.

«Verein Deutscher Papierfabrikanten» imøteser heller ikke fremtiden synderlig fortrøstningsfuldt. Om end behovet for papir visselig atter maa stige, vil nemlig i længden de toldforhøielser, som skal iverksættes i de Forenede Stater og Frankrike, vistnok bli en virkelig fare for den tyske papirexport.

Til Hamburgs frihavn ankom i 1908 fra Norge 13 400 500 kg. papir til en værdi av 3 744 150 mk.

«Konsulatberetninger»s maanedsutgave.

Av maanedsutgaven er utkommet hefte nr. 7 (september) 1909 med følgende indhold:

Argentina. I. Aarsberetning for 1908 fra legationen i *Buenos Aires.*

Indhold: Skibsfart. Havneforhold. Fragter. Økonomiske forhold. Jernbaner. Streiker. Immigration. Handel. Hvalfangst.

II. Aarsberetning for 1908 fra konsulatet i *Rosario de S.ta Fé.*

Indhold: Skibsfart. Mønstringsforretninger. Fragter. Havnereglementer. Skibsfartskutymer. Landbruk.

Italien. Aarsberetninger for 1908 fra enkelte vicekonsulater.

Indhold: Civitavecchia: Skibsfart; import; export; havneforhold. Livorno: Skibsfart; fisk; tran; kurser. Bari: Skibsfart; import; export; fisk; trælast. Ancona: Import. Venedig: Skibsfart; havneforhold; import; export; fisk; kurser.

Australien. Aarsberetning for 1908 fra generalkonsulatet i *Melbourne.*

Indhold: Almindelig oversigt. Import og export. Told. Specielle oplysninger om Victoria, Ny-Syd-Wales, Queensland, Sydaustralien, Vestaustralien, New Zealand. Gjødningsstoffer. Uld. Hvete. Vin og frugt. Bergverksdrift. Skibsfart. Fragter. Hyrer. Australiens handelsflaate. Norske firmaer. Hobart: Handel; skibsfart. Wellington: Fiskevarer; kul.

Britisk Sydafrika. I. Aarsberetning for 1908 fra generalkonsulatet i *Kapstaden.*

Indhold: Landets økonomiske stilling i 1908 Import. Export. Skibsfart. Konkurser i Kapkolonien. Hvalfangst ved Sydafrika. East London: Handel; havneforhold.

II. Aarsberetning for 1908 fra konsulatet i *Lourenço Marques.*

Indhold: Skibsfart. Import. Almindelige bemerkninger. Beira: Import; export; skibsfart; havneforhold.

III. Aarsberetning for 1908 fra konsulatet i *Johannesburg.*

Indhold: Import. Told. Export. Grubedrift. Almindelige bemerkninger.

Calcutta. Aarsberetning for finansaaret 1908—1909.

Indhold: Import. Manufakturvarer. Fyrstikker. Metaller. Matvarer. Export. Kul. Bomuld. Hamp. Huder og skind. Indigo. Jute. Lak. Opium. Silke. The. Skibsfart.

Britisk Columbia. Aarsberetning for 1908 fra konsulatet i *Vancouver.*

Hawaii. Aarsberetning for finansaaret 1907—1908.

Mauritius. Aarsberetning for 1908.

CENTRALTRYKKERIET — KRISTIANIA

KONSULATBERETNINGER

UTGIT AV UTENRIKSDEPARTEMENTET MED BISTAND AV NORGES OPLYSNINGS-KONTOR FOR NÆRINGSVEIENE

Nr. 42. | Ukeutgaven. | 16. oktober 1909.

«Konsulatberetninger» utkommer i to utgaver, en ukeutgave og en maanedsutgave. Kan bestilles ved alle postanstalter, i Kristiania i «Farmand»s expedition, Toldbodgt. 31. Abonnementspris for uke- og maanedsutgaven tilsammen kr. 3.00 pr. aar og for utenbysboende porto 20 øre.

Henvendelser til norske legationer eller konsuler bør adresseres, ikke til embedets chef eller personale, men til selve legationen eller konsulatet paa stedet.

Indhold:

	Side
Stenmarkedet i Tyskland	169
Fiskerierne og sælfangsten i Archangels guvernement	171
Kontrollen med levnetsmidler i Schweiz	172
Træmasse- og cellulosemarkedet i Tyskland	173
Markedet for sardiner i det sydlige Kina	174
Høstutbyttet i Tyskland	174
De tyske havfiskeriers utvikling	175
Fiskerierne i det Kaspiske Hav. Det margaritiske fiskemarked	175
Importen av norske varer til Kuba	176
Svømmende russisk utstilling	176
Tyttebærexporten fra Sverige	176
Forevisning av originalfaktura ved de tyrkiske toldboder	176
Oprettelse av russisk-italienske handelskamre i Rusland	176
Importen av karve til Tyskland	176

Stenmarkedet i Tyskland.

(Brosten. — Kantsten. — Fortaugssten. — Klebersten. — Brynesten. — Feltspat.)

Indberetning fra legationen i Berlin ved legationssekretær *J. Michelet.*

De daarlige tider i stenbranchen, som begyndte i anden halvdel av 1907, har senere vedvaret. Lagrene var i Tyskland i 1908 store, og den skarpe konkurrence bevirket, at priserne trykkedes ned. De største forbrukere, bykommunerne, har de to sidste aar mest mulig indskrænket sit behov; byggevirksomheten har ligget nede, saa det har ikke været saa nødvendig at anlægge og stensætte nye gater. Hertil kommer, at brosten i de store byer mere og mere viker pladsen for asfalt og andre sorter gatebelæg.

De indenlandske stenhuggerier beklager sig meget over den sterke konkurrence fra Sverige og tildels Norge. Fagpressen omtaler hyppig nødvendigheten av kraftige forholdsregler til beskyttelse av denne industrigren. Særlig paavises der, at den tysk-svenske handelstraktats bestemmelser paa dette omraade — toldfrihet for brosten og en told av mk. 0.25 pr. 100 kg. for fortaugsheller og for kantsten — virker meget uheldig paa den tyske stenindustri. Der arbeides nu for, at den tyske regjering ved den svensk-tyske traktats ophør (31. december 1910) ikke atter skal gaa med paa nedslag i den tyske toldtarifs satser for disse varer. Likeledes har der i længere tid været arbeidet for nedsættelse i jernbanefragterne for indenlandsk stens vedkommende; dette har dog ikke hittil ført til noget resultat.

Indførslen av sten fra Norge utgjør kun en ubetydelighet i sammenligning med importen fra Sverige; den norske sten har som bekjendt andre avsætningsmarkeder. Der synes nu ogsaa for den svenske stenexports vedkommende at være en tendens til at lægge hovedvegten paa andre lande; særlig antages Belgien og tildels Frankrike at byde store muligheter for øket avsætning. Hvad det tyske marked angaar, saa viser det sig, at norsk sten særlig anvendes i de vestlige, svensk i de østlige dele av riket.

Generalkonsulatet i *Berlin* indberetter bl. a.: «Av kunstig brolægningssten er i Berlin kun benyttet den saakaldte «Schlacken»-brolægning av sten fra Mansfelder-revieret, men paa grund av forskjellige slette egenskaper falder den mere og mere bort. Avsætningen av tysk brolægningssten led i 1908 som i tidligere aar meget under konkurrencen med den svenske sten. Der klages over, at myndigheterne gir store leverancer til Sverige uten engang ved opfordring til anbud at undersøke, om den tyske stenindustri kunde paata sig leverancerne; det anføres, at basalt, som meget anvendes i rhinske og hannoverske byer, ogsaa burde komme til anvendelse i Berlin og forstæder. Desuten klages der over de av myndigheterne forlangte talrige avvikelser i form, størrelse etc., som fordyrer produktionsomkostningerne. Likeledes har næsten enhver særegne profiler for sine kantstene, som ogsaa ofte forandres. Da brolægning av gater med bedre stensorter falder dyrere end asfaltering, gaar ogsaa flere forstæder over til asfaltering. I Berlin og forstæder brolagdes i det forløpne aar 388 000 kvm. med stampasfalt og 15 000 kvm. med støpeasfalt, hvortil medgik ca. 40 000 tons stampasfalt og 900 tons støpeasfalt. Ca. 3 800 tons stampasfalt var av tysk oprindelse, medens resten levertes fra Italien, Schweiz og Frankrike. Benyttelsen av stampasfalt gaar tilbake i Berlin selv, men tiltar i forstæderne.»

Angaaende avsætning av norsk sten skriver generalkonsulatet i *Hamburg* bl. a.: «Stenimporten til Hamburg fra Norge hadde ifølge officielle opgaver i de to sidste aar følgende omfang: brolægningssten i 1908 17 100 tons, mot i 1907 16 434 tons, sandsten og granit i 1908 1 384 tons, mot i 1907 2 735 tons. En herværende importør har meddelt generalkonsulatet nedenstaaende oplysninger om stenmarkedets stilling: Det er en almindelig opfatning i Tyskland, at den norske sten egner sig mindre til brolægningssten end den svenske sten, da den norske er mindre haard og ikke saa finkornet. De dyreste «Pflastersteine», som importeres til Tyskland, er «Hamburger Reihensteine», som ifjor kostet indtil 60 mk. pr. kubikmeter franko lager Hamburg. Der skal imidlertid kun gives faa stenbrudd i Norge, som kan levere denne sort sten, og derfor er heller ikke salget herav til Tyskland av stor betydning. Den almindelige norske sten gir en brolægningssten av 2den sort, om end av god, brukbar kvalitet. Men selv i

denne kvalitet foretrækkes hittil det svenske materiale. Prisen paa sekunda norsk brolægningssten var i begyndelsen av 1908 mk. 6.20 à mk. 6.35 pr. kvadratmeter c. i. f. Nordsjø- og Østersjøhavne, og til disse priser solgtes betydelige kvanta. Senere faldt prisen til 6 mk. som følge av en skarp konkurrence fra de tyske stenbrudd i Harz og tillike paa grund av den i Tyskland raadende pengeknaphet, som nødsaket mange byer til at indskrænke gatearbeidet.

Hvad kantsten angaar, skal det norske materiale egne sig fortrinlig hertil, fordi det er let at bearbeide og saaledes kan omdannes til en kantsten med mindre arbeidsomkostninger end det haardere svenske materiale. Den norske kantsten er ogsaa meget efterspurgt hersteds. For «Hamburger Kantsteine» av 36 cm.s bredde betaltes i 1908 mk. 7.10 à 7.25 og for kantsten av 15 cm.s bredde mk. 5.10 à 5.25 pr. løpende meter franko lager Hamburg. I en i vinter til Utenriksdepartementet indsendt specialberetning fra vicekonsul Ditleff i Hamburg er der gjort nærmere rede for utsigterne for forøket avsætning av norsk sten her i landet og for, hvad der fra norsk side antagelig bør gjøres for at fremme samme, og under henvisning til, hvad deri er anført, skal man alene tilføie, at de svenske exportører av granit til bygningsøiemed staar i forbindelse med tyske stensliperier i Østersjøhavnene, som bearbeider den svenske raavare, hvorved man undgaar at betale den høie told paa poleret granit. En lignende fremgangsmaate turde kunne anbefales norske exportører av saadan sten.»

Vicekonsulatet i *Emden* har meddelt følgende: «Hvad gatesten angaar, staar indførslen herav til dette distrikt langt tilbake for indførslen av samme artikel fra Sverige. Nogen statistisk opgave over importen har jeg imidlertid ikke kunnet tilveiebringe. Før har forholdet været omvendt, idet gatestenen da næsten udelukkende importertes fra Norge. Grunden til dette omslag er først og fremst at søke deri, at svenskerne leverer til lavere priser end de norske exportører. Desuten viser de svenske exportører meget større interesse for dette marked og overtar vel kanske en eller anden ordre uten fortjeneste for derved først overhovedet at komme ind paa markedet. Dette er ogsaa i aarenes løp lykkes dem, hvorved det ovenfor antydede omslag litt efter litt er indtraadt. Fra de norske exportører vises, efter hvad der meddeles, for stor likegyldighet og for liten imøtekommenhet med priserne. Indførslen har saavel for Norges som for Sveriges vedkommende i 1908 været mindre end i foregaaende aar. For en del er dette vel ogsaa at føre tilbake paa, at alle lagre har været overfyldt, da man for 2—3 aar siden indkjøpte usedvanlig store kvanta for lagring, idet man dengang ventet, at tolden paa gatesten skulde forhøies. Der kommer her i Emden for de nye havneanlæg til at benyttes betydelige mængder gatesten, man siger indtil 15 000 kvadratmeter; endel herav skal kontraheres allerede iaar. Priserne paa gatesten har varieret adskillig. For tiden kan kanske følgende priser opnaaes: for I. kvalitet mk. 7, for II. mk. 6 og for III. mk. 5, alt pr. meter cif. Emden. Der brukes her i distriktet mest av III. kvalitet.»

Vicekonsulatet i *Altona* har indberettet: «Av sten ankom fra Norge i 1908 399 tons. Den samlede stenimport beløp sig til 35 801 tons. Den nye anbudsindbydelse for byens forbruk til næste aar vil bli utstedt i oktober iaar, og leveringen sker da som vanlig i mars og april. Av leverancen for iaar til Altona by er ankommet en dampskibsladning norsk sten. Byens forbruk av sten iaar var av gatesten 4 000 kbm. og av kantsten 3 500 løpende meter glat bearbeidet og 3 500 meter raa.»

Konsulen i *Frankfurt a./M.* skriver bl. a.: «Ogsaa Frankfurt har i stor utstrækning benyttet utenlandsk sten, og saavidt vites, sluttet byen for nogle aar siden kontrakter med svenske stenhuggerier. De til og fra Frankfurt i 1908 transporterede mængder sten androg til 219 000 tons (i 1907 likeledes 219 000 tons), hvorav der med jernbane ankom ca. 140 000 tons; herav var 92 000 tons brolægningssten, d. v. s. 25 000 tons mere end i 1907. Fragten for brolægningssten ex skib Rotterdam til Mainz og Frankfurt utgjør for tiden henholdsvis mk. 3.00 og mk. 3.30 pr. ton. Ved kalkulation for længere tid maa derimot regnes med ca. mk. 5 pr. 1 000 kg. Konsulatet kan opgi firmaer, der vil interessere sig for forhandlingen av norsk brolægningssten i Rhin- og Mainegnene.»

Konsulen i *Dresden* meddeler: «Det kommunale veivæsen oplyser, at der i 1908 ikke hadde foreligget nogen bestemte offerter fra Norge. Saadanne vilde heller neppe ha ført til noget resultat, da utsigterne for stenimport til Dresden er meget smaa. For det første anvendes der mere og mere asfalt eller trælbrolægning ved fornyelsen av brolægningen i de indre bydele. Og for det andet anvendes kun billig sten ved gatebrolægning i forstæderne. Og for dette øiemed vilde det vel neppe være mulig, at den norske konkurrence kunde komme i betragtning. Iøvrig blev det ogsaa nævnt, at enhver bestilling i utlandet optages med megen uvilje av de tyske leverandører.»

Efterspørslen efter sten er i sommer steget noget; men priserne holder sig fremdeles lave. Der er tegn, som tyder paa, at de daarlige konjunkturer, som saa længe har gjort sig gjældende, nu vil vike for bedre tider.

Klebersten. Herom indberetter vicekonsulen i *Leipzig:* «Der opføres av dette materiale en større forretningsgaard i byens centrum, og tillike er et gravmonumentfirma traadt i forbindelse med et norsk firma i denne branche.»

Brynesten. Samme vicekonsul skriver herom: «I norske bryner er der blit omsat forskjellige partier, og stenen blir rost som god og ren. En importør mente, at en større sten for hvæsning av hakkeknive og for slagtere vilde finde god avsætning i Tyskland, Maalene blev opgivet som følger: høide $2^1/_2$ cm., bredde 5 cm. og længde 20 cm.» Det er legationen bekjendt, at en større forhandler av brynesten i Hamburg for nogle aar siden har gjort forsøk med avsætning av norske bryner. Det blev imidlertid dengang paastaat, at bryner av «kunstig sten» blev foretrukket av forbrukerne.

Feltspat. Herom meddeler generalkonsulatet i *Hamburg:* «Av feltspat importertes over Hamburg fra Norge ca. 4 600 tons i 1908, mot 4 500 tons i 1907, medens importen til hele Tyskland fra alle lande var ca. 42 500 tons i 1908 og 46 900 tons i 1907. De for al slags industri saa yderst florissante aar 1906—1907 hadde vistnok ogsaa inden keramikindustrien fremkaldt en overproduktion, og under de vanskeligere avsætningsforhold i 1908 blev ialfald enkelte tyske fabrikker nødt til at formindske arbeidsstyrken og til at arbeide paa lager for at undgaa avskedigelse av endnu flere arbeidere. Selvfølgelig hadde dette en stor indflydelse baade paa forbruket av feltspat og paa priserne, navnlig

for de ringere sorter. Medens 1ste sort, jernfri vare opnaadde 28 mark, dreiet prisen for 2den sort, jernholdig vare sig om 23—24 mark cif. Hamburg og Lübeck. Av 1ste sort opgives hovedmængden at komme fra Stockholmstrakten og kun en ubetydelighet fra Norge. Bortseet fra de exceptionelt ugunstige forhold siden 1908, maa imidlertid forbruket av feltspat i Tyskland siges at være i stadig stigning, væsentlig paa grund av den tiltagende luxus i utstyret av husbygninger, hvori nemlig nu overalt trappeopgange, kjøkkener og badeværelser m. m. beklædes med porcellænsplater, hvortil der selvfølgelig anvendes ganske store kvanta feltspat. For denne artikels vedkommende turde der saaledes være utsigt til forøket avsætning i Tyskland ogsaa for norske exportører, navnlig hvis de kan tilveiebringe mere av bedste kvalitet.»

Fiskerierne og sælfangsten i Archangels guvernement.

Indberetning fra generalkonsul *H. A. Falsen*, Archangelsk.

I likhet med ifjor gir jeg mig den ære at indsende en oversigt over Archangels guvernements fiskerier for 1907. Den «Oversigt over Archangels guvernement», hvorfra disse oplysninger er hentet, er først i disse dage kommet mig i hænde.

I. *Murmanskystens havfiskerier.*

Utbyttet av disse fiskerier har i aarene 1907 og 1906 været følgende:

Fogderier.	Antal baater.	Antal fiskere.	Pud. Fisk.	Pud. Tran.	Værdi i rubler.
Fra Alexandrowsk	?	221	17 816	1 793	22 902
» Kem & Onega	?	3 533	280 459	26 482	415 014
Ialt i 1907 . . .	?	3 754	298 275	28 275	437 916
mot i 1906 . .	993	3 446	259 963	30 858	379 806

Til den ifjor indsendte lignende opgave for 1906 og nærmest foregaaende 10 aar knyttet jeg en del bemerkninger om dette fiske og fiskehandelen i almindelighet, hvortil jeg tillater mig at henvise.

Av utbyttet i 1907 opgives ialt 131 992 pud fisk at være sendt direkte sjøværts fra Murmanskysten til St. Petersburg. Dette bekræfter, hvad jeg i sidste indberetning paapekte, at man kan gaa ut fra, at av det paa Murmanskysten opfangede fiskekvantum gaar omtrent halvdelen til St. Petersburg. Fra Murmanskysten kan saaledes i 1907 være tilført Archangelsk ialt kun 166 283 pud. Fra *Norge* opgives samme aar tilført Archangelsk 362 285 pud sild og 1 003 558 pud anden fisk.

I den av Archangels guvernør utgivne oversigt over Archangels guvernement heter det, under henvisning til importkvantummet fra Norge og fangstutbyttet paa Murmanskysten: «Det vil herav sees, at for Archangels fiskemarked har Murmansfisken ingen særlig betydning, da den kun utgjør en liten del sammenlignet med den importerede norske fisk, og at Murmanskystens fiskerier ikke kan tilfredsstille efterspørslen efter nordisk havfisk.» Her slaaes fast, hvorledes forholdet faktisk er.

Man maa imidlertid ta i betragtning arten av den fisk, der her er gjenstand for efterspørsel, sammenlignet med de fiskesorter, der fornemmelig fiskes paa Murmanskysten. Og jeg paaviste i min forrige rapport, at efterspørslen for en meget stor del gjælder saadan fisk, der kun i ringe kvanta fanges paa Murmanskysten, saaledes sei, stenbit, kveite etc. Særlig er sei gjenstand for en meget livlig efterspørsel, fornemmelig fra Wjatka guvernement. Nogen opgave over tilførslerne til Wjatka guvernement av fisk fra Norge foreligger ikke; men allerede som fiskeristipendiat, altsaa for vel 12 aar siden, trodde jeg, efter nøiagtige undersøkelser paa stedet at kunne anslaa disse til ca. 350 000 pud. Og dengang existerte ikke jernbanelinjen Kotlas-Perm; men al fisk maatte føres dit om vinteren pr. slæde.

For 1907 foreligger der opgave over, hvad slags fisk der er blit opfisket paa Murmanskysten. Av denne sees, at av ovennævnte kvantum, 298 965 pud, var 231 796 pud torsk, 57 145 pud hyse, 5 162 pud sei, 998 pud stenbit, 555 pud kveite og 2 619 pud andre fiskesorter.

Med saadanne opgaver for haanden falder det vanskelig at paastaa, at importen fra Norge optræder som nogen alvorlig konkurrent til de russiske fiskerier. Man fristes snarere til at uttale, at disse optræder side om side, gjensidig supplerende hinanden.

II. *Sildefiskerierne i Hvitehavet.*

Utbyttet av dette fiske var i 1907 og nærmest foregaaende 9 aar følgende:

	Pud.	Værdi i rubler.
1907. . .	92 573	159 139
1906. . .	157 678	174 963
1905. . .	20 267	22 642
1904. . .	7 404	14 529
1903. . .	61 089	109 585
1902. . .	60 348	70 057
1901. . .	45 508	82 823
1900. . .	45 332	53 085
1899. . .	41 456	67 994
1898. . .	116 228	83 130

Av disse kvanta kommer en ganske betragtelig del i handelen, dels røket, dels fersk, frossen. Dette er først og fremst tilfældet med al den om vinteren opfangede sild, og kvantitativt er netop dette vinterfiske det langt overveiende. Man vil herav forstaa, at det kun er et forholdsvis ubetydelig kvantum, der bringes tiltorvs i saltet tilstand. Jeg har tidligere paavist, at saltningen av denne vare synes at late adskillig tilbake at ønske, men at paa den anden side saltningen i smaadunker paa ca. 30 russiske pund er i varens favør. Dette passer i høi grad for de brede lag og letter derfor ogsaa salg til forholdsvis gode priser.

Importen hertil av norsk saltet sild opgik i 1907 til over 30 000 tønder. Foruten dette kvantum saltet sild blev i 1907 importert ikke ubetydelige kvanta fersk smaasild fra Norge. Denne import har vistnok ialfald endnu i nogen tid ikke store chancer for at kunne utvikle sig. Forsøket er dog interessant som et slaaende bevis for, at der her virkelig er behov tilstede for norsk sild. Denne vare blev av pomorerne importert toldfrit.

Foruten norsk sild blev i 1907 ogsaa hitført 5 200 tønder skotsk sild.

III. *Navagafiskerierne.*

Navaga fiskes langs hele Hvitehavets sydvestlige kyst samt i mundingerne av floderne Dwina, Mesen og Petschora. Fisket foregaar saagodtsom udelukkende om vinteren, og det kvantitativt rikeste fiske foregaar i almindelighet i Mesenbugten. Al navaga kommer i handelen i fersk, frossen tilstand, og er en, først og fremst i de to hovedstæder meget efterspurgt vare.

Utbyttet av dette fiske var i 1907 og nærmest foregaaende aar følgende:

	Pud.	Værdi i rubler.
1907 . . .	107 378	206 581
1906 . . .	130 856	232 732
1905 . . .	84 720	71 920
1904 . . .	55 140	60 229
1903 . . .	62 205	99 436

IV. *Laksefiskerierne.*

Disse fiskerier spiller en ganske stor rolle for Archangels guvernement. Laksen herfra, f. ex. den i Dwinafloden fiskede laks, er gjenstand for en meget livlig efterspørsel fra hovedstæderne og betales der med meget høie priser. Kvantativt synes det imidlertid som om dette fiske har en avtagende tendens. Man har derfor begyndt at ta forholdsregler mot en altfor hensynsløs fangst.

Utbyttet var i 1907 og nærmest foregaaende 4 aar følgende:

	Pud.	Værdi i rubler.
1907 . . .	46 798	533 278
1906 . . .	46 229	492 712
1905 . . .	36 580	399 137
1904 . . .	24 797	299 029
1903 . . .	15 810	301 627

V. *Fisket i floder og indsjøer.*

Ogsaa dette fiske spiller en ganske betydelig rolle. Flere av de her fiskede sorter er livlig efterspurgt — og flere, f. ex. sterlet, opnaar ganske fabelagtige priser. Man mener, at dette fiske har adskillige muligheter for at utvikles ganske betydelig.

Utbyttet var i 1907 og nærmest foregaaende 2 aar følgende:

	Pud.	Værdi i rubler.
1907 . . .	106 771	230 237
1906 . . .	101 243	209 798
1905 . . .	82 558	154 126

Nedenstaaende opgave giver en samlet oversigt over Archangels guvernements fiskerier i 1907:

Fogderier.	Antal fiskere.	Laks.		Sild.		Navaga.		Flod- og indsjøfiske.		Ialt.	
		Pud.	Rbl.	Pud.	Rbl.	Pud.	Rbl.	Pud.	Rbl.	Pud.	Rbl.
Archangels	2 615	4 096	69 275	1 735	3 715	7 275	16 965	2 230	10 988	15 336	100 943
Alexandrovsks . . .	4 158	17 685	167 661	6 800	5 090	20	30	6 748	12 488	31 253	185 269
Kems	5 024	3 578	53 290	75 326	129 489	7 793	8 270	11 989	30 718	98 686	221 767
Mesens	3 450	6 912	75 907	—	—	89 461	176 516	14 377	28 447	110 750	280 870
Onegas	2 807	969	21 528	8 712	20 845	1 229	1 600	3 660	8 630	14 570	52 603
Petschoras	7 515	12 143	118 467	—	—	1 600	3 200	56 920	110 637	70 663	232 304
Pinegas	1 032	276	3 924	—	—	—	—	4 012	10 517	4 288	14 441
Holmegaaris . . .	908	1 139	23 226	—	—	—	—	3 644	9 805	4 783	33 031
Schentrursks . . .	1 117	—	—	—	—	—	—	3 191	8 007	3 191	8 007
Murmans havfiskerier	3 754	—	—	—	—	—	—	—	—	298 275	437 916
Ialt	32 380	46 798	533 278	92 573	159 139	107 378	206 581	106 771	230 237	651 795	1 567 151

Utbyttet av Archangels guvernements fiskerier dreier sig saaledes omkring 10 millioner kg.

Av ovenstaaende vil sees, at en meget betragtelig del av utbyttet av disse fiskerier, og det for alle fiskesorters vedkommende, finder sin avsætning langt utenfor dette guvernements grænser.

Sælfangsten.

Utbyttet var i 1907 og nærmest foregaaende 2 aar følgende:

Fogderier.	Antal fangstmænd.	Antal dræbte dyr.	Værdi i rubler.
Archangels	574	4 533	16 352
Alexandrowsk . . .	609	2 362	9 135
Kems	169	714	1 867
Mesens	2 155	7 605	25 981
Onegas	118	944	2 527
Petschoras	81	5 282	7 547
Ialt i 1907	3 706	21 440	63 409
mot i 1906	4 068	19 223	48 668
» - 1905	3 841	21 666	75 647

Kontrollen med levnetsmidler i Schweiz.

Generalkonsul, dr. jur. *Georg Wettstein,* Zürich, har indberettet, at nye bestemmelser vedrørende kontrollen med levnetsmidler i Schweiz er traadt i kraft den 1. juli d. a. Av disse bestemmelser hitsættes følgende utdrag:

Frugt- og grønsakekonserver (f. ex. tyttebær) maa ikke være blandet med noget kunstig sukkerstof eller med æther eller sundhetsskadelige farvestoffer. Ved grønne grønsakekonserver er tillatt en tilsætning av metallisk forbindelse med ikke over 1 dg. kobber paa 1 kg. Metalkar for agurker, kapers eller for andre med eddike eller med saltlake konserverede grønsaker maa indvendig være solid lakeret eller emaljeret. Blikbokser, som viser blærer, er udelukket fra omsætning. For syltetøi er der med ganske faa undtagelser forbudt tilsætning av stivelsemellignende substanser, kunstige sukkerstoffer, kunstige frugtæthere, sundhetsskadelige farvemidler, likesom konserverings- og fremmede fortykningsmidler. 25 cg. salicylsyre er tillatt i syltetøier og geléer uten deklaration. Ved ikke gelatinerende frugter er undtagelsesvis tillatt tilsætning av noget agar-agar. Anvendelse av frugtsafter under fremstilling av syltetøier er forbutt, og bedærvede varer eller saadanne, som holder paa at gaa i opløsning, er udelukket fra omsætning.

Hvad *kjød og kjødvarer* angaar, maa dyr av kvæg-, faare-, gjete- og svineslegten kun indføres i hele stykker med lunger og ikke adskilt hoved, de større flaadd, med en av oprindelseslandets kjød-

kontrollør utstedt attest for at være friskt kjød. Paa grundlag av oprindelsesbeviset (efter formular), som maa være forsynet med officielt stempel, og som maa være avfattet i et av de tre schweiziske landssprog, utsteder kjødkontrolløren derpaa saa mange passerbevis, som sendingen har bestemmelsessteder, efterat han har prøvet forsendelsen. Her blir specielt lagt vegt paa, at lungerne ikke er opblæste. Dyr med saadanne lunger vil bli tilbakevist. For indførslen av kjød, som er konserveret i kunstige frysekasser, maa haves speciel tilladelse fra «Departement des Innern». I ethvert fald maa indpakningen være saadan, at forurensning er udelukket, da grænsedyrlægen ellers kan vrake forsendelsen. Indførsel av kjød- og kjødvarer av dyr tilhørende heste-, hunde- og katteslegten er forbudt.

Indførsel av dele av de omtalte dyr av kvæg-, faare-, gjete- og svineslegten er tillatt, saafremt de er

1) saltet svinekjød i store stykker, naar det stammer fra et sted, som ligger mindst 50 km. fra den schweiziske grænse;
2) røket og lufttørret kjød;
3) saltede kvægtunger;
4) konserverede pølsevarer;
5) kjødkonserver i lufttæt lukkede bokser, glas og lignende kar;
6) saltede og lufttørrede tarme, saafremt de bl. a. ingen andre konserveringsmidler indeholder end koksalt, sukker og smaa mængder ren salpeter og ingen fremmede farvestoffer.

Oprindelsesattest forlanges ikke, men dog fabrikantens eller sælgerens firma eller merke i tydelig, uutslettelig skrift. Prøvelsen er blot overfladisk, og en undersøkelse finder kun sted, naar grunde til mistanke foreligger.

Indførslen av kjød og matvarer av fugl, fisk, vildt, krebs- og bløtdyr, frosk og skilpadder er likeledes tillatt uten oprindelsesbevis, dog maa dyrene, saafremt de ikke indføres som konserver, importeres i hele dyrelegemer. Prøvelsen er ogsaa her overfladisk som ved de forannævnte varer og dertil blot fakultativ, med undtagelse av vildsvin og rensdyr. Imidlertid har man ifølge meddelelse fra «Eidg. landwirtschaftliches Departement» ogsaa for stykker av rensdyr indtil videre frafaldt den obligatoriske prøve.

Ved kontrollen skal følgende kriterier tjene som veiledning:

Saltet kjød skal være av naturlig farve og ikke slimet og desuten frembyde en ren kjødlugt. Saltlaken maa ikke lugte syrlig.

Røkekjød og røkepølser skal ha et renslig utseende og besitte kraftig røklugt og røksmak.

Lufttørret kjød skal se renslig ut, ikke være bløtt eller slimet, besitte en behagelig lugt og opvise røde snitflater, naar man skjærer i det.

Ved undersøkelse og bedømmelse av kjød- og matvareforsendelser av fugl, fisk, vildt, krebs, bløtdyr, frosk og skildpadder er følgende at iagtta:

a. Fugl. Den skal være fri for smitte, befinde sig i frisk tilstand og ikke vise nogen paaviselig forraadnelse eller nogen hudagtige belæg i fordøielses- og luftveiene.
b. Fisk skal befinde sig i frisk tilstand, d. v. s. ha glatte, glinsende skjæl, fremstaaende, klare øine, lukkede gjellelaak, blodrøde gjeller og fremfor alt fyldig, fast, knutefrit kjød. Fiskens lugt skal ikke være ubehagelig. Ved hjelp av kulde (is) konserveret fisk maa ikke lagres længe og ikke vise forraadnelse. Øinene kan være litt indsunkne og noget uklare. Fingertryk maa saavel hos den ferske fisk som ogsaa hos den, der er blit lagt i is og derpaa optinet, ikke bli staaende igjen. Fisk, som er gaat i forraadnelse, viser glansløse øine, uklar hornhinde, gjellerne bleke, kjødet er bløtt og let mottagelig for fingertryk og skjellene falder let av. Ved fiskeforsendelser maa man især gi agt paa bedragersk farvning (gjeller etc.)
c. Vildt: harer, kaniner, murmeldyr, gemser, hjorter, raadyr, rensdyr, vildsvin, bjørne skal være fældt efter jagtloven og vise skudsaar med underløpet blod og infiltration eller være slagtet paa regelret maate. Vildt skal befinde sig i frisk, resp. godt konserveret tilstand, altsaa ikke vise nogen almindelig forraadnelse og heller ingen tegn paa smitte. Forsaavidt indvoldene kan besigtiges, blir disse at undersøke og behandle som hos slagt.

Kjødkonserver i lufttæt lukkede bokser. Bokserne maa ha et renslig utseende; de maa ikke være rustne, ikke besitte dobbelte loddesteder paa bundene, og heller ikke maa indholdet kunne bevæges. Er boksens ellers konkave bunder utbunket, tyder dette paa gasansamling som følge av forraadnelse i boksens indre. Utbunkede bokser, ved hvilke begge bunderne ikke blivende kan trykkes tilbake i deres regelrette stilling, er at betragte som mistænkelige. I indtraadt opløsningstilstand er den i boksen indeholdte gelée flytende, ildelugtende og kjødstykkerne viser tilsvarende tegn paa forraadnelse. Men ogsaa naar det sidste ikke er tilfældet, er en flydende gelée i boksen et betænkelig tegn og gjør en omhyggelig undersøkelse nødvendig (bakteriologisk undersøkelse, kemisk analyse etc.)

Træmasse- og cellulosemarkedet i Tyskland.

Indberetning fra legationen i Berlin ved legationssekretær *Johan Michelet.*

Forretningerne i mekanisk træmasse forløp i 1908 regelmæssig i aarets første halvdel. Tilførslen av vand var indtil august rikelig; men senere blev vandstanden i elvene saa lav, at virksomheten maatte indskrænkes; leverancekontrakterne kunde derfor ikke helt opfyldes, og mange sliperier var indtil langt ind i indeværende aar optat med opfyldelsen av forrige aars kontrakter. Mange papirfabrikker, som hittil har kjøpt træmasse av sliperier, der drives med vandkraft, har nu besluttet sig til selv at anlægge dampsliperier for derved at bli uavhængige, hvad raastoffet angaar. Trælastpriserne steg noget i 1908; rigtignok opnaadde ogsaa træmassen litt høiere priser, men dog ikke i forhold til økningen av produktionsomkostningerne. Endel træsliperier kunde heller ikke høste nogen fordel av de høiere salgspriser, idet de paa forhaand hadde solgt sin produktion for et længere tidsrum.

Cellulosefabrikkerne hadde i 1908 et daarlig utbytte. Avsætningen var saa liten, at lagrene trods betydelige indskrænkninger i produktionen snart blev overfyldt. Forretningerne i Amerika laa jo nede, saa de skandinaviske fabrikker nu ikke fandt avsætning der; de sendte derfor betydelige mængder til Tyskland, hvor cellulosen solgtes til billige priser. Dette hadde til følge, at tyske fabrikker trods trælastprisernes stigning og trods de høie arbeidslønninger maatte nedsætte sine priser.

Angaaende avsætningen av norsk cellulose indberetter generalkonsulatet i *Hamburg*: «Ifølge de officielle opgaver ankom der til Hamburgs frihavn

fra Norge i 1908 9 985 tons cellulose, mot 10 297 tons i 1907. Efter hvad en herværende fagmand har meddelt generalkonsulatet, indførtes der imidlertid litet cellulose fra Norge til Tyskland i 1908; de tyske sulfitcellulosefabrikker hadde nemlig selv utilstrækkelig avsætning her i landet paa grund av papirindustriens mindre gunstige stilling, og større mængder tysk sulfitcellulose tok derfor veien til oversjøiske lande i konkurrence med nordisk vare. Derimot var exporten av sulfitcellulose og sulfatcellulose fra Norge via Hamburg til oversjøiske lande betydelig. De norske kvaliteter er vel anskrevne, leverandørerne er paalidelige og skaffer som regel en jevn og god vare. Som følge av de store nye fabrikanlæg, hovedsakelig i Sverige, faldt priserne for alle sorter cellulose i 1908, og vaaren 1909 stillet priserne sig saaledes: 1ma, bleket sulfitcellulose kr. 190—200, 1ma, letblekelig do. kr. 125—135, 1ma, sterk do. kr. 117.50—125.00, 1ma, letblekelig sulfatcellulose kr. 127.50—130.00, 1ma, sterk do. kr. 117.50—120.00 — alt pr. 1 016 kg. fob. norsk havn pr. kontant ÷ 2½ %. Hovedexporten over Hamburg foregik til Nordamerikas Forenede Stater, Japan, Kina, Australien, Brasilien, Argentina etc., og utsigterne for fortsat export til disse lande er gode. Næsten overalt dersteds bygges der nemlig nye papirfabrikker, som gjerne forsyner sig med nordisk cellulose til de nuværende lave priser. I de fleste oversjøiske lande er der liten told paa cellulose, mens der næsten overalt er høi indførselstold paa papir. Som følge herav har den oversjøiske papirindustri kunnet faa et raskt opsving.»

Konsulen i *Mannheim* paapeker iaar som tidligere fordelene ved at oprette et utsalgskontor dersteds for norsk cellulose.

Fra sakkyndig hold (forretningsmand paa papirindustriens omraade) er der overfor gesandtskapet uttalt forbauselse over, at de norske exportører av træmasse og cellulose foretrækker at sælge til mellemhandlere i Hamburg istedetfor direkte til forbrukerne i Mellem- og Sydtyskland.

Indførslen til Tyskland av mekanisk træmasse var betydelig mindre i 1908 end i de foregaaende aar. Den utgjorde i 1908 10 577 tons, hvorav fra Sverige 4 504 tons (omtrent halvparten av importen derfra i 1907), fra Finland 3 404 tons og fra Østerrike-Ungarn 1 463 tons. Da Norge ikke er opført blandt de lande, hvorfra træmasse er kommet, maa vor andel ha været ganske ubetydelig. Av cellulose indførtes 34 447 tons, hvorav fra Sverige 14 386 tons, fra Østerrike-Ungarn 11 426 tons, fra Norge 3 013 tons og fra Finland 2 637 tons.

Markedet for sardiner i det sydlige Kina.

Indberetning fra vicekonsul *Jørgen Eitzen*, Hongkong.

I det sydlige Kina — ja vistnok i hele det sydøstlige Asien — er der et ganske betydelig marked for sardiner, og det synes, som om forbruket av denne vare er i stadig stigende. Fra at være en artikel, som udelukkende anvendtes av de i Østen bosatte europæere, har sardinerne efterhaanden fundet indpas — om end naturligvis endnu i mindre utsrækning — hos de bedre stillede og tildels mellemklasserne hos kineserne og de andre østasiatiske landes indvaanere.

Østens forbrukere av sardiner falder ganske naturlig i 2 klasser, nemlig paa den ene side den europæiske befolkning med de bedre stillede av den indfødte befolkning og paa den anden side mellemklasserne av de indfødte.

Den første klasse, hvis forbruk selvfølgelig er begrænset, anvender for den overveiende del de bedre kvaliteter av sardiner, særlig av fransk fabrikat, men ogsaa av engelsk, tysk og norsk fabrikat. Det er en tilfredsstillelse at notere, at norske merker synes at vinde mere og mere indpas herute, og der er nu ikke mindre end 3 europæiske firmaer i Hongkong, som forhandler norske sardiner. Det synes at være sardiner i olje, som finder den største avsætning herute, og de sælges saavel i halve som kvart «tins». Priserne varierer selvfølgelig efter varens kvalitet, og det er vanskelig at kunne angi nogen gjennemsnitspris.

Mellemklasserne av den kinesiske befolkning anvender udelukkende de allerbilligste kvaliteter av sardiner. Til gjengjæld er imidlertid forbruket av disse kvaliteter noget større end de av europæerne anvendte. I Hongkong kjøper kineserne for den overveiende del de billige merker av sardiner hos det store firma C. & E. Morton, London. De kvaliteter, som mest kjøpes hos dette firma, er sardiner i olje, som her igjen sælges i detalj for mex. $ 2.40—2.50 pr. dusin for halve «tins» og $ 1.40—1.50 pr. dusin for kvart «tins». Det nævnte firmas en gros priser for denne vare, leveret i London, er ca. 3 sh. 4 d. pr. dusin for halve »tins» og ca. 2 sh. 3 d. for kvart «tins».

De billige sorter sardiner kommer næsten udelukkende fra Portugal og tildels Spanien. De sælges herute hovedsagelig i halve «tins».

Omsat i norsk mynt vil det sige, at de billige merker av sardiner med den nuværende kurs sælges i Hongkong for ca. 16—17 øre pr. kvart «tin» og ca. 30 øre pr. halve «tins».

Hvis norsk vare kan konkurrere med disse priser, er det ikke tvilsomt, at den kan finde et langt større marked herute end hittil.

1 mex. dollar = f. t. ca. 1 sh. 9 d.

Høstutbyttet i Tyskland.

Indberetning fra minister *Th. v. Ditten*, Berlin.

Ifølge en av «Deutscher Landwirthschaftsrath» den 1. ds. avgit bedømmelse stiller høstutbyttet i det Tyske Rike sig saaledes (uttrykt i procenter, sammenlignet med et middelsaar):

	Vinterhvete.	Sommerhvete.	Vinterspelt.	Byg.	Havre.	Poteter.
1. okt. 1909	92.6	98.9	102.3	102.4	106.1	95.5
1. sept. 1909	94.8	97.4	100.6	102.4	105.8	—
1. okt. 1908	94.9	89.9	91.9	89.4	87.8	94.4

Som følge av de hyppige regnveirsdage — særlig i Vesttyskland — kunde indhøstningen av kornet først avsluttes i sidste halvdel av september; enkelte steder stod endog noget korn ute ved avgivelsen av denne beretning.

Størstedelen av den sent indhøstede hvete og havre har lidt skade av regnveiret; fra mange kanter meldes, at kornet har spiret, og at der ved indhøstningen av havren er faldt av meget korn. Medens disse skadetilføielser, hvad havren angaar, neppe kan ha hat nogen synderlig indflydelse paa det i det hele gunstige høstutbytte, ja endog ikke kunde hindre en bedring ved avgivelsen av den sidste bedømmelse, saa maa den noget ugunstige bedømmelse av hvete-

høsten vel i første række tilskrives den ovenfor nævnte skade med hensyn til kvaliteten.

Hvad den nu paagaaende indhøstning av poteterne angaar, saa er de forhaabninger, man satte til disse, som regel ikke gaat i opfyldelse. Poteterne er overalt smaa, mangesteds er knollernes utvikling stanset for tidlig, idet potetesgræsset er døet ut. I løpet av september har den store regnmængde fremkaldt sygdom og raattenhet, saa at man mangesteds regner med tap paa 10—20 %. Dog gjælder dette de for potetesdyrkningen mindre vigtige distrikter. Derimot turde der i de østlige dele av riket ikke være grund til at frygte større skadetilføielser som følge av sygdom.

Roernes utvikling later meget tilbake at ønske, og et middelsaars utbytte kan vel neppe naaes.

Forplanterne har mangesteds hat nytte av regnveiret, kløver og eng har delvis git god efterslaat, luzern temmelig tilfredsstillende. Paa grund av det vedvarende regnveir var det mangesteds forbundet med vanskeligheter at faa den vel utviklede efterslaat i hus; enkelte steder var en del derav ved avgivelsen av beretningen endnu ikke indkjørt.

Høstpløiningen og -saaningen er blit sinket ved, at markerne saa sent blev ryddet, dels ogsaa ved hyppig regnveir, men gaar nu raskt fra haanden og var enkelte steder allerede avsluttet. Den første sæd er kommet godt op; enkelte steder i de østlige egne vilde mere regn være ønskelig.

De tyske havfiskeriers utvikling.

Minister *Th. v. Ditten*, Berlin, har meddelt følgende:

I «Norddeutsche Allgemeine Zeitung» nr. 229 for 1909 er indtat en artikel av A. Tietjens, betitlet «Die deutsche Dampf-Hochseefischerei», der gir en kortfattet fremstilling av utviklingen av de tyske havfiskerier.

De tyske fiskeriers sterke utvikling skyldes ifølge artikelen væsentlig den stadig voksende benyttelse av dampfartøier til fisket, endvidere redernes samarbeide og sammenslutninger til større fiskeselskaper med betydelige kapitaler og endelig statens og kommunernes arbeide for at lette avsætningen av den ferske fisk gjennem opsætning av egne fiske-jernbanetog med kjølekamre, anordning av lastekaier, auktionshaller m. m. Trods de store fremskridt fremhæver forfatteren, at man i Tyskland endnu staar langt tilbake paa dette omraade. Størsteparten av de tyske seilfartøisredere og mange dampfartøisredere fisker saaledes fremdeles for egen regning, idet fangsten gaar til de store fiskeauktioner i Hamburg, Altona, Geestemünde og Bremerhaven, hvorigjennem driftsomkostningerne unødvendig fordyres.

Et av de større dampfiskeselskaper er «Nordsee», der raader over en fiskeflaate paa ikke mindre end 30 dampfartøier. Selskapet, der har flere salgsfilialer i de forskjellige byer i indlandet, hvortil fisken ofte føres i egne opsatte fiske-extratog, har ogsaa oprettet fiskekonservefabrik, gjødningsfabrik for utnyttelse av fiskeavfaldet m. m.

Geestemünde angives at være den by, der er bedst indrettet og utstyret med havfisket for øie. Ikke mindre end 7 millioner mk. er anvendt herpaa — til opførelse av kaier, auktionshal, pak- og forraadsrum, kjølekammere m. m. I Geestemünde findes ogsaa en fiskekonservefabrik og et fiskerøkeri. Fire til seks fiske-jernbanetog daglig fører fisken til indlandet.

Medens seilfartøisfiskerierne nu hovedsagelig foregaar langs kysten, benyttes til havfisket smaa, gode sjøgaaende dampbaater av 25—30 m.s længde og 5—7 m.s bredde med maskine av op til 300 H.K. og med en gjennemsnitsfart av 8 mil. Til havfisket paa de længere avstande, f. ex. til Islandsfisket, benyttes dog betydelig større skibe — paa 45 m.s længde og 7 m.s bredde med maskine av op til 600 H.K. og med 11—12 mils fart. De store sildefiskerier begynder ved Shetlandsøerne i juni og gaar langsomt sydover langs Englands kyster for i oktober at ende paa Doggerbank og indløpet til Kanalen. Tyskland fisker dog ikke paa langt nær sild tilstrækkelig til eget behov. I 1908 indførtes saaledes sild for ikke mindre end 27 mill. mk. fra utlandet. Forfatteren fremholder derfor, at Tyskland netop paa dette omraade har meget at utrette.

Med hensyn til de tyske fiskeriers sterke opsving i de sidste aar henviser forfatteren til fiskeristatistikken. Det fremgaar av denne bl. a., at der i 1908 tilsammen fiskedes ca. 100 mill. kg. fisk til en samlet værdi av 29 mill. mk.

Fiskerierne i det Kaspiske Hav. Det margaritiske fiskemarked.

Indberetning fra generalkonsul *Ingv. Thorsen*, St. Petersburg.

Det officielle russiske handelsblad skriver følgende angaaende fiskerierne i det Kaspiske Hav og det margaritiske aarsmarked:

«Stillingen i de Wolga-Kaspiske fiskerier er yderst utilfredsstillende, og høstsæsonen hadde en meget flau begyndelse. Fangsten ved Scharkoff-strømmen (en bekjendt rik fangstplads), der ophørte 14. september, har ikke paa langt nær opfyldt forventningerne hverken med hensyn til kvantitet eller kvalitet. — Den slette fangst, der ikke paa langt nær dækker efterspørslen efter letsaltet vare for utførsel til Rumænien, tvinger kjøperne til at betale mere end den kontraherede pris for at understøtte fiskerne og særlig entreprenørerne. — Dette har ført til en temmelig betydelig forhøielse av priserne for færdig vare — saaledes for Moldausopa og letsaltet taran ca. 30—40 %. Fangsten af rød og hvit fisk er slet; wobla findes næsten slet ikke, og smaafaldende vare blir betalt med 50—55 kopek pr. pud; sandart findes næsten heller ikke. Fangsten i floden er ca. 25—30 % bedre. Røkningen av wobla er begyndt, og nogle røkere, som f. ex. Gebr. Soldatow, har kunnet levere ca. 400 000 fisk.

Stemningen paa det margaritiske aarsmarked er fast; efterspørslen tiltar, særlig fra hovedstædernes fiskehandleres og de wjatkaske opkjøperes side, hvis efterspørsel efter billig Murmanfisk paa dette aarsmarked er blit livligere. Som følge herav er prisene fastere og viser en stigende tendens, saa meget mere som en stor del av skibene fra Murmanskysten allerede er ankommet, og nye betydelige varetilførsler ikke turde være at vente.

Forretningen i sild og laks er mindre livlig; her gjør man rigtigst i at forholde sig avventende, da et stort tilbud av *norsk sild* ventes. Av denne sidstnævnte skal der ifølge de telegrafiske meddelelser være gjort en god fangst, og varen skal være av god kvalitet. — Lakspriserne finder kjøperne for høie, og man venter, at priserne skal gaa ned.»

Angaaende fiskerierne i Amur ved Nikolajewsk skriver ovennævnte blad:

Med aapningen av navigationen, der paa grund av vedvarende frost fandt sted temmelig sent, viste Nikolajewsk et billede paa livlig virksomhet. Fra større og mindre fiskeriforretninger i det europæiske Rusland ankom mange repræsentanter. Salget av fiskeriforpagtningsandele for det løpende aar var særdeles livlig, og saadanne andele, der i 1907 betaltes med 500 rbl., blev iaar betalt med 5 000 rbl., og de, der tidligere betaltes med 3 000 rbl., indbragte nu 28 000 rbl. En andel, der tidligere kun kostet 2 100 rbl., blev i dette aar tat for 41 500 rbl. av et Moskvafirma.

Med hensyn til efterspørslen for fisk for de russiske markeder fremgaar det av uttalelser fra repræsentanterne for de største fiskeriforretninger, som f. ex. Wolga-Amurselskapet, Weydmann & Subaroff, Lawroff og andre, at de neppe vil kunne skaffe en tredjedel av det forlangte kvantum.

Priserne for fisk og fiskerogn stillet sig som følger:

For sommerfisk (keta) 4 rbl. pr. 100 stkr., men uten rogn, der blev solgt for 8/9 rbl. pr. pud, for høstfisk (likeledes keta) 12/13 rbl. pr. 100 stkr. uten rogn. Buckkellaks, der indtil den sidste tid ikke er blit benyttet, saltes og røkes nu, og disse to sorter konserver finder god avsætning paa markedet. Fiskens (ketaens) sommerindsik var i hele nedre Amur meget godt, selv de daarligste forpagtningsandele, der tidligere i løpet av hele sommeren kun gav ca. 80—100 000 stkr., gav iaar i de to første indsik over 200 000 stkr. Til høstfangsten stiller man likeledes store forventninger.

Importen av norske varer til Kuba.

Som supplement til de tidligere offentliggjorte beretninger fra legationen i Havana meddeles nedenstaaende fra Norge Mexico Gulf Linjen mottagne oplysninger angaaende de med linjens skibe til Kuba befordrede norske exportartikler:

Mexikolinjens skibe har i længere tid hat 3 000 à 4 000 kasser kondenseret melk pr. maaned fra Kristiania og Sannesund til Havana, d. v. s. en værdi av ca. kr. 60 000 pr. maaned.

Norge exporterer desuten nu den allerstørste del av det kvantum av almindelig pakpapir og avispapir, som Havana trænger.

Av træmasse har linjen længe bragt endel, og for 1910 vil den antagelig bringe hver eneste ton, som Kuba trænger, men den kubanske statistik vil antagelig opføre varen som importeret fra Frankrike, idet et Pariserhus staar som mellemmand. Det kontraherede parti repræsenterer en værdi av ca. kr. 200 000.

Svømmende russisk utstilling.

Indberetning fra generalkonsul *Ingv, Thorsen*, St. Petersburg.

Av «Russisk Selskap for Dampskibsfart og Handel» organiseres en svømmende utstilling av russiske industriartikler. Selskapets dampskib «Imperator Nikolai II» er hertil stillet til disposition. Ifølge de herværende aviser skal følgende rute være besluttet: Odessa, Varna, Burgas, Konstantinopel, Smyrna, Mersina, Alexandrette, Tripoli, Beyrut, Kaifa, Jaffa, Port-Said, Alexandria, Piræus, Saloniki, Konstantinopel, Samsun, Keranzunt, Trapezunt, Odessa. Utstillingen begynder i 2den halvdel av november og skal vare i ca. $2^1/_2$ maaned. I industrielle kredse interesserer man sig meget for utstillingen, og der ventes stor tilslutning fra rikets forskjellige industribyer.

Tyttebærexporten fra Sverige.

Generalkonsulatet i Stockholm har meddelt følgende:

Der er i september maaned iaar over toldkammeret i Trelleborg utført 2 657 180 kg. tyttebær, mot 350 390 kg. i samme maaned ifjor.

Fra Malmö er de tilsvarende tal resp. 4 421 630 kg. og 4 534 105 kg. Den økede export over Trelleborg skyldes uten tvil den nye dampfærgelinje Trelleborg—Sassnitz.

Over Göteborg er i denne tyttebærsæson exporteret 1 170 087 kg.

Der betaltes i Berlin den 6. ds. for 1ma svenske bær 12—16 mk. pr. kasse à 50 kg. Tyttebærexporten kan nu for iaar paa det nærmeste betragtes som avsluttet.

Forevisning av originalfaktura ved de tyrkiske toldboder.

Indberetning fra generalkonsul *Theo. Reppen*, Konstantinopel.

Ifølge det nye tyrkiske toldreglement maa ved fortoldning av ethvert vareparti faktura herefter forevises i original og være undertegnet av vedkommende fabrik eller sælger av varen samt av denne bekræftet som følger:

«Nous certifions que cette facture est authentique et qu'elle est la seule émise par notre maison pour les marchandises y mentionnées.

(Datum og underskrift.)»

Oprettelse av russisk-italienske handelskamre i Rusland.

Chargé d'affaires *Finn Koren*, St. Petersburg, har meddelt følgende:

Foruten de tidligere oprettede handelskamre hersteds berettes nu yderligere et *russisk-italiensk* saadant at være under dannelse. Planens realisation omfattes med største interesse saavel paa russisk som paa italiensk forretningshold, og man nærer paa begge sider det haab, at denne foranstaltning vil formaa kraftig at bidrage til utvikling av handelsforbindelserne mellem de to lande. Foruten centralinstitutionen, der skal ha sit sæte i St. Petersburg, er det tanken at oprette filialer i Moskwa, Odessa, Nicolajeff og maaske flere byer.

Statuter for det vordende handelskammer er under utarbeidelse og vil om kort tid bli forelagt den russiske regjering til stadfæstelse.

Importen av karve til Tyskland.

Legationen i Berlin har indberettet følgende:

Karve var ifjor gjenstand for adskillige prissvingninger. Av den samlede indførsel til Tyskland, 1 750.2 tons, kom 1 654.4 tons fra Holland. Det synes, som om forsøkene paa at istandbringe export av norsk karve hittil ikke har ført til noget resultat. Ialfald opfører handelsstatistikken ikke nogen del av importen som kommet fra Norge. Vor export til Tyskland maa derfor i ethvert tilfælde ha været ganske ubetydelig.

CENTRALTRYKKERIET — KRISTIANIA

KONSULATBERETNINGER

UTGIT AV UTENRIKSDEPARTEMENTET MED BISTAND AV NORGES OPLYSNINGS-KONTOR FOR NÆRINGSVEIENE

Nr. 43. | **Ukeutgaven.** | **23. oktober 1909.**

«Konsulatberetninger» utkommer i to utgaver, en ukeutgave og en maanedsutgave. Kan bestilles ved alle postanstalter, i Kristiania i «Farmand»s expedition, Toldbodgt. 31. Abonnementspris for uke- og maanedsutgaven tilsammen kr. 3.00 pr. aar og for utenbysboende porto 20 øre.

Henvendelser til norske legationer eller konsuler bør adresseres, ikke til embedets chef eller personale, men til selve legationen eller konsulatet paa stedet.

Indhold:

	Side
Vareomsætningen med Frankrike	177
Ismarkedet i Tykland	178
Vildtmarkedet i Tyskland	178
Verdens hvetehøst	178
De skotske fiskerier	179
Den tyske skibsfarts utvikling	180
Markedet for kondenseret og steriliseret melk i Tyskland	180
Fabrikationen av kondenseret melk i Danmark	181
Klipfiskmarkedet i Bordeaux. De franske torskefiskerier	181
Ruslands import	181
Bomuldsmarkedet i de Forenede Stater	182
Markedet for kunstige gjødningsstoffer i Tyskland	182
Indførslen av landbruksprodukter fra Danmark	182
Markedet for norske filigransarbeider i Tyskland	182
Markedet for norsk dun i Tyskland	182
Skibsfarten paa Storbritannien og Irland	182
Isimporten til Storbritannien og Irland	183
Jodmarkedet i Tyskland	183
Importen av kli til Tyskland i 1908	183
Høsten av lin, hamp etc. i Rusland	183
Legalisation av manifester for fartøier, bestemt til Argentina	183
Anvendelsen av de i de Forenede Stater gjældende bestemmelser om føde- og drikkevarer	183
Følgen av skrivfeil i konnossementer for spanske havne	184
Toldpaalæg paa vine og brændevine i Hongkong	184
Jernbanetariffen for sildetransporten fra Tyskland—Odessa	184
St. Petersburgs havn	184
Frihavn i Nikolajew	184
Utvidelse av Venedigs havn	184
Ruslands industri	184
Tolden paa tørrede æbler i Finland	184

Vareomsætningen med Frankrike.

Chargé d'affaires *H. Bryn,* Paris, har meddelt følgende:

I tilslutning til legationens aarsberetning for 1908 har jeg den ære at indberette, at ifølge den netop utkomne franske handelsstatistik for nævnte aar beløp *værdien av de fra Norge til Frankrike i aaret 1908 (i «commerce spécial») indførte varer* sig til 32 738 000 francs, eller 2 023 000 francs mindre end i aaret 1907.

Indførslen fordelte sig paa de forskjellige varegrupper saaledes:

	1908.		1907.	
	Vegt i metriske kvintal.	Værdi i francs.	Vegt i metriske kvintal.	Værdi i francs.
Træmasse	1 203 235	17 041 000	1 047 618	17 089 000
Hvalbarder, ubearbeidede	918	4 590 000	814	5 049 000
Almindelig trælast	599 430	4 117 000	737 050	5 046 000
Kobbermalm	22 935	1 376 000	37 423	3 368 000
Is	427 403	1 282 000	370 273	1 111 000
Brolægningssten	222 498	668 000	—	—
Svovl	55 566	564 000	56 035	555 000
Torske- og makrelrogn	32 568	521 000	25 892	388 000
Sælskind, uberedte	566	510 000	471	424 000
Fiskekroker	5	7 000	10	10 000
Svovlkis	123 885	353 000	—	—
Fisk, tørret, saltet eller anderledes præpareret	2 953	317 000	2 782	339 000
Arbeider i metal	3 448	259 000	4 319	396 000
Huder, uberedte	1 012	236 000	1 455	277 000
Fiskeolje	2 376	208 000	1 480	170 000
Skibe . . . . . tons	1 136	170 000	467	100 000
Jern og staal	20 682	102 000	—	—
Papir og gjenstande derav	1 625	107 000	1 334	88 000
Sten og jordarter for kunst og industri	38 145	95 000	33 972	93 000
Maskiner	—	—	394	86 000
Andre artikler	—	215 000	—	172 000
		32 738 000		34 761 000

Værdien av de fra Frankrike til Norge i aaret 1908 (i «commerce spécial») utførte varer var 7 341 000 francs, eller 1 474 000 francs mere end i 1907. Herav falder paa følgende vigtigste utførselsartikler de ved hver enkelt anførte beløp:

	1908. Værdi i francs.	1907. Værdi i francs.
Rug	2 174 000	1 281 000
Olivenolje	70 000	44 000
Sten- og jordarter for kunst og industri	865 000	141 000
Hvetemel	134 000	—
Brændevin, spiritus og likører	708 000	390 000
Kobber	559 000	260 000
Hvalbarder, ubearbeidede	558 000	—
Vin	405 000	397 000
Kul for elektrisk belysning	230 000	—
Træmaterialer	200 000	225 000
Olje, renset (undt. olivenolje)	155 000	237 000
Traad av forskjellig slags	158 000	285 000
Maskiner	140 000	—
Poteter	100 000	—
Raabomuld	88 000	167 000
Ost og smør	33 000	135 000
Automobilvogne	34 000	41 000
Sukker	33 000	89 000

«Commerce spécial» omfatter ved indførsel de varer, der er indført og forbrukt i landet, og ved utførsel, foruten franske, ogsaa de fremmede varer, der utføres efter ved indførslen at ha betalt told, og som saaledes er indgaat i det franske marked.

I motsætning hertil staar «commerce général», der saavel ved ind- som utførsel desuten omfatter alle de varer, som kommer til eller passerer Frankrike i transit.

Ismarkedet i Tyskland.

Indberetning fra *legationen i Berlin.*

Vinteren 1907—1908 var i Tyskland saa kold, at der kunde indsamles betydelige lagre is. Da imidlertid sommeren blev meget varm, viste det sig nødvendig at indføre endel mere is end i det foregaaende aar. Isimporten utgjorde i 1908 22 529 tons, mot 14 105 tons i 1907. Indførslen fra Norge opgik til 19 333 tons, mot 11 137 tons i 1907.

Generalkonsulatet i *Hamburg* har bl. a. meddelt følgende: «Isimporten fra Norge til Hamburg indskrænket sig i 1908 til ca. 2 700 tons, som indtraf ut paa sommeren, efterat de store mængder naturis, som man hadde indsamlet vinteren 1907—1908, var blit reduceret.»

Konsulatet i *Stettin* skriver: «Likesom i den foregaaende vinter var indhøstningen av naturis vinteren 1907—1908 her saa gunstig, at det omtrentlige behov dermed ansaaes dækket. Paa grund av den varme sommer i 1908 blev imidlertid efterspørslen stor; dog dækkedes det manglende kvantum saaledes av isfabrikkerne, at kun den lille import av 820 tons fra Norge var nødvendig. At den norske is var dyr, bidrog vel ogsaa til, at importen ikke blev større. Ved høie ispriser indskrænkes nemlig forbruket her til det nødvendigste.»

Generalkonsulatet i *Berlin* har meddelt følgende: «De nuværende priser for naturis frit i hus er i Berlin følgende: ved bestilling av indtil 500 centner (50 kg.) 80 pf., av 500—1 000 centner 75 pf., av 1 000—2 000 centner 70 pf., av over 2 000 centner 60 pf.»

Da sidste vinter var ualmindelig kold, og der saaledes var leilighet til at fylde alle ishuse, vil avsætningen av norsk is iaar vistnok ha indskrænket sig til det lille kvantum — nogle mindre skibsladninger —, som hvert aar sendes til Weserdistriktet til de derværende fiskeriselskaper. Flere av disse skal foretrække at benytte naturis, idet smeltningsprocessen her foregaar langsommere, end tilfældet er med kunstig is.

Isfabrikkernes antal økes stadig i Tyskland. Til bruk i restauranter og privathusholdninger forlanges i de senere aar gjennemgaaende kunstig is, idet forbrukerne mener, at denne i sanitær henseende er at foretrække.

Vildtmarkedet i Tyskland.

Indberetning fra *legationen i Berlin.*

Tidligere indførtes over Hamburg ikke ubetydelig av slagtede rensdyr fra Norge. Denne import er gaat sterkt tilbake, efterat for nogle aar siden nye lovbestemmelser angaaende undersøkelse av indført kjød traadte ikraft. Undersøkelserne medfører nemlig, at skindet, som i hel tilstand kunde opnaa en ganske god pris, blir skaaret istykker og derved omtrent værdiløst, hvorfor importørerne ikke længere finder forretningen regningssvarende. Nogen indførsel av norske rensdyr finder dog fremdeles sted. Importen fra Finland og Rusland skal være betydelig større.

Konsulatet i *Lübeck* skriver om rensdyrmarkedet ifjor: «Antallet av importerede rensdyr var ifjor kun ca. 1 450 stykker. Norske rensdyr blev ikke indført hit, dog er der utsigt til, at en stor del av de norske rensdyr, der er bestemt for tyske indlandsbyer, for fremtiden vil komme til at gaa over Lübeck, da expeditionen her er særdeles hurtig.»

Konsulatet i *Dresden* indberetter: «Paa forespørsel har nogle av de største herværende importører meddelt følgende: Av fuglevildt indførtes der i 1908 navnlig mindre av ryper fra Norge end i 1907, derimot steg indførslen av rensdyr. De herværende forhandlere er av den mening, at de rensdyr, som kommer fra Norge, er magrere og ikke saa gode som de russiske.»

Generalkonsulatet i *Berlin* har meddelt følgende: «Indførslen av ryper var i 1908 meget betydelig i maanederne januar, februar og mars; en-grospriserne var mk. 0.75—0.90 pr. stykke og detaljpriserne fra mk. 1.00—1.25. Sibiriske ryper betales bedst, islandske daarligst. I tiden før nytaar kom der meget litet ryper til Berlin, og norske ryper har i hele vinter været meget knappe her. Priserne har derfor ogsaa holdt sig høiere end vanlig. Tolden utgjør ca. 15 pf. pr. stk. Fangst av trost er efter den nye fuglebeskyttelseslov forbudt i Tyskland, og i utlandet fanget trost maa ikke føres over grænsen. Tilførslen av harer var i 1908 knap, og gjennemsnitsprisen var mk. 3.50—4.00 pr. stk. I det hele tat var aaret 1908 gunstig for vildthandelen, da efterspørslen i almindelighet var større end tilførslerne.»

Verdens hvetehøst.

Indberetning fra generalkonsul *Ingv. Thorsen*, St. Petersburg.

«Torg. Prom. Gas.» skriver om hvetehøsten i 1909, at den i de fleste lande var middels. Bladet gir nedenstaaende oversigt over hvetehøsten i hovedlandene i de to sidste aar.

I. Produktionslande:	I tusen pud. 1908.	1909.
Rusland	941 049	1 070 000
Ungarn	252 869	204 596
Rumænien	91 575	136 752
Bulgarien	79 365	86 691
Serbien	19 536	24 420
Tyrkiet	109 890	109 890
Ostindien	372 649	462 820
Forenede Stater	1 114 162	1 139 131
Kanada	219 780	213 675
Argentina	319 779	283 882
Chile	33 577	33 577
Uruguay	15 262	15 262
Australien	82 417	131 257
Algier	48 840	51 892
Tunis	9 768	12 210
Tripolis	6 105	6 105
Mexiko	16 488	15 262
Japan	37 856	37 851
Tilsammen	3 770 957	4 035 273

II. Konsumtionslande:	I tusen pud. 1908.	1909.
Storbritannien	94 627	100 732
Frankrike	526 177	604 594
Tyskland	229 975	216 727
Østerrike	103 235	91 575
Italien	253 357	274 725
Nederlandene	8 363	9 157
Overføres	1 215 734	1 297 510

	I tusen pud.	
Overført	1 215 734	1 297 510
Belgien	22 588	21 978
Schweiz	5 494	6 105
Danmark	6 715	7 326
Sverige	11 355	10 683
Norge	549	610
Spanien	199 328	210 622
Portugal	13 431	15 262
Grækenland	12 210	13 431
Egypten	24 420	25 641
Tilsammen	1 511 824	1 609 168
Ialt	5 282 781	5 644 441

Verdens kornforraad var ved høstens avslutning iaar langt mindre end i tidligere aar, hvilket fremgaar av nedenstaaende statistik (i tusen quarters):

	Europa.	Amerika.	Ialt.
Oktober 1900	8 280	10 800	19 080
— 1901	8 475	7 500	15 975
— 1902	6 890	6 120	13 010
— 1903	7 975	4 530	12 550
— 1904	9 045	4 175	13 215
— 1905	8 200	4 050	12 255
— 1906	8 690	7 500	16 190
— 1907	7 660	7 750	15 410
— 1908	6 985	6 750	13 735
— 1909	6 000	4 750	10 750
Septbr. 1909	5 500	2 250	7 750

De skotske fiskerier.

Konsul *J. T. Salvesen*, Leith, har meddelt følgende opgave over de skotske fiskerier for maanederne januar—september 1908 og 1909:

	Alle slags fisk.		Sild.		Hyse.		Torsk.	
	Mængde.	Værdi.	Mængde.	Værdi.	Mængde.	Værdi.	Mængde.	Værdi.
	Cwts.	£	Cwts.	£	Cwts.	£	Cwts.	£
1908	7 673 515	2 123 788	5 422 725	1 098 424	846 560	379 576	620 781	245 915
1909	6 642 902	2 503 863	4 422 098	1 536 240	744 671	350 403	679 925	243 214

Der ankom til Aberdeen i løbet av september maaned:

905 trawlfartøier, mot 889 i september 1908
67 damplinebaater » 106 » » »
509 mindre linebaater » 622 » » »
366 sildebaater » 374 « » »

Fangsten og værdien utgjorde:

for trawlfartøierne 119 173 cwts., værdi £ 58 742, mot 122 884 cwts., værdi £ 62 635 i september 1909
» damp- og seillinebaatene 12 203 » » » 8 511, » 14 823 » » » 10 256 » »
» de mindre linebaater 642 » » » 374, » 1 532 » » » 748 » »
» sildebaatene 22 831 » » » 8 220, » 21 043 » » » 4 962 » »

Fangsten pr. baat og prisen pr. cwt. utgjorde gjennemsnitlig:

for trawlerne 131.7 cwts. à 9 sh. 11¼ d., mot 136.0 cwts. à 10 sh. 2¾ d. i september 1908
» linebaater, større 182.1 » » 13 » 11½ d., » 139.8 » » 13 » 11 d. » »
» » , mindre 1.3 » » 11 » 7¾ d., » 2.4 » » 9 » 9 d. » »
» sildebaatene 62.4 » » 7 » 2½ d., » 56.2 » » 4 » 8½ d. » »

De ovennævnte fartøier ilandbragte av:

Hyse 57 410 cwts., værdi £ 25 119, mot 64 212 cwts., værdi £ 27 590 i september 1908
Hvitting 6 811 » » » 1 896, » 6 184 » » » 1 806 » »
Torsk og lange 37 644 » » » 16 878, » 39 057 » » » 17 406 » »
Flyndre 2 943 » » » 5 365, » 2 684 » » » 6 177 » »

Der blev ilandbragt meget litet fisk fra Island og Færøerne.

De trawlfartøier, der gjorde ukentlige ture, hadde et nogenlunde godt utbytte, idet priserne steg med den forøkede efterspørsel.

Ved slutningen av maaneden ophørte saa at sige sildefisket.

Der var litet at faa av torsk og hyse paa de nærliggende banker.

Fra den irske kyst og strækningen Rockall—Færøerne blev der ilandbragt nogle gode kast av helleflyndre.

Den tyske skibsfarts utvikling.

Minister *Th. v. Ditten,* Berlin, har meddelt følgende:

Tredje hefte for 1909 av de av «Kaiserlich Statistisches Amt» utgivne «Vierteljahrshefte zur Statistik des deutschen Reichs» indeholder en interessant oversigt over utviklingen av den tyske handels- og fiskeflaate fra 1875 til og med 1. januar 1909. De for sidstnævnte tidspunkt opførte tal gjør dog blot fordring paa at være tilnærmelsesvis rigtige.

Det viser sig, at tonnagen i omhandlede tidsrum er vokset i en sterk grad. Nettotonnagen av de samlede seil- og dampfartøier var i 1875 1 068 383 reg. tons og i 1909 2 825 404. I 1896 var bruttotonnagen 1 969 238 og i 1909 4 355 864 reg. tons. Derimot har det samlede antal fartøier holdt sig omtrent uforandret, saaledes i 1875 4 602, hvorav 19 fiskefartøier, og i 1909 4 638, hvorav 634 fiskefartøier. Handelsfartøiernes antal er saaledes avtat noget, medens fiskefartøiernes er øket i betragtelig grad. Sidstnævntes antal, der som nævnt i 1875 var 19, vokste til 290 i 1895, 340 i 1900 og som nævnt 634 i 1909. Seilskibenes antal var i 1875 4 303 med tilsammen 878 385 netto reg. tons, i 1900 2 466 med 587 639 reg. tons, i 1905 2 567 med 578 503 reg. tons og i 1909 2 685 med 522 494 reg. tons. Samtidig er dampskibenes antal tiltat fra 299 med 189 998 netto reg. tons i 1875 til 1 293 med 1 150 159 reg. tons i 1900, 1 657 med 1 774 072 reg. tons i 1905 og 1 953 med 2 302 910 reg. tons i 1909. Av disse tal kan ogsaa utledes, at seilskibenes gjennemsnitlige tonnage i omhandlede tidsrum er avtat, og at samtidig dampfartøiernes størrelse er vokset.

For imidlertid rigtig at kunne bedømme en handelsflaates værd, er det ikke tilstrækkelig blot at kjende antal skibe og tonnage, men ogsaa fartøiernes hastighet (fart), da den tid, der fordres for at fragte en bestemt mængde last fra et sted til et andet ogsaa er av betydning. Ut fra den antagelse, at et dampskib kan præstere 3 gange saa meget arbeide som et seilskib av samme rumindhold, er der derfor ogsaa opsat statistik over den relative nytteeffekt, idet der er gaat ut fra seilfartøiernes netto rumindhold. Denne statistik, der blot gjælder den egentlige handelsflaate — ikke fiskeflaaten —, viser, at den relative nytteeffekt, uttrykt i netto reg. tons, for seilskibene er gaat tilbake fra 877 473 i 1875 til 488 870 i 1900. Omvendt er nytteeffekten for dampskibene steget fra 568 281 i 1875 til 3 427 971 i 1900, 5 282 847 i 1905 og 6 844 746 i 1909. Nævnte relative nytteeffekt er for seil- og dampskibe tilsammen steget fra 1 445 754 reg. tons i 1875 til 4 002 707 i 1900, 5 845 666 i 1905 og 7 333 616 i 1909.

En oversigt er endvidere indtat over fartøiernes størrelse pr. 1. januar 1909. Det fremgaar herav, at der for de mindre tonnager — op til 300 brutto reg. tons — forefandtes relativt flere seil- end dampfartøier, og at de største skibe paa mere end 6 000 reg. tons udelukkende var dampskibe. Av fartøier paa 50—100 brutto reg. tons forefandtes saaledes ialt 883, hvorav 822 seil- og 61 dampfartøier, paa 1 200—1 400 tons ialt 80, hvorav 10 seil- og 70 dampskibe, paa 3 000—3 500 tons ialt 83, hvorav 16 seil- og 67 dampskibe, paa 5 500—6 000 tons 42, hvorav 1 seil- og 41 dampskibe. Av dampskibe paa mere end 10 000 netto reg. tons hadde Tyskland tilsammen 30 paa tilsammen 418 145 brutto reg. tons, hvorav de 29 tilhører «Hamburg-Amerikalinjen» og «Norddeutscher Lloyd».

Hvad skibenes besætning angaar, saa viser den herover opførte oversigt, at seilskibenes besætning i tidsrummet 1875—1909 er gaat betragtelig tilbake, saaledes fra 33 085 mand i 1875, 18 225 i 1890 til 12 844 i 1909. Omvendt er besætningen paa dampskibene betydelig tiltat, nemlig fra 9 339 i 1875, 19 419 i 1890 til 58 457 i 1909 — hvilken sterke stigning væsentlig hænger sammen med de efter 1880 byggede store dampere, bestemt for den oversjøiske passager- og fragtfart. En følge av den store utvikling av dampfartøierne er, at disse i alder gjennemsnitlig stiller sig langt gunstigere end seilskibene, hvorom ogsaa en oversigt er indtat i den omhandlede statistik.

Markedet for kondenseret og steriliseret melk i Tyskland.

Indberetning fra *legationen i Berlin.*

Generalkonsulatet i *Hamburg* har meddelt følgende: «Kondenseret og steriliseret melk exporteres i store mængder fra Norge via Hamburg til oversjøiske lande (i 1908 3 376 tons til en værdi av 3 082 000 mk.), hovedsagelig til Sydafrika, Centralamerika, Japan, Indien, Australien og andre tropiske egne, hvor der ikke holdes kreaturer. Medens al den steriliserede melk konsumeres av europæerne paa disse steder, benytter de indfødte hovedsagelig den kondenserede vare. I Sydafrika anvender minearbeiderne overmaade meget ogsaa den kondenserede, sukrede melk. Forøvrig importeres ogsaa den norske melk til Hamburg og Bremen som proviant til de store tyske rederiers skibe. Priserne for de forskjellige melkesorter retter sig, som altid ved næringsmidler, efter merkets renommé. For de kjendte merker betaltes i 1908 omtrent følgende priser fob. Hamburg: prima kondenseret, sukret, nysilet fløtemelk mk. 14.50—15.00 pr. kasse à 48 daaser 16 oz.; prima usukret do. mk. 14.00—14.50 pr. kasse; kondenseret, ukret, skummet melk mk. 10.00—11.00 pr. kasse, prima steriliseret, homageniseret nysilet melk, ca. 3.5 % fettholdig, mk. 12.00—12.50 pr. kasse og mk. 15.00—15.50 pr. kasse à 24/2 literdaaser. Den norske melk er vel kjendt og holder sig likesaa godt som den schweiziske vare. De norske leverandører ansees for at være paalidelige, og deres fabrikat finder gjerne avsætning.»

Ogsaa i Tyskland fremstilles melkekonserver; kondenseret melk kommer mest fra Sachsen, steriliseret fra Mecklenburg og Holstein. En fagmand har meddelt legationen, at de tyske melkekonserver er magrere end de norske. Foruten norsk og tysk brukes ogsaa schweizisk melk; denne er dog meget kostbar.

Fabrikationen av kondenseret melk i Danmark.

Generalkonsul *Carl Norstrand,* Kjøbenhavn, har meddelt følgende:

Den danske melkekondenseringsfabrik i Nakskov, som har bestaat i et par aar, og som har anstillet prøver paa fremstilling av et holdbart produkt, der er istand til at opta konkurrencen med utlandet paa denne industrigrens omraade, skal ifølge en artikel i «Børsen» ha hat held med sig. For et par aar siden blev prøver av fabrikkens produkt utsendt til Sydafrika, Siam, Kina, Østsibirien og flere steder, og disse prøver har vist sig at være tilfredsstillende, hvad holdbarhet angaar, og tillike godtgjort, at den anskuelse, at den danske kraftforing av kreaturene skulde vanskeliggjøre fremstillingen, ikke holder stik.

Det Østasiatiske Kompagni har ydet den nævnte fabrik pekuniær støtte i forsøkstiden, og det er nu blit besluttet at utvide fabrikationen i Nakskov ved at opføre nye fabrikbygninger og anskaffe nye maskiner. Fabrikken vil ta sigte paa at fremstille melken i to hovedformer, nemlig steriliseret melk og kondenseret melk. Den kondenserede melk er det atter meningen at fremstille i to variationer, sukret og usukret.

Alle produkterne forsendes i blikdaaser à 1 pund med en smakfuld etikette i danske farver og med en kløverblomst som merke.

Paa landsudstillingen i Aarhus, hvor melken har været utstillet, opnaadde den diplom av første klasse, og det menes, at den uten tvil har betingelser for at vinde indpas baade blandt europæerne i de oversjøiske lande og blandt den nogenlunde velstillede indfødte befolkning. Det Østasiatiske Kompagni og Det Forenede Dampskibsselskap, som begge er store forbrukere, og som i nogen tid har anvendt melken paa sine skibe, vil vedbli med at benytte den, likesom der allerede skal være indløpet bestillinger fra England.

I begyndelsen av næste aar ventes fabrikken at kunne træde i virksomhet, og tidspunktet ansees heldig valgt, da de stigende melkepriser i utlandet vil gjøre det lettere at opta konkurrencen.

Hitindtil har det store forbruk av kondenseret melk i de tropiske og subtropiske lande samt til skibsbruk væsentlig været dækket av fabrikker i Norge, England, Schweiz og Holland. Naar Danmark, skjønt det er et meieriland, ikke tidligere med held har kunnet opta denne exportartikel, skyldes det, dels at melken er blit bedre betalt gjennem smørtilvirkning, og dels at de tidligere forsøk paa at fremstille kondenseret melk ikke har git noget helt tilfredsstillende resultat.

Klipfiskmarkedet i Bordeaux. De franske torskefiskerier.

Konsul *Halfdan Hartmann,* Bordeaux, har indberettet følgende:

I henhold til toldkammerets opgave utførtes der i september maaned av klipfisk fra Bordeaux følgende kvanta:

Til Spanien	296 724	kg.
» Italien	135 000	»
» Algier	50 300	»
» Martinique og Guadelupe	115 035	»
» andre lande	102 979	»
Ialt	700 038	kg.

eller ca. 100 000 kg. mere end i samme tidsrum ifjor.

Tilførslerne utgjorde:

Fra *2det Newfoundlandsfiske:* 36 fartøier, utveiende 5 790,84 kg., hvilket tillagt det tidligere opgivne kvantum utgjør: 7 340 921 kg., fordelt paa 46 skibe. Som henhørende under *2det Islandsfiske* opgives: 2 fartøier med 113 794 kg. Av dette fiske skal forøvrig ikke ringe kvanta være ankomne hertil pr. jernbane fra andre franske havne; dog har dette fiske iaar for franskmændenes vedkommende ikke været gunstig, og der vil kun bli ubetydelig at tilføie til ovennævnte zifre.

Fra bankerne ligger der her talrike fartøier, hvis ladninger endnu ikke er utveiet; der ventes forøvrig endnu flere fartøier hertil.

Hvad priserne angaar, gjorde der sig efter indsendelsen av min sidste beretning gjældende en tendens til falden; men fasthet er nu atter indtraadt i markedet, og priserne kan opgives som tidligere, nemlig for raavare 25/27 francs pr. 55 kg. og for tørret fisk 29/31 francs pr. 50 kg. Som følge av de betydelige tilførsler skulde man anta, at priserne vil falde, hvilket forøvrig ofte er tilfældet paa denne tid av klipfisksæsonen; men det opgives dog, at den stigning, der netop har fundet sted, sandsynligvis vil vedvare, og grunden hertil meddeles at være den, at Italien og Grækenland, der ellers modtar betydelige kvanta direkte fra Labradorfisket, iaar formedelst det slette utfald av dette fiske har avsluttet store kontrakter med Bordeaux-exportørerne.

Ruslands import.

Indberetning fra generalkonsul *Ingv. Thorsen,* St. Petersburg.

Værdien av Ruslands import i de første 6 maaneder av indeværende aar har ifølge «Torg. Prom. Gas.» i sammenligning med ifjor næsten ikke forandret sig. Derimot har fordelingen av de indførte varer paa de forskjellige kategorier undergaat en betydelig forandring. Indførslen av raamaterialer og halvfabrikata er saaledes reduceret med ca. 25 mill. rbl., eller med ca. 12 %, hvorimot indførslen av fabrikata er steget med 24.2 mill. rbl., eller med ca. 22.7 %.

De største forandringer er foregaat i de to varegrupper, der indtar den dominerende stilling i landets indførsel, nemlig spindematerialer og spindefabrikata samt metaller og metalvarer. Værdien av indførslen av spindevarer er sunket fra 124.2 mill. rbl. til 100.7 mill. rbl., eller en nedgang av 23.5 mill. rbl.. — Importen av metaller og metalvarer er derimot steget med ca. 16 mill. rbl. og androg iaar til ca. 97 mill. rbl., mot ca. 81 mill. rbl. ifjor. Likeledes er indførslen av papirvarer og tryksaker steget betydelig, nemlig fra 9.9 til 12 mill. rbl.

Kornindførslen stillet sig i de første 6 maaneder av de tre sidste aar saaledes:

	1907.	1908.	1909.
i tusen pud	7 633	4 236	4 397
i tusen rbl.	7 852	4 848	4 560

Importen av *sild* er steget betydelig i de sidste aar. Aarsaken til den vedvarende stigning er at søke i, at priserne for denne vare har holdt sig paa et forholdsvis lavere niveau end andre næringsmidler.

I Ruslands importhandel spiller Tyskland nu som før den første rolle. Medens den samlede import til Rusland er reduceret med 2.3 mill. rbl., er allikevel Tysklands andel i exporten til Rusland

steget fra 147 mill. rbl. til 164.5 mill. rbl., eller med 17.5 mill. rbl. Indførslen fra Storbritannien er derimot sunket ca. 2 mill. rbl. Fra Frankrike er indførslen steget, hovedsagelig paa grund av den ualmindelig store indførsel av uld.

Bomuldsmarkedet i de Forenede Stater.

Generalkonsul *Chr. Ravn*, New York, har meddelt følgende:

Landbruksdepartementet berettet den 4. ds., at bomuldens veksttilstand den 25. f. m. blot var 58 % av det normale, mot 63.7 % den 25. august, 69.7 % den 25. september 1908 og 67 % gjennemsnitlig for den sidste tiaarsperiode. Louisiana, Mississippi og Texas viser de misligste tilstande, der tilskrives de sterke regnskyl først i sæsonen med paafølgende tørke og insektplage, og for Louisianas vedkommende 30 % mindre utsæd end i de nærmest foregaaende aar.

Høsten anslaaes nu paa grundlag av denne beretning til omkring 12 mill. baller, mot den foregaaende høsts 13 828 846 baller.

Prisen, som nu er ca. 4½ cent pr. pund høiere end i oktober forrige aar, var den 5. ds. ifølge noteringerne paa New York bomuldsbørs, for leverance:

oktober	1909	13.16 à 13.21	cents pr. pund.
november	»	13.06	—»—
januar	1910	13.10 à 13.29	—»—
mars	»	13.18 » 13.37	—»—
mai	»	13.21 » 13.41	—»—
juli	»	13.17 » 13.55	—»—
august	»	12.95 » 13.10	—»—
september	»	12.22 » 12.30	—»—

Markedet for kunstige gjødningsstoffer i Tyskland.

Legationen i Berlin har meddelt følgende:

Priserne for ben faldt ganske betydelig i 1908. De tyske lim- og benmelfabrikanter dannet i aarets løp en indkjøpsforening, hvilket har bidraget til stabilere priser. Limpriserne holdt sig omtrent paa samme niveau som i 1907. Benfett var derimot gjenstand for betydelige prissvingninger. Undertiden ophørte enhver omsætning. I løpet av sommeren bedret stillingen sig, og priserne steg litt efter litt. Benmel fandt god avsætning til omtrent uforandrede priser.

Om guano uttaler generalkonsulen i *Hamburg:* «Fra Norge ankom i 1908 til Hamburg et stort kvantum fiske- og sildeguano, nemlig 8 758 400 kg., imot 4 819 300 kg. i 1907. Under paavirkning av de lave salpeterpriser, som i nogle maaneder gik ned ca. 3 mk. pr. 100 kg., og den almindelige depression i forretningsverdenen faldt ogsaa guanopriserne, f. ex. fra 17 mk. til 15 à 15½ mk. for torskeguano fra Lofoten; men denne pris antages dog endnu at ha været regningssvarende, og de høist betydelige kvanta «sildemel» fra Nordland og Bergens- og Stavanger-kanten opnaadde gode priser, nemlig 15 à 12 mk., alt efter kvaliteten. Et større prisfald vilde paa grund av de ovenanførte omstændigheter antagelig være indtraadt, dersom ikke store mængder av disse fiskeprodukter hadde fundet anvendelse som formiddel istedetfor i gjødningsbranchen. Og denne tiltagende benyttelse av baade torske- og sildeguano (sildemel) til for, gir haab om, at de ikke faa sildemelfabrikker, som i den senere tid er blit oprettet i Norge, vil vise sig at være rentable, dersom de ikke indbyrdes driver priserne for raamaterialet for høit op.»

Indførslen av kunstig guano til Tyskland i 1908 utgjorde 22 361.8 tons, hvorav fra Norge 6 171.1 tons.

De faa fabrikker, som fremstiller kalkkvælstof, har sluttet sig sammen til en utsalgsforening med sæte i Berlin; priserne maatte til trods herfor nedsættes. Norsk kalksalpeter, som i Tyskland gaar under navn av «Norgesalpeter», blev som følge av nedgangen i prisen paa chilisalpeter litt billigere. Indførslen av kalksalpeter beløp sig i 1908 til 2 200 tons, hvorav fra Belgien 1 577 tons og fra Norge 528 tons. Indførslen fra Norge utgjorde i 1907 114 tons.

Indførslen av landbruksprodukter fra Danmark.

Utførslen av landbruksprodukter fra Danmark til Norge i september maaned 1909 bestod ifølge indberetning fra generalkonsul *Carl Norstrand*, Kjøbenhavn, av 1 092 dritler smør, 202 tdr. saltet flesk, 41 tdr. saltet kjød, 164 500 kg. okse- og kalvekjød, 1 000 kg. ferskt flesk, 19 100 kg. svineprodukter etc., 180 stkr. levende hornkvæg samt 4 hester.

Nævnte partier ferskt kjød og flesk er utført saaledes:

996 okse-, 66 kalve-, 1 faare- og 6 svinekroppe.

Markedet for norske filigransarbeider i Tyskland.

Indberetning fra *legationen i Berlin.*

Indførslen til Tyskland av norske sølvarbeider er i de sidste aar tiltat. Statistikken anfører intet om denne import, der dog skal beløpe sig til flere hundrede tusen kroner pr. aar. Konsulen i *Mannheim* henleder opmerksomheten paa, at det vistnok vilde være fordelagtig at arrangere utsalg av norske filigransarbeider i Schwarzwalds større badesteder.

Markedet for norsk dun i Tyskland.

Vicekonsul *E. Kürsten*, Leipzig, meddeler angaaende avsætningen av norsk dun i Tyskland, at enkelte prøver av norsk dun, som er blit sendt ham, kom saa sent i vicekonsulatets besiddelse, at der intet var at gjøre med samme. Salget foregaar nemlig om sommeren. De fra Norge forlangte priser er lidt stive; men varen er udmerket. Dun via Kjøbenhavn, bedste sort mørkebrun, koster cif. jernbanestation Leipzig 32 mark pr. kg. Vedkommende norske forretningsmand forlangte 35 til 38 mark. Der vil senere atter bli gjort forsøk med denne artikel.

Skibsfarten paa Storbritannien og Irland.

Generalkonsul *Waldemar Eckell*, London, har meddelt følgende opgave over drægtigheten av de i havne i Storbritannien og Irland *med last* ind- og utklarerede skibe i maanederne januar til september d. a., sammenlignet med det tilsvarende tidsrum i 1908 og 1907:

	Tons. 1909.	Tons. 1908.	Tons. 1907.
Indklarerede:	29 877 048	29 919 504	30 796 832
derav britiske	21 095 980	20 780 287	21 809 880
» norske	2 022 006	2 095 523	2 090 172
Utklarerede:	42 417 933	42 377 739	42 956 178
derav britiske	26 994 318	26 605 843	27 834 433
» norske	2 675 374	2 895 211	2 666 676

Isimporten til Storbritannien og Irland.

Generalkonsul *Waldemar Eckell*, London, har indberettet, at ifølge meddelelse fra det derværende toldkammer var kvantiteten og værdien av den til Storbritannien og Irland i løpet av september maaned d. a. og i samme maaned de to næst foregaaende aar importerede is, der udelukkende kom fra Norge, følgende:

1909. . .	47 151	tons, værd	£ 21 924
1908. . .	38 565	» »	» 19 810
1907. . .	35 716	» »	» 17 446

Jodmarkedet i Tyskland.

Indberetning fra *legationen i Berlin.*

Priserne for saavel raa jod som for jodpræparater forblev i Tyskland i 1908 uforandret; kun jodkalium faldt noget i pris. Tilbud fra «outsiders» dukket nu og da op paa markedet; men de formaadde ikke at influere paa jodkonventionens tariffer.

Indførslen steg i 1908 noget. Den norske andel av importen utgjorde 12.1 tons, mot 13.2 tons i 1907. Indførslen fra Chile gik frem fra 76.0 tons i 1907 til 112.3 tons i 1908.

Importen av kli til Tyskland i 1908.

Indberetning fra *legationen i Berlin.*

Tysklands indførsel av kli var i 1908 noget mindre end i 1907. Norges andel utgjorde 25 085.8 tons (mot 33 457.0 i 1907).

Efter den store prisstigning paa kli i anden halvdel av 1907 indtraadte et tilbakeslag i de første maanederne av 1908; ogsaa senere gik priserne stadig nedover. Allerede i mars 1908 var rugkli faldt med ca. 1 mk. pr. 100 kg.

Om markedets stilling i 1908 bemerker generalkonsulatet i *Berlin* bl. a.: «Efter en liten opgang i august og september virket de store tilførsler fra St. Petersburg og av norsk kli atter trykkende; men i november blev rugkli atter fastere, da store leveranceer fra St. Petersburg ikke kunde effektueres som følge av skibsfartens avslutning. Mot aarets slutning virket de mange tilbud av norsk kli til priser, som laa under hele aarets, atter trykkende. Klinoteringerne i Berlin varierte mellem mk. 11.00 og 13.75.»

Høsten av lin, hamp etc. i Rusland.

Indberetning fra generalkonsul *Ingv. Thorsen,* St. Petersburg.

Dette aars linhøst var i det europæiske Rusland gjennemgaaende middels. Høstutbyttet av hamp var gjennemgaaende under middels. Høsten i solsikkefrø var likeledes gjennemgaaende under middels. I rapsoljefrø, der næsten udelukkende dyrkes i Sydvesten og i Weichselgebetet, var høsten utilfredsstillende. I kvalitativ henseende kan høsten av oljefrø ikke betegnes som tilfredsstillende. Bedre og gjennemgaaende tilfredsstillende var lin og hamp.

Legalisation av manifester for fartøier, bestemt til Argentina.

Minister *S. A. Christophersen*, Buenos Aires, har meddelt, at der i reglementet til den argentinske konsulatlov indeholdes en artikel, som bestemmer, at skibe, som avgaar fra en havn, hvor der ikke findes argentinsk konsul, men som under reisen anløper en anden havn, hvor argentinsk konsul er ansat, skal la sine manifester legalisere av konsulen paa det sidstnævnte sted, uanseet om skibet losser eller laster. Undlates dette, maa skibet efter ankomsten til Argentina foruten konsulatgebyrerne betale en mulkt, der motsvarer gebyrernes beløp.

Et skib, hvis papirer ikke er blit legaliseret av argentinsk konsul paa avgangsstedet, og som under reisen anløper for ordre, reparation etc. en havn, hvor der er ansat argentinsk konsul, maa saaledes faa sine manifester paategnet av denne, hvis den ovenfor nævnte mulkt skal undgaaes.

Da det undertiden hænder, at norske skibe, som ankommer til Argentina, maa betale saadan mulkt, grundet paa førernes ubekjendtskap med den anførte bestemmelse, har ministeren fundet at burde gjøre opmerksom paa forholdet.

Anvendelsen av de i de Forenede Stater gjældende bestemmelser om føde- og drikkevarer.

Chargé d'affaires *O. Skybak*, Washington, har meddelt følgende:

Der gjøres for nærværende et alvorlig forsøk i 40 stater og territorier i de Forenede Stater og paa Hawaii, Filippinerne og Porto Rico paa at gjennemføre mere eller mindre vidtgaaende forskrifter angaaende fødevarers renhet og sundhet. Den stigende interesse for denne sak blir vel belyst ved en sammenligning av dette tal med opgaverne fra 1905, da kun 25 stater og territorier i de Forenede Stater og Hawaii og Porto Rico virkelig gjennemførte love om fødevarer. Disse tal indbefatter ikke de stater, i hvilke love er vedtat, uten at der er bevilget penge til deres gjennemførelse. Der er kun 11 stater og territorier nu, der ikke har love om fødevarer samt bevilgninger og organer til deres gjennemførelse, og av disse er 3 territorier, der gaar ind under bestemmelserne i den føderale lov om føde- og drikkevarer av 30. juni 1906. Av de 8 gjenværende stater har 3 nylig vedtat love, som, skjønt de for nærværende ingen merkbar virkning kan ha paa markedet, dog viser tendensen blandt folket og gir haab om, at bevilgninger snart vil bli git. De midler, der av forskjellige stater er bevilget til gjennemførelse av fødevarelovene, er i tiltagende, og denne kjendsgjerning har tilfølge en større arbeidsstok og en mere effektiv inspektion.

For 4 à 5 aar siden var der liten ensartethet i de forskjellige staters love med hensyn til fordringerne til fødevarers sammensætning og etikettering. De fødevarer, der i en stat opfyldte alle lovens fordringer, var det saaledes forbudt at sælge i en anden stat, hvortil kom, at disse love stadig var underkastet ændringer i de forskjellige stater.

I de sidste aar er der imidlertid foretat mange forandringer i staternes love angaaende føde- og drikkevarer, der gaar ut paa at bringe dem mere i overensstemmelse med de føderale love og at tilveiebringe intimere samarbeide mellem staternes og de føderale tjenestemænd.

Der er ingen organisk forbindelse mellem de føderale og statslovene angaaende føde- og drikkevarer.

Akerbruksministeren har utfærdiget «Standards of Purity for Food Products» for de vigtigste fødevarer, som allerede skal være antat i 25 à 30 stater.

Det er anført i staternes love angaaende føde- og drikkevarer, om de har antat disse «Standards».

Der er vistnok ikke nogen forbindelse mellem disse «Standards» og staternes love angaaende føde- og drikkevarer; men den omstændighet, at bestemmelserne i disse «Standards» maa opfyldes i de stater, der har antat dem, baade av importørerne og fabrikanterne her i landet, leder til mere ensartethet.

Vicekonsulen i Grand Forks indberettet for nogen tid siden hertil, at et norsk firmas fiskeboller var opført som «illegal» i den av staten North Dakotas lov av 8. mars 1907 angaaende føde- og drikkevarer omhandlede fortegnelse for 1ste halvaar 1908, der var utfærdiget av den av Guvernøren ansatte «Food Commissioner» for staten North Dakota.

Grunden hertil var, at der var blit utfærdiget en analyse, som gik ut paa, at fiskebollerne indeholdt boraks.

I den i januar d. a. kundgjorte halvaarsfortegnelse opførtes det samme firmas fiskeboller atter som «illegal», da de indeholdt «chemical preservatives» og «cereals».

Følgen av skrivfeil i konnossementer for spanske havne.

Chargé d'affaires *K. Wedel Jarlsberg,* Madrid, har henstillet, at det maa bli bragt til norske exportørers kundskap. at selv de mest aabenbare skriv- eller regnefeil i konnossementer for spanske havne kan ha ubehagelige følger for avskiber og mottager.

Et firma i Kristianssund avsendte saaledes i sommer et parti klipfisk til Bilbao. Partiet utgjorde 130 bundter à 50 kg., eller tilsammen 6500 kg. Ved en feilskrift i konnossementet var imidlerlid den samlede vegt opført med 8000 kg; idet tre poster paa 10 bundter var anført med en vegt av 1 000 kg. istedenfor 500 kg. hver.

Uagtet der her aabenbart forelaa en ren skrivfeil, og uagtet denne feilagtige angivelse — av større ladning end virkelig foreliggende — jo ikke kunde være foretat av avsenderen i den hensigt at skaffe sig eller mottageren nogen uberettiget vinding, har toldvæsenet i Bilbao opkrævet told for de ikke existerende 1 500 kg. samt ilagt en mulkt for feilagtig anførsel i konnossementet.

Toldpaalæg paa vine og brændevine i Hongkong.

Vicekonsul *Jørgen Eitzen,* Hongkong, har meddelt følgende:

Den 17. f. m. blev der i Hongkong vedtat en lov, som samme dag traadte i kraft, hvorefter der er paalagt forholdsvis høie avgifter paa indførslen av vin og brændevin til kolonien. Avgifternes størrelse varierer fra $ 0.15 til $ 3.60 pr. gallon.

Det heromhandlede toldpaalæg — det første i Hongkong — indebærer ikke i sig noget omslag i den frihandelspolitik, som altid har været ført i kolonien, men er paalagt for at skaffe kolonien de nødvendige indtægter istedetfor de i en nær fremtid ophørende avgifter av opium.

Jernbanetariffen for sildetransporten fra Tyskland—Odessa.

Generalkonsul *Ingv. Thorsen,* St. Petersburg, har indberettet, at der den 9. november d. a. er indkaldt en konference i Berlin, der skal behandle spørsmaal vedrørende den russisk-tyske og russisk-nederlandske jernbaneforbindelse samt en række tarif-, konventions- og forskjellige andre spørsmaal.

Bl. a. skal et forslag behandles, der gaar ut paa at nedsætte specialtariffen for transport av sild i hele waggonladninger fra Königsberg, Pillau, Memel og Danzig til Odessa.

St. Petersburgs havn.

Ifølge indberetning fra generalkonsul *Ingv. Thorsen,* St. Petersburg, har børskomiteen i St. Petersburg utarbeidet en betænkning over St. Petersburgs «Nowy Port» (Nye havn), som faktisk er det eneste havneanlæg i St. Petersburg, naar den naturlige havn — Newafloden — undtages. Børskomitéen finder, at havnen er yderst mangelfuldt utrustet, og komitéen finder det absolut nødvendig, at havnen forsynes med moderne indretninger. For at ophjælpe kornhandelen foreslaar børskomitéen, at man øieblikkelig utvider jernbanenettet i havnen, saa at der kan sendes jernbanevogne direkte til havnens forskjellige dele.

Frihavn i Nikolajew.

Generalkonsul *Ingv. Thorsen,* St. Petersburg, har indberettet, at børskomitéen i Nikolajew har ansøkt regjeringen om tilladelse til anlæg av en frihavn dersteds.

Utvidelse av Venedigs havn.

Generalkonsul *P. Ottesen,* Genua, har indberettet, at en ny kai paa 80 meters længde er blit aapnet for trafikken ved Stazione Marittima i Venedig. Dette anlæg hører til de planlagte arbeider for havnens utvidelse. Og man haaber, at de øvrige planer ogsaa snart maa komme til utførelse.

Ruslands industri.

Generalkonsul *Ingv. Thorsen,* St. Petersburg, har indberettet, at det russiske handels- og industriministerium angaaende en industriutstilling i St. Petersburg, fælles for hele Rusland, der var planlagt av ministeriet, har henvendt sig til de forskjellige industrielle organisationer med spørsmaal om, hvorvidt en saadan utstilling antages at ville virke hensigtsmæssig, og om tidspunktet var rigtig valgt. — I sine svar har majoriteten av de industrielle organisationer uttalt sig mot en saadan utstilling, da Ruslands industri paa grund av den netop overstaaede krise, intet har at utstille. —

Av samme grund er industriorganisationerne imot, at Rusland deltar i den internationale utstilling i Bryssel.

Tolden paa tørrede æbler i Finland.

Konsulatet i Helsingfors har meddelt, at tolden paa tørrede, skaarne æbler i Finland er nedsat fra fmk. 30 m. til fmk. 7 m. pr. 100 kg.

CENTRALTRYKKERIET — KRISTIANIA

KONSULATBERETNINGER

UTGIT AV UTENRIKSDEPARTEMENTET MED BISTAND AV NORGES OPLYSNINGS-KONTOR FOR NÆRINGSVEIENE

Nr. 44. | Ukeutgaven. | 30. oktober 1909.

«Konsulatberetninger» utkommer i to utgaver, en ukeutgave og en maanedsutgave. Kan bestilles ved alle postanstalter, i Kristiania i «Farmand»s expedition, Toldbodgt. 31. Abonnementspris for uke- og maanedsutgaven tilsammen kr. 3.00 pr. aar og for utenbysboende porto 20 øre.

Henvendelser til norske legationer eller konsuler bør adresseres, ikke til embedets chef eller personale, men til selve legationen eller konsulatet paa stedet.

Indhold:

Side

Nordamerikansk træmasse- og papirindustri. Konflikt mellem Kanada og Staterne 185
Kornhøsten og kornmarkedet i de Forenede Stater . 187
Kornhøsten i Rusland 188
Sveriges utenrikshandel 188
Tranmarkedet i Tyskland 188
Markedet for huder og skind i Tyskland 188

Nordamerikansk træmasse- og papirindustri. Konflikt mellem Kanada og Staterne.

Beretning fra konsul *Arvid Jacobsen*, Montreal.

I løpet av de sidste ti aar har skogvæsenet og træindustrien i Nordamerika gjennemgaat en sterk utvikling. For Kanadas vedkommende har jeg herav git en fremstilling i den i «Konsulatberetninger»s ukeutgave nr. 26 og 27 for 1908 indtagne indberetning. Allerede dengang forelaa der omstændigheter, som pekte i retning av en stramning av situationen, og som senere eller tidligere maatte lede til en interessekonflikt mellem de to nordamerikanske samfund — Kanada og Staterne.

Konflikten er nu officielt indledet ved vedtagelsen av «Payneloven» i Staterne. Denne lovs toldsatser for træmasse og trykpapir er inden Kanada blit opfattet, ikke alene som en trusel, men som en knyttet haand mot den sterkt opvoksende kanadiske træindustri. Som forholdene gjennem de sidste aar har utviklet sig, fremtræder «Payneloven» som et naturlig utslag av de motstridende interesser.

Situationen kan i korthet sammenfattes og forklares som følger: Kanada har overflod av træmassetømmer, men mangler fabrikker til at utnytte alt raamateriale. Staterne har overflod paa fabrikker, men mangler træmassetømmer. I de sidste ti aar har Staterne i stigende utstrækning været henvist til at indføre træmassetømmer fra Kanada. Det er i Kanadas interesse at stanse denne utførsel av raamateriale og derved tvinge amerikanske fabrikker over paa kanadisk territorium. Et saadant forbud fra Kanada vilde betyde stansning av flere amerikanske fabrikker i New England og New York.

For at møte en saadan situation har «Payneloven» aapnet adgang til at træffe repressalier likeoverfor kanadisk export til Staterne av træmasse og papir. Hemmer Kanada den frie utførsel av træmassetømmer, svarer Staterne med at ramme kanadisk industri. Det amerikanske marked er det væsentlige marked for Kanadas træindustri. Det er store interesser, som staar paa spil, for begge landes vedkommende. Træmasse- og papirfabrikationen er en av Staternes vigtigste industrigrene, likesom den for Kanadas vedkommende er ensbetydende med landets industrielle fremtid. Der er ingen tvil om, at indsatserne vil bli store og mange fra begge sider av grænsen i den konflikt, som synes at være aapnet.

Denne tarifkonflikt har ikke alene lokal interesse, men øver ogsaa sin indflydelse paa priser og andre avsætningsvilkaar for træmasse og papir paa det amerikanske marked. Det er derfor av betydelig interesse, at norske fabrikanter og exportører erholder en samlet fremstilling av de vilkaar, som foreligger for situationens videre utvikling og konfliktens endelige utgang.

Det kan i denne forbindelse bemerkes, at det ikke er udelukket, at situationen kan komme til at ta et videre omfang, end nu er tilfældet. Særlig i Kanada er flere av den opfatning, at den nu begyndte konflikt er indledningen til en altomfattende toldkrig mellem de to lande. Det bør nemlig erindres, at ca. 1/3 af Kanadas samlede export til Staterne — eller omtrent $ 30 000 000 av en totalexport av $ 90 000 000 utgjør skogprodukter. Den nu reiste konflikt er derfor for Kanadas vedkommende av national betydning. Hele folket staar bak.

Efter en amerikansk statistik forbrukte 250 træmassefabrikker i Staterne i 1908 tilsammen 3 346 106 cords (à 128 kubikfot) træmassemateriale, hvorav ca. 64 % utgjorde «spruce»-tømmer. Av andre vedsorter forbruktes ca. 569 173 cords «hemlock», særlig i indsjøstaterne og Pennsylvania, og ca. 300 000 cords poppel. Resten utgjordes av forskjellige træsorter, som «pine», «cottonwood», «balsam» o. lign. Kun for «sprucen»s vedkommende har forholdet til Kanada direkte interesse, idet den altoverveiende del av indførslen av træmassetømmer derfra henhører under denne kategori.

Det samlede forbruk av «spruce» i Staterne i træmasse- og papirfabrikationen var i 1908 ca. 1 500 000 cords av amerikansk oprindelse og ca. 670 000 cords av kanadisk oprindelse. Fra Kanada blev der saaledes importeret tilstrækkelig træmassetømmer til produktion av omtrent 1/2 million tons papir. Medens gjennemsnitsprisen av den amerikanske «spruce» i 1908 androg til $ 8.76 pr. cord, androg prisen for den importerede kanadiske «spruce» til ca. $ 10.60 pr. cord. Fabrikkerne i New England og New York er væsentlig henvist til at anvende kanadisk raamateriale, idet de egne forraad er uttømte.

Forbruk av og pris paa henholdsvis amerikansk og kanadisk træmassetømmer i de amerikanske fabrikker illustreres bedst ved en specialstatistik for femaaret 1900—1905, hvorefter stigningen var for:

amerikansk træmasseved: 47 % i kvantitet og 122 % i pris,
kanadisk —»— 102 % —»— 150 % —

Efter den kanadiske statistik er der efter 1905 utført til Staterne av træmassetømmer:

Fiskalaar.	Cords.	Værdi $.
1905	593 624	2 600 814
1906	614 286	2 649 106
1907	452 999	1 999 264
1908 . . . . . »	902 311	4 656 721
1909	794 986	4 356 391

Som man ser, er der ikke fuld overensstemmelse mellem kanadiske og amerikanske opgaver. Der er imidlertid grund til at anta, at exporten av træmasseved fra Kanada til Staterne aarlig andrager til henimot 1 000 000 cords, idet der fløtes adskillig raamateriale over grænsen uten at bli registreret. Selv omfanget av indførsel av træmassetømmer til Staterne viser bedre end noget andet, av hvilken betydning fri tilførsel derav fra Kanada er for den amerikanske træmasse- og papirfabrikation.

Inden Kanadas politiske og forretningskredse har man naturligvis altid med uvilje betragtet den stadig stigende utførsel av raamateriale. Man betragter denne utførsel som en national fare for skogdriften, som er landets hovednæringskilde. De amerikanske kjøpere av træmassetømmer har for en væsentlig del selv skylden for, at denne opfatning saa hurtig har dannet sig i Kanada. De har nemlig i de senere aar i stigende utstrækning opkjøpt eller leiet til uthugst skogstrækninger i de østlige kanadiske provinser og har i en flerhet av tilfælde drevet en ren rovhugst, som har lagt strækninger av skog brak og øde.

Erfaringerne fra Staterne har i Kanada ropt itide et varsko, forinden man endnu kan sige, at ødelæggelse er forvoldt i nogen foruroligende maalestok. Forraadet av endnu ikke huggen skog er bl. a. i provinsen Quebec fremdeles av betydelig omfang. Man har imidlertid faat øinene aapne for, at der er grund til at fare frem med lempe, selvom man sitter inde med et skogareal anslaat (av «Superintendent of Forestry») til 500 000 000 acres, hvorav ialfald 150 000 000 acres er veksterlig skog. Alting har sin begrænsning.

Der er saaledes i Kanada ingen tvil om, at den hittil stedfundne masseexport av træmassetømmer fra et rent forstmæssig synspunkt har været til betydelig tap og skade for landets skogvæsen.

Ogsaa andre og vegtige momenter har imidlertid spillet ind og bidraget til at skape den politik, som nu synes at være indledet i Kanada i forhold til de Forenede Slater. Den værdi, som en export av træmassetømmer indbringer for landet, betragtes som forsvindende i sammenligning med den kapital, som vilde indvindes i arbeidspenge og paa anden maate, hvis tømmeret blev forarbeidet til træmasse eller papir inden landets egne grænser. Man anser den hittil stedfundne export som et indirekte tap for nationalformuen. Dette ræsonnement holder vistnok stik.

Utviklingen av Kanadas produktion av træmasse og papir har vistnok i de sidste aar været ganske betydelig, men formenes dog ikke at staa i forhold til de muligheter, som landets forraad av skog og raamateriale byder. Et av de væsentlige hensyn, som herfor har stillet sig hemmende iveien, har været og er de vanskelige avsætningsvilkaar for det færdige produkt. For det transatlantiske markeds vedkommende har man hat at kjæmpe med de vanskelige transportforhold, for det amerikanske markeds vedkommende dels med de vanskelige toldsatser og dels ogsaa andre omstændigheter, som har «handicapped» de kanadiske fabrikanter i konkurrencen med deres amerikanske kollegaer.

Det ligger i sakens egen natur, at det er daarlig politik fra kanadisk hold uten erstatning at forsyne sine amerikanske konkurrenter med et høist tiltrængt raamateriale. Av hensyn til Kanadas egen opvoksende industri har man næret ønske om et gjensidig arrangement med Staterne, hvorefter f. ex. utførsel av træmassetømmer som hittil uhindret skulde fortsætte, mot at Staterne paa den anden side som erstatning indrømmet Kanada en betydelig reduktion i de gjældende toldsatser for træmasse og papir.

Der har angivelig været drevet forhandlinger herom mellem de to lande med et arrangement for øie. Men som den nylig vedtagne «Paynelov» utviser, tilsyneladende uten frugtbringende resultat. Tolden paa trykpapir f. ex. blev saaledes fastsat til $ 3,75 pr. ton, uagtet den av repræsentanthuset var foreslaat sat saa lavt som $ 2.00, og uagtet der forut var gaat en saa at sige enstemmig agitation fra den amerikanske presse til fordel for reduktion.

For fuldt at kunne forstaa rækkevidden av de «træk» og «mottræk» som hittil er gjort fra amerikansk og kanadisk hold, og for ogsaa at kunne forklare de minutiøse bestemmelser, som «Payneloven» indeholder for træmasse og papir, maa man ha litt kjendskap til, hvem der i Kanada eier skogen, og hvem der saaledes sitter inde med den disponerende myndighet. Skogstrækningerne i Kanada er dels privat, dels offentlig eiendom. Offentlig eiendom tilhører enten føderalregjeringen eller de forskjellige provinsialregjeringer. Føderalregjeringens skogeiendomme i det østlige Kanada er av en forholdsvis liten utstrækning og er i denne forbindelse av mindre interesse. Provinsialregjeringerne sitter derimot inde med betydelige skogarealer.

For det foreliggende spørsmaal om export av træmassetømmer til Staterne er kun av interesse provinserne Quebec, Ontario, Nova Scotia og New Brunswick. I Ontario eier provinsialregjeringen ca. 10 000 000 acres skog og i Quebec ca. 50 000 000, eller omtrent en fjerdedel av provinsens samlede skogareal. De forskjellige provinsialregjeringer leier de forskjellige skogdistrikter ut til uthugst og fastsætter selvfølgelig selv i kontrakterne hugstbetingelserne m. v.

Eiendomsretten forblir derimot provinsialregjeringens. I Nova Scotia har provinsialregjeringen i tidligere aar i stor utstrækning avhændet skog til private til eiendom — til betydelig skade for distrikterne og for provinsens skogbestand. Dette er nu ændret. I Ontario har man allerede fra endel aar tilbake indtat i uthugstkontrakterne, at alt tømmer skal forarbeides i Kanada. I provinsen Quebec, som i denne forbindelse er av væsentlig betydning, har man ved uthugstkontrakter fastsat en stubavgif av 65 cents pr. cord, hvorpaa man har git en reduktion av 25 cents pr. cord, hvis tømmeret er blit anvendt i kanadisk industri.

Ogsaa i Quebec er man nu gaat over til Ontarios politik, idet provinsens førsteminister offentlig har tilkjendegit at en lignende bestemmelse som i Ontario for fremtiden vil bli indtat i alle provinsens uthugstkontrakter. Paa grund af særlige bestemmelser, som man i denne forbindelse ikke behøver at komme nærmere ind paa, vil bestemmelserne for ældre kontrakter kun komme i anvendelse fra september maaned næste aar. Der er tegn, som tyder paa, at ogsaa Nova Scotia og New Brunswick snart vil følge i Ontarios og Quebecs spor.

De skridt, som hittil er truffet, er altsaa blot og bart privatretslige foranstaltninger fra de respektive provinsialregjeringer i egenskap av skogeiere. Det ligger ikke inden provinsernes jurisdiktionsmyndighet hverken at paalægge nogen exportavgift eller at paalægge private skogeiere, som ikke driver provinsens skoge, noget absolut exportforbud. En saadan foranstaltning maa i tilfælde træffes av vedkommende føderale statsmyndigheter. Endnu er ingen forføining truffet i saa henseende, om den end kan ansees som mulig.

Det siges, at de foranstaltninger, som nu er indledet i de to nævnte provinser for at stanse utførsel av træmassetømmer, vil foranledige en række amerikanske fabrikker til at flytte sin bedrift over paa kanadisk territorium. «Berlin Mills» i New-Hampshire har under overveielse at anlægge en større papirfabrik ved La Tuque i provinsen Quebec og «International Paper Co.» har utsøkt flere steder skikket for anlæg af træmasse- og papirfabrikker.

Den kanadiske export til Staterne av

utgjorde i:	kemisk masse $	mekanisk masse $	papir $
1905 . .	—	2 664 619	184 567
1906 . .	—	2 419 628	172 590
1907 . .	—	2 397 448	117 061
1908 . .	1 364 030	2 181 500	995 280
1909 . .	1 223 705	1 841 177	990 156

Fiskalaaret ender 31. mars.

Paa provinserne Quebec og Ontario og paa den slags uthugstkontrakter som ovenfor anført har «Payneloven» tat sigte. Ved et cirkulære fra Staternes «Treasury Department» av 26. august iaar er «Paynelovens» bestemmelser delvis bragt i anvendelse likeoverfor træmasse og papir fra de to nævnte kanadiske provinser, idet der skal opkræves en told av $ 1.67 for mekanisk træmasse og for trykpapir en extratold av $ 2.00 pr. ton.

Som lovens ordlyd utviser, kan mekanisk træmasse indføres toldfrit fra lande, som ikke paalægger nogen utførselsavgift paa papir, træmasse eller træmasseved.

For trykpapirs vedkommende er den ordinære told varierende fra $ 3.75 pr. ton og opover, efter papirets kvalitet. I tillæg til denne told maa altsaa kanadisk papir forarbeidet av træmasseved fra regjeringsland i de to provinser erlægge en told av $ 2.00. I tillæg hertil vil der desuten bli opkrævet en tillægsavgift for alle produkter forarbeidet av træmateriale fra provinsialregjeringens skoge i Quebec, motsvarende de 25 cents pr. cord træmassetømmer, som provinsialregjeringen opkræver i extra-stubavgift for tømmer, som exporteres i uforarbeidet stand. Denne tillægsavgift er skjønsmæssig beregnet til:

For mekanisk træmasse 25 c. pr. ton, for kemisk træmasse ca. 35 c. pr. ton. og for trykpapir 35 c. pr. ton.

Jeg har ikke forhaanden nogen kopi av nævnte cirkulære. Men saavidt kan bringes i erfaring, skal disse straffe-toldavgifter kun avkræves for henholdsvis mekanisk masse eller papir forarbeidet av tømmer fra regjeringsskoge i Quebec eller Ontario.

Kornhøsten og kornmarkedet i de Forenede Stater.

Indberetning fra generalkonsul *Chr. Ravn,* New York.

Ifølge landbruksdepartementets maanedsberetning av 8. ds. anslaaes kornhøsten i de Forenede Stater nu til:

	Oktober 1909. Bushels.	Høsten i 1908. Bushels.
Vinterhvete	432 920 000	437 908 000
Vaarhvete	291 848 000	226 694 000
Hvete ialt	724 768 000	664 602 000
Mais	2 646 846 000	2 668 651 000
Havre	983 618 000	807 156 000
Rug	31 066 000	31 851 000
Byg	164 636 000	166 756 000

I Chicago notertes den 9. ds. for:	Hvete.	Mais.	Havre.
oktober-leverance	101 à 104	59 3/4 à 60 1/8	39 1/4 à 41
december- »	101 3/4 » 102 1/4	58 » 58 5/8	38 7/8 » 39 1/4
mai 1910 »	103 1/2 » 103 7/8	60 1/2 » 61 1/8	41 5/8 » 41 7/8
juli » »	97 3/4 » 98 1/4	60 1/8 » 60 3/4	—

Veksttilstanden den 1. ds. betegnes for:

Poteter	som 78.8 %	av det normale,	mot 75.9 %	gjennemsnitlig for de sidste 10 aar.
Æbler	» 43.9 »	» »	» 54.1 »	» » » » »
Tobak	» 81.3 »	» »	» 83.1 »	» » » » »
Linfrø	» 84.9 »	» »	» 83.2 »	» » » » »

Forøvrig stod høstutsigterne den 1. ds. av de andre vigtigere landbruksprodukter gjennemsnitlig 1 1/2 % lavere end den 1. oktober 1908 og 2.4 % lavere end for den sidste 10-aars-periode.

Kornhøsten i Rusland.

Generalkonsul *Ingv. Thorsen,* St. Petersburg, har indberettet følgende:

De sidste officielle meddelelser angaaende dette aars kornhøst gaar ut paa, at høsten i det europæiske Rusland har været over middels.

Paa grundlag av prøvetærskningen er høstutbyttet i det europæiske Ruslands 60 guvernementer og gebeter utregnet til:

Rug	1 345 835 000	pud
Vinterhvete	271 102 000	»
Sommerhvete	664 952 000	»
Byg	510 696 000	»
Hirse	96 249 000	»
Erter	45 286 000	»
Boghvete	54 602 000	»
Havre	912 717 000	»
Ialt	3 901 439 000	pud

Dette aars kornhøst overstiger fjoraarets med ca. 730 339 000 pud og er ca. 20.4 % bedre end gjennemsnittet av høstutbyttet i femaarsperioden 1903—1907.

Hvad kornhøsten i Sibirien og Ruslands centralasiatiske besiddelser angaar, var høsten av vinterkorn utilfredsstillende og androg kun til 70—80 % av en middelshøst; endnu daarligere faldt sommerkorn ut, særlig for den sene utsæds vedkommende.

I Ciskaukasien var høsten betydelig over middels. Utbyttet av de fire hovedsorter av korn androg til ca. 32 millioner pud mere end i et middelsaar.

Potetes høsten var næsten overalt tilfredsstillende, naar undtages industriguvernementerne, hvor høsten var under middels.

Sveriges utenrikshandel.

Minister *Benjamin Vogt,* Stockholm, har meddelt følgende:

Om Sveriges utenrikshandel i tiden januar—september d. a. haves foreløbige opgaver.

Utførslen av cement viser i forhold til samme tidsrum ifjor en liten mindskning av 539 tons. Utførslen av maskiner, redskaper og verktøi en øket værdi av ca. 1⅓ million kroner. Av jern og staal er utført 2 582 tons mindre end i samme tidsrum ifjor. Endvidere kan noteres en mindskning i malmexporten av 395 869 tons, papir 5 925 tons, træmasse 32 869 tons og av trælast 755 600 m². Av sten er utført for kr. 1 151 000 mindre end de samme maaneder i 1908.

Indførslen viser en mindskning for maskiner av 2 684 000 kroner, for stenkul av vel 4 millioner hl. og for kornvarer av antagelig 4½ million kroner — alt sammmenlignet med fjoraarets 8 første maaneder. Kaffeindførselen er steget med næsten 5 000 tons.

I det omhandlede tidsrum iaar falder, som bekjendt den saakaldte storstreik.

Fra *generalkonsulatet i Stockholm* er indkommet en lignende indberetning. Generalkonsulatet gjør opmerksom paa, at de her anførte zifre viser, at storstreikens indvirkning paa den svenske utenrikshandel ikke har været saa betydelig og langvarig, som man hadde kunnet befrygte.

Tranmarkedet i Tyskland.

Indberetning fra *legationen i Berlin.*

Importen av norsk tran til Tyskland, som de par sidste aar har utgjort ca. 8 000 tons, gik i 1908 noget op. Det ikke ubetydelige prisfald har imidlertid medført, at importens værdi allikevel staar noget tilbake overfor de to forutgaaende aar.

Angaaende priser og beholdninger henvises til den av fiskeriagenten i Hamburg avgivne beretning.

Konsulen i *Frankfurt a./M.* meddeler: «Ogsaa i norsk levertran blev der i 1908 indledet nye forbindelser. Forbruket herav synes at være ganske betydelig. Sæl- og hvaltran var ogsaa efterspurgt; men forbruket herav er dog ikke saa stort, som man i betragtning av de talrige sæpefabrikker, lærfabrikker og garverier her og i omegnen skulde vente. Kun faa av de større sæpefabrikker anvender tran i sin virksomhet, idet de ikke befatter sig med fremstilling av grønsæpe, men udelukkende finere toiletsæper. For garverierne blir hovedmethoden mere og mere kromgarvning; i forhold hertil er semsgarverierne ikke betydelige.»

Ifølge beretning fra konsulatet i *Rostock* indførtes der dertil fra Norge i 1908 10.2 tons tran, hovedsagelig brun vare, bestemt for garverierne.

Konsulen i *Mannheim* oplyser, at de sydtyske sæpefabrikker omtrent slet ikke anvender hvaltran paa grund av dennes sterke lugt. Konsulen mener, at der vilde være utsigt til større avsætning inden distriktet, hvis det paa nogen maate var mulig at bortta endel af lugten.

Markedet for huder og skind i Tyskland.

Indberetning fra *legationen i Berlin.*

Om indførslen av norske huder meddeler generalkonsulen i *Hamburg:* «Av oksehuder samt kalve-, faare- og gjeteskind ankom i 1908 temmelig betydelige kvanta fra Norge til Hamburg, tilsammen ca. 800 tons til en statistisk beregnet værdi av over 1 300 000 kr. Men da disse varer angivelig for den største dels vedkommende sælges av større exportører i Norge direkte til fabrikanter i det indre av Tyskland og saaledes kun transiterer over Hamburg, har man her ikke kunnet erholde oplysninger om de opnaadde priser m. m.»

Konsulen i *Dresden* skriver: «Et av de største herværende firmaer har meddelt, at importen av norske raa huder til Sachsen ikke er betydelig. De norske kalveskind er meget smaa og egner sig derfor mindre for den herværende lærindustri. Derimot anvendes norske kalveskind mere i laklærindustrien, som har sit hovedsæte i Sydtyskland».

Den samlede indførsel til Tyskland av ferske, saltede kalveskind er steget betydelig i 1908. Importen fra Norge gik dog ned (295 tons i 1907, mot 205 tons i 1908).

CENTRALTRYKKERIET — KRISTIANIA

KONSULATBERETNINGER

UTGIT AV UTENRIKSDEPARTEMENTET MED BISTAND AV NORGES OPLYSNINGS-KONTOR FOR NÆRINGSVEIENE

Nr. 45. | Ukeutgaven. | 6. november 1909.

«Konsulatberetninger» utkommer i to utgaver, en ukeutgave og en maanedsutgave. Kan bestilles ved alle postanstalter, i Kristiania i «Farmand»s expedition, Toldbodgt. 31. Abonnementspris for uke- og maanedsutgaven tilsammen kr. 3.00 pr. aar og for utenbysboende porto 20 øre.

Henvendelser til norske legationer eller konsuler bør adresseres, ikke til embedets chef eller personale, men til selve legationen eller konsulatet paa stedet.

Indhold:

	Side
Avsætningen av fersk fisk til Finland og Rusland	189
Melkekondenseringsindustrien i Danmark	190
Klipfisktilvirkningen i Spanien	190
Markedet for fersk og saltet sild i Danzig	190
Markedet for træuld og træmel i Tyskland	190
Utenlandske skibes adgang til deltagelse i salttraden Sortehavet—Østersjøen	190
Mulighet for avsætning av ski og kjælker i Danzig	190
Mulighet for export av norsk krebs til Berlin	190
Markedet for hvalkjød i Tyskland	191
Kalciumkarbidmarkedet i Tyskland	191
Den svenske handelsflaate	191
Den danske handelsflaate og skibsfart	192
Høstsædens stilling i Tyskland	192
Indkjøp av fôr i Sverige	192
Mislykket olivenhøst i Frankrike	192
Utnyttelsen av Østsibiriens naturrigdomme	192
Exportpræmien paa mel i Rusland	192

Avsætningen av fersk fisk til Finland og Rusland.

Konsul *Chr. Nielsen*, Helsingfors, har meddelt følgende:

Blandt de varer, som i de sidste aar er blit importeret til Finland fra Norge, og som utvilsomt vil kunne regne paa god avsætning, om saken gripes rigtig an, er frossen fersk fisk. Denne sak er tidligere blit behandlet i konsulatets rapporter, men da der efter indberetninger fra vicekonsulaterne i Torneå og Uleåborg at dømme synes at være adskillig at bemerke saavel med hensyn til selve varen som dens behandling, finder jeg anledning til paany at opta den, saa meget mere, som det gjælder fra begyndelsen at slaa ind paa ret vei, for at vinde indgang ogsaa paa det store russiske marked for en av vort lands naturligste exportvarer; Finland spiller herved kanske mindre rolle, men det kan være bra at ta med. Det er nemlig at merke, at naar forbindelsen mellem de finske og russiske jernbaner over Newa om nogle aar er færdig, vil fisken efter at være lastet i Torneå kunne avsendes direkte til hvilkensomhelst større by i Rusland.

Under maanederne november og december f. a. samt januar, februar og mars 1909 er der fra Norge, væsentlig fra Narvik, indført omkring 1 500 tons frossen fersk fisk — sild og torsk — over Torneå; av rapporterne fremgaar, at omkring 200 tons derav er indført til Uleåborg, resten er sendt til andre steder i Finland samt, og fornemmelig til St. Petersburg. Importen sker pr. jernbane fra Narvik til Morjärv, hvorfra varen med hest kjøres til Torneå (10 mil; fragt 4 øre pr. kg.). I Haparanda benyttes kommissionær, der følger varen til Torneå jernbanestation. Transporten sker nu i sække à 50 til 70 kg.; tidligere indeholdt hver sæk ca. 100 kg., hvilket dog viste sig at være upraktisk, idet fisken fôr ilde under transporten, gik i stykker og knækkedes. Varerne passerer gjennem den finske toldstation i Torneå, hvor de eftersees i slæderne og vegten noteres.

Fra Torneå sendes den videre vanlig med godstog, hvilket avgaar hver dag.

Jernbanefragten til St. Petersburg er: Med godstog (6 til 7 dage) for saltet, tørret eller frossen fisk fmk. 4.27 (kr. 3.07) pr. 100 kg. Med posttog (2 dage), som avgaar hver dag, for tørret eller saltet fisk fmk. 15.06 (kr. 10.84), for frossen eller iset fisk fmk. 10.04 (kr. 7.23), alt pr. 100 kg.

Rabat beregnes som følger: For begge tog og i partier paa mindst 6 000 kg. 25 %, for mindst 2 000 kg. 10 %.

For indførsel til Finland svares der av frossen fersk fisk ingen told. For saltet fisk betales fmk. 5.00 (kr. 3.60) og for tørret fisk fmk. 4.00 (kr. 2.88), med undtagelse av sei, der svarer fmk. 3.00 (kr. 2.15), alt pr. 100 kg.

Angaaende de opnaadde priser meddeles følgende: I begyndelsen betaltes i Uleåborg 40 penni (ca. 29 øre) for silden og 70 til 80 penni (50½ til 57½ øre) for torsken pr. kg. Varen var saaledes adskillig billigere end den indenlandske fisk, der neppe kunde kjøpes for 1 mk. (72 øre) for de bedre sorters vedkommende. Efterhaanden gik imidlertid priserne ned til 20 à 25 penni (14½ à 18 øre) for sild og 50 à 60 penni (36 à 43 øre) for torsk i detalj, da det indskrænkede marked ikke var istand til at konsumere de masser, der av exportørerne, eller kanske rigtigere svenske opkjøpere, uten hensyn til behovet kastedes ind derpaa. En saadan uforstandig oversvømmelse virket naturligvis skadelig paa priserne; varen var dertil ny og ukjendt, og kunderne endnu ikke fortrolig med den. Følgen blev overflod, og kunderne blev mere nøieregnende saavel med hensyn til utseende som kvalitet. Over begge disse egenskaper er der ført klager. Fisken kommer ofte frem i en miserabel tilstand, idet skjæl og andet avfald fra frysepladsen er frosset fast paa fisken og skjæmmer dens utseende; dette kunde undgaaes ved at iagtta mere omsorg og renslighet under frysningsprocessen; derved at man sørger for, at denne finder sted under tak samt paa rent underlag, vil fisken kunde holdes ren og faa et fint og probert utseende, exportørerne vil undgaa krangel og bryderi samt opnaa høiere og mere konstante priser, hvilket ikke lykkedes under de hittil raadende forhold. Videre bør det paasees, at tilførslen avpasses efter efterspørslen.

Hvad specielt torsken angaar, klages der over, at den ofte er graa i kjødet, samt at den gir indtryk

av at ha været død i længere tid, inden den blev frosset, hvilket alt hemmer avsætningen og trykker priserne.

Trods forannævnte mangler har dog den frosne fisk, især silden, vundet sig marked saavel i byerne som i landdistrikterne, og der er ikke tvil om, at forbruket vil tilta aar for aar, dersom varen blir vel behandlet; efterhaanden vil den bli kjendt og skattet som en nærende og billig føde.

Melkekondenseringsindustrien i Danmark.

Foranlediget ved den i ukeutgaven nr. 43, 1909, indtagne rapport fra generalkonsulen i Kjøbenhavn har A./S. Det Østasiatiske Kompagni, Kjøbenhavn, anmodet generalkonsulen om, at det maa bli oplyst, at kompagniet ikke har ydet Den Danske Melkekondenseringsfabrik pekuniær støtte under forsøkstiden, men først i høst er traadt til for at hjælpe fabrikken til en utvidelse av driften.

Klipfisktilvirkningen i Spanien.

Chargé d'affaires *K. Wedel Jarlsberg*, Madrid, har i forbindelse med de fra konsulaterne i Spanien i sin tid indkomne meddelelser angaaende spansk tilvirkning av klipfisk meddelt følgende:

Det later til, at klipfisken fra «det spanske Sahara» ikke vil bli os nogen farlig konkurrent. Forventningerne er blit skuffet med hensyn til fiskens holdbarhet; den viser sig at være daarlig behandlet, saa den taper sit utseende og blir ildelugtende. En av aarsakerne hertil synes at være den, at vinden fører med sig fint sand fra Sahara, som virker ødelæggende paa fisken under tørringsperioden.

Importen til Spanien av denne nationale klipfisk (corbina) siges at være saagodtsom ophørt.

Markedet for fersk og saltet sild i Danzig.

Konsul *L. Haukeboe*, Danzig, har indberettet følgende:

Hvad jeg i min aarsberetning for 1907 uttalte angaaende indførsel av norsk sild til Danzig kan fremdeles betragtes som gjældende, idet der i 1908 kun er indført ca. 1 800 tdr. derav. I den sidste tid (oktober 1909) er der ankommet flere smaa prøvesendelser norsk fetsild, som skal være av god kvalitet og opnaa ganske gode priser for de forskjellige merker. Naar de norske exportører blot erindrer at sende silden i gode tønder og reelt merket og pakket, vil man forhaabentlig litt efter litt kunne vinde indgang med den norske sild ogsaa her, hvor den i de senere aar har været ganske fortrængt av den skotske og hollandske vare. Et litet parti iset vaarsild ankom hertil i april d. a., og endskjønt silden hadde været næsten en uke underveis, kom den dog frem i ganske god tilstand og opnaadde regningssvarende priser. Var partiet kommet tidligere (det indtraf nemlig like før paaske), vilde det ha betinget ca. mk. 2.00 pr. kasse mere. Man var her meget godt tilfreds med kvaliteten, og jeg vil anbefale, at forsøket gjentages til kommende vinter med ikke for store partier — foreløbig helst kun 400 à 500 kasser ad gangen.

Adresser paa kjøpere av fersk sild kan erholdes gjennem konsulatet.

Markedet for træuld og træmel i Tyskland.

Indberetning fra *legationen i Berlin.*

Ifølge en beretning fra de tyske træuldfabrikkers utsalgskontor i Dresden viste aaret 1908 et tilfredsstillende resultat. De daarlige tider inden omtrent alle industrigrene hadde naturligvis til følge, at de tidligere forbrukere mest mulig indskrænket sine indkjøp; men til gjengjæld utvidedes kundekredsen ikke ubetydelig.

I aarets løp startedes i Tyskland flere store træmelfabrikker; dette bevirket, at træmel tilslut solgtes til rent tapbringende priser. Ogsaa fra Norge kom der meget billige tilbud. Den forholdsvis ikke betydelige tyske træmelindustri beklager sig over den utenlandske konkurrence og mener, at denne kun kan bekjæmpes ved sterkere beskyttelse samt ved lavere fragtsatser.

Indførslen av træuld og træmel utgjorde i 1908 kun 979 tons, mot 1 944 tons i 1907, hvorav fra Norge 236 tons i 1908, mot 1 195 tons i 1907 — altsaa en ganske betydelig nedgang. Fra Østerrike-Ungarn indførtes 438 tons i 1908, mot 606 tons i 1907.

Utenlandske skibes adgang til deltagelse i salttraden Sortehavet—Østersjøen.

Indberetning fra generalkonsul *Ingv. Thorsen*, St. Petersburg.

I et møte av repræsentanter for børshandelen og landbruket blev nylig spørsmaalet om ophævelse av utenlandske skibes adgang til at delta i salttraden fra Sortehavet til russiske østersjøhavne diskuteret. Møtet kom imidlertid til det resultat, at ophævelsen av denne begunstigelse for utenlandske skibe uten tvil vilde føre til, at de russiske skibe forhøiet sine fragtsatser, hvilket vilde ha tilfølge, at saltpriserne steg og saaledes virke uheldig paa landbrukets og industriens interesser. Saltpriserne er allerede nu meget høie; de er saaledes fra aaret 1903, da de i de baltiske havne androg til ca. 15½ kopek, steget til 20—30—35 kopek. Møtet fremhævet endvidere, at flertallet av de russiske Østersjøhavne kun har anledning til at motta salt fra Sortehavet pr. skibsleilighet, idet transporten pr. jernbane vilde bli for kostbar.

Møtet uttalte sig derfor mot ophævelse av utenlandske skibes adgang til at delta i salttraden.

Mulighet for avsætning av ski og kjælker i Danzig.

Konsul *L. Haukeboe*, Danzig, har meddelt følgende:

Kjælkeakning og skiløp har især i sidste vinter tat stor fart baade her og i nabobyerne. Som følge herav var omsætningen i kjælker og ski sidste sæson ret betydelig. Jeg vil anbefale norske exportører av sportsartikler at søge avsætning for sine varer her, og jeg staar gjerne til tjeneste med opgave av adresser paa sportsforretninger, som handler med saadanne saker hersteds.

Mulighet for export av norsk krebs til Berlin.

Generalkonsul *B. Schuchardt*, Berlin, har i en indberetning uttalt følgende:

En export av krebs fra Norge til Berlin vilde sikkerlig vise sig lønnende, hvis den blev grepet rigtig an med regelmæssige forsendelser. Et her me-

get brukt præparat er krebspulver, som males av krebsskaller, og hvorfor der betales meget gode priser; det er en forretning, som det muligens ogsaa vilde lønne sig at opta i norske krebsdistrikter.

Markedet for hvalkjød i Tyskland.

Vicekonsul *E. Kürsten*, Leipzig, meddeler, at hvalkjød der er en meget vigtig artikel, og dets avsætning umuliggjøres ikke ved høie tyske toldsatser. En større autoritet paa næringsmiddelomraadet, professor, medicinalraad F. Hoffman, direktør for kontoret for undersøkelse av næringsmidler ved universitetet i Leipzig, har traadt i skranken for «fiskefileten». For Leipzigs vedkommende var forbruket i 1908 jevnt stigende, og der er nu oprettet et røkeri, hvis filet er mønstergyldig. At der er kommet enkelte daarlige partier over Hamburg, bør ikke ha indflydelse paa spørsmaalet om, hvorvidt hvalkjød er tjenlig som næringsmiddel. Behandles kjødet rigtig, vil der efter vicekonsulens mening ikke kunne reises nogen anke mot det. Slagterne er imidlertid avgjorte motstandere av hvalfileten.

Kalciumkarbidmarkedet i Tyskland.

Legationen i Berlin har indberettet følgende:

Aaret 1908 bragte for kalciumkarbid et fuldstændig omslag i konjunkturerne. Den tidligere sterke efterspørsel, som fabrikkerne ikke helt ut hadde kunnet tilfredsstille, er fra februar 1908 ophørt. Aarsaken hertil er, at en række nye fabrikker, som var startet i tillid til de tidligere høie konjunkturer, forrige vinter traadte i virksomhet; produktionen er antagelig herved øket med ca. 40 000 tons, hvad der hadde til følge, at markedet blev overfyldt, og priserne flere gange maatte nedsættes.

Indførslen til Tyskland utgjorde i 1908 29 024 tons, hvorav fra Schweiz 15 537 tons og fra Norge 7 977 tons.

Den svenske handelsflaate.

Generalkonsulatet i Stockholm har indsendt nedenstaaende beretning:

Den officielle svenske fartøisfortegnelse eller Sveriges skibsliste pr. utgangen av december 1908 er nu utkommet; den omfatter samtlige i skibsregisteret indførte svenske fartøier med en drægtighet av mindst 20 nettotons.

Ved sammenstilling av de i skibslisten indeholdte opgaver faaes et interessant overblik over den svenske handelsflaades nuværende størrelse. En kortfattet oversigt skal gjengives her.

Av selve fartøisfortegnelsen, som er inddelt i fire avsnit omfattende 1) dampskibe, 2) mortorfartøier, 3) seilskibe og 4) prammer, fremgaar det, at den svenske handelsflaates hele tonnage eller den samlede tonnage for disse fire klasser beløper sig til ca. 1 032 000 bruttotons, der fordeler sig saaledes: 1) dampskibstonnage ca. 782 000, 2) motorfartøistonnage ca. 4 000, 3) seilskibstonnage ca 232 000 og 4) pramtonnage ca. 14 000 bruttotons.

Den svenske dampskibsflaate, der nu utgjør ialt 1 169 fartøier, falder efter størrelsen i følgende grupper:

Drægtighet.	Antal.
Under 100 bruttotons	237
100— 500 »	486
500—1 000 »	146
1 000—2 000 »	220
2 000—3 000 »	47
3 000—4 000 »	20
4 000—5 000 »	11
over 5 000 »	2

De to største handelsdampskibe, i gruppen «over 5 000 tons», er Stockholmrederiiakteselskapet «Nordstjärnan»s lastebaater «Kronprins Gustaf» og «Drotning Sofia» (La Platalinien) dr. resp. 5 403 og 5 402 bruttotons.

Motorfartøiene, der danner en liten flaate paa ialt 55 baater, er alle av forholdsvis beskeden størrelse. Kun 4 av dem er over 200 bruttotons.

Seilskibene er den talrikeste klasse; i skibslisten findes ikke færre end 1 746 seilskibe av vekslende størrelse opført. Inddeles de likesom dampskibene i grupper efter drægtigheten, fordeler de sig saaledes:

Drægtighet.	Antal.
Under 100 bruttotons	1 118
100—1 000 »	615
1 000—2 000 »	12
over 2 000 »	1

Det største svenske seilskib er det i England av jern i aaret 1881 byggede 4-mastede barkskib «Svithiod» dr. 2 096 bruttotons, tilhørende Rederiaktieselskapet «Navigator», Göteborg.

Hvad endelig prammene angaar, findes der i skibslisten opført 83 saadanne fartøier, men det er klart, at deres antal i virkeligheden er meget større. De største pramfartøier er de rederiaktieselskapet «Höfding» i Sundsvall tilhørende prammer «Atlantic» og «Baltic» dr. resp. 1 181 og 1 056 bruttotons.

Efter hjemstedet fordeler fartøierne sig saaledes paa bl. a. nedennævnte byer:

Göteborg: 255 dampsk., 4 motorfartøier og 44 seilskibe, eller ialt 303 fartøier, dr. 192 317 bruttotons.

Stockholm: 215 dampsk., 14 motorfartøier, 29 seilskibe og 54 prammer, ialt 312 fartøier, dr. ialt 140 326 tons.

Helsingborg: 77 dampskibe og 44 seilskibe, dr. ialt 89 378 tons.

Malmö: 34 fartøier, dr. 22 587 nettotons.

Oskarshamn: 55 fartøier, dr. 14 572 nettotons.

Av de svenske rederiselskaper eller private redere er der ialt 8 rederier, der disponerer en tonnage paa mere end 10 000 tons (netto); tilsammen beløper disse rederiers fartøier sig til en samlet nettodrægtighet av ialt 144 493 tons.

Den svenske handelsflaates største rederi er Dampskibsaktieselskapet «Tirfing», Göteborg, hvis dampskibsflaate bestaar av 15 moderne lastedampere, dr. ialt 31 697 nettotons. Dernæst kommer «Stockholms Nya Rederiaktiebolag», som tæller 43 dampskibe dr. tilsammen 22 903 nettotons, Rederiaktieselskapet «Nordstjärnan» med 9 dampskibe dr. tilsammen 22 838 nettotons og Rederiaktieselskapet «Transatlantic», Göteborg, med 9 dampskibe, dr. 22 489 nettotons.

Dampskibsselskapet «Tirfing» har for at erstatte dampskibet «Atland» med 2 250 tons lastedrægtighet, som er solgt til Norge, og for videre utvidelse av sin bedrift, bestilt 2 store lastedampere, hver paa noget over 8 000 tons i England. Maskinerne skal utvikle en styrke, som vil drive fartøierne frem med $10^1/_2$ knob. Indredningen blir fuldt moderne. Fartøierne er bestemt for malmfragt. Paa disse dampskibe opfordredes til anbud saavel fra ind- som utland, men

fra svenske verfter indgik kun et eneste anbud og det til en pris, som med næsten 400 000 kr. oversteg den pris, til hvilken leverancen er kontraheret i England. For Rederiaktiebolaget «Nordstjärnan» er paa et svensk verft bestilt 2 dampskibe, hver dr. 6 500 tons, bestemt for La-Platalinjen. Deres kostende turde komme til at gaa op i 2 500 000 kroner. De skal leveres i løpet av næste aar fra Lindholmens verft ved Göteborg.

Den danske handelsflaate og skibsfart.

Indberetning fra minister *F. Hagerup*, Kjøbenhavn.

Ifølge et av det danske statistiske bureau den 19. f. m. utsendt tabelverk vedrørende handelsflaaten og skibsfarten i 1908 fandtes der i det egentlige Danmark ved utgangen av 1908 3 832 registrerede fartøier over 4 registertons med en samlet tonnage paa 518 000 tons. Av skibene var 2 497 seilskibe dr. 108 000 tons, 690 motorskibe dr. 8 000 tons og 645 dampskibe dr. 402 000 tons.

I løpet av 1908 er seilflaaten avtat baade i antal og i tonnage, medens dampskibsflaaten er tiltat i antal, men avtat i tonnage. Den samlede tonnage er fra 1907 til 1908 gaat ned med vel 5 000 tons. Det er første gang paa mange aar, at der har været nedgang i handelsflaatens tonnage.

Ogsaa skibsfarten mellem danske og fremmede havne har i 1908 været i nedgang. Den samlede godsmængde, som pr. skib er ført mellem Danmark og utlandet, utgjorde nemlig i 1908 ca. 5 mill. tons, hvilket er ca. 125 000 tons mindre end i 1907 og 55 000 tons mindre end i 1906.

Den tilbakegang, hvori skibsfarten har befundet sig i 1908, gir sig særlig tilkjende i den opseilede bruttofragts størrelse. I 1908 opseiledes der nemlig av danske skibe omtrent 73 mill. kr., medens det tilsvarende beløp i 1908 var 79 mill. kr. og i 1906 vel 67 mill. Kr. Medens der altsaa fra 1906 til 1907 var en fremgang paa 12 mill. kr., var der fra 1907 til 1908 en tilbakegang paa over 6 mill. kr.

Høstsædens stilling i Tyskland.

Indberetning fra generalkonsul *B. Schuchardt*, Berlin.

Ifølge de av «Kaiserlich Statistisches Amt» nu offentliggjorte opgaver var høstsædens og poteternes stilling i Tyskland omkring midten av oktober følgende: Vinterhvete 2.4, vinterspelt 2.2, vinterrug 2.5 og poteter 2.6.

Veiret var i sidste beretningsmaaned over hele riket temmelig ustadig og ugunstig, og det sidste korn og hø kunde tildels slet ikke, eller kun i bedærvet tilstand, indhøstes. Paa grund av den forsinkede indhøstning fra markerne og den store nedbør blev arbeidet med høstsaaningen for en stor del forsinket og vanskeliggjort, og den nye sæd kan derfor endnu vanskelig bedømmes; den tidlig saadde rug har for det meste utviklet sig godt. Potetesindhøstningen er paa grund av de hyppige regnfald noget forsinket og var i mange egne ikke avsluttet i midten av oktober; utbyttet svarer for det meste ikke til forventningerne, da knollerne ofte var smaa og ødelagte av raattenhet; dog kan der endnu i almindelighet regnes med et tilfredsstillende utbytte av poteter.

Indkjøp av fór i Sverige.

Konsul *Søren W. Mørch*, Sundsvall, har meddelt, at Jämtlands läns landhusholdningsselskap har indfordret opgaver fra Åre og Kalls sogne om, hvor meget fór der vil behøves der under kommende vinter for at forebygge fórmangel. Med ledning av de opgaver, som indkommer, vil selskapet komme til at indkjøpe fór og avhænde dette til saa billige priser som mulig til bønderne inden de nævnte sogne.

Mislykket olivenhøst i Frankrike.

Konsul *A. Fraissinet*, Marseille, har indberettet, at olivenhøsten i Frankrike iaar gjennemgaaende er betydelig mindre end den ifjor erholdte. Særlig vil høsten bli meget liten i Sjøalperne, hvor olivenbuskene har lidt skade av sneen.

Kun ved mundingen av Rhone ventes en middelshøst, likesom der paa Korsika er utsigt til en nogenlunde god høst.

Utnyttelsen av Østsibiriens naturrigdomme.

Konsul *J. M. Erikson*, Vladivostok, har indberettet, at Østsibirien og Vladivostoks omegn iaar besøkes av masser av utenlandske fagfolk i grube-, trælast-, fiske-, og landbruksproduktbranchen, hvilket besøk uten tvil i en nær fremtid vil bringe handelen til at stige. Konsulen uttaler, at det vilde være skade, om ikke Norge ogsaa paa en eller anden maate vilde ta del i det forventede opsving i handelen derute. Særlig henleder konsulen opmerksomheten paa utnyttelsen av Østsibiriens endnu saa litet utviklede exportartikler trælast og fisk.

En av konsulen avgit utførligere beretning om Vladivostoks handel og skibsfart vil bli indtat i først utkommende nr. av maanedsutgaven.

Exportpræmien paa mel i Rusland.

Med hensyn til den saakaldte russiske exportpræmie for mel, der i virkeligheten bestaar i en reduktion av jernbanefragten, har generalkonsul *Ingv. Thorsen*, St. Petersburg, meddelt, at spørsmaalet sidst er blit behandlet paa en kongres av mølleeiere.

Som bekjendt existerer der en tarifreduktion av 20 % av jernbanefragten til avskibningshavnen for mel bestemt for export. Da denne begunstigelse av 20 % dog ikke overalt synes at være tilstrækkelig, besluttet kongressen at ansøke om, at reduktionen maatte bli forhøiet til 33 1/3 %, eller om mulig til 50 %. Der gjordes dog ogsaa opmerksom paa, at det synes uret, at jernbanerne skulde bære alle omkostninger for at ophjælpe melexporten, og at der ved den mindste reduktion av jernbanefragterne vilde bli saa litet tilbake, at transporten vilde bli tapbringende for jernbanen.

Møtet fandt, at melexpoten maa ansees som vigtig i statsøkonomisk henseende — avfaldet blir nemlig i landet og likeledes værdien av arbeidet. Man fandt endvidere, at det vilde være naturligst, om ogsaa mølleeierne var behjælpelige med at skaffe midler til at ophjælpe melexporten.

Paa grund av disse uttalelser blev det foreslaat, istedetfor at forsøke at opnaa nogen yderligere tarifreduktion, at der utbetales exportørerne en præmie pr. pud exporteret mel. Præmien skulde tages av et statsfond, der dannedes gjennem beskatning av alt pr. jernbane transporteret mel (1 kopek pr. pud).

KONSULATBERETNINGER

UTGIT AV UTENRIKSDEPARTEMENTET MED BISTAND AV NORGES OPLYSNINGS-KONTOR FOR NÆRINGSVEIENE

Nr. 46. | Ukeutgaven. | 13. november 1909.

«Konsulatberetninger» utkommer i to utgaver, en ukeutgave og en maanedsutgave. Kan bestilles ved alle postanstalter, i Kristiania i «Farmand»s expedition, Toldbodgt. 31. Abonnementspris for uke- og maanedsutgaven tilsammen kr. 3.00 pr. aar og for utenbysboende porto 20 øre.

Henvendelser til norske legationer eller konsuler bør adresseres, ikke til embedets chef eller personale, men til selve legationen eller konsulatet paa stedet.

Indhold:

	Side
Handelsomsætningen med Bulgarien. Mulighet for en forøkelse av den norske export dit	193
Ny træmassefabrik i Newfoundland	194
Salg av betydelige skogstrækninger i New Brunswick til amerikansk kompani	194
Marked for norsk fiskeavfald i Charleston, S. C.	195
Ruslands fiskerier	195
Regulering av den tyske kaliindustri	196
De amerikanske bestemmelser om fødevarer	196
Poteteshøsten i Danmark	196
«Konsulatberetninger»s maanedsutgave	196

Handelsomsætningen med Bulgarien. Mulighet for en forøkelse av den norske export dit.

(Saltet fisk. — Stokfisk. — Røket sild og makrel. — Fiskekonserver. — Sardiner. — Garvetran. — Medicintran. — Træmasse. — Hesteskosøm. — Elektriske artikler.)

Generalkonsul *Laurent de Deken*, Sofia, har indberettet følgende:

Ifølge den bulgarske statistik foregik der i 1908 ingen export fra Bulgarien til Norge. Det er dog meget sandsynlig, at der allikevel exportertes adskillig korn til Norge, idet mange av de med korn ladede fartøier expederes herfra til Gibraltar for ordre, hvorved vedkommende ladninger i statistikken blir opført som utført til England.

Hvad angaar importen av norske varer til Bulgarien, skulde denne i 1908 ifølge statistikken ha utgjort 29 533 kg. til en værdi av 38 400 francs. Som det fremgaar av nedenstaaende specifikation, er det imidlertid sandsynlig, at endel av de under Norge opførte varer i virkeligheten er svenske produkter.

Statistikken utviser for de 3 sidste aar følgende import fra Norge:

	1906.		1907.		1908.	
	Kvantitet. Kg.	Værdi. Frcs.	Kvantitet. Kg.	Værdi. Frcs.	Kvantitet. Kg.	Værdi. Frcs.
Saltet fisk	—	—	—	—	480	110
Røket fisk	—	—	—	—	5	18
Fiskekonserver	—	—	445	923	5 266	11 916
Tran for garverier	2 793	3 370	—	—	1 112	730
Levertran	1 100	1 126	10 789	13 451	12 210	13 468
Glasvarer	—	—	—	—	26	415
Elektriske lamper	—	—	—	—	28	815
Grovere jernvarer	—	—	—	—	2 961	1 922
Hesteskosøm	42 853	27 710	73 017	47 296	3 052	2 358
Strikkepinder («aiguilles à tricoter»)	250	641	577	1 884	859	2 711
Jerntraad	—	—	—	—	736	2 617
Messingvarer	—	—	—	—	83	520
Pakpapir og pap*)	—	—	11 900	4 780	2 636	773
Øl	—	—	360	330	—	—
Diverse	116	515	1 401	1 904	79	27
I alt	47 112	33 362	98 489	70 568	29 533	38 400

Angaaende importen til Bulgarien av de varer, der er gjenstand for export fra Norge, kan merkes følgende:

Saltet og røket fisk. Bulgarien konsumerer store mængder av røket og saltet fisk og synes derfor at burde kunne bli et godt marked for norske fiskevarer. I de tre aar 1905 til 1907 utgjorde totalimporten av saltet og røket fisk til Bulgarien:

2 351 385 kg., værd frcs. 1 355 346 i 1905
2 816 211 » » » 1 485 841 i 1906
2 312 475 » » » 1 317 840 i 1907

Mere end $^9/_{10}$ av denne import kommer fra Tyrkiet.

Stokfisk importeres næsten ikke, endskjønt denne vare er meget yndet, men priserne er for høie,

*) Se forklaring herom nedenfor under avsnittet «træmasse».

hvilket skyldes de overordentlig store avgifter, som varen her har at bære.

Efter den almindelige toldtarif er tolden for saltet fisk frcs. 50 pr. 100 kg. og for røket fisk frcs. 75, men ved handelstraktaten med Italien er denne told reduceret som følger:

Fisk, tørret, saltet . . . . . frcs. 25 pr. 100 kg.
Do. marineret, konserveret
eller anderledes tilberedt . » 35 —»—
Sardiner og fisk i olje, i æsker » 22 —»—

Tolden for stokfisk er saaledes rigtignok kun 25 frs. pr. 100 kg., men hertil kommer 50 centimes i akcise og 24 centimes i oktroi pr. kg., saaledes at den samlede avgift blir 99 centimes pr. kg., hvilket jo er en prohibitiv sats. Hvis denne sats kunde bli reduceret til det halve, vilde importen muliggjøres, og der vilde da kunne bli et stort marked for stokfisk i Bulgarien, hvor der er mange fastedage.

Røket sild og makrel indføres i smaa, men stigende mængder, væsentlig over Hamburg. Ogsaa fra Odessa indføres røket sild, og denne vare foretrækkes paa grund av sildens større fettgehalt og bedre røkning. Silden indføres i kasser, indeholdende 50 stkr. à en vegt pr. stk. av 100 til 120 eller 150 til 160 gram. Der kommer ogsaa endel forpakket i tønder indeholdende 200 stkr., men man foretrækker kasseemballagen.

Fra Hamburg kommer likeledes marineret sild i dunker paa 5 kg. brutto.

Det er mulig, at endel av den over Hamburg kommende vare er av norsk oprindelse; dette fremgaar imidlertid ikke av emballagen. Det vilde dog utvilsomt være fordelagtigere for de norske exportører at forsyne varen med sit eget firmanavn og søke at komme i direkte forbindelse med de herværende importører.

Fiskekonserver. Der importertes herav:

I 1905 116 197 kg., værdi frs. 168 677
- 1906 65 011 » » » 118 569
- 1907 101 284 » » » 215 989

Det er især sardiner, som importeres; konsumtionen er i sterk stigning.

Importen av norske sardiner begyndte i 1908, efterat toldvæsenet tillot fortoldning av denne vare efter den i den fransk-bulgarske traktat stipulerede lavere toldsats. Ogsaa portugisiske sardiner nyter godt av den lavere told, naar de indføres via Marseille, Genua, Triest eller Gallipoli. De portugisiske sardiner foretrækkes for de norske av den grund, at de første ogsaa sælges i 1/8 æsker, veiende 150 à 160 gr., med en høide av 18 mm. Der importeres ogsaa en størrelse benævnt «clubs» med en æskehøide av 33 mm. og en vegt av 220 à 225 gr. Av 1/4 æsker med en høide av 22 à 24 mm. importeres der kun forholdsvis smaa kvantiteter. Man foretrækker forøvrig ikke røkede sardiner for røkede, og importen av røkede sardiner utgjør ikke saa meget som 1/10 av den hele import.

Betalingsvilkaarene er for fiskevarer 4 mdr. fra avskibningen eller kontant ved mottagelsen mot 3 % rabat.

Garvetran. Importen herav utgjorde:

114 360 kg., værdi frs. 62 687 i 1905.
112 865 » » » 62 285 i 1906.
157 755 » » » 82 402 i 1907.

Det kan ikke av statistikken sees, at Norge har hat nogen andel i denne import.

Torskelevertran. I 1906 var totalimporten herav 25 167 kg., værdi frs. 27 913, i 1907 21 379 kg., værdi frs. 26 583.

Av disse zifre utgjør importen fra Norge resp. 2 793 kg., værd frs. 3 370, og 10 789 kg., værd frs. 13 451. Det er dog sandsynlig, at den i statistikken som tysk opførte tran, nemlig i 1906 10 061 kg., værd frs. 11 977 og i 1907 6 020 kg., værd frs. 7 589, er av norsk oprindelse.

Træmasse. Der er i Bania-Kostenetz en papfabrik og i nærheten av Sofia en papirfabrik, som begge anvender norsk, svensk og østerriksk træmasse og cellulose. I statistikken forveksles disse varer med pap og papir. Fabrikken ved Sofia er blit utvidet og vil antagelig kunne forbruke ikke ubetydelige kvantiteter træmasse og cellulose. Den norske vare kjøpes gjennem kommissionærer i Hamburg; den foretrækkes for den østerrikske, hvilken sidste imidlertid har det fortrin, at den kan erholdes kjøpt paa kredit, medens der for den nordiske vare forlanges kontant betaling eller bankrembours.

Elektriske lamper. Der importertes i nedennævnte aar følgende kvantiteter:

I 1905 1 904 kg., værd 34 321 francs.
- 1906 3 241 » » 33 352 »
- 1907 1 847 » » 32 574 »

Hesteskosøm. Ifølge ovenstaaende statistik utgjorde importen av denne vare fra Norge:

I 1906 . . 42 853 kg., værd frs. 27 710
- 1907 . . 73 017 » » » 47 296
- 1908 . . 3 050 » » » 2 358

Nedgangen i importen i 1908 skyldes formentlig kun den forcerede import i 1907, idet indførslen av norske søm i virkeligheten er i stigende. Den norske vare foretrækkes for den østerrikske, hvilken sidste dog endnu har overtaket, paa grund av at den utbydes over hele landet, medens de norske søm kun sælges i Burgas og Varna.

Tolden paa søm, som ifølge toldtariffen er frs. 10 pr. 100 kg., er ved den med Belgien avsluttede handelstraktat, der netop er traadt i kraft, reduceret til frs. 8.

Det fremgaar av foranstaaende, at importen fra Norge vil maatte kunne utvides. Den utgjør for tiden kun 0.03 % av Bulgariens samlede import, som i 1908 opgik til en samlet værdi av vel 130 millioner francs.

Ny træmassefabrik i Newfoundland.

Indberetning fra konsul *Arvid Jacobsen*, Montreal.

Av meddelelser i den herværende presse fremgaar det, at et nyt kompani er startet i Newfoundland for anlæg av en træmasse- og papirfabrik i nærheten av «Bishop's Falls».

Kompaniet, hvis navn er «The Central Forest Company» har indkjøpt store skogstrækninger paa øen, tidligere tilhørende «New Lands Lumber Co.» og har angivelig allerede paabegyndt anlægsarbeidet, likesom et stort antal skogarbeidere er ansat for tømmerhugst i vinterens løp.

Salg av betydelige skogstrækninger i New Brunswick til amerikansk kompani.

Konsul *Arvid Jacobsen*, Montreal, har indberettet følgende:

Der meddeles gjennem pressen fra Bathurst i New Brunswick, at det derværende «Adams Burns Company» har solgt sine utstrakte skogs- og dermed forbundne interesser til et amerikansk kompani «Nepisiguit Lumber Company».

Kompaniets eiendomme er anseet som en av de største og mest værdifulde skogstrækninger i prcvinsen. De bestaar av mange tusen acres privat land foruten ca. 500 kvadratmil (eng.) skog under uthugstkontrakt. I salget medfølger lagre, sagbruk, brygger, lægtere og andet utstyr.

Det oplyses, at der straks vil paabegyndes anlæg av nye sagbruk, samt at der i kommende vinter vil bli hugget 30 millioner fot (superficial feet) for det amerikanske marked.

Marked for norsk fiskeavfald i Charleston, S. C.

Indberetning fra generalkonsul *Chr. Ravn,* New York.

Vicekonsulen i Charleston, South Carolina, har meddelt, at der i den senere tid er blit indført fiskeavfald fra England og Rotterdam til de derværende guanofabrikker som erstatning for avfaldet fra slagterierne i vesten, hvilket i stedse større grad forbrukes til gjødning i de vestlige stater.

Fiskeavfaldet kommer i sække paa ca. 190 pund (85 kg.); prisen opgives til omkring $ 35.00 pr. ton (1000 kg.) leveret der, men den varierer efter indholdet av amoniak og fosforsur kalk. Vicekonsulen vil kunne være norske exportører behjælpelig med at skaffe dem forbindelser for salg av denne vare i Charleston.

Efter toldtariffens nr. 581 er alt gjødningsstof toldfrit.

Ruslands fiskerier.

Generalkonsul *Ingv. Thorsen,* St. Petersburg, har efter et av en herr N. Borodin utgit verk, meddelt følgende:

De russiske fiskerier er i løpet av de sidste aar gaat tilbake. Endnu for forholdsmæssig kort tid siden — 16 aar — rangerte Rusland m. h. t. fiskerierne like efter de Forenede Stater. I 1893 (utstillingen i Chicago) androg utbyttet av Ruslands fiskerier til 32,7 millioner dollars, eller 65,4 millioner rbl., medens fiskeriutbyttet i de Forenede Stater samtidig androg til 41,1 millioner dollars, i Storbritannien til 31,4, i Frankrike til 16,01, i Kanada til 15,1 og i Holland til 3,3 millioner dollars.

Fra 65,4 millioner rbl. i 1893 er utbyttet av Ruslands fiskerier i 1900—1902 sunket ned til 48,11 millioner rbl., og medens fiskerierne i de Forenede Stater, Storbritannien, Kanada etc. aar for aar utvikles, gaar de i Rusland stadig tilbake.

I aaret 1900 exportertes fra de forskjellige lande (i millioner rbl.): Storbritannien 28,2, Norge 23,5, Holland 14,8, Forenede Stater 11,4, Rusland 5, Portugal 3,2, Japan 2,2 og Sverige 1,6.

Medens Rusland i aaret 1900 exporterte for ca. 5 millioner rbl. i fiskeprodukter, importertes der samtidig for ca. 10,5 millioner rbl. Importen oversteg altsaa exporten med ca. 5 millioner rbl. — Siden den tid er imidlertid importens overskud over exporten steget til 9,13, 17 og androg i aaret 1907 til ikke mindre end 25 millioner rbl.

Grunden hertil maa søkes i den formindskede utførsel av kaviar og fisk, men i særdeleshet i den sterkt stigende import av utenlandsk fisk. — Siden 1900, da indførslen androg til ca. 10 millioner rbl., er importen nu steget til næsten det tredobbelte. — Nedgangen i exporten og opgangen i importen skyldes ikke øket forbruk i indlandet, men saa at sige udelukkende fiskeridriftens tilbakegang.

Sildefangsten i Rusland er likeledes gaat sterkt tilbake. — I 80-aarene blev der alene i Wolga fanget 7—7½ million pud sild, medens det samlede utbytte nu, da der desuten er fundet nye fangstfelter ved det Kaspiske Hav, kun andrager til 4,8 millioner pud.

Tilbakegangen lar sig ikke blot konstatere for enkelte fiskesorters vedkommende, men overhovedet er alle fiskerier i det Europæiske Rusland gaat betydelig tilbake.

Ogsaa paa Murmanskysten er fiskefangsten, tiltrods for de store summer, der er utgit for at ophjælpe de derværende fiskerier, gaat tilbake. — Saaledes er tilberedningen av stokfisk ved Murmanskysten fra 1901 til 1906 gaat ned til det halve.

Utbyttet av fiskerierne i det Hvite Hav er derimot steget, medens samtidig sammesteds utbyttet av pelsdyrjagten er sunket.

Grunden til fiskeriernes tilbakegang ved Wolga er ifølge indberetninger fra fiskeriinspektørerne at søke deri, at man fortrinsvis søker at fange fisken nogle maaneder gammel. Denne systematiske utrydning av fisken lar sig konstatere i samtlige Wolgarayons, likeledes med hensyn til de dyrere Wolgafiskesorter, som f. ex. sterlet. Gjennem en, desværre først i 1909 ikrafttraadt lov, er fangst av sterlet, der er mindre end 6 werschock lang, forbudt. Hitindtil blev aarlig alene i Ssimbirsk solgt mellem 5 og 10 millioner stykker smaa sterlet.

I de smaa indsjøer i de indre guvernementer findes ingen fisk; hvor saadan undtagelsesvis findes, er den kunstig opdrættet. Saaledes har nogle godseiere i Smolensk, Kursk etc. paa grund av de høie fiskepriser forsøkt at opdrætte fisk. Disse forsøk støtte dog paa hindringer, da det viste sig vanskelig at erholde god rogn. Den eneste hjælp her vilde være, at regjeringen anlagde en stor fiskeutklækningsanstalt. Kun gjennem oprettelse av en saadan stor institution vilde fiskefangsten i indsjøerne kunne anta saa store dimensioner, at befolkningens stadig voksende efterspørsel efter fersk fisk delvis vilde kunne dækkes. Om helt at dække forbruket, der andrager til mange millioner pud, kan der overhovedet ikke være tale.

Heldigvis besitter Rusland endnu i Asien et stort territorium, til hvilket landets fiskeriinteresserede nu har vendt sig for at forsøke at exploitere de derværende kolossale fiskerigdomme.

Av de forhaandenværende opgaver over fiskerierne i Asiatisk Rusland viser det sig, at fiskerierne gjennemgaaende er fremadgaaende; dog spiller disse fiskerier endnu ikke den allermindste rolle paa Vestruslands markeder. En undtagelse gjør kun den om vinteren fangede Aralfisk, der begynder at finde avsætning i Moskau og andre indlandsbyer, samt fisk fra guvernementet Tomsk, der omsættes i Amurgebetet.

Langt vigtigere er fiskerierne ved det Stille Hav, i Amur og dens bifloder, paa Sachalin og Kamtschatka. Tiltrods for at fiskerierne der endnu befinder sig paa begyndelsens stadium, begynder Amurfisk og Amurkaviar allerede at spille en rolle paa Vestruslands markeder. Fiskeforraadene er der saa store, at man med sikkerhet kan regne paa en betydelig export til det Europæiske Rusland og Vesteuropa.

Utbyttet av fiskerierne i det Europæiske Rusland utgjør 29 millioner pud fisk til en værdi av ca. 62 millioner rbl., i det Asiatiske Rusland 4.3 millioner pud fisk til en værdi av ca. 7.7 millioner rbl., saa

at hele Ruslands samlede fiskeriutbytte andrager til ca. 33.3 millioner pud fisk til en værdi av ca. 70 millioner rbl., eller ca. 9½ pund fisk pr. indbygger. Disse zifre turde rigtignok være vel høie, da det her dreier sig om gjennemsnitsutbyttet i de sidste 10—15 aar, og fiskerierne i det Europæiske Rusland, som nævnt, i den sidste tid er gaat sterkt tilbake.

Medens det Europæiske Ruslands fiskeriutbytte i aaret 1893 androg til ca. 44.1 millioner pud fisk, gav samme i aaret 1908 efter én kalkulation et utbytte av ca. 29 millioner pud, efter en anden kun ca. 24.8 millioner pud. Utbyttet av fiskerierne skulde saaledes være reduceret med ca. 33 – 50 %. Utbyttet av det Asiatiske Ruslands fiskerier stiger aar for aar, det er dog endnu kun ganske litet og utgjør ca. 16.6 % av det samlede Ruslands fiskeriutbytte.

Regulering av den tyske kaliindustri.

Minister *Th. v. Ditten*, Berlin, har indberettet, at ifølge en artikel i «Handelszeitung des Berliner Tageblatts» er der paa tale at forelægge riksdagen ved dens sammentræden et lovutkast til regulering av den tyske kaliindustri, der befinder sig i en vanskelig stilling, særlig paa grund av konkurrencen mellem kalisyndikatet og de store kaliverker «Sollstedt» og «Aschersleben». For at søke at hindre overproduktion, og at varen som følge herav til skade for landbruket sælges utenlands til lavere priser end indenlands, vil lovutkastet ifølge artikelen i hovedsaken gaa ut paa at bringe i anvendelse utførselstold i forbindelse med beskatning av produktionsmængden, naar denne overstiger en viss grænse, samt derhos speciel skat paa alle nye kaliverker, som maatte bli oprettet.

De amerikanske bestemmelser om fødevarer.

Under henvisning til den i nr. 43 indtagne notis meddeles, at saken vedrørende de av «the Food Commissioner» i North Dakota som «ulovlige» betegnede norske fiskeboller nu er ordnet, idet varens renhet, efter en foretagen ny analyse, er blit anerkjendt.

Poteteshøsten i Danmark.

Generalkonsul *Carl Norstrand*, Kjøbenhavn, har meddelt følgende:

Potetesindhøstningen er nu paa de fleste steder endt, men har iaar git anledning til store skuffelser. Paa grund av megen fugtighet har poteterne paa de lavt liggende jorder paa sine steder raatnet i jorden, og forøvrig har det været meget vanskelig at faa dem tørre i kjælder eller kule, hvilket jo spiller en stor rolle for opbevaringen. Saagodtsom alle potetessorter har git under normalt utbytte, og fra næsten alle kanter klages der over megen sygdom i knolderne.

«Konsulatberetninger»s maanedsutgave.

Av maanedsutgaven er utkommet hefte nr. 8 (oktober) 1909 med følgende indhold:

Tyskland. Aarsberetninger for 1908 fra følgende konsulater:

I. Generalkonsulatet i Hamburg.

Indhold: Almindelig oversigt. Import og export. Handelsomsætningen med Norge.

II. Generalkonsulatet i Berlin.

Indhold: Handel. Almindelig oversigt. Landbruk. Kornhandel. Melk. Smørhandelen. Egg. Fisk. Krebs. Østers. Sildemarkedet. Sardiner. Jern. Trælast. Huder og skind. Lær. Pelsvarer. Is.

III. Konsulatet i Bremen.

Indhold: Skibsfart. Import. Export. Handelsomsætningen med Norge.

IV. Vicekonsulatet i Altona.

Indhold: Sild. Is. Skibsfart. Mønstringsforretninger. Import fra Norge. Export.

V. Vicekonsulatet i Emden.

VI. Vicekonsulatet i Geestemünde.

Indhold: Fersk fisk. Tran. Is. Bygningssten. Granit. Kondenseret melk. Tyttebær. Fiskeguano.

VII. Vicekonsulatet i Kiel.

Indhold: Skibsfart. Trælast. Is. Sten. Hermetik.

VIII. Vicekonsulatet i Lübeck.

Indhold: Poteter. Kondenseret melk. Fisk. Konservefabrikation. Skibsfart.

IX. Vicekonsulatet i Rostock.

Indhold: Importen av sild, torsk, flyndre, ansjos. Fiskerier. Granit.

X. Konsulatet i Dresden.

Indhold: Arbeidet for indførelse av norske varer. Papir. Træmasse. Turistsaken.

XI. Konsulatet i Frankfurt a. M.

Indhold: Sardiner. Sild. Trælast. Kalksalpeter. Utviklingen av Frankfurts handel.

XII. Konsulatet i Mannheim.

Indhold: Kornpriser. Skibsfart. Varetrafik. Humle. Normandsforbundet.

XIII. Konsulatet i Köln. (Indtat i ukeutgaven).

XIV. Vicekonsulatet i Düsseldorf.

XV. Konsulatet i Königsberg.

Indhold: Skibsfart. Sild. Sten. Havneforhold. Memel: Skibsfart; sild.

XVI. Konsulatet i Danzig.

Indhold: Skibsfart. Fragtmarkedet. Kornhandel. Sildemarkedet. Fiskerier. Sukkerexporten. Handelsomsætningen med Norge.

XVII. Konsulatet i Magdeburg.

XVIII. Konsulatet i München.

Indhold: Øl. Humle. Lokomotivfabrikation. Kalciumkarbid.

XIX. Konsulatet i Stettin.

Indhold: Skibsfart. Fragter. Import og export. Handelsomsætningen med Norge. Sild. Korn. Poteter. Kli og andre forstoffer. Frø. Trælast. Gatesten. Tjære. Cement. Sukker. Spiritus. Specielle oplysninger vedrørende handelen og skibsfarten paa Swinemünde, Kolberg, Stolpmünde og Stralsund.

XX. Konsulatet i Stuttgart.

Schweiz. Aarsberetning for 1908 fra generalkonsulatet i Zürich.

Indhold: Almindelig oversigt. Import og export. Industri. Møllekrisen.

Bulgarien. Aarsberetning for 1908 fra generalkonsulatet i Sofia.

Indhold: Import. Export. Akerbruk. Skibsfart. Handelen og skibsfarten paa Burgas.

Vladivostok. Aarsberetning for 1908 fra konsulatet i Vladivostok.

Indhold: Ophævelse av toldfriheten. Import. Export. Industri. Mineraler. Tømmerdrift. Skind og pelsverk. Fiskerier. Indvandring. Skibsfart.

Singapore. Aarsberetning for 1908 fra konsulatet i Singapore.

Indhold: Skibsfart. Fragter. Mønstringsforretninger. Import. Export. Tin. Kurser. Konkurser. Kulpriser.

Persien. Aarsberetning for 1908 fra generalkonsulatet i Teheran.

Indhold: Import. Export. Handelen og skibsfarten paa Buschir.

KONSULATBERETNINGER

UTGIT AV UTENRIKSDEPARTEMENTET MED BISTAND AV NORGES OPLYSNINGS-KONTOR FOR NÆRINGSVEIENE

Nr. 47. | Ukeutgaven. | 20. november 1909.

«Konsulatberetninger» utkommer i to utgaver, en ukeutgave og en maanedsutgave. Kan bestilles ved alle postanstalter, i Kristiania i «Farmand»s expedition, Toldbodgt. 31. Abonnementspris for uke- og maanedsutgaven tilsammen kr. 3.00 pr. aar og for utenbysboende porto 20 øre.

Henvendelser til norske legationer eller konsuler bør adresseres, ikke til embedets chef eller personale, men til selve legationen eller konsulatet paa stedet.

Indhold:

	Side
Ruslands fiskerier i 1908	197
Fiskerierne i Nordrusland	197
Handelsomsætningn mellem Norge og Belgien	198
Tysk-portugisisk handelstraktat	199
Bomuldshøsten i Rusland	200
Hvete-, linfrø- og havrehøsten i Argentina	200
Isimporten til England	200
Skibsfarten paa Storbritannien og Irland	200
New Englands makrelfiske. Makrelpriserne i New York	200

Ruslands fiskerier i 1908.

Generalkonsul *Ingv. Thorsen,* St. Petersburg, har i tilslutning til sin i forrige nr. indtagne gjengivelse av et av en herr Borodin utarbeidet verk om Ruslands fiskerier i sin almindelighet meddelt nedenstaaende utdrag av en avhandling av samme forfatter, specielt om Ruslands fiskerier i 1908:

Aaret 1908 var for fiskerierne gjennemgaaende mindre gunstig. Hovedsæsonen, vaaren, begyndte ved Wolga og det Kaspiske Hav meget sent. I mars var fangsutbyttet paa grund av kulden slet, hvorimot den derpaa følgende korte fangsttid var saa rik, at der ved Wolga og til sildefisket paa det Kaspiske Hav manglet arbeidskraft samt tønder. En del av fisken blev derfor daarlig saltet; desuten var fisken liten og av mindre god kvalitet. Tiltrods for den rikholdige fangst bragte derfor fiskerierne i Wolga-Kaspi-rayonerne enten tap eller i ethvert fald kun en ganske liten fortjeneste.

Hvad angaar fisket av «knorpel»fisk, var det tiltrods for den ubetydelige fangst vanskelig at avsætte varen, idet de store Moskva-firmaer endnu fra 1907 hadde forraad paa 90—100 000 pud paa lager. Som følge av de daarlige avsætningsforhold er flere store fiskerifirmaer blit ruineret.

I Kaspi-rayonen var ogsaa høstfangsten slet; likeledes var den paa Wolga daarligere end ventet. I Ural var hovedfangsten om høsten ugunstig. Vinterfangsten i Kaspi-rayonen var likeledes utilfredsstillende.

Endnu daarligere utbytte gav fiskerierne i det Sorte og Asowske Hav, hvor resultatet var ca. 30—35 % under middels. En undtagelse gjorde kun sildefiskerierne, idet fangsten av sild i bugten ved Kertsch og langs hele Sortehavskysten var ganske tilfredsstillende. Ved Sortehavskysten var endog sildefangsten usedvanlig stor. I aaret 1908 gjordes her forsøk med trawl-fiske, hvilket førte til et meget godt resultat.

Torskefangsten ved Murmanskysten var sommeren 1908 ganske god, og fisken fandt i Archangel avsætning til gode priser. Laksefangsten var i denne rayon tilfredsstillende, sildefangsten daarligere end i det foregaaende aar.

Hvad angaar fiskerierne i asiatisk Rusland, var ørretfangsten paa Lena saa rik, at der ikke engang var tilstrækkelig salt forhaanden. Paa Amurfloden var laksefangsten (keta) betydelig daarligere end i tidligere aar. I Amurbugten var sildefiskerierne meget betydelige, og prisen er sunket fra rbl. 27 til rbl. 4 pr. 1 000 stykker. Fiskerne i det fjerne østen avsætter fremdeles størsteparten av sin fangst til Japan, da det hittil ikke er lykkes dem at finde avsætning paa Europas, specielt Ruslands markeder. En undtagelse danner kun ketakaviaren, hvorav der i Rusland avsættes adskillig.

Det har lykkes enkelte fiskeridrivende i østen at interessere engelske kapitalister for sine foretagender, saaledes for ex. Anglo-Russian Company, der har sin egen specielt indrettede damper, hvormed de agter at bringe fisken fersk til Europas markeder. Foreløbig ligger fiskerierne i det fjerne østen endnu meget nede; dog er der haab om, at de i fremtiden vil ta sig op. For tiden understøttes fiskeribedriften betydelig av regjeringen, der har bevilget store summer til organisation av opsigt ved fiskerierne i østen etc. Endvidere er der oprettet dampskibslinjer til Kamtschatka og til Ochotskgebetet, og jernbanetarifferne for transport av fisk er reduceret.

Fiskerierne i Nordrusland.

Generalkonsul *H. A. Falsen,* Archangelsk, har meddelt følgende opgave over utbyttet av fiskerierne i Archangels guvernement i 1908:

Murmanskystens havfiskeri gav følgende resultat: 304 024 pud fisk til værdi 364 951 rubler og 27 661 pud tran til værdi 31 078 rubler. Fisket beskjæftiget 3 402 mand.

De paa fangststederne opnaadde priser for fersk fisk opgives at ha været: for kveite rbl. 3.50, for torsk 1.40, for hyse 0.80, for stenbit 1.40, for fisketran 1.20.

Samme aar opgives utført fra Norge til Archangelsk 1 398 868 pud fisk.

Utbyttet av *sildefiskerierne i Hvitehavet* gav 56 083 pud til værdi 87 764 rbl.

Navaga-fiskerierne. Av denne fiskeart blev opfisket 101 410 pud til værdi 203 259 rbl.

Laksefiskerierne. Der blev ialt opfisket 49 030 pud til værdi 570 300 rbl.

Fisket i floder og indsjøer. Dette fiske gav et utbytte stort 106 096 pud til værdi 229 475 rbl.

Sælfangsten. Utbyttet var i 1908 19 921 sæl til værdi 70 537 rbl. Denne fangst beskjæftiget 2 216 mand.

Handelsomsætningen mellem Norge og Belgien.

Konst. generalkonsul *Leif Bøgh,* Antwerpen, har indsendt nedenstaaende opgave, hentet fra den nu utkomne belgiske statistik for 1908, over handelsomsætningen mellem Norge og Belgien i aarene 1907 og 1908. Det fremgaar av samme, at indførslen til Belgien av norske varer (i «commerce spécial») i 1908 beløp sig til en værdi av frs. 30 732 000, eller til frs. 1 148 000 mere end i 1907. Utførslen fra Belgien til Norge var i 1908 frs. 1 843 000 større end i 1907 (i «commerce spécial») og opgik til frs. 14 188 000.

Vor export viser fremgang, forsaavidt angaar trælast og træmasse, sten, jernmalm (alt antagelig i transit fra Sverige), bomuldsstoffer og fettstoffer. Tilbakegang viser væsentlig fisk og papir.

Indførsel til Belgien fra Norge.

	1907.		1908.		Forøkelse eller tilbakegang i 1908.	
	Vegt i tons.	Værdi i francs.	Vegt i tons.	Værdi i francs.	Vegt i tons	Værdi i francs
Levende dyr	—	—	1	2 000	+ 1	+ 2 000
Vin	—	1 000	—	—	—	÷ 1 000
Kjød	11	25 000	12	25 000	+ 1	—
Fisk	597	531 000	524	311 000	÷ 73	— 220 000
Korn	3	1 000	—	—	— 3	— 1 000
Grønsaker	2	2 000	—	—	— 2	— 2 000
Kaffe	—	—	2	2 000	+ 2	+ 2 000
Andre drikke- og fødevarer	5	5 000	2	2 000	— 3	÷ 3 000
Huder og pelsverk	6	10 000	8	13 000	+ 2	+ 3 000
Fettstoffer	39	31 000	60	50 000	+ 21	+ 19 000
Jernmalm	54 868	461 000	96 226	666 000	+ 41 358	+ 205 000
Jern og staal	319	25 000	444	29 000	+ 125	+ 4 000
Zink	—	—	9	5 000	+ 9	+ 5 000
Sten	10 816	382 000	26 721	690 000	+ 15 905	+ 308 000
Is	18 203	546 000	18 335	550 000	+ 132	+ 4 000
Andre mineraler	39 716	1 607 000	18 872	1 542 000	— 20 844	— 65 000
Ikke tilberedt tobak	—	1 000	—	—	—	— 1 000
Træ til bygnings- og snedkerarbeide	95 884	11 452 000	106 088	12 377 000	+ 10 204	+ 925 000
Andet træ	671	25 000	2 869	102 000	+ 2 198	+ 77 000
Træmasse	62 928	13 353 000	66 763	13 459 000	+ 3 835	+ 106 000
Textilvarer	24	38 000	—	—	— 24	— 38 000
Droger	40	52 000	8	10 000	— 32	— 42 000
Bek og tjære	54	16 000	10	3 000	— 44	— 13 000
Andre ubearbeidede produkter	93	42 000	174	8 000	+ 81	— 34 000
Kemiske produkter	1 074	510 000	1 113	468 000	+ 39	— 42 000
Farver	1	—	2	1 000	+ 1	+ 1 000
Tobak, tilberedt	—	1 000	—	—	—	— 1 000
Bomuldsstoffer	26	99 000	50	159 000	+ 24	+ 60 000
Beklædningsgjenstande	—	1 000	1	4 000	+ 1	+ 3 000
Arbeider i træ	223	40 000	78	14 000	— 145	— 26 000
Pap og papir	628	232 000	490	153 000	— 138	— 79 000
Typografiske produkter	—	2 000	—	1 000	—	— 1 000
Forarbeidet jern og staal	258	56 000	224	48 000	— 34	— 8 000
Maskiner og maskindele	1	2 000	2	3 000	+ 1	+ 1 000
Skibe og baater	13	7 000	7	2 000	— 6	— 5 000
Vaaben	—	1 000	—	—	—	— 1 000
Tougverk	1	1 000	2	2 000	+ 1	+ 1 000
Kortevarer og isenkram	2	2 000	2	6 000	—	+ 4 000
Møbler	1	1 000	—	—	— 1	— 1 000
Kunstgjenstande	—	—	—	1 000	—	+ 1 000
Andre fabrikerede produkter	24	23 000	22	24 000	— 2	+ 1 000
Tilsammen	286 531	29 584 000	339 121	30 732 000	+ 52 590	+ 1 148 000

Utførsel fra Belgien til Norge.

	1907.		1908.		Forøkelse eller tilbakegang i 1908.	
	Vegt i tons.	Værdi i francs.	Vegt i tons.	Værdi i francs.	Vegt i tons.	Værdi i francs.
Kjød	46	63 000	11	23 000	— 35	— 40 000
Fisk	2	2 000	2	2 000	—	—
Korn	2 657	500 000	2 986	549 000	+ 329	+ 49 000
Mel	203	47 000	156	39 000	— 47	— 8 000
Grøntsaker	246	31 000	354	47 000	+ 108	+ 16 000
Overføres	3 154	643 000	3 509	651 000	+ 519	+ 113 000

	1907.		1908.		Forøkelse eller tilbakegang i 1908.	
	Vegt i tons.	Værdi i francs.	Vegt i tons.	Værdi i francs.	Vegt i tons.	Værdi i francs.
Overført	3 154	643 000	3 509	651 000	+ 519	+ 113 000
Kaffe	177	180 000	409	422 000	+ 232	+ 242 000
Sukker	758	257 000	700	252 000	— 58	— 5 000
Andre drikke- og fødevarer	101	42 000	21	28 000	— 80	— 14 000
Huder og pelsverk	1 419	2 139 000	1 272	2 052 000	— 147	— 87 000
Fett	104	83 000	101	83 000	— 3	—
Jernmalm	19	—	20	—	+ 1	—
Jern og staal, ubearbeidet	57	14 000	14	1 000	— 43	— 13 000
Zink	268	162 000	267	140 000	— 1	— 22 000
Sten	41	1 000	419	11 000	+ 378	+ 10 000
Stenkul	3 565	66 000	5 265	93 000	+ 1 700	+ 27 000
Cement	3 365	94 000	4 199	108 000	+ 834	+ 14 000
Thomasfosfat	14 614	608 000	9 437	412 000	— 5 177	— 196 000
Andre mineraler	1 028	83 000	2 243	219 000	+ 1 215	+ 136 000
Levende planter og blomster	142	179 000	60	59 000	— 82	— 120 000
Saakorn	1 708	475 000	725	228 000	— 983	— 247 000
Oljekaker	599	120 000	443	89 000	— 156	— 31 000
Andre vegetabilske stoffer	58	36 000	91	62 000	+ 33	+ 26 000
Textilvarer	401	215 000	283	135 000	— 118	— 80 000
Droger	855	1 112 000	857	1 071 000	+ 2	— 41 000
Tjære og bek	401	120 000	612	184 000	+ 211	+ 64 000
Andre ubearbeidede produkter	340	51 000	2 020	166 000	+ 1 680	+ 115 000
Lys	5	6 000	3	3 000	— 2	— 3 000
Kemiske produkter	4 391	529 000	8 057	1 052 000	+ 3 666	+ 523 000
Vegetabilske oljer	323	245 000	831	568 000	+ 508	+ 323 000
Farver	151	76 000	263	132 000	+ 112	+ 56 000
Tobak, tilberedt	3	44 000	3	43 000	—	— 1 000
Maskiner og maskindele	84	89 000	90	107 000	+ 6	+ 18 000
Uldtraad	57	328 000	40	190 000	— 17	— 138 000
Bomuldstraad	7	17 000	13	30 000	+ 6	+ 13 000
Lintraad	136	447 000	151	427 000	+ 15	— 20 000
Traad for detaljsalg	19	66 000	6	23 000	— 13	— 43 000
Uldstoffer	11	41 000	23	66 000	+ 12	+ 25 000
Bomuldsstoffer	31	80 000	20	59 000	— 11	— 21 000
Lin- og jutestoffer	5	8 000	3	6 000	— 2	— 2 000
Voksduk	10	7 000	9	6 000	— 1	— 1 000
Færdige klær	3	22 000	4	25 000	+ 1	+ 3 000
Arbeider i træ	199	46 000	244	55 000	+ 45	+ 9 000
Pap og papir	347	201 000	243	138 000	— 104	— 63 000
Typografiske produkter	1	4 000	1	3 000	—	— 1 000
Pottemakerarbeider	120	20 000	145	25 000	+ 25	+ 5 000
Glasvarer	432	187 000	396	182 000	— 36	— 5 000
Kobber	6	13 000	7	19 000	+ 1	+ 6 000
Forarbeidet jern og staal	12 778	2 300 000	23 723	3 903 000	+ 10 945	+ 1 603 000
Bly	250	137 000	78	36 000	— 172	— 101 000
Jernbane- og sporveisvogner	1	1 000	1	1 000	—	—
Andre vogner	1	5 000	—	1 000	— 1	— 4 000
Skibe og baater	33	20 000	53	28 000	+ 20	+ 8 000
Stivelse	180	84 000	123	55 000	— 57	— 29 000
Vaaben	9	101 000	10	100 000	+ 1	— 1 000
Taugverk	423	508 000	313	344 000	— 110	— 164 000
Kortevarer og isenkram	9	10 000	5	10 000	— 4	
Møbler	2	4 000	4	7 000	+ 2	+ 3 000
Kunstgjenstande	—	2 000	—	3 000	—	+ 1 000
Forskjellige produkter for industri	8	5 000	4	3 000	— 4	+ 2 000
Andre fabrikerede produkter	6	12 000	65	63 000	+ 59	+ 51 000
Tilsammen	53 215	12 345 000	67 898	14 188 000	+ 14 683	+ 1 843 000

Tysk-portugisisk handelstraktat.

Chargé d'affaires *M. Lie,* Berlin, har meddelt følgende angaaende den i Oporto den 30. november 1908 avsluttede tysk-portugisiske handelstraktat:

Tyske landbruks- og industriprodukter tilsikres gjennem traktaten den told, som den nuværende portugisiske toldtarif tilsiger, idet den portugisiske regjering dog for visse nærmere betegnede produkter har forbeholdt sig adgang til at forhøie toldsatsen til en nærmere angit grænse. Naar saadan toldforhøielse finder sted for et eller flere produkter, er den portugisiske regjering forpligtet til paa den

anden side samtidig at la visse toldnedsættelser træde i kraft.

Begge lande tilstaar hinanden mestbegunstigelse med hensyn til indførsel, told, utførsel m. v. — hvilken mestbegunstigelse dog for Tysklands vedkommende bl. a. er indskrænket derigjennem, at dette land ikke kan paaberope sig de fordele, som av Portugal specielt er tilstaat eller vil bli tilstaat Brasilien. Med hensyn til skibe og deres ladninger har begge lande indrømmet hinanden mestbegunstiget behandling uten indskrænkning.

Tyskland har derhos gjennem traktaten forpligtet sig til at forbyde indførsel av «portvin» og «madeira» fra andre steder end henholdsvis Douro-distriktet og øen Madeira.

Endvidere er der i traktaten som vanlig indtat bestemmelse om, at der er adgang til at avgjøre uoverensstemmelser med hensyn til forstaaelsen av tariferne eller mestbegunstigelsesklausulen ved voldgift.

Traktaten, der træder ikraft 2 uker efter ratifikationsdokumenternes utveksling, skal forbli gjældende de 8 følgende aar, medmindre den av en av magterne opsiges 12 maaneder før det femte aars utgang. Efter det ottende aar er traktaten opsigelig med 1 aars frist.

Bomuldshøsten i Rusland.

Bomuldshøsten i Rusland begyndte i aar ifølge indberetning fra generalkonsul *Ingv. Thorsen,* St. Petersburg, særdeles tidlig — ca. 3 uker tidligere end ifjor. Takket være denne høsts gunstige veirbetingelser har utbyttet av bomuldshøsten iaar vist sig at være ca. 50 % høiere end i 1908.

Hvete-, linfrø- og havrehøsten i Argentina.

Minister *S. A. Christophersen,* Buenos Aires, har meddelt følgende:

Akerbruksministeriets statistiske avdeling har i disse dage avgit indberetning angaaende utstrækningen av det areal, som i Argentina under sæsonen 1909/1910 er lagt under dyrkning for avl av hvete, linfrø og havre.

Fordelt mellem de forskjellige akerbruksdyrkende provinser stiller forholdet sig som følger:

	Hvete. Hektar.	Linfrø. Hektar.	Havre. Hektar.
Buenos Aires. . .	2 110 400	379 000	510 000
Santa Fé.	1 263 000	610 000	15 000
Cordova	1 812 000	220 000	6 000
Entre Rios. . .	300 000	203 000	16 000
Pampa Central . .	300 000	30 100	25 000
Øvrige provinser .	75 000	2 500	2 500
Ialt	5 860 400	1 444 600	574 500

I indberetningen anføres, at ovenstaaende talstørrelser blot maa betragtes som foreløbige. Vedvarende tørke har paa sine steder forsinket saaningen like indtil slutningen av september og paa andre steder foraarsaket, at man ikke har kunnet saa efter avsluttet pløining eller slet ikke har kunnet pløie, medens man inden andre strøk har saadd paany efter tapet av den første utsæd, idet man har draget fordel av den rikelige nedbør, som da indtraf, og som i høi grad har forbedret utsigterne for den kommende høst.

Hvad det iaar opdyrkede areal betræffer, fremviser dette sammenlignet med det foregaaende aars en formindskelse av 6 % for hvetens, 6 % for linfrøets og 9 % for havrens vedkommende. Indberetningen fremholder, at ihvorvel sædemarkernes nuværende tilstand er særdeles tilfredsstillende og lover et godt utbytte, er det dog for tidlig at kunne avgi nogen mere begrundet formening desangaaende.

Isimporten til England.

Generalkonsul *Waldemar Eckell,* London, har indberettet, at ifølge meddelelse fra det derværende toldkammer var kvantiteten og værdien av den til Storbritannien og Irland i løpet av oktober maaned d. a. og i samme maaned de to næst foregaaende aar importerede is, der udelukkende kom fra Norge, følgende:

	Kvantitet. Tons.	Værdi. £.
1909.	14 064	6 724
1908.	25 097	13 074
1907.	25 948	12 440

Skibsfarten paa Storbritannien og Irland.

Generalkonsul *Waldemar Eckell,* London, har meddelt følgende opgave over drægtigheten av de i havne i Storbritannien og Irland *med last* ind- og utklarerede skibe i maanederne januar til oktober d. a., sammenlignet med det tilsvarende tidsrum i 1908 og 1907:

	Tons. 1909.	Tons. 1908.	Tons. 1907.
Indklarerede:	33 301 972	33 531 301	34 544 179
Derav britiske	23 477 779	23 276 557	24 392 425
» norske	2 261 946	2 380 221	2 350 831
Utklarerede:	47 509 928	47 577 957	48 187 187
Derav britiske	30 257 375	29 807 372	31 154 033
» norske	3 011 091	3 273 077	3 019 289

New Englands makrelfiske. Makrelpriserne i New York.

Indberetning fra generalkonsul *Chr. Ravn,* New York.

Utbyttet av New Englands makrelfiske, som nu ansees avsluttet, opgives til 46 439 tdr., hvorav der er blit nedsaltet 15 811 tdr., mot 19 869 tdr. i 1908, 30 770 tdr. i 1907, 9 883 tdr. i 1906 og 28 881 tdr. i 1905. Utsalgsprisen i Boston opgives nu til $ 20.00 à 21.00 for middelsstor og 32.00 for stor «Shore» makrel.

Engrospriserne i New York for norsk makrel opgives til $ 29.00 à $ 30.00 for nr. 1, $ 26.00 for nr. 2, $ 15.50 à $ 16.00 for nr. 3 og $ 12.50 for nr. 4.

CENTRALTRYKKERIET — KRISTIANIA

KONSULATBERETNINGER

UTGIT AV UTENRIKSDEPARTEMENTET MED BISTAND AV NORGES OPLYSNINGS-KONTOR FOR NÆRINGSVEIENE

Nr. 48. | Ukeutgaven. | 27. november 1909.

«Konsulatberetninger» utkommer i to utgaver, en ukeutgave og en maanedsutgave. Kan bestilles ved alle postanstalter i Kristiania i «Farmand»s expedition, Toldbodgt. 31. Abonnementspris for uke- og maanedsutgaven tilsammen kr. 3.00 pr. aar og for utenbysboende porto 20 øre.

Henvendelser til norske legationer eller konsuler bør adresseres, ikke til embedets chef eller personale, men til selve legationen eller konsulatet paa stedet.

Indhold:

Side

Nordtysklands trælasthandel og træindustri. De forskjellige konkurrerende exportlandes stilling . 201
Vigtige bestemmelser i den nye amerikanske toldlov angaaende merkning av varer, der indføres til de Forenede Stater 203
Ny træmassefabrik ved Labrador 204
Trælasthandelen i Nordrusland. Krav paa forøkede auktionssalg 204
Nedgang i den svenske tømmertrafik paa grund av storstreiken 204
Trælastmarkedet i London 205
Klipfiskmarkedet i Bordeaux. De franske torskefiskerier 205
De skotske fiskerier 205
Utbyttet av de danske fiskerier 206
Klipfiskimporten til Havana 206
Utbedring av Ruslands havne 206
Høstutbyttet i Rusland 207
Vintersædens stilling i forskjellige lande 207
Høsten i Skotland 207
Importen av landbruksprodukter fra Danmark 207
Nyt gjødningsstof. Anvendelse av sukkerfabrikkernes kalkslam 207
Subveneret dampskibslinje mellem Kanada og Frankrike 208
Importen av gatesten til Argentina 208
Salttraden Sortehavet—Østersjøen 208
International motorbaat- og motorutstilling i Berlin . . 208
Aapning av ny bank i Archangelsk 208
«Konsulatberetninger»s maanedsutgave 208

Nordtysklands trælasthandel og træindustri. De forskjellige konkurrerende exportlandes stilling.

Generalkonsul *B. Schuchardt,* Berlin, har indsendt følgende beretning, der hovedsagelig er hentet fra en rapport avgit av professor J. Marchet, som av det østerrikske akerbruksministerium i aarene 1904—1907 blev utsendt for at studere Nordtysklands trælasthandel.

De vigtigste konkurrerende lande paa det nordtyske trælastmarked er Rusland, Finland, Norge, Sverige, Østerrike-Ungarn, Nordamerika og siden en 10—15 aar tilbake ogsaa Rumænien.

Det *russiske* tømmer behersker næsten uten konkurrence Memel- og Weichselgebetet, men trænger kun meget litet frem mot vest forbi Oderberg-Bralitz; i dette gebet optræder ved siden av den russiske trælast kun ca. 10 % av den totale importmængde, utgjørende galizisk ek og ringere galizisk bløtt træ. Det i dette gebet av russisk tømmer ved tyske sagbruk producerede skaarne materiale forsendes gjennem vasdragene indtil Elben, men taper i konkurrencedygtighet, jo længere det kommer vestover og sydover; delvis kommer det russiske materiale ogsaa til Elbengebetet og Rhinen direkte fra de preussiske og russiske Østersjøhavne gjennem Travekanalen, og uten tvil vil grænsen for det russiske materiales konkurrenceevne med utbygningen av vasdragsforbindelserne forskyve sig mot vest; paa den anden side blir dog trælastforsyningen fra Weichsel- og Niemengebetet paa grund av skogenes uttømning stadig vanskeligere.

Det *finske* og *skandinaviske* materiale kommer med ubetydelige undtagelser kun som cellulosekub og som skaaren vare i den nordtyske handel; det forskyves under trykket av den russiske konkurrence stadig mere vestover og træder derfor først i de tyske havne vestenfor Danzig sterkere op i konkurrencen. Jo mere man kommer mot vest, hvor den kun ad sjøveien fremførte russiske skaarne vare kan konkurrere, træder det nordiske materiale i forgrunden, og det trænger ogsaa likesom det russiske — selvfølgelig med stadig avtagende konkurrenceevne — paa vasdragene frem mot syd, og specielt kommer finsk cellulosetræ og god skaaren vare paa Elben op til Dresden og paa Rhinen op til Mannheim. Dette materiales saa vidtrækkende konkurrenceevne er først og fremst begrundet i dets særlig gode tekniske egenskaper og dernæst ogsaa i dets billighet. Ved Rhinen har den nordiske trælast som følge av dens bedre kvalitet avgjort forrangen, dog kan den fra Sortehavshavnene kommende, for det meste rumænske, dels ogsaa galiziske, bukowinske og siebenbürgske, hvite trælast paa grund av sin billighet og sine brede dimensioner med held opta konkurrencen; denne last kommer over Holland opover Rhinen, men naar sydover omtrent kun til Köln og kan endnu pr. jernbane trænge frem omkring 100 km. tilhøire og tilvenstre for floden; længere oppe er den derimot ikke mere konkurrencedygtig likeoverfor det indenlandske sydtyske og det med benyttelse av billigere exportfragtsatser fra Østerrike indførte materiale.

Ved kombineret jernbane- og vandfragt er det ogsaa mulig for hvit last fra de *østerrikske Donaulande* at trænge ind i Rhingebetet; ad denne vei kommer østerriksk tømmer av store dimensioner nedover Rhinen like til Holland, og en utbygning av Donau-Mainkanalen vilde kunne bevirke en sterkere utvikling av denne export.

De *amerikanske* træsorter, særlig de forskjellige pitchpinesorter, optræder i store mængder i de tyske Nordsjøhavne, Rotterdam og Amsterdam og sendes fortrinsvis med benyttelse av vasdragene over hele Tyskland og like til Østerrike.

Langt mindre international end ved Rhinen er konkurrencen i det s y d l i g e E l b e n g e b e t; her træffer kun den sterke tømmerexport paa Elben fra Bøhmen og den med kombineret jernbane- og skibsfragt fra Galizien og Ungarn indførte skaarne vare sammen med den stedlige produktion. Tilførslerne av nordisk trælast og pitchpine til Sachsen opover Elben er foreløbig ubetydelige, men en fordyring av

fløtningen eller skibsfarten paa Elben kunde muligens komme til at stille den nordiske og amerikanske last gunstigere i konkurrencen med det østerrigske materiale og ogsaa muliggjøre en fremtrængen av den russiske last fra Oder.

I det sydlige Odergebet er forholdene lignende, dog kommer her den russiske import paa Weichsel til, ved siden av den østerrikske; foruten den lokale produktion er endnu importen av galizisk skaaren last, som paa vasdragene kommer helt frem til Berlin og Hamburg, fremherskende.

Norges utførsel til Tyskland av trælast var efter den officielle tyske statistik i de to sidste aar følgende:

	1908.		1907.	
	Tons.	Værdi i 1000 mk.	Tons.	Værdi i 1000 mk.
Ialt . . .	46 113,7	2 784	57 285,5	3 490
Derav:				
Uforarbeidet last	439,6	13	668,9	20
Huggen »	4 853,7	218	4 856,2	228
Skaaren »	38 446,8	2 461	47 079,1	3 060
Brændeved	2 014,5	27	3 328,3	48

Som almindelig regel for exporten av trælast til det tyske marked gjælder det mest mulig at imøtekomme kjøpernes fordringer med hensyn til dimensioner og sortering saavelsom toldkamrenes forskrifter angaaende tolddeklarationerne, samt hvor vasdragstransport kommer i betragtning, skibsfartens ønsker, for til gjengjæld at opnaa lave fragtsatser. Endelig gjælder det for exportørerne saameget som mulig at søke at komme i direkte forbindelse med de utenlandske kjøpere. Fælles bestillingskontorer i de store industricentrer, hvorved bestilling paa skaaren vare efter bestillingslister kunde optages, kunde gjøre det mulig at gaa over fra produktion av de mindre værdifulde masseartikler til de bedre betalte detaljvarer.

Nordtysklands trælasthandel kan deles i handelen i følgende 8 gebeter: *Memelgebetet, Weichselgebetet, Odergebetet, Berlin, Lübeck, Moldau-* og *Elbengebetet, Wesergebetet* samt det *midtre og nedre Rhingebet.*

Memelgebetet. Al den paa Memel og Niemen kommende trælast gaar over den tysk-russiske grænse ved Schmalleningken, og transporten herover beløp sig i 1906 til ca. 1 150 000 tons. Knutepunktet for hele handelen er Tilsit, hvor næsten al den fra Rusland paa Niemen importerede last kommer sammen, og hvorfra den fordeles paa handelspladsene fra Elbing til Memel. I aaret 1906 ankom paa Memelfloden 5 144 flaater med ca. 2,1 mill. kbm. russisk og 30—35 000 kbm. indenlandsk træ; av det russiske træ gik 924 300 kbm. til Memel, Russ og Heydekrug, 648 000 kbm. til Königsberg og ca. 500 000 kbm. til Tilsit og omegn. Herav var 850 000 kbm. furutømmer, 414 000 kbm. grantømmer, 368 500 kbm. grancelluloseskub, 196 200 kbm. furusleepers, 115 150 kbm. furusveller og 62 120 kbm. oretræ. Til Tilsit havneplads ankom i 1906 411 780 tons, og der passerte i transit ca. 1 000 000 tons.

I Tilsit er der nu av kjøbmandskorporationen oprettet et maalekontor med edsvorent personale, som efter en fastsat instruktion og mot bestemte gebyrer (ca. 5 pfennig pr. stamme, som kjøper og sælger bærer med halvdelen hver) foretar maalingen av lasten. Al last maales svømmende, da kjøpet sker av lasten paa vandet og for det meste franko grænse, hvorved hele risikoen ved fløtningen paa den russiske strækning væltes over paa de russiske sælgere. For last, som kommer usolgt til Tilsit, findes transitlagre, hvor reguleringen av tolden finder sted halvaarlig. Den til Königsberg bestemte last gaar nedover Memel og videre gjennem Gilge, Deime og Pregel; den til Memel bestemte fløtedes tidligere nedover Memel og seiledes over det Kuriske Hav, men slæpes nu gjennem Keiser Wilhelm-kanalen. Fløtningsomkostningerne fra grænsen til Tilsit er 60 pfennig, fra Tilsit til Königsberg 1 mark og fra Tilsit til Memel 50 pfennig pr. kbm.

Der er oppe et russisk projekt om ved bygning av en vandvei fra Niemen opover Dubissa gjennem en kanal ind i Wenta og Windaufloden til havnebyen Windau at gjøre sig uavhængig av de tyske kjøpere og muligens ogsaa fremme forarbeidelsen av træet paa russiske sagbruk i Windau og Kowno inden Landet. Av tyske projekter kan nævnes forbedringen av skibsfarten paa øvre Pregel, bygningen av en seilbar kanal mellem de Masurske sjøer, anlæg av vandlagerpladse i Königsberg etc.

De vigtigste produktionssteder i Rusland er Litauen, Polen, Wolhynien, og guvernementerne Kowno, Minsk og Wilna, men skogene ligger ofte 12—15 km. fra floderne og dimensionerne avtar; floderne og kanalerne befinder sig for en stor del i slet tilstand, og fløtningen gaar langsomt.

Det russiske materiale kommer overveiende som tømmer, dernæst som sleepers, sveller og hugne bjælker til Tyskland; den vigtigste furu er den saakaldte barkefuru, som ansees for et fortræffelig materiale; kun er den litt sortkvastet; av løvtræ importeres overveiende ek og or; ogsaa ask, birk og asp kommer i store mængder; lind og alm mindre. Oretræet anvendes til møbeltræ, lister. billedrammer og æskebord og skjæres derefter. Smaa granlast under 1 cm., som benyttes av cellulosefabrikkerne, forhandles i store mængder.

Av de i Østpreussen voksende træsorter skattes hovedsagelig furuen fra Johannisburgerskogene, som egner sig fortræffelig som snedkervare, overordentlig høit paa grund av sin kvalitet; den er ca. 50 % dyrere end det russiske træ; den skjæres for det meste i Johannisburgeregnene, og produkterne sendes med jernbane eller paa vasdragene til Berlin, Leipzig, Hamburg etc.

Ved siden av trafikken paa vasdragene finder i Memelgebetet sted en betydelig jernbanetransport av trælast, især av halvfabrikater, hvilken har utviklet sig meget siden indførelsen av den russisk-tysk-hollandske gjennemgangstarif, men dog staar langt tilbake for vasdragstransportene.

Paa foranledning av «Die Aeltesten der Kaufmannschaft» i Berlin er de forskjellige usancer i den østtyske trælasthandel revideret og samlet, og i det mindste for de tre hovedpladse, Königsberg, Memel og Tilsit, er det lykkes at opstille fuldkommen ensartede usancer.

Den gamle verdensberømte trælasthandel i Memel har forandret sig meget, da de tidligere store russiske dimensioner saa godt som er forsvundne, og selv naar de forekommer, nu ikke længere forarbeides til bjælker, men stykkes op i blokker paa 4—5 meters længde og sendes til Rhinlandene til skjæring, da avsætningen av bjælker paa grund av pitchpinekonkurrencen er blit umulig i Frankrike og England, og desuten priserne paa bord som følge av tolden er steget overordentlig og gjør tilvirkningen av disse mere lønnende; handelen med mindre last er derimot fremdeles livlig. Utførslen fra Memel var i 1906 552 000 kbm. og bestod mest av sleepers og sveller til England, furubord og -ender samt ekestav til England og Skotland, tildels Frankrike og Oporto (kun rette staver). Der skjelnes mellem sleepers og

sveller; de første er 10/10″ tykke og 8/11″ lange, medens de egentlige sveller er 6/10″ tykke, men av samme længde; i svellerne kan kjernen være indesluttet, medens den ved sleepers altid er spaltet, og desuten tilvirkes sleepers kun av furu, svellerne av furu- og eketræ.

De i Memel gjældende usancer for tøndestavhandelen foreligger trykt.

Tilførslen av trælast til K ö n i g s b e r g var i 1906 724 000 kbm., derav 250 000 kbm. tømmer, 220 000 kbm. træmasseved, 120 000 kbm. diverse skaaren last, 93 000 kbm. sleepers og sveller og 35 000 kbm. grubetræ, til en samlet værdi av ca. 18 mill. mark, og forsendelserne utgjorde 311 000 kbm., hvorav 229 700 kbm. til Tyskland, 52 900 kbm. til England, 9 000 kbm. til Holland, 83 000 kbm. til Danmark og 7 325 kbm. til Belgien, alt sjøværts med undtagelse av 30 000 kbm. til indlandet. Til Tyskland gaar mest furu- og grantømmer, løvtræ, eke-, furu- og grandimensionstræ, bord, lægtere, sveller etc., til England stolper, pitprops og minetømmer samt sleepers, til Frankrike ekestav og gulvmateriale, til Belgien ekesveller, til Holland og Danmark huggen last og sveller og til Sverige haardt løvtræ og asp. I Königsberg hersker trods den nyanlagte havn i Worienersee stor mangel paa vandlagerplads. Saavel Königsbergs som Memels trælasthandel lider i tilfælde av uteblivende frost eller ugunstig vandstand i Rusland. Den russiske furu gaar mest til Königsberg, medens granen gaar til Memel; tilførslen til Königsberg av oretræ er avtat paa grund av de to verker i Memel og Ragnit's stigende behov, og i handelen med aspetræ har de russiske havnepladse fortrængt Königsberg; av cellulosetræ blir litet tilovers til export; den største forsendelse av bord og planker etc. fra Königsberg gaar til Berlin.

Trælastindustrien i Nordøstpreussen omfatter 99 forskjellige fabrikker, der forarbeider ca. 1 324 300 kbm. russisk og 313 500 kbm. indenlandsk raamateriale, med 9 330 arbeidere, 6 733 000 mark arbeidsløn og over 37 mill. mark kapital; fabrikkerne lægger an paa en helt fra først av saavidt mulig intens detaljforarbeidelse av materialet. Hovedpladsene for trælastindustren er likeledes Tilsit, Königsberg og Memel. I T i l s i t er der 14 sagbruk, der forarbeider ca. 200 000 kbm. last, væsentlig til bygningstræ efter bestilling; avfaldet gaar til bord og brændeved. Den skaarne vare gaar enten videre paa kanalerne eller exporteres over Memel og Königsberg. Desuten forbruker 2 cellulosefabrikker ca. 150 000 kbm. celluloseved; den gode vare sendes, den daarligere forarbeides paa stedet til paplaak og klosetpapir. For furu betaltes i Tilsit i 1906 for en tykkelse av 24—33 cm. mk. 14,60—22,35, for gran mk. 12,30—16,30 og pr. kbm. celluloseved mk. 12, toldfrit, loko Tilsit; for Johannisburgerfuru betales fra 20—35 mark pr. kbm., for skaaren vare 80 mark, men denne gaar direkte til Berlin, Leipzig etc.

I K ö n i g s b e r g e r brukene forarbeides russisk furu, gran, ek, or og indenlandsk poppel, birk og ask fortrinsvis for indenlandsk forbruk. Det, som gaar til Rhinegnene, sendes over Rotterdam til Düsseldorf og Köln, desuten sendes meget over Stettin til Berlin eller over Lübeck til Hamburg gjennem Elbe—Travekanalen; furu- og ekesveller gaar i hele ladninger til utlandet, selv til Kina. Cellulosefabrikken i Königsberg, som drives efter den Mitscherlichske metode, forbruker daglig 25 dobbeltladninger trælast, 12 dobbeltladninger kul fra England, 2 dobbeltladninger svovlkis fra Spanien; svovlen kommer fra Sicilien og raakalken fra Sverige. Av det aarlige forbruk av cellulosetræ, som er ca. 120 000 kbm., kommer 90 % vandveien fra Rusland med en transportomkostning av 22 mark pr. kbm.; fortoldningen sker først i Königsberg. Det russiske cellulosetræ er overordentlig godt og kvistrent, og der benyttes kun grantræ, undtagen ved natrontilvirkningen, hvor spaan, avfald og ogsaa furu kan brukes; prisen paa træet er 9—10 mark og utbyttet 130 kg. pr. kbm.

Tilvirkningen av bjælker i M e m e l har lidt under de avtagende dimensioner av russisk træ, konkurrencen med pitchpinelasten og mangelen paa ruteskibe, saa handelen, som overhovedet er gaat tilbake, er gaat til Danzig; derimot kommer mere tømmer, sleepers og sveller til Memel end tidligere. Det største træetablissement i kanske hele Nordtyskland er «Vereinigte Säge- und Hobelwerke R. Schaak & Comp.» i Memel med likestore filialer i Russ og Seckenburg. Paa grund av den dyre arbeidshjælp — 8 mark pr. dag — er talrige amerikanske og svenske specialmaskiner i bruk i Memel, og den tyske industri støttes av den høie toldbeskyttelse, som er mk. 1.30 f. ex. for svenske døre, som produceres for 1 mark; i Memel produceres den samme dør for 2 mark, saa tolden slukes av arbeidslønnerne. Et andet interessant etablissement i Memel er «Aktiengesellschaft für Holzbearbeitung», som hovedsagelig fremstiller cigarkasser og møbelplater og aarlig forbruker ca. 40 000 kbm. tømmer til en værdi av ca. 1 mill. mark, særlig russisk or, asp og ek, og ogsaa mahogny og okumé fra Fransk Kongo; priserne var i 1906 pr. kbm. franko Memel for russisk oretræ 24 mark, for russisk ask 24—25 og 35—40 mark og for okumé fra Hamburg pr. ton 70 mark. Fabrikken beskjæftiger 500 arbeidere, producerer aarlig ca. 500 waggons cigarkasser og har en stor export til England og Sverige. Tømmerpriserne i Memel er for furu av 30 cm. tykkelse mk. 21—25, for gran mk. 16.50—18; gjennemsnitsprisen for skaaren furulast er mk. 1.50, for granlast mk. 1.20 pr. kubikfot. (Forts. i næste nr.)

Vigtige bestemmelser i den nye amerikanske toldlov angaaende merkning av varer, der indføres til de Forenede Stater.

Minister *Ove Gude,* Washington, har meddelt følgende utdrag av det amerikanske finansdepartements cirkulære nr. 44, 1909 til toldtjenestemændene:

§ 7 i den amerikanske toldlov av 5. august 1909 bestemmer:

At alle artikler av utenlandsk fabrikat eller frembringelse, som uten skade kan merkes, stemples, sviemerkes eller etiketteres, skal merkes, stemples, brændes merke i eller etiketteres med læselige engelske ord paa et iøinefaldende sted, der ikke maa dækkes eller gjøres utydelig ved nogen senere paaklæbning eller arrangement, for at angi det land, hvor artiklerne stammer fra. Denne merkning, stempling, sviemerkning eller etikettering maa paa det nærmeste være saa uutslettelig og stedsevarende, som varens natur tilsteder.

Alle pakker, indeholdende indførte artikler, skal merkes, stemples, sviemerkes eller etiketteres saaledes, at det læselig og tydelig med engelske ord fremgaar, fra hvilket land varen stammer, samt indholdets kvantitet; og før de er merket i overensstemmelse med de i denne paragraf givne forskrifter, skal ingen artikler eller pakker utleveres til importøren.

Hvis nogen artikel eller pakke indførte varer skulde være saaledes merket, stemplet, sviemerket eller etiketteret, at der ikke nøiagtig angives den kvantitet, det antal eller det maal, som virkelig indeholdes i vedkommende artikel eller pakke, skal utlevering til importøren ikke finde sted, før merket, stemplet, sviemerket eller etiketten, eftersom tilfældet maatte være, er forandret, indtil de er bragt i overensstemmelse med de virkelige forhold. «The Secretary of the Treasury» skal gi de nødvendige regler og forskrifter til iverksættelsen av den foregaaende bestemmelse.

Denne paragraf angaar merkning av alle indførte varer, som kan merkes, med undtagelse av knivsmedarbeide, ure, urverk og urkasser, for hvilke der er specielle bestemmelser i toldlovens §§ 152, 154 og 192.

Lovens § 8 har følgende bestemmelse:

Hvis nogen person svigagtig overtræder de bestemmelser i denne lov, der angaar merkning, stempling, sviemerkning eller etikettering av indførte artikler eller pakker eller svigagtig beskadiger, ødelægger, fjerner, forandrer eller utsletter saadanne merker, stempler, sviemerker eller etiketter i den hensigt at skjule den oplysning, der gives ved eller indeholdes i saadanne merker, stempler, sviemerker eller etiketter, skal han ved dom ilægges en mulkt av indtil 5 000 dollars eller idømmes fængsel i ikke over 1 aar eller begge dele.

Vurderingsmænd («appraising officers») skal foreta en omhyggelig undersøkelse av alle varer, de faar til at værdsætte, for at bestemme, om de er merket i overensstemmelse med nævnte lovforskrifter, og hvis de finder, at de ikke er merket saaledes, skal de avgi indberetning til toldkassereren, og varerne skal sendes til «the general order»-oplag og behandles som uavhentet, og de skal ikke utleveres derfra undtagen til utførsel, efterat behørig toldangivelse i det øiemed er gjort, — før de er rigtig merket av importørerne under toldkasserernes opsyn.

Ordet «kjøper» i §§ 152 og 154 ansees at refererе enten til den kjøper, som konsulatfakturaen viser, eller til den endelige konsignatær, eftersom det fremgaar av den erklæring, der avgives ved toldangivelsen. Naar knivsmedarbeide sendes hit til landet til salg i konsignation, maa dette merkes med fabrikantens navn.

Loven har ikke for øie merkningen av indpakningen av raastoffer, som huder, tømmer, uld, ubearbeidet guttaperka o. s. v., eller av andre stoffer av en fugtig eller henflytende natur, som visse sorter sukker i matter o. s. v., hvis merkning vilde være umulig.

Artikler, der almindeligvis indføres løse («in bulk») betragtes, naar de fæstes sammen for lettere at kunne haandteres, ikke som den slags pakker, der behøver at merkes.

Varer, der indføres for øieblikkelig export eller i transit gjennem de Forenede Stater til et fremmed land, behøver ikke at merkes i henhold til nævnte lovbestemmelse.

Artikler fabrikeret i et land av materiale frembragt i et andet land skal merkes med det førstes navn som produktionsland.

Ny træmassefabrik ved Labrador.

Konsul *Arvid Jacobsen,* Montreal, har meddelt, at et betydelig selskap nylig er startet under navn av «The Labrador Pulp & Lumber Co.» med engelsk og amerikansk kapital for træmassefabrikation og export av træmasse og trælast fra Labrador.

Selskapet har angivelig indkjøpt uhyre skogstrækninger — ca. 2 000 engelske kvadratmil med rik og veksterlig skog — i omegnen av Sadwich Bay og Hamilton Inlet ved Labrador. Det er selskapets hensigt at anlægge to fabrikker — en ved hver av de nævnte utskibningshavne — for en beregnet produktion av 140 000 tons træmasse og 30 000 000 fot (superficial feet) trælast. Fabrikkerne skal bygges av et amerikansk kompani under ledelse av den bekjendte amerikanske ingeniør Mortimer Foster. Kontrakten skal allerede være undertegnet og anlæggene færdige til at tages i bruk inden to aar. En række forberedende arbeider er allerede utført.

Selskapet angives at ha sluttet kontrakt med et italiensk selskap for levering til Italien av 50 000 tons træmasse pr. aar. Resten av produktionen vil søkes avsat paa det engelske marked.

Der er angivelig enorme forraad paa skog og stor vandkraft.

Selskapets præsident er Mr. John Mc. Martin, Kanada.

Trælasthandelen i Nordrusland. Krav paa forøkede auktionssalg.

Generalkonsul *H. A. Falsen,* Archangelsk, har indberettet følgende:

Som bekjendt eies næsten alle skoge i Archangelsk og Vologdas guvernementer av staten. Salgene herfra foregaar ved høstauktioner, og exportørerne klager over, at staten paa disse auktioner utbyder tilsalgs et altfor utilstrækkelig kvantum tømmer.

Herved skrues paa den ene side tømmerpriserne ganske betydelig op; paa den anden side faar exportørerne utilstrækkelig materiale til at holde sagbrukene igang hele aaret rundt.

Exportørerne henviser til de uhyre skogstrækninger, der findes i Nordrusland, og paastaar, at et betydelig større kvantum tømmer uten nogensomhelst skade maatte kunne utbydes tilsalgs.

Man har i en lang aarrække arbeidet paa dette.

Archangels børskomité har nu sendt en forestilling til det russisk-engelske handelskammer i St. Petersburg, i hvilken børskomiteen anmoder handelskammeret om at indgaa til landbruksministeriet og handelsministeriet med andragende om, at der i de nordlige egne av det russiske rike straks maa bli utbudt tilsalgs et yderligere og tilstrækkelig kvantum tømmer, saaledes som dette i extraordinære tilfælde ogsaa har været praktiseret før.

Komiteen paapeker særlig det økede behov for russisk trælast, som i den nærmeste fremtid vil opstaa som følge av den gjennem storstreiken reducerede svenske trælastexport og fremholder, at der nu vil tilbyde sig chancer for den russiske trælast til at vinde indpas paa nye markeder.

Nedgang i den svenske tømmertraflk paa grund av storstreiken.

Konsul *Søren W. Mørch,* Sundsvall, har indberettet, at store masser tømmer iaar blir liggende igjen i elvene paa grund av, at fløtningen er blit hindret gjennem storstreiken. Saaledes beregnes i Sundsvalls distrikt (Indalselven, Ljungan og Gimån) ca. 1½ million stokker at bli liggende tilbake, i Ljusnan ca. 5 millioner og i Dalelvene 6 à 7 millioner, dette saavel sagtømmer som træmasseved etc.

Dog bør bemerkes, at tømmeret i Ljusnan og Dalelven er meget kort, idet al træmasseved holder kun 10 à 12 fot.

Hvad særskilt kvantumet av sagtømmer betræffer, turde samme i Indalselven, Ljungan og Gimån utgjøre ca. 800 000 stkr., i Ljusnan vel 1 000 000 stkr. og i Dalelvene mindst likesaa meget. Ogsaa i Skellefteelven turde ret anseelige kvantiteter tømmer bli liggende tilbake.

Alene i ovennævnte elve blir der saaledes henimot 3 000 000 stkr. sagtømmer, som ikke kommer frem til sagbrukene iaar, og følgen derav blir naturligvis den, at vintersagningen blir reduceret. Disse 3 000 000 stkr. tømmer turde repræsentere et kvantum av omkring 75 000 standards saget virke, hvormed lagrene pr. første aapent vande saaledes blir formindskede.

Aarets trælastexport har naturligvis ogsaa lidt betydelig ved storstreiken. I tiden januar—september 1908 exportertes av saget og høvlet trælast 607 552 standards, medens exporten iaar i samme tidsrum blot omfatter 484 595 standards — saaledes en mindskning av ikke mindre end 122 957 standards.

Trælastmarkedet i London.

Indberetning fra generalkonsul *Waldemar Eckell*, London.

Siden generalkonsulatets sidste indberetning har trælastmarkedet udmerket sig ved en jevn og ikke ubetydelig stigning i priserne. For 6″ «unsorted red prepared boards» er saaledes opnaadd op til £ 10.0.0, og der synes at være utsigt til, at markedet forblir fast. Ogsaa for 9″ og 11″ høvlede bord er markedet meget fast, og der er betalt like op til £ 12.5.0 og £ 13.10.0.

For 2″ × 4″ «unsorted red scantlings» skal der være betalt £ 7.15.0, men avskiberne forlanger £ 7.17.6.

Hvad angaar «poles and spars» er markedet fremdeles meget trykket, og der har omtrent ingen omsætning fundet sted.

Byggevirksomheten ligger endnu nede, og forinden en større forandring heri indtræder, kan selvfølgelig intet liv i trælastmarkedet ventes. At priserne allikevel er steget, maa formentlig tilskrives den omstændighet, at beholdningerne paa grund av den mindre tilførsel fra Sverige er knappere end vanlig. Der synes dog ogsaa delvis at ha været nogen stigning i konsumtionen i sidstforløpne maaned.

Beholdningen av «prepared boards» utgjorde saaledes ved november maaneds begyndelse:

1909.	1908.	1907.
3 326 000 stkr.	5 453 000 stkr.	6 112 000 stkr.

Av samme vare utgik der av dokkerne under aarets første 10 maaneder:

1909.	1908.	1907.
9 633 000 stkr.	10 000 000 stkr.	10 632 000 stkr.

Derav i oktober:

1 006 000 stkr.	947 000 stkr.	935 000 stkr.

Klipfiskmarkedet i Bordeaux. De franske torskefiskerier.

Indberetning fra konsul *Halfdan Hartmann*, Bordeaux.

Fra *2det Islandsfiske* utveiedes intet i oktober maaned. Derimot ankom i forrige maaned talrige fartøier fra bankerne, og der utveiedes:

62 ladninger med 10 768 548 kg. Tillagt det tidligere opgivne kvantum opviser *2det Newfoundlandsfiske* til dato:

108 fartøier med 18 109 469 kg., hvortil yderligere vil komme de ladninger, der er utveiet i denne maaned, og de fartøier, som nu ligger paa reden, og hvis last endnu ikke er utlosset.

Tilførslerne hertil maa imidlertid nu betragtes som avsluttet, og markedet hersteds for kjøp har derfor nu antat en roligere karakter med priser som sidst opgit, snarere med tendens til stigen.

Hvad utførslen angaar, opgives markedet for nærværende at være særdeles livlig; efterspørslen efter tørret vare skal være meget sterk, og med de forholdsvis rike tilførsler, man har hat i aar, har klipfiskfirmaerne gjort meget gode forretninger. — Prisen er steget noget og kan noteres med 30/32 francs pr. 50 kg.

Ifølge toldkammerets opgave var utførslen i oktober herfra som følger:

Til Spanien	447 702 kg.
» Italien	546 000 »
» Algier	107 740 »
» Martinique og Guadelupe .	92 511 »
» andre lande	92 920 »
Ialt	1 286 873 kg.

Konsulatet har faat det indtryk, at Bordeauxkjøbmændene i denne sæson særlig har lagt sig efter det italienske marked, dette sandsynligvis bl. a. i betragtning av, at Labradorfisket i det sidste skal ha git et mindre tilfredsstillende resultat.

De skotske fiskerier.

Konsul *J. T. Salvesen*, Leith, har meddelt følgende opgave over de skotske fiskerier for maanederne januar—oktober 1908 og 1909:

	Alle slags fisk.		Sild.		Hyse.		Torsk.	
	Mængde.	Værdi.	Mængde.	Værdi.	Mængde.	Værdi.	Mængde.	Værdi.
	Cwts.	£	Cwts.	£	Cwts.	£	Cwts.	£
1908	8 069 873	2 273 789	5 554 228	1 126 892	958 106	425 639	695 799	278 666
1909	6 882 854	2 631 897	4 441 130	1 541 931	819 879	395 377	771 243	281 493

Der ankom til Aberdeen i oktober maaned 1909:

952 trawlfartøier	mot 906 i oktober 1908
40 damplinebaater	» 91 » — »

20	større seillinebaater							mot	3	i	oktober	1908	
350	mindre linebaater							»	687	»	—	»	
9	sildebaater							»	39	»	—	»	

Fangsten og værdien utgjorde for:

Trawlfartøierne	104 754	cwts.,	værdi	£	69 024,	mot	131 321	cwts.,	værdi	£	64 289	i	oktober	1908	
Damp- og seillinebaatene	5 212	»	»	»	5 244,	»	13 496	»	»	»	8 437	-	—	»	
De mindre seillinebaater	25 308	»	»	»	7 588,	»	2 025	»	»	»	947	-	—	»	
Sildebaatene	185	»	»	»	58,	»	2 076	»	»	»	481	-	—	»	

Fangsten pr. baat og prisen pr. cwt. utgjorde gjennemsnitlig for:

Trawlere	110	cwts.	à	13	sh.	2	d.,	mot	144.9	cwts.	à	9	sh.	9 1/4	d.	i oktober 1908
Linebaater, større	130.3	»	»	20	»	1 1/2	d.,	»	143.6	»	»	12	»	6	d.	- — »
— mindre	68.3	»	»	5	»	11 3/4	d.,	»	2.9	»	»	6	»	4 1/2	d.	- — »
Sildebaatene	20.2	»	»	6	»	3 1/4	d.,	»	53.2	»	»	4	»	7 1/2	d.	- — »

De nævnte fartøier ilandbragte av:

Hyse	51 719	cwts.,	værdi	£	22 239,	mot	69 529	cwts.,	værdi	£	28 191	i	oktober	1908	
Hvitting	6 363	»	»	»	2 709,	»	5 208	»	»	»	5 208	-	—	»	
Torsk og lange	55 377	»	»	»	25 308,	»	7 588	»	»	»	2 025	-	—	»	
Flyndre	4 617	»	»	»	8 555,	»	4 007	»	»	»	8 092	-	—	»	

Kun fire trawlere ankom fra Island og Færøerne. Der vistes bedring i fortjenesten for de paa ukentlige ture gaaende trawlere, og nogle fartøier var særdeles heldige med salget av sine gode kast, som væsentlig bestod av hyse. De paa korte ture gaaende fartøier var ogsaa nogenlunde heldige, idet de under den sidste del av maaneden hadde god fangst. Damplinebaatene kan ikke siges at ha hat nogen god maaned, idet deres expeditioner blev utsat paa grund av storm og agnmangel — i nogle tilfælde i 4 uker.

Færøiske fiskesmakker ilandbragte 641 tons saltet torsk.

Utbyttet av de danske fiskerier.

Indberetning fra minister *F. Hagerup,* Kjøbenhavn.

Ifølge den netop utkomne fiskeriberetning, utarbeidet paa landbruksministeriets foranstaltning, har de samlede danske fiskerier i 1908 git et totalutbytte av ca. 13 180 000 kr., hvilket er 408 000 kr. mindre end utbyttet i 1907.

Vestkystfisket har git et mindreutbytte av 101 400 kr. og fisket i farvandene indenfor Skagen av 358 900 kr., medens Limfjordsfisket har git et merutbytte av 52 500 kr.

Klipfiskimporten til Havana.

Legationen i Havana har meddelt følgende opgave over importen av klipfisk til Havana i 2det kvartal 1909:

(m. = vegt i 100 kg. v. = værdi i amr. doll.)

	April.		Mai.		Juni.		Tilsammen.	
	m.	v.	m.	v.	m.	v.	m.	v.
Norge	3 704	42 596	3 187	42 424	898	12 310	7 789	97 330
Kanada	863	7 204	703	6 019	582	3 766	2 148	16 989
England	399	1 922	511	7 033	146	2 137	1 056	11 092
Andre lande	52	498	82	1 100	41	436	175	2 034
Tilsammen	5 018	52 220	4 483	56 576	1 667	18 649	11 168	127 445

Utbedring av Ruslands havne.

Indberetning fra generalkonsul *Ingv. Thorsen,* St. Petersburg.

I komitéen for den russiske handelsskibsfart har man paa de sidste møter behandlet Ruslands havne og angaaende samme fremsat følgende forslag:

Libau: Den komitéen forelagte plan skal tjene som grundlag for de nye havnearbeider og for bygningen av ny molo og nyt bassin. Den heldigste plads for utvidelse av byens havn og for anlæg av en frihavn er arealet nord for delingsmoloen indtil krigshavnens kanal.

Windau: Indløpet utdypes til 30′ og bassinet foreløbig til 25′. Likeledes skal flodens løp utvides, byens kaier utbedres etc.

St. Petersburg: Følgende arbeider fandtes i handelens og skibsfartens interesser at være de mest presserende: Forlængelse av sjøkanalens venstre bred ca. 100 favne og sammesteds anlæg av kaier. Havnens dybde skal utvides til 28′, havnebassinet utvides ca. 400 favne mot syd med en dybde av 28′, Endvidere anlæg av bassiner og trækbrygger ved øen Gladki samt utvidelse av jernbanenettet. Den under bygning værende kulhavn utdybes til 28′, og arealet forstørres med ca. 300 favne. Elektrisk lys indredes over hele havnen, likeledes ved sjøkanalen, en bro lægges over den lille flod Jekateringofka; en ny sildekai anlægges etc.

Høstutbyttet i Rusland.

Indberetning fra generalkonsul *Ingv. Thorsen,* St. Petersburg.

Ifølge de s i d s t e (berigtigede)*) officielle meddelelser stillet høstutbyttet sig i det europæiske Rusland i dette aar, sammenlignet med fjoraaret, som følger:

	1909.	1908.	
Vinterhvete . . .	376 383 000	156 168 000	pud.
Sommerhvete . .	711 495 000	515 391 000	»
Total hvetehøst	1 087 878 000	671 559 000	pud.
Rug	1 359 371 000	1 158 039 000	»
Byg	577 957 000	496 980 000	»

Vintersædens stilling i forskjellige lande.

Generalkonsul *Ingv. Thorsen,* St. Petersburg, har indberettet:

«Torg. Prom. Gas.» gir følgende skildring av vintersædens nuværende stilling i Rusland og utlandet:

I 369 kredse (61,1 %) av det europæiske Rusland har sæden utviklet sig tilstrækkelig. I 221 (eller 36,5 %) av disse kredse er sædens stilling tilfredsstillende og i de øvrige 148 kredse (eller 24,6 %) endog god.

I Ruslands øvrige 183 kredse (30,3 %) staar sæden i 60 kredse (9,9 %) middels og i 123 kredse (20,4 %) slet.

Hvad angaar sædens stilling i utlandet, har der i Vesteuropa hersket gunstig, varmt, fugtig veir. I Frankrike er veiret prægtig, utsæden heldig tilendebragt, og skuddene staar udmerket. I Tyskland har veiret været varmt og gunstig, og utsæden er likeledes heldig tilendebragt. I den sidste tid er der dersteds indtraadt kulde. I Østerrike-Ungarn har veiret været ustadig og gjennemgaaende mindre gunstig for sæden; ikkedestomindre er sædens stilling tilfredsstillende. I England samt i de sydeuropæiske stater er veiret og sædens stilling heltigjennem tilfredsstillende.

I de Forenede Stater har veirbetingelserne været gunstige, sædens stilling er god, og vinterkornets areal er forøket. I Kanada er veiret gunstig. Høsten av vinterkorn i Kanada anslaaes til 123 millioner bushels, mot 95 millioner bushels ifjor. I Argentina er høstutsigterne tilfredsstillende.

Høsten i Skotland.

Konsul *J. T. Salvesen,* Leith, har meddelt, at Board of Trade har utarbeidet en opgave, ifølge hvilken resultatet av hø-, korn- og bælgfrugthøsten i Skotland i 1909 foreløbig ansættes som følger:

Hø, kløver etc.	652 589	tons, utvisende	31.38	cwt. pr. acre
do., vold- . . .	216 585	»	—	28.32	» —
Hvete	255 622	qrs.	—	41.19	bushels —
Byg	936 950	«	—	34.48	» —
Havre	4 737 716	»	—	40.18	» —
Bønner	42 411	»	—	36.99	» —
Erter	2 119	»	—	28.15	» —

*) Som det vil sees, stemmer de nedenfor anførte tal ikke med den i nr. 44 indeholdte opgave.

Importen av landbruksprodukter fra Danmark.

Utførslen av landbruksprodukter fra Danmark til Norge i oktober maaned utgjorde ifølge indberetning fra generalkonsul *Carl Norstrand,* Kjøbenhavn:

439 dritler smør, 153 tdr. saltet flesk, 85 tdr. saltet kjød, 235 900 kg. okse- og kalvekjød, 5 kasser egg, 22 100 kg. svineprodukter etc., 249 stkr. levende hornkvæg samt 4 hester.

Nævnte partier kjød og flesk er utført saaledes: 1 415 okse-, 94 kalve- og 1 faarekrop.

Nyt gjødningsstof. Anvendelse av sukkerfabrikkernes kalkslam.

Generalkonsul *Carl Norstrand,* Kjøbenhavn, har efter dagbladet «Børsen» meddelt følgende:

Den ved sukkerfabrikationen fremkomne kalkslam, en halvflytende masse, som man tidligere nærmest har hat besvær av og kun har anvendt som opfyldningsmateriale, har man i den senere tid bragt i en saadan form, at den let kan transporteres og anvendes som gjødning. Fremstillingen av dette ny gjødningsmateriale er hittil kun foretat forsøksvis ved Stege sukkerfabrik og bestaar egentlig kun i en tørringsproces. Men at denne kan lønne sig, er betinget av, at man kun anvender til tørringen den varme, som skorstensrøken indeholder — 300 à 400 grader —, og som ellers gaar tapt i luften.

Kalkslammen fremkommer i produktionen ved klaring av sukkersaften. Der tilsættes nemlig denne læsket kalk, som atter utfældes ved tilledning av kulsyre. Derved opstaar der et bundfald, overveiende av kulsur kalk, som ved fældningen imidlertid medtar andre organiske forbindelser av saften i forbindelse med fosforsyre og lignende. Bundfaldet eller kalkslammen, der fraskilles ved filtrering, maa derfor ansees for at være et særdeles godt gjødningsstof paa grund av de to nævnte bestanddele, som jo spiller en væsentlig rolle ved vurderingen av et gjødningsstof. Hvor stort indholdet av fosforsyre er, vites endnu ikke, men bestemmelse herav vil dog snart foreligge gjennem analyse fra Steins Laboratorium.

For nu at gjøre kalkslammen let transportabel og fjerne den værdiløse vandmængde underkastes den som nævnt en tørring. Denne foregaar meget simpelt ved at la snoede og aapent flettede jernbaand gaa gjennem massen, saa at denne blir hængende i maskerne, og trække baandene op og ned mellem en række kantstillede og opvarmede jernplater. Ved ruller paa over- og underkanten av platerne lettes trækningen av baandene. Opvarmningen av jernplaterne sker direkte fra den saakaldte røkkanal, og den varme røk ledes i motsat retning av trækningen og suges ut ved anlæggets motsatte ende. Derved sker tørringen mest rationelt, idet den vaateste masse faar den svakeste varme, medens varmen forøkes, efterhaanden som tørringen skrider frem. Naar tørringsplaterne er passeret, gaar baandene hen over en række kamformede fremspring, saa at de tvinges til en del like efter hinanden følgende sterke bøininger, hvorved den tørrede kalkmasse springer av i uregelmæssige, nøttestore stykker. Processen er dermed til ende, og der vil senere eventuelt kun behøves en finmaling.

Produktionen har i aar omfattet ca. 5 000 tons, hvad der svarer til en tredjedel av fabrikkens kalkslam, men det er meningen, dersom det lykkes at finde avsætning for det nye gjødningsstof, fremtidig at la al kalkslammen tørre.

Subveneret dampskibslinje mellem Kanada og Frankrike.

Konsul *Arvid Jacobsen*, Montreal, har indberettet følgende:

Der meddeles, at der i disse dage er undertegnet kontrakt mellem rederifirmaet H. & A. Allan, Montreal, og den kanadiske regjering om oprettelse av regelmæssig dampskibsforbindelse mellem Kanada og Frankrike.

Kontrakten gjælder foreløbig for et aar og løper fra aapningen av St. Lawrence-sæsonen 1910. Der stipuleres 15 rundture med en minimums gjennemsnitshastighet av 10 knob og med en statssubvention av $ 5 555 for hver tur. Maximumssubventionen for aaret er ansat til $ 200 000.

I sommersæsonen blir anløpshavnene Montreal og Quebec, i vintersæsonen Halifax og St. John. Anløpshavnene i Frankrike er Havre eller Cherbourg, eller begge. D/S «Pomeranian», «Sardinian» og «Corinthian» vil bli sat i denne fart.

Statsunderstøttelsen til denne linje sættes i forbindelse med de forventede virkninger, som den fransk-kanadiske traktat antages at ville medføre for vareomsætningen mellem de to lande.

Kontrakten vil angivelig bli forelagt det kanadiske parlament for vedtagelse i den ændrede form, hvori den fremtræder efter vedtagelse av de franske statsmyndigheter. Parlamentet aapnes iaar allerede 11. november.

Importen av gatesten til Argentina.

Minister *S. A. Christophersen*, Buenos Aires, har meddelt, at der i den i nr. 38, 1909 indtagne opgave over værdien av importen av gatesten til Argentina i aaret 1908 er indløpet en feilskrift. Den nævnte værdi skal nemlig være $ 83 160 guld, istedetfor, som anført, $ 33 264 guld.

Betræffende prisen paa gatesten, som i Argentina beregnes pr. 100 eller 1000 stykker (ikke pr. kubikmeter), har ministeren meddelt, at prisen i henhold til indhentede oplysning varierer mellem $ 13.00 og $ 14.50 papir pr. 100 stkr. for den indenlandske sten, leveret paa jernbanevogn i Buenos Aires, og mellem $ 15.00 og $ 16.00 pr. 100 stkr. for utenlandsk sten, cif. Buenos Aires. Tolden med omkostninger kan anslaaes til $ 1.50 à $ 1.70 papir pr. 100 sten.

Salttraden Sortehavet—Østersjøen.

Generalkonsul *Ingv. Thorsen*, St. Petersburg, har i tilslutning til tidligere indberetninger meddelt følgende:

Den 8. ds. behandledes paa et møte i komiteen for den russiske handelsskibsfart bl. a. spørsmaalet om salttraden mellem Sortehavet og Østersjøen. Fra flere sider blev det fremhævet, at den russiske handelsflaates tonnage var for liten til at overta hele salttransporten, og at dette vilde medføre høiere fragtsatser, hvorved likeledes saltpriserne vilde stige og saaledes ha skadelig indvirkning paa industri, handel og landbruk. Endvidere fremhæves, at en forhøielse av saltpriserne vilde medføre transport av salt med utenlandske skibe til Danzig og Königsberg og derfra pr. jernbane til Rusland. Ovenstaaende uttalelser motsagdes av repræsentanterne for de russiske dampskibsselskaper, der uttalte, at den russiske handelsflaates tonnage var stor nok til alene at overta transporten, og at en fragtstigning vilde forhindres gjennem konkurrencen mellem de russiske selskaper. Selv om fragtsatserne blev forhøiet med 1½ til 2 kopek, vilde dette alligevel ikke medføre, at saltpriserne steg. At saltpriserne siden aaret 1907 har steget, var efter repræsentanterne for dampskibsselskapernes mening ikke nogen følge av fragtmarkedets svingninger, men derimot saltsyndikatets virksomhet.

Møtets præsident, handelsministerens repræsentant, anordnet en nøiagtig undersøkelse av følgende spørsmaal:

1. Er den russiske handelsflaates tonnage stor nok til at overta hele salttransporten, uten at dette vil medføre skade for russisk industri, handel og landbruk?

2. Vil fragtsatserne for transport av salt fra Sortehavet til Østersjøen stige, dersom utenlandsk tonnage utelukkes fra at delta i denne fart?

3. Hvis fragterne stiger, hvilken indflydelse vil dette medføre for industrien, handelen og landbruket?

Konferencen uttalte sig for ophævelse av utenlandske skibes rettigheter til at delta i salttraden (handelslovens § 165, punkt 3) og besluttet at tilstille justisministeriet et forslag desangaaende.

International motorbaat- og motorutstilling i Berlin.

Generalkonsul *B. Schuchardt*, Berlin, har indberettet, at der i tidsrummet fra den 19. mars til den 3. april 1910 i utstillingshallerne ved den zoologiske have i Berlin vil bli avholdt en av «Kaiserlicher Automobil-Club» og «Verein Deutscher Motorfahrzeug-Industrieller» arrangeret international motorbaat- og motorutstilling.

Endel av generalkonsulen indsendte programmer og anmeldelsesblanketter for utstillingen er av utenriksdepartementet tilstillet handelsdepartementet. Alle oplysninger forøvrig kan erholdes ved henvendelse til utstillingens kontor: Berlin W. 9, Leipzigerplatz 16.

Aapning av ny bank i Archangelsk.

Generalkonsul *H. A. Falsen*, Archangelsk, har meddelt, at der dersteds nu er aapnet en ny bank, nemlig en avdeling av «St. Petersburgs internationale Handelsbank». Tidligere findes i Archangelsk en avdeling av «Russisk Bank» for Utenriksk Handel».

«Konsulatberetninger»s maanedsutgave.

Av maanedsutgaven er utkommet hefte nr. 9 (15. november) 1909 med følgende indhold:

Finland. Aarsberetning for 1908 fra konsulatet i *Helsingfors*.

Indhold: Import og export. Forretningsliv. Pengemarkedet. Jordbruk. Industri. Sagbruksindustri. Træmasse- og papirindustri. Metalindustri. Textilindustri. Skibsfart. Fragter. Den finske handelsflaate. Kommunikationer. Arbeiderforhold. Specielle oplysninger om handelen og skibsfarten paa Helsingfors, Torneå, Uleåborg, Björneborg, Åbo, Hangö, Borgå, Wiborg og Mariehamn. Detaljerede oplysninger om Finlands import og export i 1907. Handelsomsætningen med Norge. Sparebanker. Brændevinstilvirkning.

Polen. Aarsberetning for 1908 fra konsulatet i *Warschau*.

Indhold: Poteter. Humle. Brændevin. Kulproduktion. Cement. Sukkerproduktion Huder.

Gibraltar. Aarsberetning for 1908.

Indhold: Skibsfart. Mønstringsforretninger. Dokker. Import. Export.

CENTARLTRYKKERIET — KRISTIANIA

KONSULATBERETNINGER

UTGIT AV UTENRIKSDEPARTEMENTET MED BISTAND AV NORGES OPLYSNINGS-KONTOR FOR NÆRINGSVEIENE

Nr. 49. | Ukeutgaven. | 4. december 1909.

«Konsulatberetninger» utkommer i to utgaver, en ukeutgave og en maanedsutgave. Kan bestilles ved alle postanstalter, i Kristiania i «Farmand»s expedition, Toldbodgt. 31. Abonnementspris for uke- og maanedsutgaven tilsammen kr. 3.00 pr. aar og for utenbysboende porto 20 øre.

Henvendelser til norske legationer eller konsuler bør adresseres, ikke til embedets chef eller personale, men til selve legationen eller konsulatet paa stedet.

Indhold:

Side

Nordtysklands trælasthandel og træindustri. De forskjellige konkurrerende exportlandes stilling . . . 209
Handelsomsætningen med Portugal 213
Korn- og bomuldsmarkedet i de Forenede Stater. Indførslen av jernmalm 214
Fortolkning av tarifnr. 195 i den nye amerikanske toldlov 215
Udmerkede høstutsigter i Australien 215
Eneret til opfindelser og varemerker repræsenteret paa utstillingerne i Buenos Aires i 1910 216
Brysselerutstillingen i 1910 216
International sportsutstilling i Frankfurt a. M. 216
Tilvirkning av alkohol av sagmug 216
De amerikanske bestemmelser om fødevarer 216

Nordtysklands trælasthandel og træindustri. De forskjellige konkurrerende exportlandes stilling.

(Forts. fra foreg. nr.)

Weichselgebetet. Trælasttransporten paa Weichsel, særlig av ek, vanskeliggjøres mere og mere av flodens tiltagende ufarbarhet i Galizien og Rusland, men vandstanden er dog endnu tilstrækkelig for fløtning. Den vigtigste tilførsel av trælast til Weichsel sker gjennem den nordlige biflod Bug, som kommer fra guvernementet Grodno og nedenfor Warschau falder i Weichsel, men Bug er ogsaa vanskelig for fløtningen, og en systematisk regulering av Weichsel og dens bifloder i Galizien og Rusland ved international overenskomst kræves derfor av de interesserede.

I 1906 fløtedes over toldgrænsen ved Thorn litt over 1 mill. tons trælast, hvorav 600 000 tons bløtt tømmer og 325 000 tons bløt skaaren last. Fortoldningen sker i Thorn, og der arbeides for opretelsen av et maalekontor i likhet med det i Tilsit. For at beskytte fløtningen mot høivandet paa Weichsel er der paa den høire bred ved Thorn bygget en fløtningshavn, som skal kunne gi plads til 200 flaater, og som muligens ogsaa vil bidrage til at ophjælpe trælastindustrien i Thorn; dog maa man i Thorn vistnok indskrænke sig til skjæring av bløtt træ, da ekelasten maa gaa videre for at spare fragt. Fløtningen fra Galizien til Thorn, som foregaar fra mai til november, tar 5 uker; nedenfor Thorn passeres betydelige sagbruk, f. ex. i Schulitz. Ved Brahehafen deler transporten sig, idet endel gaar videre nedover Weichsel til Danzig, medens størstedelen her forlater Weichsel og gjennem Brahe kommer ind i Brombergkanalen og videre gjennem Netze og Warthe ind i Odergebetet, hvor indtil for omtrent 10 aar siden hovedskjæringen fandt sted i Liepe og Oderberg-Bralitz, men senere er der ogsaa langs disse vasdrag i Karldorf, Bromberg o. s. v. opstaat talrige, moderne indrettede sagbruk, som opfanger hovedmassen av tømmeret, saa at nu kun 40 % passerer Brombergkanalen; den her skaarne vare gaar saa i lægtere paa 2—3 uker vestover til Berlin, Hamburg etc. I 1906 passerte 661 800 tons Brombergkanalen nedover og 5 750 tons opover; kanalen, som er meget smal med mange sluser, er helt utilstrækkelig for fløtningen, men ved den projekterede utbygning av vasdragene, som skal være fuldendt i løpet av 6 aar, vil den bli fuldstændig utbedret. Brahetrælasthavnen ved Karlsdorf er et vigtig knutepunkt for trælasthandelen paa Weichsel, men er altfor liten for trafikken, og hele fløtningen paa Weichsel er paa grund av de vanskelige fløtningsforhold underlagt skarp kontrol. Fra 1. januar 1907 regulerer en ny «Strom- und Schiffahrts-Polizeiverordnung» hele trafikken paa Brombergkanalen og vasdragene mellem Oder og Weichsel og indeholder indgaaende forskrifter angaaende fløtningen.

I nærheten av floden, indtil en avstand av 30—40 km. er skogene i Rusland likesaa uthugne som i Memelgebetetet, men utenfor dette gebet er bestanden god; landfragten blir derfor stadig dyrere, og man frygter mere og mere for konkurrencen fra Nordrusland over Archangel, hvor der nu findes 18 med engelsk kapital i drift satte sagbruk; dog skal lasten fra Archangel kun indeholde 10 % rene bord, 90 % er kvistede. Det er mulig, at trælasten fra Weichselgebetet med tiden vil bli fløtet direkte til Libau og skaaret paa russiske bruk, men foreløbig skjærer disse for daarlig. I det hele tat er skogene i Weichselgebetet temmelig uttømte og dimensionerne i sterk tilbakegang, og ogsaa tilfløtningen fra Galizien gaar tilbake, da de derværende sagbruks behov stadig vokser, og disse sender den skaarne vare med jernbane til Schlesien; den østerrikske andel i Weichseltrælasthandelen er derfor gaat tilbake til at utgjøre ca. 15—20 % og omfatter kun furukantlast; den russiske last benyttes mest til snedkervare, den galiziske til bygningsmateriale. Priserne i Weichsellagrene var i 1906, leveret Bromberg, inkl. told og fragt, pr. rhinsk kubikfot for russisk furu 80, for galizisk furu 60 og for gran 30—40 pfennig.

Flodtransporten til Danzig sker paa Weichsel og Mottlau. Den tidligere handel med østerrikske ekestammer og skibsplanker er næsten ganske ophørt, og der kommer nu høist 6 000 stykker til Danzig; derimot er «ekeplancons» endnu en vigtig artikel; prisen for disse er gjennemsnitlig mk. 2.90 pr. kubikfot (20 fot lange og 12—13 tommer tykke). Ogsaa omsætningen av granbjælker, som før gik op til 20 000 stykker, er avtat, men furubjælker og -ender kommer i store mængder til Danzig og opnaar paa grund av det store behov stigende priser. Tilførslen

av furulægter fra Rusland og ekesveller fra Østerrike er ganske ophørt, og skandinavisk eller finsk trælast kommer slet ikke til Danzig.

I Danzig findes kun faa træforarbeidende industrier, nogle møbel- og parketfabrikker, en større waggonfabrik, likesom arsenalet bruker temmelig meget træ; tre fjerdedele av tilførslerne maa derfor forsendes indenlands eller exporteres til utlandet. Berliner- og Stettiner-kjøpere kommer til Danzig og forsender varerne sjøværts til utlandet eller gjennem kanalerne til indlandet.

Av 2 442 flaater, som i 1906 gik nedover Weichsel, kom 569 til Danzig; ialt kom paa Weichsel til Danzig ca. 335 000 tons, hvorav 270 000 bløtt og 53 000 tons haardt tømmer.

Tilførslerne til Danzig fra Rusland pr. jernbane har utviklet sig betydelig, da de kan gjøres paa 5 dage; vandtransporten koster 12 kopek, banetransporten 15 kopek pr. kubikmeter. Den samlede tilførsel til Danzig paa Weichsel og pr. jernbane var i 1906 ca. 0.6 mill. kbm., hvorav 150 000 kbm. furutømmer, 116 000 kbm. furubjælker, 102 000 kbm. furusleepers, 73 000 kbm. furulægter og ca. 82 000 kbm. forskjellig slags ekemateriale til en samlet indkjøpsværdi av 18.4 mill. mark. Utførslen sjøværts var i 1906 345 900 kbm., derav til England 53 %, eller 182 700 kbm., til Belgien 47 000 kbm., til tyske Østersjøhavne 43 400 kbm., til tyske Nordsjøhavne 27 250 kbm., til Danmark 23 400 kbm., til Holland 19 000 kbm. o. s. v.; til England gaar mest alleslags furubjælker, til Danmark skaaren furulast, til de andre lande eketrælast; exporten til Frankrike er gaat sterkt tilbake, da dette land forsynes fra Amerika.

Odergebetet. Med den tiltagende utvikling av den galiziske sagbruksindustri er forsendelsen av fløtningstømmer paa Weichsel kvantitativt og kvalitativt gaat betydelig tilbake, medens den i Galizien og østerriksk Schlesien producerede skaarne vare i betydelig mængde forsendes over grænsestationen Oderberg til Tyskland; foruten den skaarne vare gaar desuten daglig gjennemsnitlig 2 waggoner rundlast til Tyskland, for det meste til Kosel-Oderhafen, hvorfra det gaar videre vandveien.

Østerrike dominerer exporten til det øvre Odergebet og forsender dertil tømmer, bord og grubetræ av gran og furu (hverken i pris eller anvendelse gjøres der her nogen forskjel mellem gran- og furugrubetræ), celluloseved og ekebord; det store behov for rødbøk i Schlesien dækkes væsentlig fra Ungarn, hvorfra der kommer ca. 100 waggoner tøndestav til en pris av 24 mark; av asp kommer 80 %, av or 90 % av det betydelige totalbehov fra Rusland.

Transittransporten paa Oder til Stettin er meget betydelig, men naar vandstanden i Oder synker, kan transporten kun foregaa fra Breslau, hvortil lasten da sendes pr. jernbane. Den samlede trælasttrafik paa Oder ved Breslau var i 1906 ca. 120 000 tons. Faste fragtsatser existerer ikke paa Oder, men for hele lægterladninger fra 220—240 tons betales fra Kosel til Stettin 70—80, til Berlin 85—90 pfennig pr. 100 kg., fra Breslau 22 pfennig mindre.

Dog overgaar jernbanetransporten av trælast i Schlesien langt transporten paa Oder, og saavel den utstrakte indenlandske vekseltrafik og lokaltrafikken som den store indførsel av tømmer og skaaren vare fra utlandet viser den schlesiske trælastindustris styrke; den galiziske og bukowinske produktion behersker det schlesiske marked; dog øver den polsk-russiske produktion en sterk konkurrence.

Utbygningen av Oder gaar stadig fremad, og i Schlesien arbeider man for at faa den farbar for 600 tons skibe hele veien op og for forbindelse med Weichsel og muligens det østerrikske kanalnet. Engrosindkjøpspriserne i Breslau var i 1906 for skaaren granvare av middels kvalitet, smal, mk. 28—32, bred mk. 30—35, for hugne granbjælker mk. 27—30, og for sagede mk. 32—34.

Medens i det øvre Odergebet den østerriksk-ungarske produktion dominerer over den russiske, er forholdet i det midtre og nedre Odergebet, paa grund av den gjennem Brombergkanalen, Warthe og Netze til Oderberg-Bralitz tilfløtede Weichsellast, omvendt. Vanskeligheten ved fløtningen paa Finowkanalen har ført til anlæg av talrike sagbruk i Liepe og Oderberg-Bralitz, og nu gaar næsten kun skaaren last i lægtere herfra; der skjæres omkring 250—300 000 kbm., næsten udelukkende russisk furutræ. Ogsaa endel svensk last importeres over Stettin til det nedre Odergebet, skjæres der og forsendes gjennem Finowkanalen til Berlin, og endvidere kommer endel færdig vare, høvlede bord, døre, vinduer etc. fra Sverige og Finland.

I Oderberg-Bralitz findes 10 dampsagbruk, enkelte i forbindelse med høvlerier; den russiske og svenske, her forarbeidede vare gaar til Plauen, Magdeburg, Halle, Berlin og Hamburg til Berlin pr. jernbane med en fragt av 2 mk. pr. kbm., til Hamburg mest med lægtere gjennem Finowkanalen, Havel og Elben med en fragt av mk. 2.75—3.25 pr. kbm. Her bygges ogsaa lægtere, og en trælægter paa 200—230 tons, som laster 230—250 kbm. frisk last eller 250—280 kbm. tør skaaren furulast, koster ca. 8 000 mk. Priserne i Oderberg-Bralitz var i 1906 for Berlinerbjælker, leveret Berlin 40 mk., for furubjælker og almindelig saget vare 49 mk.; furubjælker efter lister 3—4 mk. dyrere.

I provinsen Brandenburg utgjorde trælasttrafikken paa jernbanerne i 1906: Indenlandsk vekseltrafik ca. 910 000 tons, lokaltrafik 290 000 tons og utenlandsk trafik ca. 15 000 tons.

Stettins trælasthandel. Den samlede indførsel og utførsel sjøveien var i 1906 ca. 234 000 tons. Hovedartiklen er bløtt, saget bygnings- og gavntræ, fortrinsvis fra tyske havne og litt fra Rusland, Finland og Sverige; exporten gaar hovedsagelig til Storbritannien og Sverige. Cellulosetræ kommer ogsaa fra Rusland og gaar til de stedlige cellulosefabrikker. Grubetømmer kommer i transit fra tyske havne, telegrafstolper sendes til tyske havne og Norge; furujernbanesveller og tøndetræ tages fra tyske havne og Rusland; de første gaar til indlandet, det sidste i paafaldende grad til Rusland. Eketømmer indføres mest fra Rusland og skaaren ekevare fra de tyske havne, medens «ekeplancons» for henimot 1 mill. mk. sendes til England, tildels Italien, Skotland og Belgien. I Stettins trælasthandel staar transithandelen med de tyske havne i spidsen, av andre lande kommer Rusland i første række, medens handelen med Sverige, som siden bygningen av Elbe-Travekanalen væsentlig exporterer til Lübeck, er mindre; fra Riga kommer store mængder furukanttræ, for største delen som speditionslast til Berlin, og fra Finland cellulosetræ samt raa og skaaren bløt vare. Av bestemmelseslandene kommer England først, dernæst, men langt efter, de tyske havne.

Foruten hvad der importeres sjøveien, kommer meget Weichsellast paa Warthe og schlesisk træ paa Oder til Stettin; forsendelsen av det importerede russiske, svenske og finske træ sker hovedsagelig til Berlin og Elbengebetet. Med jernbane ankom i 1906

ca. 37 950 tons, for det meste furutræ av den lokale produktion og skaaren granlast fra Galizien, og derav sendtes ca. 28 400 tons.

Stettins trælasthandel har i de sidste aar stagneret noget, særlig fordi forsendelserne til Stettin er 5—10 % dyrere end til Danzig, og Danzig nu har likesaa billig, tildels billigere sjøfragt end Stettin. Trælastexporten fra Stettin hadde i 1906 en værdi av mk. 2 317 000, hvorav for mk. 1 287 650 gik til England, for mk. 52 880 til andre lande; mk. 19 120 var kystforsendelser og mk. 1 157 350 omsattes i indenlandsk pladssalg.

Berlin. Av det indenlandske materiale, som kommer til Berlin, indtar furutræet fra Johannisburger Hede den ubetinget første plads. Paa denne hedes fugtige sandundergrund, som er bedækket med et sterkt muldjordlag, opnaar furuen en betydelig stammelængde og styrke, en sterk kjernedannelse, liten splint og en fin struktur; dette materiale har paa grund av sin fortræffelige beskaffenhet ingen konkurrence at frygte. Godt furutræ kommer desuten til Berlin fra Tucheler Hede mellem Brahe og Weichsel, omend materialet som følge av den fattige grund og det ringe muldjordlag ved like alder er betydelig svakere og mere kortstammet end Johannisburgertræet. Et tredje fortræffelig merke er den saakaldte Taberbrücher furu fra Østoderegnene, som likesom de utstrakte skogstrækninger paa den østpreussiske landryg overhovedet, er hjemstavn for en stor og kvalitativt fremragende produktion, som dels som tømmer gjennem vasdragene, men mest som skaaren vare pr. jernbane kommer paa de nordtyske markeder.

Av utenlandsk trælast dominerer den russiske og østerriksk-ungarske; den galiziske trælast er vistnok av ringere kvalitet end den russiske, men paa grund av den billigere pris hensigtsmæssig for billigere bygninger. Det fra Galizien fløtede materiale er ikke synderlig egnet til skjæring, men kun til ringere bygningstræ; det paastaaes ogsaa, at den galiziske furulast er for tung og haard og den galiziske granlast, som i skaaren tilstand kommer paa Berlinermarkedet, saa daarlig, at bankerne bevilger betydelig lavere pantelaan paa huse, i hvilke bjælker, lofter etc. er forfærdiget av dette træ.

Det russiske materiale kommer som raa last til Berlin fra Weichsel over Thorn, som skaaren vare derimot sjøveien fra Riga over Stettin og Finowkanalen eller over Danzig. Det østerriksk-ungarske materiale kommer til Berlin, dels blandet med det russiske den samme vei som dette, dels over Kosel og Breslau, saavel pr. jernbane som paa vasdragene.

Tilførslerne av trælast til Berlin med jernbane er betydelige, særlig av halvfabrikater og tørret brændeved; i 1906 beløp jernbanetransporterne til og fra Berlin av indenlandsk last sig til ca. 750 000 tons, av utenlandsk last ca. 49 000 tons. Det sees herav, hvor ubetydelige de direkte tilførsler pr. bane fra utlandet er, sammenlignet med forbruket av indenlandsk vare; av den utenlandske tilførsel, mest ek, falder to tredjedele paa Rusland og Polen, resten paa Østerrike-Ungarn.

For tilførslerne til Berlin paa vasdragene er Weichsel og Oder de vigtigste veie, da kanalnettet slutter sig til disse. Fra Weichsel fløtes lasten dog kun til Liepe, Oderberg og Bralitz. For transporten av skaaren vare fra Brombergbrukene er lægterfragt den hensigtsmæssigste og billigste, da jernbanefragten pr. kbm. er mk. 5.50, men lægterfragten kun mk. 4.50; lægtertrafikken varer 3—4 uker; derfor forskyver sagbrukene sig siden en 10—15 aar tilbake fra Berlin og det indre Tyskland henimot grænsen, hvor de paa grund av toldforskjellen mellem raa og skaaren last kan holdé sig, og fløtningen av tømmeret fortrænges efterhaanden av lægtertransporten av skaaren last; forsaavidt tømmerfløtningen endnu foregaar, kommer det derav, at lægterdimensionerne endnu ikke altid er passende, og at det værdifulde furutræ tar skade, naar det er ute av vandet, men fuldførelsen av Mitterland-kanalen vil vistnok medføre en yderligere tilbakegang i fløtningen.

Trælasttilførslen fra østen til Berlin kan bedst sees av opgaverne over de Finowkanalen ved Eberswalde passerende mængder, som i aaret 1906 var 15 000 tons til Oder og 556 000 tons til Havel, derav ca. 177 000 tons bløtt tømmer og 337 000 tons bløt skaaren last.

Den samlede trælasttrafik i Berlin paa Spree og kanalerne var i 1906: Ankomst 348 000 tons, avgang 20 700 tons og gjennemgang 118 900 tons.

Fra Østerrike kommer til Berlin kun ca. 20 000 kbm. skaaren last; tømmer transporteres hittil ikke paa lægtere til Berlin, kun til Schlesien, hvor det skjæres, særlig i Beuthen, og kommer som schlesisk produkt til Berlin. Kun litet svensk trælast kommer til Berlin, nemlig endel raahøvlet last, som kommer til Lübeck, forarbeides videre der og fragtes vandveien til Berlin. Amerikansk materiale kommer, bortseet fra kunstsnedkertræsorterne, kun i specialmerker, som over Hamburg, Antwerpen, Rotterdam, Emden etc. ogsaa trænger videre mot syd.

I almindelighet forlanges i Berlin kun bedre vare; de ringere kvaliteter gaar til Sydtyskland eller exporteres; den russiske furu kommer tildels særdeles fint hugget til Berlin og trænger kun ubetydelig efterarbeide, da hugningen i Rusland utføres under ledelse av tyske funktionærer og tildels av tyske arbeidere; tilhugningen i Galizien staar adskillig tilbake for den russiske. Det russiske materiale er ogsaa længere end det galiziske, saa der kan fremstilles skaaren vare av indtil 10 m.s længde derav; det har en meget sterk kjerne med liten splint og er næsten kvistfrit, medens der fra Galizien for det meste kun leveres meget grovt og kvistet træ.

De sedvanligste dimensioner for skaaren last i Berlin er følgende:

a. Bjælker. Galizisk gran forhandles 21/26, 21/24 cm., endel 13/24, 13/26, 24/29 cm. i længder fra 5—8 m.; indkjøpsprisen for dette materiale var høsten 1906, fortoldet, frit paa lægter mk. 39½. Skaarne furubjælker fra Tyskland og Rusland notertes derimot mk. 48½, og denne høie pris maa det tilskrives, at avsætningen av granbjælker er tiltat saa sterkt siden 1900. Granbjælker maa leveres med skarpe kanter, medens for furubjælker 5 mm. kanter indtil ⅓ av længden paa to sider er tillatt.

b. Murbjælker, hugget tømmer, gaar efter toldmaal 8/8, 8/9, 9/9, 10/10, 11/11 cm. i længder fra 16—24 fot. Prisen er loco Berlin pr. lægter og fortoldet mk. 5—6 billigere end skaarne bjælker; hertil benyttes mindre og kvistede trær.

c. Planker, 5—8 cm. tykke, 3—6 m. lange, 20—32 cm. brede; indkjøpsprisen er mk. 40.

d. Av sveller benyttes næsten udelukkende indenlandsk bøketræ paa grund av den paa indenlandsk materiale tilstaaede avance paa 10 %. I Tyskland er oprettelsen af en forening med det formaal at befordre anvendelsen av træoverbygning paatænkt for at motarbeide utbredelsen av jernoverbygning ved øket anvendelse av furu- og ekesveller.

e. Bord forhandles i tykkelserne 10, 13, 15, 17, 20, 23, 26, 30, 33, 40 mm. De gangbareste bord er 16—32 cm. med en gjennemsnitsbredde av 21 cm.;

længden er 3—6 m. blandet med 4½ m. gjennemsnit. Forbruket av importerede granbord er meget litet, da de stiller sig dyrere end indenlandsk furu; de tages kun paa grund av den større bredde og den mindre vegt. Indkjøpsprisen for granbord er, frit paa waggon Berlin, mk. 40—44. For gran er det svakere materiale dyrere end det sterkere, for furu omvendt. Vakre, feilfri granbord av stor bredde opnaar væsentlig høiere priser, likesaa fint kvistfrit furumateriale.

Berlins trælastlagere er alle fortræffelig indrettede og holdt i den nøiagtigste orden, for at der kan haves overblik over de talrige sortimenter og store kvantiteter. Paa firmaet David Francke Söhne's store lagerplads i Rixdorf er der et sjeldent interessant anlæg for overføring av lasten fra kanalen direkte til stablerne over en 18 m. bred offentlig gate; anlægget er leveret av firmaet Brass & Hertslet i Mariendorf ved Berlin for mk. 75 000 og kan besørge losningen av en lægter paa ca. 280 kbm. paa en dags tid; stablingen sker til 6 m. høide og omkostningerne er ca. mk. 100 pr. lægter, medens vanlig losning kræver 8 mand og koster mk. 300.

Lübeck er en meget vigtig plads for den nordtyske trælasthandel, dels som begyndelsesstation for Elbe-Travekanalen, dels som centrum for Nordtysklands store høvelindustri og som betydelig trælasthandelsplads i og for sig. Lübecks handel og særlig den indenlandske skibsfartstrafik har utviklet sig betydelig siden utbygningen av Elbe-Travekanalen, som er 67 km. lang, har 22 m. bundbredde og 2 m. mindste vanddybde, og utbygningen av Mitlandkanalen samt gjennemførelsen av kanalprojektet Lauenburg-Hannover vilde yderligere fremme Lübecks handel.

I 1906 avgik fra Lübeck i retning av Elben 60 560 tons, derav 53 000 tons bløt skaaren vare, og ankom i retning Trave 11 000 tons trælast. Trælastforsendelserne til Berlin og alle Elbenhavne fra Hamburg til Dresden er øket væsentlig siden kanalens bygning, og selv amerikansk materiale kommer som følge av den billige fragt nu denne vei; til Dresden koster f. ex. 100 kg. pitchpine pr. bane mk. 1.40, vandveien kun 40—50 pfennig; for rundlast er fragtutgifterne paa grund av den daarlige lægterutnyttelse ca. 30 % høiere; dog skader den høie slæpeløn Lübecks handel i konkurrencen med Hamburg og Stettin, hvor vasdragene ind i oplandet ikke er saa høit belastede.

Den samlede import til Lübeck anslaaes til 90—95 000 Petersburger standards, og det russiske, finske og svenske materiale behersker fuldstændig markedet; der forhandles særlig høvlede bord, mindre uhøvlede. Der er gjort forsøk med at føre raalast fra Finland gjennem kanalen og opover Elben til Sachsen, f. ex. Zwickau, i lægtere eller flaater til Riesa og omlastning der; disse forsendelser lønnet sig dog ikke, bedre derimot forsendelse av cellulosetræ til de store cellulosefabrikker ved Elben.

Fra Sverige kom til Lübeck i 1906 160 000 tons, hovedsagelig bord og planker, fra Finland 67 000 tons, fra Rusland 54 000 tons, fra Preussen 54 000 tons og fra de Forenede Stater 9 000 tons; av den svenske last kommer to tredjedele fra havnepladsene nord for Stockholm, en tredjedel fra pladsene syd for Stockholm og fra Stockholm selv kun ca. 7 100 tons; forøvrig har indførslen av bord, planker og bjælker fra Sverige avtat meget i de sidste aar, med undtagelse av aarene 1905 og 1906 paa grund av den industrielle høikonjunktur. Fra Finland og Rusland er indførslen av bord avtat betydelig, men importen av bjelker tiltat, og indførslen fra Rusland er overhovedet steget betydelig i de sidste aar; fra St. Petersburg kom 20 000 tons, fra Riga 9 900 tons og fra Libau 9 800 tons. Tilførslen av bord, planker, sparrer, bjælker og tømmer fra det tyske Østersjøgebet er vokset betydelig og beløp sig til 18 820 tons fra Königsberg; den er ogsaa fra Danzig betydelig; for størstedelen er dette dog utvilsomt russisk materiale, som kommer over disse havnepladse.

Trælastexporten sjøværts fra Lübeck var ca. 7 000 tons og indskrænker sig særlig til rødbøk og eke«boules» til furnering, til Sverige, Finland og Rusland; bløt last exporteres ikke.

Av det i Lübeck til forarbeidelse kommende materiale er 45 % svensk, 40 % russisk og finsk, 10 % fra det tyske Østersjøgebet og 5 % amerikansk; av det svenske materiale er 75 % gran og resten furu.

Fragten til Lübeck fra exporthavnene dreier sig om 20—22 mark pr. standard, fortoldning etc. mk. 4.32 pr. kbm., Elbenfragten til Dresden mk. 18 pr. standard, omladningsomkostningerne til lægtere 1—2 mark pr. standard, saa at gjennemsnitsomkostningerne fra, f. ex. Sverige, til Dresden kan beregnes til 40 mark pr. standard, eller mk. 8.56 pr. kbm.

Moldau- og Elbengebetet. Til Prag ankommer aarlig ca. 600 000 kbm. trælast i flaater, hvorav kun ca. 100 000 kbm. blir i Prag, medens resten gaar videre til Tyskland. Den nu for fløtningen byggede Kaiser-Franz-Josefhavn har rum for 140 flaater, men fløtningen paa Elben generes meget av flaaternes opstopning i dødvandet, og fløtningen foregaar i det hele meget ureguleret; desuten trues den av den nye tyske vasdragsavgift, som for Elben skal være 0.7 pf. pr. ton pr. km. og vil forøke fragtomkostningerne med 11 %. Den fra Galizien, Mähren og Böhmen med jernbane til Elben kommende trælast omlastes i Laube paa Elbenlægterne; omkostningen er mk. 3.50 pr. waggon bord. Fløtningsomkostningerne er fra Prag til grænsen 1 østerr. krone, Prag til Schandau 1.20 østr. kr., grænsen til Dresden 20 pf., fra Schandau til Hamburg mk. 2.75 pr. kbm. rundlast. Lægterfragten fra Laube eller Schandau til Hamburg pr. 1 kbm. skaaret materiale er fra mk. 2.75—4.00.

Over den sachsiske grænse gaar til Østerrike ca. 20 000 tons, udelukkende amerikansk ek, pitchpine, mahogny etc., især til jernbanevognfabrikken Ringhofer i Prag. Sjøfragten fra New Orleans til Hamburg er mk. 12—15, jernbanefragten til Dresden mk. 3 og derfra til Prag mk. 5. Over grænsen fra Østerrike kom ca. 430 000 tons, hvorav 385 000 tons bløtt tømmer og 36 000 tons bløt skaaren vare. Hovedexporten er stammer fra 20—30 cm. tykke, mest fra Bøhmen; den skaarne vare kommer mest fra Galizien og Bukowina og omlades i Laube i lægtere, desuten endel cellulose- og grubetømmer fra Galizien. Man anslaar det til Sachsen fra Steiermark, Kärnten, Böhmen og Mähren indførte tømmer til 1,3 mill. kbm., hvilket utgjør 95 % av det ved de sachsiske sagbruk ved Elben forarbeidede materiale, men skulde tømmerforsyningen fra Østerrike vanskeliggjøres, tænker man at flytte brukene til sjøen og ta raalasten fra Amerika og Skandinavien og sende den skaarne last til Sachsen. Om dette er gjørlig, er dog tvilsomt, og da russisk trælast neppe kan opdrives, er den sachsiske industri vistnok henvist til det østerrikske tømmer; med dette kan den sachsiske trælastindustri ikke alene konkurrere med den skandinaviske høvlede vare i Sachsen, Thüringen, Schleswig etc., men endog exportere over Hamburg.

Jernbanetransporterne av trælast var i 1906 i Sachsen: Indenlandsk vekseltrafik ca. 660 000 tons, lokaltrafik 610 000 og utenlandsk trafik ca. 510 000 tons. Fra Østerrike kommer 300 000 tons rundlast og 40 000 tons skaaret vare, saaledes at der ialt med vasdragstransporterne fra Østerrike kommer ca. 680 000 tons tømmer og kun 80 000 tons skaaret vare til Sachsen; dertil kommer endnu en import av cellulosetræ, brændeved etc. av ca. 139 000 tons, hvorav berettigelsen av den bøhmiske industris klager over mangel paa raastof kan sees. Ved trælasttoldkontoret i Schöna-Hirschmühle kommer aarlig ind i told ca. 500—600 000 mark; fortoldningen av en flaate paa 400 kbm. besørges paa ca. 2 timer. I Schandau notertes i 1906 for bjælker, 20—26 cm. tykke og 6—7 m. lange mk. 40—42 pr. kbm., for tyndere mk. 35, for gode bord, 18—30 cm. brede mk. 44—45, for bred vare, 25—32 cm. mk. 48—50 og for smal høvlet vare, som konkurrerer med den svenske, mk. 50.

I Dresden findes en række store trælastetablissementer, som forarbeider østerriksk last og exporterer over Hamburg, særlig til Tysk Afrika.

Til Dresden ankom paa Elben i 1906 70 000 tons og avsendtes ca. 18 000 tons, mest østerriksk træ; med jernbanen kom ogsaa mahogny og pitchpine. Der notertes for raa pitchpinebord mk. 70, for bjælker mk. 55—58 pr. kbm. franko, for svensk furu, loco Dresden mk. 210 pr. standard, eller mk. 45 pr. kbm.; kvistren furu mk. 15—20 mere. En plan om at stænge det amerikanske træ ute ved told har ikke latt sig gjennemføre.

Til Leipzig kommer gran fra Østerrike, furu fra Rusland og fra de nordiske lande, smal hvit vare over Hamburg, Lübeck og Wismar, derfra vandveien over Torgau eller Riesa til Elben og siden med jernbane. Den russiske furu kommer enten som rundlast eller i blokker over kysthavnene.

Halle, som for 20—30 aar siden var en betydelig trælasthandelsplads, er gaat tilbake i betydning.

Riesa er den sidste trælastomlastningsplads, Elben har i Sachsen, den næste er konkurrencepladsen Torgau i Preussen. I Riesa er 17 damp- og elektriske kraner i drift, og 300 waggoner kan daglig omlastes. De store sagbruk i Riesa skjærer næsten udelukkende osterriksk trælast til kantved og bord. I 1906 omlastedes i Riesa 8 900 tons utenlandsk, mest australsk og amerikansk last, og 34 000 tons mellemeuropæisk, mest bøhmisk last. Fra Sverige kommer bord, som høvles i Tyskland, med lægtere over Stettin og Lübeck, og fra Rusland kommer asp til fyrstikfabrikkerne over Hamburg; adskillig oversjøisk træ til Fabers blyantsfabrikker i Nürnberg omlades i Riesa. De sachsiske cellulosefabrikker fik tidligere sit træ fra Steiermark, men efter de indtraadte fragtforhøielser søker Rusland og Finland at erobre dette marked; særlig er Finlands import steget sterkt i de sidste aar.

Til Magdeburg, som er en fremragende trælasthandelsplads, ankom i 1906 paa Elben ca. 120 000 tons, nedover østerriksk og opover svensk, russisk og amerikansk skaaren vare. Jernbanetransporterne av trælast i Magdeburg var i 1906: Indenlandsk vekseltrafik ca. 610 000 tons, lokaltrafik 175 000 tons og utenlandsk trafik ca. 7 000 tons; til Ruhrdistriktet sendtes ca. 245 000 tons furugrubetræ.

Hamburg spiller særlig en vigtig rolle for trælastimporten fra Amerika, men ogsaa for export, fortrinsvis til England, Sydafrika og Sydamerika. I aaret 1906 var indenlandsskibstrafikken av trælast i Hamburg—Entenwärder ca. 210 000 tons, 100 000 tons nedover Elben og 110 000 tons, mest svensk og amerikansk samt i den senere tid forskjellige oversjøiske træsorter, til træbrolægning, opover; den svenske import, særlig av bjælker av 3/9″ engl., er betydelig.

Jernbanetrafikken i 1906 i Hamburg, Altona, Glückstadt, Harburg, Stade og Kuxhafen var: Indenlandsk vekseltrafik ca. 250 000 tons, lokaltrafik 6 000 tons, utenlandsk trafik 4 000 tons.

Hamburg er Tysklands vigtigste sjøimporthavn for oversjøisk træ, og mange Hamburgerfirmaer har egne bruk i Texas etc. Den amerikanske produktion av haardt træ er i de senere aar gaat tilbake med henved 1 mill. kubikfot, og for uteneuropæisk træ er den tyske jernbanetransport 50 % høiere. For pitchpine er hovedpladsen i Europa Hamburg, hvor dette træ anvendes meget til gulve og ogsaa forsendes til andre steder. Prisstigningen paa pitchpine i de sidste aar beløper sig til 50 %, og for planker betales nu 86 mk. pr. kbm.

Sommeren 1907 var engrosindkjøpspriserne i Hamburg for de vigtigste sorter pr. kbm. følgende: Østerrikske furu- og granbjælker, 12/24 til 10/20 cm., 3—20 m. lange (gjennemsnit 9 m.) mk. 44—47, russisk fururundlast mk. 36—40, preussiske og russiske furubjælker mk. 53—58, galiziske bord av forskjellig kvalitet mk. 37 90. For de forskjellige oversjøiske træsorter notertes pr. kbm. cif. Hamburg, ufortoldet, for pitchpine mk. 50—110, white pine mk. 120—200, redwood mk. 90—110, ek mk. 50—180, lon mk. 80—120, ask mk. 60—100, indisk teak mk. 180—400, Javateak mk. 90—260, »native teak» i blokker 110—150, saget mk. 140—350, tallowwood mk. 100—130 og turpentine mk. 95—150. (Fortsættes i næste nr.)

Handelsomsætningen med Portugal.

Konst. konsul *Arild Huitfeldt,* Lissabon, har indberettet følgende:

Av den netop utkomne portugisiske handelsstatistik for 1907 hitsættes nedenstaaende utdrag:

Portugals import fra Norge i aarene 1903 til 1907 opgik til følgende værdier (uttrykt i milreis)

Indenlandsk forbruk.					Reexport.				
1907.	1906.	1905.	1904.	1903.	1907.	1906.	1905.	1904.	1903.
1 211 400	1 083 000	934 500	737 900	800 900	113 700	97 400	138 800	115 200	115 300

Portugals export til Norge opgik i samme tidsrum til følgende værdier (uttrykt i milreis):

Portugisiske og nationaliserede varer.					Reexport.				
1907.	1906.	1905.	1904.	1903.	1907.	1906.	1905.	1904.	1903.
153 200	145 400	113 000	130 400	213 300	8 900			100	

Som det vil sees, beløp værdien av de til Portugal fra Norge i 1907 indførte varer sig til 128 400 milreis mere end i 1906, medens værdien av de fra Portugal til Norge i 1907 utførte varer opgik til 7 800 milreis mere end i 1906.

De vigtigste av de til Portugal fra Norge i 1907 indførte varer var:

		Mængde.	Værdi i milreis.
Trælast:			
Planker av tykkelse over 75 mm., minimumsbredde 25 cm.	kub.m.	173	1 600
Bord av 35—75 mm.s tykkelse	»	5 564	64 081
Mastetrær	stkr.	135	646
Is (Av statistikken fremgaar, at Norge har været det eneste land, der i 1907 har utført is til Portugal)	tons	503	1 880
Kemiske produkter (ikke specificeret; herunder indgaar kalciumkarbid)	kg.	227 517	11 735
Kluter, avfald	»	31 496	760
Træmasse	»	649 840	24 815
Medicinske stoffer (ikke specificeret)	»	9 669	1 626
Klipfisk	»	8 865 888	1 092 549
Elektriske apparater og maskiner av enhver slags	stk.	1	100
Maskiner og apparater			
av en vegt mellem 100—500 kg.	»	4	1 078
» » » » 500—1000 »		1	870
» » » over 1000 »		5	4 616
(Den sidste slags maskiner antages at være importeret av de portugisiske konservefabrikker for lodning av sardinæsker.)			
Instrumenter for fægtning, gymnastik etc.	kg.	433	348
Søm, ikke specificeret	»	34 264	3 782
Papir, ikke specificeret	»	1 879	175

De vigtigste av de fra Portugal til Norge i 1907 utførte varer var:

		Mængde.	Værdi i milreis.
Kork i plater	kg.	708 853	42 722
Sirkork	»	1 951	70
Salt	tons	7 899	7 900
Vin, alm., hvit	dekal.	303	193
» » rød	»	365	358
Madeira	»	481	962
Portvin	»	53 219	99 763
Fiskekonserver, sardiner	kg.	640	58
Konfiturer, tørre og flytende	»	257	90
Tryksaker	»	77	61
Korkepropper		6 001	644

Korn- og bomuldsmarkedet i de Forenede Stater. Indførslen av jernmalm.

Generalkonsul *Chr. Barn*, New York, har meddelt følgende:

Ifølge landbruksdepartementets sidste maanedsberetning (av 8. f. m.) om utsigterne for aarets kornhøst anslaaes samme nu til:

	November 1909, Bushels.	mot høsten 1908: Bushels.
Vinterhvete	432 920 000	437 908 000
Vaarhvete	291 848 000	226 694 000
Ialt hvete	724 768 000	664 602 000
Mais	2 767 316 000	2 668 651 000
Havre	983 618 000	807 156 000
Rug	31 066 000	31 851 000
Byg	164 636 000	166 756 000

Dette viser en forbedring i maishøsten av 121 mill. bush. siden sidste maanedsrapport; de for de øvrige kornsorter angivne kvantiteter er de samme som i oktober. Poteteshøsten beregnes nu til 367½ mill. bushels, mot 279 mill. bushels i 1908; tobakshøsten til 895 mill. pund, mot 718 mill. pund i 1908 og linfrøhøsten til 25¾ mill. bushels, det samme som i 1908.

Handelsdepartementets centralbureau beretter, at der til 1. f. m. var produceret («ginned») 7 012 317 baller bomuld, mot 8 191 557 baller den 1. november 1908 og 6 128 562 baller den 1. november 1907.

Ifølge indløpne meddelelser fra bomuldsstaterne til «N. Y. Journal of Commerce» anslaaes høsten nu at ville beløpe sig til omkring 11 mill. baller, mot forrige høst 13¾ mill. baller. Som før meddelt er denne sæsons mindre høst foraarsaket ved ugunstige veirforholde i flere av de større bomuldsstater. Prisen er som følge derav formedelst vedholdende børsspekulationer efterhaanden drevet op, indtil der den 3. f. m. notertes 15.40 cents pr. pund for juli-leverance.

Flere av bomuldsfabrikkerne har indskrænket sin produktion paa grund av disse høie bomuldspriser, idet de venter, at spekulanterne ikke vil kunne vedlikeholde disse synderlig længe.

Der notertes den 9. f. m. i Chicago (cents pr. bushel):

	Hvete.	Mais.	Havre.
decbr.-leverance	101⅞ à 104⅛	57⅞ à 58⅞	38⅝ à 39¼
mai- »	102¼ » 103¼	59⅝ » 60½	41⅜ » 41¾
juli- »	95⅝ » 96½	59¼ » 60	39¼ » 39⅜

og i New York for bomuld (cents pr. pund):

november-leverance	. .	13.90	à 14.18
januar 1910 »	. .	14.11	» 14.65
mars	. .	14.30	» 14.79
mai	. .	14.40	» 14.92
juli	. .	14.40	» 14.80
september »	. .	12.79	» 13.00

Beretningerne om en stedse tiltagende virksomhet i jern- og staalbranchen anføres som et tegn paa, at virkningerne av krisen i 1907 paa det nærmeste er fuldt overvundne. Der berettes sluttet kontrakter i oktober for henved 3 mill. tons staalprodukter, hvorav 2 mill. tons jernbanemateriel, og store bestillinger vedblir fremdeles at indløpe for jernbaneskinner og vogne, brobygning og husbygningsmateriale. Produktionen av rujern opgives for de sidste 8 à 10 uker at beløpe sig til over 2½ mill. tons pr. maaned. Paa grund herav og som følge av reduktionen i tolden paa jernmalm fra 40 til 15 cents pr. ton berettes indførslen av denne artikel at tilta i betydelig maalestok. Foruten større indkjøp av malm fra Spanien og Kuba skal der saaledes ogsaa være kontraheret for mellem 3 og 400 000 tons Gellivare- og Kirunavare-malm for jernverkerne i det østlige Pennsylvanien, som, tiltrods for den længere transport, paa grund av den større metalrigdom nu kan konkurrere fordelagtig med Lake Superior-malmen. Prisen for Kirunavare-malm opgives til 8½ cents pr. «unit», leveret i Philadelphia.

Fortolkning av tarifnr. 195 i den nye amerikanske toldlov.

Indberetning fra minister *Ove Gude,* Washington:

Nedenfor hitsættes oversættelse av de punkter, der er av interesse for norske exportører, i det amerikanske finansdepartements skrivelse av 18. oktober 1909 til toldkassereren i New York angaaende det indviklede og yderst vigtige tarifnummer 195 i den nye amerikanske toldlov av 5. august 1909:

Finansdepartementet fortolker den første klausul i tarifnummer 195 — der lyder saaledes: «Æsker, bokser, pakker og andre beholdere av alle slags (undtagen slike, som er hermetisk lukket ved lodning eller paa anden vis), bestaaende helt eller i hovedværdi av metal, lakeret eller trykt ved nogensomhelst slags litografisk proces, hvad enten de er fulde eller tomme, deres indhold toldpligtig eller frit, skal svare en told av fire cents pr. pund og fem og treti procent ad valorem«: — som kun at omfatte saadanne beholdere, der bestaar helt eller i hovedværdi av metal, enten lakeret eller trykt ved nogen litografisk proces. Departementet opfatter uttrykket «hermetisk lukket ved lodning eller paa anden vis» (hvilket altsaa er betingelsen for fritagelse for den omhandlede told) som kun at indbefatte slike metalæsker, bokser, pakker og andre beholdere, som er gjort uigjennemtrængelige for luft og flytende stoffer ved sveisning, lodning eller sammensmeltning av bestanddelene ved aapningerne, og indbefatter ikke lukning med smeltet lak, paraffin, klister eller anden lignende midlertidig lukningsmaate.

Med hensyn til den anden klausul — der lyder: «Dog skal ingen av de foregaaende artikler betale en mindre toldsats end 55 procent ad valorem, og ingen æsker, bokser, pakker eller beholdere av nogen slags med et rumindhold av fem pund eller mindre, der er toldpligtige i henhold til denne paragraf, skal betale mindre told, end om de var indført tomme«, — har departementet den opfatning, at de metalæsker, bokser, pakker eller beholdere, som er specificeret i den første klausul, ikke skal betale en mindre toldsats end 55 procent ad valorem, og at æsker, bokser, pakker eller beholdere av metal av den i første klausul specificerede slags med et rumindhold av fem pund eller derunder skal betale told efter en sats av fire cents pr. pund og 35 cents ad valorem, forutsat, at saadan sats ikke er mindre end 55 procent ad valorem, og videre forutsat, at saadan sats av 55 procent ad valorem ikke er mindre end den told, der vilde paalægges saadanne æsker, bokser, pakker og andre beholdere, om de indførtes tomme.

Med hensyn til den efterfølgende bestemmelse — der lyder: «Og den toldbare værdi av samme skal indbefatte alle pakningsomkostninger, kartoner, indpakninger, konvoluter og tryksaker, der ledsager dem, naar saadanne æsker, bokser, pakker eller beholdere indføres helt eller delvis fyldt med toldfri varer (undtagen flytende stoffer og varer, der kommercielt er kjendt under navn av droger), og som almindeligvis forhandles en gros i det oprindelige utførselsland, «in bulk» eller i pakker med mere end fem punds rumindhold» — er departementet av den opfatning, at naar varer, saasom the, som i det oprindelige utførselsland en gros i almindelighet forhandles «in bulk» eller i pakker med over fem punds rumindhold, indføres i metalæsker eller beholdere av fem punds rumindhold eller derunder, skal den toldbare værdi av slike beholdere indbefatte alle pakningsomkostninger, kartoner, indpakninger, konvolutter og medfølgende tryksaker, naar saadanne æsker, bokser, pakker eller andre beholdere indføres helt eller delvis fyldt med toldfri varer (undtagende flytende varer og varer kommercielt kjendt under navn av droger).

Med hensyn til den sidste klausul i nævnte paragraf — der lyder saaledes: «Papir, pap eller kartonindpakninger eller beholdere, som forarbeides og brukes udelukkende som emballage for den artikel, hvormed de er fyldt, og efter saadan bruk er blot og bart avfald, skal ikke ilægges told, medmindre deres indhold er toldpligtig», — er departementet av den opfatning, at papir, pap eller kartonindpakninger eller beholdere, uanseet rumindhold, er toldfri, naar de er fyldt med toldfri varer; hvis de er fyldt med varer, der kun er gjenstand for told ad valorem, er de ikke særskilt toldbare efter denne paragraf, men erlægger told i henhold til bestemmelserne i underavdeling 18 i § 28 i toldloven av 5. august 1909; hvis de indeholder varer, der er gjenstand for sammensatte («compound») toldsatser, er de ikke underlagt særskilt told efter dette tarifnummer, men er ogsaa toldbare i henhold til underavdeling 18 i § 28 i den nævnte lov; hvis de indeholder varer, der er gjenstand for rent specifike toldsatser, er saadanne papir-, pap- eller kartonindpakninger eller beholdere toldbare efter de satser, som vilde bli dem paalagt, om de var indført tomme.

Udmerkede høstutsigter i Australien.

Vicekonsul *Sigurd Bentzon,* Melbourne, har meddelt følgende:

Indeværende aar gir Australien en udmerke anledning til at vise, hvad landet er istand til at

t

producere under gunstige betingelser. For omtrent hele Australiens vedkommende forutsiges en rik høst. Uldproduktionen er stor med temmelig høie priser, likesom lamme-sæsonen har været særdeles vellykket. Exportpriserne paa frosset lammekjød har i den senere tid ikke været videre tilfredsstillende. De sidste noteringer paa de europæiske markeder synes derimot at peke paa, at denne exportgren atter vil bli lønnende. Utsigterne for en udmerket hvetehøst i Australien har vistnok aldrig været saa gode, som de er iaar. Oktober maaned, der ellers ansees som en kritisk tid, har iaar styrket landmandens forhaabninger om en god høst. Priserne er dertil fortiden saa høie, at han kan gjøre sikker regning paa en stor fortjeneste. Meieribedriften har ogsaa været særlig begunstiget iaar, idet der har været for i overflod. Omend smørpriserne har været noget varierende, har de dog holdt sig saa høie, at tilvirkningen av smør har bragt gode indtægter. Alt synes at tyde paa, at Australien gaar en velstandsperiode imøte.

Det er særdeles tilfredsstillende for landet, at den australske produktion for hvert aar, som gaar, blir mindre og mindre avhængig av de klimatiske forholde. Kunstig vanding, «dry farming» (væsentlig efter amerikansk mønster), bedre dyrkningsmethoder og oplagring av fôr bidrager alt til at motarbeide virkningerne av tørken, som var saa ruinerende for landet for nogle aar tilbake.

Eneret til opfindelser og varemerker repræsenteret paa utstillingerne i Buenos Aires i 1910.

Minister *S. A. Christophersen,* Buenos-Aires, har meddelt, at der ved argentinsk lov nr. 6790 er tilstaat deltagere i de utstillinger, som agtes avholdt dersteds næste aar til minde om Argentinas uavhængighetserklæring, eneretten til deres patenter og varemerker inden republikkens omraade.

For at nyte godt av denne begunstigelse utkræves der, at indehaveren av patenter og varemerker tilstiller registreringskontoret under akerbrugsministeriet beskrivelser og tegninger — altid under forutsætning av, at de er registreret i oprindelseslandet, og at de ikke staar i strid med patenter og varemerker, der allerede er registreret i Argentina.

Brysselerutstillingen i 1910.

Konst. generalkonsul *Leif Bøgh,* Antwerpen, har indberettet, at følgende lande nu har anmeldt sin officielle deltagelse i utstillingen i Bryssel i 1910:

England, Østerrike-Ungarn, Danmark, Spanien, Portugal, Luxemburg, Holland, Frankrike, Italien, Schweiz, Tyrkiet, De Forenede Stater, Persien og Honduras.

Da en deltagelse fra norsk side i utstillingen — tiltrods for at det kun kan bli privat og for enkelte næringsgrenes vedkommende — antages at ville være av betydning for vore forbindelser med Belgien og dets nabolande, har generalkonsulen trodd at burde meddele, at der endnu i nogen tid (5—6 uker) vil kunne erholdes plads i utstillingsanlægget til en pris av fr. 25.00 pr. kvadratmeter. I maskinhallerne findes ingen plads mere.

Vor konsul i Bryssel, herr de Gomrée, har erklæret sig villig til at bistaa de nordmænd, som enkeltvis eller gruppevis endnu maatte ønske at delta i utstillingen. Vedkommende maatte i tilfælde melde sig snarest mulig.

International sportsutstilling i Frankfurt a. M.

En international sportsutstilling vil bli avholdt i Frankfurt a. M. i tiden 15. mai—15. juli 1910.

Utstillingen vil bli inddelt i følgende grupper: 1) heste og vogne, 2) automobiler og cykler, 3) turning, fegtning, athletik etc., 4) vandsport, 5) vintersport, 6) jagt, 7) luftsport, 8) turistvæsen, fotografi og optik, 9) sporten i lægevidenskapens tjeneste, 10) sportsbeklædning og utrustning, 11) kunstgjenstande, 12) leketøi, 13) forskjellig.

Tilvirkning av alkohol av sagmug.

Generalkonsul *Chr. Ravn,* New York, har indsendt et exemplar av «Technical World Magazine» for oktober*), indeholdende en artikel om tilvirkning av alkohol av sagmug efter en av Malcolm F. Ewen og George H. Tomlinson i Chicago opfunden methode.

Generalkonsulen uttaler, at skjønt methoden berettes hemmeligholdt, turde dog meddelelsen være av interesse paa grund av denne alkohols prisbillighet og dens fabrikation av et raastof, hvorav der er overflod i Norge.

Alkohol av sagmug opgives at koste blot 6 cents pr. gallon (4.54 liter), medens alkohol av mais koster 28 cents med raastoffet for samme beregnet efter den nuværende pris av 24 cents.

De amerikanske bestemmelser om fødevarer.

Minister *Ove Gude,* Washington, har i forbindelse med den i nr. 43 indtagne beretning meddelt, at der er grund til at formode, at der ogsaa er bestemmelser i andre staters end North Dakotas «Pure Food Laws», som ikke iagttages av norske exportører.

Da næsten alle unionsstater snart vil ha love om føde- og drikkevarer, og bevilgning til gjennemførelsen av deres bestemmelser stadig gives, vil kontrollen komme til at bli baade strengere og mere effektiv, end den nu er, og komme til at omfatte flere og flere varesorter; i begyndelsen beskjæftiger man sig naturligvis med de vigtigste varesorter og med de største overtrædelser av lovene; litt efter litt vil turen komme til de ubetydeligere varesorter og til de mindre lovovertrædelser.

Det er derfor av betydning, at vore exportører foruten de føderale lovbestemmelser ogsaa opfylder bestemmelserne i lovene om føde- og drikkevarer i de unionsstater, hvor hver enkelt exportørs varer omsættes.

Ministeren har indsendt endel exemplarer av statslovene om føde- og drikkevarer, fortegnelsen over fødekontroltjenestemændene og «Standards of purity for food products», der av departementet bl. a. er tilstillet Norges oplysningskontor for næringsveiene samt De Vestlandske Hermetikfabrikanters Forening, Stavanger.

*) Er av departementet tilstillet Norges oplysningskontor for næringsveiene.

CENTARLTRYKKERIET — KRISTIANIA

KONSULATBERETNINGER

UTGIT AV UTENRIKSDEPARTEMENTET MED BISTAND AV NORGES OPLYSNINGS-KONTOR FOR NÆRINGSVEIENE

Nr. 50. | Ukeutgaven. | 11. december 1909.

«Konsulatberetninger» utkommer i to utgaver, en ukeutgave og en maanedsutgave. Kan bestilles ved alle postanstalter, i Kristiania i «Farmand»s expedition, Toldbodgt. 31. Abonnementspris for uke- og maanedsutgaven tilsammen kr. 3.00 pr. aar og for utenbysboende porto 20 øre.

Henvendelser til norske legationer eller konsuler bør adresseres, ikke til embedets chef eller personale, men til selve legationen eller konsulatet paa stedet.

Indhold:

Side

Nordtysklands trælasthandel og træindustri. De forskjellige konkurrerende exportlandes stilling . . . 217
Indvandringen til Kanada 221
Kinas handelsomsætning. Importen av norske varer . 222
Vinhøsten i 1909 i en del franske departementer . . . 223
Nye faste dampskibslinjer fra Kanada 223
Høstsædens stilling i Tyskland 224
Tobaksdyrkningen i Wisconsin 224
«Konsulatberetninger»s maanedsutgave 224

Nordtysklands trælasthandel og træindustri. De forskjellige konkurrerende exportlandes stilling.

(Slutning fra foreg. nr.)

Wesergebetet. Paa de mægtige heder mellem Hannover og Bremen er siden 1876 utstrakte skogplantninger igang, især av furu, og man venter, at ialfald endel av furuen vil bli likesaa værdifuld som den nordiske; allerede nu faar man et gjennemsnitlig tyndingshugstutbytte pr. hektar av 10 kbm. à 10 mark. Særlig produceres grubetræ, hvorfor der, alt efter dimensionerne, opnaaes fra mk. 6.60—12.70 pr. kbm.; for avbarkningen betales 50 pf. pr. kbm. Til utnyttelse av rødbøken i Hannover er en række fabrikker oprettet, saaledes flere skolæstefabrikker, hvorav de største ligger i Eibenbeck ved Göttingen, dernæst en række etablissementer, hvor skaaren og bøiet bøketøndestav for margarin- og kemikaliefater, selv for export til Holland og Finland, tilvirkes; endvidere fabrikker for forarbeidelse av alleslags møbeldele, parketter, trappetrin, gelændre og talrige bruksgjenstande. Det kan her bemerkes, at man i Tyskland almindelig anvender trætrapper og endog anser dem mindre farlige i ildebrandstilfælde end stentrapper. Desuten anvendes bøkesveller i stadig større utstrækning ved jernbanerne, især i Elsass-Lothringen; meget betydelig er ogsaa benyttelsen av bøketræ i møbelindustrien, særlig i stolfabrikationen, og f. ex. i Gittelde i Harz produceres aarlig over 100 000 dusin stole. I bjergegnene i Hannover er der et betydelig træoverskud, i de flate dele derimot træmangel, men hele behovet dækkes dog av Hannovers egen produktion; litt bløtt østpreussisk træ indføres, medens til gjengjæld litt haardt træ sendes til Østpreussen. Den farligste konkurrence for den tyske rødbøk er den østerrikske og ungarske bøk, og man nærer frygt for, at den med tiden vil konkurrere ut den indenlandske bøk. Opover Weser kommer næsten ingen trælast, og tiltrods for Fuldas kanalisering (hvorved en omsætningstransport til de thüringske stater var mulig) og Wesers farbarhet for slæpere paa selv 400 tons helt op til Münden, kan dog en kraftig utvikling av transporten først ventes efter fuldførelsen av Weserreguleringen. Ogsaa trælastexporten nedover floden er nu ubetydelig; gjennem slusen ved Münden i Werra gik i 1906 3 630 tons bløtt tømmer nedover, gjennem slusen ved Hameln i Weser gik 16 440 tons nedover og 4 640 tons opover, ved Münden passerte 21 390 tons opover og 5 210 tons nedover, og til Bremen ankom 4 680 tons og avgik 17 650 tons. Fra de skogrike bjergegne av Wesergebetet sendes paa floden forsyninger til de endnu træfattige nordlige dele, og fra Bremen sendes bl. a. ca. 15 000 tons opover i Wesergebetet.

Den fremmede trælast kommer til Hannover med jernbanen, nemlig furutræ fra Østtyskland og ek fra Galizien og Ungarn; litt rumænsk produktion begynder ogsaa allerede her at vise sig. Jernbanetrafikken i Weserdistriktet var i 1906: Indenlandsk vekseltrafik 925 000 tons, lokaltrafik 224 000 tons og utenlandstrafik 23 700 tons.

Bremen er en av de vigtigste trælasthandelspladse i det nordvestlige Tyskland; ikke blot tyske, men ogsaa engelske, franske og hollandske kjøpere dækker der sit behov. Bremen har likesom Wismar og Lübeck en trælasthavn, og ogsaa for gode trælastlagerpladse er der sørget, men en ugunstig omstændighet for Bremen er, at sjøfragterne fra de svenske havne gjennem Nordsjøkanalen er dyrere end til Holland. Trælastexport drives ikke fra Bremen med undtagelse av en forøvrig ret betydelig speditionsforsendelse til England av bøketræ fra Bückeburg, som med slæpelægtere kommer nedover Weser. Bremens trælastimport tjener hovedsagelig til dækkelse av det stedlige behov, medens transithandelen er mindre omfangsrik.

Større sagbruk findes ikke i Bremen, kun høvlerier, hvor nordisk last, især battens, og amerikansk skaaren vare, som kantes og spaltes paa mindre, med høvlerierne forbundne sagbruk, forarbeides.

Bremens trælasthandel har i de sidste aar som følge av sammenknytningen mellem jernbane- og vandtransporterne forsaavidt undergaat en forskyvning, som nu Rhin- og Elbenvasdragene benyttes til transport til og fra oplandene og derfor en stor del av den av Bremenfirmaerne kjøpte trælast nu slet ikke mere kommer til Bremen, men dirigeres fra leveringsstederne til Amsterdam, Rotterdam og Hamburg.

I Bremen forhandles, foruten amerikansk, fortrinsvis skandinavisk og russisk træ; mange Bremerfirmaer har sagbruk i Amerika og Rusland etc., og nogle er ogsaa interesseret i aapningen av de kaukasiske skoge; østerriksk last er næsten ukjendt og

ikke vel anseet; 70 % av importen bestaar av gulvbord, resten er bredt snedkertræ og tynd skaaren vare, hovedsagelig fra Petersburg og Kronstadt. De vigtigste dimensioner for svenske bord er: 1, 5/4 og 1 1/2 tomme tykke, 5, 5 1/2, 6 og 7 tommer brede og 9—30 fot lange, gjennemsnitlig 15 fot; battens: 2 1/2—7 1/2 tomme tykke og 7 1/2 tomme brede. De sedvanligste Petersburgerdimensioner er 1/2, 3/4 og 1 toms bord av 4—11 tommers bredde og 18—19 fots længde.

Den nordiske trælast gaar fra Bremen sydover omtrent til en linje Hannover—Bielefeld, men Hannover selv forsynes fortrinsvis fra Wismar. Den brede vare paa 11 tommer og derover kommer dog allerede til Hannover og Münden hovedsagelig fra Østerrike over Laube med skib til Magdeburg og derfra med jernbane. Av den nordiske vare leveres for det meste kun furu sorteret, medens gran altid forhandles usorteret.

Særlig vigtig er for Bremen paa grund av den utviklede tobakshandel handelen med cedertræ for finere og med russisk oretræ for ordinære cigarkasser; cedertræet stod en tid saa høit i pris, at man forsøkte at erstatte det med de afrikanske mahognysorter lagos og okumé, men de viste sig ikke heldige. Det russiske oretræ til cigarkasser importeres enten til Tyskland som tømmer og skjæres i Memel, Hannover, Minden i Westfalen og Magdeburg eller kommer færdig som bord, da flere firmaer har etablissementer for skjæring av oretræ ved den russiske grænse. Eget trælastmarked eller faste usancer findes ikke i Bremen. I aaret 1902 ansloges totalimporten paa Weser til 84 844 standards, hvorav 27 700 fra Sverige, 5 950 fra Norge, 25 900 fra Finland, 15 900 fra Rusland, 4 750 fra Østpreussen og 4 670 fra Amerika; importen fra Amerika er gaat tilbake paa grund av prisstigningen paa pitchpine; østerriksk granlast og amerikansk spruce kjøpes kun, naar det nordiske træ er for dyrt.

Bremerhaven, Geestemünde, Brake og Elsfleth har for størstedelen tapt sin trælasthandel til Bremen, da sjøfragten er den samme, men havne- og lagringsindretningerne bedre i Bremen.

I Geestemünde forhandles hovedsagelig svensk, finsk og russisk trælast samt endel pitchpine, som naar sjøfragterne er lave, med held kan konkurrere med den nordiske trælast, medens Archangellast i Geestemünde paa grund av sin uensartethet er opgit.

Gjennemsnitsprisen for nordisk trælast er i Geestemünde ca. 50 mark pr. kubikmeter, daarlig vare 40, bedste 60, høvlingen koster kun 2—3 mark pr. kbm. Større østerrikske tømmerpartier og saget bygningstræ fra Mähren og Schlesien kommer leilighetsvis til Geestemünde, men kun med avtagende produktion i Skandinavien og Nordamerika kan denne export regne paa fremgang, da jernbanefragterne til Laube omladningsplads, hvorfra træet gaar nedover Elben til Hamburg og derfra i slæpere til Geestemünde, er for dyre; saalangt som den nordiske vare kan forsendes med 50—55 mark fragtomkostninger pr. standard kan den konkurrere med den østerrikske.

Jernbanetrafikken av trælast til Bremen, Vegesack, Geestemünde, Bremerhaven, Nordenham, Brake og Elsfleth var i 1906 tilsammen: Indenlandsk vekseltrafik 211 800 tons, lokaltrafik 24 700 tons og utenlandstrafik 1 500 tons. Forsendelserne, særlig av halvfabrikater, sker for størstedelen til Hannover og Oldenburg, Ruhrdistriktet, Westfalen, Lippe og Rhinprovinsen.

Det midtre og nedre Rhingebet. Tømmerhandelen. Det midtre og nedre Rhingebet er som bekjendt paa grund av sin høit utviklede industri, sin kulgrubedrift og sit tætte jernbanenet en av verdens vigtigste trælastkonsumtionspladser. Fra alle produktionslande strømmer derfor trælast til Rhinlandene, som undertiden næsten oversvømmes, og der utvikler sig en livlig konkurrence i tømmer og skaaren vare, hovedsagelig av amerikanske, nordeuropæiske, tyske, østerriksk-ungarske og rumænske produkter.

For tømmermarkedet kommer egentlig kun Sydtyskland, Elsass-Lothringen og Østerrike med gran og Nordamerika med pitchpine i betragtning, medens der fra Rumænien kun kommer litt eketømmer opover Donau til Regensburg, og forsaavidt det ikke skjæres i de bayerske bruk, forarbeides det ved Rhinen. Tømmeret fra det vestlige Østerrike kommer likeledes denne vei, men gaar sedvanlig med jernbane til Staffelstein, Kitzingen eller Ochsenfurt, hvor det omlades paa Main; denne vei tar særlig mange store langtrær, som specielt for hollandsk regning kjøpes i Passau. Tømmeret fra Bayern gaar sedvanligvis likeledes med jernbane til Ochsenfurt og omlades der paa Main; utviklingen av omlastningen her er av den bayerske regjering fremmet ved indførelsen av en særlig billig Mainomlastningstarif.

Den anden hovedtilførsel av tømmer til Rhingebetet kommer fra Neckardalen. Dette fløtningstømmer stammer dels fra flodgebetet selv, men kommer ogsaa paa Enz og Nagold fra Schwarzwald i Necker. Det transporteres i mindre flaater nedover Neckar og kommer ind i Mannheimerfløtningshavnen, hvor flaaterne blir liggende, indtil de sælges, hvorefter de ombindes og føres ind i Altrhein; desuten har hvert større sagbruk og høvleri sine egne fløtningshavne. Mannheimerhavnen er den største europæiske indenlandshavn og omfatter hele landtungen mellem Rhinen og Neckar og det av Rhinen, Neckar og Altrhein indesluttede terræn.

Ialt ankom i 1906 til Mannheimerhavnen 141 400 tons løst tømmer og 71 200 tons flaatetømmer og avgik 12 900 tons løst tømmer og 36 000 tons flaatetømmer. Fra 1906—1907 overvintret i Mannheim tilsammen 40 900 stammer. Priserne var den 1. januar 1907 ca. mk. 25 pr. kbm. liten last, mk. 27 for middels, mk. 29 for maaletræ og mk. 31 for hollænderlast.

En stor del av trælasten fra Maingebetet opfanges allerede ved nedre Main av brukene i Aschaffenburg, Hanau og Frankfurt etc., men paa den anden side kommer f. ex. til Frankfurt med jernbanen trælast fra de ikke ved Main liggende dele av Nord-Bayern, som omlastes paa floden, og denne omlastning skal nu søkes befordret ved en direkte forbindelse mellem jernbanen og floden. I Frankfurt omlastes f. ex. ogsaa en stor del av det grubetræ, som gaar til Saar-, Rhin- og Ruhrgebetet.

Det tømmer, som fra Main gaar over i Rhinen, svømmer i form av Mainflaater til Kastel og Schierstein, hvor 8—10 flaater bindes sammen til en Rhinflaate. Til Mainz ankom i 1906 ikke mindre end med et rundt tal 230 000 tons trælast paa floden, som for størstedelen gik videre.

De store Rhinflaater slæpes for at spare tid og omkostninger nedover Rhinen av dampskibe og kommer saaledes til de rhinske konsumtionspladse og til Holland. Tidligere førte disse store stammeflaater ogsaa en overlast av bord, men da disse blev vaate, fragtes nu al skaaren last i skibe.

Det importerede sydtyske og østerrikske tømmer, som forblir ved den øvre Rhin, skjæres til bjælker;

kun av de tykke, kvistrene og sunde avskjæringer av stokender fremstilles bord og planker, dog i ringe mængde.

Paa grund av den sterke konkurrence, som den sydtyske trælast paa det rhinske og ogsaa paa andre markeder er utsat for, søker de sydtyske træproducerende stater at opnaa en forhøielse av trælasttolden, uagtet det bayerske tømmer i de sidste aar er steget i pris med 10—20 %. I Bayern lægges forøvrig endnu hovedvegten paa bordproduktionen.

I Schwarzwald findes desuten store sagbruk, som selv skjærer tømmeret og sender det fra de nyindrettede øvrerhinske havne i Karlsruhe etc. til nedre Rhin.

Medens Mannheim, resp. Mainz er utgangspunktet for tømmertilførslerne fra syden, kommer fra norden over Amsterdam og Rotterdam nordeuropæisk og amerikansk trælast. Et bemerkelsesværdig forsøk paa at bringe russisk tømmer pr. dampskib til Rhinlandene strandet kun derpaa, at dette tømmer var av for ensartet tykkelse, medens man trænger tykkelser fra 8—10 tommer for at kunne skjære bygningstræ efter lister; da desuten transporten av tømmer saavel i rummet som paa dæk er farlig og uhensigtsmæssig for sjøgaaende dampskibe, og tømmeret ogsaa lider, blir rødstripet o. lign. under den lange transport, blev dette forsøk ikke gjentat, men dog er derved vist en vei, hvorpaa tømmerbehovet i Rhinlandene ved en mulig vanskeliggjørelse av trælasttilførselen fra Østerrike og Sydtyskland kunde dækkes; eventuelt maatte særlige dampskibe for tømmertransporten konstrueres.

Expedition av tømmer opover Rhinen i flaater har hittil ikke vist sig mulig, da manipulationen og flaatetrækningen kostet for meget. Forsaavidt expeditioner av tømmer i skibe og lægtere fra Holland opover strømmen finder sted, omfatter de hovedsagelig russisk oretræ for cigarkasser og pitchpinebjælker. Tilhuggen kantved importeres for særlige øiemed, hovedsagelig fra Norge, i de sidste aar ogsaa fra Sverige; fragtomkostningerne stiller sig til Neuss-Emmerich omtrent i 10 mk. pr. ton.

Et meget drøftet spørsmaal i de rhinske sagbruk, som lider sterkt derunder, er, hvorledes den overordentlige stigning av tømmerpriserne, som ved hver auktion kan konstateres, samtidig med de uforandrede, ja endog faldende priser paa skaaren vare, lar sig forklare. Herpaa maa svares, at for det første finder sagbrukene ikke sin fortjeneste paa skaaren vare, men paa bygningstræ, som leveres paa bestilling efter lister, og dernæst kalkulerer de mindre bruk overhovedet ikke ordentlig, men sælger kun pr. 100 stykker (omregnet til normaldimensionen av 4½ m. længde, 28½ cm. bredde og 23 mm. tykkelse) og beregner saaledes ikke, hvormeget de tar ind pr. kubikmeter tømmer for den producerede skaarne vare. Disse bruk holder sig sedvanlig kun ved eierens fortjeneste paa andre hold og ved tilfældige billige tømmerindkjøp underhaanden. Herav kan det ogsaa forklares, at saa mange av de mindre bruk efterhaanden maa indstille sin drift; men de større bruk er nødt til at følge de mindre i disses priser paa skaaret materiale. Men de høie tømmerpriser bevirkes ogsaa meget ofte derved, at de kapitalsterke cellulosefabrikker byder med ved auktionerne og dækker sit behov for en hvilkensomhelst pris; det for deres bruk ikke egnede eller det bedre træ gives da videre til sagbrukene, saa at de ved auktionerne opnaadde tømmerpriser egentlig ikke er bestemmende.

Under de samme vanskeligheter lider forøvrig ogsaa brukene ved Elben.

Grubetømmerhandelen i det rhinske kuldistrikt. Ruhrort er hovedsætet for den rhinske grubetræhandel, og en række store firmaer ved Nordhafen er beskjæftigede dermed. Forbruket av grubetræ i det rhinsk-westfalske kuldistrikt (utenfor Aachener- og Saardistriktet) anslaaes til ca. 25 mill. mk., saa at med en gjennemsnitspris av 10 mk. pr. kbm. er det aarlige behov alene i dette gebet ca. 2½ mill. kbm.

I det rhinske gebet brukes udelukkende furu og ek som grubetræ, av 3—5′ længde og 8—10 cm. tykkelse, eller 5—10′ længde og 10—25 cm. tykkelse. Fortrinsvis benyttes kun de tykkere dimensioner (14—18 cm.), medens i England og Belgien svakere dimensioner (7—12 cm.) benyttes. Hvert bergverk har sine bestemte længdedimensioner, som nøie maa overholdes ved leveringerne. Videre anvendes bløte granbord av ½—3″ tykkelse, 12″ bredde og 16′ længde fra Bayern og Østerrike som forskalingsbord. Furugrubetræet kommer først og fremst fra Brandenburg og Schlesien, hvorfra det sendes direkte til gruberne med jernbane; det fra Sydtyskland kommende grubetræ gaar med jernbane til Mannheim eller Frankfurt, omlastes der paa Rhinen og sendes nedover floden. Ogsaa fra Rhinhessen kommer grubetræ i skibsladninger paa Main og Rhinen. Fløtning av grubetømmer er udelukket. Den russiske import av grubetræ er gaat tilbake, og Norge og Sverige leverer kun ringe mængder, som kommer med skib over Holland. Enkelte firmaer i Ruhrort har sagbruk i Tilsit og sender det skaarne materiale over Rotterdam og derfra med Rhinskibe opover til Ruhrort. Da en fragt av mk. 120 pr. 10 tons er grænsen for en lønnende leverance, er forsendelse av grubetræ fra Østerrike udelukket. Forbruket av ekegrubetræ er som følge av de stigende eketræpriser gaat tilbake til ca. en tredjedel, men prisen er dog endnu 40 % høiere end for furu.

Handelen med skaaren vare. De fleste rhinske engrosfirmaer, som befatter sig med skjæring av europæisk træ, tar sin rundlast fra Bayern og Schwarzwald, men bord for tilvirkning av høvlet vare, gulve etc. stammer, bortseet fra pitchpinetræet, næsten udelukkende fra Sverige, Norge og Rusland; dog kjøper ogsaa mange firmaer skaaren vare direkte fra sagbrukene i Bukowina og Galizien. Overalt ved Rhinen er der desuten paa grund av industriens store behov en vældig efterspørsel efter kassebord. Siden omkring 10 aar tilbake importeres opover Rhinen over Rotterdam til Köln og Bonn store mængder rumænsk skaaren vare, som udmerker sig ved brede dimensioner og lav pris, og dette materiale utbreder sig med jernbane 100 km. øst og vest for Rhinen, men længere ut kan det ikke konkurrere med det bayerske og østerrikske materiale.

Den rumænske leverance indeholder meget galizisk træ, som fløtes ned over Pruth og skjæres ved de store dampsager i Galatz. De rhinske firmaer foretrækker dog den sydtyske og direkte fra Østerrike importerede last paa grund av dens bedre kvalitet, og fordi den kan leveres waggonvis.

Forretningen med 4½ m. lange sydtyske bord har i de sidste aar været ret gunstig, og priserne er i de sidste 10 aar pr. 100 stkr. 1-toms sorterede bord franko Köln-Duisburg steget fra 42—109 til 66—140 mark efter en bredde av fra 6—12 tommer; dog er det ikke lykkes med smalere sydtyske bord at fortrænge den nordiske og amerikanske høvlede vare.

Den tyske import har vistnok stor indflydelse paa den nordiske trælasthandel, men prisstigningen paa det nordiske granmateriale, som gaar op til 20 mark og mere pr. standard, maa dog mere tilskrives den stadige forøkelse av cellulosefabrikkerne. Den nordiske vare leveres fortrinsvis til Rhinlandene som battens for gulvbord, men finere gulve tilvirkes av pitchpine.

Av oversjøisk træ indføres talrige sorter, som i skaaren tilstand med skib kommer opover Rhinen og Main. For amerikansk ek av store dimensioner notertes i Frankfurt i 1904 mark 115—120, for slavonisk ek mark 130 pr. kbm.; begge er senere steget i pris. Til parketter foretrækkes ungarsk og slavonisk ek for den amerikanske, som er rødligere, grovere vokset og haardere og tungere at arbeide; dog kommer amerikanske ekeparketter i store mængder til Tyskland og desuten ek til døre, trapper, vinduer, bøtter for den kemiske industri etc. Hovedstapelpladsen for amerikansk ek er New Orleans. Fra Wisconsin og Michigan kommer særlig whitepine samt birk, lind og bøk, som i Nordtyskland benyttes til tøndebunder, og fra Arkansas og Missouri nøttetræ til møbler.

Meget vigtig for den europæiske trælasthandel er pitchpinetræet, som omfatter prima pitchpine, red pine og Carolina pine. Pitchpinens kvalitet er i den senere tid gaat tilbake, men til Tyskland kommer fremdeles kun prima kvalitet. Den utskibes hovedsagelig fra Norfolk, Charleston, Savannah, Brunswick, Jacksonville, Apalicola, Pensacola, Gulfport og New Orleans og kommer til Tyskland, særlig Rhinlandene, hovedsagelig i 3 sortimenter: gulvbord 23—33 mm. tykke, 15—18 cm. brede og 3—7 m. lange (gjennemsnit 5 m.), smale bord og planker fra 20—27 cm. brede, 26—105 mm. tykke og bred vare fra 28 cm. og opover, 26—150 mm. tykke; 60—80 % garanteres kvistfrie. Desuten importeres meget hugne bjælker fra 15—50 cm. i kvadrat i længder fra 3,5—20 m. I den nyeste tid anvendes pitchpine i Preussen, Bayern og Østerrike til waggonbygning i stedet for ek, særlig til de sterke og lange konstruktionsdele i understellet og til vægge. I rund tilstand bringes pitchpine meget litet til Europa paa grund av den daarlige fragtutnyttelse.

Trælasttrafikken paa jernbanerne i Rhingebetet. Den samlede trælasttrafik i driftsdistrikterne Preussen, Hessen-Nassau, Oberhessen, det westfalske og rhinske Ruhrdistrikt, provinsen Westfalen med Lippe etc., Rhinprovinsen, Rhinhavnestationerne og Saardistriktet har følgende imponerende omfang: Indenlandsk vekseltrafik ca. 5 mill. tons, lokaltrafik ca. 965 000 tons og utenlandsk trafik ca. 138 000 tons. I vekseltrafikken er ankomsten av raa last 0.3 mill. tons og forsendelsen 0.26 mill. tons, men langt betydeligere end rundlasttrafikken er naturligvis transporterne av halvfabrikater, hvorav forsendes 0,6 mill. tons og ankommer 1,1 mill. tons.

De vigtigste trælasthandelspladse i Rhingebetet er Mannheim, Frankfurt, Düsseldorf, Neuss, Duisburg og Ruhrort samt Amsterdam og Rotterdam.

Mannheim, som er Tysklands største indenlandshavn, er foruten av stor betydning for den rhinske raalasthandel tillike en vigtig omlastningsplads for bayersk skaaren vare, som kommer dertil med jernbanen. I den senere tid sendes derimot ofte badisk og elsassisk og ogsaa bayersk og würtembergsk skaaren vare direkte fra de nye øvrerhinske havne Kehl, Strassburg og Karlsruhe til byerne ved midtre og nedre Rhin. I aaret 1906 ankom til Mannheim paa Neckar 73 000 tons og paa Rhinen 220 000 tons og avgik nedover Rhinen 97 000 tons. Til Mannheim indføres særlig meget nordisk (svensk) og russisk skaaren vare, mest gulvbord. Priserne, som er stegne i den sidste tid, var i slutningen av 1905 for 4″s bord ca. mk. 142.50, for 5″s ca. mk. 152.50, for 6″s ca. mk. 162.50 pr. standard. Sjøfragten til Rotterdam inkl. omladning til Rhinskib, utlosning i Mannheim og tysk told utgjør gjennemsnitlig ca. mk. 60 pr. standard, hvorefter 1 kbm. 4″s bred vare kommer paa ca. mk. 43.50, 5″s bred vare paa ca. mk. 45.50 og 6″s bred vare paa ca. mk. 48 franko Mannheim, fortoldet. Den meste finske vare kommer fra Björneborg, Räfsö og Kotka. Den samlede omsætning av skaaren vare i Mannheim har i de sidste aar været omkring 300 000 tons. Hovedavsætningsstederne er Baden, Württemberg, Elsass-Lothringen, Hessen, Bayern og Saar- og Moselgebetet; utførslen av færdig, høvlet vare til Schweiz og Frankrike er umulig paa grund av tolden og til Frankrike desuten paa grund av bestemmelsen om «surtaxe de pavillon». I Mannheim er der et stort antal høvlerier og sagbruk for finere tilvirkning; meget amerikansk nyttetræ av alle slags indføres i raa tilstand og forarbeides til møbler etc.

Frankfurt a. M. har et stort eget behov og er desuten hovedpladsen for Mainhandelens overgang i Rhingebetet. Trælastomsætningen var i 1906: Ankomst ca. 53 000 tons, avgang ca. 39 000 tons og gjennemgang ca. 357 000 tons. Donau—Mainkanalen kan i sin nuværende tilstand ikke benyttes til tømmertransport, og en ombygning er derfor paatænkt.

Düsseldorf er en av de vigtigste centrer for trælasthandelen ved den midtre Rhin. Omsætningen var i 1906: Ankomst opover 109 000 tons, nedover 65 000 tons; en stor del av de omliggende landes behov dækkes fra Düsseldorf; meget høvlede bord kommer fra Amerika, Sverige, Norge, Rumænien og Østerrike; av møbelfabrikkerne i Düsseldorf benyttes særdeles meget russisk or og poppel. Svenske battens 3/7″ eller 2/5″ eng. importeres meget; dog er priserne uforholdsmæssig høie; «planchettes» anvendes mest til indre bygningsutstyr. For nordiske bord er normaldimensionen 7 tommer eng. bredde, og leveringerne sker mest usorteret. Pitchpine spiller som overalt ved Rhinen en stor rolle; prisen var vaaren 1907 pr. kbm. for 1 toms eng. mk. 3.20, 9/8 toms mk. 4.20, for 1 kbm. skaaren vare 100—110 mark. Rhinfragten fra Holland til Düsseldorf var i 1906 ca. mk. 40 pr. 10 tons inkl. utlosning i Rotterdam.

Neuss like ved Düsseldorf er hovedomlastningspladsen for hele det venstre Rhingebet, og ca. 8 000 tons omlastes, sorteres og videreforsendes aarlig.

Duisburg og Rhurort er de nordligste hovedpunkter for den rhinske trælasthandel. Duisburg er hovedpladsen i det storindustrielle Ruhrgebet. Gjennem Dortmund—Emskanalen kom direkte fra Bremen ca. 34 000 tons, men den samlede ankomst til Duisburg utgjorde henved 300 000 tons. Paa den høire Ruhrbred ligger konkurrencehavnen Ruhrort, hvor grubetømmerhandelen spiller en stor rolle. I landstrækningen fra Duisburg til Dortmund anslaaes den aarlige omsætning til ca. 14 mill. kbm. skaaret materiale, hvortil kommer en aarlig omsætning av ca. 25 mill. mark for furugrubetræ. Over grænsen ved Emmerich var trælastindførslen paa Rhinen ca. 1.1 mill. tons.

Rotterdam og Amsterdam ligger vistnok utenfor det her omhandlede omraade, men er kommercielt meget nøie forbundne med dette.

Trælasthandelen i Rotterdam har i de sidste aartier utviklet sig betydelig, dels som følge av det stigende forbruk, særlig av amerikansk trælast i Holland selv, dels som følge av den stigende trælastindførsel til Tyskland. Ved siden av Rotterdam er Amsterdam den vigtigste transitplads for amerikansk trælast til Rhinlandene. I Rotterdam findes ingen særskilt trælasthavn, medens Amsterdam har utstrakte trælasthavneanlæg, hvor indtil 45 store trælastskibe kan losse paa én gang. Fra Skandinavien kommer tømmer til Amsterdam fra Hernösand og Sundsvalldistriktet og fra Drammen, videre russisk rundlast fra Riga og Pernau, særlig topptræ til pæler etc. Skaaren vare kommer fra Sverige, Finland, Riga, Archangel, Galizien over Galatz og Odessa og fra Bosnien.

Indvandringen til Kanada.

Konsul *Arvid Jacobsen*, Montreal, har meddelt følgende:

Det kanadiske Indredepartement har utgit en beretning om indvandringen i det pr. 31. mars iaar avsluttede budgetaar. Efter den store økonomiske krise, som i den største del av 1908 øvet sine virkninger over hele det nordamerikanske kontinent, falder det forklarlig, at indvandringen hit i dette tidsrum utviser en betydelig tilbakegang. Medens budgetaaret 1907—08 satte rekorden i Kanadas indvandringshistorie med et antal av 262 469 indvandrere, utgjorde antallet av indvandrere i sidste budgetaar kun 146 908 (i en tidligere indberetning blev antallet av indvandrere for aaret 1907—08 angit til 252 038. Dette tal er senere korrigeret).

Der hersket i 1908 over hele Kanada en almindelig depression inden alle industrigrene og andre næringsveie. De fleste fabrikker indstillet eller indskrænket for længere tidsrum sin virksomhet. Særlig inden træindustrien og skogdriften, hvor et betydelig antal skandinaver finder sit erhverv, var arbeidsbetingelserne yderst slette.

Denne tingenes tilstand øvet naturligvis hurtig sin indflydelse paa antallet av indvandrere. Omend krisen efter sin natur av pengekrise kun var av temporær beskaffenhet, og uagtet normale forhold og øket virksomhet indtraadte allerede i sidste halvdel av 1908, blev den dog for indvandringens vedkommende av adskillig længere virkning.

Først henimot indeværende aars sommermaaneder har antallet av indvandrere naadd op til samme høide som i 1907. Der er saaledes tegn, som tyder paa, at indeværende aar vil slaa alle tidligere rekorder med hensyn til antallet av indvandrere, saavel fra Europa som fra de Forenede Stater.

En sammenligning mellem . . . 1907/08 og 1908/09 viser, at der kom fra:

Forenede Stater	58 312	59 832
Storbritannien	120 182	52 901
Andre lande	83 975	34 175
Ialt	262 469	146 908

Sidste aars indvandring er forsaavidt av betydelig interesse, som det er første gang i landets historie, at, antallet av indvandrere fra Staterne overstiger antallet fra Storbritannien. De fra Staterne kommende indvandrere tilhører gjennemgaaende den akerbrukende befolkning og slaar sig regelmæssig ned i de vestlige provinser. En flerhet av disse indvandrere er formuende jordeiere fra de nordlige Stater, som efter at ha disponeret sine eiendele finder det regningssvarende at flytte over grænsen og opta frijord i «Canada-West».

Man kan gjøre sig en ide om den økonomiske værdi, som denne indvandring fra Staterne har for Kanada, naar man er opmerksom paa, at hver indvandrer fra Staterne gjennemsnitlig medbringer en kapital i redskaper, kvæg, bohave eller kontanter av ca. $ 1 000, eller samlet henimot $ 60 000 000.

Et ikke ubetydelig antal av disse indvandrere er av skandinavisk avstamning og frembyder forsaavidt i flere henseender spørsmaal av interesse for Norge.

Desværre er der ikke anledning til at skaffe paalidelige opgaver over antallet av indvandrere av norsk avstamning eller nationalitet, som ad denne vei aarlig finder veien til Kanada. Efter oplysninger, som konsulatet sidder inde med fra paalidelig hold, er der imidlertid grund til at anta, at antallet mindst kan anslaaes til mellem 3 à 4 000 av norsk avstamning for sidste aar. Alle talangivelser herom blir dog intet andet end gjætninger.

Antallet av dem, som i aarets løp har optat frijord i de vestlige provinser, og som i de kanadiske opgaver er angit som værende av norsk avstamning, synes at bekræfte rigtigheten av disse antagelser.

De forskjellige nationer er m. h. t. antal av optagne «homesteads» for aaret 1908 saaledes repræsenteret:

Kanada	10 977	Norge	656
Forenede Stater .	9 829	Tyskland	650
Storbritannien . .	7 465	Sverige	596
Østerrike-Ungarn	3 342	Frankrike	487
Rusland	953	Danmark og Island.	347

Norge kommer saaledes som nr. 6 blandt de fremmede nationer.

Der blev i 1908/09 ialt optat 39 081 «homesteads», mot i 1907/08: 30 424. Antallet av optagne «homesteads» staar saaledes for de to aar i omvendt forhold til antallet av indvandrere. For den norske indvandrings vedkommende viser «homestead»-statistikken med tydelighet, at et betydelig antal norske indvandrere til Staterne efter et kortere eller længere ophold der finder veien ind til det vestlige Kanada.

Efter indvandringsstatistikken ankom der nemlig til Kanada ialt kun 752 norske, hvorav 432 mænd, 181 kvinder og 139 børn. Av disse 432 mænd er 176 angit som jordbruksarbeidere, 203 som kropsarbeidere og resten som haandverkere el. lign.

Den alt overveiende del av de fra Norge kommende norske indvandrere var bestemt for Manitoba, Saskatchewan, Alberta og Britisk Columbia, eller m. a. o. de akerbrukende distrikter. De fleste norske indvandrere til provinserne Quebec og Ontario erholder arbeide ved jernbanenyanlæg eller skogdrift.

Det er interessant at notere, at et stigende antal norske indvandrere til Staterne søker veien over kanadiske linjer og indvandringshavne. Som anmerket i konsulatets forrige aarsberetning er grunden hertil at søke i forskjellige lettelser og fordele, som behandlingen av indvandrere byder ved ankomst til kanadisk, mot amerikansk havn. Til kanadiske havne ankom der ialt i 1908/09 2542 norske, hvorav 1 790 bestemt til Staterne og 752 til Kanada. Fra Norge ankom der til Kanada direkte via amerikanske havne 117 indvandrere.

Disse tal viser med tydelighet, at de kanadiske dampskibslinjer i stor utstrækning foretrækkes av norske utvandrere, hvor utvandringen tar veien til det nordlige Amerika.

Kinas handelsomsætning. Importen av norske varer.

Generalkonsul *Thv. Hansen,* Shanghai, har indberettet følgende:

Den samlede nettoværdi av al indførsel til Kina i 1908 (fratrukket gjenutførsel) beløp sig til Haikwan taels 394 505 478, mot Hk. tls. 416 401 369 i aaret 1907, hvilket er en formindskelse av ca. Hk. tls. 22 000 000; i denne formindskelse deltar bomuldsvarer med 8 millioner taels. Alle de ledende lande deltok i formindskelsen i importen med undtagelse av de Forenede Stater og Rusland. For de Forenede Staters vedkommende tok «piece goods»-forretningerne opsving, og en forøket import av petroleum opveiet den formindskede forretning i mel, trælast og andre artikler. Ruslands handel forøkedes betydelig ved aapningen av grænsestationerne Suifenho og Manchouli og viser en forøkelse av Hk. tls. 7,600,000.

Den samlede nettoværdi av utførslen fra Kina i 1908 var Hk. tls. 276 660 403, mot Hk. tls. 264 380 697 i 1907, eller en forøkelse av 12¼ million taels.

Utførslen av the — 1 516 136 piculs — viser sammenlignet med den exceptionelt høie export i 1907 en nedgang av kun 34 000 piculs. Den lave kurs gav støtet til en overexport, og der er grund til at tro, at beholdningerne av kinesisk the ved aarsskiftet 1908/1909 i England og Rusland vil virke hemmende paa forretningerne i den efterfølgende sæson. Silkepriserne gik betydelig ned i aarets første kvartal, og der var store oplag; men en mindre høst i den øvrige verden forenet med bedre tilstande i de Forenede Stater bevirket, at lagrene kunde realiseres, priserne steg, og ved aarets slutning var denne forretning betydelig forbedret.

Avlingen i Mandschuriet av silkeorm, der har sin næring paa eketrærne, er i stadig opgang og siges at være istand til en ubegrænset utvidelse.

Handelen i bønner og bønnekaker naadde en høide, man hittil ikke hadde drømt om. Av bønner utførtes 4 770 000 piculs, hvorav den største del gik til Japan; 500 000 piculs avskibedes til England til derværende oljemøller; den lave kurs og en god høst turde imidlertid ha været aarsaken til denne export. Dairen er hovedstedet for exporten av denne artikel.

Nettoværdien av Kinas utenrikshandel i 1908 utgjorde Hk. tls. 671 165 881, mot Hk. tls. 680 782 066 i 1907.

Nedenfor hitsættes en opgave over de vigtigste til Kina indførte varesorter i 1907 og 1908:

	1907.			1908.	
	Netto-kvantitet.		Import-værdi.	Netto-kvantitet.	Import-værdi.
			Hk. taels.		Hk. taels.
Opium	piculs	54 475	28 653 653	48 347	34 226 337
Bomuldsvarer	»	—	118 915 923	—	110 898 379
Halvuldne varer	»	—	2 553 805	—	1 448 630
Uldvarer	»	—	4 345 001	—	4 339 760
«Piece Goods» (forskjellig)	»	—	3 288 583	—	1 899 405
Messing (barrer, plater, spiker, traad etc.)	»	20 217	494 217	24 796	619 508
Kobber (—»— samt malm)	»	147 953	4 544 910	217 080	6 338 392
Jern og bløtt staal: Ankere, kjættinger etc.	»	14 486	78 595	9 242	61 097
Stænger	»	276 970	787 161	350 714	961 819
«Cobbles»	»	214 669	512 566	273 768	680 294
Baand	»	31 046	97 706	32 644	144 353
Sømjern	»	151 706	456 462	177 403	498 453
Spiker og klinknagler	»	161 563	658 790	181 527	886 350
Ru- og ballastjern	»	47 247	81 271	49 233	90 995
Rør	»	140 342	575 263	207 591	998 508
«Plate cuttings»	»	288 348	634 394	304 324	660 430
Skinner	»	82 395	230 705	201 359	660 564
Plater	»	226 526	658 449	133 841	444 312
Traad	»	51 020	250 191	35 469	179 020
Gammelt jern og staal: galvaniserede plater	»	134 005	798 624	156 292	1 049 748
— traad	»	23 724	116 177	29 921	176 587
Bly i barrer	»	126 646	947 644	173 830	1 242 638
Staal: «Bars, hoops, plates» etc.	»	69 001	468 687	67 164	376 621
» redskaper, traad, tauger etc.	»	10 413	125 926	7 976	101 599
Tin i «slabs»	»	54 715	3 556 342	61 437	2 779 975
Fortinnede plater	»	296 794	1 811 005	222 639	1 482 931
Sækker av alle slags	stkr.	13 034 096	1 021 447	18 309 065	1 501 148
Lys			—	550 815	—	895 708
Cigaretter			—	3 714 760	—	4 793 025
Klær			—	1 922 497	—	1 659 572
Kul	tons	1 403 472	7 613 866	1 504 549	8 345 215
Farvestof, anilin			—	2 513 258	—	1 704 673
— indigo	piculs	98 442	4 484 600	79 967	3 440 336
Elektriske materialer			—	1 168 436	—	1 744 280
Emaljevarer			—	734 149	—	260 305
Fisk og fiskeprodukter	»	1 065 843	8 352 907	1 002 002	7 712 187
Mel	»	4 414 383	13 984 546	1 755 935	6 931 204
Glasvarer			—	1 088 620	—	901 271
Forarbeidede jernvarer			—	996 956	—	1 003 125

		1907. Nettokvantitet.	1907. Importværdi. Hk. taels.	1908. Nettokvantitet.	1908. Importværdi. Hk. taels.
Lamper og tilbehør		—	750 203	—	824 849
Lær	piculs	41 294	2 155 372	49 593	2 295 785
Maskiner og tilbehør		—	6 022 421	—	6 528 912
Mediciner		—	2 120 138	—	2 101 874
Melk, kondenseret	dus.	257 300	328 219	280 708	427 900
Fyrstikker	gross	22 434 168	4 895 792	23 792 300	5 158 048
Papir		—	3 275 368	—	3 636 928
Jernbanemateriel		—	12 804 628	—	12 893 545
Petroleum, amerikansk	gls.	95 565 409	13 205 392	121 742 688	17 907 451
» Borneo	»	25 923 215	2 472 101	18 023 633	2 446 057
» russisk	»	679 450	94 645	2 770 986	431 337
» Sumatra	»	39 116 281	4 226 900	43 547 643	6 541 156
Ris	piculs	12 765 189	34 417 307	6 736 616	26 578 933
Sæpe		—	1 253 324	—	1 377 971
Husholdningsvarer		—	4 149 338	—	2 371 861
Sukker		—	26 358 849	—	19 801 136
The	»	134 948	3 021 653	—	2 793 982
Tobak	»	133 275	1 697 752	84 262	1 643 064
Øl og porter		—	586 347	—	686 498
Sprit		—	420 666	—	601 831
Vin		—	1 215 274	—	1 400 237
Smør og ost		—	347 271	—	559 624
Tømmer, «hardwood»	kub.ft.	3 215 737	1 433 753	2 020 989	1 453 896
» «softwood»	»	220 220 898	4 692 577	131 025 288	3 337 493

Som anført i tidligere beretninger indeholder den officielle statistik over Kinas utenrikshandel ingen oplysning om handelen med *Norge*, og herværende firmaer, der importerer norske varer, vægrer sig ved at gi oplysning om sine forretninger.

Av norsk *papir* indføres en stor mængde, men nogen opgave i saa hensende er ikke tilgjængelig. Forbruket av fremmed papir er stadig i tiltagende i Kina, og som følge av, at dette litt efter litt fortrænger det kinesiske papir i almindelig bruk, har de kinesiske myndigheter faat øinene op for nødvendigheten av at forsøke forbedring i tilvirkningen av kinesisk papir; fagfolk er blit sendt til Japan for at studere papirfabrikationen, og det er foreslaat at sende folk fra Handels- og Industriministeriet til Europa i en lignende mission; disse herrer vil da faa i opdrag at engagere fagmænd for at oplære kineserne i papirfabrikationen som en forberedelse til anlæg av store papirfabrikker i Kina.

Smør. Tidligere brukte kineserne ikke smør, og europæerne maatte nøies med daasesmør. Dansk smør benyttedes til bordet, medens billig fransk og hollandsk smør anvendtes i kjøkkenet. I de sidste aar er fersk australsk og sibirisk smør bragt paa markedet til betydelig billigere priser end dansk daasesmør, og specielt efterat en direkte dampskibslinje er bragt istand mellem Australien og Shanghai. Denne linjes dampere er utstyret med kjølerum, hvorved smørret kan bringes hertil i fersk tilstand.

Kineserne er nu begyndt at bruke smør, og hvis dette forbruk tiltar, har smørforretningen en lys fremtid for sig; det vil imidlertid uten tvil være det sibiriske smør, der vil finde den letteste avsætning, eftersom det er billigere end australsk smør.

Som indførselsvarer fra Norge til Kina turde nævnes: kondenseret melk og fløte, konserver, øl, spirituosa, medicintran, glasvarer, jernvarer, emaljevarer, papir, kemiske produkter, jernbanemateriel, maskiner, elektriske apparater, sæpe, cement og hesteskosøm.

Vinhøsten i 1909 i en del franske departementer.

Minister *F. Wedel Jarlsberg,* Paris, har indberettet, at vinhøsten i Frankrike i 1909, forsaavidt angaar departementerne Pyrénées-Orientales, Aude, Hérault og Gard, ifølge en foreløbig opgave, sammenlignet med 1908, utviser et samlet mindre utbytte av 2 490 889 hektoliter (restoplag iberegnet), nemlig 28 800 247 hl. i 1909, mot 31 291 136 hl. i 1908.

Nye faste dampskibslinjer fra Kanada.

Indberetning fra konsul *Arvid Jacobsen,* Montreal.

Der meddeles i pressen her, at der i en nær fremtid vil bli aapnet direkte maanedlig dampskibsforbindelse mellem St. John, N. B. og Kuba. Det herværende «Thomson Steamship Company» er selskapets redere. Der er ansøkt om en subvention av den kanadiske regjering paa $ 25 000 pr. aar, hvilket angivelig skal ha utsigt til at bli bevilget i den nærmeste fremtid.

Den hittilværende fragtfart mellem Kanada og Kuba er besørget av den kanadisk—mexikanske dampskibslinje, som imidlertid kun anløper Kuba paa nedfarten og ikke i retur. Dette er en betingelse for den subvention, som sidstnævnte selskap mottar fra den mexikanske regjering. Den væsentlige varetransport fra Kuba til Kanada har derfor hittil tat veien over havne i de Forenede Stater og med amerikanske dampskibslinjer.

I disse dage er indviet en ny fast dampskibsforbindelse mellem Kanada og Italien. Linjens rederi er «The Thompson-Cairn Line». Forbindelsen er beregnet paa kombineret fragt- og passagerfart mellem de to lande med Montreal som anløpshavn i Kanada i sommersæsonen og St. John, N. B. i vintersæsonen, og Neapel som havn i Italien.

Første avseiling fandt sted fra Montreal den 18 f. m. med selskapets nye damper «Tortona».

Et herværende selskap, «The Imperial Export Company Limited», har ansøkt den kanadiske regjering om subvention til en dampskibslinje fra det østlige Kanada til Australien og New Zealand.

Den kanadiske export til Australien for 1908 motsvarte en værdi av $ 2 873 461
og til New Zealand ... » 993 442

Tilsammen $ 3 866 903

De kanadiske exportører i det østlige Kanada har hittil været betydelig «handicapped» paa markedet i Australien og New Zealand, idet de har været henvist til at sende sine varer «in bond» til New York for videretransport derfra gjennem den amerikanske skibsfartsring, som nu kontrollerer dampskibsforbindelsen mellem New York og Australien.

I sin ansøkning til den kanadiske regjering uttaler selskapet, at det har til hensigt at avseile regelmæssig hver 6. uke med fartøier av passende tonnage — om sommeren fra Montreal og Quebec, om vinteren fra St. John, N. B. og Halifax, N. S. Selskapet garanterer som betingelse for subvention mindst 8 avseilinger pr. aar. Til en indledning er det selskapets hensigt at befragte fartøier av passende type og tonnage. Selskapet er ikke villig til at paata sig nogen forpligtelse m. h. t. returfart fra Australien og New Zealand til Kanada.

Hvis den nævnte linje blir realiseret, er der grund til at anta, at den vil øve en betydelig indflydelse paa øket avsætning av kanadiske skogprodukter i Australien og New Zealand.

Høstsædens stilling i Tyskland.

Indberetning fra generalkonsul *B. Schuchardt,* Berlin.

Ifølge de av «Kaiserlich Statistisches Amt» nu offentliggjorte opgaver var høstsædens stilling i Tyskland omkring midten av november maaned følgende: Vinterhvete 2.4, vinterspelt 2.1, vinterrug 2.3.

Veiret var i sidste beretningsmaaned i almindelighet ikke ugunstig for den unge sæd, som under forholdsvis høi temperatur kom godt op, særlig hvor nedbøren var tilstrækkelig; i det nordvestlige Tyskland var imidlertid fugtigheten tildels for stor og forsinket jordarbeidet, medens dette i de preussiske provinser øst for Elben for en stor del vanskeliggjordes av tørke. Fra næsten alle dele av riket berettes der om tildels ganske betydelige skader forvoldt av skadedyr. I de egne, hvor vintersæden kunde saaes i ret tid, er dens stilling gjennemgaaende tilfredsstillende og dens utvikling tildels endog meget god, særlig for vinterrugens vedkommende. Vinterhveten og -spelten er næsten overalt kommet forsent i jorden og tildels endnu ikke kommet op, men der, hvor disse sædarter er tilstrækkelig utviklet, bedømmes deres stilling likeledes som ikke ugunstig.

Tobaksdyrkningen i Wisconsin.

Vicekonsul *Olaf I. Rove,* Milwaukee, Wis., har meddelt følgende:

Et av Wisconsins betydeligste akerbruksprodukter har i længere tid været tobak. Man antok i begyndelsen, at de eneste countier, i hvilke den med fordel kunde dyrkes, var Dane og Rock countier i den sydlige del av staten — to av statens frugtbareste countier —, men senere erfaring har vist, at den ikke alene kan dyrkes med fordel i andre countier, men at der i flere av de nyere distrikter, særlig i den saakaldte Kickapoo Valley i den vestlige del av staten, avles en bedre kvalitet tobak end i de fleste ældre distrikter, om end utbyttet pr. acre er noget mindre, idet man i nævnte valley kun gjør regning paa en avling av gjennemsnitlig 1000 pund pr. acre, medens der er mange tilfælde i Dane og Rock countier, hvor der avles ca. 1 600 pund pr. acre. Grunden, hvorfor tobak fra Kickapoo Valley er bedre end fra andre steder i staten, angives at være den, at jordbunden bestaar av sandjord, hvor tobakken vokser hurtigere, saa bladene blir adskillig tyndere. Derhos faar den en meget bedre farve, naar den har gjennemgaat modningsprocessen. Denne del av staten har, hvad klimatet angaar, meget tilfælles med enkelte distrikter i Connecticut, idet der om natten lægger sig en tyk taake over markerne; denne foraarsaker, at tobakken under svedningsprocessen holder sig bløt og bøielig, er lettere at behandle og blir bedre skikket til dækblade og omblade. Av den grund foretrækker ogsaa New York opkjøpere den i Kickapoo Valley avlede tobak, der hyppig substitueres for den noget dyrere Connecticut tobak, særlig naar avlingen i sidstnævnte stat ikke er tilstrækkelig for behovet.

Der blev iaar i Wisconsin beplantet ca. 25 000 acres med tobak, omtrent 3 000 acres mindre end i 1908. Dette areal var omtrent likelig fordelt mellem distrikterne østenfor og vestenfor Wisconsin-floden, men av det vestenfor nævnte flod beplantede areal blev ca. 60 % ødelagt av frost og hagl, og man antar, at der iaar kun er avlet ca. 12 000 acres gode omblade her i staten, hvorav ca. 70 % allerede er solgt paa kontrakt til en pris av fra 10 til 12 cents pr. pund. I Dane og Rock countier led tobakken meget iaar paa grund av regnmangel like til den 3dje uke i august, men kom sig udmerket igjen den siste uke i den nævnte maaned og de første to uker i september. Landmanden synes imidlertid nu at være kommet til det resultat, at det paa grund av de nu herskende høie priser paa andre produkter vil lønne sig bedre at indskrænke avlingen av tobak, der altid har vist sig at være en meget risikabel affære. Dertil kommer ogsaa, at statens offentlige landbruksskole i de senere aar alvorlig har paamindet landmændene om, at paa land, hvor der avles tobak, bør der absolut benyttes et tilstrækkelig kvantum kunstig gjødning, hvilket i ganske betydelig grad vil forøke utgifterne.

«Konsulatberetninger»s maanedsutgave.

Av maanedsutgaven er utkommet hefte nr. 10 (30. november) 1909 med følgende indhold:

Skotland. Aarsberetning for 1908 fra konsulatet i *Leith.*

Indhold: Handelsomsætningen med Norge. Landbruksprodukter. Almindelig oversigt. Trælast. Træmasse. Is. Kul. Granit. Rujern. Kobber. Tin. Sølv. Alluminium. Skibsbygning. Fiskerier. Skibsfart. Fragter. Hyrer. Specielle oplysninger om handelen og skibsfarten paa Leith. Alloa: Handel; skibsfart; industri. Boness: Import; skibsfart. Burntisland: Skibsfart; import. Dundee: Skibsfart; import; trælast; is; jute; lin; hvalfangst. Glasgow: Skibsbygning; kul; kemikalier; hø; is; tran; handelen med Norge. Handelen og skibsfarten paa Troon.

Sydney. Aarsberetning for 1908.

Indhold: Import. Export. Industri. Hvalfangst. Skibsfart. Fragter. Sjøfartslovgivning. Rømninger av sjøfolk. Norske firmaer.

KONSULATBERETNINGER

UTGIT AV UTENRIKSDEPARTEMENTET MED BISTAND AV NORGES OPLYSNINGS-KONTOR FOR NÆRINGSVEIENE

Nr. 51. | Ukeutgaven. | 18. december 1909.

«Konsulatberetninger» utkommer i to utgaver, en ukeutgave og en maanedsutgave. Kan bestilles ved alle postanstalter, i Kristiania i «Farmand»s expedition, Toldbodgt. 31. Abonnementspris for uke- og maanedsutgaven tilsammen kr. 3.00 pr. aar og for utenbysboende porto 20 øre.

Henvendelser til norske legationer eller konsuler bør adresseres, ikke til embedets chef eller personale, men til selve legationen eller konsulatet paa stedet.

Indhold:

	Side
Utsigterne for import av norske varer til Kina	225
De kanadiske fiskerier i budgetaaret 1908—1909	226
Trælastmarkedet i London	227
Hummarkedet i Glasgow	227
Utstilling av norske vareprøver i Barcelona	228
Isimporten til England	228
Skibsfarten paa Storbritannien og Irland	228
Utstilling for grubeindustri og næringsmidler i St. Petersburg	228
Skibe, som anløper amerikanske havne for «bunkers», er fritat for tonnageavgift	228
Klipfisknoteringer paa Newfoundland	228
Klipfiskmarkedet i Bordeaux	228
Fakturaer over skibninger til Tripoli	228
«Konsulatberetninger»s maanedsutgave	228

Utsigterne for import av norske varer til Kina.

Vicekonsul *Jorgen Eitzen,* Hongkong, har i en indberetning meddelt følgende:

Selv om Kina for tiden og i de senere aar paa grund av den store konkurrence i forbindelse med nedadgaaende tider ikke netop har været det indbringende marked som før og under krigen, er det dog ikke tvilsomt, at det indebærer i sig store muligheter. Kinas industri er endnu forholdsvis litet utviklet, og dets skibsfart befinder sig paa et beskedent standpunkt, saa det i stor utstrækning vil være henvist til fremmede varer og til fremmed tonnage. Eftersom landets utvikling skrider frem, vil behovene stige, ikke alene gjennem et øket forbruk av de allerede nu indførte varer, men ogsaa med behov for nye varer. Denne utvikling vil vistnok ske langsomt; thi kapitalfattig, som landet er, med en befolkning, som saavel i levesæt som tankegang er bundet ved gamle traditioner, der er saa vidt forskjellige fra europæernes, maa denne utvikling med nødvendighet ta sin tid. Hvor meget Kina med tiden vil være i stand til at dække av sine egne behov, er det selvfølgelig umulig at kunne opgjøre sig nogen mening om. Men at dømme efter dets hittilværende utvikling paa industriens omraade, har man vel lov til at anta, at dette kun vil bli en mindre del.

I erkjendelsen av de mange muligheter, som Kinas marked indebærer i sig, er det vistnok, at stormagterne for tiden fører en sterk konkurrence i sin handelspolitik i Kina. Denne konkurrence, som væsentlig ytrer sig ved deltagelse i jernbanelaan, erhvervelse av koncessioner o. s. v., har selvfølgelig til hensigt at utvide de enkelte landes handelsinteresser i Kina. At stormagterne herigjennem opnaar betydelige fordele fremfor de mindre lande, er en selvfølge, saaledes at det paa mange omraader vil falde de smaa lande overmaade vanskelig at kunne opta konkurrencen, for ikke at sige umulig.

Men selv om Kina for øieblikket synes hovedsagelig at bli et marked for de kapitalsterke industrilande, er det dog ikke tvilsomt, at det ogsaa kan bli et ganske godt marked for de mindre lande. Først og fremst da paa de omraader, hvor de store industrilande ikke kan konkurrere, eller i ethvert fald ikke i nævneværdig grad. Men dernæst ogsaa paa de omraader, hvor konkurrencedygtigheten maatte være like. Stundom er der i saadanne tilfælde git de smaa lande preferencen, omend selvfølgelig det motsatte som oftest er tilfældet.

Hvad specielt muligheterne for en utvidet norsk export til Kina angaar, kan det ikke være tvilsomt, at vi har forutsætningerne for at kunne vinde et større marked herute for vore varer end hittil. For norsk *papir* bør der kunne findes avsætning. *Cellulose* forbrukes der litet av i Kina, men av det lille forbruk burde Norge kunne faa en større anpart. Meget cellulose gaar imidlertid til Japan. Paa *trævarernes* (saavel forarbeidede som uforarbeidede) omraade bør der vistnok ogsaa kunne gjøres noget. Det samme gjælder *maskiner, telefoner* og andre *metalvarer.* Norsk *melk* (kondenseret og steriliseret) har et marked her. Men andre lande, særlig Schweiz og Amerika, gjør mange gange større fremskridt. *Medicintran* anvendes der ikke saa litet av i Østen; men litet herav kommer fra Norge. Norsk *hermetik* sælges der en del av herute; men omsætningen maatte kunne betydelig forøkes. Norske *galoger* blev for nogle aar siden solgt herute, og denne artikel maatte atter kunne oparbeides. *Bundstoffer, oljer* og andet *skibsutstyr* er de norske fartøier herute som regel henvist til at ta av andre landes fabrikata, og norske varer paa dette omraade maatte derfor kunne indarbeides.

Dette er langt fra nogen uttømmende opregning av de omraader, hvor norsk export muligens kunde utvides paa det kinesiske marked. Ser man paa Kinas toldstatistik, vil man finde, at dets indførsel omfatter saa godt som alle slags artikler.

Den norske export herute har hittil for den overveiende del foregaat gjennem fremmede firmaer i Østen. En undtagelse danner Shanghai, hvor der findes et norsk firma, som driver varеomsætning. I hele det sydlige Kina derimot — ja i hele det sydøstlige Asien — findes der ikke et eneste norsk firma, som befatter sig med varеomsætning. Det samme gjælder det nordlige Kina. Dette arbeide gjennem firmaer av fremmed nationalitet, som selvfølgelig et litet land som Norge altid i stor utstrækning vil være henvist til, gir vistnok som regel tilfredsstillende

Hermetisk hummer (i boxer).	10 911 497 lbs.	til værdi	$ 3 273 447
Frisk hummer.	98 373 cwts.	—»—	- 926 832
		Tilsammen	$ 4 200 279

Laksefiskerierne falder væsentlig paa Stillehavskysten, paa provinsen Britisk Columbia.

Værdien av aarets laksefiskerier fordeler sig saaledes:

Hermetisk laks	27 188 889 lbs.	til værdi	$ 3 485 320
Fersk »	7 062 563 -	—»—	- 736 114
Røket »	457 166 -	—»—	- 47 731
«Pickled» eller tørsaltet laks.	10 084 400 -	—»—	- 545 085
		Samlet værdi	$ 4 814 250

Herav fangedes i New Brunswick for ca. $ 250 000 og i Nova Scotia for ca. $ 100 000. Al den i disse provinser fiskede laks blir imidlertid ikke preserveret, men omsat i fersk tilstand. Det fortjener at bemerkes, at der i provinsen New Brunswick drives et ganske betydelig s a r d i n f i s k e, repræsenterende en totalværdi av $ 674 331. Herav nedlagdes hermetisk 4 899 000 lbs. til en anslaat værdi av $ 244 950, medens der omsattes saltet eller fersk 286 254 brls. til en værdi av $ 429 381. De kanadiske hermetiske sardiner opnaar en i sammenligning med norske merker ringe pris paa det herværende marked.

Av beretningens udtalelser er det av interesse at bemerke følgende:

Saltvandsfisket paa Atlanterhavskysten kan deles i to bestemt avgrænsede avdelinger: D y p v a n d s f i s k e og k y s t f i s k e.

Dypvandsfisket foregaar i fartøier med en drægtighet av fra 40 til 100 tons og med besætninger av fra 12 til 20 mand. Fisket foregaar paa fiskebankerne fra 15 til 80 engelske mils avstand fra kysten. Fiskemethoden er «trawling» med krok og line. Til agn anvendes sild, «squid» eller «capelin». Fisken, som fanges, er væsentlig torsk, hyse og kveite. Fisken skjæres op og saltes ombord for senere at tørres.

I de senere aar har franske damptrawlere drevet fiske i St. Lawrence-golfen fra øerne St. Pierre og Miquelon. Disse trawlere varierer i størrelse fra 105 til 173 tons. I 1908 var saaledes ni franske damptrawlere paa fiske paa denne strækning og gjorde en fangst av 977 000 stkr. fisk, eller 19 600 qtls. Disse trawlere har vakt en voldsom motstand i New Foundland og Kanada blandt lokale fiskere. Saalænge de holder sig utenfor de respektive koloniers sjøgrænse, synes de imidlertid efter gjældende internationale bestemmelser at være uavhængige av vedkommende landes lovgivning.

Kystfisket foregaar regelmæssig i smaabaater med 2 til 3 mand, eller ogsaa i smaa seilfartøier med fra 4 til 7 mands besætning. Som fangstredskaper benyttes regelmæssig krok og line eller «gill nets».

I sæsonen 1908 begyndte en kanadisk damptrawler at fiske langs Nova Scotia-kysten. Saken vakte imidlertid slik voldsom opsigt og motstand blandt lokale fiskere, at regjeringen i Ottawa allerede under 9. september f. a. ved en speciel Order in Council satte en stopper for damptrawlfiske indenfor sjøgrænsen. Saasnart der foreligger officiel statistik over Kanadas fiskeexport for fiskalaaret 1908/1909, vil der bli git en tillægsberetning over Kanadas væsentlige utenrikske markeder.

Trælastmarkedet i London.

Indberetning fra generalkonsul *Waldemar Eckell*, London.

Markedet har under sidstforløpne maaned været særdeles stille, især for skaaren last, og der er neppe utsigt til mere liv før i begyndelsen av januar. Indunder jul gjøres der kun faa forretninger, og mange herværende firmaer vil gjerne avvente resultatet av de forestaaende parlamentsvalg, haabende paa, at et eventuelt regjeringsskifte vil bidrage til at bedre den økonomiske situation.

Priserne er omtrent uforandret saavel for skaaren som for høvlet last. For 2 × 4″ furu-battens forlanges der £ 7.17.6 pr. standard.

Høvlede bord. Avskiberne holder fast ved de tidligere noterede priser, og det opgives, at partier av 9″ og 11″ granlast fra Archangel og Petersburg nu blir høvlet her, da dette falder billigere end at faa varen fra Norge. Der skal i den nærmeste fremtid være ventendes adskillig høvllast fra Sverige.

Beholdningen av høvlede bord i Londons dokker utgjorde den 30. november:

1909.	1908.	1907.
3 361 000 stkr.	5 224 000 stkr.	6 172 000 stkr.

Av samme vare utgik der av dokkerne under aarets første 11 maaneder:

1909.	1908.	1907.
10 510 000 stkr.	10 846 000 stkr.	11 563 000 stkr.,

hvorav i november:

877 000 stkr.	845 000 stkr.	931 999 stkr.

Som det vil sees, var beholdningen usedvanlig liten, medens der paa den anden side fremdeles kan spores en viss fremgang i konsumtionen.

Rundlast er gaat noget op. Der noteres:

for «poles	4/6″	1 5/16 d.	pr. løpende fot.
» »	3/4″	7/8 d.	»
«rickers	22″	2½ top 1 sh. 7 d	pr. stk.
»	2	1 » 1	» »

Stavpriserne er ogsaa ganske gode. Der forlanges for cementstav £6.10.0 f. o. b. svensk havn og for Cornwall stav £ 8.2.6 c.i.f. Fowey.

Hømarkedet i Glasgow.

Utdrag av indberetning fra vicekonsul *Johan Johanson*, Glasgow.

Det kanadiske hø, der importeres til Skotland, er altid omhyggelig s o r t e r e t og m e r k e t, og kjøperen kan stole paa, at han faar den kvalitet, han har bestilt; hvad det norske hø angaar, vet man derimot intet om kvaliteten, førend man har seet varen, og kjøperne foretrækker derfor det kanadiske hø, idet de naturligvis gjerne paa forhaand vil vite, hvad slags vare de faar. Det hø, som kommer hit fra Norge, er næsten altid for haardt presset, hvilket bevirker, at det, hvis det ikke er velberget, kladder sig sammen og blir raattent. Der klages sterkt over denne ulempe med norsk hø. Det bør søkes undgaat, at usolgt hø blir liggende nogen længre tid paa jernbanestationerne, specielt i vintermaanederne, da det derved vil bli ødelagt av regn. Hvis det avsendes i konsignation, bør det, om mulig, søkes solgt før ankomsten, eller saasnart det er besigtiget. Hvad der finder efterspørsel paa markedet her, er god,

kraftig timothei med ikke for meget kløver. Hvordan markedet forøvrig vil stille sig fremover, beror i høi grad paa, om Kanada vil finde et bedre marked eller vil vedbli at sende store konsignationer hit.

Utstilling av norske vareprøver i Barcelona.

Konsul *W. Klouman*, Barcelona, har indberettet, at der vil bli anledning for norske næringsdrivende til at utstille prøver i det dersteds nylig oprettede «Museo Comercial» (handelsmuseum).

Isimporten til England.

Generalkonsul *Waldemar Eckell*, London, har indberettet, at ifølge meddelelse fra det derværende toldkammer var kvantiteten og værdien av den til Storbritannien og Irland i løpet av november maaned d. a. og i samme tidsrum de to næst foregaaende aar importerede is, der udelukkende kom fra Norge, følgende:

	Kvantitet. Tons.	Værdi. £.
1909	18 089	8 507
1908	10 108	5 291
1907	16 374	7 695

Skibsfarten paa Storbritannien og Irland.

Generalkonsul *Waldemar Eckell*, London, har meddelt følgende opgave over drægtigheten av de i havne i Storbritannien og Irland *med last* ind- og utklarerede skibe i maanederne januar til november d. a., sammenlignet med det tilsvarende tidsrum i 1908 og 1907:

	Tons. 1909.	Tons. 1908.	Tons. 1907.
Indklarerede:	36 983 131	36 856 539	37 946 189
Derav britiske	26 025 661	25 663 203	26 795 936
» norske	2 511 024	2 573 934	2 578 409
Utklarerede:	52 423 569	52 150 821	53 260 044
Derav britiske	33 313 960	32 571 624	34 374 166
» norske	3 362 299	3 626 732	3 377 296

Utstilling for grubeindustri og næringsmidler i St. Petersburg.

Minister *N. Prebensen*, St. Petersburg, har indberettet, at der dersteds ifølge en meddelelse i derværende blade til vaaren vil bli aapnet en større utstilling omfattende grubeindustri samt næringsmidler.

Skibe, som anløper amerikanske havne for «bunkers», er fritat for tonnageavgift.

Minister *Ove Gude*, Washington, har meddelt følgende:

Skibe, der har anløpet amerikanske havne blot for at indta bunkers, har hittil maattet erlægge tonnageavgift.

Sjøfartsdirektøren i det herværende handels- og arbeidsdepartement har nu meddelt toldkassererne, at skibe fra fremmede havne, der ankommer til eller anløper amerikanske havne alene for at indta bunkerkul, tilstrækkelig blot til at sætte dem istand til at fuldende reisen, er vessels not engaged in trade i den forstand, som er ment i paragraf 36 i toldloven av 5. august 1909, og som følge derav fritat for den i nævnte paragraf foreskrevne tonnageavgift.

Klipfisknoteringer paa Newfoundland.

Indberetning fra konsul *Arvid Jacobsen*, Montreal.

I slutningen av november maaned notertes for klipfisk i St. Johns, N. F. følgende priser:

Large Merchantable	$ 6.50 pr. qtl.
Medium Merchantable	- 5.50 —
Small Merchantable	- 5.50 —
Large Madeira	- 5.00 —
Small Madeira	- 5.00 —
Large West Indies	- 3.00 —
Small West Indies	- 2,50 —
Labrador	$ 3.20 à - 3.50 —

Disse noteringer viser en ubetydelig stigning fra tidligere for de finere kvaliteter.

Klipfiskmarkedet i Bordeaux.

Konsul *Halfdan Hartmann*, Bordeaux, har meddelt følgende:

Ifølge opgave fra det herværende toldkammer utførtes der i november maaned herfra følgende kvanta klipfisk:

Til Spanien	1 072 855 kg.
» Italien	1 645 710 »
» Algier	118 680 »
» Martinique og Guadelupe	141 740 »
» andre lande	137 305 »
Tilsammen	3 116 290 kg.

Markedet er tiltrods for den i november stedfundne ret betydelige utførsel rolig. De fleste herværende kjøbmænd vil nu ha tilfredsstillet sine behov av raafisk. Hvad den tørrede vare angaar, kan prisen herfor opgives som før, nemlig 30 til 32 francs pr. 50 kg.; dog synes en let tendens til hausse at ha gjort sig gjældende.

Der er i det sidste ogsaa ankommet flere damptrawlere, de fleste tilhørende Arcachon og kommende fra Newfoundlandsbankerne. Blandt disse fartøier befinder der sig ogsaa nogle, som, efter hvad der er mig meddelt, skal komme fra kysten av Marokko, og det synes, som om dette fiske skal ha en viss fremtid for sig, ihvorvel man endnu intet bestemt kan sige. Fra Boulogne s/mer skal der saaledes ogsaa gjøres et forsøk paa dette fiskefelt i kommende sæson.

Der ankom i november maaned hertil fra bankene 45 fartøier, som utveiet 8 596 226 kg.

Fakturaer over skibninger til Tripoli.

Konsul *William F. Riley*, Tripoli, har indberettet, at det derværende toldvæsen forlanger, at alle fakturaer over varer, som skibes til Tripoli, skal være forsynet med følgende erklæring: I (We) certify this to be the only and original invoice issued by me (us) for these goods». (Firmaets underskrift).

«Konsulatberetninger»s maanedsutgave.

Av maanedsutgaven er utkommet hefte nr. 11 (15. december) 1909 med følgende indhold:

Kina. Aarsberetning for 1908 fra generalkonsulatet i *Shanghai*.

Indhold: Skibsfart. Fragter. Hyrer. Almindelig oversigt. Handel. Chefoo: Handel; fragtmarkedet. Kiungchow: Opium; manufakturvarer; metaller; skibsfart; passagertrafik. Newchwang: Fyrstikker; kul; sesamfrø; huder; skibsfart; fragter; finansvæsen. Swatow: Skibsfart. Tientsin: Export; import; skibsfart; kulgrubedrift; jernbaner. Hongkong: Almindelig oversigt; import; export; kurser; skibsfart; fragter; mandskapssporsmaal; dokning; tyfoner.

KONSULATBERETNINGER

UTGIT AV UTENRIKSDEPARTEMENTET MED BISTAND AV NORGES OPLYSNINGS-KONTOR FOR NÆRINGSVEIENE

Nr. 2. | **Maanedsutgaven.** | **Mars/april 1909.**

«Konsulatberetninger» utkommer i to utgaver, en ukeutgave og en maanedsutgave. Kan bestilles ved alle postanstalter, i Kristiania i «Farmand»s expedition, Toldbodgt. 31. Abonnementspris for uke- og maanedsutgaven tilsammen kr. 3.00 pr. aar og for utenbysboende porto 20 øre.

Sverige.

I. Aarsberetning for 1908 fra chargé d'affaires *Erik Colban,* Stockholm.

(Almindelig oversigt. — Bankvirksomhet. — Fondsmarkedet. — Den industrielle depression. — Arbeidskonflikter. — Utvandring. — Landbruk. — Fiskerier. — Utenrikshandel. — Skibsfart.)

Almindelig oversigt. Den glimrende opgangsperiode i Sveriges økonomiske liv, som avsluttedes sommeren 1907, efterfulgtes utover samme aars høst av en omfattende finansiel krise, der strakte sig gjennem hele aaret 1908 og først i disse dage kan ansees som i det væsentlige avsluttet. I løpet av aaret 1908 ledet disse finansielle vanskeligheter samt verdensmarkedets for Sveriges export særdeles ugunstige stilling til en alvorlig industriel depression. Da samtidig skibsfarten laa nede, arbeidsløsheten var stor, og mægtige arbeiderstridigheter rystet samfundet, maa aaret 1908 for Sveriges vedkommende betegnes som et i økonomisk henseende meget daarlig aar. Under aarets sidste maaneder har dog den usedvanlig rike avkastning av jordbruket i forbindelse med tegn til opadgaaende konjunkturer og en lettelse av pengemarkedet skapt haab om, at krisetiden nu er avsluttet for denne gang.

Den maate, hvorpaa Sveriges forretningsverden har møtt krisen og har gaat den igjennem, turde i det store og hele kunne karakteriseres som anerkjendelsesværdig. Trods de krav, som ved krisens indtræden og jevnlig senere er fremkommet paa, at Riksbanken og de private banker skulde sænke sine rentesatser og vise en større villighet til at finansiere forretninger, har bankerne holdt sig forsigtig tilbake og har ikke villet la sig lokke til nogen forhastet optimisme. Aaret 1908 har været et avviklingens aar; allerede i 1907 var avviklingen av de svakere forretninger, der var blomstret op i den gode tid, begyndt, og denne avvikling fortsatte gjennem hele aaret 1908 og paagaar fremdeles. Der er nedlagt et kraftig arbeide paa at likvidere visse storspekulanters affærer paa fordelagtigst mulig maate, et arbeide, som i regelen har været kronet med held. Mange i sig selv levedygtige forretninger, der kom i vanskeligheter under krisen, er i stilhet bragt paa ret kjøl. Andre har i tide tat advarsel av krisen til en rationellere forretningsførsel. Krisen har vist, at der i Sverige fandtes adskillige usunde forretningsforetagender; men det meste herav har den allerede feiet bort. Den har ogsaa vist, at grundvolden i svensk forretningsliv gjennemgaaende er solid. Intet av Sveriges største industrielle foretagender har været nødsaget til at avvikle; de har tvertom vist sig saa vel funderet og i besiddelse av saa store ressourcer, at deres utdelinger til aktionærerne for 1908 tør forutsees ikke at ville understige de nærmest foregaaende aars. Heller ingen svensk bank har været nødsaket til at indstille sine betalinger; selv den saa haardt medtagne Hernösands Enskilda Bank slap med en nedskrivning av sine værdier. Selv om konjunkturerne paa verdensmarkedet skulde fortsætte at være ugunstige for Sveriges export en længere tid fremover, vil dette ikke føre til nogen almindelig sammenstyrtning av svensk industri, men vil indskrænke sig til at ramme de enkelte forretninger, som ikke er tilstrækkelig vel funderet til at taale en længere dødperiode. Og hvis verdenskonjunkturerne nu gaar op, specielt inden jern-, staal-, trælast-, cellulose- og trævarebrancherne, vil Sverige meget hurtig kunne forvinde følgerne av den gjennemgaaede krise.

Bankvirksomheten. Riksbankens tre maaneders vekseldiskonto, som allerede i november 1906 var oppe i 6 %, steg i november 1907 til 6½ og i december s. a. til 7 %. Den nedsattes i januar 1908 til 6½, i april til 6 og i juni til 5½ %. I januar 1909 nedsattes den videre til 5 og i februar til 4½ %. Privatbankerne beregnet gjennemgaaende 1 à 1½ % høiere rente for laan mot pant i aktier, mot forlagspant eller mot borgen. Men selv mot disse høie renter var det vanskeligere at opdrive laan end i de foregaaende aar; tilliden var svækket. — Betegnende for de daarlige tider turde det være, at medens bankernes fordringer efter diskonterede veksler var mindre end vanlig, viste banklaan paa længere tid mot pant i fast eiendom eller forlagspant en betydelig økning. Ogsaa sparebankindskuddene øket, bl. a. begunstiget av en særdeles høi indlaansrente. Til sammenligning hitsættes følgende talopgaver vedkommende riksbankens, de solidariske bankselskapers og bankaktieselskapernes stilling pr. 31. december 1907 og 1908:

Aktiva:	1907. Kr.	1908. Kr.
Kassebeholdning av guldmynt og umyntet guld .	70 656 855	78 534 503
Diskonterede og kjøpte veksler, indenlandske .	774 701 390	721 572 814
Utestaaende laan mot pant i fast eiendom	451 431 933	511 576 371
Utestaaende laan mot pant i rentebærende obligationer	45 239 326	37 122 678
Utestaaende laan mot pant i aktier	285 802 140	269 531 302
Utestaaende laan mot pant i varer og anden realsikkerhet	41 626 514	45 884 747
Utestaaende laan mot borgen eller gjældsbrev . .	95 742 242	106 755 903

	1907. Kr.	1908. Kr.
Utestaaende paa kassa- og reisekreditiv	241 612 510	260 238 471
Passiva:		
Paa girokonto (riksbanken)	61 112 292	52 450 356
Paa sparekassekonto . . .	235 224 813	251 002 465
Paa depositions- og kapitalkonto	926 515 594	973 494 001

Fondsmarkedet hadde i 1905—1907 været meget livlig, og en umaateholden aktiespekulation hadde drevet værdierne langt op over, hvad der svarte til rentabiliteten. I november og december 1907 kom tilbakeslaget, og værdierne faldt voldsomt. Efter en kort haussebevægelse i begyndelsen av 1908 indtraadte en stilhet, som først avbrøtes, da de gunstige høstrapporter begyndte at indløpe. Men selv da var bevægelsen kun ringe. Først i december 1908 kom der en viss fart i fondsmarkedet.

Den industrielle depression var særlig følbar inden bygningsfagene, metalindustrien, maskinindustrien, skibsbygningsindustrien, trævareindustrien, stenindustrien og textilindustrien. Mere uberørte blev gjennemgaaende de industrier, som beskjæftiger sig med fremstilling av nærings- og nydelsesmidler, likesaa den mekaniske træmasseindustri. — At depressionen paa verdensmarkedet øvet en utbredt og rask indflydelse paa den svenske industri som paa svensk forretningsliv overhovedet, er ganske naturlig, naar man betænker, at Sveriges export for en meget stor del bestaar av raaprodukter til den europæiske storindustri. Paa den anden side tør man da ogsaa haabe, at den bedring av verdenskonjunkturerne, som man i den senere tid har villet spore, ganske snart vil øve sin heldbringende indflydelse ogsaa i Sverige.

Den kanske mest iøinefaldende følge av den industrielle depression har været en usedvanlig stor *arbeidsløshet*. Omkring aarsskiftet fandtes der i Sverige mellem 15 000 og 20 000 arbeidsløse, derav i Stockholm ca. 3 000. Denne arbeidsløshet ansees dog for relativt langt mindre end arbeidsløsheten samtidig i Tyskland og England; dette skyldes blandt andet ogsaa de bestræbelser, som de svenske arbeidsgivere har gjort for at undgaa fuldstændig stansning av sine bedrifter og for den hele tid at skaffe de faste arbeidere ialfald delvis beskjæftigelse. — Landarbeidere har der ikke været overflod av, men tildels endog mangel paa.

Til at gjøre den svenske industris stilling i kriseaaret endnu vanskeligere bidrog de vidt omfattende *arbeidskonflikter*, som paagik vaaren og sommeren 1908. De endte med, at arbeiderne maatte bøie sig for arbeidsgivernes ultimatum efter i lang tid at ha trukket paa sine streikekasser og svækket sin stilling. Konflikternes forløp gav utvetydige beviser for, at arbeidernes organisationer er i sterkt behov av en reform i retning av at gi centralorganisationen større adgang og større faktisk evne til at paatvinge de underordnede og lokale organisationer sin vilje. Som forholdene nu er, kan en mindre fagforening ved halsstarrig trods sætte hele Sveriges arbeidsfred i fare. Tidligere gjorde den enkelte fagforenings egensind ikke synderlig skade, idet dengang arbeidsgiverne ikke hadde organiseret sig til effektiv fællesoptræden, og kampen derfor blev lokal. I de senere aar er der imidlertid vokset frem flere store arbeidsgiverorganisationer («Svenska Arbetsgifvareföreningen», hvis medlemmer sysselsætter ca. 150 000 arbeidere, «Centrala Arbetsgifvareförbundet» med 40 000 à 50 000 arbeidere og «Sveriges Verkstadsförening» med ca. 30 000 arbeidere), som ved det forløpne aars konflikter har vist en høi grad av baade evne og vilje til at holde sammen mot arbeiderne, naar de finder disses krav uantagelige. Tilslut stod derfor i sommer disse tre arbeidsgiverforeninger sammen med et ultimatum mot visse streikende fagforeninger og truet med, hvis disse fagforeninger ikke gav efter, at erklære lockout for alle sine organiserede arbeidere, hvis skjæbne saaledes gjordes avhængig av, om det lykkedes at bevæge de enkelte fagforeninger til at bøie sig. Til kamp med en saa bred front var arbeiderorganisationerne ikke indrettet; dette erkjendtes ogsaa av fremstaaende mænd inden deres egen leir, og ved den arbeiderkongres, som skal holdes i sommer, vil formentlig ogsaa spørsmaalet om at omlægge arbeiderorganisationerne efter den ved arbeidsgivernes sammenslutninger skapte nye situation komme op til behandling.

Utvandring. Trods den store arbeidsløshet og trods de langvarige og for arbeiderne utmattende arbeidskonflikter har dog utvandringen fra Sverige i 1908 været meget mindre end i noget av de nærmest foregaaende aar og lavere end noget aar siden 1878 med undtagelse av i 1898, da den var en ubetydelighet mindre end i 1908. Dette skyldes naturligvis for en stor del, kanske væsentlig, de daarlige tider i Amerika. Men man tør haabe, at det energiske arbeide, som siden et par aar tilbake drives i Sverige mot utvandringen, har nogen del i den store nedgang i tallet paa emigranter. Man indskrænker sig forresten i Sverige ikke til gjennem oplysningsvirksomhet, egnehjemssaken o. s. v. at forhindre utvandring, men arbeider ogsaa for at lette gjenindvandringen til Sverige av utenlands bosatte svensker.

Landbruk. Et moment av særlig betydning til at bringe Sverige over krisen og dens virkninger er — som ovenfor antydet — det usedvanlig rike høstutbytte. Det svenske jordbruk hadde i 1908 et rekordaar. Høstutbyttet var i gjennemsnit høiere end i noget tidligere aar, for hvilket det svenske statistiske centralbureau har utarbeidet høstoversigter, nemlig siden 1874. Avlingen av de forskjellige kornsorter, poteter, sukkerroer og hø var god, tildels meget god. Likesaa bærhøsten. Hvad det rikelige høstutbytte vil sige for Sveriges samlede økonomi, fremgaar av, at høstens totalværdi beregnes at ha været betydelig høiere end i 1907, da værdien av det statistiske centralbureau beregnes at ha været 115 millioner kroner mere end gjennemsnitsværdien i aarene 1902–1906 og 203 millioner kroner mere end gjennemsnitsværdien i aarene 1897—1901. Økonomiske skribenter har beregnet værdien for 1908 til mellem 800 og 900 millioner kroner; men dette er rent foreløbige og uofficielle beregninger. — *Meierihaandteringen* ansees for i 1908 at ha hat et jevnt godt aar. Utførslen av smør var 18 157 000 kg. eller omtrent som i de tre nærmest foregaaende aar; derimot sank indførslen av smør fra 407 600 kg. i 1905, 595 000 i 1906 og 678 000 i 1907 til 124 500 kg. i 1908. — *Kreaturskjøtslen* gik i den gamle gjænge. Tuberkulosefaren ansees fremdeles for truende, tildels paa grund av en viss slaphet fra kreatureiernes side. — *Fjærkræavlen* gjør raske fremskridt i Sverige. Eggexporten var i 1908 henved 39 millioner stkr., mot 36 mill. i 1907 og 35.7 mill. i 1906, medens samtidig importen sank fra mellem 68 og 69 mill. stkr. i gjennemsnit de tre nærmest foregaaende aar til 56 mill. i 1908.

Sveriges fiskerier gir endnu ikke saa stor avkastning, at de kan spille nogen rolle av fremtrædende betydning i landets samlede økonomi. Der arbeides dog flittig ogsaa paa dette omraade. Nogen officiel statistik over samtlige fiskerier i 1908 foreligger ikke. Utbyttet antages at ha været noget mindre end i 1907. Hovedfisket er det, som foregaar fra Göteborgs län og Bohuslän. I tidsrummet 1/4 1907—31/3 1908 gav dette fiske i første haand en bruttoavkastning av 5 800 000 kr., mot i 1906—07 7 850 000 kr. og i 1905—06 5 478 000 kr. Av utbyttet i perioden 1907—08 kommer 1 203 500 kr. paa makrelfisket, 2 130 300 kr. paa sildefisket og 406 600 kr. paa hummerfisket. Trawlfisket, der er temmelig nyt i Sverige, indbragte 645 550 kr., mot i forrige periode 359 500 kr. Det dreves med 12 dampskibe. Men dette fiske befinder sig i sterk utvikling, saa der for øieblikket antages i Sverige at findes 25 à 30 trawlskibe. — Sveriges indsjøfiske beregnes at gi en aarlig avkastning av mellem 2 1/2 og 3 millioner kroner. I 1908 var laksefisket daarlig; men forøvrig turde indsjøfisket i det store og hele ha været omtrent som i 1907.

Sveriges utenrikshandel i 1908 har naturligvis været sterkt paavirket av de daarlige konjunkturer baade hjemme og ute. Imidlertid maa det erindres, at depressionen først utover aaret gjorde sig følt i Sverige, at varebyttet med utlandet i en viss utstrækning var bundet ved kontrakter fra den gode tid, og at derfor virkningerne av nedgangen ikke har kunnet gjøre sig gjældende helt ut allerede i 1908, men vil ramme utenrikshandelen i 1909 kanske likesaa meget, om ikke endnu mere end i 1908, saafremt ikke en opgangstid snart indtræder.

Følgende detaljopgaver turde være av interesse:

For de svenske t r æ l a s t e x p o r t ø r e r har 1908 været særlig haardt. Det exporterede kvantum utgjorde 5 451 600 kubikmeter, mot 5 966 900 kubikmeter i 1907, en ganske betydelig nedgang. Hertil kommer, at priserne paa gran og særlig paa furu var utsat for sterkt fald, et prisfald, der ofte gjorde exporten til en ren tapsforretning. — Ogsaa den indenlandske avsætning var gunstig, da bygningsvirksomheten paa grund av pengekrisen og arbeiderkonflikterne laa nede.

S n e d k e r i a r b e i d e r, hvoriblandt bygningsmaterialer indtar den vigtigste plads, exportertes i 1908 for 6 755 800 kr., mot 8 652 000 kr. i 1907, 11 012 600 kr. i 1906, 10 430 300 kr. i 1905 og 12 242 700 kr. i 1904. Denne exportartikel har hat at kjæmpe med høie toldsatser, særlig i Tyskland, hvorfor man har søkt nye markeder for den i Sydafrika og Østasien, tildels med held.

T r æ m a s s e markedet var for den kemiske masses vedkommende ved begyndelsen av 1908 ganske godt; men utover vaaren indtraadte et stadig større prisfald, dels grundet paa stagnation inden papirfabrikationen, dels og kanske mest grundet paa den økning i produktionen, som skyldtes de mange nyanlagte cellulosefabrikker, som traadte i virksomhet i 1907 og første halvdel av 1908. Nogen almindelig produktionsindskrænkning lot sig trods forsøk derpaa ikke tilveiebringe, men enkelte fabrikker foretok selv omfattende indskrænkninger, og mot aarets slutning bedredes markedet igjen noget. Trods de daarlige konjunkturer exportertes i 1908 362 685 tons tør kemisk masse, mot 321 331 tons i 1907 og 37 333 tons vaat kemisk masse, mot 35 763 tons i 1907. Den mekaniske træmasse hadde gjennemgaaende et godt aar med ringe prisvekslinger, takket være bl. a. exportørernes faste holdning og en av mindsket vandtilgang foraarsaket indskrænkning i produktionen sidste høst. Exporten av tør masse var i 1908 54 429 tons, mot i 1907 59 266 tons, av vaat masse i 1908 109 322 tons, mot i 1907 114 246 tons.

P a p i r markedet begyndte i 1908 med gode priser og livlig efterspørsel efter papir, og det holdt sig forholdsvis godt til begyndelsen av sommeren, da den almindelige depression gjorde sig gjældende. Utpaa høsten indtraadte dog igjen nogen bedring. Exportkvantumet var 121 539 tons, eller noget mindre end i 1907 og 1906, men betydelig høiere end i 1905 og 1904. Av pap exportertes 21 153 tons, mot 17 999 tons i 1907 og ca. 13 000 tons i 1906 og i 1905.

Den svenske f y r s t i k industri hadde ogsaa i 1908 en øket export, nemlig 24 770 tons, mot 21 769 tons i 1907 og 20 032 tons i 1906. Den utenlandske konkurrence har imidlertid drevet priserne ned.

J e r n industrien har for 1908 en export, som for visse artiklers vedkommende betydelig understiger exporten i 1907. Nedgangen anslaaes til at repræsentere en værdi av 12 à 14 millioner kroner. Den gjælder væsentlig rujern, støpegods, smeltestykker, stangjern og traad.

J e r n m a l m exporten viser nogen stigning sammenlignet med 1907, nemlig fra 3 513 803 tons til 3 654 270 tons, og er omtrent lik exporten i 1906.

Utførslen av visse m a s k i n e r, redskaper og verktøi, væsentlig jordbruksmaskiner, har øket litt siden 1907. Den repræsenterte i 1908 en værdi av 22 477 000 kroner.

Utførslen av g l a s og av f o r a r b e i d e t s t e n viser nogen nedgang fra 1907.

Hvad Sveriges i n d f ø r s e l i 1908 angaar kan bemerkes, at den delvis utviser betydelig nedgang sammenlignet med aaret 1907, forsaavidt angaar en række artikler, som f. ex. metaller, maskiner, fórstoffer, kaffe, huder o. s. v. Paa den anden side foreligger opgang for hvete, rug, stenkul m. m. Det har været antat, at priserne for Sveriges importartikler i 1908 gjennemsnitlig var lavere end i 1907, og at totalværdien av importen ikke skulde bli større end i 1907; nogen sikker beregning herover lar sig dog endnu ikke foreta.

Skibsfart. Den svenske handelsflaate har ogsaa i 1908 gaat frem i samme retning som i de senere aar, nemlig en forholdsvis stor tilvekst i dampskibstonnage, medens seilskibstonnagen gaar raskt tilbake. Efter til «Fartygsregistret» indkomne anmeldelser øket handelsflaaten i aarets løp med 48 dampskibe men en samlet nettodrægtighet av 27 083 tons, hvorimot den formindskedes med 71 seilskibe med en samlet nettodrægtighet av 23 163 tons. Regnes 1 dampskibston lik 3 seilskibstons i effektivitet, har den svenske handelsflaate i 1908 altsaa faat en tilvekst av 58 086 effektive seilskibstons netto. Der nybyggedes i Sverige 28 seilskibe (1 844 tons netto) og 42 dampskibe (7 034 tons netto) og indkjøptes fra utlandet 39 seilskibe (4 123 tons netto) og 25 dampskibe (27 118 tons netto).

Ogsaa i 1908 fortsattes arbeidet med at knytte regulære dampskibsforbindelser med utlandet, baade paa nære og fjerne farvande. Saavel den østasiatiske linje som den sydamerikanske linje har foretat utvidelser, to direkte linjer paa Rusland er sat igang, en direkte Amerikalinje er under overveielse o. s. v. Likesaa har man fortsat den bevægelse, der gaar ut paa at la de mindre rederier avløse av større sammenslutninger for derved mere effektivt at kunne ta konkurrencen op med utlandets linjer. Saaledes er dampskibsselskapet «Södra Sverige» med 17 skibe (ca. 6 500 netto reg. tons) og «Stockholms Rederi-

aktiebolag Svea» med 26 dampskibe (ca. 15 000 netto reg. tons) slaat sammen til ét selskap, der har 43 dampskibe med en samlet netto registertonnage av 21 500. Selskapet arbeider paa Østersjøen og Nordsjøen.

For rederinæringen har 1908 været et meget daarlig aar. De trykkede konjunkturer paa fragtmarkedet, som man i flere aar har hat at kjæmpe med, er ikke forbedret, men snarere tvertom. Tonnagen har øket altfor hurtig. Saavel den indenlandske skibsfart som farten paa utlandet har derfor bragt rederne mange skuffelser og tap. Østersjøtraden var særlig utilfredsstillende paa grund av trævaremarkedets trykkede stilling, arbeidskonflikter med transportarbeiderne og forøkede omkostninger. De i passagerfart anvendte fartøier har hat en usedvanlig slet sæson. De rutegaaende dampskibe har muligens ikke litt fuldt saa meget som andre skibe, men har dog faat føle trykket. Kort sagt, stillingen betegnes av fagfolk som yderst slet, og man gjør sig ikke synderlige forhaabninger om snar bedring. Efter forlydende ligger for nærværende en meget stor del av den svenske seilflaate oplagt som overflødig.

Men man maa vogte sig vel for at tro, at denne prøvelsestid vil være fatal for svensk skibsfart. Den energi, som har karakteriseret svensk forretningsliv i de senere aar, og de store naturlige ressourcer, hvorover Sverige raader, er en garanti for, at ogsaa svensk sjønæring vil utholde de daarlige tider og — naar de bedre tider kommer — skyte ny fart. Der vises jo ogsaa fra statsmagternes side stor interesse for denne næringsvei; man behøver alene at erindre de forskjellige betydelige statssubventioner, rederifondet og ophævelsen av de gamle konsulatavgifter.

Et træk av interesse ved Sveriges handels- og sjøfartspolitik i det sidste aar er de bestræbelser, som er gjort for at utnytte det russiske marked i en ganske anden utstrækning end hittil. Man har — som ovenfor omtalt — i 1908 startet to direkte dampskibslinjer, hvorav en med statssubvention, man har deltat i en international kunstindustriutstilling i 1908 i St. Petersburg, sendt sakkyndige for at undersøke forskjellige sider av det russiske importmarked og agiteret i pressen. Det er jo ogsaa unegtelig litet rimelig, at værdien av Sveriges hele export til den kjøpedygtige nabo i øst bare opgaar til (i 1901 til 1905 gjennemsnitlig) 1.23 % av Sveriges samlede utførsel. Imidlertid ser det ut til, at utførslen til Rusland nu skal skyte fart; ifølge indberetning fra det svenske generalkonsulat i St. Petersburg til det svenske utenriksdepartement utgjorde Sveriges export paa Rusland i tidsrummet $^{14}/_{1}$—$^{14}/_{6}$ 1908: 4 049 000 rubler, mot i samme tidsrum 1907 og 1906 henholdsvis 3 109 000 og 1 941 000 rubler. — Hvilken styrke det vil tilføre den svenske exportvirksomhet, om det virkelig lykkes den at drive sit russiske marked op til en faktor av rang, trænger ingen paavisning.

For enhver, der følger med i den svenske presse, vil det være paafaldende, hvor stor og hvilken fremskudt plads den ofrer paa de økonomiske spørsmaal. Det samme ser man i riksdagens arbeide. Overhovedet kan man ikke undgaa at bemerke, at der fra statsmagternes og forretningsverdenens side samarbeides maalbevidst og energisk paa at løfte landets økonomi. Staten har vist sig efter omstændigheterne rundhaandet ved organisationen av det nye utenriksstyre, ved bevilgninger av handelsstipendier o. l., bevilgninger av subventioner til dampskibslinjer, oprettelse av forskjellige næringsfond, indkjøp for statens regning av skog, vandfald og andre naturherligheter, anordning av lettere og billigere utførselsveie o. s. v. Sociallovgivningen er ofret og ofres stadig større opmerksomhet. — Av foranstaltninger, som i den sidste tid har staat paa dagsordenen, kan nævnes frihavnsspørsmaalet, hvor Göteborgs-, Malmö-, og Stockholmsinteresser kjæmper, men hvor noget endelig resultat endnu ikke foreligger. Videre anordning av dampfærgeforbindelse med Tyskland, fortsatte undersøkelser vedkommende «indlandsbanen», anordning av samtrafik mellem svenske og russiske jernbaner i forbindelser med de direkte dampskibslinjer, oprettelse av en handelshøiskole i Stockholm, fortsat utbygning av Trollhättafaldet, revision av handelsstatistiken, jernbanernes fragtsatser, toldtarifen o. s. v.

II. Stockholms generalkonsulatdistrikt.

(Jordbruk. — Meieribedrift. — Fiskeri. — Bergverksdrift. — Industri. — Handel. — Handelsflaate. — Skibsbygning. — Skibsfart. — Rederisammenslutninger. — Kanalanlæg. — Tyttebærexporten. — Stockholms fiskeforsyning. — Arbeidskonflikter. — Emigration. — Statsindtægter. — Wisbys handel og skibsfart. — Skibsfarten paa Norrköping. — Westerviks og Kalmars handel og skibsfart.)

Aarsberetning for 1908 fra generalkonsul *A. P. Pehrson,* Stockholm.

Jordbruket i Sverige synes at gjøre fremskridt for hvert aar. Den dyrkede jord i landet utgjør 3 651 723 hektar. I 1907 gav jordbruket et utbytte av næsten 663 mill. kroner. Antallet av gaardsbruk utgjorde i 1907 356 361.

Meieribedriften. I 1907 var antallet av melkekjør i Sverige ca. 1 611 000, gjennemsnittet av melkeutbyttet pr. ko var 1 800 liter. Den samlede produktion av melk utgjorde 2 700 mill. liter til en værdi av 232 mill. kroner.

Smørtilvirkningen gik op til 52 mill. kg. til en værdi av 97 mill. kr. Herav exportertes over 17 mill. kg. for ca. 33 mill. kr.

Ostetilvirkningen gik op til 11,5 mill kg., værd 12,4 mill. kr. Derav exportertes 9 064 kg. til en værdi af 9 970 kr.

I 1907 var 2 070 melkeseparatorer i bruk. Der fandtes 490 kooperative meieriforeninger og 1 100 industrimeierier.

Fisket. Det svenske fiske i 1908 kan i sin helhet betragtes som særdeles godt. Særlig var fisket paa vestkysten udmerket.

Trawlfisket, som i Sverige er ganske nyt, har været drevet i tiden $^{1}/_{4}$ 1907 til $^{31}/_{3}$ 1908 med ialt 12 trawldampere. Utbyttet var kr. 645 550, mot kr. 359 484 det foregaaende aar.

Sildefisket har ogsaa git et godt resultat, og salgssummen av dette fiske turde opgaa til over 2 mill. kr. Størstedelen av fangsten solgtes til Tyskland, England og Norge.

Fisket i Stockholms skjærgaard har i 1908 git en avkastning av 1 110 570 «valer» (à 80 stkr.) strømming, hvortil kommer 1 883 tønder saltet strømming til en samlet værdi av kr. 434 880.

Fisket av anden saltvandsfisk har git et samlet utbytte av 375 132 kg. med en værdi av kr. 236 195.

Hele saltvandsfisket i Stockholms skjærgaard har i 1908 git et utbytte av kr. 810 013. Fisket i Mälaren har git 65 120 kg. fisk av alle slags med en værdi av kr 48 850. Indsjøfisket i Stockholms län gav ca. 29 485 kg. fisk og 5 390 snes krebs til en samlet værdi av kr. 23 615.

Laksefisket i elvene gav derimot i 1908 et rigen utbytte, paa grund av den høie vandstand i floderne.

Bergverksdriften. Produktionen av anvendelig jernmalm var i aarene 1861—1865 gjennemsnitlig pr. aar 453 486 tons og er siden steget, saa at den i 1906 gik op til 4 501 656 tons og i 1907 til 4 478 917 tons. De län, hvor grubedriften hovedsagelig forekommer, er Norrbottens, Kopparberg, Örebro og Vestmanlands län; disse repræsenterer næsten 95% av Sveriges malmproduktion.

Rujerntilvirkningen utgjorde 604 789 tons i 1906 og 615 778 tons i 1907. Samtidig tilvirkedes 420 000 tons staal.

Av andre malme og av stenkul blev utvundet:

	1905.	1906.	1907.
Sølv- og blymalm . tons	8 397	1 938	1 987
Kobbermalm . . . . »	39 255	19 655	21 957
Zinkmalm . . . . . »	56 885	32 552	50 884
Svovlkis . . . . . »	20 762	21 827	27 113
Stenkul. . . . . »	322 384	296 980	305 338

Av guld utvandtes i 1907 28 kg., av sølv 929 kg., av kobber 1 577 tons, av bly 813 tons og av zink 289 tons.

Malmutskibningen over Narvik utgjorde i 1907 1 456 733 tons, hvorav 70 419 tons forblev i Norge. Beregnet efter en gjennemsnitspris av kr. 8.70 pr. ton skulde denne kvantitet svare til en værdi av kr. 12 673 578. Over Luleå exportertes i 1907 1 099 600 tons og over Oxelösund 834 049 tons.

Industri. Værdien av produktionen ved svenske fabrikker var:

i 1860	69 mill. kr.	i 1900	1 025 mill. kr.
1880	152 » »	1905	1 205 » »
1890	269 » »	1906	1 382.5 » »

I hele landet sysselsattes i 1906 ved 11 804 fabrikker 295 808 arbeidere. Tilvirkningsværdien opgik ialt til 1 382.5 mill. kr., eller 176.5 mill. kr. mere end det foregaaende aar.

Totalexporten av trælast i 1908 utgjorde 5 451 600 kbm., mot 5 966 900 kbm. i 1907. Træmassemarkedet i 1908 stillet sig meget forskjellig for kemisk masse og for mekanisk masse, idet den sidstnævnte trods nedgangen paa cellulosemarkedet kunde holdes oppe hele aaret. Av tør kemisk masse exportertes i 1908 362 685 tons, mot 320 331 tons i 1907, og av vaat kemisk masse 34 333 tons, mot 35 763 tons i 1907. Av den mekaniske træmasse exportertes i 1908 54 429 tons tør og 109 332 tons vaat masse, mot resp. 59 266 og 114 246 tons i 1907.

Fyrstikindustrien viser en stadig utvikling, trods den utenlandske konkurrence. Exporten steg i 1908 til 24 770 tons mot 21 769 tons i 1907.

Sukkerindustrien er en av Sveriges vigtigste industrigrene. I 1890 importertes sukker for over 42 mill. kr., og allerede i 1897 var næsten al import ophørt. Grunden til denne forandring har været den, at hvitbetedyrkningen begyndte at ta fart i Skåne, og en sterkt toldbeskyttet hvitbetesukkertilvirkning kom istand. De største sukkerbruk findes i Skåne, men ogsaa i Blekinge, Halland og paa Gottland drives siden begyndelsen av 1890 aarene sukkertilvirkning i stor skala. Endog saa langt nord som i Östergötland har roedyrkningen og i forbindelse dermed sukkerindustrien i de senere aar faat fast fot. Siden høsten 1907 eies imidlertid næsten alle disse fabrikker av det store trustaktieselskap «Svenska Sockerfabriks Aktiebolaget». Dette selskap omfatter ialt 24 raasukkerfabrikker, hvoraf 6 raffinaderier, 3 kombinerede raasukkerfabrikker og raffinaderier samt 15 raasukkerfabrikker. Aktiekapitalen i ovennævnte selskap utgjør 135 mill. kr. Utenfor dette selskap findes kun 3 selvstændige sukkerfabrikker i Sverige.

Handel. Sveriges handelsomsætning med Norge gaar tilbake for hvert aar. Den totale oppebørsel ved toldboden i Karlstad med underlydende stationer av fra Norge indkommet gods opgik i 1908 til kr. 887 232.96, mot kr. 955 197.60 i 1907 og kr. 1 001 042.50 i 1906. Sveriges export til Norge udgjorte i 1907 ialt kr. 25 451 615, mot kr. 35 401 001 i 1906. Importen fra Norge i 1907 opgik til kr. 23 521 351, mot kr. 25 124 208 i 1906.

De artikler, som mest er gjenstand for import til Sverige, er korn, stenkul, manufakturvarer, spindestoffer, oljer og kolonialvarer, og de væsentligste exportartikler er: trælast, malm, jern, træmasse og smør.

Opgave i runde tal over Sveriges ind- og utførsel av visse varer i 1908:

Indførsel.

Baand, silke-, alle slags. . . .	kg.	46 400
» andre	»	69 000
Ben, bearbeidet: benmel . . .	»	6 322 000
Bomuld, ufarvet og farvet. . .	»	21 217 000
Brændevin og sprit: paa fat:		
av korn, poteter, eller andre jordfrugter	liter à 50 %	410 000
av ris: arrak	»	817 000
av sukker: rhum . . .	»	16 500
av vindruer: konjak . .	»	1 300 000
al anden slags	liter	102 900
Fartøier, damp- . . .	værdi kr.	5 096 000
Fisk, saltet eller nedlagt, tørret eller røket: sild (strømming, brisling etc.)	kg.	40 575 000
sei	»	1 429 000
Flesk, alle slags.	»	4 507 000
Frø: kløver- og ikke specificeret græsfrø	»	1 462 000
linfrø	»	22 328 000
Farver: alisarin, anilin og andre tjærefarver	»	696 800
Garn: uld-, alle slags	»	1 545 000
bomulds-, —	»	1 347 000
Gryn: ris- og rismel.	»	1 670 000
Gjødningsstoffer, alle slags i toldtariffen ikke spec. (ikke benmel, chilisalpeter, superfosfat etc.) .	»	185 117 000
Huder og skind:		
ikke pelsverk: uberedte, alle slags	»	7 718 000
beredte, saalelær etc.	»	133 000
andre slags	«	555 700
pelsverk: beredte, løse: alle slags	»	79 000
Humle	»	528 000
Kaffe	»	28 901 000
Kali, kaustisk	»	2 773 000
Kautschuk etc.: ubearbeidet . .	»	787 000
bearbeidet, andre slags ikke specif. (skotøi m. m.)	»	183 000
Klid, alle slags	»	55 626 000
Konserver, alle slags	»	883 000
Levende dyr: hester	stkr.	1 940
hornkvæg	»	4 820
faar	»	90
svin	»	650
Kjød, alle slags	kg.	2 836 000
Maskiner, redskaper og verktøi i toldtariffen ikke specif. (ikke dampmaskiner) . . .	værdi kr.	22 237 000

Metaller og ikke specif. arbeider derav:		
jern og staal: ru- og ballastjern	kg.	70 725 000
jernbaneskinner	»	30 566 000
bjælke-, hjørne- etc. mindst 20 kg. pr. løp. meter	»	21 282 000
plater, overdragne med tin	»	5 474 000
rør: støpte, alle slags	»	14 353 000
smedede, vals. eller dragne	»	7 788 000
Natron, saltpetersurt (chilisalpeter)	»	27 630 000
Oleomargarin	»	455 000
Oljekaker	»	117 014 000
Oljer: fete, andre slags: paa fat	»	15 547 000
fossile eller mineral- etc., rensede	»	136 263 000
Ost, alle slags	»	365 000
Papir, alle slags	»	2 572 000
Poteter	»	15 470 000
Ris, uskallet eller «paddy»	»	16 075 000
Salt, kok-, alle slags	hl.	1 324 000
Schoddy eller kunstuld, alle slags	kg.	1 310 000
Smør, naturlig	»	124 500
kunst- (margarin)	»	2 700
Sukker: raffineret, alle slags	»	2 841 000
uraffineret, alle slags	»	450 900
sirup og melasse	»	13 377 000
Korn: umalet: havre	»	63 837 000
hvete	»	204 734 000
byg	»	2 149 000
mais	»	12 299 000
rug	»	50 242 000
malet: hvetemel	»	10 255 000
rugmel	»	4 332 000
Stenkul og koks	hl.	61 543 000
Superfosfat	kg.	2 712 000
Symaskiner og brodermaskiner etc.	kr.	1 842 000
Talg	kg.	6 224 000
Tobak, ubearbeidet: blade og stilk-	»	3 780 000
bearbeidet: cigarer og cigaretter	»	296 000
Traad, bomulds-	»	237 000
Uld, ufarvet og farvet	»	5 588 000
Velocipeder, færdige	stkr.	5 840
Vin, av t. o. m. 25 % alkoholgehalt: paa fat	»	2 006 000
paa andre kar: musserende	liter	326 000
ikke »	»	202 000
Tøier: silke, alle slags	kg.	146 000
bomulds-, » »	»	1 698 000
uld-, » »	»	1 390 000
lin-, » »	»	446 000
vandtætte, matter	»	2 743 000
Egg	stkr.	56 070 000

Utførsel.

Brændevin og sprit: paa fat, av korn, poteter etc.	liter à 50 %	46 000
Cement	kg.	34 164 000
Fartøier, damp-	værdi kr.	98 200
Fisk, fersk: sild (strømming, brisling etc.)	kg.	55 206 000
alle andre slags	»	2 728 000
saltet eller indlagt, tørret eller røket: sild (strømming) etc.	»	7 163 000
alle andre slags	»	774 000
Flesk, alle slags	»	2 873 000
Frugter, bær etc., friske	»	10 316 000
Glas: flasker etc., uslepne, alle slags	»	11 519 000
alle andre slags (undt. vindus- og speil-)	»	921 000
Huder og skind, ikke pelsverk, uberedte, alle slags	»	6 807 000
Instrumenter: kirurg., mathemat., fysiske etc.	værdi kr.	2 657 000
Levende dyr: hester	stkr.	3 990
hornkvæg	»	9 760
faar	»	1 750
svin	»	140
Kjød, alle slags	kg.	772 000
Lervarer, ikke specific.: teglsten: ildfast, façadesten m. m.	»	40 121 000
teglsten: mur- og «klinker-»	stkr.	9 772 000
rør og rørdele	værdi kg.	8 971 000
Maskiner, redskaper og verktøi ikke specif. (ikke damp- eller symaskiner) etc.	værdi kr.	22 477 000
Metaller og ikke specificerede arbeider derav:		
jern og staal: ru- og ballastjern	kg.	107 115 000
skrap-	»	5 345 000
støpe-	»	6 376 000
smeltestykker og raastænger	»	20 186 000
stangjern	»	122 180 000
stangjernsavfald	»	3 648 000
valsetraad (traadjern)	»	21 625 000
valsede eller smedede plater, alle slags	»	2 177 000
rør og rørdele, alle slags	»	15 924 000
traad, dragen	»	1 746 000
spiker, alle slags	»	6 878 000
Mineraler: malm: jern-	»	3 654 270 000
zink-	»	38 541 000
Ost, alle slags	»	3 500
Pap, alle slags	»	21 153 000
Papir, alle slags	»	121 539 000
Træmasse, kemisk, tør	»	362 685 000
kemisk, vaat	»	37 333 000
mekanisk, tør	»	54 429 000
do. vaat	»	109 322 000
Smør, natur-	»	18 157 000
kunst- (margarin)	»	461 000
Korn: umalet: havre	»	8 959 000
hvete	»	86 300
byg	»	59 100
rug	»	68 000
malet: hvetemel	»	106 000
rugmel	»	2 383 000
Sten, ikke specificeret, ubearbeidet etc.	kr.	3 702 000
bearbeidet, andre slags end poleret	»	7 846 000
Superfosfat	kg.	10 671 000
Trælast: ubearbeidet, hugget eller saget; av furu eller gran: tømmer og mastetræ av mindst 25 cm.	kubikmeter	26 500
spirer, tømmer og mastetræ av mindre diameter	»	206 395
bjelker av mindst 20 cm. tykkelse	»	30 000
sparrer (av mindre tykkelse)	»	301 300
sviller (sleepers)	»	79 300
grubestolper (pitprops)	»	643 800
planker og bord, uhøvlede, 21 cm. og større bredde: av furu	»	586 800
av gran	»	178 500
battens og bord, uhøvlede, 15—21 cm. brede: av furu	»	760 200
av gran	»	542 000
battens, scantlings og bord, uhøvlede, under 15 cm. bredde: av furu	»	585 000
av gran	»	629 900

bord, høvlede, 21 cm. og større bredde: av furu	kubikmeter	25 300
av gran	»	30 300
bord, høvl., 15—21 cm. bredde: av furu	»	149 800
av gran	»	160 100
bord, høvlede, under 15 cm. bredde: av furu	»	65 200
av gran	»	99 100
bord- og plankekap	»	290 400
lister, lægter og ribber	kubikmeter	62 600
Træ, bearbeidet: snedkerarbeider etc.: bygningsmateriale (døre, vinduer m. m.)	kr.	4 699 800
alle andre slags	»	2 056 000
Fyrstikker	kg.	24 770 000
Tøier: bomulds-, alle slags	»	101 000
uld-, alle slags	»	95 600
Egg	stkr.	38 809 000

Skibsfart. De forandringer i handelsflaaten, som ifølge skibsregisteret er indtraadt i 1908, er følgende:

Forøkelse:	Seilskibe. Antal.	Bruttotons.	Nettotons.	Dampskibe. Antal.	Bruttotons.	Nettotons.
Nybyggede i riket	28	2 210	1 844	42	10 851	7 034
Indkjøpt fra utlandet	39	4 893	4 132	25	36 917	27 118
Ialt	67	7 103	5 976	67	47 768	34 152
Avgang:						
Forulykkede	35	6 698	6 085	9	8 206	5 820
Utrangerede	74	12 436	11 235	5	663	429
Solgt til utlandet	29	13 029	11 819	5	1 207	820
Ialt	138	32 163	29 139	19	10 076	7 069

Seilskibsflaaten viser saaledes en nedgang av 71 fartøier dr. 25 060 bruttotons og 23 163 nettotons, medens dampskibsflaaten har øket med 48 fartøier dr. 37 692 bruttotons og 27 083 nettotons.

Der færdigbyggedes i Sverige av orlogs- og handelsfartøier av mere end 100 tons deplacement i 1908 skibe til en samlet drægtighet av 10 804 tons, eller 1 402 tons mindre end i 1907. Sveriges skibsbygning i 1908 opgik til en femtedel av Norges og til det halve av Danmarks.

Havnekontoret i Stockholms opgave over til Stockholms havn ankomne fartøier i 1908:

	Seilskibe. Antal.	Tons.	Dampskibe. Antal.	Tons.	Sum. Antal.	Tons.
Norske	9	2 470	113	99 692	122	102 162
Svenske	95	22 397	725	556 165	820	578 562
Finske	607	33 065	396	169 104	1 003	202 169
Russiske	18	1 137	14	19 242	32	20 379
Tyske	11	1 909	184	113 253	195	115 162
Danske	26	2 339	64	60 633	90	62 972
Engelske	1	87	126	141 869	127	141 956
Hollandske	4	480	10	18 520	14	19 000
Andre lande	1	146	12	15 975	13	16 121
Ialt	772	64 030	1 644	1 194 453	2 416	1 258 483

Av de indkomne fartøiers ladninger var:

	Antal.	Tons.
Stenkul og koks	445	526 767
Stenkul og diverse	50	41 429
Korn, malet og umalet	36	21 126
Fisk, tørret og saltet	45	10 766
Rujern og jernrør	13	12 743
Salt	8	8 017
Skrapjern	14	1 932
Stykgods og diverse	1 019	503 614
Gjødningsstoffe	16	15 674
Poteter	20	950
Petroleum	15	17 972
Flint, sten og sand	23	1 917
Oljekaker og linfrø	39	17 616
Teglsten og ler	11	2 380
Ved og landmandsprodukter	596	28 204
Kork	6	6 405
Svovl og kobberkis	2	2 485
Ballast	46	37 489
Diverse	12	997

Av de avgaaede fartøiers ladninger var:

	Antal.	Tons.
Jern	97	72 576
Jern og diverse	186	108 451
Slagg og diverse	53	15 840
Malm og diverse	26	14 809
Træmasse	14	14 801
Trælast	9	4 414
Tjære	7	827
Transitvarer	101	77 920
Diverse	616	277 835
Feltspat	35	4 576
Ballast	1 245	653 349

Rederisammenslutninger. I december 1908 besluttet «Ångfartygs Aktiebolaget Södra Sverige» i et extra møte at sælge «Rederiaktiebolaget Svea» alle sine dampskibe til overtagelse 1. januar 1909. I Sveabolaget indgaar ogsaa efter en tidligere sammenslutning «Stockholms Ångfartygs Rederi Aktiebolag». Sammenslutningen av disse selskaper har til hensigt at konkurrere med de utenlandske linjer saavel i Østersjøen som Nordsjøen. Det nye Sveabolag repræsenterer nu ikke mindre end 43 dampskibe paa tilsammen 21 500 netto register tons, eller en gjennemsnitstonnage pr. dampskib av 500 tons. Av disse tilhørte 17 stkr. Södra Sverige-bolaget med tilsammen 6 500 netto reg. tons, eller en gjennemsnitstonnage av 382,35 tons pr. skib. Sveabolagets

dampskibe er efter sammenslutningen med «Stockholms Ångfartygs Rederi Aktiebolag» i antal 26 paa tilsammen 15 000 netto reg. tons, eller en gjennemsnitstonnage pr. skib av 576,92 tons.

Med hensyn til fartøiernes antal har det nye Svea-selskap den største dampskibsflaate i Sverige, men i tonnage overtræffes den av Johnsonlinjen og muligens ogsaa av et par Göteborglinjer. De nu oprettede ruter vil indtil videre bli opretholdt som hittil. Enkelte forandringer kommer dog til at gjøres i tilfælde, hvor baaterne, mens de tilhørte 3 forskjellige selskaper, har konkurreret med hverandre. Endvidere turde, om det til sommeren viser sig, at Riga-linjen faar tilstrækkelig tilgang paa passagerer, en passende passagerdamper bli indsat paa denne linje. Administrerende direktør for det store rederiforetagende er herr Hj. Blomberg.

Den østasiatiske linje. Forbindelsen mellem Sverige og østasiatiske havne er et ganske nyt foretagende. Linjen, som egentlig er et dansk foretagende, startedes fra svensk side i sidste halvdel av 1907 med 2 dampere. Selskapet, hvis navn er «Östasiatiska Kompaniet», drev i 1908 med 4 baater fra Sverige. Aktiekapitalen er kr. 2 000 000, hvorhos selskapet har statstilskud. De 4 dampskibe er: «Peking» og «Canton» dr. hver 6 500 tons, «Jeddo» og «Nippon» dr. hver 7 000 tons. Fra Göteborg avgaar et dampskib hver tredje uke. Linjen samarbeider med den danske linje, som likeledes har 4 baater i samme trade.

Skibsfarten paa Sydafrika. Sveriges skibsfart paa havne i Britisk Sydafrika, hvor svenske konsuler er ansatte, omfattet i 1908 64 fartøier dr. 162 590 svenske registertons. Av disse var 58 dampskibe dr. 156 542 registertons. Av dampskibe tilhørende «Svenska Sydafrikalinjen» og «Aktiebolaget Sydafrikanska Handelskompaniet» utførtes paa de nævnte havne tilsammen 51 reiser. De fleste av disse dampskibe anløp med fuld ladning av trælast eller stykgods først Kapstaden og siden andre sydafrikanske havne. Av seilskibene ankom 3 med trælast fra Sverige, 2 med sleepers fra Java og 1 med korn fra Australien. Samtlige avgik i ballast.

Den svenske Sydamerikalinje. Linjen startedes i 1904 med dampskibet «Oscar Fredrik». Linjen, som har statssubvention, har i 1908 hat 2 skibe i regelmæssig fart paa sydamerikanske havne samt en extratur i februar. Ialt er der gjort 7 turer i aarets løp. I 1909 kommer en ny baat til at indsættes i regelmæssig fart paa Sydamerika. Utfragterne har i det forløpne aar været ganske gode, og det begynder at vise sig, at linjen er ledet paa en praktisk og forretningsmæssig maate. Fra linjen aapnedes, er der gjort 6 turer om aaret, men i 1909 antages der at ville bli 9 turer. Fra og med 1909 kommer Rio de Janeiro til at optages som regelmæssig anløpssted, og inden kort tid kommer 2 nye baater til at bygges for linjens utvidelse.

Trollhätta kanal og kraftanlæg. Arbeidet med anlæg av den store kraftstation ved Trollhättan har været drevet med stor energi. Riksdagen 1908 har bevilget kr. 2 800 000 til fortsættelse av arbeiderne ved Trollhättan for utbygning av kraftstationen til en ydeevne av 76 000 e. h. k., hvorhos 1 mill. bevilgedes for anlæg av ledninger. Staten har ogsaa av Vargöns, Inlands og Lilla Edets Aktiebolag erhvervet deres vandret i Götaelven for tilsammen kr. 10 640 000.

Arbeidsstyrken ved anlægget har i 1908 varieret fra 1 350 til 1 425 mand. De hovedsagelige arbeider, som utførtes, har været: bergsprængning, betonstøpning og graastensmuring ved dam, indtak, tilløpskanal, fordelningsbassin, kraftverkbygning etc. En provisorisk kraftstation og kraftoverføring til Skara toges i bruk 22. juni 1908. Kraftledningen Trollhättan—Göteborg blev planlagt og arbeidet sat igang, likesaa utførelsen av kraftledningen fra Lilla Edet til Alingsås. Leverancekontrakt er oprettet med byerne Vänersborg, Skara, Göteborg, Alingsås og Sköfde.

Kanalforslaget Vänern—Kattegat. Paa begjæring av byerne Uddevalla, Karlstad og Kristinehamn samt en del private selskaper og personer har «Svenska Vattenbyggnadsbyrån» utarbeidet forslag til kanalvei Vänersborg—Uddevalla. Kanalen skulde gaa gjennem det system av sjøer, som i næsten like linje markerer det eneste sammenhængende dalføre mellem Vänersborg og Uddevalla. Det billigste forslag, en slusekanal med 3 meters dybde, gaar ut paa en omkostning av kr. 25 960 000 og det kostbareste, en niveaukanal med 7 meters dybde paa kr. 761 601 000. For at kanal-foretagendet skal kunne bære sig, utfordres en godsmængde av 1 mill. tons.

Tyttebærspørsmaalet. I de sidste aar har exporten av svenske tyttebær tat god fart. Den hovedsagelige export gaar til Tyskland med ca. 95 %, og resten exporteres til Danmark, Nederlandene og England. De egentlige utførselshavne for denne artikel er Malmö og Göteborg, men en del gaar ogsaa over Trelleborg, Helsingborg og Halmstad. Totalexporten av tyttebær i 1908 turde opgaa til 10 à 11 mill. kg. Planer foreligger for næste bærsæson om at drive bærexporten til England og Amerika, der i de sidste aar er gaat mere og mere tilbake, op igjen. I 1903 dannedes aktieselskapet «Lingon» for bærforædling og export av tyttebær. Selskapet, som imidlertid gik ind i 1908, har dog ikke gjort nævneværdig for tyttebærexportens fremme, men et nyt selskap med bedre initiativ er planlagt, og det er meningen, at det skal træde i virksomhet inden næste bærsæson.

Stockholms levnetsmiddelkomité. I begyndelsen av 1907 nedsatte Stockholms bystyre en komité for undersøkelse av, hvorvidt fra kommunens side noget skulde kunne foretages for at reducere priserne paa levnetsmidler i hovedstaden. Komiteen, som arbeidet i 1908, har fremkommet med endel forslag, blandt andet en utredning om jernbanetransport av levnetsmidler, samt særlig et forslag til ordning av engrosfiskehandelen i Stockholm. Beslutning er ogsaa fattet av Stockholms bystyre om anlæg av en provisorisk fiskehal. Anlægget skal ske ved den herværende slagtehus- og salgshalstyrelse, der er traadt i funktion den 1. januar 1909. I nævnte fiskehal skal offentlige auktioner avholdes, omfattende saavel levende som slagtet fisk. Den slagtede fisk tænkes at skulle hitføres fra Sveriges vestkyst eller fra Norge. Endel rydningsarbeider er allerede paabegyndt, og fiskehallen tænkes at skulle kunne anvendes allerede høsten 1909.

Arbeidskonflikter. I de sidstforløpne aar har Sverige i høi grad litt under streiker og lockouter, av hvilke mange har været overordentlig langvarige og skadebringende saavel for industrien som for arbeiderne. I femaaret 1903—1907 er der opkommet 1 148 arbeidsindstillinger fordelt paa følgende maate:

	Antal paabegyndte konflikter.	direkte arbeidsgivere.	berørte arbeidere.
1903 . . .	142	478	24 571
1904 . . .	215	598	12 248
1905 . . .	189	847	32 906
1906 . . .	290	729	18 665
1907 . . .	312	818	23 540
Ialt	1 148	3 470	111 920
Derav streiker	912	2 130	53 783

Blandt de enkelte næringsgrene var det i 132 tilfælde bygningsarbeidet, i 73 sagbrukene, i 61 stenhuggerierne, i 58 skrædderverkstederne, samt i 58 tilfælde snedkerverkstederne, som rammedes av arbeidsindstillelser. Det samlede antal tapte arbeidsdage i femaarsperioden beregnes til 4 400 000, hvorav over halvparten kommer paa 1905.

Emigrationen var i 1908 lavere end i noget foregaaende aar efter 1878 med undtagelse av 1898. I 1908 emigrerte ialt 8 025 personer, hvorav 3 832 mænd og 4 193 kvinder. Størst var emigrationen i 1908 fra Värmlands län (693) og mindst fra Gotlands län (65). Med hensyn til tiden for emigrationen kommer det største antal (1 218) paa september og det mindste (143) paa januar.

Nedenstaaende tabel angir antallet av i Sverige hjemmehørende personer, som i 1904—1908 utvandret til fremmede lande over Stockholm, Göteborg, Malmö og Helsingborg:

1904. . . .	15 238	1907. . . .	16 884
1905. . . .	17 341	1908. . . .	7 179
1906. . . .	18 687		

Statskassens indtægter. Statskassens indtægter av toldmidler, brændevinstilvirkningsavgift, sukkerskat, maltskat og jernbanetrafikmidler beløp sig i aaret 1908 sammenlignet med 1907 til følgende beløp:

	1908.	1907.
Toldmidler	58 013 622	60 689 768
Brændevinstilvirkningsavgift	24 343 283	25 559 868
Særskilt avgift for brændevin tilvirket av mais i januar—oktober . . .	121 275	
Sukkerskat	14 469 097	13 260 523
Maltskat	2 924 453	3 037 618
Jernbanetrafikmidler . .	4 700 000	12 000 000
Ialt	104 571 730	114 547 777

Statens jernbaners trafikindtægter utgjorde i 1908 kr. 64 141 213, mot kr. 63 883 036 det foregaaende aar. Utgifterne steg imidlertid fra kr. 50 967 239 i 1907 til kr. 57 172 920 i 1908, og overskuddet utgjorde i 1907 omkring 12.91 mill. kr., men i 1908 blot omkring 6.97 mill. kr.

Postvæsenets indtægter utgjorde i 1908 approximativt kr. 19 838 830, mot kr. 19 424 000 i 1907. Økningen utgjør saaledes kr. 414 000 for 1908. Utgifterne utgjorde i 1908 kr. 19 074 630, mot kr. 17 253 960 i 1907. At utgifterne for 1908 overstiger det næst foregaaende aars med kr. 1 820 670, staar for en væsentlig del i forbindelse med den forbedring i postbetjentenes lønsvilkaar, som besluttedes i 1907 av riksdagen, samt betydelige forhøielser for postbefordringen.

Den summariske nettobeholdning av toldindkomsterne (told-, fyr- og baakavgifter) i 1908 utgjorde kr. 51 120 675, den tilsvarende beholdning for 1907 kr. 53 797 284. Nettooppebørselen for 1908 var altsaa kr. 2 676 609 lavere end det foregaaende aars.

Av de av vicekonsulerne avgivne aarsberetninger for 1908 hitsættes følgende utdrag:

Wisby. Vicekonsul *Axel Lundbergs* beretning.

Arbeidet med Wisby havns opmudring har i 1908 været fortsat, og der er forslag oppe om yderligere forbedringer.

Import fra Norge: Sild, saltet, kg. 126 490. (Der er i 1908 ikke importeret sild hertil fra noget andet land).

Export til Norge: Sten, ikke spec., ubearbeidet (kalksten) 1 475 tons, værdi kr. 2 950.00. Bearbeidet (slipesten) 56 tons, værdi kr. 1 400.00. Dampskibe, 1 stk., (bugserbaat), værdi kr. 5 250.00.

Opgave over til Gotland i utenriksk fart ankomne fartøier i 1908:

	Dampskibe. Antal.	Tons.	Seilskibe. Antal.	Tons.	Sum. Antal.	Tons.
Norske . . .	13	7 787	3	701	16	8 488
Danske	4	2 786	21	1 482	25	4 268
Tyske	77	31 972	4	182	81	32 154
Russiske . . .	—	—	6	915	6	915
Finske	—	—	3	1 039	3	1 039
Svenske	85	22 887	112	11 112	197	33 999
Sum	179	65 432	149	15 431	328	80 863

Fra Norge er indklareret: 1 dampskib dr. 350.28 tons, 1 motorgaleas, dr. 25.84 tons samt 1 seilskib, dr. 652.30 tons. Ialt 3 fartøier dr. 1 028.42 tons.

Til Norge er utklareret: 3 dampskibe dr. 856.38 tons samt 1 motorgaleas dr. 25.84 tons. Ialt 4 fartøier dr. 882.22 tons.

Norrköping. Vicekonsul *Oscar Almborgs* beretning.

Den utenrikske skibsfart var i 1908 noget livligere end i 1907. Der ankom i aarets løp ialt 482 fartøier til Norrköpings havn fra utenriksk sted, hvorav 417 dampskibe og 65 seilskibe. Følgende nationers flag var repræsenteret: Norge med 41 damp- og 1 seilskib; Sverige med 230 damp- og 31 seilskibe; Danmark 21 damp- og 23 seilskibe; Tyskland 80 damp- og 4 seilskibe; England 42 dampskibe; Rusland med 3 seilskibe; Holland med 2 damp- og 3 seilskibe; Frankrike med 1 dampskib.

Fra indenrigske steder er i 1908 ankommet ialt 2 008 fartøier.

Westervik. Vicekonsul *Hugo Tillbergs* beretning.

Det direkte varebytte mellem Westervik og Norge har været ubetydelig, idet der ikke findes nogen direkte skibsleilighet; transporten gaar hovedsagelig via Göteborg, hvor toldbehandlingen finder sted.

Statistikken viser imidlertid følgende zifre for 1908:

Import:	9 000 kg.	saltet sild.
	13 000 »	kemik.tekn. præparater, værdi kr. 2 350.
	120 »	ildfast teglsten.
	115 »	mineraler (magnesit).
	40 »	ikke specificerede varer.
Export:	13 574 kg.	jernvarer.
	622 »	jernkjetting.
	300 »	jerntraad.

Skibsfart. Westerviks distrikt besøktes i 1908 av:
2 norske dampsk. dr. tilsammen . 916,99 reg.tons.
3 » seilsk. » » . 1 866,33 » »

Av disse fartøier har kun 2 seilskibe avgit anmeldelse til vicekonsulatet.

Ved Westerviks toldkammer i er 1908:

Indklareret:

193 fartøier dr. tilsammen . . . 56 710,52 reg.tons
derav norske:
3 fartøier dr. tilsammen. . . . . 1 564,28 »

Utklareret:

334 fartøier dr. tilsammen . . 93 756,10 »
derav norske:
4 fartøier dr. tilsammen. . . . . 1 834,45 »

Av de indklarerede fartøier indkom 150 med ladning og 43 uten saadan. Av de utklarerede var 283 lastede og 51 uten ladning.

De forskjelige nationers flag var saaledes repræsenteret:

	Antal fartøier. Indklarerede.	Utklarerede.
Svenske	156	282
Norske.	3	4
Danske	9	16
Tyske	7	17
Hollandske.	10	5
Russiske	3	4
Finske.	4	3
Engelske.	1	3

Nogen paamønstring forefaldt ikke ved vicekonsulatet i 1908, derimot 14 avmønstringer, nemlig kaptein og mandskap paa et norsk seilskib, som ankom fra Buenos Aires med en ladning av quebrachotræ i september maaned og efter losning her oplagdes og fremdeles ligger her.

I 1907 paabegyndtes om- og tilbygning av havnens trækai, og dette arbeide er fremskredet saa langt, at den nye kai, som blir av sten og utgjør en fortsættelse av den gamle, høsten 1908 kunde tages i bruk. Arbeidet med det nye kaianlæg er beregnet at skulle være fuldt færdig i løpet av indeværende aar. Den nye kai kommer til i sin helhet at bli 300 meter lang eller 170 meter længere end den gamle. Omkostningerne beregnes til ca. kr. 300 000.

Der planlægges en utvidelse av den herværende fyrstikfabrik, saa at tilvirkningen inden tre aar beregnes at kunne fordobles.

Kalmar. Vicekonsul *Chr. Hofverbergs* beretning.

Utenrikshandel. Importen utgjøres foruten av kolonialvarer, av korn for den herværende dampmølle. Av korn blev ogsaa i 1908 betydelige kvantiteter importeret, hvorved gjentagne gange norsk tonnage anvendtes. Exporten utgjøres av trælast, tapeter, fyrstikker m. m. og gaar til de fleste transatlantiske lande. Av tapeter sælges ogsaa adskillig til Norge, og med Frankrike er i aarets løp exportforbindelser blit knyttet. Hvad forøvrig varebyttet med Norge angaar, da har i 1908 i likhet med foregaaende aar en betydelig import av norsk fetsild fundet sted til Kalmar og Oskarshamn.

Skibsfarten paa utlandet var i 1908 mindre livlig, idet ogsaa her de deprimerede konjunkturer har gjort sig gjældende ved formindsket varetrafik etc. For Oskarshamn kan dog 1908 siges at ha hat en viss betydning med hensyn til utenrikstrafikken, idet i aarets løp en regulær dampskibsforbindelse Oskarshamn—London er kommet istand. Med Norge (Kristiania) har jo Kalmar allerede for flere aar siden faat regulær dampskibsforbindelse hver uke.

III. Göteborgs konsulatdistrikt.

(Havneforhold. — Fiskeriforening. — Skibsfart. — Fiskemarkedet. — Træmasse. — Trælast. — Import. — Export. — Strömstads, Lysekils og Halmstads skibsfart og handel.)

Aarsberettning for 1908 fra konsul *Jean O. Erikson,* Göteborg.

Havneforhold. Blandt de for Göteborg betydningsfulde spørsmaal, der er avgjort i aarets løp, kan nævnes det ved magistratens beslutning av 6. februar 1908 bestemte anlæg av en saakaldt massegodshavn ved Sannegaardsviken. Omkostningerne ved dette anlæg er beregnet at skulle gaa op til over 4 millioner kroner.

Det store spørsmaal om ordning av Göteborgs centralhavn er derimot fremdeles uavgjort, og her skal alene nævnes den i oktober vakte motion om ny utredning av centralhavnsspørsmaalet med planen om det gamle elveløps bibehold som grundlag. I tilslutning til spørsmaalet om ordning av Göteborgs havn bør ogsaaa nævnes, at forslag er reist om bygning av nye vareskur paa Nya Kajen med en omkostning av henimot en million kroner.

Fiskeriforening. En i 1908 i Göteborg dannet forening, som har store forutsætninger for at kunne virke fremgangsrikt for sit maal, er «Göteborgs og Bohusläns Hafsfiskeförening». Den dannedes i april 1908 og har allerede et medlemsantal av henimot 500 personer, hovedsagelig blandt fiskeribefolkningen i Bohuslän. Blandt de spørsmaal, som foreningen har sat paa sit program, og som allerede har kunnet delvis behandles, kan merkes forslag om bedre ordning av fisketransport med persontog, forslag om anskaffelse av mudderverk for vestkystens fiskehavner, utgivelse i masseoplag av smaaskrifter om sildens beredning, samaritankurser for fiskerbefolkningen o. s. v.

Folkemængden i Göteborg ultimo december 1908 utgjorde 162 256 personer, hvilket viser en forøkelse av 1 733 personer.

Skibsfart. Av norske fartøier ankom i 1908 til Göteborg ialt 208 dampskibe dr. 144 130 tons og 26 seilskibe dr. 6 326 tons. Trods de daarlige konjunkturer i 1908, sammenlignet med det foregaaende aar, er den samlede utenrikske skibsfart paa Göteborg ikke gaat tilbake; den er tvert om steget noget, hvad tonnagen angaar, hvilket nedenstaaende statistiske opgaver utviser:

Ankomne fartøier:	Antal.	Tons.
Seilskibe	545	57 471
Dampskibe	3 008	1 596 270
Ialt	3 553	1 653 741
Avgaaede fartøier:		
Seilskibe	369	49 233
Dampskibe	3 109	1 654 133
Ialt	3 478	1 703 366
Ialt ankomne og avgaaede fartøier.	7 031	3 357 107
mot i 1907	7 310	3 287 267
Forøkelse + Formindskelse −	− 279	+ 59 840

Aarsaken til, at tonnagen av de Göteborgs havn anløpende dampskibe utviser forøkelse, sammenlignet med det foregaaende aar, mens summen av antal dampskibe viser nedgang, turde være det stadig større antal av fra Göteborg utgaaende og dets havn anløpende fartøier, destinerede til uten-europæiske havne, saasom Østasien, Sydafrika etc.

Fiskemarkedet. Tabel over prisforandringerne paa fiskemarkedet i Göteborg i 1908.

	Jan.	Febr.	Mars.	April.	Mai.	Juni.	Juli.	Aug.	Sept.	Okt.	Novbr.	Decbr.	
Norsk slofetsild													
SW tidlig	16	16	16	18	18	17	17	16	16	15	15	12	kr. pr. tønde.
SSSS »	14	14	14	15	15	14	14	13	13	12	12	9	—»—
KKKK »	13	13	13	14	14	13	13	12	12	11	11	8	—»—
SW sen	—	—	15	16	16	15	15	14	14	13	13	10	—»—
SSSS »	—	—	13	14	14	12	12	11	11	10	10	8	—»—
KKKK »	—	—	12	13	13	10	10	9	9	—	—	—	—»—
Islandsk slofetsild													
SW	15	15	13	13	13,50	13	14	18	17	18	20	20	—»—
SSSS	12	12	11	11	11	11	12	16	15	16	18	18	—»—
Nordsjø fetsild													
KKKK	18	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—»—
KKK	16	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—»—
Hollandsk fulls	18	18	18	18	17	—	Imo Ultimo	21	26	25	25	25	—»—
» matjes	—	—	—	—	—	—	28/23	15,50	20	20	20	20	—»—
Svensk sild, fulls	16	13	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—»—
» med. fulls	15	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—»—
» large spents	9	7	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—»—
» spents													
Klipfisk, lange	38	—	—	35	33	30	30	30	29	30	28	30	kr. pr. 100 kg.
» torsk	34	28	27	26	23	22	22	22	22	21	22	22	—»—
» «lubb»	31	28	28	24	—	—	—	—	—	—	—	—	—»—
Norsk storsei	—	—	—	—	—	—	—	—	68	68	68	68	—»—
Spillange, vaarfanget	—	—	—	—	—	—	—	—	120	120	120	130	—»—
» sommerfanget	—	—	—	—	—	—	—	—	75	75	75	75	—»—

I tilknytning til ovenstaaende opgave over prisfluktuationerne i 1908 maa anføres følgende:

Norsk slofetsild. Paa grund av den foregaaende rikelige fangst av islandsk sild og stadig faldende priser paa denne, helt ned til 13—14 kroner, blev ogsaa den norske slofetsild mindre eftersøkt og kunde tilslut kun med vanskelighet placeres til priser, som var absolut tapbringende. Dette, til trods for at de forhaandenværende lagre ikke var større, end at det motsatte forhold under normale omstændigheter skulde være at vente. Partier av denne sort sild ligger endnu usolgte her.

Islandssild. Den nye fangst herav gav derimot et bedre resultat, idet priserne litt efter litt, da underretning om den ubetydelige fangst indløp, begyndte at stige og yderligere gik opover mot slutten av aaret. Nævnes maa det dog, at store tap blev litt paa grund av de masser av sekunda vare, som forekom, og som nu er paavist at ha sin grund i den omstændighet, at fiskens aate fra mavesækken er trængt ind i rygmarven. Som exempel herpaa kan anføres, at en fra Bohuslän utsendt, av staten understøttet fangstexpedition paa grund av daarlig kvalitet hadde et tap av 31 000 kroner.

Norsk vaarsild. For denne sort sild savnes prisopgaver, idet den kun for en forsvindende del fandt avsætning paa grund av de lave priser paa andre, mere efterspurgte kvaliteter. De smaapartier, som solgtes, betinget ca. 10 kroner pr. tønde.

Svensk sild. Den her saltede bohuslänske sild, som i begyndelsen av aaret omsattes til priser, som kunde tænkes at gi nogen fortjeneste, faldt allerede efter et par maaneder saa enormt, at man kan sige, at denne vare blev usalgbar.

Hollandsk sild. Markedet herfor viser en stadig stigende tendens paa grund av den store omhu, hvormed sortering og emballering av denne sild finder sted, og man har al aarsak til at fæste norske exportørers opmerksomhet herpaa, for at den norske silds position her i Sverige ikke skal lide noget avbræk.

Træmassemarkedet. Mekanisk træmasse har i 1908 hat et godt aar, idet salgspriserne har været høiere end paa flere aar og efterspørslen god, samtidig som produktionen ved de fleste bruk har været ganske stor. For tør mekanisk masse betaltes ved aarets begyndelse ca. kr. 100, hvilken pris efterhaanden sank til omkr. kr. 90; for vaat masse har prisen været omkr. kr. 40. De gjennemgaaende daarlige konjunkturer paa verdensmarkedet synes ikke i nogen nævneværdig grad at ha influeret paa mekanisk træmasse, og dette skjønt produktionen viser en ikke uvæsentlig forøkelse, saavel i Skandinavien som i Kanada.

Hvad kemisk træmasse angaar, har resultatet for det forløpne aar været mindre tilfredsstillende. Som følge av den voldsomme forøkelse i produktionen av cellulose av alle slags sank priserne betydelig, hvad jo ogsaa mange hadde ventet. Det blev i aarets løp foreslaat, at man skulde forsøke at begrænse produktionen ved samtlige svenske og norske træmassefabrikker i nogen grad, indtil markedet atter viste sig at være istand til at konsumere de sidste aars betydelige forøkelse i produktionen, men disse underhandlinger er strandet, væsentlig paa grund av motstand fra visse større svenske fabrikker. Det er sterk sulfitmasse samt sodamasse, som har været mest berørt av prisfaldet, medens de finere merker av letbleket sulfit samt helbleket vare har opnaadd forholdsvis bedre priser. For nye fabrikker, som ikke paa forhaand hadde kjøpere til sit produkt, var det vanskelig at finde avsætning, endog til meget lave priser, og konsumenterne hadde i det hele tat vanskelig for at motta, hvad der var kontraheret. Der er endnu under bygning flere større cellulosefabrikker i Sverige, ja der er endog planer oppe om yderligere anlæg, trods den allerede herskende overproduktion. Ifald de raadende daarlige konjunkturer kommer til at vedvare fremdeles, blir det antagelig vanskelig for de fabrikker, der ligger i distrikter med mindre rikelig tilgang paa tømmer, at drive med fordel, da tømmerpriserne ikke er gaat ned, snarere op.

Angaaende de over Göteborg i 1908 utskibede kvantiteter henvises til nedenstaaende statistik over Göteborgs export i 1907 og 1908.

Trælastmarkedet. Resultatet av aarets virksomhet maa, hvad sagede og høvlede varer angaar, for landet i sin helhet betegnes som meget utilfredsstillende. Omend de noteringer, som ved kampagnens begyndelse fastsattes, var temmelig moderate, kunde allikevel i aarets første maaneder ingen nævneværdige forretninger komme istand, især da det utenlandske marked var sterkt paavirket av den almindelig raadende ringe konsumtion og flere steder paagaaende streiker i forening med de kjendte knappe pengeforhold. Da hertil kommer, at finske og russiske avlasteres prispretentioner var relativt lavere, vandt disse produkter prisen, og følgelig indtog flertallet av kjøperne en strengt reserveret holdning overfor de svenske varer. For i det hele at opnaa at gjøre forretninger var det saaledes nødvendig at indgaa paa sukcessive prissænkninger for saavel furu som gran. Disse for sælgerne ugunstige forholde vedblev like til ind i juli, da det store, for hele landet betydningsfulde arbeiderspørsmaal fandt sin løsning uten den befrygtede arbeidsindstillelse. Foruten at prisfaldet nu var gaat like ned til omkring 15/— pr. standard, var en for Göteborg vigtig tid gaat tapt, idet skibningerne herfra for en stor del omfatter saakaldte kompletteringsordres før skibsfartens aapning i Østersjøhavnene.

Under sidste del av sommeren blev kjøpelysten bedre, og de større importører, som indtil da hadde været temmelig uvirksomme, kom da paa markedet og kontraherte for betydelige partier. Man kom nu til almindelig kundskap om de flere steds væsentlig formindskede lagere, der var en følge av indskrænket skogavvirkning og vandmangel, som hindret en god del av nedfløtningen til sagbrukene. Som følge herav gjorde en fastere tone i almindelighet sig gjældende, resulterende til og med i prisforhøielse for furuplanker, alslags gran, likesom ogsaa høvlet virke for skibning senhøstes, samt i tillid til bedre konjunkturer i 1909.

Angaaende de over Göteborg i 1908 skibede kvantiteter, sammenlignet med foregaaende aars, henvises til nedenstaaende exportstatistik.

Handel. Utdrag av Göteborgs import- og exportstatistik for 1908, sammenlignet med de tilsvarende zifre i 1907.

Import.

	1908. Kg.	1907. Kg.
Fisk, «skarpsild» (brisling)	404 942	1 048 260
» anden saltet sild	9 504 234	15 016 343
» andre slags	1 437 034	1 859 739
Teglsten, ildfast- og s.k. façade-	1 370 443	2 716 322
» gulv- og vægplater	176 190	164 803
» mursten, andre slags	1 829 918	15 887 440
Torskerogn, saltet	55 050	56 030
Tran	381 535	433 774

Export.

Fisk, fersk: sild	24 835 865	10 523 605
» » andre slags	717 962	557 974
» saltet, tørret ell. røket: sild	2 128 228	2 705 915
» » » » anden	579 508	241 223
Konserver	199 557	217 245
Tyttebær	1 401 275	504 675
Træmasse, tør kemisk	77 190 015	76 574 806
tør mekanisk	31 855 003	31 484 181
vaat kemisk	17 495 940	17 260 697
vaat mekanisk	17 899 655	12 422 445

	Kbm.	Kbm.
Trælast, bjælker og sparrer	292	1 214
stav	3 559	10 915
bord- og plankekap	2 050	1 324
grubestolper	141 493	164 281
lister, lægter og ribber	3 887	3 402
kassebord, uhøvlede	68 720	73 282
planker, battens og bord	138 410	193 579
spirer	13 225	5 964
sleepers	68 240	49 777
	Kr.	Kr.
Trævarer, snedkerarbeider	3 256 954	4 382 859
takspaan	590 289	973 953
	Kg.	Kg.
fyrstikker	19 699 569	18 301 167
fyrstikæsker	1 541 915	1 682 410

Av de av vicekonsulaterne avgivne aarsberetninger for 1908 hitsættes følgende utdrag:

Strömstad. Vicekonsul *A. W. Sylvanders* beretning.

Skibsfart. Fra utenriksk sted indklarertes i 1908 ved Strömstad toldkammer følgende fartøier:

	Seilskibe. Antal.	Seilskibe. Tons.	Dampskibe. Antal.	Dampskibe. Tons.
Svenske	432	7 081	263	38 726
Norske	36	863	426	34 355
Danske	3	235	—	—
Tyske	5	215	3	1 519
Ialt	476	8 394	692	74 600

eller tilsammen 1 168 fartøier dr. 82 994 tons (foruten 693 seilfartøier og baater under 10 tons).

Herav ankom fra Norge:

	Seilskibe. Antal.	Seilskibe. Tons.	Dampskibe. Antal.	Dampskibe. Tons.
Svenske	404	5 356	244	31 146
Norske	35	795	412	29 999
Danske	1	121	—	—
Tyske	1	22	1	309
Ialt	441	6 294	657	61 454

Ved Saltbackens toldstation indklareres følgende fartøier:

	Seilskibe. Antal.	Seilskibe. Tons.	Dampskibe. Antal.	Dampskibe. Tons.
Svenske	143	2 917	25	6 862
Norske	152	4 964	38	17 686
Danske	1	56	3	207
Tyske	2	857	2	78
Engelske	—	—	1	404
Ialt	298	8 794	69	25 237

eller tilsammen 367 fartøier dr. 34 031 tons (foruten 424 smaabaater under 10 tons).

Herav ankom fra Norge:

	Seilskibe. Antal.	Seilskibe. Tons.	Dampskibe. Antal.	Dampskibe. Tons.
Svenske	143	2 916	15	2 542
Norske	151	5 422	34	15 558
Danske	1	56	3	208
Tyske	1	254	1	20
Ialt	296	8 648	53	18 328

Følgende fartøier utklarertes ved Strömstad toldkammer:

	Seilskibe.		Dampskibe.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Svenske	389	9 919	274	52 385
Norske	31	918	405	37 313
Danske	10	574	1	224
Tyske	8	412	17	6 941
Ialt	438	11 823	697	96 863

eller tilsammen 1 135 fartøier dr. 108 686 tons (foruten 188 seilfartøier og baater under 10 tons).

Herav avgik til Norge:

	Seilskibe.		Dampskibe.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Svenske	276	4 686	189	18 253
Norske	31	918	346	9 478
Ialt	307	5 604	535	27 731

Ved Saltbackens toldstation utklarertes følgende fartøier:

	Seilskibe.		Dampskibe.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Svenske	118	2 704	36	11 342
Norske	149	4 882	45	18 924
Danske	1	56	3	209
Tyske	2	857	2	75
Engelske	—	—	2	809
Ialt	270	8 499	88	31 359

(foruten 321 smaabaater under 10 tons).

Herav avgik til Norge:

	Seilskibe.		Dampskibe.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Svenske	114	2 486	—	—
Norske	149	4 882	8	210
Ialt	263	7 368	8	210

Handel. Der indførtes i 1908:

Sten, bearbeidet granit, værd kr. 19 747,	kg.	2 233 500
Trælast, uhøvlet, samt ved	kb.m.	4 952
Kalk	kg.	53 000
Fisk (saltet sild)	»	54 575
Kli	»	113 885
Huder og skind, uberedte	»	13 855
Petroleum	»	304 130
Maskiner	værdi kr.	5 809
Stenkul og koks	hl.	22 037

Utførslen utgjorde hovedsakelig:

Fisk (fersk sild)	kg.	1 136 650
— anden	»	207 171
Huder og skind, uberedte	»	10 735
Papir	»	360 376
Havre	»	83 392
Kjød	»	6 346
Levende dyr: Hester	stk.	9
Hornkvæg	»	1 707
Faar	»	475
Pitprops	kb.m.	2 552
Maskiner	værdi kr.	4 760
Sten, bearbeidet	— »	1 420 990

Lysekil. Vicekonsul *Gust. Richters* beretning.

Skibsfart. Til Lysekils toldkammerdistrikt ankom i 1908 ialt 1 925 fartøier, dr. tilsammen 121 831 tons. Av disse ankom fra Norge 563 fartøier, dr. 8 446 tons, hvoraf 106 dampskibe og 457 seilskibe.

Til distriktet ankom ialt 101 norske fartøier med en samlet drægtighet av 15 748 tons.

I samme tidsrum avgik fra distriktet ialt 2 748 fartøier dr. tilsammen 224 370 tons.

Av disse avgik til Norge 1 045 fartøier dr. 14 130 tons, hvorav fra Lysekil 102 dampskibe og 461 seilskibe.

Fra distriktet avgik til utenriksk havn 127 norske fartøier med en samlet tonnage av 25 310 tons.

Av de til Lysekil ankomne norske fartøier var 43 damp- og 34 seilskibe; av de fra Lysekil avgaaede norske fartøier var 62 damp- og 32 seilfartøier.

Importen fra Norge bestod hovedsakelig av fisk, ansjos, ved, trælast samt mur- og taksten.

Exporten til Norge utgjøres næsten udelukkende av petroleumsmotorer for fartøier.

Halmstad. Vicekonsul *C. J. Fredriksons* beretning.

Havneforhold. Byen Halmstad har som følge av gode kommunikationer dels med det indre av landet ved flere jernbaner, dels sjøværts ved et flertal av regelmæssige dampskibslinjer saavel til svenske kysthavne som til visse større utenlandske havne, saasom Kjøbenhavn, Lübeck, Hamburg, London, Grimsby og Manchester, et ikke ubetydelig handelsområde. At dette imidlertid skulde kunne utvides betydelig, om havneforholdene hersteds var saadanne, at større fartøier end hittil kunne anløpe havnen, er ganske sikkert. Som forholdene nu er, f. ex. en dybde ved havneindløpet av høist 5 meter, ofte, særlig i høstmaanederne, vanskelighet ved straks at faa kaiplads, utidsmæssige losningsarrangementer m. v. — er det aapenbart, at en hel del gods, særlig exportgods, for hvilket Halmstad burde være nærmeste avskibningshavn, søker vei over andre havne, hvor forholdene stiller sig gunstigere.

Skibsfart. Fra utenrikske havne ankom følgende fartøier:

Nationalitet.	Antal.	Tons.
Svenske	698	122 697
Danske	407	33 497
Tyske	224	35 128
Engelske	42	33 090
Hollandske	22	1 615
Norske	32	21 353
Belgisk	1	687
Russiske	5	758
Islandske	2	223
Færøiske	2	468
Ialt	1 435	249 516

Av disse fartøier ankom fra Danmark 859, fra Tyskland 359, fra Storbritannien 189, fra Norge 9, fra Rusland 6, fra Frankrike 3, fra Portugal 2, fra Italien 1, fra Færøerne 3, fra Argentina 3, samt fra Amerikas Forenede Stater 1.

Det tilsvarende antal ankomne fartøier i 1907 utgjorde 1 629 dr. 252 451 tons.

Av de i 1908 indklarerede norske fartøier var:
28 dampsk. dr. 20 935 tons ifl. svenske maalebrev
4 seilskibe » 418 » » »

tils. 32 fartøier dr. 21 353 netto registertons.

Av de utklarede fartøier avgik til Danmark 814, til Tyskland 472, til Storbritannien 251, til Norge 17, til Rusland 7, til Frankrike 4, til Belgien 6, til Holland 11, til Spanien 1, til Finland 3, til Færøerne 14, samt til Island 15.

Av *importerede varer* kan nævnes:

Fisk, saltet, sild	200 298	kg.,	derav	fra	Norge
	50 300	»			
» » sei	8 550	»	»	»	»
	3 200	»			
Isoleringsmasse	7 930	»		»	»
	7 930	»			
Kobber, ubearbeidet	41 558	»			
	41 558	»			
Mineraler, ikke specif.	3 566 020	»			
	3 565 200	»			

Der *exportertes* bl. a.:

Huder uberedte	350 879	kg.,	herav	til	Norge:	intet.
Pap	1 691 002	»	»	»	»	»
Papir	7 870 758	»	»	»	»	»
Træmasse, kem. tør	15 292 376	»	»	»	»	»
Træmasse, kem. vaat. . . .	1 408 775	»		»	»	»
Træmasse, mek. tør	300 000	»	»	»	»	»
Træmasse, mek. vaat. . . .	1 352 550	»	»	»	»	»
Smør, naturlig	1 838 482	»	»	»	»	»
Rugmel . . .	52 830	»	»	»	»	
	52 830	»				
Sten, bearbeidet	441 310	kr.	»	»	»	»
Grubestolper .	67 247	kbm.	»	»	»	»
Egg	135 100	st.	»	»	»	»

IV. Helsingborgs konsulatdistrikt.

(Rederinæring. — Fiskeri. — Export. — Tyttebær. — Fiskeimport. — Skibsfart. — Fiskeimporten til Landskrona. — Skibsfarten paa Malmö. — Handelen og skibsfarten paa Ystad og Åhus.)

Aarsberetning for 1908 fra konsul *Sture Persson Henning,* Helsingborg.

Konsulatdistriktets rederinæring, som har sit hovedsæte i byerne Helsingborg og Malmö, har i 1908 arbeidet under yderst trykkede forhold, idet fragtmarkedet ikke paa meget længe, om overhodet nogensinde, har befundet sig i en saa bedrøvelig tilstand. Hertil er kommet de store extra tap ved stuverkonflikterne. En følge herav er blit, at mange rederier har lagt op sin tonnage tidligere og i større utstrækning, end hvad som ellers har pleiet at være tilfældet. De fartøier, som er ute i fragtfart for nærværende, er hovedsagelig nybyggede dampskibe, som kan drives billigere end de ældre, hvorhos de jo ogsaa i andre henseender er mere formaalstjenlige. Aarets resultat turde for flertallet av rederierne komme til at bli særdeles ugunstig, og mange av fartøierne har sikkerlig git tap istedetfor gevinst.

Hvad *fisket* i 1908 angaar, har sildefisket i Öresund og det sydlige Kattegat været meget godt, likesaa det sildefiske, som fra Skåne dreves i Østersjøen med drivgarn fra baater. Sildefisket utenfor kysten av Blekinge gav derimot neppe 2/3 av fjoraarets avkastning.

Fra Skåne er drevet et udmerket, fra Blekinge et noget bedre torskefiske end de foregaaende aar.

Det skånske rødspettefiske har ogsaa været godt og flyndrefisket utenfor Blekinge bedre end i 1907.

Høstens aalefiske gav et meget godt utbytte ved Skånes østkyst og ved Blekinges kyst, mindre godt i Øresund.

Det blekingske «gråfiske» (efter gjedde, sik m. m.) har bedret sig.

I den sidste tid har man i Södra Åsbo paa forskjellige steder i Stenestad m. fl. sogne gjort forsøk med at dyrke karper i mergelgraver, og disse forsøk er faldt godt ut. Karpen trives særdeles godt og vokser raskt. Aarsgammel fisk, utsluppen ifjor, er fuldvoksen og kan anvendes. Efter de vellykkede forsøk med fiskeopdrætning av denne art, tænker man at drive fiskeavl i stadig større utstrækning. Suter er en fiskeart, som ogsaa passer for saadant opdræt.

Stenbitfisket, som tidligere har været forsømt, har i de sidste aar utviklet sig til en ganske betydelig indtægtskilde for fiskerne ved Skånes vestkyst.

Exporten fra distriktet av landmandsprodukter er steget, for visse varesorter endog betydelig. Malmö er den største exporthavn for disse varer. Her hitsættes endel tal for de vigtigste artikler:

		1907.	1908.
Flesk	kg.	1 116 496	2 012 640
Huder, uberedte	»	1 094 707	1 476 650
Fløte	»	24 315	192 519
Melk	»	—	648 129
Smør	»	6 328 203	6 892 416
Egg	st.	773 648	19 706 165
Tyttebær	kg.	2 769 435	5 651 369

Av disse artikler forekommer melk for første gang i 1908. For de øvrige artiklers vedkommende har en betydelig forøkelse fundet sted i 1908 for fløte, egg, flesk, smør og huder.

Tyttebæreksporten er, som det sees, mere end fordoblet i 1908, delvis antagelig paa grund av, at det store indenlandske tyttebærselskap i aarets løp indstillet sin virksomhet.

Det synes, som om exporten av fløte og melk vil komme til at anta betydelige dimensioner. Siden dampfærgeforbindelsen Trelleborg – Sassnitz er kommet i stand, turde betydelige mængder melk og fløte komme til at exporteres direkte til Tyskland.

Exporten av levende dyr er gaat noget tilbake, hvilket turde staa i forbindelse med, at fôrtilgangen i Skåne var rikelig.

Helsingborg er en stor exportplads for ler, lerrør og forskjellige slags teglsten. Exportzifrene for disse varer viser i 1908 gjennemgaaende nedgang, hvortil aarsaken med sikkerhet kan søkes i verdensmarkedets trykkede stilling.

Den vigtigste importvare fra Norge er uten tvil *fisk.* Nedenstaaende opgave viser omfanget av fiskeimporten, forsaavidt angaar de mere betydelige byer inden konsulatdistriktet:

Importen av fisk til Skåne og Blekinge i 1908.

	Totalimport.		Herav fra Norge.	
	Saltet fisk. kg.	Tørret fisk. kg	Saltet. kg.	Tørret. kg.
Malmö. . .	1 086 548	Opgave mangler.		
Helsingborg	382 086	86 289	65 236	77 535
Kristianstad	15 150	22 000	12 750	21 000
Landskrona	247 307	923	44 295	—
Ystad . . .	637 504	39 750	633 975	39 500
Karlskrona	134 295	40 725	69 940	27 375

Hvad importen av saltet sild til Helsingborg angaar, er Holland den fornemste leverandør med ikke mindre end 302 395 kg., mens Norge kommer som nr. 2 med 65 236 kg. Med hensyn til tørfiskimporten staar Norge først med 77 535 kg., dernæst kommer Danmark. Av importen av norsk sild til Ystad kom 49 975 kg. over Danmark.

Til Helsingborg indførtes fra Norge, foruten de i ovenstaaende tabel optagne kvantiteter fisk, ogsaa

bl. a. 12 062 tons svovlkis for den herværende gjødningsfabrik, 227 tons kobber for Helsingborgs Kopparverks Aktiebolag, 108 tons is til herværende hoteletablissementer og 60 tons træmasse.

I første række blandt de fra Helsingborg til Norge utførte varer kommer ildfast teglsten (1 330 tons), ler (304 tons) og lerrør (84 tons). Av større exportkvanta kan desuten merkes gjødningsstoffe (701 tons) og papir (101 tons).

I det store hele taget maa man betegne varebyttet mellem Norge og dette konsulatdistrikt som forholdsvis ubetydelig.

Utenriksk skibsfart. Skibsfartsforbindelsen med utlandet har for de fleste steder inden konsulatdistriktet ikke været synderlig stor, dog danner Helsingborg og Malmö en undtagelse herfra.

I Helsingborg ind- og utklarertes av seil- og dampskibe i 1908 resp. 4 513 og 4 516, hvorav resp. 54 og 53 var norske, med en samlet tonnage av 20 193 og 19 450 netto registertons.

For Malmös vedkommende henvises til vicekonsulatets beretning, der følger nedenfor.

Til de forskjellige havne inden konsulatdistriktet er anmeldt som ankommet følgende antal norske fartøier:

Til Helsingborg og Råå	57	Til Karlshamn	5
» Malmö	44	» Höganäs	3
» Landskrona	14	» Karlskrona	2
» Ystad	10	» Trelleborg	1
» Åhus	8	Ialt	144

I Landskrona er der i 1908 dannet et aktieselskap, hvis formaal er at drive fiskeri (bl. a. trawlfiske) samt salg av fersk fisk i større og mindre partier. Selskapets navn er «Aktiebolaget Planet». Aktiekapitalen er lavest kr. 108 000 og høiest 324 000 kroner. Der er tegnet 125 000 kroner.

Paa grund av kolera-faren fra Rusland blev en observationsplads aapnet ved Helsingborg den 13. oktober 1908.

I Ystad er opført en cisternestation for petroleum.

Havnen ved Cimbrishamn er i aarets løp blit utvidet og forbedret til stort gavn for dem, som driver fiske paa kysten der.

Av de av vicekonsulerne avgivne beretninger for 1908 hitsættes følgende utdrag:

Landskrona. Vicekonsul *G. Lindegrens* beretning.

Av exportvarer i 1908 kan nævnes: lergods, klinker, rør, teglsten, korn, smør og flesk, hvorav export finder sted til Danmark, Tyskland og England og rent undtagelsesvis til Norge.

Hvad *importen* angaar er den for Norges vedkommende vigtigste artikel *fisk*. Importen av saltet og tørret fisk stillet sig i 1908 saaledes:

	Totalimport.	Herav fra Norge.
1. kvartal.		
Fisk: saltet	kg. 37 024	—
« tørret	» 150	—
2. kvartal.		
Fisk: saltet	» 49 435	—
» tørret	» 225	—
3. kvartal.		
Fisk. saltet	» 78 938	14 145
» tørret	» 125	—
4. kvartal.		
Fisk: saltet	» 81 910	30 150
» tørret	» 423	—

Landskronas havn besøktes i 1908 av ialt 14 fartøier av norsk nationalitet, hvorav 9 dampskibe dr. tilsammen 8 427 netto reg.tons og 5 seilskibe dr. tils. 2 640 netto reg.tons.

Malmö. Vicekonsul *Carl Peterssons* beretning.

Til Malmö havn ankom fra utenrikske havne:

	Dampskibe. Antal.	Dampskibe. Tons.	Seilskibe. Antal.	Seilskibe. Tons.
i 1908	4 680	1 897 409	468	38 547
mot i 1907	4 697	1 944 716	423	34 325

Fra Malmö avgik til utenrikske havne:

	Dampskibe. Antal.	Dampskibe. Tons.	Seilskibe. Antal.	Seilskibe. Tons.
i 1908	4 301	1 678 648	182	12 151
mot i 1907	4 363	1 747 648	169	12 632

37 dampskibe og 9 seilskibe dr. resp. 24 564 netto tons og 3 910 netto reg. tons tilhørte norske rederier.

Paa vicekonsulatet fandt 46 avmønstringer og 47 paamønstringer sted. Regulær forbindelse med Kristiania opretholdes av to passagerdampskibe i sommermaaneder, i vintermaanederne av ét; disse dampskibe tilhører «Ångbåtsrederiaktiebolaget Södra Sverige»; med Kristianssand, Stavanger og Bergen er der hver uke forbindelse. I «sildesæsonen» indsættes, om det kræves, extra dampskibe i denne rute.

Ystad. Vicekonsul *Olof Perssons* beretning.

Import fra Norge. Av norske varer importertes i 1908 ca. 6 500 tdr. sild, 8 000 kg. sei og 60 000 kg. lange, zartfisk m. m.

Dette er betydelig mere end, hvad der i 1907 importertes fra Norge.

Skibsfarten fra Ystad er forholdsvis ringe. 10 norske fartøier har i 1908 losset her.

Christianstad. Vicekoncul *P. J. Borgs* beretning.

Nedenstaaende opgaver viser import, export og skibsfart paa *Åhus* i 1908:

Import.

	Mængde. Kg.	Ank. fra Norge. Kg.	Derav ank. med norsk fartøi. Kg.
Stenkul	73 063 000	—	5 788 000
Hvete	31 061 677	—	*) 1 050 305
Klid	637 800	—	*) 291 000
Oljekaker	3 793 421	—	*) 739 802
Fisk, tørret	22 000	21 000	21 000
Do., sild	15 150	12 750	12 750

Export.

	Kvantum.	Til Norge. Kg.	Herav utførtes med norsk fartøi.
Granit	12 017 000 kg.	—	500 000 kg.
Gatesten	3 740 kv.m.	—	—
Træmasse	65 000 kg.	—	—
Papir	330 899 »	—	—
Cement	626 200 »	—	—
Kaolin	1 013 630 »	—	—
Rugmel	45 000 »	45 000	—
Fisk, fersk	700 »	—	—
Trælast	340 kb.m.	—	—

*) De norske fartøier, som indkom med disse ladninger, indklarerte i anden svensk havn, og er derfor ikke optat i statistikken over skibsfarten paa Åhus.

Skibsfart. Ind- og utklarerede fartøier i direkte utenriksk fart.

Nationalitet.	Indklarerede. Dampskibe. Antal.	Tons.	Seilskibe. Antal	Tons.	Ialt. Antal.	Tons.	Utklarerede. Dampskibe. Antal.	Tons.	Seilskibe. Antal	Tons.	Ialt Antal.	Tons.
Norske	7	5 683	1	40	8	5 723	6	3 911	—	—	6	3 911
Svenske	98	44 311	86	7 517	184	51 828	48	23 417	22	1 791	70	25 208
Danske	10	2 794	84	3 949	94	6 743	11	2 921	42	1 981	53	4 902
Tyske	11	3 146	84	5 005	95	8 151	8	2 504	25	2 059	33	4 563
Engelske. . . .	10	10 252	—	—	10	10 252	9	9 760	—	—	9	9 760
Russiske. . . .	—	—	4	470	4	470	1	2 379	4	445	5	2 824
Nederlandske . .	—	—	6	442	6	442	—	—	3	214	3	214
	136	66 186	265	17 423	401	83 609	83	44 892	96	6 490	179	51 382

V. Sundsvalls konsulatdistrikt.

(Trælast. — Træmasse. — Kraftanlæg. — Skibsfart. — Fragter. — Varetrafikken over Storlien. — Handelen og skibsfarten paa Gefle og Luleå distrikter. — Varetrafikken over Riksgränsens toldsted.)

Aarsberetning for 1908 fra konsul *Søren W. Mørch*, Sundsvall.

Trælast. Den for Norrland paa industriens omraade vigtigste næringsvei — trælastbedriften — har i det forløpne aar hat større vanskeligheter at kjæmpe med, end hvad man paa længe kan erindre, og det økonomiske resultat maa derfor ansees som meget ugunstig. Prisfaldet paa den færdige vare begyndte allerede høsten 1907. Man trodde i begyndelsen av aaret 1908, at furu iallefald skulde holde sig oppe, men forhaabningerne herom blev fuldstændig skuffede, thi priserne var under hele sæsonen i nedgang. Hernösands distrikt med sine store lagre av gran var den ivrigste sælger og hadde allerede inden 1. mai solgt næsten 70 % av den beregnede export, medens gjennemsnitssalget for hele Sverige i samme tid var ca. 50 %. I de distrikter, hvor furu er fremherskende, gik salgene mere trægt, da man fremdeles trodde, at der vilde ske en forandring til det bedre. Sundsvalls distrikt holdt sig mest tilbake, og furusalgene beløp sig kun til ca. 40 % ved april maaneds utgang. Anledningen til den daarlige efterspørsel var, at Englands konsumtion av trælast blev saa betydelig formindsket. Det var først ut i september, da det blev fuldt klart, at større partier tømmer vilde bli liggende over i vasdragene, at efterspørslen efter furu, især planker, blev livligere, og hvad granlast angik, hadde en del av de exportører, der solgte tidlig, vanskelig for at skaffe sine specifikationer, da tømmeret som følge av den langsomme fløtning kom sent ned til sagbrukene, og disse maatte da opkjøpe, hvad som fandtes skibningstørt fra andet hold, hvorved de usolgte beholdninger av gran for høstskibning betydelig reducertes. For denne kjendsgjerning fik snart de store tyske kjøpere av gran øinene op og begyndte i tide at sikre sig mest mulig til noget forhøiede priser, og inden skibsfartens slut var allerede betydelige kvantiteter solgte ogsaa for 1909 til 10 à 15 mark pr. standard forhøielse paa granbattens, passende for høvling for det tyske marked. Spanien sikret sig ogsaa en del av de i dette land mest anvendte furudimensioner for skibning i 1909 til ca. 10 sh. pr. std. mere end septembernoteringerne, men før England viser sig at kunne følge med i opsvinget, blir der ingen stabilitet i furupriserne, saaledes at man bestemt kan forutsige samme bedring som for granen.

Beholdningerne av furu er betydelig mindre pr. f.o.w. end foregaaende aar, antagelig næsten 40 000 standards, og det kunde antages, at dette vilde være av overveiende betydning, dog er det Finland og Rusland, som mere og mere bestemmer priserne, især for smalere dimensioner, og der skal av disse findes ganske meget overvintret. Noteringerne for «floorings» har heller ikke fulgt med, og det er kun visse dimensioner i furu, der passer for Australien og Sydafrika, som høvlerierne har kjøpt for næste aar, men ikke i saa stor utstrækning, at det har nogen indflydelse paa markedspriserne.

Hvilken rolle de under hele aaret herskende høie renter spiller i en trælastforretning, kommer desværre til at føles en længere tid fremover. Nogen nedsættelse i arbeidslønnen har ikke forekommet. At saa meget tømmer blev overliggende, betyder forringelse i kvaliteten. Ifølge opgave fra Trävaruexportföreningen beregnes ca. 2 400 000 stk. tømmer at bli tilbake i vasdragene. Den største procent falder paa Sundsvalls, Hudiksvalls, Söderhamns og Gefle distrikter. De store trælastselskaper med sine betydelige arealer av tidligere indkjøpte, billigere skoge er jo mindre avhængige av tømmerpriser og statens salg av trær, men en prisnedsættelse av 10 à 15 shillings pr. standard reducerer ogsaa deres fortjeneste ganske sterkt. Det eiendommeligste prisfald var paa cementstav. De første kontrakter avsluttedes paa basis av £ 6. 10. 0 fob., men utover høsten solgtes til £ 3. 0. 0 à 3. 10. 0 pr. standard. Produktionen av stav blev altfor stor, og cementfabrikkernes forbruk væsentlig reduceret. Priserne er nu noget opadgaaende, omkring £ 4. 5. 0.

Trælastexporten fra Sverige utgjorde i de 2 sidste aar:

	1908. Ptbg. std.	1907. Ptbg. std.
Fra hele Sverige	816 114	884 690
Herav fra Norrland (Haparanda til og med Gefle)	661 969	676 069
Af disse kvanta skibedes til:		
Storbritannien	288 314	304 195
Frankrike, Algier og Tunis . . .	157 276	152 227
Tyskland	106 270	135 406
Holland	67 467	56 414
Danmark	65 592	96 554
Spanien	27 384	32 999
Belgien	26 939	32 650
Norge	18 536	23 579
Kapkolonien	13 802	12 738
Egypten	13 633	16 297
Øvrige Afrika	7 681	5 486
Australien	11 514	4 445
Portugal	3 991	3 971
Sydamerika	2 232	2 882
Italien	2 080	2 634
Grækenland	1 475	1 579

Exporten for 1908 viser saaledes i sammenligning med 1907 en mindskning av ca. 68 500 stds., eller ca. 7,7 %, hvorav skurlast 62 800 stds. og høvlet last ca. 5 700 stds.

Totalexporten i 1908 fordeler sig med hensyn til bredderne saaledes:

	Furu.		Gran.		Sum.	
8″ og derover	131 040 stds.	16,1 %	44 718 stds.	5,5 %	175 758 stds.	21,6 %
6″ til 8″	194 788 »	23,8 »	150 312 »	18,4 »	345 100 »	42,2 »
under 6″	139 218 »	17,1	156 072 »	19,1 »	295 290 »	36,2 »
I alt	465 046 stds.	57,0 %	351 102 stds.	43,0 %	816 148 stds.	100,0 %

Exporten av høvlet og skaaren trælast fordelte sig saaledes:

	1908.		1907.	
Høvlet last	113 504 stds.	13,9 %	119 232 stds.	13,5 %
Skurlast	702 644 »	86,1 »	765 483 »	86,5 »
Ialt	816 148 stds.	100,0 %	884 715 stds.	100,0 %

Markederne for den i 1908 exporterede høvlede last var følgende:

Storbritannien	ca. 76 158	stds.
Holland	» 11 983	»
Danmark	» 7 944	
Australien	» 7 204	»
Sydafrika	» 3 903	
Norge	» 2 909	
Egypten	» 1 863	
Tyskland	» 949	»
Nordafrika	» 298	»
La Plata	141	»
Spanien	77	»
Frankrike	75	
Ialt	113 504	stds.

Trækulproduktionen ved sagbrukene, hvorav nettofortjenesten tidligere var særdeles god, avtar aar for aar, thi priserne er saa lave omkring 9 kroner pr. læst à 20 hl. —, at produktionen ikke lønner sig. Trækul av skogprodukter frembydes derimot i større utstrækning, og naar indlandsbanen gjennem Jämtland blir færdig i 1910, kommer store mængder derfra i markedet.

Av sagbruk, hvor virksomheten er blit nedlagt, kan nævnes Fingermanholmen, Piteå, Hörneborg, Örnsköldsvik og Alvik, Sundsvall. Nordiska Trävaruaktiebolaget er rekonstrueret og heter nu Baltiska Trävaru Aktiebolaget. Selskapets store sagbruk, Altappen, i nærheten av Luleå blev isommer ødelagt ved brand og skal ikke bygges op igjen.

Træmasse og cellulose. Da det forutsiges, at Norrlands sagbruksindustri kommer til at gaa tilbake, og der findes flere grunde til at anta, at saa blir tilfældet, har de større trælastselskaper besluttet sig for at bygge cellulose- og træmassefabrikker, især førstnævnte slags for derved bedre at kunne utnytte sine skoge. Træmasseindustrien er for Norrland allerede av stor betydning og vil med en sund utvikling kunne hæve Norrland til en dominerende stilling paa verdensmarkedet. Men utviklingen er gaat for raskt, og alt for mange cellulosefabrikker er igangsat i 1907 og 1908, hvorved overproduktion er blit følgen, og det hadde sikkerlig været bedre, dersom trælastselskaperne hadde gaat mere forsigtig ivei. Følgende nye fabrikker er under aaret kommet igang i Norrland:

		Aarlig produktion. Tons.
Öhrvikens sulfitfabrik pr.	Skellefteå med	13 000
Kramfors —»—	Hernösand —	12 000
Nyhamns —»—	Sundsvall —	10 000
Skönviks —»—	— —	12 000
Ljusnans — —	Söderhamn —	15 000
		62 000
Wifsta Warfs sulfatbrik,	Sundsvall, med	15 000
		77 000

Under opførelse og med beregnet igangsættelse i 1909 og 1910 er:

Sunds sulfitfabrik pr.	Sundsvall med	15 000
Kramfors —»—	Hernösand —	12 000
Korsnäs — —	Gefle —	15 000
		42 000

hvortil kommer en større utvidelse av Svanö sulfitfabrik i Hernösands distrikt. Der ventes ogsaa snart bestemmelse om anlæg av en sulfitfabrik mellem Gefle og Sundsvall. Exporten av cellulose fra Norrland i 1907 var 172 000 tons. Man kan vistnok beregne gjennemsnits-anlægsomkostningerne for hver av disse nye fabrikker til $1^3/_4$ million kroner, hvortil kommer fornøden driftskapital.

Som følge av overproduktion og den voldsomme økonomiske krise i Amerika var cellulosepriserne faldende under hele sæsonen og salg for 1908 vanskelig at faa istand, hvorfor beholdningerne økedes for hver maaned. Hertil bidrog, at amerikanerne ikke vilde utta, hvad de hadde kjøpt under de høie priser i 1907, og der var kjøpere, som forlangte, at kontrakterne skulde annuleres. Det var først efter præsidentvalget i Amerika, at der blev mere efterspørsel, men priserne var særdeles lave for sterk prima sulfit. Der blev akcepteret basis kr. 105.00 fob. for skibning inden skibsfartens lukning, og størstedelen av disse sene skibninger gik til Amerika. Det er derfor ikke saa underlig, at de firmaer, som mottok cellulosen til dyre priser, er misfornøiet med, at Amerika er blit «the dumping country». Ialfald viser det sig, at Amerika er blit det land, som hjælper til at befri celluloseindustrien for en del av overproduktionen. England kan ikke opvise saa stor økning i importen av cellulose som de foregaaende aar; dets import av cellulose var dog ca. 22 686 tons mere end i 1907. Det arbeide, som Den Skandinaviske Celluloseforening nedlagde paa at faa en produktionsindskrænkning fra november til mars 1909 av 30 % under forutsætning av, at fabrikker repræsenterende ca. 75 % av den for 1909 beregnede produktion deltok, ledet ikke til nogen bestemt over-

enskomst, men flere fabrikker har allikevel besluttet at foreta reduktion, og andre er blit tvungne dertil av den, især i Norrland, herskende vandmangel. Det er vanskelig at opgi, hvor meget prisfaldet kan beregnes til pr. ton, da forskjellen er større for sterk sulfit end for blekbar. Følgende tør dog korrekt angi svingningerne (priser fob. Østersjøhavne):

	Januar 1908.	Novbr. decbr. 1908.
1ma blekbar sulfit . .	£ 8. 0. 0.	£ 7 à 7. 5. —.
1ma sterk — . .	- 7. 10. 0.	- 6. 5. - 6. 10. —.
1ma blekbar sulfat . .	- 8. 5. 0.	- 7. - 7. 5. —.
1ma sterk — . .	- 7. 12. 6.	- 6.— - 6. 10. —.

Domænstyrelsen har i en skrivelse til kongen foreslaat, at staten bør anlægge og drive sagbruk samt sulfatcellulosefabrik i Norrbotten, hvor staten eier 1 700 000 hektar skog. En større hugst, end hvad hittil er skedd paa disse arealer, ansees av domænstyrelsen for nødvendig, og av mindre dimensioner har endnu ikke noget med fordel kunnet sælges fra statens skoge i Norrbotten. Domænstyrelsen er av den opfatning, at den komite, som nu er nedsat for at avgi forslag til bedre skjøtsel av de under statens kontrol staaende skoge i Norrland, paa sine reiser i Norrbotten bør anstille undersøkelser om, hvorvidt forslaget kan realiseres. Antagelig vilde det ikke være vanskelig at faa private personer til at sætte penge ind i træmasseindustrien baade i Wester- og Norrbotten, hvis staten kun vilde indrømme en fabrik, f. ex. i 10 aar, ret til fra statens skoge at erholde et bestemt kvantum træmasseved til rimelige priser. Med den erfaring, som nu er vundet ved overføring av større kraftmængder ad elektrisk vei kunde sliperierne lægges nede ved kysten. Granen fra det nordlige Sverige viser sig at gi en særdeles hvit masse.

Hvad den mekaniske træmasse angaar, har efterspørslen i 1908 været stor, og priserne har holdt sig godt oppe. Store salg er avsluttet, ogsaa for leverance flere aar fremover, uten prisreduktion. Gjennemsnitsprisen for 50 % vaat masse var kr. 38 à 40 fob. Sundsvall. En svakhet i priserne viste sig en tid i sommer, men anledningen hertil var kun de daarlige verdenskonjunkturer, thi statistikken over de usolgte og paa lager værende kvantiteter opviste en liten procent. Allerede i september begyndte der at bli vandmangel i Norrland, og i december var denne saa stor, at noget lignende ikke kan erindres. Ljungaelvens (Sundvalls distrikt) vandmængde, som ved almindelig laveste vandstand beregnes til 40 kubikmeter pr. sekund, gav da kun 22 m^3. De fleste sliperier gik siden kun med 1/3 drift. Torpshammars træmassefabrik med en produktion av ca. 10 000 tons pr. aar brændte i december. Den skal opbygges og utvides. Endel av maskineriet kommer til at leveres fra Sundsvalls Forenede Verksteder, hvori et norsk firma eier aktiemajoriteten.

Følgende kvanta træmasse blev utskibet fra Norrland i de to sidste aar:

	Kemisk.				Mekanisk.				
	Tør.		Vaat.		Tør.		Vaat.		
	1907.	1908.	1907.	1908.	1907.	1908.	1907.	1908.	I alt.
Tons	170 060	201 677	1 856	3 290	14 834	11 678	72 757	67 371	543 493

Et par større norrlandske vandfald er blit indkjøpt, saaledes Hångstadfossene i Ljungan (ca. 10 000 hk.) av Stockholms Superfosfatbolag, som der skal anlægge en kombineret salpeter- og kalciumkarbidfabrik efter ingeniør O. Carlssons system. Hammarfossen (ca. 20 000 hk.) og Krångedefossen (ca. 40 000 hk.), begge i Indalselven i nærheten av Ragunda jernbanestation, er ogsaa overgaat i Stockholmsinteressenters hænder. Umeå by, der eier en del av Baggbölefaldene i Umeälven, underhandler med de øvrige eiere om at utbygge fossen, og da skulde betydelige kraftmængder kunne føres ned til kysten for forskjellige slags industrier.

Riksdagen har besluttet, at der skal bygges en jernbane fra Norra Stambanan ved Bastuträsk til Sävenäs havn utenfor Skellefteå. Indlandsbanen fra Östersund til Ström i Jämtland er paabegyndt.

Jernbanestyrelsen er betænkt paa at indføre elektrisk drift paa banen Kiruna—Riksgränsen, og undersøgelser paagaar for omkostningsberegninger.

Loussavaara—Kiirunavaarabolaget har anlagt en kraftstation ved Gellivare for 3 000 hk. med dampturbiner efter De Lavals system. Fuldt færdig blir stationen 6 000 hk. Graningeverkens Aktiebolag har i Ångermanelfven ved Forsse bygget en kraftstation for 10 000 hk. Noget av kraften tages til fabrikkerne og sagbruk ved Ångermanelfven; en distance av 70 kilometer, 40 000 volts spænding.

Skibsfart. Til Sundsvalls konsulatdistrikt ankom i de to sidste aar følgende norske skibe, fordelt paa nedennævnte skibningshavne:

	1907. Damp- og seilskibe.		1908. Dampskibe.		Seilskibe.		Tilsammen.	
	Antal.	Tons.	Antal	Tons.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Haparanda	8	5 721	9	7 316	3	2 449	12	9 765
Neder Kalix	15	13 567	10	9 346	1	214	11	9 560
Luleå	38	81 802	59	100 677	1	670	60	101 347
Piteå	15	13 372	9	7 328	2	795	11	8 123
Skellefteå	26	21 092	27	24 664	18	11 448	45	36 112
Umeå	69	63 996	39	39 902	18	10 152	57	50 054
Örnsköldsvik	53	41 921	29	30 783	8	2 635	37	33 418
Hernösand	157	135 876	117	113 433	23	14 388	140	127 821
Sundsvall	122	110 902	78	86 048	46	28 306	124	114 354
Hudiksvall	40	36 954	31	35 417	8	6 811	39	42 228
Söderhamn	23	17 654	43	44 705	9	5 005	52	49 710
Gefle	82	78 868	93	97 740	10	4 745	103	102 485
	648	621 725	544	597 359	147	87 618	691	684 977

Fragtmarkedet paa Østersjøen har som paa de fleste andre farvand været daarlig, og der blev sluttet fra Sundsvall til London til 20 sh. for floorings. De engelske rederier, som underholder regulær forbindelse med Manchester, har hat vanskelighet ved at skaffe sine skibe utfragter. Disse linjer benytter mest norske skibe i timecharter. Kulfragterne fra østkysten har varieret mellem 4/3 d. og 3/11 d. pr. ton. Ganske store befragtningskontrakter for kul blev tat av norske rederier, der tidlig hadde sluttet for flere reiser fra Østersjøen med træmasse og trælast til Gravelines, Calais, Rouen, Nantes, Bilbao, Pasages, London og Preston og saaledes underholdt regelmæssig forbindelse med disse pladse med ca. to skibe hver maaned. Træmassefragterne var 13 à 14 francs til Nordfrankrike, 16 à 17 francs til Spanien, 10 sh. til River Thames og 11 sh. til Preston, pr. ton efter tør beregning. Den sidstnævnte havn konkurrerer sterkt med Manchester, hvortil exporten fra Norrland avtar.

Under den store transportarbeiderkonflikt, der varte fra mai til 20. juli, gav de norske rederier Sveriges rederiforening en kraftig støtte. Utgifterne herved blev ganske tunge, men derved lykkedes det at faa bugt med den hensynsløse og urimelige blokade, som blev igangsat av transportarbeiderforbundet, da dette besluttet ikke at godkjende arbeidsgiverforeningens bekjendte 23. paragraf, hvorved de stuerfirmaer, der hadde sluttet sig til arbeidsgiverforeningen, skulde ha ret til at anta de arbeidere, som de selv ønsket. Om striden atter vil blusse op ut paa vaaren, er vanskelig at avgjøre. Det er neppe sandsynlig, thi rederiforeningen er nu saa godt rustet, og tilgangen paa arbeidskraft er større end forrige aar.

Hvorvidt de norske rederier fremdeles kan gjøre regning paa at beholde den regulære trade fra Norrland til visse utenlandske havne, beror meget paa, om «Ångfartygsbolaget Svea», Stockholm, der nu har indkjøpt aktierne ogsaa i «Södra Sverige» og efter denne sammenslutning eier over 40 dampskibe, tænker for alvor at la de fleste av sine skibe ogsaa anløpe havne i Norrland istedetfor som nu at benytte Stockholm som slutstation.

Sveriges skibsrederforening har besluttet sig for at oprette forhyringskontorer paa visse pladse for derved at faa anledning til at utøve mere kontrol. En god idé, som foreningen paa samme tid gjennemfører, er den, at alle sjømænd som forhyres paa disse kontorer, ved forlis faar erstatning for sine effekter indtil 200 kroner og desuten blir ulykkesforsikret (mot dødsfald). Erstatning betales med 1 000 kroner til en gift persons nærmeste arvinger og ellers 500 kroner.

Handelen med Norge over Storlien fremgaar av nedenstaaende statistik. Da høhøsten blev saa udmerket saavel i Jämtland som i de andre län i Norrland, har der ikke været nogen import av hø og andre landbruksartikler. Importen av saltet sild har tat stor fart, dels paa grund av billige priser og dels, fordi skogsarbeiderne nu begynder mere at benytte sild end tidligere.

Varetrafikken over Storlien utgjorde i de to sidste aar:

Import.

	1907.	Herav norsk vare.	1908.	Herav norsk vare.
Svovlkis	2 529 500 kg.	2 529 500 kg.	3 022 900 kg.	3 022 900 kg.
Kalksten	12 269 800 »	12 269 800 »	8 503 600 »	8 503 600 »
Diverse mineraler	79 000 »	79 000 »	12 000 »	12 000 »
Metaller	88 600 »	17 200 »	147 660 »	41 250 »
Gammelt jern	317 900 »	317 900 »	410 770 »	410 770 »
Svovl	1 839 900 »	—	2 493 840 »	—
Melk	66 100 »	66 100 »	56 650 »	56 650 »
Fisk, fersk	1 456 200 »	1 456 200 »	2 648 280 »	2 648 280 »
Do., saltet (sild)	9 439 600 »	9 439 600 »	9 295 520 »	9 295 520 »
Do., diverse	1 045 200 »	1 045 200 »	945 090 »	945 090 »
Flesk	1 860 250 »	—	1 601 660 »	—
Petroleum	192 990 »	—	207 720 »	—
Poteter	65 000 »	65 000 »	161 380 »	161 380 »
Stenkul-koks	18 650 tons	—	231 760 »	—
Hø	85 000 kg.	85 000 »	45 860 »	45 860 »
Halm	18 630 »	18 630 »	2 140 »	2 140 »
Brød	3 230 »	3 230 »	6 370 »	5 650 »
Kli	845 630 »	845 630 »	309 420 »	309 420 »
Havre	28 000 »	28 000 »	6 160 »	6 160 »
Mel	229 470 »	229 470 »	415 010 »	73 160 »
Appelsiner	88 240 »	—	48 750 »	—
Brændevin	14 180 »	14 180 »	6 760 »	6 760 »
Diverse kolonialvarer	68 100 »	11 480 »	70 410 »	4 860 »
Karbid	81 730 »	81 730 »	28 600 »	28 600 »
Cement	20 350 »	3 530 »	1 290 »	—
Gjødning	12 100 »	12 100 »	500 »	—
Huder	71 300 »	71 300 »	85 510 »	85 510 »
Kreaturfór	32 500 »	32 500 »	5 360 »	5 360 »
Mursten	31 500 st.	31 500 st.	71 300 st.	71 300 st.
Maskiner	8 900 kr.	4 550 kr.	12 220 kr.	5 320 kr.
Næver	2 120 kg.	2 120 kg	2 840 kg.	2 840 kg.
Soda	14 400 »	14 400 »	7 500 »	7 500 »
Tran	15 720 »	15 720 »	39 750 »	39 750 »
Torskerogn	5 150 »	5 150 »	6 620 »	6 620 »
Tomtønder	24 950 »	24 950 »	5 860 »	5 860 »

	1907.	Herav norsk vare.	1908.	Herav norsk vare.
Strie-paklærred	143 950 kg.	—	192 620 kg.	—
Mais	—	—	266 760 »	—
Drev	—	—	5 550 »	5 550 kg.
Kemikalier	—	—	5 740 »	4 630 »
Græs	—	—	8 280 »	—
Landbruksprodukter	—	—	57 500 »	17 430 »
Slipestene	6 720 »	6 720 »	8 670 »	8 670 »
Sten, ubearb.	—	—	5 000 »	5 000 »
Egg	51 180 st.	51 180 st.	56 910 st.	56 910 st.
Kreaturer, levende	645 »	645 »	580 »	580 »
Manufakturvarer	—	—	11 800 kg.	—
Diverse ikke specificerede varer	—	—	57 130 »	23 130 kg.

Export.

	1907.	1908.
Træmasse, kemisk, tør	27 134 200 kg.	27 683 335 kg.
» » vaat	5 033 820 »	2 280 950 »
» mekanisk, tør	773 000 »	1 204 310 »
Trælast	68 770 kbm.	52 700 kbm.
Ved	1 990 »	—

Gefle. Vicekonsul *J. A. Löfgrens* beretning.

Utenrikshandelen. I 1908 exportertes:

		Fra Gefle.	Fra Söderhamn.	Fra Hudiksvall.
Metaller:				
Ru- og ballastjern	kg.	12 810 187	—	3 180 584
Støpegods	»	2 669 352	—	1 379 944
Smeltestykker og raastænger	»	2 168 464	5 013 244	—
Stangjern	»	28 477 852	2 566 038	2 482 274
Valsetraad	»	2 530 082	—	—
Rør og rørdele	»	4 581 411	—	—
Traad	»	849 332	—	—
Mineraler:				
Jernmalm	»	52 142 775	—	—
Zinkmalm	»	82 400	—	—
Træmasse:				
Kemisk, tør	»	57 099 833	27 359 480	12 033 800
Do. vaat	»	3 188 559	—	—
Mekanisk, tør	»	—	4 192 448	—
Do. vaat	»	20 100	3 110 667	8 654 832
Trælast:				
Planker, battens og bord, uhøvlede	kbm.	408 781	266 271	155 443
Bord, høvlede	»	73 401	38 205	36 859
Bord- og plankekap	»	25 469	22 457	10 240
Bygningsmaterialer	kr.	167 712	—	—

I 1908 importertes bl. a.:

	Til Gefle.	Til Söderhamn.	Til Hudiksvall.
Fisk	kg. 110 673	900	1 760

Skibsfart. De for utførsel fra Gefle anvendte fartøiers antal opgik i 1908 til 712, derav 452 med ladning, og 260 i ballast med en samlet drægtighet av 480 643 tons.

Av de i 1908 utklarerede fartøier var 511 dampskibe og 201 seilskibe.

De fra Gefle utklarerede fartøier var destineret til bl. a. følgende lande:

	Dampsk.	Seilsk.
Tyskland	157	53
Storbritannien	155	48
Norge	1	1

Den direkte import sjøværts besørgedes av 577 til Gefle indkomne fartøier, hvorav 392 dampskibe og 185 seilskibe dr. tilsammen 375 971 tons.

Av de i 1908 indklarerede fartøier var 528 lastede og 49 ballastede.

De lande, fra hvilke import til Gefle fandt sted i 1908, var bl. a. følgende:

	Dampsk.	Seilsk.
Storbritannien	187	55
Tyskland	130	92
Norge	5	1

Gefle besøktes i 1908 av 1 547 i fragtfart gaaende fartøier.

Luleå. Konsul *A. B. Ljungbergs* beretning.

Skibsfart. Følgende norske fartøier har i 1908 besøkt nedenstaaende havne i konsulatdistriktet:

Haparanda:	Dampskibe.	Seilskibe.	Ialt.
Ankomne:	2 dr. 1 391 tons	—	2 dr. 1 391 tons.
Avgaaede:	3 » 2 700 »	—	3 » 2 700 »

		Dampskibe.		Seilskibe.		Ialt.	
Båtskärsnäs:							
	Ankomne:	1 dr.	509 tons	1 dr.	566 tons.	2 dr.	1 076 tons
	Avgaaede:	5 »	3 539 »	3 »	2 449 »	8 »	5 989 »
Neder-Kalix:							
	Ankomne:	2 »	2 309 »	1 »	214 »	3 »	2 523 »
	Avgaaede:	10 »	9 346 »	1 »	214 »	11 »	9 561 »
Tärefors:							
	Ankomne:	—	—	—	—	—	—
	Avgaaede:	1 »	1 076	—	—	1 »	1 076
Luleå:							
	Ankomne:	52 »	89 078 »	1 »	670 »	53 »	89 748 »
	Avgaaede:	60 »	101 560 »	1 »	670 »	61 »	102 230 »
Piteå:							
	Ankomne:	2 »	1 545 »	1 »	519 »	3 »	2 064
	Avgaaede:	9 »	7 329 »	2 »	2 795 »	11 »	8 124
Skellefteå:							
	Ankomne:	7	5 815 »	13 »	8 362 »	20	14 178
	Avgaaede:	24	21 629 »	17 »	11 012 »	41 »	32 642 »
Umeå:							
	Ankomne:	10	10 376 »	13	7 434	53	17 810
	Avgaaede:	39 »	39 902 »	17	9 883	56 »	49 785

Til Luleå toldkammerdistrikt ankom i 1908 323 damp- og seilskibe.

Av nationalitet var disse fartøier:

	Antal.	Tons.
Svenske	106	206 833
Tyske	109	215 209
Norske	53	89 748
Finske	31	4 516
Engelske	17	50 313
Danske	7	438

Der *importertes* til Luleå toldkammerdistrikt i 1908 fra Norge:

Appelsiner 252 kg., konserver 75 kg.,
Træmel 2 000 kg., vindruer 39 kg.

Exporten av nedennævnte varer stillet sig i de tre sidst forløpne aar saaledes:

	Bjelker og sparrer. Kb.m.	Planker, battens, bord. Kb.m.	Jermalm. Tons.
1908	5	16 200	1 145 300
1907	—	41 440	1 102 500
1906	633	63 501	1 216 780

Over toldkammeret i Riksgränsen importertes i 1908:

Appelsiner	kg.	9 142
Brændevin av korn, whisky	l.	166
Brød	kg.	10 269
Fisk, fersk sild	»	4 630 836
fersk, anden	»	251 388
saltet sild	»	439 212
sei	»	3 076
Flesk	»	66 271
Kli	»	2 605
Konserver	»	119
Levende dyr: heste	st.	10
hornkvæg	»	55
faar	»	37
Kjød	kg.	40 448
Maskiner	værdi kr.	5 006
Metaller: jernbaneskinner	kg.	301 386
jernbjelker	»	48 282
støpte rør	»	68 070
Melk	»	62 027
Olje	»	282 851
Ost	»	757
Poteter	kg	150 853
Smør: naturlig	»	104
kunstsmør	»	378
Sukker, raffineret	»	56 737
Sirup	»	1 103
Korn, malet, hvetemel	»	18 609
rugmel	»	2 235
Stenkul og koks	hl.	342 775
Tobak, cigarer	kg.	24
Vin paa flasker, ikke musserende	»	70

Export over toldkammeret i Riksgränsen i 1908:

Huder, uberedte	kg.	197
Instrumenter	værdi kr.	976
Jernmalm	kg.	1 660 228 200
Rensdyrkjød	»	6 079
Maskiner	værdi kr.	45 791
Stangjern	kg.	128 077
Jernrør	»	2 458
Korn, malet, havre		5 215
Uldtøi	»	236
Trælast, saget	kb.m.	716
Egg	stk.	4 880

Siden Riksgränsen toldkammers oprettelse høsten 1902 er følgende kvantiteter jernmalm blit exporteret:

1902	kg.	24 500 000	1906	kg.	1 558 635 570
1903	»	962 163 000	1907	»	1 456 523 700
1904	»	1 229 989 900	1908	»	1 660 228 200
1905	»	1 472 053 700			

Danmark.

(Skibsfart. — Fragter. — Landbruk. — Forstoffer. — Konsulære forretninger.)

Aarsberetning*) for 1908 fra generalkonsul *Carl Norstrand,* Kjøbenhavn.

Fragtmarkedet og skibsfarten. Om end alle virksomheter har lidt mere eller mindre under det forløpne aars uheldige konjunkturer, er vistnok skibsfarten den erhvervsgren, som haardest har følt trykket av de daarlige tider. Aaret 1908 har for de skibsfartsinteresserede saagodtsom udelukkende tap og

*) Enkelte utdrag av beretningen, der allerede er offentliggjort i ukeutgaven, utelates her.

skuffelser at opvise. Allerede ved utgangen av 1907 hadde forskjellige omstændigheter bragt forholdene betydelig ned, men man haabet dog, at det nye aar vilde bringe bedring og lysere utsigter. Men da den forventede opgang i verdenshandelen uteblev, og da de senere aars opgang i fragtmarkedet hadde resulteret i ikke ubetydelige nybygninger, var markedet overfyldt med tonnage, hvilket end yderligere forværret tilstanden og virket ødelæggende. I begyndelsen av aaret forløp dog forretningerne rolig i paavente av opgang i raterne; men efterhvert som tiden gik, og fragterne blev daarligere istedetfor bedre, begyndte rederne at bli urolige, og mange av dem styrtet sig ut i en vild jagt efter beskjæftigelse paa hvilke som helst betingelser. Følgerne herav var en ødelæggende konkurrencekamp, hvor i mange tilfælde rutebaatene kastet sig ind i konkurrencen med trampdampskibene, og som følge av sin gunstigere stilling fik de ofte overtaket.

Samtidig med at fragterne blev lavere og lavere, steg driftsutgifterne stadig. Kapitalen fordyredes paa grund av de vanskelige pengeforhold, og hyrer, arbeidsutgifter og priserne paa proviant steg meget; men heldigvis var kullene ikke saa dyre som i 1907.

Under aarets løp var arbeidsforholdene gjennemgaaende gode.

Hvordan forholdene for skibsfarten vil utvikle sig i 1909, er det vanskelig at uttale nogen formening om; men mange synes dog at være av den opfatning, at utsigterne ikke er saa ugunstige.

De daarlige tider for skibsfarten i 1908 har bevirket, at der gang paa gang er slaat til lyd for et intimere samarbeide mellem rederne, der har resulteret i sammenkomster til drøftelse av midlerne til at hitføre bedre og sundere forhold og en fornuftigere regulering av tilbud av tonnage.

Hvad de danske rederier betræffer, har de ogsaa følt trykket av de daarlige tider. Første gang paa mange aar kan 1908 opvise, at den danske handelsflaates tonnage ikke er forøket, men at der tvertimot er en ubetydelig nedgang. Danske redere har i den senere tid seet sig nødsaket til at lægge op skibe i en utstrækning som aldrig tidligere. Der er kjøbenhavnske tramprederier, som har op til 12 skibe oplagt, et enkelt selskap har oplagt 5 av sine 6 dampskibe, og alene i Kjøbenhavn er der for nærværende oplagt 40—50 dampskibe paa omkring 80 000 tons d. w.

Danmarks største dampskibsselskap, «Det Forenede Dampskibsselskab», har sine dampere hovedsagelig employeret i rutefart og er derved mindre paavirket av tidernes op- og nedgang; dette gjælder dog kun til en viss grad, og at ogsaa dette selskap har følt depressionen, gir sig børsmæssig tilkjende derved, at kursen paa selskapets aktier, der i 1907 gik ned fra 103½ til 93¼, i 1908 er gaat yderligere ned til 82¾. Dette kursfald, som for en stor del skyldes de i almindelighet saa daarlige financielle forhold, er det mindste blandt kurslistens dampskibspapirer og beviser selskapets relativt gunstige tilstand. Selskapets Skandinavien—Amerika-linje har hele aaret ligget daarlig, først mot aarets slutning har der været en bedring.

Kjøbenhavns havn berøres selvfølgelig ogsaa av de ugunstige tider. Naar man sammenligner farten paa hele havnen med de tilsvarende tal for 1907, viser det sig, at der for seilskibenes vedkommende har været en nedgang av 1095 skibe og 73 000 tons medens dampskibene viser

en opgang av	91	»	36 000 »
altsaa ialt en nedgang av	1004	skibe og	37 000 tons.

Nedgangen i tonnagen repræsenterer dog kun 0,9 %, og rammer udelukkende de smaa seilskibe. Seilskibene avtar aarlig i antal og tonnage, dampskibene holder sig omtrent ved det samme, hvad antal betræffer; men de blir stadig av større drægtighet.

Den ovennævnte nedgang i skibsfarten falder udelukkende paa frihavnen, idet denne utviser en nedgang av

162	seilskibe,	dr. 17 900	tons og
124	dampskibe,	» 63 300	»
ialt 286	skibe,	dr. ca. 81 000	tons.

eller omkring 6½ % av tonnagen; men da beseilingen av frihavnen i aarene 1900—1907 gjennemsnitlig er vokset med omtrent 12⅓ % aarlig, er den reelle nedgang ca. 19 %.

Den gamle havn viser derimot opgang, idet dampskibene er tiltat med 215 skibe, dr. 99 000 tons, medens seilskibene er avtat med 933 skibe dr. 55 000 tons. Altsaa ialt en opgang av ca. 44 000 tons, der sammenlignet med ifjor svarer til ca. 1½ %; opgangen maa dog siges at være relativt stor, da skibsfarten paa denne havn i de sidste 10 aar, seet under ét, er gaat ned fra 2 814 000 tons i 1898 til 2 720 000 tons i 1907.

Naar den gamle havn tiltrods for de daarlige tider kan opvise et saa gunstig resultat, maa aarsaken søkes deri, at den for en stor del trafikeres av ruteskibe, der ogsaa holdes i fart i for skibsfarten daarlige tider. Man kan næsten sige, at ogsaa denne havns kulimport hovedsagelig foregaar med ruteskibe, idet flere av de herværende kulimportfirmaer har dampskibe i regelmæssig kulfart mellem Kjøbenhavn og England.

Resultatet av aarets samlede skibsfart paa Kjøbenhavn kan i korthet uttrykkes med, at den indgaaende skibstonnage er omtrent den samme som i de nærmest foregaaende aar, men er fordelt paa et betydelig mindre antal skibe av større tonnage, og at den indgaaende varemængde, særlig for frihavnens vedkommende, har været mindre end i de nærmest foregaaende aar.

Som ankomne til Kjøbenhavn anmeldtes i aaret 1908 213 *norske* skibe dr. 108 410 tons, mot 256 skibe og 109 739 tons i 1907. Av de ankomne skibe var 35 dr. 11 194 tons seilskibe og 174 dr. 97 216 tons dampskibe. Ved sammenligning med 1907 viser altsaa 1908 en nedgang i skibenes antal av 43 og i drægtigheten av 1 329 tons. Den norske skibsfart paa Kjøbenhavn synes at være i stadig tilbakegang, særlig hvad seilskibene betræffer, idet disses tonnage i 1908 sammenlignet med 1907 viser en nedgang av over 50 %. Disse opgaver, der er bygget paa de til generalkonsulatet indleverede skibsanmeldelser, kan imidlertid ikke gjøre krav paa nøiagtighet.

Av disse fartøier kom 10 i ballast, de øvrige med last, hvorav 48 bragte ladning fra Norge, 107 fra Storbritannien, 9 fra Sverige, 8 fra andre danske havne, 8 fra Island, 6 fra Tyskland, 3 fra Amerika, 3 fra Finland, 3 fra Rusland, 3 fra Spanien, 3 fra Grønland og 2 fra Italien.

Ladningen bestod for 72 fartøiers vedkommende av kul og koks, 47 bragte stykgods, 16 trælast og træmasse, 9 jern, 27 fisk og 6 sten. De øvrige ankomne ladninger var forskjelligartede. Av de fra Norge med ladning kommende skibe bragte 17 fisk, 7 stykgods, 6 sten, 4 trælast, 4 bark, 3 is, 2 oljekaker, 2 træmasse, 1 jern, 1 skifer og 1 kis.

Landbruket. Indhøstningen var i 1908 atter besværlig og langvarig, men var dog for størstedelen avsluttet inden oktober maaneds begyndelse;

men kvaliteten hadde da allerede tat nogen skade. Tiltrods herfor kan det siges, at utbyttet av høsten, baade hvad kvalitet og mængde angaar, er noget over middels.

Av kornsorterne gav rugen avgjort det største utbytte og den bedste kvalitet. Av hvete blev der likeledes høstet mere og bedre end vanlig. Resultatet av bygavlen var noget av en skuffelse, idet ikke litet av denne grøde var av daarlig kvalitet. Havren gav et nogenlunde godt utbytte, men baade for denne og for hvetens vedkommende blev kvalitetsvegten som helhet temmelig lav. Hvad utbyttet av rotfrugterne betræffer, kan det for poteternes vedkommende siges, at enkelte beretninger anfører utbyttet som særdeles stort; i det store og hele tat var mængdeutbyttet over middels. Kvaliteten har ikke staat i forhold til mængdeutbyttet, men den er dog over det normale. Sukkerroerne har git over et middelaars utbytte, og fra alle egne lyder beretningerne paa, at kvaliteten er meget god. For forroernes vedkommende er utbyttet i sin helhet noget over en middelshøsts.

Høhosten var ualmindelig rik, for enghøs vedkommende den største i mands minde, voldhøet gav ogsaa rikt utbytte. Høet, hvis kvalitet var ualmindelig god, blev bjerget tidlig og heldig.

Forstoffer. Indførslen av klid og oljekaker var i aarets løp ikke stor. Saaledes viser importen av oljekaker for aarets 3 første kvartaler, sammenlignet med det samme tidsrum i 1907, en nedgang av 31.7 mill. pund. At det egentlige forbruk har været saa meget mindre, tør man vel neppe gaa ut fra, idet der ved slutningen av 1907 var importeret store mængder av oljekaker, saa at beholdningerne ved aarets slutning var meget store. Maisforbruket er derimot gaat betydelig ned — fra 817 mill pd. til 492 mill. pd. Aarsaken til det formindskede forbruk av indført kunstfor skyldes det forløpne aars rigdom paa naturfor. Foruten megen havre, forbyg, hø og roer gav nemlig ogsaa markerne sommergræs i overflod.

Konsulære forretninger. Med hensyn til det ved generalkonsulatet i 1908 forefaldne arbeide kan nævnes, at der for norske skibe paamønstredes 167 mand og avmønstredes 310.

Antallet av de fra generalkonsulatet i 1908 avsendte skrivelser utgjorde:

til det kgl. utenriksdepartement . .	103
— » — departement for handel, sjøfart og industri	107
til norske konsuler, andre myndigheter og private personer	1 041
Ialt	1 251

For 4 norske sjømænd hjemsendtes i aarets løp opsparede hyrebeløp med kr. 1 550, mot kr. 2 350 for 13 sjømænd i 1907.

I aaret 1908 blev der ved generalkonsulatet optat 14 forklaringer vedrørende sjøulykker, mot 16 forklaringer i 1907.

I aarets løp indkom til generalkonsulatet ca. 300 skriftlige forespørsler angaaende det herværende marked og markedet i Norge, samt forespørsler om kjøp, salg, agentur, told, soliditet, lotterier etc., der bevirket omfattende undersøkelser. Ca. 50 av disse forespørsler fremsattes av Norges oplysningskontor for næringsveiene, de øvrige av private personer. Desuten har et meget betydelig antal danske og tilreisende norske ved personlig henvendelse paa generalkonsulatet og pr. telefon søkt veiledning og oplysning. Fremskaffelse av oplysninger i handelsanliggender og dermed beslegtet arbeide er en gren av generalkonsulatets virksomhet, der stadig tiltar i omfang.

Portugal.

(Økonomiske forhold. — Kurser. — Statsgjæld. — Budget. — Handelsomsætning. — Toldtarif. — Landbruk. — Kunstig gjødning. — Turisttrafik.)

Aarsberetning for 1908 fra generalkonsul *Einar Dundas,* Lissabon.

Økonomiske forhold. De abnorme og kritiske forhold, hvorunder Portugal har levet siden 1907, kunde ikke undlate at skade landets kredit og at skape mistillid og uro i det økonomiske liv. Portugisiske papirer i utlandet led i 1907 et sterkt kursfald, og en del utenlandske laangivere blev ængstelige og forlangte betaling, hvilket medførte en betydelig utførsel av guld til London og Paris.

Høsten gav saavel i 1907 som især i 1908 et daarlig utbytte, og Portugal maatte importere store mængder livsfornødenheter.

Kurser. Under disse omstændigheter var det ikke andet at vente, end at kurserne maatte vise sig meget urolige, og dette saa meget mere, som der i den europæiske presse i stor utstrækning fremkom falske, eller ialfald sterkt overdrevne, allarmerende meddelelser om Portugals økonomiske og især politiske forhold. I januar 1907 var kursen paa London gjennemsnitlig $52^{25}/_{32}$ pence pr. 1 000 reis. Fra omkring juli maaned forværredes stillingen stadig, omend med sterke svingninger. Saaledes notertes i november fra $50^{1}/_{8}$ indtil 44 og i december fra $49^{1}/_{8}$ til $43^{5}/_{8}$ d. I 1908 fortsattes nedgangen. I september notertes 46, og i december var man helt nede i 42 d.

Statsgjælden opgik den 1. april 1908 til 531 573 787 milreis, d. v. s. omkring 2 126 millioner kroner. Da rikets indbyggerantal, inklusive øerne, men bortseet fra kolonierne, den 1. januar 1907 opgik til 5 687 627 personer, falder herav 93 461 reis, eller ca. 372 kroner, paa hvert hoved. Omkostningerne ved statsgjælden anslaaes for indeværende budgettermin til 15 316 300 milreis, eller ca. 61 millioner kroner, og utgjør omkring 25 % af den budgetterede indtægt.

Budget. Indtægtsbudgettet opgik under finansaaret 1907—08 til 71 068 369 milreis. Samtidig opgik utgifterne til 74 173 909 milreis, og underskuddet blev derfor 3 105 540 milreis. For budgetterminen 1909—10 anslaaes indtægterne til 69 567 742 milreis og utgifterne til 72 932 889 milreis. Det forutseede underskud blir altsaa 3 365 147 milreis, eller omkring 12 millioner kroner. Underskuddet tør imidlertid antages i virkeligheten at ville bli betydelig større.

Handelsomsætningen. Portugals handelsbalance er meget ugunstig. I 1907 blev der saaledes indført varer til en værdi av ca. 62 000 000 milreis, medens utførselen blot naadde en høide av ca. 31 000 000 milreis.

Toldtarif. Den nugjældende toldtarif daterer sig fra 1892 og vanskeliggjør meget handelsomsætningen ved sine høie, ofte helt prohibitive, toldsatser. Som følge av talrige klager og forestillinger fra interesserede kredse blev der i sin tid nedsat en parlamentarisk kommission med den opgave at utarbeide et forslag til ny tarif. Noget endelig resultat foreligger imidlertid endnu ikke, og det er vel tvilsomt,

om der kan ventes noget saadant i nogen nær fremtid. Derimot blev der i aarets løp vedtat en lov, hvorved regjeringen bemyndigedes til paa den ene side eventuelt at tilstaa venligsindede magter visse begunstigelser — bl. a. toldnedsættelser paa fra 10 til 30 % — paa den anden side i fornødent fald at forhøie toldsatser og skibsavgifter med indtil det dobbelte beløp for de lande, som maatte lægge vanskeligheter iveien for den portugisiske export.

Landbruket, Portugals hovednæringsvei, er gaat meget frem i de senere aar, men som følge av ugunstige veirforhold blev aaret 1908 usedvanlig slet. Ifølge den gjældende lovgivning er enhver kornimport forbudt uten i henhold til en for hver enkelt gang av regjeringen given bemyndigelse, hvilken blot tilstaaes bestemte, indregistrerede firmaer. Den mislige høst medførte, at saadanne bemyndigelser maatte gives i stor utstrækning. Av hvete blev der saaledes tillatt indført 50 000 tons, og det er mulig, at det blir nødvendig at tilstede yderligere indførsel, idet regnmængden i mai maaned medførte saavel, at hveteakrenes tal indskrænkedes, som at der paa disse avledes litet korn.

For maishøstens vedkommende overgik utbyttet forventningerne saavel med hensyn til kvalitet som kvantitet, men blev dog gjennemgaaende litet. Hverken i de sydlige landsdele eller i Beira-, Douro- og Minhodistrikterne, hvor høsten foregaar senere og gir rikere utbytte, var produktionen stor nok til at dække behovet, og regjeringen maatte tillate indført 20 000 tons for at dække underskuddet. Ogsaa av rug var høsten utilstrækkelig, hvorfor der gaves tilladelse til import av 16 000 tons for at komme de egne til hjælp, hvor denne kornsort utgjør folkeernæringens hovedfaktor.

Av byg var utbyttet ringe og av daarlig kvalitet; derimot var havreproduktionen rikelig.

Vinhøsten blev meget uregelmæssig; paa enkelte steder opgik den blot til en tredjedel av fjoraarets eller til endnu mindre, i andre distrikter producertes de samme eller større mængder. I sin helhet kan høsten antages at ha git det samme utbytte som i 1907. — Indhøstningen foregik under de gunstigste forhold — uten regn og uten store temperaturforandringer. Det er ikke ved kvantitet, men ved kvalitet, at vinen av 1908 utmerker sig. I Minhodistrikterne blev høsten meget rikelig og gjennemgaaende av god kvalitet. I Douroegnene producertes en vin, som siges at være den bedste i mands minde, ja der paastaaes av mange, at aargangen 1908 ikke vil bli den berømte aargang av 1815 underlegen.

Av olivenolje var høsten noksaa rikelig, og kvaliteten var gjennemgaaende meget god.

Frugthøsten gav litet utbytte undtagen for appelsinernes vedkommende. Fiknerne blev forholdsvis smaa, men var av god kvalitet. Av kastanjer indhøstedes ikke saa meget som det foregaaende aar; men kvaliteten var god.

Kunstig gjødning. I forbindelse med landbrukets gjennemgaaende fremgang i de senere aar staar et stadig voksende forbruk av kunstige gjødningsmidler. Importen herav, der i 1897 opgik til 9 550 tønder til en værdi av 121 000 000 reis, er steget jevnt og utgjorde i 1907 123 213 tønder til værdi 1 367 000 000 reis.

Turisttrafik. Der har i den senere tid gjort sig en sterk bevægelse gjældende for at hæve Portugals turisttrafik, der endnu er temmelig ubetydelig Det milde vinterklima og diverse andre gode naturlige betingelser i forbindelse med udmerkede direkte kommunikationer med utlandet, særlig Nordeuropa — saavel ved talrige, luxuriøse dampskibslinjer som ved jernbaneexpressforbindelser med Paris og Madrid — skulde jo ogsaa antages at gi Portugal gode chancer i denne henseende. Intet av betydning kan imidlertid opnaaes, saalænge landets hotelvæsen ikke forbedres. Regjeringen vil derfor støtte oprettelsen av nye, moderne og komfortable hoteller og har under behandling et lovforslag angaaende disse forhold.

Ruslands utenrikshandel i 1908.

Indberetning fra konst. generalkonsul *Nicolai Classen-Smith,* St. Petersburg.

Efter de av tolddepartementet publicerede opgaver viser Ruslands handelsbalance siden 1905 en vedvarende passivitet. I perioden 1901—1905 steg den russiske export hurtig og stadig og var ca. 221.6 mill. rubler, eller ca. 33 % større end gjennemsnitsutførslen i den foregaaende femaarsperiode.

Fra 1906 av begyndte utførslen litt efter litt at synke. I 1908 androg exporten til 938 millioner rubler, d. v. s. ca. 53.6 mill. rubler, eller ca. 5.4 % lavere end i 1907, eller ca. 7.8 % lavere end i 1905. Værdien av sidste aars utførsel er den laveste av de sidste fire aars.

M. h. t. importen gjør den modsatte tendens sig gjældende. I perioden 1901—1905 steg indførslen i sammenligning med den foregaaende femaarsperiode kun ca. 5.7 mill. rubler, eller ca. 1 %; i de sidste 3 aar har derimot importens stigning gaat hurtigere for sig; saaledes overstiger indførselsværdien i 1908 (der andrager til 747.3 mill. rubler) indførselsværdien i 1907 med ca. 45 mill. rubler, eller ca. 6.5 % og værdien i 1905 med ca. 188 mill. rubler, eller ca. 33.6 %.

Da importen i løpet av de sidste 3 aar er steget forholdsmæssig meget hurtigere end utførslen er sunket, opviser utenrikshandelens samlede sum i sammenligning med gjennemsnitssummen for 1901—1905 en ganske betydelig opgang. I 1908 naadde saaledes den samlede omsætning en høide av 1 685.3 mill. rubler, mot 1 456.8 mill. rubler i 1901—1905, saa at omsætningen er steget med ca. 228.5 mill. rubler, eller ca. 15.7 %. I sammenligning med 1907 gik exporten i 1908 ned med ca. 53.5 mill. rubler, medens importen kun steg ca. 45.8 mill.; den samlede omsætning reducertes saaledes med ca. 7.7 mill. rubler.

Nedenstaaende tabel gir en oversigt over Ruslands utenrikshandel for de 3 sidste aar samt gjennemsnitsomsætningen i 1896—1900 og 1901–1905 (i millioner rubler):

	Export.	Import.	Samlet-handels-omsætning.	Handels-balance. Plus.
1896—1900 .	674.1	555.4	1 229.5	118.7
1901—1905 .	895.7	561.1	1 456.8	334.6
1906	1 001.9	624.4	1 626.3	377.5
1907	991.5	701.5	1 693.0	290.0
1908	938.0	747.3	1 685.3	190.7

Exporten fordelte sig saaledes paa følgende vigtigere varegrupper:

	Levnets-midler.	Raaprodukter og halv-fabrikater.	Animalske produkter.	Fabrikater.
1896—1900 .	385.4	254.1	16.8	18.0
1901—1905 .	570.6	284.2	18.7	22.2
1906	597.5	346.0	27.3	31.1
1907	560.0	383.6	22.7	25.2
1908	517.3	370.5	23.4	26.7

Av denne oversigt sees, at utførslen av levnetsmidler siden 1906 stadig er gaat ned, medens exporten av raaprodukter og halvfabrikater er steget. I løpet av aarene 1905—1908 er utførslen av levnetsmidler blit reduceret med ca. 24.4 %. I sammenligning med 1907 er utførslen av levnetsmidler i 1908 (der er den laveste i de sidste 7 aar) gaat ned med ca. 7.6 %. Den væsentligste, ja næsten eneste aarsak hertil er reduktionen i Ruslands kornexport, der i de sidste 3 aar stadig er gaat tilbake. Reduktionen sees bedst av nedenstaaende tabel (i millioner pud):

	1903—1905.	1906.	1907.	1908.
Hvete	276.4	219.9	141.3	89.6
Rug	67.3	65.1	45.2	24.9
Byg	145.1	148.7	132.6	161.3
Havre	80.2	69.5	26.1	29.4
Mais	26.5	15.3	59.9	36.5
Hvetemel	5.3	5.3	3.4	2.9
Rugmel	9.9	7.5	6.3	6.2
Alle kornsorter	664.6	588.9	467.2	339.6

I sammenligning med 1907 er exporten av samtlige kornsorter i 1908 gaat ned med ca. 67.6 mill. pud, eller ca. 14.5 %, resp. i værdi 51.1 mill. rubler, eller 12.4 %.

Hovedaarsaken til reduktionen i hveteexporten er at søke i de sidste aars ikke tilfredsstillende høst; dog har ogsaa de ugunstige prisforhold saavel her som i utlandet spillet en stor rolle.

Eggexporten, der spiller en betydelig rolle i rikets utførsel, var i aaret 1905 steget til en høide av ca. 3 milliarder stykker; exporten herav er dog atter sunket i løpet av de sidste 3 aar. Værdien av eggexporten er til trods for nedgangen (kvantum) i 1908 steget noget paa grund av de høiere prisnoteringer i utlandet. Det samme er tilfældet for smørrets vedkommende. Ruslands sukkerexport har næsten fordoblet sig i løpet av de sidste aar, hvilket maa betragtes som resultatet av Ruslands tiltrædelse av Brüsseller-sukkerkonventionen.

Reduktionen i 1908 av Ruslands utførsel av raaprodukter staar i forbindelse med den nu i Vesteuropa herskende industrielle krise. Reduktionen angaar dog ikke alle artikler, men hovedsagelig kun mineraler, lær og uld. Exporten av trælast, hamp, nafta og naftaprodukter er steget i sammenligning med fjoraarets.

Nedgangen i Ruslands utførsel lar sig konstatere i større eller mindre grad for alle de væsentlige konsumtionslandes vedkommende (Østerrike-Ungarn undtat). Av nedenstaaende tabel sees rikets export til enkelte lande i de sidste 3 aar:

	1906.	1907.	1908.
	Millioner rubler.		
Tyskland	284.0	290.6	278.6
Storbritannien	225.4	228.5	220.0
Holland	108.0	114.4	93.6
Frankrike	76.5	73.4	64 4
Østerrike-Ungarn	45.0	42.6	48.3
Italien	52.0	34.4	29.9
Belgien	41.3	37.2	34.4
Tyrkiet	14.6	18.1	21.3
Danmark	30.8	29.9	31.4
Rumænien	17.6	13.5	12.8
Finland	47.3	49.7	48.7

Bombay.

(Skibsfart. — Import. — Export.)

Aarsberetning for budgetaaret 1907—1908 fra konsul *F. W. Hardcastle.*

Skibsfart. Den samlede drægtighet av de til Bombay i 1907-1908 ankomne dampskibe var 3 355 582 tons og av de ankomne seilskibe 869 744 tons.

Av norske skibe ankom der til præsidentskapet Bombay i 1907—1908 ialt 28 skibe dr. 23 258 tons, hvorav 3 dr. 3 457 tons kom i ballast; de øvrige medbragte ladning, væsentlig bestaaende av teaktræ fra Bangkok. I det foregaaende budgetaar ankom 31 norske skibe dr. 25 433 tons. Til havne i provinsen Sind, hvis fornemste havn er Karachi, ankom i 1907—1908 2 norske skibe, dr. 1 839 tons mot 1 dr. 831 tons i det foregaaende budgetaar.

Import Totalværdien av importen til Bombay, der praktisk talt formidler hele præsidentskapets handelsomsætning med utlandet, opgik i 1907—1908 til ca. 448 millioner rupees*), mot ca. 380 mill. rupees i det foregaaende budgetaar. Blandt importartikler i 1907—1908 kan nævnes: Maskiner (værdi 29,4 mill. rupees), isenkram (11,8 mill. rup.), levnetsmidler (10,3 mill. rup.), trælast og trævarer (4,9 mill. rup.), papir og pap (4,5 mill. rup.), fyrstikker (2 mill. rup.), sæpe (1,6 mill. rup.).

Følgende oversigt viser importen til præsidentskapet Bombay fra Norge i de to sidste budgetaar:

		Kvantitet.		Værdi.	
		1906—07.	1907—08.	1906—07.	1907—08.
				Rup.	Rup.
Metaller i arbeide		—	—	10 577	4 464
Jern	cwts.	33 362	24 154	246 617	202 183
Træmasse	»	4 047	600	32 244	5 385
Trælast	tons	1 523	1 318	119 220	107 603
Skotøi	par	2 270	14 360	2 545	16 709
Fyrstikker		—	—	283 046	353 931
Trykpapir	cwts.	8 394	7 581	87 291	76 597
Skrivpapir og konvolutter	»	—	—	—	993
Andre slags papir		1 703	1 003	17 431	11 913
Ikke specificerede artikler		—	—	4 054	4 706
	Ialt	—	—	803 025	784 484

Desuten indførtes fra Norge til provinsen Sind med havnen Karachi:

Isenkram		—	—	210	382
Jern	cwts.	3 058	1 553	24 579	14 196
Trælast	tons	431	934	47 218	69 573
Fyrstikker		—	—	24 080	15 893
Trykpapir	cwts.	1 420	418	15 392	4 622
Andre slags papir	»	19	—	284	—
Andre artikler		—	—	136	217
	Ialt	—	—	111 899	104 792

Export. Værdien av Bombays export opgik i budgetaaret 1907—1908 til ca. 459 mill. rupees, mot ca. 473 mill. rup. det foregaaende budgetaar. De vigtigste exportartikler var i 1907—1908: Raa bomuld (værdi 179 mill. rup.), oljefrø (87 mill. rup.),

*) 15 rupees = 1 £ sterling.

bomuldsgarn og -traad (87 mill. rup.), opium (23 mill. rup.), korn og bælgfrugter (15 mill. rup.).

Exporten til Norge utgjorde i de to sidste budgetaar:

	Kvantum.		Værdi.	
	1906–07.	1907–08.	1906–07.	1907–08.
Bomuld . . . cwts.	535	192	15 830	5 500
Ikke specif. artikler	—	—	4 252	180
Ialt			20 082	5 680

Exporten av manganmalm opgik i sidste budgetaar til 384 000 tons, hvorav størstedelen gik til Storbritannien, de Forenede Stater og Belgien.

Bombays handel med Europa viser for budgetaaret 1907—1908 opgang for samtlige landes vedkommende med undtagelse av Norge og Spanien.

Karachi. Denne by importerte i 1907 utenlandsk trælast til en samlet værdi av rup. 411 235. Havneforholdene er gjenstand for utbedring, og havnen kan opta skibe med et dypgaaende av indtil 26 fot.

Siam.

(Export og import. — Ris. — Teaktræ. — Pepper. — Bomuldsvarer. — Silkevarer. — Næringsmidler. — Kondenseret melk. — Skibsfart. — Fragter.)

Aarsberetning for finansaaret 1907–1908 fra generalkonsul *J. W. Edie,* Bangkok.

Den nylig utkomne statistik over byen Bangkoks handel og skibsfart gjælder finansaaret 1. april 1907—31. mars 1908. Totalværdien av export og import beløp sig til ticals 178 423 133 (£ 13 119 348), mot ticals 182 921 262 (£ 12 194 750) det foregaaende aar. Gjennemsnitskursen var i 1907—08 ca. 1 sh. 4 d. pr. tical, eller ticals 15.00 = £ 1, medens den det foregaaende aar dels paa grund av stigningen i sølvprisen, dels paa grund av en foretat indskrænkning av den cirkulerende myntmængde var ca. 1 sh. 5⅝ d. eller ticals 13.60 = £ 1.

Exporten beløp sig til en værdi av ticals 99 734 612 (£ 7 333 427). Herav falder ticals 75 581 456 (£ 5 557 460), eller 76 %, paa artikelen ris, medens som sedvanlig teaktræ kommer som nr. 2 med ticals 13 350 737 (£ 981 672), eller 13 % av totalexporten. De øvrige 11 % av exporten utgjøres av forskjellige produkter, saasom pepper, lak, gummigut etc. Av totalexporten utskibedes 72 % til Hongkong, Singapore og nederlandske besiddelser, 19 % til Europa og ca. 9 % til Indien.

Ris. Følgende tal viser omfanget av risexporten fra Bangkok i de to sidste aar:

	Mængde. Piculs	Værdi. £
1906—07	14 437 513	5 461 586
1907—08	13 380 366	5 557 460
Stigning eller nedgang for 1907–08	÷ 1 057 147	+ 95 874

Den fra Bangkok utskibede ris fordeltes saaledes paa de forskjellige markeder:

	1906–07.		1907–08.	
	Mængde i piculs.	% av totalexporten.	Mængde i piculs.	% av totalexporten.
Kina	7 116 509	49¼	5 778 064	43¼
Singapore . .	5 086 911	35¼	5 057 767	38
Europa . . .	2 088 047	14½	2 469 557	18½
Nederlandske besiddelser o. a. markeder . . .	146 046	1	74 978	½
Ialt	14 437 513		13 380 366	

I 1906 07 bestod 73 % av den samlede risexport av skallet ris, i 1907–08 var denne export steget til 83 %. For nogle aar tilbake bestod exporten væsentlig av uskallet ris.

«Hvit» (skallet) ris nr. 1 solgtes for 10 sh. 1½ d.—11 sh. pr. cwt. cif. U. K. eller kontinentet; forretninger i «garden cargo» sluttedes til 8 sh.—9 sh. pr. cwt. og enkelte i «field cargo» til 6 sh. 9 d. I Singapore var priserne $ 170—$ 210 pr. coyan for nr. 1 «hvit» ris, $ 155—$ 190 for nr. 2.

Kystfragterne var faste fra 27½ til 32½ cents pr. picul til Hongkong og 22½ cents til Singapore.

Av *teaktræ* exportertes i 1907—08 87 709 tons, hvorav 10 693 tons til Kina og Japan og 10 645 tons til Europa, til en værdi av 13 350 737 ticals, eller £ 981 671, mot i 1906—07 98 072 tons til en værdi av ticals 13 338 780, eller £ 889 252. Som det vil sees, er importmængden gaat tilbake, medens værdien i £ sterling er steget betydelig; grunden til denne stigning maa søkes i en almindelig stigning i markedspriserne. Fob.-prisen for bjælker av almindelig Europa-last varierte mellem ca. £ 13.10.0 og £ 14.10.0 pr. ton og for planker mellem ca. £ 14.10.0 og £ 16.10.0. Fragterne var:

Til Europa	£ 2.15.0	pr. load à 50 kub. fot.
» Indien	rs. 17½—18½	
» Singapore . .	$ 7.00 (Straits)	
» Hongkong . . .	$ 8.00 (Mex.)	

Pepper. Exporten av sort og hvit pepper beløp sig til piculs 23 792 (1 420 tons) til en værdi av ticals 774 855 (£ 56 975), mot piculs 23 385 (1 400 tons) til en værdi av ticals 1 016 490 (£ 77 660) det foregaaende aar. Som sedvanlig gik ca. 70 % av totalexporten under rubrikken hvit pepper og solgtes til Europa. Priserne var ikke indbringende, idet de faldt saa lavt som til 4¾ d. pr. lb.

Siams handelsstatistik gir ingen oplysning om nogen export av siamesiske produkter til Norge.

Importen beløp sig til ticals 78 688 521 (£ 5 785 920), hvorav ticals 5 181 867 (£ 381 020) falder paa myntet metal, ticals 73 506 654 (£ 5 404 901) paa handelsvarer. Disse tal viser en opgang fra foregaaende aar av £ 437 543 for handelsvarer, men paa grund av kursstigningen er der en nedgang i sølvværdien av ticals 1 003 719.

Bomuldsvarer indførtes til en værdi av ticals 15 055 065 (£ 1 106 990), mot ticals 16 169 346 (£ 1 077 956) i 1906—07. Skjønt der altsaa var en nedgang i sølvværdien av ticals 1 114 281, var stigningen i £: 29 034.

Silkevarer viser en opgang baade i ticals og i £. I 1906—07 var importværdien ticals 2 620 869 (£ 174 724), i 1907–08 ticals 3 142 658 (£ 231 078).

Næringsmidler utgjør en av de største grupper i importhandelen. I 1907—08 importertes til Bangkok for en værdi av ticals 6 474 604 (£ 431 640), mot ticals 6 175 360 (£ 454 071) i 1906—07. Fra Norge importertes *kondenseret melk* og andre næringsmidler til en værdi av ticals 12 529 (£ 920), mot ticals 23 110 (£ 1 540) det foregaaende aar.

Av totalimporten i 1907—08 kom 35 % fra Kina, 27 % fra Europa, 26 % fra Singapore.

Skibsfart. I 1907—08 ankom ialt 768 fartøier dr. 713 534 tons til Bangkok; herav var kun 3 seilskibe dr. tils. 2 307 tons. Nr. 1 var Tyskland med 313 dampskibe dr. 336 366 tons; som nr. 2 kom

Norge med 227 dampskibe og 1 seilskib dr. tils. 181 667 tons og som nr. 3 Storbritannien med 107 dampskibe dr. 125 091 tons.

«Norddeutscher Lloyd» har fremdeles praktisk talt monopol paa fragtfarten til og fra Singapore og Hongkong, men dog til rater, der neppe kan ha været meget indbringende. Den konkurrence fra japansk side, som selskapet har hat at kjæmpe med for at beholde farten paa Hongkong, ophørte i januar 1908 med en gjensidig overenskomst med «Nippon Yusen Kaisha», hvorved det japanske selskap helt trak sig tilbake fra denne rute. For de herværende kinesiske rismølleeiere og handlende var det en stor skuffelse, at «Nippon Yusen Kaisha» trak sig tilbake fra ruten Bangkok—Hongkong; de forutsaa naturlig nok en rask stigning i raterne, og en plan om dannelse av et dampskibsselskap, helt ut for kinesisk kapital og under kinesernes kontrol, mottoges med begeistring blandt alle klasser av kinesere i Bangkok. En tid syntes dannelsen av dette selskap at være nær ved at realiseres, men begeistringen er litt efter litt døet hen, og det synes nu tvilsomt, om planen vil bli realiseret, omenskjøndt ophavsmændene siger, at det hele blot er et tidsspørsmaal, og at den bestemte kapital, ticals 300 000 000 (£ 230 000) er fuldtegnet.

Skibsfart. Opgave over den samlede skibsfart paa Bangkok i aarene 1905—1907.

Nationalitet.	Aar.	Seilskibe. Antal.	Seilskibe. Tons.	Dampskibe. Antal.	Dampskibe. Tons.	Ialt. Antal.	Ialt. Tons.
Tyske	1905	3	5 682	361	385 003	364	390 685
	1906	3	8 544	379	409 887	382	418 431
	1907	1	1 968	295	316 574	296	318 542
Norske	1905	6	4 607	165	121 576	171	126 183
	1906	4	2 712	206	155 340	210	158 052
	1907	—	—	210	166 855	210	166 855
Britiske	1905	3	2 813	103	112 242	106	115 055
	1906	1	888	98	110 001	99	110 889
	1907	—	—	100	96 381	100	96 381
Siamesiske	1905	—	—	61	23 398	61	23 398
	1906	—	—	51	17 427	51	17 427
	1907	—	—	54	19 382	54	19 352
Franske	1905	—	—	26	9 776	26	9 776
	1906	1	704	30	14 042	31	14 746
	1907	—	—	26	9 776	26	9 776
Hollandske	1905	—	—	15	9 787	15	9 787
	1906	—	—	18	12 429	18	12 429
	1907	—	—	23	14 367	23	14 367
Danske	1905	—	—	6	5 925	6	5 925
	1906	—	—	6	8 669	6	8 669
	1907	—	—	4	5 677	4	5 677
Svenske	1905	3	2 083	1	2 287	4	4 370
	1906	2	1 319	—	—	2	1 319
	1907	1	830	—	—	1	830
Japanske	1905	—	—	1	115	1	115
	1906	—	—	4	4 168	4	4 168
Amerikanske	1906	—	—	1	25	1	25
Russiske	1907	—	—	1	2 019	1	2 019
Ialt	1905	15	15 185	739	670 109	754	685 294
»	1906	11	14 167	793	731 988	804	746 155
	1907	2	2 798	713	631 031	715	633 829

Av ovenstaaende opgave fremgaar, at den norske tonnage er steget for hvert aar. Britisk skibsfart viser en langsom, men jevn tilbakegang, medens tysk tonnage for 1907 har en nedgang av over 90 000 tons fra 1906.

Norsk tonnage fandt i 1907 væsentlig beskjæftigelse i kystfarten og i fragtfart med teaktømmer til indiske havne. Enkelte dampskibe sluttet for risladning til Europa.

St. Thomas.

(Skibsfart. — Sundhetstilstand. — Handel.)

Aarsberetning fra konsul *Waldemar Riise.*

Skibsfart. St. Thomas' havn besøktes i aaret 1908 av ialt 2 600 fartøier, hvorav 44 var krigsskibe, 390 koffardi-dampere, 248 seilskibe og resten mindre skibe og baater. Med hensyn til nationaliteten fordelte de sig saaledes: 1 879 engelske, 344 danske, 165 tyske, 70 amerikanske, 60 franske, 60 hollandske, 16 norske, 3 italienske, 1 dominikansk, 1 spansk og 1 uruguaisk.

Av de 16 norske skibe var 13 dampskibe, dr. tilsammen 26 845 tons, og 3 seilskibe, dr. tilsammen 2 790 tons. Av dampskibene bragte de 9 kulladninger til de forskjellige kul- og dampskibsselskaper her paa St. Thomas, nemlig det danske øst-asiatiske kompagni, der driver kulforretning ved siden av sin vestindiske dampskibslinje, den tyske Hamburg—Amerika-linje, det franske Compagnie Générale Trans-

atlantique, og det engelske Royal Mail Steamship Co. 3 dampskibe kom for at forsyne sig med kul for reisen sydover og 1 for at indta en sukkerladning fra et her kondemneret skib. Av seilskibene ankom 1 for at bli dokket og malet; de to andre for ordre.

Av de andre nationers dampskibe tilhørte de fleste de herværende ovenfor nævnte 4 dampskibsselskaper, der alle har station og kulverfter her paa stedet.

Om end trafikken i havnen har været noget mindre i 1908 end tidligere, skyldtes dette vistnok kun tilfældige og forbigaaende omstændigheter. Man haaber sikkert paa en utvidet benyttelse av St. Thomas' gode havn, dels til forsyning av kul, proviant og vand, dels for reparationer og dokning, og i det øiemed er der nu planer oppe om at utdype havnen betydelig, saaledes at selv flere av de største koffardi-dampere samtidig kan løpe ind og ut og forsyne sig med kul direkte langs verfterne.

Øens *sundhetstilstand* har som sedvanlig været udmerket, og øen er hittil lykkelig gaat fri for de forskjellige farsoter, der fra tid til anden har vist sig paa de omliggende øer. En streng karantæne overholdes stadig mot alle fra smittede steder ankommende skibe, og øen er forsynet med en god karantæneanstalt.

Øens *handel* har holdt sig væsentlig uforandret i det forløpne aar. Importen fra N o r g e er ganske ubetydelig og indskrænker sig til enkelte faa varer til lokalt forbruk, nemlig medicintran, fiskekonserver og akvavit.

Honduras.

Minister *J. Brunchorst*, Havana, har indsendt følgende, av konsulen i *Tegucigalpa* meddelte opgave over værdien av republikken Honduras export i budgetaaret 1907—1908 (uttrykt i amerikanske $):

Tørrede huder .	72 569	Mahogny . . .	36 271
Kvæg	65 038	Cedertræ . . .	6 792
Muldyr . . .	10 186	Møbeltræ . . .	21 676
Raadyrskind . .	15 641	Sarsaparilla . .	22 037
Saltet fisk . . .	250	Ertser	167 360
Ost	31 682	Cyanid-produkter	204 862
Bananer . . .	768 208	Guld	18 360
Kautschuk . .	30 872	Myntet sølv . .	98 280
Kaffe	77 058	Sølv i barrer .	85 912
Kokosnøtter . .	75 866		

Den samlede exportværdi opgik i det nævnte aar til $ 1 834 060, medens importen utgjorde en værdi av $ 2 828 057.

Norge forekommer ikke paa fortegnelsen over lande, hvorfra importen er skedd til Honduras, hvilket skriver sig fra, at norske varer kun indføres via Tyskland og saaledes indgaar under opgaven for dette land.

For Norge frembyder Honduras forøvrig neppe i nogen henseende noget eftertragtelsesværdig marked.

St. John, New Brunswick,

Aarsberetning for 1908 fra vicekonsul *J. R. Thomson.*

Fragterne til Storbritannien var i 1908 29/— til 35/— pr. standard for fulde ladninger trælast og 25/— til 35/— for mindre partier med de regulære linjedampere.

Taxten for stuvning av dampskibe var 90 c. pr. standard og for seilskibe 80 c. pr. standard.

Exporten av spruce planker til Storbritannien utgjorde 135 508 971 kubikfot og av birkelast 3 249 tons. Denne last blev utført med 159 dampskibe og 7 seilskibe.

Exporten av trælast til Argentina utgjorde 1 112 162 sup. fot.

Følgende dampskibslinjer opholder skibsfarten om vinteren, naar St. Lawrencefloden er stængt av is: Allan Line til Liverpool, London og Havre; Canadian Pacific Line til London, Liverpool, Bristol og Antwerpen; Manchester Liners til Manchester; Furness Line til London; Donaldson Line til Glasgow; Head Line til Belfast og Dublin; Elder-Dempster Line til Sydafrika.

Vinteren 1907—08 befordredes med disse linjer fra St. John til Europa bl. a. 6 637 531 bushels korn, 571 248 sække mel, 20 408 stkr. kvæg, 4 168 faar.

Indhold:

Bombay s. 53. — Honduras s. 56. — Kjøbenhavn s. 49. — Portugal s. 51. — Ruslands utenrikshandel s. 52. — St. Thomas s. 55. — St. John, New Brunswick s. 56. — Siam s. 54. — Sverige s. 29.

CENTRALTRYKKERIET — KRISTIANIA

KONSULATBERETNINGER

UTGIT AV UTENRIKSDEPARTEMENTET MED BISTAND AV NORGES OPLYSNINGS-KONTOR FOR NÆRINGSVEIENE

Nr. 3. | **Maanedsutgaven.** | **Mai 1909.**

«Konsulatberetninger» utkommer i to utgaver, en ukeutgave og en maanedsutgave. Kan bestilles ved alle postanstalter, i Kristiania i «Farmand»s expedition, Toldbodgt. 31. Abonnementspris for uke- og maanedsutgaven tilsammen kr. 3.00 pr. aar og for utenbysboende porto 20 øre.

Amerikas Forenede Stater.

(Skibsfart. — Fragter. — Nye dampskibslinjer. — Den amerikanske handelsflaate. — Skibsbygning. — Fyrvæsen. — Mønstringsforretninger. — Rømning av sjøfolk. — Mandskapsforhold. — Hyrer. — Finansielle forhold. — Bomuld. — Bomuldsfrøolje. — Korn og mel. — Levende kvæg. — Kjød. — Huder og skind. — Petroleum. — Jern og staal. — Kobber. — Immigration. — Buffalo: Trafikken paa de store indsjøer; kanal- og kraftanlæg. — Portland (Oregon): Columbia River bar; export av trælast og korn; skibsfart. — Tacoma: Skibsfart; import og export. — Importen til og exporten fra havne ved Puget Sound.)

Aarsberetning*) for 1908 fra generalkonsul *Chr. Ravn*, New York.

Skibsfart. Til New Yorks generalkonsulats distrikt ankom der i aaret 1908 2 515 norske fartøier dr. 2 698 125 reg. tons, fordelt paa følgende havne, i hvilke Norge er konsulært repræsenteret:

	Dampskibe.		Seilskibe.	
	Antal.	Drægtighet.	Antal.	Drægtighet.
New York	498	469 170	16	16 944
Baltimore	264	278 976	—	—
Boston	91	115 071	9	8 588
Charleston	28	20 084	—	—
Fernandina	10	18 390	8	6 896
Galveston	92	83 918	—	—
Texas City	39	28 624	—	—
Gulfport	12	10 119	33	38 633
Key West	1	1 172	—	—
Mobile	342	261 258	15	16 633
Newport News	81	146 698	—	—
Norfolk	89	152 146	1	612
New Orleans	418	337 351	—	—
Pensacola	7	7 379	39	44 338
Philadelphia	235	290 014	4	4 576
Portland, Maine	50	63 269	1	886
Pt. Arthur og Sabine Pass	11	8 874	—	—
Savannah	7	12 886	—	—
Wilmington	1	1 456	—	—
San Francisco	45	105 945	1	1 767
Nome	3	4 497	—	—
Seattle	5	12 864	2	3 663
Tacoma	20	49 384	3	5 247
Pt. Townsend	5	12 225	5	8 732
Portland, Oregon	14	31 570	5	7 907
San Pedro	2	4 347	—	—
San Diego	1	3 020	—	—
Ponce, Porto Rico	2	996	—	—
Ialt	2 373	2 532 703	142	165 422

Der ankom ingen norske fartøier til San Juan og Mayaguez, Porto Rico.

Sammenlignet med aaret 1907 stillet den samlede norske skibsfart paa distriktet sig som følger:

Dampskibe:	1908.			1907.		
	Antal skibe.	Antal ankomster.	Tons.	Antal skibe.	Antal ankomster.	Tons.
Atlanterhavs- og Golfhavne	204	2 276	2 306 855	210	2 345	2 310 874
Stillehavskysten	28	95	223 852	—	111	252 138
Porto Rico	2	2	1 996	—	—	—
Ialt	234	2 373	2 532 703	210	2 456	2 563 012
Seilskibe	—	142	165 422	—	149	166 774

*) Forskjellige utdrag av beretningen, der allerede er indtat i ukeutgaven, utelates her.

Hermetisk hummer (i boxer).	10 911 497 lbs.	til værdi	$ 3 273 447
Frisk hummer.	98 373 cwts.	—»—	- 926 832
		Tilsammen	$ 4 200 279

Laksefiskerierne falder væsentlig paa Stillehavskysten, paa provinsen Britisk Columbia.

Værdien av aarets laksefiskerier fordeler sig saaledes:

Hermetisk laks	27 188 889 lbs.	til værdi	$ 3 485 320
Fersk »	7 062 563 -	—»—	- 736 114
Røket »	457 166 -	—»—	- 47 731
«Pickled» eller tørsaltet laks.	10 084 400 -	—»—	- 545 085
		Samlet værdi	$ 4 814 250

Herav fangedes i New Brunswick for ca. $ 250 000 og i Nova Scotia for ca. $ 100 000. Al den i disse provinser fiskede laks blir imidlertid ikke preserveret, men omsat i fersk tilstand. Det fortjener at bemerkes, at der i provinsen New Brunswick drives et ganske betydelig s a r d i n f i s k e, repræsenterende en totalværdi av $ 674 331. Herav nedlagdes hermetisk 4 899 000 lbs. til en anslaat værdi av $ 244 950, medens der omsattes saltet eller fersk 286 254 brls. til en værdi av $ 429 381. De kanadiske hermetiske sardiner opnaar en i sammenligning med norske merker ringe pris paa det herværende marked.

Av beretningens udtalelser er det av interesse at bemerke følgende:

Saltvandsfisket paa Atlanterhavskysten kan deles i to bestemt avgrænsede avdelinger: D y p v a n d s f i s k e og k y s t f i s k e.

Dypvandsfisket foregaar i fartøier med en drægtighet av fra 40 til 100 tons og med besætninger av fra 12 til 20 mand. Fisket foregaar paa fiskebankerne fra 15 til 80 engelske mils avstand fra kysten. Fiskemethoden er «trawling» med krok og line. Til agn anvendes sild, «squid» eller «capelin». Fisken, som fanges, er væsentlig torsk, hyse og kveite. Fisken skjæres op og saltes ombord for senere at tørres.

I de senere aar har franske damptrawlere drevet fiske i St. Lawrence-golfen fra øerne St. Pierre og Miquelon. Disse trawlere varierer i størrelse fra 105 til 173 tons. I 1908 var saaledes ni franske damptrawlere paa fiske paa denne strækning og gjorde en fangst av 977 000 stkr. fisk, eller 19 600 qtls. Disse trawlere har vakt en voldsom motstand i New Foundland og Kanada blandt lokale fiskere. Saalænge de holder sig utenfor de respektive koloniers sjøgrænse, synes de imidlertid efter gjældende internationale bestemmelser at være uavhængige av vedkommende landes lovgivning.

Kystfisket foregaar regelmæssig i smaabaater med 2 til 3 mand, eller ogsaa i smaa seilfartøier med fra 4 til 7 mands besætning. Som fangstredskaper benyttes regelmæssig krok og line eller «gill nets».

I sæsonen 1908 begyndte en kanadisk damptrawler at fiske langs Nova Scotia-kysten. Saken vakte imidlertid slik voldsom opsigt og motstand blandt lokale fiskere, at regjeringen i Ottawa allerede under 9. september f. a. ved en speciel Order in Council satte en stopper for damptrawlfiske indenfor sjøgrænsen. Saasnart der foreligger officiel statistik over Kanadas fiskeexport for fiskalaaret 1908/1909, vil der bli git en tillægsberetning over Kanadas væsentlige utenrikske markeder.

Trælastmarkedet i London.

Indberetning fra generalkonsul *Waldemar Eckell*, London.

Markedet har under sidstforløpne maaned været særdeles stille, især for skaaren last, og der er neppe utsigt til mere liv før i begyndelsen av januar. Indunder jul gjøres der kun faa forretninger, og mange herværende firmaer vil gjerne avvente resultatet av de forestaaende parlamentsvalg, haabende paa, at et eventuelt regjeringsskifte vil bidrage til at bedre den økonomiske situation.

Priserne er omtrent uforandret saavel for skaaren som for høvlet last. For 2 × 4″ furu-battens forlanges der £ 7.17.6 pr. standard.

Høvlede bord. Avskiberne holder fast ved de tidligere noterede priser, og det opgives, at partier av 9″ og 11″ granlast fra Archangel og Petersburg nu blir høvlet her, da dette falder billigere end at faa varen fra Norge. Der skal i den nærmeste fremtid være ventendes adskillig høvllast fra Sverige.

Beholdningen av høvlede bord i Londons dokker utgjorde den 30. november:

1909.	1908.	1907.
3 361 000 stkr.	5 224 000 stkr.	6 172 000 stkr.

Av samme vare utgik der av dokkerne under aarets første 11 maaneder:

1909.	1908.	1907.
10 510 000 stkr.	10 846 000 stkr.	11 563 000 stkr.,

hvorav i november:

877 000 stkr.	845 000 stkr.	931 999 stkr.

Som det vil sees, var beholdningen usedvanlig liten, medens der paa den anden side fremdeles kan spores en viss fremgang i konsumtionen.

Rundlast er gaat noget op. Der noteres:

for «poles	4/6″	1 5/16 d.	pr. løpende fot.
» »	3/4″	7/8 d.	»
«rickers	22″	2½ top 1 sh. 7 d	pr. stk.
»	2	1 » 1	» »

Stavpriserne er ogsaa ganske gode. Der forlanges for cementstav £6.10.0 f. o. b. svensk havn og for Cornwall stav £ 8.2.6 c.i.f. Fowey.

Hømarkedet i Glasgow.

Utdrag av indberetning fra vicekonsul *Johan Johanson*, Glasgow.

Det kanadiske hø, der importeres til Skotland, er altid omhyggelig s o r t e r e t og m e r k e t, og kjøperen kan stole paa, at han faar den kvalitet, han har bestilt; hvad det norske hø angaar, vet man derimot intet om kvaliteten, førend man har seet varen, og kjøperne foretrækker derfor det kanadiske hø, idet de naturligvis gjerne paa forhaand vil vite, hvad slags vare de faar. Det hø, som kommer hit fra Norge, er næsten altid for haardt presset, hvilket bevirker, at det, hvis det ikke er velberget, kladder sig sammen og blir raattent. Der klages sterkt over denne ulempe med norsk hø. Det bør søkes undgaat, at usolgt hø blir liggende nogen længre tid paa jernbanestationerne, specielt i vintermaanederne, da det derved vil bli ødelagt av regn. Hvis det avsendes i konsignation, bør det, om mulig, søkes solgt før ankomsten, eller saasnart det er besigtiget. Hvad der finder efterspørsel paa markedet her, er god,

kraftig timothei med ikke for meget kløver. Hvordan markedet forøvrig vil stille sig fremover, beror i høi grad paa, om Kanada vil finde et bedre marked eller vil vedbli at sende store konsignationer hit.

Utstilling av norske vareprøver i Barcelona.

Konsul *W. Klouman*, Barcelona, har indberettet, at der vil bli anledning for norske næringsdrivende til at utstille prøver i det dersteds nylig oprettede «Museo Comercial» (handelsmuseum).

Isimporten til England.

Generalkonsul *Waldemar Eckell*, London, har indberettet, at ifølge meddelelse fra det derværende toldkammer var kvantiteten og værdien av den til Storbritannien og Irland i løpet av november maaned d. a. og i samme tidsrum de to næst foregaaende aar importerede is, der udelukkende kom fra Norge, følgende:

	Kvantitet. Tons.	Værdi. £.
1909	18 089	8 507
1908	10 108	5 291
1907	16 374	7 695

Skibsfarten paa Storbritannien og Irland.

Generalkonsul *Waldemar Eckell*, London, har meddelt følgende opgave over drægtigheten av de i havne i Storbritannien og Irland *med last* ind- og utklarerede skibe i maanederne januar til november d. a., sammenlignet med det tilsvarende tidsrum i 1908 og 1907:

	Tons. 1909.	Tons. 1908.	Tons. 1907.
Indklarerede:	36 983 131	36 856 539	37 946 189
Derav britiske	26 025 661	25 663 203	26 795 936
» norske	2 511 024	2 573 934	2 578 409
Utklarerede:	52 423 569	52 150 821	53 260 044
Derav britiske	33 313 960	32 571 624	34 374 166
» norske	3 362 299	3 626 732	3 377 296

Utstilling for grubeindustri og næringsmidler i St. Petersburg.

Minister *N. Prebensen*, St. Petersburg, har indberettet, at der dersteds ifølge en meddelelse i derværende blade til vaaren vil bli aapnet en større utstilling omfattende grubeindustri samt næringsmidler.

Skibe, som anløper amerikanske havne for «bunkers», er fritat for tonnageavgift.

Minister *Ove Gude*, Washington, har meddelt følgende:

Skibe, der har anløpet amerikanske havne blot for at indta bunkers, har hittil maattet erlægge tonnageavgift.

Sjøfartsdirektøren i det herværende handels- og arbeidsdepartement har nu meddelt toldkassererne, at skibe fra fremmede havne, der ankommer til eller anløper amerikanske havne alene for at indta bunkerkul, tilstrækkelig blot til at sætte dem istand til at fuldende reisen, er vessels not engaged in trade i den forstand, som er ment i paragraf 36 i toldloven av 5. august 1909, og som følge derav fritat for den i nævnte paragraf foreskrevne tonnageavgift.

Klipfisknoteringer paa Newfoundland.

Indberetning fra konsul *Arvid Jacobsen*, Montreal.

I slutningen av november maaned notertes for klipfisk i St. Johns, N. F. følgende priser:

Large Merchantable	$ 6.50 pr. qtl.
Medium Merchantable	- 5.50 —
Small Merchantable	- 5.50 —
Large Madeira	- 5.00 —
Small Madeira	- 5.00 —
Large West Indies	- 3.00 —
Small West Indies	- 2,50 —
Labrador	$ 3.20 à - 3.50 —

Disse noteringer viser en ubetydelig stigning fra tidligere for de finere kvaliteter.

Klipfiskmarkedet i Bordeaux.

Konsul *Halfdan Hartmann*, Bordeaux, har meddelt følgende:

Ifølge opgave fra det herværende toldkammer utførtes der i november maaned herfra følgende kvanta klipfisk:

Til Spanien	1 072 855 kg.
» Italien	1 645 710 »
» Algier	118 680 »
» Martinique og Guadelupe	141 740 »
» andre lande	137 305 »
Tilsammen	3 116 290 kg.

Markedet er tiltrods for den i november stedfundne ret betydelige utførsel rolig. De fleste herværende kjøbmænd vil nu ha tilfredsstillet sine behov av raafisk. Hvad den tørrede vare angaar, kan prisen herfor opgives som før, nemlig 30 til 32 francs pr. 50 kg.; dog synes en let tendens til hausse at ha gjort sig gjældende.

Der er i det sidste ogsaa ankommet flere damptrawlere, de fleste tilhørende Arcachon og kommende fra Newfoundlandsbankerne. Blandt disse fartøier befinder der sig ogsaa nogle, som, efter hvad der er mig meddelt, skal komme fra kysten av Marokko, og det synes, som om dette fiske skal ha en viss fremtid for sig, ihvorvel man endnu intet bestemt kan sige. Fra Boulogne s/mer skal der saaledes ogsaa gjøres et forsøk paa dette fiskefelt i kommende sæson.

Der ankom i november maaned hertil fra bankene 45 fartøier, som utveiet 8 596 226 kg.

Fakturaer over skibninger til Tripoli.

Konsul *William F. Riley*, Tripoli, har indberettet, at det derværende toldvæsen forlanger, at alle fakturaer over varer, som skibes til Tripoli, skal være forsynet med følgende erklæring: I (We) certify this to be the only and original invoice issued by me (us) for these goods». (Firmaets underskrift).

«Konsulatberetninger»s maanedsutgave.

Av maanedsutgaven er utkommet hefte nr. 11 (15. december) 1909 med følgende indhold:

Kina. Aarsberetning for 1908 fra generalkonsulatet i *Shanghai*.

Indhold: Skibsfart. Fragter. Hyrer. Almindelig oversigt. Handel. Chefoo: Handel; fragtmarkedet. Kiungchow: Opium; manufakturvarer; metaller; skibsfart; passagertrafik. Newchwang: Fyrstikker; kul; sesamfrø; huder; skibsfart; fragter; finansvæsen. Swatow: Skibsfart. Tientsin: Export; import; skibsfart; kulgrubedrift; jernbaner. Hongkong: Almindelig oversigt; import; export; kurser; skibsfart; fragter; mandskapssporsmaal; dokning; tyfoner.

KONSULATBERETNINGER

UTGIT AV UTENRIKSDEPARTEMENTET MED BISTAND AV NORGES OPLYSNINGS-KONTOR FOR NÆRINGSVEIENE

Nr. 2. | **Maanedsutgaven.** | **Mars/april 1909.**

«Konsulatberetninger» utkommer i to utgaver, en ukeutgave og en maanedsutgave. Kan bestilles ved alle postanstalter, i Kristiania i «Farmand»s expedition, Toldbodgt. 31. Abonnementspris for uke- og maanedsutgaven tilsammen kr. 3.00 pr. aar og for utenbysboende porto 20 øre.

Sverige.

I. Aarsberetning for 1908 fra chargé d'affaires *Erik Colban,* Stockholm.

(Almindelig oversigt. — Bankvirksomhet. — Fondsmarkedet. — Den industrielle depression. — Arbeidskonflikter. — Utvandring. — Landbruk. — Fiskerier. — Utenrikshandel. — Skibsfart.)

Almindelig oversigt. Den glimrende opgangsperiode i Sveriges økonomiske liv, som avsluttedes sommeren 1907, efterfulgtes utover samme aars høst av en omfattende finansiel krise, der strakte sig gjennem hele aaret 1908 og først i disse dage kan ansees som i det væsentlige avsluttet. I løpet av aaret 1908 ledet disse finansielle vanskeligheter samt verdensmarkedets for Sveriges export særdeles ugunstige stilling til en alvorlig industriel depression. Da samtidig skibsfarten laa nede, arbeidsløsheten var stor, og mægtige arbeiderstridigheter rystet samfundet, maa aaret 1908 for Sveriges vedkommende betegnes som et i økonomisk henseende meget daarlig aar. Under aarets sidste maaneder har dog den usedvanlig rike avkastning av jordbruket i forbindelse med tegn til opadgaaende konjunkturer og en lettelse av pengemarkedet skapt haab om, at krisetiden nu er avsluttet for denne gang.

Den maate, hvorpaa Sveriges forretningsverden har møtt krisen og har gaat den igjennem, turde i det store og hele kunne karakteriseres som anerkjendelsesværdig. Trods de krav, som ved krisens indtræden og jevnlig senere er fremkommet paa, at Riksbanken og de private banker skulde sænke sine rentesatser og vise en større villighet til at finansiere forretninger, har bankerne holdt sig forsigtig tilbake og har ikke villet la sig lokke til nogen forhastet optimisme. Aaret 1908 har været et avviklingens aar; allerede i 1907 var avviklingen av de svakere forretninger, der var blomstret op i den gode tid, begyndt, og denne avvikling fortsatte gjennem hele aaret 1908 og paagaar fremdeles. Der er nedlagt et kraftig arbeide paa at likvidere visse storspekulanters affærer paa fordelagtigst mulig maate, et arbeide, som i regelen har været kronet med held. Mange i sig selv levedygtige forretninger, der kom i vanskeligheter under krisen, er i stilhet bragt paa ret kjøl. Andre har i tide tat advarsel av krisen til en rationellere forretningsførsel. Krisen har vist, at der i Sverige fandtes adskillige usunde forretningsforetagender; men det meste herav har den allerede feiet bort. Den har ogsaa vist, at grundvolden i svensk forretningsliv gjennemgaaende er solid. Intet av Sveriges største industrielle foretagender har været nødsaget til at avvikle; de har tvertom vist sig saa vel funderet og i besiddelse av saa store ressourcer, at deres utdelinger til aktionærerne for 1908 tør forutsees ikke at ville understige de nærmest foregaaende aars. Heller ingen svensk bank har været nødsaket til at indstille sine betalinger; selv den saa haardt medtagne Hernösands Enskilda Bank slap med en nedskrivning av sine værdier. Selv om konjunkturerne paa verdensmarkedet skulde fortsætte at være ugunstige for Sveriges export en længere tid fremover, vil dette ikke føre til nogen almindelig sammenstyrtning av svensk industri, men vil indskrænke sig til at ramme de enkelte forretninger, som ikke er tilstrækkelig vel funderet til at taale en længere dødperiode. Og hvis verdenskonjunkturerne nu gaar op, specielt inden jern-, staal-, trælast-, cellulose- og trævarebrancherne, vil Sverige meget hurtig kunne forvinde følgerne av den gjennemgaaede krise.

Bankvirksomheten. Riksbankens tre maaneders vekseldiskonto, som allerede i november 1906 var oppe i 6 %, steg i november 1907 til 6½ og i december s. a. til 7 %. Den nedsattes i januar 1908 til 6½, i april til 6 og i juni til 5½ %. I januar 1909 nedsattes den videre til 5 og i februar til 4½ %. Privatbankerne beregnet gjennemgaaende 1 à 1½ % høiere rente for laan mot pant i aktier, mot forlagspant eller mot borgen. Men selv mot disse høie renter var det vanskeligere at opdrive laan end i de foregaaende aar; tilliden var svækket. — Betegnende for de daarlige tider turde det være, at medens bankernes fordringer efter diskonterede veksler var mindre end vanlig, viste banklaan paa længere tid mot pant i fast eiendom eller forlagspant en betydelig økning. Ogsaa sparebankindskuddene øket, bl. a. begunstiget av en særdeles høi indlaansrente. Til sammenligning hitsættes følgende talopgaver vedkommende riksbankens, de solidariske bankselskapers og bankaktieselskapernes stilling pr. 31. december 1907 og 1908:

Aktiva:	1907. Kr.	1908. Kr.
Kassebeholdning av guldmynt og umyntet guld .	70 656 855	78 534 503
Diskonterede og kjøpte veksler, indenlandske .	774 701 390	721 572 814
Utestaaende laan mot pant i fast eiendom	451 431 933	511 576 371
Utestaaende laan mot pant i rentebærende obligationer	45 239 326	37 122 678
Utestaaende laan mot pant i aktier	285 802 140	269 531 302
Utestaaende laan mot pant i varer og anden realsikkerhet	41 626 514	45 884 747
Utestaaende laan mot borgen eller gjældsbrev . .	95 742 242	106 755 903

	1907. Kr.	1908. Kr.
Utestaaende paa kassa- og reisekreditiv	241 612 510	260 238 471
Passiva:		
Paa girokonto (riksbanken)	61 112 292	52 450 356
Paa sparekassekonto . . .	235 224 813	251 002 465
Paa depositions- og kapitalkonto	926 515 594	973 494 001

Fondsmarkedet hadde i 1905—1907 været meget livlig, og en umaateholden aktiespekulation hadde drevet værdierne langt op over, hvad der svarte til rentabiliteten. I november og december 1907 kom tilbakeslaget, og værdierne faldt voldsomt. Efter en kort haussebevægelse i begyndelsen av 1908 indtraadte en stilhet, som først avbrøtes, da de gunstige høstrapporter begyndte at indløpe. Men selv da var bevægelsen kun ringe. Først i december 1908 kom der en viss fart i fondsmarkedet.

Den industrielle depression var særlig følbar inden bygningsfagene, metalindustrien, maskinindustrien, skibsbygningsindustrien, trævareindustrien, stenindustrien og textilindustrien. Mere uberørte blev gjennemgaaende de industrier, som beskjæftiger sig med fremstilling av nærings- og nydelsesmidler, likesaa den mekaniske træmasseindustri. — At depressionen paa verdensmarkedet øvet en utbredt og rask indflydelse paa den svenske industri som paa svensk forretningsliv overhovedet, er ganske naturlig, naar man betænker, at Sveriges export for en meget stor del bestaar av raaprodukter til den europæiske storindustri. Paa den anden side tør man da ogsaa haabe, at den bedring av verdenskonjunkturerne, som man i den senere tid har villet spore, ganske snart vil øve sin heldbringende indflydelse ogsaa i Sverige.

Den kanske mest iøinefaldende følge av den industrielle depression har været en usedvanlig stor *arbeidsløshet*. Omkring aarsskiftet fandtes der i Sverige mellem 15 000 og 20 000 arbeidsløse, derav i Stockholm ca. 3 000. Denne arbeidsløshet ansees dog for relativt langt mindre end arbeidsløsheten samtidig i Tyskland og England; dette skyldes blandt andet ogsaa de bestræbelser, som de svenske arbeidsgivere har gjort for at undgaa fuldstændig stansning av sine bedrifter og for den hele tid at skaffe de faste arbeidere ialfald delvis beskjæftigelse. — Landarbeidere har der ikke været overflod av, men tildels endog mangel paa.

Til at gjøre den svenske industris stilling i kriseaaret endnu vanskeligere bidrog de vidt omfattende *arbeidskonflikter*, som paagik vaaren og sommeren 1908. De endte med, at arbeiderne maatte bøie sig for arbeidsgivernes ultimatum efter i lang tid at ha trukket paa sine streikekasser og svækket sin stilling. Konflikternes forløp gav utvetydige beviser for, at arbeidernes organisationer er i sterkt behov av en reform i retning av at gi centralorganisationen større adgang og større faktisk evne til at paatvinge de underordnede og lokale organisationer sin vilje. Som forholdene nu er, kan en mindre fagforening ved halsstarrig trods sætte hele Sveriges arbeidsfred i fare. Tidligere gjorde den enkelte fagforenings egensind ikke synderlig skade, idet dengang arbeidsgiverne ikke hadde organiseret sig til effektiv fællesoptræden, og kampen derfor blev lokal. I de senere aar er der imidlertid vokset frem flere store arbeidsgiverorganisationer («Svenska Arbetsgifvareföreningen», hvis medlemmer sysselsætter ca. 150 000 arbeidere, «Centrala Arbetsgifvareförbundet» med 40 000 à 50 000 arbeidere og «Sveriges Verkstadsförening» med ca. 30 000 arbeidere), som ved det forløpne aars konflikter har vist en høi grad av baade evne og vilje til at holde sammen mot arbeiderne, naar de finder disses krav uantagelige. Tilslut stod derfor i sommer disse tre arbeidsgiverforeninger sammen med et ultimatum mot visse streikende fagforeninger og truet med, hvis disse fagforeninger ikke gav efter, at erklære lockout for alle sine organiserede arbeidere, hvis skjæbne saaledes gjordes avhængig av, om det lykkedes at bevæge de enkelte fagforeninger til at bøie sig. Til kamp med en saa bred front var arbeiderorganisationerne ikke indrettet; dette erkjendtes ogsaa av fremstaaende mænd inden deres egen leir, og ved den arbeiderkongres, som skal holdes i sommer, vil formentlig ogsaa spørsmaalet om at omlægge arbeiderorganisationerne efter den ved arbeidsgivernes sammenslutninger skapte nye situation komme op til behandling.

Utvandring. Trods den store arbeidsløshet og trods de langvarige og for arbeiderne utmattende arbeidskonflikter har dog utvandringen fra Sverige i 1908 været meget mindre end i noget av de nærmest foregaaende aar og lavere end noget aar siden 1878 med undtagelse av i 1898, da den var en ubetydelighet mindre end i 1908. Dette skyldes naturligvis for en stor del, kanske væsentlig, de daarlige tider i Amerika. Men man tør haabe, at det energiske arbeide, som siden et par aar tilbake drives i Sverige mot utvandringen, har nogen del i den store nedgang i tallet paa emigranter. Man indskrænker sig forresten i Sverige ikke til gjennem oplysningsvirksomhet, egnehjemssaken o. s. v. at forhindre utvandring, men arbeider ogsaa for at lette gjenindvandringen til Sverige av utenlands bosatte svensker.

Landbruk. Et moment av særlig betydning til at bringe Sverige over krisen og dens virkninger er — som ovenfor antydet — det usedvanlig rike høstutbytte. Det svenske jordbruk hadde i 1908 et rekordaar. Høstutbyttet var i gjennemsnit høiere end i noget tidligere aar, for hvilket det svenske statistiske centralbureau har utarbeidet høstoversigter, nemlig siden 1874. Avlingen av de forskjellige kornsorter, poteter, sukkerroer og hø var god, tildels meget god. Likesaa bærhøsten. Hvad det rikelige høstutbytte vil sige for Sveriges samlede økonomi, fremgaar av, at høstens totalværdi beregnes at ha været betydelig høiere end i 1907, da værdien av det statistiske centralbureau beregnes at ha været 115 millioner kroner mere end gjennemsnitsværdien i aarene 1902–1906 og 203 millioner kroner mere end gjennemsnitsværdien i aarene 1897—1901. Økonomiske skribenter har beregnet værdien for 1908 til mellem 800 og 900 millioner kroner; men dette er rent foreløbige og uofficielle beregninger. — *Meierihaandteringen* ansees for i 1908 at ha hat et jevnt godt aar. Utførslen av smør var 18 157 000 kg. eller omtrent som i de tre nærmest foregaaende aar; derimot sank indførslen av smør fra 407 600 kg. i 1905, 595 000 i 1906 og 678 000 i 1907 til 124 500 kg. i 1908. — *Kreaturskjøtslen* gik i den gamle gjænge. Tuberkulosefaren ansees fremdeles for truende, tildels paa grund av en viss slaphet fra kreatureiernes side. — *Fjærkræavlen* gjør raske fremskridt i Sverige. Eggexporten var i 1908 henved 39 millioner stkr., mot 36 mill. i 1907 og 35.7 mill. i 1906, medens samtidig importen sank fra mellem 68 og 69 mill. stkr. i gjennemsnit de tre nærmest foregaaende aar til 56 mill. i 1908.

Sveriges fiskerier gir endnu ikke saa stor avkastning, at de kan spille nogen rolle av fremtrædende betydning i landets samlede økonomi. Der arbeides dog flittig ogsaa paa dette omraade. Nogen officiel statistik over samtlige fiskerier i 1908 foreligger ikke. Utbyttet antages at ha været noget mindre end i 1907. Hovedfisket er det, som foregaar fra Göteborgs län og Bohuslän. I tidsrummet 1/4 1907—31/3 1908 gav dette fiske i første haand en bruttoavkastning av 5 800 000 kr., mot i 1906—07 7 850 000 kr. og i 1905—06 5 478 000 kr. Av utbyttet i perioden 1907—08 kommer 1 203 500 kr. paa makrelfisket, 2 130 300 kr. paa sildefisket og 406 600 kr. paa hummerfisket. Trawlfisket, der er temmelig nyt i Sverige, indbragte 645 550 kr., mot i forrige periode 359 500 kr. Det dreves med 12 dampskibe. Men dette fiske befinder sig i sterk utvikling, saa der for øieblikket antages i Sverige at findes 25 à 30 trawlskibe. — Sveriges indsjøfiske beregnes at gi en aarlig avkastning av mellem 2 1/2 og 3 millioner kroner. I 1908 var laksefisket daarlig; men forøvrig turde indsjøfisket i det store og hele ha været omtrent som i 1907.

Sveriges utenrikshandel i 1908 har naturligvis været sterkt paavirket av de daarlige konjunkturer baade hjemme og ute. Imidlertid maa det erindres, at depressionen først utover aaret gjorde sig følt i Sverige, at varebyttet med utlandet i en viss utstrækning var bundet ved kontrakter fra den gode tid, og at derfor virkningerne av nedgangen ikke har kunnet gjøre sig gjældende helt ut allerede i 1908, men vil ramme utenrikshandelen i 1909 kanske likesaa meget, om ikke endnu mere end i 1908, saafremt ikke en opgangstid snart indtræder.

Følgende detaljopgaver turde være av interesse:

For de svenske t r æ l a s t e x p o r t ø r e r har 1908 været særlig haardt. Det exporterede kvantum utgjorde 5 451 600 kubikmeter, mot 5 966 900 kubikmeter i 1907, en ganske betydelig nedgang. Hertil kommer, at priserne paa gran og særlig paa furu var utsat for sterkt fald, et prisfald, der ofte gjorde exporten til en ren tapsforretning. — Ogsaa den indenlandske avsætning var gunstig, da bygningsvirksomheten paa grund av pengekrisen og arbeiderkonflikterne laa nede.

S n e d k e r i a r b e i d e r, hvoriblandt bygningsmaterialer indtar den vigtigste plads, exportertes i 1908 for 6 755 800 kr., mot 8 652 000 kr. i 1907, 11 012 600 kr. i 1906, 10 430 300 kr. i 1905 og 12 242 700 kr. i 1904. Denne exportartikel har hat at kjæmpe med høie toldsatser, særlig i Tyskland, hvorfor man har søkt nye markeder for den i Sydafrika og Østasien, tildels med held.

T r æ m a s s e markedet var for den kemiske masses vedkommende ved begyndelsen av 1908 ganske godt; men utover vaaren indtraadte et stadig større prisfald, dels grundet paa stagnation inden papirfabrikationen, dels og kanske mest grundet paa den økning i produktionen, som skyldtes de mange nyanlagte cellulosefabrikker, som traadte i virksomhet i 1907 og første halvdel av 1908. Nogen almindelig produktionsindskrænkning lot sig trods forsøk derpaa ikke tilveiebringe, men enkelte fabrikker foretok selv omfattende indskrænkninger, og mot aarets slutning bedredes markedet igjen noget. Trods de daarlige konjunkturer exportertes i 1908 362 685 tons tør kemisk masse, mot 321 331 tons i 1907 og 37 333 tons vaat kemisk masse, mot 35 763 tons i 1907. Den mekaniske træmasse hadde gjennemgaaende et godt aar med ringe prisvekslinger, takket være bl. a. exportørernes faste holdning og en av mindsket vandtilgang foraarsaket indskrænkning i produktionen sidste høst. Exporten av tør masse var i 1908 54 429 tons, mot i 1907 59 266 tons, av vaat masse i 1908 109 322 tons, mot i 1907 114 246 tons.

P a p i r markedet begyndte i 1908 med gode priser og livlig efterspørsel efter papir, og det holdt sig forholdsvis godt til begyndelsen av sommeren, da den almindelige depression gjorde sig gjældende. Utpaa høsten indtraadte dog igjen nogen bedring. Exportkvantumet var 121 539 tons, eller noget mindre end i 1907 og 1906, men betydelig høiere end i 1905 og 1904. Av pap exportertes 21 153 tons, mot 17 999 tons i 1907 og ca. 13 000 tons i 1906 og i 1905.

Den svenske f y r s t i k industri hadde ogsaa i 1908 en øket export, nemlig 24 770 tons, mot 21 769 tons i 1907 og 20 032 tons i 1906. Den utenlandske konkurrence har imidlertid drevet priserne ned.

J e r n industrien har for 1908 en export, som for visse artiklers vedkommende betydelig understiger exporten i 1907. Nedgangen anslaaes til at repræsentere en værdi av 12 à 14 millioner kroner. Den gjælder væsentlig rujern, støpegods, smeltestykker, stangjern og traad.

J e r n m a l m exporten viser nogen stigning sammenlignet med 1907, nemlig fra 3 513 803 tons til 3 654 270 tons, og er omtrent lik exporten i 1906.

Utførslen av visse m a s k i n e r, redskaper og verktøi, væsentlig jordbruksmaskiner, har øket litt siden 1907. Den repræsenterte i 1908 en værdi av 22 477 000 kroner.

Utførslen av g l a s og av f o r a r b e i d e t s t e n viser nogen nedgang fra 1907.

Hvad Sveriges i n d f ø r s e l i 1908 angaar kan bemerkes, at den delvis utviser betydelig nedgang sammenlignet med aaret 1907, forsaavidt angaar en række artikler, som f. ex. metaller, maskiner, fórstoffer, kaffe, huder o. s. v. Paa den anden side foreligger opgang for hvete, rug, stenkul m. m. Det har været antat, at priserne for Sveriges importartikler i 1908 gjennemsnitlig var lavere end i 1907, og at totalværdien av importen ikke skulde bli større end i 1907; nogen sikker beregning herover lar sig dog endnu ikke foreta.

Skibsfart. Den svenske handelsflaate har ogsaa i 1908 gaat frem i samme retning som i de senere aar, nemlig en forholdsvis stor tilvekst i dampskibstonnage, medens seilskibstonnagen gaar raskt tilbake. Efter til «Fartygsregistret» indkomne anmeldelser øket handelsflaaten i aarets løp med 48 dampskibe men en samlet nettodrægtighet av 27 083 tons, hvorimot den formindskedes med 71 seilskibe med en samlet nettodrægtighet av 23 163 tons. Regnes 1 dampskibston lik 3 seilskibstons i effektivitet, har den svenske handelsflaate i 1908 altsaa faat en tilvekst av 58 086 effektive seilskibstons netto. Der nybyggedes i Sverige 28 seilskibe (1 844 tons netto) og 42 dampskibe (7 034 tons netto) og indkjøptes fra utlandet 39 seilskibe (4 123 tons netto) og 25 dampskibe (27 118 tons netto).

Ogsaa i 1908 fortsattes arbeidet med at knytte regulære dampskibsforbindelser med utlandet, baade paa nære og fjerne farvande. Saavel den østasiatiske linje som den sydamerikanske linje har foretat utvidelser, to direkte linjer paa Rusland er sat igang, en direkte Amerikalinje er under overveielse o. s. v. Likesaa har man fortsat den bevægelse, der gaar ut paa at la de mindre rederier avløse av større sammenslutninger for derved mere effektivt at kunne ta konkurrencen op med utlandets linjer. Saaledes er dampskibsselskapet «Södra Sverige» med 17 skibe (ca. 6 500 netto reg. tons) og «Stockholms Rederi-

aktiebolag Svea» med 26 dampskibe (ca. 15 000 netto reg. tons) slaat sammen til ét selskap, der har 43 dampskibe med en samlet netto registertonnage av 21 500. Selskapet arbeider paa Østersjøen og Nordsjøen.

For rederinæringen har 1908 været et meget daarlig aar. De trykkede konjunkturer paa fragtmarkedet, som man i flere aar har hat at kjæmpe med, er ikke forbedret, men snarere tvertom. Tonnagen har øket altfor hurtig. Saavel den indenlandske skibsfart som farten paa utlandet har derfor bragt rederne mange skuffelser og tap. Østersjøtraden var særlig utilfredsstillende paa grund av trævaremarkedets trykkede stilling, arbeidskonflikter med transportarbeiderne og forøkede omkostninger. De i passagerfart anvendte fartøier har hat en usedvanlig slet sæson. De rutegaaende dampskibe har muligens ikke litt fuldt saa meget som andre skibe, men har dog faat føle trykket. Kort sagt, stillingen betegnes av fagfolk som yderst slet, og man gjør sig ikke synderlige forhaabninger om snar bedring. Efter forlydende ligger for nærværende en meget stor del av den svenske seilflaate oplagt som overflødig.

Men man maa vogte sig vel for at tro, at denne prøvelsestid vil være fatal for svensk skibsfart. Den energi, som har karakteriseret svensk forretningsliv i de senere aar, og de store naturlige ressourcer, hvorover Sverige raader, er en garanti for, at ogsaa svensk sjønæring vil utholde de daarlige tider og — naar de bedre tider kommer — skyte ny fart. Der vises jo ogsaa fra statsmagternes side stor interesse for denne næringsvei; man behøver alene at erindre de forskjellige betydelige statssubventioner, rederifondet og ophævelsen av de gamle konsulatavgifter.

Et træk av interesse ved Sveriges handels- og sjøfartspolitik i det sidste aar er de bestræbelser, som er gjort for at utnytte det russiske marked i en ganske anden utstrækning end hittil. Man har — som ovenfor omtalt — i 1908 startet to direkte dampskibslinjer, hvorav en med statssubvention, man har deltat i en international kunstindustriutstilling i 1908 i St. Petersburg, sendt sakkyndige for at undersøke forskjellige sider av det russiske importmarked og agiteret i pressen. Det er jo ogsaa unegtelig litet rimelig, at værdien av Sveriges hele export til den kjøpedygtige nabo i øst bare opgaar til (i 1901 til 1905 gjennemsnitlig) 1.23 % av Sveriges samlede utførsel. Imidlertid ser det ut til, at utførslen til Rusland nu skal skyte fart; ifølge indberetning fra det svenske generalkonsulat i St. Petersburg til det svenske utenriksdepartement utgjorde Sveriges export paa Rusland i tidsrummet $^{14}/_{1}$—$^{14}/_{6}$ 1908: 4 049 000 rubler, mot i samme tidsrum 1907 og 1906 henholdsvis 3 109 000 og 1 941 000 rubler. — Hvilken styrke det vil tilføre den svenske exportvirksomhet, om det virkelig lykkes den at drive sit russiske marked op til en faktor av rang, trænger ingen paavisning.

For enhver, der følger med i den svenske presse, vil det være paafaldende, hvor stor og hvilken fremskudt plads den ofrer paa de økonomiske spørsmaal. Det samme ser man i riksdagens arbeide. Overhovedet kan man ikke undgaa at bemerke, at der fra statsmagternes og forretningsverdenens side samarbeides maalbevidst og energisk paa at løfte landets økonomi. Staten har vist sig efter omstændigheterne rundhaandet ved organisationen av det nye utenriksstyre, ved bevilgninger av handelsstipendier o. l., bevilgninger av subventioner til dampskibslinjer, oprettelse av forskjellige næringsfond, indkjøp for statens regning av skog, vandfald og andre naturherligheter, anordning av lettere og billigere utførselsveie o. s. v. Sociallovgivningen er ofret og ofres stadig større opmerksomhet. — Av foranstaltninger, som i den sidste tid har staat paa dagsordenen, kan nævnes frihavnsspørsmaalet, hvor Göteborgs-, Malmö-, og Stockholmsinteresser kjæmper, men hvor noget endelig resultat endnu ikke foreligger. Videre anordning av dampfærgeforbindelse med Tyskland, fortsatte undersøkelser vedkommende «indlandsbanen», anordning av samtrafik mellem svenske og russiske jernbaner i forbindelser med de direkte dampskibslinjer, oprettelse av en handelshøiskole i Stockholm, fortsat utbygning av Trollhättafaldet, revision av handelsstatistiken, jernbanernes fragtsatser, toldtarifen o. s. v.

II. Stockholms generalkonsulatdistrikt.

(Jordbruk. — Meieribedrift. — Fiskeri. — Bergverksdrift. — Industri. — Handel. — Handelsflaate. — Skibsbygning. — Skibsfart. — Rederisammenslutninger. — Kanalanlæg. — Tyttebærexporten. — Stockholms fiskeforsyning. — Arbeidskonflikter. — Emigration. — Statsindtægter. — Wisbys handel og skibsfart. — Skibsfarten paa Norrköping. — Westerviks og Kalmars handel og skibsfart.)

Aarsberetning for 1908 fra generalkonsul *A. P. Pehrson,* Stockholm.

Jordbruket i Sverige synes at gjøre fremskridt for hvert aar. Den dyrkede jord i landet utgjør 3 651 723 hektar. I 1907 gav jordbruket et utbytte av næsten 663 mill. kroner. Antallet av gaardsbruk utgjorde i 1907 356 361.

Meieribedriften. I 1907 var antallet av melkekjør i Sverige ca. 1 611 000, gjennemsnittet av melkeutbyttet pr. ko var 1 800 liter. Den samlede produktion av melk utgjorde 2 700 mill. liter til en værdi av 232 mill. kroner.

Smørtilvirkningen gik op til 52 mill. kg. til en værdi av 97 mill. kr. Herav exportertes over 17 mill. kg. for ca. 33 mill. kr.

Ostetilvirkningen gik op til 11,5 mill kg., værd 12,4 mill. kr. Derav exportertes 9 064 kg. til en værdi af 9 970 kr.

I 1907 var 2 070 melkeseparatorer i bruk. Der fandtes 490 kooperative meieriforeninger og 1 100 industrimeierier.

Fisket. Det svenske fiske i 1908 kan i sin helhet betragtes som særdeles godt. Særlig var fisket paa vestkysten udmerket.

Trawlfisket, som i Sverige er ganske nyt, har været drevet i tiden $^{1}/_{4}$ 1907 til $^{31}/_{3}$ 1908 med ialt 12 trawldampere. Utbyttet var kr. 645 550, mot kr. 359 484 det foregaaende aar.

Sildefisket har ogsaa git et godt resultat, og salgssummen av dette fiske turde opgaa til over 2 mill. kr. Størstedelen av fangsten solgtes til Tyskland, England og Norge.

Fisket i Stockholms skjærgaard har i 1908 git en avkastning av 1 110 570 «valer» (à 80 stkr.) strømming, hvortil kommer 1 883 tønder saltet strømming til en samlet værdi av kr. 434 880.

Fisket av anden saltvandsfisk har git et samlet utbytte av 375 132 kg. med en værdi av kr. 236 195.

Hele saltvandsfisket i Stockholms skjærgaard har i 1908 git et utbytte av kr. 810 013. Fisket i Mälaren har git 65 120 kg. fisk av alle slags med en værdi av kr 48 850. Indsjøfisket i Stockholms län gav ca. 29 485 kg. fisk og 5 390 snes krebs til en samlet værdi av kr. 23 615.

Laksefisket i elvene gav derimot i 1908 et rigen utbytte, paa grund av den høie vandstand i floderne.

Bergverksdriften. Produktionen av anvendelig jernmalm var i aarene 1861—1865 gjennemsnitlig pr. aar 453 486 tons og er siden steget, saa at den i 1906 gik op til 4 501 656 tons og i 1907 til 4 478 917 tons. De län, hvor grubedriften hovedsagelig forekommer, er Norrbottens, Kopparberg, Örebro og Vestmanlands län; disse repræsenterer næsten 95% av Sveriges malmproduktion.

Rujerntilvirkningen utgjorde 604 789 tons i 1906 og 615 778 tons i 1907. Samtidig tilvirkedes 420 000 tons staal.

Av andre malme og av stenkul blev utvundet:

	1905.	1906.	1907.
Sølv- og blymalm . tons	8 397	1 938	1 987
Kobbermalm . . . . »	39 255	19 655	21 957
Zinkmalm . . . . . »	56 885	32 552	50 884
Svovlkis . . . . . »	20 762	21 827	27 113
Stenkul. . . . . »	322 384	296 980	305 338

Av guld utvandtes i 1907 28 kg., av sølv 929 kg., av kobber 1 577 tons, av bly 813 tons og av zink 289 tons.

Malmutskibningen over Narvik utgjorde i 1907 1 456 733 tons, hvorav 70 419 tons forblev i Norge. Beregnet efter en gjennemsnitspris av kr. 8.70 pr. ton skulde denne kvantitet svare til en værdi av kr. 12 673 578. Over Luleå exportertes i 1907 1 099 600 tons og over Oxelösund 834 049 tons.

Industri. Værdien av produktionen ved svenske fabrikker var:

i 1860	69 mill. kr.	i 1900	1 025 mill. kr.
1880	152 » »	1905	1 205 » »
1890	269 » »	1906	1 382.5 » »

I hele landet sysselsattes i 1906 ved 11 804 fabrikker 295 808 arbeidere. Tilvirkningsværdien opgik ialt til 1 382.5 mill. kr., eller 176.5 mill. kr. mere end det foregaaende aar.

Totalexporten av trælast i 1908 utgjorde 5 451 600 kbm., mot 5 966 900 kbm. i 1907. Træmassemarkedet i 1908 stillet sig meget forskjellig for kemisk masse og for mekanisk masse, idet den sidstnævnte trods nedgangen paa cellulosemarkedet kunde holdes oppe hele aaret. Av tør kemisk masse exportertes i 1908 362 685 tons, mot 320 331 tons i 1907, og av vaat kemisk masse 34 333 tons, mot 35 763 tons i 1907. Av den mekaniske træmasse exportertes i 1908 54 429 tons tør og 109 332 tons vaat masse, mot resp. 59 266 og 114 246 tons i 1907.

Fyrstikindustrien viser en stadig utvikling, trods den utenlandske konkurrence. Exporten steg i 1908 til 24 770 tons mot 21 769 tons i 1907.

Sukkerindustrien er en av Sveriges vigtigste industrigrene. I 1890 importertes sukker for over 42 mill. kr., og allerede i 1897 var næsten al import ophørt. Grunden til denne forandring har været den, at hvitbetedyrkningen begyndte at ta fart i Skåne, og en sterkt toldbeskyttet hvitbetesukkertilvirkning kom istand. De største sukkerbruk findes i Skåne, men ogsaa i Blekinge, Halland og paa Gottland drives siden begyndelsen av 1890 aarene sukkertilvirkning i stor skala. Endog saa langt nord som i Östergötland har roedyrkningen og i forbindelse dermed sukkerindustrien i de senere aar faat fast fot. Siden høsten 1907 eies imidlertid næsten alle disse fabrikker av det store trustaktieselskap «Svenska Sockerfabriks Aktiebolaget». Dette selskap omfatter ialt 24 raasukkerfabrikker, hvoraf 6 raffinaderier, 3 kombinerede raasukkerfabrikker og raffinaderier samt 15 raasukkerfabrikker. Aktiekapitalen i ovennævnte selskap utgjør 135 mill. kr. Utenfor dette selskap findes kun 3 selvstændige sukkerfabrikker i Sverige.

Handel. Sveriges handelsomsætning med Norge gaar tilbake for hvert aar. Den totale oppebørsel ved toldboden i Karlstad med underlydende stationer av fra Norge indkommet gods opgik i 1908 til kr. 887 232.96, mot kr. 955 197.60 i 1907 og kr. 1 001 042.50 i 1906. Sveriges export til Norge udgjorte i 1907 ialt kr. 25 451 615, mot kr. 35 401 001 i 1906. Importen fra Norge i 1907 opgik til kr. 23 521 351, mot kr. 25 124 208 i 1906.

De artikler, som mest er gjenstand for import til Sverige, er korn, stenkul, manufakturvarer, spindestoffer, oljer og kolonialvarer, og de væsentligste exportartikler er: trælast, malm, jern, træmasse og smør.

Opgave i runde tal over Sveriges ind- og utførsel av visse varer i 1908:

Indførsel.

Baand, silke-, alle slags. . . .	kg.	46 400
» andre	»	69 000
Ben, bearbeidet: benmel . . .	»	6 322 000
Bomuld, ufarvet og farvet. . .	»	21 217 000
Brændevin og sprit: paa fat:		
av korn, poteter, eller andre jordfrugter	liter à 50 %	410 000
av ris: arrak	»	817 000
av sukker: rhum . . .	»	16 500
av vindruer: konjak . .	»	1 300 000
al anden slags	liter	102 900
Fartøier, damp- . . .	værdi kr.	5 096 000
Fisk, saltet eller nedlagt, tørret eller røket: sild (strømming, brisling etc.)	kg.	40 575 000
sei	»	1 429 000
Flesk, alle slags.	»	4 507 000
Frø: kløver- og ikke specificeret græsfrø	»	1 462 000
linfrø	»	22 328 000
Farver: alisarin, anilin og andre tjærefarver	»	696 800
Garn: uld-, alle slags	»	1 545 000
bomulds-, —	»	1 347 000
Gryn: ris- og rismel.	»	1 670 000
Gjødningsstoffer, alle slags i toldtariffen ikke spec. (ikke benmel, chilisalpeter, superfosfat etc.) .	»	185 117 000
Huder og skind:		
ikke pelsverk: uberedte, alle slags	»	7 718 000
beredte, saalelær etc.	»	133 000
andre slags	«	555 700
pelsverk: beredte, løse: alle slags	»	79 000
Humle	»	528 000
Kaffe	»	28 901 000
Kali, kaustisk	»	2 773 000
Kautschuk etc.: ubearbeidet . .	»	787 000
bearbeidet, andre slags ikke specif. (skotøi m. m.)	»	183 000
Klid, alle slags	»	55 626 000
Konserver, alle slags	»	883 000
Levende dyr: hester	stkr.	1 940
hornkvæg	»	4 820
faar	»	90
svin	»	650
Kjød, alle slags	kg.	2 836 000
Maskiner, redskaper og verktøi i toldtariffen ikke specif. (ikke dampmaskiner) . . .	værdi kr.	22 237 000

Metaller og ikke specif. arbeider derav:		
jern og staal: ru- og ballastjern	kg.	70 725 000
jernbaneskinner	»	30 566 000
bjælke-, hjørne- etc. mindst 20 kg. pr. løp. meter	»	21 282 000
plater, overdragne med tin	»	5 474 000
rør: støpte, alle slags	»	14 353 000
smedede, vals. eller dragne	»	7 788 000
Natron, saltpetersurt (chilisalpeter)	»	27 630 000
Oleomargarin	»	455 000
Oljekaker	»	117 014 000
Oljer: fete, andre slags: paa fat	»	15 547 000
fossile eller mineral- etc., rensede	»	136 263 000
Ost, alle slags	»	365 000
Papir, alle slags	»	2 572 000
Poteter	»	15 470 000
Ris, uskallet eller «paddy»	»	16 075 000
Salt, kok-, alle slags	hl.	1 324 000
Schoddy eller kunstuld, alle slags	kg.	1 310 000
Smør, naturlig	»	124 500
kunst- (margarin)	»	2 700
Sukker: raffineret, alle slags	»	2 841 000
uraffineret, alle slags	»	450 900
sirup og melasse	»	13 377 000
Korn: umalet: havre	»	63 837 000
hvete	»	204 734 000
byg	»	2 149 000
mais	»	12 299 000
rug	»	50 242 000
malet: hvetemel	»	10 255 000
rugmel	»	4 332 000
Stenkul og koks	hl.	61 543 000
Superfosfat	kg.	2 712 000
Symaskiner og brodermaskiner etc.	kr.	1 842 000
Talg	kg.	6 224 000
Tobak, ubearbeidet: blade og stilk-	»	3 780 000
bearbeidet: cigarer og cigaretter	»	296 000
Traad, bomulds-	»	237 000
Uld, ufarvet og farvet	»	5 588 000
Velocipeder, færdige	stkr.	5 840
Vin, av t. o. m. 25 % alkoholgehalt: paa fat	»	2 006 000
paa andre kar: musserende	liter	326 000
ikke »	»	202 000
Tøier: silke, alle slags	kg.	146 000
bomulds-, » »	»	1 698 000
uld-, » »	»	1 390 000
lin-, » »	»	446 000
vandtætte, matter	»	2 743 000
Egg	stkr.	56 070 000

Utførsel.

Brændevin og sprit: paa fat, av korn, poteter etc.	liter à 50 %	46 000
Cement	kg.	34 164 000
Fartøier, damp-	værdi kr.	98 200
Fisk, fersk: sild (strømming, brisling etc.)	kg.	55 206 000
alle andre slags	»	2 728 000
saltet eller indlagt, tørret eller røket: sild (strømming) etc.	»	7 163 000
alle andre slags	»	774 000
Flesk, alle slags	»	2 873 000
Frugter, bær etc., friske	»	10 316 000
Glas: flasker etc., uslepne, alle slags	»	11 519 000
alle andre slags (undt. vindus- og speil-)	»	921 000
Huder og skind, ikke pelsverk, uberedte, alle slags	»	6 807 000
Instrumenter: kirurg., mathemat., fysiske etc.	værdi kr.	2 657 000
Levende dyr: hester	stkr.	3 990
hornkvæg	»	9 760
faar	»	1 750
svin	»	140
Kjød, alle slags	kg.	772 000
Lervarer, ikke specific.: teglsten: ildfast, façadesten m. m.	»	40 121 000
teglsten: mur- og «klinker-»	stkr.	9 772 000
rør og rørdele	værdi kg.	8 971 000
Maskiner, redskaper og verktøi ikke specif. (ikke damp- eller symaskiner) etc.	værdi kr.	22 477 000
Metaller og ikke specificerede arbeider derav:		
jern og staal: ru- og ballastjern	kg.	107 115 000
skrap-	»	5 345 000
støpe-	»	6 376 000
smeltestykker og raastænger	»	20 186 000
stangjern	»	122 180 000
stangjernsavfald	»	3 648 000
valsetraad (traadjern)	»	21 625 000
valsede eller smedede plater, alle slags	»	2 177 000
rør og rørdele, alle slags	»	15 924 000
traad, dragen	»	1 746 000
spiker, alle slags	»	6 878 000
Mineraler: malm: jern-	»	3 654 270 000
zink-	»	38 541 000
Ost, alle slags	»	3 500
Pap, alle slags	»	21 153 000
Papir, alle slags	»	121 539 000
Træmasse, kemisk, tør	»	362 685 000
kemisk, vaat	»	37 333 000
mekanisk, tør	»	54 429 000
do. vaat	»	109 322 000
Smør, natur-	»	18 157 000
kunst- (margarin)	»	461 000
Korn: umalet: havre	»	8 959 000
hvete	»	86 300
byg	»	59 100
rug	»	68 000
malet: hvetemel	»	106 000
rugmel	»	2 383 000
Sten, ikke specificeret, ubearbeidet etc.	kr.	3 702 000
bearbeidet, andre slags end poleret	»	7 846 000
Superfosfat	kg.	10 671 000
Trælast: ubearbeidet, hugget eller saget; av furu eller gran: tømmer og mastetræ av mindst 25 cm.	kubikmeter	26 500
spirer, tømmer og mastetræ av mindre diameter	»	206 395
bjelker av mindst 20 cm. tykkelse	»	30 000
sparrer (av mindre tykkelse)	»	301 300
sviller (sleepers)	»	79 300
grubestolper (pitprops)	»	643 800
planker og bord, uhøvlede, 21 cm. og større bredde: av furu	»	586 800
av gran	»	178 500
battens og bord, uhøvlede, 15—21 cm. brede: av furu	»	760 200
av gran	»	542 000
battens, scantlings og bord, uhøvlede, under 15 cm. bredde: av furu	»	585 000
av gran	»	629 900

bord, høvlede, 21 cm. og større bredde: av furu	kubikmeter	25 300
av gran	»	30 300
bord, høvl., 15—21 cm. bredde: av furu	»	149 800
av gran	»	160 100
bord, høvlede, under 15 cm. bredde: av furu	»	65 200
av gran	»	99 100
bord- og plankekap	»	290 400
lister, lægter og ribber	kubikmeter	62 600
Træ, bearbeidet: snedkerarbeider etc.: bygningsmateriale (døre, vinduer m. m.)	kr.	4 699 800
alle andre slags	»	2 056 000
Fyrstikker	kg.	24 770 000
Tøier: bomulds-, alle slags	»	101 000
uld-, alle slags	»	95 600
Egg	stkr.	38 809 000

Skibsfart. De forandringer i handelsflaaten, som ifølge skibsregisteret er indtraadt i 1908, er følgende:

Forøkelse:	Seilskibe. Antal.	Bruttotons.	Nettotons.	Dampskibe. Antal.	Bruttotons.	Nettotons.
Nybyggede i riket	28	2 210	1 844	42	10 851	7 034
Indkjøpt fra utlandet	39	4 893	4 132	25	36 917	27 118
Ialt	67	7 103	5 976	67	47 768	34 152
Avgang:						
Forulykkede	35	6 698	6 085	9	8 206	5 820
Utrangerede	74	12 436	11 235	5	663	429
Solgt til utlandet	29	13 029	11 819	5	1 207	820
Ialt	138	32 163	29 139	19	10 076	7 069

Seilskibsflaaten viser saaledes en nedgang av 71 fartøier dr. 25 060 bruttotons og 23 163 nettotons, medens dampskibsflaaten har øket med 48 fartøier dr. 37 692 bruttotons og 27 083 nettotons.

Der færdigbyggedes i Sverige av orlogs- og handelsfartøier av mere end 100 tons deplacement i 1908 skibe til en samlet drægtighet av 10 804 tons, eller 1 402 tons mindre end i 1907. Sveriges skibsbygning i 1908 opgik til en femtedel av Norges og til det halve av Danmarks.

Havnekontoret i Stockholms opgave over til Stockholms havn ankomne fartøier i 1908:

	Seilskibe. Antal.	Tons.	Dampskibe. Antal.	Tons.	Sum. Antal.	Tons.
Norske	9	2 470	113	99 692	122	102 162
Svenske	95	22 397	725	556 165	820	578 562
Finske	607	33 065	396	169 104	1 003	202 169
Russiske	18	1 137	14	19 242	32	20 379
Tyske	11	1 909	184	113 253	195	115 162
Danske	26	2 339	64	60 633	90	62 972
Engelske	1	87	126	141 869	127	141 956
Hollandske	4	480	10	18 520	14	19 000
Andre lande	1	146	12	15 975	13	16 121
Ialt	772	64 030	1 644	1 194 453	2 416	1 258 483

Av de indkomne fartøiers ladninger var:

	Antal.	Tons.
Stenkul og koks	445	526 767
Stenkul og diverse	50	41 429
Korn, malet og umalet	36	21 126
Fisk, tørret og saltet	45	10 766
Rujern og jernrør	13	12 743
Salt	8	8 017
Skrapjern	14	1 932
Stykgods og diverse	1 019	503 614
Gjødningsstoffe	16	15 674
Poteter	20	950
Petroleum	15	17 972
Flint, sten og sand	23	1 917
Oljekaker og linfrø	39	17 616
Teglsten og ler	11	2 380
Ved og landmandsprodukter	596	28 204
Kork	6	6 405
Svovl og kobberkis	2	2 485
Ballast	46	37 489
Diverse	12	997

Av de avgaaede fartøiers ladninger var:

	Antal.	Tons.
Jern	97	72 576
Jern og diverse	186	108 451
Slagg og diverse	53	15 840
Malm og diverse	26	14 809
Træmasse	14	14 801
Trælast	9	4 414
Tjære	7	827
Transitvarer	101	77 920
Diverse	616	277 835
Feltspat	35	4 576
Ballast	1 245	653 349

Rederisammenslutninger. I december 1908 besluttet «Ångfartygs Aktiebolaget Södra Sverige» i et extra møte at sælge «Rederiaktiebolaget Svea» alle sine dampskibe til overtagelse 1. januar 1909. I Sveabolaget indgaar ogsaa efter en tidligere sammenslutning «Stockholms Ångfartygs Rederi Aktiebolag». Sammenslutningen av disse selskaper har til hensigt at konkurrere med de utenlandske linjer saavel i Østersjøen som Nordsjøen. Det nye Sveabolag repræsenterer nu ikke mindre end 43 dampskibe paa tilsammen 21 500 netto register tons, eller en gjennemsnitstonnage pr. dampskib av 500 tons. Av disse tilhørte 17 stkr. Södra Sverige-bolaget med tilsammen 6 500 netto reg. tons, eller en gjennemsnitstonnage av 382,35 tons pr. skib. Sveabolagets

dampskibe er efter sammenslutningen med «Stockholms Ångfartygs Rederi Aktiebolag» i antal 26 paa tilsammen 15 000 netto reg. tons, eller en gjennemsnitstonnage pr. skib av 576,92 tons.

Med hensyn til fartøiernes antal har det nye Svea-selskap den største dampskibsflaate i Sverige, men i tonnage overtræffes den av Johnsonlinjen og muligens ogsaa av et par Göteborglinjer. De nu oprettede ruter vil indtil videre bli opretholdt som hittil. Enkelte forandringer kommer dog til at gjøres i tilfælde, hvor baaterne, mens de tilhørte 3 forskjellige selskaper, har konkurreret med hverandre. Endvidere turde, om det til sommeren viser sig, at Riga-linjen faar tilstrækkelig tilgang paa passagerer, en passende passagerdamper bli indsat paa denne linje. Administrerende direktør for det store rederiforetagende er herr Hj. Blomberg.

Den østasiatiske linje. Forbindelsen mellem Sverige og østasiatiske havne er et ganske nyt foretagende. Linjen, som egentlig er et dansk foretagende, startedes fra svensk side i sidste halvdel av 1907 med 2 dampere. Selskapet, hvis navn er «Östasiatiska Kompaniet», drev i 1908 med 4 baater fra Sverige. Aktiekapitalen er kr. 2 000 000, hvorhos selskapet har statstilskud. De 4 dampskibe er: «Peking» og «Canton» dr. hver 6 500 tons, «Jeddo» og «Nippon» dr. hver 7 000 tons. Fra Göteborg avgaar et dampskib hver tredje uke. Linjen samarbeider med den danske linje, som likeledes har 4 baater i samme trade.

Skibsfarten paa Sydafrika. Sveriges skibsfart paa havne i Britisk Sydafrika, hvor svenske konsuler er ansatte, omfattet i 1908 64 fartøier dr. 162 590 svenske registertons. Av disse var 58 dampskibe dr. 156 542 registertons. Av dampskibe tilhørende «Svenska Sydafrikalinjen» og «Aktiebolaget Sydafrikanska Handelskompaniet» utførtes paa de nævnte havne tilsammen 51 reiser. De fleste av disse dampskibe anløp med fuld ladning av trælast eller stykgods først Kapstaden og siden andre sydafrikanske havne. Av seilskibene ankom 3 med trælast fra Sverige, 2 med sleepers fra Java og 1 med korn fra Australien. Samtlige avgik i ballast.

Den svenske Sydamerikalinje. Linjen startedes i 1904 med dampskibet «Oscar Fredrik». Linjen, som har statssubvention, har i 1908 hat 2 skibe i regelmæssig fart paa sydamerikanske havne samt en extratur i februar. Ialt er der gjort 7 turer i aarets løp. I 1909 kommer en ny baat til at indsættes i regelmæssig fart paa Sydamerika. Utfragterne har i det forløpne aar været ganske gode, og det begynder at vise sig, at linjen er ledet paa en praktisk og forretningsmæssig maate. Fra linjen aapnedes, er der gjort 6 turer om aaret, men i 1909 antages der at ville bli 9 turer. Fra og med 1909 kommer Rio de Janeiro til at optages som regelmæssig anløpssted, og inden kort tid kommer 2 nye baater til at bygges for linjens utvidelse.

Trollhätta kanal og kraftanlæg. Arbeidet med anlæg av den store kraftstation ved Trollhättan har været drevet med stor energi. Riksdagen 1908 har bevilget kr. 2 800 000 til fortsættelse av arbeiderne ved Trollhättan for utbygning av kraftstationen til en ydeevne av 76 000 e. h. k., hvorhos 1 mill. bevilgedes for anlæg av ledninger. Staten har ogsaa av Vargöns, Inlands og Lilla Edets Aktiebolag erhvervet deres vandret i Götaelven for tilsammen kr. 10 640 000.

Arbeidsstyrken ved anlægget har i 1908 varieret fra 1 350 til 1 425 mand. De hovedsagelige arbeider, som utførtes, har været: bergsprængning, betonstøpning og graastensmuring ved dam, indtak, tilløpskanal, fordelningsbassin, kraftverkbygning etc. En provisorisk kraftstation og kraftoverføring til Skara toges i bruk 22. juni 1908. Kraftledningen Trollhättan—Göteborg blev planlagt og arbeidet sat igang, likesaa utførelsen av kraftledningen fra Lilla Edet til Alingsås. Leverancekontrakt er oprettet med byerne Vänersborg, Skara, Göteborg, Alingsås og Sköfde.

Kanalforslaget Vänern—Kattegat. Paa begjæring av byerne Uddevalla, Karlstad og Kristinehamn samt en del private selskaper og personer har «Svenska Vattenbyggnadsbyrån» utarbeidet forslag til kanalvei Vänersborg—Uddevalla. Kanalen skulde gaa gjennem det system av sjøer, som i næsten like linje markerer det eneste sammenhængende dalføre mellem Vänersborg og Uddevalla. Det billigste forslag, en slusekanal med 3 meters dybde, gaar ut paa en omkostning av kr. 25 960 000 og det kostbareste, en niveaukanal med 7 meters dybde paa kr. 761 601 000. For at kanal-foretagendet skal kunne bære sig, utfordres en godsmængde av 1 mill. tons.

Tyttebærspørsmaalet. I de sidste aar har exporten av svenske tyttebær tat god fart. Den hovedsagelige export gaar til Tyskland med ca. 95 %, og resten exporteres til Danmark, Nederlandene og England. De egentlige utførselshavne for denne artikel er Malmö og Göteborg, men en del gaar ogsaa over Trelleborg, Helsingborg og Halmstad. Totalexporten av tyttebær i 1908 turde opgaa til 10 à 11 mill. kg. Planer foreligger for næste bærsæson om at drive bærexporten til England og Amerika, der i de sidste aar er gaat mere og mere tilbake, op igjen. I 1903 dannedes aktieselskapet «Lingon» for bærforædling og export av tyttebær. Selskapet, som imidlertid gik ind i 1908, har dog ikke gjort nævneværdig for tyttebærexportens fremme, men et nyt selskap med bedre initiativ er planlagt, og det er meningen, at det skal træde i virksomhet inden næste bærsæson.

Stockholms levnetsmiddelkomité. I begyndelsen av 1907 nedsatte Stockholms bystyre en komité for undersøkelse av, hvorvidt fra kommunens side noget skulde kunne foretages for at reducere priserne paa levnetsmidler i hovedstaden. Komiteen, som arbeidet i 1908, har fremkommet med endel forslag, blandt andet en utredning om jernbanetransport av levnetsmidler, samt særlig et forslag til ordning av engrosfiskehandelen i Stockholm. Beslutning er ogsaa fattet av Stockholms bystyre om anlæg av en provisorisk fiskehal. Anlægget skal ske ved den herværende slagtehus- og salgshalstyrelse, der er traadt i funktion den 1. januar 1909. I nævnte fiskehal skal offentlige auktioner avholdes, omfattende saavel levende som slagtet fisk. Den slagtede fisk tænkes at skulle hitføres fra Sveriges vestkyst eller fra Norge. Endel rydningsarbeider er allerede paabegyndt, og fiskehallen tænkes at skulle kunne anvendes allerede høsten 1909.

Arbeidskonflikter. I de sidstforløpne aar har Sverige i høi grad litt under streiker og lockouter, av hvilke mange har været overordentlig langvarige og skadebringende saavel for industrien som for arbeiderne. I femaaret 1903—1907 er der opkommet 1 148 arbeidsindstillinger fordelt paa følgende maate:

	Antal paabegyndte konflikter.	direkte arbeidsgivere.	berørte arbeidere.
1903 . . .	142	478	24 571
1904 . . .	215	598	12 248
1905 . . .	189	847	32 906
1906 . . .	290	729	18 665
1907 . . .	312	818	23 540
Ialt	1 148	3 470	111 920
Derav streiker	912	2 130	53 783

Blandt de enkelte næringsgrene var det i 132 tilfælde bygningsarbeidet, i 73 sagbrukene, i 61 stenhuggerierne, i 58 skrædderverkstederne, samt i 58 tilfælde snedkerverkstederne, som rammedes av arbeidsindstillelser. Det samlede antal tapte arbeidsdage i femaarsperioden beregnes til 4 400 000, hvorav over halvparten kommer paa 1905.

Emigrationen var i 1908 lavere end i noget foregaaende aar efter 1878 med undtagelse av 1898. I 1908 emigrerte ialt 8 025 personer, hvorav 3 832 mænd og 4 193 kvinder. Størst var emigrationen i 1908 fra Värmlands län (693) og mindst fra Gotlands län (65). Med hensyn til tiden for emigrationen kommer det største antal (1 218) paa september og det mindste (143) paa januar.

Nedenstaaende tabel angir antallet av i Sverige hjemmehørende personer, som i 1904—1908 utvandret til fremmede lande over Stockholm, Göteborg, Malmö og Helsingborg:

1904. . . .	15 238	1907. . . .	16 884
1905. . . .	17 341	1908. . . .	7 179
1906. . . .	18 687		

Statskassens indtægter. Statskassens indtægter av toldmidler, brændevinstilvirkningsavgift, sukkerskat, maltskat og jernbanetrafikmidler beløp sig i aaret 1908 sammenlignet med 1907 til følgende beløp:

	1908.	1907.
Toldmidler	58 013 622	60 689 768
Brændevinstilvirkningsavgift	24 343 283	25 559 868
Særskilt avgift for brændevin tilvirket av mais i januar—oktober . . .	121 275	
Sukkerskat	14 469 097	13 260 523
Maltskat	2 924 453	3 037 618
Jernbanetrafikmidler . .	4 700 000	12 000 000
Ialt	104 571 730	114 547 777

Statens jernbaners trafikindtægter utgjorde i 1908 kr. 64 141 213, mot kr. 63 883 036 det foregaaende aar. Utgifterne steg imidlertid fra kr. 50 967 239 i 1907 til kr. 57 172 920 i 1908, og overskuddet utgjorde i 1907 omkring 12.91 mill. kr., men i 1908 blot omkring 6.97 mill. kr.

Postvæsenets indtægter utgjorde i 1908 approximativt kr. 19 838 830, mot kr. 19 424 000 i 1907. Økningen utgjør saaledes kr. 414 000 for 1908. Utgifterne utgjorde i 1908 kr. 19 074 630, mot kr. 17 253 960 i 1907. At utgifterne for 1908 overstiger det næst foregaaende aars med kr. 1 820 670, staar for en væsentlig del i forbindelse med den forbedring i postbetjentenes lønsvilkaar, som besluttedes i 1907 av riksdagen, samt betydelige forhøielser for postbefordringen.

Den summariske nettobeholdning av toldindkomsterne (told-, fyr- og baakavgifter) i 1908 utgjorde kr. 51 120 675, den tilsvarende beholdning for 1907 kr. 53 797 284. Nettooppebørselen for 1908 var altsaa kr. 2 676 609 lavere end det foregaaende aars.

Av de av vicekonsulerne avgivne aarsberetninger for 1908 hitsættes følgende utdrag:

Wisby. Vicekonsul *Axel Lundbergs* beretning.

Arbeidet med Wisby havns opmudring har i 1908 været fortsat, og der er forslag oppe om yderligere forbedringer.

Import fra Norge: Sild, saltet, kg. 126 490. (Der er i 1908 ikke importeret sild hertil fra noget andet land).

Export til Norge: Sten, ikke spec., ubearbeidet (kalksten) 1 475 tons, værdi kr. 2 950.00. Bearbeidet (slipesten) 56 tons, værdi kr. 1 400.00. Dampskibe, 1 stk., (bugserbaat), værdi kr. 5 250.00.

Opgave over til Gotland i utenriksk fart ankomne fartøier i 1908:

	Dampskibe. Antal.	Tons.	Seilskibe. Antal.	Tons.	Sum. Antal.	Tons.
Norske . . .	13	7 787	3	701	16	8 488
Danske	4	2 786	21	1 482	25	4 268
Tyske	77	31 972	4	182	81	32 154
Russiske . . .	—	—	6	915	6	915
Finske	—	—	3	1 039	3	1 039
Svenske	85	22 887	112	11 112	197	33 999
Sum	179	65 432	149	15 431	328	80 863

Fra Norge er indklareret: 1 dampskib dr. 350.28 tons, 1 motorgaleas, dr. 25.84 tons samt 1 seilskib, dr. 652.30 tons. Ialt 3 fartøier dr. 1 028.42 tons.

Til Norge er utklareret: 3 dampskibe dr. 856.38 tons samt 1 motorgaleas dr. 25.84 tons. Ialt 4 fartøier dr. 882.22 tons.

Norrköping. Vicekonsul *Oscar Almborgs* beretning.

Den utenrikske skibsfart var i 1908 noget livligere end i 1907. Der ankom i aarets løp ialt 482 fartøier til Norrköpings havn fra utenriksk sted, hvorav 417 dampskibe og 65 seilskibe. Følgende nationers flag var repræsenteret: Norge med 41 damp- og 1 seilskib; Sverige med 230 damp- og 31 seilskibe; Danmark 21 damp- og 23 seilskibe; Tyskland 80 damp- og 4 seilskibe; England 42 dampskibe; Rusland med 3 seilskibe; Holland med 2 damp- og 3 seilskibe; Frankrike med 1 dampskib.

Fra indenrigske steder er i 1908 ankommet ialt 2 008 fartøier.

Westervik. Vicekonsul *Hugo Tillbergs* beretning.

Det direkte varebytte mellem Westervik og Norge har været ubetydelig, idet der ikke findes nogen direkte skibsleilighet; transporten gaar hovedsagelig via Göteborg, hvor toldbehandlingen finder sted.

Statistikken viser imidlertid følgende zifre for 1908:

Import:	9 000 kg.	saltet sild.
	13 000 »	kemik.tekn. præparater, værdi kr. 2 350.
	120 »	ildfast teglsten.
	115 »	mineraler (magnesit).
	40 »	ikke specificerede varer.
Export:	13 574 kg.	jernvarer.
	622 »	jernkjetting.
	300 »	jerntraad.

Skibsfart. Westerviks distrikt besøktes i 1908 av:
2 norske dampsk. dr. tilsammen . 916,99 reg.tons.
3 » seilsk. » » . 1 866,33 » »

Av disse fartøier har kun 2 seilskibe avgit anmeldelse til vicekonsulatet.

Ved Westerviks toldkammer i er 1908:

Indklareret:

193 fartøier dr. tilsammen . . . 56 710,52 reg.tons
derav norske:
3 fartøier dr. tilsammen. . . . . 1 564,28 »

Utklareret:

334 fartøier dr. tilsammen . . 93 756,10 »
derav norske:
4 fartøier dr. tilsammen. . . . . 1 834,45 »

Av de indklarerede fartøier indkom 150 med ladning og 43 uten saadan. Av de utklarerede var 283 lastede og 51 uten ladning.

De forskjelige nationers flag var saaledes repræsenteret:

	Antal fartøier. Indklarerede.	Utklarerede.
Svenske	156	282
Norske.	3	4
Danske	9	16
Tyske	7	17
Hollandske.	10	5
Russiske	3	4
Finske.	4	3
Engelske.	1	3

Nogen paamønstring forefaldt ikke ved vicekonsulatet i 1908, derimot 14 avmønstringer, nemlig kaptein og mandskap paa et norsk seilskib, som ankom fra Buenos Aires med en ladning av quebrachotræ i september maaned og efter losning her oplagdes og fremdeles ligger her.

I 1907 paabegyndtes om- og tilbygning av havnens trækai, og dette arbeide er fremskredet saa langt, at den nye kai, som blir av sten og utgjør en fortsættelse av den gamle, høsten 1908 kunde tages i bruk. Arbeidet med det nye kaianlæg er beregnet at skulle være fuldt færdig i løpet av indeværende aar. Den nye kai kommer til i sin helhet at bli 300 meter lang eller 170 meter længere end den gamle. Omkostningerne beregnes til ca. kr. 300 000.

Der planlægges en utvidelse av den herværende fyrstikfabrik, saa at tilvirkningen inden tre aar beregnes at kunne fordobles.

Kalmar. Vicekonsul *Chr. Hofverbergs* beretning.

Utenrikshandel. Importen utgjøres foruten av kolonialvarer, av korn for den herværende dampmølle. Av korn blev ogsaa i 1908 betydelige kvantiteter importeret, hvorved gjentagne gange norsk tonnage anvendtes. Exporten utgjøres av trælast, tapeter, fyrstikker m. m. og gaar til de fleste transatlantiske lande. Av tapeter sælges ogsaa adskillig til Norge, og med Frankrike er i aarets løp exportforbindelser blit knyttet. Hvad forøvrig varebyttet med Norge angaar, da har i 1908 i likhet med foregaaende aar en betydelig import av norsk fetsild fundet sted til Kalmar og Oskarshamn.

Skibsfarten paa utlandet var i 1908 mindre livlig, idet ogsaa her de deprimerede konjunkturer har gjort sig gjældende ved formindsket varetrafik etc. For Oskarshamn kan dog 1908 siges at ha hat en viss betydning med hensyn til utenrikstrafikken, idet i aarets løp en regulær dampskibsforbindelse Oskarshamn—London er kommet istand. Med Norge (Kristiania) har jo Kalmar allerede for flere aar siden faat regulær dampskibsforbindelse hver uke.

III. Göteborgs konsulatdistrikt.

(Havneforhold. — Fiskeriforening. — Skibsfart. — Fiskemarkedet. — Træmasse. — Trælast. — Import. — Export. — Strömstads, Lysekils og Halmstads skibsfart og handel.)

Aarsberettning for 1908 fra konsul *Jean O. Erikson,* Göteborg.

Havneforhold. Blandt de for Göteborg betydningsfulde spørsmaal, der er avgjort i aarets løp, kan nævnes det ved magistratens beslutning av 6. februar 1908 bestemte anlæg av en saakaldt massegodshavn ved Sannegaardsviken. Omkostningerne ved dette anlæg er beregnet at skulle gaa op til over 4 millioner kroner.

Det store spørsmaal om ordning av Göteborgs centralhavn er derimot fremdeles uavgjort, og her skal alene nævnes den i oktober vakte motion om ny utredning av centralhavnsspørsmaalet med planen om det gamle elveløps bibehold som grundlag. I tilslutning til spørsmaalet om ordning av Göteborgs havn bør ogsaaa nævnes, at forslag er reist om bygning av nye vareskur paa Nya Kajen med en omkostning av henimot en million kroner.

Fiskeriforening. En i 1908 i Göteborg dannet forening, som har store forutsætninger for at kunne virke fremgangsrikt for sit maal, er «Göteborgs og Bohusläns Hafsfiskeförening». Den dannedes i april 1908 og har allerede et medlemsantal av henimot 500 personer, hovedsagelig blandt fiskeribefolkningen i Bohuslän. Blandt de spørsmaal, som foreningen har sat paa sit program, og som allerede har kunnet delvis behandles, kan merkes forslag om bedre ordning av fisketransport med persontog, forslag om anskaffelse av mudderverk for vestkystens fiskehavner, utgivelse i masseoplag av smaaskrifter om sildens beredning, samaritankurser for fiskerbefolkningen o. s. v.

Folkemængden i Göteborg ultimo december 1908 utgjorde 162 256 personer, hvilket viser en forøkelse av 1 733 personer.

Skibsfart. Av norske fartøier ankom i 1908 til Göteborg ialt 208 dampskibe dr. 144 130 tons og 26 seilskibe dr. 6 326 tons. Trods de daarlige konjunkturer i 1908, sammenlignet med det foregaaende aar, er den samlede utenrikske skibsfart paa Göteborg ikke gaat tilbake; den er tvert om steget noget, hvad tonnagen angaar, hvilket nedenstaaende statistiske opgaver utviser:

Ankomne fartøier:	Antal.	Tons.
Seilskibe	545	57 471
Dampskibe	3 008	1 596 270
Ialt	3 553	1 653 741
Avgaaede fartøier:		
Seilskibe	369	49 233
Dampskibe	3 109	1 654 133
Ialt	3 478	1 703 366
Ialt ankomne og avgaaede fartøier.	7 031	3 357 107
mot i 1907	7 310	3 287 267
Forøkelse + Formindskelse −	− 279	+ 59 840

Aarsaken til, at tonnagen av de Göteborgs havn anløpende dampskibe utviser forøkelse, sammenlignet med det foregaaende aar, mens summen av antal dampskibe viser nedgang, turde være det stadig større antal av fra Göteborg utgaaende og dets havn anløpende fartøier, destinerede til uten-europæiske havne, saasom Østasien, Sydafrika etc.

Fiskemarkedet. Tabel over prisforandringerne paa fiskemarkedet i Göteborg i 1908.

	Jan.	Febr.	Mars.	April.	Mai.	Juni.	Juli.	Aug.	Sept.	Okt.	Novbr.	Decbr.	
Norsk slofetsild													
SW tidlig	16	16	16	18	18	17	17	16	16	15	15	12	kr. pr. tønde.
SSSS »	14	14	14	15	15	14	14	13	13	12	12	9	—»—
KKKK »	13	13	13	14	14	13	13	12	12	11	11	8	—»—
SW sen	—	—	15	16	16	15	15	14	14	13	13	10	—»—
SSSS »	—	—	13	14	14	12	12	11	11	10	10	8	—»—
KKKK »	—	—	12	13	13	10	10	9	9	—	—	—	—»—
Islandsk slofetsild													
SW	15	15	13	13	13,50	13	14	18	17	18	20	20	—»—
SSSS	12	12	11	11	11	11	12	16	15	16	18	18	—»—
Nordsjø fetsild													
KKKK	18	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—»—
KKK	16	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—»—
Hollandsk fulls	18	18	18	18	17	—	Imo Ultimo	21	26	25	25	25	—»—
» matjes	—	—	—	—	—	—	28/23	15,50	20	20	20	20	—»—
Svensk sild, fulls	16	13	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—»—
» med. fulls	15	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—»—
» large spents	9	7	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—»—
» spents													
Klipfisk, lange	38	—	—	35	33	30	30	30	29	30	28	30	kr. pr. 100 kg.
» torsk	34	28	27	26	23	22	22	22	22	21	22	22	—»—
» «lubb»	31	28	28	24	—	—	—	—	—	—	—	—	—»—
Norsk storsei	—	—	—	—	—	—	—	—	68	68	68	68	—»—
Spillange, vaarfanget	—	—	—	—	—	—	—	—	120	120	120	130	—»—
» sommerfanget	—	—	—	—	—	—	—	—	75	75	75	75	—»—

I tilknytning til ovenstaaende opgave over prisfluktuationerne i 1908 maa anføres følgende:

Norsk slofetsild. Paa grund av den foregaaende rikelige fangst av islandsk sild og stadig faldende priser paa denne, helt ned til 13—14 kroner, blev ogsaa den norske slofetsild mindre eftersøkt og kunde tilslut kun med vanskelighet placeres til priser, som var absolut tapbringende. Dette, til trods for at de forhaandenværende lagre ikke var større, end at det motsatte forhold under normale omstændigheter skulde være at vente. Partier av denne sort sild ligger endnu usolgte her.

Islandssild. Den nye fangst herav gav derimot et bedre resultat, idet priserne litt efter litt, da underretning om den ubetydelige fangst indløp, begyndte at stige og yderligere gik opover mot slutten av aaret. Nævnes maa det dog, at store tap blev litt paa grund av de masser av sekunda vare, som forekom, og som nu er paavist at ha sin grund i den omstændighet, at fiskens aate fra mavesækken er trængt ind i rygmarven. Som exempel herpaa kan anføres, at en fra Bohuslän utsendt, av staten understøttet fangstexpedition paa grund av daarlig kvalitet hadde et tap av 31 000 kroner.

Norsk vaarsild. For denne sort sild savnes prisopgaver, idet den kun for en forsvindende del fandt avsætning paa grund av de lave priser paa andre, mere efterspurgte kvaliteter. De smaapartier, som solgtes, betinget ca. 10 kroner pr. tønde.

Svensk sild. Den her saltede bohuslänske sild, som i begyndelsen av aaret omsattes til priser, som kunde tænkes at gi nogen fortjeneste, faldt allerede efter et par maaneder saa enormt, at man kan sige, at denne vare blev usalgbar.

Hollandsk sild. Markedet herfor viser en stadig stigende tendens paa grund av den store omhu, hvormed sortering og emballering av denne sild finder sted, og man har al aarsak til at fæste norske exportørers opmerksomhet herpaa, for at den norske silds position her i Sverige ikke skal lide noget avbræk.

Træmassemarkedet. Mekanisk træmasse har i 1908 hat et godt aar, idet salgspriserne har været høiere end paa flere aar og efterspørslen god, samtidig som produktionen ved de fleste bruk har været ganske stor. For tør mekanisk masse betaltes ved aarets begyndelse ca. kr. 100, hvilken pris efterhaanden sank til omkr. kr. 90; for vaat masse har prisen været omkr. kr. 40. De gjennemgaaende daarlige konjunkturer paa verdensmarkedet synes ikke i nogen nævneværdig grad at ha influeret paa mekanisk træmasse, og dette skjønt produktionen viser en ikke uvæsentlig forøkelse, saavel i Skandinavien som i Kanada.

Hvad kemisk træmasse angaar, har resultatet for det forløpne aar været mindre tilfredsstillende. Som følge av den voldsomme forøkelse i produktionen av cellulose av alle slags sank priserne betydelig, hvad jo ogsaa mange hadde ventet. Det blev i aarets løp foreslaat, at man skulde forsøke at begrænse produktionen ved samtlige svenske og norske træmassefabrikker i nogen grad, indtil markedet atter viste sig at være istand til at konsumere de sidste aars betydelige forøkelse i produktionen, men disse underhandlinger er strandet, væsentlig paa grund av motstand fra visse større svenske fabrikker. Det er sterk sulfitmasse samt sodamasse, som har været mest berørt av prisfaldet, medens de finere merker av letbleket sulfit samt helbleket vare har opnaadd forholdsvis bedre priser. For nye fabrikker, som ikke paa forhaand hadde kjøpere til sit produkt, var det vanskelig at finde avsætning, endog til meget lave priser, og konsumenterne hadde i det hele tat vanskelig for at motta, hvad der var kontraheret. Der er endnu under bygning flere større cellulosefabrikker i Sverige, ja der er endog planer oppe om yderligere anlæg, trods den allerede herskende overproduktion. Ifald de raadende daarlige konjunkturer kommer til at vedvare fremdeles, blir det antagelig vanskelig for de fabrikker, der ligger i distrikter med mindre rikelig tilgang paa tømmer, at drive med fordel, da tømmerpriserne ikke er gaat ned, snarere op.

Angaaende de over Göteborg i 1908 utskibede kvantiteter henvises til nedenstaaende statistik over Göteborgs export i 1907 og 1908.

Trælastmarkedet. Resultatet av aarets virksomhet maa, hvad sagede og høvlede varer angaar, for landet i sin helhet betegnes som meget utilfredsstillende. Omend de noteringer, som ved kampagnens begyndelse fastsattes, var temmelig moderate, kunde allikevel i aarets første maaneder ingen nævneværdige forretninger komme istand, især da det utenlandske marked var sterkt paavirket av den almindelig raadende ringe konsumtion og flere steder paagaaende streiker i forening med de kjendte knappe pengeforhold. Da hertil kommer, at finske og russiske avlasteres prispretentioner var relativt lavere, vandt disse produkter prisen, og følgelig indtog flertallet av kjøperne en strengt reserveret holdning overfor de svenske varer. For i det hele at opnaa at gjøre forretninger var det saaledes nødvendig at indgaa paa sukcessive prissænkninger for saavel furu som gran. Disse for sælgerne ugunstige forholde vedblev like til ind i juli, da det store, for hele landet betydningsfulde arbeiderspørsmaal fandt sin løsning uten den befrygtede arbeidsindstillelse. Foruten at prisfaldet nu var gaat like ned til omkring 15/— pr. standard, var en for Göteborg vigtig tid gaat tapt, idet skibningerne herfra for en stor del omfatter saakaldte kompletteringsordres før skibsfartens aapning i Østersjøhavnene.

Under sidste del av sommeren blev kjøpelysten bedre, og de større importører, som indtil da hadde været temmelig uvirksomme, kom da paa markedet og kontraherte for betydelige partier. Man kom nu til almindelig kundskap om de flere steds væsentlig formindskede lagere, der var en følge av indskrænket skogavvirkning og vandmangel, som hindret en god del av nedfløtningen til sagbrukene. Som følge herav gjorde en fastere tone i almindelighet sig gjældende, resulterende til og med i prisforhøielse for furuplanker, alslags gran, likesom ogsaa høvlet virke for skibning senhøstes, samt i tillid til bedre konjunkturer i 1909.

Angaaende de over Göteborg i 1908 skibede kvantiteter, sammenlignet med foregaaende aars, henvises til nedenstaaende exportstatistik.

Handel. Utdrag av Göteborgs import- og exportstatistik for 1908, sammenlignet med de tilsvarende zifre i 1907.

Import.

	1908. Kg.	1907. Kg.
Fisk, «skarpsild» (brisling)	404 942	1 048 260
» anden saltet sild	9 504 234	15 016 343
» andre slags	1 437 034	1 859 739
Teglsten, ildfast- og s.k. façade-	1 370 443	2 716 322
» gulv- og vægplater	176 190	164 803
» mursten, andre slags	1 829 918	15 887 440
Torskerogn, saltet	55 050	56 030
Tran	381 535	433 774

Export.

Fisk, fersk: sild	24 835 865	10 523 605
» » andre slags	717 962	557 974
» saltet, tørret ell. røket: sild	2 128 228	2 705 915
» » » » anden	579 508	241 223
Konserver	199 557	217 245
Tyttebær	1 401 275	504 675
Træmasse, tør kemisk	77 190 015	76 574 806
tør mekanisk	31 855 003	31 484 181
vaat kemisk	17 495 940	17 260 697
vaat mekanisk	17 899 655	12 422 445

	Kbm.	Kbm.
Trælast, bjælker og sparrer	292	1 214
stav	3 559	10 915
bord- og plankekap	2 050	1 324
grubestolper	141 493	164 281
lister, lægter og ribber	3 887	3 402
kassebord, uhøvlede	68 720	73 282
planker, battens og bord	138 410	193 579
spirer	13 225	5 964
sleepers	68 240	49 777
	Kr.	Kr.
Trævarer, snedkerarbeider	3 256 954	4 382 859
takspaan	590 289	973 953
	Kg.	Kg.
fyrstikker	19 699 569	18 301 167
fyrstikæsker	1 541 915	1 682 410

Av de av vicekonsulaterne avgivne aarsberetninger for 1908 hitsættes følgende utdrag:

Strömstad. Vicekonsul *A. W. Sylvanders* beretning.

Skibsfart. Fra utenriksk sted indklarertes i 1908 ved Strömstad toldkammer følgende fartøier:

	Seilskibe. Antal.	Seilskibe. Tons.	Dampskibe. Antal.	Dampskibe. Tons.
Svenske	432	7 081	263	38 726
Norske	36	863	426	34 355
Danske	3	235	—	—
Tyske	5	215	3	1 519
Ialt	476	8 394	692	74 600

eller tilsammen 1 168 fartøier dr. 82 994 tons (foruten 693 seilfartøier og baater under 10 tons).

Herav ankom fra Norge:

	Seilskibe. Antal.	Seilskibe. Tons.	Dampskibe. Antal.	Dampskibe. Tons.
Svenske	404	5 356	244	31 146
Norske	35	795	412	29 999
Danske	1	121	—	—
Tyske	1	22	1	309
Ialt	441	6 294	657	61 454

Ved Saltbackens toldstation indklareres følgende fartøier:

	Seilskibe. Antal.	Seilskibe. Tons.	Dampskibe. Antal.	Dampskibe. Tons.
Svenske	143	2 917	25	6 862
Norske	152	4 964	38	17 686
Danske	1	56	3	207
Tyske	2	857	2	78
Engelske	—	—	1	404
Ialt	298	8 794	69	25 237

eller tilsammen 367 fartøier dr. 34 031 tons (foruten 424 smaabaater under 10 tons).

Herav ankom fra Norge:

	Seilskibe. Antal.	Seilskibe. Tons.	Dampskibe. Antal.	Dampskibe. Tons.
Svenske	143	2 916	15	2 542
Norske	151	5 422	34	15 558
Danske	1	56	3	208
Tyske	1	254	1	20
Ialt	296	8 648	53	18 328

Følgende fartøier utklarertes ved Strömstad toldkammer:

	Seilskibe.		Dampskibe.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Svenske	389	9 919	274	52 385
Norske	31	918	405	37 313
Danske	10	574	1	224
Tyske	8	412	17	6 941
Ialt	438	11 823	697	96 863

eller tilsammen 1 135 fartøier dr. 108 686 tons (foruten 188 seilfartøier og baater under 10 tons).

Herav avgik til Norge:

	Seilskibe.		Dampskibe.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Svenske	276	4 686	189	18 253
Norske	31	918	346	9 478
Ialt	307	5 604	535	27 731

Ved Saltbackens toldstation utklarertes følgende fartøier:

	Seilskibe.		Dampskibe.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Svenske	118	2 704	36	11 342
Norske	149	4 882	45	18 924
Danske	1	56	3	209
Tyske	2	857	2	75
Engelske	—	—	2	809
Ialt	270	8 499	88	31 359

(foruten 321 smaabaater under 10 tons).

Herav avgik til Norge:

	Seilskibe.		Dampskibe.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Svenske	114	2 486	—	—
Norske	149	4 882	8	210
Ialt	263	7 368	8	210

Handel. Der indførtes i 1908:

Sten, bearbeidet granit, værd kr. 19 747,	kg.	2 233 500
Trælast, uhøvlet, samt ved	kb.m.	4 952
Kalk	kg.	53 000
Fisk (saltet sild)	»	54 575
Kli	»	113 885
Huder og skind, uberedte	»	13 855
Petroleum	»	304 130
Maskiner	værdi kr.	5 809
Stenkul og koks	hl.	22 037

Utførslen utgjorde hovedsakelig:

Fisk (fersk sild)	kg.	1 136 650
— anden	»	207 171
Huder og skind, uberedte	»	10 735
Papir	»	360 376
Havre	»	83 392
Kjød	»	6 346
Levende dyr: Hester	stk.	9
Hornkvæg	»	1 707
Faar	»	475
Pitprops	kb.m.	2 552
Maskiner	værdi kr.	4 760
Sten, bearbeidet	— »	1 420 990

Lysekil. Vicekonsul *Gust. Richters* beretning.

Skibsfart. Til Lysekils toldkammerdistrikt ankom i 1908 ialt 1 925 fartøier, dr. tilsammen 121 831 tons. Av disse ankom fra Norge 563 fartøier, dr. 8 446 tons, hvoraf 106 dampskibe og 457 seilskibe.

Til distriktet ankom ialt 101 norske fartøier med en samlet drægtighet av 15 748 tons.

I samme tidsrum avgik fra distriktet ialt 2 748 fartøier dr. tilsammen 224 370 tons.

Av disse avgik til Norge 1 045 fartøier dr. 14 130 tons, hvorav fra Lysekil 102 dampskibe og 461 seilskibe.

Fra distriktet avgik til utenriksk havn 127 norske fartøier med en samlet tonnage av 25 310 tons.

Av de til Lysekil ankomne norske fartøier var 43 damp- og 34 seilskibe; av de fra Lysekil avgaaede norske fartøier var 62 damp- og 32 seilfartøier.

Importen fra Norge bestod hovedsakelig av fisk, ansjos, ved, trælast samt mur- og taksten.

Exporten til Norge utgjøres næsten udelukkende av petroleumsmotorer for fartøier.

Halmstad. Vicekonsul *C. J. Fredriksons* beretning.

Havneforhold. Byen Halmstad har som følge av gode kommunikationer dels med det indre av landet ved flere jernbaner, dels sjøværts ved et flertal av regelmæssige dampskibslinjer saavel til svenske kysthavne som til visse større utenlandske havne, saasom Kjøbenhavn, Lübeck, Hamburg, London, Grimsby og Manchester, et ikke ubetydelig handelsområde. At dette imidlertid skulde kunne utvides betydelig, om havneforholdene hersteds var saadanne, at større fartøier end hittil kunne anløpe havnen, er ganske sikkert. Som forholdene nu er, f. ex. en dybde ved havneindløpet av høist 5 meter, ofte, særlig i høstmaanederne, vanskelighet ved straks at faa kaiplads, utidsmæssige losningsarrangementer m. v. — er det aapenbart, at en hel del gods, særlig exportgods, for hvilket Halmstad burde være nærmeste avskibningshavn, søker vei over andre havne, hvor forholdene stiller sig gunstigere.

Skibsfart. Fra utenrikske havne ankom følgende fartøier:

Nationalitet.	Antal.	Tons.
Svenske	698	122 697
Danske	407	33 497
Tyske	224	35 128
Engelske	42	33 090
Hollandske	22	1 615
Norske	32	21 353
Belgisk	1	687
Russiske	5	758
Islandske	2	223
Færøiske	2	468
Ialt	1 435	249 516

Av disse fartøier ankom fra Danmark 859, fra Tyskland 359, fra Storbritannien 189, fra Norge 9, fra Rusland 6, fra Frankrike 3, fra Portugal 2, fra Italien 1, fra Færøerne 3, fra Argentina 3, samt fra Amerikas Forenede Stater 1.

Det tilsvarende antal ankomne fartøier i 1907 utgjorde 1 629 dr. 252 451 tons.

Av de i 1908 indklarerede norske fartøier var:
28 dampsk. dr. 20 935 tons ifl. svenske maalebrev
4 seilskibe » 418 » » »

tils. 32 fartøier dr. 21 353 netto registertons.

Av de utklarede fartøier avgik til Danmark 814, til Tyskland 472, til Storbritannien 251, til Norge 17, til Rusland 7, til Frankrike 4, til Belgien 6, til Holland 11, til Spanien 1, til Finland 3, til Færøerne 14, samt til Island 15.

Av *importerede varer* kan nævnes:

Fisk, saltet, sild	200 298	kg.,	derav	fra	Norge
	50 300	»			
» » sei	8 550	»	»	»	»
	3 200	»			
Isoleringsmasse	7 930	»		»	»
	7 930	»			
Kobber, ubearbeidet	41 558	»			
	41 558	»			
Mineraler, ikke specif.	3 566 020	»			
	3 565 200	»			

Der *exportertes* bl. a.:

Huder uberedte	350 879	kg.,	herav	til	Norge:	intet.
Pap	1 691 002	»	»	»	»	»
Papir	7 870 758	»	»	»	»	»
Træmasse, kem. tør	15 292 376	»	»	»	»	»
Træmasse, kem. vaat. . . .	1 408 775	»		»	»	»
Træmasse, mek. tør	300 000	»	»	»	»	»
Træmasse, mek. vaat. . . .	1 352 550	»	»	»	»	»
Smør, naturlig	1 838 482	»	»	»	»	»
Rugmel . . .	52 830	»	»	»	»	
	52 830	»				
Sten, bearbeidet	441 310	kr.	»	»	»	»
Grubestolper .	67 247	kbm.	»	»	»	»
Egg	135 100	st.	»	»	»	»

IV. Helsingborgs konsulatdistrikt.

(Rederinæring. — Fiskeri. — Export. — Tyttebær. — Fiskeimport. — Skibsfart. — Fiskeimporten til Landskrona. — Skibsfarten paa Malmö. — Handelen og skibsfarten paa Ystad og Åhus.)

Aarsberetning for 1908 fra konsul *Sture Persson Henning,* Helsingborg.

Konsulatdistriktets rederinæring, som har sit hovedsæte i byerne Helsingborg og Malmö, har i 1908 arbeidet under yderst trykkede forhold, idet fragtmarkedet ikke paa meget længe, om overhodet nogensinde, har befundet sig i en saa bedrøvelig tilstand. Hertil er kommet de store extra tap ved stuverkonflikterne. En følge herav er blit, at mange rederier har lagt op sin tonnage tidligere og i større utstrækning, end hvad som ellers har pleiet at være tilfældet. De fartøier, som er ute i fragtfart for nærværende, er hovedsagelig nybyggede dampskibe, som kan drives billigere end de ældre, hvorhos de jo ogsaa i andre henseender er mere formaalstjenlige. Aarets resultat turde for flertallet av rederierne komme til at bli særdeles ugunstig, og mange av fartøierne har sikkerlig git tap istedetfor gevinst.

Hvad *fisket* i 1908 angaar, har sildefisket i Öresund og det sydlige Kattegat været meget godt, likesaa det sildefiske, som fra Skåne dreves i Østersjøen med drivgarn fra baater. Sildefisket utenfor kysten av Blekinge gav derimot neppe 2/3 av fjoraarets avkastning.

Fra Skåne er drevet et udmerket, fra Blekinge et noget bedre torskefiske end de foregaaende aar.

Det skånske rødspettefiske har ogsaa været godt og flyndrefisket utenfor Blekinge bedre end i 1907.

Høstens aalefiske gav et meget godt utbytte ved Skånes østkyst og ved Blekinges kyst, mindre godt i Øresund.

Det blekingske «gråfiske» (efter gjedde, sik m. m.) har bedret sig.

I den sidste tid har man i Södra Åsbo paa forskjellige steder i Stenestad m. fl. sogne gjort forsøk med at dyrke karper i mergelgraver, og disse forsøk er faldt godt ut. Karpen trives særdeles godt og vokser raskt. Aarsgammel fisk, utsluppen ifjor, er fuldvoksen og kan anvendes. Efter de vellykkede forsøk med fiskeopdrætning av denne art, tænker man at drive fiskeavl i stadig større utstrækning. Suter er en fiskeart, som ogsaa passer for saadant opdræt.

Stenbitfisket, som tidligere har været forsømt, har i de sidste aar utviklet sig til en ganske betydelig indtægtskilde for fiskerne ved Skånes vestkyst.

Exporten fra distriktet av landmandsprodukter er steget, for visse varesorter endog betydelig. Malmö er den største exporthavn for disse varer. Her hitsættes endel tal for de vigtigste artikler:

		1907.	1908.
Flesk	kg.	1 116 496	2 012 640
Huder, uberedte	»	1 094 707	1 476 650
Fløte	»	24 315	192 519
Melk	»	—	648 129
Smør	»	6 328 203	6 892 416
Egg	st.	773 648	19 706 165
Tyttebær	kg.	2 769 435	5 651 369

Av disse artikler forekommer melk for første gang i 1908. For de øvrige artiklers vedkommende har en betydelig forøkelse fundet sted i 1908 for fløte, egg, flesk, smør og huder.

Tyttebæreksporten er, som det sees, mere end fordoblet i 1908, delvis antagelig paa grund av, at det store indenlandske tyttebærselskap i aarets løp indstillet sin virksomhet.

Det synes, som om exporten av fløte og melk vil komme til at anta betydelige dimensioner. Siden dampfærgeforbindelsen Trelleborg – Sassnitz er kommet i stand, turde betydelige mængder melk og fløte komme til at exporteres direkte til Tyskland.

Exporten av levende dyr er gaat noget tilbake, hvilket turde staa i forbindelse med, at fôrtilgangen i Skåne var rikelig.

Helsingborg er en stor exportplads for ler, lerrør og forskjellige slags teglsten. Exportzifrene for disse varer viser i 1908 gjennemgaaende nedgang, hvortil aarsaken med sikkerhet kan søkes i verdensmarkedets trykkede stilling.

Den vigtigste importvare fra Norge er uten tvil *fisk.* Nedenstaaende opgave viser omfanget av fiskeimporten, forsaavidt angaar de mere betydelige byer inden konsulatdistriktet:

Importen av fisk til Skåne og Blekinge i 1908.

	Totalimport.		Herav fra Norge.	
	Saltet fisk. kg.	Tørret fisk. kg	Saltet. kg.	Tørret. kg.
Malmö. . .	1 086 548	Opgave mangler.		
Helsingborg	382 086	86 289	65 236	77 535
Kristianstad	15 150	22 000	12 750	21 000
Landskrona	247 307	923	44 295	—
Ystad . . .	637 504	39 750	633 975	39 500
Karlskrona	134 295	40 725	69 940	27 375

Hvad importen av saltet sild til Helsingborg angaar, er Holland den fornemste leverandør med ikke mindre end 302 395 kg., mens Norge kommer som nr. 2 med 65 236 kg. Med hensyn til tørfiskimporten staar Norge først med 77 535 kg., dernæst kommer Danmark. Av importen av norsk sild til Ystad kom 49 975 kg. over Danmark.

Til Helsingborg indførtes fra Norge, foruten de i ovenstaaende tabel optagne kvantiteter fisk, ogsaa

bl. a. 12 062 tons svovlkis for den herværende gjødningsfabrik, 227 tons kobber for Helsingborgs Kopparverks Aktiebolag, 108 tons is til herværende hoteletablissementer og 60 tons træmasse.

I første række blandt de fra Helsingborg til Norge utførte varer kommer ildfast teglsten (1 330 tons), ler (304 tons) og lerrør (84 tons). Av større exportkvanta kan desuten merkes gjødningsstoffe (701 tons) og papir (101 tons).

I det store hele taget maa man betegne varebyttet mellem Norge og dette konsulatdistrikt som forholdsvis ubetydelig.

Utenriksk skibsfart. Skibsfartsforbindelsen med utlandet har for de fleste steder inden konsulatdistriktet ikke været synderlig stor, dog danner Helsingborg og Malmö en undtagelse herfra.

I Helsingborg ind- og utklarertes av seil- og dampskibe i 1908 resp. 4 513 og 4 516, hvorav resp. 54 og 53 var norske, med en samlet tonnage av 20 193 og 19 450 netto registertons.

For Malmös vedkommende henvises til vicekonsulatets beretning, der følger nedenfor.

Til de forskjellige havne inden konsulatdistriktet er anmeldt som ankommet følgende antal norske fartøier:

Til Helsingborg og Råå	57	Til Karlshamn	5
» Malmö	44	» Höganäs	3
» Landskrona	14	» Karlskrona	2
» Ystad	10	» Trelleborg	1
» Åhus	8	Ialt	144

I Landskrona er der i 1908 dannet et aktieselskap, hvis formaal er at drive fiskeri (bl. a. trawlfiske) samt salg av fersk fisk i større og mindre partier. Selskapets navn er «Aktiebolaget Planet». Aktiekapitalen er lavest kr. 108 000 og høiest 324 000 kroner. Der er tegnet 125 000 kroner.

Paa grund av kolera-faren fra Rusland blev en observationsplads aapnet ved Helsingborg den 13. oktober 1908.

I Ystad er opført en cisternestation for petroleum.

Havnen ved Cimbrishamn er i aarets løp blit utvidet og forbedret til stort gavn for dem, som driver fiske paa kysten der.

Av de av vicekonsulerne avgivne beretninger for 1908 hitsættes følgende utdrag:

Landskrona. Vicekonsul *G. Lindegrens* beretning.

Av exportvarer i 1908 kan nævnes: lergods, klinker, rør, teglsten, korn, smør og flesk, hvorav export finder sted til Danmark, Tyskland og England og rent undtagelsesvis til Norge.

Hvad *importen* angaar er den for Norges vedkommende vigtigste artikel *fisk*. Importen av saltet og tørret fisk stillet sig i 1908 saaledes:

	Totalimport.	Herav fra Norge.
1. kvartal.		
Fisk: saltet	kg. 37 024	—
« tørret	» 150	—
2. kvartal.		
Fisk: saltet	» 49 435	—
» tørret	» 225	—
3. kvartal.		
Fisk. saltet	» 78 938	14 145
» tørret	» 125	—
4. kvartal.		
Fisk: saltet	» 81 910	30 150
» tørret	» 423	—

Landskronas havn besøktes i 1908 av ialt 14 fartøier av norsk nationalitet, hvorav 9 dampskibe dr. tilsammen 8 427 netto reg.tons og 5 seilskibe dr. tils. 2 640 netto reg.tons.

Malmö. Vicekonsul *Carl Peterssons* beretning.

Til Malmö havn ankom fra utenrikske havne:

	Dampskibe. Antal.	Dampskibe. Tons.	Seilskibe. Antal.	Seilskibe. Tons.
i 1908	4 680	1 897 409	468	38 547
mot i 1907	4 697	1 944 716	423	34 325

Fra Malmö avgik til utenrikske havne:

	Dampskibe. Antal.	Dampskibe. Tons.	Seilskibe. Antal.	Seilskibe. Tons.
i 1908	4 301	1 678 648	182	12 151
mot i 1907	4 363	1 747 648	169	12 632

37 dampskibe og 9 seilskibe dr. resp. 24 564 netto tons og 3 910 netto reg. tons tilhørte norske rederier.

Paa vicekonsulatet fandt 46 avmønstringer og 47 paamønstringer sted. Regulær forbindelse med Kristiania opretholdes av to passagerdampskibe i sommermaaneder, i vintermaanederne av ét; disse dampskibe tilhører «Ångbåtsrederiaktiebolaget Södra Sverige»; med Kristianssand, Stavanger og Bergen er der hver uke forbindelse. I «sildesæsonen» indsættes, om det kræves, extra dampskibe i denne rute.

Ystad. Vicekonsul *Olof Perssons* beretning.

Import fra Norge. Av norske varer importertes i 1908 ca. 6 500 tdr. sild, 8 000 kg. sei og 60 000 kg. lange, zartfisk m. m.

Dette er betydelig mere end, hvad der i 1907 importertes fra Norge.

Skibsfarten fra Ystad er forholdsvis ringe. 10 norske fartøier har i 1908 losset her.

Christianstad. Vicekoncul *P. J. Borgs* beretning.

Nedenstaaende opgaver viser import, export og skibsfart paa *Åhus* i 1908:

Import.

	Mængde. Kg.	Ank. fra Norge. Kg.	Derav ank. med norsk fartøi. Kg.
Stenkul	73 063 000	—	5 788 000
Hvete	31 061 677	—	*) 1 050 305
Klid	637 800	—	*) 291 000
Oljekaker	3 793 421	—	*) 739 802
Fisk, tørret	22 000	21 000	21 000
Do., sild	15 150	12 750	12 750

Export.

	Kvantum.	Til Norge. Kg.	Herav utførtes med norsk fartøi.
Granit	12 017 000 kg.	—	500 000 kg.
Gatesten	3 740 kv.m.	—	—
Træmasse	65 000 kg.	—	—
Papir	330 899 »	—	—
Cement	626 200 »	—	—
Kaolin	1 013 630 »	—	—
Rugmel	45 000 »	45 000	—
Fisk, fersk	700 »	—	—
Trælast	340 kb.m.	—	—

*) De norske fartøier, som indkom med disse ladninger, indklarerte i anden svensk havn, og er derfor ikke optat i statistikken over skibsfarten paa Åhus.

Skibsfart. Ind- og utklarerede fartøier i direkte utenriksk fart.

Nationalitet.	Indklarerede. Dampskibe. Antal.	Tons.	Seilskibe. Antal	Tons.	Ialt. Antal.	Tons.	Utklarerede. Dampskibe. Antal.	Tons.	Seilskibe. Antal	Tons.	Ialt Antal.	Tons.
Norske	7	5 683	1	40	8	5 723	6	3 911	—	—	6	3 911
Svenske	98	44 311	86	7 517	184	51 828	48	23 417	22	1 791	70	25 208
Danske	10	2 794	84	3 949	94	6 743	11	2 921	42	1 981	53	4 902
Tyske	11	3 146	84	5 005	95	8 151	8	2 504	25	2 059	33	4 563
Engelske. . . .	10	10 252	—	—	10	10 252	9	9 760	—	—	9	9 760
Russiske. . . .	—	—	4	470	4	470	1	2 379	4	445	5	2 824
Nederlandske . .	—	—	6	442	6	442	—	—	3	214	3	214
	136	66 186	265	17 423	401	83 609	83	44 892	96	6 490	179	51 382

V. Sundsvalls konsulatdistrikt.

(Trælast. — Træmasse. — Kraftanlæg. — Skibsfart. — Fragter. — Varetrafikken over Storlien. — Handelen og skibsfarten paa Gefle og Luleå distrikter. — Varetrafikken over Riksgränsens toldsted.)

Aarsberetning for 1908 fra konsul *Søren W. Mørch*, Sundsvall.

Trælast. Den for Norrland paa industriens omraade vigtigste næringsvei — trælastbedriften — har i det forløpne aar hat større vanskeligheter at kjæmpe med, end hvad man paa længe kan erindre, og det økonomiske resultat maa derfor ansees som meget ugunstig. Prisfaldet paa den færdige vare begyndte allerede høsten 1907. Man trodde i begyndelsen av aaret 1908, at furu iallefald skulde holde sig oppe, men forhaabningerne herom blev fuldstændig skuffede, thi priserne var under hele sæsonen i nedgang. Hernösands distrikt med sine store lagre av gran var den ivrigste sælger og hadde allerede inden 1. mai solgt næsten 70 % av den beregnede export, medens gjennemsnitssalget for hele Sverige i samme tid var ca. 50 %. I de distrikter, hvor furu er fremherskende, gik salgene mere trægt, da man fremdeles trodde, at der vilde ske en forandring til det bedre. Sundsvalls distrikt holdt sig mest tilbake, og furusalgene beløp sig kun til ca. 40 % ved april maaneds utgang. Anledningen til den daarlige efterspørsel var, at Englands konsumtion av trælast blev saa betydelig formindsket. Det var først ut i september, da det blev fuldt klart, at større partier tømmer vilde bli liggende over i vasdragene, at efterspørslen efter furu, især planker, blev livligere, og hvad granlast angik, hadde en del av de exportører, der solgte tidlig, vanskelig for at skaffe sine specifikationer, da tømmeret som følge av den langsomme fløtning kom sent ned til sagbrukene, og disse maatte da opkjøpe, hvad som fandtes skibningstørt fra andet hold, hvorved de usolgte beholdninger av gran for høstskibning betydelig reducertes. For denne kjendsgjerning fik snart de store tyske kjøpere av gran øinene op og begyndte i tide at sikre sig mest mulig til noget forhøiede priser, og inden skibsfartens slut var allerede betydelige kvantiteter solgte ogsaa for 1909 til 10 à 15 mark pr. standard forhøielse paa granbattens, passende for høvling for det tyske marked. Spanien sikret sig ogsaa en del av de i dette land mest anvendte furudimensioner for skibning i 1909 til ca. 10 sh. pr. std. mere end septembernoteringerne, men før England viser sig at kunne følge med i opsvinget, blir der ingen stabilitet i furupriserne, saaledes at man bestemt kan forutsige samme bedring som for granen.

Beholdningerne av furu er betydelig mindre pr. f.o.w. end foregaaende aar, antagelig næsten 40 000 standards, og det kunde antages, at dette vilde være av overveiende betydning, dog er det Finland og Rusland, som mere og mere bestemmer priserne, især for smalere dimensioner, og der skal av disse findes ganske meget overvintret. Noteringerne for «floorings» har heller ikke fulgt med, og det er kun visse dimensioner i furu, der passer for Australien og Sydafrika, som høvlerierne har kjøpt for næste aar, men ikke i saa stor utstrækning, at det har nogen indflydelse paa markedspriserne.

Hvilken rolle de under hele aaret herskende høie renter spiller i en trælastforretning, kommer desværre til at føles en længere tid fremover. Nogen nedsættelse i arbeidslønnen har ikke forekommet. At saa meget tømmer blev overliggende, betyder forringelse i kvaliteten. Ifølge opgave fra Trävaruexportföreningen beregnes ca. 2 400 000 stk. tømmer at bli tilbake i vasdragene. Den største procent falder paa Sundsvalls, Hudiksvalls, Söderhamns og Gefle distrikter. De store trælastselskaper med sine betydelige arealer av tidligere indkjøpte, billigere skoge er jo mindre avhængige av tømmerpriser og statens salg av trær, men en prisnedsættelse av 10 à 15 shillings pr. standard reducerer ogsaa deres fortjeneste ganske sterkt. Det eiendommeligste prisfald var paa cementstav. De første kontrakter avsluttedes paa basis av £ 6. 10. 0 fob., men utover høsten solgtes til £ 3. 0. 0 à 3. 10. 0 pr. standard. Produktionen av stav blev altfor stor, og cementfabrikkernes forbruk væsentlig reduceret. Priserne er nu noget opadgaaende, omkring £ 4. 5. 0.

Trælastexporten fra Sverige utgjorde i de 2 sidste aar:

	1908. Ptbg. std.	1907. Ptbg. std.
Fra hele Sverige	816 114	884 690
Herav fra Norrland (Haparanda til og med Gefle)	661 969	676 069
Af disse kvanta skibedes til:		
Storbritannien	288 314	304 195
Frankrike, Algier og Tunis . . .	157 276	152 227
Tyskland	106 270	135 406
Holland	67 467	56 414
Danmark	65 592	96 554
Spanien	27 384	32 999
Belgien	26 939	32 650
Norge	18 536	23 579
Kapkolonien	13 802	12 738
Egypten	13 633	16 297
Øvrige Afrika	7 681	5 486
Australien	11 514	4 445
Portugal	3 991	3 971
Sydamerika	2 232	2 882
Italien	2 080	2 634
Grækenland	1 475	1 579

Exporten for 1908 viser saaledes i sammenligning med 1907 en mindskning av ca. 68 500 stds., eller ca. 7,7 %, hvorav skurlast 62 800 stds. og høvlet last ca. 5 700 stds.

Totalexporten i 1908 fordeler sig med hensyn til bredderne saaledes:

	Furu.		Gran.		Sum.	
8″ og derover	131 040 stds.	16,1 %	44 718 stds.	5,5 %	175 758 stds.	21,6 %
6″ til 8″	194 788 »	23,8 »	150 312 »	18,4 »	345 100 »	42,2 »
under 6″	139 218 »	17,1	156 072 »	19,1 »	295 290 »	36,2 »
I alt	465 046 stds.	57,0 %	351 102 stds.	43,0 %	816 148 stds.	100,0 %

Exporten av høvlet og skaaren trælast fordelte sig saaledes:

	1908.		1907.	
Høvlet last	113 504 stds.	13,9 %	119 232 stds.	13,5 %
Skurlast	702 644 »	86,1 »	765 483 »	86,5 »
Ialt	816 148 stds.	100,0 %	884 715 stds.	100,0 %

Markederne for den i 1908 exporterede høvlede last var følgende:

Storbritannien	ca. 76 158	stds.
Holland	» 11 983	»
Danmark	» 7 944	
Australien	» 7 204	»
Sydafrika	» 3 903	
Norge	» 2 909	
Egypten	» 1 863	
Tyskland	» 949	»
Nordafrika	» 298	»
La Plata	141	»
Spanien	77	»
Frankrike	75	
Ialt	113 504	stds.

Trækulproduktionen ved sagbrukene, hvorav nettofortjenesten tidligere var særdeles god, avtar aar for aar, thi priserne er saa lave omkring 9 kroner pr. læst à 20 hl. —, at produktionen ikke lønner sig. Trækul av skogprodukter frembydes derimot i større utstrækning, og naar indlandsbanen gjennem Jämtland blir færdig i 1910, kommer store mængder derfra i markedet.

Av sagbruk, hvor virksomheten er blit nedlagt, kan nævnes Fingermanholmen, Piteå, Hörneborg, Örnsköldsvik og Alvik, Sundsvall. Nordiska Trävaruaktiebolaget er rekonstrueret og heter nu Baltiska Trävaru Aktiebolaget. Selskapets store sagbruk, Altappen, i nærheten av Luleå blev isommer ødelagt ved brand og skal ikke bygges op igjen.

Træmasse og cellulose. Da det forutsiges, at Norrlands sagbruksindustri kommer til at gaa tilbake, og der findes flere grunde til at anta, at saa blir tilfældet, har de større trælastselskaper besluttet sig for at bygge cellulose- og træmassefabrikker, især førstnævnte slags for derved bedre at kunne utnytte sine skoge. Træmasseindustrien er for Norrland allerede av stor betydning og vil med en sund utvikling kunne hæve Norrland til en dominerende stilling paa verdensmarkedet. Men utviklingen er gaat for raskt, og alt for mange cellulosefabrikker er igangsat i 1907 og 1908, hvorved overproduktion er blit følgen, og det hadde sikkerlig været bedre, dersom trælastselskaperne hadde gaat mere forsigtig ivei. Følgende nye fabrikker er under aaret kommet igang i Norrland:

		Aarlig produktion. Tons.
Öhrvikens sulfitfabrik pr.	Skellefteå med	13 000
Kramfors —»—	Hernösand —	12 000
Nyhamns —»—	Sundsvall —	10 000
Skönviks —»—	— —	12 000
Ljusnans — —	Söderhamn —	15 000
		62 000
Wifsta Warfs sulfatbrik,	Sundsvall, med	15 000
		77 000

Under opførelse og med beregnet igangsættelse i 1909 og 1910 er:

Sunds sulfitfabrik pr.	Sundsvall med	15 000
Kramfors —»—	Hernösand —	12 000
Korsnäs — —	Gefle —	15 000
		42 000

hvortil kommer en større utvidelse av Svanö sulfitfabrik i Hernösands distrikt. Der ventes ogsaa snart bestemmelse om anlæg av en sulfitfabrik mellem Gefle og Sundsvall. Exporten av cellulose fra Norrland i 1907 var 172 000 tons. Man kan vistnok beregne gjennemsnits-anlægsomkostningerne for hver av disse nye fabrikker til $1^3/_4$ million kroner, hvortil kommer fornøden driftskapital.

Som følge av overproduktion og den voldsomme økonomiske krise i Amerika var cellulosepriserne faldende under hele sæsonen og salg for 1908 vanskelig at faa istand, hvorfor beholdningerne økedes for hver maaned. Hertil bidrog, at amerikanerne ikke vilde utta, hvad de hadde kjøpt under de høie priser i 1907, og der var kjøpere, som forlangte, at kontrakterne skulde annuleres. Det var først efter præsidentvalget i Amerika, at der blev mere efterspørsel, men priserne var særdeles lave for sterk prima sulfit. Der blev akcepteret basis kr. 105.00 fob. for skibning inden skibsfartens lukning, og størstedelen av disse sene skibninger gik til Amerika. Det er derfor ikke saa underlig, at de firmaer, som mottok cellulosen til dyre priser, er misfornøiet med, at Amerika er blit «the dumping country». Ialfald viser det sig, at Amerika er blit det land, som hjælper til at befri celluloseindustrien for en del av overproduktionen. England kan ikke opvise saa stor økning i importen av cellulose som de foregaaende aar; dets import av cellulose var dog ca. 22 686 tons mere end i 1907. Det arbeide, som Den Skandinaviske Celluloseforening nedlagde paa at faa en produktionsindskrænkning fra november til mars 1909 av 30 % under forutsætning av, at fabrikker repræsenterende ca. 75 % av den for 1909 beregnede produktion deltok, ledet ikke til nogen bestemt over-

enskomst, men flere fabrikker har allikevel besluttet at foreta reduktion, og andre er blit tvungne dertil av den, især i Norrland, herskende vandmangel. Det er vanskelig at opgi, hvor meget prisfaldet kan beregnes til pr. ton, da forskjellen er større for sterk sulfit end for blekbar. Følgende tør dog korrekt angi svingningerne (priser fob. Østersjøhavne):

	Januar 1908.	Novbr. decbr. 1908.
1ma blekbar sulfit . .	£ 8. 0. 0.	£ 7 à 7. 5. —.
1ma sterk — . .	- 7. 10. 0.	- 6. 5. - 6. 10. —.
1ma blekbar sulfat . .	- 8. 5. 0.	- 7. - 7. 5. —.
1ma sterk — . .	- 7. 12. 6.	- 6.— - 6. 10. —.

Domænstyrelsen har i en skrivelse til kongen foreslaat, at staten bør anlægge og drive sagbruk samt sulfatcellulosefabrik i Norrbotten, hvor staten eier 1 700 000 hektar skog. En større hugst, end hvad hittil er skedd paa disse arealer, ansees av domænstyrelsen for nødvendig, og av mindre dimensioner har endnu ikke noget med fordel kunnet sælges fra statens skoge i Norrbotten. Domænstyrelsen er av den opfatning, at den komite, som nu er nedsat for at avgi forslag til bedre skjøtsel av de under statens kontrol staaende skoge i Norrland, paa sine reiser i Norrbotten bør anstille undersøkelser om, hvorvidt forslaget kan realiseres. Antagelig vilde det ikke være vanskelig at faa private personer til at sætte penge ind i træmasseindustrien baade i Wester- og Norrbotten, hvis staten kun vilde indrømme en fabrik, f. ex. i 10 aar, ret til fra statens skoge at erholde et bestemt kvantum træmasseved til rimelige priser. Med den erfaring, som nu er vundet ved overføring av større kraftmængder ad elektrisk vei kunde sliperierne lægges nede ved kysten. Granen fra det nordlige Sverige viser sig at gi en særdeles hvit masse.

Hvad den mekaniske træmasse angaar, har efterspørslen i 1908 været stor, og priserne har holdt sig godt oppe. Store salg er avsluttet, ogsaa for leverance flere aar fremover, uten prisreduktion. Gjennemsnitsprisen for 50 % vaat masse var kr. 38 à 40 fob. Sundsvall. En svakhet i priserne viste sig en tid i sommer, men anledningen hertil var kun de daarlige verdenskonjunkturer, thi statistikken over de usolgte og paa lager værende kvantiteter opviste en liten procent. Allerede i september begyndte der at bli vandmangel i Norrland, og i december var denne saa stor, at noget lignende ikke kan erindres. Ljungaelvens (Sundvalls distrikt) vandmængde, som ved almindelig laveste vandstand beregnes til 40 kubikmeter pr. sekund, gav da kun 22 m^3. De fleste sliperier gik siden kun med 1/3 drift. Torpshammars træmassefabrik med en produktion av ca. 10 000 tons pr. aar brændte i december. Den skal opbygges og utvides. Endel av maskineriet kommer til at leveres fra Sundsvalls Forenede Verksteder, hvori et norsk firma eier aktiemajoriteten.

Følgende kvanta træmasse blev utskibet fra Norrland i de to sidste aar:

	Kemisk.				Mekanisk.				
	Tør.		Vaat.		Tør.		Vaat.		
	1907.	1908.	1907.	1908.	1907.	1908.	1907.	1908.	I alt.
Tons	170 060	201 677	1 856	3 290	14 834	11 678	72 757	67 371	543 493

Et par større norrlandske vandfald er blit indkjøpt, saaledes Hångstadfossene i Ljungan (ca. 10 000 hk.) av Stockholms Superfosfatbolag, som der skal anlægge en kombineret salpeter- og kalciumkarbidfabrik efter ingeniør O. Carlssons system. Hammarfossen (ca. 20 000 hk.) og Krångedefossen (ca. 40 000 hk.), begge i Indalselven i nærheten av Ragunda jernbanestation, er ogsaa overgaat i Stockholmsinteressenters hænder. Umeå by, der eier en del av Baggbölefaldene i Umeälven, underhandler med de øvrige eiere om at utbygge fossen, og da skulde betydelige kraftmængder kunne føres ned til kysten for forskjellige slags industrier.

Riksdagen har besluttet, at der skal bygges en jernbane fra Norra Stambanan ved Bastuträsk til Sävenäs havn utenfor Skellefteå. Indlandsbanen fra Östersund til Ström i Jämtland er paabegyndt.

Jernbanestyrelsen er betænkt paa at indføre elektrisk drift paa banen Kiruna—Riksgränsen, og undersøgelser paagaar for omkostningsberegninger.

Loussavaara—Kiirunavaarabolaget har anlagt en kraftstation ved Gellivare for 3 000 hk. med dampturbiner efter De Lavals system. Fuldt færdig blir stationen 6 000 hk. Graningeverkens Aktiebolag har i Ångermanelfven ved Forsse bygget en kraftstation for 10 000 hk. Noget av kraften tages til fabrikkerne og sagbruk ved Ångermanelfven; en distance av 70 kilometer, 40 000 volts spænding.

Skibsfart. Til Sundsvalls konsulatdistrikt ankom i de to sidste aar følgende norske skibe, fordelt paa nedennævnte skibningshavne:

	1907. Damp- og seilskibe.		1908. Dampskibe.		Seilskibe.		Tilsammen.	
	Antal.	Tons.	Antal	Tons.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Haparanda	8	5 721	9	7 316	3	2 449	12	9 765
Neder Kalix	15	13 567	10	9 346	1	214	11	9 560
Luleå	38	81 802	59	100 677	1	670	60	101 347
Piteå	15	13 372	9	7 328	2	795	11	8 123
Skellefteå	26	21 092	27	24 664	18	11 448	45	36 112
Umeå	69	63 996	39	39 902	18	10 152	57	50 054
Örnsköldsvik	53	41 921	29	30 783	8	2 635	37	33 418
Hernösand	157	135 876	117	113 433	23	14 388	140	127 821
Sundsvall	122	110 902	78	86 048	46	28 306	124	114 354
Hudiksvall	40	36 954	31	35 417	8	6 811	39	42 228
Söderhamn	23	17 654	43	44 705	9	5 005	52	49 710
Gefle	82	78 868	93	97 740	10	4 745	103	102 485
	648	621 725	544	597 359	147	87 618	691	684 977

Fragtmarkedet paa Østersjøen har som paa de fleste andre farvand været daarlig, og der blev sluttet fra Sundsvall til London til 20 sh. for floorings. De engelske rederier, som underholder regulær forbindelse med Manchester, har hat vanskelighet ved at skaffe sine skibe utfragter. Disse linjer benytter mest norske skibe i timecharter. Kulfragterne fra østkysten har varieret mellem 4/3 d. og 3/11 d. pr. ton. Ganske store befragtningskontrakter for kul blev tat av norske rederier, der tidlig hadde sluttet for flere reiser fra Østersjøen med træmasse og trælast til Gravelines, Calais, Rouen, Nantes, Bilbao, Pasages, London og Preston og saaledes underholdt regelmæssig forbindelse med disse pladse med ca. to skibe hver maaned. Træmassefragterne var 13 à 14 francs til Nordfrankrike, 16 à 17 francs til Spanien, 10 sh. til River Thames og 11 sh. til Preston, pr. ton efter tør beregning. Den sidstnævnte havn konkurrerer sterkt med Manchester, hvortil exporten fra Norrland avtar.

Under den store transportarbeiderkonflikt, der varte fra mai til 20. juli, gav de norske rederier Sveriges rederiforening en kraftig støtte. Utgifterne herved blev ganske tunge, men derved lykkedes det at faa bugt med den hensynsløse og urimelige blokade, som blev igangsat av transportarbeiderforbundet, da dette besluttet ikke at godkjende arbeidsgiverforeningens bekjendte 23. paragraf, hvorved de stuerfirmaer, der hadde sluttet sig til arbeidsgiverforeningen, skulde ha ret til at anta de arbeidere, som de selv ønsket. Om striden atter vil blusse op ut paa vaaren, er vanskelig at avgjøre. Det er neppe sandsynlig, thi rederiforeningen er nu saa godt rustet, og tilgangen paa arbeidskraft er større end forrige aar.

Hvorvidt de norske rederier fremdeles kan gjøre regning paa at beholde den regulære trade fra Norrland til visse utenlandske havne, beror meget paa, om «Ångfartygsbolaget Svea», Stockholm, der nu har indkjøpt aktierne ogsaa i «Södra Sverige» og efter denne sammenslutning eier over 40 dampskibe, tænker for alvor at la de fleste av sine skibe ogsaa anløpe havne i Norrland istedetfor som nu at benytte Stockholm som slutstation.

Sveriges skibsrederforening har besluttet sig for at oprette forhyringskontorer paa visse pladse for derved at faa anledning til at utøve mere kontrol. En god idé, som foreningen paa samme tid gjennemfører, er den, at alle sjømænd som forhyres paa disse kontorer, ved forlis faar erstatning for sine effekter indtil 200 kroner og desuten blir ulykkesforsikret (mot dødsfald). Erstatning betales med 1 000 kroner til en gift persons nærmeste arvinger og ellers 500 kroner.

Handelen med Norge over Storlien fremgaar av nedenstaaende statistik. Da høhøsten blev saa udmerket saavel i Jämtland som i de andre län i Norrland, har der ikke været nogen import av hø og andre landbruksartikler. Importen av saltet sild har tat stor fart, dels paa grund av billige priser og dels, fordi skogsarbeiderne nu begynder mere at benytte sild end tidligere.

Varetrafikken over Storlien utgjorde i de to sidste aar:

Import.

	1907.	Herav norsk vare.	1908.	Herav norsk vare.
Svovlkis	2 529 500 kg.	2 529 500 kg.	3 022 900 kg.	3 022 900 kg.
Kalksten	12 269 800 »	12 269 800 »	8 503 600 »	8 503 600 »
Diverse mineraler	79 000 »	79 000 »	12 000 »	12 000 »
Metaller	88 600 »	17 200 »	147 660 »	41 250 »
Gammelt jern	317 900 »	317 900 »	410 770 »	410 770 »
Svovl	1 839 900 »	—	2 493 840 »	—
Melk	66 100 »	66 100 »	56 650 »	56 650 »
Fisk, fersk	1 456 200 »	1 456 200 »	2 648 280 »	2 648 280 »
Do., saltet (sild)	9 439 600 »	9 439 600 »	9 295 520 »	9 295 520 »
Do., diverse	1 045 200 »	1 045 200 »	945 090 »	945 090 »
Flesk	1 860 250 »	—	1 601 660 »	—
Petroleum	192 990 »	—	207 720 »	—
Poteter	65 000 »	65 000 »	161 380 »	161 380 »
Stenkul-koks	18 650 tons	—	231 760 »	—
Hø	85 000 kg.	85 000 »	45 860 »	45 860 »
Halm	18 630 »	18 630 »	2 140 »	2 140 »
Brød	3 230 »	3 230 »	6 370 »	5 650 »
Kli	845 630 »	845 630 »	309 420 »	309 420 »
Havre	28 000 »	28 000 »	6 160 »	6 160 »
Mel	229 470 »	229 470 »	415 010 »	73 160 »
Appelsiner	88 240 »	—	48 750 »	—
Brændevin	14 180 »	14 180 »	6 760 »	6 760 »
Diverse kolonialvarer	68 100 »	11 480 »	70 410 »	4 860 »
Karbid	81 730 »	81 730 »	28 600 »	28 600 »
Cement	20 350 »	3 530 »	1 290 »	—
Gjødning	12 100 »	12 100 »	500 »	—
Huder	71 300 »	71 300 »	85 510 »	85 510 »
Kreaturfór	32 500 »	32 500 »	5 360 »	5 360 »
Mursten	31 500 st.	31 500 st.	71 300 st.	71 300 st.
Maskiner	8 900 kr.	4 550 kr.	12 220 kr.	5 320 kr.
Næver	2 120 kg.	2 120 kg	2 840 kg.	2 840 kg.
Soda	14 400 »	14 400 »	7 500 »	7 500 »
Tran	15 720 »	15 720 »	39 750 »	39 750 »
Torskerogn	5 150 »	5 150 »	6 620 »	6 620 »
Tomtønder	24 950 »	24 950 »	5 860 »	5 860 »

	1907.	Herav norsk vare.	1908.	Herav norsk vare.
Strie-paklærred	143 950 kg.	—	192 620 kg.	—
Mais	—	—	266 760 »	—
Drev	—	—	5 550 »	5 550 kg.
Kemikalier	—	—	5 740 »	4 630 »
Græs	—	—	8 280 »	—
Landbruksprodukter	—	—	57 500 »	17 430 »
Slipestene	6 720 »	6 720 »	8 670 »	8 670 »
Sten, ubearb.	—	—	5 000 »	5 000 »
Egg	51 180 st.	51 180 st.	56 910 st.	56 910 st.
Kreaturer, levende	645 »	645 »	580 »	580 »
Manufakturvarer	—	—	11 800 kg.	—
Diverse ikke specificerede varer	—	—	57 130 »	23 130 kg.

Export.

	1907.	1908.
Træmasse, kemisk, tør	27 134 200 kg.	27 683 335 kg.
» » vaat	5 033 820 »	2 280 950 »
» mekanisk, tør	773 000 »	1 204 310 »
Trælast	68 770 kbm.	52 700 kbm.
Ved	1 990 »	—

Gefle. Vicekonsul *J. A. Löfgrens* beretning.

Utenrikshandelen. I 1908 exportertes:

		Fra Gefle.	Fra Söderhamn.	Fra Hudiksvall.
Metaller:				
Ru- og ballastjern	kg.	12 810 187	—	3 180 584
Støpegods	»	2 669 352	—	1 379 944
Smeltestykker og raastænger	»	2 168 464	5 013 244	—
Stangjern	»	28 477 852	2 566 038	2 482 274
Valsetraad	»	2 530 082	—	—
Rør og rørdele	»	4 581 411	—	—
Traad	»	849 332	—	—
Mineraler:				
Jernmalm	»	52 142 775	—	—
Zinkmalm	»	82 400	—	—
Træmasse:				
Kemisk, tør	»	57 099 833	27 359 480	12 033 800
Do. vaat	»	3 188 559	—	—
Mekanisk, tør	»	—	4 192 448	—
Do. vaat	»	20 100	3 110 667	8 654 832
Trælast:				
Planker, battens og bord, uhøvlede	kbm.	408 781	266 271	155 443
Bord, høvlede	»	73 401	38 205	36 859
Bord- og plankekap	»	25 469	22 457	10 240
Bygningsmaterialer	kr.	167 712	—	—

I 1908 importertes bl. a.:

	Til Gefle.	Til Söderhamn.	Til Hudiksvall.
Fisk	kg. 110 673	900	1 760

Skibsfart. De for utførsel fra Gefle anvendte fartøiers antal opgik i 1908 til 712, derav 452 med ladning, og 260 i ballast med en samlet drægtighet av 480 643 tons.

Av de i 1908 utklarerede fartøier var 511 dampskibe og 201 seilskibe.

De fra Gefle utklarerede fartøier var destineret til bl. a. følgende lande:

	Dampsk.	Seilsk.
Tyskland	157	53
Storbritannien	155	48
Norge	1	1

Den direkte import sjøværts besørgedes av 577 til Gefle indkomne fartøier, hvorav 392 dampskibe og 185 seilskibe dr. tilsammen 375 971 tons.

Av de i 1908 indklarerede fartøier var 528 lastede og 49 ballastede.

De lande, fra hvilke import til Gefle fandt sted i 1908, var bl. a. følgende:

	Dampsk.	Seilsk.
Storbritannien	187	55
Tyskland	130	92
Norge	5	1

Gefle besøktes i 1908 av 1 547 i fragtfart gaaende fartøier.

Luleå. Konsul *A. B. Ljungbergs* beretning.

Skibsfart. Følgende norske fartøier har i 1908 besøkt nedenstaaende havne i konsulatdistriktet:

Haparanda:	Dampskibe.	Seilskibe.	Ialt.
Ankomne:	2 dr. 1 391 tons	—	2 dr. 1 391 tons.
Avgaaede:	3 » 2 700 »	—	3 » 2 700 »

		Dampskibe.		Seilskibe.		Ialt.	
Båtskärsnäs:							
	Ankomne:	1 dr.	509 tons	1 dr.	566 tons.	2 dr.	1 076 tons
	Avgaaede:	5 »	3 539 »	3 »	2 449 »	8 »	5 989 »
Neder-Kalix:							
	Ankomne:	2 »	2 309 »	1 »	214 »	3 »	2 523 »
	Avgaaede:	10 »	9 346 »	1 »	214 »	11 »	9 561 »
Tärefors:							
	Ankomne:	—	—	—	—	—	—
	Avgaaede:	1 »	1 076	—	—	1 »	1 076
Luleå:							
	Ankomne:	52 »	89 078 »	1 »	670 »	53 »	89 748 »
	Avgaaede:	60 »	101 560 »	1 »	670 »	61 »	102 230 »
Piteå:							
	Ankomne:	2 »	1 545 »	1 »	519 »	3 »	2 064
	Avgaaede:	9 »	7 329 »	2 »	2 795 »	11 »	8 124
Skellefteå:							
	Ankomne:	7	5 815 »	13 »	8 362 »	20	14 178
	Avgaaede:	24	21 629 »	17 »	11 012 »	41 »	32 642 »
Umeå:							
	Ankomne:	10	10 376 »	13	7 434	53	17 810
	Avgaaede:	39 »	39 902 »	17	9 883	56 »	49 785

Til Luleå toldkammerdistrikt ankom i 1908 323 damp- og seilskibe.

Av nationalitet var disse fartøier:

	Antal.	Tons.
Svenske	106	206 833
Tyske	109	215 209
Norske	53	89 748
Finske	31	4 516
Engelske	17	50 313
Danske	7	438

Der *importertes* til Luleå toldkammerdistrikt i 1908 fra Norge:

Appelsiner 252 kg., konserver 75 kg.,
Træmel 2 000 kg., vindruer 39 kg.

Exporten av nedennævnte varer stillet sig i de tre sidst forløpne aar saaledes:

	Bjelker og sparrer. Kb.m.	Planker, battens, bord. Kb.m.	Jermalm. Tons.
1908	5	16 200	1 145 300
1907	—	41 440	1 102 500
1906	633	63 501	1 216 780

Over toldkammeret i Riksgränsen importertes i 1908:

Appelsiner	kg.	9 142
Brændevin av korn, whisky	l.	166
Brød	kg.	10 269
Fisk, fersk sild	»	4 630 836
fersk, anden	»	251 388
saltet sild	»	439 212
sei	»	3 076
Flesk	»	66 271
Kli	»	2 605
Konserver	»	119
Levende dyr: heste	st.	10
hornkvæg	»	55
faar	»	37
Kjød	kg.	40 448
Maskiner	værdi kr.	5 006
Metaller: jernbaneskinner	kg.	301 386
jernbjelker	»	48 282
støpte rør	»	68 070
Melk	»	62 027
Olje	»	282 851
Ost	»	757
Poteter	kg	150 853
Smør: naturlig	»	104
kunstsmør	»	378
Sukker, raffineret	»	56 737
Sirup	»	1 103
Korn, malet, hvetemel	»	18 609
rugmel	»	2 235
Stenkul og koks	hl.	342 775
Tobak, cigarer	kg.	24
Vin paa flasker, ikke musserende	»	70

Export over toldkammeret i Riksgränsen i 1908:

Huder, uberedte	kg.	197
Instrumenter	værdi kr.	976
Jernmalm	kg.	1 660 228 200
Rensdyrkjød	»	6 079
Maskiner	værdi kr.	45 791
Stangjern	kg.	128 077
Jernrør	»	2 458
Korn, malet, havre		5 215
Uldtøi	»	236
Trælast, saget	kb.m.	716
Egg	stk.	4 880

Siden Riksgränsen toldkammers oprettelse høsten 1902 er følgende kvantiteter jernmalm blit exporteret:

1902	kg.	24 500 000	1906	kg.	1 558 635 570
1903	»	962 163 000	1907	»	1 456 523 700
1904	»	1 229 989 900	1908	»	1 660 228 200
1905	»	1 472 053 700			

Danmark.

(Skibsfart. — Fragter. — Landbruk. — Forstoffer. — Konsulære forretninger.)

Aarsberetning*) for 1908 fra generalkonsul *Carl Norstrand,* Kjøbenhavn.

Fragtmarkedet og skibsfarten. Om end alle virksomheter har lidt mere eller mindre under det forløpne aars uheldige konjunkturer, er vistnok skibsfarten den erhvervsgren, som haardest har følt trykket av de daarlige tider. Aaret 1908 har for de skibsfartsinteresserede saagodtsom udelukkende tap og

*) Enkelte utdrag av beretningen, der allerede er offentliggjort i ukeutgaven, utelates her.

skuffelser at opvise. Allerede ved utgangen av 1907 hadde forskjellige omstændigheter bragt forholdene betydelig ned, men man haabet dog, at det nye aar vilde bringe bedring og lysere utsigter. Men da den forventede opgang i verdenshandelen uteblev, og da de senere aars opgang i fragtmarkedet hadde resulteret i ikke ubetydelige nybygninger, var markedet overfyldt med tonnage, hvilket end yderligere forværret tilstanden og virket ødelæggende. I begyndelsen av aaret forløp dog forretningerne rolig i paavente av opgang i raterne; men efterhvert som tiden gik, og fragterne blev daarligere istedetfor bedre, begyndte rederne at bli urolige, og mange av dem styrtet sig ut i en vild jagt efter beskjæftigelse paa hvilke som helst betingelser. Følgerne herav var en ødelæggende konkurrencekamp, hvor i mange tilfælde rutebaatene kastet sig ind i konkurrencen med trampdampskibene, og som følge av sin gunstigere stilling fik de ofte overtaket.

Samtidig med at fragterne blev lavere og lavere, steg driftsutgifterne stadig. Kapitalen fordyredes paa grund av de vanskelige pengeforhold, og hyrer, arbeidsutgifter og priserne paa proviant steg meget; men heldigvis var kullene ikke saa dyre som i 1907.

Under aarets løp var arbeidsforholdene gjennemgaaende gode.

Hvordan forholdene for skibsfarten vil utvikle sig i 1909, er det vanskelig at uttale nogen formening om; men mange synes dog at være av den opfatning, at utsigterne ikke er saa ugunstige.

De daarlige tider for skibsfarten i 1908 har bevirket, at der gang paa gang er slaat til lyd for et intimere samarbeide mellem rederne, der har resulteret i sammenkomster til drøftelse av midlerne til at hitføre bedre og sundere forhold og en fornuftigere regulering av tilbud av tonnage.

Hvad de danske rederier betræffer, har de ogsaa følt trykket av de daarlige tider. Første gang paa mange aar kan 1908 opvise, at den danske handelsflaates tonnage ikke er forøket, men at der tvertimot er en ubetydelig nedgang. Danske redere har i den senere tid seet sig nødsaket til at lægge op skibe i en utstrækning som aldrig tidligere. Der er kjøbenhavnske tramprederier, som har op til 12 skibe oplagt, et enkelt selskap har oplagt 5 av sine 6 dampskibe, og alene i Kjøbenhavn er der for nærværende oplagt 40—50 dampskibe paa omkring 80 000 tons d. w.

Danmarks største dampskibsselskap, «Det Forenede Dampskibsselskab», har sine dampere hovedsagelig employeret i rutefart og er derved mindre paavirket av tidernes op- og nedgang; dette gjælder dog kun til en viss grad, og at ogsaa dette selskap har følt depressionen, gir sig børsmæssig tilkjende derved, at kursen paa selskapets aktier, der i 1907 gik ned fra 103½ til 93¼, i 1908 er gaat yderligere ned til 82¾. Dette kursfald, som for en stor del skyldes de i almindelighet saa daarlige financielle forhold, er det mindste blandt kurslistens dampskibspapirer og beviser selskapets relativt gunstige tilstand. Selskapets Skandinavien—Amerika-linje har hele aaret ligget daarlig, først mot aarets slutning har der været en bedring.

Kjøbenhavns havn berøres selvfølgelig ogsaa av de ugunstige tider. Naar man sammenligner farten paa hele havnen med de tilsvarende tal for 1907, viser det sig, at der for seilskibenes vedkommende har været en nedgang av 1095 skibe og 73 000 tons medens dampskibene viser

en opgang av	91	»	36 000 »
altsaa ialt en nedgang av	1004	skibe og	37 000 tons.

Nedgangen i tonnagen repræsenterer dog kun 0,9 %, og rammer udelukkende de smaa seilskibe. Seilskibene avtar aarlig i antal og tonnage, dampskibene holder sig omtrent ved det samme, hvad antal betræffer; men de blir stadig av større drægtighet.

Den ovennævnte nedgang i skibsfarten falder udelukkende paa frihavnen, idet denne utviser en nedgang av

162	seilskibe,	dr. 17 900	tons og
124	dampskibe,	» 63 300	»
ialt 286	skibe,	dr. ca. 81 000	tons.

eller omkring 6½ % av tonnagen; men da beseilingen av frihavnen i aarene 1900—1907 gjennemsnitlig er vokset med omtrent 12⅓ % aarlig, er den reelle nedgang ca. 19 %.

Den gamle havn viser derimot opgang, idet dampskibene er tiltat med 215 skibe, dr. 99 000 tons, medens seilskibene er avtat med 933 skibe dr. 55 000 tons. Altsaa ialt en opgang av ca. 44 000 tons, der sammenlignet med ifjor svarer til ca. 1½ %; opgangen maa dog siges at være relativt stor, da skibsfarten paa denne havn i de sidste 10 aar, seet under ét, er gaat ned fra 2 814 000 tons i 1898 til 2 720 000 tons i 1907.

Naar den gamle havn tiltrods for de daarlige tider kan opvise et saa gunstig resultat, maa aarsaken søkes deri, at den for en stor del trafikeres av ruteskibe, der ogsaa holdes i fart i for skibsfarten daarlige tider. Man kan næsten sige, at ogsaa denne havns kulimport hovedsagelig foregaar med ruteskibe, idet flere av de herværende kulimportfirmaer har dampskibe i regelmæssig kulfart mellem Kjøbenhavn og England.

Resultatet av aarets samlede skibsfart paa Kjøbenhavn kan i korthet uttrykkes med, at den indgaaende skibstonnage er omtrent den samme som i de nærmest foregaaende aar, men er fordelt paa et betydelig mindre antal skibe av større tonnage, og at den indgaaende varemængde, særlig for frihavnens vedkommende, har været mindre end i de nærmest foregaaende aar.

Som ankomne til Kjøbenhavn anmeldtes i aaret 1908 213 *norske* skibe dr. 108 410 tons, mot 256 skibe og 109 739 tons i 1907. Av de ankomne skibe var 35 dr. 11 194 tons seilskibe og 174 dr. 97 216 tons dampskibe. Ved sammenligning med 1907 viser altsaa 1908 en nedgang i skibenes antal av 43 og i drægtigheten av 1 329 tons. Den norske skibsfart paa Kjøbenhavn synes at være i stadig tilbakegang, særlig hvad seilskibene betræffer, idet disses tonnage i 1908 sammenlignet med 1907 viser en nedgang av over 50 %. Disse opgaver, der er bygget paa de til generalkonsulatet indleverede skibsanmeldelser, kan imidlertid ikke gjøre krav paa nøiagtighet.

Av disse fartøier kom 10 i ballast, de øvrige med last, hvorav 48 bragte ladning fra Norge, 107 fra Storbritannien, 9 fra Sverige, 8 fra andre danske havne, 8 fra Island, 6 fra Tyskland, 3 fra Amerika, 3 fra Finland, 3 fra Rusland, 3 fra Spanien, 3 fra Grønland og 2 fra Italien.

Ladningen bestod for 72 fartøiers vedkommende av kul og koks, 47 bragte stykgods, 16 trælast og træmasse, 9 jern, 27 fisk og 6 sten. De øvrige ankomne ladninger var forskjelligartede. Av de fra Norge med ladning kommende skibe bragte 17 fisk, 7 stykgods, 6 sten, 4 trælast, 4 bark, 3 is, 2 oljekaker, 2 træmasse, 1 jern, 1 skifer og 1 kis.

Landbruket. Indhøstningen var i 1908 atter besværlig og langvarig, men var dog for størstedelen avsluttet inden oktober maaneds begyndelse;

men kvaliteten hadde da allerede tat nogen skade. Tiltrods herfor kan det siges, at utbyttet av høsten, baade hvad kvalitet og mængde angaar, er noget over middels.

Av kornsorterne gav rugen avgjort det største utbytte og den bedste kvalitet. Av hvete blev der likeledes høstet mere og bedre end vanlig. Resultatet av bygavlen var noget av en skuffelse, idet ikke litet av denne grøde var av daarlig kvalitet. Havren gav et nogenlunde godt utbytte, men baade for denne og for hvetens vedkommende blev kvalitetsvegten som helhet temmelig lav. Hvad utbyttet av rotfrugterne betræffer, kan det for poteternes vedkommende siges, at enkelte beretninger anfører utbyttet som særdeles stort; i det store og hele tat var mængdeutbyttet over middels. Kvaliteten har ikke staat i forhold til mængdeutbyttet, men den er dog over det normale. Sukkerroerne har git over et middelaars utbytte, og fra alle egne lyder beretningerne paa, at kvaliteten er meget god. For forroernes vedkommende er utbyttet i sin helhet noget over en middelshøsts.

Høhosten var ualmindelig rik, for enghøs vedkommende den største i mands minde, voldhøet gav ogsaa rikt utbytte. Høet, hvis kvalitet var ualmindelig god, blev bjerget tidlig og heldig.

Forstoffer. Indførslen av klid og oljekaker var i aarets løp ikke stor. Saaledes viser importen av oljekaker for aarets 3 første kvartaler, sammenlignet med det samme tidsrum i 1907, en nedgang av 31.7 mill. pund. At det egentlige forbruk har været saa meget mindre, tør man vel neppe gaa ut fra, idet der ved slutningen av 1907 var importeret store mængder av oljekaker, saa at beholdningerne ved aarets slutning var meget store. Maisforbruket er derimot gaat betydelig ned — fra 817 mill pd. til 492 mill. pd. Aarsaken til det formindskede forbruk av indført kunstfor skyldes det forløpne aars rigdom paa naturfor. Foruten megen havre, forbyg, hø og roer gav nemlig ogsaa markerne sommergræs i overflod.

Konsulære forretninger. Med hensyn til det ved generalkonsulatet i 1908 forefaldne arbeide kan nævnes, at der for norske skibe paamønstredes 167 mand og avmønstredes 310.

Antallet av de fra generalkonsulatet i 1908 avsendte skrivelser utgjorde:

til det kgl. utenriksdepartement . .	103
— » — departement for handel, sjøfart og industri	107
til norske konsuler, andre myndigheter og private personer	1 041
Ialt	1 251

For 4 norske sjømænd hjemsendtes i aarets løp opsparede hyrebeløp med kr. 1 550, mot kr. 2 350 for 13 sjømænd i 1907.

I aaret 1908 blev der ved generalkonsulatet optat 14 forklaringer vedrørende sjøulykker, mot 16 forklaringer i 1907.

I aarets løp indkom til generalkonsulatet ca. 300 skriftlige forespørsler angaaende det herværende marked og markedet i Norge, samt forespørsler om kjøp, salg, agentur, told, soliditet, lotterier etc., der bevirket omfattende undersøkelser. Ca. 50 av disse forespørsler fremsattes av Norges oplysningskontor for næringsveiene, de øvrige av private personer. Desuten har et meget betydelig antal danske og tilreisende norske ved personlig henvendelse paa generalkonsulatet og pr. telefon søkt veiledning og oplysning. Fremskaffelse av oplysninger i handelsanliggender og dermed beslegtet arbeide er en gren av generalkonsulatets virksomhet, der stadig tiltar i omfang.

Portugal.

(Økonomiske forhold. — Kurser. — Statsgjæld. — Budget. — Handelsomsætning. — Toldtarif. — Landbruk. — Kunstig gjødning. — Turisttrafik.)

Aarsberetning for 1908 fra generalkonsul *Einar Dundas,* Lissabon.

Økonomiske forhold. De abnorme og kritiske forhold, hvorunder Portugal har levet siden 1907, kunde ikke undlate at skade landets kredit og at skape mistillid og uro i det økonomiske liv. Portugisiske papirer i utlandet led i 1907 et sterkt kursfald, og en del utenlandske laangivere blev ængstelige og forlangte betaling, hvilket medførte en betydelig utførsel av guld til London og Paris.

Høsten gav saavel i 1907 som især i 1908 et daarlig utbytte, og Portugal maatte importere store mængder livsfornødenheter.

Kurser. Under disse omstændigheter var det ikke andet at vente, end at kurserne maatte vise sig meget urolige, og dette saa meget mere, som der i den europæiske presse i stor utstrækning fremkom falske, eller ialfald sterkt overdrevne, allarmerende meddelelser om Portugals økonomiske og især politiske forhold. I januar 1907 var kursen paa London gjennemsnitlig $52^{25}/_{32}$ pence pr. 1 000 reis. Fra omkring juli maaned forværredes stillingen stadig, omend med sterke svingninger. Saaledes notertes i november fra $50^{1}/_{8}$ indtil 44 og i december fra $49^{1}/_{8}$ til $43^{5}/_{8}$ d. I 1908 fortsattes nedgangen. I september notertes 46, og i december var man helt nede i 42 d.

Statsgjælden opgik den 1. april 1908 til 531 573 787 milreis, d. v. s. omkring 2 126 millioner kroner. Da rikets indbyggerantal, inklusive øerne, men bortseet fra kolonierne, den 1. januar 1907 opgik til 5 687 627 personer, falder herav 93 461 reis, eller ca. 372 kroner, paa hvert hoved. Omkostningerne ved statsgjælden anslaaes for indeværende budgettermin til 15 316 300 milreis, eller ca. 61 millioner kroner, og utgjør omkring 25 % af den budgetterede indtægt.

Budget. Indtægtsbudgettet opgik under finansaaret 1907—08 til 71 068 369 milreis. Samtidig opgik utgifterne til 74 173 909 milreis, og underskuddet blev derfor 3 105 540 milreis. For budgetterminen 1909—10 anslaaes indtægterne til 69 567 742 milreis og utgifterne til 72 932 889 milreis. Det forutseede underskud blir altsaa 3 365 147 milreis, eller omkring 12 millioner kroner. Underskuddet tør imidlertid antages i virkeligheten at ville bli betydelig større.

Handelsomsætningen. Portugals handelsbalance er meget ugunstig. I 1907 blev der saaledes indført varer til en værdi av ca. 62 000 000 milreis, medens utførselen blot naadde en høide av ca. 31 000 000 milreis.

Toldtarif. Den nugjældende toldtarif daterer sig fra 1892 og vanskeliggjør meget handelsomsætningen ved sine høie, ofte helt prohibitive, toldsatser. Som følge av talrige klager og forestillinger fra interesserede kredse blev der i sin tid nedsat en parlamentarisk kommission med den opgave at utarbeide et forslag til ny tarif. Noget endelig resultat foreligger imidlertid endnu ikke, og det er vel tvilsomt,

om der kan ventes noget saadant i nogen nær fremtid. Derimot blev der i aarets løp vedtat en lov, hvorved regjeringen bemyndigedes til paa den ene side eventuelt at tilstaa venligsindede magter visse begunstigelser — bl. a. toldnedsættelser paa fra 10 til 30 % — paa den anden side i fornødent fald at forhøie toldsatser og skibsavgifter med indtil det dobbelte beløp for de lande, som maatte lægge vanskeligheter iveien for den portugisiske export.

Landbruket, Portugals hovednæringsvei, er gaat meget frem i de senere aar, men som følge av ugunstige veirforhold blev aaret 1908 usedvanlig slet. Ifølge den gjældende lovgivning er enhver kornimport forbudt uten i henhold til en for hver enkelt gang av regjeringen given bemyndigelse, hvilken blot tilstaaes bestemte, indregistrerede firmaer. Den mislige høst medførte, at saadanne bemyndigelser maatte gives i stor utstrækning. Av hvete blev der saaledes tillatt indført 50 000 tons, og det er mulig, at det blir nødvendig at tilstede yderligere indførsel, idet regnmængden i mai maaned medførte saavel, at hveteakrenes tal indskrænkedes, som at der paa disse avledes litet korn.

For maishøstens vedkommende overgik utbyttet forventningerne saavel med hensyn til kvalitet som kvantitet, men blev dog gjennemgaaende litet. Hverken i de sydlige landsdele eller i Beira-, Douro- og Minhodistrikterne, hvor høsten foregaar senere og gir rikere utbytte, var produktionen stor nok til at dække behovet, og regjeringen maatte tillate indført 20 000 tons for at dække underskuddet. Ogsaa av rug var høsten utilstrækkelig, hvorfor der gaves tilladelse til import av 16 000 tons for at komme de egne til hjælp, hvor denne kornsort utgjør folkeernæringens hovedfaktor.

Av byg var utbyttet ringe og av daarlig kvalitet; derimot var havreproduktionen rikelig.

Vinhøsten blev meget uregelmæssig; paa enkelte steder opgik den blot til en tredjedel av fjoraarets eller til endnu mindre, i andre distrikter producertes de samme eller større mængder. I sin helhet kan høsten antages at ha git det samme utbytte som i 1907. — Indhøstningen foregik under de gunstigste forhold — uten regn og uten store temperaturforandringer. Det er ikke ved kvantitet, men ved kvalitet, at vinen av 1908 utmerker sig. I Minhodistrikterne blev høsten meget rikelig og gjennemgaaende av god kvalitet. I Douroegnene producertes en vin, som siges at være den bedste i mands minde, ja der paastaaes av mange, at aargangen 1908 ikke vil bli den berømte aargang av 1815 underlegen.

Av olivenolje var høsten noksaa rikelig, og kvaliteten var gjennemgaaende meget god.

Frugthøsten gav litet utbytte undtagen for appelsinernes vedkommende. Fiknerne blev forholdsvis smaa, men var av god kvalitet. Av kastanjer indhøstedes ikke saa meget som det foregaaende aar; men kvaliteten var god.

Kunstig gjødning. I forbindelse med landbrukets gjennemgaaende fremgang i de senere aar staar et stadig voksende forbruk av kunstige gjødningsmidler. Importen herav, der i 1897 opgik til 9 550 tønder til en værdi av 121 000 000 reis, er steget jevnt og utgjorde i 1907 123 213 tønder til værdi 1 367 000 000 reis.

Turisttrafik. Der har i den senere tid gjort sig en sterk bevægelse gjældende for at hæve Portugals turisttrafik, der endnu er temmelig ubetydelig Det milde vinterklima og diverse andre gode naturlige betingelser i forbindelse med udmerkede direkte kommunikationer med utlandet, særlig Nordeuropa — saavel ved talrige, luxuriøse dampskibslinjer som ved jernbaneexpressforbindelser med Paris og Madrid — skulde jo ogsaa antages at gi Portugal gode chancer i denne henseende. Intet av betydning kan imidlertid opnaaes, saalænge landets hotelvæsen ikke forbedres. Regjeringen vil derfor støtte oprettelsen av nye, moderne og komfortable hoteller og har under behandling et lovforslag angaaende disse forhold.

Ruslands utenrikshandel i 1908.

Indberetning fra konst. generalkonsul *Nicolai Classen-Smith,* St. Petersburg.

Efter de av tolddepartementet publicerede opgaver viser Ruslands handelsbalance siden 1905 en vedvarende passivitet. I perioden 1901—1905 steg den russiske export hurtig og stadig og var ca. 221.6 mill. rubler, eller ca. 33 % større end gjennemsnitsutførslen i den foregaaende femaarsperiode.

Fra 1906 av begyndte utførslen litt efter litt at synke. I 1908 androg exporten til 938 millioner rubler, d. v. s. ca. 53.6 mill. rubler, eller ca. 5.4 % lavere end i 1907, eller ca. 7.8 % lavere end i 1905. Værdien av sidste aars utførsel er den laveste av de sidste fire aars.

M. h. t. importen gjør den modsatte tendens sig gjældende. I perioden 1901—1905 steg indførslen i sammenligning med den foregaaende femaarsperiode kun ca. 5.7 mill. rubler, eller ca. 1 %; i de sidste 3 aar har derimot importens stigning gaat hurtigere for sig; saaledes overstiger indførselsværdien i 1908 (der andrager til 747.3 mill. rubler) indførselsværdien i 1907 med ca. 45 mill. rubler, eller ca. 6.5 % og værdien i 1905 med ca. 188 mill. rubler, eller ca. 33.6 %.

Da importen i løpet av de sidste 3 aar er steget forholdsmæssig meget hurtigere end utførslen er sunket, opviser utenrikshandelens samlede sum i sammenligning med gjennemsnitssummen for 1901—1905 en ganske betydelig opgang. I 1908 naadde saaledes den samlede omsætning en høide av 1 685.3 mill. rubler, mot 1 456.8 mill. rubler i 1901—1905, saa at omsætningen er steget med ca. 228.5 mill. rubler, eller ca. 15.7 %. I sammenligning med 1907 gik exporten i 1908 ned med ca. 53.5 mill. rubler, medens importen kun steg ca. 45.8 mill.; den samlede omsætning reducertes saaledes med ca. 7.7 mill. rubler.

Nedenstaaende tabel gir en oversigt over Ruslands utenrikshandel for de 3 sidste aar samt gjennemsnitsomsætningen i 1896—1900 og 1901–1905 (i millioner rubler):

	Export.	Import.	Samlet-handels-omsætning.	Handels-balance. Plus.
1896—1900 .	674.1	555.4	1 229.5	118.7
1901—1905 .	895.7	561.1	1 456.8	334.6
1906	1 001.9	624.4	1 626.3	377.5
1907	991.5	701.5	1 693.0	290.0
1908	938.0	747.3	1 685.3	190.7

Exporten fordelte sig saaledes paa følgende vigtigere varegrupper:

	Levnets-midler.	Raaprodukter og halv-fabrikater.	Animalske produkter.	Fabrikater.
1896—1900 .	385.4	254.1	16.8	18.0
1901—1905 .	570.6	284.2	18.7	22.2
1906	597.5	346.0	27.3	31.1
1907	560.0	383.6	22.7	25.2
1908	517.3	370.5	23.4	26.7

Av denne oversigt sees, at utførslen av levnetsmidler siden 1906 stadig er gaat ned, medens exporten av raaprodukter og halvfabrikater er steget. I løpet av aarene 1905—1908 er utførslen av levnetsmidler blit reduceret med ca. 24.4 %. I sammenligning med 1907 er utførslen av levnetsmidler i 1908 (der er den laveste i de sidste 7 aar) gaat ned med ca. 7.6 %. Den væsentligste, ja næsten eneste aarsak hertil er reduktionen i Ruslands kornexport, der i de sidste 3 aar stadig er gaat tilbake. Reduktionen sees bedst av nedenstaaende tabel (i millioner pud):

	1903—1905.	1906.	1907.	1908.
Hvete	276.4	219.9	141.3	89.6
Rug	67.3	65.1	45.2	24.9
Byg	145.1	148.7	132.6	161.3
Havre	80.2	69.5	26.1	29.4
Mais	26.5	15.3	59.9	36.5
Hvetemel	5.3	5.3	3.4	2.9
Rugmel	9.9	7.5	6.3	6.2
Alle kornsorter	664.6	588.9	467.2	339.6

I sammenligning med 1907 er exporten av samtlige kornsorter i 1908 gaat ned med ca. 67.6 mill. pud, eller ca. 14.5 %, resp. i værdi 51.1 mill. rubler, eller 12.4 %.

Hovedaarsaken til reduktionen i hveteexporten er at søke i de sidste aars ikke tilfredsstillende høst; dog har ogsaa de ugunstige prisforhold saavel her som i utlandet spillet en stor rolle.

Eggexporten, der spiller en betydelig rolle i rikets utførsel, var i aaret 1905 steget til en høide av ca. 3 milliarder stykker; exporten herav er dog atter sunket i løpet av de sidste 3 aar. Værdien av eggexporten er til trods for nedgangen (kvantum) i 1908 steget noget paa grund av de høiere prisnoteringer i utlandet. Det samme er tilfældet for smørrets vedkommende. Ruslands sukkerexport har næsten fordoblet sig i løpet av de sidste aar, hvilket maa betragtes som resultatet av Ruslands tiltrædelse av Brüsseller-sukkerkonventionen.

Reduktionen i 1908 av Ruslands utførsel av raaprodukter staar i forbindelse med den nu i Vesteuropa herskende industrielle krise. Reduktionen angaar dog ikke alle artikler, men hovedsagelig kun mineraler, lær og uld. Exporten av trælast, hamp, nafta og naftaprodukter er steget i sammenligning med fjoraarets.

Nedgangen i Ruslands utførsel lar sig konstatere i større eller mindre grad for alle de væsentlige konsumtionslandes vedkommende (Østerrike-Ungarn undtat). Av nedenstaaende tabel sees rikets export til enkelte lande i de sidste 3 aar:

	1906.	1907.	1908.
	Millioner rubler.		
Tyskland	284.0	290.6	278.6
Storbritannien	225.4	228.5	220.0
Holland	108.0	114.4	93.6
Frankrike	76.5	73.4	64 4
Østerrike-Ungarn	45.0	42.6	48.3
Italien	52.0	34.4	29.9
Belgien	41.3	37.2	34.4
Tyrkiet	14.6	18.1	21.3
Danmark	30.8	29.9	31.4
Rumænien	17.6	13.5	12.8
Finland	47.3	49.7	48.7

Bombay.

(Skibsfart. — Import. — Export.)

Aarsberetning for budgetaaret 1907—1908 fra konsul *F. W. Hardcastle.*

Skibsfart. Den samlede drægtighet av de til Bombay i 1907-1908 ankomne dampskibe var 3 355 582 tons og av de ankomne seilskibe 869 744 tons.

Av norske skibe ankom der til præsidentskapet Bombay i 1907—1908 ialt 28 skibe dr. 23 258 tons, hvorav 3 dr. 3 457 tons kom i ballast; de øvrige medbragte ladning, væsentlig bestaaende av teaktræ fra Bangkok. I det foregaaende budgetaar ankom 31 norske skibe dr. 25 433 tons. Til havne i provinsen Sind, hvis fornemste havn er Karachi, ankom i 1907—1908 2 norske skibe, dr. 1 839 tons mot 1 dr. 831 tons i det foregaaende budgetaar.

Import Totalværdien av importen til Bombay, der praktisk talt formidler hele præsidentskapets handelsomsætning med utlandet, opgik i 1907—1908 til ca. 448 millioner rupees*), mot ca. 380 mill. rupees i det foregaaende budgetaar. Blandt importartikler i 1907—1908 kan nævnes: Maskiner (værdi 29,4 mill. rupees), isenkram (11,8 mill. rup.), levnetsmidler (10,3 mill. rup.), trælast og trævarer (4,9 mill. rup.), papir og pap (4,5 mill. rup.), fyrstikker (2 mill. rup.), sæpe (1,6 mill. rup.).

Følgende oversigt viser importen til præsidentskapet Bombay fra Norge i de to sidste budgetaar:

		Kvantitet.		Værdi.	
		1906—07.	1907—08.	1906—07.	1907—08.
				Rup.	Rup.
Metaller i arbeide		—	—	10 577	4 464
Jern	cwts.	33 362	24 154	246 617	202 183
Træmasse	»	4 047	600	32 244	5 385
Trælast	tons	1 523	1 318	119 220	107 603
Skotøi	par	2 270	14 360	2 545	16 709
Fyrstikker		—	—	283 046	353 931
Trykpapir	cwts.	8 394	7 581	87 291	76 597
Skrivpapir og konvolutter	»	—	—	—	993
Andre slags papir		1 703	1 003	17 431	11 913
Ikke specificerede artikler		—	—	4 054	4 706
	Ialt	—	—	803 025	784 484

Desuten indførtes fra Norge til provinsen Sind med havnen Karachi:

Isenkram		—	—	210	382
Jern	cwts.	3 058	1 553	24 579	14 196
Trælast	tons	431	934	47 218	69 573
Fyrstikker		—	—	24 080	15 893
Trykpapir	cwts.	1 420	418	15 392	4 622
Andre slags papir	»	19	—	284	—
Andre artikler		—	—	136	217
	Ialt	—	—	111 899	104 792

Export. Værdien av Bombays export opgik i budgetaaret 1907—1908 til ca. 459 mill. rupees, mot ca. 473 mill. rup. det foregaaende budgetaar. De vigtigste exportartikler var i 1907—1908: Raa bomuld (værdi 179 mill. rup.), oljefrø (87 mill. rup.),

*) 15 rupees = 1 £ sterling.

bomuldsgarn og -traad (87 mill. rup.), opium (23 mill. rup.), korn og bælgfrugter (15 mill. rup.).

Exporten til Norge utgjorde i de to sidste budgetaar:

	Kvantum.		Værdi.	
	1906–07.	1907–08.	1906–07.	1907–08.
Bomuld . . . cwts.	535	192	15 830	5 500
Ikke specif. artikler	—	—	4 252	180
Ialt			20 082	5 680

Exporten av manganmalm opgik i sidste budgetaar til 384 000 tons, hvorav størstedelen gik til Storbritannien, de Forenede Stater og Belgien.

Bombays handel med Europa viser for budgetaaret 1907—1908 opgang for samtlige landes vedkommende med undtagelse av Norge og Spanien.

Karachi. Denne by importerte i 1907 utenlandsk trælast til en samlet værdi av rup. 411 235. Havneforholdene er gjenstand for utbedring, og havnen kan opta skibe med et dypgaaende av indtil 26 fot.

Siam.

(Export og import. — Ris. — Teaktræ. — Pepper. — Bomuldsvarer. — Silkevarer. — Næringsmidler. — Kondenseret melk. — Skibsfart. — Fragter.)

Aarsberetning for finansaaret 1907–1908 fra generalkonsul *J. W. Edie,* Bangkok.

Den nylig utkomne statistik over byen Bangkoks handel og skibsfart gjælder finansaaret 1. april 1907—31. mars 1908. Totalværdien av export og import beløp sig til ticals 178 423 133 (£ 13 119 348), mot ticals 182 921 262 (£ 12 194 750) det foregaaende aar. Gjennemsnitskursen var i 1907—08 ca. 1 sh. 4 d. pr. tical, eller ticals 15.00 = £ 1, medens den det foregaaende aar dels paa grund av stigningen i sølvprisen, dels paa grund av en foretat indskrænkning av den cirkulerende myntmængde var ca. 1 sh. 5⅝ d. eller ticals 13.60 = £ 1.

Exporten beløp sig til en værdi av ticals 99 734 612 (£ 7 333 427). Herav falder ticals 75 581 456 (£ 5 557 460), eller 76 %, paa artikelen ris, medens som sedvanlig teaktræ kommer som nr. 2 med ticals 13 350 737 (£ 981 672), eller 13 % av totalexporten. De øvrige 11 % av exporten utgjøres av forskjellige produkter, saasom pepper, lak, gummigut etc. Av totalexporten utskibedes 72 % til Hongkong, Singapore og nederlandske besiddelser, 19 % til Europa og ca. 9 % til Indien.

Ris. Følgende tal viser omfanget av risexporten fra Bangkok i de to sidste aar:

	Mængde. Piculs	Værdi. £
1906—07	14 437 513	5 461 586
1907—08	13 380 366	5 557 460
Stigning eller nedgang for 1907–08	÷ 1 057 147	+ 95 874

Den fra Bangkok utskibede ris fordeltes saaledes paa de forskjellige markeder:

	1906–07.		1907–08.	
	Mængde i piculs.	% av totalexporten.	Mængde i piculs.	% av totalexporten.
Kina	7 116 509	49¼	5 778 064	43¼
Singapore . .	5 086 911	35¼	5 057 767	38
Europa . . .	2 088 047	14½	2 469 557	18½
Nederlandske besiddelser o. a. markeder . . .	146 046	1	74 978	½
Ialt	14 437 513		13 380 366	

I 1906 07 bestod 73 % av den samlede risexport av skallet ris, i 1907–08 var denne export steget til 83 %. For nogle aar tilbake bestod exporten væsentlig av uskallet ris.

«Hvit» (skallet) ris nr. 1 solgtes for 10 sh. 1½ d.—11 sh. pr. cwt. cif. U. K. eller kontinentet; forretninger i «garden cargo» sluttedes til 8 sh.—9 sh. pr. cwt. og enkelte i «field cargo» til 6 sh. 9 d. I Singapore var priserne $ 170—$ 210 pr. coyan for nr. 1 «hvit» ris, $ 155—$ 190 for nr. 2.

Kystfragterne var faste fra 27½ til 32½ cents pr. picul til Hongkong og 22½ cents til Singapore.

Av *teaktræ* exportertes i 1907—08 87 709 tons, hvorav 10 693 tons til Kina og Japan og 10 645 tons til Europa, til en værdi av 13 350 737 ticals, eller £ 981 671, mot i 1906—07 98 072 tons til en værdi av ticals 13 338 780, eller £ 889 252. Som det vil sees, er importmængden gaat tilbake, medens værdien i £ sterling er steget betydelig; grunden til denne stigning maa søkes i en almindelig stigning i markedspriserne. Fob.-prisen for bjælker av almindelig Europa-last varierte mellem ca. £ 13.10.0 og £ 14.10.0 pr. ton og for planker mellem ca. £ 14.10.0 og £ 16.10.0. Fragterne var:

Til Europa	£ 2.15.0	pr. load à 50 kub. fot.
» Indien	rs. 17½—18½	
» Singapore . .	$ 7.00 (Straits)	
» Hongkong . . .	$ 8.00 (Mex.)	

Pepper. Exporten av sort og hvit pepper beløp sig til piculs 23 792 (1 420 tons) til en værdi av ticals 774 855 (£ 56 975), mot piculs 23 385 (1 400 tons) til en værdi av ticals 1 016 490 (£ 77 660) det foregaaende aar. Som sedvanlig gik ca. 70 % av totalexporten under rubrikken hvit pepper og solgtes til Europa. Priserne var ikke indbringende, idet de faldt saa lavt som til 4¾ d. pr. lb.

Siams handelsstatistik gir ingen oplysning om nogen export av siamesiske produkter til Norge.

Importen beløp sig til ticals 78 688 521 (£ 5 785 920), hvorav ticals 5 181 867 (£ 381 020) falder paa myntet metal, ticals 73 506 654 (£ 5 404 901) paa handelsvarer. Disse tal viser en opgang fra foregaaende aar av £ 437 543 for handelsvarer, men paa grund av kursstigningen er der en nedgang i sølvværdien av ticals 1 003 719.

Bomuldsvarer indførtes til en værdi av ticals 15 055 065 (£ 1 106 990), mot ticals 16 169 346 (£ 1 077 956) i 1906—07. Skjønt der altsaa var en nedgang i sølvværdien av ticals 1 114 281, var stigningen i £: 29 034.

Silkevarer viser en opgang baade i ticals og i £. I 1906—07 var importværdien ticals 2 620 869 (£ 174 724), i 1907–08 ticals 3 142 658 (£ 231 078).

Næringsmidler utgjør en av de største grupper i importhandelen. I 1907—08 importertes til Bangkok for en værdi av ticals 6 474 604 (£ 431 640), mot ticals 6 175 360 (£ 454 071) i 1906—07. Fra Norge importertes *kondenseret melk* og andre næringsmidler til en værdi av ticals 12 529 (£ 920), mot ticals 23 110 (£ 1 540) det foregaaende aar.

Av totalimporten i 1907—08 kom 35 % fra Kina, 27 % fra Europa, 26 % fra Singapore.

Skibsfart. I 1907—08 ankom ialt 768 fartøier dr. 713 534 tons til Bangkok; herav var kun 3 seilskibe dr. tils. 2 307 tons. Nr. 1 var Tyskland med 313 dampskibe dr. 336 366 tons; som nr. 2 kom

Norge med 227 dampskibe og 1 seilskib dr. tils. 181 667 tons og som nr. 3 Storbritannien med 107 dampskibe dr. 125 091 tons.

«Norddeutscher Lloyd» har fremdeles praktisk talt monopol paa fragtfarten til og fra Singapore og Hongkong, men dog til rater, der neppe kan ha været meget indbringende. Den konkurrence fra japansk side, som selskapet har hat at kjæmpe med for at beholde farten paa Hongkong, ophørte i januar 1908 med en gjensidig overenskomst med «Nippon Yusen Kaisha», hvorved det japanske selskap helt trak sig tilbake fra denne rute. For de herværende kinesiske rismølleeiere og handlende var det en stor skuffelse, at «Nippon Yusen Kaisha» trak sig tilbake fra ruten Bangkok—Hongkong; de forutsaa naturlig nok en rask stigning i raterne, og en plan om dannelse av et dampskibsselskap, helt ut for kinesisk kapital og under kinesernes kontrol, mottoges med begeistring blandt alle klasser av kinesere i Bangkok. En tid syntes dannelsen av dette selskap at være nær ved at realiseres, men begeistringen er litt efter litt døet hen, og det synes nu tvilsomt, om planen vil bli realiseret, omenskjøndt ophavsmændene siger, at det hele blot er et tidsspørsmaal, og at den bestemte kapital, ticals 300 000 000 (£ 230 000) er fuldtegnet.

Skibsfart. Opgave over den samlede skibsfart paa Bangkok i aarene 1905—1907.

Nationalitet.	Aar.	Seilskibe. Antal.	Seilskibe. Tons.	Dampskibe. Antal.	Dampskibe. Tons.	Ialt. Antal.	Ialt. Tons.
Tyske	1905	3	5 682	361	385 003	364	390 685
	1906	3	8 544	379	409 887	382	418 431
	1907	1	1 968	295	316 574	296	318 542
Norske	1905	6	4 607	165	121 576	171	126 183
	1906	4	2 712	206	155 340	210	158 052
	1907	—	—	210	166 855	210	166 855
Britiske	1905	3	2 813	103	112 242	106	115 055
	1906	1	888	98	110 001	99	110 889
	1907	—	—	100	96 381	100	96 381
Siamesiske	1905	—	—	61	23 398	61	23 398
	1906	—	—	51	17 427	51	17 427
	1907	—	—	54	19 382	54	19 352
Franske	1905	—	—	26	9 776	26	9 776
	1906	1	704	30	14 042	31	14 746
	1907	—	—	26	9 776	26	9 776
Hollandske	1905	—	—	15	9 787	15	9 787
	1906	—	—	18	12 429	18	12 429
	1907	—	—	23	14 367	23	14 367
Danske	1905	—	—	6	5 925	6	5 925
	1906	—	—	6	8 669	6	8 669
	1907	—	—	4	5 677	4	5 677
Svenske	1905	3	2 083	1	2 287	4	4 370
	1906	2	1 319	—	—	2	1 319
	1907	1	830	—	—	1	830
Japanske	1905	—	—	1	115	1	115
	1906	—	—	4	4 168	4	4 168
Amerikanske	1906	—	—	1	25	1	25
Russiske	1907	—	—	1	2 019	1	2 019
Ialt	1905	15	15 185	739	670 109	754	685 294
»	1906	11	14 167	793	731 988	804	746 155
	1907	2	2 798	713	631 031	715	633 829

Av ovenstaaende opgave fremgaar, at den norske tonnage er steget for hvert aar. Britisk skibsfart viser en langsom, men jevn tilbakegang, medens tysk tonnage for 1907 har en nedgang av over 90 000 tons fra 1906.

Norsk tonnage fandt i 1907 væsentlig beskjæftigelse i kystfarten og i fragtfart med teaktømmer til indiske havne. Enkelte dampskibe sluttet for risladning til Europa.

St. Thomas.

(Skibsfart. — Sundhetstilstand. — Handel.)

Aarsberetning fra konsul *Waldemar Riise.*

Skibsfart. St. Thomas' havn besøktes i aaret 1908 av ialt 2 600 fartøier, hvorav 44 var krigsskibe, 390 koffardi-dampere, 248 seilskibe og resten mindre skibe og baater. Med hensyn til nationaliteten fordelte de sig saaledes: 1 879 engelske, 344 danske, 165 tyske, 70 amerikanske, 60 franske, 60 hollandske, 16 norske, 3 italienske, 1 dominikansk, 1 spansk og 1 uruguaisk.

Av de 16 norske skibe var 13 dampskibe, dr. tilsammen 26 845 tons, og 3 seilskibe, dr. tilsammen 2 790 tons. Av dampskibene bragte de 9 kulladninger til de forskjellige kul- og dampskibsselskaper her paa St. Thomas, nemlig det danske øst-asiatiske kompagni, der driver kulforretning ved siden av sin vestindiske dampskibslinje, den tyske Hamburg—Amerika-linje, det franske Compagnie Générale Trans-

atlantique, og det engelske Royal Mail Steamship Co. 3 dampskibe kom for at forsyne sig med kul for reisen sydover og 1 for at indta en sukkerladning fra et her kondemneret skib. Av seilskibene ankom 1 for at bli dokket og malet; de to andre for ordre.

Av de andre nationers dampskibe tilhørte de fleste de herværende ovenfor nævnte 4 dampskibsselskaper, der alle har station og kulverfter her paa stedet.

Om end trafikken i havnen har været noget mindre i 1908 end tidligere, skyldtes dette vistnok kun tilfældige og forbigaaende omstændigheter. Man haaber sikkert paa en utvidet benyttelse av St. Thomas' gode havn, dels til forsyning av kul, proviant og vand, dels for reparationer og dokning, og i det øiemed er der nu planer oppe om at utdype havnen betydelig, saaledes at selv flere av de største koffardi-dampere samtidig kan løpe ind og ut og forsyne sig med kul direkte langs verfterne.

Øens *sundhetstilstand* har som sedvanlig været udmerket, og øen er hittil lykkelig gaat fri for de forskjellige farsoter, der fra tid til anden har vist sig paa de omliggende øer. En streng karantæne overholdes stadig mot alle fra smittede steder ankommende skibe, og øen er forsynet med en god karantæneanstalt.

Øens *handel* har holdt sig væsentlig uforandret i det forløpne aar. Importen fra N o r g e er ganske ubetydelig og indskrænker sig til enkelte faa varer til lokalt forbruk, nemlig medicintran, fiskekonserver og akvavit.

Honduras.

Minister *J. Brunchorst*, Havana, har indsendt følgende, av konsulen i *Tegucigalpa* meddelte opgave over værdien av republikken Honduras export i budgetaaret 1907—1908 (uttrykt i amerikanske $):

Tørrede huder .	72 569	Mahogny . . .	36 271
Kvæg	65 038	Cedertræ . . .	6 792
Muldyr . . .	10 186	Møbeltræ . . .	21 676
Raadyrskind . .	15 641	Sarsaparilla . .	22 037
Saltet fisk . . .	250	Ertser	167 360
Ost	31 682	Cyanid-produkter	204 862
Bananer . . .	768 208	Guld	18 360
Kautschuk . .	30 872	Myntet sølv . .	98 280
Kaffe	77 058	Sølv i barrer .	85 912
Kokosnøtter . .	75 866		

Den samlede exportværdi opgik i det nævnte aar til $ 1 834 060, medens importen utgjorde en værdi av $ 2 828 057.

Norge forekommer ikke paa fortegnelsen over lande, hvorfra importen er skedd til Honduras, hvilket skriver sig fra, at norske varer kun indføres via Tyskland og saaledes indgaar under opgaven for dette land.

For Norge frembyder Honduras forøvrig neppe i nogen henseende noget eftertragtelsesværdig marked.

St. John, New Brunswick,

Aarsberetning for 1908 fra vicekonsul *J. R. Thomson.*

Fragterne til Storbritannien var i 1908 29/— til 35/— pr. standard for fulde ladninger trælast og 25/— til 35/— for mindre partier med de regulære linjedampere.

Taxten for stuvning av dampskibe var 90 c. pr. standard og for seilskibe 80 c. pr. standard.

Exporten av spruce planker til Storbritannien utgjorde 135 508 971 kubikfot og av birkelast 3 249 tons. Denne last blev utført med 159 dampskibe og 7 seilskibe.

Exporten av trælast til Argentina utgjorde 1 112 162 sup. fot.

Følgende dampskibslinjer opholder skibsfarten om vinteren, naar St. Lawrencefloden er stængt av is: Allan Line til Liverpool, London og Havre; Canadian Pacific Line til London, Liverpool, Bristol og Antwerpen; Manchester Liners til Manchester; Furness Line til London; Donaldson Line til Glasgow; Head Line til Belfast og Dublin; Elder-Dempster Line til Sydafrika.

Vinteren 1907—08 befordredes med disse linjer fra St. John til Europa bl. a. 6 637 531 bushels korn, 571 248 sække mel, 20 408 stkr. kvæg, 4 168 faar.

Indhold:

Bombay s. 53. — Honduras s. 56. — Kjøbenhavn s. 49. — Portugal s. 51. — Ruslands utenrikshandel s. 52. — St. Thomas s. 55. — St. John, New Brunswick s. 56. — Siam s. 54. — Sverige s. 29.

CENTRALTRYKKERIET — KRISTIANIA

KONSULATBERETNINGER

UTGIT AV UTENRIKSDEPARTEMENTET MED BISTAND AV NORGES OPLYSNINGS-KONTOR FOR NÆRINGSVEIENE

Nr. 3. | **Maanedsutgaven.** | **Mai 1909.**

«Konsulatberetninger» utkommer i to utgaver, en ukeutgave og en maanedsutgave. Kan bestilles ved alle postanstalter, i Kristiania i «Farmand»s expedition, Toldbodgt. 31. Abonnementspris for uke- og maanedsutgaven tilsammen kr. 3.00 pr. aar og for utenbysboende porto 20 øre.

Amerikas Forenede Stater.

(Skibsfart. — Fragter. — Nye dampskibslinjer. — Den amerikanske handelsflaate. — Skibsbygning. — Fyrvæsen. — Mønstringsforretninger. — Rømning av sjøfolk. — Mandskapsforhold. — Hyrer. — Finansielle forhold. — Bomuld. — Bomuldsfrøolje. — Korn og mel. — Levende kvæg. — Kjød. — Huder og skind. — Petroleum. — Jern og staal. — Kobber. — Immigration. — Buffalo: Trafikken paa de store indsjøer; kanal- og kraftanlæg. — Portland (Oregon): Columbia River bar; export av trælast og korn; skibsfart. — Tacoma: Skibsfart; import og export. — Importen til og exporten fra havne ved Puget Sound.)

Aarsberetning*) for 1908 fra generalkonsul *Chr. Ravn*, New York.

Skibsfart. Til New Yorks generalkonsulats distrikt ankom der i aaret 1908 2 515 norske fartøier dr. 2 698 125 reg. tons, fordelt paa følgende havne, i hvilke Norge er konsulært repræsenteret:

	Dampskibe.		Seilskibe.	
	Antal.	Drægtighet.	Antal.	Drægtighet.
New York	498	469 170	16	16 944
Baltimore	264	278 976	—	—
Boston	91	115 071	9	8 588
Charleston	28	20 084	—	—
Fernandina	10	18 390	8	6 896
Galveston	92	83 918	—	—
Texas City	39	28 624	—	—
Gulfport	12	10 119	33	38 633
Key West	1	1 172	—	—
Mobile	342	261 258	15	16 633
Newport News	81	146 698	—	—
Norfolk	89	152 146	1	612
New Orleans	418	337 351	—	—
Pensacola	7	7 379	39	44 338
Philadelphia	235	290 014	4	4 576
Portland, Maine	50	63 269	1	886
Pt. Arthur og Sabine Pass	11	8 874	—	—
Savannah	7	12 886	—	—
Wilmington	1	1 456	—	—
San Francisco	45	105 945	1	1 767
Nome	3	4 497	—	—
Seattle	5	12 864	2	3 663
Tacoma	20	49 384	3	5 247
Pt. Townsend	5	12 225	5	8 732
Portland, Oregon	14	31 570	5	7 907
San Pedro	2	4 347	—	—
San Diego	1	3 020	—	—
Ponce, Porto Rico	2	996	—	—
Ialt	2 373	2 532 703	142	165 422

Der ankom ingen norske fartøier til San Juan og Mayaguez, Porto Rico.

Sammenlignet med aaret 1907 stillet den samlede norske skibsfart paa distriktet sig som følger:

Dampskibe:	1908.			1907.		
	Antal skibe.	Antal ankomster.	Tons.	Antal skibe.	Antal ankomster.	Tons.
Atlanterhavs- og Golfhavne	204	2 276	2 306 855	210	2 345	2 310 874
Stillehavskysten	28	95	223 852	—	111	252 138
Porto Rico	2	2	1 996	—	—	—
Ialt	234	2 373	2 532 703	210	2 456	2 563 012
Seilskibe	—	142	165 422	—	149	166 774

*) Forskjellige utdrag av beretningen, der allerede er indtat i ukeutgaven, utelates her.

Oversigt over den norske dampskibsfart paa Atlanterhavs- og Golfhavnene:

Til	1908. Antal gange ankomne fra: Antal skibe.	Vestindien og Central-amerika.	Kanada.	Europa.	Andre lande.	Samlet antal ankomster.	1907. Antal skibe.	Antal ankomster.
New York	120	391	52	9	46	498	116	474
Baltimore	70	220	7	5	32	264	68	264
Boston	28	63	25	—	3	91	35	110
Charleston	9	26	1	1	—	28	8	51
Fernandina	8	—	1	—	9	10	4	4
Galveston og Texas City	23	113	—	—	18	131	25	133
Gulfport	4	2	—	—	10	12	6	6
Key West	1	—	—	—	1	1	1	1
Mobile	40	327	—	1	14	342	40	375
New Orleans	43	412	—	1	5	418	52	410
Newport News	37	17	3	2	59	81	27	33
Norfolk	54	4	13	3	69	89	36	77
Pensacola	5	6	—	—	1	7	7	13
Philadelphia	76	161	31	4	39	235	89	291
Port Arthur og Sabine Pass	4	—	—	—	11	11	4	30
Portland	9	—	49	1	—	50	14	55
Savannah	7	3	—	—	4	7	10	14
Wilmington	1	—	—	—	1	1	2	4
Ialt ankomne	204	1 745	182	27	322	2 276	210	2 345
1907	210	1 741	277	28	299	2 345		
1906	207	1 786	238	37	290	2 351		

Oversigt over den norske dampskibsfart paa Stillehavskysten:

Fra	1908. Antal gange avgaat til: Antal skibe.	Britisk Columbia.	Central- og Syd-amerika.	Østasien.	Australien.	Europa.	Andre lande.	Antal ankomster.
San Francisco	16	26	3	—	1	—	15	45
Nome	3	1	—	—	—	—	2	3
Portland	11	—	3	6	3	1	1	14
Pt. Townsend	4	—	—	2	—	—	3	5
Seattle	5	—	1	—	—	—	4	5
Tacoma	16	2	10	2	4	1	1	20
San Diego	2	—	—	—	—	—	2	2
San Pedro	1	—	—	—	—	—	1	1
Ialt	28	29	17	10	8	2	29	95

De formindskede indklareringer i forhold til 1907, som ovenstaaende oversigt over vor dampskibsfart paa Atlanterhavs- og Golfhavnene viser, hitrører for Charlestons og Mobiles vedkommende fra frugtfarten; indklareringerne i New York avtok med 38 fra Kanada og forøkedes med 49 fra Vestindien og Centralamerika; i Philadelphia avtok de med 23 fra Vestindien og 27 fra Kanada; til Boston ankom der 15 flere dampskibe fra Vestindien og 33 færre fra Kanada. Formindskelsen paa Port Arthur foraarsakedes ved, at «The Mexican-American S. S. Co.», som hadde befragtet størsteparten av vore dampskibe, ophørte at existere, eller rettere sagt absorberedes av «The Walvin Line» i Galveston. Vicekonsulen i Port Arthur beretter, at opgave over de forskjellige nationers skibsfart paa havnen ikke kan erholdes, men at den repræsentertes hovedsakelig av britiske dampskibe. Der var en forøket export derfra av petroleum, og utførslen av bomuld og korn tiltar hvert aar. Vicekonsulen i Galveston beretter, at foruten den almindelige Golf-trafik avgik derfra forrige aar med last til europæiske havne 18 større norske dampskibe; herav var Norge—Mexico Golf-linjen repræsenteret ved 6 avseilinger.

Oversigt over de forskjellige nationers skibsfart paa havne i de Forenede Stater, i hvilke Norge er konsulært repræsenteret, derunder indbefattet amerikanske fartøier i fremmed fart:

	New York. D/S.	S/S.	Baltimore. D/S.	S/S.	Boston. D/S.	S/S.	Charleston. D/S.	S/S.	Fernandina. D/S.	S/S.
Amerikanske	541	206	1	33	67	50	2	9	—	12
Britiske	1 407	314	394	8	770	284	54	1	32	14
Danske	40	3	15	—	19	—	4	—	2	—
Franske	131	14	2	—	—	—	—	—	—	—
Overføres	2 119	537	412	41	856	334	60	10	34	26

	New York.		Baltimore.		Boston.		Charleston.		Fernandina.	
Overført	2 119	537	412	41	856	334	60	10	34	26
Hollandske	169	—	5	—	1	—	4	—	—	—
Italienske	115	3	6	2	2	4	1	—	—	—
Norske	498	16	264	—	91	9	28	—	10	8
Svenske	—	1	5	—	2	—	1	—	—	—
Tyske	540	5	73	—	58	—	1	—	—	—
Andre	239	4	11	3	3	—	1	1	17	2
Sum	3 680	566	776	46	1 013	347	96	11	61	36
mot i 1907	3 671	899	941	76	1 126	460	95	6	—	—

	Galveston og Texas City.		Gulfport.		Key West.		Mobile.		New Orleans.	
	D/S.	S/S.	D/S.	S/S.	D/S.	S/S.	D/S.	S/S.	D/S.	S/S.
Amerikanske	—	—	2	25	260	22	1	45	51	14
Britiske	355	—	80	12	65	70	118	99	419	—
Danske	5	—	3	—	—	—	1	—	2	—
Franske	1	—	—	—	—	—	1	—	16	—
Hollandske	—	—	5	—	—	—	5	—	—	—
Italienske	24	—	—	14	—	—	1	8	5	—
Norske	131	—	12	33	1	—	342	15	418	—
Svenske	5	—	2	1	1	—	2	—	2	—
Tyske	39	—	17	3	—	—	9	—	38	6
Andre	26	—	4	11	—	4	13	14	56	11
Sum	586	—	125	91	327	96	493	181	1 007	31
mot i 1907	579	1	133	163	323	113	539	212	1 063	31

	Newport News.		Norfolk.		Philadelphia.		Pensacola.		Portland, Maine.	
	D/S.	S/S.	D/S.	S/S.	D/S.	S/S.	D/S.	S/S.	D/S.	S/S.
Amerikanske	13	10	1	16	58	55	—	11	5	32
Britiske	415	2	134	5	484	44	165	5	98	68
Danske	5	—	4	—	56	—	2	2	1	—
Franske	—	—	—	—	2	10	4	—	—	—
Hollandske	11	—	7	—	41	—	2	—	—	—
Italienske	7	—	2	2	18	4	6	25	—	—
Norske	81	1	89	1	—	—	7	39	50	1
Svenske	4	—	—	—	2	1	4	2	7	—
Tyske	46	—	21	—	127	—	32	3	—	—
Andre	26	—	—	—	216	6	47	9	161	101
Sum	608	13	258	24	1 004	120	269	96	322	201
mot i 1907	658	3	274	12	1 170	158	140	91	162	117

	Savannah.		Wilmington.		San Francisco.		Portland, Oregon.		Puget Sound (Tacoma, Seattle og Pt. Townsend).	
	D/S.	S/S.	D/S.	S/S.	D/S.	S/S.	D/S.	S/S.	D/S.	S/S.
Amerikanske	—	—	—	—	197	57	—	9	1 159	135
Britiske	4	141	57	2	119	24	30	31	924	135
Danske	—	10	—	—	—	—	—	—	—	—
Franske	—	—	1	—	7	19	—	50	6	14
Hollandske	—	10	—	—	—	—	1	—	2	—
Italienske	1	4	—	—	—	—	1	—	—	—
Norske	—	7	1	—	45	1	14	5	17	5
Svenske	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
Tyske	—	12	4	—	29	7	18	11	20	9
Andre	—	19	—	—	19	6	2	—	27	4
Sum	5	203	64	2	416	114	66	106	2 155	302
mot i 1907	238	20	57	12	448	106	77	52		

	San Pedro.		San Diego.		Nome.		Ponce.	
	D/S.	S/S.	D/S.	S/S.	D/S.	S/S.	D/S.	S/S.
Amerikanske	—	—	51	10	—	—	6	1
Britiske	—	—	72	1	—	—	4	2
Franske	—	—	—	—	—	—	12	—
Norske	2	—	1	—	3	—	2	—
Tyske	—	—	—	—	—	—	8	—
Andre	7	2	18	—	—	—	32	7
Sum	9	2	142	11	3	—	64	10
mot i 1907	1	2	142	14	15	19	123	38

Fragtmarkedet, som allerede ved utgangen av 1907 stillet sig høist utilfredsstillende, vedblev at være nedgaaende, indtil raterne ved sidste aars slut stod gjennemgaaende 20 % lavere end ved dets begyndelse, og selv dermed hadde de ikke naadd det laveste punkt, da der i januar sluttedes forskjellige fartøier til endnu lavere rater end i december. I Atlanterhavshavnene var der stadig fuldt op av fragtsøkende fartøier, baade i fremmedfart og kystfarten, og i slutten av februar berettedes der oplagt et større antal fartøier langs kysten end nogensinde før i mands minde. Nu og da opstod der utover vaaren etterspørsel efter kornfartøier til transatlantiske havne, hvilket skapte litt liv i markedet, men det var av kort varighet, og i det hele tat har trafikken været betydelig mindre end vanlig.

I juli opstod der et større behov for dampskibe for stykgods fra Golfen for prompt lastning og for fartøier for korn, stykgods og bomuld fra sydhavnene for lastning i august og senere, dog uten at bevirke nogen stigning i raterne. I slutningen av august sluttedes ogsaa flere dampskibe for samme øiemed, og atter i oktober blev der en livligere etterspørsel efter dampskibe for hvete til Middelhavet og bomuld fra Savannah og Fernandina til England, men likeledes uten at ha nogen fragtforhøielse til følge, da disse fragter efterstræptes av fartøier, som vilde hjemover. I slutningen av oktober behøvet regjeringen skibsrum for 22 000 tons kul til Auckland for de hjemvendende krigsskibe, og utover november befragtedes der en hel del dampskibe for stykgods og bomuld fra Golfen, men de tidligere rapporter om gode høstutsigter for korn og bomuld hadde lokket en overflod av fragtsøkende skibe til Golfhavnene, især Galveston, hvilket forhindret raternes stigning, og ved aarets slut var markedet yderst flaut. De transatlantiske dampskibslinjer paa Boston, Philadelphia, Baltimore og især New York hadde som regel høist vanskelig for at faa tilstrækkelig fragtgods; grunden dertil var tildels den, at Chicago og Duluth i sommermaanederne sendte store kvantiteter hvete (over 5 mill. bushels mere end i 1907) via Montreal istedetfor via New York, da gjennemgangsfragten til engelsk havn blev billigere via Montreal paa grund av en 2¾ à 3½ cents lavere jernbanefragt dertil end til New York. I april til august sluttedes der her flere dampskibe for hvete fra Montreal til p. p. U. K. til 1 sh. 6 d. à 1 sh. 10½ d. pr. quarter, de samme noteringer som herfra til England for lastebaater, mens rutedampskibene i juni satte hvetefragten ned til 1 d. pr. bushel. Forøvrig oversteg denne aldrig i aarets løp 2 d. De lave fragter og den til en værdi av ca. 350 mill. dollars formindskede ind- og utførsel paa nævnte 4 havne har foraarsaket disse linjer flere millioner dollars tap; dertil kommer, at den henimot 970 000 personer mindre passagertrafik beregnes til en mindreindtægt av 26 mill. dollars mot i 1907.

Dampskibe i time-charter. «Timecharterers» fandt det for en stor del fordelagtigere at benytte sig av de lave linjerater end selv at befragte lastedampskibe. Frugt- og sukkerhøsten i Vestindien var utilfredsstillende paa grund av tørke i vekstperioden, saa at bananerne blev ufuldkomne i utseende og smak, og av sukker opgives produktionen at ha været en tredjedel mindre end i næstforegaaende sæson. Der var utover vaaren liten etterspørsel efter kul og trælast for export, og dampskibe for maanedsbefragtning fandt det derfor vanskelig at faa beskjæftigelse; denne indskrænket sig hyppig til korte tidsrum og enkelte reiser, og flere norske fartøier lagde op i løpet av høsten og vinteren uten utsigt til ny beskjæftigelse før i februar til april d. a. Maanedsfragtene, som i 1907 varierte mellem 3 sh. og 3 sh. 6 d. pr. ton, faldt i juni like til 2 sh. 5 d. for 3 maaneders charter, men varierte fra juli til december mellem 3 sh. og 2 sh. 6.

Følgende fragtslutninger for sæsonen 1909 vil nogenlunde vise markedets tilstand ved slutningen av aaret 1908:

Almindelig Vestindia-trade			og	gips-trade paa Kanada:	
Dampskibets reg tonnage.	Befragtningstid.	Fragt pr. maaned	Dampskibets reg. tonnage.	Befragtningstid.	Fragt pr. maaned.
1 941	3 mdr.	£ St. 600	1 713	5 mdr.	£ St. 585
689	6 »	— 500 (gips)	1 343	6 »	— 550
1 959	4 »	— 650	1 375	5 »	— 575
1 676	6 »	— 585	1 295	5 »	— 585
699	6 »	— 450 (gips)	1 320	12 »	— 615
700	6 »	— 450	1 699	5 »	— 590
Frugtfarten paa Vestindien.					
619	7 mdr.	£ St. 600	669	9 mdr.	£ St. 550
648	7 »	— 700 (11 knob)	485	9 »	— 500
579	9 »	— 550	813	6 »	— 737 (11¼ knob)
801	8 »	— 800	440	5 »	— 590
490	5 »	— 590 (10½ knob)	427	5 »	— 590
406	9 »	— 400	600	6 »	— 750 (12 knob)
468	9 »	— 450	626	6 »	— 700

Paa Stillehavskysten har timecharter-raterne været omtrent de samme som her. Markedet for trælast til Australien var flaut og litet foranderlig; hvetefragterne faldt fra 30 sh. i januar til 27 sh. 6 d. i april til august og i november og december til 24 sh. fra Portland til U. K. og kont. Seilskibene har som sedvanlig spillet en vigtig rolle i trælast- og kornutførslen derfra. Der var adskillig efterspørsel tidlig paa aaret efter kornfartøier, som opnaadde noget over «Union-rates». Men denne var kortvarig, og da den derværende ledige tonnage forøkedes ved fartøier, som ankom kullastede og søkte utgaaende fragt, akceptertes «the Union»s minimal-rater fort væk, og flere fartøier var desuagtet i april nødt til at avgaa i ballast. I mai satte forberedelserne til utskibning av den nye sæsons hvete litt liv i markedet, men en større seilflaate, som i juni søkte nordover fra Chile, hvor ingen fragt kunde erholdes, holdt mar-

kedet nede, uagtet der utover juli sluttedes flere fartøier for korn end i flere foregaaende sommermaaneder. Henimot aarets slutning ophævet seilskibsunionen sine minimalrater for fartøier lastende i Portland og Puget Sound mellem 1. januar og 1. mai, og straks rederne fik frie hænder til at bestemme over sine fartøier, faldt raterne 5 sh. og kort derpaa 10 sh. under de seneste minimalrater. Allerede i slutningen av december akceptertes saaledes 22 sh. 3 d. og i midten av januar 17 sh. for hvete fra Portland til U. K./kont. for et par franske seilskibe, hvis store statsbidrag satte dem istand til at akceptere disse elendige, ødelæggende fragter.

For skibsfarten paa indsjøerne har ogsaa 1908 været et yderst slet aar. Knapt 60 % av den derværende tonnage har kunnet finde beskjæftigelse, især paa grund av den formindskede malmtransport, og en masse fartøier har saaledes været oplagt under hele sæsonen. Indtægterne har derfor været saa betydelig reducerede for de fleste rederier, at de har været glade ved blot at kunne tjene nok til at dække sine renter ved forfaldstid.

Utsigterne for skibsfarten er saaledes heller ikke for iaar meget lovende, især naar der tages i betragtning, at verdens dampskibsflaate, tiltrods for ca. 1 mill. tons mindre nybygning i 1908 end i 1907, allikevel berettes at være ca. 630 000 tons større nu end for et aar siden. Med den forbedring i handelsforholdene, som saa sikkert forventes, vil dog vel idetmindste en del av den oplagte flaate atter faa beskjæftigelse, om det end tør ta adskillig længere tid, før der kan paaregnes en varig forhøielse av fragterne.

Nedenstaaende rater vil gi en oversigt over fragtmarkedet i det forløpne aar og over dets stilling ved aarets slutning i sammenligning med raterne ved utgangen av 1907:

Dampskibe:

	Lavest.		Høiest.		31/12 1908.	31/12 1907.
Hvete og mais pr. quarter à 480 lbs.						
Boston—Baltimore						
til p. p. U. K. eller kontinentet	sept.	1 sh. 3	febr.	2 sh. 4½	1 sh. 7½	2 sh. 6
- Middelhavet	mai	2 sh.	jan.	2 sh. 9	2 sh. 3	2 sh. 10½
New Orleans—Galveston						
til p. p. U. K./kontinentet	juli	2 sh.	jan.	2 sh. 9	—	2 sh. 5¼
Puget Sound pr. ton						
til U. K. eller kontinentet	juni	20 sh. 3	jan.	33 sh. 9	24 sh.	28 sh. 9
Portland, Oregon, do.						
til U. K. eller kontinentet	dec.	22 sh. 3	jan.	30 sh.	22 sh. 3	30 sh.
Stykgods, pr. net form reg.						
New York—Baltimore						
til U. K. eller kontinentet	jan.	10 sh. 6	sept.	11 sh. 6	—	—
- Sydney, Australien	dec.	26 sh. 6	mars	29 sh.	26 sh. 6	28 sh. 9
Golfhavne til U. K. eller kontinentet	juli	7 sh.	jan.	11 sh.	8 sh.	10 sh. 6
» - Middelhavet	juni	9 sh.	»	12 sh. 9	8 sh.	12 sh. 9
Pitch pine, pr. standard						
Sapelo til kontinentet	juli	61 sh. 3		77 sh. 6	—	75 sh.
Golfhavne til U. K./kontinentet	dec.	70 sh.	»	92 sh. 6	70 sh.	85 sh.
» - La Plata	okt.	95 sh.		105 sh.	70 sh.	112 sh. 6
Trælast, pr. 1 000 fot						
Puget Sound til Sydney	juli	26 sh. 3	dec.	31 sh. 3	27 sh. 6	27 sh. 6
Bomuld, pr. ton netto reg. basis						
Wilmington til Liverpool eller Bremen	okt.	19 sh. 6	jan.	23 sh. 9	20 sh.	22 sh. 6
Savannah til U. K./kontinentet	dec.	22 sh. 6	mars	30 sh. 9	22 sh. 6	28 sh. 9
Golfen til kontinentet	juli	22 sh. 6	jan.	35 sh.	27 sh. 6	35 sh.
Petroleum, cents pr. case à 10 gall.						
New York—Philadelphia til Shanghai	dec.	19 cents.	jan.	23 cents.	19 cents.	21½ cents.
- Japan	»	18 »	febr.	22½	18	
- Java	nov.	18 »	jan.	19½	18	20
Sukker, pr. sæk.						
Kubas nordkyst						
til NewYork—Philadelphia	april	6 sh.	okt.	8 sh.	—	
Kul, pr. ton		$		$	$	$
Philadelphia - Baltimore						
til Vera Cruz	mai	1.30	juni	2.15	1.40	1.50
- Havana	april	1.10	okt.	1.30	1.25	1.40
- Colon	juni	1.35	»	1.75	1.40	—
- Demerara	mai	1.50	aug.	2.25	2.10	—
- Buenos Aires	febr.	2.05	okt.	1.20	2.75	—
- Italiens vestkyst	juli	1.90	mai	2.65	2.30	—
- San Francisco	sept.	4.50	febr.	5.72	—	5.85
- Manila	juni	4.30	dec.	3.35	3.35	4.40
- Auckland	sept.	4.50	mai	4.10	—	—
Fosfat:						
Tampa til Østersjøen	juni	14 sh. 10½	jan.	15. sh. 6		

Rutedampskibe fra New York:		Høiest.	Lavest.	31/12 1908.	31/12 1907.
Hvete:					
til Liverpool	pence pr. bush.	mai 1	dec. 2	1 1/2	2 1/2
- Hull	» —	sept. 1 - 3/4	jan. 3	2 1/2	3—1/8
- Hamburg . . .	pfg. pr. 100 pund	aug. 20	jan. 50	30	40
- Kjøbenhavn .	pr. quarter (480 lbs.)	juli 1 sh. 3	3 sh. 1 1/2	2 sh. 1 1/2	3 sh. 3
Provisions:					
til Liverpool	pr. ton	jan. 10 sh.	sept./dec. 15 sh.	15 sh.	10 sh.
- Hull	—	17 sh. 6	» 17 sh. 6	17 sh. 6	17 sh. 6
- Hamburg	pr. 100 lbs.	mai/aug. 15 c.	okt./dec. 24 c.	24 c.	15 c.
- Kjøbenhavn	pr. ton	aug./dec. 21 sh. 3	jan./aug. 22 sh. 6	21 sh. 3	22 sh. 6
Mel:					
til Liverpool	pr. 100 lbs.	mai/dec. 7 c.	jan. 10 c.	7 c.	10 c.
- Hull	pr. ton	dec. 10 sh.	febr. 12 sh. 6	10 sh.	10 sh.
- Hamburg	pr. 100 lbs.	mai/juli 9 c.	dec. 11 c.	11 c.	11 c.
- Kjøbenhavn	—»—	juni 11 c.	aug. 17 c.	15 c.	14 c.
Maalegods:					
til Liverpool	pr. ton	10 sh.	10 sh.	10 sh.	10 sh.
- Hull	—	15 sh.	15 sh.	15 sh.	15 sh.
- Hamburg	pr. kub. fot	8 c.	8 c.	8 c.	8 c.
- Kjøbenhavn	pr. ton	17 sh. 6	17 sh. 6	17 sh. 6	17 sh. 6
Seilskibe:					
Pitch Pine, pr. standard					
Golfen til U. K./kontinentet		95 sh.	97 sh. 6	—	90 sh.
Trælast, pr. 1 000 fot					
Boston til Buenos Aires		aug. $ 6.75	jan. $ 9.50	$ 7.25	$ 9.50
Golfen - —»—		nov. 10.25	» 12.75	» 10.75	13.50
Puget Sound til: U. K./kontinentet . .		nov. 50 sh.	febr. 68 sh. 9	46 sh. 9	65 sh.
Sydney		april 32 sh. 6	juni 26 sh. 3	28 sh. 3	27 sh. 6
Sydafrika		juli 47 sh. 6	mars 56 sh. 3	50 sh.	55 sh.
Callao		» 38 sh. 9	» 47 sh. 6	42 sh. 6	—
Hvete, pr. ton					
Portland til U. K./kontinentet . . .		dec. 20 sh.	jan. 33 sh. 9	20 sh.	30 sh.
Puget Sound —»— . . .		mai 21 sh. 6	» 33 sh.	23 sh. 9	32 sh. 6
San Francisco —»— . . .		» 22 sh. 6	okt. 27 sh. 6	—	22 sh. 6
Golfen —»— . . .		jan. 95 sh.	aug. 97 sh. 6	—	—

Vore dampskibe paa Atlanterhavs- og Golfhavnene var for størstedelen under maanedsbefragtning og ankom hovedsagelig med frugt, sukker og malm fra Vestindien, med frugt, hamp, sisalgræs, mahogny, cedertræ, farvetræ og stykgods fra Centralamerika og Mexico, med asfalt og stykgods fra Venezuela, med gips, trælast og kul fra Nova Scotia, med kobbermalm fra Newfoundland, med kaffe fra Sydamerika, med svovlkis fra Spanien og med stykgods og tildels i ballast fra Europa. De avgik for størstedelen med kul, stykgods og i ballast.

Seilskibene ankom som regel i ballast til Golfhavnene for at laste tømmer og trælast, til New York og Boston fra Java med kaffe, fra Mozambique med mangrovebark, fra New Caledonia med krom-malm, fra Sydamerika med ben, fra Mexico med cedertræ og fra forskjellige havne i ballast. De laa oftest længe her fragtsøkende; flere avslog naftalast, da indredningen efter de nye forskrifter for transport av ildsfarlige stoffe ansaaes at ville bli for kostbar i forhold til de tilbudte fragter.

Dampskibene paa Stillehavskysten har for størstedelen været under timecharter. Tre av dem var i stadig kulfart fra Britisk Columbia til San Francisco; forresten ankom de med kobberkis og salpeter fra Chile, ekesleepers fra Japan, og til Puget Soundhavnene for størstedelen i ballast for at laste med trælast eller kornvarer til Østasien, Japan, Australien, Sydamerika etc.

Fire norske dampskibe paa mellem 2 500 og 3 000 register tons sluttedes i januar d. a. gjennem et herværende mæglerfirma av «the Portland & Asiatic Company» for i ca. tre aar à 3 sh. pr. ton. d. w. at anvendes i kompaniets regelmæssige linje mellem Portland og Honkong, istedetfor 4 av Nordtyske Lloyds dampskibe, som hittil har været befragtet for denne linje.

Seilskibene avgik med hvete og byg til England og et til Peru med trælast.

Paa amerikanske indsjøhavne gik et maanedsbefragtet norsk dampskib sidste sæson i fart fra kanadiske havne, nemlig fra Saguenay River og St. Lawrence havne østenfor Quebec med træmasse, dels til Oswego i staten New York, dels til Erie, Pennsylvanien, returnerende med kul fra Erie eller havne i Ohio (Sandusky, Fairport eller Ashtabula) enten til Quebec eller til Fort William, eller Jackfish Bay ved Lake Ontario, Kanada, og derfra til Duluth efter kornlast, som lossedes direkte ombord i Atlanterhavsdampskibene i Montreal og endelig derfra videre tilbake efter træmasse.

Fem norske dampskibe paa 15 à 1 600 tons d. w. berettes nylig sluttet her for næste sæson for at gaa under timecharter i kulfart fra Erie til Montreal.

Nye dampskibslinjer. Handels- og skibsfartsforholdene i 1908 begunstiget ikke oprettelsen av nye linjer i samme utstrækning som i tidligere aar.

Bermuda and Atlantic S. S. Co. satte igang ukentlige dampskibe beregnet paa fragt- og turisttrafik mellem New York og St. George, Bermuda.

Italian S. S. Co. oprettet en linje for fragt- og emigranttrafik mellem Philadelphia, Genua og Neapel.

Dampskibsforbindelsen mellem New York og Sydamerika, som i 1901 indskrænket sig til én linje med ukentlige dampskibe paa La Plata, er nu vokset til 6 linjer paa La Plata, 5 linjer paa Brasilien og 3 linjer paa Sydamerikas vestkyst med dampskibe av ca. 3 000 reg. tons størrelse.

United Fruit Co. har atter i det forløpne aar forøket sin flaate med tre 14 knobs dampskibe, hver av 3 100 reg. tons størrelse, beregnet paa at kunne laste 65 000 bdtr. bananer og føre 100 passagerer. Fartøierne er bygget i Belfast, gaar under britisk flag og er bemandet med kinesere. De er sat i regelmæssig fart mellem New Orleans og Colon. Kompaniet berettes at ha kontraheret for yderligere 10 dampskibe av samme type.

New York & Porto Rico S. S. Co. begyndte en linje mellem Galveston, Pt. Arthur og Porto Rico.

Tehuantepecjernbanen blir et stedse vigtigere bindeled for befordring av fragtgods mellem Staternes østkyst og Stillehavs- og asiatiske havne. Foruten American Hawaian S. S. Co., som med sine store dampskibe befordrer fragtgods fra hvert av linjens endepunkter, Puerto Mexico og Salina Cruz, til Øst- og Stillehavsstaternes havne og Hawaii, berettes nu Wolverlinjen i Galveston at ha arrangeret med Eng Hok Tong S. S. Co. en 14 daglig godstransport fra Galveston via Tehuantepecjernbanen til Yokohama, Nagasaki, Kobe og Hongkong, en betydelig forkortelse av varetransporten mellem disse havne, som før gik over San Francisco eller Puget Sound.

Jebsen S. S. Line mellem British Columbia og Mexico berettes ogsaa utvidet til centralamerikanske havne med anløp av Salina Cruz for gods mellem østhavnene og San Francisco, Tacoma og Seattle.

Det japanske Toyo Kisen Kaisha Co. berettes at skulle begynde en linje mellem Salina Cruz og Japan.

En beslutning av «the Interstate Commission» om, at jernbanerne skal offentliggjøre sin andel av gjennemgangsraterne til oversjøiske havne, ledet de transkontinentale jernbaner til at forhøie disse rater til Stillehavshavnene til de almindelige, for den indenlandske trafik gjældende satser. Dette krævedes dog ikke av the Commission, som finder, at en jernbanerate kan nedsættes, naar den utgjør part av en gjennemgangsfragt til oversjøiske steder. Jernbanernes egentlige grund til takstforhøielsen antages nu ogsaa egentlig at være den, at denne trafik ikke betalte sig. Imidlertid har Canadian Pacific Railway sat sig i forbindelse med forskjellige amerikanske jernbaner, som har underordnet sig den nævnte beslutning, for at lede amerikansk utførsel over sine linjer til Vancouver og derfra med sine store dampskibe paa Østasien, Australien og Philippinerne.

Osaka, Shosen Kaisha Co. berettes næstkommende august at skulle begynde en fjortendaglig passager- og fragtlinje med 6 nye dampskibe fra Tacoma i forbindelse med Chicago—Milwaukee—St. Paul-jernbanen, som netop er fuldført til Tacoma.

Great Northern Railway, som nylig har aapnet en sidelinje til Portland, berettes i forbindelse med samme ogsaa at ville oprette en dampskibslinje paa Orienten; desuten tales der om, at kinesere vil sætte en linje igang paa Nordamerikas vestkyst.

Den amerikanske handelsflaate bestod ifølge «the Commissioner of Navigations»s sidste rapport av:

	30. juni 1908.		1907.	
	Antal.	Brutto-tons.	Antal.	Brutto-tons.
Seilskibe	10 300	1 761 070	10 866	1 814 444
Dampskibe	10 926	4 711 174	10 050	4 279 386
«Barges» og kanalbaater	4 199	893 201	3 264	763 209
Ialt	25 425	7 365 445	24 180	6 857 039

Herav var der registreret for fart paa fremmede farvande:

	1908.		1907.	
	Antal.	Brutto-tons.	Antal.	Brutto-tons.
Seilskibe	521	268 837	442	201 801
Dampskibe	478	598 737	442	602 125
«Barges» og kanalbaater	592	72 494	550	67 220
Ialt	1 591	940 068	1 434	871 146

Der forliste og abandonneredes i 1908 826 fartøier dr. 171 308 tons.

Skibsbygning. Der byggedes i sidste finansaar 1 457 handelsfartøier dr. 614 216 brutto tons, hvorav 94 fartøier paa over 1 000 tons; av disse var 25 oceandampere med en drægtighet av 101 658 tons, og 58 staaldampskibe for fart paa indsjøerne dr. 322 806 tons. I finansaaret 1906-07 byggedes der blot 1 157 handelsfartøier dr. 471 332 brutto tons, hvorav 74 paa over 1 000 tons dr. ialt 331 605 br. tons. Den bedste del av forrige finansaars skibsbygning falder paa dets første halvaar. Skibsbygningen i kalenderaaret 1908 opgives til blot 287 603 tons, mot 502 508 tons i 1907 og i sidste halvaar 1908 til blot 528 seil- og dampskibe dr. 47 250 tons (mot 575 fartøier dr. 259 974 tons i sidste halvaar 1907), hvorav

for indsjøerne 3 639 tons, mot 153 591 tons i 1907.
« Atlanterhavs- og Golftrafik . . . 33 804 » » 76 752 » i »
» Stillehavskysten 7 485 » » 26 887 » i »

«The Commissioner of Navigation» beretter, at som utsigterne nu er, vil skibsbygningen i indeværende finansaar ikke beløpe sig til en trediedel av foregaaende finansaars tonnage. I *tonnageavgift* opkrævedes i 1907—08 $ 1 067 572 (mot $ 1 044 781 i finansaaret 1906—07); herav erlagde norske seilskibe $ 10 334 og norske dampskibe $ 40 763; tilsammen $ 51 097, mot $ 50 041 i 1906—07.

Ifølge fyrvæsenets sidste beretning var der den 30. juni f. a. paa strækningen fra St. Croix River, Maine til P. Isabel paa Texas's grænse til Mexiko

3 796 fyre, hvorav 51 fyrskibe, og 7 421 andre navigationsmerker, derav 506 taakesignaler og 42 undervandssignaler. Disse sidste berettes at vise sig av særlig nytte for navigationen, idet hverken vind, taake eller andre atmosfæriske forhold indvirker paa deres hørevidde; der maa blot advares mot en tilbøielighet til ekko, naar undervandsklokken er placeret nær brat bakke eller fjeldvæg. Der er ogsaa utsat endel med acetylengas oplyste bøier, som berettes at ha vist sig værdifulde. Kongressen har blandt andet bevilget $ 100 000 til et fyrtaarn paa Staten Island i forbindelse med Ambrose-kanalen.

Mønstringsforretninger etc. i aaret 1908:

	Paamønstrede.			Avmønstrede.			Rømte.		
	Norske.	Fremmede.	Tilsammen.	Norske.	Fremmede.	Tilsammen.	Norske.	Fremmede.	Tilsammen.
New York	1 337	361	1 698	1 203	392	1 595	33	32	65
Baltimore	361	325	686	381	249	630	27	5	32
Boston	127	128	255	134	84	218	10	12	22
Charleston	10	21	31	19	12	31	3	—	3
Fernandina	2	17	19	9	2	11	5	5	10
Galveston	92	55	147	139	45	184	5	—	5
Gulfport	83	109	192	26	35	61	48	58	106
Key West	—	1	1	—	2	2	—	—	—
Mobile	586	561	1 147	644	506	1 150	18	24	42
New Orleans	319	333	652	463	389	852	20	7	27
Newport News	74	106	180	71	60	131	2	3	5
Norfolk	36	100	136	45	70	115	4	4	8
Pensacola	78	148	226	42	30	72	55	106	161
Philadelphia	402	206	608	389	214	603	36	26	62
Port Arthur	16	4	20	1	6	7	4	—	4
Portland, Me.	12	51	63	22	46	68	4	—	4
Savannah	1	—	1	—	1	1	—	—	—
Wilmington	—	3	3	—	—	—	—	—	—
San Francisco	74	85	159	49	44	93	7	23	30
Portland, Oregon	53	51	104	13	31	44	15	21	36
Pt. Townsend	6	10	16	5	5	10	2	9	11
Seattle	22	9	31	23	4	27	10	7	17
Tacoma	36	60	96	39	17	56	11	12	23
San Pedro	1	3	4	4	5	9	—	—	—
San Diego	1	—	1	—	—	—	—	—	—
San Juan	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Mayaguez	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ponce	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ialt	3 729	2 747	6 476	3 721	2 249	5 970	319	354	673
mot i 1907	4 158	3 930	8 088	4 424	3 161	7 585	623	581	1 204

Ovenstaaende opgave viser, at av de paamønstrede var 57 % norske og 43 % fremmede sjømænd, av de avmøstrede 63 % norske og 37 % fremmede og av rømlingerne 45 % norske og 55 % fremmede, samt at paa- og avmønstringerne og rømningerne var henholdsvis 20 %, 22 % og 44 % mindre end i 1907. Formindskelsen var temmelig jevnt fordelt over de forskjellige havne og var nærmest en følge av, at mandskaperne paa grund av de vanskelige arbeidsforholde iland gav sig tilro ombord længere end vanlig.

Av de ilandgaaende mandskaper rømte:

	1908.	1907.
New Orleans	3 %	6 %
Mobile	3½ %	7 %
New York	4 %	9 %
Baltimore	5 %	5½ %
Philadelphia	9 %	14 %
San Francisco	25 %	37 %
Portland, Oreg.	44 %	36 %
Gulfport	64 %	71 %
Pensacola	70 %	60 %

At rømningsprocenten var saa stor i de to sidste havne har sin grund deri, at disse besøkes hovedsakelig av seilskibe, som ligger der i længere tid.

Mandskapsforhold. Mobile. Benyttende sig av den overflod av ledige arbeidskræfter, som foraarsakedes ved forrige aars vanskelige arbeidsforholde, og opmuntret av vor vicekonsul paa stedet etablerte en forhv. skibsfører Spurr sig som hyrebas for sjøfolk, der ikke tilhørte «the Union». Skjønt denne lagde Spur alle mulige hindringer iveien, gjorde han med vicekonsulens og vore skibsføreres forenede bistand god fremgang. Skjønt det tok enkelte skibsførere længere tid, end man skulde ha ventet, at avkaste unionsaaket, har de efterhaanden opgit det, med undtagelse av nogle amerikanske skippere, som uheldigvis fremdeles hjælper til med at holde «the Union» ilive. Naar arbeidsforholdene forbedres, er det derfor ikke umulig, at den atter vil forsøke at gjenvinde sin magt. Hyrerne var $ 10.00 pr. maaned lavere end i 1907.

New Orleans. Vicekonsul Ugland beretter, at «The Atlantic Coast Seamens' Union» opløstes i slutningen av 1908, hovedsakelig paa grund av de trange tider, som medførte en overflod av ledige sjøfolk, men ogsaa paa grund av det støt, den tilføiedes ved, at «Union Fruit Co.»s 3 nye dampskibe i fart derfra har begyndt at føre kinesisk besætning (ca. 225 mand). Fra i juni 1904, da «the Union» skruet op hyrerne $ 10.00 pr. maaned, har vicekonsulatet stadig forsøkt at motarbeide den. I juni 1905 forhøiedes hyrerne atter $ 5.00 pr. maaned og likeledes i mai 1907, saa at hyrerne da stod i $ 45.00, $ 40.00 og 35.00 henholdsvis for fyrbøtere, kullempere og

matroser; desuten forlangte «the Union» sine regler for arbeidstid, overtid og kostreglement overholdt, bebudet ovenikjøpet en yderligere hyreforhøielse og prøvet endog paa at optræde med autoritet paa vicekonsulatet, hvilket forsøk selvfølgelig fik en brat ende.

Allerede i mars f. a. begyndte enkelte av vore dampskibe at mønstre non-union folk til henholdsvis $ 35.00, $ 30.00 og $ 25.00 pr. maaned og ved utgangen av juli hyret 20 av 38 skibe sine mandskaper utenfor «the Union». Vedkommende uavhængige hyrebas blev boycottet av «the Union». Vicekonsulen engagerte personlig en sakfører for at faa unionens formænd retslig forfulgt herfor, men saken henstaar endnu uavgjort. I august adopterte «the Union» de sidstnævnte hyrer; den foraarsaket flere optøier paa dokkene, hvor vore skibe laa, saa at politiet maatte tilkaldes. Nogle hyrebaser og vicekonsulatets sekretær overfaldtes endog paa gaten, ved hvilken anledning det lykkedes at faa en av urostifterne arresteret og straffet. Der gaar nu rygte om oprettelse av en ny union, men da der gaar en masse sjømænd ledige, haabes dette ikke at skulle lykkes.

Paa Stillehavskysten har vicekonsulen i Portland tat sterke tak til bekjæmpelse av de berygtede statsautoriserede boardingsmestre, som foruten at chargere skibene det i Oregons love fastsatte hyregebyr av $ 30.00 pr. mand har tvunget sjøfolkene til at opta $ 25.00 i forskud, hvilket likeledes for den allerstørste del er gaat i boardingsmestrenes lommer. Vicekonsulen begyndte med mønstring av folk uten boardingsmestrenes mellemkomst, og utvirket dernæst oprettelse av et hyrekontor, hvor sjøfolk kan forhyres mot et gebyr av $ 10.00 og uten at tvinges til at opta forskud. Sammen med stedets øvrige konsuler er det lykkes ham at vække interesse for saken hos byens autoriteter og fremstaaende politikere, saa at det haabes, at et lovforslag om, at staten skal ansætte en hyrekommissær og reducere hyregebyret til $ 10.00, der ventes fremsat, vil bli vedtat av Oregons lovgivende forsamling i en nær fremtid.

I Tacoma har de forskjellige nationers vicekonsuler likeledes sat sig i bevægelse for at faa blodpenge-systemet avskaffet.

Hyrerne med norske dampskibe var baade paa vest- og østkysten $ 20.00 à $ 25.00 for matroser og $ 25.00 à $ 35.00 for fyrbøtere, naar undtages, at der i New Orleans i første halvaar betaltes henholdsvis $ 30.00 og $ 45.00. I New York var hyren gjennem hele aaret $ 25.00 for fyrbøtere og $ 20.00 for kullempere og matroser, med ca. $ 2.00 avslag for langreiser.

«Headtax» for sjøfolk. En sak, anlagt av regjeringen mot «American Line's damper «New York», fordi headtax negtedes betalt for fremmede rømlinger, avgjordes i U. S. Circuit Court sidstleden november derhen, at dampskibet ikke var pligtig til at erlægge saadan avgift, da immigrationslovens bestemmelser maa ansees sjømænd uvedkommende. Saken ventes appeleret til høiesteret; imidlertid er distriktets vicekonsuler opfordret til at anbefale vore skibsførere ikke at erlægge denne avgift, naar den avkræves for sjømænd, uten under protest.

Av besætningerne paa 6 forulykkede skibe hjemsendtes i 1908 55 mand; 7 mand forskaffedes hyre eller søkte selv beskjæftigelse.

Til hjemsendelse indbetaltes av sjømænd $ 2 218.00 til generalkonsulatet. Desuten hjemsendte norske sjømænd gjennem den norske sjømandsmission kr. 293 288.00 og gjennem det norske sjømandshjem kr. 166 228.31, ialt kr. 467 789.45, foruten hvad de hjemsendte paa anden vis.

Til generalkonsulatet og vicekonsulaterne paa østkysten indbetaltes bøter ilagte sjømænd til et beløp av ialt kr. 749.06.

Gjennem generalkonsulatet hjemsendtes 47 arvebeløp paa tilsammen kr. 29 330.67.

Finansielle forhold. Det tok længere tid end ventet at overvinde den forvirring og mistillid, hvori pengekrisen i 1907 styrtet forretningslivet. I begyndelsen av aaret rapportertes et stort antal fallitter; al industri og handel laa nede, og aktier og obligationer var faldt langt under normale værdier. Men motløsheten forsvandt, efterhaanden som de mere eller mindre lammede pengeinstitutioner atter kom sig paa fote ved den beredvillige hjælp, som landets fremstaaende finansmænd ydet dem. Ledigbleven kapital begyndte atter at søke ut paa markedet. I februar blev der en noget større efterspørsel efter første klasses obligationer, og utpaa vaaren styrkedes markedet ved tilstrømning av kapital til forskjellige større laan, som f. ex. Pennsylvania- og Union Pacific-banernes 4% panteobligationslaan paa henholdsvis 40 og 50 mill. dollars og New York City's 4½ % obligationslaan paa 50 mill. dollars, hvilket sidste overtegnedes med det seksdobbelte beløp. Spekulanter, som øiensynlig stod i forbindelse med visse jernbanestyrelser, benyttet denne tilsyneladende overflod av penge, som ønskedes anbragt, til at oparbeide aktiemarkedet, hvilket ogsaa delvis lykkedes.

I løpet av første halvaar erklærte domstolene flere fiendtligsindende angrep fra statsmyndigheternes side paa visse jernbane- og industrikorporationer for lovstridige, hvilket ogsaa bidrog meget til gjenopprettelsen av tilliden til disse og til aktiemarkedets stigning. Beretninger om udmerkede høstutsigter med gode priser for kornvarer og bomuld og det tilfredsstillende utfald av præsidentvalget, der virket som en betryggelse for forretningslivets uforstyrrede fremgang, ophjalp i stor grad de finansielle forhold i løpet av sidste halvaar, saa at jernbane- og industriaktier, hvis samlede værdi ansloges reduceret med 2 247 mill. dollars under krisen, ved aarets slutning næsten hadde vundet sig op igjen til de samme normale værdier, som de hadde ved utgangen av 1906.

I første halvaar var bankmænd hoist konservative, naar det gjaldt laan til nye forretningsforetagender; først senere, da forholdene blev mere stabile, kunde planlagte konsolidationer av større korporationer bringes til utførelse. Den samlede kapitalisation av i 1908 organiserede trusts paa 1 mill. dollars og derover beløp sig til 1 562 mill. dollars, mot 1 970 mill. dollars i 1907, hvorav henholdsvis 1 251 og 1460 mill. dollars falder paa oststaterne; den samlade kapital for nydannede kompanier paa fra 100 000 til 1 mill. doll. utgjorde 498, mot 595 mill. dollars i 1907. Som et resultat av krisen ytret sig en almindelig tilbøielighet til anbringelse av midler i sikrere værdier mot beskedne renter hellere end i de høiere rentebærende, men mere spekulative aktier, hvilket fremgaar av omsætningen paa New Yorks «Stock Exchange». Denne beløp sig nemlig for 1908 til 1 080 mill. dollars i obligationer og 197 mill. doll. i aktier, mot henholdsvis 527 og 195 mill. dollars i 1907 og 678 og 284 mill. doll. i 1906.

Renten i New York for «call loans» faldt fra 1. til 25. januar fra 20 til 3 % pr. a. og var derefter mellem 3 og 3¾ %, undtagen et øieblik den 10. december, da den steg til 4½ %. Diskontoen for

60 à 90 dages veksler var 5½ % til 6 % i januar til mars; den faldt i juni til 3 à 3½ % og var ved aarets slutning 3½ à 4 %. Kursen for sigt £ stg. varierte mellem $ 4.84¾ og $ 4.87⅜. Den laveste kurs for kroner for beløp over 500 kroner var 26.53 cents i begyndelsen av januar, den høieste 26.90 cents i september.

Bomuld. Naar undtages en kort periode av tørke i august og september over det hele bomuldsbelte, en regnflom i Oklahama og Nord-Texas, samt insektplage i Louisiana, var betingelserne for en udmerket bomuldshøst ellers gunstige. Landbruksdepartementet beretter, at 32 mill. acres er anvendt til bomuldsplantning i 1908 — omtrent det samme areal som i 1907, men 3,3 mill. acres mer end i 1906 — og anslaar produktionen for indeværende sæson til 12 920 000 baller à 500 pund brutto, noget over 1½ mill. baller mer end i sæsonen 1907—1908.

Med pengekrisen fulgte et formindsket forbruk av alle slags bomuldsvarer, saa at fabrikationen indskrænkedes over 50 % under sommeren og høsten; prisen for bomuldsvarer faldt 30 til 40 % fra januar til april, og i samme tidsrum faldt ogsaa bomuldsprisen fra 11.30 cents pr. pund til 9.90 cents for «midling uplands». Den langvarige streik i de engelske bomuldsspinderier gjorde ogsaa et stort avbræk i indførslen. De lave bomuldspriser forledet endel Wall Street spekulanter til at operere i bomuldsmarkedet, hvorved prisen atter bragtes opover til 12.20 cents i juni, men spekulationen mislykkedes, og prisen faldt derefter stadig til 9 cents i oktober; ved aarets slutning notertes 9.20 à 9.35 cents og den 3. mars d. a. 9.58 cents.

Fra i september har bomuldsvaremarkedet stadig forbedret sig, og bomuldsspinderierne berettedes ved aarets utgang at beskjæftige fra 80 til 90 % av sin fulde arbeidsstyrke; prisen for bomuldsvarer begyndte ogsaa samtidig atter at stige.

Likeledes tiltok utførslen av bomuld i betydelig grad i aarets sidste maaneder. Den beløp sig for kalenderaaret 1908 til 8 436 143 baller værd 438.8 mill. dollars, mot 8 135 734 baller værd 469.8 mill. dollars i 1907. Med undtagelse av England, Belgien og Japan, som importerte henholdsvis 34, 1½ og 1 mill. baller mindre end i 1907, viser utførslen til de andre i statistikken anførte lande en forøkelse.

Bomuldsfrøolje, som i februar notertes mellem 37 og 40 cents pr. gallon for raffineret olje, steg utover vaaren paa grund av en forøket efterspørsel fra de indenlandske smultfabrikanter saavelsom fra utlandet til 48½ cents i mai, men faldt atter til 42 cents i juli og 37 cents i august, tiltrods for en totalbeholdning da av blot 150 000 tdr., den mindste paa flere aar. Beretningerne om, at der var en udmerket bomuldshøst ivente, holdt imidlertid prisen nede, og tiltrods for større exportordres og et forøket indenlandsk forbruk utover høsten, holdt prisen sig til aarets slutning mellem 37 og 39¼ cents, hvorefter den steg til 42¾ den 31. januar d. a.

Fra i februar iaar noteres prisen i cents pr. pund; den 1. s. m. notertes 5.65 og den 7. mars 5.54 cents pr. pund.

Utførslen beløp sig til 49 mill. gall. værd 19.8 mill. doll., mot 39 mill. gall. værd 17 mill. dollars i 1907.

Kornvarer. Hvete. I januar til juni var kornmarkedet flaut. Møllerne i Vesten kunde ikke bli kvit sine store beholdninger og indskrænket eller standset ganske sin virksomhet, og utlandet hentet i stor utstrækning, hvad det behøvet, fra Argentina, hvis høst var overflødig stor. Men i midten av juli strammedes markedet noget ved en officiel rapport om, at totalbeholdningen i staterne var blot 70 mill. bush., mot 135 mill. bush. i juli 1907, og at vekstilstanden for vinter- og vaarhvete var mindre tilfredsstillende. Det erfartes ogsaa, at utførslen fra Argentina hovedsagelig gjaldt Rusland, og at høsten i Frankrike og tildels i Mellem-Tyskland ventedes at slaa feil. De store møller i Minneapolis og Duluth, som utpaa sommeren atter var i fuld virksomhet, hadde vanskelig for at faa hvete, da beholdningerne der var næsten uttømt, og deres jagen efter prima vare bragte prisen dersteds for en kort tid i august op til $ 1.35 pr. bushel for nr. 1 Northern. Men markedet gik atter snart nedover ved indløpende beretninger om gunstige høstutsigter overalt i staterne, saavelsom i Manitoba og det nordvestlige Kanada, hvis høst ansloges til 110 mill. bush., mot 65 mill. i 1907, og derfor vilde gi et stort overskud for utførsel via Montreal; priserne holdt sig dog desuagtet temmelig høie til aarets slutning.

De laveste og høieste noteringer i New York for «No. 2 red» var 95 cents pr. bushel i juni og $ 1.14⅞ i november. Ved aarets slutning notertes $ 1.09¾. Ved professionelle spekulanters indgripen i markedet under forventning av et stort europæisk behov og formindsket utførsel fra Argentina og Australien er prisen fra i februar d. a. gaat opover, indtil der den 3. mars d. a. notertes $ 1.24⅝ for «spot No. 2 red» hvete, $ 1.23½ for mai- og $ 1.14⅞ for juli-leverance.

Hvetemel, «Winter Straights», varierte mellem $ 4.10 pr. td. i august og $ 4.80 i december og er i likhet med hvete i indeværende aar steget, nemlig til $ 5.40 à $ 5.70 (den 3. mars).

Mais. Forretningerne i denne kornsort var mindre tilfredsstillende den største del av aaret. En stor del av den i 1907 indhøstede mais var bløt paa grund av megen fugtighet i vekstperioden og fremkom nu og da paa markedet i saa daarlig forfatning, at den refusertes; mange farmere fandt det derfor fornuftigst at bruke sin mais av tvilsom kvalitet til kreaturføde. Høsten 1907 blev desuten 335 mill. bush. tilkort for høsten 1906, og det blev derfor ofte vanskelig at erholde akceptabel vare, hvilket foraarsaket kjøpere, som hadde solgt til fremtidig leverance, store tap. Prisen gik derfor ogsaa stadig opover fra 60½ cents pr. bush. i februar for «No. 2 mixed» til 90 cents i august og september, leveret New York. De udmerkede høstutsigter indvirket kun langsomt paa markedet, da farmernes beholdning ifølge officielle rapporter var forholdsvis liten, men fra i oktober, da ny mais begyndte at komme i markedet, faldt prisen stadig, til den ved aarets slutning stod i 66 cents. I likhet med hveteprisen er den senere steget, nemlig til 76½ cents den 3. mars d. a., eller 74½ cents for julileverance.

Havre. Prisen for «No. 2 mixed» steg fra 51½ à 54 cents pr. bushel i januar til 62 cents i juli, fra hvilken tid den faldt til 52 cents i oktober og november; ved aarets slutning notertes 53½ à 55 cents og den 3. mars d. a. 57 à 58 cents. Det vækker adskillig opsigt, at argentinsk havre er paa vei hertil og utbydes til 55 cents eller 2 à 3 cents pr. bushel mindre end den amerikanske. Ifølge forevist prøve skal den være fuldt saa god som denne.

Ifølge det statistiske bureaus seneste opgave producertes der i Staterne:

	1908. Mill. bushels.	1907. Mill. bushels.
Vaarhvete	226.7	224.6
Vinterhvete	437.9	409.4
Mais	2 668.7	2 592.3
Havre	807.2	754.4
Byg	166.8	153.3
Rug	31.9	31.6

Der utførtes:	Millioner bush.	Millioner doll.	Millioner bush.	Millioner doll.
Av mais	37.6	25.2	83.2	47.0
- hvete	92.8	92.2	91.4	86.1
- havre	1.2	0.7	1.7	0.9
- rug	2.7	2.4	1.3	1.1
- byg	6.7	4.8	5.4	3.6
- hvetemel tdr.	13.0	61.5	15.3	65.0
- andre kornvarer	—	9.5	—	11.0
Ialt		196.3		214.7

Levende kvæg og kjødprodukter. Til de store slagterier i Chicago, Kansas City, Omaha, St. Louis, St. Joseph og Sioux City opgives der i 1908 ankommet tilsammen ca. 40 mill. stk. kvæg, svin og faar, mot ca. 37½ mill. i 1907. Leverancen av svin opgik til 21½ mill. stk. eller 2.8 mill. mer end i 1907, hvorimot kvæg avtok fra 9.9 til 9.1 mill. stykker. Tiltrods for de mindre gunstige markedsbetingelser gik prisen for flesk og kjød, som stod lavt ved aarets begyndelse, opover i juni og juli og holdt sig forholdsvis høit i sidste halvaar. Den mindre tilførsel av slagtekvæg foraarsakedes hovedsagelig ved tørre græsgange i sommermaanederne og ved, at farmerne i høstmaanederne holdt den største del av sin mais til salgs til opadgaaende priser istedetfor at anvende den til for.

Markedspriserne i Chicago gik i juni op til $ 8.40 pr. 112 pund for okser, $ 8.50 for kalver og $ 7.60 for svin; ellers opgives gjennemsnitspriserne til $ 6.00 for okser, $ 6.60 for kalver, $ 5.70 for svin, $ 4.65 for faar og $ 6.30 for lam.

Paa grund av skarp konkurrence paa de europæiske, især det engelske marked med kanadisk kvæg og argentinsk kjød avtok utførslen av ferskt og hermetisk kjød fra 1907 henholdsvis ca. 45 og 25 %.

I New York var de høieste og laveste priser:

	«Prime Western Lard». Pr. 100 pund. $	«Mess Pork». Pr. tønde. $	«Family Beef». Pr. tønde. $
i februar	7.15	14	14
i september	10.75	17, 37½	—
i juni-oktbr. og decbr.	—	—	17.50
den 31. decbr.	9.90	17	16.50
den 5. mars 09	10.25	17.50	15.25-15.75

Der utførtes:

	1908. Millioner pund.	1908. $	1907. Millioner pund.	1907. $
Kjødhermetik	17.5	1.9	22.1	2.4
Ferskt kjød	156.1	16.0	269.4	26.2
Saltet do.	43.9	3.3	51.2	3.3
Talg	70.5	4.0	109.6	6.6
Flesk, bacon	264.8	27.8	208.1	22.3
- skinke	220.8	24.4	207.1	24.2
- saltet	100.3	8.6	165.2	15.5
Smult	581.9	53.6	589.3	55.5
Oleoolje	195.2	19.1	207.6	18.7
Andre kjødprodukter	—	17.6	—	18.8
Ialt		176.3		193.5

Huder og skind, som hadde været nedadgaaende under hele aaret 1907 og under pengekrisen faldt til næsten 50 % under priserne i januar 1907, begyndte tidlig i 1908 atter at stige og vedblev at stige, til de i slutningen av november stod 100 % høiere for enkelte sorter end i januar 1908. «Country buff» kohuder, som lærbranchen anser som et markedsbarometer for indenlandske huder, steg saaledes fra 6½ cents i mars til 12¾ cents i november. Ved utgangen av 1908 var priserne gjennemsnitlig blot 9 % lavere end i december 1906.

De høieste og laveste noteringer i Chicago var:

	«Nr. 1 Packers Colorado Steers.»	«Nr. 1 City Calfskins.»	Nr. 1 Kips.
i januar—mars	9	12	7
- december	14½	17¾	13

Der utførtes:

	1908. $	1907. $
Gjeteskind og -huder	18 835 098	26 565 334
Okse- og kohuder	16 318 195	18 120 638
Andre	22 500 488	32 964 087
Ialt	$ 57 653 781	$ 77 650 059

Lærmarkedet var for det meste flaut, naar undtages tykt saalelær, efter hvilket der var en stadig efterspørsel, saa at der betaltes op til 3 cents pr. pund mer for samme end for saalelær av lettere vegt. I oktober og november forøkedes efterspørslen efter alle sorter lær, saa at priserne steg fra 1 til 2 cents pr. pund.

Der notertes i New York:

«Hemlock nonacid», fra 24 cents pr. pund i mai til 27 cents i decbr.
«Union» fra 24 cents i jan. til 32 i mai og 36 i decbr.
«Oak» fra 37 cents i jan. til 39 à 40 cents i decbr.

Der utførtes:

	1908. Pund.	1908. $	1907. Pund.	1907. $
Saalelær	31 940 830	6 398 377	29 837 286	6 757 306
Overlær		16 821 939		15 060 865
Andet		5 135 251		6 412 818
Ialt		28 355 567		28 230 989

Petroleum var en av de faa artikler, paa hvilke pengekrisen ikke syntes at ha nogen indflydelse, idet baade produktionen, konsumtionen og utførslen var større i 1908 end i de foregaaende 4 aar. Hvad U. S. Steel Corporation forgjæves søkte at gjennemføre inden staalbranchen, lykkedes det saaledes den mægtigere olje-trust, Standard Oil Co., at iverksætte inden sin branche, idet den selv under forrige aars ugunstige konjunkturer har holdt markedet fuldkommen under kontrol og vedlikeholdt de i sidste kvartal av 1907 forhøiede priser endog tiltrods for de mange mot den verserende søksmaal for overtrædelser av trust-loven og fragtreglementet. Kompaniet er i flere tilfælder blit fundet skyldig i at ha mottat ulovlig fragtrabat og blit ilagt store bøter, som f. ex. $ 800 000 i en av federalregjeringen mot kompaniet i Rochester, N. Y. anlagt sak og 29 ¼ mill. dollars i en sak anlagt i Chicago. Den sidstnævnte dom er imidlertid blit omstyrtet av U. S. Court of Appeals, hvis kjendelse i disse dage ventes stadfæstet av the District Court, som paa regjeringens forlangende har gjenoptat saken til fornyet undersøkelse. Det forlyder, at flere lignende saker ikke vil bli forfulgt av den nye regjering.

Produktionen i 1908 anslaaes til 180 millioner tdr. raaolje, mot 166.1 mill. tdr. i 1907, 126.5 i 1906 og 134.7 i 1905. Den tiltok i Illinois, midtstaterne og Kalifornien med henholdsvis 13½ og 5⅓ mill. tønder, hvorimot den avtok med 5½ mill. tdr. i Indiana; i Pennsylvania, New York og tilgrænsende stater holdt den sig omtrent uforandret. I Kalifornien er produktionen tiltat fra 2½ mill. tdr. i 1899 til 47½ mill. tdr. i 1908. Oljen finder der sin største anvendelse som brændemateriale paa mange av vestkystens jernbaner og dampskibe, deriblandt paa flere av de store dampskibe i transpacifikfarten; den utskibes ogsaa til Central- og Sydamerika og Japan etc., hvor den tildels raffineres.

Prisen for raaolje steg 15 cents pr. tønde i Kalifornien, men faldt 24½ eller fra 84½ til 60 cents i Texas og fra 81 til 62 cents i Louisianna som følge av et rygte om nyopdagede og, som det berettedes, store oljefelter i Texas, hvilket dog senere viste sig at være urigtig.

Exportprisen i New York var:

	«In bulk».	I tønder.	I kasser.
		(Cents pr. gallon).	
Standard White . .	5	8.75 à 8.50	10.90
Water White (150° test) .	7 à 6.50	10.75 à 10	13.90 à 12.40

De lavere priser notertes i maanederne september til december og gjaldt fremdeles ved utgangen av februar 1909.

	Benzin.	Autonafta.	Nafta.	
	59—62°.	66—72°.	73 à 76°.	86°.
Januar	13	16	19	22
Februar—15. april	16½	19½	22½	25½
15. april—15. aug.	15	19	22	25
15. aug.—1. mars. 09	14	18	21	24

Der utførtes:

	1908.		1907.	
	Mill. gall.	$	Mill. gall.	$
Raa olje . .	149.2	6 519 849	126.3	6 333 715
Nafta . . .	43.9	4 542 551	34.6	3 676 206
Lysoljer . .	1 129.0	75 988 256	905.9	59 635 208
«Lubricating»	147.8	18 971 436	152.0	19 210 353
«Residiums» .	77.5	2 793 363	75.8	2 527 582
Tilsammen	1 547.4	108 815 455	1 294.6	91 383 064

Jern og staal. Pengekrisen hadde kanske en mere følelig indflydelse paa jern- og staalindustrien end paa nogen anden industri, som følge av de av U. S. Steel Corporation tagne forholdsregler til vedlikeholdelse av høie priser i et aldeles demoraliseret marked. Krisen bevirket, at mange paabegyndte eller planlagte byggeforetagender maatte stanses eller opsættes, og at kontrakterne for staal til samme maatte hæves, da kontraktørerne ikke kunde skaffe de nødvendige midler tilveie. Jernbanernes indtægter avtok i en saa foruroligende grad, at alt byggearbeide opgaves, paatænkte forbedringer utsattes, og bestillinger paa alt slags jernmateriel indstilledes, og i alle med staalbranchen forbundne industrigrener indskrænkedes kjøpet til det allernødvendigste. Skjønt staalfabrikerne derfor efterhaanden nødtes til at indskrænke eller helt stanse arbeidet, formaadde dog staaltrusten i januar de større utenforstaaende fabrikanter til at indgaa overenskomst med den om at opretholde det foregaaende aars høie priser, og naar undtages, at galvaniserede jernplater og blikplater i januar nedsattes $ 2,00 og $ 3,00 pr. ton, og at stangstaal, rør, plater og stangjern reducertes 2 à 4 dollars pr. ton i juni, vedlikeholdtes priserne forøvrig i hele det forløpne aar. Nævnte reduktioner svækket dog snarere end forbedret markedet, da konsumenterne, som ikke hadde nogen tro paa overenskonstens varighet, deri saa et tegn paa, at der snart vilde følge en almindelig prisnedsættelse paa alle artikler og derfor haardnakket tilbakeholdt sine større bestillinger, likesom «trusten» paa sin side fastholdt sine priser, indtil en del av fabrikanterne i indeværende aar fandt stillingen umulig og opsagde overenskomsten, som derpaa hævedes den 18. februar d. a. Det saaledes mislykkede utfald av denne sammenslutning ansees at bevise, at det fordrer større magt, end selv U. S. Steel Corporation besitter, for at bringe til praktisk utførelse trustlæren om, at konkurrencen maa vike pladsen under vor tids forandrede handelsforholde for samarbeide inden likeartede brancher til forhindring av overproduktion og vedlikeholdelse av lønnende priser.

Bruddet mellem fabrikanterne efterfulgtes øieblikkelig av en nedgang i prisen paa de fleste jern- og staalprodukter med undtagelse av jernbaneskinner, hvis forholdsvis faa og større fabrikanter har slaat sig sammen om fremdeles at fastholde den hittil gjældende pris av $28,00 pr. ton.

Forøvrig stillet priserne, leveret fra fabrik, sig som følger:

	Før 19. febr. 1909.	3. mars 1909.
Bessemer-staal, pr. ton	$ 24 à 25	$ 20 à 21
Plater, nr. 22 til 24	2.30 cents pr. pund	2.05
» galvaniserede	2.95	2.65
» nr. 30	2.70	2.30
» — —» —	3.95	3.45
» tank 6½—14″ bred	1.76 à 1.86	1.56 à 1.76
Bjælker, 15″	1.76	1.41 à 1.46
Stangstaal	1.36	1.56

Flere større ordres og forespørsler berettes at være indløpet fra forskjellige kanter efter prisernes nedgang.

Rujern, som holdtes utenfor trustoverenskomsten, faldt gradvis fra $18,10 i januar til $14,58 i oktober, hvorefter prisen atter steg til $16,50 i december; i mars d. a. notertes $16,00. Produktionen beløp sig i 1908 til blot 15 828 000, mot 25¾ mill. tons i 1907.

Av jernbaneskinner tilvirkedes blot 1,6 mill. tons, mot 3,6 mill. tons i 1907 og 3 977 900 tons i 1906, og av staal-«ingots» 7½ mill. tons, mot 10,8 mill. tons i 1907.

Der indførtes 776 898 tons jernmalm værd $2 224 248, derav 80 % fra Kuba, mot 1 229 168 tons værd $3 937 483 i 1907, og 92 202 tons rujern værd $2 886 339, mot 489 475 tons værd $13 418 000 i 1907.

Totalindførslen av jern og staal og derav fabrikerede varer beløp sig til blot $ 19 957 261, mot $38 789 000 i 1907.

Totalutførslen av jern og staal og derav fabrikerede varer beløp sig til 151 mill. dollars, mot 197 mill. dollars i 1907; herav maskiner og maskineri til et beløp av 74 mill. dollars, mot 95 mill. dollars i 1907.

Kobber. Som følge av krisen indskrænkedes det indenlandske forbruk i sidste kvartal av 1907 i betydelig grad, saa at der ophopedes en beholdning, som ved aarets begyndelse utgjorde 53 500 tons. Utførslen fortsattes imidlertid uten formindskelse, og utover sommeren tiltok ogsaa det amerikanske forbruk stadig, saa at kobberminerne fra slutningen av august atter dreves til det yderste.

Ifølge officiel opgave beløp produktionen av rent kobber sig til 410 270 tons i 1908, mot 345 000 tons i 1907 og 417 411 tons i 1906, hvortil kommer en indførsel svarende til 93 750 tons rent kobber. Der utførtes 63 149 tons kobbermalm og rent kobber og 295 480 tons halvforarbeidet kobber; forbruket synes imidlertid ikke at ha holdt skridt med produktionen, idet beholdningen den 1. januar d. a. opgaves til 75 000 tons og 1. mars d. a. til 77 350 tons «marketable»kobber. Prisen i New York faldt fra 13,9 cents pr. pund for «lake» i januar til 12,78 i mai og steg derefter langsomt til 14,41 ved aarets slutning. For «electrolytic» notertes fra 13,73 cents i januar til 12,6 i mai og 14,37 ved aarets slutning. Den 1. mars d. a. notertes $12^3/_4$ à $12^7/_8$ cents f. o. b. New York for «electrolytic» og 13 à $13^1/_8$ for «lake».

Immigrationen. Officiel statistik foreligger ikke for sidste kalenderaar, men ifølge en av den transatlantiske dampskibskonference avgit rapport stillet passagertrafikken sig som følger:

	Ankomne passagerer.		Avreiste passagerer.	
	1908.	1907.	1908.	1907.
1. plads . .	95 000	108 200	92 900	100 286
2. » . .	165 000	227 000	105 534	107 700
3. » . .	402 000	1 333 166	661 321	550 045
Ialt	662 000	1 668 366	859 755	758 031

Ifølge den officielle statistik ankom der av immigranter i finansaarene endende 30. juni

	1908	og 1907:
Fra Norge	12 412	22 133
» Danmark	4 954	7 243
» Frankrike	8 788	9 731
» Italien	128 503	285 731
» Rusland og Finland	156 711	258 943
» Storbritannien . .	93 477	113 614
» Sverige	12 809	20 589
» Tyskland	32 309	37 807
» Østerrike og Ungarn	168 509	338 452
» andre lande . . .	164 398	191 106
Ialt	782 870	1 285 349

Den i sammenligning med 1907 formindskede indvandring har selvfølgelig sin grund i de krisen paafølgende ugunstige arbeidsforhold, som ogsaa bevæget et ualmindelig stort antal personer av arbeidsklassen til at vende tilbake til sine hjemlande. De hjemvendtes antal var i sidste finansaar 714 828, hvorav 3 270 til Norge. Samtlige indvandrere medbragte i penge $ 17 794 226. De 30 175 norske, svenske og danske immigranter, som i vedkommende tabel er slaat sammen som skandinaver, medbragte $ 144 105. Av 10 902 emigranter, som negtedes at indvandre, var 115 skandinaver, hvorav 17 sindssyke, 35 fattiglemmer og 18 arbeidere, som ankom under kontrakt; 45 led av sygdomme, for hvilke de utelukkedes i henhold til immigrationsloven.

Av skandinaverne var 6 305 bestemt til New York, 1 803 til Massachussets, 4 636 til Minnesota, 3 977 til Illinois, 1 304 til Iowa, 1 773 til Wisconsin, 1 801 til North Dakota, 2 242 til staten Washington, 2 677 til andre østlige, 3 189 til andre vestlige og 468 til sydlige stater.

Arbeidsforholdene var ganske tilfredsstillende for landbrukere og i det hele tat noget bedre i de vestligere stater end i østen, hvor det har været og fremdeles er yderst vanskelig for nykommere av alle klasser at finde beskjæftigelse.

Av de fra de underordnede konsulater avgivne aarsberetninger for 1908 hitsættes følgende utdrag:

Buffalo. Vicekonsul *S. M. Kiellands* beretning*)

Trafikken paa indsjøerne avtok fra en godsmængde av 83 mill. tons i 1907 til 60 mill. tons i 1908 som følge av et mindre behov for jernmalm, salt, kul, korn og tømmer. Det tegner mere og mere til, at Buffalo vil bli et vigtig jern- og staalcentrum; flere mægtige jern- og staalkompanier er etableret her, hvor raamaterialerne, malm og kul, kan leveres billigere end i Pittsburg. Her ender ogsaa indsjøtrafikken for dypgaaende skibe; 15 jernbanesystemer sætter Buffalo i forbindelse med alle de større kystbyer; her tar desuten Eriekanalen, som er av saa stor vigtighet for fragttrafikken med New York, sin begyndelse. Man har her altid et vaakent øie med Montreal og Quebec som konkurrenter i utførslen av korn. For at naa Montreal maa sluserne ved Welland og senere Lachinekanalen passeres, hvilket blot kan gjøres av fartøier, som ikke stikker dypere end 12 à 14 fot. Transport pr. jernbane fra Vestkanada og Manitoba vil falde dyrere pr. vandveien fra Port Arthur, Fort Williams eller Duluth ved Lake Superior; men disse transportspørsmaal indsees at være av saa stor betydning i Kanada, at jernbaner, stat og byer arbeider i harmoni for at reducere transport og havneutgifter, hvorimot høie elevator- og lagringsutgifter saavelsom jernbanefragter har floreret uhindret i staterne.

I sidste utgave av «Engineering News» findes overslag og utkast til den paatænkte Georgian Bay Ship Canal, som for 440 mils længde vil koste omtrent 100 millioner dollars. Den beregnes at ville være farbar 210 dage av aaret og at skulle forkorte reisen mellem Duluth eller Pt. Arthur og Montreal $1^1/_2$ dag. Kanalens dybde, beregnet til 22 fot, vil tillate oceandampere at passere op. Den vilde forkorte distancen fra Pt. Arthur til England til 4 123 mil, hvilket er 806 mil mindre end via New York. Der regnes 10 aar til arbeidets utførelse. Dens bygning er imidlertid endnu ikke bestemt og vil møte megen opposition paa grund av omkostningerne og jernbanernes uvilje.

Man agiterer nu i alle stater, øst og vest, for skogens bevarelse og for vedtagelse av love, som gir staterne kontrol av vandforsyningen. Av vandfaldene er allerede mange i private hænder.

I den lovgivende forsamling for staten New York skal man nu behandle den aarlige rapport fra «The Water Supply Commission». Denne rapport vil vise, at den kraft, som nu forbrukes i industrien ved Niagara, for det meste gaar til nye produkter, som var ukjendte som handelsvarer for 14 aar siden, og at man allerede nu har naadd den grænse for anvendelsen av Niagarafossenes vand, som blev sat av statsregjeringen; hvis staten ikke bevilger nye koncessioner, vil flere fabrikker bli nødt til at finde nye kraftkilder. Denne rapport siger videre, at nu er tiden moden for dannelsen av en bestemt plan for bygningen av dæmninger og reservoirer; selve bygningen kan endnu utsættes, men man bør gjøre alle de fornødne opmaalinger og erhverve rettigheter; specielt bør forberedelser gjøres for bygning av enorme bassiner i den øvre del av Hudsonfloden, Geneseefloden og Raquettefloden; allerede nu er tiden inde for overenskomster med fabrikker eller indu-

*) Et i ukeutgaven indtat utdrag av beretningen utelates her.

strier, saa at disse derved kan sikres fornødent vand i fremtiden. Fortiden forbrukes i staten New York 618 000 hestekræfter, hentet fra vandfald, dette kan forøkes til 1½ mill., hvis den rette benyttelse gjøres av reservoirer. Hvert aar gaar der tilspilde mange tusen hestekræfter, fordi man ikke kan opsamle den vandmasse, som opstaar naar sneen smelter, og det er jo klart at store værdier derved bortkastes, da vandkraft jo er billigere end kul. Kul koster i Buffalo omtrent $ 2.00 pr. ton leveret i jernbanevogne. Kommissionen siger: Regjeringen kan utføre dette reguleringsarbeide billigere end private kompanier, den kan lettere anskaffe penge og til lavere rentefot. Fra Hudsonfloden toges i 1882 12 000 H. K., nu leverer den 100 000 H. K. Fra Geneseefloden kan skaffes 300 000 H. K., fra Raquettefloden 82 000. Flere nye love maa gives for at utføre de planer, som her er antydet.

Portland. Oregon. Vicekonsul *Endre M. Cederberghs* beretning.

Trælast. Staten Oregon har ca. 600 sagbruk, med en produktionsevne av ialt ca. 4 000 000 000 fot pr. aar; hittil har den aarlige gjennemsnitlige produktion dog ikke oversteget 2 000 000 000 fot. Omtrent en femtedel av produktionen antages at utskibes med fartøi til ut- eller indland, medens ca. 2/5 forlater Oregon pr. jernbane; de resterende 2/5 finder anvendelse inden statens grænser. Portlands sagbruk alene præsterer ca. 1/3 av Oregons samlede produktion. Der har i de sidste 3 aar mellem sagbrukene ved Puget Sound og i Britisk Columbia hersket en rasende kamp om det australske marked.

Korn. Fra Portland exportertes i 1908 7 854 980 bushels korn, hvilket kvantum gjør byen til det næststørste utskibningscentrum for hvete i de Forenede Stater. Exporten fra New York var ca. 2 mill. bushels større, nemlig 9 849 456 bush. Hvetedyrkning er en av staten Oregons vigtigste næringskilder. Ved utstrakt anvendelse av kunstig vanding vil hveteproduktionen bli end yderligere øket. Den samlede produktion av hvete i de tre stater Oregon, Washington og Idaho ventes inden faa aar at ville opgaa til 100 mill. bushels. Den hovedsakelige efterspørsel efter korn kommer fra Europa, men store mængder hvete gaar ogsaa i form av mel til Kina og Centralamerika, likesom der skibes hvete til Japan og til Sydamerika.

Til fremmede havne utklarertes fra Portland i 1908:

	Dampskibe. Antal.	Tons.	Seilskibe. Antal.	Tons.	Ialt.
Britiske	30	86 141	31	58 799	144 940
Franske	—	—	50	97 796	97 796
Tyske	18	58 634	11	22 010	80 644
Norske	14	31 570	5	7 907	39 477
Japanske	1	3 087	—	—	3 087
Nederlandske	1	3 032	—	—	3 032
Russiske	1	2 095	—	—	2 095
Italienske	1	2 080	—	—	2 080
	Ialt 66	186 639	97	186 512	373 151
Amerikanske	—	—	9	7 353	7 353
I kystfart	—	—	—	—	541 715
				Ialt	922 219

Skibsfart. Av den tyske tonnage tilhørte 4 dampskibe «Hamburg-Amerika-Linie» og gik for regning av «Portland Asiatic S. S. Co.» mellem Portland og Orienten. Deres certeparti utløp sommeren 1908, men blev fornyet for et aar. Disse 4 skibe har gjort 13 reiser mellem Portland og Orienten i aarets løp, repræsenterende en samlet tonnage av 40 077 net. reg. tons.

I de sidstforløpne 10 aar utklarertes fra Portland:

	Tons.		Tons.
1899	380 613	1904	408 877
1900	375 263	1905	599 519
1901	455 098	1906	628 322
1902	427 590	1907	848 522
1903	412 187	1908	922 219

Mønstrings- og rømningsforhold. Med norske skibe forhyrtes i 1908:

	Antal.	Gjennemsnitlig hyre, uavhængig av «Boarding-masters fee».
Maskinister	3	—
Matroser	45	$ 20.10
Fyrbøtere	23	26.50
Kullempere	10	17.90
Tømmermænd	2	28.50
Kokker	2	19.00
Stuerter	1	32.00
Kahytsgut	1	10.00
Ialt	84	
Gjennem «boardingmaster»	8 matroser	25.00
Uavhængig	76	

Av de 76 uavhængig forhyrede mottok 23 forskud med $ 279.30 eller gjennemsnitlig $ 12.14 og gjennemsnitlig pr. mand for alle de uavhængige $ 3.68. De 8 mand forhyret gjennem «boardingmaster»en mottok et samlet forskud av $ 174.95 eller gjennemsnitlig pr. mand $ 21.87.

Den av «Sailors Coast Union» og gjennem «boardingmaster»ne fastsatte norm for hyrer var:

for matroser . . . . . $ 25
- fyrbøtere . . . . . » 30—35
- kullempere . . . . . » 25—27.50

Følgende overslag vil illustrere norske skibsrederes besparelse ved forhyring uavhængig av «boardingmaster»en: Paa 68 mand matroser, fyrbøtere og kullempere er der en besparelse av $ 4.75 pr. maaned i sammenligning med de av andre nationer betalte hyrer, hvilket paa en gjennemsnitlig fartstid av 3½ maaned gjør . . . . . $ 1 130
«Boardingmaster»ens omkostninger à $ 30 pr. mand » 2 040
— forhyringsgebyr à $ 5 pr. mand » 340
— vagtmand paa 17 skibe à $ 12.50 » 212
$ 3 723

Hertil kommer sjømændenes egen besparelse, der som regel kan sættes til 1 maaneds hyre, $ 1 700 ÷ forskud $ 279.30 = » 1 420
Ialt $ 5 143

Antallet av avmønstrede sjømænd var ialt 44, av rømte 36. Avmønstringer og rømning fordelte sig saaledes:

	Avmønstrede sjømænd. Antal.	Procent av besætn.	Rømte sjømænd. Antal.	Procent av besætn.
Dampskibe	29	9.44	22	7.17
Seilskibe	15	15.5	14	14.64
Gjennemsnitlig	—	10.9	—	8.9
Der forblev ombord ialt		80.2	—	—

Desertionen fra norske skibe var 1.8 pct. større i 1908 end i 1907, men grunden hertil ligger sandsynligvis deri, at der i 1908 utklartes 5 seilskibe under norsk flag, og rømningsprocenten er større for seilskibe end for dampskibe. 4 dampskibe talte kinesere blandt besætningen og hadde litet eller intet bryderi av dem. Kun et fartøi hadde fuld kinesisk besætning (undt. befalet), ialt 27 mand i maskinrum og paa dæk. Av de rømte sjømænd var 12.8 % av britisk nationalitet, 8.9 % norske, 8.2 % tyske og 6.6 % franske.

De ovenfor omtalte tyske dampskibe har alle kinesisk mandskap. Intet fransk fartøi anløp havnen i 1908. Rømningerne fra britiske fartøier var gjennemsnitlig 4 % fra dampskibe og 28.2 % fra seilskibe.

Fragter. I 1908 avgik 1 norsk dampskib fra Puget Sound i ballast. De øvrige herfra avgaaende norske fartøier, ialt 19, førte ladning til følgende fragtsatser:

3 dampskibe, timecharter: høiest £ 1050; lavest £ 750.
1 dampskib med hvete for Japan: $ 2.75 pr. ton.
1 — » » » St. Vincent f/o: 25 sh. 6 d.
2 — med trælast for Panama: $ 9.50 pr. 1 000 B. M.
6 — » » for Orienten: gjennemsnitlig 30 sh. 9 d. —»— (høieste rate 35 sh., laveste 26 sh. 3 d.)
5 seilskibe med hvete og byg for Storbritannien: gjennemsnitlig 27 sh. 3 d.

I juli maaned 1908 besluttet R. Stanley Dollar av «Dollar S. S. Co.», San Francisco, at overflytte sin orientlinje fra Puget Sound til Portland; det første av hans dampskibe avgik fra Portland i august med 3 350 000 fot tømmer. Linjen skal eie 8 dampskibe og kan komme til at foraarsake en nedgang i exporten pr. norsk tonnage av tømmer fra Portland. Imidlertid er enkelte av de norske dampskibe paa grund av sin konstruktion meget efterspurgt i denne trade, særlig for stort og tungt tømmer.

Export.

		Til utlandet.		Til andre havne i U. S. A.	
		Mængde.	Værdi i $.	Mængde	Værdi i $.
Hvete	bush.	13 010 794	11 728 128	3 415 392	2 968 532
Mel	lbs.	684 648	2 548 382	256 292	1 085 363
Tømmer	fot	100 686 324	1 284 202	61 403 674	761 556
Byg	bush.	977 057	658 793	Ikke opgit.	

Værdien av de vigtigste exportartikler fra staten Oregon i 1908:

	$
Tømmer	30 000 000
Meieriprodukter	17 250 000
Hvete	11 040 000
Frugt	3 256 000
Guld	2 855 000
Uld	2 500 000
Laks	1 833 850
Humle	1 250 000
Ialt	$ 69 984 850

Totalværdien av exporten fra Portland i 1908 beløp sig til $ 17 658 810.

Laksefangsten i 1908 beløp sig til ialt 18 463 546 lbs.

*Import*værdien beløp sig til $ 3 758 752, hvorav fra Norge $ 10 669.

Columbia River Bar. Ifølge officielle rapporter garanteres kanalen i Columbia River Bar at ha en dybde ved lavvande av 26 fot og en bredde av 3 000 fot; dybden ved høivande skal være ca. 34 fot. Fartøier, som kommer til Portland, behøver nu ikke længer at vente paa tidevandet for at komme ind. Ved en forlængelse av jéteen vil dybden lettelig kunne forøkes til 30 fot eller mere, og den tid er efter sikkert forlydende ikke fjern, da der vil være en 40 fot dyp kanal gjennem baren og en 30 fot dyp kanal i floderne Willamette og Columbia fra Portland ut til havet.

Dokavgifterne i Portland er av havnekommissionen blit nedsat med ca. 20 pct., og satsen er nu:

For dampskibe paa:

indtil 999 tons . . . . . 24 c. pr. ton.
1 000—1 999 tons . . . . . 21 » —»—
2 000—3 999 » . . . . . 18 » —»—
4 000 tons og derover 15 » —»—

For seilskibe betales av nettotonnagen:

indtil 599 tons . . . . . 19 c. pr. ton.
600—999 » . . . . . 17 » —»—
1 000 » og derover 15 » —»—

Ny tørdok. Arbeidet med bygning av en ny tørdok i Portland for «Oregon Drydock Co.» paabegyndtes i november 1908 og vil sandsynligvis være færdig i mai maaned 1909. Den nye dok vil bli 340 fot lang og 57 fot bred og vil kunne opta fartøier av 18 fots dypgaaende og en størrelse av op til 4 000 tons dødvegt.

Tacoma, Washington. Vicekonsul *Dirk Blaauw's* beretning.

Skibsfart. I 1908 har ialt 90 skibe av fremmed nationalitet utklareret fra Tacoma, foruten den store flaate av amerikanske fartøier, bestaaende mest av dampskonnerter, tre- og fire-mastede seilskonnerter og fiskeflaaten for laksefiske, torskefiske og helleflyndrefiske i de nordlige farvande.

Nedenstaaende specifikation viser de forskjellige nationers deltagelse i skibsfarten i 1908.

Indklarerede skibe.

A. Dampskibe:

	Med last.		I ballast.		Ialt.	
	Antal.	Tonnage.	Antal.	Tonnage.	Antal.	Tonnage.
Norske	—	—	20	49 384	20	49 384
Britiske	19	96 347	6	19 546	25	115 893
Tyske	2	6 339	1	3 026	3	9 365
Franske	1	3 176	—	—	1	3 176
Hollandsk	1	3 032	—	—	1	3 032

B. Seilskibe:

	Med last.		I ballast.		Ialt.	
	Antal.	Tonnage.	Antal.	Tonnage.	Antal.	Tonnage.
Norske	—	—	3	5 247	3	5 247
Britiske	1	3 018	4	10 080	5	13 098
Tyske	—	—	3	7 654	3	7 654
Franske	—	—	4	7 768	4	7 768
Russisk	—	—	1	1 590	1	1 590

Fragterne var gjennemgaaende lave og for fremmede skibe lavest ved utgangen av aaret.

Mønstringsforretninger. I 1908 blev følgende mandskaper av- og paamønstret ved vicekonsulatet:

	Paamønstret.	Avmønstret.	Rømte.
Norske	36	39	11
Fremmede	60	17	12
Tilsammen	96	56	23

Av samtlige norske skibe har kun 3 henvendt sig til hyrebaserne og betalt $ 35 for hver mand, samt $ 25 for første maaneds hyre, altsaa $ 60 pr. mand. Der har været overflod av sjømænd at faa. Hyren har været fra $ 20 til $ 25 pr. maaned for matroser og $ 30 til $ 35 for fyrbøtere.

Indløpet fra Stillehavet er rent, flere norske dampskibe har klaret sig uten lods, især hvis de har været her før. Byen har omtrent 7 eng. mile med de bedste kaier og varehuse; jernbaner like til vandfronten. To nye transkontinentale jernbanelinjer kommer ind iaar og gjør store forbedringer. De nye anlæg vil koste millioner av dollars.

Importen til Tacoma fra Europa bestaar især av cement, ildfast sten og manufakturvarer. Fra Norge indføres islandssild, tørfisk, ansjos i ½ tdr., tyttebær, sardiner, fiskeboller og andre hermetiske delikatesser, nogen ost, gardiner, tapeter, akvavit, punsch og gravmonumenter. Omtrent samtlige norske hermetikfabrikker er repræsenteret.

Export. Fra Tacoma exporteres varer over hele verden, fornemmelig hvete, havre, hø og æbler samt ceder, furu, gran og anden trælast, vinduer og døre, guld, sølv, kobber og bly, talg, laks og helleflyndre i frossen og saltet, og laks desuten i hermetisk stand. Til Norge utføres kun letsaltet laks i 800 punds tønder.

Befolkning. Sidste folketælling i Tacoma viste 110 000 indbyggere. Av skandinaver er her 12 000 norske, 11 000 svenske og 1 200 danske.

Port Townsend. Vicekonsul *O. Kløckers* beretning.

Opgave over de vigtigste exportartikler fra Puget Sound (Seattle, Tacoma og Port Townsend) i aaret 1908.

		Kvantum.	Værdi. $
Hvete	bush.	11 924 722	10 980 716
Mel	barrels	1 538 500	5 812 731
Bomuld	baller	109 981	6 704 078
Trælast	fot	237 791	2 948 031
Jern		—	1 992 000
Kobber		—	652 990
Frugt		—	531 910
Egg og meieriprodukter		—	556 585
Samlet utførselsværdi			37 936 125

Opgave over de vigtigste importartikler til Puget Sound i aaret 1908.

		Kvantum.	Værdi. $
Kobbermalm	tons	140 443	3 100 992
Tinplater	lbs.	870 311	224 272
Silke i transit	»	3 121 427	11 237 321
Jute		—	881 095
The	»	2 988 712	541 737
Cement	»	50 162 543	212 316
Kul	tons	138 600	680 120
Manilahamp	»	6 508	910 115
Spirituosa		—	412 125
Fisk		—	121 552
Træmasse		—	140 165
Samlet indførselsværdi			21 876 361
Transitvarer til fremmede havne			646 408
— - amerikanske havne			6 825 604
Tilsammen			29 348 373

Exporten fra Puget Sound til Norge utgjorde i 1908 en værdi av $ 1 643 og importen derfra $ 72 691.

Østerrike.

(Almindelig oversigt. — Handelsomsætning. — Handelstraktater. — Jernbaner. — Lovgivning. — Bosnien og Herzegovina. — Handelen og skibsfarten paa Triest. — Dalmatien: Cement; cellulose; trælast; konserver; skibsfart.)

Aarsberetning*) for 1908 fra generalkonsul *Carl Neufeldt,* Wien.

Almindelig oversigt. Den økonomiske opgangsperiode, som har utviklet sig raskt like siden aaret 1905, hadde ogsaa i 1908 sin betydning for monarkiets handel og industri. Rigtignok gjorde forskjellige antydninger sig gjældende i slutten av aaret, som viste, at konjunkturernes høidepunkt var overskredet, og at en depression vilde indtræde. Dette merkedes særlig inden textil- og petroleumsindustrien, som led større tap, medens jernindustrien til trods for vedvarende god beskjæftigelse maatte reducere priserne væsentlig som følge av den skarpe konkurrence fra Tyskland.

Østerrikes finansielle stilling i 1908 er endnu ikke helt konstateret; men det antages, at overskuddet er mindre end i de foregaaende aar. I aaret 1906 hadde Østerrike et overskud paa sit budget av 146 millioner kroner og i 1907 beløp samme sig til 102 millioner kroner. I budgettet for 1909, som vistnok er avsluttet uten deficit, forekommer en forøkelse av utgifterne med ca. 130 mill. kr. Herav anvendes 91 mill. kr. til telefon- og jernbanevæsenet og resten til dækning av de forhøiede lønninger, som i 1908 er steget med 20 mill., og som for 1909 opføres med en stigning av 23 mill. kroner. Til utligning av disse betydelig forhøiede utgifter har man til hensigt at indføre nye skatter, og forskjellige saadanne forslag er under forberedelse. Saaledes skal brændevinsskatten forhøies. Denne skat er for tiden 90 kroner pr. hl. for 100 graders alkohol og agtes forhøiet med mere end det halve av dens nuværende beløp. Den gjennemsnitlige aarlige indtægt av brændevinsskatten er for tiden 93 mill. kr., hvorav staten tildeler de enkelte lande ca. 20 mill. kr. pr. aar til utligning av forskjellige utgifter. Den proponerede skatteforhøielse skal indbringe staten en merindtægt av mindst 50 millioner kroner, hvorav den største del skal anvendes til fordel for de enkelte kronlande.

*) Et utdrag av beretningen, der allerede er indtat i ukeutgaven, utelates her.

Desuten er jernbanetariffen av ovennævnte grunde forhøiet.

Pengeforholdene utviklet sig i beretningsaaret normalt. Bankrentefoten, som like siden begyndelsen av aaret var 6 %, nedsattes allerede i januar til 5 % og i februar til 4½ % og endelig i mai til 4 %. De politiske begivenheter i slutningen av aaret virket naturligvis hemmende paa pengeforholdenes utvikling. Der emittertes i mai 1908 for 150 mill. kroner efter en kurs av 96.25, hvortil bør bemerkes, at den sidste emission i april 1906 til et beløp av 131 mill. kr. foregik efter en kurs av 98.60. Der sattes nylig «Salinenscheine» i omløp. Omsætningen herav var i aaret 1907 begrænset til ca. 87 mill. kr., hvorav 30 mill. senere indbetaltes. Det er disse 30 millioner, som nu atter er sat i cirkulation. Endvidere ca. 50 mill. kr. prioritetspapirer av de allerede indløste Nordbahn-aktier, og endelig emittertes i mars 1909 for 220 mill. 4 % østerr. «Staatsschatzscheine» med 3-aarig løpetid, efter en kurs av 97.30.

Handelsomsætning. Ifølge de provisoriske zifre utviste handelsbalancen likesom i 1907 et underskud, som dennegang beløp sig til over 200 millioner kroner. Indførslen var i sammenligning med det foregaaende aar steget med ca. 30 mill. kr. og beløp sig til 2 532½ mill. kr., medens utførslen likeoverfor nævnte aar var gaat ned med 130 mill., til 2 325 mill. kroner. I metercentner indførtes der 165 mill. (mot 155.5 mill. i 1907) og utførtes 187.4 mill. (mot 197.2 mill. i 1907, exkl. edle metaller og mynter). Det bør hertil bemerkes, at importen av halvfabrikater av jern, maskiner, instrumenter og apparater, kemikalier, uldvarer, kul og koks, er steget. Derimot er indførslen av silkevarer, bomuldsgarn, uldvarer og andre raastoffer for textilindustrien gaat ned. Monarkiets export av bomuldsvarer, lin og hamp, jutevarer, uldvarer, konfektionsvarer, papir, lærvarer, træ- og glasvarer, samt halvfabrikater av jern og metaller er gaat betydelig tilbake. Utførslen av silkegarn og silkevarer, sukker og kvæg er steget. Særlig med hensyn til kvægexporten viser der sig en væsentlig fremgang i avsætningen til Tyskland og Italien. Likeledes er utførslen av faar til Rumænien steget. Monarkiets utførsel av kvæg, som i aaret 1907 hadde en værdi av 50 mill. kr. og i 1908 beløp sig til ca. 81 mill., er saaledes steget ganske betydelig til trods for den voldsomme toldforhøielse, som paalagdes denne export ved handelstraktaternes ikrafttræden den 1. mars 1906 (med Tyskland, Italien og Schweiz). Utførslen av kvæg til Italien var i 1907 endog langt større end Tysklands, der hittil har opvist de høieste tal. Exporten av faar til Rumænien beløp sig til 70 000 stykker. Den ringere export skyldtes væsentlig boykotbevægelsen i Tyrkiet i slutten av aaret mot import av østerriksk-ungarske varer. Monarkiets export til Tyrkiet utgjør en aarlig værdi av omtrent 115 mill. kroner. De vigtigste exportartikler er sukker (til en værdi av 30 mill.), fez (til et beløp av 6 à 7 mill. stkr.), cigaretpapir (ca. 7 000 metercentner), fyrstikker (ca. 31 000 m. c.) og bomuldsvarer for ca. 20 mill. kroner. Endvidere Wienermøbler, emaljeret bliktøi og glasvarer. Værdien av Tyrkiets export til monarkiet er ca. 50 mill. kroner. Der indføres hit væsentlig tobak (for 13 mill. kr.) og dyriske produkter (9 mill.). Boykotbevægelsen gik særlig utover monarkiets export av sukker, fez og fyrstikker. Da nu den omhandlede export efter opgjøret med Tyrkiet har utviklet sig langt livligere end tidligere, antages der, at den anrettede skade ikke har tat altfor store dimensioner.

I forbindelse hermed vil jeg meddele en kort oversigt over monarkiets handelspolitiske stilling til de enkelte stater paa Balkanhalvøen.

Handelsforbindelsen med *Serbien* var traktatmæssig ordnet indtil utgangen av 1905. I min sidste aarsberetning anførte jeg rigtignok, at man efter langvarige underhandlinger var blit enige om bestemmelserne til en ny traktat. Medens den serbiske skubschina anerkjendte denne overenskomst, vedtok parlamentet her kun et provisorium til 31. mars 1909. Paa grund av de uroligheter, som senere opstod i Serbien i anledning av annexionen av Bosnien og Herzegovina, hindredes monarkiet i at forlænge provisoriet, saa at man fortiden staar i et traktatløst forhold til nævnte stat. Da nu uroligheterne har lagt sig, og Serbien tillike har erklæret sig villig til at indlede nye forhandlinger med monarkiet, har man haab om en snarlig ordning av dette forhold. I aaret 1905 beløp monarkiets export til Serbien sig til 33 mill. dinarer, altsaa til omtrent 60 % av Serbiens samlede indførsel. I 1906 gik importen ned til 22 mill. dinarer. Østerrike-Ungarns export til Serbien omfatter væsentlig hester, huder, skind, bomuldsvarer, uldgarn, uldvarer, konfektionsvarer, papir, lær og lærvarer, sukker, jern og jernvarer. Importen av serbiske varer bestaar for det meste av korn, frugt og kvæg. Sidstnævnte import hadde i 1905 en værdi av 68½ mill. kr., og der kom dengang gjennemsnitlig 60 000 okser og 120 000 svin i levende tilstand over grænsen. Allerede i 1906 gik den serbiske import ned til omtrent det halve.

Med *Rumænien* findes ikke ordnede handelsforbindelser. De forhandlinger, som fra tid til anden er optat, har hittil hat mange vanskeligheter at kjæmpe med, hovedsagelig paa grund av, at Rumænien ønsker beskyttelsestold paa indførslen av østerriksk-ungarske industriartikler og paa den anden side toldfrihet for sin export av korn og kvæg, medens de østerriksk-ungarske interesser gaar i motsat retning. Monarkiets utførsel til Rumænien beløper sig til ca. 100 mill. frcs. aarlig; Rumæniens export til monarkiet har en værdi av 80 mill. frcs.

Likeoverfor *Montenegro* anvendtes en slags mestbegunstigelse, indtil Montenegro i december 1908 forordnet anvendelsen av maximaltariffen paa østerr.-ung. produkter, hvilket naturligvis tvang Østerrike-Ungarn til samme forholdsregler likeoverfor importen av montenegrinske varer. Monarkiets export til Montenegro beløper sig til ca. 2 mill. kr., medens importen blot utgjør det halve av dette beløp og for det meste bestaar av dyriske produkter.

Samtidig bør nogle statistiske oplysninger meddeles om *Bosnien og Herzegovina.* Begge disse landes samlede handelsomsætning, som i aaret 1864 utgjorde 34 mill. kr., var i aaret 1906 steget til 227 mill. kroner. Kornproduktionen er for tiden omtrent 4 500 000 m. c. Kvægbestanden, som i aaret 1879 var 2 700 000 stykker, utgjorde efter den sidste tælling i 1895 mere end 9 millioner stykker. Indbyggerantallet er for tiden 1.8 millioner.

Handelsomsætningen mellem Østerrike og Ungarn opviste ifølge de provisoriske zifre for 1908 en indførsel av ungarske varer til Østerrike til værdi 1 116.3 mill. ø. kr. og en utførsel til Ungarn til et beløp av 1 231.6 mill. ø. kr., hvorved der fremkommer et overskud for Østerrikes vedkommende av 65 millioner kr. Ungarns export av korn, mel og vin til Østerrike er gaat tilbake; derimot er Ungarns utførsel av kvæg væsentlig større. Østerrikes export til Ungarn er likeledes ringere og især med hensyn

til avsætningen i Ungarn av østerrikske textil-, jern- og lærvarer.

Aarets *høst* var tilfredsstillende. Landbruksministeriet meddeler følgende opgaver herom:

	1908. Metercentner.	Gjennemsnit i 1898—1907. Mill. metercentner.
Hvete . . .	16 919 861	13.5
Rug . . .	28 829 968	21.2
Byg	15 165 687	15.3
Havre . . .	20 954 200	19.1
Mais . . .	3 866 213	4.0

Paa *jernbanevæsenets* omraade bør nævnes, at staten fremdeles har til hensigt at overta alle private jernbaner. Regjeringens forslag om overtagelse av «Staatseisenbahngesellschaft», «Nordwestbahn» og den «Süddeutsche» forbindelsesbane, der tilsammen har en banelængde av ca. 3 000 kilometer, vedtoges for kort tid siden av parlamentet. Statens overtagelsesret til alle baner vil, forsaavidt de ikke allerede er overtat, indtræde i løpet av dette aarhundrede. For Nordbanens vedkommende sker dette i aaret 1940, og for sydbanen i 1969. Statens dividendebetalinger for indløste baner bortfalder selvfølgelig med disse terminers indtræden. Man beregner værdien av det samlede jernbanenet, som paa den tid vil være statseiendom, til omtrent 6 milliarder kroner.

Av forføininger i 1908 kan anføres: Monarkiets tiltrædelse til den internationale traktat, avsluttet til beskyttelse av den industrielle eiendomsret tillikemed tillægsoverenskomst vedrørende registrering av fabrik- og handelsmerker. Publikation av en gjensidighetserklæring om beskyttelse av ophavsretten i forholdet til Sverige. Oprettelse av et haandverksraad. Oprettelse av et teknisk museum i Wien til fremstilling av industriens utvikling indtil vore dage; de fornødne midler skal ydes, dels av staten, dels av byen Wien og av privatmænd. Ved de østerrikske domstole skal der dannes særskilte avdelinger til behandling av umyndige personers overtrædelse av straffeloven.

Av projekter og regjeringsforslag bør bemerkes: Forslag til ensartet fremgangsmaate ved utstedelse av offentlige anbud. Projekt om oprettelse av et særskilt trafikministerium, hvorunder alle saker vedrørende post- og skibsfart skulde henhøre. Utkast til en lov angaaende retten til benyttelse av offentlige veie og av fremmed eiendom for elektriske ledninger og angaaende erstatning for beskadigelser, anrettet af den elektriske strøm. Forslag til lov om regulering av bygningsskatten til begunstigelse av de mindre bygninger og anvendelse av værdiskat for ikke beboede huse. Et lovutkast angaaende bestemmelserne om underholdningsbidrag til de til militærtjeneste indkaldte mandskapers familier. Bestemmelser om forbedring av tjeneres og de lavere kontoristers kaar. En reform av bergverksloven, som gaar ut paa begrænsning av tilladelse til nye anlæg til utnyttelse av kulleier, og som desuten bestemmer tap av retten hertil, hvis de erhvervede rettigheter ikke utnyttes. Og endelig en lov om ordning av forsikringsvæsenet.

Av de fra vicekonsulerne avgivne aarsberetninger for 1908 hitsættes følgende utdrag:

Triest. Konsul *G. Pulitzers* beretning.

Skibsfart. Intet norsk skib anløp i 1908 Triests havn.

Handel. Der foregaar ingen direkte vareomsætning med Norge. Angaaende den indirekte omsætning ser konsulatet sig ikke istand til at meddele nogen oplysning.

Spalato. Vicekonsul *V. Katalinics* beretning.

Med hensyn til industrien i Dalmatien kan oplyses følgende:

Cementindustrien er en vigtig industrigren, og Spalato er en betydelig exporthavn for cement og cementsten. En ny cementfabrik, der vil bli en av de største i Europa, er under opførelse.

Kalciumkarbid. I Sebenico findes en av de største nuværende fabrikker for tilvirkning av denne vare.

Konserveindustrien er i Dalmatien i stadig utvikling. I 1908 producertes 1¼ millon æsker sardeller og makrel i olje. Der exportes i 1908 ogsaa endel saltede sardeller i tønder.

Vin er Dalmatiens største exportartikel. Produktionen opgik i 1908 til ca. 1 million hektoliter.

Trælast fra Bosnien og Herzegovina exporteres over Sebenico og Gravosa.

Cellulose blev ifjor for første gang exporteret over Sebenico. Den var av bosnisk oprindelse.

Importen til Dalmatien fra Norge, der foregaar over Triest og Fiume, indskrænket sig til ca. 700 000 kg. stokfisk og benløs klipfisk.

Skibsfart. Nedenstaaende opgave viser den samlede tonnage av de til de forskjellige havne i Dalmatien i 1908 ankomne skibe:

	1908.	1907.
Spalato	1 089 673	976 148
Gravosa	758 758	780 374
Ragusa	134 012	123 374
Zara	993 182	832 929
Sebenico . .	629 153	496 593
Cattaro	381 698	363 444
Metkovic . . .	172 093	219 433

Ingen norske skibe besøkte Dalmatien i 1908.

Havneforhold. Metkovics havn er kun tilgjængelig for mindre skibe, og skibsfarten er vanskelig.

Egypten.

(Almindelig oversigt. — Export. — Bomuld. — Bomuldsfrø. — Bomuldsfrøolje. — Oljekaker. — Salt. — Sukker. — Arabisk gummi. — Cigaretter. — Løk. — Korn. — Import. — Maskiner. — Motorbaater. — Skibsfart. — Dampskibslinjer. — Suezkanalmaalebreve. — Skibsfarten paa Suezkanalen. — Fragtmarkedet. — Mønstringsforretninger. — Havneforhold. — Skattevæsen. — Retsforhold. — Told. — Jernbaner. — Kunstig vanding. — Undervisning. — Sundhetstilstand. — Handelen paa Kairo.)

Aarsberetning*) for 1908 fra generalkonsul *H. E. Barker,* Alexandria.

Den financielle krise, som Egypten har gjennemgaat i de par sidste aar, naadde sit maximum i 1907; men landet selv gik allikevel i det aar frem i velstand; herpaa var landets gunstige handelsbalance i 1907 et tydelig bevis.

I aaret 1908 kom følgerne av krisen. Fjoraaret vil i Egyptens historie staa som «kriseaaret». Egyptens import og export gik ifjor baade i værdi og kvantitet betydelig tilbake, og skulde man dømme efter tidligere aars ind- og utførsel, vilde landet være gaat 7 aar tilbake. Dog kan det ikke vække for-

*) Et utdrag av beretningen, der allerede er indtat i ukeutgaven, utelates her.

undring, og gir liten grund til bekymring, at importen er gaat tilbake. Nedgangen i indførslen er kun en naturlig følge av foregaaende aars overdrevne kommercielle aktivitet. Varer blev kastet ind paa det egyptiske marked i langt større utstrækning, end landet hadde behov for. Det er vistnok saa, at da der her i landet ikke er nogen fabrikindustri, maa Egypten indføre alle slags industriartikler og levnetsmidler, og der tiltrænges ogsaa aarligaars store kvanta av den slags varer; men der er dog ogsaa en grænse for, hvad landet kan konsumere. Man ser nu, at der i de sidste aar for de fleste varers vedkommende er indført for meget; de fleste kjøbmænd sat i de 2 sidste aar inde med store lagre av importartikler, som de i jobbetiden hadde forsynet sig med. Folks kjøpeevne var ifjor ringe, og kjøbmændene hadde vanskelig for at bli av med sine varer. — I jobbetiden gjorde importørerne gode forretninger, og lokket herav nærte exportfirmaerne i Europa ikke betænkeligheter, men begyndte i 1907 i stor utstrækning at sende varer i konsignation. I de fleste tilfælde blev det høist vanskelig til rimelige priser at faa solgt varer, der sendtes i konsignation, og følgen var, at lagerhusene i Alexandria og Port Said blev overfyldt. Litt efter litt maatte man imidlertid paa grund av lagringsutgifterne se at faa realiseret de varebeholdninger, man hadde. Konkurrencen var sterk, og en masse varer kastedes derfor til spotpris ind paa det egyptiske marked, hvilket i høi grad virket ødelæggende og demoraliserende paa handelen.

Krisen var en følge av en usund børsspekulation, og det var især de, som hadde interesser i aktieselskaper, og som hadde spekuleret i byggetomter, der direkte og i første række blev berørt av krisen. Paa børserne merket man først følgerne av krisen. Som et bevis herpaa kan nævnes, at der her i Alexandria før krisen var 184 mæglere; mæglernes antal er imidlertid nu gaat ned til 83.

Der gik ikke lang tid, inden man inden alle handelens brancher begyndte at merke følgerne av krisen. Adskillige firmaer maatte indstille sine betalinger, og antallet av anmeldte konkurser var stort. Der anmeldtes ifjor i hele Egypten 520 konkurser, hvorav størsteparten her i Alexandria. Domstolene hadde ifjor fuldt op at gjøre. Fjoraaret var særlig ugunstig for importørerne, og de europæiske firmaer, der gjør forretninger paa Egypten, fik ogsaa føle følgerne av pengekrisen. Den politiske situation i Tyrkiet hadde ogsaa sin andel i den uro og usikkerhet, som man ifjor merket inden alle handelens brancher, og den omstændighet, at fjoraarets bomuldshøst, baade hvad kvalitet og kvantitet angaar, viste sig at være mindre tilfredsstillende har bidraget sit til, at landet ikke saa hurtig har kunnet komme sig efter krisen.

Egyptens rigdom ligger som bekjendt i bomuldsdyrkningen, og landets velstand er sterkt avhængig av bomuldshøsten. Slaar bomuldshøsten feil et aar, vil det merkes paa alle handelens omraader. I Europa var tilliden til egyptiske forretningsforhold sterkt rokket, og egyptiske firmaer og banker hadde vanskelig for i Europa at finde den støtte og imøtekommenhet, som de særlig ifjor trængte saa sterkt til. De egyptiske banker var paa sin side heller ikke videre imøtekommende mot lokale firmaer. At opnaa pengelaan var meget vanskelig; bankerne gjorde derimot alt mulig for at inddrive forfaldne pengelaan, de presset ofte firmaer like til konkurs, endog hvor det gjaldt mindre beløp; de fordret kontant tilbakebetaling av laan og gjorde sit bedste for at ophope en saa stor kontant kassebeholdning som mulig. Egypten savner endnu en statsbank, der kan virke regulerende paa pengemarkedet. Der har været forslag oppe om at gjøre «The National Bank of Egypt» til statsbank; men endnu er intet difinitivt bestemt desangaaende. Man mener dog, at det vil vise sig nødvendig, at Egypten faar en statsbank.

Under og efter den financielle krise har man av og til hørt kritik over den egyptiske regjerings uvirksomhet. Regjeringen blev ifjor anmodet om at yde visse institutioner et laan, stort £ e. 2 000 000, av statens reservefond for derved at avvende følgerne av krisen. Specielt under bankkriser kan jo nemlig som bekjendt staten med fordel gripe ind og hjælpe. Laaneandragendet blev imidlertid avslaat, da det stred mot den egyptiske regjerings finanspolitik, der gaar ut paa at sikre landets velstand ved en stadig og systematisk utvikling av landets naturlige hjælpekilder samt ved en fornuftig og økonomisk anvendelse av statsindtægterne. Ved at yde laanet frygtet regjeringen for, at man i utlandet vilde tape meget av den tillid, man der i de senere aar hadde næret til den egyptiske regjerings sunde og forsigtige finanspolitik. — Regjeringen bevilger aarligaars store pengesumme til gravning av vandingskanaler samt til havnearbeider og til jernbaner. Egyptens rigdom ligger som nævnt i bomuldsdyrkningen, og den egyptiske regjering gjør derfor sit bedste for at gjøre saa meget land som mulig brukbart til bomuldsdyrkning. Uten Nilen vilde Egypten være en eneste ørken, og hvor langt landet skal kunne bringes frem paa bomuldsdyrkningens omraade vil bero paa, om man vil være istand til at skaffe landet tilstrækkelig vand. Nilens evne til at skaffe vand til kanalerne er imidlertid begrænset, og man mener, at det er usandsynlig, at man skulde være istand til endnu at opdyrke store landstrækninger.

Aaret 1908 var et daarlig aar for Egypten; men den økonomiske situation er i virkeligheten nu langt sundere end for et par aar siden. Det er nu forbi med den spekulationsfeber, som i jobbetiden hadde grepet saa sterkt om sig; man har lært at være forsigtig; en grundig opdyrkning har fundet sted, og forretningslivet er ledet ind i et sundere spor. Efter enhver krise kommer der som bekjendt en periode, da der er litet liv og handelen ligger nede. Landet maa undergaa en likvidationsproces. Egypten gjennemgaar nu en pinlig likvidationsproces. Hvor lang tid denne proces vil ta, og hvor lang tid der vil hengaa, inden landet helt kommer sig efter krisen, er ikke godt at sige; men forretningsfolk her i Egypten mener, at landet forholdsvis hurtig vil overvinde følgerne av den financielle krise, og man haaber, at man gaar gode tider imøte. Alt vil imidlertid bero paa, om de kommende aar blir gode bomuldsaar.

Handel. Totalværdien av Egyptens handel med utlandet sees i 1908 ifølge de nu foreliggende officielle opgaver at være gaat ned med £ e. 7 957 152, hvorav £ e. 6 697 512 falder paa exporten og £ e. 1 164 721 paa importen. Den samlede handelsomsætning med utlandet naadde ifjor en værdi av £ e. 47 932 682, fordelt som følger:

Exporterede varer . .	£ e.	20 950 696
— cigaretter	»	364 977
Reexporterede varer .	»	378 045
Importerede varer . .	»	24 239 855
— tobak . .	»	860 542
Varer i transit . . .	»	1 138 567

I 1907 beløp omsætningen sig til £ e. 55 889 834, hvorav £ e. 27 619 676 faldt paa utførslen og £ e. 25 404 576 paa indførslen.

Værdien av de fra Egypten utførte varer fordelte sig i de 2 sidstforløpne aar paa de forskjellige hovedgrupper saaledes:

	1907. £ e.	1908. £ e.
Bomuld, bomuldsgarn, silke	23 732 559	17 170 643
Bomuldsfrø, løk, hvete, mais	3 189 492	3 157 562
Arabisk gummi, sukker, konfekturer	113 283	107 670
Huder og lær	148 233	141 561
Dyr og levnetsmidler	131 007	119 552
Elfenben, strudsefjær etc	110 267	67 805
Bomuldsfrøolje, spirituosa etc.	13 951	11 990
Kluter, makulaturpapir	19 725	21 559
Husflidsartikler (av træ og straa)	17 884	16 278
Bordservicer etc.	5 097	3 021
Farveartikler, henné	23 853	21 750
Kemikalier, salt, mediciner etc.	28 730	21 794
Metaller og fabrikater derav	3 876	6 472
Diverse artikler	81 719	83 039
Cigaretter	393 509	364 977

Man ser, at der for næsten alle hovedgruppers vedkommende er en betydelig nedgang.

Bomuld. Egyptens fornemste støtte i handelsbalancen med utlandet er bomuld og bomuldsfrø. Værdien av den ifjor fra Egypten exporterede bomuld beløp sig til £ e. 17 091 603, mot £ e. 23 597 844 i 1907, hvilket gir en nedgang i værdi av £ e. 6 506 241. Der exportertes ifjor ialt 6 348 489 cantars bomuld fra Egypten, hvoraf 3 124 119 cantars gik til England.

Fjoraarets bomuldshøst viste sig som nævnt at være mindre tilfredsstillende, baade hvad kvalitet og kvantitet angaar. Grunden til den daarlige høst er væsentlig at søke i det mindre gunstige veir, som man ifjor hadde her i Egypten. Bomuldsormen gjorde ogsaa stor skade paa bomuldsplanten. Som det vil sees av nedenanførte tal, er arealet av det med bomuld beplantede land stadig blit forøket; det utgjorde i 1899 1 153 305 feddans, i 1905 1 566 601 feddans, i 1906 1 506 290 feddans, i 1907 1 603 224 feddans, i 1908 1 640 415 feddans. Det har git grund til ængstelse, at man nu faar mindre bomuld pr. feddan end forhen. Man mener, at aarsaken hertil er at søke i den omstændighet, at man ikke har været istand til at skaffe tilstrækkelig vand i vandingskanalerne.

Intet land i verden har vist sig bedre skikket til bomuldsdyrkning end Egypten. Lange varme og regnløse somre, frugtbar jordbund samt en fornuftig og rikelig kunstig vandføring er, hvad der kræves i et bomuldsdyrkende land. Egypten har alle disse nødvendige betingelser.

Der kultiveres for tiden i Egypten 6 forskjellige kvaliteter bomuld, hvorav de vigtigste er Ashmuni, Mit-Afifi, Joanovitsch og Abbasi. Ashmuni, der er den ældste av disse fire variationer, dyrkedes tidligere i stor utstrækning, særlig i øvre Egypten. Mit-Afifi er imidlertid den vigtigste, og ca. 70 % av det til bomuldsdyrkning benyttede land er beplantet dermed. Joanovitsch er den yngste av ovennævnte variationer; man begyndte at dyrke den for ca. 14 aar siden; denne kvalitet er den dyreste av de her i landet dyrkede bomuldssorter. Ifølge sidste statistik (av 1906) over bomuldshøsten var 75 % av den samlede bomuldshøst Mit-Afifi, 15 % Ashmuni, 5½ % Joanovitsch og 2,7 % Abbasi. Det meste av bomulden dyrkes i deltaet; man regner, at der der aarligaars produceres ca. 9/10 av Egyptens samlede bomuldshøst. Bomuld plantes her i landet hovedsaglig i mars maaned; dog begynder man i øvre Egypten at saa allerede saa tidlig som 10. februar. Bomuldsindhøstningen begynder i det sydlige Egypten gjerne i slutten av august, i Nordegypten derimot først i september. Der høstes 3 gange, sidste gang i november maaned, og man regner, at der 1ste, 2den og 3dje gang indhøstes henholdsvis 35 %, 45 % og 20 % af den samlede bomuldshøst. Den bomuld, der indhøstes først, er gjerne anseet som den bedste. Bomuldsdyrkningen i Egygten begyndte, regner man, i aaret 1821, i hvilket aar der exportertes ca. 850 000 cantars. Som nævnt exportertes der ifjor 6 348 489 cantars.

Bomuldsfrø. Likesom av bomuld exportertes der ogsaa av bomuldsfrø betydelig mindre ifjor end i 1907. Værdien av det ifjor exporterede bomuldsfrø gik ned med £ e. 84 071. Der exportertes i 1908 3 741 654 ardebs, repræsenterende en værdi av £ e. 2 470 996. Av fjoraarets export gik 3 154 558 ardebs, værd £ e. 2 086 643, til England. Prisen paa bomuldsfrø var ifjor gjennemgaaende lavere end i 1907. Den varierte mellem £.6.12.6 og £.7.7.6 pr. ton f.o.b. Alexandria.

Oljekaker. For oljekakers vedkommende kan man derimot spore en liten opgang, idet der herav ifjor exportertes 67 426 tons, repræsenterende en værdi av £ e. 215 765, mot ca. 66 000 tons i 1907, værdi £ e. 211 251. I Egypten er der for tiden kun et par oljemøller; der exporteres herfra 2 kvaliteter av oljekaker, der paa markedet gaar under navnene «Sphinx» og «Crescent». Oljekaker benyttes udelukkende som for til kreaturer. Exporten av oljekaker fra Egypten foregaar næsten udelukkende til England. Prisen varierer mellem £.4.5.0 og £.4.10.0 pr. ton f.o.b. Alexandria.

Bomuldsfrøolje. Værdien av den her fra landet exporterede olje gik ifjor ned med £ e 2 052, idet der utførtes 808 775 kg. olje, repræsenterende en værdi av £ e. 8 640. Værdien av exporten i 1907 var £ e. 10 692. — Den her i landet pressede olje staar, mener man, fuldt paa høide med den, der presses i England av egyptisk bomuldsfrø; men de herværende oljemøller har allikevel selv paa det lokale marked vanskelig for at konkurrere med de engelske møller. Driften av en mølle falder her i landet temmelig kostbar, og der er derfor vistnok liten utsigt til, at Egypten nogensinde skulde kunne presse og exportere bomuldsfrøolje i nogen større mængde.

Salt. Ogsaa hvad salt angaar, exportertes der ifjor betydelig mindre end i det foregaaende aar. Exporten opgik i 1908 til 40 781 tons repræsenterende en værdi av £ e. 6 145. I 1907 beløp exporten sig til 87 039 tons, værdi £ e. 13 196.

Sukker. Der er her i landet en eneste sukkerfabrik, hvis sukker dog næsten udelukkende omsættes paa det lokale marked. Raffineret sukker exporteres nu omtrent ikke fra Egypten. Derimot foregaar der nu en langt betydeligere export av sukkerrør end i tidligere aar. Ifjor exportertes der saaledes 82 626 cantars, repræsenterende en værdi av £ e. 50 106, mot i 1907 kun £ e. 37 071. Av melasse exporteres der nu mindre og mindre for hvert aar, og om et par aar vil exporten herav antageligvis helt ophøre. Der exportertes ifjor 3 454 tons, værdi £ e. 4 078.

Arabisk gummi. Exporten herav fra Egypten er i de senere aar gaat betydelig tilbake; men grun-

den hertil er den, at en stor del gummi nu avskibes fra Port Sudan. Efterat jernbanen fra Khartum til Port Sudan blev færdig, har en række produkter, der tidligere avskibedes fra Alexandria, tat veien over Port Sudan. Fra Egypten exportertes der i 1908 2 588 074 kg. gummi, værdi £ e. 51 709. Værdien av den i 1907 exporterede gummi opgik derimot til £ e. 70 112.

Man merket ifjor ogsaa en betydelig nedgang i exporten av *elfenben, strudsefjær* og naturlig *uld*, hvilke artikler for en stor del blev avskibet fra Port Sudan.

Cigaretter. Exporten herav gik ifjor i værdi ned med £ e. 28 532, idet værdien av de i 1908 exporterede cigaretter opgik til £ e. 364 977, mot £ e. 393 509 i 1907. Cigaretter er en av Egyptens vigtigere utførselsartikler, og egyptiske cigaretter er skattet hele verden over. Paa grund av den store gevinst, cigaretfabrikationen har git, er der imidlertid her i landet dukket op et altfor stort antal fabrikker, og daarlige cigaretter av de forskjelligste merker er blit exporteret. Dette har skadet exporten. — Grunden til nedgangen i exporten maa imidlertid ogsaa for en stor del søkes i den omstændighet, at man ogsaa utenfor Egypten er begyndt at fabrikere «egte» egyptiske cigaretter.

Løk. Løkhøsten blev ifjor betydelig forsinket, og avskibningen av løk i nogen større mængde kunde først begynde i begyndelsen av april; man merker imidlertid en ikke ubetydelig opgang i exporten. Der exportertes i 1908 79 574 tons løk, repræsenterende en værdi af £ e. 198 962. Værdien av løkexporten i 1907 opgik til kun £ e. 162 555.

Av *hvete, mais, bønner* og *ris* exportertes der i tidligere aar betydelige kvanta fra Egypten. Exporten herav er nu gaat enormt tilbake. Man finder det fordelagtigere at dyrke bomuld, og følgen er blit, at der nu, særlig for hvetes vedkommende, maa indføres betydelige kvanta. Av hvete maatte der saaledes ifjor importeres 17 453 322 kg., værdi £ e. 145 509. Exporten av hvete opgik imidlertid til 22 575 ardebs, repræsenterende en værdi av £ e. 27 048.

Exporten av *byg* tok i 1908 et betydelig opsving, idet der nemlig utførtes 16 400 ardebs, repræsenterende en værdi av £ e. 16 703. Værdien av exporten i 1907 opgik derimot kun til £ e. 41. Byg dyrkes i Egypten særlig i distriktet Mariout.

Av *henné* exportertes der i 1908 mindre end i 1907; værdien av det exporterede kvantum opgik ifjor til £ e. 21 436, mot £ e. 23 669 i 1907.

Ogsaa for *eggs* vedkommende merker man i 1908 en betydelig nedgang i exporten. Der exportertes i 1908 egg til en værdi av £ e. 85 654, mot £ e. 99 499 i det foregaaende aar.

Import. Følgende oversigt angir værdien av de forskjellige artikler, som indførtes til Egypten i de to sidste aar.

	1907. £ e.	1908. £ e.
Dyr og levnetsmidler (bl. a. konserveret kjød og flesk)	1 280 839	1 162 124
Huder og lær	464 624	380 331
Fett, lys etc.	92 452	90 533
Textilvarer	7 006 837	6 455 600
Metaller og fabrikata derav	3 960 788	2 959 396
Trælast og kul	3 406 988	3 358 568
Spirituosa etc.	1 151 421	1 254 591
Overføres	17 363 949	15 669 143
Overført	17 363 949	15 669 143
Korn, poteter, konserverede grønsaker	2 963 954	3 784 677
Kemikalier, mediciner og parfumer	762 065	729 988
Sten, ler og bordservicer	774 394	655 112
Kolonialvarer og droger	759 430	1 181 993
Papir og bøker	405 326	382 627
Farver	291 958	266 434
Diverse	2 083 500	1 577 881
Tobak og cigarer	716 207	860 542
Ialt	26 120 783	25 100 397

Ogsaa for importens vedkommende kan man spore nedgang paa næsten alle omraader. Den største nedgang vil man finde under metaller og fabrikata derav, hvor indførslen i værdi er gaat ned med £ e. 1 001 392; herav falder £ e. 272 694 paa maskiner og maskindele.

Av *maskiner,* der importeres til Egypten, kan nævnes alle slags landbruksmaskiner. De større eiendomsbesiddere, der ofte er europæere, er nu mere og mere begyndt at benytte moderne landbruksmaskiner. Fellaherne, der utgjør den store masse av den akerdyrkende del av befolkningen, er imidlertid meget træge, naar det gjælder forbedringer. De er høist konservative og vil nødig ophøre med at benytte den slags redskaper, som har været benyttet her i landet i aarhundreder. Det vil derfor antageligvis ta lang tid, inden Egypten blir et godt marked for landbruksmaskiner. I sammenligning med tidligere aar var importen av landbruksmaskiner i 1908 ikke saa betydelig, men dette er kun en følge av krisen. — Der indførtes til Egypten ikke saa faa pumpemaskiner. Det er som regel staten, der er kjøper, og den slags maskiner anvendes ved kunstvanding. I alle tilfælde, hvor staten optræder som kjøper, indgives anbud. Anbudene undergaar en retfærdig teknisk granskning, og man hører nu sjelden om bestikkelser etc.; derimot er den egyptiske stats anbudsbetingelser anseet som høist urimelige. Der er gjentagende fremført klager over betingelserne, og staten har derfor besluttet at revidere betingelserne. — Av lokomotiver, landeveismaskiner (dampveivalse etc.) indførtes der ifjor for £ e. 146 408; det er fremdeles England, der har den største andel i denne import. England har dog i Tyskland faat en farlig konkurent. — Importen av elektriske maskiner er ogsaa gaat ned.

Hvad *motorer* til smaabaater etc. angaar, foregaar der for tiden praktisk talt ikke nogen indførsel til Egypten; og der er ogsaa liten utsigt til, at Egypten nogensinde skulde kunne bli et godt marked for den slags maskiner. Der kunde, skulde man tro, kanske bli tale om at anvende motorbaater paa Nilen. Paa denne flod foregaar der nemlig en livlig trafik av smaabaater, der væsentlig gaar i fragtfart mellem Alexandria og Kairo. For disse baater skulde man tro, at det vilde være fordelagtig at ha en liten hjælpemaskine. Man maa imidlertid erindre, at en reise fra Alexandria til Kairo pr. seilbaat tilbakelægges i forholdsvis kort tid, og det kan bli et spørsmaal, om det vil lønne sig for disse at anskaffe nogen hjælpemaskine. Nilen og de fleste kanaler løper i nordlig retning, og da der her i landet som oftest blæser sterk nordenvind, benytter seilbaatene vinden fra Alexandria til Kairo og lar sig drive med strømmen fra Kairo til Alexandria. — Motorbaater som lystfartøier anvendes ikke her i Egypten. Man har ikke

nogen fornøielse av at foreta ture paa Alexandrias eller Port Saids havne eller paa Nilen. Man har ingen vakre utflugtssteder, og der er derfor liten utsigt til, at man her i Egypten skulde faa mange motorbaater som lystfartøier.

Under hovedgruppen *dyr og levnetsmidler* merker man ogsaa en nedgang i importen av £ e. 118 715. Av levende dyr indførtes der ifjor betydelig mindre end i det foregaaende aar. Grunden hertil er vistnok for en stor del at søke i den omstændighet, at karantæneforskrifterne her i Egypten er noksaa strenge, og særlig ifjor, da man var forberedt paa epedemier av forskjellige slags, blev forskrifterne strengt overholdt. Størsteparten av de til Egypten indførte levende dyr kommer fra Lilleasien og Rusland.

Importen av saltet, røket eller konserveret kjød viser en ubetydelig nedgang.

Derimot merker man for saltet, røket eller konserveret fisks vedkommende en opgang i importen av £ e. 15 235.

Skibsfart. Skibsfarten paa Egypten viser ifjor for de fleste nationers vedkommende en betydelig nedgang.

De forskjellige nationers deltagelse i skibsfarten paa Egypten (Alexandria, Port Said, Suez og Tor) i aarene 1907 og 1908 stiller sig for *dampskibes* vedkommende som følger:

Ankomne skibe.

	1907.		1908.	
	Antal.	Reg.-tons.	Antal.	Reg.-tons.
Britiske . .	1 644	2 542 850	1 458	2 180 193
Østerriksk-ungarske .	296	549 206	311	590 720
Franske . .	261	568 099	237	574 471
Tyske . .	136	349 839	117	287 133
Græske . .	415	313 043	428	316 381
Italienske . .	223	343 347	303	475 900
Russiske . .	158	278 044	200	332 540
Tyrkiske . .	45	25 440	—	—
Andre landes	239	248 743	291	305 858
Sum	3 417	5 218 611	3 345	5 263 196

Til konsulatdistriktets forskjellige havne ankom av *seilskibe* i de to sidste aar:

	1907.		1908.	
	Antal.	Reg.-tons.	Antal.	Reg.-tons.
Alexandria .	871	141 523	834	147 964
Port Said .	340	10 663	403	16 142
Suez . . .	13	753	15	1 000
Andre havne	692	53 289	792	57 562
	1 916	206 228	2 044	222 668

Ikke mindst for de regulære dampskibslinjer var fjoraaret et høist daarlig aar. Fragterne var elendige, og selv de regulære linjer hadde ofte vanskelig for at faa ladning til sine skibe. For passagerdampskibene var 1908 et middels godt aar. De regulære dampskibslinjer (lastebaater) hadde ifjor færre skibe beskjæftiget i Alexandria-traden. En regulær linje fra Marseille til Alexandria aapnedes ved aarskiftet 1907/08. Selskapet, hvis navn var, «The Egyptian Mail S/S Comp.», hadde 2 skibe, der begge var bygget for passagerfart. Skibene var hurtiggaaende. Selskapet blev startet paa et høist uheldig tidspunkt, og man maatte skjønne, at det ikke længe kunde holde disse 2 kostbare skibe gaaende i denne rute. Allerede efter et par maaneders tid blev et skib oplagt, og ved aarets slutning laa begge skibe oplagt i Marseille. Selskapet har forsøkt at faa solgt sine 2 skibe; men da de kun kan føre kul for et par dage, kan de vanskelig benyttes i en anden rute, og man har derfor ikke let for at finde kjøpere.

Hvad den *norske skibsfart* paa Alexandria angaar, utviser den for aaret 1908 likesom de nærmest foregaaende aar en forholdsvis betydelig nedgang.

Til Egypten ankom i aaret 1908 ialt 35 norske skibe drægtige 73 709 reg. tons.

Til følgende steder, hvor Norge er konsulært repræsenteret, ankom i det anførte aar av norske skibe, alle dampskibe:

	Antal.	Samlet drægtighet.
Alexandria . . .	13	24 939
Port Said . . .	22	48 770

Der ankom altsaa til Alexandria i 1908 13 norske dampskibe med en samlet netto-drægtighet av 24 939 tons; i 1907 var antallet av ankomne skibe 16 med en samlet nettodrægtighet av 25 823 tons.

De fleste av de norske skibe, der ankommer hit til Alexandria, bringer trælast fra Sverige eller Finland. Ifjor hadde 9 skibe trælastfragt til Alexandria, 3 skibe kom med stykgods fra England, 1 skib med kul fra England og et med ris fra Saigon. Hvad stykgodsfragten fra England til Alexandria angaar, gjør de regulære linjer sit yderste for at beholde denne fragt for sig selv. De taaler paa dette omraade ingen konkurrence. De faa norske skibe, som har været beskjæftiget i denne trafik, har gaat i time-charter; men de har hat en daarlig fragt. Man hører fremdeles ofte, at norske redere ikke er videre tilbøielige til at la sine skibe ta trælastfragt til Alexandria, da de herværende trælastmottagere er anseet for at være vanskelige at ha med at gjøre. Ifjor var der dog heldigvis faa disputer mellem mottagerne og skipperne (rederne) angaaende opgjøret av trælastfragt. Trælastcertepartierne er i mange henseender kjedelige, men naar norske redere kun er fuldt opmerksom paa de forskjellige klausulers rækkevidde og ikke gaar med paa alt mulig, som bydes dem, men vet at ta sine forholdsregler, vilde trælastede skibe undgaa mange vanskeligheter her i Alexandria. I 1907 ankom der til Alexandria 7 skibe med trælast. Antallet av ankomne trælastede skibe er altsaa for fjoraarets vedkommende gaat op med 2 skibe.

Grunden til nedgangen i Norges skibsfart paa Alexandria i 1908 skyldes fjoraarets elendige fragter og den skarpe konkurrence fra de regulære linjers side. Norske skibe har i de par sidste aar hat vanskelig for at faa bomuldsfrøfragt fra Alexandria; men grunden hertil kan vistnok for en stor del søkes i den omstændighet, at rederne vistnok ikke benytter de rette mæglere i London. Det har ogsaa hændt, at skibe er kommet hit uten at være forsynet med «shifting boards», og da det har været for dyrt at anskaffe saadanne her i Egypten, har de maattet avslaa bomuldsfrøfragt. Fragterne fra Sortehavet var ifjor daarlige, og det var derfor litet lønsomt for skibe at gaa fra Alexandria til Sortehavet i ballast.

De faste *dampskibslinjer*, som anløper Alexandria, er:

«Asia Minor S/S Comp.» (Alexandria—Lilleasien, lastedampskibe. Tar kun faa passagerer).

«Compagnie Hellénique de Navigation à Vapeur de Syra.» (Alexandria—Grækenland; laste- og passagerbaater).

«Compagnie Nationale Belge de Transports Maritimes.» (Alexandria—Antwerpen; lastebaater).

«Compagnie Russe de Navigation» (Alexandria—Odessa; passager- og lastebaater).

«Deutsche Levant Steamship Cy. Ltd.» (Alexandria—Hamburg; laste- og passagerbaater).

«Khedivial Mail Steamship & Graving Dock Comp.» (Alexandria—Smyrna, Konstantinopel; passager- og lastebaater).

«Lloyd Autrichien» (Alexandria—Triest; passager- og lastebaater).

«Messageries Maritimes.» (Alexandria—Marseille; passager- og lastebaater).

«Navigation Générale Italienne» (Alexandria—Italien; passager- og lastebaater).

«Navigation Héllenique Postale» (Alexandria—Grækenland, passager- og lastebaater).

«Norddeutscher Lloyd» (Alexandria—Marseille via Neapel; passager- og lastebaater).

«Papayanni Line» (Alexandria—Liverpool via Malta; laste- og passagerbaater).

«Prince Line» (Alexandria—Liverpool; laste- og passagerbaater).

«The Limassol Steamship Co. Ld.» (Alexandria—Lilleasien; passager- og lastebaater).

«Wilson—Line» (Alexandria—Hull; lastebaater).

Man ser saaledes, at Alexandria staar i god dampskibsforbindelse med Europa.

Suez-kanal-maalebreve. Siden ifjor beregnes havneavgifter etc. i Alexandria altid i henhold til Suezkanalkompaniets maaleregler, hvorfor skibe, der ankommer til Egypten, bør være forsynet med Suez-kanal-maalebrev.

Skibsfarten paa Suezkanalen. Følgende oversigt viser de forskjellige nationers deltagelse i skibsfarten paa kanalen i de to sidste aar:

Dampskibe (krigsfartøier ikke medtat), passeret gjennem kanalen fra nord til syd:

	1907.		1908.	
	Antal.	Netto Suez-kanal-tons.	Antal.	Netto Suez-kanal-tons.
Britiske . . .	1 183	4 222 796	982	3 670 889
Amerikanske .	1	2 536	1	845
Østerriksk-ungarske . .	62	215 323	51	186 913
Danske . . .	17	41 887	15	41 549
Hollandske . .	119	332 851	126	379 193
Franske . . .	124	410 635	122	422 722
Tyske	263	1 014 108	258	1 017 414
Græske . . .	11	24 333	4	5 553
Italienske . .	39	97 994	40	93 142
Japanske . . .	33	121 655	35	145 066
Norske . . .	22	15 234	9	24 321
Russiske . . .	39	119 353	38	121 726
Spanske . . .	13	37 596	13	36 208
Tyrkiske . . .	25	331 122	10	8 898
Andre nationers	4	6 343	5	14 114
Sum	1 955	6 695 776	1 709	6 168 553
Dampskibe, passeret gjennem kanalen fra syd til nord:				
Britiske . . .	1 451	5 216 558	1 212	4 505 890
Amerikanske .	4	4 898	1	845
Østerriksk-ungarske . .	64	221 829	54	197 881
Danske . . .	21	60 654	19	48 120
Hollandske . .	101	292 861	117	362 304
Franske . . .	113	388 635	116	389 753
Tyske	312	1 224 433	325	1 289 065
Græske . . .	10	21 162	4	4 852
Italienske . .	39	96 400	40	94 531
Japanske . . .	29	121 149	34	142 172
Norske . . .	24	38 200	13	37 793
Russiske . . .	40	120 166	41	127 560
Spanske . . .	13	37 562	14	40 768
Tyrkiske . . .	22	31 442	17	22 390
Andre nationers	11	24 753	11	34 570
Sum	2 254	7 900 702	2 018	7 298 494

Man ser, at der i 1907 og 1908 passerte henholdsvis 22 og 9 norske skibe gjennem kanalen fra nord til syd samt 24 og 13 skibe fra syd til nord. Norge sendte ifjor faa skibe til Østasien; derimot blev der i løpet av aaret trukket ikke saa faa skibe bort fra det østasiatiske marked. Man kan herav slutte, at tiderne i Østasien fremdeles er daarlige.

Fragtmarkedet. I 1908 var der ved aarets begyndelse liten efterspørsel efter tonnage; tilbudet var derimot rikelig. I januar maaned var fragterne for London og Hull nominelt henholdsvis 6 sh. og 5 sh. 6 d. pr. ton. I februar/april blev tilstanden paa fragtmarkedet endnu værre, og flere av de regulære dampskibslinjer maatte endog akceptere en saa lav fragt som 3 sh. 6 d. pr. ton bomuldsfrø for at fylde sine skibe. Under saadanne omstændigheter er det selvfølgelig umulig for tilfældige dampskibe at konkurrere med de regulære dampskibslinjers skibe. I maanederne febr./april avskibedes der fra Egypten et betydelig mindre kvantum bomuldsfrø, end hvad der paa den tid av aaret pleier at være tilfældet. Grunden hertil var den, at oljefabrikkerne i England sat inde med store lagre av bomuldsfrø, som de i haab om en snarlig stor efterspørsel paa verdensmarkedet efter bomuldsfrøolje hadde forsynet sig med høsten 1907. Paa vaarparten 1908 var priserne paa bomuldsfrø i England lave, og exportørerne her i Egypten var ikke videre tilbøielige til at avskibe bomuldsfrø. De ventet saa længe som mulig med at sælge, idet de haabet paa bedre priser, og saaledes blev der avskibet bomuldsfrø fra Alexandria hele sommeren utover, hvilket sjelden er tilfældet. I almindelighet har man ved utgangen av mai maaned avskibet alt, hvad Egypten har for export. Følgen av, at avskibningen i 1908 fordeltes over flere maaneder, blev, at de regulære linjer tok, hvad der var at fragte, og det var næsten umulig for andre dampskibe at faa fragt fra Alexandria.

Man hadde haabet, at fragterne skulde bli betydelig bedre utover høsten, naar avskibningen av den nye bomuldsfrøhøst tok sin begyndelse; men saa blev imidlertid ikke tilfældet. Bomuldshøsten var ifjor ca. 3 uker forsinket, saa skibning av bomuldsfrø i nogen større mængde først kunde begynde primo november. Fragterne for bomuldsfrø holdt sig i november i 6 sh. for London og i 5 sh. 6 d. for Hull. Blot faa dampskibe var befragtet for at laste i november; hvad der var at sende, blev tat av de regulære dampskibslinjers skibe. I december kunde man merke litt mere liv paa fragtmarkedet; men tilstanden var dog i sammenligning med tidligere aar trøstesløs. Flere dampskibe var befragtet for «December loading» til Hull eller London, men til saa elendige fragtsatser som 5 sh. pr. ton for Hull og 5 sh. 3 d. for London, ja endog 4 sh. 9 d. pr. ton bomuldsfrø blev akcepteret. Der var nogen efterspørsel

efter «ready tonnage», men til gjengjæld var ogsaa tilbudet stort. Hvad bomuld angaar, har som bekjendt enkelte regulære linjer saa at sige monopol paa transporten fra Alexandria; der er saaledes ikke anledning for tilfældige dampskibe til at faa bomuldsfragt herfra. Egyptens andre utførselsartikler, saasom løk, arabisk gummi, egg og bomuldskaker fragtes ogsaa i almindelighet med de regulære dampskibslinjers skibe.

Følgende oversigt viser fragterne for Egyptens vigtigste utførselsartikler i aaret 1908:

	Jan.	Febr.	Mars.	April.	Mai.	Okt./dec.
Bomuldsfrø.						
Hull	5/—	5/6	4/9	5/6	4/6	4/— 3/6—4/— 5/3.
London	5/9	6/—	6/—	5/6	6/—	5/6—6/— 5/— 5/3—6/—.

Bomuld.

Alexandria—Reval	sh. pr. ton	25/
Hamburg	» »	17/6
St. Petersburg	» »	22/6
Liverpool	» »	11/

konstant.

Oljekaker.

Alexandria—Hull 5/6—6/6 pr. ton.

Arabisk gummi.

Alexandria—London 15/— pr. ton.

Huder.

Alexandria—London 20/— pr. ton.

Egg.

Alexandria—Hull, London, Liverpool 15/— pr. ton.

Sukker.

Alexandria—Hull 4/6 pr. ton.

Løk. Sæsonen mars/mai.

Alexandria—Hull 13/— — 16/— pr. ton.
London 13/— 18/— » »

Mønstringsforretninger. Da der her i Alexandria ifjor var meget vanskelig for sjøfolk at faa hyre, søkte generalkonsulatet saavidt mulig at undgaa at la sjøfolk avmønstre. Ved hovedstationen avmønstredes der i 1908 3 sjømænd, hvorav 1 paa grund av sygdom. Antallet av paamønstringer ved generalkonsulatet var 7.

Havneforhold. Alexandria. I fjoraaret paagik arbeider med forlængelse av kaierne E. og K., hvilke arbeider man imidlertid ikke blev helt færdige med ved aarets slutning. Paa kulkaien (A.) har man i 1908 færdigbygget en ny kaiplads (for et skib), saaledes at man nu har rikelig plads for kullastede skibe. Dog kan kun et par skibe benytte kul-elevatorerne. — Hvad de nye kaier for trælastede skibe angaar, var disse helt færdige ifjor; men de er dog endnu ikke tat i bruk, da der nemlig ved kaierne skal bygges oplagshuse for trælast og lægges jernbanelinjer ut til kaierne.

Man har nu faat velordnede forhold i Alexandrias havn; der er tilstrækkelig kaiplads; men kaierne, saavel de gamle som de nye, har dog endnu en stor mangel, idet alle er daarlig oplyst. Kaierne vil imidlertid antageligvis snart bli oplyst med elektrisk lys. Likeledes klages der over, at der paa kaierne ikke findes en eneste kran. Man har imidlertid flytekraner.

Suez. Bugten ved Suez er blit opmudret, saaledes at skibe lettere kan passere ind Suezkanalen. Indløpet til Port Ibrahim er ogsaa opmudret, og dette har nu faat en dybde av 29 eng. fot. En ny kaimur er blit bygget av den egyptiske regjering. Muren selv er mellem 500 og 600 fot lang, 24 fot tyk og 39 fot dyp. Muren er næsten udelukkende bygget av store 18 tons blokke av Portland cement. Grunden utenfor muren er opmudret til en dybde av 23 til 30 eng. fot ved lavvande. Muren vil beskytte indløpet til kanalen samt Suez' havn.

Skattevæsen. I henhold til de mellem magterne og Egypten existerende traktater maa som bekjendt den egyptiske regjering i alle tilfælde, hvor den ønsker gjennemført forandringer, der vil komme til at berøre de herværende europæere personlig, først indhente magternes tilladelse. Saaledes kan europæerne ikke skatlægges, medmindre samtlige interesserede magter samtykker heri. Europæerne er for tiden praktisk talt skattefrie her i landet; nogen direkte personskat har man ikke. Staten har sine vigtigste indtægter i tolden. I 1907 anmodet den egyptiske regjering magterne om tilladelse til at paalægge huseierne i Kairo en direkte skat for derved delvis at bestride utgifterne ved anlæg av kloakker i denne by. Byen Kairo har liketil nu ikke hat kloakker; det var derfor høist paakrævet, at der blev en forandring i dette forhold. Samtlige interesserede magter hadde ifjor git sit samtykke til skattepaalægget.

Retsforhold. Av domme, der ifjor blev avsagt av «La Cour d'Appel», og som fik vidtrækkende følger, kan nævnes dommen angaaende aktieselskaper. Dommen, der blev avsagt i henhold til § 7 i den blandede handelslov, gik ut paa, at selskaper, der hadde sin næring her i landet, var at betragte som egyptiske selskaper og som saadanne underkastet egyptisk lov. Det hadde hittil nemlig været almindelig bruk, at man for at undgaa den egyptiske lov lot selskaper indregistrere i London under den engelske «Companies Act.» Man oprettet et pro forma hovedkontor i London og var paa den maate uberørt av den egyptiske lov. Som følge av dommen maatte ifjor en række selskaper likvidere og la sig indregistrere som egyptiske selskaper.

Told. Toldindtægterne beløp sig ifjor til £. e. 1 989 500, mot £. e. 2 142 844 det foregaaende aar. I Egypten beregnes der for de fleste varers vedkommende en indførselstold av 8½ % av værdien. En undtagelse i den almindelige toldberegning gjør man for følgende varers vedkommende, hvorav der kun beregnes told av 4½ % av værdien: alle sorter kul og trælast, petroleum samt kvæg. Utførselstold beregnes med 1½ % av værdien.

Jernbanerne. Til forbedring av statsbanerne blev der ifjor anvendt £ e. 214 000. Rullende materiel blev i 1908 indkjøpt i stor utstrækning. Statsbanernes bestillinger av lokomotiver gik ifjor for en stor del til Tyskland; vogne blev derimot indkjøpt fra England.

Jernbanebroerne ved Zifta og ved Delta Barrage blev ifjor helt færdige. Desuten begyndte man ifjor arbeidet paa en ny bro ved Kosheisha. Da handelen laa nede, blev aaret ikke særlig godt for jernbanerne. Godstrafikken gik i 1908 ned med ca. 4½ %. Jernbaneindtægterne beløp sig til £ e. 3 430 000, mot £ e. 3 565 040 i 1907.

Kunstig vanding. Av betydelige arbeider paa dette omraade, der ifjor blev færdige, kan nævnes Esna Barrage, der har kostet £ 100 000. Man paabegyndte ifjor arbeidet med at hæve Assouan dam. Endel nye kanaler blev gravet, hvorved ca. 30 000 feddans ørkenland blev gjort dyrkbart.

Undervisningsvæsenet. Folkeoplysningen staar endnu ikke videre høit i Egypten. Der er imidlertid fra regjeringens side i de senere aar gjort meget paa undervisningens omraade. En række nye skoler er oprettet. Man har nu her i landet meget gode

tekniske skoler samt landbruksskoler. Fransk er det mest benyttede sprog ved skolerne.

Egypten fik ifjor sit universitet, der den 21 december sidstleden blev høitidelig aapnet av Hans Høihet Khediven.

Sundhetstilstanden. Til trods for de kraftige forholdsregler, som i Egypten tages fra autoriteternes side til bekjæmpelse av byldepesten, er antallet av konstaterede tilfælde av byldepest i de sidste aar stadig forøket. Der konstatertes i 1908 1506 tilfælde av byldepest, hvorav 778 hadde døden tilfølge; i 1907 konstatertes der imidlertid 1253 tilfælde, hvorav 915 hadde døden tilfølge. Byldepesten herjer specielt i landdistrikterne, bønderne (fellaherne) led ifjor sterkt under dens herjinger.

Naar undtages byldepesten, maa sundhedstilstanden i 1908 siges at ha været god. Enkelte spredte tilfælde av kopper og tyfus anmeldtes; men man hadde ingen epidemi.

Hvert aar drager tusener av muhamedanere fra Egypten paa pilegrimsfærd til Mekka og Medina. Blandt pilegrimerne utbryder der som regel sygdom; koleraen er pilegrimernes værste fiende. Pilegrimernes tilbakekomst hit til landet imøtesees gjerne med stor ængstelse, da de ofte bringer sygdom med sig. Ifjor herjet koleraen sterkt blandt pilegrimerne, og man ventet derfor her i Egypten at faa en koleraepidemi. Man tok dog itide kraftige forholdsregler, og man undgik at faa koleraen hit. Pilegrimerne blev holdt i streng karantæne i Tor. I Kairo blev der indrettet provisoriske hospitaler, og man var fuldt forberedt paa at ta imot koleraen. Soldater blev utkommanderet til grænsevagt. Langs hele grænsen var der ifjor vaar posteret vagtposter, og man kunde paa denne maate effektivt kontrollere, at pilegrimer ikke kom ind i landet uten at ha ligget i karantæne. Det var heldig for landet, at der ifjor ikke utbrød kolera; dog virket de strenge forholdsregler, som autoriteterne tok, i nogen grad til at skræmme turister bort fra landet. Fjoraaret var for turisttrafikkens vedkommende et forholdsvis daarlig aar; dog hadde dette for en stor del sin grund i, at tiderne i Amerika ifjor var daarlige. Hovedmassen av turister, der kommer til Egypten, er amerikanere, og specielt av amerikanere var der i 1908 faa turister i Egypten.

Kairo. Nedenfor meddeles et utdrag av indberetning for 1908 fra konsul *Ayerst Henham Hooker.*

Da tingenes tilstand i Egypten endnu er høist ugunstig for kommercielle transaktioner, har konsulen ifjor ikke fundet det raadelig at opmuntre norske firmaer til at gjøre forretninger i Egypten. Statistikken fra de blandede domstole viser landets vanskelige stilling. Disse domstole har indregistreret hundreder av likvidationer og fallitter. Konsulen er derfor tilbøielig til at tilraade, at der ventes, indtil mere tilfredsstillende tilstande indtræder.

Fisk. Store kvantiteter av norsk fisk kommer utvilsomt til Egypten gjennem engelske og tyske firmaer, der gjør forretninger paa Egypten, men denne indførsel kommer ikke med i statistikken under handel med Norge.

Köln.

Aarsberetning for 1908 fra konsul *Oskar Møller.*

Handelen med tran og fiskeben i Rhinprovinsen. Egte fiskeben. Forbruket holdt sig paa det forrige aars høide, priserne var kun underkastet mindre slingringer.

Hornfiskeben. Til trods for den store forandring i moden er forbruket ikke steget synderlig.

Tran. Som følge av det usedvanlig store utbytte i Norge gik tranpriserne betydelig tilbake. Særlig de bedre sorter som dampmedicintran naadde en stilling, som man ikke har kjendt paa mange aar. Ogsaa de transorter, som brukes i industrielt øiemed, gik ned i pris. Ved aarets slutning styrkedes markedet ved større indkjøp fra Amerika; ogsaa i indlandet bemerkedes større kjøpelyst.

Forbruket av levertran-emulsion stiger fra aar til aar. Ogsaa i beretningsaaret gjordes en lønnende forretning i det tyske fabrikat, da priserne i sammenligning med den engelske vare er ca. 300% billigere.

Handelen med skifer i Köln. Tysk skifer. Forretningen var gjennemgaaende tilfredsstillende. For produktionen var anordnet en almindelig indskrænkning, som hadde en gavnlig inflydelse paa beholdningerne.

Utenlandsk skifer. Da byggevirksomheten laa næsten helt nede, lammedes avsætningen, som allerede i flere aar er blit sterkt formindsket paa grund av konkurrencen fra taksten og kunstskifer (eternit). Som følge herav blev forretningen utilfredsstillende, omend priserne vare temmelig faste.

Trælastmarkedet i Rhinprovinsen. Aaret 1909 var meget ugunstig for de fleste grene af trælastbranchen.

Markedet i sydtyske bord led i aarets anden halvdel av overproduktion i enkelte sorter. Daarligst var forretningen i høvlet last.

Efterspørslen efter «Hartholz» var yderst svak, og da store lagerforraad maatte holdes, var forretningen ulønnende.

Handelen med utenlandske huder i Köln. Følgende oversigt viser en-grospriserne for vildthuder i Köln i aarene 1905, 1906, 1907 og 1908 (i mark pr. 100 kg.):

	Oksehuder, bedste vaatsaltede Uruguay, i vegt fra 25–32 kg pr. stk.				«Kips», bedste torrede ostindiske «Dakka» i vegt fra ca. 3½ kg. pr. stk.			
	1905.	1906.	1907.	1908.	1905.	1906.	1907.	1908.
Gjennemsnit	141.42	148.75	148.50	134.25	223.75	246.75	254.17	252.92

Metalvaremarkedet i Tyskland 1908. Bly: Aaret 1908 begyndte med en notering av mk. 29.30 pr. 100 kg. frit rhinske hyttestationer og sluttet med mk. 26.60. Den høieste pris, som bly opnaadde i 1908, var mk. 30.50 og den laveste mk. 25.75 pr. 100 kg. I aarets løp indtraadte flere gange smaa fluktuationer, som aabenbart kun sattes i scene av spekulationen og derfor ophørte efter kort tid.

Den tyske blybergverksdrift blir mere og mere nødlidende fra aar til aar. Et bedrøvelig tegn herpaa er likvideringen av «Mechenicher Bergwerks-Aktien-Verein», som før var et av de betydeligste blyhytteforetagender.

De tyske blyhytteverkers produktion var i 1908 i sammenligning med 1907 i tons som følger:

1908.	1907.	Opgang i 1907.
154 343	134 690	+ 19 653

Blyprisernes bevægelse paa de forskjellige hovedmarkeder i 1908 viser følgende billede:

	Rhinske hytter. Mk. pr. 100 kg.	London. Engelsk. £ pr. ton	London. Spansk. £ pr. ton.	Paris. Frcs. pr. 100 kg.	New York. Cents. pr. eng. pund
Januar	29.65	14.18. 4	14.11.10	43.30	3.62
Februar	29.56	14.12. -	14. 6. 6	43.18	4.01
Mars	28.75	14. 6.10	14. - 8	41.70	3.76
April	28.05	13.18. -	13.15. 1	41.40	3.97
Mai	26.90	13. 8. -	13. 2.10	39.42	4.20
Juni	26.20	13. - 6	12.15. 6	38.72	4.42
Juli	26.53	13. 3. -	13. - 1	38.87	4.45
August	27.63	13.12. 6	13.10. -	40.40	4.52
September	26.90	13. 8. 1	13. 3. 7	40. -	4 24
Oktober	27.25	13.11. 1	13. 7. 1	40.56	4.41
November	27.78	13.17. -	13. 2. 3	41.06	4.36
December	26.92	13. 8.10	13. 3.10	40.45	4.20

Gjennemsnitsprisen for bly (rhinske hytter) androg i nedennævnte aar i mark pr. 100 kg. til:

1901.	1902.	1903.	1904.	1905.	1906.	1907.	1908.
26.40	23.20	24.20	24.90	28.40	35.80	39.10	27.68

Indførslen til Tyskland var

i 1908: 77 218 tons
» 1907: 74 973 »

og utførslen

i 1908: 29 988 tons
» 1907: 27.708 »

De samme tal for England var:

		Tons.			Tons.
1907	Indførsel	204 695	1908	Indførsel	237 518
	Utførsel	43 372		Utførsel	49 464

Kobber og kobberfabrikater. Kobberforbruket i Amerika er gaat sterkt tilbake, medens det europæiske forbruk opviser en stor stigning. Saaledes viser kobberforbruket i Tyskland i 1908 i sammenligning med 1907 følgende billede:

	1907.	1908.
Produktion	31 900 t.	ca. 31 900 t.
Indførsel	124 100 t.	» 158 000 t.
	156 000 t.	ca. 189 900 t.
Utførsel	6 100 t.	» 6 900 t.
Forbruk	149 900 t.	ca. 183 000 t.

Ifølge «Engineering & Mining Journal» var kobberforbruket i de Forenede Stater:

	1907.	1908.
	392 520 t.	422 500 t.
Mexiko og Kanada producerte	82 180 t.	55 000 t.

I de første 10 maaneder av aaret 1908 var ind- og utførslen av kobber i de Forenede Stater og Mexiko som følger:

	1907.	1908.
Indførsel	77 400 t.	57 500 t.
Utførsel	154 900 t.	257 800 t.

Priserne for amerikansk elektrolytkobber i plater, smaa blokker og traadbarrer var i 1908 i gjennemsnit mk. 127.19.

Raazink. Noteringerne i London stillet sig i 1908 som følger:

	Januar. £	Februar. £	Mars. £	April. £
Høiest	21. 2.6	22.0.0	21.10.0	21.15.0
Lavest	19. 5.0	20.0.0	20.15.0	20.17.6

	Mai. £	Juni. £	Juli. £	August. £
Høiest	21. 0.0	20.5.0	19.15.0	20. 2.6
Lavest	19.12.6	18.5.0	17.15.0	18.17.6

	Septbr. £	Oktbr. £	Novbr. £	Decbr. £
Høiest	20. 5.0	20. 5.0	21.15.0	21.15.0
Lavest	19. 2.6	19.10.0	19.17.6	20.12.6

Herav fremgaar, at den laveste pris opnaaddes i juli maaned med £ 17.15.0; derefter blev prisen litt efter litt bedre og sluttet efter mindre slingringer med £ 20.15.0 i december.

De schlesiske og rhinske hytters noteringer bevæget sig gjentagne gange over Londons. De hytter, som ikke raader over egen malm og kul, og isærdeleshet de, som sluttet forretningsaaret med juni maaned, har arbeidet med mere eller mindre store tap.

Zinkkonventionsforhandlingerne, som i beretningsaaret endnu ikke hadde opnaadd et positivt resultat, indvirket gjentagne gange paa markedet.

De tyske verker var enige indbyrdes, men der kunde ikke opnaaes enighet om de av engelske og belgiske verker krævede andele; derved gik forhandlingerne midlertidig i staa, men blev atter gjenoptagne ved aarets slutning.

Utførslen av zink fra Tyskland til de hovedsagelig i betragtning kommende lande beløp sig i 1908 i dobbeltcentner til: Storbritannien 243 547, Østerrike-Ungarn 205 229, Rusland 81 192, Italien 41 946, Frankrike 19 655, Sverige 21 745, Japan 11 012, Forenede Stater 10 305.

Nedenstaaende tabel angir produktionen av raazink i 1908 i Europa, Australien og de Forenede Stater sammenlignet med tallene for de to foregaaende aar:

	1908. Tons.	1907. Tons.	1906. Tons.
Belgien	162 189	150 748	148 553
Schlesien	138 092	138 201	135 738
Rhinland	72 874	69 300	68 653
Storbritannien	53 586	55 705	53 058
Frankrike	48 701	53 161	51 214
Holland	16 983	14 975	14 636
Østerrike	10 418	10 806	10 380
Polen	16 000	15 225	15 577
Spanien	6 263	6 144	6 209
Italien	75	88	52
Europa ialt	525 181	514 353	504 070

Overført	525 181	514 353	504 070
Australien . . .	1 169	1 022	1 050
Forenede Stater .	183 040	223 544	204 263
Verdensproduktion	709 390	738 919	709 383
Gjennemsnitsprisen cif. London androg til	£ 20.3.6	23.16.9	27.1.6

Zinkplater. Forretningen kan gjennemgaaende betegnes som tilfredsstillende, da der gjennemsnitlig var en passende prisforskjel mellem raa og valset zink. Gjennemsnitsprisen var ved aarets begyndelse 47 mk. pr. 100 kg. fragtbasis Oberhausen, og ved aarets slutning 46.50 mk.

Utførslen av zinkplater fra Tyskland til de betydeligste utførselslande androg i 1908 i dobbeltcentner til: Storbritannien 47 935, Japan 25 925, Danmark 17 781, Italien 11 453, Sverige 7 699, Argentina 16 890.

Engrospriserne i Köln for zink (produktion av rhinske hytter, dobbelt renset) utgjorde i aarene 1903—1908 gjennemsnitlig:

(I mark pr. 100 kg.)

1903.	1904.	1905.	1906.	1907.	1908.
43.61	46.86	52.47	55.52	49.19	41.89

Tin. Kölner engrospriser for tin (Banka, loko Köln) i aarene 1906, 1907 og 1908 for 100 kg. i mark: gjennemsnitlig 370.22, 355.95 og 274.81.

Is. Byen Kölns isfabrik producerte i 1908 104 790 centner is, hvorav 39 906 centner avhentedes direkte fra isfabrikken av slagterne og 45 862 centner blev utkjørt med isvogne. Resten blev solgt til bryggerier og andre forbrukere til en pris av 45 til 65 pfg.

Gatesten. Grauwacke-gatestens-industrien opviste i 1908 et pludselig og voldsomt tilbakeslag. Salgspriserne gik ned fra uke til uke.

Papir. De almindelige økonomiske forhold hadde ogsaa indflydelse paa papirforretningen. Fabrikkerne var gjennemsnitlig ikke saa sterkt beskjæftiget som i det foregaaende aar. Den herskende depression bevirket ofte indskrænkning i forbruket av trykpapir, pakpapir o. s. v., og den naturlige følge var prisforandringer. Paa luxuspapirer hadde konjunkturerne mindre indflydelse.

Først i aarets sidste maaneder var en tiltagen av exporten og sterkere eftersporsel at merke, da enkelte oversjøiske lande som følge av rikelig høst atter blev mere kjøpedygtige. I aaret 1909 vil exporten sandsynligvis igjen bli større.

Handelen og skibsfarten paa Filippinerne.

Utdrag av en indberetning fra minister *O. Gude,* Washington.

Handel. Ifølge den av «the Bureau of Insular Affairs» under krigsdepartementet opsatte statistik er *importen* fra Norge til Filippinerne i det budgetaar, der sluttet 30. juni 1906, værdsat til $ 1 283, 1907 til $ 1 697 og 1908 til $ 6 173.

Der var ingen *export* til Norge under budgetaaret 1906, men i 1907 og 1908 var exporten værdsat til respektive $ 110 og $ 140.

Det kan i denne forbindelse være interessant at notere, at den samlede indførsel av handelsvarer til Filippinerne i disse tre aar var respektive $ 25 799 266, $ 28 785 855 og $ 30 918 357, medens den samlede utførsel derfra til alle verdens lande beløp sig til respektive $ 31 917 134, $ 33 713 357 og $ 32 816 567. Det fremgaar herav, hvor ubetydelig handelen mellem Norge og Filippinerne er.

Av de *norske* varer, som i budgetaaret 1908 bragtes til Filippinerne (til en værdi av $ 6 173), kom der for $ 3 731 med britiske og for $ 2 442 med tyske skibe. De til Norge utførte varer i samme aar, værdsat til $ 140, gik alle med britiske skibe.

De i 1908 fra *Norge* til Filippinerne indførte varer bestod av:

Kobber og fabrikater derav	$ 3.00
Stentøi	» 24.00
Fisk (ikke hermetisk)	» 2 062.00
Kondenseret melk	» 4 084.00

De i 1908 fra Filippinerne til Norge utførte varer bestod udelukkende av cigarer.

Skibsfart. I budgetaaret 1908 ind- og utklarertes til og fra samtlige havne paa Filippinerne følgende antal skibe under norsk flag:

	Med ladning.		Ballast.		Ialt.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Ankomne	61	66 975	1	875	62	67 850
Avgaaede	7	5 688	55	58 409	62	64 097
Ialt	68	72 663	56	59 284	124	131 947

Bankforholdene i Sverige i 1908.

Indberetning fra minister *Benjamin Vogt,* Stockholm.

Som tillæg til legationens konsulære aarsrapport for 1908 hitsættes vedkommende bankforholdene følgende, der er hentet fra Stockholms handelskammers nylig utkomne aarsberetning:

Faren for en krise inden Sveriges forretningsliv var i begyndelsen av aaret overhængende. At det lykkedes at avverge den, turde retfærdig burde tilskrives den imøtekommenhet og det samhold, som utvistes av bankerne. Den politik, som befulgtes av riksbanken, maa ydes stor anerkjendelse. Om end i et eller andet tilfælde foretagender, som burde falde, er holdt oppe, saa maa det dog erindres, at et større antal firmaers konkurs let vilde ha fremkaldt en panik, hvis virkninger vilde være gaat ut over mange under normale pengetider fuldt vederheftige personer. Der er tegn til, at de lærdomme, som er vundne i aarets løp, ikke har været uten nytte. Det turde dog være paa sin plads at paapeke, at endnu mange selskapers og firmaers forretningsstilling burde forenkles ved mindskning av gjeld.

Aaret begyndte med en diskonto av 7%, som sænkedes den 29/1 til 6½ %, 3/4 til 6 % og 6/6 til 5½ % samt 8/1 1909 til 5 %. Nedsættelsen av rentesatserne blev ikke saa meget motvirket av beskaffenheten av Sveriges utenlandske betalingsbalance som av den høie rente for indlaante penge, som bankerne har betalt. Denne turde mere end noget andet ha forhindret utlaansrenten fra at synke. De unødig mange banker konkurrerer om depositions- og sparebankmidler i den tanke, at om de bare faar et indlaan, saa kommer nok det lønnende utlaan av sig selv. Om denne betragtningsmaate er rigtig, faar staa derhen. At det unødig store antal banker i Stockholm skaper usunde kreditforhold og fordyrer pengene, turde neppe kunne bestrides.

Ved utgangen av 1908 utgjorde Sveriges privatbankers grund- og kommanditfond tilsammen 346,2 millioner kroner og reservefondene 181 millioner kroner, hvilket betegner en forøkelse av 16,3 millioner kroner i aarets løp for de førstes vedkommende og en formindskelse av 1 million for reservefondenes vedkommende. Mindskningen av reservefondene skyldes, at Härnösands Enskilda Bank har maattet

avskrive hele sit reservefond, der utgjorde 12 millioner kroner.

Handelskammeret uttaler sig til gunst for den nye overenskomst med Frankrike og fremhæver, at nødvendigheten av, at forholdet til Frankrike blir ordnet, er saa meget større, som der tænkes oprettet en statsunderstøttet hypothekkasse for byerne. For varig at forbedre landets forretningsforhold kræves imidlertid ikke bare billige utenlandske penge, men fremfor alt, at hele folkets arbeidsintensitet økes, arbeidsgiverens og arbeidslederens likesaavel som arbeiderens. De opslitende arbeidstvistigheter maa undgaaes. Og der maa utvises sparsomhet. Det kan ikke nok fremholdes, at Sverige og ikke mindst dets hovedstad i forhold til sine ressurcer og sammenlignet med andre lande gjør sig skyldig i et ganske betænkelig sløseri. Kommunerne gaar her i spidsen. En forandring er nødvendig, saafremt ikke den hittilværende gode utenlandske kredit skal undergraves.

San Salvador.

Aarsberetning for 1908 fra konsul *Andrés Bang.*

Skibsfart. Heller ikke i 1908 har noget norsk skib besøkt San Salvadors havn, og trafikken besørgedes av samme linjer og paa samme mangelfulde maate som før. Mot slutningen av aaret stilledes der dog en forandring til det bedre i utsigt, idet der blev etableret regelmæssig fragttrafik mellem Salina Cruz og de herværende havne med gjennemgaaende konnossementer fra Europa og U. S. A.'s Atlanterhavshavne via Puerto de Mexico (Coazacoalcos) over Tehuantepec. Foreløbig synes denne rute at love ganske godt, idet den til de samme fragtsatser byder hurtigere og sikrere behandling av godset, hvilket sidste navnlig lot adskillig tilbake at ønske paa den gamle rute via Panama, og man tør vel haabe, at ogsaa handelen med Norge vil drage fordel av denne forbedring.

Utførsel. Ved henvendelse til forskjellige kaffeexportører har jeg bragt i erfaring, at de næsten alle sender kaffe til Norge, men den gaar via Hamburg med omladning der, særlig til Kristiania og Bergen. Man meddeler mig endvidere, at efterspørslen efter Salvadorkaffe i Norge er livlig og stigende, og der er vel ikke tvil om, at den norske dampskibslinje paa Puerto Mexico vil vite at drage fordel av den ovennævnte nyaapnede rute paa Tehuantepec og besørge transporten av den for Norge bestemte kaffe. Foruten kaffe finder der neppe nogen utførsel av betydning sted til Norge.

Indførsel. Det har været meget vanskelig at skaffe oplysninger angaaende forbruket av norske produkter her i landet, dog tror jeg at turde sige, at dette ikke er stort. Sardiner konsumeres her i ikke ubetydelige kvanta, og der er enkelte av de bedre forretninger, som fører norske merker, men den langt overveiende del kommer fra Portugal i aller billigste vare, idet det bredere publikum her bekymrer sig litet om kvaliteten.

I økonomisk henseende maa aaret 1908 siges at ha været normalt. Indførslen av fremmede varer vites, skønt der paa dette tidspunkt, endnu ikke foreligger statistiske data, at ha været rikelig. Kaffehøsten, som var i fuld gang ved aarets slutning, kan med sikkerhet angives som over middels, og priserne var over forventning gode. Maishøsten var derimot mindre rikelig, og det tegner til, at det vil bli nødvendig fra nabolandene at indføre en del av dette befolkningens vigtigste næringsmiddel.

Regjeringen optok i 1908 ifølge bemyndigelse av nationalforsamlingen et laan paa £ 1 000 000, hvorav dog den allerstørste del anvendtes til dækning av løs gjæld til bankerne og enkelte private pengemænd, saa at nævnte laan, uagtet det blev bragt hertil i myntet sølv, ikke influerte i nogen nævneværdig grad paa den almindelige omsætning.

Av andre økonomisk vigtige foranstaltninger bør nævnes to til utenlandske konsortier givne koncessioner paa bygning av jernbaner, hvorav den ene skal gaa fra havnen La Union til den ca. 50 kilometer vestenfor beliggende by San Miguel; den anden skal gaa fra Santa Ana til Guatemalas grænse og derfra fortsættes i Guatemala til Zacapa, hvorved den kommer til at danne et led i den store panamerikanske jernbane.

Landskrona.

Supplement til aarsberetning for 1908 fra vicekonsul *G. Lindegren.*

De fornemste *exportvarer* utgjordes i 1908 av:		
Lerrør	2 422 800	kg.
Flesk	406 455	»
Smør	1 736 115	»
Egg	277 360	stkr.
Krutt	30 598	kg.
Teglsten, ildfast	1.291 567	»
— klinker-	5 865 818	»
— façade-	241 500	»
— mur-	62 823	stkr.
— trottoir-	872 300	kg.
Melk og fløte	14 610	»
Sild, fersk	3 515	»
De vigtigste *importvarer* var:		
Stenkul	1 312 700	hl.
Jern, bjelke-, stang- og vinkel-	599 536	kg.
— plater	25 394	»
— rør	235 931	»
— ru-	818 320	»
Gjødningsstoffe:		
Kalisalter	3 116 200	»
Raafosfater	21 406 000	»
Thomasfosfater	827 800	»
Chilisalpeter	2 759 000	»
Huder og skind	260 009	»
Kaffe	764 600	»
Kli	7 113 800	»
Oljekaker	6 282 300	»
Havre	628 298	»
Hvete	1 264 665	»
Mais	230 160	»
Rug	685 250	»
Egg	44 140	st.
Fisk, tørret	918	kg.
» fersk	625 660	»
» saltet sild	245 711	»

Indhold:

Amerikas Forenede Stater s. 57. — Egypten s. 74. — Filippinerne s. 83. — Köln s. 81. — San Salvador s. 84. — Sverige: Bankforhold s. 83; Landskrona s. 84. — Østerrike s. 72.

CENTRALTRYKKERIET — KRISTIANIA

KONSULATBERETNINGER

UTGIT AV UTENRIKSDEPARTEMENTET MED BISTAND AV NORGES OPLYSNINGS-KONTOR FOR NÆRINGSVEIENE

Nr. 4. | **Maanedsutgaven.** | **Juni 1909.**

«Konsulatberetninger» utkommer i to utgaver, en ukeutgave og en maanedsutgave. Kan bestilles ved alle postanstalter, i Kristiania i «Farmand»s expedition, Toldbodgt. 31. Abonnementspris for uke- og maanedsutgaven tilsammen kr. 3.00 pr. aar og for utenbysboende porto 20 øre.

Danmark.

(Import og export. — Kornhøsten. — Skibsfart. — Aalborg: Skibsfart; cementfabrikation. — Aarhus: Skibsfart; import fra Norge. — Esbjerg: Skibsfart; fiskerier; havneforhold; handel med Norge. — Faxe: Skibsfart; trælast. — Fredericia: Skibsfart; import fra Norge. Frederikshavn: Skibsfart; handelen med Norge. — Helsingør: Skibsfart; fiskerier; import fra Norge. — Holbæk. — Horsens: Skibsfart; handelen med Norge. — Kolding: Skibsfart; import fra Norge. — Korsør: Skibsfart; handelen med Norge. — Lemvig: Skibsfart; handel. — Mariager. — Nakskov: Skibsfart; import. — Nykjøbing: Skibsfart; handelen med Norge. — Odense: Skibsfart; handelen med Norge. — Randers: Skibsfart; import fra Norge. — Rønne. — Svendborg: Skibsfart; import fra Norge. — Thisted: Skibsfart; mulighet for import fra Norge. — Thorshavn (Færøerne): Skibsfart; fiskerier; hvalfangst.)

Aarsberetning for 1908 fra minister *F. Hagerup,* Kjøbenhavn.

Handel. Til belysning av vareomsætningen mellem *Norge* og Danmark i 1908 hitsættes fra det av det danske statistiske bureau utgivne skrift «Danmarks vareomsætning med utlandet i 1908,» sammenholdt med samme publikation for 1907, følgende tal:

Indførsel til Danmark fra Norge:

	1907.	1908.
Fersk fisk	6 020 000 pd.	11 580 000 pd.
Saltet sild	22 560 000 »	18 130 000 »
Trælast, indført i dæksfartøier	7 380 kmlstr.	4 559 kmlstr.
Do., i andre tilfælde	400 000 kbft.	260 000 kbft.
Skind og huder, uberedte	480 000 pd.	380 000 pd.
Gjødning	1 810 000 »	220 000 »
Kli og glutenfor	1 850 000 »	1 310 000 »
Kjød av hornkvæg	10 000 »	40 000 »

Som det vil sees, er der for flere artiklers vedkommende en ikke uvæsentlig nedgang i forbruket av norske varer. I denne henseende maa imidlertid bemerkes, hvad nedenfor er fremhævet om den almindelige nedgang i den danske import i 1908.

For trælastens vedkommende tør det være av interesse at nævne, at importen fra Sverige i 1908 utgjorde:

Trælast, indført i dæksfartøier 102 029 kmlstr.,
— i andre tilfælde . . 4 290 000 kbft.

Disse tal, sammenlignet med de tilsvarende for Norges vedkommende, viser, i hvilken grad den svenske trælast behersker det danske marked.

Utførsel fra Danmark til Norge:

	1907.	1908.
Smør i alm. emballage	20 000 pd.	20 000 pd.
» hermetisk . .	20 000 »	60 000 »
Egg	60 000 snes	20 000 snes
Flesk (og skinker), ferskt	90 000 pd.	40 000 pd.
—»— ikke ferskt	320 000 »	260 000 »
Kjød av hornkvæg, ferskt	2 090 000 »	4 870 000 »
—»— ikke ferskt	250 000 »	190 000 »
Okser og kjør	1 019 stkr.	3 928 stkr.
Heste	85 »	142 »
Hvete, uformalet	1 940 000 pd.	1 160 000 pd.
» formalet	9 780 000 »	10 700 000 »
Byg, uformalet	12 350 000 »	21 040 000 »
Rug, formalet	540 000 »	530 000 »
Mais	450 000 »	790 000 »

Denne statistik omfatter, som det vil sees, ikke alle de varesorter, der har betydning i handelen mellem Norge og Danmark. For de andre artiklers vedkommende savnes endnu paalidelig statistik for aaret 1908. Fra den norske handelsstatistik for 1907 hitsættes følgende tal:

Indførslen fra Norge til Danmark, bortsect fra Færøerne og Island, hadde i 1906 og 1907 en værdi av:

	1906. Kr.	1907. Kr.
Træmasse, tør	47 200	107 200
— vaat	439 900	632 400
Cellulose, tør	379 700	270 100
— vaat	53 700	6 000
Trykpapir	13 200	98 600
Tapeter	4 900	18 100
Træpap	29 900	37 800
Pakpapir	251 100	624 200
Is	23 100	1 700
Svovlkis	75 600	171 600
Granit	11 600	68 100
Takskifer	50 100	39 500
Kobber (raffineret)	77 900	33 000
Jern (søm og spiker)	98 800	120 600
Dampfartøier	644 500	166 000
Hermetiske matvarer	208 400	332 800

I den ovennævnte meddelelse om Danmarks vareomsætning med utlandet i 1908 gjør det danske statistiske bureau opmerksom paa, at handelsbalancen for dette aar viser en betydelig nedgang i exportværdiens underskud under importværdien. Medens dette underskud i 1907 utgjorde 184.3 mill. kroner, utgjorde det i 1908 114.9 mill. kroner, altsaa en reduktion av 69½ million kroner.

Formindskelsen i underskuddet i den utenlandske handel er fremkommen baade ved nedgang i indførslen og ved opgang i utførslen, idet indførselsværdien har været 45 mill. kr. mindre og utførselsværdien 24 mill. kr. større end i 1907. Opgangen skyldes navnlig en betydelig forøkelse av landbrugsutførslen, som langt opveiet den samtidig indtraadte

prisnedgang for de fleste av landbrukets store exportartikler.

Bureauet fremhæver, at nedgangen i indførslen staar i nøie forbindelse med den strømkantring i verdenskonjunkturerne, som indtraadte i løpet av aaret 1907 og for Danmarks vedkommende merkedes henimot aarets slutning. De foregaaende aars livlige opsving i produktion og omsætning avløstes av en brat nedgang paa vidtstrakte omraader, og hermed fulgte en nedgang i indførslen, likesom i de fleste andre europæiske lande, f. ex. England, Tyskland og Belgien, hvis omsætning i 1908 er gaat ned.

Den virkning, den almindelige nedgangstendens har øvet paa omsætningen og særlig dennes værdi, er for den danske indførsels vedkommende blit forsterket ved en række forskjellige forhold, navnlig ved krisen i den Kjøbenhavnske byggevirksomhet, som i paafaldende grad har formindsket indførslen av bygningsmaterialer; endvidere ved landbrukets formindskede behov for indkjøpte forstoffer, ved de daarlige tider for skibsfarten, samt endelig ved de forhold, der knyttet sig til, at den nye danske toldtarif vilde bringe toldnedsættelse for adskillige varer fra 1. januar 1909; dette sidste har sikkert hat tilfølge, at nye indkjøp er blit opsat til ind i det nye aar. I motsat retning virket derimot de forventede toldforhøielser paa spiritus, vin, tobak og enkelte andre artikler.

Høsten. Efter de av det danske statistiske bureau i disse dage utgivne meddelelser om høsten i Danmark i aaret 1908 beregnes høstens værdiutbytte i nævnte aar til ca. 587 millioner kroner, medens det for 1907 beregnedes til 613 millioner, altsaa ca. 26 millioner kroner høiere, men denne forskjel beror udelukkende paa, at kornpriserne i 1908 var lavere end i 1907. Hvad mængdeutbyttet angaar, beregner bureauet det — ved at omregne det til kornenheter gjennem at dividere den samlede beregnede høstværdi med aarets gjennemsnitspris for et pund korn — til 104 mill. etnr., mot 102 i 1907.

Samtidig har det danske statistiske bureau utgit tabellariske oversigter over høsten i Danmark i aarene 1897—1907. Det fremgaar herav, at i tiden siden 1897 er Danmarks høstareal blit forøket med 1/4 million tønder land, eller med 7—8 pct.

Høstens mængdeutbytte er imidlertid steget betydelig sterkere, idet der i slutningen av perioden, naar alle arter av avgrøder sammenfattes, høstedes omkring en tredjedel mere end i begyndelsen av perioden.

At høstens mængdeutbytte saaledes er forøket sterkere end arealet, skyldes delvis en forskyvning i arealanvendelsen, idet korndyrkningen er blit indskrænket og rotfrugtdyrkningen utvidet; da rotfrugter normalt gir henimot en halv gang større brutto-utbytte pr. arealenhet end kornavgrøder, betyder den nævnte forskyvning i arealanvendelsen en forøkelse av det normale gjennemsnitlige høstutbytte pr. td. land paa vel 7 pct. Hertil kommer, at periodens bedste høstaar alle falder i de senere aar, medens de daarligste falder i slutningen av 90aarene.

Samtidig med, at høstens mængdeutbytte er blit forøket, har hovedbevægelsen i kornpriserne været opadgaaende. Det samlede resultat av disse momenter er, at høstutbyttets totalværdi er steget næsten uavbrutt fra aar til aar siden 1897, idet værdien for det første aar i perioden er opgjort til 350 millioner kroner, for 1907 til vel 600 millioner kroner og for 1908 til henimot 600 millioner kroner.

Skibsfart. Til det legationen direkte underliggende konsulatdistrikt, Danmark med undtagelse av Kjøbenhavn — og fraregnet Island —, er i aaret 1908 ifølge de av vicekonsulerne meddelte opgaver ankommet 1 644 *norske* skibe med en samlet drægtighet av 497 038 tons. Herav var 466 skibe dr. 43 407 tons seilskibe og 1 178 skibe dr. 453 631 tons dampskibe. Til følgende havne, i hvilke Norge er konsulært repræsenteret, er i samme aar ankommet av norske skibe:

	Dampskibe.		Seilskibe.		Tilsammen.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Aalborg	36	20 579	76	3 276	112	23 855
Aarhus	26	20 311	14	2 350	40	22 661
Esbjerg	27	12 543	16	956	43	13 499
Faxe	11	2 063	2	128	13	2 191
Fredericia	18	7 316	1	257	19	7 573
Frederikshavn	548	171 517	81	4 295	629	175 812
Helsingør	58	25 159	8	3 319	66	28 478
Holbæk	8	1 944	2	62	10	2 006
Horsens	33	14 045	10	1 380	43	15 425
Kolding	16	10 443	4	400	20	10 843
Korsør	20	10 510	3	569	23	11 079
Lemvig	7	1 735	36	969	43	2 704
Mariager	20	7 556	2	494	22	8 050
Nakskov	27	13 623	2	420	29	14 043
Nykjøbing	29	15 367	5	1 109	34	16 476
Odense	45	20 904	14	5 757	59	26 661
Randers	23	11 630	18	2 527	41	14 157
Rønne	6	1 508	6	1 135	12	2 643
Svendborg	18	8 662	3	1 640	21	10 302
Thisted	19	5 677	33	992	52	6 669
Thorshavn	75	28 078	20	3 079	95	31 157
Ialt	1 070	411 170	356	35 114	1 426	446 284

Til havne inden det legationen direkte underlagte konsulatdistrikt (Danmark med undtagelse av Kjøbenhavn), *i hvilke Norge er konsulært repræsenteret*, ankom i 1908 ifølge foranstaaende opgave 1 426 norske fartøier med en samlet drægtighet av 446 284 tons. Heri er ikke medtat den norske skibsfart paa Island, hvorover opgave endnu ikke er fremkommet.

Til samtlige havne inden distriktet (altsaa iberegnet dem, hvor Norge ikke har konsulær repræsentation) ankom i 1908, som foran nævnt, 1 644 norske fartøier dr. tilsammen 497 038 tons. Naar hertil lægges de til Kjøbenhavn ankomne 209 fartøier dr. 108 410 tons, utgjør det samlede antal av de til hele Danmark (med undtagelse av Island) i 1908 ankomne norske skibe 1 853 med en drægtighet av 605 448 tons. Herav falder 1 352 skibe og 550 847 tons paa dampskibene og de resterende 501 fartøier og 54 601 tons paa seilskibene. Saavel hvad antal som tonnage betræffer, viser 1908, sammenlignet med det nærmest foregaaende aar, en opgang (39 skibe og 50 000 tons). Denne opgang skyldes udelukkende dampskibsfarten, idet den norske seilskibsfart paa Danmark er i stadig avtagende.

Det maa imidlertid bemerkes, at de anførte tal ikke kan gjøre krav paa paalidelighet. Den norske skibsfart paa Danmark maa antages at være noget større, end de til generalkonsulatet indsendte opgaver utviser.

Av de danske vicekonsulaters aarsberetninger meddeles følgende utdrag:

Aalborg. Til havnen ankom i 1908 112 *norske* skibe dr. 23 855 tons, mot 154 skibe av 31 010 tons drægtighet i 1907. Av de ankomne skibe var 36 med en drægtighet av 20 579 tons dampskibe og 76 dr. 3 276 tons seilskibe. Den ikke ubetydelige nedgang i skibsfarten skyldes en formindsket import av forskjellige varer.

Den i sidste aarsrapport nævnte nye *cementfabrik* ved Nørresundby er nu i fuld virksomhet; den har bragt antallet av de ved Aalborg og Nørresundby arbeidende store cementfabriker op til 4.

Der har i den senere tid været ført forhandlinger med «Det forenede Dampskibsselskab» om etablering av en direkte og regelmæssig *dampskibsforbindelse* mellem Aalborg og Kristiania. Vicekonsulen bemerker, at forhandlingerne forhaabentlig vil bringes til et heldig resultat, idet der antages at ville bli god fragt av kjød, flesk og levende kvæg samt av andre varer til og fra Norge.

Aarhus. Til Aarhus ankom i 1908 14 *norske* seilskibe dr. 2 350 tons og 26 dampskibe dr. 20 311 tons, eller tilsammen 40 fartøier med en samlet drægtighet av 22 661 tons.

Av *norske* varer indførtes:

Sild, salt	34 030 pd.	Jernplater, fortinnede	821 pd.
Fisk, tørret	1 332 »	Jernvarer	4 676 »
Vildt	654 »	Spisevarer	3 620 »
Eddike	39 215 »	Tran	997 »
Svovlkis	11 722 300 »	Papir, grovt	159 620 »
Essenser	240 »	Papir, finere	2 580 »
Rensdyrkjød	640 »	Ved	332 favne.
Jernsøm	94 714 »	Trælast	643 pd.

Esbjerg. Til Esbjerg ankom i aarets løp 43 *norske* skibe dr. 13 499 tons, hvorav 16 fartøier med 956 tons drægtighet var seilskibe og 27 skibe dr. 12 543 tons dampskibe. Sammenlignet med 1907 har der altsaa været en stigning i skibenes antal av 5 og i drægtigheten av 2 537 tons.

Der har været en stadig og jevn fremgang at spore i alle erhvervsgrene, hvad Esbjerg betræffer. En undtagelse herfra danner dog fiskeriet, der har hat en daarlig sæson, særlig har det i sidste aarsberetning omtalte fiskeriselskap Island—Færø—Kompaniet ikke hat held med sig.

Fiskerierne har i 1908 git en bruttoindtægt av kr. 1 174 276, mot kr. 1 374 592 i 1907; altsaa en nedgang av ca. kr. 200 000. Et særlig følelig mindreutbytte har sildefisket git, idet der i 1907 fiskedes 40 604 ol til en værdi av kr. 96 239, mens fangsten i 1908 blot var 6 560 ol til en værdi av kr. 21 648.

Ca. 2 200 000 pd. fersk fisk er i aarets løp avsendt fra Esbjerg til de engelske markeder, hvortil der hver uke avgaar ruteskibe 8 gange.

Nordsjø-østersfisket, der i 1908 gav et utbytte av kr. 96 000, ventes at ville ta et opsving, idet den nye danske toldlov indrømmer toldfrihet for danske fartøiers østersfangst.

Importen til havnen viser en nedgang av 1 932 tons, mens *exporten* viser en opgang av noget over 14 000 tons. Den forøkede export skyldes landbruksprodukter.

Esbjergs havn foreslaaes paa grund av den betydelige export av landbruksprodukter betydelig utvidet. Omkostningerne herved anslaaes til kr. 7 340 000, og der er utsigt til, at forslaget vil bli vedtat.

Vicekonsulen uttaler, at han haaber, at det i en nær fremtid skal lykkes at faa de deri interesserede dampskibsselskaper til at ændre den nuværende dampskibstrafik Norge—Hamburg etc. derhen, at disse rutebaater kommer til at anløpe Esbjerg.

«De betydelige varemængder, der nu besørges pr. jernbane sydfra hit til landet, vilde», uttaler vicekonsulen, «fremtidig bli befordret sjøværts, likesom en stor del av de varer, der nu ankommer fra Norge, bestemt til det sydlige Jylland og øerne samt muligvis en del av Nord-Slesvig, kunde dirigeres billigst over Esbjerg, naar denne havn hadde forbindelse med de norske rutebaater, hvilket den burde ha, da skibene jo løper like forbi Esbjerg baade ut og hjem».

Fra Norge importertes:

1 192	pd. eddike.
2 815	» grove, flettede arbeider.
1 969	» oljer.
4 882	» papir og papirarbeide.
320	» hermetiske spisevarer.
5 270 409	» brosten.
36	favne ved.
2 348	kbft. eketræ.
1 738	» anden trælast.
2 774 356	pd. is.

Til Norge exportertes:

2 374	tdr. mais.
154	» poteter.

Faxe. Til denne havn ankom i 1908 11 norske dampskibe dr. 2 063 tons og 2 norske seilskibe dr. 128 tons, eller tilsammen 13 skibe med en drægtighet av 2 191 tons.

Utførslen til Norge bestod saagodtsom udelukkende av raa kalksten, hvorav der i aarets løp avskibedes ca. 13 000 tons, hovedsagelig til byerne i og omkring Kristianiafjorden.

Vicekonsulen fremholder som sin formening, at der sikkert var mulighet for langt større export av norsk *trælast* paa Danmark, specielt Sjælland, om der fra norsk side blev gjort mere for at indføre denne vare hos de danske trælasthandlere.

Fredericia. Til Fredericia ankom i aarets løp 187 dampskibe og 272 seilskibe med en samlet drægtighet av 55 042 tons. Herav var 18 dampskibe dr. 7 316 tons og 1 seilskib dr. 257 tons norske.

Indførslen fra Norge utgjorde:

565	pd. bøker.	391	pd. snedkerarbeide.
622	» saltet sild.	46	» uldvarer.
160	» rensdyrkjød.	4 800	» uld.
690	» jernvarer.		

Export til Norge har ikke fundet sted.

Frederikshavn. Til Frederikshavn ankom i 1908 548 norske dampskibe dr. 171 517 registertons og 81 norske seilskibe dr. 4 295 tons, eller tilsammen 629 skibe med en samlet drægtighet av 175 812 tons. Av de ankomne dampskibe er de 366 de daglige norske postdampskibe fra Kristianssand.

Importen fra Norge til Frederikshavn og Skagen utgjorde:

		Frederikshavn.	Skagen.
Kli	pd.	340 000	—
Kalksalpeter	»	21 000	—
Fersk fisk	»	2 158 000	—
Saltet sild	»	100 428	—
Vildt	»	1 029	—
Heste	stkr.	126	—
Levende Hummer	pd.	980 979	—
Tyttebær	»	55 457	—
Mursten	stkr.	335 700	419 500
Taksten	»	—	13 000
Rugmel	pd.	25 000	—
Hesteskosøm	»	7 109	—
Sten	kvadratf.	766	—
Ek	kubikfot	3 178	—
Brændeved	favne	98	25
Trælast	kmlstr.	576	—
Tømmer	kubikfot	10 889	786
Is	tons	—	75

En indførselsartikel, som formentlig har fremtid for sig, er den norske kalksalpeter, saasnart den fremkommer stabilt og i saadanne mængder, at den kan vinde og opretholde en fast stilling paa markedet.

Med hensyn til export av *mursten* fra Norge, mener vicekonsulen, at Skagen efter aapningen av den nye havn, har betingelser for at kunne bli et fast avsætningssted.

Utførslen til Norge omfatter først og fremst fersk kjød, der i 1908 har andraget til 2 194 tons til Kristiania og 212 tons til Kristianssand, ialt 2 406 tons, eller like saa meget, som de to foregaaende aar tilsammen. Da der i samme tidsrum er utført herfra til Kristiania 3 520 stkr. levende kvæg, som repræsenterer mindst 600 tons kjød i slagtet tilstand, har 1908 været et større aar for kjødexporten end noget foregaaende. Det tidligere maximum var 2 565 tons slagtet kjød i aaret 1901. (Utførsel av levende kvæg fandt dengang ikke sted).

Helsingør. Til Helsingør ankom i 1908 66 norske skibe dr. 28 477 registertons, hvoraf 58 dampskibe dr. 25 158 tons og 8 seilskibe dr. 3 319 tons. Av dampskibene ankom 39 med 15 329 tons drægtighet for indtagning av bunkerkul eller for at reparere, de øvrige for losning eller lastning.

Ved Helsingørs Jernskibs- og Maskinbyggeri byggedes der i 1908 3 lastedampere og en bugserbaat med en samlet drægtighet av 2 952 bruttotons. Samtlige fartøier byggedes for dansk regning.

Fiskerier. Kvasefisket blev for Nordsjællands vedkommende drevet av 205 mand med 42 fartøier og gav et utbytte av kr. 104 765. I sildefisket deltok 54 fartøier med en besætning av 235 mand; utbyttet var kr. 63 659. Kystfisket ydet en indtægt av kr. 29 884. Aalefisket, der hovedsagelig drives fra Helsingør og omliggende trakter, har i 1908 været rikere end nogensinde tidligere. Ofte har det endog været vanskelig at faa fangsten avsat. Aarsaken til det rike fiske skyldes formentlig overgangen fra det gammeldagse rusefiskeri til benyttelsen av aalebundgarn. Fangsten, der skal ha git et utbytte av omkring kr. 165 50[0], er hovedsagelig avsat til Tyskland' England og Holland.

De vigtigste *indførselsartikler fra Norge* var i 1908:

Fisk, fersk (fra Norge og Sverige)	3 638 384 kg.
Fisk, saltet	23 668 »
Ost	19 »
Hermetiske matvarer	784 »
Grove jernvarer	8 755 »
Andre jernvarer	207 »
Grov-forarbeidet trælast	3 248 kbf.
Trævarer	202 kg.
Taugverk	1 037 »

Holbæk. Til Holbæk ankom i aarets løp 8 norske dampskibe og 2 seilskibe med en samlet drægtighet av 2 006 tons.

Norges handel paa distriktet er ikke stor, og indførslen er i det hele gaat ned i 1908.

Horsens. Til vicekonsulatet anmeldtes i aarets løp 33 norske dampskibe med en drægtighet av 14 045 tons og 10 seilskibe med en drægtighet av 1 380 tons, tilsammen 43 skibe og 15 425 tons.

Importen fra Norge var i 1908:

27 900 kbf.	gran- og furulast.	9 225 pd.	tran, olje og vognsmørelse.
2 100 »	eketræ.	22 850 »	papir.
1 355 pd.	forarbeidede trævarer.	24 460 »	eddikesyre.
		890 »	lim.
544 fv.	brosten.	4 150 »	hermetik.
30 675 pd.	jernsøm.	1 350 »	vildt.
8 190 »	jernvarer.	15 250 »	saltet sild.

Til Norge exportertes i samme tidsrum:

204 065 pund gammelt jern.
165 fv. bøkeved.

Det i rapporten for 1907 omhandlede forslag til utvidelse av havnen er nu vedtat, og arbeidet vil bli paabegyndt i 1909.

Kolding. Til Kolding ankom i 1908 4 norske seilskibe dr. 400 tons og 16 norske dampskibe dr. 10 443 tons.

Fra Norge indførtes:

1 145 pd.	bøker.	72 000 pd.	aal, levende.
1 506 »	lim.	10 084 »	salt.
9 449 »	hesteskosøm.	2 000 kbft.	trælast.
14 275 »	pap.		

Utførslen til Norge var ganske ubetydelig.

Korsør. Til Korsør ankom i aarets løp 23 norske skibe med en samlet drægtighet av 11 079 tons; herav var 3 seilskibe med en drægtighet av 569 tons og 20 dampskibe dr. 10 510 tons.

Fisket i Storebælt har git et ret godt utbytte, og der exportertes endel fersk fisk til utlandet, navnlig til Tyskland.

Korsør havn er nu utdypet til 21 fot, og i løpet av sommeren 1908 er der opført endnu et ved elektricitet drevet mekanisk kullosningsapparat, hvorved losning foregaar meget hurtig. En utvidelse og ombygning av havnens bolverker foregaar.

Fra Norge er indført:

Ansjos	582 pd.	Oljer	773 pd.
Vildt	9 «	Papir, grovt	41 359 »
Sild, saltet	32 «	Tømmer	35 læster.
Konserver	92 «		

Til Norge er utført:

Byg	240 000 pd.	Stenkul	113 130 pd.
Metalavfald	32 000 »	Olje	284 »

Lemvig. Hertil ankom i 1908 7 norske dampskibe dr. 1 735 reg.tons og 36 norske seilskibe dr. 969 tons. eller tilsammen 43 skibe med en drægtighet av 2 704 tons, mot 64 skibe og 3 475 tons i 1907. Den norske skibsfart paa Lemvig viser saaledes stadig tilbakegang.

Av norske artikler har der hovedsagelig været indført trælast og saltet brisling.

Indførslen stiller sig saaledes:

	1906.	1907.	1908.
Trælast .	69 380 kbft.	68 918 kbft.	51 170 kbft.
— .	3 969 læster	650 læster	357 læster
Brisling .	321 822 pund	304 170 pund	251 424 pund

Nedgangen i trælastimporten skyldes formentlig den almindelige nedgang i forbruket av bygningsmaterialer. Nedgangen i brislingimporten maa antagelig tilskrives, at fisket vinteren 1907—1908 forløp mindre heldig.

Mariager. Til Mariagerfjord ankom i 1908 22 norske skibe med en samlet drægtighet av 8 050 tons. Herav var 20 skibe dr. 7 556 tons dampskibe og 2 skibe dr. 494 tons seilskibe.

Nakskov. Nakskovs havn blev i 1908 besøkt av 27 norske dampskibe dr. 13 623 tons og 2 norske seilskibe dr. 420 tons.

Av saltet sild indførtes i 1908 48 572 pund, mot 33 511 pund i 1907, og av kalksalpeter 302 400 pund, mot 4 438 pund det foregaaende aar.

Nykjøbing, F. I 1908 ankom der til Nykjøbing 34 norske skibe dr. 16 476 tons. Herav var 29 skibe dr. 15 367 tons dampskibe og 5 skibe dr. 1 109 tons seilskibe. Den norske skibsfart paa havnen i 1908 viser, sammenlignet med 1907, en opgang i skibenes antal med 8 og i drægtigheten med 7 427 tons.

Til Norge utførtes i 1908:

Hvete 200 000 . . . kg. | Byg . . . . 1 495 800 kg.

I samme tidsrum *indfortes fra Norge*:

Kalksalpeter	50 000	kg.
Trælast	318	kubikm.
Saltet sild	154	kg.
Jernvarer	117	»
Søm	975	»
Tapeter	171	»
Sæpe	126	»
Levende planter	41	»
Fint snedkerarbeide	28	»
Grovt do.	47	»
Aarer	30	»

2 baater til værdi kr. 135.00.

Til vicekonsulatet indgik i aarets løp flere forespørsler angaaende *trælastmarkedet;* men importen fra Norge av denne artikel har været ganske forsvindende. Nogen forandring heri vil neppe indtræde, før de norske exportører lar distriktet bereise av dygtige repræsentanter. Av pløiet og høvlet last indførte Nykjøbing i 1908 fra Sverige 879 kubikm.

Forbruket av *hesteskosøm* og *staalbrodder* har i likhet med de foregaaende aars forbruk næsten udelukkende være norsk fabrikat, for størstedelen indført over Göteborg.

Fra 1. januar 1909 er tolden paa hesteskosøm nedsat fra 4 til 3 øre pr. kg. og for staalbrodder fra 12 til 3 øre pr. kg.

Odense. Til Odense havn ankom i 1908 59 norske skibe med en samlet drægtighet av 26 661 tons. Herav var 45 skibe og 20 904 tons dampskibe og 14 skibe og 5 757 tons seilskibe. Den norske skibsfart paa distriktet viser saaledes nogen tilbakegang.

Til Odense blev der i aarets løp *importeret fra Norge*:

	Kg.
Kalksalpeter	118 800
Træmasse (værdi kr. 3 540.00) .	59 000
Pap og grovt papir	10 010
Andet papir	13 736
Papir, farvet	145
Eddike	22 474
Makulatur	2 599
Saltet sild	2 709
Tran	2 881
Grove jernvarer	15 173
Jernvarer: spiker	502
Stangjern	2 000
Uberedte, tørrede skind	1 650
Kjød	950
Vildt	1 089
Konserver	1 425
Ost	56
Farvet uldgarn	143
Snedkerarbeide, fint og grovt .	471
Maskiner (værdi kr. 1 420.00) .	8 022
Apotekervarer	2 409
Taugverk	105
Ansjos	515
Lim	98
Grove trævarer	300
Glas med metal	77

11 stkr. møllesten samt endel spirituosa.

I motsætning til 1907, da importen av *træmasse* steg ganske betydelig, er denne i 1908 gaat meget tilbake (ca. 413 000 kg.), hvilket væsentligst ligger i, at der er importeret store mængder fra Sverige.

Av andre artikler viser papir, makulatur og skind en tilbakegang, men eddike, sild, konserver og støpegods en ret betydelig fremgang.

Fra Odense blev i samme tidsrum *utført til Norge:*

	Kg.		Kg.
Farvevarer	260	Petroleum	1 167
Kaffe	105	Taugverk	518
Seilduk	477	Sukker	448
Kul	10 285		

samt 337 potter spiritus à 8 °.

Bolverkspladsen i Odense havn er blit betydelig utvidet i 1908.

Randers. Den norske skibsfart paa Randers bestod i 1908 av 23 dampskibe dr. 11 630 tons og 18 seilskibe dr. 2 527 tons, tilsammen 41 skibe og 14 157 tons, mot 72 skibe og 23 134 tons i 1907. Skibsfarten viser altsaa her en betydelig nedgang, som maa tilskrives de under aaret herskende ugunstige konjunkturer.

Importen av norske varer til vicekonsulatets distrikt utgjorde:

Bøker og tidsskrifter . .	232	pund.
Sild, saltet	9 142	»
— krydret	432	»
Fisk, anden, saltet . . .	322	»
Ved	52	favne.
Tyttebær	3 212	pund.
Sten, ildfast	996	»
Rensdyrkjød	79	»
Is	548 736	»

Brød	58	pund
Patroner	19	»
Spiker	200	»
Kantsten, granit	337	stkr.
Uldgarn	1 269	pund.
Uldvarer	12	»
Bomuldsvarer	8	»
Klær	44	»
Hesteskosøm	18 212	»
Jernvarer	5 088	»
Metal, raat	5	»
Metalvarer	661	»
Guld- og sølvvarer	4	»
Modeller og prøver	34	»
Ost	57	»
Oljer	1 172	»
Fustager, tomme	540	»
Papir	28 292	»
Skind, garvede	53	»
Hermetik	3 343	»
Trælast	603	kom. læster
—	3 020	kb.fot.
Telefonstolper	22 796	stkr.
Tran	1 018	pund.
Trævarer	1 313	»
Vogne	1	stkr.
Skibe: 1 stk., værdi	15 000	kr.
Prammer: 2 stk., værdi	60	»
Eketræ	4 669	kb.fot.
Bord, høvlede	4 315	»

Rønne. Til Rønne ankom i 1908 6 norske seilskibe dr. 1 135 tons og 6 norske dampskibe dr. 1 508 tons.

Nogen væsentlig forandring i forholdene i vicekonsulatets distrikt er ikke indtraadt. Rønnes havn er blit betydelig forbedret, idet der til lettelse for den store utførsel av kaolin og ildfast sten er blit bygget en ny, meget bred kai, og der forestaar yderligere meget store utvidelser. Indførsel av norsk trælast er fremdeles ikke lykkes. Vildt, saltet sild, fiskehermetik og andre norske artikler indføres ikke direkte til øen, men kommer over Kjøbenhavn.

Svendborg. I aarets løp ankom til Svendborg 18 norske dampskibe og 3 norske seilskibe med en samlet drægtighet av 10 302 tons.

Virksomheten paa distriktets skibsverfter har været i nedgang, idet der kun er bygget 2 jernskibe dr. 193 tons og 10 træskibe dr. 1 101 tons.

Av industrielle virksomheter kan nævnes Svendborg eddikefabrik og Svendborg maskinfabrik. Eddikefabriken er landets største, anlagt med automatisk drift, hvorved driftsomkostningerne blir meget smaa i forhold til omsætningen. Maskinfabrikken tilvirker teglverksmaskiner.

Av *norske varer* er direkte indført:

Trælast	6 976 kb.ft.	Brød	209 pd.
Snedkerarbeide	2 260 pd.	Isenkram	873 »
Jernvarer	24 116 »	Olje	339 »
Jerntraad	1 000 »	Salt	19 972 »
Hermetik	1 305 »	Frugt	40 »
Saltet fisk	490 »	Skindarbeide	8 »
Vildt	113 »	Gl. metal	105 »
Ost	116 »	Uldvarer	27 »
Bøker	229 »		

Thisted. Til havnen ankom i 1908 19 norske dampskibe dr. 5 677 tons og 33 seilskibe dr. 992 tons, eller tilsammen 52 skibe dr. 6 669 tons. Av disse fartøier har seilskibene udelukkende bragt varer fra Norge.

Importen bestod av:

646	læster	bord, planker og tømmer av furu og gran
2 531	kb.fot	» » - » - » - »
3 354	»	høvlede og pløiede bord
12 711	»	eketømmer
2	favne	furuved
27 500	stkr.	brændt taksten
3 200	kg.	klipfisk
390	tdr.	brisling.

Importen har været større i 1908 end i det nærmest foregaaende aar. Av nye importartikler kan nævnes pløiede bord og klipfisk.

Viceconsulen fremholder ønskeligheten av, at exportører vilde ha opmerksomheten henvendt paa det derværende marked, idet der antages at være avsætning for flere norske exportartikler, som jern, staal, spiker, traadspiker, galvaniseret traad, skifer, taksten, karbid, konserver, klipfisk og anden fisk.

Utførslen til Norge har væsentlig bestaat av poteter.

Thorshavn. Den norske skibsfart paa Thorshavn bestod i 1908 av 75 dampskibe dr. 28 078 tons og 20 seilskibe dr. 3 079 tons, eller tilsammen 95 skibe med en samlet drægtighet av 31 157 tons.

Konsulen uttaler, at aaret 1908 for Færøerne har været temmelig daarlig. Fiskeriet, der er øernes hovederhverv, har været ringe.

Kutterfiskeriet drives av de her hjemmehørende ca. 150 kuttere, dels ved Færøerne, dels ved Islands kyster. I regelen fiskes ved Færøerne fra mars til juni—juli og siden ved Island til oktober. Fisket drives væsentlig med haandsnøre, dog benyttes ogsaa langliner, særlig ved Islands vestkyst. Dette kutterfiske har i 1908 for enkelte kutteres vedkommende git et udmerket resultat, men for den største mængdes vedkommende har det git underskud. Det mindre heldige resultat skyldes for en stor del mangel paa mandskap. Efterspørslen efter fiskere til kutterne har været saa stor, at den ene skipper har overbudt den anden i extraløn for derved at faa fuldtallig mandskap.

Baatfiskeriet drives væsentlig med smaa aapne baater, men i de sidste aar er der dog kommet en del motorbaater, dels aapne og dels med dæk, igang ved kystfiskerierne her.

Sildefiskeriet er ikke drevet rationelt her. Derimot har en her hjemmehørende motorkutter gjort et ganske godt fiske under Island. Lidt sildefiske er ogsaa drevet i det smaa i de færøiske fjorde, væsentlig for at skaffe den nødvendige agn til torskefisket. Forøvrig er der indført en del agnsild fra Norge og Shetland. Silden fra Shetland har vist sig udmerket anvendelig til agn, hvorimot meget av den fra Norge indførte sild har været mindre god ved ankomsten hertil. Grunden hertil mener man ligger deri, at den norske sild, der er kommet hertil, er lagt paa is, men ikke frosset; naar saa silden kommer hertil, blir den lagt i frysehus, og tat like derfra er den særlig mør og bløt. Derimot har det vist sig, at sild, der er frosset straks efter fangsten, og som saadan ført hertil, selv efter længere tids henliggen er frisk og haard ved bruken. Selvfølgelig gjælder dette langtfra al sild, der er kommet hertil fra Norge, men en del av denne sild har vist sig daarlig og gjør, at forretningsfolk her i regelen avslaar tilbud om levering av norsk agnsild.

Hvalfangst. Grindehvalfangsten har git langt større utbytte i 1908 end tidligere; der blev i august—september fanget flere tusen stkr. grindehval. Storhvalfangsten er drevet av 6 selskaper med 18 fangstbaater. Utbyttet har været ca. 600 stkr. hval.

Dampskibsforbindelsen med Norge er gaat et betydelig skridt fremad i 1908, idet Det Bergenske Dampskibsselskab har holdt regelmæssig dampskibsforbindelse i gang mellem vestnorske byer, Færøerne og Island i sommermaanederne. Forhaabentlig vil denne regelmæssige fart i forbindelse med den tidligere existerende rute Island Færøerne—Norge—Danmark ved O. Wathnes arvinger fremskaffe en forøket export fra Norge hertil. Exporten vil sikkert kunne utvides betydelig, idet en mængde produkter nu indføres hertil fra England, som likesaagodt og billigere kan indføres fra Norge. Grunden til den betydelige handelsomsætning med England ligger væsentlig i, at al dampskibs- og postforbindelse mellem Danmark og Island—Færøerne i de sidste menneskealdre er gaat via Leith og nærliggende pladser.

Over indførsel og utførsel i 1908 kan endnu ingen statistik gives, men utførslen av fiskeprodukter utgjorde i 1906:

Klipfisk	4 728 710	kg.
Saltfisk	1 277 705	»
Tørfisk	9 348	»
Levende torsk	27 000	stkr.
Rogn	707	fater.
Fisketran	1 751½	»
Fiskekonserver	36 370	kg.
Hvaltran	5 774	fater.
Hvalben	135 000	kg.
Hvalbarder	26 800	»
Hvalkjød, saltet	1 000	fater.
Guano	211 275	kg.
Kraftfor	63 330	»

Italien.

Aarsberetning*) for 1908 fra generalkonsul *Axel Conradi*, Genua.

(Skibsfart. — Italiens handelsflaate. — Fragter. — Havneforhold. — Sjømandsmissionen. — Import og export. — Diverse oplysninger. — Jernbaner. — Streiker. — Statsfinanser. — Norske firmaer. — Neapel: Skibsfart; import og export; fiskemarkedet; cellulose; vin; hamp; olje; emigration; kurser.)

Den norske skibsfart. Til steder i Italien, hvor Norge er konsulært repræsenteret, ankom i aaret 1908:

	Dampskibe.		Seilskibe.		Tilsammen.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Genua	64	65 842	8	2 812	72	68 654
San Remo	1	956	—	—	1	956
Savona	11	16 771	—	—	11	16 771
Spezia	7	12 544	—	—	7	12 544
Livorno	25	26 110	2	2 297	27	28 407
Civitavecchia	6	7 193	—	—	6	7 193
Neapel	35	43 830	1	121	36	43 951
Bari	17	14 295	—	—	17	14 295
Ancona	13	12 346	—	—	13	12 346
Venedig	17	16 301	1	2 000	18	18 301
Cagliari	4	3 686	1	235	5	3 921
Carloforte	5	4 809	—	—	5	4 809
Messina	20	18 676	2	245	22	18 921
Catania	23	22 143	—	—	23	22 143
Licata	6	5 637	—	—	6	5 637
Palermo	11	14 697	—	—	11	14 697
Porto Empedocle	7	6 155	—	—	7	6 155
Trapani	31	33 344	1	1 664	32	35 008
Ialt	303	325 335	16	9 374	319	334 709

Ved hovedstationen avmønstredes 35 mand og paamønstredes 25 mand. Følgende maanedshyrer betaltes: For matroser fra 50 til 54 kroner, letmatroser 30 kroner, fyrbøtere 54 til 65 kroner, kullempere 45 kroner, kokke 54 kroner, stuerter fra 90 til 110 kroner.

Den norske skibsfart paa *Genua* utgjorde i de sidste 10 aar:

	Ialt.		Derav dampskibe.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
1899	72	62 621	70	62 269
1900	65	65 898	62	65 523
1901	57	49 135	54	48 760
1902	68	70 584	64	68 987
1903	78	81 312	75	79 798
1904	64	57 216	62	56 936
1905	53	45 922	49	44 035
1906	69	61 126	61	57 607
1907	53	46 103	50	44 410
1908	72	68 654	64	65 842

*) Et utdrag av beretningen, som allerede er indtat i ukeutgaven, utelates her.

For *hele Italien* utgjorde den norske skibsfart:

	Ialt.		Derav dampskibe.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
1906	319	278 395	302	273 916
1907	283	275 881	270	270 852
1908	319	334 709	303	325 335

Av de til Genua i 1908 ankomne 64 norske *dampskibe* ankom 16 dr. 25 935 tons med 55 007 tons kul fra England og 2 dr. 5 036 tons med 12 176 tons kul fra Amerika, 1 dr. 2 475 tons med 2 000 tons hvete fra Amerika, 2 dr. 2 895 tons med 5 920 tons rujern fra England, 3 dr. 3 154 tons med 749 tons stykgods fra England, 16 dr. 4 888 tons med 2 964 tons klipfisk fra Island og Færøerne, 1 dr. 579 tons med 1 132 tons gammelt jern fra Norge og 21 dr. 18 278 tons fra Norge med 4 080 711 kg. stokfisk, 86 365 kg. klipfisk, 420 kg. saltet fisk, 22 553 kg. røkesild, 6 231 kg. konserver, 118 835 kg. tran, 11 000 kg. feltspat, 10 425 kg. brynesten, 370 kg. smergelskiver, 17 071 kg. natriumnitrit, 114 445 kg. maskiner, 2 303 kg. hesteskosøm, 1 975 kg. drivremme, 1 615 kg. maling, 200 kg. ski, 54 108 kg. kalksalpeter, 141 341

kg. kassebord, 2 346 tons træmasse og 1 945 tons gammelt jern.

Til Genua ankom 8 norske *seilskibe* med ladning, hvorav 1 dr. 185 tons med 305 tons chinaclay, 5 dr. 534 tons med 885 tons klipfisk fra Labrador og 2 dr. 2 093 tons med 2 938 tons gammelt jern fra Sydafrika.

Til Genua er i de sidste 10 aar i alt ankommet følgende antal skibe:

	Seilskibe.		Dampskibe.		Tilsammen.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
1899	2 886	311 109	3 635	4 236 797	6 521	4 547 906
1900	3 169	329 758	3 647	4 511 129	6 816	4 840 887
1901	2 409	297 138	3 538	4 723 524	5 947	5 020 662
1902	2 549	285 705	3 944	5 230 485	6 493	5 516 190
1903	2 235	298 320	3 994	5 406 389	6 229	5 704 709
1904	2 155	269 854	3 999	5 747 509	6 154	6 017 363
1905	2 261	286 947	4 160	6 158 206	6 421	6 445 153
1906	2 330	289 701	4 325	6 576 517	6 655	6 866 218
1907	2 098	267 475	4 220	6 559 604	6 318	6 827 079
1908	1 851	228 692	4 232	6 754 770	6 083	6 983 462

De forskjellige nationers deltagelse i denne fart i aaret 1907 fremgaar av nedenstaaende oversigt, utarbeidet efter handelskammerets opgave:

	Seilskibe.		Dampskibe.		Tilsammen.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Italienske	1 790	210 267	2 153	2 547 335	3 943	2 757 602
Engelske	14	5 554	735	1 514 926	749	1 520 480
Tyske	1	1 710	356	1 134 415	357	1 136 125
Græske	4	1 154	98	164 259	102	165 413
Spanske	7	941	199	353 369	206	354 310
Østerrikske	—	—	201	222 356	201	222 356
Danske	10	1 839	66	77 424	76	79 963
Hollandske	2	365	124	261 147	126	261 512
Franske	—	—	175	305 823	175	305 823
Russiske	—	—	24	45 321	24	45 321
Norske	9	2 900	62	62 585	71	65 485
Belgiske	—	—	33	39 249	33	39 249
Svenske	—	—	5	8 254	5	8 254
Andre	7	3 098	8	19 171	15	22 269

Av skibe tilhørende faste linjer ankom til Genua i 1908, av italienske 981, tyske 264, engelske 162, hollandske 101, franske 133, østerrikske 155, spanske 74; ialt 1870 dr. 3 456 370 tons, mot i 1907 1813 dr. 3 407 027 tons.

Til italienske havne ankom i 1881 110 184 skibe dr. 16 115 763 tons, hvorav fremmede 10 016 dr. 5 975 905 tons. I 1905 ankom 104 434 skibe dr. 40 423 214 tons, hvorav fremmede 11 983 dr. 15 797 144 tons.

I 1905 utskibedes ialt i italienske havne 14 386 440 tons varer og 750 096 passagerer samt indskibedes 5 550 949 tons varer og 844 295 passagerer. Herav

befordredes med italienske	linjer:	Varer	1 962 110	tons og	953 064	passagerer
østerrikske	»	»	309 928	» -	81 485	»
franske	»	»	73 161	» -	63 005	»
tyske	»	»	447 718	» -	96 242	»
engelske	»	»	419 718	» -	88 414	»
hollandske	»	»	87 062	» -	2 835	»
spanske	»	»	41 371	» -	16 046	»

Av de mest besøkte havne kan merkes:

	Ankomne og avgaaede skibe i 1905.	
Genua	12 280 dr.	12 812 687 tons
Neapel	11 802 »	11 420 870 »
Venedig	6 814 »	3 488 480 »
Messina	6 537 »	4 565 789 »
Palermo	6 748 »	4 897 779 »
Catania	6 500 »	3 314 843 »
Livorno	8 563 »	4 598 451 »

Italiens handelsflaate. Der fandtes i 1905 5 584 skibe paa 1 025 603 netto tons; herav var 514 dampskibe. Over 3 000 tons var 20 dampskibe, fra 2—3 000 tons 61, fra 1 000—2 000 tons 127. I 1905 byggedes paa 31 verfter 191 skibe paa 35 702 tons. Ved skibbrud etc. taptes i aaret 1905 89 skibe paa tilsammen 21 770 tons.

Av 18 stater, der deltar i den internationale skibsfart, med en flaate av 19 126 dampskibe dr. 34 661 183 tons, skulde efter en opgave i Lloyds register, der dog ikke synes ganske at stemme med de officielle italienske, paa Italiens andel i 1908—1909 komme 409 skibe dr. 902 115 tons, ikke overstigende en fart av 18 mil. I de senere aar har Italien gjort betydelige fremskridt i skibsbygningsindustrien. Begyndelsen blev gjort av «Navigazione Generale Italiana» med 5 transatlantiske skibe, hvortil for 3 aar siden kom 3 andre paa 10 000 tons hver og i 1908 4 nye av samme størrelse.

Selskapet «Lloyd Italiano» har 7 store skibe og «Veloce» 5 store saadanne paa indtil 8000 tons. Det nye selskap «Italia» av Genua, inkorporeret med «Veloce» og «Navigazione Generale», har 3 skibe paa indtil 9000 tons. Selskapet «Lloyd Sabaudo» av Genua

har 5 oceanskibe paa 5 à 8000 tons. «Società Veneziana» har 6 store dampskibe, og selskapet «Sicula Americana» har to skibe hver paa 6 500 tons. Alle disse skibe kan i krigstid brukes som krydsere.

Fragter. Følgende kulfragter er opgit i de sidste aar:

		Til Genua, Savona og Spezia:	Til Venedig:
		I Gjennemsnit.	
Fra Cardiff, Swansea etc.:	1908	sh. 6/2	sh. 7/1 1/2
	1907	» 7/4	» 8 1/2
	1906	» 6/9 1/2	» 7/8 1/2
	1905	» 6,6	» 7/4 1/2
	1904	» 5,6 1/2	» 6/3 1/2
	1903	» 5/9	» 6/5 1/2
	1902	» 5/5 1/2	» 6/4
	1901	» 6/11	» 7/11 1/2
Fra Newcastle, Blyth etc.:	1908	» 6/1 1/2	» 7/3
	1907	» 7/2 1/2	» 8/
	1906	» 6/6 1/2	» 7/6
	1905	» 6/3	» 7/3
	1904	» 5/4	» 6/1 1/2
	1903	» 5/6	» 6/5
	1902	» 5/2 1/2	» 6/4
	1901	» 6/8 1/2	» 7/10
Fra Skotland:	1908	» 6/4	
	1907	» 7/1	
	1906	» 6/6 1/2	
	1905	» 6/1 1/2	

Havneforhold. Arbeiderne paa den før omtalte nye havn i Genua synes ikke at ha hat større fremgang i aarets løp. Derimot har man fremhævet ønskeligheten av at forlænge bølgebryteren paa Molo Giano, hvorved den nuværende havn ved søndenvind vil bli mere betryggende. Angaaende havnekonsortiets virksomhet i 1908 vil beretning først foreligge senere. Den italienske regjering har ifølge den ret, som den altid forbeholder sig ved indvilgning av koncessioner paa byggeforetagender m. v., kjøpt «Magazzini Generali» eller de herværende kreditoplagshuse av deres tidligere eiere, for at benytte samme til lager og jernbanestation for varer bestemt til utførsel fra byen istedetfor den hittil benyttede Stazione di Limbania, som viste sig utilstrækkelig for behovet. Salgskontrakten blev underskrevet 4. november 1908, og kjøpesummen siges at være 7 800 000 lire, heri indbefattet skinner og inventar. Den definitive overdragelse skal finde sted i mars 1909. Regjeringen har overdraget bestyrelsen av magasinerne til sin herværende repræsentant, konsortiet, som atter har overdraget ledelsen til statens jernbaner.

Sjømandsmissionen. Den skandinaviske sjømandsmission i Genua har som i tidligere aar erholdt frit, opvarmet og oplyst lokale i den skotske sjømandsmissions hus «Sailors' Rest». Til missionen ydedes av sjømandsmissionen i Bergen 1 380 lire, av «Svenska Kyrkans Missionsstyrelse» l. 414 og av private l. 402. Læseværelset besøktes av cirka 5000 personer. Der avholdtes en julefest for 150 personer og uddeltes ca. 200 gaver fra hjemlandene.

Handel. Efter den officielle statistik utgjorde værdien av Italiens import, fraregnet edle metaller:

1908:	1907 (berigtiget):
Lire 3 030 940 731	Lire 2 880 669 312,

utvisende en opgang i 1908 av ca. 150 millioner lire, der især falder paa kemiske produkter, trævarer, mineraler og metaller, dyr og produkter derav samt kornvarer, hvorav navnlig hvete viser en tilvækst av ca. 20 millioner lire.

Exportens værdi var:

1908:	1907 (berigtiget):
Lire 1 858 257 938	Lire 1 948 868 310.

Nedgangen vedkommer især bomuld og silke, trævarer, kornvarer samt dyr og produkter derav.

Om handelsbalancens utjevning henvises til en foregaaende indberetning.

Der indførtes i runde tal (i 1000 lire): Fra Østerrike 307 000, Frankrike 298 000, Tyskland 549 000, England 535 000, Schweiz 90 000, de Forenede Stater 407 000.

Nedsættelsen av tolden paa petroleum fra 48 til 24 lire fra 1. april 1907 har hat til følge, at indførslen er steget fra 9,8 til 14,8 mill. l., hvorved det paaregnede tap i told er langt mindre end ventet.

Blandt *indførselsartiklerne* kan nævnes:

		1908.		1907.	
		Mængde.	Værdi i lire.	Mængde.	Værdi i lire.
Øl paa fat	hl.	88 093	3 611 813	95 213	3 903 733
— flasker	hundreder	4 481	273 341	4 547	277 367
Tran, urenset: a. paa flasker etc.	kvint.	264	26 400	252	25 200
b. anderledes	»	55 508	2 775 150	55 684	2 784 200
Kobbervitriol	»	250 315	16 270 475	159 714	10 386 610
Ikke særskilt nævnte medicinske stoffe (hvorunder medicintran)	»	2 662	346 000	3 136	407 680
Træ, almindelig, ubearbeidet eller tilhugget med økse	tons	117 493	7 402 059	93 108	5 865 804
» firkantet, skaaret efter længden	»	1 185 652	113 822 592	1 053 180	101 106 144
» smaabord for kasser etc.	»	13 526	513 988	12 668	481 384
» spaan til fyrstikæsker	»	8 107	113 498	7 742	108 388
» redskaper og arbeider av almindelig træ, simple	»	21 217	1 166 935	18 685	1 027 675
Papirmasse av træ, straa, cellulose etc.	kvint.	540 073	16 742 263	467 303	14 486 393
— anden, tør	»	75 889	1 441 891	108 151	2 054 809
Papir, hvitt eller farvet i massen: Pakpapir	»	17 042	484 422	15 685	425 560
Tapetpapir	»	6 243	998 880	5 900	944 000
Pap	»	109 218	2 184 300	120 183	2 403 600
Fisk, fersk, alle slags	»	25 558	3 578 120	17 093	2 393 020
» tørret eller røket: pressede sardiner og «salacchini»	»	45 357	2 267 850	39 819	1 990 350
» klipfisk og stokfisk	»	537 794	53 779 400	429 704	42 970 400
» røkesild	»	79 885	3 355 170	51 107	2 146 494
» anden fisk i lake	»	103 463	7 759 725	82 312	5 173 400

		1908.		1907.	
		Mængde.	Værdi i lire.	Mængde.	Værdi i lire.
Fisk (forts.)					
» marineret eller i olje: I boxer:					
thunfisk	kvint.	46 749	8 882 310	51 624	9 808 560
sardiner og sild	»	17 254	2 760 640	12 228	1 956 480
anden	»	1 466	241 890	1 637	270 195
» anderledes konserveret	»	2 971	445 650	1 448	217 200
» fiskemaver	»	18 202	2 002 220	16 792	1 847 120
» kaviar og anden tilberedt fiskerogn	»	57	45 600	58	46 400
Lim, fiske-, egte og uegte	»	1 506	362 735	1 402	346 260
Skind og huder:					
Av okser og kjør	»	182 683	43 843 920	172 880	41 491 200
- kalve	»	11 779	4 112 650	10 014	3 504 900
- gjeter	»	3 552	1 065 600	1 367	410 100
- faar	»	30 567	5 502 060	36 663	6 599 340
- lam	»	984	437 880	2 999	1 334 555
- kid	»	523	397 480	325	247 000
Skotøi av gummi, foret eller garneret	par	135 856	740 415	134 718	734 223
Drivremme av skind og gummi	kvint.	252	126 000	156	78 000
Jern, gammelt	»	3 261 191	30 981 315	3 625 670	34 443 865
Jernbanevogne: Godsvogne og tendere	»	127 429	8 469 530	444 580	27 790 595
Passagervogne	»	131 075	17 078 220	92 842	13 482 410
Kul	tons	8 452 320	262 021 920	8 300 439	257 313 609

Diverse oplysninger. Utvandringen fra Italien opgik i 1907 til 704 675 personer, hvorav til transatlantiske lande 415 901.

Av offentlige velgjørenhetsanstalter var der i 1900 27 078 med eiendom til en værdi av 2 204 955 708 lire.

Ukyndige i at læse eller skrive var i 1901 3 820 377 mandspersoner og 5 451 425 kvinder over 21 aar.

Av private og offentlige elementærskoler var der i 1901—1902 61 771 med 2 733 349 elever, av aftenskoler 3 010 med 105 598 elever.

Forbryderstatistiken for Italien for 1904 utviser ca. 804 000, eller 24 ‰ av befolkningen, som tiltalt for forbrydelser, hvorav paadømt ca. 528 000. Høiest stod Rom og Sardinien.

Den gjennemsnitlige produktion var i aarene 1901—1905 i hektoliter, av hvete ca. 57 mill., mais 31½ mill., ris 9 mill., vin 38 mill., olivenolje 2½ mill. Av kokoner producertes i 1906 53 838 000 kg.

Det skogbevoksede terræn antoges i 1905 at utgjøre 4 142 171 ha. I aarene 1867—1907 blev paa offentlig og privat foranstaltning beplantet 26 618 ha. med en utgift av 8 526 953 lire og derhos uddelt 117 mill. planter og 1 020 kvint. frø.

I 1905 beregnedes der i landet at være 804 913 heste, 341 910 muldyr, ca. 1 mill. æsler (1900), 5 672 000 stkr. hornkvæg, 10 877 000 faar og gjeter og 2 224 000 svin.

I aaret 1905 var der disponible brændematerialer til industrielt bruk til en værdi av 168 mill. lire. Av dampkjedler, gasmotorer og hydraulisk kraft var der i 1904 ca. 3 mill. hestekræfter, hvorav til akerbruket 160 000, industrien 960 000, transport tillands 1 495 000, tilvands 345 000.

Efter en statistik fra tidligere aar fandtes der i Italien 117 278 industrielle anlæg med 1 412 262 arbeidere. I 1906 var der av saadanne vedkommende mineindustrien 1 294 med 62 558 arbeidere og en produktionsværdi av ca. 93 mill. lire. Der producertes av jern 884 217 tons, av kobber 147 135, av zink 155 737, svovlkis 122 634, svovl 3 273 901, fossile brændstoffe 473 293 tons, acetylengas 5 723 469 kbm., asfalt 131 339 tons.

I stenbrudd producertes i 1906 av dekorativ sten 1 650 934 tons, av bygningssten 5 146 651 tons, diverse materialer for industrielt bruk 249 939 tons. Den samlede værdi var ca. 48 mill. lire.

Av mursten, kalk etc. forarbeidedes i 1906 i 11 344 ovne 7 158 259 tons til værdi ca. 137 mill. lire. Produktionen av forskjellige kemiske produkter utgjorde en værdi av ca. 102 mill. lire. Silkeindustrien (der i 1903 beskjæftiget 191 654 personer) producerte ca. 6 mill. kg.; med spinding og vævning av uld var i 1903 sysselsat 719 anlæg med 19 635 hestekræfter og ca. 38 000 arbeidere, i bomuldsvarer 769 anlæg med 86 692 hestekræfter og ca. 139 000 arbeidere, i industrier i lin, hamp, jute og blandet materiale 309 anlæg med 13 888 hestekræfter og ca. 76 000 arbeidere. Husindustrien i de forskjellige stoffe omfattet ca. 292 000 vævstole i 1903.

Fabrikationen av papir og træmasse sysselsatte 405 fabriker med ca. 27 000 hestekræfter og 17 312 arbeidere. For enkelte industrier, der er undergit statskontrol, opgives produktionen i 1906—1909 saaledes: Sprit 277 434 hl., øl 359 921 hl., musserende drikke 26 999 hl., cikori 42 147 kvint., druesukker 52 328 kv., sukker 1 063 828 kv., mineralske oljer etc. 64 067 kv., krudt 28 099 kv., fyrstikker 63 725 kv., gas 204 872 000 kbm., elektrisk strøm 865 721 000 h. w. t. Hvad endelig angaar industrier, der en gjenstand for statsmonopol, producertes av salt i 1900 5 290 000 kv. og tobak 17 771 kv.

Utbyttet av fisk fanget i 1905 var ca. 15½ mill. lire. Der anvendtes 24 488 baater til værdi 5 800 000 lire og beskjæftigedes 109 640 fiskere. Av thunfik fangedes 81 597 kg. til værdi 3 480 600 lire. I dette fiske deltok 3 225 personer. Endelig fiskedes av koraller for 313 000 lire og svamp 526 291 lire.

Av *patenter* bevilgedes i 1906 5 200, hvorav til fremmede 3 453.

Følgende kvantiteter beregnedes at konsumeres pr. indvaaner i riket i gjennemsnit i 1905: hvete 152 kg., mais 74 kg., vin 111½ liter, olje 6.17 kg., alkohol (100°) 0.68 liter, øl 0.89 liter, sukker 2.98 kg., kaffe 0.54 kg., salt 7.26 kg., tobak 0.49 kg.

Italien har for tiden *handelstraktater* med alle lande i Europa, undtagen Spanien og Portugal. Traktaten med Norge er, som bekjendt, en mestbegunstigelsestraktat.

Indførslen fra utlandet (commercio speciale), der i 1871 utgjorde en værdi av 963 698 441 l., var i

1906 2 549 133 986 l. Indførslen oversteg i 1906 utførslen med 705 006 449 l., medens der i 1871 var et overskud av indførsel av lire 121 761 126. Indførslen fra «Norge og Sverige» opgives for 1905 til lire 7 866 000, utførslen dertil til lire 3 521 000. De fornemste indførselsartikler var bomuld, silke, mineraler og metaller, kornvarer, trælast, kul og dyriske produkter. Som de største importører av træmasse (i 1905 ca. 425 000 kvint.) opgives Østerrike og Tyskland, av fisk (592 000 kvint.) Spanien (163 000 kv.), England (191 000 kv.), Norge (77 000 kv.) og Danmark (3 600 kv.?). Paa den anden side secs Norge for 1908 at figurere i en større exportartikel, salt, med ca. 100 000 lire og i svovl med ca. 700 000 lire.

Skibsfartspræmier. Ved lov av 6. decbr. 1885 blev der fastsat præmier for skibsfart og transport av kul samt erstatning for bygning og reparation av skrog, maskiner og kjedler. Denne lov fornyedes paa 10 aar ved lov av 23. juli 1896, samt med modifikationer ved love av 16. mai 1901, 28. juni 1906 og 16. juni 1907, dog ikke længere end til 30. juni 1910. Præmierne for transport av kul ophævedes i 1896. I tidsrummet 1896—1905 utbetaltes:

	Dampskibe.	Seilskibe.	Ialt.
	L.	L.	L.
I skibsfartspræmier	31 961 727	21 728 014	53 239 741
» bygningsgodtgjørelse	—	—	39 619 980
For reparationer og i toldrestitution	—	—	5 750 170
I præmier for transport av stenkul 1886—1896	—	—	1 220 411
og i aaret 1905:			
Skibsfartspræmier	3 389 324	187 004	3 576 328
Bygningsgodtgjørelse	—	—	3 121 361
For reparation og i toldrestitution	—	—	122 413

Jernbanerne i Italien har, som i tidligere beretninger omtalt, fra 1885—1905 været overdraget til private selskaper. I 1905 blev de indløst av staten, der nu driver dem for egen regning. I 1885 dreves 10 526 km., i 1906—1907 17 237 km. Jernbanerne har ialt kostet ca. 4 823 mill. l., rullende materiel og driftsmateriel ca. 788 mill. l. og iøvrig ca. 102 mill. l., ialt ca. 5 716 mill. l. I 1903 var der et personale av ialt ca. 112 000 personer med en utgift til samme av ca. 150 mill. l. Der medgik til brændsel og olje ca. 38 mill. lire og befordredes ca. 68 mill. passagerer med en indtægt av ca. 134 mill. l. De samlede indtægter var ca. 360 mill. l., og utgifterne ca. 260 mill.

Av sporveie var i 1904 i drift ca. 4 000 km. med et personale av ca. 15 000 mand.

De offentlige kjøreveie utgjorde samme aar 138 097 km., hvis aarlige vedlikeholdelse blev anslaat til ca. 41 mill. lire og deres anlæg til ca. 925 mill. l.

I 1906 var der 6 867 telegraf- og 9 390 postanstalter og av telefonlinjer 2 316. Der indlevertes til posten 814 492 384 breve m. v., 13 842 857 postpakker, samt utstedtes av inden- og utenlandske postanvisninger 17 879 085 til beløp 1 425 504 559 lire. Av telegrammer besørgedes 11 129 186.

Av papirpenge var der i omløp i 1907 ialt for et beløp av 2 289 060 360 lire. Kursen var i gjennemsnit paa London 25.18, paa Paris 99.97.

Av ikke-seddelutstedende kreditselskaper var der i 1906 166 med en kapital av ca. 399 mill. lire. De fem største var Banca Commerciale Italiana med kapital 105 mill. lire, Credito Italiano og Società Bancaria Italiana, hver 50 mill., Banca di Roma 40 mill. og Banca della Liguria 25 mill. Av kooperative kreditselskaper («banche populari») var der i 1906 832 med kapital ca. 92 mill. lire. Av laanekasser paa landet var der 1 467. Pantegjælden paa de faste eiendomme er for 1903 anslaat til ca. 3 042 mill. lire. I sparekasser av forskjellige slags henstod i 1872 ca. 465 mill. lire, mot i 1906 3 818 094 764 l., eller paa hver indvaaner i gjennemsnit i 1872 ca. 17 l., i 1906 113½ l. Herav henstod i postsparekasserne, hvilken institution indførtes i 1875, 1 418 148 679 lire paa 4 904 714 bøker.

Av forsikringsselskaper var der i 1904 ialt 163.

Tvungen arbeiderforsikring indførtes ved lov av 1898, dog med ret til forsikring i private selskaper og syndikater, likesom arbeidere i offentlig tjeneste forsikres i en ved lov av 1883 oprettet «Cassa Nazionale». Denne hadde i 1905 ialt 370 000 forsikrede og 54 000 ulykker, hvorav 297 dødsfald. I erstatninger betaltes ca. 4 mill. lire. Ved en lov av 1898 er derhos oprettet en kasse til forsikring av gamle og invalide arbeidere, hvilken i 1907 disponerte over et fond av ca. 65 mill. lire.

Av arbeiderforeninger var der i 1907 4 253 med 642 046 medlemmer, av arbeidskammere 85 med 39 889 medlemmer.

Angaaende de i aarenes løp foregaaede bevægelser i *lønninger* for arbeiderne i forskjellige fabrikker osv., har man fra disse indhentet 70 erklæringer omfattende lønningerne for 416 Klasser av arbeidere og disses underavdelinger. Av disse erklæringer er der i 8 git oplysning om de forandringer i lønningerne, som har fundet sted i tidsrummet fra 1871—1907, 23 vedkommer tiden fra 1881—97 indtil nu og 39 tiden efter 1898.

For 9 klasser arbeidere i miner var 1 forblit uten forhøielse, 4 med nedsættelse i lønnen av 29 %. Resten viser en opgang av ca. 25 %.

I gruber var av 36 tilfælde to uforandret, resten 25 % forhøielse.

For arbeidere i metallurgiske og mekaniske fabrikker er for 144 klasser arbeidere ikke resulteret nogen forhøielse, for 8 en nedsættelse av 17 % og for resten en forhøielse av ca. 24 %.

For 17 klasser av arbeidere i kemiske fabrikker er 1 forblit uten forhøielse av lønnen, 1 har undergaat en nedsættelse av 10 % og resten en forhøielse av ca. 30 %.

I industrien for fremstilling av næringsmidler foreligger opgaver for 43 lønningsklasser, hvorav 13 er uten forhøielse, resten med en forhøielse av ca. 40 %.

I textilindustrien er opgaver for 88 tilfælde, hvorav 7 uten forhøielse og 4 med reduktion av ca. 50 %.

Endelig foreligger opgaver fra industrier av forskjellig slags (skind, hatter, knapper, vifter, trævarer, maskiner, gummivarer, papir, typografi) for 85 klasser, hvorav 5 uten forhøielse og resten med ca. 40 % forhøielse..

Av *streiker* var der i 1881 45 og i 1907 2 278. I sidstnævnte aar streiket ved 1 700 leiligheter ca. 450 000 personer. Av streiker forefaldt i 1867 de fleste i bygnings- og grubeindustrien (485), akerbruket (224), textilindustrien (369), og den metallurgiske og mekaniske industri (243). Ved 596 streiker i 1903 taptes for de streikende ialt 1 881 145 arbeidsdage. De i 1903 avgjorte streiker foranledigedes av lønsspørsmaal (337), arbeidstid (52) og andre grunde (209). Av den første klasse (løn) hadde 123 et negativt utfald, av tvist om arbeidstid 30 og av andre grunde 103 likesaa. I 1907 foretoges 8 lockouts, hvorav de 6 omfattet 3 217 arbeidere.

Av ulykkestilfælde rammedes i 1906 under arbeidet 166 561 arbeidere, mot 124 418 i 1905. Den store forøkelse tilskrives tiltagende svigagtige opgaver, hvormed der drives en sterk trafik. Der var i 1906 398 dødsfald ved ulykker, mot 567 i 1905, hvorav de fleste i bygnings-, grube- og metalindustrien samt jernbanevæsenet. Blandt jernbanepersonalet forefaldt der i 1903, da 88 625 personer var forsikret ved de tre store jernbaneselskaber, 5 920 ulykkeshændelser, hvorav 104 paa grund av toguheld, 75 personer blev dræpt.

Statens indtægter var i finansaaret 1906—1907 2 256 039 985 lire og utgifterne 2 154 190 700 lire, altsaa et overskud af 101 849 285 lire. Til jernbanebygning anvendtes 6 800 000 lire. Av indtægterne utgjør direkte skat ca. 459 mill., avgifter paa fabrikation av sprit ca. 39 mill., øl 5 mill., sukker 76 mill., indtægter av jernbanerne ca. 51 mill., avgifter av fabrikation av fyrstikker 9 mill., av gas og elektrisk lys 9 mill., told 317 mill., indre konsumtionsavgifter 51 mill., tobak 239 mill., salt 80 mill., lotteri 80 mill., post 88 mill., telegraf og telefon 22 mill. Herfra gaar utgifter ved lotteri 34 mill., opkrævning av told 17 mill., salt 13 mill., tobak 55 mill. lire.

Statsgjælden beregnedes i 1907 med fradrag av forskjellige aktiva at utgjøre ca. 13 millliarder lire.

Kommunernes beregnede ordinære indtægter for 1899 var ca. 545 mill. lire, hvorav kommunal skat paa fødemidler etc. (akcise) 159 mill., skat paa huse og jord 134 mill., avgift av salg og kjøp 6 mill., skat paa husdyr ca. 5 mill., paa vogne 3 mill., maal og vegt 1 mill., benyttelse av offentlig grund 5 mill., skoler 1 mill., slagtning 4 mill. Blandt utgifterne var til politi og hygiene 93 mill., justisen 11 mill., offentlige arbeider 77 mill., undervisning 80 mill., fattige 25 mill. lire.

Armeen bestod i 1901 av 3 367 000 mand, hvorav officerer 36 718 og i stadig tjeneste under vaaben 248 000 mand. I marinen var der i 1906 59 587 mand, hvorav officerer 2 538, under vaaben 26 363 mand, og 304 skibe færdige og under bygning.

Italiens besiddelser utenfor landet er dels direkte, nemlig den eritreiske koloni, der anslaaes til ca. 130 000 kv. km. med ca. 300 000 indbyggere, og Somalia (Benadir) med ca. 22 000 indbyggere, samt 3 protektorater i det nordlige Somalia, og et i Tientsin (17 000 indbyggere).

Riket hadde 1. januar 1908 8 300 kommuner og 33 909 776 indvaanere.

Jordskjælvet i Syditalien. Litet skal være gjort for at ryddiggjøre de ødelagte byer og opbygge barakker, hvortil en uhyre mængde materialier er indkjøpt og skal henligge uanvendt og ta skade.

Opgave over firmaer inden distriktet, hvorav nordmænd er indehavere eller medeiere:

Genua: H. Trumpy, Via Fossatello 16. Etableret 1876. Skibsmæglerforretning. Indehavere: Hugo & Herman Trumpy.

Bozzo & Jacobsen, Via S. Luca 6. Etableret 1899. Børsmæglere. Indehavere: Bozzo, italiener, Christen Jacobsen, norsk.

H. M. Nilsen, Galleria Mazzini 5. Etableret 1899. Agentur for likører og vine. Indehaver: Herman Marius Nilsen.

Livorno: H. Trumpy, Scali Finocchietti 3. Etableret 1857. Skibsmæglerforretning. Indehaver: Herman Trumpy.

Rom: Kr. J. Dehli, Via Bergamo 43. Etableret 1907. Import av norske produkter. Indehaver: Kr. J. Dehli.

Neapel. (Konsul *Steils* indberetning).

Skibsfart. Til Neapels konsulatdistrikt ankom i aaret 1908 ialt 42 norske skibe, dr. 50 259 tons, hvorav:

Til Neapel	36	dampskibe, dr.	43 830 tons.
» »	1	seilskib, »	121 »
» Torre Annunziata	5	dampskibe, »	6 308 »

Paa grund av jordskjælvet har det ikke lykkes at erholde opgave over den norske skibsfart paa Reggio Calabria.

Dampskibenes ladninger bestod for størstedelen av fisk, tran, cellulose og gammelt jern fra Norge, kul fra England og hvete fra Amerika.

Til Neapel ankom i aaret 1908 ifølge den officielle statistik 5 133 dampskibe, dr. 7 274 020 tons og 3 049 seilskibe, dr. 113 062 tons, ialt 8 182 skibe, dr. 7 387 082 tons.

De forskjellige nationers deltagelse i denne fart fremgaar av nedenstaaende oversigt:

	Dampskibe.		Seilskibe.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Italienske . .	3 418	2 615 675	3 035	111 823
Tyske . . .	507	1 840 929	—	—
Engelske . .	528	1 746 111	8	835
Østerrikske . .	280	387 234	—	—
Franske . . .	173	359 742	3	78
Græske . . .	74	130 013	1	111
Spanske . . .	23	52 443	1	94
Norske . . .	38	45 959	1	121
Hollandske . .	32	33 760	—	—
Belgiske . .	19	23 552	—	—
Danske . . .	19	17 262	—	—
Russiske . . .	8	13 281	—	—
Svenske . . .	4	8 059	—	—

Havneforhold. I Neapels havneforhold er ingen videre bedring indtraadt, end at havnebanen er færdigbygget. Derimot trodser tilstanden paa den fuldstændig utilstrækkelige toldbod enhver beskrivelse. Denne har allerede i mange aar været altfor liten til at kunne opta de aarlig tiltagende varemængder, hvorfor de med dampskibene ankommende varer ofte maa ligge dagevis i lægtere, forinden de kan bli bragt ind paa toldboden, hvilket igjen foraarsaker unødige omkostninger, likesom varerne ogsaa lider derunder. Planer for toldbodens utvidelse skal allerede foreligge, men under de herværende forhold kan aar komme til at hengaa, forinden disse blir bragt til utførelse.

Under den utilstrækkelige plads i havnemagasinerne lider især de hertil bestemte korndampere, i hvilken fart forskjellige norske dampere ogsaa deltok i sidste aar. I den herværende havn kan høist 3 à 4 dampere losse 250 tons hver pr. dag, og da det sidste

vinter oftere forekom, at 7 eller endnu flere korndampere laa her i havnen paa engang, maatte en del av disse simpelthen vente, til de andre var utlosset, hvorved megen tid gik tapt for skibene.

Den største del av det fra Amerika kommende korn blir skibet hertil paa «berth term» konnossement, ifølge hvilket mottageren skal motta kornet under dæk i den utstrækning, som dampskibet kan levere. Ifald dette ikke sker, har kapteinen ret til at losse varen for mottagerens regning i lægtere eller pakhus. Da imidlertid alle pakhuse er fulde og kun kan motta et ringe kvantum pr. dag, likesom antallet av lægtere er utilstrækkelig, blir der intet andet at gjøre for kapteinen end at losse det kvantum, som mottagerne kan motta. Forutsat at det lot sig gjøre at losse varen i lægtere for mottagernes regning, vilde den hermed forbundne risiko for skibet bli meget stor, da dette vilde bli holdt ansvarlig for vegttap og mulig beskadigelse under varens henliggen i lægterne; derhos vilde kapteinen være nødt til at gaa rettens vei for at erholde sine utlæg erstattet. Om kapteinen i saa fald uten videre vilde opnaa sin ret ved domstolene, er endnu et aapent spørsmaal, da mottagerne naturligvis vilde paaberaape sig de herværende forhold og usancer til fordel for sig; derfor foretrækker ogsaa de fleste kapteiner og redere heller at tape tid end at procedere.

Handel. Blandt indførsels- og utførselsartikler i Neapel i 1908 kan merkes:

Indførsel.

Fisk	kg.	14 252 458
Fiskekonserver	»	568 425
Tran	»	284 830
Cellulose	»	5 950 641
Træmasse, tør	»	643 878
Papir, hvitt	»	126 914
Tapeter	»	31 143
Kul	tons	523 138

Utførsel.

Hamp, raa	kg.	31 145 275
do., heklet	»	876 949
Stry	»	371 584
Handsker	par	112 261
Tomater, konserverede	kg.	9 499 884
Papir, hvitt	»	451 559
do., omslags-	»	244 932
Vinsten	»	4 103 980

Fiskemarkedet. Fra Norge indførtes i 1908 hovedsagelig stokfisk, da priserne for norsk klipfisk var for høie for det herværende marked. Ved sæsonens begyndelse holdt priserne for stokfisk sig temmelig høie, men gik senere, og da hovedsagelig for de ringere kvaliteter, vedvarende nedover, da efterspørslen var liten efter de billigere sorter. For de bedre sorter, som «Hollænder» og «Italiener» var imidlertid efterspørslen stedse god, og priserne for disse sorter gik paany op ved aarets slutning.

Cellulose. Indførslen fra Norge med den norskspanske linje beløp sig til 1 079 572 kg., medens den samlede indførsel i 1908 utgjorde 7 209 649 kg. ifølge opgave fra toldboden.

Vinhøsten i 1908 faldt likesom i 1907 meget rikelig ut; utbyttet opgives ifølge statistiken til 48 mill. hl. Hvad kvaliteten betræffer, har sidste høst vist sig at være fremragende god. Da imidlertid ogsaa sidste aar utviste en overproduktion av 10 mill. hl. over et gjennemsnitsutbytte av 38 mill. hl. i de senere aar, har vinkrisisen yderligere forværret sig, og priserne er gaat kolossalt tilbake. Medens prisen i 1907 endnu beløp sig til mindst 2 lire pr. grad og pr. hl. i eierens kjælder, kunde der efter den enormt store høst paa 56½ mill. hl. i 1907, i løpet av aaret 1908 neppe opnaaes mere end 1 lire pr. grad og hl., hvilken pris er faldt yderligere efter høsten i 1908.

Italiens samlede utførsel av vin beløp sig i aaret 1908 til ca. 1½ mill. hl. og var ca. ⅓ større end i 1907. Mesteparten gaar til Sydamerika. I Europa er Schweiz og Tyskland hovedkonsumenterne.

Hamp. Paa grund av sidste sommers langvarige tørke var Neapels hamphøst meget liten, og meget var derhos av ringe kvalitet. Utbyttet ansloges til noget over 20 000 tons, mot et gjennemsnitsutbytte i tidligere aar av 35 000 tons. Da imidlertid høsten i 1907 hadde været meget rik, og da salget paa grund av den almindelige forretningskrise ikke gik saa raskt fra haanden høsten 1907 som andre aar, var der ved begyndelsen av aaret 1908 endnu meget store lagere forhaanden.

Skjønt priserne stadig gik tilbake, indtil billigste notering i april var lire 86 à 87 for bedste lyse kvalitet, forblev efterspørslen stadig ringe, og da saa utsigterne for den kommende høst blev meget ugunstige paa grund av den langvarige tørke, gik priserne hurtig op i maanederne mai, juni, juli og umuliggjorde overhovedet enhver forretning. Dette gjorde, at der ved sæsonens begyndelse i 1908 endnu var betydelige beholdninger forhaanden av det foregaaende aars høst, og disse ansloges til 8 à 10 000 tons, hvorved beholdningen av gammel og ny hamp tilsammen kom op i ca. 30 000 tons.

Da Bologna ogsaa i 1908 hadde en stor og god høst, og da Bologna i likhed med Neapel hadde store beholdninger liggende over fra forrige aar, var der ingen grund til at anta, at der ikke skulde være tilstrækkelig hamp for verdensbehovet; dette saa meget mere som forbruket var sterkt avtat paa grund av den almindelige forretningskrise.

Neapels hampemarked aapnedes i august maaned paa basis av ca. 100 lire for bedste lyse kvalitet, men hertil manglet kjøpere, og først efterat eierne indsaa dette, besluttet disse sig til at offerere til billigere priser, saa at en middelmaadig forretning kom istand i maanederne september, oktober, november og december til langsomt faldende priser. I midten av december notertes bedste kvalitet til 87 lire, men ogsaa til denne pris var efterspørslen svak, hvorfor meget store beholdninger henlaa usolgte ved aarsskiftet. Da ingen bedring indtraadte i forretningslivet, gik priserne yderligere ned, og da hovedsakelig for de ringere kvaliteter.

Hovedkjøperen i Neapel var Frankrike, medens de andre lande hovedsakelig hadde sin opmerksomhet henvendt paa Bologna, da priserne dersteds for gode kvaliteter stedse bevæget sig under Neapels.

Kornhøsten var liten, og der fandt derfor en betydelig indførsel av korn sted fra utlandet for at dække behovet.

Olivenolje. Oljehøsten 1907—1908 var, og specielt for Kalabriens vedkommende, tilfredsstillende; utbyttet anslaaes til ⅔ av et middelaars og var av en fortræffelig kvalitet. Efterspørslen var livlig; priserne, som i begyndelsen av 1907 dreiet sig om 70 à 75 lire, er stadig gaat op, og noteres nu ca. 150 lire pr. 100 kg. Exporten var lik nul, og da høsten 1908—1909 har slaat fuldstændig feil, er man nødt til at importere olje, og man importerer ogsaa de saakaldte surrogatoljer (frøoljer) i store mængder fra utlandet.

Frugt. Høsten av fikener, hasselnøtter, valnøtter og kirsebær etc. var paa grund av den tørre sommer kvantitavt liten, men av særdeles god kvalitet. Export kunde kun finde sted i indskrænket maalestok.

Industri. Nye industrielle foretagender er ikke blit sat igang i den sidste tid, da den almindelig slette forretningsvirksomhet ikke har opmuntret dertil. De i de senere aar oprettede fabrikker er nu for den største del traadt i virksomhet, dog lider disse under de slette konjunkturer.

Det i min sidste aarsberetning omhandlede høiovnsverk «Ilva» i Bagholi har i de sidste maaneder gjort store fremskridt med opførelsen av bygningerne, og arbeidet skrider for tiden raskt fremad. Saavidt vites, vil en høiovn bli sat i drift i løpet av de nærmeste maaneder; om tiden for hele foretagendets fuldendelse, kan man endnu ikke uttale sig.

Utvandringen fra Neapel er gaat ganske betragtelig tilbake i aaret 1908, og beløp sig til ca. 40 000 personer til New York og ca. 32,000 til La Plata-staterne.

Til New York utvandret fra hele Italien ca. 65 000 personer. Av nedenstaaende oversigt fremgaar, hvor ubetydelig dette tal er i forhold til de foregaaende aars:

Fra Italien utvandret til New York:

i 1904 . . .	117 776	personer.
i 1905 . . .	204 659	—
i 1906 . . .	230 475	—
i 1907 . . .	233 498	—
i 1908 . . .	65 057	—

Denne overordentlige avtagen i utvandringen skyldes dels den almindelige forretningskrise og dels præsidentvalget. I motsætning hertil har imidlertid indvandringen fra New York til Neapel tat et næsten foruroligende omfang paa grund av den store arbeiderkontingent, som vendte tilbake til denne egn, og som man ikke har kunnet skaffe tilstrækkelig arbeide under de nuværende forholde.

Indvandringen fra New York til Neapel utgjorde:

i 1904 . . .	131 686	personer.
i 1905 . . .	91 585	—
i 1906 . . .	101 455	—
i 1907 . . .	178 584	—
i 1908 . . .	241 729	—

Kurser. Den gjennemsnitlige kurs for de almindelige 3¾ % statsobligationer og vekselkursen paa Paris og London stillet sig i 1908 saaledes:

	Italienske statsobligationer	Paris.	London.
Januar . . .	104.20	99.96	25.17
Februar. . .	104.10	99.92	25.17
Mars	103.50	99.88	25.14
April	104.10	100.02	25.14
Mai.	104.95	99.98	25.11
Juni	104.85	99.85	25.08
Juli.	103.50	99.82	25.08
August . . .	104.50	99.92	25.12
September. .	104.70	100.00	25.14
Oktober . . .	104.55	100.12	25.15
November . .	104.90	100.15	25.15
December . .	105.20	100.20	25.18

Sundhetstilstanden i Neapel med omegn var i almindelighet meget god i det forløpne aar.

Tunis.

Aarsberetning for 1908 fra konsul *S. Batt.*

(Skibsfart. — Fragter. — Mønstringsforretninger. — Skibsavgifter. — Havneforhold. — Import og export. — Fosfat. — Malm. — Salt. — Korn. — Olivenolje. — Korkbark. — Vin. — Dadler. — Fiskerier. — Økonomiske forhold. — Sundhetstilstand. — Skibsfarten paa Bizerte og Sfax. — Exporten fra Sousse.)

Skibsfart. Til regentskapets havne ankom i 1908 55 norske dampskibe dr. 57 100 reg. tons, fordelt paa følgende havne:

	Antal.	Reg. tons.	Transporteret varemængde: Import. Tons.	Export. Tons.
Tunis	32	29 309	36 413	47 649
Sfax	11	13 942	3 001	24 862
Monastier	5	4 188	—	9 273
Sousse	3	4 021	225	1 250
Gabes	2	3 182	—	362
Mahdia	1	1 359	—	3 400
Bizerte	1	1 099	600	—
Ialt	55	57 100	40 239	86 796
mot i 1907 . .	45	45 447	19 018	79 490
» i 1906 . .	30	29 513	28 545	52 491

Den samlede utenlandske skibsfart paa Tunesien var i 1908:

Nationalitet.		Antal.	Tonnage.	Transporteret varemængde: Import. Tons.	Export. Tons.
Italienske:	Dampskibe	1 145	1 316 795	52 123	486 963
	Seilskibe	1 613	82 823	78 642	83 932
Franske:	Dampskibe	2 165	1 904 691	241 550	258 578
	Seilskibe	42	1 369	442	295
Engelske:	Dampskibe	205	299 678	67 579	306 983
	Seilskibe	86	91 091	33 413	98 296
Norske:	Dampskibe	55	57 100	40 239	86 796
Tyske:	Dampskibe	90	123 667	24 126	95 177
	Overføres	5 401	3 877 214	538 114	1 417 020

		Antal.	Reg. tons.	Transporteret varemængde: Import. Tons.	Export. Tons.
	Overført	5 401	3 877 214	538 114	1 417 020
Tunesiske:	Dampskibe	1	2	2	—
	Seilskibe	7 529	84 743	52 969	49 729
Græske:	Dampskibe	35	43 768	15 440	53 564
	Seilskibe	8	1 395	1 840	656
Østerrikske:	Dampskibe	53	58 308	8 968	52 096
	Seilskibe	1	252	—	—
Svenske:	Dampskibe	25	27 889	9 000	30 874
Spanske:	Dampskibe	8	13 047	7 708	24 684
	Seilskibe	7	1 681	1 607	1 266
Belgiske:	Dampskibe	17	22 767	1 558	24 087
Russiske:	Dampskibe	7	7 672	1 800	10 854
Hollandske:	Dampskibe	9	7 134	2	8 739
Uruguayiske:	Dampskibe	3	2 873	—	4 300
Tyrkiske:	Seilskibe	36	1 325	1 346	483
	Ialt:	13 140	4 150 070	640 404	1 678 352
	mot i 1907:	13 228	3 682 370	516 074	1 503 982

Fragter. Av norske skibes fragter kan nævnes:

Til Tunis:

For *stenkul:* Fra Bary 10 sh. 1/2 d. (januar); Newport frcs.: 9.25 (februar); Swansea frcs. 9.75 og 8.75 (mai); Cardiff frcs. 9.00 (oktober): Cardiff frcs. 9.50 (december); Swansea 6 sh. 9 d. (december); Swansea frcs. 9.25 (december).

I timecharter betaltes for skibe fra 839 til 975 reg. tons £ 430—537.

For *trælast:* Fra Fredrikstad frcs. 60 pr. std.

Fra Tunis erholdtes følgende fragter:

For *fosfat:* Til Hull 5 sh. 6 d. (januar); Dublin 5 sh. 3 d. (februar); Nantes 6 sh. 10 1/2 d. (september); Plymouth 5 sh. 6 d. (oktober); Bordeaux frcs. 6.75 (oktober); Bristol 6 sh. 6 1/2 d. (november).

For *malm:* Til Antwerpen 6 sh. 6 d. (december); Glasgow 5 sh. 4 1/2 d. (december).

For *olje:* Til Stavanger 35 sh. (april og mai).

Fra Sfax:

For *fosfat:* Til Honfleur 6 sh. 9 d. (januar); Stettin 8 sh. 3 d. (mars); Rouen 6 sh. 3 d. (mars); Ipswich 7 sh. 3 d. (mars); Bordeaux 6 sh. (mars); Ipswich 6 sh. 9 d. (mai); Granville 6 sh. 3 d. (mai); Nantes 6 sh. (juli); Bordeaux 6 sh. 6 d. (august);

For *esparto:* Til Sunderland 9 sh. 6 d. (december), for dækslast 1/2 fragt.

Mønstringsforretninger. Ved hovedstationen Tunis foretoges i 1908 tre avmønstringer og en paamønstring.

Skibsavgifterne er i Tunis, Bizerte, Sousse og Sfax de samme som tidligere. (Se forrige aarsberetning).

Havneforhold. Man holder nu paa at fuldende utvidelsen av Tunis' havn mot syd ved «Djebel Djeland», hvilke kaier udelukkende skal reserveres de dampskibe, der laster fosfat og malm.

Det er ogsaa paa tale at mudre op og utdype kanalen, saa at de største transatlantiske baater kan anløpe byen Tunis' havn.

Import og export. Den samlede handelsomsætning mellem Tunesien og utlandet beløp sig i 1908 til frcs. 217 183 147, hvorav:

Import frcs. 123 028 142, export frcs. 94 155 005, mot i 1907 import frcs. 102 860 220, export frcs. 103 361 060.

Sammenlignet med det foregaaende aar utviser importen en forøkelse i værdien av ca. 20 mill. frcs., hvorimot exporten viser en nedgang av ca. 9 mill. frcs. Aarsaken hertil maa søkes i den mislykkede korn- og olivenhøst; saaledes importerte regentskapet i 1908 av korn (umalet) for frcs. 9 477 164, mot i 1907 frcs. 1 649 319, og der exportertes i 1908 for frcs. 6 172 437, mot i 1907 frcs. 27 154 858.

Værdien av de indførte og utførte varer fordeles saaledes:

	Import. Frcs.	Export. Frcs.
Levende dyr	2 852 146	3 254 220
Produkter av dyr	3 670 486	2 531 466
Fiskeriprodukter	535 433	3 006 031
Dyriske stoffe til med. bruk	123 103	1 867 515
Ben og horn	2 578	147 525
Mel og korn	21 512 585	6 850 902
Frugt og frø	1 271 458	2 184 485
Kolonialvarer	6 681 823	180 000
Oljer og essenser	1 696 341	15 432 026
Mediciner	74 357	81 709
Trælast og trævarer	3 439 955	1 381 467
Esparto etc.	212 142	4 167 477
Bark og garverstoffer	209 958	1 498 689
Grønsaker	948 146	377 680
Vin og andre drikkevarer	2 029 802	1 483 920
Fosfat, marmor og sten	7 930 105	31 817 568
Metaller og malm	6 418 006	9 971 189
Kemiske produkter	1 123 351	480 735
Droger	248 560	600
Farve- og malervarer	297 523	896
Lys, sæpe, lim og parfumer	2 042 830	752 703
Glasvarer og stentøi	1 392 073	81 645
Traad og taugverk	1 928 274	65 087
Klær og klædesvarer	13 400 106	2 446 256
Papir og papirvarer	1 318 692	41 165
Skind og lær	2 393 887	19 033
Metalarbeider	20 616 716	350 358
Vaaben og ammunition	562 287	4 970
Møbler	895 056	211 340
Musikinstrumenter	147 804	11 340
Kurvmakerarbeide	336 995	496 700
Andre artikler	16 715 564	2 958 308
Ialt	123 028 142	94 155 005

Fosfat. Fosfatexporten fra Tunis var i 1908 større end i noget tidligere aar; der exportertes ialt 1 267 464 tons fosfat, eller 1/3 mere end det foregaaende aar.

Følgende kvanta exportertes til de forskjellige lande:

Frankrike .	tons	443 500	Spanien . . .	tons	26 105
Italien	»	395 714	Østerrike . .	»	14 425
England . .	»	192 900	Sverige . . .	»	11 726
Tyskland . .	»	75 346	Rusland . . .	»	3 500
Belgien . . .	»	42 528	Norge	»	1 472
Holland . . .	»	31 577	Portugal . .	»	1 216
Japan	»	27 435	Malta	»	20

Den samlede værdi av exporten var frcs. 31 686 592.

Prisen paa fosfat har i den senere tid været meget lav; den er faldt fra 73 centimes pr. grad cif. Middelhavshavn til 52 centimes, og man tror, at dette prisfald væsentlig skyldes pengekrisen i Amerika og var en følge av den foregaaende usedvanlig høie pris, der hadde bevirket store ophobninger av fosfat ved minerne i Florida, hvilke store lagere maatte realiseres.

Nedenfor anføres en opgave over fosfatexporten like fra begyndelsen, da Sfax-Gafsa-kompaniet i 1899 begyndte sin første export:

Aar.	Tons.	Aarlig forøkelse.
1899 . . .	65 000	—
1900 . . .	171 000	160 %
1901 . . .	178 000	5 %
1902 . . .	266 000	33 %
1903 . . .	360 000	36 %
1904 . . .	457 000	27 %
1905 . . .	529 000	16 %
1906 . . .	747 000	41 %
1907 . . .	956 000	28 %
1908 . . .	1 270 000	33 %

Den gjennemsnitlige aarlige forøkelse i fosfatexporten fra Tunis fra 1901—1908 er saaledes 27 1/2 %.

Malm. Herav exportertes:

Jernmalm . . .	74 300	tons,	mot i	1907	35	tons
Kobber	433	»	»	-	»	938	»
Zink	27 705	»	»	-	»	32 487	»
Bly	28 110	»	»	-	»	23 158	»

Det meste av malmen skibedes til England, Belgien, Frankrike og Holland.

Salt. Saltindustrien er i rask opblomstring her i landet, hvor allerede ca. 10 saltverker kan siges at være i virksomhet. Disse saltverker vil i en nær fremtid tilsammen kunne producere flere 100 000 tons salt. Det tunesiske salt, der nærmest ligner Trapanisaltet, har vist sig at være godt egnet saavel til klipfisk som til sild.

Ved fiskeriutstillingen i Trondhjem i 1908 erholdt de utstillende tunesiske saltverker en kollektiv guldmedalje.

De vigtigste saltverker og deres indehavere er: Tunis: La Saline de Megrine, 40, Rue de Mareschan, Saline de la Sonkra, Avenue de France; Sousse: La Société des Salines de Tunisie; Mahdia: Messieurs Epinat & Navak; Sfax: Monsieur Navak.

Exporten av salt i 1908 utgjorde 35 345 tons, fordelt saaledes:

Norge . .	14 772 tons.	Grækenland	2 000 tons.
Østerrike .	8 060 »	Belgien . . .	472 »
Bulgarien .	7 924 »	Andre lande	17 »
Sverige . .	2 100 »		

Kornvarer. Paa grund av vedvarende tørke og græshoppesværme mislykkedes kornhøsten hele landet over. Høsten utgjorde:

	Kvantum.		Værdi.
Hvete	kvint.	1 000 000	frcs. 26 000 000
Byg	»	1 101 000	» 19 818 000
Havre	»	252 000	» 4 032 000
Mais	»	37 960	» 638 200

Av kornvarer exportertes i 1908:

kvint. 357 342, værdi i frcs. 6 172 437
mot i 1907 . . » 1 642 246, —»— 27 154 676

saaledes fordelt: havre frcs. 4 274 224, hvete frcs. 1 139 700, byg frcs. 757 469, mais frcs. 1 044.

Olivenhøsten led ogsaa meget av tørken og græshoppeplagen. Frugten blev til og med under avblomstringen stukket av olivenfluen, saa en hel del frugt faldt av under modningen. Høsten blev daarlig — langt under et middelsaars —, men oljen blev dog av en mere end almindelig god kvalitet og opnaadde meget høie priser.

Av olje blev i 1908 presset 6 mill. liter
mot i 1907 39 —»—
Et godt middelsaar regnes til 30 mill. liter.
Exporten beløp sig til frcs. 13 995 251
mot i 1907 » 16 041 423

Herav gik i 1908 til:

Frankrike . . .	for frcs.	11 159 868
Italien	»	»	1 997 676
Norge	»	»	281 734

Korkbark. Herav høstedes 30 041 kvint., værdi frcs. 802 136. Exporten utgjorde 39 710 kvint. til værdi frcs. 992 869, mot i 1907 frcs. 687 500.

Vinhøsten gik i 1908 op i 345 000 hl., værdi frcs. 3 450 000. Exporten ansloges til frcs. 1 423 500, mot i 1907 frcs. 1 629 600.

Dadler. Av «Degla Dattes» utførtes i 1908 for frcs. 809 020, mot i 1907 for frcs. 559 577.

Fiskerierne gav i 1908 et godt utbytte, nemlig:

	Kg.	Frcs.
Sardin- og ansjosfisket . . .	839 476	242 440
Hav- og indsjøfisket . . .	4 051 813	2 591 123
Svampefisket	144 584	3 462 657
Tunfisket	900 375	265 308
Ialt	5 936 248	6 561 528
mot i 1907	6 149 551	5 587 153

Den økonomiske stilling. Den lokale handel har lidt og lider fremdeles under den daarlige høst i 1908. Som følge herav gik exporten av landbrugsprodukter betydelig ned, medens regentskapet paa den anden side i 1908 var nødt til at indføre store kvanta av saavel korn som mel, ja endog av olje. Den betydelige stigning i exporten av fosfat og malm (9 mill. frcs.) støttet imidlertid bra, og med den forventede gode høst i 1909 vil atter normale forholde indtræde.

Sundhetstilstanden var i 1908 tilfredsstillende.

Konsulatets adresse er «Au Port, Tunis», og kontortiden fra kl. 8—11 og 2—5.

Nedenfor hitsættes de av distriktets viceconsuler avgivne aarsberetninger for 1908:

Sfax. Viceconsul *Olaf Henriksens* beretning.

Handel. Den i mange aar konstaterede jevne fremgang i Sfax's handelsomsætning er heller ikke i 1908 uteblit. Saavel import som export viser stigning, den første fra 11 til 17 1/2 mill. francs og den sidste fra 28 til 31 mill. frcs. Denne forøkede omsætning — til trods for det daarlige aar baade for

korn og oliven — skyldes hovedsagelig Gafsa-kompaniets utvidede virksomhet og kolossale nye anlæg.

Dette kompani har til lagring av sin fosfat paa kaien opført magasiner, der dækker et areal av ca. 25 000 kvadratmeter, og kan nu med sine nye maskiner laste over 4 000 tons pr. dag.

Av *fosfat* blev der i 1908 avskibet noget over 900 000 tons, ansat til en værdi av 22½ million francs; herav gik mesteparten til Frankrike, Italien og England.

Den nye exportartikel *salt* begynder ogsaa at gjøre sig gjældende; der skibedes ialt 16 000 tons, hvorav halvdelen til Østerrike.

Skibsfarten besørgedes som vanlig hovedsagelig av italienske, franske og engelske skibe. Av *norske* skibe var der kun 11, av hvilke 9 ankom i ballast, 1 med trælast og 1 med kul; paa utgaaende hadde 9 av dem fosfatladninger, 1 gik til Tunis med restladning av trælast og 1 hadde alfalast. *Fragterne* var gjennemgaaende meget lave — omtrent de samme som det foregaaende aar.

De nye *jernbaneanlæg* drives med kraft og ventes færdige inden 1 aar; det er linjerne Sfax—Sousse direkte over Eldjem og linjen fra Tabeditte (en station mellem Metlaoni og Redeyeff) over Aïn Moulares til Kairouan.

Anlægget av linjen Sfax—Bon Thadi, der er besluttet, og som skulde været færdig samtidig med Sousselinjen, er vistnok foreløbig utsat, hvorimot bygningen av den planlagte linje fra Metlaoni til Tozeur antagelig vil bli meget hurtig iverksat.

Sousse. Vicekonsul *E. Rietmann's* beretning.

Alfa. Exporten fra Sousse av dette produkt utgjorde i 1908 156 000 kvint., mot ca. 16 000 kvint. i 1907, og exporten i 1ste kvartal 1909 anslaaes til ca. 75 000 kvint. Som det vil sees, er denne export i sterk stigning, og naar det nye jernbaneanlæg i løpet av nogle maaneder er færdig, kan alfautførslen ventes at ville gaa op i flere hundrede tusen tons pr. aar. I 1909 har allerede 3 norske dampskibe bragt 2 600 tons alfa til Norge.

Fosfat. Utførslen av dette mineral kan ventes i den nærmeste fremtid at ville anta betydelig større dimensioner, end hvad nu er tilfældet.

Olivenolje. I distriktet Sahel blev i 1908 presset ca. 2½ mill. kg. olje. Den der producerede olje er av en fin kvalitet, men paa grund av dens store fettgehalt er det vanskelig at bevare den flydende i koldere klimater.

Bizerte. Vicekonsul *G. Sanzé's* beretning.

Skibsfart. Havnen blev i 1908 anløpet av ialt 773 skibe dr. 308 987 tons, hvorav 320 dampskibe dr. 299 625 tons.

I løpet av 2 aar, naar de nye jernbanelinjer blir færdige, der skal forbinde Bizerte med jerngruberne i Nefzas og Nebeur, vil skibstrafikken paa havnen antagelig komme til at erfare en betydelig forøkelse. Der vil da bli anledning til returfragt for skibe, som bringer kul herut.

Et *norsk* skib bragte i 1908 en ladning kul (609 tons) til en fragt av 10 frcs. pr. ton. I 1909 har et andet norsk skib losset 1 766 tons kul til en fragt av frcs. 8,50 pr. ton.

Havneforhold. Bizerte kan byde paa gode bekvemmeligheter med hensyn til reparation av havarerede skibe samt kulforsyning. Danske bergningsdampere er til stadighet stationeret i havnen.

Handel. Importen utgjorde i 1908 et kvantum av 41 465 tons og exporten 15 548 tons.

Uruguay.

Aarsberetning for 1908 fra konsul *J. Christophersen,* Montevideo.

Skibsfart. Den norske skibsfart paa Uruguay i 1908 vil fremgaa av følgende oversigt:

	Ankomne seilskibe.				Ankomne dampskibe.				Avgaaede seilskibe.				Avgaaede dampskibe.	
	Med ladning.		I ballast*).		Med ladning.		I ballast*).		Med ladning.		I ballast*).		I ballast*).	
	Antal.	Reg. tons.	Antal.	Reg. tons.	Antal.	Reg. tons.	Antal.	Reg. tons.	Antal.	Reg. tons.	Antal.	Reg. tons.	Antal.	Reg. tons.
Til Montevideo ..	18	21 296	10	8 382	3	6 957	9	19 389	5	3 200	23	26 478	12	26 346
- Fray Bentos..	4	2 069	1	520	—	—	—	—	3	1 519	2	1 070	—	—
- Paysandu ...	4	2 245	1	663	—	—	—	—	3	2 025	2	883	—	—
Ialt..	26	25 610	12	9 565	3	6 957	9	19 389	11	6 744	27	28 431	12	26 346

*) Under rubrikken «I ballast» indgaar fartøier, som har anløpet for ordre, lods, havari etc.

Fragter. Med hensyn til de fra Montevideo og Uruguayfloden opnaadde fragter kan 1908 ansees for et middelsaar. Der betaltes følgende fragter:

Fra Montevideo:
- Korn . . . 14/— à 15/— til Kanalen for ordre.
- Ben . . . $ 4,00 . . . - Delaware f. o., $ 0,50 mindre, hvis direkte havn.
- Benaske . 13/— à 15/— - Kanalen for ordre.
- Talg . . . 23/— . . . - St. Petersburg.
- Saltede huder 32/6 . . - Kanalen for ordre.

Fra Colonia/Sauce:
- Korn . . 17/—. . . . - Kanalen for ordre.

Fra Paysandu:
- Huder . . 35/— à 40/— - Kanalen for ordre.
- Benaske . 16/— à 16/6 - — - —

Fra Concepcion del Uruguay (Argentina):
- Korn . . 15/— à 17/— til Kanalen for ordre.

Medens der i slutningen av forrige sæson blev sluttet flere skibe for at laste saltede huder i Montevideo, er der i denne sæson ikke blit befragtet et eneste fartøi for huder, og jeg frygter for, at disse fragter, som hittil har været de mest eftersøkte, litt efter litt vil forsvinde, idet de direkte dampskibslinjer øver en meget skarp konkurrence.

Fragterne fra Concepcion del Uruguay, som ved aarets begyndelse var 17/— for korn for Kanalen for ordre, sank litt efter litt, indtil der i december 1908 blev betalt saa lavt som 14/—. «The Liebig's Extract of Meat Company» befragtet adskillige fartøier for at laste i Fray Bentos eller ved kompaniets fabrikker i Colon (Argentina). En stor del av disse skibe er sluttet i Europa for at bringe salt eller kul ut til fabrikkerne og for at laste huder eller talg tilbake til Europa.

Mønstringsforretninger. Ved hovedstationen paamønstredes ialt 106 mand, hvorav 34 nordmænd, og avmønstredes 106 mand, hvorav 54 nordmænd.

Ved vicekonsulatet i Paysandu paamønstredes ialt 15 mand og avmønstredes 11 mand.

Rømning. Til kosulatet i Montevideo er i aarets løp anmeldt som rømt fra norske fartøier ialt 8 mand, fordelt paa 3 skibe. Til vicekonsulatet i Paysandu er i samme tidsrum anmeldt 2 mand fra 2 fartøier.

Hyrer. Aarets hyrer utgjorde: 1ste styrmand kr. 140 à 125; 2den do. kr. 80 à 60; stuert kr. 100 à 80; tømmermand kr. 80 à 65; matros kr. 63 à 64; letmatros 45 à 36.

Havari og beri-beri. En norsk bark, bestemt for vestkysten, maatte paa grund av havari paa riggen søke ind til Montevido som nødhavn. Efterat skaden var blit repareret, kunde fartøiet fortsætte sin reise. Med beri-beri ankom 2 fartøier, med tilsammen fem syke. Begge fartøier fik heldigvis ordre for Buenos Aires og undgik saaledes extra utgifter ved at maatte gaa tilbake til karantænestationen ved Flores Island for der at bli desinficeret. De herværende sanitære myndigheter henregner nemlig beri-beri til de smitsomme sygdomme og tillater derfor intet fartøi med denne sygdom ombord adgang til havnen, uten at skibet først er blit grundig desinficeret ved Flores Island. De argentinske myndigheter gjør derimod ingen vanskeligheter ved at gi et fartøi med beri-beri adgang til Buenos Aires havn.

Handel. Da der endnu ikke foreligger nogen offentlig statistik for 1908, og da den for 1907 utkomne aarbok er meget ufuldstændig, idet kun 1ste kvartal for exportens vedkommende og 1ste halvaar for importens foreligger offentliggjort, ser jeg mig desværre endnu ikke istand til at opgi tal, der kan tjene til at belyse landets handelsomsætning.

Konsulatets virksomhet. Av skriftlige forespørsler har konsulatet i 1909 mottat ialt 154, mot 125 i 1907. Av opsparede hyrebeløp er der gjennem konsulatet hjemsendt £ 82.3.5., fordelt paa 10 sjøfolk.

Kornhandelen i de russiske flodbyer.

Indberetning fra generalkonsul *Ingv. Thorsen,* St. Petersburg.

«Torg. Prom. Gas.» bringer følgende statistik over korntilførslen denne vaar til flodhavnene ved Wolga, Kama, Wjatka, Belaja og Ssura tillikemed en sammenligning med tilførslen ved skibsfartens begyndelse de to foregaaende aar:

Tilførslen beløp sig til (i tusen pud):

	1906/07.	1907/08.	1908/09.
Hvete:			
Wolga	4 041	7 131	7 924
Belaja	67	126	55
Ssura	—	53	1
Tilsammen	4 108	7 310	7 980
Rug:			
Wolga	717	3 604	2 705
Kama	3 217	3 984	8 430
Wjatka	10	209	1 326
Belaja	1 026	4 760	7 393
Ssura	2	256	368
Tilsammen	4 972	12 813	20 222
Havre:			
Wolga	624	1 975	629
Kama	3 655	1 168	2 883
Wjatka	686	587	3 338
Belaja	1 303	1 605	1 851
Ssura	2	1 493	508
Tilsammen	6 270	6 828	9 209
Byg:			
Wolga	6	124	27
Kama	38	—	3
Wjatka	32	15	34
Tilsammen	76	139	64
Rugmel:			
Wolga	894	2 383	2 022
Kama	1 063	5 435	7 052
Wjatka	45	344	356
Belaja	521	1 850	3 316
Ssura	—	376	199
Tilsammen	2 523	10 438	12 945
Hvetemel:			
Wolga	6 622	4 536	4 881
Kama	45	160	80
Belaja	—	—	—
Tilsammen	6 667	4 696	4 961

Av ovenstaaende tal sees, at tilførslen iaar sammenlignet med fjoraarets har været større saavel av korn som av mel. — I sammenligning med 1906/07 er forskjellen for korns vedkommende endnu større, medens tilførslen av hvetemel i 1906/07 var større end i 1907/08 og 1908/09.

Nedenfor angives en sammenligning mellem høst- og vaarpriserne:

	1907/08.		1908/09.	
	Nov.	April.	Nov.	April.
Hvete:				
Ssamara	125—56	130—46	130—66	120—37
Jeletz	137	125	128	128
Odessa	142	126	127	140
Rug:				
Rybinsk	104— 8	109—11	89—90	84—87
Tschistopol	87— 8	85— 6	70—72	78—79
Riga	124— 5	113—14	107	105—06
Havre:				
Rybinsk	81— 3	83— 7	66—70	75 - 77
Tschistopol	70— 2	65—70	57—60	63—65
Libau	88—90	84— 5	74—75	69

Avsætningsbetingelserne var iaar gjennemgaaende gunstige, tiltrods for at eierne i løpet av vinteren ikke hadde gjort regning herpaa. Aarsaken hertil er, at forraadene, der virket trykkende paa markedet, mot vaarens slutning var solgte.

Indhold:

Danmark s. 85. — Italien s. 91. — Kornhandelen i de russiske flodbyer s. 102. — Tunis s. 98. — Uruguay s. 101.

CENTRALTRYKKERIET — KRISTIANIA

KONSULATBERETNINGER

UTGIT AV UTENRIKSDEPARTEMENTET MED BISTAND AV NORGES OPLYSNINGS-KONTOR FOR NÆRINGSVEIENE

Nr. 5. | **Maanedsutgaven.** | **Juli 1909.**

«Konsulatberetninger» utkommer i to utgaver, en ukeutgave og en maanedsutgave. Kan bestilles ved alle postanstalter, i Kristiania i «Farmand»s expedition, Toldbodgt. 31. Abonnementspris for uke- og maanedsutgaven tilsammen kr. 3.00 pr. aar og for utenbysboende porto 20 øre.

Frankrike.

(Skibsfart. — Vinhøsten. — Forretningsliv. — Amiens: Ræker; tyttebær. — Bordeaux: Skibsfart; fragter; vin; trælast; træmasse; sardiner; rogn; klipfisk; minetømmer. — Brest: Skibsfart; trælast. — Calais: Skibsfart; træmasse; trælast; is; brosten; export til Norge. — Cherbourg: Skibsfart; import og export. — Cognac: Import fra Norge. — Douarnenez: Rognimport. — Dunkerque: Skibsfart; træmasse; is; tran. — Gravelines: Skibsfart; trælast; træmasse. — Fécamp: Skibsfart; trælast. — Havre: Skibsfart; mønstringsforretninger; havnearbeider; handel; import fra Norge; trælast; træmasse; hvalbarder; tran; hø; havre; is; øl; fiskekonserver; tørfisk; kaffe. — La Rochelle: Import fra Norge. — Lille: Brosten. — Lorient: Skibsfart; trælast — Lyon: Markedet for norske varer. — Marseille: Skibsfart; import og export; havneforhold. — Nantes: Skibsfart; import og export. — Nizza: Import; skibsfarten paa Nizza, Antibes, Cannes og Menton. — Rouen: Skibsfart; import; havneforhold. — Toulon: Import; export; skibsavgifter; havneforhold.)

I. Aarsberetning*) for 1908 fra minister *F. Wedel Jarlsberg,* Paris.

Skibsfart. Den norske skibsfart paa de franske havne, i hvilke der er ansat norske konsuler, opviste i de to sidste aar følgende tal:

	Dampskibe.				Seilskibe.			
	1907.		1908.		1907.		1908.	
	Antal.	Drægtighet i tons.	Antal.	Drægtighet i tons.	Antal.	Drægtighet i tons.	Antal.	Drægtighet i tons.
Bayonne	47	36 299	59	43 577	—	—	—	—
Bordeaux	152	129 213	143	122 691	1	833	3	1 951
Boulogne s/M	56	22 716	81	45 536	14	6 362	19	9 438
Brest	6	4 400	13	8 506	1	789	—	—
Caen	65	38 040	41	23 705	—	—	1	711
Calais	70	50 451	75	53 904	3	978	6	2 350
Cette	22	22 129	21	15 748	—	—	—	—
Cherbourg	8	8 605	17	13 665	1	225	2	2 636
Concarneau	1	149	1	131	5	307	7	631
Dieppe	25	22 441	28	32 023	3	694	3	702
Douarnenez	1	149	3	360	10	796	10	774
Dunkerque	70	41 581	94	67 419	15	11 623	8	4 502
Fécamp	9	3 629	2	1 077	1	509	1	396
Granville	6	4 212	4	2 919	1	995	1	1 166
Honfleur	23	14 022	31	19 064	—	—	—	—
La Rochelle	41	31 074	56	42 771	—	—	4	1 639
Le Hâvre	63	44 840	66	51 227	41	27 273	38	28 319
Lorient	3	924	2	1 153	12	1 840	8	985
Marseille	63	56 316	51	56 761	7	4 743	4	2 966
Nantes	93	69 827	99	74 103	4	3 105	4	3 998
Nizza	10	7 364	8	6 243	—	—	—	—
Rouen	178	122 766	207	147 798	1	1 228	3	3 684
St. Malo & St. Servan	33	17 817	40	ca. 24 000	—	—	1	?
St. Nazaire	53	43 553	42	35 626	—	—	—	—
Toulon	1	866	1	683	—	—	—	—
Ialt	1 099	793 383	1 185	890 690	120	62 300	123	66 848

Det fremgaar av disse tabeller, at den norske skibsfart paa Frankrike i det sidste aar opviser en betydelig opgang, saavel hvad damp- som seilskibe angaar. Tilveksten fordeler sig paa en række havne.

Vinhøsten. Konsulen i *Bordeaux* har meddelt følgende oplysninger om størrelsen av vinhøsten i 1908 og i de nærmest foregaaende aar:

	Gironde. Liter.	Hele Frankrike. Liter.	Algier. Liter.
1908 . . .	325 000 000	6 054 526 500	780 373 400
1907 . . .	545 292 200	6 607 027 300	860 122 800
1906 . . .	350 140 000	5 207 905 200	690 572 000
1905 . . .	430 044 000	5 666 610 400	774 035 300
1904 . . .	452 083 200	6 601 656 700	791 500 000

Som det av ovenstaaende sammenstilling vil sees, opviser departementet Gironde en betydelig mindre høst end i 1907. Aarsaken hertil maa for *rødvinens*

*) Enkelte utdrag av beretningen, der allerede er offentliggjort i ukeutgaven, utelates her.

vedkommende væsentlig tilskrives frostnætter paa vaarkanten og i det hele tat det i maanederne april og mai herskende kolde veir. Heldigvis faldt imidlertid eftersommeren ind med megen sol og vakkert veir. Druerne blev fuldt modne, og indhøstningen kunde derfor for de fleste vingaardes vedkommende finde sted under ret gunstige omstændigheter.

Saavidt man paa nærværende stadium kan se, besitter vinene fra 1908 en vakker farve forenet med fylde og en behagelig frugtsmak. I den korte tid, vinen har været paa oksehoveder, har utviklingen svaret til forventningerne, og der er grund til at anta, at man ogsaa ved den i mars maaned stedfundne omtapning ikke vil bli skuffet.

De omstændigheter, der virker uheldig paa de røde druer, har ofte den motsatte virkning paa de hvite. Medens saaledes heten i september og oktober i almindelighet ansees for ikke at ha været saa gunstig for de røde druer, antages det, at netop de varme dage i disse maaneder har været nødvendig for de hvite druers modning. Vinene skal besitte baade tilstrækkelig sukkergehalt og alkoholstyrke.

Om de ældre aargange kan nævnes, at vinene fra 1907 har været gjenstand for livlig omsætning, og hvad 1906 angaar, synes vinene fra dette aar fremdeles at hævde det ry, de allerede har erhvervet som en udmerket aargang.

Det kan være av interesse at notere, at lagrene av tidligere aargange i hele Frankrike pr. december 1908 ansloges til 900 millioner liter; tillagt sidste aars høst blir beholdningen ca. 7 097 millioner liter, hvilket er 436 millioner mindre end forrige aar, da lager og indhøstning sammenlagt var 7 436 millioner liter.

Konsulen i *Cognac* uttaler:

«Paa forsommeren gjorde et par frostnætter nogen skade, og det regnet litt paa vinblomsten, hvilket altid har den indflydelse, at man ikke maa regne paa et kronaar i kvantitet. Vinhøsten iaar viser derfor heller ikke det kvantum, som man efter de stadige nyplantninger skulde haabet. Dette skyldes ogsaa for en del en cyklon, som, ledsaget av en voldsom haglbyge, paa en strækning av ca. 8 km. herjet i den grad ødelæggende i Petite og mest i Grande Champagnedistriktet, at vintræerne blev avrevet hvert blad, hver drue og næsten hver kvist, ja indtil barken blev flaadd av stammen. Og dette uveir kom netop nogle dage, før indhøstningen av de næsten fuldmodne druer skulde begynde. Paa en halv times tid blev derved flere tusen hektoliter vin ødelagt. Det vil maaske ta et par aar, inden den strækning, som cyklonen herjet, kan komme i fuld vigør igjen.

Forresten gik indhøstningen av druerne for sig under heldige omstændigheter; vinen blev god, og den derav destillerede kognak likesaa.

Ifølge den officielle statistik fra «Station Viticole de Cognac» beløper vinhøsten sig i hektoliter for begge Charente-departementerne til:

Departementet Charente	524 357 hl.
— Charente Inférieure . .	1 451 585 »

II. Aarsberetning*) for 1908 fra generalkonsul *Aug. Pellerin,* Paris.

Forretningslivet. Der er i det forløpne aar særlig to faktorer, der har lagt hindringer iveien for en gunstig utvikling av handelsomsætningen, og som har bevirket, at aaret 1908 for Paris' vedkommende paa handelens omraade maa betragtes som et mindre godt aar.

Den ene av disse faktorer er at søke i den formindskede interesse, som amerikanerne utviste overfor det franske marked efter den store krise i 1907. Medens der saaledes tidligere hvert aar strømmet store skarer av rike amerikanere til Paris for at gjøre indkjøp av luxusgjenstande, juveler, kunstsaker, toiletter etc., uteblev der et meget merkbart procentantal av dem fra markedet i 1908. Man kan forstaa, at det maatte medføre tap og svække handelsvirksomheten, at de største kjøpere av gjenstande, paa hvis salg en stor del af Paris' forretningsfolk baserte sine nutids- og fremtidsutsigter, pludselig trak sig bort fra markedet.

Det er nu imidlertid en glæde at kunne konstatere, at amerikanerne siden sidste høst har begyndt at gjenopta sine gamle indkjøp her, og at det i denne henseende tegner godt for fremtiden.

Den anden faktor til de ugunstige forholde, handelen har virket under, finder man i den flytten av uhyre mængder av fransk kapital til andre lande, som nylig er foretat av en mængde av landets større kapitalister og rentierer paa grund av forslaget til ny skattelov (indtægtsskat) for Frankrike. Dette forslag, der for tiden diskuteres i deputeretkammeret og i aarets løp vil bli forelagt senatet til endelig avgjørelse, hviler paa et nyt skattefundament og opstiller en helt ny maalestok ved beregningen av skattens størrelse end de tidligere love angaaende samme emne, saaledes at den klasse, paa hvem den eventuelle skattelov vil komme til at øve sit største tryk, nu er kapitalisterne og rentiererne.

Generalkonsulatet blev i 1908 besøkt av 1 100 personer, der søkte oplysninger eller raad. Der indkom 533 breve og utgik 594. 148 dokumenter blev legaliseret i aarets løp.

III. Aarsberetning for 1908 fra vicekonsul *Emile Schytte,* Amiens.

Kokte ræker. Ved vicekonsulatets formidling er en mindre forretning kommet istand mellem en norsk exportør og et fransk hus.

Tyttebær. Der vil i Frankrike antagelig kunne opnaaes et marked for norske tyttebær; et forsøk bør gjøres.

IV. Aarsberetning for 1908 fra konsul *Halfdan Hartmann,* Bordeaux.

Skibsfart. Der ankom til Bordeaux i 1908:

143	norske dampskibe,	dr. 122 691 tons.
3	» seilskibe,	» 1 951 »
Ialt 146	norske fartøier,	dr. 124 642 tons.

Til sammenligning anføres Norges skibsfart paa Bordeaux i de sidste fem aar:

	Ialt.		Dampskibe.		Seilskibe.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
1903 . .	67	53 430	64	51 375	3	1 833
1904 . .	79	65 172	76	64 211	3	961
1905 . .	125	92 379	122	90 985	3	1 394
1906 . .	157	118 710	153	116 815	4	1 895
1907 . .	153	130 046	152	129 213	1	833

Det vil herav sees, at den i de senere aar stedfundne forøkelse i den norske skibsfart paa denne havn fremdeles har holdt sig.

Den samlede skibsfart paa Bordeaux stillet sig i 1908 saaledes:

*) En større del av aarsberetningen er allerede offentliggjort i ukeutgaven og utelates her.

	Antal.	Tons.
Franske skibe . .	486	484 349
Britiske » . .	382	345 068
Spanske » . .	216	228 657
Norske » . .	146	124 642
Hollandske » . .	68	39 810
Svenske » . .	56	48 824
Uruguayske » . .	41	58 698
Danske » . .	39	31 039
Østerrikske » . .	22	34 308
Tyske » . .	20	25 997
Russiske » . .	7	7 681
Italienske » . .	4	4 223
Græske » . .	3	6 930
Belgiske » . .	2	1 396
	1 492	1 441 622

Norge hævder altsaa fremdeles sin plads som nr. 3 blandt de fremmede nationer, hvis fartøier besøker denne havn.

Ifølge toldkammerets opgave ankom der endvidere av norske fartøier i 1908 til:

Arcachon . . 32 dampskibe, dr. 21 846 tons.
Pauillac . . 1 dampskib, » 666 »
Blaye . . . 2 dampskibe (opgave mangler).

Den samlede skibsfart paa disse havne var i samme tidsrum fordelt paa følgende nationer:

Arcachon:	Antal.	Tons.
Norske	32	21 846
Franske	3	150
Engelske	15	10 162
Tyske	1	246
Pauillac:		
Norske	1	666
Franske	2	2 671
Engelske	7	6 959
Hollandske	2	2 401
Spanske	15	19 921
Uruguayske	3	3 944

Blaye:	Antal.	Tons.
Norske	2	(opgave mangler).
Franske	2	—»—
Engelske	15	—»—
Tyske	2	—»—

Fragter. Følgende fragter betaltes i aarets løp paa Bordeaux:

Fra Kristianiafjorden:
Vaat træmasse . . . . . pr. ton frs. 12
Tør do. . . . . » » » 18
Slipesten, hesteskosom . . » » » 20
Hermetik . . . . . » » » 30
Træ . . . . . » std. » 45
Tomfater . . . . . » fat » 4

Fra havne ved den Finske Bugt:
Trælast . . . . . pr. std. frs. 45/50

Fra Tyske Østersjøhavne (Riga):
Trælast . . . . . pr. std. frs. 30/33

Fra Bristolkanalen:
Kul . . . . . pr. ton frs. 5 à 5.25

Fra Senegal:
Jordnøtter . . . . . pr. ton frs. 20 à 26

Fra Fiume:
Tøndestav . . . . . pr. ton frs. 10

Fra Pensacola/Mobile:
Trælast . . . . . pr. std. frs. 95/100

Fra Martinique og Guadelupe:
Sukker og rhum . . . . . pr. ton frs. 30

Fra Buenos Aires:
Quebracho (seiler) . . . . pr. ton 11/6

Fra Sfax:
Fosfat . . . . . pr. ton 6/3

Fra Haiphong:
Ris og mais . . . . . pr. ton frs. 20

Til Bristolkanalen:
Minetømmer . . . . . pr. ton 4/3 à 4/9

Til britisk Østkysthavn:
Tøndebaand . . . . . pr. bundt 6 d.

Til Norge:
Stykgods . . . . . pr. ton frs. 30 + 15 %

Til Finland:
Stykgods . . . . . pr. ton frs. 55.

Mønstringsforretninger. Der paamønstredes i 1908 73 sjømænd og avmønstredes 69 sjømænd, hvilket var ca. det dobbelte antal av paa- og avmønstringerne i 1907.

Av rømningstilfælde anmeldtes 12 under fartøiernes henliggen i havnen; men der er ogsaa i 1908 forekommet ikke saa faa tilfælde, hvor rømning er konsulatet meddelt efter skibenes tilbakekomst fra britiske havne.

Et mindretal nødlidende sjømænd er befordret for den norske statskasses regning, medens konsulatet i talrike tilfælde har været saadanne sjømænd behjælpelig med opnaaelse av hyre, fri overreise til England etc.

Av konsulatet indsamledes der i 1908 frs. 230 til Sjømændenes Landsforening.

I aarets løp erhvervedes 1 seilfartøi for norsk regning.

Ogsaa i 1908 har norske fartøier, omend i noget mindre maalestok end i 1907, hat langt ophold her. Grunden opgives delvis at være manglende losseplads, delvis utilstrækkelig tilførsel av last.

Vin. Ifølge toldkammerets opgave var utførslen av vin sjøværts fra Bordeaux:

	Til Norge.	Totalutførsel.
i 1908 . . .	544 800 ltr.	79 042 100 ltr.
i 1907 . . .	440 111 »	87 290 792 »
i 1906 . . .	273 785 »	74 743 869 »
i 1905 . . .	93 775 »	83 670 301 »
i 1904 . . .	151 200 »	67 371 300 »

Ovennævnte zifre indbefatter utførsel saavel paa fat som paa flasker. For Norges vedkommende bestod utførslen av 537 500 liter vin paa fat og kun 7 300 liter paa flasker.

Trælast. Importen av trælast var:

Fra	Pbg.std.	Pbg.std.	Pbg.std.
Norge	298	98	172
Sverige	3 913	2 814	1 167
Finland	8 359	11 617	8 626
St. Petersburg	—	—	939
Riga	3 332	3 312	5 837
Hvitehavshavne	5 124	5 633	8 110
N. Brunswick	2 034	1 435	—
Forenede Stater	3 516	4 010	4 004
Østerrike-Ungarn	774	79	56
	27 350	28 998	28 911

Træmasse. Ad sjøveien indførtes hertil i de 3 sidste aar:

	Fra Norge.	Totalimport.
Mekanisk:		
i 1908 . .	5 362 tons.	6 442 tons.
i 1907 . .	4 157 »	5 221 »
i 1906 . .	5 049 »	5 705 »
Kemisk:		
i 1908 . .	2 680 »	6 026 »
i 1907 . .	3 058 »	5 908 »
i 1906 . .	1 643 »	3 410 »

Rogn. Paa toldkammerets liste staar opført 90 701 kg. rogn som importeret fra England i 1908, men det meste av dette kvantum er vistnok norsk torskerogn, skibet via britisk havn. Det væsentligste behov dækkes av rogn fra de franske fiskerier ved St. Pierre og Miquelon, hvilken ikke er saa god som den norske vare, men som paa den anden side er adskillig billigere. Indførslen av norsk rogn til Bordeaux kan som følge derav neppe bli særlig betydelig, saa meget mere som det her kun handles om distriktets behov (Arcachon, Bayonne etc.), dog er der al sandsynlighet for, at et betydelig større kvantum vilde kunne indføres til dette marked, hvor kvaliteten av norsk rogn er meget yndet, hvis ikke priserne stillet sig saa høie. Man opgir forøvrig, at der ogsaa sælges et ikke ubetydelig kvantum kunstig rogn.

Av andre artikler, der har været gjenstand for indførsel hertil, kan nævnes:

	Fra Norge:	Totalindførsel:
Hesteskosøm . .	141 993 kg.	183 624 kg.
Kalveskind. . .	6 985 »	52 811 »
Store huder . .	628 »	252 055 »
Pap	2 848 »	15 796 »
Papir	52 721 »	641 257 »
Hvalolje	18 791 »	72 001 »
Levertran . . .	3 661 »	358 694 »

Hvad den sidste artikel angaar, er vistnok det fra Norge importerede kvantum meget betydeligere, idet ogsaa her England er opført som oprindelsesland for via britiske havne skibet vare.

Minetømmer. Utførslen til England gaar tilbake — efter hvad der meddeles mig, væsentlig paa grund av større import fra Norge, der skal levere tømmeret til billigere priser. Det for en del aar siden dannede syndikat bestaar endnu, men vistnok kun av navn; derimot indtar exportørerne her i Bordeaux en energisk holdning likeoverfor den engelske importør, idet de, hvis ikke lønnende priser opnaaes, anvender tømmeret til opskjæring eller ogsaa lar træerne bli staaende til utvinding av harpix. Exporten til England var 401 431 tons i 1908, 429 566 tons i 1907 og 333 619 tons i 1906.

Aarets plomme- og eplehøst var udmerket god; av epler utførtes fra Bordeaux noget over 1 million kg., av svedsker 20 millioner kg. og av valnøtter 14 millioner kg.

Utførslen av jordnøtkaker til Norge var 195 725 kg. og av terpentin 25 000 kg.

Klipfisk. Fisket paa Newfoundlandsbankerne var i 1908 endnu gunstigere end i 1907. Tilførslerne til Bordeaux utgjorde

i 1908	27 563 217 kg.
i 1907	22 233 715 »
i 1906	13 068 063 »

medens det herfra exporterede kvantum utgjorde:

Til	1906.	1907.	1908.
Spanien . . . kg.	1 540 292	1 664 055	2 798 816
Italien . . . . »	1 128 250	1 029 540	5 854 110
Algier . . . . »	942 915	811 280	1 006 000
Martinique og Guadelupe . »	1 311 191	1 490 815	1 756 181
Andre lande . »	734 430	975 986	1 357 242
I alt kg.	5 657 078	5 971 676	12 772 349

Aaret 1908 betragtes av de herværende handlende som et godt aar — med priser, der i de første maaneder stod i frs. 33/35 pr. 50 kg. for tørret fisk og frs. 30/32 pr. 55. kg. for raafisk, men som derefter som følge av de i juli/august stedfundne sterke tilførsler sank til 24/25, resp. 22/23, medens der i december maaned notertes frs. 30/32 for tørret og frs. 25/26 for den raa vare.

V. Aarsberetning for 1908 fra vicekonsul *L. P. Raillard*, Brest.

Skibsfart. I de sidste 3 aar er der til Brest ankommet følgende norske skibe:

	Antal.	Nettotonnage.
1906	15	9 647
1907	7	5 189
1908	13	8 506

Heri er ikke indbefattet skibe, som anløp for at forsyne sig med kul eller for at søke nødhavn.

De 13 norske skibe (dampskibe), som ankom i 1908, bragte alle ladning av trælast og kul.

Følgende oversigt viser de forskjellige nationers deltagelse i varetrafikken paa Brest i 1908:

	Antal skibe.	Nettotonnage.
Engelske	156	43 462
Norske	13	8 506.23
Danske	12	4 996
Belgiske	8	4 744
Svenske	4	1 774
Hollandske	2	1 945
Tyske	2	1 582
Russiske	2	250

Trælast. Importen til Brest av denne vare utgjorde i 1908:

Fra Rusland	2 543 tons
» Sverige	7 042 »
» Norge	1 245 »
» De Forenede Stater . .	1 110 »

VI. Aarsberetning for 1908 fra vicekonsul *M. Apeness*, Calais.

Skibsfart. Der ankom til Calais i 1908 81 norske skibe, hvorav 75 dampskibe og 6 seilskibe, med en samlet drægtighet av 56 254 tons, eller næsten 5 000 tons mere end i 1907 og ca. 12 000 tons mere end i 1906. Av de nævnte 81 skibe kom 14 dr. 6 057 tons fra Norge med trælast, træmasse og is og 42 dr. 29 651 tons hovedsakelig fra Sverige og Rusland med last av trælast og træmasse m. v., medens 25 dr. 20 546 tons kom i ballast for at laste sten for Norge og halm for Las Palmas. Den samlede skibsfart paa havnen i 1908 utgjorde 2 125 skibe dr. 827 326 tons.

Træmasse. Der importertes i 1908 fra Sverige 17 976 tons, fra Norge 5 488 tons og fra Rusland 2 514 tons, ialt 25 978 tons eller 5 507 tons mere end i 1907. Paa Norge falder av denne forøkelse 1 617 tons.

Trælast. Importen av kub og pitprops utgjorde i 1908 60 000 favne, væsentlig fra Rusland. Impor-

ten av skurlast beløp sig til 37 601 standard, hvorav 25 090 standards fra Sverige, 10 951 standards fra Rusland, 1 517 standards fra Amerika og kun 43 standards fra Norge.

Is. Der kom 2 700 tons is fra Kragerø, mot 2 535 tons i 1907.

Brosten. I 1908 blev der efter en længere tids ophold atter indført 250 tons fra Norge.

Exporten til Norge bestod i 1908 av 14 745 tons mergelsten for kalciumkarbidfabrikationen.

VII. Aarsberetning for 1908 fra vicekonsul *L. Le Brun,* Cherbourg.

Skibsfart. Der ankom i 1908 til Cherbourg 19 norske skibe med last av kul og trælast, hvilket var omtrent det dobbelte antal av de i 1907 ankomne norske skibe.

Importen bestod væsentlig av bygningstømmer, kul, gjødningsstoffe, fisk, korn, kolonialvarer etc.

Exporten utgjøres væsentlig av sten, kul, smør, poteter og grønsaker.

VIII. Aarsberetning*) for 1908 fra vicekonsul *P. A. Rustad,* Cognac.

Importen fra Norge. Av norske produkter sees her kun trælast og træmasse, og disse varer indføres til dette distrikt over La Rochelle.

IX. Aarsberetning for 1908 fra vicekonsul *Henr. Nicolaysen,* Douarnenez.

Rogn. Beholdningen av rogn i Douarnenez utgjorde ved utløpet av 1907 2 500 tdr. Importen fra Norge utgjorde i 1908 8 600 tdr. og beholdningen ved aarets utløp kun 800 tons.

X. Aarsberetning for 1908 fra konsul *Ch. Collett,* Dunkerque.

Skibsfart. De forskjellige nationers deltagelse i skibsfarten paa Dunkerque i 1908 fremgaar av nedenstaaende oversigt over ankomne skibe:

	Seilskibe.		Dampskibe.		Ialt.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Engelske	141	56 102	741	967 922	882	1 024 024
Franske	119	51 416	358	598 750	477	598 750
Danske	18	2 630	154	133 628	172	136 258
Hollandske	8	3 971	57	105 435	65	109 406
Tyske	6	7 420	56	79 504	62	86 924
Norske	8	4 502	94	67 419	102	71 921
Svenske	—	—	62	63 101	62	63 101
Russiske	4	2 583	24	24 641	28	27 224
Spanske	—	—	7	15 278	7	15 278
Belgiske	4	46	19	9 787	23	9 833
Italienske	7	5 710	2	2 783	9	8 493
Uruguayske	1	2 356	1	1 312	2	3 668
Græske	—	—	2	2 034	2	2 034
Østerrikske	—	—	1	1 496	1	1 496

Trælast. Importen i 1908 utgjorde:

fra Norge	814	standard.
» Sverige	16 781	—
» Finland	9 909	—
» Riga	2 658	—
» Archangel	577	—
» Amerika	610	—

Desuten indførtes endel pitprops fra Rusland og Belgien.

Træmasse. Ifølge toldbodens opgaver skal der i 1908 være indført 190 tons mekanisk masse fra Storbritannien (!), men intet fra Norge.

Is. Importen av is fra Norge utgjorde 1 950 tons.

Torskelevertran. Der blev i 1908 indført fra Norge ca. 1 670 tons.

Gravelines. Skibsfarten paa denne havn i 1908 fremgaar av nedenstaaende oversigt over ankomne skibe:

	Seilskibe.		Dampskibe.	
	Antal.	Tonnage.	Antal.	Tonnage.
Franske	27	2 486	—	—
Engelske	36	3 626	2	694
Norske	1	381	36	19 716
Svenske	4	1 206	9	4 008
Danske	—	—	4	1 930
Russiske	1	265	—	—
Tyske	—	—	24	11 212
Hollandske	—	—	1	499
Ialt	69	7 964	76	38 059

Trælast. Der indførtes i 1908

fra Norge	1 350	standard
» Sverige	7 021	—
» Finland	4 453	—
» Riga	161	—
» Archangel	466	—
Ialt:	13 451	standard

samt desuten av pitprops fra Norge 224 tons, fra Sverige 51 tons.

Træmasse. Importen utgjorde i 1908: fra Norge 11 722 tons og fra Sverige 22 151 tons. Den samlede import var 2 800 tons mindre end i 1907.

XI. Aarsberetning for 1908 fra vicekonsul *A. Constantin,* Fécamp.

Trælast. Importen utgjorde i 1908 kun 14 806 tons, mot 29 231 tons i 1907.

Skibsfart. Nedenstaaende tabel viser antallet av de til Fécamp i 1908 ankomne skibe:

	Dampskibe.		Seilskibe.	
	Antal.	Tonnage.	Antal.	Tonnage.
Franske	45	15 545	81	18 893
Norske	2	1 077	1	396
Danske	2	1 300	6	1 106
Engelske	86	21 286	5	591
Svenske	4	1 972	3	1 227
Tyske	1	349	—	—
Hollandske	—	—	2	257
Ialt	140	41 529	98	22 470

*) Den øvrige del av aarsberetningen er allerede indtat i ukeutgaven.

XII. Aarsberetning for 1908 fra kst. vicekonsul *Erik Arentz,* Havre.

Skibsfart. Aaret 1907 var et godt aar for skibsfarten paa Havre; baade skibenes antal og drægtighet opviste stigning. Man frygtet for en viss formindskelse i skibsfartsbevægelsen i 1908 paa grund av den almindelige industrielle og kommercielle nedgang. Dette indtraf imidlertid ikke. Den samlede nettodrægtighet av ankomne og avgaaede skibe beløp sig nemlig i 1908 til over 9 100 000 tons, mot i 1907 og i 1906 henholdsvis 8 843 211 og 8 378 669 tons. Drægtigheten av ankomne og avgaaede ladede fartøier, franske fartøier i kystfart ikke indbefattet, utgjorde i 1908 5 765 942 tons, mot i 1907 5 671 975 tons. Det er av interesse at erindre, at skibsfarten paa de med Havre konkurrerende byer, Antwerpen, Rotterdam og Hamburg, derimot opviste nedgang fra aaret 1907 til aaret 1908.

De dokavgifter, som oppebæres av handelskammeret, utviste blot en ubetydelig fremgang i 1908. Disse avgifter vilde dog ha været større, om ikke den amerikanske krise sterkt hadde formindsket passagertrafikken mellem Havre og New York. Antallet av passagerer viste mot utgangen av 1908 nogen opgang, og det ventes, at 1909 vil bli et godt aar for passagertrafikken.

Den i Havre hjemmehørende tonnage er forøket i 1908 og vil formentlig gaa yderligere frem i 1909.

Utstrækningen av de forskjellige nationers deltagelse i skibsfarten paa Havre i 1908 vil fremgaa av nedenstaaende tabel over ankomne fartøier, ladede og i ballast. Opgaven omfatter ikke franske fartøier i kystfart; den er mottat fra den herværende toldbod:

Ankomne fartøier, ladede og i ballast:

	Dampskibe.		Seilskibe.	
	Antal.	Tons netto.	Antal.	Tons netto.
Engelske	1 381	1 516 278	18	5 964
Franske	441	848 794	36	39 468
Tyske	240	592 541	4	1 038
Norske . . .	63	53 185	35	25 323
Hollandske. . .	93	58 968	1	146
Danske	43	51 255	9	2 162
Svenske	21	15 961	7	3 646
Østerrikske. . .	9	14 635	—	—
Russiske	5	3 258	11	2 875
Spanske	2	5 180	—	—
Belgiske	5	4 140	—	—
Italienske . . .	2	3 099	1	419
Tilsammen . . .	2 305	3 167 294	122	81 041
mot i 1907. . .	2 308	3 048 925	163	103 445

Sammenlignet med aaret 1907 viser den *norske* skibsfart paa Havre i 1908 følgende tal:

	Ankomne dampskibe.		Ankomne seilskibe.		Tilsammen.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
1908 . . .	66	51 227	38	28 319	104	79 546
1907 . . .	63	44 840	41	27 273	104	72 113
Forskjel	+ 3	+ 6 387	÷ 3	+ 1 046	—	+ 7 433

Medens antallet av fartøier saaledes var uforandret, viste den samlede tonnage nogen fremgang.

Av dampskibene kom 42 med kul, 15 med trælast, 7 med stykgods, 1 med hvete og 1 med jordnøtter. Av seilskibene kom 23 med logwood, 13 med mahogny, 1 med bønner og 1 med is. De fleste dampskibe kom med kullast fra England og gik tilbake i ballast. Rutebaaten fra Kristiania anløp Havre blot ni gange i 1908, væsentlig med trælast. Som det vil sees, kom de fleste seilskibe med logwood og farvetræ. De norske seilskibes anvendelse i denne fart har nogen tid været i tilbakegang. Tyske rutebaater har nemlig ført mere av mahogny og særlig av logwood, og smaa russiske seilskibe har de sidste aar bragt mahognylaster. Logwood- og mahognyfragterne gik sterkt ned i 1908. Nogle faa seilskibe er gaat ut fra Havre med stykgodslaster til Cayenne. De fleste seilskibe har dog ikke fundet returfragt og er gaat over til Amerika i ballast eller til Norge for oplægning. Der skal være sluttet kontrakter med norske redere om befragtning av 40 à 50 000 standard kanadisk trælast i løpet av fem aar til bruk for en træmassefabrik, som er under dannelse.

Mønstringsforretninger. Der paamønstredes i 1908 norske fartøier i Havre 178 sjømænd, medens de avmønstredes antal var 241. Ingen rømning blev indberettet i aarets løp. Handelsdepartementet har i 1908 mottat fra vicekonsulatet 17 sjømandsanvisninger til et samlet beløp av francs 3 800,00. Av mulktbeløp, der indbetaltes til vicekonsulatet efter at være fratrukket sjømænds tilgodehavende, indsendtes en samlet sum av francs 125,33.

Hyrerne med norske fartøier i 1908 var gjennemgaaende faste i Havre; de varierte mellem følgende beløp: 1ste styrmænd kr. 90—115 pr. maaned, 2den styrmænd kr. 65—85, tømmermænd kr. 65—85, seilmakere kr. 60—72, stuerter kr. 70—80, matroser kr. 50—65, letmatroser kr. 30—45 og fyrbøtere kr. 70.

Havneforhold. Havres havneforhold frembyder for tiden en særlig interesse. En række arbeider nærmer sig sin fuldendelse, og nye store anlæg er under forberedelse.

Arbeidet paa Havres nye forhavn og havneindløp efter programmet av 1895, som allerede skulde været fuldendt i 1904, er omsider i løpet av 1908 paa det nærmeste utført. Man haaper i juli maaned dette aar at kunne indvie den nye kai (Quai de Marée) i forhavnen, hvor de store transatlantiske passagerskibe vil kunne ligge uavhængig av lavvande. De planlagte utdypningsarbeider langs kaien vil dog ikke være helt færdige ved indvielsen av kaien. Utdypningen vil finde sted indtil en dybde av 9 à 10 meter ved lavvande. Denne dybde, som kan synes utilstrækkelig, kan naarsomhelst uten særlig vanskelighet forøkes til 11 meter. Det bemerkes, at lavvandstanden i Havre varierer fra 0.35 meter til 2.90 meter over nulpunktet paa sjøkartene. Denne vandstand blir derfor at tillægge, hvor der efter almindelig sprogbruk tales om utgravninger til en viss dybde ved lavvande istedetfor korrektere uttrykt, til en viss dybde under sjøkartenes nulpunkt.

Efter programmet av 1905 skal der bygges en 241 meter lang og 30.5 meter bred kanal, der skal forbinde forhavnen med Bassin de l'Eure. Man har haabet at faa dette arbeide utført inden utgangen av indeværende aar; men det er vel neppe sandsynlig, at dette vil ske.

Et dekret av 8. januar 1908 bestemmer, at det yttre nordvestlige havneindløp og den nye forhavn skal utgraves til en dybde av 6 meter ved lavvande istedetfor som hittil 4.5 meter. Denne forøkede dybde tillater dog ikke større skibe at gaa ind i eller ut av havnen til enhver tid av døgnet, men den nuværende ventetid forkortes selvfølgelig betydelig. Til utgravningen er der anskaffet en større muddermaskine, der sandsynligvis træder i virksomhet vaaren 1909. Utdypningsarbeidet har dog paagaat regelmæssig i det forløpne aar.

Arbeidet med utgravningen av den kanal, der skal forbinde Bassin Bellot med Canal de Tancarville, vil muligens bli færdig til den fastsatte tid, den anden halvdel av indeværende aar. Den sydlige bredd av Canal de Tancarville er i en længde av 1 000 meter indredet til losseplads for de med bomuld lastede skibe til lettelse for Bassin de Bellot, hvor nu de fleste bomuldsladninger utlosses. Den nordlige bred av Canal de Tancarville skal, ogsaa i en længde av 1 000 meter, tjene som losseplads for andre dyptgaaende fragtdampskibe.

Bassin Dock, hvor de fleste kaffeladninger nu utlosses, er bestemt at skulle gjøres lettere tilgjængelig for større med kaffe lastede dampskibe. Arbeidet hermed vil rimeligvis ikke bli paabegyndt, førend de nævnte brygger langs Canal de Tancarville helt er tat i virksomhet.

Som det vil sees, gaar de ovenomhandlede havnearbeider ut paa at skaffe skibene større losseplads og at gjøre dem mere uavhængige av tidevandet. Disse forandringer vil imidlertid være utilstrækkelige til at sikre Havre i konkurrencen med de andre vigtige europæiske havnebyer om den oversjøiske handel og passagertrafik. For at møte tidens økede krav til byen, særlig som import- og transithavn for oversjøiske produkter, er derfor fremkommet det i vicekonsulatets forrige aarsberetning behandlede lovforslag, der gaar ut paa en betydelig utbygning av Havres havneanlæg samt en regulering av Seinemundingen. Lovforslaget kaldes almindelig «det nye program.» Efter avgivelsen av forrige aarsberetning er lovforslaget forelagt begge kamres kommissioner for de offentlige arbeider, der har antat samme med enkelte uvæsentlige ændringer. Paa grundlag av kommissionernes indstillinger er lovforslaget allerede vedtat uforandret av kamrene. Det vil herav forstaaes, hvilken betydning kamrene har tillagt det nye program og dets hurtige gjennemførelse, der av mange karakteriseres som et nationalforetagende.

Efter det nye program skal der anlægges en ny stor dok uten dokporte (Bassin de Marée) samt en i forbindelse med denne staaende tørdok. Til den nye dok vil der bli bygget en forhavn. Den bryggelængde, som indvindes, vil i dokken utgjøre 4 500 meter og i forhavnen 2 000 meter. Da dokken er aapen, vil selvfølgelig de skibe, som henligger i den, være avhængig av vandstanden ved de indbyrdes varierende lavvande, ikke som ved de nuværende lukkede dokke av høivandets niveau. Bunden ved en av den nye doks brygger vil derfor, foreløbig i en længde av 1 000 meter og en bredde av 100 meter, bli utgravet til en dybde av 12 meter ved lavvande, saa selv de største skibe vil kunne ligge uhindret av vandstanden. Dokkens øvrige bund samt dens forhavn vil kun bli utgravet til en dybde av 6 meter ved lavvande, nemlig til den samme dybde som i indløpet til havnen og forhavnen. Større skibe vil saaledes ikke kunne gaa ind i den nye dok til en hvilkensomhelst tid av døgnet. Det vil bli fremtidens sak at fremlægge planer og fortsætte utgravningen til en dybde, der ogsaa vil tillate de store skibe at gaa ind og ut helt uavhængige av lavvandet. En utgravning til 9 meter vilde for de fleste skibes vedkommende være fyldestgjørende. Det paastaaes, at utgravningerne uten vanskelighet kan fortsættes til 11 à 12 meter ved lavvande, men for ikke at forsinke arbeidet, har man ikke villet medta i det nye program yderligere utgravninger. — Den nye tørdok vil kunne opta skibe av indtil 300 meters længde. Om det skulde vise sig ønskelig, vil man senere kunne anlægge to tørdokker av større længde inden det areal, som skal utbygges. Likeledes vil man inden samme kunne utvide den nye dok. Ved en sluse kan denne forenes med de nuværende dokker.

Arbeiderne med utførelsen av det nye program vil efter anlæggets beliggenhet sandsynligvis ikke være til gene for skibsfarten.

Den planlagte utbygning er beregnet at ville koste 86.6 millioner frcs. Til arbeiderne med reguleringen av Seinemundingen, der særlig vil komme skibsfarten paa Rouen tilgode, er der antat at ville medgaa yderligere 12 millioner frcs. Som tidligere indberettet skal de av handelskammeret oppebaarne dokafgifter kunne forhøies med 50 %. Efter hvad handelskammeret meddeler, vil dets financielle stilling sandsynligvis tillate, at der ikke finder sted nogen forhøielse i aaret 1909.

Alle interesserede forlanger en hurtig gjennemførelse av programmet. Det er ogsaa at forutse, at et arbeide av saa væsentlig betydning for byens skibsfart og handel, vil bli utført med al mulig skyndsomhet. Hvad angaar den tid, som vil medgaa, er man selvfølgelig blot henvist til gjetninger. Enkelte mener, at arbeidet vil kunne utføres i løpet av seks aar; andre tror, at ti aar ikke vil være tilstrækkelig.

Handel. Havres forretningsstand synes gjennemgaaende at være tilfreds med det forløpne aar. Byens to vigtigste artikler er kaffe og bomuld. Importen av kaffe var meget mindre end det foregaaende aar som følge av, at tilførsel av kaffe for den brasilianske valorisations regning ophørte definitivt i 1907. Importen av bomuld i det sidste halvaar av 1908 var betydelig større end i 1907 paa grund av den rike høst i de Forenede Stater.

Den franske statsbanks filial i Havre hadde i 1908 en samlet omsætning av 662 058 000 francs og et utbytte av 2 242 000 francs, mot i 1907 henholdsvis 808 315 000 francs og 2 173 758 francs. Med hensyn til omsætningen staar Havre fremdeles som nr. 4 av bankens filialer (efter Lyon, Marseille og Lille), og, hvad indtægten angaar, ogsaa som nr. 1 i det forløpne aar. Indtægten av bankens filial i Havre sees at være næsten likesaa stor som indtægterne av filialerne i Lyon, Marseille og Lille tilsammen.

Med hensyn til de ind- og utførte varers værdi indtar Havre den anden plads blandt import- og exporthavnene i Frankrike og staar kun tilbake for Marseille. Havre oppebærer dog endnu høiere toldindtægter end Marseille. Hvad varernes vegt angaar, overgaaes Havre, foruten av Marseille, ogsaa av Rouen, som er indførselshavn for kul for Paris, samt av Dunkerque, der bl. a. har en stor uld- og salpeterindførsel.

Den officielle statistik over importen til og exporten fra Havre tillikemed handelskammerets aarsoversigt vil først foreligge i september og vil da som vanlig bli gjort til gjenstand for en særskilt indberetning. I det følgende vil derfor alene bli omhandlet de vigtigste varer, der importeres fra Norge, samt Havres største exportartikel til Norge, kaffe.

Import fra Norge i 1908. Fra det herværende toldkammer har jeg mottat følgende opgave over den direkte import til Havre fra Norge i 1908:

Raa huder, store	kg.	12 215
Gjeteskind	»	1 550
Garvede huder	»	116
Pelsvarer	»	2 034
Melk	»	8 347

Hvalolje	kg.	14 496
Fiskeolje	»	1 081
Hvalbarder, ubearbeidede	»	29 000
Trælast, rundlast	»	16 000
» huggen eller saget, av 80 mm.'s tykkelse eller derover	»	183 000
» saget, av mellem 35 og 80 mm.'s tykkelse	»	557 000
» saget, av 35 mm.'s tykkelse og derunder	»	24 000
» bord	»	238 000
» spærrer, props og spirer	»	64 000
Drev	»	3 900
Træmasse, mekanisk	»	20 727
Øl	»	274
Jern	»	2 663
Kemiske produkter	»	10 391
Farvevarer	»	376
Papir	»	877
Pap	»	567
Fiskekroker	»	292
Hesteskosøm	»	34 808
Akerbruksredskaper	»	1 000
Galoscher	»	219
Baater	tons	3

Endvidere indførtes der direkte ca. 5 000 kg. av forskjellige varer til skibsbruk, særlig konserver av kjød, fisk og grønsaker, samt saltet kjød, linolje, seilduk, tougverk, ankre og kjættinger. Enkelte av de i opgaven nævnte varer er transitgods til oversjøiske havne. Av andre varer, som passerer Havre i transit, kan merkes fyrstikker og spiker. Endel av de til Havre direkte importerede varer, saasom huder, skind, pelsvarer, træmasse og hesteskosøm, forsendes videre til det indre av Frankrike. Det bør erindres, at adskillige norske varer kommer hit indirekte, saaledes Vestlandets export, og derfor ikke gaar ind i ovenstaaende opgave.

Som nævnt i vicekonsulatets forrige aarsberetning er den samlede norske import til Havre nu temmelig ubetydelig, idet varer, ialfald fra det østlige Norge, som skal til Paris og andre steder i det indre av landet, fortrinsvis sendes til Rouen. Denne havn er importhavn for de mindre dyptgaaende skibe med kul, korn, trælast, træmasse etc., medens Havre er importhavn for de store transatlantiske dampskibe med deres oversjøiske handelsvarer, kaffe, bomuld, huder, kakao, kautschuk etc. og for enkelte seilskibe, særlig norske, med farvetræ og mahogny.

Den fra Norge importerede trælast kommer omtrent udelukkende fra det østlige Norge. Importen av den i toldkammerets statistik som huggen eller saget opførte trælast utviser en betydelig nedgang; derimot utviser den som rundlast og spærrer opførte last en forøket import. Efter opgave fra det herværende vigtigste importfirma av nordisk trælast har firmaet i det forløpne aar blot mottat fra Norge enkelte ladninger planker, battens, «poutrelles» og spirer. Høvlet last indføres ikke paa grund av den høie told. Priserne for trælast fra de nordiske lande var mot utgangen av aaret 1907 gaat sterkt ned. Ved begyndelsen av aaret 1908 syntes priserne at ville fæstne sig en smule, men kunde dog ikke holde sig oppe paa grund av de daarlige konjunkturer, hvorunder markedet endnu led som følge av overproduktion og trykket av den amerikanske pengekrise. Exportørerne, som herved led et følelig tap, saa sig nødsaget til at foreta en betydelig indskrænkning av produktionen. Dette virket tilbake paa priserne, som mot aarets utgang utviste en viss fasthet. Paa grund av den formindskede produktion var de herværende lagre av nordisk trælast ved begyndelsen av aaret 1909 betydelig reduceret.

Av *træmasse* kommer der meget litet fra Norge til Havre. Den skal, likesom den til Honfleur indførte norske træmasse (4 à 500 tons), være bestemt for Pont-Anderner.

Toldbodens statistik utviser, at den direkte import hertil fra Norge av *hvalbarder* var 28 000 kg. i 1908 og 3 100 kg. i 1907. Den samlede import fra Norge av hvalbarder skal imidlertid tilnærmelsesvis være den samme i 1908 som i 1907. Priserne paa de forskjellige sorter norske hvalbarder har i den senere tid gaat sterkt ned. Derimot har priserne paa de store og værdifulde barder, som kommer fra Punta Arenas, holdt sig nogenlunde uforandret, 25 à 40 francs i 1908, mot 32 à 38 francs i 1907. De japanske hvalbarder opgives at være for dyre; men det antages her, at i løpet av nogle aar vil den japanske konkurrence bli følbar for Norge ogsaa paa dette omraade.

Den samlede import fra Norge til Havre av *hval-, sæl-* og *fiskeoljer* (sildeoljer etc.) til industrielt bruk har i det forløpne aar gaat end yderligere ned. Den japanske konkurrence i hvalolje og særlig i andre oljer gjorde sig sterkere gjældende. Betydelige kvanta hvalolje indførtes fra Sydamerika, og bruken av brunt istedetfor sort skotøi har formindsket avsætningen av hvalolje. De japanske oljer skal være bedre og billigere end de norske. De norske fiskeoljer har dog kunnet holde sig paa markedet. Priserne paa norsk hvalolje er i 1908 gaat ned med ca. 10 %; likesaa har der fundet sted et prisfald av ca. 6 % for de andre norske industrielle oljer.

Firmaet Georges Cowillard & Cie, som hersteds forhandler den væsentligste del av de omhandlede produkter, har i 1908 importeret til Havre fra Norge av hvalbarder 66 693 kg., hvorav 14 541 kg. direkte, av hvalolje 26 764 kg., hvorav 14 379 kg. direkte, og av andre oljer til industrielt bruk 16 729 kg. direkte. Importen over Rouen uten forsendelse via Havre er fordelagtig for de herværende forhandlere av hvalolje, da en stor del av denne vare er bestemt for det indre av landet.

For *medicintran* fra Bergen og Aalesund, der kommer hertil over Rotterdam, reklameres der energisk, og avsætningen er som følge derav god. Detaljpriserne er francs 2.25 pr. liter for tran fra Aalesund og francs 1.25 til francs 2.00 for de forskjellige sorter av tran fra Bergen.

Høhøsten har været tilfredsstillende i det forløpne aar saavel i Normandi som i det øvrige Frankrike. Priserne paa hø gik derfor ned til francs 75 à 70 pr. 1000 kg. leveret Havre. Tolden er francs 5.00 pr. 1000 kg. Import av norsk hø til Havre har ikke fundet sted. Herværende forhandlere har derimot været kjøpere til norsk *havre* efter en pris av francs 15.50 pr. 100 kg. cif. Havre, uten at forretninger er kommet istand. Til Rouen skal der i januar d. a. være ankommet et prøveparti paa 50 sække norsk havre.

Is er ikke medtat i toldbodens statistik. Der blev dog ogsaa ifjor importeret ca. 1500 tons av denne vare. Den øvrige del av forbruket fabrikeres her, og der synes ikke at være mulighet for nogen forøket import.

Det til Havre importerede *øl* er fornemlig bestemt til skibsbruk. Tyskerne beklager sig over, at den tyske ølimport er i stadig tilbakegang i de sidste aar. Det franske øl sælges mere og mere; det hollandske øl er dog fremdeles meget utbredt..

Av vore *fiskekonserver* sælges særlig røkede sardiner og ansjos i trædunker.

Av *tørfisk* ankom 2000 kg. til skibsbruk.

Jeg benytter leiligheten til at fremhæve betydningen av utsendelse av handelsreisende og skal nævne som et exempel herpaa, at importen af engelsk øl til Havre i 1907 er steget til det dobbelte paa grund av besøk av enkelte energiske agenter. Samtidig er importen av andre landes øl gaat ned. Det engelske generalkonsulat i Havre uttaler i sin aarsberetning, at dette beviser, hvordan energiske agenter kan indvirke paa vareexporten. Forretningsstanden i Havre har et mere kosmopolitisk præg end i de andre franske byer. En følge herav er, at norske forretningsmænd i stor utstrækning vil kunne benytte det engelske og tyske sprog.

Kaffemarkedet beherskedes ogsaa i det forløpne aar av de brasilianske statsindkjøp, «valorisationen». Staten São Paolo's regjering opkjøpte som bekjendt av den enorme høst 1906/1907 (ca. 20 millioner sække brasiliansk kaffe) henved 8 millioner sække for at holde disse ute av markedet til bedre tider. Havres havn var særlig gunstig for denne operation, da kaffeen kunde lagres hersteds ufortoldet og under toldvæsenets opsyn mot en forholdsvis ringe avgift. Beholdningen i Havre av valorisationens kaffe utgjorde i 1907 ved ophøret av indkjøpene for valorisationens regning 2 200 000 sække. Valorisationen kunde imidlertid ikke hindre et prisfald fra 1906 til 1907 og var heller ikke istand til at bringe priserne op i 1908. «Good Average» Santos begyndte saaledes i begyndelsen av 1908 med 40 francs, steg til 45 francs i mai, faldt igjen i november til 36 francs og sluttet ved aarets utgang med 39.75 francs. Paa den anden side er det rimelig, at priserne vilde ha været betydelig lavere, om valorisationen ikke hadde øvet sin indflydelse paa markedet.

En faktor av betydning for de sidste maaneders priser er det av staten São Paolos regjering optagne nye laan paa 15 millioner £ i den hensigt at konsolidere operationen. Regjeringen forpligtet sig til at fordele realisationen av de resterende beholdninger av valoriseret kaffe, ca. 7 millioner sække, over en periode paa 14 aar og likeledes ved en prohibitiv tillægsexporttold av 20 % ad valorem paa overskuddet at begrænse utførslen av kaffe fra Santos til 9 millioner sække for 1908/1909, 9 1/2 millioner for 1909/1910 etc. Herved lægges jo et sterkt baand paa den frie handel, som vil kunne medføre megen misnøie fra planternes side i tilfælde av gode indhøstninger. Hvorvidt foretagendet er realisabelt eller ikke, ansees derfor i Havre for at være temmelig tvilsomt. Imidlertid har det lykkes ved disse midler at drive prisen paa «Good Average» Santos siden den 1. januar 1909 op til 45 francs, og man mener, at denne pris vil kunne vedlikeholdes i nogen tid. Den nuværende høst i Brasilien (1. juli 1908 til 30. juni 1909) ansættes til ca. 3 millioner sække Rio kaffe og 11 millioner sækker Santos kaffe, og der er utsigt til en endnu rikere produktion i perioden 1909/1910.

Priserne i Havre paa Rio-kaffe vil fremgaa av nedenstaaende oversigt:

	4/1 08.	28/6 08.	31/12 08.	13/3 09.
	Frs.	Frs.	Frs.	Frs.
supérieur	47—48	46—47	44—45	49—50
1er bon	44—46	43—46	42—43	47—48
1er régulier . . .	42—43	41—43	40—41	45—46
1er ordinaire . .	40—41	39—41	37—38	42—43
2e bon.	37—39	36—38	34—36	—
2e ordinaire. . .	34—36	33—35	31—33	36—39
triages	30—32	29—31	24—27	ca. 32

De billige kvaliteter av Rio kaffe, som jo sterkt interesserer exporten fra Havre til Norge, skal næsten mangle paa lagrene i Brasilien. Da den nuværende høst er meget smuk, gir den litet av disse sorter. Kjøperne har derfor seet sig nødsaget til at dække sig av beholdningen i de store importhavne, hvor der av ældre indhøstninger endnu forefandtes større kvanta. Av disse havne er Havre meget vigtig. Den skal likesom de andre europæiske importhavne være omtrent blottet for billige kvaliteter av Rio kaffe efter en livlig avsætning til forbruk samt til New York. Et enkelt herværende firma har saaledes i mars 1909 avsendt til New York 50 000 sække Rio kaffe, særlig av de billige kvaliteter, delvis lagret fra flere aar tilbake.

Beholdningerne i Havre den 31. december 1908 utgjorde 3 102 906 sække, hvorav 2 756 949 sække var kaffe fra Brasilien, deri indbefattet ca. 1 700 000 sække valoriseret kaffe.

XIII. Aarsberetning for 1908 fra vicekonsul *P. A. F. Mørch,* La Rochelle.

Import fra Norge. I 1908 importertes fra Norge: 575 standard bygningstømmer, 3 535 tons træmasse og 22 722 kg. torsketran.

XIV. Aarsberetning for 1908 fra vicekonsul *Paul Meurisse,* Lille.

Brosten. Endel af vicekonsulen meddelte oplysninger om utsigterne for import av norsk granit er blit oversendt Norges Oplysningskontor for Næringsveiene og av dette meddelt interesserede firmaer.

XV. Aarsberetning for 1908 fra vicekonsul *E. Dufilhol,* Lorient.

Skibsfart. Av norske skibe ankom i 1908 til Lorient 2 dampskibe dr. 1 153 tons og 8 seilskibe dr. 985 tons.

Trælast. To norske skibe ankom i 1908 med ladninger av trælast, henholdsvis fra Sverige og fra Rusland.

XVI. Utdrag av aarsberetning for 1908 fra konsul *G. Cozon,* Lyon.

Markedet for norske varer. Konsulen har anstillet undersøkelse angaaende utsigterne for avsætning av norsk *træmasse* inden konsulatdistriktet. Av de indsamlede oplysninger fremgaar det, at der inden distriktet aarlig konsumeres ca. 5 000 tons norsk træmasse, samt at de finere sorter (kemisk?) masse kjøpes fra Tyskland, Østerrike og Schweiz, fra hvilke lande transporten forøvrig falder billigere end fra Norge.

Av andre norske varer, som vil kunne finde avsætning i distriktet, nævner konsulen *søm, torsketran, konserver* og *sportsartikler.* Specielt vil norske *ski* ha god utsikt til salg i Lyon, naar der oprettes lagere av denne vare dersteds. Ski av tysk og og schweizisk fabrikat, der er av daarligere kvalitet end de norske, sælges under navn av norske ski.

XVII. Utdrag av aarsberetning for 1908 fra konsul *Albert Fraissinet,* Marseille.

Skibsfart. Av norske skibe ankom i 1908 til Marseille 51 dampskibe dr. 56 761 tons og 4 seilskibe dr. 2 966 tons.

Det samlede antal av de til Marseille ankomne skibe var i 1907 8 154 dr. 8 444 903 tons. Den skibsfart paa Marseille, i hvilken fremmede skibe har adgang til at delta, utgjorde i 1907 73 % av den samlede skibsfart, medens 27 % faldt paa den

for det franske flag reserverede fart. Av de nævnte 73 % faldt igjen 52 % paa fremmede og 21 % paa franske skibe.

Import og export. Den i Marseilles havn i 1907 ind-, ut- og omlastede varemængde opgik til en samlet vegt av 7 130 738 tons, hvorav faldt paa exporten 3 127 491 tons. Mineralske stoffe utgjorde av importen 1 389 000 tons og av exporten 1 234 000 tons.

Havneforhold. Der paatænkes anlagt en kanal mellem Marseille og Rhonen, der er beregnet at ville koste 70 mill. fr. Der er ogsaa planlagt forskjellige forbedringer og utdypninger av havnebassinerne og dokkerne.

XVIII. Aarsberetning for 1908 fra konsul *Carl B. Gutzeit,* Nantes.

Skibsfart. Den norske skibsfart paa Nantes utgjorde i 1908: Ankomne dampskibe 99 dr. 74 103 tons, ankomne seilskibe 4 dr. 3 998 tons, desuten ankom til Paimboeuf 1 dampskib dr. 896 tons.

For Nantes' vedkommende utviser dette en økning av 6 dampskibe og 4 276 tons.

Den norske linje (Fearnley & Eger) har underholdt rute mellem Norge og Sverige—Nantes.

Fragterne var under hele aaret nedadgaaende. Trælastfragterne fra Østersjøen gik saaledes helt ned til 36 frcs., mot 43 frcs. i 1907.

Havneforhold. En utvidelse av havnen i Nantes er nu i princippet bestemt, og da den franske regjering stiller sig meget imøtekommende likeoverfor planen, er der al utsigt til, at planen vil bli virkeliggjort i en forholdsvis nær fremtid. Efter planen skal hele Nantesbassinet gjøres til en eneste dok med sluser ovenfor og nedenfor Nantes. Der skal anlægges 20 kilometer kaier. Omkostningerne er anslaaet til 45 millioner francs, hvorav staten skal bidrage med halvparten. Nantes vil derved bli en av Frankrikes største og bedste havne.

Vareimporten sjøværts til Nantes utgjorde i aaret 1908 1 179 964 tons. Fra Norge importertes:

Skaaren trælast	2 325	tons (870 standard)
Cellulosekub	27 125	—
Cellulose	2 855	—
Mekanisk træmasse	14 711	—

Importen fra andre lande var i disse artikler:

	Trælast. Std.	Cellulose-kub. Tons.	Cellu-lose. Tons.	Mekanisk træmasse. Tons.
Sverige	3 413	—	1 753	5 596
Finland-Rusland	6 927	27 825	10	656
N. Amerika	1 204	—	—	—
Tyskland	—	—	179	—

Export. Til Norge exportertes:

Rug	9 936	tons.
Poteter	657	»
Tøndebaand	61	»

XIX. Utdrag av aarsberetning for 1908 fra konsul *A. Isnard,* Nizza.

Import. Av importartikler i 1908 kan nævnes: fersk fisk (464 tons), is (4 553 tons), bygningstømmer (19 900 tons), sten (129 500 tons), tørfisk (165 tons).

Skibsfart. Av norske skibe ankom der i 1908 til Nizza 8 dampskibe dr. 6 243 tons, hvilket var 2 skibe og 1 119 tons mindre end i 1907. Av de i 1908 ankomne skibe bragte 5 ladning av kul og avgik i balast, medens 3 ankom i ballast for at indlaste olivenolje.

Desuten ankom der i 1908 til følgende andre havne inden konsulatdistriktet:

Antibes	1	norsk dampskib	dr.	748	tons
Cannes	4	»	— »	2 867	»
Menton	1	»	— »	838	»

XX. Aarsberetning for 1908 fra konsul *E. Anquetil,* Rouen.

Skibsfart. Der ankom i 1908 til Rouen 207 norske dampskibe dr. 147 798 tons og 3 seilskibe dr. 3 684 tons.

Paa de forskjellige nationer fordelte skibsfarten sig som følger:

Franske skibe	1 629,	dr. 638 592	tons.
Engelske »	1 249,	» 720 847	»
Norske »	210,	» 151 482	»
Danske »	120,	» 103 238	»
Svenske »	82,	» 58 203	»
Tyske »	64,	» 50 278	»
Spanske »	49,	» 69 549	»
Østerrikske »	22,	» 33 198	»
Hollandske »	21,	» 18 336	»
Russiske »	11,	» 7 811	»
Belgiske »	7,	» 8 950	»
Italienske »	3,	» 3 709	»

Det norske flag indtar saaledes den tredje plads.

Import. Av de i 1908 importerede varer, der har interesse for norske exportører og skibsredere, kan nævnes:

	Tons.		Tons.
Kul	2 013 260	Mineraler	30 210
Vin	404 392	Fosfat	12 129
Trælast	329 848	Is	1 920
Træmasse	137 412	Jern og staal	26 648
Korn	37 365	Maskiner	5 098
Mineralolje	253 346	Trætjære	620

Havneforhold. Der agtes sat igang arbeider for utdypning av havneindløpet til 24 engl. fot samt for at fjerne enhver fare for skibsfarten. Kaierne er blit forlænget med 1 200 meter.

XXI. Utdrag av aarsberetning for 1908 fra vicekonsul *G. Drageon,* Toulon.

Export. Av exportartikler kan nævnes kork, aluminium, zirplanter, blomster, grønsaker, frugt, salt, olivenolje etc.

Import. Av norske artikler, som vilde kunne finde avsætning inden konsulatdistriktet, kan nævnes bygningstømmer, trækul, fiskekonserver, hummer, klipfisk, sild, medicintran etc.

Havneforhold. Toulons havn er forsynet med alleslags bekvemmeligheter for skibe, som maatte anløpe for reparation, kul- eller vandforsyning, proviantering etc. Kaiavgifterne utgjør, alt efter den mængde last, som skibet indehar, fra 5 til 50 centimes pr. reg. ton for skibe i mindre fart og det dobbelte beløp for skibe i langfart, og betales saavel for utlosset som for indtat last, hvortil kommer enkelte mindre avgifter.

Belgien.

(Økonomiske forhold. — Import og export. — Handelsomsætningen med Norge — Skibsfart. — Havneforhold. — Sjøfartslovgivning. — Pensions- og sykekasse for sjømænd. — Hyrer. — Det skandinaviske sjømandshjem. — Kongo. — Bruxelles: Utsigterne for avsætning av norske varer. — Bruges: Skibsfart; import fra Norge. — Charleroi: Industri. — Gand: Skibsfart. — Liège: Import. — Louvain: Import av norske varer. — Ostende: Import; export; skibsfart.)

Aarsberetning for 1908 fra konst. generalkonsul *Waldemar Eckell.*

Økonomiske forhold. Den krise, som i 1908 gjorde sig gjældende i de fleste lande, kunde ikke andet end virke lammende paa belgisk handel og industri, og aaret utmerket sig ved depression paa alle omraader.

Pengemarkedet var ved aarets begyndelse overordentlig stramt, og diskontoen hadde naadd den usedvanlige høide av 6 %. I saa henseende indtraadte der dog snart en bedring, idet diskontoen allerede den 14. januar kunde nedsættes til 5 %, og yderligere nedsættelse fandt efterhaanden sted, nemlig den 17. februar til 4½ %, den 25. s. m. til 4 %, den 30. mars til 3½ % og endelig den 13. juli til 3 %, hvilken sidste sats forblev gjældende aaret ut. Der var altsaa ikke mangel paa penge, ialfald under aarets sidste halvdel, men man lot dem bli staaende i bankerne i paavente av bedre tider.

Belgierne er i det hele et sparsommelig og forsigtig folk. Store belgiske kapitaler er nedlagt i utenlandske foretagender, hypothekbanker, sporveie, jernbaner, gas- og elektricitetsverker etc. etc., spredt rundt om i verden, men kanske mest i Rusland, Ungarn, Balkanstaterne, Egypten og Sydamerika.

Allerede i skolerne lærer børnene sparsommelighet, og lærdommen har baaret gode frugter. I den belgiske sparekasse («Caisse Général d'épargne et de retraite») indestod der ved sidstforløpne aars utgang ikke mindre end 1 360 millioner francs, fordelt paa 2 600 000 indskytere, altsaa 523 francs paa hver indindskyter i gjennemsnit. I de sidste 10 aar skal de av sparekasserne forvaltede beløp i gjennemsnit ha vokset med 75 millioner francs aarlig, hvilket tal ogsaa skal være naadd ifjor tiltrods for de daarlige tider.

Handel. Ifølge de foreløbig utarbeidede opgaver over Belgiens handel med utlandet i 1908 (den endelige statistik foreligger endnu ikke, likesaa litt som det herværende handelskammers aarsberetning) utgjorde den samlede i m p o r t t i l B e l g i e n av varer bestemt for konsumtion sammesteds («commerce spécial») 21 178 172 tons til en værdi av 3 373 millioner francs, mot i 1907 21 753 229 tons og 2 593 millioner francs, altsaa en nedgang av 575 057 tons og 166 millioner francs. Nedgangen rammet en lang række artikler, hvorav særlig kan nævnes kaffe med frcs. 46 237 000, uld med frcs. 25 038 000, bomuld med frcs. 17 934 000, ufarvet lingarn med frcs. 7 392 000, mais med frcs. 18 560 000, byg med frcs. 10 944 000, rapsfrø med frcs. 4 628 000, sesamfrø med frcs. 8 513 000, jern med frcs. 15 479 000, kobber med frcs. 12 754 000, farver med frcs. 4 348 000, kjød med frcs. 3 916 000.

Fremgang viser derimot i særlig grad nitrater med frcs. 19 357 000, bek, tjære og harpiks med frcs. 13 895 000, oljekaker med frcs. 11 720 000, raa huder med frcs. 9 470 000 og indigo med frcs. 4 711 000.

Ogsaa *exporten* av belgiske og naturaliserede varer viser, saaledes som man kunde vente, en nedgang, dog ikke saa stor som nedgangen i importen. Der exportertes i 1908 16 240 972 tons til en værdi av 2 585 millioner francs, mot i 1907 16 480 412 tons og 2 704 mill. frcs., altsaa en nedgang av 239 440 tons og 119 mill. francs.

Denne mindskning rammet i særlig grad følgende artikler: jernbane- og sporvogne med frcs. 40 181 000, kobber med frcs. 14 611 000, hamret eller valset jern og staal med frcs. 7 671 000, skinner med frcs. 5 000 000, poleret glas med frcs. 7 880 000, almindelig glas med frcs. 5 410 000, rapsfrø med frcs. 7 628 000, mais med frcs. 6 140 000 og cement med frcs. 4 292 000. Opgang viser særlig havre med frcs. 34 419 000, raa huder med frcs. 10 773 000, nitrater med frcs. 6 597 000 samt linfrø med frcs. 4 093 000.

De anførte tal er tilstrækkelige til at vise, i hvilken vanskelig stilling flere av landets vigtigste industrier har befundet sig, saasom metalindustrien, glasverkerne og cementfabrikkerne.

Nedenfor hitsættes en fra den foreløbige statistik hentet opgave over vareomsætningen mellem Norge og Belgien («commerce spécial») i 1908, sammenlignet med 1907:

Import fra Norge.

		1908.	1907.
Jagt- og luxusvaaben	frcs.	350	1 140
Trælast, hugget	m.³	507	2 078
— saget	»	138 501	122 906
— høvlet	»	2 472	2 507
Tougverk	kg.	1 661	892
Fettstoffer	»	60 398	39 211
Malm: kobber-, tin-, bly-, zink- etc.	frcs.	1 541 587	1 607 298
Hesteskosøm	tons	183	247
Pap	»	341	348
Papir	»	149	280
Bygningssten	»	2 998	4 358
Gatesten	»	23 628	6 447
Sild	kg.	346 680	179 325
Anden fisk	»	150 620	408 242
Kemiske produkter	tons	465	505
Bek og tjære	»	10	54
Bomuldsstoffe	kg.	161 125	98 730
Træmasse og cellulose	tons	66 763	62 927
Vildt	kg.	8 992	8 474

Export til Norge.

Stivelse	kg.	123 099	180 425
Jagt- og luxusvaaben	frcs.	95 836	100 326
Lys	kg.	3 360	4 964
Kaffe	»	412 350	176 815
Tougverk	»	312 830	423 122
Cikori	»	169 750	116 404
Poteter	»	139 604	122 241
Droger	»	857 166	855 141
Thomasfosfat og jernslagg	tons	9 436	14 614
Superfosfat	»	1 814	19
Farvet bomuldsgarn	kg.	5 373	344
Ufarvet uldgarn	»	12 112	14 395
Farvet »	»	1 985	4 741
Ufarvet lingarn	»	134 816	135 543
Farvet »	»	16 100	—
Snellegarn	»	22 681	52 186
Rug	tons	388	1 485
Mais	»	740	512
Hvetemel	kg.	92 635	49 567
Mel av byg, havre og mais	»	2 425	2 425
Andet mel (rismel etc.)	»	61 207	150 642
Arachidolje	»	3 321	3 959
Linolje	»	42 593	29 123
Maisolje	»	2 448	850
Palmeolje	»	584 258	152 208

		1908.	1907.
Ricinusolje	kg.	20 866	11 350
Andre vegetabilske oljer	»	300	62 398
Fettstoffer	»	106 252	103 652
Cement	tons	4 199	3 365
Mineralstoffe	frcs.	218 750	82 605
Hamp	kg.	40 213	23 258
Bomuld	»	207 214	304 555
Bjælker av jern eller staal	tons	365	1 071
Jernbaneskinner	»	15 058	4 329
Jernblik	»	2 014	1 700
Andet hamret eller valset jern	»	5 010	4 959
Arbeider av jern eller staal	»	1 072	444
Galvaniseret jern	»	1	27
Valset bly	»	77	249
Uforarbeidet zink	»	267	268
Papir	»	242	347
Raa huder	»	1 268	1 416
Sandstensfliser	kg.	19 100	40 072
Gulv- og vægfliser av fajance eller porcellæn	»	26 146	6 517
Karbonat	tons	3 711	1 412
Sulfater	»	1 603	321
Andre kemiske produkter	»	547	357
Tjære, bek, asfalt etc.	»	612	401
Sukker, kandis	kg.	675	747
Cigarer og cigaretter	»	2 846	2 937
Farvetræ	»	136 125	58 287
Farver	»	262 995	151 077
Uldtøier	»	5 434	7 204
Rapsfrø	tons	170	109
Linfrø	»	541	1 599
Oljekaker	»	414	598
Poleret glas	»	156	117
Almindelig vindusglas	»	179	229
Mat og stripet —	»	17	37
Saltede eller røkte skinker og oksetunger etc.	kg.	15	38 382

Forbindelserne mellem de to lande synes efter ovenstaaende opgaver at dømme i det store og hele at vise fremgang tiltrods for de daarlige tider. Rutebaatene mellem Antwerpen og Østnorge skal heller aldrig ha manglet last.

Skibsfart. Med hensyn til den norske skibsfart paa dette distrikt hitsættes nedenstaaende opgave, der er utarbeidet paa grundlag av de hertil indsendte ankomstrapporter og altsaa kun omfatter de havne, hvor Norge er konsulært repræsenteret:

Summarisk opgave over de til Antwerpens generalkonsulsdistrikt i 1908 ankomne norske fartøier:

Ankommet til:	Fra Norge.				Fra andre lande.				Ialt ankomne.		Derav			
	Med last.		I ballast.		Med last.		I ballast.				dampskibe.		seilskibe.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Antwerpen	93	63 759	2	1 360	131	107 271	9	6 082	235	178 472	209	158 369	26	20 103
Bruges	17	6 960	»	—	64	42 776	13	2 652	94	55 388	85	50 256	9	2 123
Gand	18	9 030	»	—	63	39 521	1	539	82	49 090	74	44 833	8	4 257
Ostende	50	17 181	»	—	21	11 144	»	»	71	28 325	48	21 831	23	6 494
Tilsammen	148	96 930	2	1 360	249	200 712	23	9 273	482	308 275	416	275 289	66	32 977
mot i 1907	162	83 553	1	588	255	169 080	17	14 696	435	267 917	370	230 109	65	37 808

Der er altsaa en fremgang fra det foregaaende aar av 47 fartøier og 40 358 tons, hvilken fremgang særlig falder paa Bruges, medens vor skibsfart paa Gand er gaat noget tilbake.

Med hensyn til den samlede skibsfart paa Belgien i 1908 foreligger endnu ikke fuldstændige oplysninger. Til Antwerpen ankom der ifølge det herværende havnevæsens opgaver:

	Dampskibe.		Seilskibe.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
1906	6 006	10 635 459	489	248 953
1907	5 867	10 949 683	417	231 543
1908	5 717	10 799 349	418	252 295

Heri er ikke medregnet de dampskibe, som ad kanalveien kom fra Holland og Tyskland, og som i 1908 utgjorde 618 med en samlet drægtighet av 154 247 tons.

De til Antwerpen i 1908 ankomne fartøier fordelte sig saaledes paa de forskjellige nationers flag:

	Antal.	Tons.
Britiske	3 193	5 323 090
Tyske	1 279	1 134 792
Belgiske	395	608 471
Franske	172	322 593
Amerikanske	31	276 360
Japanske	59	247 209
Overføres	5 129	7 912 515

	Antal.	Tons.
Overført	5 129	7 912 515
Norske	235	210 320
Svenske	222	207 411
Hollandske	118	203 835
Danske	213	200 261
Østerrikske	36	83 925
Spanske	71	78 644
Græske	29	62 365
Italienske	34	49 381
Russiske og finske	44	39 684
Rumænske	1	1 898
Tyrkiske	2	902
Uruguayske	1	503
Tilsammen	6 135	11 051 644

Havneforhold etc. Den i forrige aarsberetning omtalte nye kanal mellem Bassin Lefebvre og Schelde er nu tat i bruk og betyder for mange fartøier en betydelig tidsbesparelse. Derimot er man ikke kommet længer med hensyn til spørsmaalet om en utbedring av Scheldes løp og heller ikke, hvad angaar et andet spørsmaal av stor interesse for Antwerpen, nemlig betræffende forbindelser mellem denne by og Scheldes anden side, der vilde egne sig udmerket baade for anlæg av dokker og kaier og som fabrikstrøk, men som nu henligger omtrent ubenyttet. Var først en ordentlig forbindelse mellem begge flodbredder tilveiebragt, vilde vel ogsaa den vanskelig-

het, som ligger deri, at den anden side ikke tihører byens omraade, kunne ryddes tilside.

En plan om at bygge en bro var først oppe, men synes nu helt forlatt, og striden staar mellem en fast færge («transbordeur») — hvilken regjeringen er stemt for, ialfald som en midlertidig foranstaltning — og en tunnel, som man foretrækker i Antwerpen, idet man paastaar, at en færge vilde utgjøre en fare for skibsfarten. Saken var nylig under behandling i parlamentet uten dog derved at bli bragt sin løsning synderlig nærmere.

Der stod i sin tid megen strid om den nye havn Zeebrugge, og paa enkelte hold, væsentlig her i Antwerpen, har man paastaat, at anlægget av denne havn har vist sig at være et feilgrep, og at de mange millioner, som er nedlagt i samme, delvis er bortkastede penge. Nu er det ganske vist saa, at Zeebrugge ialfald foreløbig ikke synes at skulle bli noget anløpssted for de store transatlantiske linjer eller faa hele den gjennemgangstrafik, som man hadde ventet. Men sikkert er det ialfald, at den nye havn og den i forbindelse med samme staaende nye kanal til Bruges i høi grad har øket skibsfarten paa de to havne, der i administrativ henseende utgjør en enhet.

Bruges og Zeebrugge besøktes i 1908 av 872 fartøier, hvorav de fleste, 583, var britiske. Som nr. 2 kommer Norge med 95 fartøier (hvorav et ordrefartøi). Naar tallet er blit saa stort, skyldes dette dog tildels, at et mindre norsk dampskib gjorde adskillige ture mellem Bruges og England.

At skibsfarten paa disse to havne fremdeles er i utvikling, viser nedenstaaende opgave, der omfatter de 5 første maaneder av 1909, sammenlignet med det tilsvarende tidsrum i 1908 (Skibsfarten paa den gamle havn i Bruges er her ikke medtat):

	Antal fartøier.	Tonnage.	Indgaaende ladning i tons.	Utgaaende ladning i tons.
Jan.-mai 1909	366	176 013	297 731	94 581
» - » 1908	294	180 064	200 214	34 874
Forskjel	+ 24.48 %	÷ 2.24 %	+ 33.72 %	+ 171.20 %

Gand besøktes i 1908 av 1 216 dampskibe paa tilsammen 885 199 tons og 84 seilskibe paa tilsammen 22 762 tons. Herav var ikke mindre end 711 dampskibe og 51 seilskibe britiske; derefter kommer Danmark med 141 fartøier, hvorav 3 seilskibe. Vor egen skibsfart paa havnen er gaat noget tilbake.

De store arbeider, som i de seneste 10 aar har paagaat for utbedring av kanalen mellem Terneuzen og Gand, nærmer sig nu sin avslutning. Den nye sluse ved Terneuzen, 140 meter lang og 18 meter bred, blev tat i bruk den 1. oktober sidstleden, og fartøier av 120 meters længde, 14.63 meters bredde og 6½ meters dypgaaende kan allerede nu komme op til Gand. Naar arbeiderne blir fuldført, antagelig i løpet av 1910, vil endnu større fartøier kunne komme op, og det vil ta kortere tid at naa Gand end Antwerpen.

En ny linje, med skib hver maaned, er ivinter sat igang mellem Gand og Mexiko.

Paa *Ostende* er vor skibsfart omtrent uforandret. Den utgjøres væsentlig av mindre fartøier, som bringer trælast og is fra Norge og kul fra England.

Sjøfartslovgivning. I forrige aarsberetning omtaltes de bestræbelser, som her gjøres for at bringe liv i den belgiske rederivirksomhet. Et vigtig skridt blev i saa henseende tat i fjor gjennem vedtagelsen av en række indgripende forandringer i den belgiske sjøfartslovgivning.

Indtil 1879 maatte man søke lovreglerne om sjøfartsforhold i Napoleons «Code de Commerce» av 1808. En lov av førstnævnte aar skapte en omtrent helt ny lovgivning paa dette omraade og indførte blandt andet underpant i skib. Men denne lovs bestemmelser var dels ufuldstændige — den befattede sig saaledes ikke med de talrike flodbaater — og dels ikke stemmede med tidens krav, og den er nu i væsentlige dele blit modificeret ved lov av 4. september 1908, som er paavirket av de paa de senere aars internationale sjøfartskongresser fremholdte synsmaater.

For tilveiebringelse av de store kapitaler, som en forøkelse av handelsflaaten kræver, vil man her som i andre lande for en del være henvist til optagelse av laan mot underpant i fartøiet. For at lette optagelsen av slike laan bestemmer den nye lov, at indskrivningen (motsvarende vor tinglæsning) ikke som hittil skal ske i personalregistrene, men paa fartøiets folio i et særskilt skibsregister, der dog ikke skal omfatte alle belgiske fartøier, men kun dem, om hvis optagelse i registret begjæring fremsættes. Et forslag om, at indførelsen i registret skulde være obligatorisk for alle belgiske fartøier, blev forkastet.

Ogsaa fartøier under bygning for belgisk regning kan anmeldes til registret.

Alle tinglige rettigheter i et fartøi, med undtagelse av sjøpanterettigheter, maa for at kunne gjøres gjældende likeoverfor tredjemand, være indført i skibsregistret.

Underpant i skib omfatter, medmindre andet er avtalt, dets takkelage, maskiner og andet tilbehør og garanterer, foruten kapitalen, ogsaa 3 aars rente. Indskrivningen gjælder for 15 aar (oprindelig foreslaat 5 aar), men kan fornyes inden utløpet av nævnte tidsrum.

Med hensyn til skibspanterettigheterne indfører den nye lov radikale forandringer. Skal adgangen til at erholde laan mot pant i fartøi virkelig bli en løftestang for rederibedriften, maa den sikkerhet, som pantet skulde byde, ikke alfor let kunne forringes eller helt tilintetgjøres ved tilstedeværelsen av priviligerede sjøpanterettigheter. Som saadanne opfører den nye lov derfor blot:

1. Retsomkostninger i kreditorernes fælles interesse, offentlige skatter og avgifter, utgifter til vagthold og opbevaring fra skibets ankomst til havnen og indtil dets salg.
2. Kapteinens og mandskapets tilgodehavende siden sidste forhyring, dog ikke for mere end 6 maaneder.
3. Omkostninger og godtgjørelse som følge av bjergning og assistance.
4. Skadeserstatning paa grund av skade forvoldt et andet fartøi, dets ladning eller ombordværende personer gjennem kollision.

Der er nu altsaa kun 4 klasser av sjøpanterettigheter, medens loven av 1879 hadde hele femten. Princippet har været, at man saavidt mulig kun bør opretholde de sjøpanterettigheter, der kan dækkes gjennem assurance. Saa kan ske og sker i praxis saagodtsom altid med hensyn til erstatning for bjergning og kollision, de eneste sjøpanterettigheter efter den nye lov, hvor der kan bli tale om betydelige beløp. Her kan den, der utlaaner penge mot underpant, sikre sig ved at faa sig overdraget assurancepolicen.

Som det vil sees, erholdes ikke længer sjøpanteret for bodmerilaan. Saadanne kan efter den nye lov alene optages paa ladningen eller del av samme,

ikke paa skib og fragt. Likedan er sjøpanteret bortfaldt for fordringer, der grunder sig paa forpligtelser, som skibsføreren i denne sin egenskap har indgaat. (Regjeringens oprindelige lovforslag opretholdt endnu disse to slags sjøpant).

Krav, som grunder sig paa et bodmerilaan, et certeparti eller et konnossement, præskriberes efter 3 aars forløp, regnet i det første tilfælde fra forfaldsdag og i de andre to tilfælde fra reisens slutning.

Krav paa erstatning for skade ved kollision og paa godtgjørelse for assistance eller bjergning samt krav, som grunder sig paa almindelig havari, præskriberes efter et aars forløp.

Vil en ladningsmottager, som uten foregaaende besigtelse har faat godset utleveret, gjøre indsigelse mot dets tilstand, maa dette ske i brev til kapteinen senest den anden dag efter mottagelsen, søn- og helligdage ikke medregnet, og saken maa derefter inden utløpet av en maaned forfølges ved retten.

Nye regler er ogsaa indførte med hensyn til abandon, og man har gaat en mellemvei mellem de hittil raadende systemer. Loven bestemmer, at rederen skal være civilretslig ansvarlig fnr kapteinens handlinger og de av ham i saadan egenskap indgaaede forpligtelser samt for besætningens handlinger under utførelsen av sin gjerning. Han kan imidlertid befri sig for disse forpligtelser og erstatningsbeløp, som grunder sig paa assistance eller bjergning, ved at abandonnere skibet og fragten.

Det staar rederen frit for, undtagen hvor det gjælder omkostninger og erstatningsansvar, som grunder sig paa assistance eller bjergning, istedetfor at abandonnere fartøiet at betale sammes værdi ved reisens slutning eller ogsaa en sum svarende, for hver reise, til 200 francs pr. ton av fartøiets bruttodrægtighet. Reisen ansees som endt, naar samtlige varer og passagerer, som befandt sig ombord ved det tidspunkt, da forpligtelsen opstod, er kommet fraborde.

Abandon av fartøiet omfatter ikke rederens regres likeoverfor assurandøren.

Rederen er forpligtet til i kontanter at tilskyte de beløp, der med hjemmel av sjøpant eller underpant maatte bli utbetalt av fartøiets og fragtens værdi til kreditorer, for hvis fordringer rederen hefter personlig uten at kunne frigjøre sig ved abandon.

Adgang til at frigjøre sig gjennem abandon tilkommer ikke rederen for forpligtelser, der skyldes hans egne feil eller av ham indgaaede, autoriserede eller ratificerede kontrakter, men tilkommer derimot den, der samtidig er fartøiets reder og fører, for skade, som han — uten at gjøre sig skyldig i svig — har foraarsaket som fører av fartøiet («dans la conduite du navire»), hvilket uttryk man under lovens behandling var enig om ikke at gi en for snever betydning.

Loven har et særskilt kapitel om «baater» («bateaux», i motsæning til «navires»), der omfatter dels de flodskibe, som trafikerer floder og kanaler, dels sjøgaaende fartøier av under 25 tons drægtighet, og gjør reglerne om registrering, sjøpant, underpant og abandon gjældende ogsaa for disse.

En anden lov av samme dag gir bestemmelser om beslaglæggelser og tvangssalg samt overtagelse av fartøi til brukelig pant. Den sidstnævnte institution er ny i belgisk sjøret. Loven bestemmer herom i det væsentlige følgende: Et fartøi kan av en panthaver med første prioritet overtages som brukelig pant, naar dette er stipuleret i kontrakten, og denne er behørlig registreret. Ti dage, efterat krav paa betaling paa lovlig maate er gjort, kan begjæring om bemyndigelse til saadan overtagelse fremsættes til præsidenten for tribunalet i det distrikt, hvor fartøiet hører hjemme. To dage efterat begjæringen er forkyndt for debitor, gir præsidenten bemyndigelsen, der igjen maa forkyndes for debitor, som saa inden tre dage har ret til at bringe saken for retten. Gaar dennes kjendelse ham imot, kan han appelere saken inden utløpet av 8 dage efter forkyndelsen. Sakens indbringelse for tribunalet eller appel til høiere ret stanser imidlertid ikke dens exekution. Beslutning om overdragelse til brukelig pant skal, foruten at bekjendtgjøres i visse belgiske aviser og forkyndes for samtlige indregistrerede kreditorer, ogsaa forkyndes for kapteinen, hvilken sidste forkyndelse, om fartøiet befinder sig utenlands, kan ske telegrafisk gjennem utenriksministeriet og vedkommende konsul. En kreditor, som har overtat et fartøi til brukelig pant, maa respektere de av kapteinen i god tro indgaaede kontrakter, og han er ansvarlig for sin bestyrelse av fartøiet.

I løpet av de første 6 maaneder, efterat overtagelsen er forkyndt for de indskrevne kreditorer, eller efter at den sidste bekjendgjørelse i aviserne har fundet sted, kan debitor og enhver kreditor, der er indregistreret eller har exekutabel fordring, forlange, at fartøiet sælges ved tvangsauktion. Dog kan præsidenten for tribunalet, om nogen interesseret anholder derom, og efterat alle intereserede er hørt, bestemme, at fartøiet, selv i utlandet, skal sælges ved en skibsmægler. Præsidenten bestemmer isaafald salgsvilkaarene.

Pensions- og sykekasse for sjømænd. En av hindringerne for utviklingen av det belgiske skibsrederi har været mangelen paa sjøfolk. For at gjøre denne levevei mere tiltrækkende og derigjennem faa flere til at vælge samme blev der ifjor foretat en del forandringer i statuterne for den ved lov av 21. juli 1844 oprettede hjælpekasse for sjømænd («Caisse de Secours et de Prévoyence en faveur des marins navigant sous pavillon belge»).

Sjømænd av alle grader, som tjenstgjør ombord i belgiske handelsfartøier (fiskefartøier ikke medregnet), har at bidrage til denne kasse — skibsførere, 1ste styrmænd og 1ste maskinister med 4 % av sin hyre, de øvrige med 3 %. Rederierne har at bidrage med et beløp motsvarende 1½ % av hyrernes totalsum.

Forøvrig utgjøres kassens indtægter av gaver og legater, statsbidrag samt bøter, som ilægges sjømænd for disciplinærforseelser.

Ogsaa utenlandske sjømænd deltar, med undtagelse av dem, som paamønstres i oversøisk havn.

Sjømænd, som farer under belgisk flag, er berettiget til pension av hjælpekassen:

1) naar deres udygtighet til skibstjeneste er foraarsaket ved en ulykkeshændelse i tjenesten,
2) i tilfælde av legemssvaghet paadraget i tjenesten, saafremt de har bidraget til kassen i mindst 15 aar og har en fartstid av mindst 10 aar,
3) naar deres udygtighet til skibstjeneste beror paa høi alder, saafremt de har bidraget til kassen i mindst 20 aar og har en fartstid av mindst 15 aar.

Pensionen, som begynder at løpe maaneden efter, at andragende derom er indkommet, utgjør for skibsførere 1 200 francs (indtil ifjor 750 francs), for 1ste styrmænd og 1ste maskinister 850 francs (før 525), for øvrige styrmænd og maskinister 600 francs (før

450), for baadsmænd, matroser, fyrbøtere etc. 450 francs (før 375), samt for lærlinger og skibsgutter 300 francs (før 225).

Enke og børn efter sjømænd oppebærer pension, naar sjømanden er død i tjenesten ved ulykkeshændelse (herunder indbefattet det tilfælde, at han forsvinder paa sjøen) eller i tjenesten har paadraget sig beskadigelser, som inden 1 aars utløp har døden tilfølge. Enken har ogsaa i andre tilfælde ret til pension, naar avdøde hadde bidraget til kassen i mindst 20 aar og hadde en fartstid av mindst 15 aar, og egteskapet har varet mindst 1 aar. Likesaa har børn under 18 aar i alle tilfælde ret til pension, naar avdøde ikke efterlater pensionsberettiget enke, og har bidraget til kassen i mindst 20 aar samt hadde en fartstid av mindst 15 aar. Samme ret erholder de, saafremt enken dør, inden de har fyldt 18 aar. En enkepension utgjør fra 225 til 600 francs efter avdødes grad; derhos oppebærer hun for hvert barn under 18 aar et tillæg av fra 45 til 75 francs, dog saaledes, at det samlede beløp ikke maa overstige fra 405 til 900 francs, alt efter graden.

Sjømænd, som har faret i mindst 1 aar under belgisk flag og fremdeles gjør aktiv tjeneste, kan erholde understøttelse av hjælpekassen i tilfælde av uforskyldt sygdom eller ulykkeshændelse samt ved tap av effekter under forlis, naar tapet ikke kunde forebygges. Tvunget ophold i land, av mangel paa hyre, likestilles med aktiv tjeneste, naar dette ikke overskrider 6 maaneder.

En sjømand, som paa grund av legemssvaghet er sat ut av stand til at tjene sit brød paa sjøen, men som ikke er pensionsberettiget, skal dog oppebære en understøttelse, motsvarende den for hans grad bestemte pension — under 2 aar, om han har bidraget til kassen fra 2 til 5 aar, for 3 aar, om bidragstiden utgjør 5 til 10 aar, for 5 aar, om han har bidraget 10 til 15 aar, osv.

Av de øvrige bestemmelser kan merkes, at adgang til deltagelse i kassen fortapes, blandt andet ved at gaa uten hyre i over 6 maaneder — medmindre sjømanden betaler et maanedlig bidrag til kassen, svarende til det beløp, der blev fratrukket hans hyre under sidste reise — ved at ta hyre med fiskefartøier eller med statens fartøier samt ved at seile under fremmed flag. I sidstnævnte tilfælde beholder dog sjømanden sin ret, om han som følge av, at han bevislig ikke kan erholde hyre med belgisk skib, av kassens styre bemyndiges til at ta hyre for bestemt reise eller bestemt tid med utenlandsk fartøi, som befinder sig i belgisk havn, og under sin forhyringstid betaler det vanlige bidrag til hjælpekassen.

Da spørsmaalet om pensionering av sjømænd hos os staar paa dagsordenen, vil ovenstaaende redegjørelse for hovedpunkterne i den belgiske ordning kanske ikke være uten interesse.

Mønstringsforretninger etc. Der paamønstredes ved generalkonsulatet 458 sjømænd og avmønstredes 589. Der blev anmeldt 8 rømninger. Der blev utfærdiget 190 «permits» til norske sjømænd, der søkte hyre med utenlandske skibe.

Hyrerne med norske fartøier har holdt sig omtrent paa samme punkt som før, men de daarlige tider har dog bragt minimumsbeløpene yderligere ned. Delvis er dog paa den anden side maximalbeløpene steget. 1ste styrmand erholdt kr. 95—110 pr. maaned, 2den styrmand kr. 70—100, bedstemænd kr. 60—90, tømmermænd kr. 70—81, seilmakere kr. 60—80, stuerter kr. 72—110, matroser kr. 42—67.50, letmatroser kr. 27—45, jungmænd kr. 14—30, fyrbøtere kr. 55—65 og kullempere kr. 36—50.

Man har følt savnet av en bestemmelse om, at der for paamønstring som matros skal kræves en viss fartstid.

Der hjemsendtes i aaret 82 sjømandsanvisninger til et samlet beløp av frcs. 18 455.74. Herav fremkom 2 beløp paa tilsammen frcs. 842.64 gjennem det herværende britiske generalkonsulat og 1 beløp paa frcs. 160.00 gjennem det svenske konsulat.

Av hyrebeløp, der indbetaltes til til generalkonsulatet og underlydende vicekonsulater efter at være fratrukket sjømænds hyretilgodehavende i henhold til sjøfartslovens § 102, indsendtes ialt frcs. 147.40.

Det herværende *skandinaviske sjømandshjem* har i 1908 været besøkt av 878, væsentlig nordiske, sjømænd, hvorav 435 norske. Der hjemsendtes ved sjømandshjemmets formidling ialt frcs. 7 560. Hjemmet har i de senere aar lidt under mangel paa plads, og dets utstyr har ogsaa latt meget tilbake at ønske. Der maatte rettes herpaa, om hjemmet med held skulde kunne konkurrere med de mange logishuse, og det maa derfor hilses med glæde, at foreningen til oprettelse av av skandinaviske sjømandshjem i fremmede havne nu har besluttet at træde støttende til. Hjemmet undergaar for tiden en omfattende oppudsning i forbindelse med anskaffelse av nyt indbo, og det vil samtidig bli adskillig utvidet, saaledes at der blir særskilte værelser med egen indgang for skibsofficerer. De større soverum blir avdelt, og det hele søkes gjort mere tiltrækkende, end det var før. Hjemmets bestyrelse blev den 1. juni f. a. overtat av hr. Joh. P. Olsen, tidligere den norske sjømandsmissions assistent i Amsterdam.

Kongo. Denne beretning bør ikke avsluttes uten omtale av det betydningsfulde skridt, som ihøst blev tat av de belgiske statsmyndigheter gjennem overtagelsen av den tidligere Kongostat som belgisk koloni. Om de love, som regulerer overtagelsen og gir forskrifter om den nye kolonis bestyrelse, er særskilt indberetning avgit. Om sakens økonomiske betydning for Belgien saavel som den betydning, som overtagelsen kan faa for andre landes handelsinteresser i Kongo, turde det endnu være for tidlig at udtale sig. Det synes rimelig at anta, — og antydninger dertil har allerede forekommet, — at man i større utstrækning end før vil søke belgisk assistance til koloniens administration, og at dette vil følges av en bestræbelse efter ogsaa paa andre omraader at knytte kolonien nærmere til moderlandet.

Den nye belgiske koloniminister opholder sig for tiden i Kongo for paa stedet at studere forholdene, og de forslag, som eventuelt maatte resultere av hans undersøkelser, imøtesees med interesse.

Av de fra distriktets vicekonsuler indkomne aarsberetninger for 1908 meddeles følgende utdrag:

Bruxelles. Konsul *Chr. Gomrée's* beretning.

Utsigterne for import av norske varer. Et i beretningen indeholdt avsnit om de bedste midler til bearbeidelse av det belgiske marked er indtat i ukeutgaven.

Skibsfart. Til Bruxelles ankom gjennem Willebroeckkanlen i 1ste kvartal av 1908 99 skibe dr. 21 230 tons.

Bruges. Vicekonsul *Chr. Serweytens'* beretning.

Skibsfart. Følgende tabel viser skibsfarten paa Bruges i 1908:

Tyske skibe	80 dr.	56 850 tons.
Engelske »	582 »	319 817 »
Belgiske »	8 »	3 714 »
Danske »	17 »	12 848 »
Franske »	8 »	6 985 »
Hollandske »	75 »	38 467 »
Norske »	95 »	59 421 »
Svenske »	7 »	5 991 »
Ialt	872 dr.	504 093 tons.

Import fra Norge. Der blev 1908 importeret fra Norge med 12 norske og 2 danske skibe 7 970 kubikmeter skaaren og høvlet trælast samt 660 tons brosten av granit.

Charleroi. Utdrag av vicekonsul *E. Devreux'* beretning.

Industri. Provinsen Hainaut, som utgjør dette konsulatdistrikt, er det største industridistrikt i Belgien, hvilket for en stor del skyldes de rike kulminer, som findes der, og som beskjæftiger ca. 100 000 arbeidere. De fleste grene av jern- og staalindustrien er repræsenteret inden distriktet. Glasindustrien, der har sit sæte omkring Charleroi, producerer 4 à 5 millioner m.^{2} vindusglas og ca. 2 000 000 m.^{2} speilglas maanedlig. I 1908 utførtes fra Belgien til Norge 156 000 kg. speilglas og 179 000 kg. vindusglas.

Gand. Vicekonsul *Eug. Bayens'* beretning.

Skibsfart. Til Gand ankom i 1908 80 norske skibe dr. 58 493 tons, nemlig 6 seilskibe dr. 3 386 tons og 74 dampskibe dr. 55 107 tons. Til Gand ankom fra Norge 30 skibe dr. 18 451 tons.

Fra Gand avgik til Norge 8 skibe dr. 5 242 tons.

Liège. Utdrag av vicekonsul *G. Dallemagne's* beretning.

Avsætning for norske varer. Blandt norske produkter, som muligens vilde kunne vinde avsætning i Liège, kan nævnes: brosten og bygningssten, grubetømmer, kalciumkarbid, kalciumnitrat og kalciumcyanamid, muligens ogsaa egg. Med hensyn til fiskehermetik synes den franske vare at foretrækkes fremfor den norske.

Louvain. Utdrag av vicekonsul *Louis Néve's* beretning.

Utsigterne for import av norske varer. Det maa antages, at norsk gatesten vilde kunne konkurrere med den indenlandske sten, samt at ogsaa norsk skaaren trælast maatte kunne finde avsætning hos jernbanevognfabrikkerne; varen maatte antagelig for at kunne konkurrere leveres i hele skibsladninger. Av andre norske produkter, som antages at ha utsigt til salg inden distriktet, kan nævnes feltspat og apatit.

Ostende. Vicekonsul *J. O. Olsen's* beretning.

Import. De væsentligste indførselsartikler til Ostende fordeler sig for aaret 1908 saaledes:

	Kg.		Kg.
Kul	94 000 000	Uld	6 581 000
Is	17 840 000	Korn	5 514 426
Nitrat (Chilisalpeter)	27 148 000		m.^{3}
Ammonium-sulfat	3 514 426	Trælast (hvorav 28 770 loads ekesleepers).	154 728

Mesteparten av trælasten kom fra Sverige, Finland, Rusland og en del fra Norge, ekesleepersen, med undtagelse av en ladning fra Sortehavet, udelukkende fra Danzig.

Utførslen bestaar hovedsakelig av smør, egg, slagtede svin, kaniner og duer, grønsaker, frugt og straa, med de regulære linjer paa London og Tilbury. Desuten skibes adskillig puksten, cement og fosfat til engelske havne.

Skibsfart. I aarets løp indklarertes 288 fartøier med en samlet registertonnage av 158 053 tons, foruten de faste linjer paa London og postbaatene paa Dover.

Av norske fartøier indklarertes 71 med en samlet tonnage av 28 353 r. t., hvorav 23 seilskibe med samlet en tonnage av 6 520 r. t., og utklarertes 72 fartøier, hvorav 23 seilskibe.

Fiskerierne, der er en av hovednæringerne paa stedet, har git et resultat av bortauktioneret fisk til et beløp av fr. 5 056 231, hvorav fersk sild 4 752 248 kg., solgt til fr. 279 508. I 1907 var det totale beløp fr. 225 130 mindre.

Nieuport. Dette sted har i det forløpne aar været besøkt av 47 fartøier, hvorav 2 norske dampskibe med trælast fra Sverige.

Indførslen fordelte sig saaledes:

	Kg.		Kg.
Stenkul	17 866 000	Sild til røkning	229 600 Pbg.stds.
Bønner	772 000		
Rug	320 000	Skurlast fra Sverige og Finland	1 196
Skifersten	260 000		

Utførslen bestaar av endel puksten og cement.

Den der hjemmehørende fiskeflaate tæller 41 smakker.

Til *Blankenberghe* er der i aarets løp ikke ankommet noget fartøi.

Befolkningen dersteds lever hovedsakelig av indtægterne ved badesæsonen og fiskerierne. Den der hjemmehørende fiskeflaate tæller 62 mindre fiskesmakker.

Hamburg.

(Skibsfartens omfang. — Konjunkturerne for skibsfarten i 1908. — Skibsbygning. — Rederivirksomhet. — Nye dampskibslinjer. — Sjøassurance. — Keiser Wilhelm-kanalen. — Lastelinjespørsmaalet. — Foranstaltninger til ophjælp av seilskibsfarten. — Mønstringsforretninger etc. — Hyrer.)

Aarsberetning for 1908 fra generalkonsul *Herman Schanche.*

1ste del. Skibsfart.

Skibsfartens omfang.

Til Hamburgs generalkonsulatdistrikt ankom i aaret 1908 983 norske skibe, dr. 608 039 reg.-tons, fordelt paa følgende havne, i hvilke Norge var konsulært repræsenteret (Til sammenligning hitsættes ogsaa tilsvarende opgaver for 1907):

Tabel I.

	1908.				1907.			
	Dampskibe.		Seilskibe.		Dampskibe.		Seilskibe.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Hamburg	564	366 782	40	25 179	419	245 014	36	22 289
Altona	139	48 907	12	4 123	148	78 868	6	1 933
Brake	9	8 803	3	2 871	6	7 226	2	2 701
Cuxhaven	0	0	0	0	0	0	0	0
Emden	47	56 876	7	2 078	33	37 962	5	340
Flensburg	13	4 346	2	317	21	9 494	4	202
Geestemünde	19	12 452	7	1 490	13	3 759	6	950
Kiel	20	14 059	3	672	34	22 000	4	622
Lübeck	42	36 645	5	1 984	33	22 010	5	1 771
Rostock	31	12 312	0	0	30	10 242	1	257
Wismar	18	7 818	2	325	18	8 330	3	1 099
I alt	902	569 000	81	39 039	755	444 896	72	32 164

Tabel II; se næste side.

Den samlede norske skibsfart paa distriktet hadde ifølge foranstaaende tabel I i aaret 1908 et betydelig større omfang end i 1907 (+ 156 skibe og 130 979 reg. ts.). Denne forøkelse falder næsten udelukkende paa dampskibsflaaten (+ 147 skibe og 124 104 reg. ts.) og hovedsagelig paa hovedstationen Hamburg (+149 skibe og 124 658 reg. ts.) samt for en del ogsaa paa Emden (+ 16 skibe og 20 652 reg. ts.), Geestemünde (+ 7 skibe og 9 233 reg. ts.) og Lübeck (+ 9 skibe og 14 848 reg. ts.), medens vor skibsfart andetsteds i distriktet forblev stationær eller avtok, hvilket sidste navnlig var tilfældet i Altona.

Den store tilvekst i den norske skibsfart paa hovedstationen er saa meget mere bemerkelsesværdig, som skibsfarten paa Hamburg i det hele tat var i tilbakegang i 1908. Saaledes som det fremgaar av den nedenfor indtagne tabel II, androg nemlig den totale skibsfartsbevægelse i aaret 1908 til 16 330 skibe dr. 11 914 000 reg. ts., mot i 1907 16 473 skibe dr. 12 040 000 reg. ts., og der var saaledes i 1908 et minus, stort 143 skibe (= 0.87 %) og 126 000 ts. (= 1.05 %). Skibenes antal og registertonnage kan imidlertid efter sakens natur ikke gi noget fuldt nøiagtig billede av nedgangen i den egentlige varetrafik; til fuldstændiggjørelse av billedet maa man ta med ogsaa opgaver over godstrafikken.

Ifølge de av kaiforvaltningen offentliggjorte opgaver beløp trafikken med ankommende gods paa statskaierne sig i aaret 1907 til 3 449 122 ts., medens den i aaret 1908 anslaaes til kun 2 910 000 ts., altsaa til omtrent 12.75 % mindre, og ihvorvel kun endel av de ankommende varer gaar over statskaierne, idet en betydelig del gaar over privatkaier eller gaar direkte over i flodfartøierne fra de fra sjøen kommende skibe, turde dog den heromhandlede tilbakegang i trafikken paa statskaierne motsvare den almindelige tilbakegang og saaledes gi et godt billede av samme.

I denne forbindelse maa ogsaa nævnes den store nedgang i utvandrertrafikken over Hamburg i 1908, da antallet av utvandrere kun utgjorde 78 878 personer, mot 189 810 i 1907.

Om konjunkturerne for skibsfarten i 1908 uttaler Hamburgs handelskammer i sin aarsberetning, at det forløpne aar blev saa ugunstig som neppe nogen tidligere periode. Paa grund av den formindskede varesomsætning kom fragtsatserne ned paa et sjeldent lavt niveau, og en betydelig del av tonnagen formaadde ikke engang at finde nogensomhelst sysselsættelse. Derhos formindskedes driftsomkostningerne ingenlunde i samme maalestok som fragterne, idet lønningerne ikke reducertes, medens de i 1907 noterede høie kulpriser foreløbig forblev uforandret paa grund av tidligere indgaaede leverancekontrakter. Under disse omstændigheter foretrak mange redere at lægge sine skibe op, uten at der dog derved opnaaddes nogen fragtstigning.

Denne ugunstige stilling, hvori fragtmarkedet i sin almindelighet befandt sig, rammet ogsaa de regulære dampskibslinjer haardt.

Kun i aarets sidste maaneder syntes forholdene atter at ville bedres noget, ialfald i den utgaaende trafik, medens hjemvendende skibe for det meste endnu ikke kunde finde tilstrækkelig beskjæftigelse.

Ikke mindre ugunstige var forholdene i passagertrafikken. Vistnok bevirket stilstanden i forretningslivet i Nordamerikas Forenede Stater, at talrige arbeidere derover blev uten beskjæftigelse, og at der i aarets første maaneder blev en sterk reemigration til Europa. Men denne trafik med tilbakevendende emigranter formaadde ikke at holde rederierne skadesløs for det store underskud i utvandrertrafikken. Efter de

I de samme havne hadde i aarene 1908 og 1907 den totale skibsfartsbevægelse følgende omfang:

Tabel II.

	1908.						1907.					
	Dampskibe.		Seilskibe.		Tilsammen.		Dampskibe.		Seilskibe.		Tilsammen.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Hamburg	10 985	10 911 000	5 345	1 003 000	16 330	11 914 000	11 244	11 064 000	5 229	977 000	16 473	12 040 000
Altona	801	356 742	936	52 550	1 737	409 292	936	493 402	893	58 800	1 829	552 202
Brake	239	*)	276	*)	515	269 416	240	*)	282	*)	522	297 146
Cuxhaven	0	0	42	4 659	42	4 659	*)	*)	*)	*)	123	7 773
Emden	631	695 421	1 286	163 538	1 917	858 959	452	520 682	387	76 910	839	597 592
Flensburg	455	202 781	1 674	63 458	2 129	266 239	*)	*)	*)	*)	2 072	235 646
Geestemünde	316	*)	279	*)	595	365 955	249	*)	352	*)	601	286 828
Kiel	2 702	531 117	3 372	106 812	6 074	637 929	2 814	563 722	4 050	144 588	6 864	708 310
Lübeck	*)	*)	*)	*)	2 751	712 148	*)	*)	*)	*)	2 765	705 264
Rostock	523	157 035	486	27 879	1 009	184 914	486	152 892	457	29 779	943	182 671
Wismar	214	90 210	379	35 615	593	125 825	194	89 339	348	34 773	542	124 112

*) Opgaver mangler.

foreliggende opgaver var antallet av de mellemdæks-passagerer, som av de forskjellige nationers dampskibsselskaper befordredes til de Forenede Stater i de første ni maaneder av aaret 1908, 290 740, mot 1 082 156 i samme tidsrum i 1907, medens antallet av til Europa hjemvendende emigranter kun tiltok med 244 666 i sammenligning med det foregaaende aar. Ogsaa kahytspassagertrafikken avtok i betragtelig grad.

I nær sammenhæng med disse ugunstige konjunkturer stod uten tvil de overordentlig talrike bestræbelser for ved overenskomster at formindske de ødelæggende virkninger av konkurrencen.

Efter at der saaledes allerede i aarets første dage var opnaadd enighet mellem de to ledende tyske rederier, Hamburg—Amerikalinjen og Norddeutscher Lloyd, saavel for den nordatlantiske som for den østasiatiske trafiks vedkommende, og efter at den i flere maaneder fortsatte konkurrence i Afrikatraden mellem rederierne i Hamburg og Bremen var blit bilagt ved en overenskomst, blev der i begyndelsen av februar ogsaa gjort en ende paa ratekrigen mellem de i den nordamerikanske trafik deltagende dampskibsselskaper ved en overenskomst, der avsluttedes for tre aar mellem samtlige i denne trade deltagende dampskibsselskaper, og som omfattet saavel mellemdæks- som kahytspassagertrafikken.

Den omstændighet, at ogsaa samtlige de i denne trafik engagerede engelske linjer tilhører konventionen, er av særlig betydning som garanti for, at konkurrencekampene paa dette felt ikke atter vil bryte løs.

Ogsaa om passagerbefordringen til Sydamerika og til Vestindien kom det i løpet av sommeren til en forstaaelse mellem vedkommende rederier.

Derimot har de forhandlinger, som er blit ført for at bilægge den i foraaret mellem de italienske og nordatlantiske linjer utbrutte tarifkrig i trafikken mellem Middelhavet og Nordamerika endnu ikke kunnet afsluttes.

Trampskibsfarten. Om mulig endnu mere end linjerederierne, som jo i almindelighet i første række formaar at drage til sig den stadige trafik, led de i fri fart sysselsatte dampskibe under de ugunstige konjunkturer. Overalt, hvor man mente, at der vilde bli efterspørsel efter tonnage, ophobet der sig en saadan mængde tilbud, at fragtmarkedet ikke formaadde at bedres nogetsteds.

Særlig blev det en stor skuffelse for tramprederierne, at de gik glipp av den gunstige fragtkonjunktur, som den overordentlig rike høst i Argentina aapnet utsigt til. Forgjæves forsøkte ogsaa tramprederierne i sommerens løp — efter linjerederiernes exempel — at sætte en bom for de fordærvelige følger av den overdrevne konkurrence paa La Platahavnene ved hjælp av en international overenskomst om minimalfragter for hjemreiserne.

Foreningen blev straks sprængt av et antal rederier, som ikke hadde sluttet sig til den, og som nu stillet sig til disposition for de i sluttet række optrædende exportører. Under disse omstændigheter gik mange dampskibe i ballast fra La Plata til de Forenede Stater, hvor imidlertid ogsaa ethvert tilløp til bedring straks kvaltes i fødslen ved et overvættes tilbud av tonnage.

Endogsaa Nord- og Østersjøfarten, som dog i almindelighet sommer og høst er nogenlunde fordelagtig, svigtet næsten aldeles i 1908, og man oplevet den merkelige foreteelse, at redere, som ellers sysselsætter sine dampskibe i Nord- og Østersjøfarten, ifjor sendte fartøierne til Middelhavet for lave fragter i

det ganske vist mangengang forfængelige haab at finde returfragter derfra eller fra Sortehavet.

Seilskibsfarten. Ogsaa denne har lidt meget i det sidstforløpne aar. Ved konkurrencen med trampdampskibene indsnævres dens virksomhet mere og mere, endogsaa paa omraader, hvor der tidligere næsten udelukkende var spørsmaal om at anvende seilskibe.

Saaledes maatte mange seilskibe, som hadde sat store forhaabninger til høsten i Nordamerika, atter avseile fra Stillehavshavnene dersteds i ballast eller med lave trælastfragter, fordi en stor del kornvarer blev avskibet med dampskibe og endog til lavere fragter end de av den internationale seilskibsunion fastsatte.

Ogsaa salpetermarkedet laa nede undtagen i nogle faa maaneder.

Noget gunstigere stillet forholdene sig paa det australske fragtmarked, hvor nemlig kornhøsten fremkaldte en livlig efterspørsel efter tonnage; dog er ogsaa her trampdampskibenes konkurrence meget følelig.

I betragtning av de daarlige konjunkturer søkte mange seilskibsredere, navnlig i Storbritannien, at skille sig av med sine skibe, og de priser, som opnaaddes ved disse salg, var tildels meget lave. Desværre er utsigterne for den nærmeste fremtid heller ikke opmuntrende.

Rigtigheten av, hvad Hamburgs handelskammer saaledes allerede ved aarsskiftet uttalte om skibsfartens stilling ifjor, er fuldt ut blit bestyrket av de aarsberetninger, som de forskjellige rederiselskapers bestyrelse senere har offentliggjort, samt av de beslutninger, som de respektive generalforsamlinger ivaar har fattet med hensyn til dividender for 1908.

Følgende tabel utviser det utbytte, som de største tyske rederierselskaper har utdelt til sine aktionærer i de sidste to aar:

	1907. %	1908. %
Hamburg—Amerika-Linie	6	0
Norddeutscher Lloyd (Bremen)	4½	0
Deutsche Dampfschifffahrts-Gesellschaft Hansa	8	6
Hamburg — Südamerikanische Dampfschiffsgesellschaft	9	4
Deutsche Dampfschiffsgesellschaft Kosmos	9	3
Deutsch — Australische Dampfschiffsgesellschaft	8	7
Deutsche Ost-Afrika Linie	0	3
Deutsche Levante Linie	0	0

Et ikke mindre interessant billede av skibsfartskrisens virkninger indeholdes i nedenstaaende opgaver over dens indflydelse paa aktiekurserne, hvilke opgaver er hentet fra «Hamburger Beiträge»:

Rederiets navn.	Nominel aktiekapital.	Kurs pr. 31/12 1907.	Kurs pr. 31/12 1908.	Aktiekapitalens kursværdi pr. 31/12 1907.	Aktiekapitalens kursværdi pr. 31/12 1908.	Difference.	Tonnage pr. 31/12 1907.	Tonnage pr. 31/12 1908.
	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.
Hamburg—Amerika-Linie	125 000 000	115.85	112.—	144 812 500	140 000 000	÷ 4 812 000	855 462	862 018
Norddeutscher Lloyd	125 000 000	104.—	91.—	130 000 000	113 750 000	÷ 16 250 000	724 965	696 304
Deutsche Dampfschiff-Gesell. «Hansa»	25 000 000	122.50	116.75	30 625 000	29 187 500	÷ 1 437 500	244 985	237 081
Hamburg Südamerik. Dampfschiff-Ges.	15 000 000	124.—	121.50	18 600 000	18 225 000	÷ 375 000	172 620	187 990
Deutsche Dampfschiff. Ges. «Kosmos»	14 000 000	157.50	140.60	22 050 000	19 684 000	÷ 2 366 000	167 327	179 230
Deutsch—Australische Dampfschiff-Ges.	16 000 000	115.70	117.—	18 512 000	18 720 000	+ 208 000	141 022	136 465
Deutsche Ost-Afrika-Linie	10 000 000	64.—	72.—	6 400 000	7 200 000	+ 800 000	88 173	86 582
Deutsche Levante-Linie	6 000 000	61.87½	46.25	3 712 500	2 775 000	÷ 937 500	66 233	64 286

Sammenholder man nu de i de to nærmest foranstaaende tabeller meddelte opgaver, vil man se, at av de ovenopregnede 8 store selskapers samlede nominelle aktiekapital, stor 336 millioner mark, har i 1908 kun 80 millioner faat noget utbytte, medens hele 256 millioner mark (Hamburg—Amerika-linjens, Norddeutscher Lloyds og Levante-linjens aktiekapitaler) forblev ganske urentable.

Det store tap for nationalformuen, som disse tal godtgjør, skulde opfordre til at gaa frem med den yderste forsigtighet ved stiftelse av nye skibsfartsselskaper i alle lande, ialfald saalænge de nuværende konjunkturer vedvarer.

Skibsbygning. Betegnende for rederibedriftens mislige stilling er ogsaa den tilbakegang i den tyske skibsbygningsvirksomhet, som fandt sted i 1908.

Ifølge opgaver fra «Germanischer Lloyd» var der nemlig i 1908 paa de tyske privatværfter under bygning ialt 1 236 fartøier (krigsskibe, koffardiskibe og flodfartøier) med en samlet drægtighet av 609 000 reg. ts. brutto, mot 1 424 fartøier dr. 785 000 reg. ts. i 1907; og der færdigbyggedes i 1908 900 skibe dr. 280 000 ts., mot 951 skibe dr. 368 000 ts. i 1907.

Av den færdigbyggede tonnage faldt i 1908 201 000 ts. paa dampskibe (305), mot 311 000 (435) i 1907.

Paa ca. 17 000 ts. nær, der færdigbyggedes for utenlandsk regning (mot ca. 20 000 ts. i 1907 og ca. 30 000 ts. i 1906), var den færdigbyggede tonnage bestilt av tyske rederier.

Paa den anden side var der i 1908 under bygning paa utenlandske skibsværfter for tysk regning 220 skibe af 103 000 ts. drægtighet (hvorav 55 dampskibe dr. 57 000 ts.), mot 212 skibe av 201 000 ts. drægtighet i 1907. Av denne tonnage færdigbyggedes i 1908 184 skibe dr. 93 000 ts., mot 145 skibe dr. ca. 120 000 ts. i 1907.

Hamburgs rederivirksomhet. Ifølge en ikke officiel opgave bestod Hamburgs handelsflaate (d. v. s. de sjøgaaende skibe) den 1. Januar 1909 av 679 dampskibe (1908: 676) med en nettodrægtighet av

1 284 481 reg. ts. (1908: 1 248 114) og 496 seilskibe (1908: 485) med en nettodrægtighet av 269 964 reg. ts. (1908: 270 083), tilsammen 1175 skibe (1908: 1161) med en nettodrægtighet av 1 554 445 reg. ts. (1908: 1 518 197), hvilket er over halvdelen av den samlede tyske handelsflaate.

Derhos var den 1. januar 1909 indregistreret i Hamburg 145 havfiskefartøier dr. 4 878 netto reg. ts. samt et overordentlig stort antal flodfartøier (dampskibe, motorbarkasser og lægtere).

Nye dampskibslinjer. Det Søndenfjelds-Norske Dampskibsselskab i Kristiania har i april iaar istandbragt en regelmæssig dampskibsforbindelse mellem Emden og Norge. Ifølge meddelelse fra vicekonsulen i Emden avgaar dampskibet «Kong Guttorm» hver fjortende dag derfra og anløper i Norge de kystbyer, for hvilke fartøiet faar last, med Kristiania som endestation. Hitindtil har skibene hat fuld ladning fra Norge, udelukkende av trælast. Foruten paa transport herav er linjen anlagt paa transport av gatesten og cellulose m. m. fra Norge samt paa transport av koks, kul og muligens korn fra Emden til Norge.

Regelmæssig dampskibsforbindelse mellem Hamburg og Kanada. Mellem Hamburg—Amerika-linjen og Norddeutscher Lloyd samt Holland—Amerikalinjen paa den ene side og Canadian Pacific Railway Company samt Grand Trunk Railway i Kanada paa den anden side er der avsluttet en overenskomst om istandbringelse av en regelmæssig dampskibsforbindelse mellem Hamburg og Kanada. For vedkommende tyske dampskibslinjer turde denne overenskomst bli av betydning derved, at de ved hjælp av de kanadiske jernbaner kommer i direkte berørelse med det kanadiske indland. Fra Hamburg avgaar hver fjortende dag et skib til Montreal, og billetprisen for mellemdækspassagerer er fastsat til 160 mk., d. v. s. samme beløp, som nu erlægges for strækningen Hamburg—New York.

Sjøassurance. «Verein Hamburger Assecuradeure» bestemte ved utgangen av aaret 1908, at foreningens tariffer for assurancepræmier for seilskibsladninger for eftertiden kun skulde gjælde seilskibe der hører hjemme i Tyskland, Storbritannien, Danmark og Holland, og at præmien for last, der skibes i alle andre nationers seilskibe, skulde fastsættes for hvert enkelt tilfælde efter overenskomst med assurandørerne.

Tidligere underkastedes skibene i almindelighet ikke nogen differentiel behandling paa grund av sin nationalitet med undtagelse av seilskibe, der var hjemmehørende ved Middelhavet eller Adriaterhavet, eller i Levanten, eller i uteneuropæiske lande, eller som var bygget i Amerika (saakaldte «American built» skibe), og som var ældre end 5 aar.

Da denne ændring i assurancevilkaarene kunde forutsees at ville bli særlig følelig for norske rederier paa grund av vor betydelige seilskibsflaate, gjorde generalkonsulatet saken til gjenstand for indberetning, og underhandlinger angaaende saken er nu blit aapnet mellem de nærmest interesserede korporationer.

Keiser Wilhelm-kanalen. I regnskapsaaret 1908—1909 blev kanalen befaret av 32 276 avgiftspligtige fartøier med en samlet drægtighet av 5 853 114 netto reg. ts. (mot 34 998 skibe det foregaaende aar); herav førte 22 034 skibe dr. 4 790 836 reg. ts. last.

I den samlede trafik deltok 14 479 dampskibe dr. 4 586 572 netto reg. ts., 15 500 seilskibe dr. 592 169 netto reg. ts. og 2 597 lægtere o. lign. dr. 674 373 netto reg. ts.

De forskjellige nationers skibe deltok i trafikken i følgende utstrækning:

	Antal.	Netto reg. tons.	Dr. i pct. af d. saml. trafik.
Tyskland	26 431	3 420 879	58.44
Belgien	50	34 140	0.58
England	408	391 993	6.70
Danmark	1 740	657 699	11.24
Frankrike	25	16 744	0.29
Holland	1 367	222 082	3.79
Norge	459	270 376	4.62
Rusland	442	335 929	5.74
Sverige	1 619	475 287	8.12
Andre lande	35	27 985	0.48

Efter ladningens art stillet trafikken sig saaledes:

	Antal skibe.	Netto reg. tons.
Passagerer	1 657	52 112
Kul	1 304	420 359
Sten	1 898	88 226
Jern	176	32 639
Trælast	1 782	858 696
Kornvarer	5 159	367 319
Løst gods	4 307	735 787
Stykgods	5 541	2 150 159
Diverse last	205	84 194

Fartøierne kom fra og gik til følgende havnegrupper i saadant forhold:

	Antal skibe.	Netto reg.tons
Tyske Nordsjøhavne (undtagen Elbhavnene)	2 910	790 721
Havnene ved Elben	18 922	2 217 233
Britiske havne	1 576	1 021 985
Hollandske, belgiske og Rhinhavne	2 599	1 206 797
Franske havne	283	195 386
Andre vest- og sydeuropæiske havne	222	211 974
Tyske Østersjøhavne	13 909	2 208 769
Russiske og finske havne	2 639	1 655 581
Svenske havne	2 776	863 752
Norske havne	77	14 004
Danske havne	4 835	635 492
Havne ved Keiser Wilhelm-kanalen og Obereider	14 123	663 403
Havne ved Untereider	281	11 131

I særskilt indberetning har generalkonsulatet meddelt indholdet av en i 1908 av Tysklands høiesteret avsagt betydningsfuld dom angaaende kanalforvaltningens ansvar for skibshavarier i Keiser Wilhelm-kanalen.

Konsekvensen av denne domsavgjørelse tor være den, at den hittil benyttede fremgangsmaate — at la de passerende fartøiers førere underskrive en passus av kanalens «Betriebsordnung», hvori uttales, at den tyske stat ikke overtar nogen erstatningspligt overfor havarier, paadragne under passagen, selv om beskadigelserne kan skyldes kanalforvaltningen tilhørende personer, — at denne fremgangsmaate ikke i sin almindelighet vil frita staten (kanalforvaltningen) for at erstatte skibene saadan skade.

Streiker. De i Hamburg i 1908 stedfundne streiker og arbeidsindstillinger berørte ikke i nævneværdig grad skibsfarten.

Lastelinjespørsmaalet. I tilslutning til, hvad der i forrige aarsberetning er meddelt om de tysk-engelske underhandlinger om gjensidig anerkjendelse av begge landes fribordsregler, kan anføres, at ifølge «See-

berufsgenossenschaft»s sidste aarsberetning er de tyske regler i november f. a. i England blit officielt anerkjendt som ekvivalerende de engelske lovregler. Efter dette kan tyske skibe nu ikke tilbakeholdes eller belægges med straf i britiske havne, saalænge det efter tyske regler tillatte fribord ikke overskrides. Hvis derimot Board of Trades funktionærer i engelsk havn paatræffer et tysk skib, der er nedlastet over det tyske fribordsmerke, vil fartøiet bli tvunget til at utlosse indtil den fastsatte tyske lastegrænse. Om saadanne tilfælde vil Seeberufsgenossenschaft erholde indberetning fra det tyske generalkonsulat i London, hvorefter fornødne forføininger kan træffes fra tysk side.

I anledning av de nye franske fribordsregler har Seeberufsgenossenschaft — som i disse ikke ser nogen synderlige avvigelser fra de tyske bestemmelser — gjennem riksforsikringsadministrationen foranlediget opnævnt officielle kommissærer til forhandling angaaende gjensidig anerkjendelse av de to landes fribordsregler, og disse nu paagaaende forhandlinger synes at skulle føre til et gunstig resultat.

Saavel fra Norge som fra Sverige og Danmark har der i aarets løp været utsendt kommissærer til Seeberufsgenossenschaft hersteds for at studere de tyske fribordsregler. Hvorvidt nu det i Danmark allerede fremlagte lovforslag i emnet og de i Norge og Sverige forestaaende lovforslag i sin tid vil nærme sig mest til de engelske eller til de tyske regler, herom kan Seeberufsgenossenschaft endnu intet avgjøre, men ihvertfald mener man i nævnte aarsberetning — i henhold til fra kompetent kilde mottagne meddelelser — at kunne uttale, at der ikke kan tænkes at ville opstaa nogensomhelst vanskelighet med opnaaelse av anerkjendelse av det ene eller andet lands fribordsregler inden de skandinaviske lande.

I Holland er sakens stilling den, at der i utkastet til en ny sjøfartslov er indtat den bestemmelse, at de i Holland gjældende fribordsforskrifter kun skal anvendes overfor skibe, hvis hjemland mangler tilsvarende lovbestemmelser eller ikke har anerkjendt de nederlandske fribordsregler; men da ingen av disse indskrænkninger kan gjøres gjældende overfor tyske skibe, vil lovforslaget formentlig uten videre stille disse frit.

Naar saa sluttelig nævnes, at de tyske regler allerede ifjor sommer opnaadde officiel anerkjendelse i Spanien, synes Seeberufsgenossenschaft i sin aarsberetning at være berettiget til at uttale, at spørsmaalet om fastsættelse av en internationallastelinje stedse rykker sin løsning nærmere.

Forslag til ophjælp av seilskibsfarten. Under den anseede «Deutscher Nautischer Verein»s forhandlinger i Berlin vaaren 1908 behandledes bl. a. endel forslag angaaende ophjælp av seilskibsfarten, der var fremsat av en i 1907 opnævnt kommission, bestaaende av medlemmer av nævnte forening og «Schiffbautechnische Gesellschaft». Et av disse forslag, som i sin helhet enstemmig vedtoges av foreningen, gaar ut paa, at Deutscher Nautischer Verein skal la utarbeide en betænkning over de forurettelser, som ved erlæggelse av havne- og lodsavgifter formenes at resultere for seilskibene paa grund av det nuværende skibsmaalingssystem, samt at riksregjeringen skal anmodes om at indlede forhandlinger med de utenlandske regjeringer angaaende spørsmaalet om, hvorvidt der ikke ved indførelse af specielle (internationale) maalingsregler for seilskibe — maaske ved fastsættelse av en avdragskoefficient for disse — kan skaffes seilfartøierne nogen lettelse, og endelig, at «Zentralverein Deutscher Reeder» skal anmodes om i samme øiemed at træde i forbindelse med utenlandske seilskibsrederiforeninger.

Under forhandlingerne vedtoges endvidere et forslag om, at Deutscher Nautischer Verein skal andrage Riksregjeringen om i nævnte budgetforslag at opføre 200 000 mk. til tekniske forsøk ombord i seilskibe. Saadanne forsøk skulde omfatte: nye seilskibstyper for kystfarten, indbygning av motorer i seilskibe samt forandringer i takkelagen. Dette forslag — anførtes der under forhandlingerne — skyldes den i de sidste aar fra forskjellig hold fremkomne opfatning, at den vedholdende nedgang i seilskibsfarten for en stor del maa tilskrives den omstændighet, at seilfartøierne ikke tilstrækkelig har fulgt med i de senere aars tekniske fremskridt. Men da private under de nuværende trykkende skibsfartsforholde ikke vil kunne indlade sig paa saadanne kostbare forsøk, bør staten bevilge midlerne dertil.

Med hensyn til motoranlæg ombord i store seilskibe er der anstillet rentabilitetsberegninger; man formener, at det færdige anlæg ombord i en stor firmastet bark vil koste ca. 120 000 mk.

Paa- og avmønstringer, rømninger m. m. For norske fartøier blev der ved generalkonsulatet i Hamburg paamønstret 458 mand; herav var 147 nordmænd, 79 svensker, 55 dansker og 177 av andre nationaliteter.

Der avmønstredes i samme aar 508 mand, hvorav 313 nordmænd, 53 svensker, 31 dansker og 111 av andre nationaliteter.

Av rømninger anmeldtes der i 1908 10 tilfælde. Anmeldelserne ledsagedes af kapteinernes begjæring om efterforskning og paagripelse i 3 tilfælde, fordelt paa 3 skibe.

Ved Hamburgs «Seemanns-Amt» paamønstredes i 1908 paa tyske skibe 5 031 utlændinger, hvorav 133 nordmænd. I samme tidsrum meddeltes der 111 tyske sjømænd tilladelse til at utmønstre med norske skibe.

Hyrer. Ved mønstring med norske skibe i Hamburg i 1908 betaltes gjennemsnitlig følgende hyrer: matroser kr. 50—56, letmatroser kr. 30—45, fyrbøtere kr. 55—60, kullempere kr. 30—45, kokke og stuerter kr. 30—100, seilmakere kr. 58—80 og tømmermænd kr. 65—80.

Hjemsendte hyrebeløp. For norske sjømænd hjemsendte generalkonsulatet i 1908 opsparet hyre til et samlet beløp av mk. 17 023.06.

Gaver til nødlidende sjøfolk. Den hersteds bosiddende nordmand, grosserer og forhenværende konsul Carlo Zino Thomsen, oversendte i december 1908 til generalkonsulatet 500 mk. til understøttelse av saadanne norske, danske og svenske sjømænd i Hamburg, som blir nødlidende, uten at vedkommende stat eller rederi er forpligtet til at understøtte dem. Hr. Thomsen meddelte samtidig at ville stille et lignende beløp aarlig til fælles disposition av de tre landes generalkonsuler.

Sjømandshjem og sjømandsmission. I det skandinaviske sjømandshjem i Hafenthor nr. 3 fik i 1908 1069 sjømænd logis; derav var 344 nordmænd.

Den norske sjømandsmission har nu sit kirkelokale og læseværelse i Brauerknechtgraben nr. 4.

Generalkonsulatets kontor er fremdeles i Büschstrasse nr. 2 (ved Gänsemarkt). Kontortiden er 10—1 og 3 - 5.

Guatemala.

Aarsberetning for 1907 fra fung. konsul, vicekonsul *Friedr. Gross*, Guatemala.

Handel. Guatemalas utenrikske handel beløp sig i 1907 til en samlet værdi av amr. $ 17 491 060, hvorav faldt paa importen $ 7 316 574 og paa exporten $ 10 174 486.

I *importen* til Guatemala deltok de forskjellige lande som følger:

	1906. $	1907. $
Nordamerika	3 037 796	2 905 457
England	1 533 809	1 590 874
Tyskland	1 661 895	1 574 853
Frankrike	374 317	447 944
Japan og Kina	87 047	360 224
Italien	112 348	136 163
Spanien	119 317	91 649
Belgien	147 215	88 738
Mexiko	46 246	79 990
Sydamerika	23 995	15 471
Kuba	10 405	11 690
Centralamerika	49 383	9 223
Forskjellige lande	16 980	4 282

Paa de forskjellige havne i republikken fordelte importværdien sig i 1907 som følger:

	$		$
San José	3 566 836	Livingston	397 521
Champerico	1 076 090	Puerto-Barrios	677 907
Ocós	77 050		

Der faldt saaledes paa Stillehavshavnene 81.45 % og paa Atlanterhavshavnene 18.55 %.

Paa de enkelte varegrupper fordelte importværdien sig som følger:

	$		$
Toldfrie artikler	640 532	Skind og pelsverk	133 118
Bomuldsstoffe	1 477 714	Glas- og lervarer	95 049
Linstoffe	180 240	Papirvarer	116 939
Uldvarer	192 167	Levnetsmidler (konserver etc.)	655 887
Silkestoffe	306 569	Vine og likører	279 213
Jernvarer	422 043	Maskiner og instrumenter	231 544
Bly-, aluminium-, staniol- og kobbervarer	89 584	Kul	72 059
		Diverse artikler	546 383
Varer av træ og jern	102 749	Apothekervarer og droger	253 609

Guatemalas *export* naadde i 1907 en totalværdi av $ 10 174 486, mot $ 7 136 271 i 1906, altsaa en stigning av $ 3 038 215.

I denne export deltok de forskjellige lande med følgende beløp:

	1906. $	1907. $
Tyskland	3 819 767	5 317 509
Nordamerika	2 159 880	3 413 417
England og Britisk Honduras	864 991	1 071 467
Sydamerika	65 251	136 306
Mexiko	64 696	89 696
Østerrike-Ungarn	55 516	62 842
Spanien	37 087	44 838
Centralamerika	4 578	13 170
Frankrike	30 943	12 652
Italien	3 233	6 876
Belgien	—	5 664
Diverse lande	30 325	424

Paa de forskjellige havne fordelte exporten sig saaledes:

	$		$
San José	3 661 275	Livingston	501 496
Champerico	4 216 934	Puerto Barrios	120 521
Ocós	1 405 389	Petén	268 869

Der skibedes fra Stillehavskysten 91.24 % av den samlede export og fra den atlantiske side kun 6.12 %.

Nedenfor anføres en specifikation av exporten av efterfølgende produkter:

	1906. $	1907. $
Kaffe	6 159 694	9 019 948
Skind	280 568	292 927
Trælast	178 437	236 464
Gummi	194 053	196 079
Bananer	155 098	179 904
Sukker	47 187	142 152
Chicle-træ	53 290	68 552
Huder	20 118	21 468
Diverse landbruksprodukter	4 510	2 405
» industriprodukter	3 874	10 862
Forskjellige varer	39 438	3 720

Skibsfart. Nedenstaaende opgave viser de til de forskjellige havne i Guatemala i 1907 ankomne skibe:

Havne.		Antal.	Nationalitet.	Tons.
San José:	Dampsk.	44	tyske	131 710
	»	100	amerikanske	195 404
	»	1	norske	2 398
	»	2	engelske	2 766
	Seilsk.	1	»	912
Champerico:	Dampsk.	49	tyske	147 041
	»	80	amerikanske	151 684
Ocós:	Dampsk.	43	amerikanske	77 142
	»	32	tyske	85 410
Livingston:	Dampsk.	5	tyske	10 203
	»	52	engelske	44 887
	»	3	amerikanske	4 080
	Seilsk.	6	guatemalske	10
	»	1	engelske	24
Puerto-Barrios:	Dampsk.	6	tyske	9 085
	»	24	engelske	25 454
	»	4	kubanske	5 472
	»	93	norske	81 784
	Seilsk.	3	engelske	60
Ialt:	Dampsk.	538		974 520
	Seilsk.	11		1 006

Den samlede ankomst til de forskjellige havne var:

San José:	147	dampskibe,	dr. 332 278	tons.
	1	seilskib,	» 912	»
Champerico:	129	dampskibe,	» 298 725	»
Ocós:	75	—	» 162 552	»
Livingston:	60	—	» 59 170	»
	7	seilskibe,	» 34	»
Puerto-Barrios:	127	dampskibe,	» 121 795	»
	3	seilskibe,	» 60	»
Ialt:	549		dr. 975 526	tons.

Indhold:

Belgien s. 115. — Frankrike s. 103. — Guatemala s. 124. — Hamburg s. 119.

KONSULATBERETNINGER

UTGIT AV UTENRIKSDEPARTEMENTETMED BISTAND AV NORGES OPLYSNINGS-KONTOR FOR NÆRINGSVEIENE

Nr. 6. **Maanedsutgaven.** **August 1909.**

«Konsulatberetninger» utkommer i to utgaver, en ukeutgave og en maanedsutgave. Kan bestilles ved alle postanstalter, i Kristiania i «Farmand»s expedition, Toldbodgt. 31. Abonnementspris for uke- og maanedsutgaven tilsammen kr. 3.00 pr. aar og for utenbysboende porto 20 øre.

Kuba.

(Almindelig oversigt. Import. — Export. Sukker. — Tobak. Skibsfart. — Befolkning. — Indvandring.)

Aarsberetning for 1907 fra ministerresident *J. Brunchorst,* Havana.

Statistikken for 1907 er først ganske nylig utkommet. Dette er grunden til, at aarsberetning for nævnte aar først nu kan indsendes.

Almindelig oversigt. I det hele var 1907 ikke noget gunstig aar for Kuba. Revolutionen i august 1906 hadde den virkning, at tobakken ikke blev saadd og utplantet i sedvanlig maalestok, hvilket reducerte tobakshøsten i det følgende aar. I samme retning virket en langvarig tørke, samtidig som en 4-maaneders streik av tobaksarbeiderne nedsatte aarets cigarproduktion.

Handel. Indførslens værdi androg for aaret 1907 ialt til 104.5 mill. $ am.*) mot 98.0 mill. $ i 1906. Værdien av den samlede utførsel utgjorde 104.2 mill. $, mot 103.9 mill. $ det foregaaende aar. I disse tal er ikke medtat præget metal. Mens der saaledes i 1906 var et overskud paa næsten 6 mill. i den almindelige handelsbalance, viste 1907 et underskud paa henimot 0.3 mill. Dette er et forhold, som ikke har indtruffet siden 1901. For den tid var der stadig underskud, men senere har balancen altid været god. I 1905 gik overskuddet endog op i mere end 15 mill. $.

Importens fordeling paa de forskjellige lande fremgaar av følgende tabel:

	1904. %	1905. %	1906. %	1907. %	1907. mill. $
Forenede Stater . . .	42.7	45.4	48.6	49.1	51.3
Amerika forovrig . .	12.6	13.2	11.2	8.9	9.3
Tyskland	6.5	6.2	6.5	7.3	7.6
Spanien	12.3	10.7	9.2	9.0	9.5
Frankrike	5.5	5.5	5.7	5.8	6.0
Storbritannien . . .	16.5	14.2	14.4	14.7	15.3
Andre lande i Europa	3.2	3.8	3.4	3.4	3.6
Andre lande	0.7	1.0	1.0	1.8	1.8

I de nærmest foregaaende aar — 1900 til 1903 inkl. — var importprocenten for Staterne henholdsvis 43.8, 42.2, 41.6 og 40.5. Den europæiske produktion vandt altsaa ind paa den amerikanske, om end langsomt. Saa sluttedes gjensidighetskontrakten mellem Staterne og Kuba og traadte i kraft fra midten av december 1903. Ved denne indrømmer de to lande hinanden toldbegunstigelser, som utenforstaaende er utelukket fra at faa del i. Paa Kuba nyter saaledes alle amerikanske varer en toldnedsættelse paa mellem 20 og 40 %, og toldsatserne er gjennemgaaende høie. Denne traktat virket første gang paa importen i 1904, og fra det aar ser man av tabellen ovenfor, at Staternes import til Kuba stadig er tiltat.

Med hensyn til exportens fordeling paa de forskjellige lande er Staternes særstilling endnu mere utpræget, som det fremgaar av følgende tabel:

	1904. %	1905. %	1906. %	1907. %	1907. mill. $
Forenede Stater . . .	83.7	86.5	84.9	87.2	90.8
Amerika forovrig . .	1.9	1.6	2.3	2.4	2.5
Tyskland	4.5	3.6	3.5	3.0	3.2
Spanien	0.8	0.7	0.6	0.4	0.5
Frankrike	1.1	1.0	1.5	1.8	1.4
Storbritannien . . .	6.7	5.3	5.7	4.0	4.5
Andre lande i Europa	0.8	0.7	0.8	0.7	0.7
Andre lande	0.5	0.6	0.7	0.5	0.5

Angaaende de utførte varer kan følgende bemerkes:

Sukker. Kubas vigtigste utførselsartikel har i de senere aar været sukker. I 1900 var tobakken endnu den mest indbringende exportartikel. Mens tobakutførslens værdi har holdt sig nogenlunde stationær — paa mellem 25 og 28 mill. $, kun i 1906 mere, 34 mill. —, har værdien av det utførte sukker derimot som helhet steget, saa sukkeret nu i normale aar indbringer det dobbelte av tobakken. Og alt tyder paa, at stigningen vil vedbli, dersom ikke en toldforandring i Staterne eller lignende stiller sig i veien. For 1907 andrager det utførte sukkers værdi til 64.7 mill. $, hvad der utgjør 62.0 % av den samlede export. Sammenlignet med 1906 er der en stigning av 6.7 mill. $.

Det meste av sukkeret utføres i sække, saaledes som det kommer fra centrifugen. En del av dette klassificeres i toldstatistiken som «refinado», hvad der dog neppe er andet end en hvitere kvalitet av det centrifugerede sukker. I de sidste par aar er der dog begyndt en utførsel av virkelig «raffineret» sukker. Den opgives for 1906 til en værdi av kun $ 1 200, men skal i 1907 være steget til $ 138 000. Jeg meddeler dog dette med et visst forbehold.

Tobak. Efter sukkeret kommer som den vigtigste vare tobak, hvorav utførslen i 1907 gik op til 27.8 mill. $, derav vel halvdelen uforarbeidet, og litt mindre end halvparten i form av cigarer og cigaretter, av de sidste dog ubetydelig ($ 422 000). Tobakken optar 26.7 % av den samlede exportværdi. Sammenlignet med 1906 viser tobakken en nedgang paa 6.2 mill. $. Imidlertid var 1906 et usedvanlig

*) Her som overalt senere er værdien angit i amerikanske dollars. Hvor vegten angives i pund (lbs.), menes engelske pund lik 0 45 359 kg.

indbringende aar, saa nedgangen ikke har saa meget at betyde, som det ved første oiekast ser ut til.

Disse to varer tilsammen optar over 88 % av Kubas samlede utførsel, med tillæg av biprodukter av sukkerfabrikationen endog 90 % (93.8 mill. $). De resterende 10 mill. dollars utførselsværdi fordeler sig paa følgende produktionsgrene: Andre landbruksprodukter og produkter av skogdrift 6.3 mill. $; mineraler etc. 2.7 mill.; fiskeriprodukter (svampe og skjæl) 0.5 mill. Resten, 0.7 mill., omfatter forskjellige varer, deriblandt en ubetydelighet av industrielle frembringelser. I virkeligheten er der paa Kuba praktisk talt ingen exportindustri utenfor den, som staar i forbindelse med sukker- og tobaksdyrkningen.

I det følgende meddeles enkelte oplysninger om de utførte kvanta av de vigtigere varer.

Av sukker utførtes i 1907 1 320 mill. kg., mot ca. 1 200 kg. i 1906. Herav gik til de Forenede Stater 1 314 mill. kg., mens de resterende 6 mill. kg. paa nogle faa tusen kg. nær exportertes til England.

I disse tal er ikke medtat melasse, hvorav utførtes 35 mill. gallons ialt, derav til U. S. 22 mill., til England 11 mill. og til Holland 2 mill.

Tobakken fordeler sig langt mere end sukker, skjønt Staterne tar den overveiende mængde av uforarbeidet vare, blade («rama») og affald efter cigarfabrikationen (stilke og avpluk). Den samlede utførsel av disse sorter var i 1907 8.67 mill. kg. (1906: 12.7 mill. kg.), hvorav der gik 7.58 mill. kg. til Staterne. 17 andre lande delte mellem sig de resterende 1.09 mill. kg. Av disse fik Tyskland alene 0.42 mill. kg.

Cigarer fordeler sig paa over 60 forskjellige utførselslande med ialt 186 mill. stkr., mot 258 mill. stkr. det foregaaende aar. De fem største forbrukere er: Storbritannien med 92.6 mill., U. S. med 80.7 mill., Tyskland med 27.6 mill., Frankrike med 12.3 mill. og Kanada med 10.1 mill. stkr. Norge opføres med 47000 stkr.

Cigaretter. Der utførtes 15 mill. æsker (à 16 stkr.) mot henimot 17 mill. stkr. i 1906. Den samlede værdi av den hele utførsel er kun 0.42 mill. $., og værdien pr. æske er altsaa sat til noget under 3 ct. am., eller ca. 11 øre, hvad der ikke er for lavt. De kurante sorter sælges her for 5, i større antal for 4 ct. spansk eller mindre pr. æske, skjønt det indenlandske forbruk betaler 1/3 ct. pr. æske i avgift. De vigtigste utførselslande er stater og kolonier i Amerika. Norge forekommer ikke blandt utførselslandene, og cigaretter av den her fabrikerede art er i virkeligheten litet kjendte og dyre hos os. Ved direkte import burde disse cigaretter kunne bli en utbredt og billig vare. Der kan ikke være tvil om, at Havanacigaretter er en langt uskadeligere form for tobak end næsten alle de hos os brukelige sorter, da de er lavet av ren, uparfumeret tobak. De samme merker av billige cigaretter røkes her av alle lag av befolkningen og av de fremmede. Først i det sidste aars tid er der bragt endel sorter i handelen, som er bedre utstyret end de almindelige og har «cork tip» o. l. Disses pris er henimot det dobbelte av den ovenfor anførte.

Det kan ha sin interesse at tilføie, at der paa Kuba røkes omkring 200 millioner kubanske cigarer aarlig og ca. 200 mill. æsker cigaretter. Desuten et betydelig kvantum løs tobak («picadura»). Denne saavel som den i cigaretterne anvendte er avfald fra cigartilvirkningen (de bladstykker, som avskjæres av dækbladene, naar de formes, avrevne stumper av fyldbladene etc.). I den store mængde, hvori dette biprodukt falder av i cigarfabrikkerne, ligger den eneste grund til cigaretternes billige pris.

Blandt de øvrige utførselsvarer anføres følgende:

Rum og brændevin	ca.	1.3	mill. gall.
Skind og huder	»	3.5	kg.
Horn, ben og klover	»	0.9	»
Kokosnøtter	»	12.6	» stkr.
Ananas	»	17.9	» »
Bananer	»	50.0	kg.
Kakao	»	1.7	»
Svamp	»	0.13	»
Jernmalm	»	0.7	» tons.
Ceder og mahogny		33.6	» kub.fot.
Voks og honning		4.1	kg.

Av disse ting er der flere, som muligens kan ha interesse for Norge, efterat den direkte linje er kommet istand.

Hvorledes det forholder sig med muligheten for export av sukker til Norge, skal jeg muligens ved en senere anledning komme tilbake til.

Skibsfart. Antallet og tonnagen (netto) av skibe, som i 1907 og det foregaaende aar er indklareret til kubanske havne, opgives i den officielle statistik til følgende tal:

1907.			
I kystfart	13 400	fartøier, dr.	2 709 300 tons.
- utenriksk fart .	4 215	» »	6 328 700 »
Ialt	17 615	fartøier, dr.	9 138 000 tons.
1906.			
I kystfart	13 095	fartøier, dr.	2 514 000 tons.
- utenriksk fart .	4 475	» »	6 214 500 »
Ialt	17 570	fartøier, dr.	8 728 500 tons.

For den utenrikske farts vedkommende fordeler denne trafik sig som følger:

	1906.		1907.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Dampskibe . . .	3 802	5 940 500	3 597	6 092 500
Seilskibe	673	274 000	618	236 200
Ialt	4 475	6 214 500	4 215	6 328 700
Av disse var norske:				
Dampskibe . . .	994	1 056 100	848	1 007 900
Seilskibe	13	7 500	26	16 900
Ialt	1 007	1 063 600	874	1 024 800

Statistikken opgir ikke*) antallet og tonnagen av de indklarerede skibe tilhørende de forskjellige lande. Derimot gir den en sammenstilling av værdien av varer, som er henholdsvis importeret og exporteret i de vigtigere sjøfartsnationers skibe, som her kommer i betragtning.

Denne statistik gjengives her:

*) D. v. s. ikke direkte. Det kan utfindes ved utdrag og sammentælling som gjort for Norges vedkommende.

Værdien av export og import under de forskjellige flag i 1906 og 1907 i millioner $ am.

	Amerikansk.		Engelsk.		Norsk.		Kubansk.		Spansk.		Tysk.		Fransk.		Andre.	
Import:	1906.	1907.	1906.	1907.	1906.	1907.	1906.	1907.	1906.	1907.	1906.	1907.	1906.	1907.	1906.	1907.
Dampskibe .	32,4	33,8	9,4	10,7	9,4	9,6	13,8	14,2	16,9	18,1	9,8	10,5	3,7	3,8	1,3	0,6
Seilskibe . . .	1,7	1,7	0,8	0,9	—	—	—	—	0,1	0,1	—	—	—	—	0,2	—
	34,1	35,5	10,2	11,6	9,4	9,6	13,8	14,2	17,0	18,2	9,8	10,5	3,7	3,8	1,5	0,6
Export:																
Dampskibe .	45,1	45,0	25,0	31,7	18,9	16,8	10,5	8,2	1,7	2,5	2,1	6,3	1,9	1,9	2,5	3,2
Seilskibe . . .	0,4	0,1	0,5	0,2	0,1	—	—	—	0,2	—	—	—	—	—	0,1	—
Total export.	45,5	45,1	25,5	31,9	19,0	16,8	10,5	8,2	1,9	2,5	2,1	1,9	1,9	1,9	2,6	3,2
— import	34,1	35,5	10,2	11,6	9,4	9,6	13,8	14,2	17,0	18,2	9,8	10,5	3,7	3,8	1,5	0,6
Tils.	79,6	80,6	35,7	43,5	28,4	26,4	24,3	22,4	18,9	20,7	11,9	16,8	5,6	5,7	4,1	3,8

Av denne tabel fremgaar det, at England har gaat betydelig frem i mængden av varer, som importeres og exporteres under dets flag. Fremgangen er $ 7,8 mill. Tyskland har gaat frem med $ 4,9 mill., som næsten i sin helhet falder paa exporten fra Kuba. Spanien har øket sin andel med $ 1,8 mill., de Forenede Stater med 1 mill., mens Norge har gaat tilbake med 2 mill. dollars. Nedgangen falder paa exporten fra Kuba, mens der er en uvæsentlig opgang i importen.

Det sees av tabellen over antallet og tonnagen av norske skibe, at denne viser en tilsvarende nedgang: fra 1 063 600 tons i 1906 til 1 002 800 tons i 1907.

Det kunde været ventelig, om der hadde været nedgang i importen til Kuba under norsk flag, da det sees av tabellen over indførte varer, at indførslen av kvæg er gaat ganske betydelig nedover. Denne import — særlig forsaavidt Venezuela angaar — var for den overveiende del i hænderne paa den norske skibsfart. Men tapet paa denne kant synes at være opveiet derved, at flere baater er kommet ind i linjerne mellem Kuba og U. S. Nedgangen i vor deltagelse i exporten kan ikke bestaa i stort andet, end at vi er fortrængt av englænderne i sukkertrafikken.

Til de havne paa Kuba, hvor Norge er konsulært repræsenteret, og hvorfra opgaver foreligger for 1907, ankom der i det nævnte aar 578 fartøier paa tilsammen 763 901 tons. Til andre havne er altsaa ankommet 296 skibe med tilsammen 260 900 tons. Opgaven fra konsulaterne for 1907 findes i «Konsulatberetninger»s maanedsutgave for 1908, side 120, og gjentages derfor ikke her.

Derimot gjengir jeg i tabellen nedenfor det samlede antal indklarerede skibe og deres tonnage for de vigtigere kubanske havnes vedkommende. Opgaven omfatter skibe i utenriksk fart i 1907:

Havn.	Ialt ant. skibe.	Ialt tons.	Derav dampsk.	Derav seilsk.
Banes	51	63 400	48	3
Baracoa	103	46 500	72	31
Caibarien . . .	163	219 100	121	42
Cárdenas	216	312 000	181	35
Cienfuegos . . .	292	463 900	250	42
Gibara	143	113 700	136	7
Guantánamo . .	119	202 300	112	7
Havana	1581	2 701 700	1292	289
Manzanillo . . .	146	202 100	124	22
Matanzas . . .	302	485 600	276	26
Nipe	208	211 700	192	16
Nuevitas	91	131 200	85	6
Sagua	144	205 400	123	21
Santa Cruz . .	41	38 700	18	23
Santiago	526	825 000	502	24

Passagertrafikken er omtrent indskrænket til Havana og Santiago, den første med 61 000 ankomne passagerer, den sidste med 8 100. Nuevitas og Nipe har ca. 400 hver, de andre under 100. Dette gjælder dog selvfølgelig kun direkte fra utlandet ankomne. Fra U. S. ankom ca. 29 500, fra Spanien 29 000. Dernæst kommer Mexiko med 4 350, Puerto Rico og de andre Antiller samt Haiti og San Domingo med henimot 6 000. Av europæiske lande naar Frankrike høiest med 948. Fra Norge kom 16. Ialt ankom 70 725 og avreiste 56 628 passagerer.

Befolkning. Pr. 30. september 1907 foretoges efter initiativ av interventionsregjeringen en fuldstændig folketælling. Ifølge denne var Kubas hele befolkning paa den nævnte dag 2 048 980 mennesker, mot 1 572 797 ved folketællingen i 1899. Forøkelsen er altsaa henimot en halv million paa 8 aar, mens der i den foregaaende periode, 1887—1899, var en nedgang paa ca. 59 000. Da øens areal efter de seneste beregninger utgjør 144 500 kv. kilometer, gir dette en befolkningstæthet av 17.9.

Av denne befolkning opgives 70.3 % at være hvite og 29.7 % farvede. Men der turde være grund til at anta, at farvelinjen er trukket saaledes, at der i den «hvite» befolkning er indbefattet mange, som har en viss — tildels ikke ubetydelig — procent afrikansk blod i sine aarer. Av den farvede befolkning opgives 44 % at være negre, 54 % mulatter etc. og 2 % kinesere.

Som tilfældet har været ved alle folketællinger siden 1792, er der paa Kuba en større procent mænd end kvinder, 52.5 % mot 47.5.

Den fremmede befolkning utgjør 228 500, eller vel 11 % av det samlede antal. Forøkelsen av den fremmede befolkning har siden sidste tælling utgjort 56 000. Da overskuddet av ankomne over avreiste passagerer i de samme otte aar utgjør 75 000, viser dette en dødelighet blandt det fremmede element paa ca. 10 pro mille pr. aar. Blandt det fremmede element er spanierne de talrikeste med over 185 000. Dernæst kommer Afrika med 8 000 og U. S. med 6 700. Den almindelige forestilling om det amerikanske elements talrikhet er altsaa meget overdreven: øen er, hvad befolkning angaar, et rent spansk land.

Indvandringen til Kuba utgjorde i 1907 ca. 32 500, mot ca. 34 500 det foregaaende aar og vel 54 000 i 1905. For en meget stor del er indvandrerne dog ikke folk, som kommer her for at bosætte sig, men spanske arbeidere, som kommer over for at delta i sukkerhøsten, og som derefter gaar tilbake til Spanien. Sukkerhøsten finder særlig sted i de første maaneder av hvert aar.

Man kan derfor ingenlunde gaa ut fra, at befolkningens tilvekst ved indvandring staar i noget

forhold til det tal av immigranter, som opføres. Et meget rigtigere billede faar man av det fremmede elements tilvekst ved at ta overskuddet av ankomne passagerer over avreiste. Denne statistik har for de sidste par aar en særlig interesse, fordi den viser den store indflydelse, som revolutionen i 1906 har øvet. Tydeligst fremkommer forskjellen, hvis man tar tallene for perioden 30. juni til 1. juli, saaledes som det er gjort i følgende sammenstilling av tilbakeblevne fremmede i fem aar:

1902—03	85
1903—04	9 509
1904—05	25 437
1905—06	33 679
1906—07	5 499

Revolutionen foregik i august 1906. Forøkelsen av den faste befolkning falder omtrent i sin helhet paa Spanien. Mexikanerne er sterkt avtat i femaarsperioden, de Forenede Staters andel med ca. 1 300.

For vort lands vedkommende er opgaverne over indvandring ufuldstændige. For 1905 opføres 112 immigranter fra Skandinavien, for 1906 98, for 1907 fra Norge 6. Den væsentlige indvandring fra Norge har fundet sted til den saakaldte Norske Koloni. Efter oplysninger, jeg har erholdt, kan den samlede indvandring av norske i aarene 1905—08 inkl. anslaaes til ca. 50 mennesker, muligens noget mere. Men av disse er mange igjen utvandret, saa det gjenværende antal nu — juni 1909 — neppe overstiger 15 à 20.

I det hele tror jeg ikke, man kan sige, at den norske indvandring til Kuba har været en sukces. Indvandringen har særlig fundet sted til egnen i nærheten av Baracoa og særlig til et bestemt dalstrok, Toadalen. Men denne er yderst mangelfuldt forsynet med kommunikationer. Dette — sammen med oversvommelser og orkaner, som har anrettet ødelæggelser — har gjort indvandrerne motløse og drevet dem bort, for en del til Staterne, for en del hjem.

Som forholdene nu er, kan det neppe anbefales norske at utvandre til Kuba, hvor sproget og forholdene i det hele lægger mange hindringer i veien.

Japan.

(Skibsfart. - Fragter. — Skibsfartssubvention. Subvention til skibsbygning. Statsfinancer. — Direkte forretninger paa Japan. — Kobe: Skibsfart; handel; træmasse: papir; fiskeguano; hvalfangst. — Nagasaki: Skibsfart; skibsbygning. — Shimonoseki: Skibsfart; handel. — Yokohama: Skibsfart; import)

Aarsberetning for 1908 fra chargé d'affaires *Bernt Anker*, Tokio.

Skibsfart. Til følgende havne i Japan, hvor Norge var konsulært repræsenteret, ankom ifølge konsulernes indberetninger i 1908 følgende antal dampskibe (til sammenligning vedføies opgaverne fra 1907):

	1908.		1907.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Yokohama	6	10 034	18	29 544
Kobe og Osaka	23	28 469	48	39 982
Nagasaki	14	17 467	30	25 076
Shimonoseki (Moji)	54	71 587	68	86 806
Hakodate	7	7 538	2	3 067
Tamsui	—	—	2	1 782
Tainang	2	1 755	1	891
I alt	106	136 850	169	187 148

Efter den japanske statistik ankom der til følgende havne, hvor der ikke er konsulat, følgende antal norske dampkibe:

	1908.		1907.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Yokkaichi	2	1 873	11	9 252
Wakamatsu	89	81 488	106	85 846
Karatsu	17	16 887	97	82 184
Suminoye	23	19 320	13	9 138
Kuchinotsu	11	22 875	4	9 018
Muroran	9	17 146	17	35 023
Otaru	10	15 240	12	20 387
Kushiro	2	3 898	—	—
I alt	163	178 727	260	250 848

Efter ovenstaaende ankom der i 1908 til Japan med Formosa 269 norske dampskibe dr. 315 577 tons. I 1907 ankom der 429 dampskibe dr. 437 996 tons. I intet av aarene ankom der noget seilskib.

Ifølge statistikken ankom der til havne i Japan (Formosa ikke medtat) ialt følgende antal skibe:

	Dampskibe.		Seilskibe.	
1908	10 330 dr.	20 104 257 tons	10 965 dr.	20 199 653 tons
1907	2 699 »	111 320 »	2 866 »	137 042 »

Dampskibene fordeler sig saaledes paa de forskjellige nationer:

	1908.		1907.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Japanske	6 309	8 629 759	6 734	8 770 491
Britiske	2 264	6 400 880	2 269	6 267 638
Tyske	660	1 847 957	673	1 840 090
Amerikanske	258	1 603 202	377	1 618 462
Norske	274	314 305	348	385 611
Russiske	171	342 203	172	324 051
Franske	138	430 083	133	398 837
Hollandske	63	175 227	98	271 908
Kinesiske	84	83 080	52	57 659
Koreanske	27	19 166	42	39 188
Østerrikske	42	160 086	40	154 425
Danske	26	66 028	24	64 753
Svenske	10	20 719	3	6 540
Belgiske	4	11 612	—	—

Til de vigtigste havne ankom i 1908:

			Derav utenlandske	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Yokohama	1152	3 559 642	730	2 547 064
Yokkaicho	161	409 127	55	214 291
Kobe	2 452	5 326 484	976	3 169 423
Osaka	466	399 012	443	374 053
Wakamatsu	397	447 491	188	198 351
Karatsu	206	311 574	110	177 991
Moji	2 342	4 401 040	759	2 006 085
Suminoya	38	33 617	30	25 627
Kuchinotsu	251	664 592	157	489 867
Nagasaki	1 161	2 677 714	633	1 818 725
Muroran	104	275 624	94	243 170
Otaru	118	168 509	51	117 228
Hakodate	119	111 790	37	69 972

Værdien av gods importeret og exporteret med de vigtigste sjøfarende nationers dampskibe var i 1908:

	Yen.	Yen.
Med japanske skibe	166 100 506	159 164 853
britiske »	157 233 084	104 702 659
tyske »	55 145 344	34 825 963
amerikanske »	17 972 548	36 972 494
franske »	11 359 969	27 993 143
norske »	4 219 334	2 648 260

Som det vil sees, er der en ganske betydelig nedgang i den norske skibsfart paa Japan i 1908 sammenlignet med foregaaende aar. Den britiske, tyske, danske og amerikanske har holdt sig paa omtrent samme standpunkt som i 1907. Men værdien av det gods, de har ført, er betydelig mindre end i 1907, saa fortjenesten har været daarlig.

For skibsfarten i Østasien var 1908 et endnu daarligere aar end 1907. Ved slutningen av aaret var av den japanske handelsflaate ca. 50 000 tons oplagt. De store japanske dampskibsselskaper har foretat de reduktioner, som har været mulige, for at bringe utgifterne ned. Nippon Yusen Kaisha kunde betale den sedvanlige dividende av 12 %; men det har ogsaa en subvention som intet andet selskap i verden. Togo Kisen Kaisha, som har en linje paa Amerika, kunde intet utbytte betale. Det har i aarets lop latt bygge 2 nye skibe paa 7 100 tons bæreevne. Saa store skibe har naturligvis i disse daarlige tider ikke kunnet andet end bidrage til et daarlig økonomisk resultat.

I kultraden mellem Kiushu og Kina har de norske dampskibe holdt stillingen ganske godt, specielt hvad angaar farten paa Wakamatsu, hvorom henvises til vicekonsulen i Shimonosekis rapport.

Fragterne paa Europa har holdt sig som tidligere. I de Forenede Stater tok jernbanerne tidligere mindre fragter for gjennemgangsgods end for indenlandsk. Herimot skred «Interstate Commerce Commission» ind, og følgen har været, at fragterne fra Ostasien til Amerika har maattet nedsættes. Fragterne mellem Japan og Kina har været omtrent som i forrige aar, paa Hongkong og Shanghai henholdsvis mex. dollar 1.15—1.50 og 1.20—1.35, mot i 1907 1.00—1.70 og 1.00—1.75.

Av et avisutklip, som er sendt mig, og som gjengir en artikel i «Seattle Post Intelligencer», ser jeg, at 3 norske dampskibe paa henholdsvis 2 789, 2 492 og 2 439 tons netto er blit fragtet av Portland Asiatic Company, der underholder en rute paa Japan og Kina, til en maanedsfragt av ca. 5000 doll. paa 3 aar. Dette selskap hadde tidligere fragtet engelske skibe og nu senest tyske. Vedkommende avis siger, at dette er en av de interessanteste nyheter paa skibsfartens omraade, den har bragt paa flere maaneder. Den nævner den fremgang, den norske skibsfart har gjort paa det Stille Ocean og roser de norske skibsførere som dygtige navigatører og up-to-date forretningsmænd.

Nogen synderlig bedring for skibsfarten i den nærmeste fremtid synes ingen at vente.

Skibsfartssubvention. I min forrige aarsberetning gav jeg en oversigt over Japans subvention av skibsbyggeriet og skibsfarten. For indeværende aars parlament fremsatte regjeringen forslag til nye love angaaende subvention av den utenrikske skibsfart og angaaende ophjælp av skibsbyggeriet.

Forslag til lov om subvention av den utenrikske skibsfart blev vedtat av parlamentet med et par forandringer. Saaledes blev det bestemt, at bidraget skal fastsættes av parlamentet og ikke for mere end 3 aar ad gangen.

De væsentligste forandringer, som er indført ved den nye lov, er følgende: Bidrag skal kun tilstaaes bestemte linjer, nemlig paa Europa, Nordamerika, Sydamerika og Australien. Tidligere kunde hvilketsomhelst skib, der gik i utenriksk fart og forøvrig opfyldte lovens fordringer, faa bidrag. Bidrag skal kun tilstaaes skibe paa over 3 000 brutto tons med en gjennemsnitshastighet av over 12 knob; de maa være bygget av staal og ikke være over 15 aar gamle. Skibe bygget i utlandet kan ikke faa bidrag, medmindre de har været 5 aar i tjenesten. Herved vil være utelukket, at der til disse linjer bygges skibe i utlandet. Subventionen er sat til maximum 50 sen pr. ton pr. 1 000 sjømil og 12 knobs gjennemsnitsfart.

Ved den nye lov om ophjælp av skibsbyggeriet, er minimumstonnagen, for at bidrag kan ydes, sat op fra 700 til 1 000 tons. Bidraget er sat til 20 yen pr. ton.

Budget. De samlede indtægter og utgifter for budgetaaret 1908—1909 ansloges til yen 619 797 671 og utviser saaledes en stigning av kun 3 1/3 mill. yen. De ordinære indtægter ansloges til yen 475 737 999, en stigning av ca. 44 mill. yen fra 1907. Indtægtsskat, forretningsskat, skat paa alkoholholdige drikke, forbruksskat paa sukker, uldvævninger, toldavgifter, stempelgebyrer, indtægter av forstvæsenet og av statsmonopoler samt jernbanerne er steget. Som ny indtægtspost er tilkommet forbruksskat av petroleum, hvilken er anslaaet at indbringe 1 1/2 mill. yen.

De extraordinære indtægter ansloges til yen 144 059 672, eller 60 mill. mindre end i 1907, deriblandt 76 mill. som overskud fra det foregaaende aar og 41 mill. yen fra laan.

De ordinære utgifter ansloges til yen 427 194 783, en stigning fra foregaaende aar av ca. 4 mill. yen, hvilket hovedsagelig er foraarsaket ved, at utgifterne til tropperne i Korea og Mandschuriet er overført fra det extraordinære til det ordinære budget.

Utgifterne til hæren er steget med 17 mill. og til flaaten med 1 1/2 mill. yen. Disse økede utgifter er imidlertid indsparet paa andre kanter.

De extraordinære utgifter er anslaat til yen 192 602 878, eller 20 mill. yen mindre end i det foregaaende aar. For hærens vedkommende er der en formindskelse av 19 mill. og for marinen av 3 mill. yen.

Direkte forretninger paa Japan. Spørsmaalet om direkte eller indirekte handel med Japan har i den senere tid været livlig diskuteret i aviserne, saavel de utenlandske som de japanske. Utlændingerne har været pionerer i Japans utenrikshandel, utlændingerne har lært japanerne, hvad de kan i forretninger. Japanerne er saaledes utlændingerne meget skyldige, men det kan allikevel forstaaes, at de, efterat de i saa mange aar har følt sig underlegne og avhængige, nu, naar de mener sig at kunne staa paa egne ben, vil forsøke at fortrænge de fremmede mellemmænd, hvor de kan det.

Hvad angaar direkte salg fra Norge til japanske firmaer — andre end saadanne større, der har avdelingskontor i Europa, — anser jeg dette for risikabelt. Direkte forretninger mellem handelshuse, av hvilke intet er repræsenteret i den andens land, frembyder vanskeligheter og farer. Hvis noget gaar galt, og kjøperen ikke vil motta varen, noget som ofte hænder, naar priserne falder, vil mangelen av en repræsentant paa pladsen gjøre det særlig vanskelig, ja omtrent umulig for sælgeren at vareta sine interesser. At gi adresser paa importører i Japan, hvilket jeg ofte hjemmefra blir bedt om, tror jeg derfor er av liten nytte. De store huse har sine kontorer i Europa og avslutter helst sine indkjøp gjennem dem.

Av de av konsulaterne avgivne aarsberetninger for 1908 hitsættes følgende utdrag:

Kobe. Konsul *Alfr. Hasche's* beretning.

Skibsfart. Den norske skibsfart i 1908 paa havnene Kobe og Osaka stillet sig som følger:

Kobe: Ind- og utklareret 23 dampskibe dr. 19 946 reg. tons.

Osaka: Ind- og utklareret 9 dampskribe dr. 8 523 reg. tons.

Kobe og Osaka tilsammen 32 dampskibe dr. 28 469 reg. tons.

Dette resultat viser i sammenligning med 1907 en tilbakegang av 16 dampskibe og 11 513 reg. tons.

Alle nationers skibsfart paa Kobe og Osaka stillet sig i 1908 som følger:

	Antal.	Reg. tons.
Japanske	1 923	2 531 349
Britiske	601	1 784 789
Tyske	141	517 394
Amerikanske	89	482 241
Franske	74	203 500
Nederlandske	19	53 917
Østerriksk-ungarske	13	50 067
Norske	32	28 469
Russiske	10	21 221
Danske	8	20 828
Svenske	3	6 577
Kinesiske	4	3 244
Koreanske	2	842
Ialt	2 919	5 704 438

Handel. Importen til Kobe og Osaka opgik i 1908 til et samlet beløp av yen 217 951 750, mens exporten utgjorde en værdi av yen 130 063 120.

Træmasse. Av Japans samlede import av træmasse i 1908, der utgjorde en værdi av yen 1 800 000, faldt ca. 2/3 paa Kobe og Osaka.

Papir. Der importertes i 1908 til de to nævnte byer trykpapir for yen 1 216 000 og pap for yen 122 600.

Fiskeguano. Importen til Japan av denne vare utgjorde i 1908 en værdi av yen 1 370 000, hvorav ca. yen 750 000 faldt paa de nævnte byer.

Hvalfangsten i de japanske og koreanske farvande gav i 1906—07 et utbytte av 1 500 stkr. hval og i 1907—08 av 3 500 stkr., mens den for 1908—09 antagelig ikke vil gaa op til mere end 2 000 stkr.

Nagasaki. Konsul *P. J. Buckland's* beretning.

Skibsfart. Havnen besoktes i 1908 av 14 norske skibe dr. 17 466 tons, mot 13 skibe dr. 25 076 tons i 1907. Den samlede tonnage av alle øvrige i 1908 ankomne skibe var 1 800 712 tons. De fleste norske skibe anløp kun for at kulle.

Import. De vigtigste importartikler fra Norge er hvalfangstredskaper og træmasse.

Skibsbygning. Ved «Mitsu Bishi Dockyard & Engine Works» blev i 1908 færdigbygget bl. a. to passagerdampskibe paa over 13 000 tons. Antallet av arbeidere utgjorde den 31. december 8 081, mot 9 695 i december 1907.

Shimonoseki. Vicekonsul *N. B. Ried's* beretning.

Skibsfart. Av norske skibe ankom i 1908 til Shimonoseki, Moji og Wakamatsu: Shimonoseki/Moji 54 dampskibe dr. 71 587 tons, Wakamatsu 89 dampskibe dr. 81 488 tons.

Av andre fremmede nationers skibe (dampskibe) ankom der til Shimoniki/Moji:

Britiske	472	dr.	1 328 980 tons
Tyske	120	»	322 100 »
Amerikanske	21		56 749
Hollandske	20		55 590
Østerrikske	15	dr.	56 189 tons
Franske	10	»	37 859 »
Russiske	14		29 797 »
Danske	9		22 600
Kinesiske	15	»	12 979
Andre	9	»	11 655

til Wakamatsu:

Britiske	40	dr.	53 109 tons
Kinesiske	45	»	45 883 »
Tyske	12		16 522
Andre	2	»	1 349 »

Importen fra Norge i 1908 bestod av træmasse til en værdi av yen 26 354, eller yen 9 005 mere end i 1907.

Yokohama. Konsul *Fr. Retz's* beretning.

Skibsfart. Nedenfor angives netto register-tonnagen for de til Yokohama i 1908 og 1907 ankomne fremmede skibe:

	1908.	1907.
Britiske	1 368 384	1 313 158
Forenede Staters	471 424	498 507
Tyske	350 363	374 682
Franske	151 867	135 899
Hollandske	51 306	65 330
Østerriksk-ungarske	43 146	53 736
Danske	20 826	23 987
Russiske	10 568	12 908
Norske	10 034	29 544
Svenske	6 578	2 180
Belgiske	2 903	—
Koreanske	2 388	—
Kinesiske	1 002	—

Import. Den direkte import fra Norge til Yokohama i 1908 bestod av:

		Kvantitet.		Værdi.
Kondenseret melk	Kin.	124 661	Yen	36 578
» »	Dusin	15 008	»	
Steriliseret melk	»	44		172
Preserveret fisk	Kin	100		215
Andre preserverede levnetsmidler	»	—	»	200
Ferske do	»	—	»	35
Papir		36 666		2 144
Pakpapir		29 716		2 790
Trykpapir		88 349		7 055
Andet papir		—		5 791
Træmasse		169 126		9 241
Kokeapparater		—		209
Fiskeguano		833		4 895
Hvetemel		11	»	52
Reiseeffekter		—	»	80
Iatt			Yen	69 457

Totalomsætningen mellem Norge og Yokohama utgjorde i de sidste 6 aar:

	Import fra Norge.	Export til Norge.
1908	Yen 69 457	Yen 2 600
1907	» 847 790	» 3 961
1906	267 587	3 785
1905	1 268 615	11 689
1904	230 385	8 571
1903	19 805	1 728

Rusland.

I. Aarsberetning for 1908 fra generalkonsul *Ingv. Thorsen,* St. Petersburg.

(Finanser. — Kurser. — Import. — Export. — Skibsfart. — Fragter. — Kornhøsten og kornmarkedet. — Petroleumsindustrien. — Kulgrubedriften. — Arensburg: Skibsfart. — Libau: Import; export; sild; skibsfart; fragter. — Narva: Import; export; skibsfart. — Reval: Skibsfart; import; havneforhold. — Windau: Skibsfart; import; export.)

Finanser. Som forutseet i forrige aarsberetning har det vist sig nødvendig for den russiske stat — foruten det i samme nævnte indre laan paa ca. 400 mill. kroner — at opta et større utenlandsk laan. Efterat Riksdumaen hadde git sit samtykke dertil, er dette laan gjennem et utenlandsk internationalt bankkonsortium til et nominalbeløp av 1 400 000 000 frcs. blit effektueret til en kurs av 89¼ % med 4½ % skattefri rentefot.

Opgjøret av statsbudgettet for 1907 utviser en deficit av rbl. 52 772 233.

Budgettet for 1908 var opgjort med en deficit av ca. 170 mill. kroner. til hvis dækning det indre laan av ca. 400 mill. kroner skulde benyttes. Det er konstateret, at statens jernbaner i aarets løp har hat en mindreindtægt av rbl. 37 177 000 mot den budgetterede. Saalangt fra, at der for det løpende aar skulde kunne øines nogen forandring til det bedre, maa det tvertimot nævnes, at dette aars budget er opgjort med en deficit av rbl. 152 818 249 for øie.

Av dette budgets opstilling fremgaar det, at av totalutgiftsbeløpet, rbl. 2 631 495 495, forutsættes

ca. 16 % at medgaa til renter og amortisation av statsgjælden,
- 16 % —»— rikets administration,
- 22 % —»— arme og flaate,
- 4 % —»— statspensionærer,

og der kan derfor til undervisnings-, folkeoplysnings-, kunst- og videnskabelige øiemed kun avsees ca. 3 %, til ophjælp av landbruket ca. 1½ % og til handel og industri ca. 0.2 %.

Med de roligere sociale forhold har ogsaa folkets tillid til landets kreditinstitutioner skutt ny vekst, og store kapitaler, som i oprørsaarene var trukket ut av riket, begynder at vende tilbake, saa at indskuddene i rikets banker fra ca. 800 mill. rubler den 1. januar 1908 har vokset til over en milliard rubler den 1. januar 1909. Dette skal være den største stigning, der i løpet av et aar nogensinde har kunnet konstateres. Som følge herav har kreditforholdene i det store og hele stillet sig gunstige, og de private banker, som vistnok gjennemgaaende for tiden tør siges at operere godt, har oftere diskonteret til en lavere rentefot end den officielle.

Ogsaa i kommerciel henseende spores det tydelig, at ro og orden vender tilbake, man rører sig paa de forskjelligste omraader, og som jeg tidligere har hat anledning til at indberette, oprettes der til fremme av den russiske handel saavel interne som externe handelskamre, og den nuværende russiske handelsminister ansees for at være yderst interesseret og ivrig for at ophjælpe hele den russiske handel.

Efterhvert som landet i nationaløkonomisk henseende gaar fremad, stiger naturligvis ogsaa befolkningens kjøpeevne, og det synes mig, at man ogsaa fra norsk side bør være mere og mere om sig for i dette kjæmperike at skaffe de norske exportartikler forøket utbredelse.

Russerne er imidlertid i mange henseender et konservativt folk, der ikke gjerne opgir gamle forbindelser eller indlater sig paa kjøp av andre varer end de tilvante, uten først i praksis og ved øiesyn at ha kunnet overbevise sig om det fordelagtige i et saadant ombytte. Det er saaledes klart, at de store nabolande, til hvis raadighet ogsaa jernbanenettet og direkte dampskibsforbindelser staar, og som i mange aar har opretholdt gode forbindelser her i landet, er ulike heldigere stillet end vort land, fra hvilket — som jeg har grund til at tro — kun et ganske minimalt antal handelsreisende hitsendes. — Dette er ogsaa let forstaalig, idet dette som forholdene hertillands ligger, vilde være forbundet med ganske betydelige utgifter for hvert enkelt norsk exportfirma.

Det russiske rikes realiserede finansbudget for aaret 1908:

Ordinære indtægter	Rbl. 2 417 300 000
Extraordinære indtægter . . .	196 700 000
	Rbl. 2 614 000 000

eller 128 500 000 rbl. mere end budgetteret for 1907.

Ordinære utgifter	Rbl. 2 341 200 000
Extraordinære utgifter	272 400 000
	Rbl. 2 613 600 000

eller rbl. 75 300 000 mere end budgetteret for 1907. De extraordinære utgifter gik i 1908 i sammenligning med det foregaaende aar ned med rbl. 91 500 000.

Budgettets større indtægtsposter stillet sig som følger:

Direkte skatter	Rbl. 194 186 000
Indirekte skatter	525 490 000
Stempel- og andre avgifter . .	137 725 000
Brændevinsmonopolet	708 975 000
Statsregalier	84 815 000
Indkomster av staten tilhørende foretagender og kapitaler . .	648 532 000
Utbytte ved salg av staten tilhørende immobilier	537 000
Bøndernes løskjøpningsbetalinger	695 000
Diverse indtægter	116 347 000
Sum:	Rbl. 2 417 302 000

Ruslands samlede statsgjæld beløp sig den 31. december 1908 til: Rbl. 8 835 884 191, for hvilken den aarlige amortisation beløper sig til rbl. 23 671 293 og rentebetalingen til rbl. 371 917 513.

I 1908 optoges et indenlandsk 5 % statslaan paa 200 millioner rubler. Amortisation fratrukket steg landets samlede statsgjæld i 1908 med rbl. 125 817 987.

Cirkulationen av banknoter androg til:

pr. 1. januar 1908	Rbl. 1 155 100 000
» 1. » 1909	1 087 200 000
eller en tilbakegang av	» 67 900 000

Guldbeholdningen androg til:

pr. 1. januar 1908	Rbl. 944 400 000
» 1. » 1909	1 079 000 000
eller en opgang av	134 600 000

Av penge tilhørende den russiske regjering utestod i utlandet:

pr. 1. januar 1908	Rbl. 213 100 000
» 1. » 1909	139 000 000
eller en tilbakegang av	74 100 000

Indskuddene i rikets sparekasser androg til:

pr. 1. januar 1908 i kontanter .	Rbl. 1 149 429 000
» 1. » 1909 i » .	1 207 000 000
eller en opgang av	57 571 000
pr. 1. januar 1908 i værdipapirer	254 432 000
» 1. » 1909 i » »	269 500 000
eller en opgang av	» 15 068 000

Til dækning av de kontante indskud (Rbl. 1 207 000 000) i rikets sparekasser haves et fond, der pr. 31. december 1908 utgjorde:

i værdipapirer (efter kursnotering)	Rbl. 1 174 200 000
i renter (efter kupons)	16 300 000
paa foliokonto i riksbanken	52 000 000
	Rbl. 1 242 500 000

Rikssparekassernes gevinst- og taps-konto pr. 31. december 1908 utviser:

Bruttoindtægter		rbl. 53 900 000
Indestaaende renter	rbl. 43 500 000	
Utgifter	4 200 000	
Tap	0 100 000	rbl. 47 800 000
	Netto gevinst	rbl. 6 100 000

Sparekassernes reservefond androg pr. 31. december 1908 til rbl. 36 500 000, og der haves desuten et fond av værdipapirer som reservepræmier for livsforsikringer, der nominelt pr. 31. december 1908 androg til rbl. 841 225, eller efter kursnotering til rbl. 726 752.

Kursnoteringer i 1908:

	1. januar.	1. februar.	1. mars.	1. april.	1. mai.	1. juni.
London pr. £. 10	rbl. 95.65	95.825	95.95	95.675	95.525	95.375
Berlin » mk. 100	46.63	46.76	46.81	46.79	46.78	46.76
Paris » fr. 100	37.98	38.06	38.09	38.07	38.02	37.96

	1. juli.	1. august.	1. sept.	1. oktb.	1. novb.	1. decb.
London pr. £. 10	95.10	95.07	95.05	95.225	95.5275	95.50
Berlin mk. 100	46.61	46.60	46.56	46.635	46.635	46.655
Paris » fr. 100	» 37.85	37.795	37.82	37.93	38.045	37.975

Privatdiskontoen i St. Petersburg stillet sig i 1908 som følger:

Januar	7 1/4 %	Juli	5 1/2 %
Februar	7 1/8 »	August	5 1/4 »
Mars	6 1/2 »	September	5 3/3 »
April	6 1/4 »	Oktober	6 »
Mai	6	November	5 7/8 »
Juni	5 1/4 »	December	5 7/8 »

Rikets utenrikshandel opviser for det forløpne aar et daarlig resultat. Værdien av utførslen oversteg indførslen kun med 190,7 millioner rubler, mot 295,8 mill. rbl. i 1907. Selv 1891 (med den berygtede mishøst) opviser et bedre resultat av utenrikshandelen. Tiltrods for de billige penge paa det europæiske marked naadde utenlandske kapitaler kun mot dyre betingelser til Rusland. — Omendskjønt privatdiskontoen i Berlin i slutten av november var sunket til 2 1/2 %, opnaadde de russiske 4 % statspapirer ikke at stige over 77 1/4 %, og likeledes stod de russiske 4 1/2 % agrarbankpanteobligationer mot aarets slut kun mellem 74 1/2 og 76 5/8 %.

Paa grund av de vanskelige pengeforhold var der i byerne liten byggevirksomhet, skjønt der i de fleste av rikets byer hersker mangel paa beboelseshuse.

Jernbaneanlæg foretoges i 1908, dels paa grund av pengemarkedets stilling, dels paa grund av det ikke tilfredsstillende statsbudget, kun i ganske minimal maalestok.

Ruslands utenrikshandel. Ruslands handelsomsætning med utlandet, Finland inklusive, stillet sig i 1908 i sammenligning med aarene 1901—1907, uttrykt i millioner rubler, som følger:

	Export.	Import.	Total-omsætning.	Exporten oversteg importen med:
1901	729.8	532.9	1 262.7	196.9
1902	825.4	529.1	1 354.5	296.3
1903	949.7	602.6	1 552.3	347.1
1904	955.8	581.8	1 537.6	374.0
1905	1 017.9	559.3	1 577.2	458.6
1906	999.4	619.9	1 819.3	379.5
1907	992.0	696.2	1 688.2	295.8
1908	988.0	747.3	1 685.3	190.7

Av ovenstaaende tabel fremgaar, at i sammenligning med 1907 er i aaret 1908 exporten gaat ned med ca. 54 mill. rbl., eller ca. 5.4 %, medens importen samtidig er steget med ca. 51 mill. rbl., eller ca. 6.5 %.

Rikets samlede export utgjorde i aarene 1905, 1906, 1907 og 1908 fordelt paa følgende hovedgrupper:

	1905.	1906.	1907.	1908.
		I tusen rubler.		
Levnetsmidler	685 032	597 413	559 745	517 340
Raaprodukter og halvfabrikata	292 241	343 544	383 342	370 548
Levende dyr	15 727	27 303	22 731	23 386
Fabrikata	23 875	31 127	26 195	26 702
Ialt	1 017 875	999 387	992 018	937 976
Av korn utførtes i millioner pud	695.8	588.9	467 152	399 605
i mill. rubler	566.9	470.5	428 122	375 050

Rikets kornexport er siden 1906 stadig gaat nedad. Aarsaken hertil er det daarlige høstutbytte av hvete, rug og havre.

Exporten av hvete, rug, byg og mais foregaar hovedsagelig fra havnene i Sortehavet og i det Asowske Hav. Der blev saaledes fra byerne ved nævnte to have i 1908 exporteret:

Hvete	89.2 %	av rikets samlede hveteexport
Rug	75.5 »	- — rugexport
Byg	83.6	- — bygexport
Mais	80.9 »	- — maisexport

Havre exporteres derimot hovedsagelig fra Østersjøen. Exporten av havre stillet sig saaledes i 1908 som følger:

fra St. Petersburg	7,9 mill. pud.
» Libau	6,9
» Reval	1,6
Nikolajeff	7,4
andre havne	5,6

eller fra St. Petersburg, Libau og Reval tilsammen 55,8 %, fra Nicolajeff 25,2 % og fra andre havne 19,0 % av den samlede export.

Exporten av følgende varer er i 1908 gaat tilbake i sammenligning med aaret 1907:

	I tusen pud.		
	1907.	1908.	Nedgang i 1908.
Korn	467 150	399 605	67 545
Smør	3 638	3 111	527
Melkeprodukter	877	825	52
Græsfrø	4 515	3 987	528
Lindrev	3 845	2 360	1 485
Cement	4 415	1 096	3 319
Jernmalm	54 642	35 473	19 169
Manganmalm	37 684	27 271	10 413
Zinkmalm	50	22	28
Jern og staal	14 552	6 188	7 370

Derimot er exporten av følgende artikler i 1908 gaat op i sammenligning med aaret 1907:

	I tusen pud.		
	1907.	1908.	Opgang i 1908.
Frø	9 246	14 358	5 112
Nafta og naftaprodukter	43 082	46 505	3 423
Sukker	6 761	13 822	7 061
Trævarer	342 372	371 592	29 220
Oljekaker	30 461	38 171	7 710

Av de forskjellige *træsorter* utførtes i 1908 ialt 371 592 000 pud, hvorav fra Riga 22,5 %, fra Jurburg 9,0 %, fra Neschawsk 9,0 %, fra Archangelsk 12,1 %, fra Kronstadt 8,1 %, fra St. Petersburg 5,5 %, fra Windau 3,5 %, fra Sosnowitz 4,9 %, fra Libau 1,8 %, fra andre byer 23,6 %.

Av petroleum utførtes i 1908 ialt 28,9 mill. pud, eller 0,6 mill. pud mindre end i 1907; herav exportertes fra Batum 27,3 mill. pud, eller 94,5 %, fra Noworossija 0,6 mill. pud, eller 2,2 %, fra St. Petersburg 0,2 mill. pud, eller 0,7 %, fra andre byer 0,8 mill. pud, eller 2,6 %.

Av nafta utførtes i 1908 fra Batum: Forarbeidet vare 2 912 000 pud, eller 63,3 %, raavare 5 736 000 pud, eller 95,0 % av den samlede export.

Byerne St. Petersburg, Riga og Reval deltok i 1908 likeledes i exporten av naftaprodukter, dog i ganske liten maalestok.

Av de vigtigste exportartikler kan merkes følgende:

	I tusen rubler.			I tusen rubler.	
	1907.	1908.		1907.	1908.
Hvete	155 400	112 774	Trælast	107 400	110 848
Havre	22 647	24 513	Oljekaker	25 048	31 600
Rug	44 829	25 995	Frøsorter	19 684	20 783
Byg	111 300	132 574	Pelsverk	16 292	10 160
Mais	41 752	28 568	Huder og skind	17 732	14 665
Hvetemel	5 914	5 619			
Rugmel	8 262	7 165	Mangan-malm	9 256	7 029
Sukker	10 918	21 521	Platina	6 929	9 658
Smør	47 456	45 485	Tepper	2 560	1 442
Kaviar	2 069	2 488	Drev	14 733	14 047
Tobak	1 725	1 441	Cellulose	1 722	1 339
Lin	65 071	55 264			
Naftaprodukter	28 264	29 782			

Av heste exportertes i 1908 for rbl. 8 272 000, mot i 1907 for rbl. 8 605 000. Av levende dyr exportertes ialt i 1908 for rbl. 23 386 000, mot rbl. 22 731 000 i 1907.

Rikets samlede import stillet sig i 1907 og 1908, fordelt paa hovedgrupperne, som følger:

	1907.	1908.
	I tusen rubler.	
Levnetsmidler	118 890	123 375
Raaprodukter og halvfabrikater	375 776	406 780
Fabrikater	200 508	215 743
Levende dyr	1 054	1 409
Ialt	696 228	747 307

eller i 1908:

Levnetsmidler	4 485 000 rbl.,	eller 3.6 %	høiere end i 1907.
Raaprodukter og halvfabrikater	31 004 000 »	» 8.2 »	—»—
Fabrikater	15 235 000 »	» 5.0 »	—»—
Levende dyr	355 000 »	» 31.3 »	—»—

Ialt 51 079 000 rbl., eller 6.85 % høiere end i 1907.

Importen av følgende varer er i aaret 1908 *gaat tilbake* i sammenligning med aaret 1907:

	I tusen pud.		
	1907.	1908.	Nedgang i 1908.
Fabrikater av jern, staal og kobber	1 303	1 173	130
Farver	3 206	2 816	390
Jernbanevogne	395 stkr.	154 stkr.	241 stkr.
Jute	1 884	1 806	78
Uld	2 030	1 846	180
Spindearbeider av bomuld	342	260	82
Silke	5.5	5.4	0.1

Av følgende varer gik derimot importen i 1908 *op* i sammenligning med aaret 1907:

	I tusen pud.		
	1907.	1908.	Opgang i 1908.
Trævarer	38 010	39 773	1 763
Jern og staal	2 897	3 075	178
Kobber	300	301	1
Bly	2 386	2 878	492
Korn	11 405	13 733	2 328
Sild	15 260	16 922	1 662
Talg og smør	2 529	3 117	588
Raalær	2 186	2 963	777
Kul og koks	243 589	265 036	21 447
Kemiske produkter	6 945	7 013	68

	I tusen pud.		
	1907.	1908.	Opgang i 1908.
Garvestoffer	5 428	5 779	351
Maskiner og apparater	8 764	9 303	539
Papirvarer	4 806	4 853	47
Raasilke	99.3	101.5	2.2
Fabrikater av bomuld	100.1	102	1.9

Rikets import av bomuld, som i aaret 1907 androg til ca. 9,7 mill. pud, steg i 1908 til en høide av 13,4 mill. pud. Samtidig steg sammes værdi fra 82,6 mill. rbl. i 1907 til 111,9 rbl. i 1908, eller en stigning av ca. 3,7 mill. pud, resp. ca. 29,9 mill. rbl.

Rikets samlede kulimport androg i 1908 til ca. 3 869 634 tons, hvorav til:

Kronstadt (St. Petersburg) 1 958 035 tons, eller ca. 50,6 %		Archangelsk . .	ca. 0,5 %
		Reval	» 3,6 »
Sosnowitz . .	» 14,0 »	Pernau	» 2,8 »
Riga	» 15,0 »	Nicolajeff . . .	» 0,1 »
Granitze . . .	» 0,3 »	Odessa	» 0,7 »
Libau	» 5,2 »	Szipiornski . .	» 3,2 »
		Andre byer . .	» 4,0 »

Av de vigtigste importartikler kan merkes:

	1907.	1908.
	I tusen rubler.	
Sild	23 839	20 800
The	29 553	28 553
Stenkul og koks	29 537	31 685
Kautschuck og guttaperka	24 975	26 386
Fabrikater av jern, staal etc.	14 191	14 359
Maskiner	45 162	55 275
Landbruksmaskiner	14 626	20 799
Kemiske produkter	17 165	15 372
Papirvarer	15 807	17 128
Hvete	5 645	6 586
Rug	4 585	7 239
Mais	476	379
Havre	769	1 335
Byg etc.	544	265
Ris	2 308	3 201
Frugt etc.	10 660	11 957
Kaffe	6 345	6 428
Spirituosa og vine	12 731	14 609
Fersk fisk	1 464	2 210
Marineret fisk etc.	2 105	2 162
Gjødningsstoffer	2 591	2 539
Talg	7 891	10 111
Lær	10 753	13 736
Farver	12 251	12 091
Jute	6 581	5 658
Silke og kokoner	18 743	18 152
Uld, raa	26 094	28 678
Uld, forarbeidet	18 677	15 622
Bomuldsgarn	8 752	8 021
Uforarbeidede metaller	25 787	24 082
Bomuld	82 600	111 937
Kopra	8 670	9 477
Saltede huder	9 931	13 810
Teglstensthe	393	207
Fisk, indført med russiske skibe til Archangelsk	1 512	1 600
Lokomobiler	3 076	4 158
hvorav lokomobiler for landbrug	2 543	3 450

Rikets import av sild stillet sig ifølge den officielle russiske statistik som følger:

	1907.	1908.
	I tusen pud.	
Til St. Petersburg	2 939	2 616
- Reval	420	490
- Riga	875	1 130
- Libau	4 371	5 285
- Wershbolowo pr. jernb.	1 061	1 371
- Grajewo —»—	2 690	2 904
- Mlawo —»—	883	1 111
- Alexandrowsky —»—	193	181
- Sosnowitzy —»—	107	134
- Warschau —»—	542	551
- Finland	102	70
- diverse byer	1 103	1 079
Ialt	15 286	16 922

Værdien av Ruslands handelsomsætning med de forskjellige lande androg i 1907 og 1908 for nedenstaaende staters vedkommende til:

	Exp. fra Rusland.		Imp. til Rusland.	
	I tusen rubler.			
	1907.	1908.	1907.	1908.
Tyskland	290 375	278 648	311 397	320 061
Storbritannien	228 770	220 059	114 284	121 043
Holland	114 829	93 578	11 549	11 586
Belgien	37 224	34 359	9 028	8 121
Frankrike	73 356	64 378	28 596	35 033
Italien	34 455	29 936	18 042	12 699
De Forenede Stater	7 727	2 428	53 291	74 567
Norge	7 478	5 809	7 992	8 251
Danmark	29 916	31 385	5 344	9 187
Sverige	8 287	4 678	11 249	10 261

Oversigt over de i 1908 fra St. Petersburg utførte vigtigste varer:

Lin	70 666	pud.
Hamp	112 494	»
Mineralolje	981 783	»
Petroleum	192 000	»
Oljekaker	4 828 002	»
Benkul og benmel.	538 330	»
Smør	778 123	»
Kli	1 044 287	»
Egg	184 633	»
Havre	7 872 426	»
Rug	1 849 923	»
Boghvetegryn	1 070 576	»
Erter	110 320	»
Linfrø	2 206 035	»
Tarmer	43 049	»
Sengefjær	18 389	»
Børster	8 810	»
Kalveskind	51 112	»
Faareskind	5 703	»
Uld	45 012	»
Haler og manker	9 152	»
Hestehaar	52 633	»
Kohaar	2 655	»
Galoscher	20 188	»
Matter	68 280	stkr.
Rickers	168 294	»
Lathwood	156 108	»
Bjælker	183 383	»
Pitprops	201 069	kubikfavne.
Cellulose	117 824	»
Aspetræ	2 301 365	kubikfot.
Planker og bord	211 327	standards.

Opgave over den direkte export fra St. Petersburg og Kronstadt til Norge:

	1907.		1908.	
Mineraloljer	21 080	pud	30 104	pud.
Oliekaker	35 700	»	21 744	»
Aspetræ	273 153	kub.fot	65 120	kub.fot

St. Petersburgs utførsel av kornvarer og oljekaker stillet sig i de sidste 9 aar som følger:

	Kornvarer.		Oljekaker.	
1908	2 123 759	chetv.	5 137 068	pud.
1907	2 011 256	»	4 205 075	»
1906	5 102 050	»	3 015 114	»
1905	9 340 065	»	2 688 623	»
1904	3 869 828	»	3 826 548	»
1903	3 621 206	»	3 697 857	»
1902	4 205 484	»	2 725 995	»
1901	7 044 416	»	3 201 019	»
1900	6 803 173	»	3 481 099	»

I sammenligning med det foregaaende aar er i 1908 St. Petersburgs export av kornvarer steget med

112 503 chetv.; samtidig er exporten av oljekaker steget med 931 993 pud.

Ogsaa i 1908 viste det sig at være nødvendig at indføre korn. Der blev saaledes ialt til Rusland importeret:

	1907.	1908.
Rug	4 503 000 pud	6 581 000 pud
Hvete	4 800 000 »	5 066 000 »
Mais	841 000 »	532 000 »
Havre	746 000 »	1 212 000 »
Byg	488 000 »	230 000 »
Diverse	27 000 »	95 000 »
Ris	1 807 000 »	ubekjendt.
Erter og bønner	121 000 »	168 000 »
Boghvetegryn	—	16 000 »

St. Petersburgs og Kronstadts import av stenkul, koks og rujern androg i 1908 til:

Stenkul:	Kulbrikketter:	Koks:	Rujern:
1 934 228 tons	23 807 tons	80 300 tons	2 186 tons

Desuten ankom fra Sortehavshavnene ialt 62 816 tons russiske stenkul.

Ruslands tolintrader beløp sig i aaret 1908 til rbl. 287 266 000, eller rbl. 21 883 000 mere end i det foregaaende aar.

Skibsfart. Ruslands samlede utenrikske skibsfart opgik til:

		Samlet drægtighet i reg. tons.
11 445	ankomne skibe i 1905	10 852 000
10 932	» » 1906	10 469 000
10 681	» » 1907	10 606 000
11 011	» » 1908	10 760 000
	hvorav:	
9 857	utenlandske » 1905	9 963 000
9 216	» » 1906	9 379 000
8 834	» » 1907	9 270 000
9 234	» » 1908	9 519 000
1 588	russiske » 1905	889 000
1 716	» » 1906	1 090 000
1 847	» 1907	1 336 000
1 777	» 1908	1 241 000
11 467	avgaaede » 1905	10 784 000
11 049	» » 1906	10 575 000
10 648	» 1907	10 548 000
10 926	» 1908	10 646 000
	hvorav:	
9 808	utenlandske » » 1905	9 880 000
9 258	» » » 1906	9 508 000
8 837	» » 1907	9 269 000
9 243	» » » 1908	9 548 000
1 658	russiske » 1905	902 000
1 791	» » 1906	1 074 000
1 811	» » 1907	1 280 000
1 683	» » 1908	1 098 000

Den utenrikske skibsfart paa de vigtigste russiske havnepladse stillet sig i aarene 1905—1908 som følger:

		Ankomne skibe. Antal.	Reg. tons.
Archangelsk	1905	706	386 200
—	1906	709	407 588
—	1907	639	367 635
—	1908	733	470 788
Kronstadt og St. Petersb.	1905	1 862	1 585 841
—	1906	1 643	1 412 141
—	1907	1 724	1 476 110
—	1908	1 850	1 725 655
Narva	1905	76	58 778
—	1906	93	66 711
—	1907	87	73 235
—	1908	139	126 551
Reval	1905	463	318 576
—	1906	429	294 864
—	1907	446	313 810
—	1908	512	363 261
Pernau	1905	117	77 374
—	1906	173	128 439
—	1907	196	138 033
—	1908	213	149 057
Riga	1905	1 659	1 048 925
—	1906	1 847	1 238 693
—	1907	1 824	1 265 151
—	1908	1 848	1 303 266
Windau	1905	469	289 221
—	1906	402	267 112
—	1907	576	379 079
—	1908	580	384 195
Libau	1905	1 259	632 201
—	1906	1 101	539 346
—	1907	1 055	600 755
—	1908	1 090	631 547
Odessa	1905	745	1 361 701
—	1906	823	1 552 916
—	1907	791	1 448 196
—	1908	715	1 285 601
Nikolajeff	1905	410	802 316
—	1906	480	944 835
—	1907	370	751 273
—	1908	314	689 521
Taganrog	1905	646	931 381
—	1906	412	590 981
—	1907	391	619 347
—	1908	394	641 689
Noworossisk	1905	447	723 737
—	1906	374	640 302
—	1907	432	770 816
—	1908	516	558 292
Batum	1905	575	610 506
—	1906	693	619 307
—	1907	655	720 798
—	1908	636	741 669
Poti	1906	257	220 126
—	1907	142	219 309
—	1908	191	169 802
Mariupol	1907	154	218 818
—	1908	168	254 164
Arensburg	1907	12	5 866
—	1908	4	2 094

Skibsfarten paa Kronstadt og St. Petersburg varte i aaret 1908 fra den (21. april) 4de mai til (18. november) 1. december, saaledes ialt 202 dage.

Oversigt over ankomne skibe i 1908, sammenlignet med 1907:

	1907. Dampskibe. Antal.	Tons.	Seilskibe. Antal.	Tons.	1908. Dampskibe. Antal.	Tons.	Seilskibe. Antal.	Tons.
Engelske	221	275 702	1	91	282	376 112	—	—
Tyske	376	319 772	12	1 565	395	357 507	15	2 229
Norske	154	113 243	6	2 660	173	159 023	12	5 874
Svenske	213	132 380	13	2 805	275	187 844	34	8 538
Danske	306	321 543	55	8 507	294	296 912	54	7 818
Russiske	105	148 536	66	10 680	110	149 989	58	9 552
Hollandske	111	123 377	1	124	125	145 851	5	689
Franske	9	9 469	—	—	9	7 709	—	—
Belgiske	6	4 753	—	—	6	6 126	—	—
Spanske	2	1 922	—	—	2	3 323	—	—
Græske	1	2 120	—	—	—	—	—	—
Italienske	1	1 245	—	—	—	—	1	559
Sum	1 505	1 455 062	154	26 432	1 671	1 690 396	179	35 259
Ialt	1 659 skibe dr. 1 480 494 reg. tons.				1 850 skibe dr. 1 725 655 reg. tons.			

Der ankom saaledes i aaret 1908 191 skibe med en samlet tonnage av 245 161 reg.-tons mere end i aaret 1907.

Fra Kronstadt og St. Petersburg avseilet til:

	1907.	1908.
Storbritannien og Irland	396 skibe.	466 skibe.
Norge	19 »	9 »
Sverige	162 »	144 »
Danmark	105 »	118 »
Tyskland	232 »	241 »
Holland	251 »	308 »
Belgien	55 »	56 »
Frankrike	60 »	96 »
Russiske Østersjøhavne	311 »	359
Andre russiske havne	11 »	18
Helsingør for ordre	15	—

Oversigt over de i 1908 til generalkonsulatets distrikt ankomne norske skibe, sammenlignet med aaret 1907:

	1908. Antal skibe	Reg.-tonnage.	1907. Antal skibe	Reg.-tonnage.
St. Petersburg	105	62 249	115	93 658
Kronstadt	87	80 389	114	117 826
Narva	7	3 398	17	11 904
Reval	17	—	23	19 983
Arensburg	—	—	2	1 284
Pernau	19	12 637	46	33 271
Riga	134	95 136	148	117 606
Windau	37	21 985	23	14 841
Libau	77	34 491	89	48 626
Ialt	483	310 285 (Reval excl.)	577	458 999

Der ankom saaledes i 1908 til distriktet 94 norske skibe mere end i det foregaaende aar.

Fragtmarkedet i 1908. Kul- og koksfragter til Kronstadt fra:

	Begynd. av navigationen til sept.	Sept. til slutn. av navigationen.
Methil	3/10½, 4/-, 3/9	3/6, 3/7¼
Blyth	3/10½, 4/-, 3/9, 3/6	3/9
Glasgow	3/10½, 3/6	
Grangemouth	3/9, 3/3	
Sunderland	3/10½, 4/-, 3/9	
Cardiff	4/6, 5/-, 4/3, 4/6	4/6
Burntisland	4/-, 3,7½, 3/6	3/6
Newcastle o/Tyne	3/9, 3/5, 3/6,	6/3
Grimsby	4/1½, 3/8, 3/6	3/9
Hull	4/-, 3/7½, 3/9, 3/4½	3/6
Penarth	4/6, 4/1½	3/6
River Tyne	4/-, 3/10½, 3/7½	
West Hartlepool	3/9, 3/4½	
Kings Lynn	4/3	
Swansea (patent fuel)	5/6	
Rotterdam pr. 1 000 kg. koks	mk. 5,25, 5,40	
— - 1 000 » kul	» 3,50	
Emden - 1 000 » «fuel»	» 5,50, 5,00	

Kulfragterne til Kronstadt var i 1908 gjennemgaaende adskillig lavere end i det foregaaende aar. Utsigterne for den kommende navigationsperiode er, om end langtfra glimrende, saa dog bedre end forrige aar.

Fragter for deals, battens og bord fra Kronstadt til:

	Begynd. av navigationen til sept.	Sept. til slutn. av navigationen.
Rouen	frcs. 34 til frcs. 36	
Rotterdam	» 11 - » 10½	
Papenburg	mk. 24 - mk. 23	
Bremen	» 27—″ 28	
Wismar	» 22—″ 23	
Lübeck	» 23.50, 21, 22, 23	
Gestemünde	» 27, 28	
London	18/6, 19-, 20/-, 20/6	29/-
— for ved pr. favn	24/-	
Hull	13/-, 21/-, 20/-	23/-, 26/6, 27/-
Grangemouth	19/-	
Cardiff	23/6	
Newport Mon.		26/6, 27/-
Yarmouth	27/-	
Kings Lynn		23/6
Dundee		20/-
Grimsby		21/-
Montrose og Aberdeen		23/6
Wisbech		24/-

Fragter i 1908 fra St. Petersburg til:

London	1/- pr. quarter korn.
»	7/- » ton oljekaker.
»	27/6 » » smør (i fryserum).
»	26/6 » » egg.
»	18 – 23/- » standard planker.
»	9/6 » load minetømmer.
»	22/6 » 216 kub.fot lathwood.

Hull	1/-	pr. quarter korn.
	7/-	» ton oljekaker.
	27/6	» » smør (i fryserum).
	20—25/-	» favn pitprops.
Grimsby	20—23/-	» standard planker.
»	20—25/-	» favn pitprops.
West Hartlepool	20—23/-	» standard planker.
»	21½-24/6	» » bord.
»	20—25/-	» favn pitprops.
Newcastle o/Tyne	20—23/6	» standard planker.
	22—25/-	» » bord.
»	20—25/-	» favn pitprops.
»	9/6	» load minetømmer.
Cardiff/Newport	22—27/6	» favn pitprops.
Manchester	30/-	» stand. planker/bord.
Belfast	1/6	» quarter korn.
Leith og Dundee	1/-	» » korn.
»	8/-	» ton oljekaker.
	22/6	» » smør.
»	22/6	» » egg.
»	18—22/6	» standard planker.
Boness	20—26/-	» favn pitprops.
Grangemouth	18—22/6	» standard planker.
Amsterdam / Zaandam	12—13.50	gulden pr. std. planker.
Rotterdam	1/-	pr. quarter korn.
	8/-	» ton oljekaker.
	10—11.50	gulden pr. std. planker.
	11.50	» » » bord.
	6	mk. pr. kub.meter minetømmer.
»	18—22/-	pr. favn pitprops.
Terneuzen kanal	30—31	frcs. pr. favn pitprops.
Antwerpen	1/1½	pr. quarter korn.
»	9	frcs. pr. ton oljekaker.
	30—32	frcs. pr. standard planker/bord.
Ghent	30—32	frcs. pr. favn pitprops.
»	9	frcs. pr. kub.meter telegrafstolper.
Dunkerque	1/1½	pr. quarter korn.
»	9.50	frcs. pr. ton oljekaker.
»	30—33	frcs. pr. standard planker.
Stettin	9	mk. pr. 2 000 kg. korn.
»	7	» ton oljekaker.
Lübeck	9	» 2 000 kg. korn.
»	20—23	» std. planker/bord.
Geestemünde	24	» » bord.
Bremen	25	» » bord.
Hamburg	1/1½	» quarter korn.
»	8	mk. pr. ton oljekaker.
Kjøbenhavn	12	» 2 000 kg. korn.
»	7.50	» ton oljekaker.
Kristiania	19	øre kub.fot aspetræ.

Kornmarkedet. Kornhøsten i Rusland utbragte:

	1907.	1908.
	I tusen pud.	
Hvete	848 460	946 100
Rug	1 253 160	1 214 000
Byg	469 790	502 300
Havre	802 640	835 200
Ialt	3 374 050	3 497 600

Høsten 1908 gav saaledes ca. 3,6 % rikere utbytte end det foregaaende aar, for hvetehøstens vedkommende ca. 11,5 % bedre resultat. Priserne stillet sig i 1908 endnu høiere end i 1907 og er saaledes de høieste, man endnu her har oplevet.

I 1908 blev betalt:

for hvete:

Odessa:	Januar	138	kopek pr. pud.
	April	131	—»—
	Oktober	132	—»—
	November	131	—»—
	December	130	—»—
Saratow:	Mai	116	—»—
	September	120	—»—
	Oktober	117	—»—
	November	115	—»—
	December	112	—»—
Kijew:	August	133	—»—
	Oktober	128	—»—
	December	122	—»—

eller:

	1907.	1908.
gjennemsnitspris i Odessa	115 kopek.	133 kopek.
—»— i Saratow	112 »	121 »
—»— i Kijew	114 »	128 »

for rug:

Odessa:	Mai	101	kopek pr. pud.
	Juni	97	—»—
	Oktober	103	—»—
	December	101	—»—
Charkow:	Januar	107	—»—
	November	97	—»—
	December	93	—»—
Jeletz:	August	103	—»—
	November	96	—»—
	December	94	—»—
Samara:	Mai	86	—»—
	Juni	95	—»—
	November	81	—»—
	December	77	—»—

eller:

	1907.	1908.
gjennemsnitspris i Odessa	101 kopek.	104 kopek.
—»— i Charkow	71 »	96 »
—»— i Jeletz	102 »	103 »
—»— i Samara	91 »	89 »

for havre:

Jeletz:	Januar	72	kopek pr. pud.
	August	59	—»—
	Oktober	53	—»—
	December	53	—»—
St. Petersburg:	Januar	74	—»—
	Mars	78	—»—
	Mai	83	—»—
	August	80	—»—
	September	63	—»—
	December	63	—»—

eller:

	1907.	1908.
gjennemsnitspris i Jeletz	80 kopek.	61 kopek.
—»— i St. Petersburg	86 »	75 »

Trælast. Av deals, battens og bord exportertes i 1908 fra St. Petersburg og Kronstadt:

Furu.	Gran.	Plankeender.	Ialt.
Stds. Dz.	Stds. Dz.	Stds. Dz.	Stds. Dz.
643 554	1 394 801	74 913	2 113 268

hvorav:

Til Storbritannien	1 095 377	stds. dz.
» Holland	426 578	»
» Tyskland	393 242	»
Frankrike	115 111	
Belgien	82 959	

Den samlede export fra St. Petersburg og Kronstadt af deals, battens og bord er saaledes i 1908 i sammenligning med det foregaaende aar steget med 274 046 stds. dz.

Priserne for deals, battens og bord stillet sig paa det herværende marked i det forløpne aar approximativt som følger:

Furu	3″ × 11″	I.	£	15.9.0
»	—»—	II.		10.6.0
	—»—	III.		8.3.0
	3″ × 9″	I.		12.-.-
»	—»—	II.	»	9.6.0
»	—»—	III.	»	8.6.0
	3″ × 2½″ × 7″	I.	»	11.-.-
	—»—	II.		9.-.-
	—»—	III.		8.-.-
	6″	usorteret		8.-.-
»	5″	»	»	7.6.0
	4″	»		7.9.0
Gran	3″ × 11″	I.		10.10.0
»	—»—	II.	»	8.10.0
	— —	III.		7.10.0
	3″ × 9″	I.		9.9.0
	—»—	II.		8.9.0
	—»—	III.	»	7.9.0
	3″ × 2½″ × 7″	usorteret	»	7.12.0
	6″ × 6½″	»	»	7.3.0

For træmasse betaltes ca. rbl. 30 pr. 343 kub. fot, resp. russisk kubikfavn. For pitprops betaltes ca. rbl. 27 pr. 343 kub. fot, resp. russisk kubikfavn.

Ruslands naftaindustri i 1908. Naftaproduktionen i Baku i aaret 1908 androg til 465 343 351 pud.

Gjennemsnitspriserne i Baku stillet sig som følger:

Nafta	21.61 kopek pr. pud.
Masut	22.66 » »
Petroleum (frit ombord)	27.47 »
— » waggon	26.86 » »

Av flydende brændsel («masut») utskibedes der fra Baku til Ruslands indre i aaret 1908 213 664 339 pud, mot 234 000 000 pud i det foregaaende aar.

Priserne for «masut» stillet sig i Nischnij Nowgorod:

Januar—mars 1908	40—41 kopek pr. pud.
April	39 » » »
Mai	37 » » »
Juni—december	34—35 » » »

Av petroleum utskibedes fra Baku til landets indre i 1908 56 967 487 pud, mot ca. 57 500 000 pud i 1907.

Av petroleum exportertes til utlandet fra Sortehavet:

i 1903	78 mill. pud.	i 1906	21.5 mill. pud.
i 1904	79 »	i 1907	26 »
i 1905	37.5 »	i 1908	28.5 » »

Exporten av smøreoljer fra Sortehavet androg til:

i 1903	11 mill. pud.	i 1906	7 mill. pud.
i 1904	10.5 » »	i 1907	8
i 1905	7 » »	i 1908	9.3 »

Naftaproduktionen i Grosny androg i 1908 til 52 059 480 pud, eller 12 635 432 pud mere end i 1907.

Fra Grosny exportertes i 1908:

Nafta til Ruslands indre	21 000 000 pud.
» » utlandet	4 000 000 »
Masut til Ruslands indre	6 300 000 »
Benzin » »	190 000 »
» » utlandet	1 800 000 »
Petroleum til Ruslands indre	1 500 000 »
» utlandet	130 000 »

Exporten til Norge androg til:

Fra Sortehavet	96 224 pud petroleum.
» St. Petersburg	30 104 » smøreoljer.

Ruslands kulindustri i 1908.

1) Donesky Bassein:

Av kul utvandtes i aaret 1907 1 019.66 mill. pud.
» » » » 1908 1 097. » »
eller i 1908 ca. 77 mill. pud mere end i 1907.
Av koks utvandtes i aaret 1907 105.86 mill. pud.
» » » 1908 111.9 » »
eller i 1908 ca. 6 mill. pud mere end i 1907.

Exporten til utlandet (Osterrike og Rumænien) utgjorde 1.5 mill. pud.

Priserne stillet sig som følger:

Kul	8¼ til 9¼ kopek pr. pud.
Koks	13½ » 14½ » » »
Antracit	8½ » 9½ » » »

2) Dombrowsky Bassein:

Av kul utvandtes i aaret 1907 . . 330.3 mill. pud.
» » » i » 1908 . . 344. » »
eller i 1908 ca. 13 mill. pud mere end i 1907.

3) Bjergverker i Moskva s omegn:

Av kul utvandtes i aaret 1907 . . 21.93 mill. pud.
» » » i » 1908 . . 19.5 » »
eller i 1908 ca. 2 mill. pud mindre end i 1907.

4) Kaukasus:

Av kul utvandtes i aaret 1907 . . . 2.88 mill. pud.
» » » i » 1908 . . 3.22 »
eller i 1908 ca. 0.34 mill. pud mere end i 1907.

Exporten foregik til Østerrike, Rumænien, Tyrkiet, Grækenland og Italien og steg i 1908 i sammenligning med det foregaaende aar ca. 3.5 %.

*

Av de fra distriktets viicekonsuler avgivne aarsberetninger for 1908 hitsættes følgende utdrag.:

Arensburg. Viicekonsul *Oscar Wildenbergs* beretning.

Skibsfart. Til Arenburgs havn ankom i aaret 1908 fra utlandet 1 seilskib under russisk flag paa 115 læster, 1 dampskib under svensk flag paa 290 læster og 2 dampskibe under norsk flag paa 642 læster.

Libau. Viicekonsul *Joh. Hansens* beretning.

Libaus handelsomsætning i aaret 1908 viser en tilbakegang av rbl. 4 105 309 mot det foregaaende aar. Export og import sammenlagt utgjorde nemlig rbl. 49 641 868, mot rbl. 53 747 169 i aaret 1907.

Export. I aaret 1908 exportertes for 8,2 mill. rbl. mindre end i 1907, idet de fleste artikler utviser tilbakegang, av hvilke huder og skind viser den største nedgang med 5 mill., dernæst rug med henimot ½ mill. rbl. Til Norge exportertes for ¼ mill. rbl. mere end i 1907, nemlig for rbl. 469 636.

Importen viser en opgang av 4,1 mill. rbl., hvorav landbruksmaskiner kommer først i rækken med 1,9 mill. Det foregaaende aar viste denne artikel en lignende forøkelse. De fleste landbruksmaskiner kommer fra Amerika med den direkte dampskibslinje, som underholdes av et russisk selskap. En del amerikanske maskiner sendes ogsaa over Hamburg og Kjøbenhavn. Importen fra Norge utgjorde en værdi av rbl. 243 678.

Sildeimporten viser fremgang, idet der importertes ialt 508 362 tønder, mot 447 077 tønder i 1907.

Derav kom

fra Norge	19 948 tdr.	mot 27 829 tdr.	i 1907
Sverige	36 820 »	- 29 401 »	i 1907

fra England og
Skotland . 440 702 tdr. mot 382 022 tdr. i 1907
» andre lande 10 892 » - 7 826 » i 1907

Kun for Norges vedkommende er sildeimporten gaat tilbake, idet der indførtes 7 881 tønder mindre end i det foregaaende aar. De av de norske exportører i begyndelsen forlangte priser var for høie til, at norsk sild kunde finde en større avsætning paa det herværende marked. Først henimot aarets slutning, da det viste sig vanskelig at avsætte vaarsild, gik priserne ned, hvorved importen av norsk sild tok et større opsving. For norsk sild opnaaddes følgende priser:

Vaarsild av fangsten	1908	mk.	12-10-8
» - »	1907	»	8-6
Fetsild - »	1907	»	15-12-10
» - »	1908	»	25-20-16

	Shetlandsk.	Skotsk.	Engelsk.
Matties	15/--20/--17/--	13/--20/--17/--	23/--19/--21/--
Mattfulls	17/--22/--20/--	15/--22/--20/--	25/--21/--23/--
Fulls	24/--22/--		

De noterte priser er c.i.f. Libau.

Skibsfart. Til Libau ankom i aaret 1908 1455 skibe, maalende 766 427 netto reg. tons, mot 1447 skibe og 752 288 tons i aaret 1907. Av norske skibe ankom hertil 89 skibe med 48 626 reg. tons, mot 77 skibe og 34 491 reg. tons i aaret 1907, hvorefter den norske skibsfart har tiltat med 12 skibe og 14 155 reg. tons. Libau hadde indtil sommeren 1908 2 dampskibsselskaper, som underholdt fast rute mellem Libau og New York. Disse selskaper, som hovedsakelig er henvist til befordring av emigranter, hvorav der i 1908 kun gik over Libau 19 037, mot 36 563 personer i 1907, hadde et særdeles daarlig aar, saa at det ene selskap, den «Frivillige Flaate», trods sin høie statssubvention, maatte indstille sin rute sommeren 1908, hvorimot det andet selskap, det Russisk-østasiatiske Dampskibsselskap, fortsatte sin rute, men med færre skibe. Paa grund av de forbedrede økonomiske forhold i Amerika har emigrationen tiltat betydelig i det nye aar, og efter sikkert forlydende vil den «Frivillige Flaate» igjen opta sin rute Libau—New York sommeren 1909.

Da man venter en større utvikling av dampskibsfarten herfra paa Amerika, blir det nødvendig at utvide den herværende havn, saa den kan bli sat istand til at opta flere oceandampere samtidig.

Fragtmarkedet. Som overalt var fragterne ogsaa herfra lave i det forløpne aar, da tilbudet av tonnage langt oversteg behovet. Om efteraaret begyndte en temmelig livlig export av havre, som for det meste gik til Rotterdam og London, men da der stadig offererтes tilstrækkelig skibsrum herfor, viste raterne ingen fasthet. Følgende fragter betaltes herfra til Rotterdam, London, Hull og Leith $8^1/_4$-$10^1/_2$ d. pr. qrt. à 320 lbs. havrebasis, Antwerpen $9^1/_2$ d.-$10^1/_2$ d. pr. qrt., Rouen $1/1^1/_2$ d., Østnorge mk. 12/13, danske og svenske Østersjøhavne mk. 10/12 pr. 2 000 kg. rugbasis; Hamburg, Bremen mk. 9/12 pr. 2 000 kg. havre; østkysten av Storbritannien 1/—$1^1/_2$ 20 d. pr. qrt. 17/20/ pr. standard planker og bord; den engelske kanal 1/-1/3 d. pr. qrt., Rotterdam, Ghent $2^3/_4$-—$3^1/_4$ fl. pr. kubikmeter aspetræ, fr. 10/11 pr. load à 50 kubikfot halvrunde ekesleepers.

Narva. Vicekonsul *Hermann Hahn's* beretning.

Exporten fra Narva bestod i 1908 av:

	Kvantum.	Værdi i rbl.
Planker og bord	14 660 stds.	733 000
Bjælker etc.	185 600 stkr.	575 000
Sparrer	22 500 »	5 000
Sleepers	26 000 loads	156 000
Træmasseved og pitprops	24 000 kub. fot	408 000
Klodser	17 000 stkr.	15 000
Telegrafpæler	65 000 »	130 000

Importen til Narva utgjorde i 1908:

Bomuld	765 000 pud.	7 650 000
Jute	245 000 »	735 000
Stenkul og koks	247 000 »	54 000
Sild	23 000 »	29 000
Maskiner og tilbehør; sy-maskiner	800 »	10 000
Drivremme og lærvarer	100 »	3 000
Ildfast ler og teglsten .	4 400 »	1 000
Trælast og trævarer . .	900 »	3 000
Metalvarer	300 »	5 000
Vine og spirituosa . . .	350	5 000
Kaffe	250	4 000
Papir og papirvarer . .	100	3 000
Levertran	350	2 000
Diverse varer	—	7 000

Skibsfart. I 1908 ankom til Narva følgende skibe:

17	norske skibe	dr. 11 981	reg.tons.
52	tyske »	» 51 134	—»—
18	engelske »	» 19 772	—»—
6	russiske »	1 238	—»—
20	danske	15 758	—»—
7	hollandske	10 079	—»—
5	belgiske	3 202	—»—

Ialt 138 skibe dr. 124 139 tons.

Av disse skibe avseilte: 124 med ladning og 14 i ballast.

Havnen blev isfri den 10./23. april og isbelagt den 9./22. november.

Reval. Vicekonsul *A. Sesemann's* beretning.

Skibsfart. Antallet av de i aaret 1908 fra utlandet ankomne skibe har ikke blot vist en opgang i sammenligning med de to foregaaende aar, men endog mot gjennemsnitstallet for aarene 1900—1904, hvilket hovedsakelig skyldes den stadig voksende import. Ikke uten indflydelse paa den økede skibsfart har ogsaa den omstændighet været, at skibsfarten, skjønt havnen med enkelte avbrytelser var bedækket av drivis, dog kun i mindre grad hindredes og gjordes mulig ved assistance av isbryteren «Stadt Reval». Den i sammenligning med importen langt tilbake staaende export hadde til følge, at antallet av avgaaende tomme eller ballastede skibe har tiltat. I det forløpne aar ankom 25 norske skibe.

Import. Ordnet efter hovedgrupperne stiller de i 1908 indførte varer sig som følger: Stenkul og koks, bomuld, korn, talg, gummi og harpiks, voks, farver og oljer, metaller, maskiner, gjødningsstoffer, sild, koprah, appelsiner og citroner, huder og skind, ris, kaffe, garn, svovlkis, ler, grønsaker, tjære og bek, salt, frø, verktøi, kakao, cement, marmor, grafit etc. — Over Baltischport blev endvidere av Revalerkjøbmænd importeret ca. 60 000 pud sydfrugter og 195 388 pud sild, hvorav 100 673 pud fra Norge og 94 715 pud fra Storbritannien. De til Reval i 1908 indførte 286 405 pud sild indtraf fra følgende lande: Norge 109 048 pud, Danmark 14 195 pud, Tyskland 22 598 pud, Belgien 9 900 pud, Storbritannien 130 664 pud. Den fra Danmark indførte sild turde for størstedelen være norsk, medens der over Tyskland oftere blev indført engelsk sild.

Havneforhold. Den fundamentale ombygning av Revals havn er gjennem færdigbygning av Kjøbmandsmoloen sidste høst kommet et betydelig skridt videre. Utover denne molo er der lagt jernbaneskinner, og Revals børskomite projekterer opførelse av 2 pakhuse derpaa. Gjennem bygning av en ny vestmolo vil arbeiderne paa Revals havn være færdige, og det er at haabe, at riksdumaen vil bevilge det hertil nødvendige beløp av 2½ mill. rubler. Ved anlægget av denne molo vil havnekaien bli forlænget med flere werst, saa at der skaffes et omfangsrikt bassin, hvor selv de største skibe kan manøvrere. En saadan utvidelse av havnen har regjeringen fundet nødvendig paa grund av den stadig voksende betydning, som Reval har faat for Rusland, da denne havn er den eneste ved den Finske Bugt, der saa godt som hele aaret kan holdes tilgjængelig.

Windau. Vicekonsul *Th. Ahl's* beretning.

Skibsfart. De 672 skibe, som i 1908 besøkte Windau, var av følgende nationalitet:

	Antal.	Reg. tons.
Norske	23	14 825
Danske	180	126 389
Tyske	171	74 997
Russiske	128	61 170
Engelske	94	82 224
Svenske	58	41 046
Hollandske	16	17 197
Belgiske	1	450
Italienske	1	—
Tilsammen	672	418 298

Import. De forskjellige importartikler var:

Fødemidler	Rbl.	702 306
Spirituosa	»	18 042
Raastoffer	»	2 191 037
Droger	»	309 969
Farvestoffer	»	18 621
Metaller, uforarb.	»	560 679
Byggematerialer	»	7 968
Industrivarer	»	10 040 696
Diverse	»	1 885 757
Tilsammen	Rbl.	15 735 075

Exporten utgjorde i 1908 en værdi av rbl. 32 074 782, der fordeler sig paa de forskjellige exportartikler som følger:

Korn	Rbl.	193 410
Frø	»	314 415
Smør og ost	»	16 141 482
Kjød og vildt	»	970 069
Droger	»	19 587
Raaprodukter	»	9 433 513
Fabrikvarer	»	639 533
Metalvarer	»	12 178
Trælast		3 947 664
Forvarer		337 943
Spirituosa		34
Diverse		64 919

Havneforhold. Begge fyrtaarne, et paa den sydlige molo med hvitt blinkfyr og et paa den nordlige molo med rødt blinkfyr, er nu iorden, og fyrenes synsvidde er ca. 10/12 mile.

II. Aarsberetning fra 1908 fra konsul *Erik C. Rustad*, Riga.

(Almindelig oversigt. — Skibsfart. — Fragter. — Import. — Export. — Pengemarkedet.)

Almindelig oversigt. Naar jeg allerede i min indberetning for 1907 kunde konstatere en merkbar overgang til rolige og normale forhold blandt provinsernes befolkning, saa kan det siges, at 1908 end yderligere befæstet det gode forhold, og at der efterhaanden indtraadte normale og sikre tilstande, der tillot enhver at passe sin dont.

Har følgerne av de stedfundne uroligheter for de større byers og specielt havnebyernes vedkommende ikke i sin almindelighet just efterlatt saa merkbare spor, saa er dette saa meget mere tilfældet i landdistrikterne.

Den talrike kurlandske og livlandske landadel, d. v. s. godseierne omkring i provinserne, som maatte se paa, at deres slotte og værdifulde eiendele blev lagt i aske, og som for at redde livet enten maatte ty ind til byerne eller gaa i landflygtighet, kom dog i aarets løp omtrent fuldtallig tilbake til sine besiddelser, hvor de foreløbig maatte nøie sig med at bo i midlertidig opsatte tarvelige træhuse, og de optok med ny kraft oparbeidelsen av sine forsømte marker, saa godt som omstændigheterne tillot det.

Den værste hindring for en intens rationel drift av godserne viste sig nu at være mangel paa den nødvendige arbeidskraft, idet en meget stor del av den landlige, især den yngre, befolkning av begge kjøn enten ifølge dom var forvist eller flygtet ut av landet. Intet under derfor, at landbruket ogsaa i aaret 1908 laa betydelig nede, hvilket bedst turde fremgaa derav, at der i aarets løp importertes en mængde rug fra Tyskland til brødkorn for provinsernes befolkning.

For at avhjælpe den værste nød har godseierne forskrevet arbeidere fra de indre guvernementer, men heller ikke disse har været tilfredsstillende, saa det nu er alvorlig paa tale at forskrive landarbeidere fra Kina, og da specielt fra Mandschuriet; utvilsomt blir der gjort et forsøk i den retning.

Jordbruket heromkring arbeider saaledes for tiden under yderst vanskelige forholde, og at dette gaar ut over befolkningen selv er jo selvsagt, idet priserne paa alle levnetsmidler og især landbruksprodukter har naadd en uanet høide.

Industrien har igjen tat sig godt op, og de i distriktet talrike fabrikker var i de forskjellige brancher i fuld virksomhet.

Riga børskomité har ogsaa i det forløpne aar koncentreret sine bestræbelser i sjøfartens og handelens interesse. Utviklingen fordrer utvidelse av kaianlæg, forøkelse av pakhuse og stadig forbedring av havneforholdene, thi trods Rigas utstrakte havneområde forekommer det ofte, at skibene faar ophold paa grund av pladsmangel, da de forhaandenværende kaianlæg ikke strækker til. Der paabegyndes en foreløbig forlængelse av kaien fra exporthavnen nedover mot Mühlgraben av ca. 2 000 fots længde, hvilket jo vil hjælpe endel, men paa langt nær er nok.

Lodsvæsenet, som hittil ikke har hat noget dampskib til sin raadighet, men har maattet benytte ro- og seilbaater for ombordbringelse og avhentning av lodserne, som oftest foraarsakende tidsspilde for skibene, faar iaar ved børskomitéens foranstaltning sin egen dampbaat, og denne følelige mangel er dermed omsider avhjulpet.

Børskomitéen har længe henledet rette vedkommendes opmerksomhet paa nødvendigheten av et fyrskib ved det for skibsfarten farlige rev «Lyserort», beliggende ved indseilingen til Rigabugten, hvor i høst ogsaa det norske skib «Albatros» av Risør forliste.

Da nu ogsaa den utenlandske sjøfartsinteresserede presse har optat saken til diskussion, er det at haabe, at der endelig kommer fart i tingen; samtidig arbeides paa at faa istand telegrafforbindelse med øen Runö, hvor der ogsaa i 1908 fandt et par strandinger sted, hvorved den norske bark «Olive» av Porsgrund blev totalt vrak, uten at man her fik nogensomhelst underretning fra det reddede mandskap førend over 8 dage efter forliset. Skibet var lastet med aspetømmer for Kristiania, og hele ladningen gik aldeles tapt.

Rigas børsusancer underkastedes i aaret en revision, hvorved endel paakrævede lettelser for skibsfarten blev indført; specielt kan fremhæves, at den før saa trykkende adresseprovision paa kul ved antagelsen av det s. k. «Baltcon charter» blev ophævet, hvilket er av væsentlig betydning for de mange i kultraden herpaa trafikerende skibe.

Sundhedstilstanden i konsulatdistriktet var tilfredsstillende. Trods den livlige forbindelse med St. Petersburg og faren for overførelse av koleraepidemien derfra, forekom i maanederne oktober og november kun enkelte spredte tilfælder av kolera, takket være de i Riga efter russiske forholde udmerkede sanitære tilstande og det gode drikkevand. I november ophørte sygdommen aldeles, efterat der var konstateret ialt kun 14 tilfælder, hvorav 9 dødsfald.

Rigas indbyggerantal viste i aaret atter en sterk forøkelse, væsentlig paa grund av tilstrømning fra landdistrikterne; man anslaar folkemængden i byen nu til 355 000.

Veirforholdene vinteren 1907/1908 var temmelig variable med fremherskende mild temperatur. Efter en voldsom frostperiode i 2den halvdel av december gl. st., der foraarsaket en del forstyrrelser i skibsfarten, indtraadte i januar tøveir, der bortryddet isen, saa dampskibsfarten kunde holdes gaaende omtrent uforstyrret indtil ultimo februar gl. st., da isforholdene umuliggjorde passagen indtil begyndelsen av april. Endel dampere laa indefrosne i omtrent 5 uker, hvorav dog ingen norske.

Efter en regnfuld eftersommer og høst overraskedes man allerede i slutten av oktober gl. st. av sterke snefald og paafølgende frost, som holdt ved i nogen tid, dog kunde skibsfarten gaa for sig omtrent aaret ut.

Skibsfarten paa Riga med Bolderaa og Mühlgraben viste i 1908 en yderligere forøkelse sammenlignet med de 2 foregaaende aar, idet der indkom ialt 1 938 skibe i utenriksk fart med en samlet tonnage av 1 409 704 netto registertons fordelt paa:

1 682	dampskibe med	1 329 808	registertons
217	seilskibe »	53 748	—
39	sjølægtere »	26 148	—
I alt 1 938	skibe med	1 409 704	registertons
I 1907 var antallet:			
1 632	dampskibe med	1 292 564	registertons
233	seilskibe »	58 260	—
61	sjølægtere »	40 166	—
I alt 1 926	skibe med	1 390 990	registertons
I 1906:			
1 676	dampskibe med	1 269 820	registertons
157	seilskibe »	33 293	—
28	sjølægtere »	18 108	—
I alt 1 861	skibe med	1 321 221	registertons

Saaledes viser 1908 en forøkelse av:
12 skibe og 18 795 registertons mot 1907
77 » » 88 483 — » 1906

De 1 938 skibe fordelte sig i 1908 paa følgende nationer:

A) Dampskibe:			
Tyskland	540	skibe dr.	339 512 r. t.
Storbritannien	311	» »	296 412 »
Danmark	306	» »	244 416 »
Rusland	248	» »	237 292 »
Norge	127	» »	101 912 »
Sverige	111	» »	62 316 »
Holland	26	» »	34 456 »
Belgien	7	» »	6 440 »
Frankrike	3	» »	2 588 »
Spanien	2	» »	2 862 »
Grækenland	1	» »	1 602 »
B) Seilskibe			
Rusland	144	skibe dr.	31 058 r. t.
Danmark	37	» »	3 906 »
Norge	21	» »	15 272 »
Sverige	8	» »	1 810 »
Tyskland	4	» »	224 »
Italien	1	» »	1 230 »
Frankrike	1	» »	152 »
Holland	1	» »	96 »
C) Lægtere			
Tyskland	38	fartøier dr.	25 590 r. t.
Sverige	1	» »	558 »

For Norges vedkommende var saaledes deltagelsen i skibsfarten paa Riga tilsammen: 148 skibe dr. 117 184 netto reg. tons i 1908, mot 134 skibe dr. 95 136 netto reg. tons i 1907 og 77 skibe dr. 53 896 netto reg. tons i 1906, altsaa en forøkelse av ca. 23 % mot 1907 og til og med av over 100 % mot 1906.

De med norske skibe indkomne ladninger bestod av:

34 kul	4 kis og svovl
18 farvetræ og quebracho	3 harpiks
16 sild (norsk, skotsk, engelsk)	2 kridt
	1 salt
5 feltspat og kvarts	1 bly

altsaa tilsammen 84 ladninger og desforuten 64 i ballast, ialt 148 skibe.

Av utgaaende ladninger kan nævnes:

Trælast, furu og gran	103
do. aspetræ og eketræ . . .	12
hamp, lin og diverse	18
samt i ballast	15
Ialt	148 skibe.

Import. Av de væsentligste til og over Riga indførte varer kan nævnes:

	Pud.		Pud.
Svovl og svovlkis	1 495 990	Rug og hvete	1 177 467
Bomuld . . .	1 197 082	Kopra . . .	1 001 873
Gjødningsstoffe:		Porcelæns-ler	1 688 406
Chilisalpeter	112 985	Kvarts og feltspat	943 572
Kainit . . .	576 103	Saltede huder	435 955
Raafosfat . .	658 027	Korkbark . .	393 172
Superfosfat .	786 897	Jute	375 891
Thomasfosfat	1 285 839	Garvestoffer .	349 712
Diverse . . .	65 195	Harpiks . .	340 698
Tilsammen	3 485 046	Ris	266 117
Kul	36 106 227	Trætjære . .	194 686
Koks . . .	2 675 365	Raagummi .	191 440
Farvetræ og quebracho	2 087 872	Gasrensnings-masse	153 630
		Skifer . . .	117 831

Fragter. Den almindelige stagnation paa verdensmarkedet i næsten alle brancher og derav følgende reduceret omsætning mellem de forskjellige produktionslande gjorde sig særdeles merkbar ved fragtmarkedets flaue tilstand aaret igjennem. Selv de noksaa lave rater fra 1907, hvormed befragtningssæsonen begyndte, kunde ikke holde sig, men viste en stadig tendens til yderligere nedgang.

Her noteres et par exempler, idet jeg til sammenligning anfører nogle av de i begge aar betalte høieste og laveste fragter:

London	27/6—17/-	20/-—15/-	
Hull	27/-—19/-	20/-—17/-	alt pr.
Grangemouth	24/-—19/-	20/-—16/-	std.
Antwerpen	33—30 frcs.	28—22 frcs.	planker,
Ghent	36—25 »	26—20 »	battens
Rouen	35—28 »	30—24 »	og bord.
Bordeaux	40—35 »	36—30 »	

Denne omstændighet kan for Rigas vedkommende imidlertid ikke tilskrives den almindelige fragtkonjunktur alene, men for en stor del den her herskende usedvanlig usunde konkurrence mellem skibsmæglerne eller befragtningsagenterne og den derav i stor utstrækning følgende fragtspekulation.

Man har bemerket, at ogsaa utenriksdepartementet har hat sin opmerksomhet henvendt paa denne sak, foranlediget av Norsk Seilskibsrederforening, og visst er det, at alle bestræbelser for at sætte en stopper for dette uvæsen er av den allerstørste vigtighet og ikke mindst for den norske dampskibsflaate, der nu utfører en betragtelig del av skibstrafikken paa Riga.

Det turde derfor ligge nærmest for Nordisk Skibsrederforening sammen med de øvrige skibsfartsinteresserede sammenslutninger at ta sig av saken og til en begyndelse opfordre de enkelte rederier til at utøve litt større forsigtighet og mere kritik i valget av sine forbindelser, og saafremt de ikke selv korresponderer direkte med Riga, da at instruere sine agenter kun at arbeide med de ældre renommerede forretninger.

Her er i de sidste aar opstaat adskillige «quasi» befragtningsforretninger, som kaster sig ind i alslags «agentur og kommission» med kul og trælastagenturer som basis, og saa er jo befragtningen av nogle skibe let at ta med. Deres taktik er at notere litt høit; de byder som oftest litt «extra» eller kanske en noget billigere provision og litt lavere kurtage for først at faa fat i skibene, hvorefter de søker omkring efter smaapartier her og der, indtil de i heldigste tilfælde faar fuld last, dog i almindelighet for de sidste par hundrede standards gjerne seks pence til en shilling, resp. en franc eller mere under markedspris. Dette spiller jo ingen rolle, og det tjener de nok ind igjen paa anden maate, eller en anden gang; de arbeider jo med mindre omkostninger; næste gang kontraheres for sukcessive avlastninger nogle tusen standards hit eller dit, og naar lykken er god, og de finder billige skibe, gjør de et fint kup; skibe faar de jo nok av, især naar de kan byde f. ex. en kullast i kombination o. s. v. Det mangler ikke paa kurage hos disse firmaer; det hænder ogsaa, at naar skibene kommer hit for at laste, saa findes hverken last eller avlaster, og vedkommende reder eller kaptein maa da se til i al hast at faa noget andet. Følgen er naturligvis tidsspilde og tap.

Saadanne utvekster opammes altsaa for største delen av skibsrederstanden selv og ikke mindst av vore landsmænd.

Baltic & White Sea Conference har gjort anerkjendelsværdige forsøk paa at hemme denne trafik og har i sine maanedscirkulærer ogsaa offentliggjort navnene paa nogle særdeles spekulative firmaer, men det er ikke nok. Der maa en radikal kur til, og det er, at disse firmaer stilles under skarp kontrol, og at rederierne absolut avholder sig fra at slutte sine skibe med dem.

Da Riga som bekjendt, som enkelt havn betragtet, er Østersjøens betydeligste exporteentrum, er dette en altfor alvorlig sak til at lates upaaagtet, og det vilde efter min mening bli en lønnende foranstaltning, om konferencens bestyrelse sattes i stand til at anstille en speciel kontrollør for Riga, f. ex. for et aar eller to. Denne maatte daglig holde sig à jour med alle avslutninger og straks rapportere alle spekulationsbefragtninger til konferencen, der da igjen med tilføielse av vedkommendes navn og nødvendige kommentarer maatte offentliggjøres i sjøfartsbladene. En saadan mand vilde kunne paaregne al ønskelig støtte fra de ældre befragtningsforretningers side.

Dette anbefales til overveielse av rette vedkommende.

Export. Av Rigas export indtok trælasten som sedvanlig den allerførste plads. Der avskibedes efter opgivende ialt ca. 65 200 000 kubikfot mere end i 1907 og t. o. m. 4 900 000 kubikfot mere end i 1906. Av de øvrige vigtigere exportartikler kan nævnes:

	1908. Pud.	1907. Pud.
Hamp	1 265 323	1 114 018
Hampestry	141 755	141 627
Lin	8 202 580	5 608 016
Linstry	696 444	605 354
Linfrø	1 809 519	1 113 487
Oljekaker	3 445 871	3 264 162
Egg	3 619 310	3 934 460
Smør	607 534	1 129 159
Rug	224 781	929 464
Byg	322 510	336 694
Havre	302 982	198 915
Hvete	457 788	216 338
Erter	25 080	16 320
Hampefrø	—	15 175

Rigas import og export sjøværts i 1908 utgjorde efter opgivende en værdi av henholdsvis rbl. 115 150 119 og 127 514 060, mot i 1907 rbl. 103 881 449 og 134 783 346.

Exporten formindskedes saaledes med ca. 7 000 000 rubler, væsentlig faldende paa egg, kornvarer og linfrø.

Pengemarkedet viste en ualmindelig svak omsætning, en følge av den gjennemgaaende stagnation i forretningen, uvissheten i verdenspolitikken og det utilfredsstillende høstutbytte. Vekseldiskontoen gik tilbake fra 7½ til 7 % i januar, 6½ % i april, 6 % i juni til 5½ % i juli, hvilken sats holdt sig aaret ut.

Rubelkursen paa Rigas børs holdt sig aaret igjennem temmelig stabil og viste følgende noteringer pr. 100 mark (Berlin):

	Høiest.	Lavest.	Gjennemsnitlig.
Januar	45.97½	45.87½	45.93½
Februar	46.09½	45.97½	46.05⁷/₁₈
Mars	46.13½	46.07½	46.10⁷/₈
April	46.12½	45.05½	46.07¹³/₂₈
Mai	46.12½	46.05½	46.11¹/₁₈
Juni	46.12½	45.99½	46.07½
Juli	46.12½	46.04½	46.09½
August	46.07½	45.99½	46.03¹¹/₁₈
September	46.17½	45.97½	46.04¹³/₁₈

Oktober	46.15 1/2	46.05 1/2	46.12 1/2
November . . .	46.17 1/2	46.12 1/2	46.15 5/8
December . . .	46.15 1/2	46.07 1/2	46.12 1/18
Gj.snl. i aaret 1908:	46.17 1/2	45.87 1/2	46.07 91/104

Til sammenligning med de nærmest foregaaende aars gjennemsnitsnoteringer kan anføres:

1907	46.15 1/2	45.45 1/2	45.75 149/208
1906	46.47 1/2	45.57 1/2	45.91 59/68
1905	45.97 1/2	45.60	45.83 46/51
1904	45.95	45.67 1/2	45.79 33/52
1903	45.90	45.75	45.81 9/13
1902	46.02 1/2	45.75	45.89 1/2
1901	45.90	45.70	45.82 1/26
1900	45.75	45.55	45.65 21/52

III. Aarsberetning for 1908 fra konsul *Carl Förster*, Odessa.

(Import. — Export. — Skibsfart. — Fragter. — Nicolaijeff: Export; korn; import; skibsfart; fragter. — Taganrog: Import; export; skibsfart; fragter. — Noworossisk: Potaske; cement; import; export; fragter; skibsfart. — Batum: Industri; export; import; skibsfart. — Exporten fra og skibsfarten paa Cherson, Eupatoria og Theodosia.)

Import. Der importertes til Odessa i 1908 varer til en samlet vegt av ca. 10 000 000 pud, mot ca. 15 000 000 pud i 1907. Herav faldt paa de vigtigste artikler i 1908:

Appelsiner og citroner . . .	1 247 434 pud
Tørret frugt	84 001 »
Kapers, oliven, tørrede . .	54 771 »
Nøtter, alle slags	372 426 »
Krydderier	92 960 »
Kaffe	145 307 »
The	554 201 »
Tobak i blade	34 889 »
Spirituosa	15 979 »
Vin	17 220 »
Champagne	14 045
Fisk, marineret	48 675 »
Voks og ceresin	56 297 »
Ricinusfrø og kopra	882 521 »
Teglsten, ildfast, og kalksten	738 437 »
Stenkul	1 798 689 »
Kolofonium	126 945 »
Planteolje	157 311 »
Garvebark	696 020 »
Jordfarver	120 842 »
Zink- og blyhvitt	47 836 »
Spanskgrønt	25 875 »
Støpejern og jern i blokker .	15 245 »
Bølgeblik	285 993 »
Staal	59 947 »
Zink i blokker og stykker .	57 844 »
Bly	244 624
Jernvarer, lakerede	15 297
Landbruksredskaper	23 220 »
Verktøi	37 622 »
Maskiner og apparater . . .	65 931 »
Landbruksmaskiner	34 913
Lokomobiler og tærskemaskiner	34 612
Maskindele	55 101
Papirvarer	4 200
Bomuld, raa	702 087
Jute	262 719
Sytraad og garn	5 050 »
Uldvarer, vævede	3 754 »

Som i de tidligere beretninger anført, lar det sig ikke avgjøre, hvor stor del av disse varer der kom fra Norge, da varer fra Norge ankommer hertil efter omlastning og i statistikken opføres som kommende fra det land, under hvis flag det føres hertil.

Sild er ikke indført fra Norge i aarets løp, idet forretningen i denne branche laa saadan an, at den ikke opmuntret til at søke nye forbindelser.

I 1908 utførtes fra Odessa ialt ca. 58 143 000 pud varer. Den vigtigste exportvare i Syd-Rusland er korn.

Høsten var gjennemsnitlig under middels.

Av de fornemste exportartikler fra Odessa i 1908 kan nævnes:

Hvete	3 104 627 pud
Rug	1 380 007 »
Byg	14 616 028 »
Havre	373 900 »
Mais	21 127 946 »
Erter	1 652 583
Bønner	549 570
Fasoli	1 037 242
Mel	857 730
Smør	2 448 »
Kaviar	74 349 »
Fisk, saltet	137 270 »
Oljekaker	1 226 319 »
Kli	671 115 »
Talg	8 237 »
Trælast	3 422 114 »
Tøndestav	1 073 440 »
Linfrø	119 486 »
Hampefrø	149 780 »
Rapsfrø	338 901 »
Huder, raa	11 153 »
Mineraloljer	109 »
Uld	61 490 »
Taugverk	5 650 »
Sukker	5 151 819 »
Spiritus 125 305 551° =	939 790 »

Den samlede kornexport fra Odessa i 1908 gik til følgende lande i nedennævnte kvanta: England 12 945 626 pud, Tyskland 12 686 041 pud, Holland 10 825 106 pud, Belgien 2 319 335 pud, Frankrike 1 168 500 pud, Italien 495 650 pud, Egypten 142 000 pud, Danmark 20 250 pud, mot i 1907 ialt 75 302 234 pud.

Til norsk havn fandt ingen export av korn sted fra Odessa i 1908.

Skibsfart. Fra utenlandske havne ankom til Odessa i 1908 ialt 721 dampskibe, nemlig:

1	norsk	dr.	1 426 tons
204	engelske	»	460 945 »
54	østerrikske	»	106 039 »
1	belgiske	»	776 »
1	bulgarske	»	700 »
77	tyske	»	162 267 »
4	hollandske	»	8 687
28	græske	»	40 700 »
74	italienske	»	122 540 »
194	russiske	»	344 973 »
1	rumænske	»	14
26	franske	»	40 823 »
3	tyrkiske	»	875 »
3	svenske	»	7 662 »

Ialt 721 dampskibe . . . . . dr. 1 298 427 tons,
mot i 1907 863 dampskibe . . . » 1 654 332 tons.

Det norske dampskib, der ankom hit i slutten av november i ballast, avgik umiddelbart til Cherson/Noworossisk for lastning.

Fragter. I den grad utrolig lave rater som i 1908 er vel ikke nogensinde tidligere blit noteret.

Tilbudet av dampskibe, der ikke kunde regne med et forsinket utfald av kornhøsten, var stort, og som følge derav blev fragterne staaende paa det lave niveau av 5—6 sh. pr. ton og kunde ikke mere komme sig op. I midten av juli laa ca. 120 000 tons ledig tonnage i Odessas havn. Efter en lang ventetid gik fartøierne tomme til Nicolaijeff, Cherson, Skadowsk og Chorly.

Fragtmarkedet i Odessa stillet sig saaledes pr. ton:

	Januar.	Februar.	Mars.	April.	Mai.	Juni.
	sh.	sh.	sh.	sh.	sh.	sh.
Open charter	6½—7½	6 —6½	6½—	6½—	5½—6½	5½—6
London	5 —6½	4 —6	4 —6	4 —6	3 —5½	3 —5
Hull	5 —6½	5 —6	5 —6	5 —6	3 —5½	4 —5
Liverpool	6½—	—	—	—	—	5½—
Antwerpen	5½—6½	5 —6	6 —	6 —	4 —6	4½ - 5
Rotterdam	5½ —6½	5 —6	5 —6	5 —6	3 —5½	3 —5
Hamburg	5½—7	6 —6	6¼—	6¼—	6 —	4½—6
Middelhavshavne fres.	5 —7	5 —6	5 —6½	5 —6½	6 —6½	5½—6
Adriaterhavshavne »	7 —	—	—	—	—	—

	Juli.	August.	Septbr.	Oktbr.	Novbr.	Decbr.
	sh.	sh.	sh.	sh.	sh.	sh.
Open charter	6 —7½	7½	7½	7½	6½—7½	6½ —7½
London	5 —6¼	5 —6	5 —6½	5 - 6½	5 —6	5 —6
Hull	5 —6½	6	6 —6½	5 —6½	5 —6	5 —6
Liverpool	5½	—	—	—	—	—
Antwerpen	5 —6½	5 —6	5 —7	5 —7	5 —6	5 —6
Rotterdam	4 —6	5 —6	5 —6½	5 —6½	5 —6	5 —6
Hamburg	5½—7	6 —7	6 —7½	6 —7½	5½—6½	5½—6½
Middelhavshavne fres.	5½—7	5½—7	fres. 7	fres. 7	fres 7.	fres. 7.
Adriaterhavshavne »	—	—	—	—	—	—

Det samlede lager av korn i Odessa pr. 1. januar 1909 beløp sig til ca. 13 139 530 pud. Skibsfarten paa det Azowske Hav og Dnjepr lukkedes i begyndelsen av november.

Av de av vicekonsulerne avgivne beretninger hitsættes følgende utdrag:

Nicolaijeff. Vicekonsul *A. Fischers* beretning.

Export. Fra Nicolaijeff utskibedes i 1908:

Hvete	14 788 444	pud
Rug	3 393 679	»
Byg	28 098 742	»
Havre	7 446 104	»
Oljefrø	901 370	»
Bønner og erter	764 542	»
Mel	6 093	»
Kli	166 499	»
Oljekaker	532 327	»
Mais	21 150	»
Sukker	282 784	»
Jernbaneskinner	1 504 112	»
Eketræ	519 273	»
Jernmalm	13 242 728	»
Manganmalm	2 374 054	»

eller en samlet export av 74 161 036 pud, mot i 1907 93 421 718 pud og i 1906 113 695 143 pud.

Til Norge expedertes i 1908 fra Nicolaijeff 5 dampskibe med ialt 635 118 pud rug og 252 762 pud byg.

Import. Der indførtes i aarets løp:

3 ladninger Marseiller taksten	ca. 8 500	tons
Ildfast teglsten	» 900	»
Diverse maskiner og maskindele	» 1 200	»
Diverse varer	» 770	»
Ialt	ca. 11 370	tons

Skibsfart. I januar og februar 1908 samt atter i december maaned var floden og flodmundingen som følge av vedvarende kulde dækket helt ut til havet med tyk is; skibsfarten blev dog ikke avbrutt, da isbryterne gjorde sin pligt til det yderste, og de dampskibe, som besøkte havnen, led i almindelighet ikke noget større tidstap, likesom der kun rent undtagelsesvis indtraf beskadigelser av skibene.

De hertil i 1908 ankomne dampskibe var av følgende nationalitet: Norske 3, engelske 212, græske 26, østerrikske 24, tyske 22, italienske 17, danske 3, hollandske 3, russiske (i langfart) 2, svenske 2, spanske 1, ialt 315, dr. 694 258 reg. tons, mot i 1907 370 dampskibe, dr. 711 549 reg. tons.

De norske dampskibe avgik med ladning, 1 med 1 220 tons rug og 100 tons byg til Larvik og Kristiania, 1 med 3 400 tons byg til Weserhavn og 1 med 4 290 tons jernmalm til Maryport.

Fragter. Nedenstaaende tabel viser de fra Nicolaijeff betalte fragtrater for England, Kontinentet og Norge i shillings og pence, for havne ved Middelhavet og Adriaterhavet i francs og centimes:

	England og Kontinentet for ordre.	U. K. og Kontinentet direkte.	Hamburg.	Norge.	Middelhavs- og Adriaterhavshavne.
Januar	7/6-—	6/-—	6/6—	7/—	7.75—
Februar	6/6-—7/-	5/9—6/3	5/9—6/6	6 3—7/—	7.50
Mars	5/3-—7/-	5/6—6/—	5/9—6/3	6/3—6/9	6.50—7.00
April	6/6 —7/3	4/9—5/6	5 6—5/9	6 - 6/3	7.00—7.25
Mai	6/6 —7/-	5/-—5/9	5 3—5/6	5/9—6/-	7.00—6.25

	England og Kontinentet for ordre.	U. K. og Kontinentet direkte.	Hamburg.	Norge.	Middelhavs- og Adriaterhavshavne.
Juni	6/6 —7/9	4/9—6/6	4/9—6/9	5/6—7/3	6.50—6.75
Juli	7/3 —7/9	5/6—6/6	5/9—6/9	6/3—7/3	7.50—7.25
August	7/- —7/6	5/6—6/-	6/-—6/3	6/6—6/9	7.25—7.00
September . .	7/- —7/6	5/6—6/-	6/-—6/3	6/6—6/9	7.25—7.00
Oktober . . .	6/- —6/3	5/- —5/6	5/-—5/9	5/9—6/3	7.00—
November . .	6/- —6/3	5/- —5/6	5/3—5/9	5/9—6/3	7.00—
December . .	6/- —6/3	5/- —5/6	5/3—5/9	5/9—6/3	7.00—

Taganrog. Vicekonsul *Geo. Zannidis* beretning.

Import. Der importertes i 1908 over Taganrogs havn 10 959 tons varer, mot 9 304 tons i 1907 og 12 138 tons i 1906.

Export. Byen Taganrogs utførsel i 1908 beløp sig til 326 525 tons, mot i 1907 339 587 tons og i 1906 304 249 tons.

Over Taganrogs havn utførtes i 1908 1 261 583 tons varer, mot i 1907 1 253 307 tons og i 1906 1 218 647 tons.

Skibsfart. Av norske skibe ankom kun 1 dampskib dr. 2088 tons til Taganrog og 1 dampskib dr. 2340 tons til Mariupol. Følgende antal dampskibe avgik fra Taganrog i 1908:

Nationalitet.	Antal.	Tons.
Engelske	146	280 725
Græske	201	278 297
Østerriksk-ungarske	22	45 462
Italienske	4	6 116
Russiske	2	1 941
Norske	1	2 088
Tyske	13	22 087
Belgiske	2	2 855
Tyrkiske	5	728
Rumænske	1	1 453
Ialt i 1908	397	641 752
mot i 1907 . . .	398	628 245
og i 1906	413	595 486

Følgende kvanta korn utskibedes til Norge:

fra Taganrog og Rostoff a/D.	4 070 700 pud
Mariupol	308 650 »

I Berdiansk anløp i 1908 intet norsk skib, likesom der heller ingen export derfra fandt sted til Norge.

Fragterne stod under skibsfartsperioden i aaret 1908 saaledes:

	U. K. og Kont.	Hamburg.	Marseille.	Italien.
Mars . .	sh. 8/—9/—	sh. 8/6—9/3	Fr. 8—9	Fr. 8—9
April . .	- 7/6 7/9	- 7/9—8/—	- 8—8	- 8—8
Mai . .	- 6/9—7/—	- 7/-—7/6	- 8—8	- 8—8
Juni . .	- 6/9—7/6	- 7/-—7/9	- 8—8	- 8—8
Juli . .	- 7/9—8/—	- 8/-—8/3	- 8—8	- 8—8
August .	- 7/9—8/—	- 8/-—8/3	- 8—8	- 8—8
September	- 7/6 8/—	- 7/9—8/3	- 9—9	- 9—9
Oktober .	- 7/6—8/—	- 7/9—8/3	- 9—9	- 9—9
November	- 7/-—7/9	- 7/6—8/—	- 9—9	- 9—9

Noworossisk. Vicekonsul *Oscar Geelmuydens* beretning.

Potaske. Av potaske utførtes i 1908 næsten kun halvparten av, hvad der exportertes i 1907, eller 4 717 tons, mot 8 242 tons i 1907. Dette beror paa, at der var blit plantet langt færre solsikkeplanter, samt paa det daarlige utfald av høsten av solsikkefrø og de derav følgende vanskeligheter for fabrikanterne med at skaffe raamateriale (solsikkestengler).

Cement. De tre cementfabrikker i Noworossisk producerte i 1908 910 000 fater, eller 146 250 tons, hvorav 14 355 tons exportertes hovedsakelig til Egypten, Bulgarien, Kina og Tyrkiet. Exporten i 1907 var 45 321 tons. Den betydelige tilbakegang skriver sig derfra, at de tyske cementfabrikker holdt sine exportpriser saa lave, at cementen herfra ikke kunde konkurrere paa verdensmarkedet. Den største cementfabrik i Noworossisk har forbedret sine maskiner og har sat sig i stand til at forøke sin produktion betydelig.

Import. Det samlede kvantum av de til Noworossisk i 1908 indførte varer beløp sig til 35 603 tons, mot 28 700 tons i 1907. De vigtigste artikler var landbruks- og andre maskiner, jernvarer, taksten, ildfast teglsten, saltede huder etc. etc.

Fragter. Den laveste fragt i 1908 betaltes med 4/6 til Kontinentet og den høieste med 12/— for oljekaker til Danmark.

Export. De vigtigste exportartikler over Noworossisk's havn i 1908 var (i tons):

Byg	188 251	Ekestav	18 814
Oljekaker . . .	139 311	Cement	14 355
Hvete	66 928	Raff. petroleum	15 943
Mais	45 445	Naftaavfald . .	18 261
Rug	43 457	Benzin	39 137

Skibsfart. Av norske skibe avgik fra Noworossisk i 1908 ialt 5 dr. 8 305 reg.tons, med 14 807 tons last, mot i 1907 6 dr. 13 124 reg.tons, med 17 932 tons last.

Med ladning til Norge avgik i 1908 fra Noworossisk 12 dampskibe med 8 745 tons rug, 17 206 tons byg, 752 tons hvete, 833 tons mais; ialt 27 536 tons last, mot i 1907 17 dampskibe med 45 078 tons last.

Batum. Vicekonsul *dr. J. Hillert's* beretning.

Da dette er den første aarsberetning fra dette konsulatdistrikt, hitsættes nedenstaaende almindelige oplysninger om Kaukasus:

Det egentlige Transkaukasien er delt i to distrikter, det vestlige og det østlige. Det vestlige Transkaukasien ligger i den frugtbare dal om floden Rion og er skilt fra den østlige del ved fjeldet og passet Suram. Det østlige Transkaukasien ligger i det lavland, der vandes ved floderne Kura og Araks. Til Batums konsulatdistrikt hører ogsaa guvernementet Kutais, der ligger i dalen om Rion.

Den indfødte befolkning befatter sig væsentlig med landbruk. Landbrukets vigtigste produkt er mais, desuten produceres hvete, frugt, tobak m. v.

De vigtigste exportartikler er manganmalm og petroleum, det førstnævnte fra de rike Tchiaturminer i Kutaisgebetet. Den største del av manganmalmen gaar over Poti, og den samlede export i de sidste aar var:

1900 . . .	468 080 tons	1905 . . .	380 258 tons
1901 . . .	342 091 »	1906 . . .	550 609 »
1902 . . .	504 265 »	1907 . . .	578 036 »
1903 . . .	354 216 »	1908 . . .	386 437 »
1904 . . .	564 343 »		

Transkaukasien er ualmindelig rikt paa mineraler, saasom kobber, jern, bly, zink, kul etc. etc., hvorav dog kun manganmalmen utvindes i større maalestok; for utvinding av kobber er der dannet 3 selskaper.

Manganmalm er i de sidste 2—3 aar blit utført over Batum, og exporten har naadd et kvantum av ca. 25 000 tons pr. aar.

En anden meget betydelig exportartikel er petroleum. Denne artikel utvindes i Baku ved det Kaspiske Hav, ca. 700 mil øst for Batum. Produktet føres til Batum gjennem rørledning og utføres herfra enten i cisterner, i kasser eller i fat. Produktionen av raapetroleum i Baku i 1908 kan anslaaes til ca. 430 000 000 pud. Av dette kvantum raapetroleum utvindes ca. 80 000 000 pud renset petroleum, hvorav 60—65 millioner pud konsumeres i Rusland, saa at det kvantum, der blir tilovers for export, kan beløpe sig til 25—30 millioner pud. Indtil 1905 beløp exporten av renset petroleum sig til ca. 65 millioner pud.

Et andet produkt, der dyrkes her i stor maalestok, er tobak. Den her producerede tobak er av meget god kvalitet og utføres i betydelige mængder til Kontinentet. Denne artikel maatte, naar saken blev grepet rigtig an, kunne finde et godt marked i Norge, dog under forutsætning av, at de interesserede parter selv tok initiativ i saken.

Export fra Batum i 1908:

	Tons.	Værdi i kroner.
Petroleumsprodukter . .	697 614	43 949 682
Uld	1 029	870 534
Lakritsrot	12 833	1 686 881
Manganmalm	18 160	635 600
Hvete, mais etc. . . .	1 081	760 270
Valnøtt- o. a. træ . . .	2 785	445 600
Tepper og dækkener . .	116	628 600
Kokoner og raasilke . .	300	1 800 000
Oljekaker (bomuldsfrø) .	3 898	428 730
Albumin og tarmer . .	3 159	63 180
Diverse produkter . . .	5 514	2 034 666
Ialt	746 469	53 303 743

Import til Batum i 1908:

	Tons.	Værdi i kroner.
Tinplater	8 194	3 277 600
Kolonialvarer	949	949 000
Ildfast sten og ler . . .	5 148	154 440
Svovl	1 764	194 040
Kobber, staal og jern . .	867	234 090
Tin, zink og bly	1 361	1 361 000
Maskiner	2 082	8 328 000
Kemikalier og farver . .	387	270 900
Kobber-sulfit	1 307	5 228
Marmor og sten	126	7 560
The til Centralasien . . .	9 200	16 560 000
Zinkplater	197	118 200
Diverse produkter . . .	3 195	1 597 500
Ialt	34 777	33 104 610

Skibsfart. Der ankom til Poti og Batum i 1908:

	Dampskibe.		Seilskibe.		Ialt.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Danske	1	2 200	—	—	1	2 200
Franske	58	172 223	1	729	59	172 952
Engelske	61	139 431	—	—	61	139 431
Russiske	59	107 953	133	2 417	192	110 370
Tyske	53	108 338	—	—	53	108 338
Belgiske	39	65 594	—	—	39	65 594
Østerrikske	41	49 988	—	—	41	49 988
Græske	34	34 674	7	3 750	41	38 424
Tyrkiske	29	3 587	295	23 203	324	26 790
Hollandske	9	21 890	—	—	9	21 890
Italienske	14	20 095	—	—	14	20 095
Diverse.	1	1 300	—	—	1	1 300
Ialt	399	727 273	436	30 099	835	757 372
mot i 1907	445	722 266	1216	24 463	1661	756 729

Cherson. *Export* i 1908:

Hvete	13 964 629	pud.
Byg	17 210 654	»
Rug	2 588 050	»
Oljekaker	227 010	»
Mais	139 030	»
Linfrø	138 140	»
Kli	126 476	»
Havre	64 903	»
Frø	93 575	»
Ialt	34 552 467	pud
mot i 1907	33 958 460	»
og i 1906	22 232 870	»

Skibsfart. Antal ankomne skibe: Norske 3, engelske 131, østerrikske 7, tyske 4, græske 3, hollandske 2, italienske 1, danske 1, ialt 152.

Eupatoria. *Export* i 1908:

Hvete	2 853 717	pud.
Byg	730 760	»
Linfrø	6 000	»
Ialt	3 590 467	pud
mot i 1907	4 735 805	»
Salt	5 891 645	pud
mot i 1907	5 787 800	»

Skibsfart. Antal ankomne dampskibe: Norske 2, engelske 28, græske 15, franske 7, tyske 2, danske 2, italienske 1, svenske 1; ialt 58.

Theodosia. *Export* i 1908:

Hvete	6 335 025	pud.
Byg	2 534 107	»
Havre	27 800	»
Rug	34 950	»
Kli	71 450	»
Frø	169 515	»
Oljekaker	40 400	»
Ialt	9 213 247	pud
mot i 1907	10 562 035	»

Skibsfart. Antal ankomne dampskibe: Engelske 35, græske 25, franske 8, italienske 5, tyrkiske 3, østerrikske 3, russiske 2, danske 1, tyske 1, svenske 1; ialt 84.

Kalifornien.

(Almindelig oversigt. — Skibsfart. — Fragter. — Skibsavgifter. — Import. — Hvalfangst. — Fiskerier. — Frugt. — Petroleum.)

Aarsberetning for 1908 fra konsul *Henry Lund,* San Francisco.

Almindelig oversigt. Det er nu tre aar siden jordskjælvet og branden i april 1906, og San Francisco gaar fremdeles raskt fremad med sin gjenopbygning. Der blev i 1908 opført bygninger for $ 35 128 549. De mange forskjellige fremragende mænd av alle nationer, som passerer gjennem San Francisco, uttaler ogsaa derfor sin udelte beundring for det kolossale arbeide, der er utført ved at reise et nyt San Francisco større og mere elegant, end det, som var. Byens befolkning gaar stadig fremad og anslaaes nu til mindst 450 000. Der er dog fremdeles megen arbeidsløshet i San Francisco, og man maa fraraade emigration hertil av haandverks- og kontorfolk.

San Francisco har i likhet med andre kommercielle centre følt den kommercielle og industrielle tilbakegang i det forløpne aar. Byens bankomsætning, som i 1907 var nær 2 134 mill. dollars, var i 1908 ca. 1 757 mill. dollars, en nedgang av 17½ %. Dog var forretningerne i det hele tat tilfredsstillende.

Kaliforniens forskjellige naturlige rigdomskilder gav i 1908 et godt utbytte, nemlig:

Jordbrukets produktion	215	mill.	dollars.
Trælast- »	18	»	»
Industridrift	415	»	»
Mineraler	54	»	»

eller en totalsum av 702 mill. dollars. San Francisco utgjør paa grund av sin naturlige geografiske beliggenhet hovedsætet for statens kommercielle og industrielle virksomhet. Kalifornien har i sin korte utviklingsperiode av seksti aar vist sig at være i besiddelse av enestaaende naturlige rikdomme, der begyndte med guldets opdagelse i 1849, hvortil senere kom statens utvikling som et kornland, hvilken kulminerte i 1881, da 559 store fartøier utklarerte fra San Francisco med kornlast. Siden er der heri foregaat en betydelig nedgang, idet Kalifornien derefter lagde sig efter frugtavl, som repræsenterer en saa meget større utførselsværdi. Siden 1895 begyndte oljeproduktionen at utvikle sig i nogen større skala. Der producertes i det aar 1¼ mill. tønder, der i 1908 steg til over 45½ mill. tønder til en værdi av 32 mill. dollars. Oljen brukes til brændsel paa jernbaner, dampskibe og i fabrikker og har løst problemet om billig brændsel i Kalifornien. Desuten har staten endvidere i Sierra Nevadafjeldene en uhyre vandkraft, der nu utnyttes til at frembringe elektricitet, der pr. lange ledninger bringes til San Francisco og andre fabrikbyer og sikrer Kaliforniens fremtid som industriland.

Den norske skibsfart. Der ankom til San Francisco i 1908 45 norske dampskibe dr. 105 945 netto reg. tons og 1 seilskib dr. 1 767 reg. tons, tilsammen 46 fartøier dr. 107 712 netto reg. tons. Dampskibene gik næsten alle i time charter paa Britisk Kolumbia, Sydamerika, Kina og Australien; seilskibet ankom fra og avgik til Europa med stykgods. Der blev ved konsulatet paamønstret 159 sjøfolk, hvorav 74 norske, og avmønstret 93 sjøfolk, hvorav 49 nordmænd, og der rømte 30 sjøfolk, hvorav 7 nordmænd.

Den samlede oversjøiske skibsfart paa San Francisco, fordelt paa de forskjellige nationer, utviser i 1908 følgende ankomne skibe:

	Dampskibe.		Seilskibe.		Totalsum.	
Nationalitet.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Amerikanske	197	563 103	57	67 955	254	631 058
Britiske	119	362 191	24	45 772	143	407 963
Tyske	29	97 296	7	13 637	36	110 933
Norske	45	105 945	1	1 767	46	107 712
Japanske	16	66 095	—	—	16	66 095
Franske	7	25 607	19	36 798	26	62 405
Andre landes	3	8 591	6	11 110	9	19 701
Ialt	416	1 228 828	114	177 039	530	1 405 867

San Franciscos oversjøiske dampskibsforbindelser er følgende:

Kosmos-linjen fra Hamburg via sydamerikanske havne og Magellan.

Chargeurs Réunis, fransk linje fra Antwerpen og Liverpool via Suez, Kina og Japan og tilbake til Europa via sydamerikanske havne og Magellan.

American Hawaiian S. S. Co. fra New York via Tehuantepec National Railway, Mexiko.

Pacific Mail S. S. Co. fra New York via Panama.

Do. do. fra Philippinerne, Kina og Japan.

Toyo Kisen Kaisha S. S. Co. fra Kina og Japan.

Oriental Pacific Line fra Kina/Japan.

Australian Mail Line fra Australien.

Fragtmarkedet. Som overalt ellers var fragtmarkedet paa denne kyst i det forløpne aar yderst flaut, og der maatte seiles heldig for at kunne bringes noget utbytte. Kornfragterne til U. K. holdt sig nogenlunde efter «Union»-rater, 22/6 for hvete, 23/9 for byg og 25/- for stykgods fra San Francisco og 27/6 fra Portland og Puget Sound. I begyndelsen av indeværende aar sattes «Union»-raterne ut av kraft for en tid, men er nu igjen gjældende. Trælastfragterne var fra Puget Sound til vestkysten av Sydamerika 40/- à 42/6 pr. 1 000 superficial fot, 30/- til Sydney, 35/- til Melbourne, Adelaide eller Port Pirie, for seilskibe; dampskibsfragterne var 30/- à 31/3 til forannævnte havne. Til Kina: seilskibe 32/6 à 35/-,

dampskibe 27/6; til U. K.: seilskibe 45/-, direkte havn 52/6; Sydafrika 47/6 à 52/6. Kulfragterne fra Australien til San Francisco 14/6 à 15/-. Utsigterne er nu noget lysere for en bedring i fragtmarkedet.

Havneavgifter: Lodspenge for skibe over 500 reg. tons 3 dollars pr. dypgaaende fot og 3 cents pr. reg. ton. Bugsering fra sjøen fra 100 dollars til 200 dollars, efter veir og distance. Bryggepenge under losning av last fra skibe over 200 tons 4 dollars for de første 200 tons og 3/4 cent pr. ton derover pr. dag. Under lastning av ladning, losning eller indtagen av ballast eller «stiffening» eller henliggen tom beregnes halv avgift. — Stevedoring: Losning av kul, cement, ballast, salpeter og salt 45 cents pr. «long» ton à 2 240 lbs., stykgods efter vegt eller kubikindhold 45 cents pr. long ton; sukker og rujern 50 cents pr. long ton; lastning av stiffening 45 cents pr. long ton; hvete 35 cents pr. long ton; byg, bønner eller mel 35 cents pr. «short» ton à 2 000 lbs.; hermetisk nedlagt laks eller laks i tønder 50 cents pr. long ton; hermetisk nedlagte frugter og borax 50 cents pr. short ton; trælast $ 1.40 pr. 1 000 superficial fot; ballast leveres f. o. b. for 80 cents pr. short ton.

Handel etc. Oversigt for San Francisco:

	1907. $	1908. $
Bankomsætning	2 133 882 625	1 757 151 850
Told paa indførte varer	8 324 981	6 830 121
Omsætning av faste eiendomme	31 816 150	31 083 571
Utførsel av varer	46 571 790	48 464 161
Indførsel av varer	54 207 011	44 403 197

Import. Værdien av indførslen fra de forskjellige lande stiller sig som følger:

	1907. $	1908. $
Japan	20 956 987	20 920 922
Kina	7 902 933	5 856 448
Britisk Indien	2 680 731	2 123 351
Tyskland	2 221 928	1 542 975
Frankrike	2 204 560	1 532 902
England	2 817 323	1 499 300
Chile	1 710 585	1 277 721
Straits Settlements	1 190 881	1 239 740
Guatemala	2 975 824	1 120 169
Italien	829 983	954 360
Salvador	1 093 855	926 824
Australasia	1 388 864	904 489
Britisk Columbia	1 155 355	894 191
Mexiko	520 257	438 305
Philippinerne	830 979	423 674
Fransk Oceanien	455 046	368 950
Kuba	348 814	366 303
Belgien	599 283	319 265
Ecuador	238 353	288 765
Hollandsk Ostindien	334 233	247 007
Holland	242 302	141 419
Skotland	247 558	136 593
Schweiz	165 020	126 531
Sverige	136 703	114 506
Nicaragua	123 884	103 433
Norge	68 346	60 400
Andre lande	766 424	474 654
Ialt	54 207 011	44 403 197

Hvalfangst. San Franciscos hvalfangere hjembragte:

	Antal skibe.	Olje.	Hvalben.
1907	9	300 tønder.	128 800 pund.
1908	8	700 »	35 700 »

Da hvalfangerne i 1907 hjembragte 3 aars fangst, kan dette kvantum ikke sammenlignes med den i 1908 hjembragte fangst. Paa grund av den lave pris paa hvalben er i 1909 de fleste hvalfangere oplagt hersteds.

Torskefisket. San Franciscos fiskeflaate hjembragte:

1907:	1908:
ca. 2 000 000 stkr. fisk.	ca. 1 875 000 stkr. fisk.

Laksefisket. Der blev paa Stillehavskysten fra Kalifornien til Behringstrædet nedlagt:

1907:	1908:
3 857 706 kasser.	3 888 500 kasser.

En kasse laks indeholder 4 dusin æsker à 1 pund. Der blev fra San Francisco i 1908 utført sjøveien 576 255 kasser og 9 206 tønder laks til værdi $ 2 389 073, herav til England 368 640 kasser.

Kaliforniens frugthøst:

	1907.	1908.
Rosiner	70 000 tons	50 000 tons
Svedsker	37 500 »	27 000 »
Epler	1 800 »	6 000 »
Ferskner	12 000 »	24 000 »
Aprikoser	1 500 »	18 000 »
Fikener	3 000 »	3 000 »
Valnøtter	7 000 »	8 000 »
Sukkerroer	81 900 »	87 500 »
Honning	3 250 »	2 625 »
Appelsiner	26 927 carloads	27 350 carloads
Citroner	4 280 »	5 200 »
Pærer	500 tons	2 500 »
Mandler	925 »	3 000 »

Kaliforniens vinproduktion:

1907.	1908.
42 500 000 gallons.	44 250 000 gallons.

Kaliforniens humleproduktion:

1907.	1908.
8 000 tons.	7 143 tons.

Kaliforniens uldproduktion:

1907.	1908.
7 875 tons.	7 280 tons.

Kaliforniens guldproduktion var i 1907 og 1908 henholdsvis ca. 16 727 928 og 19 000 000 dollars.

Petroleum. Kaliforniens oljebrønde producerte i 1907 . . . 38 265 200 tønder fra 2 265 brønde og i 1908 . . . 45 546 500 » » 2 814 »

Konsulatets adresse er: Marine Building, California & Front Str.

Telegramadresse «Noreg», San Francisco.

Indhold:

Japan s. 128. — Kuba s. 125. — Rusland s. 131. — San Francisco s. 147.

CENTRALTRYKKERIET — KRISTIANIA

KONSULATBERETNINGER

UTGIT AV UTENRIKSDEPARTEMENTET MED BISTAND AV NORGES OPLYSNINGS-KONTOR FOR NÆRINGSVEIENE

Nr. 7. | Maanedsutgaven. | September 1909.

«Konsulatberetninger» utkommer i to utgaver, en ukeutgave og en maanedsutgave. Kan bestilles ved alle postanstalter, i Kristiania i «Farmand»s expedition, Toldbodgt. 31. Abonnementspris for uke- og maanedsutgaven tilsammen kr. 3.00 pr. aar og for utenbysboende porto 20 øre.

Argentina.

I. Aarsberetning*) for 1908 fra minister *S. A. Christophersen,* Buenos Aires.

(Skibsfart. — Havneforhold. — Fragter. — Økonomiske forhold. — Jernbaner. — Streiker. — Immigration. — Handel. — Hvalfangst.)

Skibsfart. Til Argentina er der i aaret 1908 ankommet 170 norske skibe dr. 198 169 reg. tons.

Til følgende steder, hvor Norge er konsulært repræsenteret, er der i det anførte aar ankommet av norske skibe:

	Dampskibe.		Seilskibe.	
	Antal.	Samlet drægtighet.	Antal.	Samlet drægtighet.
Buenos Aires . . .	4	8 892	80	91 961
Rosario de S.ta Fé	5	8 559	34	35 071
Santa Fé (Colastiné)	2	3 531	8	6 419
Bahia Blanca . .	3	5 343	9	9 138

Til følgende steder, hvor Norge ikke er konsulært repræsenteret, er der i det anførte aar ankommet av norske skibe:

	Dampskibe.		Seilskibe.	
	Antal.	Samlet drægtighet.	Antal.	Samlet drægtighet.
Colón (E. R.). . .	—	—	4	1 731
Concepcion del Uruguay	1	1 343	8	7 228
Puerto la Plata .	6	12 876	6	6 077

Sammenligner man disse tal med opgaverne over skibsfarten i 1907, viser det sig, at der av dampskibe ankom 4 med en drægtighet av 14 336 tons mindre og av seilskibe 34 med en drægtighet av 48 068 tons mindre i 1908 end i 1907. Til hovedstationen ankom der 7 dampskibe med en drægtighet av 16 430 tons mindre end i 1907 og av seilskibe 19 med en drægtighet av 22 493 tons mindre end aaret forut.

Den norske skibsfart paa distriktet er saaledes gaat noget tilbake i det forløpne aar. Tilbakegangen falder hovedsakelig paa seilskibene, hvilket skriver sig fra, at disse ogsaa herute mere og mere fortrænges av dampskibene og derfor stadig har vanskeligere for at opnaa utfragter herfra. Den overveiende del av de seilskibe, som er ankommet til argentinske havne med last, har som følge herav været nødsaket til at søke bort i ballast.

Specificerede statistiske opgaver over de forskjellige landes skibsfart paa Argentina i aaret 1908 foreligger endnu ikke. I henhold til en av landbruksministeriet utgit oversigt ankom der i det forløpne aar til argentinske havne fra utlandet ialt 3 882 dampskibe med en drægtighet av 8 978 416 registertons og 330 seilskibe med en drægtighet av 333 984 reg. tons.

Mønstringsforretninger. Ved hovedstationen paamønstredes der 33 officerer, 638 dæksfolk, 5 fyrbøtere og 50 kokke og stuerter; ialt 726, derav 279 nordmænd, 85 svensker, 38 dansker og 206 av andre nationer.

Grunden til avmønstringerne var i 19 tilfælde sygdom. Av sygdomstilfældene var 4 selvforskyldte, 3 beri-beri og 1 tuberkulose.

Der anmeldtes at være rømt 7 normænd og 34 utlændinger, hvilke tilsammen hadde tilgode en hyre av kr. 659.40.

Buenos Aires' havn. Det gamle spørsmaal om en utvidelse av Buenos Aires' havn har nu endelig faat sin løsning, idet kongressen under sin sidste samling bevilget et beløp av henimot 27 millioner pesos guld til anlæg av en række nye dokker, der skal ligge nordenfor den nuværende havn.

Indbydelse til anbud paa utførelsen av arbeiderne er allerede blit utstedt, og disse anbud, der skal være indleveret inden den 10. december 1909, skal være ledsaget av planer over de nye dokanlæg, idet disses form og beliggenhet kun er blit fastslaat i sin almindelighet i den vedtagne lov. Anbudene skal omfatte to alternativer med hensyn til dybden av havnen, det ene beregnet paa skibe av 30 og det andet paa skibe av 27 fots dypgaaende. Hvilket av disse to alternativer der skal vælges, er det overlatt til regjeringen at bestemme.

I forbindelse med de nye havneanlæg bevilget kongressen 10 millioner pesos guld til anlæg av en skibskanal, som fra Buenos Aires' havn skal gaa langs kysten og munde ut i Paranáfloden ved Las Palmas. Denne kanal vil bli ca. 60 kilometer lang; den vil de første 48 km. faa en bredde av 100 meter og de resterende 12 km. en bredde av 80 meter i bunden og vil bli gjort dyp nok til at kunne benyttes ved laveste vandstand av skibe med et dypgaaende av op til 26 fot.

Hensigten med den projekterede kanal er at tilveiebringe en lettere forbindelse med Paranáfloden, idet den vil medføre, at skibene undgaar den lange omvei om og det ofte lange ophold ved Martin Garcia Bar. Kanalen antages derfor at ville faa megen betydning for skibsfarten paa havnene i Paranáfloden.

Fragtmarkedet. I begyndelsen av aaret 1908 var der en temmelig livlig efterspørsel efter nyere jern- og staalskibe for korn til europæiske havne, men fragterne kom ikke over 15/— fra Buenos Aires, 17/— fra Rosario og 19/— fra Concepcion. Det synes nu blot at være et tidsspørsmaal, naar seilskibene

*) Et utdrag av beretningen er allerede indtat i ukeutgaven og utelates derfor her.

vil være fuldstændig utelukket fra at delta i transporten av korn fra La Plata-havnene, thi for hvert aar, som gaar, blir der mindre efterspørsel efter seilskibe. Selv i Uruguayfloden (Concepcion), hvor indtil ifjor hele exporten var i seilskibenes hænder, begynder man mere og mere at benytte dampere.

Til Sydafrika var der meget litet at gjøre i korn, og fragterne i den retning holdt sig omkring 13/— fra Buenos Aires.

For hø til tysk-afrikanske havne (Swakopmund og Lüderitzbucht) har der ogsaa været liten efterspørsel, og da seilskibene paa grund av de billige utgifter i lossehavnene har konkurreret indbyrdes om disse fragter, har det firma, som saa at sige monopoliserer disse forretninger, faat trykket fragtsatsen ned til 25/— pr. 2 240 lbs.

Quebracho har skaffet beskjæftigelse for en del norske seilskibe, men da de med lastning og losning forbundne utgifter er meget store, er det tvivlsomt, hvorvidt der er blit noget utbytte tilovers herav. Fragterne har varieret mellem 17/— og 19/— fra Colastiné og 13/— og 15/— fra Buenos Aires.

Saltede huder blev som vanlig exporteret for størstedelen i norske seilskibe (træskibe av nyere konstruktion) og optil 40/— blev betalt. Av andre slagteriprodukter kan nævnes talg, hvorav nogle faa ladninger avgik herfra til Europa til omkring 23/— pr. ton. Benfragterne til New York og Philadelphia holdt sig i $ 3.00 à 3.50, medens der var megen liten efterspørsel efter saadanne ladninger til Europa.

Høfragterne til Rio de Janeiro var omkring $ 2.00 pr. 40 kubikfot, men ogsaa denne trade gaar mere og mere over til dampere.

Den største vanskelighet, som seilskibene har at kjæmpe med, er den høie præmie, som assuranceselskaperne nu forlanger for ladninger, som skibes ombord i seilfartøier. Dette blir mere og mere følelig for hvert aar, og det blir snart umulig for ældre, omend første klasses jern- og staalskibe at faa utfragt fra La Plata floden. Dette gjælder ikke blot korn, men selv med hensyn til quebracho- og benladninger er assuranceselskaperne blit meget forsigtige.

I november maaned begyndte exportørerne her at interessere sig for den nye høst, og der blev da ogsaa befragtet nogle faa seilskibe for korn. Fragterne var imidlertid kun 14/— fra Concepcion, 11/— à 12/— fra Buenos Aires og 16/6 fra Colastiné, hvilket neppe dækker utgifterne.

Almindelig oversigt. Naar sees hen til den stagnation, som under det forløpne aar har været raadende paa verdensmarkedet i sin helhet betragtet, er det en tilfredsstillelse at kunne konstatere, at de daarlige konjunkturer kun i ringe grad har gjort sine indflydelse gjældende her, saaledes at der ogsaa i aaret 1908 har været sporet en glædelig fremgang paa de allerfleste omraader. De stramme pengeforholde som raadet i Europa og endnu mere i de Forenede Stater, har rigtignok medført, at bankerne ogsaa her har utvist forsigtighet med sine utlaan, og tiltrods for at bankerne sat inde med store beholdninger og disse stadig økedes, har diskontoen under størsteparten av aaret været holdt oppe i 7 à 7½ pct., en sats, som dog henimot slutningen av aaret viste tendens til at synke. Dette forhold kan dog ikke siges i nogen væsentlig grad at ha øvet nogen hemmende indflydelse paa forretningslivet, hvad de legitime forretninger angaar; kun spekulationslysten er derved blit holdt indenfor rimelige grænser, hvilket der imidlertid ikke er nogen grund til at uttale beklagelse over. Fondsbørsen har som følge herav under hele aaret været sjeldent rolig med lave noteringer paa alle spekulationspapirer. Av statspapirer og aktier etc. omsattes der saaledes kun for 97.6 millioner pesos papir, medens omsætningen av disse papirer i spekulationsaaret 1905 gik op til ikke mindre end 548.4 millioner.

I likhet med, hvad der har været tilfældet for diskontoens vedkommende, har ogsaa vekselkursen paa Europa holdt sig høi og har kun været underkastet ringe fluktuationer. Paa London har der for 90 dages sigtveksler været noteret fra 48 til 49 1/8 d., paa Paris fra 5.025 til 5.12 og paa Hamburg fra 4.10 til 4.20. Disse høie satser har begunstiget tilførslen av guld, hvilket igjen har hat tilfølge, at beholdningen i konverteringskassen (Caja de Conversion) har faat en betragtelig forsterkning. Der tilførtes nemlig denne ialt 21.6 millioner pesos guld, saaledes at beholdningen ved aarets utløp utgjorde 126.7 millioner. Samtidig hermed steg seddelemissionen fra 518.1 til 571.2 millioner, hvorav 293.2 millioner utgjør den oprindelige ugaranterede seddelemission, medens resten, 287.9 millioner, altsaa er garanteret ved de i konverteringskassen deponerede 126,7 millioner pesos guld. Den store seddelmænge, som nu er i omløp, og som synes stadig at ville økes, vækker betænkeligheter hos mange, og man er derfor begyndt at drøfte hensigtsmæssigheten av at forandre konverteringsloven av 1899 saaledes, at regjeringens ret til at veksle guld i papir efter den i loven fastsatte kurs, 227.27, begrænses. Man finder nemlig, at en seddelcirkulation av henimot 600 millioner pesos er overflødig stor for en befolkning paa 6 millioner mennesker, og der næres frygt for, at en yderligere forøkelse vil fremme spekulationen og medføre en kunstig stigning av alle værdier. Fra den anden side fremholdes det, at der ikke er nogen grund til at nære en saadan frygt. Det i konverteringskassen deponerede guld repræsenterer en del av exportoverskuddet og vilde i alle tilfælde være blit sat i cirkulation, da man kan gaa ut fra som givet, at guldet under ingen omstændigheter vilde være blit liggende i bankerne som en død kapital. Naar guldet er blit bragt til konverteringskassen, har dette sin grund i, at publikum er vant til at bruke papirpenge og derfor foretrækker disse. Enten der som byttemiddel anvendes guld eller sedler kan være likegyldig, naar blot seddelemmissionen som i nærværende tilfælde fuldt ut dækkes av guld. Selve byttemidlet blir jo ikke forøket eller faar nogen større værdi derved, at guldet omveksles i papirpenge.

I forbindelse med dette spørsmaal har ogsaa myntforholdene været gjenstand for diskussion i pressen. Efter de fremkomne uttalelser at dømme synes der at være enighet om, at tiden nu er inde til at ta op til behandling dette problem, der saa lang tid har ventet paa en løsning. Under diskussionen har der været henvist til, at med de 25½ millioner pesos, som konverteringsfondet (fondo de conversion) nu er bragt op til, utgjør garantien for samtlige seddelemissioner 63,7 %, hvilket er en større reserve end den, som i mange andre lande ansees tilstrækkelig til at dække seddelcirkulationen. Samtidig hermed har der paa det sterkeste været advaret mot at forsøke en løsning av myntspørsmaalet, førend saken har været underkastet den grundigste og mest alsidige behandling, da en forhastet og uheldig løsning med sikkerhet kan forutsees at ville bringe forstyrrelse ind i alle forhold.

Det av præsident Quintonos regjering i aaret 1905 fremsatte forslag om at indføre franc'en som myntenhet har ikke været tat under behandling i kongressen, idet den nuværende præsident i sit første budskap til kongressen erklærte sig uenig i forslagets principper.

For jordbruket har aaret gjennemgaaende været gunstig, tiltrods for at tørke og græshopper anrettet adskillig skade paa maishøsten, saaledes at denne ikke paa langtnær gav den avkastning, som man ved sæsonens begyndelse hadde haabet. Utbyttet naadde dog allikevel op til henimot 3½ mill. tons, hvilket er over en halv million tons mere end i 1907. Av hvete producertes der omkring 5½ mill. tons, av linfrø over 1 million tons og av havre ca. ½ million tons.

De for disse produkter opnaadde priser maa betegnes som meget tilfredsstillende. I særdeleshet har hvete og mais i det forløpne aar betinget høie priser. Den gjennemsnitlige exportpris for hvete er beregnet til $ 35.43 guld pr. ton, mot $ 30.86 i 1907. For mais er exportværdien anslaat til $ 24.28 guld pr. ton, mot $ 23.23 aaret forut; for linfrø til $ 46.42, mot $ 47.24 og for havre til $ 22.04, mot $ 25.03 pr. ton.

Som et bevis paa den hurtighet, hvormed akerbruket har utviklet sig her i landet i løpet av de sidste tyve aar, kan anføres, at exporten av hvete i 1888 kun utgjorde 69 754 tons, medens der ifjor exportertes ikke mindre end 3 636 294 tons. Argentina er hermed naadd op til nr. 7 i rækken av de hveteproducerende lande og til nr. 2 av de hveteexporterende lande.

Efter de foreliggende beregninger er for tiden omkr. 14 milioner hektar jord blit tat i akerbrukets tjeneste. Naar tages i betragtning, at dette areal neppe utgjør en syvendedel av den jord, som antages skikket for dyrkning, er der al grund til at tro, at Argentina i en ikke fjern fremtid vil bli verdens første kornproducerende land og saaledes komme til at øve en dominerende indflydelse paa kornhandelen i detheletat.

Ogsaa den anden av Argentinas hovednæringsveie, kvægavlen, har git et godt utbytte. Exporten av frosset kjød er tiltat betydelig, og estanciaeierne har derfor fundet let avsætning for sit slagtekvæg til fordelagtige priser. Frysefabrikkerne har arbeidet under gunstigere vilkaar end aaret forut, idet frosset og avkjølet kjød herfra har opnaadd høiere priser paa det engelske marked, paa grund av mindre tilførsel fra de Forenede Stater. Et av de Forenede Staters største slagterifirmaer, Swift & Co. i Chicago, har netop indkjøpt frysefabrikken «La Blanca» i Buenos Aires for en meget betydelig sum, og efter sigende har der i nogen tid været drevet underhandlinger om indkjøp av flere andre av Argentinas frysefabrikker for nordamerikansk regning. Der har i den anledning været uttalt frygt for, at alle argentinske frysefabrikker med tiden vil komme til at gaa over paa nordamerikanske hænder, og at de store slagterifirmaer vil forsøke at skaffe sig et lignende monopol paa kjødhandelen som det, de har opnaadd i de Forenede Stater. I anledning herav er der i pressen fremkommet sterke opfordringer til regjeringen om itide at træffe foranstaltninger sigtende til at forhindre en saadan eventualitet, uten at der dog hittil er foretat noget skridt i den retning fra regjeringens side. Derimot er der av to deputerede fra kongressen blit fremsat forslag om en lov, der har til formaal at vanskeliggjøre trustdannelser.

Av uld har tilførslen været betydelig større end i 1907, og exporten herav er derfor steget med over 20 000 tons. De daarlige konjunkturer, som denne artikel har lidt under, har imidlertid medført, at exporten har indbragt ca. 12 millioner pesos guld mindre end aaret forut, idet gjennemsnitsværdien kun utgjorde $ 269 guld pr. ton, mot $ 382.75 i 1907. Priserne viste dog henimot aarets slutning tegn til at bedres noget.

Der har i aarets løp været avholdt en kvægtælling, der gir interessante oplysninger om kvægavlens nuværende stilling og om den utvikling, som denne næringsgren har gjennemgaat, siden den sidste tælling, der fandt sted i 1895. Resultaterne av tællingen viser, at den frygt, som har været uttalt for, at den sterke kjødutførsel i de senere aar skulde ha medført en reduktion i kvægbestanden, er ugrundet, idet bestanden saavel av hornkvæg og heste som av svin viser en betydelig fremgang. I motsætning hertil er faarebestanden gaat endel tilbake, men dette forklares ved, at faareholdet, der utkræver temmelig vidtstrakte arealer for at drives rationelt, har maattet indskrænkes eller er blit fortrængt til fjernereliggende egne av landet, efterhvert som akerbruket har utvidet sig, og jordens værdi som følge herav er steget.

Nedenstaaende tabel gir et indblik i kvægavlens utvikling siden 1895:

	Hornkvæg.	Heste.	Faar.	Svin.
1895 .	21 791 526	4 445 859	74 379 562	652 766
1908 .	29 116 625	7 531 376	67 211 754	1 403 591

Det er imidlertid ikke bare i antal, at kvægavlen er gaat frem, men kvæget er desuten ogsaa steget betydelig i værdi, paa grund av de bestræbelser, som har været gjort for at forbedre de indfødte kvægracer ved hjælp av Europas bedste racekvæg.

Hvorledes forholdene i denne retning har utviklet sig, vil sees av nedenstaaende sammenstilling:

	1895. Værdi i pesos guld.	1908. Værdi i pesos guld.
Hornkvæg . . .	222 842 465	413 021 767
Heste	25 496 407	90 563 807
Muldyr	3 330 798	9 926 873
Esler	659 573	1 256 178
Faar	122 625 506	126 437 993
Gjeter	1 945 694	3 661 609
Svin	2 026 360	6 895 960
Tilsammen	378 926 803	651 764 187

Det fremgaar herav, at værdien av den argentinske kvægbestand næsten har fordoblet sig i løpet av de sidste 13 aar.

Saavel *sukker-* som *vinproduktionen* har git et udmerket utbytte i det forløpne aar. Samtlige sukkerfabrikker har i en betragtelig grad kunnet forøke sin produktion, takket være det gunstige utfald af sukkerrørhøsten og sukkerrørenes store sukkergehalt. Den samlede sukkerproduktion i 1908 anslaaes til 150 000 tons, hvilket ansees tilstrækkelig til at dække det indenlandske forbruk, saaledes at det skulde bli unødvendig at importere sukker iaar i motsætning til, hvad der var tilfældet i 1907 og 1908.

Druehøsten var ifjor usedvanlig rik, og vinproduktionen stod i forhold hertil, likesom vinen fandt let avsætning til fordelagtige priser. Vinutbyttet alene i Mendoza, der er den vigtigste vinproducerende provins, anslaaes til 1 200 000 fater.

Den gode økonomiske stilling har, som rimelig kan være, ikke undlatt at øve sin indflydelse paa utenrikshandelen, der har kunnet glæde sig ved en usedvanlig stor fremgang. Dette gjælder særlig for

exporthandelens vedkommende, idet værdien av denne er steget med næsten 70 millioner pesos guld sammenlignet med det foregaaende aar. Værdien av importen viser rigtignok en tilbakegang av ca. 13 millioner pesos guld, men denne tilbakegang falder udelukkende paa de toldfrie varer og skriver sig fra en formindsket indførsel av jernbanemateriel, idet jernbaneselskaperne, som i de sidste aar har seet sig nødsaket til at anskaffe store mængder nyt materiel, hovedsakelig godsvogner og lokomotiver, paa grund av den hurtig økede trafik, nu er nogenlunde tilstrækkelig forsynet for behovet og derfor har kunnet indskrænke sine indkjøp. Av toldpligtige varer har der derimot været importeret for ca. 4.5 millioner pesos guld mere end aaret forut.

Konkurser. Antallet av fallitter har ogsaa under det forløpne aar været betydelig, om der end har været nogen bedring at spore, sammenlignet med aaret forut. Der blev nemlig tat under konkursbehandling boer med en passiva av tilsammen 37.7 millioner pesos papir, mot 40.4 millioner i 1907, altsaa en nedgang av henimot 3 millioner.

Statsindtægterne befinder sig fremdeles i stigning, tiltrods for at der ingen nye skatter er blit paalagt — et yderligere bevis paa de gode tider, som har gjort sig gjældende her. I det hele indkom der 254.5 millioner pesos papir, mot 241.1 millioner i 1907 og 224.8 millioner i 1906. Indtægterne er saaledes i to aar steget med 30 millioner pesos papir, eller 48 millioner kroner. Medaljen har imidlertid ogsaa en revers, og denne bestaar deri, at utgifterne samtidig er øket i en grad, der aldeles ikke staar i forhold til indtægterne. Særlig pensionskontoen og utgifterne til embedsverket antar hvert aar stadig større dimensioner, og dette gjælder ikke blot staten, men ogsaa de forskjellige administrationer for provinserne og bykommunerne. En herværende avis har regnet ut, at der findes ikke mindre end 84 869 nationale, provinsielle og kommunale embedsmænd og funktionærer her i landet, hvilket utgjør en embedsmand paa hver 59 indbyggere.

Jernbaner. De fleste jernbanekompanier har kunnet glæde sig ved en betydelig øket trafik og derav følgende økede indtægter. Den gjennemsnitlige rente av den i jernbaneanlæg nedlagte kapital utgjorde 5.08 %, der falder imellem et tap av 0.2 % paa Transandinobanen og en fortjeneste av 8.49 %, som Vestbanen har opnaadd.

Jernbanedrift viser sig saaledes at være en særdeles lønnende forretning her i landet, hvilket forhold naturligvis øver sin virkning paa jernbanebygningen, som for tiden befinder sig i en usedvanlig rask utvikling. Under aaret blev 1430 kilometer nye linjer aapnet for trafikken, og i 1909 antages det, at yderligere 20 000 kilometer vil bli tat i drift.

Av kongressen blev der under dennes sidste samling bevilget de existerende jernbanekompanier koncessioner paa nye linjer i en længde av tilsammen 5 428 kilometer, hvis kostende er beregnet til 18.8 millioner £. Desuten vil der bli anvendt ca. 6 millioner £ til supplerende arbeider paa de bestaaende linjer, anlæg av en stor centralstation i Buenos Aires etc.

Foruten at tilstaa de ovenfor nævnte koncessioner gav kongressen en bevilgning av 10 milloner £ til bygning av jernbaner, kanalisering av forskjellige floder, irrigationsarbeider o. s. v. i nationalterritorierne, likesom der bevilgedes 9.6 millioner £ til utvidelse av Buenos Aires' havn. Det er saaledes ikke mindre end 44 millioner £ ny kapital, som i løpet av de nærmeste aar vil bli tilført landet i produktive øiemed.

Av de under aaret fuldførte baner fortjener særlig at nævnes den av staten byggede linje til byen Quiaca ved den bolivianske grænse. Denne linje skal efter overenskomst med regjeringen i Bolivia bygges videre av Argentina, indtil den kommer i forbindelse med det bolivianske jernbanenet. Naar dette er skedd, vil der være smedet et meget betydningsfuldt led i den længdebane, som er blit projekteret gjennem hele det amerikanske fastland.

Det samlede jernbanenet omfattet ved aarets slutning 23 723 km., repræsenterende en kapital av 174 millioner £. De forskjellige jernbaner befordret under det forløpne aar 48 594 000 passagerer og 31 931 000 tons gods. Indtægterne opgik til $ 101 391 000 guld og driftsomkostningerne til $ 61 368 000 guld.

Streiker. Av den av arbeidsdepartementet offentliggjorte statistik fremgaar det, at streikebevægelsen her i Buenos Aires vedblivende befinder sig i sterk tilbakegang. Der forefaldt nemlig i det hele kun 118 streiker omfattende 11 561 arbeidere, mot 213 streiker med 169 017 arbeidere i 1907. Samtidig hermed gik antallet av streikedage ned fra 2 503 i 1907 til 846 under det forløpne aar.

En meget væsentlig del av æren for den nedgang i antallet av arbeidskonflikter, som har været merkbar her i løpet av de sidste aar, maa tilskrives den for et par aar siden efter initiativ av en herboende norsk forretningsmand istandbragte sammenslutning av firmaer, der er interesseret i arbeidet i havnen, som jernbanekompanier, exportører, dampskibsagenter, stuere etc. Disse firmaer har dannet en forening til beskyttelse av frit arbeide, hvis opgave det har været at skaffe havnearbeidere, som slutter sig til denne, de samme fordele, som fagforeningerne yder, og desuten mange andre, uten at arbeiderne selv behøver at betale derfor. Foreningen forsikrer saaledes arbeiderne mot skade ved ulykkestilfælde og forsikrer deres liv, gir fri sykepleie og har end yderligere dannet et pensionsfond, i hvilket arbeidere, som har gjort uavbrudt tjeneste i et visst antal aar, er pensionsberettiget. Endelig har foreningen oprettet kjøkkener inden havneomraadet, hvor arbeiderne kan kjøpe billig mat, likesom den har indført ottetimers arbeidsdag og er kommet overens med arbeiderne om en fast lønstarif. I begyndelsen var det kun løsarbeidere, som sluttet sig til foreningen, men efterhaanden meldte ogsaa arbeidere tilhørende fagforeningerne sig ind, og for tiden er de allerfleste dokarbeidere medlemmer av foreningen. Følgen herav har været, at de professionelle streikeledere ikke længer finder jordbund for sin agitation blandt arbeiderne i havnen, og disse, som man tidligere kunde være sikker paa at finde i spidsen for enhver større streikebevægelse, holder sig nu rolig og utfører sit arbeide, medens alle andre fag streiker, saaledes som man nylig har seet exempel paa under en generalstreik i Buenos Aires. Streikeforsøk av havnearbeiderne i Rosario og La Plata er det ogsaa lykkes at dæmpe ved, at foreningen her har kunnet stille til de interesseredes raadighet det nødvendige antal arbeidere.

Immigration. Antallet av immigranter var i 1908 det største, som noget aar har kunnet opvise. Der ankom ialt 255 710 immigranter, mot 209 103 i 1907, medens 85 412 tredjeklasses passagerer igjen forlot landet, mot 90 190 aaret forut. Overskuddet av immigranter over emigranter blir saaledes 170 298, mot 118 913 i 1907. Av skandinaviske indvandrere

opgives der at være ankommet 56 nordmænd, 62 svensker og 463 dansker.

Handel. Værdien av Argentinas samlede handelsomsætning med utlandet utgjorde i 1908 $ 638 978 077 guld (ca. 1 022 millioner kroner), mot $ 582 065 052 guld (ca. 931 millioner kroner) i 1907, altsaa en tilvekst av næsten 57 millioner pesos guld. Herav falder der paa importhandelen $ 272 972 736 guld, mot $ 285 860 683 i 1907 og paa exporthandelen $ 366 005 341 guld, mot $ 296 204 369 aaret forut. Værdien av indførslen er saaledes gaat tilbake med 12.9 millioner pesos guld, medens utførslen er steget med 69.8 millioner. Utenrikshandelen har som følge herav git det betydelige exportoverskud av 93 millioner pesos guld.

Tilbakegangen falder som tidligere nævnt udelukkende paa de toldfrie varer, hvorav der importertes for 17.4 millioner pesos guld mindre end aaret forut. Indførslen av toldpligtige varer, der danner den maalestok, som maa lægges til grund for bedømmelsen av kjøpeevnen, er derimot gaat frem med 4.5 millioner.

Exporthandelen*) fordelte sig paa de enkelte varegrupper med følgende beløp, sammenlignet med aaret 1907:

	1908. $ guld.	1907. $ guld.
I. Kvægavlsprodukter:		
a) Levende dyr	2 844 830	3 158 856
b) Raastoffer	97 746 156	108 126 359
c) Industriprodukter	12 373 801	10 802 634
d) Biprodukter	112 153 670	121 732 356
II. Akerbruksprodukter:		
a) Raastoffer	232 277 837	154 256 533
b) Industriprodukter	5 239 346	4 808 655
c) Biprodukter	5 159 981	5 026 433
III. Skogprodukter	6 347 234	5 342 357
IV. Bergverksprodukter	810 961	565 039
V. Jagtprodukter	498 612	829 559
VI. Forskjellige produkter	1 552 913	1 555 588

De vigtigste exportartikler var følgende:

	1908. Kvantitet i tons.	1908. Værdi i $ guld.	1907. Kvantitet i tons.	1907. Værdi i $ guld.
Horn	2 236	169 948	2 023	153 738
Frosset oksekjød	180 814	18 081 443	138 222	13 822 162
» faarekjød	78 846	6 307 688	67 785	5 582 781
Gjeteskind	2 309	934 174	935	574 204
Kidskind	307	184 276	395	237 055
Saltede faareskind	1 581	316 149	342	68 459
Uvaskede »	26 376	5 626 416	24 355	8 458 030
Saltede oksehuder	35 127	7 232 842	33 620	8 345 410
Tørrede »	29 389	8 452 819	20 755	8 175 722
Saltede hestehuder	163	18 740	221	51 691
Tørrede »	1 169	248 077	1 005	261 721
Uld	175 538	47 246 183	154 810	59 252 948
Nedlagte tunger	874	262 058	757	227 119
Hvalolje	1 842	368 316	161	32 252
Konserveret kjød	1 727	172 742	1 595	159 477
Kasein	2 058	411 601	2 035	407 044
Kjødextrakt	690	1 379 952	896	1 791 574
Kjødmel	3 100	1 239 918	3 842	1 536 828
Smør	3 550	1 419 867	3 035	1 214 173
Margarinolje	4 349	652 326	2 984	447 594
Talg	43 977	6 030 601	30 915	4 806 835
Benaske	2 407	17 619	5 555	36 143
Guano	8 593	214 825	5 812	145 310
Ben	26 099	1 406 082	24 786	1 109 438
Tørret blod	4 395	219 746	3 266	163 280
Hvete	3 636 294	128 842 610	2 680 802	82 727 747
Mais	1 711 804	41 556 865	1 276 732	29 653 979
Linfrø	1 055 650	49 004 704	763 736	36 081 221
Hvetemel	113 500	5 133 335	127 499	4 696 934
Kli	208 309	4 698 879	209 125	4 552 332
Oljekaker	14 455	289 090	12 112	242 248
Quebracho i stokker	254 571	2 962 184	246 514	3 132 493
Quebrachoextrakt	48 162	2 994 922	28 195	1 811 879

Værdien av exporten til de forskjellige lande utgjorde:

	1908.	1907.
Storbritannien	$ guld 78 324 723	$ guld 53 716 152
Frankrike	» » 28 913 730	» » 37 762 046
Tyskland	» » 34 751 994	» » 36 423 056
Belgien	» » 35 778 188	» » 29 592 133
Brasilien	» » 15 095 578	» » 14 018 431
Forenede Stater	» » 13 023 238	» » 10 940 436
Italien	$ guld 7 907 857	$ guld 5 219 466
Holland	» » 5 299 670	» » 4 174 490
Spanien	» » 2 599 603	» » 1 935 605
Chile	» » 1 537 507	» » 1 805 667
Sydafrika	» » 860 442	» » 1 415 590
Uruguay	» » 774 454	» » 1 376 638
Østerrike-Ungarn	» » 1 071 134	» » 751 974
Bolivia	» » 593 726	» » 608 052
Paraguay	» » 213 666	» » 182 670
Andre lande	» » 3 834 235	» » 2 966 196
Til ordre	» » 135 425 596	» » 93 270 767
	Ialt 366 005 341	296 204 369

*) Specifikationen vedrørende importen findes i ukeutgaven.

Exporten til Norge, Sverige og Danmark hadde i de to sidste aar følgende værdi:

	1908.	1907.
Norge	$ guld 208 383	$ guld 106 144
Sverige	» » 536 062	» » 665 149
Danmark	» » 426 078	» » 120 888

Hvalfangst. Det argentinske hvalfangerselskap, som har sin station paa Sydgeorgina, hadde i sæsonen 1. oktober 1907 til 30. september 1908 en fangst av ca. 1 000 hval, der gav 27 360 fater olje og 21 854 kg. hvalben av forskjellig slags. Av oljen avsattes paa det herværende marked ca. 7 000 fater.

Foruten dette har to norske selskaper i sæsonen 1908—1909 drevet fangst fra Sydgeorgina med flytende kokerier. Begge selskapers fartøier er efter fangsttidens ophør reist hjem med fuld last.

Norske firmaer. I den i sidste aarsrapport meddelte opgave over her i landet etablerede norske firmaer er der indtraadt den forandring, at firmaerne Nicolaysen & Salvesen, A. B. Ball & Co. samt skibsmæglerfirmaet Chr. J. Erfjord & Co. har ophørt at existere, sidstnævnte paa grund av, at indehaveren er avgaat ved døden. Desuten har herr P. Christophersen opgivet den betydelige dampskibsagentur- og befragtningsforretning, som han under samme navn har drevet siden aaret 1876.

II. Aarsberetning*) for 1908 fra konsul *V. Christophersen*, Rosario de S.ta Fé.

(Skibsfart. — Mønstringsforretninger. — Fragter. — Havnereglementer. — Skibsfartskutymer. — Landbruk.)

Skibsfart. Av norske skibe ankom i 1908 5 dampskibe dr. ialt 8 559 tons netto og 34 seilskibe dr. 35 071 tons netto.

Av skibe tilhørende alle nationer blev Rosario ialt anløpet av 600, hvorav 63 seilskibe. Den samlede indgaaende tonnage var 1 175 621 tons netto, hvilket betegner et fremskridt fra det foregaaende aar, da der indkom 486 skibe dr. 919 198 tons. Ogsaa den norske skibsfart er i dette aar gaat noget frem, idet den viser en stigning av 7 skibe og 4 889 tons.

Mønstringsforretninger. I aaret 1908 paamønstredes ved konsulatet 230 og avmønstredes 183 mand. Hyren var gjennemsnitlig for de paamønstrede matroser £ 3, letmatroser £ 2.10.0, fyrbøtere £ 4, stuerter £ 5 à 6.

Fragter. Utfragterne stillet sig noget ugunstige.

Dampskibe: Korn til St. Vincent f. o.: maximum 13/ à 14/, minimum ned til 8/; hø til Rio Janeiro $ 6.50 à 7.25 arg. guld; korn til do. $ 3 à 3.25 arg. guld.

Seilskibe: Hø til Rio de Janeiro $ 1.80 à $ 2 arg. guld; hvete og linfrø til Kanalen: maximum 13/ à 14/; hø til Svakopmund eller Port Natal 30/, quebracho til Colastiné—Kanalen 21/, ben til engelsk havn 16/6.

Forandring i havnereglementer, kutymer m. m. Et nyt reglemet av 1908 indskjærper kapteinerne nødvendigheten av at benytte havnelods. Hvis skibene saaledes skal skifte plads, og der herunder maa hives paa ankeret, bør lods anvendes. Undlatelse herav straffes med ilæggelse av mulkt, beløpende sig til det dobbelte av, hvad skibet efter tariffen skulde betale havnelodsen, hvis han hadde været tilkaldt.

Der er gjentagne gange rettet forespørsler til dette konsulat, hvorvidt skibet eller ladningens mottager skal betale havneutgifterne, naar skibets ballast indtages eller uttages, samtidig med at skibet losses eller lastes. Spørsmaalet reises, hvor der i certepartiet er indføiet en klausul gaaende ut paa, at ladningsmottageren skal bære alle havneutgifter.

Den hergjældende faste kutyme bestemmer, at tiden for ind- og uttagen av ballast løper for skibets regning, selv om kjøbmanden samtidig laster eller losser skibet, dog selvfølgelig ikke, hvor særlig avtale mellem kjøbmanden og kapteinen eller skibets reder foreligger.

Akerbruket. Aaret 1908 betegnet et middels godt aar for akerbruket, idet baade mais-, hvete- og linfrøhøsten gav tilfredsstillende utbytte.

*) Et utdrag av beretningen, der er indtat i ukeutgaven, utelates her.

Italien.

(Civitavecchia: Skibsfart; import; export; havneforhold. — Livorno: Skibsfart; fisk; tran; kurser. — Bari: Skibsfart; import; export; fisk; trælast. — Ancona: Import. — Venedig: Skibsfart; havneforhold; import; export; fisk; kurser.)

Som supplement til den tidligere offentliggjorte aarsberetning for 1908 fra *generalkonsulatet i Genua* meddeles nedenfor følgende utdrag av de av efternævnte vicekonsulater avgivne aarsberetninger for samme aar.

Civitavecchia. Indberetning fra vicekonsul *Bellettieri.*

Til Civitavecchia ankom i 1908 ialt 1 350 fartøier dr. 547 729 tons med 362 950 tons varer og avgik 1 351 fartøier dr. 548 029 tons med 80 135 tons varer. I forhold til 1907 utviser 1908 en formindsket utførsel av 17 995 tons og en formindsket indførsel av 35 653 tons varer. Aarsaken hertil opgives at være den mindre utførsel av kalciumkarbid til Italien forøvrig og utlandet og den mindre indførsel av støpejern og korn.

De forskjellige nationers deltagelse i den frie skibsfart paa Civitavecchia i 1908 fremgaar av nedenstaaende oversigt over ankomne skibe:

	Seilskibe.		Dampskibe.		Tilsammen.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Italienske	606	49 243	144	68 254	750	117 497
Engelske	2	330	51	178 959	53	179 289
Græske	—	—	11	21 062	11	21 062
Spanske	9	2 688	4	17 757	13	20 445
Norske	—	—	6	9 578	6	9 578
Tyske	—	—	8	8 663	8	8 663
Danske	3	479	3	6 123	6	6 602
Franske	—	—	1	5 750	1	5 750
Hollandske	—	—	1	2 756	1	2 756
Østerrikske	—	—	4	674	4	674

Blandt indførselsartiklerne kan merkes:

Cement, kalk etc.	tons.	3 600
Kul	»	268 381
Korn	»	15 835
Mineralske oljer.	»	788
Kemiske produkter	»	125
Fosfater, alle slags	»	3 373
Jern, staal og støpejern	»	11 277
Trælast.	»	6 033
Fisk	»	550
Diverse varer	»	5 236

Trælast. Som omhandlet i tidligere aarsberetninger skriver den hertil indførte granlast sig udelukkende fra Østerrike og det Sorte Hav, likesom pitchpine indføres fra Amerika. Derhos har man i det sidste aar begyndt at indføre nøttetræ fra Amerika til anvendelse ved møbelfabrikationen i Rom

Fisk. Der ankom tre seilskibsladninger med Labradorfisk fra New Foundland, men derhos ankom ogsaa større partier i tønder via Genua.

Blandt utførselsartiklerne merkes:

Papir	tons	55
Ost	»	364
Træ til tøndestav	»	5 629
Kemiske produkter	»	249
Kork	»	298
Vin	»	26
Alun	»	9 196
Kalciumkarbid	»	2 639

Kalciumkarbid. Den utenlandske konkurrence, og især den norske, har hat stor indflydelse paa exporten av kalciumkarbid fra Civitavecchia. Exporten av karbid til England og Tyskland er omtrent ophørt. Hertil kommer, at de nye fabrikker i forskjellige dele av Italien har forøket den indenlandske konkurrence og bevirket nedgang i utførslen til andre italienske havne. Endvidere har Schweiz begyndt at exportere kalciumkarbid til Italien. For at beskytte sine interesser har omtrent samtlige karbidfabrikker dannet en ny landsforening, som netop er traadt i virksomhet.

Papir. Fabrikkerne i Corneto Tarquinia sendte sidste aar store mængder av papir til Egypten, men paa grund av specielle begunstigelsestariffer ved forsendelse med jernbanen til Neapel, foretrak fabrikkerne at utskibe papiret over sidstnævnte havn istedetfor i Civitavecchia.

Cement. De lokale fabrikkers produktion er udelukkende bestemt for forbruket i Syditalien.

Man er fremdeles beskjæftiget med fuldførelsen av arbeiderne for havnens sikkerhet, og fremfor alt med den nye havnestation, som man haaber at faa færdig i 1910.

Endvidere haaber man, at ministeriet for de offentlige arbeider inden utgangen av aaret 1909 vil gi sit endelige samtykke til den nye jernbanelinje fra Civitavecchia til Terni, der vil gi et mægtig bidrag til trafikkens opsving i vor havn.

Arbeidet med vandledningens forlængelse til havnen og kaierne er nu avsluttet, og om nogle maaneder vil dampskibene kunne indta vand direkte fra ledningen.

Derhos er ogsaa arbeidet med havnens utdypning fuldført for skibe med indtil 24 engelske fots dypgaaende.

Livorno. Konsul *H. Trumpy's* indberetning.

Skibsfart. Til Livorno ankom i aaret 1908 25 norske dampskibe dr. 26 110 tons og 2 norske seilskibe dr. 2 297 tons, mot i 1907 16 dampskibe dr. 13 517 tons og 2 seilskibe dr. 230 tons.

Av dampskibene ankom 6 fra England med 16 472 tons kul, 2 fra Montreal med 7 240 tons korn, 2 fra Labrador med 1 025 tons klipfisk, 1 fra Island med 96 tons klipfisk og 14 fra Norge via spanske og italienske havne med stykgods, træmasse og fisk. Av seilskibene ankom 1 med 2 760 tons salpeter fra Sydamerika og 1 med 331 standards trælast fra Sverige.

Bruttofragterne for dampskibene beløp sig til 147 000 kroner; derhos var 7 dampskibe maanedsbefragtet til et samlet beløp av £ 2 505.

Med 8 dampskibe tilhørende Otto Thoresens linje utførtes herfra 819 832 kg. marmor og stykgods til Norge; fragt £ 817 116.

Fragterne fra Livorno til England, Kontinentet, Østersjøen og Nordamerika varierte fra 10/— til 25/— pr. ton for marmor og fra 8/— til 35/— og 40/— pr. ton for stykgods, alt efter bestemmelsesstedet og med de regulære dampskibslinjer.

Kulfragterne til Livorno i 1908 var fra:

	Swansea.	Newcastle.	Cardiff.	Glasgow.	Newport.
Maximum	8/—	7/3	7/6	7/4	7/3
Gjennemsnit	7/—	6/4	6/3	6/3	6/—
Minimum	5/6	5/—	4/8	5/—	5/3

Kulpriserne i aaret 1908 var for prima kvalitet «Best Welsh Coals» fra 25/— til 28/6 pr. engelsk ton, cif. Livorno; for Cardiff smaakul fra 15/— til 16/9; for prima kvaliteter fra Skotland fra 18/3 til 24/—, for sekunda fra 16/— til 21/— pr. ton, cif. Livorno.

Prisen for koks av engelsk produkt varierte fra 32/—til 34/3, for koks av tysk produkt fra 28/— til 32/6 pr. ton, cif. Livorno.

De forskjellige nationers deltagelse i skibsfarten paa Livorno i 1908 fremgaar av nedenstaaende oversigt over ankomne skibe:

	Seilskibe.		Dampskibe.		Tilsammen.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Engelske	10	1 306	344	500 781	354	502 087
Italienske	2 219	98 511	1 404	1 400 725	3 623	1 499 236
Østerrikske	—	—	18	32 998	18	32 998
Franske	5	506	165	90 819	170	91 325
Tyske	—	—	100	111 010	100	111 010
Norske	2	2 297	25	26 303	27	28 600
Hollandske	—	—	28	29 050	28	29 050
Svenske	—	—	10	8 346	10	8 346
Spanske	—	—	37	29 288	37	29 288
Belgiske	—	—	24	26 318	24	26 318
Danske	5	861	38	37 978	43	38 839
Græske	1	430	31	55 283	32	55 713
Andre	1	610	4	7 814	5	8 424
Ialt	2 243	104 521	2 228	2 356 713	4 471	2 461 234
mot i 1907	2 775	132 827	2 142	2 215 182	4 917	2 348 009

Klipfisk. Av Labrador indførtes 3 000 000 kg., solgt til 35/50 lire pr. 100 kg.
» S. Giovanni » 1 000 000 —»— 51/70 —»— —»—
» Lavé » 7 000 000 —»— 45/50 —»— —»—

Rundfisk. Herav indførtes 300 000 kg., der betaltes med 70 til 100 lire pr. 100 kg. cif. Livorno.

Pilchards. Fra Spanien indførtes herav 90 000 kg., der solgtes til 32/42 lire pr. 100 kg. cif. Livorno. Fra England indførtes av denne vare 280 000 kg., gjennemsnitlig pris 45/50 lire pr. 100 kg. cif. Livorno.

Røkesild. Fra Yarmouth indførtes 2 900 000 kg., som blev solgt til en gjennemsnitlig pris av 35 lire pr. 100 kg.; sild av norsk tilvirkning blev ikke indført.

Tjære. Ca. 475/500 tønder ankom fra Archangelsk og solgtes til en gjennemsnitspris av 21 lire pr. 100 kg. cif. Livorno.

Bek. Herav indførtes 470 tønder, der blev solgt til 30 lire pr. originaltønde.

Tran. Indførslen herav var omtrent som forrige aar, og der beregnes importeret:

150	tønder	hvit,	der solgtes til	75/90 lire pr. kg.
175	»	gul,	—»—	63/73 —»—
350	»	rød,	—»—	55/60 —»—
350	»	garvetran,	—»—	45/55 —»—

Ifølge toldvæsenets opgaver beløp importen av ren og uren fiskeolje sig til:

Ren fiskeolje.

	1907.	1908.
Fra Tyskland	kg. 717	kg. 8 940
» Rusland	» 15 072	» —
» Frankrike	» 140	» 2 120
» Storbritannien	» —	» 25 050
» Spanien	» —	» 616
» Holland	» —	» 1 595
» Østerrike	» —	» 4 180
» Norge	» —	» 5 320
» Nordamerika	» 94	» 36
» Belgien	» —	» 940
» Tunis	» 33	» 478

Uren fiskeolje.

	1907.	1908.
Fra Tyskland	kg. 37 218	kg. 58 994
» Storbritannien	» 182 522	» 141 195
» Holland	» 17 004	» 1 595
» Belgien	» 4 459	» 7 141
» Sverige	» 5 180	» —
» Frankrike	» 13 882	» 20 277
» Nordamerika	» 30	» 30
» Norge	» 7 846	» 34 269
» Spanien	» 385	» 5 303
» Østerrike	» 2 810	» 28 606
» Tunis	» 15 066	» 478
» Algier	— —	» 1 814
» Kina	— —	» 92

Bari. Indberetning fra vicekonsul *N. Schuck.*

Skibsfart. Ifølge den officielle statistik ankom følgende antal skibe til Bari i aaret 1908:

	Seilskibe.		Dampskibe.		Tilsammen.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Italienske	601	25 929	958	767 330	1 559	793 259
Østerrikske	5	189	236	148 880	241	149 069
Engelske	—	—	88	140 981	88	140 981
Tyske	—	—	28	41 064	28	41 064
Norske	—	—	19	15 952	19	15 952
Græske	10	269	4	5 531	14	5 800
Danske	1	65	6	4 921	7	4 986
Andre	15	1 129	1	860	16	1 989
Ialt	632	27 581	1 340	1 125 519	1 972	1 153 100

Handel. Værdien av Baris indførsel i 1908 beløp sig til 33 688 000 lire og utførslen til lire 33 421 000.

Fra *Norge* indførtes i 1908:

Tørfisk	650 000 kg.,	værdi lire	422 000
Saltet fisk	500 »	» »	1 000
Tran	8 900 »	» »	9 000
		Ialt lire	432 000

mot i 1907 319 000 lire og i 1906 344 000 lire.

Til Norge utførtes i 1908:

Olivenolje	66 200 kg.,	værdi lire	106 000
Hermetisk frugt	43 200 »	» »	52 000
Mandler	13 600 »	» »	23 000
Vin	2 900 »	» »	1 000
		Ialt lire	182 000

mot i 1907 217 000 og i 1906 223 000 lire.

Fisk. Av fiskevarer indførtes i 1908 for lire 4 382 000, hvorav:

Fra		Tørrret fisk.	Saltet fisk.	Fersk fisk.
Storbritannien	lire	1 482 000	2 000	—
Forenede Stater	»	1 319 000	4 000	—
Norge	»	422 000	1 000	—
Montenegro	»	57 000	—	—
Tyrkiet	»	37 000	—	106 000
Grækenland	»	8 000	—	—
Tyskland	»	6 000	—	—
Spanien	»	2 000	11 000	—
Østerrike	»	2 000	677 000	33 000
Danmark	»	32 000	—	—
Tunis	»	—	174 000	—
Portugal	»	—	6 000	—
Holland	»	—	1 000	—
Ialt	lire	3 367 000	876 000	139 000
Mot i 1907	»	2 031 000	796 500	76 200

Av foranstaaende statistik fremgaar, at værdien av de til Bari i 1908 indførte fiskevarer er omtrent 1½ million lire større end i 1907. Norges andel i stigningen er imidlertid forholdsvis ubetydelig, fra 319 til 423 000 lire. Der maa gjøres større anstrengelser fra de norske exportørers side for at forøke omsætningen, saasom ved ansættelse av dygtige agenter, eller muligens ogsaa ved mere intenst direkte arbeide med de herværende større importører, som blandt andet kjøper hele skibsladninger paa spekulation fra Amerika. Kun ved specielle anstrengelser vil det kunne lykkes at gjøre Amerika og England rangen stridig; thi de nævnte lande synes at være bedre organiseret i denne artikel end Norge.

Trælast. I dette distrikt maa al trælast indføres fra utlandet. Sidste aars import gik op i en værdi av over 2½ million lire. Siden et aar tilbake har Rumænien med held optat konkurrencen med Østerrike-Ungarn, som tidligere var enehersker paa markedet. De norske exportører burde derfor vie dette marked en større opmerksomhet, dette saameget mere, som damp- eller seilkibsfragterne Galatz—Bari ikke er billigere end Kristiania—Bari.

Metaller. Ogsaa for enkelte norske raametallers vedkommende antages det, at Apulien er kjøper.

I almindelighet lot forrige aar meget tilbake at ønske for Apuliens vedkommende, da høsten for mange produkters vedkommende slog næsten aldeles feil paa grund av den ualmindelige tørke.

Olivenolje. Olivenhøsten, som specielt led under tørken, beløp sig kun til tyvendedelen av et almindelig aars høst. Følgen var en umaadelig forhøielse av olivenpriserne og en formindsket export.

Mandler. Ogsaa mandelhøsten led, omend i mindre grad, av de samme aarsaker som for olivenoljens vedkommende.

Vinhøsten faldt derimot overordentlig rikelig ut paa grund av den sterke varme. Da priserne var lave og kvaliten udadlelig, tok forretningerne et sterkt opsving, og da fornemmelig exporten av destillerede vine, begunstiget ved de lave priser og specielle forholdsregler ad lovgivningens vei.

Ancona. Indberetning fra vicekonsul *Umberto Veschi.*

Til dette vicekonsulatdistrikt blev i aaret 1908 indført fra Norge: 10 504 kg. tran; 20 300 kg. cellulose, 598 362 kg. tørret fisk, 152 kg. sardiner og 181 kg. anden hermetisk nedlagt fisk.

Derimot blev ingen varer utført herfra direkte til Norge.

Venedig. Indberetning fra konsul *U. Ringler.*

Skibsfart. I aaret 1908 ankom hertil 17 norske dampskibe dr. 16 301 tons og 1 norsk seilskib dr. 2 000 tons med hel eller delvis last. Av dampskibene ankom 13 med tørfisk, tran, træmasse og andet stykgods, 1 med feltspat, 2 med kul og 1 med fosfat. Seilskibet kom fra Chile med salpeter.

De fleste skibe avgik herfra i ballast; kun med Otto Thoresens linje utskibedes endel hamp, koster og straa til Norge.

Angaaende skibsfarten paa Venedig forøvrig i 1908 kan fortiden intet meddeles, da handelskamret endnu ikke er færdig med statistiken for nævnte aar.

Til Venedig ankom i 1907 følgende antal skibe:

2 115 seilskibe, hvorav 1 931 med last og 184 i ballast
1 557 dampskibe, » 1 391 » » » 166 - »
tilsammen 3 672 skibe dr. 1 896 701 tons
mot i 1906 3 391 » » 1 900 992 »

Fra Venedig avgik i 1907 følgende antal skibe:

2 102 seilskibe, hvorav 996 med last og 1 106 i ballast
1 539 dampskibe, » 865 » » » 674 - »
tilsammen 3 641 skibe dr. 1 877 210 tons
mot i 1906 3 387 » » 1 887 089 »

I aaret 1907 indførtes 19 753 622 kvintaler varer (mot 19 788 152 kv. i 1906) og utførtes 2 694 694 kv. (mot 2 647 647 kv. i 1906) sjøværts; landværts indførtes hertil 2 841 456 kv. (mot 3 010 225 kv. i 1906) og utførtes herfra 11 474 187 kv. (mot 10 671 995 kv. i 1906). Av foranstaaende tal fremgaar, at der har været en forøket vareomsætning av 645 940 kv. i 1907, samt at forøkelsen falder paa exporten, et faktum som maa hilses med stor tilfredshet.

Fragter. For stokfisk fra Bergen betaltes lire 60 pr. ton, do. fra Hammerfest mark 65 pr. ton, kul fra England 7/— à 7/9 pr. ton, fosfat fra Belgien 8/6 pr. ton, og korn fra det Sorte Hav 9 à 10 francs pr. ton.

Havneanlægget utvides stadig, og man har nu tat den nye kai ved Magazzini Generali—Punto Franco i bruk, medens der arbeides paa utførelsen av andre projekter, saasom en ny kai ved havnens ende, nye pakhuse etc.

Paa «Sana Fisola» er pakhusene for bomuldstrafikken for størstedelen allerede opført, og denne trafik har tiltat betydelig, idet der i 1907 indførtes 190 291 baller, mot 99 815 i 1906. Pakhusene skal kunne rumme 500 000 baller, og der skal nu anlægges kaier for 2 skibe og dampfærger for transport av ballerne med jernbanevogn til jernbanen.

Endvidere har det samme selskap paabegyndt opførelsen av et større lager i Mestre ved Canal Salso med direkte forbindelse med Mestre jernbanestation, der i de sidste aar er blit betydelig utvidet.

Derhos maa tilføies, at arbeidet vedrørende skibenes losning og lastning i Venedig foreløbig ledes og kontrolleres av statsjernbanernes bestyrelse, i hvilken anledning der er blit nedsat en permanent havnekommission.

Flodskibsfarten tiltar stadig, og der arbeides med største iver paa sammes fremme.

Fiskeimporten fra Norge beløp sig i 1908 til 1 726 740 kg. stokfisk, hvorav 42 120 kg. gik til Triest og 9 300 kg. til Fiume.

For Finmarkfiskens vedkommende var kvaliteten meget tilfredstillende, medens Lofotfisken ikke faldt godt ut. Derhos holdt priserne for Lofotfisken sig meget høie, hvilket bevirket liten efterspørsel og mindre forbruk. Efterspørslen efter Finmarksfisk holdt sig derimot temmelig livlig, især for Bremertitlingens vedkommende, som blev konsumeret i store kvantiteter paa grund av den billige pris av 90 centimes eller maximum 1 lire pr. kg., hvortil den blev solgt rundt omkring paa landet. Følgen herav var, at de andre dyrere sorteringer længe forblev liggende usolgt.

Bergen prima vestre betaltes med optil 160 à 165 lire pr. 100 kg., fortoldet, og paa vanlige pladsbetingelser, medens prima Finmarksfisk holdt sig omkring 110 à 115 lire pr. 100 kg. paa samme betingelser.

Sildeimporten fra England var ikke betydelig i 1908. Paa vaarparten ankom der endel til lave priser, men paa grund av de tidligere omtalte lave priser for Bremertitling, var der ikke stor efterspørsel efter sild.

Paa grund av den daarlige fangst i Cornwall indførtes kun faa partier engelsk pilchards hertil, men disse blev solgt til høie priser (lire 65 à 60 pr. tønde).

Tran indføres fremdeles i mindre partier til saavel industrielt som medicinsk bruk.

Hermetik. De forskjellige forsøk, som er blit gjort med norsk hermetik, synes desværre ikke at ha ført til noget resultat, eftersom man ikke kan bemerke nogen forøket import fra Norge. Fransk og italiensk vare foretrækkes og er derhos noget billigere.

Cellulose og træmasse. Importen herav har i den sidste tid været livligere.

Feltspat indføres som vanlig.

Av det under skibsfarten anførte fremgaar, at handelsomsætningen tiltar, og en endnu livligere omsætning vil kunne paaregnes, naar de projekterede direkte forbindelser med Dalmatien og Sydamerika blir bragt istand.

Vanskeligheterne mellem Società Venetà og statsbanerne er nu ordnet for Valsugana-jernbanens vedkommende, og der mangler nu kun tilknytning til den østerrikske del av banen, for at direkte forbindelse med Tyrol og Brenner kan bli tilveiebragt.

Venedigs jernbaneforbindelser med ind- og utland er i den sidste tid blit betydelig forbedret, idet der er blit opsat nye direkte tog mellem Venedig—Wien over Cervignano og Venedig — Calais over Milano—Paris.

Foruten paabegyndelsen av de store arbeider for jernbanestationens utvidelse skal ogsaa endel av broen, som forbinder Venedig med fastlandet, gjøres bedre. Førstnævnte arbeider er allerede i fuld gang.

Industrien i selve Venedig staar omtrent paa samme standpunkt som i forrige aar, medens den gaar fremad paa fastlandet, hvor fornemmelig Mestre synes at ha fremtid for sig, baade som handels- og industricentrum.

Exporten herfra til Norge i det forløpne aar kan desværre ikke opvise nogen nævneværdig forøkelse. Maaske har hampexporten tiltat noget i det sidste, og det skulde være glædelig, om denne kunde bli av betydning.

Det bør bemerkes, at tørfisken fra Norge nu omtrent udelukkende indføres hertil med Otto Thoresens linje, medens litet eller intet kommer med Wilson linje eller Hamburgerfirmaet De Freitas linje, et resultat, som maa hilses med tilfredshet.

Kursen var i 1908:

	London.	Paris.	Berlin.	Wien.
I begyndelsen av aaret	25.18	99.95	122.75	104.30
» slutningen » »	25.16	100.17	122.90	104.90

Høsten i distriktet var i 1908 gjennemgaaende god; vinhøsten var ogsaa i 1908 særdeles rik.

I distriktet existerer intet norsk handelsfirma.

Australien.

(Almindelig oversigt. — Import og export. — Told. — Specielle oplysninger om Victoria, Ny-Syd-Wales, Queensland, Sydaustralien, Vestaustralien, New Zealand. — Gjødningsstoffer. — Uld. — Hvete. — Vin og frugt. — Bergverksdrift. — Skibsfart. — Fragter. — Hyrer. — Australiens handelsflaate. — Norske firmaer. — Hobart: Handel; skibsfart. — Wellington: Fiskevarer; kul.)

Aarsberetning for 1908 fra generalkonsulatet i Melbourne ved vicekonsul *Sigurd Bentzon.*

Almindelig oversigt. 1908 var for de forskjellige australske staters vedkommende et godt aar. Handelen var livligere end i de to nærmest foregaaende aar, og den blev drevet paa en sund basis, der igjen har hat tilfølge, at detaljisterne i det store og hele har kunnet møte sine forpligtelser paa en prisværdig maate. I begyndelsen av aaret hersket der regnmangel, hvilket foraarsaket en viss usikkerhet inden forretningsverdenen. Senere blev imidlertid regnforholdene mere gunstige, hvorved utsigterne for landmanden forbedredes, og handelen tok et stort opsving, som varte like til juletider, da den sedvanlige slaphet indtraadte. For importørerne var dog ikke fjoraaret videre godt paa grund av de stadig nedgaaende konjunkturer paa verdensmarkedet for saavel raamaterialer som forarbeidede artikler, væsentlig vistnok foraarsaket ved den financielle krise i Amerika.

Den financielle stilling her i landet var bemerkelsesværdig paa grund av den forøkede kjøpelyst og kjøpeevne inden omtrent alle samfundsklasser, sammenlignet med 1907. Overskuddet av landets fortjeneste i 1906 blev nemlig for Victorias vedkommende for en stor del anbragt til overførelse av australske statslaan fra det europæiske til det australske marked. Den paafølgende høst blev imidlertid mindre god, og en pengeknaphet gjorde sig som følge derav gjældende. Fjoraaret bragte gradvis en forandring heri, først ved salg av uld til betydelig høiere priser, end man hadde ventet, og dernæst gjennem en glimrende kornhøst.

Værdien av Australiens import i 1908 var £ 49 283 757, mot £ 51 809 033 i 1907. Exporten utgjorde £ 61 937 731, mot £ 69 816 500 i 1907. Endnu foreligger ingen statistik angaaende de forskjellige kvanta, men tar man i betragtning, at priserne ifjor gjennemgaaende var adskillig lavere end i 1907, vil det vise sig, at der ikke var saa stor forskjel mellem importen og exporten i de to sidste aar, som ovenstaaende tal synes at utvise.

Handel. Nedenstaaende tabel utviser Australiens export i femaarsperioden 1904—1908 av følgende artikler:

	1904.	1905.	1906.	1907.	1908.
	£	£	£	£	£
Frugt	394 263	303 668	250 668	263 012	260 712
Hvete	5 282 891	4 174 092	4 913 645	4 801 125	3 089 613
Hvetemel	795 586	1 150 812	1 208 005	1 292 449	1 034 397
Vin	141 248	145 520	145 172	184 730	—*)
Uld	17 122 270	19 822 216	22 645 769	28 891 830	22 911 830
Levende heste og kvæg	244 114	398 610	312 328	367 269	371 468
Oksekjød	442 437	441 925	434 455	575 732	453 974
Faare- og lammekjød	675 361	1 111 969	1 095 120	1 377 502	1 214 916

Som det vil sees herav, er avkastningen av akerbruket og fædriften i Australien i løpet av de sidste fem aar kun steget ganske ubetydelig. Dette synes ganske bemerkelsesværdig, og det tør være av interesse at undersøke aarsaken dertil. I landdistrikterne har folkemængden omtrent staat stille, og det er kun i de store byer, at indbyggerantallet har forøket sig i nogen nævneværdig grad, hvilket vistnok skyldes den omstændighet, at arbeiderklassen har fundet beskjæftigelse i de forskjellige industrier, som stadig vokser op under beskyttelse av de overordentlig store toldsatser. Den protektionistiske finanspolitik har nu her i landet saa mange tilhængere, at der vistnok er liten sandsynlighet for, at Australien atter vil gaa tilbake til frihandel, idet derved de paa en maate kunstig ophjulpne industrier ikke vilde kunne staa sig i konkurrencen med utlandet paa grund av de herværende store produktionsomkostninger. Det er merkelig, at folket her, hvis indbyggere hovedsakelig bestaar av emigranter fra det store frihandelsland, for det meste er protektionister. De naturlige næringsveie i Australien skulde paa grund av klimatet og jordbundens frugtbarhet væsentlig være produktion av fødemidler og raamaterialer, og man skulde tro, at landet vilde være bedst tjent med, at befolkningens bestræbelser gik i retning av at frembringe disse i størst mulig utstrækning med mindst mulig utlæg, og at de til gjengjæld vilde kjøpe andre livsfornødenheter paa de billigste markeder i utlandet. Majoriteten av kolonisterne har imidlertid ikke seet saaledes paa saken, og deres indvendinger har dels været, at en industri er absolut nødvendig, og dels at bytte av varer i n d e n landet bringer større fortjeneste end varebytte med utlandet. Det tør imidlertid være et spørsmaal, om Australien var blit protektionistisk, om ikke specielle politiske og financielle omstændigheter hadde drevet det dertil. Fra omkring 1870 begyndte kolonierne at laane til utførelsen av offentlige arbeider, og efter en del aars forløp blev man nødsaket til at finde nye skattekilder. Landeiernes store politiske indflydelse forhindret indførelse av

*) Omtrent som i 1907.

direkte skat. I sin nød maatte de forskjellige finansministre gripe til tolden. Fem til syv procents told blev øket til ti og femten procent. Omendskjønt de fleste landeiere var tilhængere av frihandelen, gav de dog sin stemme dertil, idet deres eiendomme derved undgik at bli beskattet. Laanene blev imidlertid stadig større, og statsindtægterne maatte derfor forøkes. Senere kom protektionisterne og gjorde sig gjældende, og nu er der 20—35 % told paa de forskjellige artikler.

Av *exportartikler*, der tør være av interesse for den norske handel, kan anføres:

	£		£
Kul	1 348 098	Bly	1 359 205
Æbler	214 380	Oksekjød . .	453 974
Guld, umyntet .	3 892 957	Faarekjød .	1 214 916
» myntet	10 438 165	Kaniner og harer	335 822
Hvete	3 089 613	Uld, vasket .	4 885 730
Mel	1 034 400	» uvasket	18 026 482

Av *importartikler*, der tør være av interesse for Norges handel, kan anføres:

	£		£
Fisk	512 058	Fyrstikker .	181 402
Cement	90 285	Metalarbeider	3 401 401
Glasvarer . . .	371 670	Melk	178 426
Gjødningsstoffer	426 384	Trykpapir .	642 246
Galvaniseret jern	1 128 226	Andet papir	628 442
Jern og staal .	991 977	Trælast . . .	1 890 855
		Øl	413 092

Angaaende de forskjellige australske stater kan meddeles følgende specielle oplysninger:

Victoria. Den totale import til Victoria i 1908 fra oversjøiske lande beløp sig til ca. £ 16 000 000, mot ca. £ 17 000 000 i 1907. Hvis man ikke medtar guld (myntet og umyntet), blir der en formindskelse av 6.37 %. Forringelsen gjælder væsentlig beklædningsgjenstande og manufakturvarer.

Værdien av statens export utgjorde i 1908 ca. £ 15 200 000, mot i 1907 £ 17 100 000. Fraregnet guldexporten er der en formindskelse for de øvrige artiklers vedkommende av 23¼ %. Stillingen, som var betydelig værre i september, forbedret sig adskillig i aarets tre sidste maaneder. Selv iberegnet guldexporten viser handelsbalancen, at staten ikke har kunnet betale for sin import med værdien av exporten. Dette forklarer grunden til, at pengemarkedet har været adskillig knapt i den senere tid. Dette forhold vil imidlertid efter al sandsynlighet ikke vare længe, da exporten i de forløpne maaneder av indeværende aar har betydelig oversteget importen.

Hvetehøsten i Victoria ifjor var en av de bedste, som staten nogensinde har hat. Den utgjorde ca. 24 000 000 bushels, dobbelt saameget som i 1907. Av det nævnte kvantum vil der bli exporteret ca. 15 000 000 bushels. Av havre producertes ca. 11 000 000 bushels, mot ca. 5 000 000 bushels i 1907.

Det bedste bevis paa befolkningens tiltagende vindskibelighet og rigdommens fordeling viser sparebankernes regnskaper. Antallet av indskytere i forhold til indbyggerantallet er steget med ca. 31 % siden 1899. I 1907 hadde hver tredje person en bankkonto paa gjennemsnitlig £ 26.

Ny-Syd-Wales. Værdien av den totale import i 1908 beløp sig til £ 37 173 092, mot £ 39 456 195 i 1907 og £ 34 665 363 i 1906, da den var £ 5 241 355 mere end i noget tidligere aar. I 1898 var den totale import £ 24 453 560.

I de sidste ti aar er importen saaledes steget med £ 12 719 532 eller 52 procent. Hvis man ikke medtar det indførte guld, myntet saavel som umyntet, viser importen i 1908 kun en forringelse av £ 864 912, sammenlignet med 1907, og sammenholdt med 1905 en stigning av £ 9 221 369.

Statens export i 1908 var £ 40 761 772, mot £ 48 774 978 i 1907, eller en forringelse av ca. 8 000 000. I 1898 beløp den sig til £ 27 648 117. I tiaarsperioden 1898—1908 er exporten derfor tiltrods for det sidste aars formindskelse steget med ca. 47 % eller 5 % mindre end importen. Tiltrods for at priserne i det forløpne aar for de vigtigste exportartiklers vedkommende var noget lave, maa det forløpne aar allikevel ansees for at ha været ganske tilfredsstillende. Folket er meget foretagsomt, og landets finanser er særdeles gode.

Queensland. Det forløpne aar var for denne stats vedkommende i det hele tilfredsstillende. Budgettet avsluttedes med et overskud av £ 115 302. Kvægbestanden, som forøkedes med ca. 14 %, tæller nu 3 892 232 stkr. kvæg. Statens faareflokke tiltok samtidig med ca. 12 % og utgjør nu ca. 17 000 000. Da imidlertid uldpriserne i aarets ni første maaneder var særdeles lave, var utbyttet ikke saa stort som i 1907. Utsigterne for kommende sæson er dog særdeles gode, og da faarebestanden er blit betydelig forøket, haaber man, at næste aars utbytte for denne næringsvei vil bli et av de bedste, man nogensinde har hat. Paa grund av tørke gav ikke hvetehøsten et saa godt utbytte, som man hadde haabet. Meieribedriften tiltar stadig. Ifjor producertes smør for ca. £ 1 000 000. Paa grund av, at priserne paa metal til industrielt bruk var lave, er utbyttet av grubedriften ikke saa stort, som man hadde ventet; den indbragte ikke destomindre over £ 4 000 000. Der findes adskillige rike kulleier i staten, men disse er endnu ikke blit bearbeidet i en saadan utstrækning, at Queensland kan utvinde tilstrækkelig til eget forbruk.

Sydaustralien, «den centrale stat», som man ogsaa kan høre den benævnt, er kanske ikke saa foretagsom som Victoria eller saa rik paa mineraler som Ny-Syd-Wales, men den har dog altid været anseet som meget solid, og der er mange, som mener, at den i finansiel henseende er den bedste stat i «the Commonwealth» paa grund av, at den største del av den driftige befolkning er beskjæftiget med dyrkning av jorden. Den sidst utkomne statistik synes at bekræfte denne opfatning. Hvetedyrkningen i Sydaustralien har hat en hurtigere fremgang end i nogen anden av de australske stater, om end de sidste aar har været en skuffelse i saa maate. Det er vanskelig at utfinde aarsaken dertil, idet gjennemsnitsprisen av hvete i de sidste 47 aar har været 4/6 pr. bushel, hvilket gir landmanden en god fortjeneste. I løpet av det nævnte tidsrum har Sydaustralien alene exporteret hvete og mel for mere end £ 60 000 000, eller omtrent 1⅓ million £ gjennemsnitlig pr. aar. Sydaustralien bruker mere kunstig gjødning end nogen anden stat i the Commonwealth.

Meieribedriften har gaat betydelig fremad, om end kanske ikke i samme grad som i de øvrige stater. Av smør producertes 8 579 340 lbs. i 1908.

Frugtavlen har i de sidste aar tat et stort opsving i staten. Fraregnet, hvad der sendtes til de øvrige australske stater, exportertes der ifjor alene av æbler for £ 47 000. Av vin exportertes til utlandet ca. 340 000 gallons.

Den totale værdi av frugt, grønsaker og vin anslaaes for ifjor til £ 620 000.

Statsindtægterne oversteg utgifterne med £ 483 523, hvilket er mere end i noget tidligere aar.

Sparebankindskuddene steg i løpet av aaret med ca. £ 500 000 og utgjør nu gjennemsnitlig £ 39.0.0 pr. indskyter.

Vestaustralien. Guldproduktionen i Vestaustralien, som i de øvrige australske stater, har gaat stadig tilbake i løpet av de sidste aar.

Til sammenligning kan anføres, at medens den i 1907 utbragte £ 7 210 749, var værdien ifjor £ 6 999 882. Utvindingen av guld er dog fremdeles statens vigtigste næringsvei, og der er utsigt til, at den om nogen tid atter vil ta et opsving. Ialt har man nu i Vestaustralien utvundet guld for ca. £ 90 000 000. Utvindingen av kul tiltar stadig, og adskillige dampskibe anløp i aarets løp havne i Vestaustralien for bunkerkul.

Den nye havn i Fremantle, som anlagdes med store omkostninger, gav ifjor for første gang et utbytte (ca. £ 10 000).

Antallet av immigranter til Vestaustralien har tiltat betydelig i de sidste aar, og store nye landstrækninger blir hvert aar opdyrket. Av nyt land, som opdyrkedes ifjor i hele Australien, tilhørte ca. 50 % Vestaustralien.

Statens hvetehøst ifjor utgjorde ca. 1/4 million bushels.

Handelsomsætningen ifjor staar endel tilbake, sammenlignet med 1907. Det er imidlertid kun importen, som var mindre; exporten har stadig gaat fremad.

Den gjennemsnitlige størrelse av alle bankkonti i staten er ca. £ 42.10.0, hvilket er en forøkelse av ca. £ 3.0.0 paa et aar.

New Zealand. For New Zealand var det forløpne aar mindre godt. Priserne paa uld, huder og talg var meget lave, og exporten av frosset kjød indbragte betydelig mindre, end man hadde ventet. Dette hadde igjen indvirkning paa landets handel i det hele tat, og fra alle kanter klagedes der over knaphet paa pengemarkedet.

Landets utførsel og indførsel var i de sidste aar følgende:

	Export.	Import.
1908.	£ 16 075 252	£ 17 247 161
1907.	» 20 064 293	» 16 539 642
1906.	» 17 992 480	» 14 303 170
1905.	» 16 642 959	» 12 479 012

Herav vil sees, at medens exporten ifjor var ca. £ 4 000 000 mindre end i 1907, er importen i de fire sidste aar steget med ca. £ 5 000 000. Det er denne store forskjel mellem exporten og importen, som har foraarsaket knapheten paa pengemarkedet. Man er imidlertid optimistisk med hensyn paa den nærmeste fremtid, da landets finances hviler paa en sund basis, og de forløpne maaneder av indeværende aar har været mere tilfredsstillende. Sidste aars uldproduktion var særlig rik, og priserne har stadig gaat op. Det samme er tilfældet med hvetehøsten.

I landets sparebanker henstod pr. 31. december 1907 £ 11 523 231 eller gjennemsnitlig £ 36.0.9 pr. indskyter. De samlede indskud i alle landets bankinstitutioner utgjorde gjennemsnitlig pr. indvaaner £ 37.5.5.

Gjødningsstoffer. Den høist forskjellige beskaffenhet av den australske jordbund og dens kraftforringelse efter flere avkastninger har henledet befolkningens opmerksomhet paa indførelsen av kunstig gjødning. Ved hjælp av moderne akerbruksmaskiner og kunstig gjødning har det lykkedes med fordel at dyrke landstrækninger, som man tidligere mente, det ikke vilde lønne sig at kultivere. I alle de australske stater findes der nu love til beskyttelse mot forfalskning av kunstig gjødning. Hovedtrækkene i disse love er væsentlig de samme. Ved «fertiliser» eller «manure» menes enhver substans, som indeholder «nitrogen, phosphoric acid eller potash», og fremstillet for at gjøre jordbunden frugtbar ved tilførelse av næringsstof for planter. Enhver sælger av kunstig gjødning maa inden en viss fastsat tid tilstille arbeidsministeren prøver paa den vare, som utbydes tilsalgs med angivelse av præparatets navn og de priser, for hvilke det vil bli solgt i aarets løp. Paa enhver sæk eller pakke, som sælges, maa der være fæstet en trykt angivelse av vegten, varemerket samt gehalten av ovennævnte kemiske bestanddele. Den lokale produktion av gjødningsstoffer tilfredsstiller ikke behovet, og store kvanta maa derfor importeres.

Indførslen av gjødningsstoffer har steget ca. 100 % i løpet av de sidste 7 aar. Det er specielt superfosfat, som benyttes, idet den har vist sig særlig skikket for jordbunden her i landet til dyrkning av korn. Ca. 70 % av superfosfatimporten kom fra Storbritannien. Belgien, Tyskland og Holland sender ogsaa en del, desuten Amerika og Japan. Guano importeres hovedsakelig fra Ocean Island, Malden Island og Surprise Island. Værdien av de importerede gjødningsstoffer i perioden 1904—1908 beløp sig til henholdsvis £ 287 024, £ 324 568, £ 390 002, £ 389 169 og £ 426 384.

Uld. 1908 var med hensyn til Australiens utbytte av uldproduktionen et av de daarligste aar, som man kjender. Den amerikanske pengekrise virket lammende paa markedet, og priserne paa uld faldt betydelig, saaledes mellem oktober 1907 og mai 1908 ca. 30 %. Senere forbedret markedet sig adskillig, efterspørslen blev stadig større, og ved de store uldauktioner i den sidste del av sæsonen var priserne ganske tilfredsstillende med utsigt til fortsat stigning i næste sæson.

For hvert aar blir de australske uldauktioner av stadig større betydning. I 1880—81 solgtes kun ca. 24 % av hele Australiens uldproduktion her i landet, medens den største del utbødes tilsalgs i London. I 1906—1907 utgjorde det her i landet solgte kvantum ca. 84 %. Den overveiende del av producenterne har efter mange aars erfaring fundet det fordelagtigst at sælge sin uld i Australien, idet de derved kan ha anledning til at være tilstede, naar varen undersøkes, og bli gjort bekjendt med, hvad der muligens maatte være at utsætte paa den. Desuten har priserne, naar fragten fratrækkes, fuldt staat paa høide med, hvad der betales for uld paa børsen i London. Næsten alle de større uldspinderier i verden sender derfor repræsentanter til Australien til de store auktioner, som finder sted mellem oktober og mars.

Saavidt bekjendt sender intet norsk, svensk eller dansk uldhus kjøpere hertil. For Norges vedkommende, hvor importen av uld og andre spindestoffer i 1907 kun utgjorde ca. kr. 1 500 000, vilde det vistnok heller ikke lønne sig, selv om flere firmaer slog sig sammen. Omkostningerne for hver repræsentant vilde nemlig paa grund av den kostbare reise og de høie priser paa livsfornødenheter her i landet opgaa til mindst ca. kr. 10 000. Det beløp, som paa den anden side muligens kunde indspares i fragt ved en mere direkte forsendelse vilde være ubetydelig, da det til Norge indførte kvantum uld er forholdsvis litet.

Australien har for tiden ca. 90 000 000 faar. Siden 1902 har antallet stadig været i stigende; 1890 er fremdeles rekordaaret med ca. 98 000 000 faar. Til sammenligning kan anføres, at efter en længere tørkeperiode hadde Australien i 1902 kun ca. 54 000 000 faar.

Værdien av den totale uldexport i 1908 utgjorde £ 22 911 830, medens den i 1907 opgik til £ 28 891 830.

Hvete. Fjoraarets hvetehøst var en af de største, som Australien nogensinde har hat. Den utgjorde ialt ca. 68 000 000 bushels, hvilket er 24 000 000 bushels mere end det nærmest foregaaende aar, eller kun 600 000 bushels mindre end i 1903—1904, som var rekordaaret. Victoria høstet 23 500 000 bushels, Sydaustralien 20 000 000 bushels og Ny-Syd-Wales 14 000 000 bushels.

Regnmængden ifjor var under det normale, men den faldt paa de tidspunkter, som var mest beleilige for landmanden. Indhøstningen foregik under meget gunstige veirforholde, og varen er som følge derav blit av prima kvalitet. Landmanden har for en stor del draget fordel av den store prisstigning paa hvetemarkedet siden dette aars begyndelse, og da der er al utsigt til, at næste aars priser ogsaa vil bli høie, er der iaar saadd mere hvete end nogensinde tidligere. Australiens hvetehøst, selv i gode aar, utgjør kun ca. 2 % av hele verdens produktion, og den faar som følge derav liten eller ingen indflydelse paa priserne paa verdensmarkedet. Kvaliteten er imidlertid særdeles god, og statistikken utviser, at australsk hvete i de sidste 7 aar er blit solgt i Europa til høiere priser end noget andet lands hvete. Den største del av Australiens og New Zealands hvete sendes til Storbritannien, Tyskland og Sydafrika.

Av landets hele hveteproduktion exporteres kun ca. 20 % i form av mel. Grunden hertil er væsentlig den, at der blandt de engelske bakere er stor efterspørsel efter australsk hvete til opblanding med andre sorter, hvorimot det australske hvetemel ikke er saa godt kjendt, som dets udmerkede egenskaper fortjener.

Vinavl. Vinproduktionen i Australien har ikke steget saa hurtig, som man skulde ha ventet i betragtning av den gunstige jordbund og de heldige klimatiske forholde. Aarsaken dertil er maaske en dobbelt. Først den, at landets indvaanere ikke er et vindrikkende folk, hvorfor det hjemlige marked er litet, og dernæst, at det er vanskelig for de nye og næsten ukjendte australske vine at konkurrere paa verdensmarkedet med de gamle velkjendte merker. Imidlertid har man i den senere tid tat mere virkningsfulde skridt for at henlede verdens opmerksomhet paa de australske vine, og naar kvaliteten først blir kjendt, vil vistnok vindyrkningen i Australien gaa hurtig fremad.

Den sidste vinstatistik for the Commonwealth viser en totalproduktion av 4 450 033 gallons, mot 6 160 169 gallons i 1903—1904.

Den overveiende del av landets vinexport gaar til Storbritannien og New Zealand. En mindre, men dog stadig utførsel finder sted til Indien og Ceylon. Værdien av den samlede export har i intet aar oversteget £ 150 000.

Frugtavlen har gaat betydelig fremad i de sidste aar. Saavel jordbunden som klimatet er særdeles vel skikket for denne næringsvei. Alle de mere kjendte frugtsorter dyrkes med stor fordel i de fleste stater i the Commonwealth. Æbler har vist sig at være mest lønnende, og exporten derav har steget adskillig i den senere tid. Værdien av utførslen ifjor opgik til £ 214 380. Av anden frugt exportertes for tilsammen £ 90 000. Den største del av landets frugt sendes til Storbritannien, Tyskland og New Zealand. Mindre partier har ogsaa været sendt til Norge.

Bergverksdrift. Siden 1903 har utvindingen av guld stadig været i avtagende i Australien, saaledes som følgende tabel utviser:

1903 . . .	£ 18 332 515	1906 . . .	£ 16 902 649
1904 . . .	» 17 884 838	1907 . . .	» 15 542 599
1905 . . .	» 17 644 846		

I 1907 utgjorde det utvundne kvantum 3 687 706 oz., mot 3 536 548 oz. i 1908.

Victoria indtok indtil 1898 en avgjort ledende stilling blandt de australske stater med hensyn til produktionen av guld. I de senere aar staar Victoria derimot betydelig tilbake for Vestaustralien, hvor der nu utvindes mere end dobbelt saa meget guld som i nogen anden stat. Naar undtages Vestaustralien, har man ikke paa flere aar i Australien fundet nye guldforekomster av nogen betydning. Omkostningerne ved arbeidet i de ældre gruber er stadig blit større, dels paa grund av en betydelig stigning i arbeidslønnen og dels paa grund av, at utgifterne stiger med grubernes dybde.

Skibsfart. Til følgende australske havne, i hvilke Norge er konsulært repræsenteret, ankom der i løpet av 1908 av norske skibe:

	Dampskibe.		Seilskibe.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Melbourne	20	41 190	12	16 233
Geelong, V.				
Sydney, N. S. W. .	44	94 611	28	36 955
Newcastle, N. S. W.	51	139 457	44	56 185
Hobart, T.	—	—	10	10 150
Launceston, T. . .	—	—	3	2 776
Brisbane, Q. . . .	—	—	1	579
Rockhampton, Q. .	—	—	—	—
Port Adelaide, S. A.	5	10 800	31	35 944
Broughton, S. A. .	—	—	4	4 083
Pirie, S. A.	2	4 832	2	3 939
Fremantle, W. A. ..	2	4 723	1	839
Bunbury, W. A. . .	4	7 206	12	13 304
Albany, W. A. . .	3	9 307	3	3 824
Wellington, N. Z. .	2	5 998	3	8 473
Auckland, N. Z. . .	9	5 346	7	5 295
Dunedin, N. Z. . .	1	3 579	4	3 587
Lyttelton, N. Z. . .	2	2 124	1	2 304
Bluff, N. Z.	1	2 304	2	2 145
Westport, N. Z. . .	—	—	6	4 917

Desuten kom der nogle norske fartøier til endel havne, hvor ingen konsulær repræsentation findes.

Skibsfarten paa Australien har tiltat betydelig i de senere aar. For ifjor foreligger endnu ingen officiel statistik. I 1906 og 1907 ankom der til havne i the Commonwealth:

Skibe, hjemmehørende i	1906.		1907.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Australien . . .	358	322 812	335	314 324
Storbritannien . .	832	2 191 330	926	2 505 079
New Zealand . .	267	403 180	267	412 003
Andre britiske lande	5	8 959	5	5 886
Ialt britiske	1 462	2 926 281	1 533	3 237 292

Frankrike	117	237 452	141	274 465
Tyskland	169	420 910	176	442 156
Norge	146	178 557	185	246 486
De Forenede Stater	46	101 642	57	90 259
Andre lande . .	103	141 303	118	181 408
Ialt fremmede	581	1 079 864	677	1 234 774
Totalsum	2 043	4 006 145	2 210	4 472 066

Av de norske skibe var der 41 dampskibe dr. 78 080 tons og 144 seilskibe dr. 168 406 tons. Besætningerne utgjorde ialt 3 432 mand. Sammenlignet med 1906 viser dette en stigning av 13 dampskibe paa 22 807 tons og 26 seilskibe paa 45 122 tons.

Det vil herav sees, at tiltrods for at skibsfarten paa Australien, som for en overveiende del besørges av britiske skibe, har steget adskillig, har dog Norge formaadd at bibeholde sin fremskutte plads blandt de fremmede nationer selv i konkurrencen med de lande, som underholder regulære statssubvenerede dampskibslinjer paa Australien.

Der kom i 1907 til the Australian Commonwealth:

Fra Storbritannien	338	fartøier dr.	1 093 866	reg.tons.
» New Zealand	434	» -	702 375	»
» andre britiske lande	452	» -	666 056	»
» fremmede »	986	» -	2 009 769	»
Tilsammen	2 210	fartøier dr.	4 472 066	reg.tons.

Skibsfarten paa de vigtigste byer i the Commonwealth i 1907 stillet sig saaledes:

Sydney . . .	9 763	skibe dr.	5 963 016	tons.
Melbourne .	4 180	» -	4 654 356	»
Port Adelaide	861	» -	2 320 841	»
Newcastle . .	4 305	» -	2 046 253	»
Brisbane . .	1 299	» -	1 837 099	»
Fremantle . .	680	» -	1 591 675	»
Hobart . . .	645	» -	766 583	»
Geelong . .	999	» -	429 021	»

Handelsflaate. Australiens og New Zealands handelsflaate, som i de senere aar har været i jevn stigning, bestod i 1907 av:

Skibe hjemmehørende i	Dampskibe. Antal.	Dampskibe. Tons.	Seilskibe. Antal.	Seilskibe. Tons.	Tilsammen. Antal.	Tilsammen. Tons.
Ny-Syd-Wales	611	77 342	462	50 445	1 073	127 787
Victoria	168	93 101	195	31 997	363	125 098
Queensland	104	16 017	191	9 103	295	25 120
Sydaustralien	117	42 200	247	18 830	364	61 030
Vestaustralien	43	115 571	292	6 974	335	122 545
Tasmania	65	9 369	168	9 053	233	18 422
New Zealand	305	88 629	323	43 967	628	132 596

Skibsfarten paa New Zealand i tiaarsperioden 1898—1907 har steget fra 620 skibe paa 765 255 tons til 645 skibe paa 1 254 266 tons.

Det er bemerkelsesværdig, at medens skibenes antal kun er blit ubetydelig forøket, er tonnagen steget med ca. 70 %. Ovenstaaende tal indbefatter ikke landets kystfart, som utgjorde 20 794 dampskibe dr. 10 981 549 tons og 4 479 seilskibe dr. 260 028 tons.

Fragterne paa Australien i det forløpne aar maa siges at ha været lave, og for flere av de norske skibes vedkommende, som ankom hertil, var det vistnok vanskelig at faa utgifter og indtægter til at balancere.

Med trælast til Melbourne ankom ialt fem norske skibe henholdsvis fra Fredrikshald (2), Fredriksstad og Kristiania. De hadde i fragt fra 35 sh. til 37 sh. 6 d. pr. std. Med trælast fra Østersjøen kom to norske fartøier, som hadde i fragt 50 sh. pr. Ptb. std. Fra Kanada kom tre dampskibe med trælast. Fragten var gjennemsnitlig 52 sh. 6 d. pr. std.

I løpet av 1908 var der kun et norsk fartøi, som bragte stykgods til Melbourne.

I guanofarten paa Stillehavsøerne var de norske skibe omtrent eneraadende. Fem norske dampskibe, som har maanedsfragt, var engageret i denne fart. Enkelte av dem er sluttet paany til ganske fordelagtige fragter efter de nuværende konjunkturer.

Naar norske fartøier har været foretrukket i denne fart, kan æren derfor væsentlig tilskrives skibenes førere. I herværende skibsfartskredse har man ikke kunnet undgaa at lægge merke til dem paa grund av deres dannede fremtræden og den dygtighet, de utviser i utførelsen av sine pligter, hvorved de har bidraget til at opretholde den gode anseelse, som den norske sjømandsstand nyter ogsaa i denne verdensdel.

Paa grund av landets rike hvetehøst var exporten av hvete i slutten av forrige og i begyndelsen av indeværende aar særdeles stor. En hel del norske skibe blev sluttet, men fragterne var ikke videre tilfredsstillende. Til Sydafrika betaltes fra 17 sh. til 18 sh. 6 d. pr. ton og til europæisk havn fra 20 sh. til 23 sh. 6 d. pr. ton.

Hyrerne paa dampskibe i australsk kystfart har i de sidste aar været £ 7 for matroser og £ 9 for fyrbøtere foruten betaling for overtidsarbeide. Styrmandshyrer har været betalt med op til £ 16.0.0. Norske skibe har maattet betale fra £ 3 til £ 5.10.0 for matroser og fra £ 4 til 5.10.0 for fyrbøtere. I sommermaanederne betaltes de høieste beløp. Kun forholdsvis faa utlændinger antages ombord i fartøier, som gaar i australsk kystfart.

Det er en næsten ufravigelig regel, at flere av besætningen fra fremmede fartøier, som anløper Australien, rømmer ved skibenes ankomst her til landet. Grunden dertil er i almindelighet dels den, at vedkommende mandskaper allerede ved paamønstringen hadde til hensigt at rømme i Australien, og dels den, at de ved paamønstring her i almindelighet kan faa høiere hyrer. Tapet av den optjente hyre, som ofte har utgjort £ 10—£ 15, synes ikke at virke synderlig avskrækkende. De fleste av dem, som rømmer, reiser op i landet, hvor det i almindelighet lykkes dem ialfald om sommeren at faa beskjæftigelse, men som regel for daarlig betaling. Efter kortere tids ophold er de kjed av landarbeidet, og skuffet i sine forhaabninger om at tjene mange penge i Australien vender de tilbake til byerne for at søke ny hyre. De er da i almindelighet nødlidende og henvender sig derfor til konsulaterne om assistance. Muligens kunde rømning fra fartøier, som anløper havne i Australien, delvis forhindres ved, at vedkommende førere i hyrekontrakten gav sit mandskap tilsagn om,

at efter fartøiernes avgang herfra vil hyren bli forøket i overensstemmelse med de her i landet til enhver tid betalte hyrer. For skibenes vedkommende vilde det utvilsomt være fordelagtigere at faa beholde dygtige folk, som er kjendt ombord, for den samme hyre, som maa betales nye folk, om hvem man liten garanti har for, at de vil være istand til at fylde de stillinger, for hvilke de har latt sig paamønstre. Mandskaperne selv vil gjennem en saadan ordning være litet fristet til at rømme, og ved at forbli ombord vilde de ikke tape sin optjente hyre.

I aarets løp har generalkonsulatet mottat adskillige anmodninger fra hjemmeværende slegt og venner om at eftersøke norske undersaatter. Mange av dem har det ikke lykkes at finde, da de oplysninger, som er blit generalkonsulatet tilstillet, har været særdeles knappe i de fleste tilfælde.

Mellem fem og seks tusen breve ankom ifjor til generalkonsulatet for sjømænd, som tjenstgjorde ombord i norske fartøier inden kousulatdistriktet.

Den herværende skandinaviske kirke har foreløbig stanset sin virksomhet, idet presten, som var svensk, har overtat bestyrelsen av den svenske kirke, der indviedes hersteds i begyndelsen av indeværende aar.

Norske firmaer. I den tidligere herfra indsendte fortegnelse over de inden konsulatdistriktet etablerede handelshuse, hvori findes norsk medeier, maa nu følgende forandringer foretages:

Firmaet Schreuder & Svendsen, hersteds, har solgt sin forretning til et australsk firma, og den tidligere eier, *A. T. Schreuder*, har nedsat sig som agent under adresse: Viaduct Buildings, Flinders Street, Melbourne.

En herboende nordmand, *Thorvald Berg*, er blit medeier i skibshandlerfirmaet *T. M. Burroughs & Co.*, 7 Queen Street, City, Melbourne.

Av de av de underordnede konsuler avgivne aarsberetninger for 1908 hitsættes følgende utdrag:

Hobart (Tasmania). Konsul *James Macfarlane's* beretning.

Frugtexporten er stadig stigende. I 1908 utførtes 487 967 kasser æbler til Storbritannien, de Forenede Stater, Tyskland og Sydamerika. Den samlede høst av æbler var 1 007 500 bushels, av pærer 37 322 bushels.

Export og import. Den samlede importværdi var i 1908 £ 3 248 197, mot 3 030 540 i 1907. Exportværdien var £ 4 068 459, mot £ 3 752 501 i 1907 og £ 1 803 369 for 10 aar siden, altsaa en ganske betydelig fremgang.

Skibsfarten paa Hobart er ogsaa i tiltagende. I 1908 ankom ialt (ogsaa kystfart indbefattet) 691 fartøier dr. 1 249 279 tons, mot i 1907 622 fartøier dr. 1 091 206 tons.

Av *norske* skibe ankom til Hobarts distrikt: med ladning 2 seilskibe dr. 1 594 tons, i ballast 5 seilskibe dr. 4 928 tons og for reparation 1 seilskib dr. 1 032 tons; der avgik fra Hobarts distrikt: med ladning 5 seilskibe dr. 4 680 tons, i ballast 2 seilskibe dr. 1 842 tons og efter endt reparation 1 seilskib dr. 1 032 tons. Intet norsk dampskib anløp, og intet norsk fartøi ankom fra eller avgik til norsk havn. Til Launceston's distrikt ankom fra fremmede lande av norske skibe ialt 3 seilskibe dr. 2 777 tons med ladning, der samtidig atter avgik til fremmede lande, likeledes med ladning.

Mønstringsforretninger. Ved konsulatet i Hobart paamønstredes 8 norske og 15 fremmede sjømænd og avmønstredes 9 norske og 12 fremmede sjømænd. Der anmeldtes ingen rømninger. Ved vicekonsulatet i Launceston paamønstredes 10 sjømænd, hvorav 5 norske, og avmønstredes 3 sjømænd, alle norske. Der anmeldtes 7 rømninger; 4 av rømlingerne var norske.

Wellington (New Zealand). Konsul *Alex. W. Newton's* beretning.

Fiskevarer. Der er her almindelig efterspørsel efter norske røkede sardiner i olje, i æsker paa 1/4 og 1/2 pund, men konkurrencen mellem franske, italienske, belgiske og norske firmaer er saa skarp, at fortjenesten for alle blir temmelig lav. Tolden paa sardiner er 2 pence pr. pund. De fleste grossister her forskriver et merke med sin egen specielle etikette, og det er overordentlig vanskelig at faa indført et nyt merke.

Andre fiskekonserver, saasom sild, laks, krebs, fiskeboller, ansjos etc., betaler en told av fra 33 og like op til 50 procent, medens britisk vare nyter preferentialtold. Det blir derfor meget litet av andre fiskekonserver end sardiner, der kan importeres hertil fra Norge og ta konkurrencen op med merker av britisk eller kanadisk oprindelse.

For øieblikket har næsten samtlige grossister overfyldte lagre av sardiner.

Kul. Kulproduktionen i New Zealand er i gradvis stigning. Da priserne paa kul f. o. b. Westport eller Greymouth muligens kan interessere norske skibsredere, hitsættes følgende noteringer fra «New Zealand State Coal Dept.» for de to nævnte havne:

Harpet kul	. . . . .	15/-	pr. ton
Uharpet »	. . . . .	12/-	» »
Nøttekul	. . . . .	10/-	» »
Smaa »	. . . . .	7/-	» »

alt netto frit ombord.

Endel norske fartøier, der pleier at være fragtet av et tysk firma, laster kul i New Zealand istedet for at ta ballast.

Indvandring. Tiderne er ikke gode for indvandrere til New Zealand, medmindre vedkommende er i besiddelse av nogen kapital, mindst 200 £, og har til hensigt at erhverve og dyrke land.

Britisk Syd-Afrika.

I. Aarsberetning*) for 1908 fra generalkonsul *N. P. Thesen*, Kapstaden.

(Landets økonomiske stilling i 1908. — Import. — Export. — Skibsfart. — Konkurser i Kapkolonien. — Hvalfangst ved Sydafrika. — East London: Handel; havneforhold.)

Økonomiske forhold. Den flauhet i Sydafrikas handel, som nu har existeret i over 5 aar, forbedret sig litt i det forløpne aar. Guldproduktionen præsterte en ny rekord: exporten beløp sig til over 32 millioner £, mot 29 1/2 mill. £ i 1907. Med den meget store utvikling og amalgamering, som nu finder sted, i forbindelse med forøket anvendelse av maskiner, særlig boremaskiner, og erstatning av sorte arbeidere i stedet for kinesiske kulier synes handelens velstand i de dele av landet at være sikret. Denne gunstige utvikling kom navnlig Johannesburg og omegn tilgode.

Transvaal forøket sin diamantexport i det forløpne aar med £ 5 000. Paa den anden side utviste denne export fra Kapkolonien en hittil uhørt

*) Et utdrag av beretningen er indtat i ukeutgaven og utelates her.

nedgang, fra 6 millioner £ til 2¼ mill., medens Orange River-kolonien utviste en nedgang av £ 423 000. Grunden til denne merkelige uregelmæssighet er, at grubeselskaperne her saa sig nødsaket til at indskrænke driften paa grund av det umaadelige fald paa markedet, foraarsaket av den amerikanske pengekrise.

I andre retninger har landets exporthandel utviklet sig, hovedsakelig i landbruksprodukter. Exporten av mais, som egentlig først paabegyndtes i 1907 med £ 185 000, steg i 1908 til £ 208 000. Exporten foregik navnlig fra Natal, Transvaal og Orange River- kolonien. En saagodtsom ny exportartikel er havre, hvorav utførslen naadde en værdi av £ 109 000, hvorav fra Kapkolonien alene £ 106 000.

I Natal var kulgruberne i fuld drift, og maishøsten var tilfredsstillende. Frugtexporten derfra, og ogsaa fra de øvrige kolonier, vil vistnok komme til at gi et godt utbytte, naar man først faar lært at indpakke frugten paa rigtig maate.

Ogsaa i Rhodesia stiller utsigterne sig gunstige. Grubeproduktionen har været tilfredsstillende, og dyrkningen av tobak og bomuld gjør gode fremskridt.

Med en tilgang i den akerdyrkende befolkning vil uten tvil det hele land gjøre fremgang. Uhyre store strækninger land ligger udyrket, og hvis man paa nogen maate kan faa hitført folk, der vil arbeide for at forøke frugtbarheten og produktionen av jorden, vil handelen snart gjøre fremskridt; men uten denne forandring kan der ikke gjøres beregning paa yderligere forbedring av landets stilling.

Import. Værdien av importen av varer til Britisk Sydafrika beløp sig i 1908 til £ 24 438 266, mot i 1907 £ 25 920 278, altsaa en nedgang av £ 1 482 012 eller 5¾ %.

Importen foregik fra følgende lande:

	1908. Værdi i £.	%	1907. Værdi i £.	%
Storbritannien m. kolonier	17 159 240	70.2	18 523 038	71.5
Østerrike-Ungarn	120 460	0.5	127 338	0.5
Danmark	19 784	—	31 783	0.1
Frankrike	396 164	1.6	448 608	1.7
Tyskland	2 134 261	8.7	1 978 574	7.6
Tysk Østafrika	3 796	—	5 199	—
Tysk Vestafrika	26 271	0.1	1 819	—
Grækenland	15 632	—	17 108	0.1
Belgien	286 927	1.1	288 704	1.1
Holland	368 007	1.5	357 628	1.4
Hollandsk-ostindiske øer	53 135	0.2	52 873	0.2
Italien	143 830	0.6	137 014	0.5
Norge	106 125	0.4	108 579	0.4
Portugal	34 611	0.1	34 529	0.1
Madeira	5 091	0.0	7 120	—
Portugisisk Østafrika	49 357	0.2	65 410	0.3
» Vestafrika	907	—	386	—
Rusland	30 225	0.1	29 003	0.1
Spanien	35 186	0.1	38 371	0.2
De Kanariske Øer	2 253	—	1 448	—
Sverige	362 050	1.4	313 565	1.2
Schweiz	91 555	0.4	96 872	0.4
Tyrkiet	29 169	0.1	30 841	0.1
Kina	31 913	0.1	50 191	0.2
Japan	38 902	0.2	38 918	0.2
Persien	4 698	—	7 522	—
Siam	23 917	0.2	49 511	0.2
Egypten	6 235	—	12 189	—
Amerikas Forenede Stater	2 008 594	8.2	2 029 764	7.8
Kuba	22 652	—	25 124	0.1
Philippinerne	3 825	—	5 289	—
Argentina	248 060	1 0	460 314	1.8
Brasilien	337 821	1.4	299 462	1.2
Chile	192 215	0.7	193 126	0.7
Uruguay	11 897	—	8 694	—
Andre lande	33 501	0.1	44 364	0.2
Tilsammen	24 438 266		25 920 278	

Export. Den samlede værdi av exporten fra Britisk Sydafrika beløp sig i 1908 til £ 45 876 714, mot £ 48 392 378 i 1907, altsaa en nedgang av 5 %.

Hovedartiklerne var følgende:

	1908. £	1907. £
Malm og metaller, inklusive guld og diamanter	38 458 530	40 152 083
Uld	2 761 201	3 128 957
Huder og skind	789 759	956 224
Angora-uld	710 197	965 678
Strudsefjær	1 738 392	1 814 232
Mais	207 718	184 534
Havre	109 441	32 761
Hø etc.	32 656	8 499
Mel	43 367	26 374

	£	£
Frugt	40 843	33 350
The	11 930	21 678
Vine og brændevine	25 182	19 984
Fisk	33 618	17 620
Levende dyr	30 473	54 243
Tobak	13 072	17 531
Bark	134 563	139 397
Blomster og græssorter	17 649	26 335
Buchu-blade	7 284	9 201

Exporten foregik over følgende havne:

	1908.	1907.
Kapstaden	80.9 %	79.8 %
Port Elizabeth	5.9 »	6.6 »
East London	2.8 »	3.1 »
Andre Kaphavne	2.8 »	3.1 »
Durban	6.5 »	6.3 »
Delagoa Bay	0.5 %	0.6 %
Beira	0.6 »	0.5 »

Til Storbritannien exportertes der i 1908 varer til en værdi av £ 42 546 511, til britiske kolonier for £ 425 304; dernæst kommer Tyskland med £ 1 175 368, Belgien med £ 336 618, Amerikas Forenede Stater med £ 214 467 og Holland med £ 155 169.

Skibsfarten paa Kapkolonien viser en nedgang fra 1907 med 121 dampskibe med en samlet drægtighet av 494 570 tons og 34 seilskibe med en samlet drægtighet av 32 224 tons.

Nedenstaaende tabel utviser antallet av damp- og seilskibe ankomne til Kapkoloniens havne i det forløpne aar med last eller i ballast, inklusive skibe sysselsat i kystfarten:

	1908.				1907.			
Dampskibe.								
Britiske	1 980	skibe dr.	9 401 786	tons.	2 061	skibe dr.	9 948 434	tons.
Andre landes	392	» »	1 635 018	»	432	» »	1 581 940	»
Seilskibe.								
Britiske	27	» »	26 497	»	38	» »	40 798	»
Andre landes	54	» »	64 359	»	76	» »	82 282	»

Disse skibe var fordelt paa følgende havne:

	Dampskibe.		Seilskibe.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Kapstaden	1 020	4 624 269	40	38 090
Port Elizabeth	471	2 748 142	12	14 791
East London	419	2 327 922	12	14 463
Port Nolloth	131	208 164	14	21 094
Simons Town	29	82 892	—	—
Mossel Bay	203	1 118 252	1	933
Knysna	45	19 063	2	1 485
St. John's River	54	8 100	—	—
Tilsammen	2 372	11 036 804	81	90 856

Nedenstaaende tabel gir en oversigt over de forskjellige nationers skibsfart paa Kapkolonien i 1908 (exklusive britiske):

	Dampskibe.		Seilskibe.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Norske	54	69 877	33	36 980
Danske	10	24 986	1	607
Franske	1	3 082	2	2 993
Tyske	252	735 091	5	7 439
Italienske	—	—	3	5 010
Portugisiske	24	78 856	—	—
Russiske	2	4 488	9	11 018
Svenske	45	96 114	—	—
Japanske	4	15 292	—	—
Amerikanske	—	—	1	314

I denne opgave er indbefattet skibe, som gik i fart paa Natal. Disse var for Norges vedkommende 50 dampskibe med en samlet drægtighet av 68 734 tons og 2 seilskibe med en samlet drægtighet av 78 tons.

3 norske dampskibe ankom i aarets løp fra Norge i ballast. Disse var hvalfangerbaater bestemt henholdsvis til Natal og Kerguelen. 1 dampskib dr. 1 060 tons ankom fra Crozetøerne.

De øvrige 31 norske seilskibe ankom fra følgende steder:

Storbritannien	4	skibe dr.	5 503	tons
Sydaustralien	14	» »	14 914	»
Victoria	1	» »	1 846	»
Vestaustralien	1	» »	787	»
Belgien	1	» »	1 155	»
Hollandske besiddelser i det Indiske Ocean	2	» »	2 741	»
Portugisisk Østafrika	1	» »	720	»
Sverige	1	» »	1 166	»
Argentina	5	» »	6 073	»
Chile	1	» »	1 997	»

Til hele Sydafrika ankom i aaret 1908 165 norske skibe dr. 194 795 tons.

Til følgende steder, hvor Norge er konsulært repræsenteret, er i det anførte aar ankommet av norske skibe:

	Dampskibe.		Seilskibe.	
	Antal.	Samlet drægtighet.	Antal.	Samlet drægtighet.
Kapstaden	16	14 927	14	13 803
Mossel Bay	—	—	1	933
Port Elizabeth	20	31 481	8	9 306
East London	2	3 890	5	8 489
Durban	48	62 448	18	20 150
Lourenço Marques	1	2 473	12	14 199

Handelsflaate. Kapkoloniens skibsregister (inklusive bugser- og fangstbaater) utviste den 31. december 1908:

50 dampskibe dr. 4 501 tons og 6 seilskibe dr. 1 389 tons, mot den 31. december 1907: 48 dampskibe dr. 4 453 tons og 6 seilskibe dr. 1 389 tons.

Natal. Til Durban ankom der i 1908 938 dampskibe med en samlet drægtighet av 2 470 777 tons og 34 seilskibe med en samlet drægtighet av 36 409 tons, hvilket utviser en nedgang fra det foregaaende aar av 18 dampskibe og 16 seilskibe.

Skibsfarten besørgedes av følgende nationer:

	Dampskibe.		Seilskibe.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Britiske	767	2 087 762	7	7 151
Østerrikske	3	9 063	—	—
Belgiske	2	4 977	—	—
Danske	3	8 275	—	—
Hollandske	1	3 772	—	—
Franske	14	15 581	—	—

	Dampskibe.		Seilskibe.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Tyske	73	222 347	1	1 266
Italienske	—	—	1	1 284
Norske	47	61 169	18	10 097
Portugisiske	4	2 004	—	—
Spanske	1	2 244	3	4 848
Svenske	21	47 104	1	668
Amerikanske	—	—	3	1 015
Japanske	1	3 824	—	—

Natals skibsregister utviste den 31. december 1908 9 seilskibe dr. 856 tons og 17 dampskibe dr. 768 tons netto.

Intet norsk skib forliste ved Sydafrikas kyster i 1908.

Konkurser i Kapkolonien. Det samlede antal av konkurser i Kapkolonien i det forløpne aar beløp sig til 844, mot 777 i 1907 og 773 i 1906. De samlede aktiva av disse konkursboer beløp sig i 1908 til £ 1 011 000, mot £ 1 225 000 i 1907. Paa den anden side var passiva betydelig mindre, nemlig £ 1 588 000 i 1908, mot £ 1 956 000 i 1907. Av de 844 konkurser var 230 i Kapdistriktet; 4 av Kapstadens trælastforretninger gik i aarets løp konkurs.

Det sees herav, at antallet av konkurser viser en stor opgang; derimot synes boerne at være av mindre værdi end tidligere. Dette tyder ikke paa nogen bedring i koloniens handel, og i alle kredse er der fremdeles tegn paa en fortsat flauhet, i særdeleshet i Kapstaden, Paarl og East London.

Hvalfangst ved Sydafrika. Et nyt felt for norske hvalfangere aapnedes i aarets løp paa Sydafrikas kyster. Et norsk selskap begyndte fangst med station i Durban og fanget i aarets sæson 50 hval.

Ved slutningen av aaret var flere nye norske hvalfangerselskaper under dannelse til fangst paa Sydafrika, nærmest Kapkolonien, i forbindelse med fangst paa Syd-Shetland og Syd-Georgia.

East London. Vicekonsul *A. W. Neuman's* beretning.

Handel. Værdien av importen over East London opgik i 1908 til £ 2 661 337 og av exporten til £ 1 245 649. Importen utgjorde et kvantum av 246 408 tons og exporten 70 272 tons.

De vigtigste exportartikler er uld samt huder og skind.

Havneforhold. Havnen er vel utstyret og kan trafikeres av skibe av indtil 24 fots dypgaaende. Skibe erholder hurtig expedition.

II. Aarsberetning for 1908 fra konsul *W. G. Westgate,* Lourenço Marques.

(Skibsfart. — Import. — Almindelige bemerkninger. – Beira: Import; export; skibsfart; havneforhold.)

Skibsfart. Lourenço Marques blev i 1908 anløpet av 13 norske seilskibe og 3 norske dampskibe dr. tilsammen 24 261 tons, som losset et samlet kvantum varer av 20 301 tons. Den samlede skibsfart utgjorde 566 skibe (hvorav 29 seilskibe) dr. 1 605 501 tons.

Import. Nedenstaaende opgave viser vareimporten i 1908 til Lourenço Marques fra Norge, sammenlignet med den samlede import av vedkommende varer. Der er i opgaven sondret mellem de for konsumtion i Delagoa Bay bestemte varer og transitvarer, bestemt for Transvaal:

I. For Delagoa Bay:

	Import fra Norge.		Totalimport.	
	Kvantum i kg.	Værdi i £.	Kvantum i kg.	Værdi i £.
Klipfisk	1 900	90	75 230	2 705
Kondenseret melk	3 600	114	127 288	1 717
Spirituosa	30	4	92 260	7 804
Øl	30	2	192 052	6 984
Baater	1	10	13	7 102
Metaller	297	7	604 975	18 162
Trælast	126 558	775	1 595 125	6 863
Trævarer	—	—	56 888	1 844
Elektrisk materiel	700	48	6 253	1 230
Papir	250	2	123 109	3 515
Kemiske produkter	8 100	10	127 167	2 830
Diverse	65	8	146 369	9 516

II. Transit for Transvaal:

Kalciumkarbid	51 020	677	577 631	7 642
Preserveret kjød	54	7	595 054	33 830
Cement	—	—	11 398 510	26 079
Preserveret fisk	19 379	1 082	470 296	26 972
Instrumenter og redskaper	517	22	1 452 447	40 511
Kondenseret melk	55 238	1 895	2 728 505	74 021
Trælast	—	16 276	38 990 969	160 821
Trævarer	30 623	261	1 275 707	16 953
Ammunition	30	5	24 457	2 131
Papir	36 851	436	1 161 117	19 674
Fyrstikker	—	—	21 719	1 451
Stentøi	64	6	460 861	7 504
Tøier	858	131	765 311	105 575
Glasvarer	3 400	27	361 744	4 655

Almindelige bemerkninger. Importen fra Norge opviser i 1908 desværre atter tilbakegang — for trælastens vedkommende endog saa meget som 50 %. Av norsk cement, hvorfor der altid skulde være behov, er i de to sidste aar ikke indført noget.

Forbruket av varer i provinsen Mozambique er fortiden ikke stort, og det dækkes for det meste fra Portugal. De billige varer, som benyttes av de indfødte, leveres mest fra Tyskland og Storbritannien.

Der er imidlertid planlagt forskjellige jernbaneanlæg, som antagelig i høi grad vil bidrage til landets utvikling og forøke dets behov for europæiske varer, og som bl. a. vil aapne veien til det rike Swazieland, hvis rigdomme nu ligger unyttet. Ved de planlagte jernbaneanlæg vil reisen mellem Lourenço Marques og Johannesburg kunne gjøres paa 10 dage.

Ogsaa for den norske skibsfart vil disse jernbaneanlæg kunne faa betydning, idet skibe, som bringer last hit, da vil ha utsigt til at faa returlast, istedetfor som nu at maatte avgaa i ballast.

Beira. Av den av vicekonsul *W. B. Diepeveen,* Beira, avgivne aarsberetning for 1908 hitsættes følgende utdrag:

Importen over Beira opgik i 1908 til en værdi av frcs. 8 522 472. Transithandelen er i stigende og utgjorde i 1908 30 560 tons. En stor del av transithandelen foregaar til og fra Rhodesia.

Av vigtigere importartikler kan nævnes: Trælast (værdi i 1908 fr. 215 000), jern (fr. 240 000), maskiner (fr. 2 000 000), cement (fr. 60 000), jernbanemateriel (1 800 000), lys (fr. 15 000), grubemaskiner (3 500 000).

Export. I 1908 blev der exporteret i transit fra Zambese ca. 10 000 tons sukker.

De vigtigste exportartikler var i 1908:

	Fr.		Fr.
Bomuld	77 888	Kvæg	3 590
Ris	333	Elfenben	23 900
Sukker	2 564 855	Guld i barrer	446 661
Fjærkræ	18 010	Fisk	4 761
Poteter	13 238	» tørret	23 027
Kautschuk	629 911	Skind	10 322
Horn og skind	1 600	Huder	1 128
Kalk	3 733	Planter	2 611
Bivoks	395 283	Halm	35 861
Korn	76 900	Nøtter	227 811
Frugt	14 027	Oljefrø	10 333

Reexport:

	Fr.		Fr.
Kul	14 738		
Cement	13 316	Vine	8 700
Jern	207 572	Ris	25 390
Maskiner	1 109 366	Spirituosa	16 716
Trælast	417 744	Levnetsmidler	38 595
Jernbanemateriel	136 238	Guld	2 441 829
Ikke specificerede varer	1 330 000	Mineraler	2 687 451
		Bomuldsvarer	529 155

Skibsfart. Beira blev i 1908 anløpet av følgende dampskibe:

Nationalitet.	Antal.	Tons brutto.
Portugisiske	110	140 818
Tyske	133	192 575
Engelske	131	250 569
Andre	5	10 869

Havneforhold. Der blev i 1908 utsat en lysbøie, hvilken imidlertid er utilstrækkelig til veiledning for skibe ved indseiling om natten.

III. Aarsberetning*) for 1908 for Transvaal og Orange River-kolonien fra konsul *C. F. Sandberg,* Johannesburg.

(Import. — Told. — Export. — Grubedrift. — Almindelige bemerkninger.)

Import. Værdien av den samlede indførsel til Transvaal beløp sig i 1908 til £ 14 153 656, mot £ 13 812 440 i 1907, eller en forøkelse av £ 341 216.

Fra oversjøiske lande blev der i 1908 indført varer til en værdi av £ 10 231 483, mot £ 10 238 482 i 1907, medens der fra de britiske sydafrikanske kolonier blev indført for £ 3 922 173, mot £ 3 573 958 i 1907. Paa samme tid som importen fra oversjøiske lande i 1908 er sunket med £ 6 999, er indførslen av sydafrikanske varer steget med £ 348 215.

Disse og følgende værdier angir varernes kostende paa produktionsstedet.

Procentvis er der indført fra:

	1908.	1907.
Storbritannien og britiske kolonier	69 %	74 %
andre lande	31 »	26 »

Av den samlede indførsel i 1908 falder der paa:

England med kolonier, undt. de sydafrikanske	42 %
Sydafrikanske kolonier	27 »
Tyskland	9.4 »
Amerikas Forenede Stater	6.2 »
Frankrike	1.3 »
Sverige	0.9 »
Holland	0.9 %
Norge (£ 41 569)	0.3 »
Øvrige lande tilsammen	12 »

Told. Transvaals toldindtægter beløp sig i 1908 til £ 1 623 304, mot £ 1 688 910 i 1907. Procentvis viser den gjennemsnitlige toldbeskatning paa den samlede indførselsværdi sig at være: for 1907 12.22 %, for 1908 11.47 %.

Det av Transvaal den 30. juni 1903 tiltraadte toldforbund («Customs Union»), ifølge hvilket ensartede toldavgifter blev fastsat for de britiske kolonier i Sydafrika (Kapkolonien, Natal, Orange River-Kolonien, Transvaal og Rhodesia), blev i 1906 tat under revision. Ifølge den reviderede tarif kan alle varer, som er frembragt eller fabrikeret i de til toldforbundet hørende kolonier, samt varer, der indføres for de militære lagre, regjeringen og jernbanerne, indføres toldfrit til Transvaal.

I september 1907 blev der nedsat en kommission, der blandt andet hadde til opgave at undersøke, hvilken beskyttelse, der i form av told bør ydes den lokale industri. Denne kommissions betænkning forelaa ifjor, og kommissionens majoritet foreslaar, at sydafrikanske produkter fremdeles bør indføres toldfrit til Transvaal, og at den nuværende tarifs satser i det væsentlige bør bibeholdes. Dog foreslaaes, at der undtagelsesvis skal finde en toldreduktion sted paa raamaterialer og en toldforhøielse paa visse færdige fabrikata. Videre foreslaaes, at fødevarer samt maskiner til bruk for lokal industri skal indføres toldfrit, og at den høiest mulige told skal svares av luksusgjenstande.

En told av 3 % ad valorem efter varernes værdi paa produktionsstedet erlægges efter den nugjældende tarif for skaaret tømmer, høvlede «floorings», «ceilings», uhøvlede kassebord, jern, staal, landbruksmaskiner, grubematerialer, skruer, spiker, hestesko, hesteskosøm o. s. v., 15 % erlægges for døre og vinduer; 6 d. pr. lb. for kondenseret melk; 1¼ d. pr. lb. for fisk, saltet eller tørret; 2½ d. pr. lb. for preserver; 2¼ d. pr. lb. for smør og margarin; 15 % a. v. for kalciumkarbid og listverk. For andre artikler erlægges en told, der varierer fra 15 % til 25 % ad valorem, For varer, fabrikeret i Storbritannien eller britiske kolonier, gjøres der en reduktion i tolden av indtil 1 %.

Export. Transvaals utførsel i 1908 beløp sig til en værdi av £ 33 226 284, mot £ 31 043 669 i 1907, eller en forøkelse av £ 2 182 615.

Herav falder der paa:

	1908.	1907.
Guld	£ 29 615 059	£ 27 364 717
Diamanter	» 1 977 521	» 1 972 064
Tin	» 73 175	» 116 639
Kobber	» 49 839	» 67 519
Uld	» 226 908	» 225 225
Huder og skind	» 106 477	» 119 859
Hester og muldyr	» 120 490	» 156 544
Tobak	» 108 476	» 103 382

Orange River-Koloniens utførsel i 1908 beløp sig til en værdi av £ 3 558 373, mot £ 3 739 006 i 1907, eller en nedgang av £ 190 733. Herav falder paa:

	1908.	1907.
Diamanter	£ 725 131	£ 1 148 258
Uld	» 713 284	» 795 011
Kvæg og fjærkræ	» 543 575	» 793 837
Mais	» 286 391	» 268 990
Skind	» 79 907	» 101 587

*) Et utdrag av beretningen, der allerede er indtat i ukeutgaven, utelates her.

Grubedrift. Aaret 1908 viser for guldminernes vedkommende en stigning i produktionsværdien av £ 2 576 259, idet den samlede guldproduktion ifjor beløp sig til £ 29 986 469, mot £ 27 410 210 i 1907.

Av Witwatersrands 67 arbeidende miner, der repræsenterer en registreret kapital av over 30 millioner £, utdelte de 45 i 1908 en gjennemsnitlig dividende av 28 % av den samlede kapital, medens de 22 enten arbeidet paa for guldfattig grund til at kunne utdele utbytte, eller endnu ikke hadde ført sine «shafts» ned til den guldførende kvarts, som for enkelte miners vedkommende maa søkes i en dybde av henved 6 000 fot.

Siden guldminerne aapnedes i 1884, er der utvundet guld til en værdi av over 4 milliarder kroner, og av verdens samlede guldproduktion har Transvaal i det forløpne aar ydet over en tredjedel, eller nøiagtig 34 %.

Naar de transvaalske guldminer i løpet av kun 2 aar har kunnet forøke dividenden fra 5½ million £ til 8½ million £, saa maa grunden søkes i den forøkede tillid, som guldfelterne i den sidste tid har vundet i Europa, og som har resulteret i en sterkt forøket tilgang paa kapital til aapning av nye miner og til utvidelse av de gamle, saavelsom i den omorganisation i minernes drift og administration, som fandt sted ifjor, og som har bragt minernes driftsomkostninger ned med 25 %.

I mai 1907 blev der nedsat en kommission for at undersøke, hvorledes anvendelse av maskiner i minerne i større utstrækning bedst kan iverksættes, og hvilken indflydelse en forøket bruk av maskiner vil ha paa beskjæftigelsen av hvite og sorte arbeidere, samt paa produktionsomkostningerne. Desuten hadde kommissionen til opgave at undersøke, paa hvilken maate minerne kan finde større anvendelse for hvite arbeidere, end hvad før var tilfældet.

De interessante resultater av kommissionens undersøkelser, som blev forelagt parlamentet i begyndelsen av 1908, gaar ut paa, at en forøket anvendelse av hvite arbeidere sandsynligvis vil medføre driftsbesparelser, saafremt minerne drives med anvendelse av maskiner i større utstrækning. Desuten vil overgang fra sorte til hvite arbeidere gi landet en sterkt forøket fastboende industriel befolkning, og paa samme tid som en forøket immigration av hvite folk vil føre med sig en opblomstring av handel og industri, vil kafferne, naar de fortrænges fra minerne, bli henvist til at søke sit underhold som jordarbeidere. Landmanden, som hittil ikke har kunnet faa sin jord dyrket i tilstrækkelig utstrækning paa grund av manglende arbeidere, vil kunne tilfredsstille sit behov gjennem et stort tilbud av billige sorte arbeidere.

Paa grundlag av kommissionens indberetning blev antallet av hvite minearbeidere forsøksvis forøket med ca. 2 000 mand, og skjønt disse for en stor del blev rekruteret blandt den del av arbeidsløse, der hverken hadde utpræget lyst til arbeide i sin almindelighet eller nogen øvelse i minearbeide, skal forsøket ha vist gunstige resultater og bidraget sit til en billig drift.

Hvad der imidlertid mere end noget andet har bidraget til fjoraarets store driftsoverskud, er de mindre miners amalgamation i store minegrupper. Medens de fleste miner tidligere arbeidet under egen direktion, med egne kemikere, ingeniører, kontorfolk etc. og egen forretningsførsel, har omtrent alle miner i randdistriktet i 1908 sluttet sig sammen i et faatal av grupper med en centraladministration for hver gruppe.

Ved siden av, at denne sammenslutning har forenklet minernes administration og derigjennem i høi grad reduceret produktionsomkostningerne, vil den lede til, at et ensartet utbytte i fremtiden vil kunne avløse de høist ulike dividender, som de mange forskjellige miner hver for sig tidligere utdelte, og som gav den europæiske kapitalist det feilagtige indtryk, at kjøp av aktier i de guldproducerende miner i randdistriktet snarere var en farlig spekulation end en fordelagtig pengeanbringelse.

Den transvaalske regjering har i det forløpne aar truffet flere foranstaltninger til fremme av mineindustrien. Forslag til en ny guldlov blev i forrige session forelagt parlamentet og vedtat. Denne lov sikrer den utenlandske kapitalanbringer større fordele og større garanti, end hittil har været tilfældet, beskytter minerne i større grad mot tyveri av raat guld og fremskynder aapning av nye miner og utvidelse av de gamle ved at lægge en betydelig skat paa «claims», som ikke arbeides.

For at sikre minerne den nødvendige tilgang paa arbeidere, avsluttet regjeringen for nogle faa maaneder siden en traktat med Portugal angaaende tilførsel av sorte arbeidere fra Mosambiquekysten til randdistriktet. I denne traktat, der avløste den hittil exsisterende modus vivendi, forpligter Portugal sig til uhindret at la guldminerne rekrutere med sorte arbeidere fra portugisisk territorium, mot at mindst 50 % av alle varer, sydafrikanske produkter undtagne, der ankommer til Transvaal, indføres over den portugisiske havnestad Lourenço Marques (Delagoa Bay).

Denne traktat, der gjælder i 10 aar, vakte sterk motstand inden de britiske sydafrikanske koloniers befolkning, idet man mente, at Transvaal burde indføre sine varer over de britiske havne, og ikke la en fremmed koloni nyte godt av transithandelen. Imidlertid blev traktaten avsluttet efter konference med de øvrige koloniers regjeringer, som formentlig fandt, at Sydafrika ikke for nogen pris kunde risikere at berøve den transvaalske mineindustri de nødvendige arbeidere.

Diamantproduktionen beløp sig i 1908 til 2 020 909 karat til en værdi av £ 1 549 104, mot £ 2 268 075 i 1907. Denne store nedgang i værdien skriver sig ikke fra en formindsket produktion, men fra en nedgang i prisen, idet hver karat i 1907 værdsattes til gjennemsnitlig 21.99 shillings, medens værdien ifjor kun ansattes til 15.33 sh.

De diamanter, som Transvaal exporterer, kommer næsten udelukkende fra den rike «Premier Diamond Mine», beliggende i nærheten av Pretoria. Tilgangen paa arbeidere til minerne har i det forløpne aar været stigende, idet antallet av indfødte er steget fra 129 618 til 164 826. Samtidig er antallet av hvite arbeidere øket med 1 908, nemlig fra 17 697 til 19 605. Paa den anden side blev 24 843 kinesere i 1908 hjemsendt, og den 31. december var der kun 12 275 tilbake, og disse vil forlate Transvaal i den nærmeste fremtid.

Almindelige bemerkninger. Om end aaret 1908 for Transvaals vedkommende i kommerciel henseende har været gjennemgaaende bedre end 1907, maa det dog i det store og hele tat karakteriseres som et daarlig aar.

Aarsaken hertil er først og fremst at søke i den overdrevne konkurrence inden alle næringslivets grene, en konkurrence, som kan føres tilbake til fredsslutningen, da forretningsfolk med sterk financiel støtte strømmet til Transvaal i forventning om det,

som man dengang antok, nær forestaaende opsving i den transvaalske handel.

Det viste sig imidlertid snart, at den uhyre immigration av forretningsmænd og den rikelige tilgang paa penge til kommercielle foretagender ikke stod i noget rimelig forhold til landets behov, og at de store kvanta varer, som blev indført i de nærmeste aar efter krigen, ikke kunde konsumeres.

Skjønt en flerhet av de firmaer, som blev etableret, særlig i Johannesburg, i 1902 og 1903, forlængst har trukket sig væk fra markedet, er det desuagtet utvilsomt, at den del av befolkningen, som er direkte interesseret i handel, staar i et komplet misforhold til den samlede befolkning.

Akerbruket og fædriften, hvis ophjælp staar som en av de vigtigste poster paa den nuværende regjerings program, har i det forløpne aar vist en betydelig fremgang. For kun faa aar tilbake indførte Transvaal alt sit kjød i frossen tilstand fra Australien, frisk melk og friske egg var omtrent ikke at opdrive, og ost og smør maatte indføres fra andre verdensdele. Nu producerer Transvaal disse varer i omtrent tilstrækkelig mængde til at kunne dække sit eget behov.

«The Land and Agricultural Bank», som blev aapnet i 1907, og som har til opgave at hjælpe landmanden med laan til indkjøp av moderne redskaper, saakorn, kvæg etc. mot pant i jordeiendommen, har utvilsomt allerede gjort meget til fremme av landets akerbruk og fædrift.

Til trods for at guldproduktionen stadig stiger, og mineindustrien ifjor har vist et større opsving end nogensinde tidligere, og til trods for at akerbruket i 1908 har gjort betydelige fremskridt, kan dog hverken minernes eller landmandens behov for øieblikket skaffe alle de existerende handelshuse den nødvendige omsætning til en rimelig fortjeneste, og det er at befrygte, at den transvaalske handelsstand endnu vil gaa en række vanskelige aar imøte.

Calcutta.

(Import. — Manufakturvarer. — Fyrstikker. — Metaller. — Matvarer. — Export. — Kul. — Bomuld. — Hamp. — Huder og skind. — Indigo. — Jute. — Lak. — Opium. — Silke. — The. — Skibsfart.)

Aarsberetning for finansaaret april 1908—mars 1909 fra generalkonsul *H. J. Sanders*.

Til Calcutta indførtes i 1908—1909:

	Værdi i rupees.
Bomuldsvarer	162 081 007
Metaller	51 937 659
Sukker	46 161 542
Maskiner	29 137 992
Jernbanemateriel	26 399 834
Oljer	17 216 904
Isenkram	9 641 614
Uldvarer	7 722 220
Salt	6 725 477
Droger og narkotika	5 953 792
Specerier	5 726 670
Drikkevarer	5 695 690
Instrumenter og apparater	5 628 903
Klær	5 374 675
Matvarer	4 713 201
Glas og glasvarer	3 726 821
Kjøretøier	3 481 032
Korn og belgfrugter	3 070 956
Thekasser	3 052 783
Kemikalier	2 929 799
Malervarer og farver	2 534 286
Papir og pap	2 124 354
Fyrstikker	1 985 628
Postpakker	1 979 070
Bygningsartikler	1 819 636
Paraplyer	1 806 619
Bøker og tryksaker	1 606 262
Trælast og trævarer	1 565 085
Silkevarer	1 441 509
Lervarer og porcellæn	1 303 952
Farvestoffer	1 269 069
Skrivematerialer	1 201 156
Lin og linvarer	1 133 545
Dyr	1 113 804
Leketøi	1 020 986
Vaaben og ammunition etc.	1 020 081
Lær og lærvarer	860 224
Sæpe	806 377
Ure, alle slags	721 004
Bek, tjære etc.	579 401
Smykker	576 488
Møbler	545 057
Kautchukvarer	447 314
Skibsdele	432 909
Gummi og harpiks	368 579
Hamp og hampvarer	367 682
Huder og skind	234 189
Koraler	180 071
Frugt og grønsaker	127 028
Lak	37 702
Alle andre varer	4 784 690
Importen av varer utgjorde ialt	rupees 442 372 258
Hertil kommer import av:	
Guld	19 219 469
Sølv	16 518 744
Totalimport	rupees 478 110 471
	= £ 31 874 031

Levende dyr. Der indførtes 2 911 hester, hvilket betegner en nedgang av næsten 29 % fra foregaaende aar.

Klær. Importen var rs. 5 374 675, eller en nedgang av rs. 200 000 mot foregaaende aar.

Bomuldsvarer. Importen viser en nedgang av 32 %.

Der importertes av de forskjellige varer:

	Rupees.
Garn og traad	7 794 000
«Grey goods,» britiske	102 895 000
—»— utenlandske	94 000
«White goods», britiske	21 992 000
—»— utenlandske	566 000
Trykte eller farvede varer	21 134 000
Diverse bomuldsvarer	7 606 000
Ialt	rupees 162 081 000

Fyrstikker. Importværdien var rs. 1 985 628, eller en nedgang av 9 % fra forrige aars abnorme værdi. Importen fra Norge og Sverige steg overordentlig, hvilket vistnok til en viss grad skriver sig fra en mere korrekt anførsel i statistikken, idet importen fra Tyskland og Belgien, der for størstedelen skriver sig fra Norge og Sverige, viser en betragtelig nedgang. Importen fra Japan er gaat sterkt til-

bake, idet det er gaat op for kjøperne, at de japanske fyrstikkers prisbillighet allikevel ikke er stor nok til at opveie deres slette kvalitet.

Metaller. Der importertes:	Tons.
Messing	225
Kobber, ubearb.	224
» bearb.	4 986
Jern, ubearb.	11 983
» bearb.	101 815
Staal	148 762
Bly	4 297
Kviksølv	46
Tin.	1 057
Zink	1 844
Nysølv	549
Andre metaller	365
Ialt	276 153

Mineralske oljer. Importen var 76 042 200 gallons.

Salt. Der importertes ialt 519 843 tons.

Matvarer. Storbritannien indførte 69 % av den samlede tilførsel. Importen av konserver fra Frankrike og Italien steg. Den livlige import av simplere kondensert melk fra kontinentet vil sandsynligvis bli hemmet ved en skarpere kontrol, og norske exportører vil kunne drage nytte herav, hvis de vedblivende vil levere sine tidligere gode merker.

Sukker. Importen i 1908—09 var den største, man hittil har hat — nemlig 56 470 51 cwts.

Export. De vigtigste exportartikler var følgende:

	Værdi i rupees.
Jute, raa	168 190 792
» forarbeidet	156 756 653
The.	74 829 824
Huder og skind.	68 127 589
Opium.	62 977 900
Lak.	27 652 621
Korn og belgfrugter	26 493 828
Oljefrø	24 696 211
Bomuld, raa	7 394 029
Kul og koks	5 047 282
Salpeter	4 464 636
Indigo	3 824 395
Silke, raa	3 799 121
Gjødningsstoffer	3 435 402
Bomuldsgarn og -traad	2 358 416
Olje	2 122 276
Matvarer	1 845 325
Hamp, raa	1 835 917
Glimmer	1 354 661
Uldvarer	1 299 172
Klær	1 114 949
Farvevarer	1 104 932
Uld, raa	934 967
For: klid etc.	917 691
Metaller	799 555
Postpakker	715 047
Droger og narkotika	657 884
Fibrer og børster.	653 710
Silkevarer	438 467
Horn	436 744
Taugverk.	392 948
Krydderier	314 644
Voks (inkl. lys)	271 951
Dyr.	230 697
Bomuldsvarer	223 428
Træ	199 612
Kautschuk, raa	171 873
Lær	97 874
Boraks	51 290
Kokosbast	33 774
Alle andre artikler	1 754 101
Guld	1 498 818
Sølv	3 459 599
Den samlede værdi var	667 462 566
	= £ 44 497 504

Kul. Exporten beløp sig til 4 031 406 tons.

Bomuld. Exporten av raa bomuld beløp sig til 279 878 cwts.

Bomuldsvarer. Exporten av traad og garn var 6 571 166 lbs.

Hamp. 164 564 cwts. utførtes.

Huder og skind. Av raa huder exportertes 8 797 004 piculs, hvorav halvparten til Tyskland, resten til Italien, Østerrike-Ungarn, Spanien m. fl. lande.

Av raa skind exportertes ialt 16 190 993 piculs, det meste til de Forenede Stater, resten til England, Frankrike m. fl. lande.

Av tilberedte huder og skind exportertes 6 132 piculs.

Indigo. Den samlede export var 17 699 cwts., hovedsagelig til England, de Forenede Stater og Asiatisk Tyrki.

Jute og jutevarer. Exporten var større end foregaaende aar, hvad kvalitet angaar, derimot var exportværdien ca. 4 % mindre. Den samlede export var: 4 425 434 baller, væsentlig til England, Tyskland, de Forenede Stater m. fl. lande.

«Gunny Bags». Der exportertes 299 459 102 pcs., til Australien, England, Sydamerika, m. v.

«Gunny Cloth». Ialt exportertes 769 569 849 yards, hovedsagelig til de Forenede Stater og Argentina.

Lak. Ialt exportertes 377 318 cwts., til de Forenede Stater, England, Tyskland m. v.

Manganmalm. Exporten var mindre end forrige aar og beløp sig til 499 350 cwts.

Oljefrø og vegetabilske oljer. Paa grund av, at monsunvinden uteblev i 1908, har der været en betragtelig nedgang i exporten saavel av frø som av olje, sammenlignet med 1907 en nedgang i exportværdien av 38 %. Der exportertes i 1908:

	Mængde.
Oljefrø	5 052 006 cwts.
Vegetabilske oljer	1 710 716 »

Opium. Exporten beløp sig til 44 970 kasser.

Salpeter. Der var i 1908 meget sterk efterspørsel efter nitrater til gjødning, saaledes ogsaa efter salpeter. Der exportertes 395 104 cwts.

Silke og silkevarer. Exporten utgjorde 1 012 878 lbs.

The. Sæsonen blev gunstig tiltrods for den almindelige økonomiske depression. Exporten var: 170 042 298 lbs. Exporten fra Chittagong var 46 195 163 lbs.

Skibsfart. Den almindelige tilbakegang i utenrikshandelen i finansaaret 1908—1909 medførte ogsaa en nedgang i antallet av fartøier, der ankom og avgik i utenriksk fart, nemlig fra 1 129 i 1907—1908 til 1 036 det næstforegaaende finansaar. Der ankom 484 fartøier dr. 1 368 796 tons og avgik 552 fartøier dr. 1 589 912 tons; de fleste av britisk nationalitet.

Av norske skibe ankom i finansaaret 1908—09 *) 14 dr. 17 520 tons, væsentlig med ladning av stykgods, mot 36 norske fartøier dr. 36 916 tons foregaaende finansaar.

Chittagong. Vicekonsulen meddeler, at intet norsk skib anløp hans station i 1908—1909. Der fandt ingen direkte import sted fra Norge, idet norske varer overføres i Calcutta fra den tyske Hansa-linjes dampskibe til kystbaater, der anløper Chittagong en gang om uken. Nogen direkte export til Norge har heller ikke fundet sted.

Britisk Columbia.

Aarsberetning for 1908 fra konsul *C. B. Stahlschmidt,* Vancouver.

Skibsfart. Endel norske dampskibe var i aaret 1908 befragtet av et herværende firma for kystfart, væsentlig mellem byerne Vancouver og havne i det nordlige Bristisk Columbia. De samme dampskibe har ogsaa været engageret i malmtrafikken paa Alaska. Et eller to av dem hadde forhyret indisk eller andet asiatisk mandskap, hvilket maa betegnes som alt andet end heldig, da disse folk led ganske voldsomt ved den sterke kulde under farten paa Alaskakysten.

Endel norske dampskibe har ogsaa bragt sukkerladninger for raffinaderiet i Vancouver.

Naar jernbanen i det nordlige av Britisk Columbia er færdig, vil efterspørslen efter tonnage uten tvil vokse, og kystfarten mellem Victoria, Vancouver og Britisk Columbia's nordlige havne samt Alaska vil inden et aar eller to anta langt større dimensioner.

Tømmerdriften er atter i stigende. Der er adskillige nordmænd beskjæftiget her i landet i denne branche. Bygningen av «Grand Trunk Pacific Railway», der nu paagaar i det nordlige av Britisk Columbia og specielt ved Prince Rupert, vil sandsynligvis ta længere tid end fra først av beregnet; man mener, at arbeidet vil ta endnu en 3—4 aar.

Hawaii.

Aarsberetning for finansaaret 1. juli 1907—30. juni 1908 fra fung. konsul *J. F. Hartfeld,* Honolulu.

Skibsfart. I finansaaret 1907—1908 ankom følgende fartøier til Honolulu:

Nationalitet.	Antal.	Reg. tons.
Norske . .	3	5 074
Tyske . . .	3	6 045
Britiske . .	64	169 095
Amerikanske .	303	747 181
Japanske . .	33	116 327
Franske . .	8	28 178
Andre . . .	2	4 059
	416	1 075 939

Der avgik ialt 412 fartøier dr. 1 069 328 tons.

Aaret 1908 var særdeles ugunstig for den utenrikske skibsfart. De store dampskibe av Pacific Mail S. S. Co., Toyo Kisen Kaisha og Portland & Asiatic S. S. Co., der gaar i rute mellem Orienten og San Francisco med anløp av Honolulu, gik ofte med ganske liten last og faa eller ingen kahytspassagerer. Det sidst nævnte selskap, der kontrolleres af Pacific Mail S. S. Co., beskjæftiget 4 tyske dampskibe, tilhørende Hamburg-Amerika-Linie; denne kontrakt vil, efter hvad jeg har hørt, ikke bli fornyet ved utløpet av indeværende aar, og norske dampskibe vil bli engageret istedet.

Importen omfatter alle mulige artikler og produkter fra den tempererede zone. Der importertes i finansaaret 1907—1908:

fra utlandet	$	4 682 399
» de Forenede Stater .	»	15 303 325
Tilsammen	$	19 985 724

mot i finansaaret 1906—1907:

fra utlandet	$	4 151 709
» de Forenede Stater .	»	14 226 210
Tilsammen	$	18 376 919

Importen fra Norge var meget liten og bestod av endel fiskekonserver (sardiner) og fiskeolje.

Export. Der exportertes i finansaaret 1907—1908:

til fremmede lande. . .	$	597 640
» de Forenede Stater .	»	41 640 815
Ialt	$	42 238 455

mot i finansaaret 1906—1907:

til fremmede lande. . .	$	229 914
» de Forenede Stater .	»	29 134 467
Ialt	$	29 364 381

Ingen export fandt sted til Norge fra dette konsulatdistrikt.

Balancen mellem export og import i finansaaret 1907—1908 var $ 22 252 731 i landets fravør. Denne storartede handelsbalance, den bedste øerne endnu har hat at opvise, skyldes næsten udelukkende den gode sukkerhøst og de høie priser paa denne vare. Der exportertes i 1907/8 538 785 tons sukker, værd $ 39 816 064, mot i 1906/7 411 007 tons sukker, værd $ 27 692 997, en stigning av næsten 31 % i produktion og næsten 43.8 % i værdi.

Videre exportertes der:

	1907/8.	1906/7.
Kaffe.	$ 157 137	$ 128 875
Frugt og nøtter .	» 797 348	» 394 015
Honning . . .	» 30 842	» 26 614
Ris	» 140 773	» 147 439

Immigration. Det herværende immigrationskontor har søkt at drage amerikanske og europæiske arbeidere og nybyggere til Hawaii, men hittil uten større held. Det er føderalregjeringens plan at skape en hvit befolkning her paa øerne, der kunde være stor nok til at opveie den asiatiske og særlig den japanske. Territoriets guvernør anslaar i sin rapport til føderalregjeringen øernes befolkning til: 72 000 japanere, 35 000 hawaiianere, 18 000 kinesere, 5 000 koreanere, 23 000 portugisere, 2 000 spaniere, 2 000 portorikere og ca. 12 000 amerikanere og europæere.

Mauritius.

(Skibsfart. — Fragter. — Export. — Import.)

Aarsberetning for 1908 fra konsul *R. B. Graham,* Port Louis.

Skibsfart. Av norske skibe ankom til Port Louis i 1908 13 dampskibe og 3 seilskibe, eller ialt 16 fartøier dr. 12 842 tons, mot

*) I kalenderaaret 1908 ankom ialt 7 dampskibe dr. 8 760 tons til Calcutta.

i 1907	33	fartøier	dr.	13 800 tons
i 1906	16	»	»	9 331 »
i 1905	4	»	»	3 232 »
i 1904	6	»	»	7 369 »

Kun 1 tilfælde av *rømning* anmeldtes i aarets løp.

Fragterne stillet sig som følger:

Til Europa (London) . . 17/6—25/— + 10 % pr. ton.
» Australien . . . . . 10/—
» Kapkolonien (dampsk.) 10/— —27/— + 5 %
» Bombay . . . . . 5 à 8 annas pr. sæk sukker = rs. 4 à rs. 7 pr. ton.

Exporten av sukker fra Mauritius beløp sig i sæsonen 1907/08 til ialt 169 160 663 kg., mot 211 463 998 kg. forrige sæson. Av sidste sæsons sukkerexport gik bl. a. til Storbritannien 21 526 237 kg., til Sydafrika 23 856 617 kg., til Indien 111 113 642 kg. Av koloniens øvrige exportartikler, rhum, vanille og aloefibrer, utførtes følgende kvanta i 1908:

	Mængde.	Værdi.
Rhum	655 439 liter	Rs. 72 408
Vanille	3 648 kg.	» 57 666
Aloefibrer	2 141 901 »	» 599 491

The. Dyrkningen av the gjør ingen fremskridt, og da der mangler officiel statistik, er det ikke mulig at opgi, hvilket kvantum der aarlig utføres av the. I oktober 1908 blev øens toldtarif forandret og tolden paa fremmed the, der indføres til Mauritius, forhøiet fra r. 0.40 til 0.60 pr. kg.

Import. Der importeres aarlig ca. 50 000 kg. the fra Ceylon, Indien og Kina. Fra Norge har praktisk talt ingen import fundet sted i aarets løp.

Madras.

Aarsberetning for 1907 fra konsul *W. Ure.*

Skibsfart. Der ankom i 1907 ingen norske skibe hverken til Madras eller nogen anden havn i præsidentskapet.

Import. Fra Norge importertes i budgetaaret 1907—08 varer til en samlet værdi av rup. 139 501, hvorav fyrstikker til en værdi av rup. 133 292.

Export. Til Norge exportertes i samme budgetaar varer til en værdi av rup. 3 929, bestaaende av pepper og cigarer.

Aden.

Aarsberetning for budgetaaret 1907—1908 fra konsul *E. S. Murray.*

Skibsfart. Aden blev i 1907 anløpet av 7 norske skibe (alle hvalfangstdampskibe) dr. ialt 158 netto reg. tons.

Exporten fra Aden bestaar væsentlig av kaffe, skind og gummi. Der foregaar ingen export til Norge.

Import. De vigtigste importartikler er kul, levnetsmidler, spirituosa, tobak og bomuldsvarer. Der importeres intet fra Norge. Norske planker og bord burde imidlertid kunne finde avsætning her, saafremt der kunde sendes mindre partier med direkte dampskib, f. ex. den dansk-østasiatiske linjes skibe.

Papeete.

Aarsberetning for 1908 fra konsul *H. Langomazino.*

Skibsfart. Papeete blev i 1908 anløpet av 2 norske seilskibe dr. 758 tons.

Handel. Der foregik i 1908 ingen import fra eller export til Norge.

Cayenne.

Aarsberetning for 1907 fra konsul *G. Clanis.*

Skibsfart. Cayenne blev i 1907 anløpet av ialt 17 norske skibe, der medbragte en samlet last av 3 819 tons.

Handel. Exporten fra kolonien Fransk Guyana opgik i 1907 til en værdi av ca. 4 mill. francs.

Den eneste importartikel, der har interesse for Norge, er trælast, hvorav der i 1907 importertes fra Amerika 354 081 kubikmeter.

Importen av klipfisk og fiskekonserver umuliggjøres av de høie toldsatser.

St. Helena.

Aarsberetning for 1908 fra konsul *H. W. Solomon.*

Skibsfart. St. Helena blev i 1908 anløpet av i alt 53 skibe dr. 184 454 tons.

Av norske skibe ankom 1 dr. 1 579 tons med ladning, medens 8 skibe dr. 6 455 tons (alle paa ét nær seilskibe) anløp kun for at kulle eller forsyne sig med proviant.

Handel. Importen utgjorde i 1908 et kvantum av 1 722 tons til en værdi av £ 36 216 og exporten 573 tons (foruten endel levende kvæg) til værdi £ 6 685. Denne handel foregik næsten udelukkende med England.

Tripoli.

Aarsberetning for 1908 fra konsul *William F. Riley.*

Skibsfart. Tripoli blev i 1908 anløpet av i alt 306 dampskibe dr. 358 824 tons og 14 seilskibe dr. 2 967 tons. Herav var 2 dampskibe dr. 2 730 tons norske Disse sidste indtok last av esparto for Storbritannien.

Handel. Det er umulig at opgi kvantum eller værdi av ind- og utførte varer, da toldmyndigheterne ikke offentliggjør nogen statistik herover.

Av *norske* varer, som er gjenstand for import, kan nævnes trælast, der indføres via Tunis, og hvorfor behovet er stigende. Blandt den europæiske befolkning finder stokfisk, sild og sardiner avsætning i mindre kvanta.

Indhold:

Aden s. 172. — Argentina: Buenos Aires s. 149; Rosario s. 154. — Australien s. 158. — Britisk Columbia s. 171. — Britisk Sydafrika: Johannesburg s. 167; Kapstaden s. 163; Lourenço Marques s. 166. — Calcutta s. 169. — Cayenne s. 172. — Hawaii s. 171. — Madras s. 172. — Mauritius s. 171. — Papeete s. 172. — St. Helena s. 172. — Tripoli s. 172.

CENTRALTRYKKERIET — KRISTIANIA

KONSULATBERETNINGER

UTGIT AV UTENRIKSDEPARTEMENTET MED BISTAND AV NORGES OPLYSNINGS-KONTOR FOR NÆRINGSVEIENE

Nr. 8. | Maanedsutgaven. | Oktober 1909.

«Konsulatberetninger» utkommer i to utgaver, en ukeutgave og en maanedsutgave. Kan bestilles ved alle postanstalter i Kristiania i «Farmand»s expedition, Toldbodgt. 31. Abonnementspris for uke- og maanedsutgaven tilsammen kr. 3.00 pr. aar og for utenbysboende porto 20 øre.

Tyskland.

Aarsberetninger for 1908 fra de norske konsulater i Tyskland*).

I. **Hamburg.** Generalkonsul *Herman Schanches* beretning**).

2den del: *Handel.*

(Almindelig oversigt. — Import og export. — Handelsomsætningen med Norge.)

Almindelig oversigt. Hamburgs handelskammer ytrer i sin aarsberetning følgende om *handelens stilling i sin almindelighet i 1908:*

«De økonomiske forhold i 1908 beherskedes ganske av den lammende indflydelse, som den i Amerikas Forenede Stater aaret forut indtraadte nedgang i konjunkturerne utøvet paa verdenshandelen.

Med en overraskende hurtighet utbredte den tilbakegaaende bevægelse sig til alle verdensdele og beviste tydelig, i hvor høi en grad vekselvirkningen mellem landene har tiltat paa grund av, at de stadig er komne i nøiere forbindelse med hinanden.

Den i handelskammerets forrige aarsberetning uttalte opfatning, at Hamburgs handel, industri og skibsfart i det store og hele var sund, har vist sig at være rigtig; det nu forløpne aar har godtgjort, at den mistillid til Hamburgs forretningsverden, som ytret sig paa mange hold ved slutningen av 1907, savnet berettigelse. Selvfølgelig vil Hamburg med sine over hele jordkloden utstrakte handelsforbindelser altid maatte føle konjunkturernes fluktuationer tidligere og sterkere end mange andre, i verdenshandelen mindre indviklede, markeder. Men Hamburg blev forskaanet for en saadan heftig finansiel krise som den, der var kommet til utbrudd hinsides oceanet, og det svære tryk, med hvilket den overordentlige spænding paa det tyske pengemarked tynget paa forretningslivet ved slutningen av 1907, avtok straks i begyndelsen av det nye aar.

Takket være den almindelige stræben efter at koncentrere kræfterne og at formindske de indgaaede forpligtelser ophørte den under den forutgaaende høikonjunktur herskende pengeknaphet hurtig ogsaa i Tyskland, og rentefoten kom ned til et lavere niveau, end man paa lang tid hadde været vant til. Men paa grund av den almindelige tilbakeholdenhet indtraadte der tillike en merkbar tilbakegang i vareomsætningen.

I næsten alle grene av handelen møtte man en utpræget utilbøielighet til at indlate sig paa nye foretagender. Spekulationen trak sig fuldstændig tilbake, og paa de fleste felter indtraadte der en dyp forretningsstilhet. Som følge av den ringe efterspørsel holdt de fleste varepriser sig paa et meget lavt niveau i den største del av aaret.

Paa grund av disse ugunstige forhold er ogsaa Hamburgs forretninger blit betydelig indskrænket; i ethvert fald turde resultaterne av Hamburgs handel i 1908 staa adskillig tilbake for det foregaaende aars.

Særlig led rederierne under den almindelige uvirksomhet i handel og trafik og det saa meget mere, som trafikkens raske tilvekst i den foregaaende periode hadde nødsaket dem til en hurtig og kostbar forøkelse av sit skibsrum midt under høikonjunkturen.

Ogsaa store grene av industrien berørtes naturligvis sterkt av de mislige konjunkturer.

For jernindustrien skjærpedes end mere den ugunstige stilling ved den i høsten 1908 stedfundne opløsning av rujernsyndikatet.

Kulsyndikatet hadde under høikonjunkturen fulgt en moderat prispolitik; men senere fulgte det ikke saa betimelig med i den almindelige tilbakegang i konjunkturerne, som det hadde været i forbrukernes interesse, og navnlig i kystegnene blev som følge herav tyske kul ofte fortrængt av engelske.

Det tyske landbruk turde i det hele tat, likesom i 1907, ogsaa i 1908 kunne se tilbake paa et tilfredsstillende resultat, da høsten atter i 1908 i almindelighet faldt gunstig ut, og kornpriserne — i motsætning til de fleste andre varer — holdt sig paa en anseelig høide.

Likesom nedgangen i konjunkturerne i forrige aar hadde sit utgangspunkt i de Forenede Stater, saaledes ventet forretningsverdenen med spændt opmerksomhet paa, at støtet til en gjenoplivelse av handel og trafik ogsaa skulde komme derfra.

Vistnok foreligger der endnu kun faa tegn til en virkelig bedring; men det er ialfald opmuntrende at iagtta den beundringsværdige hurtighet og energi, hvormed den svære finansielle krise dersteds i hovedsaken er blit overvundet i en forholdsvis kort tid. Vistnok har virkningerne av denne krise strakt sig over hele jordkloden, og de saar, den har forvoldt, er ingenlunde blit lægt overalt. Endnu ligger der usolgt betydelige varemængder i mange oversjøiske lande, og endnu er handelsverdenen sysselsat med at formindske sine derværende beholdninger og med at reducere sine forpligtelser.

I det store og hele tat er der dog siden sidste høst en umiskjendelig tilvekst i utførslen, om end trafikken med de forskjellige lande i saa henseende frembyder et forskjellig billede. Derimot kan man i importforretningen endnu ikke merke noget til den længselsfuldt ventede bedring.

*) Aarsberetningen fra legationen i Berlin er i sin helhet indtat i ukeutgaven.

**) 1ste del av beretningen, der omfatter skibsfarten, er allerede offentliggjort i nr. 5 av maanedsutgaven.

Forskjellige utdrag av denne og enkelte av de efterfølgende beretninger, der allerede er indtat i ukeutgaven, utelates her.

Værdien av Hamburgs ind- og utførsel sjøværts androg ifølge opgaver fra det herværende handelsstatistiske kontor i aaret 1908 til 5 766 mill. mark, d. v. s. 613 mill. mark mindre end i 1907. Indførselsværdien avtok i 1908 med 378 mill. mark og utførselsværdien med 235 mill. mark.

Hamburgs *sjøhandel med europæiske lande* hadde i 1908 en værdi av 2 650 mill. mark (i 1907: 2 831 mill. mark.), hvorav 1 206 mill. faldt paa indførslen (i 1907: 1 355 mill.) og 1 444 mill. paa utførslen (i 1907: 1 476 mill.)

Værdien af *sjøhandelen med uteneuropæiske lande* var i 1908: 3 115 mill. mark (i 1907: 3 548 mill.), hvorav 1 993 mill. mark kommer paa indførslen (i 1907: 2 222 mill.) og 1 122 mill. paa utførslen (i 1907: 1 326 mill.)

Som det herav vil sees, er der i alle disse grupper en betragtelig nedgang, og navnlig avtok indførselsværdien betydelig saavel fra uteneuropæiske som fra europæiske lande.

En nærmere granskning av indførselstabellerne viser dog, at medens importen avtok fra alle andre lande i Europa, tiltok den fra Norge.

Handelsomsætningen mellem Norge og Hamburgs frihavn har i de sidstforløpne tre aar hat følgende omfang:

Indførsel fra Norge.

	Vegt i 100 kg.	Værdi i mark.
1906	1 671 758	34 372 630
1907	1 365 730	37 055 970
1908	1 377 410	38 424 510

Utførsel til Norge.

	Vegt i 100 kg.	Værdi i mark.
1906	1 378 701	66 410 870
1907	1 534 621	75 256 430
1908	1 553 838	75 396 080

Altsaa tiltok den samlede omsætningsværdi i 1908 med ca. 1½ mill. mark, der hovedsakelig falder paa indførslen fra Norge.

Nedenfor hitsættes officielle opgaver over de væsentligste av de artikler, som i 1908 og 1907 transportertes fra Norge til Hamburgs frihavn og omvendt.

1. Indførsel fra Norge.

		1908.		1907.	
		Mængde.	Værdi i mk.	Mængde.	Værdi i mk.
Frisk frugt	kg.	222 500	52 240	6 200	3 240
Frugtsaft	hl.	17	3 040	12	2 250
Spiritus	»	4 509	121 520	5 403	112 620
Likør og andet brændevin	»	119	23 950	422	58 150
Øl	»	722	38 370	1 151	55 390
Kli	kg.	10 327 900	1 111 900	8 112 800	897 890
Bakverk	»	16 700	5 740	20 300	5 790
Sild, saltet	tdr.	55 512	1 172 330	67 980	1 575 390
Stokfisk og klipfisk	kg.	14 759 700	8 983 040	11 888 100	7 788 400
Laks og anden fisk, røket og saltet	»	450 400	128 940	97 000	93 320
Sardiner	»	1 372 100	1 556 930	982 300	1 211 100
Ansjos	»	246 200	184 650	160 700	89 750
Anden tilberedt fisk	»	518 900	472 810	372 500	366 340
Fersk fisk		5 504 400	1 677 180	5 675 500	1 347 080
Hummer	»	98 600	380 430	86 900	321 680
Krabber og andre skaldyr	»	23 800	20 680	24 000	22 320
Fuglevildt og fjærkræ	»	49 400	64 000	24 700	30 340
Andet vildt	»	38 500	29 220	14 800	9 600
Kjød, ferskt, saltet, røket etc.	»	14 600	12 720	14 700	13 620
Smør	»	7 800	15 340	—	—
Margarin	»	33 100	29 670	21 800	23 040
Ost	»	4 300	4 020	1 600	1 970
Melk, konserveret	»	4 600	3 530	45 400	54 450
» kondenseret	»	3 376 600	3 081 760	2 738 400	2 287 270
Andre næringsmidler		—	16 350	—	9 440
Planker og bord	»	7 768 400	493 020	10 899 900	713 290
Stav	»	334 600	18 660	341 600	20 490
Skifer	»	36 500	3 130	122 000	17 330
Brolægningssten		17 099 200	439 620	16 434 200	409 910
Sandsten og granit	»	1 384 600	52 540	2 735 900	96 000
Tilberedte farver	»	21 100	13 560	18 900	16 420
Andre farveartikler	»	5 700	6 140	3 400	2 880
Islandsk mose	»	31 500	19 840	22 700	13 500
Kautschukavfald	»	69 200	42 190	37 600	26 680
Eddikkesyre	»	16 100	10 270	5 800	4 380
Oxalsyre	»	47 200	29 190	76 200	47 720
Jod	»	9 600	194 850	12 100	253 560
Kalksalpeter	»	904 500	173 580	—	—
Nitrit		37 700	12 870	—	—
Kalciumkarbid	»	8 359 700	2 550 990	7 553 600	2 324 760
Glycerin, raa og renset	»	82 800	66 290	48 300	34 090
Andre kemikalier m. m.	»	6 000	6 040	4 500	5 510
Helvedesstene	»	3 700	3 350	1 800	1 980
Feltspat	»	4 632 100	282 280	4 505 500	276 760

		1908.		1907.	
		Mængde.	Værdi i mk.	Mængde.	Værdi i mk.
Fosforsur kalk	kg.	823 500	56 030	—	—
Kvarts og kvartssand	»	564 400	17 570	538 600	16 210
Slipesten	»	17 900	8 140	18 200	6 030
Is	»	2 720 800	30 680	—	—
Jernmalm	»	37 700	15 740	19 100	2 240
Kobbermalm	»	153 500	125 010	234 600	164 550
Svovlkis	»	2 000 600	48 000	980 000	21 750
Andre malme og avfald	»	33 200	6 950	140 900	31 710
Bly	»	77 300	22 640	41 600	17 090
Ferrosilicium	»	320 900	89 420	308 500	97 200
Stangjern m. m.	»	35 800	9 700	36 900	7 780
Kobber	»	278 500	362 490	337 600	504 500
Messing og yellowmetal	»	145 300	110 920	127 200	138 680
Guld- og sølvavfald	»	17 700	19 740	13 500	67 280
Zink, raa	»	97 400	51 020	968 000	542 940
» valset	»	78 600	47 850	298 200	166 030
Alkalimetaller	»	3 500	7 910	1 400	18 930
Bronce	»	4 100	4 000	—	—
Kobbertraad	»	2 400	3 300	—	—
Levende dyr	»	—	51 700	—	24 740
Hestehuder	»	29 600	28 450	16 400	15 650
Oksehuder, tørrede, saltede	»	384 000	423 030	308 000	347 500
Kalveskind	»	254 700	412 190	408 400	678 150
Faare- og gjeteskind	»	176 400	485 840	169 900	460 950
Sælskind m. m.	»	9 900	26 430	11 700	18 520
Hjorte-, raadyr- og rensdyrskind	»	80 100	172 730	109 000	236 600
Andre huder og skind	»	4 900	7 360	11 200	20 440
Pelsverk	»	7 200	110 320	5 600	63 210
Lær	»	700	2 600	8 220	12 130
Limlær og læravfald	»	335 700	56 010	282 200	43 580
Hjorte- og rensdyrhorn	»	2 200	3 730	3 600	4 260
Hornavfald	»	50 100	8 130	12 000	3 830
Hvalbarder	»	2 900	8 910	33 300	146 250
Benmel, ben	»	40 300	4 830	88 700	8 280
Tarmer	»	8 600	8 420	—	—
Guano, kunstig	»	8 758 400	976 900	4 819 300	817 260
Formel, fiskemel	»	401 500	66 790	—	—
Haar	»	2 400	4 210	3 700	9 210
Fjær til senge	»	1 200	23 030	2 600	25 880
Lim	»	44 300	39 430	59 800	53 490
Oleomargarin	»	5 300	4 600	17 100	12 710
Benfett	»	13 400	5 690	133 800	66 190
Tran	»	6 049 100	2 568 600	5 386 700	2 567 470
Mineralsk olje	»	9 600	4 510	—	—
Gavntræ	»	1 629 800	180 300	2 861 500	306 410
Garvebark	»	21 400	3 280	14 900	2 460
Træmel	»	196 800	13 700	373 800	46 100
Træmasse	»	9 985 300	1 706 780	10 297 400	1 708 410
Kluter	»	122 400	24 940	138 100	59 070
Faareuld	»	3 900	11 170	—	—
Uldavfald og kunstig uld	»	8 400	12 550	25 200	29 400
Bomuldsgarn	»	28 400	92 130	10 200	25 000
Raastoffer og halvfabrikater	»	—	19 380	—	18 300
Uld- og halvuldsvarer	»	7 500	14 800	—	—
Bomuldsvarer	»	18 200	76 920	21 300	80 450
Sækker	»	15 100	5 450	25 700	15 680
Seilduk	»	5 200	11 360	4 000	8 420
Andre manufakturvarer	»	—	7 980	—	8 700
Tougverk, nyt	»	80 000	91 940	97 700	123 190
Tønder	»	180 900	24 610	271 200	33 490
Møbler	»	6 300	11 020	2 300	4 310
Andre trævarer	»	2 624 700	529 640	1 963 200	404 350
Galoscher	»	7 500	26 330	8 800	32 580
Skotøi av lær	»	500	3 680	1 800	13 850
Papir	»	13 400 500	3 744 150	16 408 800	4 167 790
Pap	»	61 800	10 640	217 200	52 120
Papirtapeter	»	4 700	3 150	6 500	4 800
Andre pap- og papirvarer	»	15 900	14 350	8 900	8 910
Trykte bøker	»	8 300	22 190	6 600	23 460

		1908.		1907.	
		Mængde.	Værdi i mk.	Mængde.	Værdi i mk.
Malerier	kg.	2 000	33 930	1 800	26 410
Glasvarer	»	51 900	67 130	38 000	47 800
Spiker m. m.	»	1 370 800	386 380	1 387 100	368 640
Andre jernvarer	»	174 900	194 440	140 300	135 200
Kabler	»	3 800	4 980	—	—
Kobber- og messingvarer	»	3 300	7 830	1 400	4 030
Andre metalvarer	»	1 400	3 340	890	2 590
Maskiner	»	147 940	208 000	157 000	195 370
Drivremmer	»	9 800	26 180	7 300	26 440
Telegrafapparater	»	13 200	40 730	38 400	114 880
Andre instrumenter	»	5 800	17 750	23 670	67 590
Baater	»	39 500	31 040	24 900	18 500
Fyrstikker	»	665 500	336 090	609 900	283 420
Naturalier og kuriositeter	»	3 200	6 270	2 200	7 460
Kortevarer	»	4 700	11 460	—	—
Forskjellige industriprodukter	»	—	14 360	—	15 410

2. Utførsel til Norge av varer, hvorav der er utført for en værdi av mindst 100 000 mk.

		1908.		1907.	
		Mængde.	Værdi i mk.	Mængde.	Værdi i mk.
Kaffe	kg.	7 439 600	6 428 830	7 173 700	6 101 730
Kakao	»	311 000	432 390	365 600	597 970
Krystalsukker	»	5 243 300	1 318 870	6 141 700	1 413 860
Raffinade	»	10 199 800	2 784 510	12 770 100	3 065 340
Sirup og melasse	»	509 900	109 570	260 300	43 290
Cigarer	stkr.	6 440 000	369 870	6 852 000	377 100
Cigaretter	kg.	23 700	188 920	21 800	155 920
Appelsiner	»	1 139 000	207 230	829 200	154 230
Rosiner	»	233 000	128 580	379 600	220 090
Mandler	»	88 300	155 470	71 400	125 000
Vindruer, friske	»	224 900	131 980	—	—
Frisk frugt	»	279 800	138 560	437 100	182 250
Vin	hl.	4 630	289 750	5 478	299 750
Hvete	kg.	2 432 300	366 310	1 436 600	244 830
Rug	»	2 765 000	430 070	2 455 400	373 180
Byg	»	1 047 600	145 870	2 362 100	342 220
Mais	»	2 262 000	277 360	2 010 200	228 420
Erter	»	481 200	109 960	593 900	146 180
Humle	»	117 400	325 000	99 500	297 270
Rugmel	»	757 300	151 110	1 154 400	229 790
Hvetemel	»	13 764 600	2 843 870	13 100 000	2 401 450
Andre melsorter	»	2 720 700	568 840	—	—
Risavfald, kli	»	2 414 500	262 940	2 793 500	291 460
Laks, saltet og røket	»	131 700	153 800	88 100	110 190
Kjød, ferskt og saltet	»	544 300	529 970	765 200	794 200
Margarin	»	205 400	147 040	—	—
Smult	»	237 600	256 130	—	—
Ost	»	138 000	255 460	113 700	197 340
Salt	»	7 748 600	290 010	7 221 900	312 120
Chokolade og sukkervarer	»	59 500	127 410	70 000	156 610
Cement	»	8 852 500	295 000	4 605 700	156 700
Kulbriketter	»	1 102 700	346 640	462 800	133 130
Garvestof-extrakt	»	1 101 500	265 510	1 131 200	287 330
Anilinfarver	»	158 300	392 120	148 800	366 670
Bomuldsfrøolje	»	2 267 000	1 123 600	2 473 200	1 203 520
Kokosnøtolje	»	304 700	216 800	280 300	233 220
Græsfrø	»	216 900	109 130	—	—
Linfrø	»	900 500	193 320	—	—
Oljekaker	»	4 725 200	694 390	6 814 500	961 390
Garvebark	»	1 293 100	144 450	1 728 300	174 980
Faareuld	»	132 300	349 270	128 200	332 130
Uldavfald og kunstig uld	»	117 100	142 870	122 600	158 540
Bomuld	»	249 400	262 880	494 400	490 200
Jute	»	641 000	187 100	708 100	234 910
Manilahamp m. m.	»	225 900	117 010	234 100	117 750
Bomuldsgarn	»	231 900	827 110	263 500	869 580
Uld- og halvuldgarn	»	158 200	994 690	142 200	916 000
Kokosgarn	»	264 900	109 020	456 800	169 430

		1908.		1907.	
		Mængde.	Værdi i mk.	Mængde.	Værdi i mk.
Lingarn	kg.	73 000	208 180	82 000	211 420
Silke- og halvsilkevarer	»	25 700	476 100	30 200	512 880
Uld- og halvuldvarer	»	595 200	5 399 640	668 800	5 749 230
Bomuldsvarer	»	801 100	4 368 670	781 700	4 126 320
Seilduk	»	51 100	170 160	70 500	200 720
Andre linvarer	»	116 600	518 680	144 900	602 540
Voksduk	»	46 100	133 700	40 200	119 260
Dameklær og -pynt	»	76 500	715 690	88 800	831 180
Undertøi	»	42 300	278 470	45 500	301 730
Fernis	»	108 300	135 629	99 100	129 830
Guttaperka og balata	»	55 100	134 600	95 800	182 780
Harpiks og gallipot	»	2 711 300	447 550	2 058 200	420 080
Gummi elasticum	»	55 000	244 040	41 700	219 100
Soda	»	2 362 400	271 750	829 100	98 640
Kaustiksk kali	»	1 491 600	380 180	1 384 000	359 380
Potaske	»	297 500	119 630	321 700	142 090
Salpeter	»	2 270 700	474 620	2 346 700	563 430
Forskj. medikamenter og kemikalier	»	91 900	149 860	102 500	200 030
Jern i stænger og plater	»	768 000	144 200	1 104 900	202 380
Valset jernblik	»	1 411 500	320 370	—	—
Kobber	»	101 900	146 110	65 000	118 150
Messing og yellowmetal	»	109 300	147 540	135 100	195 830
Kobbertraad	»	204 500	366 700	276 400	522 300
Oksehuder, tørrede og saltede	»	1 834 200	2 576 350	2 027 400	3 053 970
Skind av pelsdyr, pelsverk	»	11 800	239 030	11 800	244 840
Saalelær	»	115 500	334 200	53 300	185 490
Andet lær	»	173 100	1 233 740	182 800	1 277 480
Kalisalte	»	11 845 600	519 600	12 805 000	423 010
Sengefjær og dun	»	87 400	200 760	86 100	201 620
Lim og gelatin	»	103 600	112 740	98 300	102 110
Oleomargarin	»	1 038 400	861 470	975 700	621 710
Benfett m. m.	»	254 200	194 320	249 000	147 390
Mineralsk smøreolje	»	1 690 600	410 270	1 761 800	413 250
Possementvarer	»	15 900	149 360	23 300	184 450
Trikotagevarer	»	29 000	214 040	38 500	265 960
Andre manufakturvarer	»	—	607 850	45 500	453 770
Bast- og straafletninger	»	24 700	150 650	—	—
Forskj. trævarer	»	310 000	381 500	217 200	314 050
Haarde gummivarer	»	11 100	112 060	11 300	116 690
Andre »	»	112 700	358 920	102 900	329 690
Forskj. lærvarer	»	19 400	134 360	28 000	182 980
Papir	»	965 800	826 290	1 316 100	913 090
Takpap- og asfaltfilt	»	926 600	141 090	925 700	141 990
Papir- og papvarer	»	151 300	232 980	159 000	357 080
Trykte bøker	»	56 800	253 800	55 800	246 540
Speile og belagt speilglas	»	75 500	145 430	69 600	128 300
Andre glasvarer	»	456 800	417 440	360 900	346 420
Stentøi og fine lervarer	»	505 600	302 850	376 200	222 030
Porcellæn	»	305 400	286 280	354 500	362 060
Jernrør	»	606 000	315 390	670 400	294 020
Forskj. jernvarer	»	3 549 200	2 402 910	1 921 200	1 905 710
Glødelamper	»	14 800	105 750	—	—
Kobber	»	487 000	497 480	515 500	680 160
Akkumulatorer	»	110 700	121 460	—	—
Tryktyper	»	63 600	205 570	51 000	177 030
Kobber- og messingvarer	»	373 800	1 011 690	287 400	855 950
Symaskiner	»	162 200	357 250	142 400	312 690
Andre maskiner	»	6 173 900	6 016 540	58 060	5 566 600
Drivremmer	»	47 200	171 360	44 100	151 620
Pianoforter etc.	»	143 500	356 330	114 000	288 060
Andre musikinstrumenter	»	66 700	173 980	65 600	191 320
Mathematiske instrumenter etc.	»	53 900	200 560	53 100	210 490
Motorvogne og -cykler	»	20 600	131 700	12 500	58 040
Cykler og dele derav	»	80 000	327 290	58 600	248 130
Skyts og dele derav	»	12 500	124 860	—	—
Patroner og tændhætter	»	46 100	112 860	—	—
Knapper	»	23 200	126 180	34 200	181 200
Leketøi	»	85 200	157 180	114 600	201 480

Isimporten fra Norge til Hamburg indskrænket sig i 1908 til ca. 2 700 tons, som indtraf ut paa sommeren, efterat de store mængder naturis, som man hadde indsamlet vinteren 1907—1908, var blit reduceret.

Ogsaa andetsteds i distriktet var importen i 1908 mindre betydelig. Der ankom ifølge vicekonsulernes rapporter: til Altona ca. 2 000 tons, til Cuxhaven ca. 450 tons, til Kiel ca. 1 250 tons, til Lübeck ca. 1 300 tons og til Nordenham ca. 3 600 tons.

Over importkvantummet til *Geestemünde*, som pleier at være det betydeligste ismarked inden Hamburgs distrikt, foreligger ingen opgave.

Fiskeprodukter. Importen over Hamburg av de allerfleste norske fiskeprodukter var større i 1908 end i 1907, saaledes som følgende utdrag av importlisterne utviser:

		1908.			1907.	
		Mængde.	Værdi i mk.		Mængde.	Værdi i mk.
Saltet sild	tdr.	55 512	1 172 330	tdr.	67 980	1 575 000
Stok- og klipfisk	kg.	14 759 700	8 983 040	kg.	11 888 100	7 788 400
Anden saltet og røket fisk	»	450 400	128 940	»	97 000	93 400
Sardiner	»	1 372 100	1 656 930	»	982 300	1 211 100
Ansjos	»	246 200	184 650	»	160 700	89 750
Anden tilberedt fisk	»	518 900	472 810	»	372 500	366 340
Fersk fisk	»	5 504 400	1 677 180	»	5 675 500	1 347 080
Hummer	»	98 600	380 430	»	86 900	321 680
Krabber og andre skaldyr	»	23 800	20 680	»	24 000	22 320
Tran	»	6 049 100	2 568 600	»	5 386 700	2 567 470
Guano	»	8 758 400	976 900	»	4 819 300	817 260
	Ialt	—	18 222 490		—	16 199 800

Den samlede importværdi av norske varer var som ovenanført i 1908 ca. 38 millioner mark, og næsten halvdelen herav faldt altsaa paa fiskeprodukter. Da imidlertid Norges fiskeriagent for Tyskland har sit sæte i Hamburg og i en allerede offentliggjort aarsberetning for 1908 i detaljer har gjort rede for disse varers avsætningsvilkaar m. m., anser generalkonsulatet det for upaakrævet her at levere markedsberetninger desangaaende.

Trælast. Til Hamburg indføres norsk trælast hovedsagelig i form av saakaldte «Schaalbretter», d. v. s. simplere bord, 4 à 5″ brede og 3/4 eller 5/8″ tykke.

Desuten importeres fra Norge endel kassebord og kantbord samt stav.

Aarsberetningerne fra vicekonsulerne i Emden, Kiel og Lübeck stemmer overens i, at aaret 1908 var overmaade ugunstig for de fleste grene av trælasthandelen som følge av det økomiske tryk, der gjorde sig gjældende overalt i verden, og som ogsaa indvirket lammende paa byggevirksomheten, og der synes heller ikke at være synderlig utsigt til nogen bedring i den nærmeste fremtid.

II. **Berlin.** Generalkonsul *B. Schuchardt's* beretning.

(Handel. — Almindelig oversigt. — Landbruk. — Kornhandel. — Melk. — Smørhandelen. — Egg. — Fisk. — Krebs. — Østers. — Sildemarkedet. — Sardiner. — Jern. — Trælast. — Huder og skind. — Lær. — Pelsvarer. — Is.)

Handel. Værdien av Tysklands utenrikshandel utgjorde i aarene 1905—1908, iberegnet edle metaller, i millioner mark:

	1905.	1906.	1907.	1908.
Indførsel	7 400	8 400	9 000	8 700
Utførsel	5 800	6 500	7 000	6 850
Tilsammen	13 200	14 900	16 000	15 550

Hovedandelen i tilbakegangen i utenrikshandelen i 1908 falder paa indførslen; dette er et karakteristisk træk for tider med synkende konjunkturer, i hvilke indførslen av industrielle raastoffer i et industriland som Tyskland som følge av den ringe beskjæftigelse betydelig avtar, mens utførslen, naar avsætningen er daarlig, forceres for at lette det indre marked.

Til formindskelsen i den tyske utførsel bidrog foruten utlandets forringede kjøpeevne ogsaa tilbakegangen i valutakurser og høi guldagio i mange sydamerikanske exportlande, hvilke omstændigheter virker som en beskyttelsestold.

Særlig tydelig viste sig i det forløpne aar den stimulerende virkning, som systemet med indførselsbeviser utøver paa kornutførslen. Utførslen av brødkorn steg til det dobbelte, og av havre vokste utførselsoverskuddet fra 26 000 tons, som aaret 1907 for første gang hadde vist, til ca 2 millioner tons i 1908.

Tilbakegangen i utførslen i 1908 var i det hele noget over 100 millioner mark, eller kun ca. 1 1/2 %. Det forholdsvis gunstige resultat kan kun tilskrives den forøkede export av landbruksprodukter, som viser en stigning av 5 millioner mark i 1908. Paa det industrielle gebet har derimot en betydelig nedgang i exporten fundet sted, saaledes i den kemiske industri 25.8 mill. mark, i textilindustrien 152 mill. mk., i papir- og papirvareindustrien 4.7 mill. mk., i stentøivarer 12,5 mill. mk., i glas- og glasvarer 10.5 mill. mk., i edle metaller 37 mill. mk., i skytevaaben, uhre, musikalske instrumenter etc. og leketøi 24.4 mill. mark. Stigning i exporten har der kun været for: lær- og lærvarer 21.4 mill. mark, jern og andre uedle metaller og varer derav 35.6 mill. mk., maskiner og elektrotekniske artikler 31.2 mill. mk. og billeder og malerier 2 millioner mark.

Almindelig oversigt. Hvad specielt Berlins distrikt angaar, var befolkningstilveksten i 1908 endnu mindre end i det foregaaende aar, og i selve Berlins by var der endog en tilbakegang paa 4 122 personer, hvad der væsentlig skriver sig fra mindre tilflytning og større utflytning.

Likesom tidligere aar avholdtes i 1908 atter fremragende fagutstillinger i Berlin, av hvilke særlig fortjener at nævnes skibsbygningsutstillingen, kontorutstillingen og utstillingen for forretningsutstyr og reklame. Av planlagte utstillinger i Berlin i den nærmeste fremtid kan nævnes en kokekunstutstilling i september d. a. samt en international utstilling for reise- og turisttrafik i 1910.

Siden ikrafttrædelsen av den saakaldte haandverkslov av 26. juli 1897 har tvangslaugene stadig vokset i betydning, og der findes nu ikke mindre end 88 saadanne, hvorav bakerne tæller 15, snedkerne 9, skrædderne 8, slagterne, smedene og malerne hver 7, barbererne og skomakerne hver 5, skorstensfeierne 3, glasmestrene, møllerne, stenhuggerne, sadelmakerne, bødkerne og vognmakerne hver 2 og de øvrige haandverk hver en.

Paa Berlins arbeidsmarked var tilgangen av arbeidssøkende, ogsaa av kontorfolk, stadig større end i det foregaaende aar, og det maa fremdeles bestemt fraraades at komme til Berlin for at søke stilling paa det uvisse.

Den 17. november fandt en optælling av de arbeidsløse sted i Berlin og 23 forstæder paa 229 tællesteder, og gav følgende resultat: 38 408 mandlige og 1 716 kvindelige, tilsammen 40 124, hvad der paa den samlede befolkning av 2 936 992 gav 1.37 procent arbeidsløse.

De i Berlin indbetalte skattebeløp androg i de 3 sidste aar til:

	1906.	1907.	1908.
Statsindtægtsskat	Mk. 34 547 465	38 964 208	41 467 544
Komuneindtægtsskat	» 38 557 821	40 982 423	42 627 892
Næringsskat . .	» 1 470 774	11 903 472	12 055 882

I de kommunale sparekasser gjordes følgende:

	Indbetalinger.	Tilbakebetalinger.
1906	Mk. 63 350 000	63 252 000
1907	» 56 654 000	74 702 000
1908	» 55 657 000	69 652 000

Konkursernes antal saavel i Tyskland i det hele tat som i Berlin vokste betydelig, og antallet av de i Berlin noterte tiggere var ca. 1 100 større end det foregaaende aar.

Fremmedbesøket i Berlin er atter steget. Der anmeldtes i 1906: 1 058 459, i 1907 1 082 146, i 1908 1 139 097 fremmede. Av norske blev i Berlin anmeldt i 1905: 1 923, i 1906: 2 634, i 1907: 2 604, i 1908: 3 043.

Utvandringen avtok, og tilbakevandringen fra Amerika steg i Tyskland som andetsteds. I 1906 utvandret 31 074, i 1907 31 896 og i 1908 ca. 27 000; antallet av tilbakevendte kan derimot ikke opgives.

Sammenslutning i karteler og syndikater foregaar fremdeles i Tyskland i stadig større utstrækning, og der findes nu ialt 315 saadanne sammenslutninger; i det sidste aar var særlig forøkelsen av indkjøpsforeninger stor, likesaa sammenslutninger av foreninger til overforbund og avslutning av gjensidige, mere eller mindre begrænsede avtaler.

Der har været bestræbelser oppe for at faa grundet et internationalt zinksyndikat. Foruten de amerikanske zinkverker med en produktion av 226 000 tons kommer især de tyske og belgiske verker med 209 000 og 155 000 tons produktion i betragtning og dernæst de engelske, franske og spanske. Mellem de tyske zinkverker opnaaddes fuld enighet, men paa grund av forskjellige uoverensstemmelser mellem andre firmaer er syndikat hittil ikke kommet istand.

Av særlig betydning er desuten de internationale avtaler i skibsfarten, som indlededes ved Hamburg—Amerika-linjens overenskomst med Norddeutscher Lloyd om mellemdækspassagertrafikken.

Av de vigtigste tyske syndikater, rujernsyndikatet, staalverksforbundet, det rhinsk-westfalske kulsyndikat og kalisyndikatet, gik det førstnævnte som følge av sin prispolitik tilgrunde i sidstforløpne aar.

Streiker og lockouter er i 1908 avtat saa sterkt baade i antal og styrke, at man maa gaa tilbake helt til kriseaaret 1901 for at finde saa lave tal. Fra 1. oktober 1907 til 1. oktober 1908 fandt i Berlins distrikt 94 streiker sted, og av lockouter var der i de tre første kvartaler av 1908 kun 4, omfattende 116 mand.

Den samlede omsætning ved Riksbankens avregningssteder viser kun en uvæsentlig stigning av 647 mill. mark, mot en stigning av 3 278 mill. mark i 1907. Den ringe stigning hænger sammen med den almindelige økonomiske depression, men desuagtet kan der ikke være tvil om, at denne for hele penge- og betalingssamkvemmet saa vigtige indretning vil utbrede sig. Det samme formaal, nemlig besparelse i anvendelsen av kontante penge, tjener en videre indførelse av checkbenyttelse, den nye postcheckordning og indførelsen av hypothekavregning.

Ved Riksbankens 14 avregningssteder kom følgende beløp til avregning:

i 1906	42 035.2 mill. mark
i 1907	45 313.1 —»—
i 1908	45 960.9 —»—

og ved Rikshovedbanken i Berlins avregningskontor:

i 1906	15 217.3 mill. mark
i 1907	15 328.6 —»—
i 1908	15 780.9 —»—

Medens koncentrationsbevægelsen paa bankomraadet i de sidste par aar er i nogen tilbakegang, har den i industrien paagaat i samme utstrækning som før, men synes dog nu at skulle miste noget av sin betydning. De mest fremtrædende sammenslutninger i den sidste tid var sammenslutningen mellem Hamburg—Amerika-Linie og Woermann-Linie paa den ene side og Norddeutscher Lloyd og Hamburg—Bremer—Afrika-Linie paa den anden side samt usedvanlig talrige og store kapitalsammenslutninger og -forhøielser i den elektriske industri og de dermed forbundne bankierforetagender. I maskinbranchen sluttet Benrather Maschinenfabrik sig sammen med to mindre selskaper, og dette nygrundede selskap staar nu i spidsen for den i Tyskland saa høit utviklede kranindustri og fabrikerer over halvdelen av alle de kraner, som nu forfærdiges i Tyskland.

Høsten i Tyskland var i 1908 saaavel i kvantitativ som kvalitativ henseende usedvanlig god, og som følge av godtgjørelsen av toldbeløpet ved utførsel, ved hjælp av indførselsbeviser, er Tyskland blit et kornexporterende land, efterat de saa væsentlig forhøiede toldsatser i 1906 blev gjældende.

Verdenshøsten i 1908 anslaaes til 84.5 mill. tons hvete, 40.5 mill. tons rug, 54.5 mill. tons havre og 31.5 mill. tons byg, og den tyske høst i 1908 er beregnet til 3 767 707 tons hvete, 10 736 574 tons rug, 3 059 885 tons byg og 7 694 833 tons havre samt 46 342 726 tons poteter. Nordeuropa optraadte til sine tider i betragtelig omfang som kjøper av hvete og rug paa det tyske marked.

Av lovgivning paa handelens omraade i det forgangne aar kan nævnes den med almindelig tilfredshet modtagne nye checklov, lov angaaende forsikringskontrakter, et nyt maal- og vegtreglement, en myntlov, som indfører 3-mark- og 25-pfennigstykker, en telegraflov ang. traadløs telegrafi, et tillæg til børsloven av 1896 og loven ang. den saak. «mindre dygtighets-attest» for haandverkslærlinger.

Landbruket i 1908. Det samlede høstutbytte i det Tyske Rike var i tons:

	1906.	1907.	1908.
Hvete	3 939 563	3 479 324	3 767 767
Rug	9 625 738	9 757 859	10 736 874
Sommerbyg	3 111 309	3 497 745	3 059 885
Havre	8 413 379	9 149 138	7 694 833
Poteter	42 936 703	45 538 209	46 342 726
Enghø	28 732 930	24 911 988	27 076 097

For begge hoved-brødkornsorternes vedkommende var der saaledes i det sidste aar et betydelig overskud. Rughøsten har med 10.7 mill. tons git et rekordutbytte, som endog overstiger aaret 1904's usedvanlig rike høst med 0.7 mill. ton; ogsaa hvetehøsten var større end de foregaaende aars uten dog at naa op til høsten i aarene 1904 og 1906. Derimot stod havre- og byghøsten langt tilbake for de to sidste aars. Poteteshøsten faldt i det hele heldig ut, og utbyttet av enghø var betydelig større end i 1907.

Ind- og utførslen av kornvarer fra det tyske toldgebet utgjorde i de tre sidste aar i tons:

	Indførsel.			Utførsel.		
	1906.	1907.	1908.	1906.	1907.	1908.
Hvete	2 013 393	2 454 214	2 090 544	205 837	97 251	261 277
Rug	648 543	607 495	347 264	242 937	232 989	594 528
Byg	2 098 382	2 117 232	1 985 629	2 905	1 979	1 880
Havre	644 498	322 851	299 804	243 098	348 885	495 435
Mais	1 139 555	1 251 966	669 887	67	49	139

I det sidste aar er der saaledes skedd et omslag, idet der, istedetfor at der tidligere var en merindførsel av rug, nu er en merutførsel av ca. 250 000 tons, hvilket hovedsagelig maa tilskrives den usedvanlig rike høst, den mislykkede høst i Rusland og de 50 mark i kornutførselspræmie. Til Norge gik i 1908 med et rundt tal 100 000 tons rug. Ogsaa av havre var der en merutførsel av næsten 200 000 tons. Maisforbruket var kun halvdelen saa stort som i det foregaaende aar, og indførslen gik ned fra 1 252 000 tons til 670 000 tons; hovedgrunden hertil var den daarlige høst i hovedproduktionslandene, som de Forenede Stater, Donaulandene og Rusland, og kun Argentina hadde endel tilovers til export.

Paa grund av den daarlige høst i 1907 var høpriserne usedvanlig høie ved aarets begyndelse og gik op til mk. 7.20 for enghø og mk. 8.20 for kløver pr. 100 kg. franko waggon Berlin, men fra juli av, da den nye vare kom paa markedet, gik de ned til mk. 4.30 og 5.00 og holdt sig senere paa dette lave niveau.

Frugthøsten tegnet til en begyndelse udmerket, men led senere under haglskure, mark o. s. v., saa den kun blev middelmaadig, og utbyttet av grønsaker var ogsaa i det hele tat daarlig.

For vin-, tobak- og ølindustrien var det forløpne aar i det hele tat litet tilfredsstillende, dels som følge av den almindelige trykkede økonomiske situation, dels paa grund av den raadende frygt for de paatænkte nye skatter.

Berlins *melkeforbruk* var i 1908 351 431 687 liter. Indkjøpspriserne var fra 13½—15 pfennig franko Berlin. Salgspriserne var 22 pfenning fra butik og 24 pfenning leveret i hus. Den daglig fra Danmark til Tyskland indførte melkemængde holdt sig omkring 25—30 000 liter.

Smørhandelen. Flere sammenstøtende omstændigheter, som den store forhøst, de betydelige lagre i kjølehusene og de derfor betalte høie priser, den økonomiske depression og de slette vandholdige kvaliteter var foranledningen til meget ugunstige forretninger i smørbranchen. Vandmængden i smørret er i den senere tid tiltat i en betænkelig grad. Indførelsen av den nye maskine «Butterfertiger» paaskynder vistnok fremstillingen av smørret overordentlig, men efterlater en større vandgehalt end før. Et smør med 16 % vandgehalt, hvilken nu ved lov er fastsat som maximum for saltet smør, kan ikke længere betegnes som «fint smør».

Gjennemsnitsnoteringen for prima smør i Berlin var mk. 125.20 pr. 50 kg., medens gjennemsnitsnoteringen i Kjøbenhavn var mk. 113.75; Kjøbenhavn noterte altsaa i 1908 gjennemsnitlig mk. 11.45 lavere end Berlin; den tyske konsument maa saaledes betale hele toldbeløpet, som er 10 mark pr. 50 kg., mere end den utenlandske konsument. Danmark utførte i 1908 ca. 15 millioner pund smør til Tyskland, hvorav dog den overveiende del stammet fra Sibirien; desuten utførtes et kvantum melk og fløte, som svarte til ca. 5 millioner pund smør.

Gjennemsnitspriserne for prima kvalitetet pr. 50 kg. har i Berlin i de sidste aar været følgende: 1901 mk. 113.65, 1902 mk. 112.2, 1904 mk. 114.6, 1905 mk. 118.8, 1906 mk. 120.3, 1907 mk. 118.8, 1908 mk. 125.2.

Tysklands samlede smørimport har i de sidste 6 aar andraget til i tons:

	Tilsammen.	Danmark.	Østerrike-Ungarn.	Nederlandene.	Rusland.
1903	23 388	2 340	4 669	7 671	7 654
1904	33 382	5 471	4 215	10 608	11 824
1905	36 072	6 160	2 741	13 517	12 098
1906	36 692	4 250	820	12 415	14 646
1907	38 812	5 140	1 917	15 229	15 798
1908	33 849	4 048	2 898	14 894	11 399

Egghandelen. For første gang paa mange aar er tilførslerne og forbruket av egg gaat betydelig tilbake, men tiltrods for de almindelig ugunstige økonomiske forhold og den paa mange andre omraader derav følgende formindskelse av publikums kjøpeevne er gjennemsnitsprisen endnu steget fra de allerede i det foregaaende aar temmelig høie priser. Det fremgaar derav tydelig, hvilket uundværlig folkeernæringsmiddel egg er, thi ellers hadde publikum sikkerlig tydd til surrogater for egg, og nogen prisstigning var ikke indtraadt.

Gjennemsnitspriserne for egg har i de sidste aar stillet sig saaledes pr. «Schock», d. v. s. 60 stykker, i pfennige:

I 1904 329.4, 1905 363.1, 1906 354.5, 1907 371.6, 1908 382.7.

Til Berlin indførtes i 1908 39 595 915 kg. egg til en værdi av 40 408 952 mark, hvorav 36 912 585 kg. til en værdi av 37 670 340 mark konsumertes i Berlin selv; anslaaes befolkningsantallet i Berlin til 3 millioner, gir dette et forbruk pr. hoved om aaret av 196.8 egg.

Handelen med fisk etc. i 1908. For aaret 1908 gjælder i endnu sterkere grad end for det foregaaende, at det tryk, som hviler paa hele forretningslivet, specielt i fiskehandelen, har gjort sig følelig bemerket, og da særlig i aarets 2den halvdel. Den tildels sterkt fremtrædende mangel paa kjøpelyst og det konsumerende publikums tilbakeholdenhet førte ofte til næsten fuldstændig ødelæggelse av forretningerne. Veirforholdene var i det store og hele ikke ugunstige for fisket, og tilførslen var derfor ogsaa helt igjennem tilfredsstillende og oversteg endog ofte behovet. Priserne blev derfor ogsaa gjennemgaaende noget under fjoraarets.

Markedet for h a v f i s k opviste ingen væsentlige avvikelser fra tidligere. Amerikansk laks i frossen tilstand var forhaanden i tilstrækkelig mængde til middels priser. Ogsaa Amurlaks var næsten altid at faa og til ganske billige priser, da fiskens størrelse ikke svarte til de handlendes fordringer. Flyndre, torsk m. v. var helt igjennem tilfredsstillende forhaanden, ofte over behovet.

De i den sidste tid anstillede forsøk paa at bringe levende havfisk paa markedet er i og for sig lykkes, takket være de nuværende transportmidlers konstruktion, men turde dog neppe i længden komme i betragtning for handelen selv, da saavel de høiere transportomkostninger som ogsaa de dyrere indretninger for at holde fisken ilive paa selve pladsen vil betinge en for høi salgspris.

Forretningerne i *krebs* var i det forløpne aar livlige med rike tilførsler saavel i edel- som i galicisk krebs. Særlig av de sidstnævnte kom store exemplarer paa markedet og opnaadde ogsaa høie priser. Krebsbestanden i Tyskland er i tiltagende, tyske krebsfiskere opnaadde gode priser. Forretningerne i krebskonserver holdt sig i samme utstrækning som tidligere.

Østers. Indførslen av engelske østers gik i 1908 tilbake; prisen var for fineste vare ca. 220 mark pr. 1 000 stykker, inkl. told, franko Berlin. Ogsaa av hollandske østers var indførslen mindre; priserne varierte fra 125—150 mark pr. 1 000. Nordsjøøsters brukes hovedsagelig til bakning og kokning; de var rikelig forhaanden, og under sæsonen fra oktober—april fangedes ca 1 million. Kvaliteten var god og prisen ca. 80 mark pr. 1 000.

Aarets *omsætning* av levende og død fisk ved *fiskeauktionen* i *Berlins «Centralmarkthalle»* beløp sig til ca. 36 874 centner (à 50 kg.). Av denne totalomsætning kommer paa levende flodfisk 15 890 centner, paa død flodfisk 8 579 centner og paa havfisk 12 404 centner.

Sildemarkedet. Aaret 1908 var i sin almindelighet ikke gunstig for sildeengroshandelen. Priserne holdt sig vistnok paa en middels høide, men var underkastet betydelige og hyppig ganske uventede svingninger, hvorved ofte større tap foraarsakedes. Konsumtionen var heller ikke tilfredsstillende og stod tilbake for fjoraarets. En grund hertil turde foruten i de ustadige priser ligge i den konkurrence, som den forøkede indførsel av fersk sild og opblomstringen av de i den sidste tid opstaaede fiskekonservefabrikker har medført.

Ved aarets begyndelse var overalt ret betydelige forraad av sild forhaanden. Priserne, som allerede ved utgangen av 1907 var lave, gik derfor stadig videre tilbake og var ved sæsonens slutning meget lave. Allikevel lykkedes det ikke at rydde den gamle vare til den nye fangsts begyndelse, og betydelige poster forblev usolgt. Forretningerne i konserverede matjessild var derimot tilfredsstillende, og de bedre partier solgtes glat til gode priser. Priserne var for de forskjellige sorter fra ca. 70—110 mark pr. tønde.

Den første nye matjessild indtraf den 24. mai i Berlin. Kvaliteten var tilfredsstillende og priserne middels, for Downingsbay 72—100, for Castlebay 60—90, for Stornoway 56—76 og for Shetland matjes 46—70 mark pr. tønde.

I begyndelsen av juli kom den første nye Shetlandssild; kvaliteten var tilfredsstillende, men avsætningen lot noget tilbake at ønske. Prisen var fra 33—39 mk. pr. hel tønde. Fangstresultatet for Skotland med Shetlandsøerne var 1 530 214 tønder. Fangsten ved Lowestoft og Yarmouth beløp sig til 884 770 tønder, som for størstedelen sendes som fersk sild.

I Holland fangedes i det forløpne aar kun 659 478 tønder av ganske god kvalitet, dog manglet større sild; priserne svinget sterkt.

De tyske fiskeriselskaper hadde atter forøket sin flaate og fisket med 253 fartøier, men fangstresultatet blev dog kun 300 245 tdr.; kvaliteten og priserne stillet sig som for de hollandske, superior 44, sorterede 41—38, prima 36, smaa 32—36 mk. pr. tønde.

Den norske fangst bragte 285 685 tønder; større vare manglet denne gang næsten ganske, og der kom mest smaa vare paa over 1 000 stykker pr. tønde, som kun er litet gangbar for Berlin.

Av Islandssild fangedes 78 129 tønder, der dog er tungt sælgelig, og priserne var lave, 28—32 mk.

Av slosild, som hovedsagelig anvendes til røkning, fangedes vistnok 49 387 tønder, men de passende størrelser manglet næsten ganske, saa at kun litet kom til Berlin.

Sardeller. Den hollandske fangst var usedvanlig ringe, og portugisiske og andre sardeller toges derfor til erstatning. Disse er en langt ringere vare, men omsattes dog godt paa grund av de billigere priser.

Sardiner. Uagtet den spansk-portugisiske og franske fangst var bedre, er dog priserne ikke gaat tilbake, da forraad manglet, og oljen var betydelig dyrere. Særlig var de for den tyske konsumtion egnede bedre sorter dyre.

Rujern. Den kjendsgjerning, at beskjæftigelsen i industrien var gjenstand for en betydelig nedgang, bekræftes navnlig av de tal, som foreligger over produktionen og forbruket av rujern.

Produktionen av rujern androg i det tyske rike, inkl. Luxemburg, i 1906 til 12 473 067, i 1907 til 13 045 760 og i 1908 til 11 813 511 tons Altsaa i det sidste aar en produktionsformindskelse av 9—10 %. Formindskelsen i forbruket var endnu større, nemlig ca. 11—12 %.

Jernstøperierne klaget næsten hele aaret over arbeidsmangel. Den 1. oktober indtraadte imidlertid en fuldstændig forandring i hele rujernsforretningen, idet rujernssyndikatet sprængtes og salget frigaves; priserne faldt ned til et lavmaal, og offerter strømmet ind, saa der utviklet sig en meget livlig forretning, idet konsumenterne benyttet anledningen til at

dække sig, mange for hele 1909. Indførslen av jern fra Storbritannien gik betydelig tilbake. I Berlin stillet priserne for rujern pr. 1 000 kg. franko sig saaledes: For tysk jern efter kvaliteten 85, 83, 78—72.50, 71.50 og 70.50; for lothringsk-luxemburgsk 68—64 og for engelsk 69—70 mark.

Trælasthandelen. Beretningsaaret var meget ugunstig for trælasthandelen. Byggevirksomheten og i forbindelse dermed byggessnedkeriet laa hele tiden nede, og priserne for bjælker, bord etc. var lave og avsætningen slæpende; likeledes var parket- og listefabrikationen daarlig stillet. Mot aarets slutning gik priserne noget op i paavente av en livligere byggevirksomhet, som dog blev utsat paa grund av den lange vinter. Streiker og lockouter fandt ikke sted i trælastbranchen.

Tilførslerne av rundtømmer fra Rusland og Galizien gik tilbake, og priserne var 10 pf. lavere pr. kubikfot end i 1907. For jernbanesleepers var tilførslerne store, behovet litet og de opnaadde priser væsentlig under indkjøpspriserne. Forretningerne i stav laa overordentlig nede, og priserne faldt betragtelig.

Saavel møbel- som kassefabrikationen var litet beskjæftiget. Priserne paa furubjælker, som var vanskelige at avsætte, gik ned til 42—43 mark pr. kubikmeter, men gik mot aarets slutning atter op i 45—46 mark, og brukene ryddet paa det nærmeste sine lagre. Priserne paa granbjælker gik tilbake og dreiet sig om 34—38 mark, hvad der avholdt producenterne fra at sende større poster til Berlin. Av gulvbord var avsætningen daarlig, og store lagre usolgte bord laa ved aarets utgang ved brukene.

Huder og skind. Som følge av pengekrisen kunde de store lagere fra det foregaaende aar selv til tapbringende priser kun delvis finde avsætning. Av denne grund gjorde en stor tilbakeholdenhet i indkjøpet av nye varer sig gjældende, og først i juni, efterat det takket være denne tilbakeholdenhet var lykkes at trykke priserne paa de fleste raa-artikler ned til et sammenlignet med fjoraarets ca. 15 % lavere niveau, kunde der atter komme mere liv i forretningerne. Der kom derefter et større behov i ind- og utland, som førte til, at priserne atter gik ikke ubetydelig op, og ogsaa restlagrene fra det foregaaende aar fandt avsætning. Efter præsidentvalget indløp der fra Amerika saa betydelige ordres i Europa, at næsten alle forraad, navnlig av saltede og tørrede kalveskind, kunde ryddes til daglig stigende priser; prisstigningen fra sæsonens begyndelse var 15—20 %. Takket være disse gode forretninger i 2det halvaar hadde denne branche et tilfredsstillende aar.

Ogsaa lærindustrien turde ha hat et i det store og hele tilfredsstillende aar, kun glacélærfabrikationen klaget over ringe avsætning og daarlige priser.

Tysklands avhængighet av det amerikanske marked gjør sig mere og mere bemerket, thi for mange raamaterialer, særlig for tørre kalveskind, er handelen henvist til Amerika, hvor lærfabrikationen antar stadig større utvikling. Hvis forslaget om ophævelse av tolden paa utenlandske huder i Amerika, ca. 15 % av værdien, som kun kommer kjødtrusten tilgode, gaar igjennem, vil der i fremtiden aapne sig et vidt felt for avsætningen av tyske huder til Amerika.

Efter saltede oksehuder var efterspørslen livlig og priserne gode med undtagelse av en kortere tilbakegang i september og oktober. Kohuder av prima kvalitet var søkt, og særlig gik priserne for sværere vare op i 2det halvaar, medens sekunda vare kun vanskelig var sælgelig. For tørrede oksehuder har nu omtrent kun Østerrike-Ungarn interesse, og tilførslerne blir aarlig mindre; priserne dreiet sig om 80—85 mark pr. 50 kg.

Saltede kalveskind fandt i aarets begyndelse rolig, men regelmæssig avsætning til Amerika. I løpet av vaaren blev efterspørslen svakere, men i slutningen av oktober utviklet der sig en enorm efterspørsel, og priserne gik 15—18 % op. Tyske tørre kalveskind var i aarets begyndelse litet paaagtet, men fra juni begyndte en stadig livligere efterspørsel, og priserne gik helt op i 2.00—2.10 mk. pr. ½ kg. for prima og 1.75—1.85 for sekunda vare.

Raa kips maatte av Kalkuttaexportørerne sælges med 10—15 % underpriser og maa, hvis avsætningen av færdige kips ikke bedrer sig betydelig i det nye aar, vistnok reduceres ikke uvæsentlig.

Av saltede hestehuder fandt bedre vare under hele aaret let avsætning; en stor del gik til Rusland. Middels vare var litet paaagtet, medens smaa huder gik godt og betaltes forholdsvis dyrt.

I lammeskind var forretningen mat, og priserne laa ca. 10—15 % under fjoraarets, og faareskind hadde ogsaa med smaa avbrytelser under hele aaret en mat forretningsgang med en prisnedgang i aarets løp paa ca. 10 %, og heller ikke for det kommende aar kan der ventes nogen opgang.

Gjeteskind stod ved aarets begyndelse saa lavt i pris som ikke paa lange tider; for skind av den nye indsamling er der forsøkt en kunstig hausse, likeoverfor hvilken de store firmaer iagttar en avventende holdning.

Hareskind var saa sterkt efterspurgt, at ordrene ofte ikke kunde efterkommes, og vare av den nye sæson gik op i 70—75 mark pr. 100 stykker. Hovedkjøper var Amerika. Likeledes var kaninskind livlig efterspurgt, men priserne gik ikke meget op. —

Efter depressionen i det foregaaende aar begyndte forretningerne i lærhandelen i det nye aar ganske regelmæssig, og den i Berlin i mars avholdte utstilling for sko- og lærindustrien fremkaldte en ret livlig omsætning. I almindelighet var omsætningen i lærhandelen i aarets 8 første maaneder tilfredsstillende, og utbyttet tilsvarende, medens de 4 sidste maaneder ingenlunde tilfredsstillet, saa at det hele aar med hensyn til omsætning og fortjeneste maa betegnes som middelmaadig.

For pelsvarehandelen kan man sammenfatte totalresultatet for 1908 derhen, at efterspørslen i de billigere genrer var forholdsvis ringe, medens bedre vare kjøptes godt. For raaskind var stemningen til slutningen av august mat; bisam, skunk og ræv var dog livlig efterspurgt og priserne høie. I september steg ogsaa priserne for andre skindsorter, og særlig var bedre vare efterspurgt, men med de nuværende høie priser maa der vistnok regnes med, at pelsfabrikanterne fremtidig vil vise forsigtighet i sine indkjøp.

Is. Tysklands isindførsel var i 1908 22 529 tons, mot 1 414 105 tons i 1907. Fra Norge kom i 1908 19 333 tons, fra Schweiz 1 890 tons.

Godstrafikken til Berlins distrikt var i 1908, sammenlignet med de to foregaaende aar:

	1906.	1907.	1908.	
Ankomst .	19 684 905	17 645 225	16 777 360	tons
Avgang . .	3 374 902	3 564 789	3 456 366	»

hvilket tilsammen gjør en formindskelse av ca. 6 % sidste aar.

Ved generalkonsulatet føres fremdeles regnskaperne for den *Norske Understøttelsesforening.* Foreningen kunde i det forløpne aar utbetale som laan

og understøttelser til trængende landsmænd ca. 1 350 mark og desuten forøke sin kapital med ca. 2 100 mark, saa man nu har en bokført kapital paa mk. 16 690.90. Understøttelserne har væsentlig været git til arbeidsløse haandverkere, hvorav der under de nuværende daarlige tider med stor arbeidsløshet har været mange.

Generalkonsulatets adresse er fremdeles: Berlin C. 2, Spandauerstr. 59/61. og expeditionstiden fra kl. 10—2 fm.

III. **Bremen.** Aarsberetning for 1908 fra konsul *Herm. S. Gerdes jr.*

(Skibsfart. — Import. — Export. — Handelsomsætningen med Norge.)

Skibsfart. Av norske skibe ankom i 1908 til konsulatdistriktet 108 med en samlet drægtighet av 68 507 reg. tons netto, hvorav følgende til havne, hvor Norge er konsulært repræsenteret:

	Dampskibe.		Seilskibe.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Bremen	72	45 096	15	11 462
Bremerhaven	17	10 021	4	1 926

I denne opgave er ikke indbefattet det i regelmæssig rute paa Bremen gaaende norske dampskib, dr. 486 tons netto.

Skibsfarten mellem Norge og dette konsulatdistrikt er gaat tilbake i 1908 sammenlignet med 1907.

Der ankom fra Norge:

i 1908: 73 fartøier, hvorav 48 norske dr. 22 930 reg. tons,
mot i 1907: 93 — — 62 » » 27 242 » »

Der avgik til Norge:

i 1908: 90 fartøier, hvorav 55 norske dr. 27 885 reg. tons,
mot i 1907: 87 — — 56 » » 25 238 » »

Ialt ankom fra alle lande:

i 1908: 138 norske fartøier, dr. 93 534 reg. tons,
mot i 1907: 148 — — » 93 545 » »

Den samlede skibsfart paa Bremen i 1908 beløp sig til:

ankomne: 5 033 fartøier, dr. 3 882 635 reg. tons,
mot i 1907: 5 208 — » 4 097 055 » »
avgaaede: 5 084 — » 3 788 862 » »
mot i 1907: 5 522 — » 4 116 441 » »

Herav ankom til byen Bremen av sjøgaaende fartøier:

2 775 fartøier, dr. 1 504 164 reg. tons,
mot i 1907: 2 647 — » 1 503 535 » »

Handel. Værdien av de fra Norge indførte og til Norge utførte varer beløp sig til:
Indført i 1908: mk. 1 166 616, mot i 1907: mk. 1 995 311.
Utført i 1908: » 6 515 912, » 1907: » 6 696 932.

Værdien av Bremens samlede indførsel og utførsel beløp sig til:

Indførsel i 1908: mk. 1 687 846 857,
mot i 1907: » 1 845 811 525,
Utførsel i 1908: » 1 606 119 710,
mot i 1907: » 1 743 409 146.

Indførsel fra Norge. Av de vigtigste artikler indførtes fra Norge i 1908:

	Mængde i kg.	Værdi i mark.
Smør og margarin	2 391	2 268
Fisk: saltet etc., sild . . 370 tdr.	37 550	5 276
» tørret	9 320	5 300
Kjød etc.	1 450	1 172
Konserver, melkepræparater	1 337	1 177
Tobak: Kentucky . . . 8 fater	4 991	6 085
Virginia . . . 25 »	12 962	14 740
Stenfliser	167 500	5 150
Brolægningssten	9 293 470	146 895
Droger, salter	350 504	80 177
Gjødningsstoffer: benmel	132 790	12 748
Is	2 253 174	29 968
Trælast: grantømmer, 5 748 kb.m.	3 444 661	149 756
planker . . 5 706 »	3 338 812	155 791
Træspaan	2 049 975	45 601
Træmasse (cellulose)	1 223 662	208 022
Metaller: kobber og kobbertraad	10 000	14 900
Zink, raa	5 021	2 300
» valset	5 840	3 530
Mineralske smøreoljer	1 793	484
Tran	351 506	157 398
Hvalbarder	5 289	23 219
Manufakturvarer	317	523
Trævarer, simple: kasser og kurver	15 591	1 777
Maskiner	4 425	5 774
Metalvarer: jernvarer	3 047	1 491
Spiker	5 039	2 100
Staalvarer	5 910	1 967
Papir	226 099	64 106
Papirvarer	1 116	1 216
Stenvarer	1 883	900
Fyrstikker	18 536	9 824

Utførsel til Norge. Av de vigtigste artikler utførtes:

Smør, oleomargarin	57 304	54 439
Fisk, saltet og røket	7 297	12 261
Kjød og flesk	30 097	23 175
Frugt, tørret: æbler	12 196	9 069
aprikoser	3 588	5 750
korinter	2 566	1 080
rosiner	19 481	11 646
anden tørret frugt	9 151	5 541
Korn: rug	700 000	99 400
hvete	217 302	31 074
Krydderier: kardemomme	373	1 373
andre	2 699	1 350
Honning	5 313	2 712
Kaffe	73 749	62 679
Mel: rug-	1 825 560	372 195
hvete-	4 256 559	907 836
Ris, poleret	1 123 162	206 260
Sago	10 125	2 670
Salt	850 045	36 552
Smult	66 538	54 923
Sirup av fremmed oprindelse	97 551	12 682
Spirituosa: rum . . . . 5 871 l.	5 486	6 714
Stivelse	103 742	46 584
Tobak: Java	15 660	25 811
Sumatra	7 162	24 967
anden ostindisk	1 013	2 404
kinesisk	3 243	2 641
Havana	3 430	11 846
anden kubansk	2 893	9 291
Domingo	2 020	1 378
Portorico	796	979
Brasil	18 122	26 277
Paraguay	15 020	11 871
Kolumbia, Carmen	6 377	4 981
» anden	1 067	1 075
Kentucky	160 174	213 524
Maryland	2 513	2 862
Ohio	1 200	1 696
«Seedleaf»	6 221	8 559

	Mængde i kg.	Værdi i mark.
Virgina	687 025	917 364
tyrkisk	6 231	8 593
anden raatobak	1 492	1 718
Tobaksstilke	4 480	2 119
Cigarer: av fremmed oprindelse . 10 tusener	71	737
tyske . . 1 510 --	7 979	90 442
Cigaretter, fremmede 84 --	106	1 831
The	5 058	7 047
Kvægfór: bomuldsfrømel	746 896	81 227
andet fórmel	44 393	6 004
oljekaker	8 959	1 147
Vin, fremmed . . . . . 14 867 l.	14 867	8 693
Sukker: roesukker, raffinade, tysk	49 924	12 376
Asfalt og asfaltsten	291 146	10 144
Kalk og gips	849 072	12 736
Andre byggematerialer	164 302	4 586
Stenkul og koks, tysk	5 165 000	113 330
Avfaldsfett, dyrisk	2 973	525
Gummi, kopal	1 239	1 530
Shellack	11 417	28 686
Salter	5 807	1 495
Andre droger	3 250	3 397
Farvevarer	150 225	33 392
Garn: uldgarn, tysk	940	4 312
Cedertræ . . . . . 50 kb.m.	45 229	9 250
Snedkervirke	1 348	1 047
Korktræ	49 742	28 293
Lær, garvet, fremmed	210	1 533
Metaller: bly, raat	3 641	1 384
jernblik, tysk	975 426	130 601
jerntraad, tysk	2 517 464	458 769
stangjern, tysk	406 266	84 752
staal, tysk	51 827	8 500
kobber og kobbertraad	4 823	7 144
messing og messingtraad	7 617	12 311
andre metaller	4 457	6 375
Oljer: bomuldsfrøolje	45 131	23 919
jordnøtolje	18 997	11 060
kokosnøtolje	48 866	24 080
sesamolje	1 972	1 100
mineralske smøreoljer	118 631	40 473
andre petroleumsdestillater	37 854	11 504
Rør: rørstokker	13 508	4 918
stolrør	14 561	12 023
Spindestoffer: Bomuld, nordamerikansk . . . . . 4 836 baller	1 074 876	1 153 524
faareuld, raa	2 879	6 099
Sten- og jordarter: tungspat	171 974	7 893
ler- og porcellænsjord	126 052	934
andre sten- og jordarter	60 433	2 810
Tobakssauce	2 959	3 190
Manufakturvarer	156	1 609
Galanteri- og kortevarer, fremmede	547	1 243
Glasvarer, ordinære: hulglasvarer, tyske	64 522	18 083
andre	1 762	947
Gummivarer	881	1 906
Taugverk og hamp	1 153	1 204
Trævarer: kasser og kasseemner, tyske	9 351	8 041
andre fine trævarer	923	1 246
ordinære trævarer	2 285	1 161
Instrumenter: klaverer	486	1 137
Klær, færdige, fremmede	200	2 500
Linoleum, tysk	115 320	63 489
Maskiner, fremmede	118 256	119 782
do. tyske	294 496	254 223
Matter	1 330	1 209
Metalvarer: støpte, tyske	57 055	9 785
andre grove jernvarer, fremmede	1 558	1 276
do. do. tyske	369 951	144 511
andre jernvarer, fremmede	6 669	9 701
do. do. tyske	12 506	21 213
Staalvarer, grove, tyske	113 424	43 171
andre, fremmede	730	1 773
do. tyske	2 277	12 749
Kabler, tyske	5 470	4 103
Kobbervarer, tyske	5 713	11 104
Messingvarer, tyske	9 460	26 639
Andre metalvarer, fremmede	2 386	7 553
do. do. tyske	1 228	1 847
Papir	1 663	827
Papirvarer, tapeter, tyske	3 554	2 275
Porcelænsvarer	646	1 640
Stentøi, tysk	2 734	2 197
Stenvarer, tyske	1 370	1 922
Tændstoffer (ikke krudt)	599	2 245

IV. **Altona.** Vicekonsul *Chr. Lassens* beretning.

(Sild. — Is. — Skibsfart. — Mønstringsforretninger. — Import fra Norge. — Export.)

Sild. «Deutsche Hochseereederei-Verein» agiterer sterkt for told paa fersk sild, og den tyske regjering har nedsat en komite for indgaaende at utrede saken. Av interesserede er i den anledning avholdt to større møter i Altona, ved hvilke der paa det kraftigste blev protesteret mot toldpaalægget, idet det paapektes, at det indenlandske fiske ikke paa langt nær kan tilfredsstille det stigende behov.

Is. Fra Norge ankom i 1908 til Altona 2 020 tons is.

Skibsfart. Til Altona havn ankom i aaret 1908 under norsk flag 151 skibe dr. 53 030 netto reg. tons, hvorav 139 dampskibe dr. 48 907 netto reg. tons og 12 seilskibe dr. 4 123 netto reg. tons. I aaret 1907 ankom under norsk flag 154 skibe med en samlet nettodrægtighet av 80 801 reg tons.

Av andre nationers skibe blev Altona havn i det forløpne aar besøkt av 1 586 skibe med 356 271 reg. tons netto drægtighet; herav var

662	dampskibe dr.	307 835	netto r.	tons
879	seilskibe »	41 719	»	—»—
og 45	lægtere »	6 708	»	—»—

Den samlede skibsfart paa Altona havn i aaret 1908 beløp sig saaledes til 1 737 skibe med 409 301 reg. tons nettodrægtighet.

Paa- og avmønstringer. Ved vicekonsulatet paamønstredes i 1908 23 mand, hvorav 16 dæksfolk, 4 maskinfolk og 3 kokke og stuerter; derav var 12 nordmænd.

Avmønstret blev 37 mand, hvorav 7 officerer, 25 dæksfolk, 1 maskinist og 4 kokke og stuerter; derav var 13 nordmænd.

Import fra Norge. Der ankom fra Norge til Altona i aaret 1908 ad sjøveien følgende varer:

Trælast	690 395 kg.
Fersk og saltet sild	12 714 100 »
Is	2 020 000 »
Kvarts og kalk	543 750 »
Feltspat	115 080 »
Kalciumnitrat	283 500 »
Papir (tryk- og pakpapir)	188 998 »
Huggen sten	399 766 »
Andre varer	917 501 »
Ialt	17 873 090 kg.

Export til Norge. Til Norge blev i 1908 exporteret følgende varer ad sjøveien: ialt 1 852 690 kg., hvorav mais 107 104 kg., pottemakerlere 100 850 kg., stenkul 459 000 kg., jernbjelker 168 552 kg.

V. **Emden.** Vicekonsul *Carl Fissers* beretning.

De vigtigste indførselsartikler fra Norge til mit distrikt er trælast og gatesten, hvorav igjen trælasten spiller den betydeligste rolle.

Trælastindførslen, som hovedsagelig bestaar av «Kanthölzer» (box) og «Schaalbretter» (forskallingsbord) samt ogsaa endel rundlast (jüffers), var i 1908 forholdsvis liten og staar ikke uvæsentlig tilbake for indførslen i 1907 og 1906.

Grunden hertil er først og fremst at søke i importørernes mindre behov i 1908 som følge av formindsket byggevirksomhet og for det andet i større konkurrence fra Sverige, som i de senere aar mere og mere har trængt tilbake ogsaa disse sorter trælast fra Norge.

VI. **Geestemünde.** Vicekonsul *F. A. Pusts* beretning.

(Fersk fisk. — Tran. — Is. — Bygningssten. — Granit. — Kondenseret melk. — Tyttebær. — Fiskeguano.)

Fersk fisk. Geestemünde vil neppe frembyde noget lønnende marked for norsk fisk, saalænge der ikke findes direkte dampskibsleilighet fra Norge. Forsendelsen hertil over Hamburg medfører 1 dags forsinkelse og foraarsaker foruten forøkede omkostninger ogsaa forringelse i varens kvalitet.

Tran. De faa tyske tranfabrikker, som findes, er ikke istand til at dække landets hele behov, hvorfor Norge vil finde et betydelig marked for denne artikel. Medicintran anvendes i stadig stigende utstrækning. Damptranfabrikken Oscar Neynaber & Co. A. G., Geestemünde, tar aarlig større mængder tran fra Norge.

Is. Der findes 3 isfabrikker i Geestemünde, men disse er dog neppe istand til at dække mere end ca. 10 % av behovet for fiskeriindustrien, bryggerierne, husholdninger m. v. Hertil kommer, at Norddeutscher Lloyd trænger store mængder av is for sine dampskibe i fart paa syden.

Bygningssten og granit. Hittil er det meste av disse artikler kommet fra Sverige. Det kunde muligens anbefales at indsende offerter til firmaerne H. Rabien, Geestemünde, og D. H. Rathjen, Geestemünde.

Kondenseret melk. Firmaerne S. Rabien, Geestemünde, C. Chr. Bösch, Bremerhaven, og særlig Norddeutscher Lloyd, Bremen, er kjøpere av denne vare.

Tyttebær kjøpes av firmaerne Ad. Frage, Chr. Vogemann, Herm. F. Behrends, H. Buschmann, Geestemünde.

Fiskeguano. Offerter kan indsendes til landbrukskammeret i Hannover og til Oscar Neynaber & Co., A. G. i Geestemünde.

Vicekonsulatet vil paa henvendelse gi oplysning om avsætning av norske produkter, efter evne yde sin bistand og fremme handelsforbindelserne mellem Norge og Tyskland.

VII. **Kiel.** Vicekonsul *Ad. Wegeners* beretning.

(Skibsfart. — Trælast. — Is. — Sten. — Hermetik.)

Skibsfart. I 1908 ankom til Kiel 2 702 dampskibe med en samlet drægtighet av 531 117 netto reg. tons og 3 372 seilskibe med en samlet drægtighet av 106 812 netto reg. tons, fordelt paa følgende nationer:

Dampskibe: Tyskland 2 041, Danmark 523, Sverige 98, Norge 18, Rusland 4, England 13, Holland 5. Seilskibe: Tyskland 2 784, Danmark 364, Sverige 159, Norge 6, Rusland 36, Holland 23.

Om *importen* til Kiel tillater jeg mig at meddele følgende:

Paa grund av den ringe byggevirksomhet og de daarlige tider overhovedet har omsætningen av træ last i det forløpne aar været yderst liten, og da priserne stadig har holdt sig lave, blev importen adskillig mindre end i 1907, neppe stort mere end det halve. Fra Norge ankom 585 kbm., fra Sverige 24 600 kbm. og fra Rusland og Finland tilsammen 29 100 kbm.

Da utsigterne inden byggefaget heller ikke for indeværende aar ser lysere ut, flere bygningsforretninger har saaledes falleret, kan man gaa ut fra, at importen ogsaa i 1909 vil holde sig til det minimale, idet de firmaer, der nogenlunde har faat ryddet sine lagre, neppe vil gjøre større indkjøp, end hvad der ansees som helt nødvendig.

Av andre norske varer sees at være indført ca. 1 250 tons is og ca. 1 400 tons sten. Sidstnævnte artikel synes nu at ha faat bedre indpas paa det herværende marked, idet det er mig bekjendt, at der i dette aar er ankommet flere ladninger hit. Forøvrig tillater jeg mig at henvise til, hvad jeg ved tidligere leiligheter har indberettet herom.

Av hermetik er ogsaa ankommet endel, men nogen statistisk opgave foreligger ikke, da forsendelsen foregaar via Hamburg.

VIII. **Lübeck.** Vicekonsul *J. Bertlings* beretning.

(Poteter. — Kondenseret melk. — Fisk. — Konservefabrikation. — Skibsfart.)

Poteter. Indhøstningen begyndte temmelig tidlig. Utbyttet var i Mecklenburg og Lauenburg kvantitativt meget tilfredsstillende, dog led de bedste sorter meget under det stadig fugtige veir, hvorved der pludselig indtraadte en sterk prisstigning. Bedre exportpoteter opnaadde i maanederne juni—august fra mk. 9 til 12 pr. 50 kg.

Melkekondensering. Denne industri, der endnu er ny her i distriktet, maatte ifjor indskrænke sin export betydelig, da leveringen av melk under vaaren og høsten var altfor ringe til at tilfredsstille de utenlandske forespørsler. I 1907 var utførslen av kondenseret melk temmelig livlig.

Fisk. Omsætningen i fiskebranchen viste i aaret 1908 en stor stigning. Importen av fersk sild, hovedsagelig fra Sverige og England, var betydelig større end i 1907. Den rike fangst i England bevirket en tilsvarende prisnedsættelse, hvorved ogsaa fiskeindustrien blev istand til at levere sine produkter, der stadig mere vinder indpas som folkenæringsmiddel, til lave priser i forhold til kjødpriserne. Behovet for fersk sild var til sine tider saa stort, at der i november ankom næsten 30/40 waggons engelsk sild daglig.

Konserver. Aaret 1908 var i mange henseender ugunstig for konservefabrikkerne. Aspargeshøsten gav omtrent samme utbytte som i 1907. Derimot slog ertehøsten fuldstændig feil. Likesaa utilfredsstillende var bønnehøsten, saaledes at hermetikfabrikkerne neppe kunde utføre halvparten av de mottagne ordres for disse to slags grønsaker.

Skibsfart. Aaret 1908 viser i forhold til 1907 en betydelig fremgang, hvad deltagelse av norske

skibe i farten paa Lübeck angaar. Under norsk flag ankom hit:

i 1907: 33 dampskibe dr. 22 009 reg. tons.
i 1908: 42 dampskibe dr. 36 645 reg. tons.

De i 1908 ankomne 42 skibe har her losset:
74 615 tons tysk og engelsk kul,
8 202 » malm fra Spanien og Frankrike,
566 » slagg fra Kristiania,
1 300 » is fra Norge,

919 kasser sild fra Sverige, samt et par mindre ladninger trælast fra Finland og Rusland.

Av norske seilskibe ankom hertil:
i 1907: 5 dr. 1 772 netto reg. tons.
i 1908: 5 dr. 1 984.45 netto reg. tons.

Disse bragte trælast fra finske, svenske og amerikanske havne. Desuten kom fra Fredrikshald ca. 160 tons sten.

IX. **Rostock.** Vicekonsul *E. Winters* beretning.
(Importen av sild, torsk, flyndre, ansjos. — Fiskerier. — Granit.)

Sild. Istedenfor den manglende norske fetsild, der fremdeles er mest yndet her, tilførtes likesom tidligere aar hovedsakelig matjessild av de tyske fiskeriselskaper, og da væsentlig fra Emden. Importen inklusive tysk fuldsild beløp sig til sa. 20 000 tønder, medens der av saltet sild fra Norge indførtes: 1 388 tdr., fra Holland 814 tdr. og fra Skotland 1 357 tdr.

Sildefisket i Østersjøen lot meget tilbake at ønske, og fangsten synes aar for aar at bli mindre.

Det samme gjælder fangsten av hornfisk, der omtrent slet ikke mere kommer ned gjennem Beltet, men for det meste blir fanget allerede ved Læsø og Hals.

Av *torsk* indførtes kun litt fra Danmark, da priserne stillet sig for høie. Det samme var tilfældet med *flyndre.*

De tidligere omtalte forsøk paa at drive havfiske herfra har ikke gjentat sig i det sidst forløpne aar. Derimot har de mecklenburgske fiskerier utviklet sig.

Importen av *norsk ansjos* beløp sig til ca. 300/2 tønder.

Granit. Av granit, raa eller i blokker, importertes fra Norge 1 737 580 kg., medens importen fra Sverige utgjorde:

Granit, raa eller i blokker	11 963 745 kg.
» i grove stenhuggerarbeider	733 163 »
Gatesten	5 114 700 »
Klinker	190 004 »

X. **Dresden.** Konsul *Franz Täubrichs* beretning.
(Arbeidet for indførelse av norske varer. — Papir. — Træmasse. — Turistsaken.)

Der har heller ikke i det forløpne aar manglet paa bestræbelser for at skaffe norske varer indpas i dette distrikt. Da konsulatets forespørsler i den senere tid delvis er blit utilstrækkelig besvaret, er det forsaavidt umulig at avgjøre, om disse bestræbelser har bragt noget resultat. Hvad der tidligere er sagt i denne henseende, kan kun gjentages, d. v. s. den norske handelsstand kan ikke opbyde anstrengelser nok for at bekjæmpe andre landes store og paagaaende konkurrence. Herom har konsulatet tidligere gjort enkelte bemerkninger, og det skal kun atter særlig betones, at de for distriktet bestemte varer maa forsynes med mest mulig utførlige, tyske etiketter.

Papir og træmasse. I papirforretningerne gik behovet i 1908 noget tilbake som følge av den almindelige flauhet, dog ikke i den grad, som man kunde formodet i betragtning av den heftige konkurrence om bestillinger. Denne er en følge av den meningsløse produktionsforøkelse. Mange ældre anlæg blev betydelig utvidet, og tillike opstod nye papirfabrikker — delvis saa stort anlagt, at de stiller gamle og aldeles ikke ubetydelige anlæg, som har utviklet sig under en sund tillempning av behovets øken, i skyggen. Den naturlige følge herav blev, at mange fabrikker ikke var fuldt beskjæftiget, og at næsten alle var nødt til at akceptere avslag i priserne for ikke at slaaes av marken.

Stillingen paa cellulosemarkedet var ganske den samme. Ogsaa her er produktionen øket vældig, og selv i normale tider vilde behovets stigning neppe kunne holde skridt med produktionsøkningen. Dette gjælder den indenlandske saavelsom den utenlandske industri. Kun den omstændighet, at det i celluloseindustrien dreier sig om forholdsmæssig faa, men store og forsigtig ledede fabrikker, og tillike den omstændighet, at tilgangen paa trælast nu som før er knap og priserne høie, hindret en nævneværdig synken av priserne for god, almindelig vare.

Der vil trænges længere tid, før der atter indtræder en viss likevegt mellem produktion og behov i papir- og celluloseindustrien.

Træmasseforretningerne er som bekjendt væsentlig avhængige av vandstanden. Denne var i 2den halvdel av 1908 sjeldent lav. Som følge herav var sliperier med vandkraft nødt til at mindske sin produktion betydelig, og de kunde i maanedsvis ikke opfylde sine kontraktmæssige leveringsforpligtelser. Papirfabrikkerne maatte betale høie priser ved ikke kontraktmæssig avsluttede indkjøp, men iøvrig forefindes kun litet disponibel vare i saadanne perioder, da de fleste sliperier maa stanse. De kan derfor heller ikke drage nogen fordel av forholdene, men lider meget under dem og har end yderligere at regne med videre farlige følger av slike tider, nemlig den, at stadig flere papirfabrikker gjør sig uavhængige av vandkraft-sliperiernes uberegnelige produktionsuregelmæssighet og selv anlægger sliperier med dampkraft.

De nordiske lande, som tidligere udførte meget træmasse til Tyskland, led selv under vandmangel og kunde ikke komme til undsætning.

Hvad særlig papirindustrien angaar, bemerkes det, at der vistnok utførtes meget mindre papir til de Forenede Stater i Nordamerika forrige aar end i 1907, men til gjengjæld var exporten til andre lande større, saa at der i det hele utførtes ca. 10% mere papir, pap og lignende varer i 1908 end i 1907. Desværre utbragte denne merutførsel ca. 5 millioner mark mindre, d. v. s. en synken i vareværdien av ca. 2½ %. Der er følgelig indtraadt en ganske betydelig værdiforringelse av papirvarer i det sidste aar, og herom vidner de aarsopgjør, som papirfabrikkerne har utsendt.

Turisttrafikken til Norge. Saavel i Dresden som i Leipzig var man i 1908 paa samme maate som tidligere berettet virksom for turistsakens fremme. Ogsaa forrige og dette aar har konsulatsekretær Smith holdt foredrag i enkelte byer med virksom støtte av lysbilleder over Norge som turist- og sportsland, og konsulatet tror, at disse foredrag vil bringe gode resultater for turisttrafikken til Norge.

XI. **Frankfurt a. M.** Konsul *Joh. C. Andresens* beretning.
(Sardiner. — Sild. — Trælast. — Kalksalpeter. — Utviklingen av Frankfurts handel.)

Sardiner. Av handelskammerets beretning sees, at spanske sardiner mere og mere indføres her paa

markedet som erstatning for de franske merker, hvorpaa der skal herske mangel som følge av de senere aars daarlige fangst. — Forretningen i hummer var slet, og omsætningen gik tilbake.

Sild. I 1908 klareredes i det herværende toldkammers distrikt 8 424 tdr. sild, mot 3 236 tdr. i 1907, 2 653 tdr. i 1906 og 3 740 tdr. i 1905.

Trælast. Hvad mængden av den til og fra Frankfurt transporterede trælast angaar, var den noget større end i 1907; der ankom pr. skib og jernbane ialt ca. 150 000 tons og sendtes herfra ca. 96 000 tons. Med skib opover Main ankom av bløte træsorter 3 000 tons tømmer og 6 000 tons skaaren last m e r e end i 1907.

Kalksalpeter. De nye gjødningsstoffer kalksalpeter og kalkkvælstof kom under aaret allerede i noget større mængde paa markedet, og der sættes vistnok adskillig forhaabning til deres brukbarhet. I Syd- og Mellemtyskland er det de saakaldte «landwirtschaftliche Genossenschaften», som for en væsentlig del formidler indkjøpet av gjødningsstoffer for landbruket.

Utviklingen av Frankfurts handel. Det herværende handelskammer kunde i mai 1908 feire sit hundredeaarsjubilæum. I det væsentlige efter et i den anledning utgit verk om handelskammerets historie, omfattende hele 1 371 sider, tillater man sig at meddele følgende om utviklingen av Frankfurts handel:

Frankfurts fremragende stilling som handelsby i middelalderen skyldtes byens geografiske beliggenhet, der gjorde den fortrinlig egnet til at formidle omsætningen mellem Sydeuropa og de nordtyske stater. Byen var likeledes et midtpunkt for utvekslingen av kolonialvarer, som fra Antwerpen kom opover Rhinen, mot Syd- og Vesttysklands industriprodukter. Frankfurts glansperiode falder henimot slutten av det 18. aarh., da Frankfurts høstmesse aarlig besøktes av ca. 40 000 personer og i den tid overtraf selv den bekjendte Leipziger messe. Der omsattes hovedsagelig kattun, silke- og halvsilkevarer, klæde, lær, uld- og jernvarer. Oprindelig kun en underavdeling av speditionsforretningen utviklet vekslerforretningen sig efterhaanden til at bli byens fornemste, der gjennem hele det 19. aarh. gav byen dens præg som penge- og finansmarked av europæisk betydning. Medens utviklingen av de moderne kommunikationsmidler allerede fra begyndelsen av det 19. aarh. av mere og mere reducerte messehandelens betydning og bevirket, at handelen til Frankfurts skade tildels tok andre veie, beholdt byen like til 1870-aarene sin betydning for pengemarkedet. Efter den tysk-franske krig tok imidlertid det politiske midtpunkt, Berlin, ledelsen ogsaa paa dette punkt. I det 19. aarh. laa tyngdepunktet i Frankfurts handel, foruten i børsforretningen, i handelen med textilvarer; i 1823 var der saaledes alene i silkebranchen 30 en-gros huse; i bomulds-, uld- og linvarebranchen bestod i 1835 213 firmaer. Messehandelens ophør i forbindelse med de politiske omvæltninger bragte imidlertid en stor tilbakegang heri i aarhundredets løp. Forretningerne i denne branche trak sig stadig mere til Berlin, saa Frankfurt nu kun har 50 firmaer i branchen, altsaa bare femtedelen av, hvad den kunde opvise for 75 aar siden.

Av de gamle brancher har nemlig lærhandelen beholdt sin tidligere stilling, og i 1880-aarene kom metalhandelen til og har siden utviklet sig til nu maaske at være Frankfurts vigtigste handelsgren. Denne tilbakegang i Frankfurts handel har imidlertid kun været relativ.

Kommunen er efterhaanden kommet i besiddelse av store landomraader i byens nærhet, særlig paa østkanten. Det store slag for Frankfurts overgang til industriby tænkes nu slaat ved beslutningen om anlægget av den saakaldte industrihavn, hvis utbygning skal være tilendebragt i 1910 og vil koste ca. 48 millioner mark. Et kommunalt grundareal omfattende 290 hektar omkring den nye havn skal paa rimelige vilkaar bortsælges eller forpagtes til industrielle bedrifter.

XII. **Mannheim.** Konsul *Paul Baus'* beretning.
(Kornpriser. — Skibsfart. — Varetrafik. — Humle. — Nordmandsforbundet.)

Korn. Gjennemsnitspriserne for korn paa Mannheims børs var i de sidste 5 aar i mark pr. 1000 kg.:

Aar.	Hvete.	Rug.	Byg.	Havre.	Mais.
1904	183.97	145.05	155.83	140.85	122.42
1905	188.20	158.73	172.74	155.15	129.33
1906	196.27	172.47	176.66	172.54	136.42
1907	223.46	199.04	193.37	195.58	148.00
1908	236.86	194.76	210.28	181.00	158.00

Skibsfart. Mannheims samlede skibsfart, inkl. transportflaater, utgjorde i de sidste 5 aar i 1000 tons:

1904	6 636	1907	7 890
1905	6 968	1908	7 798
1906	6 949		

Varetrafik. Av nedennævnte hovedartikler passerte der havnen i de to sidste aar i 1 000 tons:

	1907.	1908.
Gjødningsstoffer	53.6	58.4
Jern og jernfabrikater . .	151.9	161.5
Korn og bælgfrugter . . .	1 141.8	888.2
Oljefrø	105.6	85.6
Trælast	288.0	362.3
Mel	79.4	91.5
Salt	280.6	350.0
Petroleum	104.7	135.5
Stenkul og koks	4 126.4	4 174.9

Humle. Badens humleproduktion stillet sig i aarene 1906—1908 som følger:

Aar.	Dyrket areal i ha.	Høstutbytte i centner (à 50 kg.)	Gjennemsnitspris pr. 50 kg. i mark.	Produktionens værdi i mill. mark.
1906	1 854	30 900	55—100, gjennemsnitl. 76	2.4
1907	1 837	30 600	35— 80, —»— 56	1.7
1908	1 530	31 000	25— 65, —»— 45	1.4

Nordmandsforbundet. Det i aaret 1907 i tilknytning til «Nordmandsforbundet» i Kristiania med sæte i Mannheim stiftede »Bund der Norweger in Baden» kan glæde sig ved en videre utvikling. De i Baden bosatte nordmænd er samtlige medlemmer av forbundet, ved hvis hjælp gjennemreisende nordmænd kan komme i forbindelse med og erholde veiledning hos landsmænd i Mannheim og Karlsruhe.

XIII. **Köln.** Konsul *Oscar Møller's* beretning.
(Beretningen er allerede i sin helhet indtat i ukeutgaven).

XIV. **Düsseldorf.** Vicekonsul *P. Aaltons* beretning.

Turistvæsen. I turistvæsenets interesse holdt vicekonsulen i 1908 flere foredrag om Norge som turistland, ledsaget av lysbilleder, som av «Foreningen for reiselivet i Norge» beredvillig blev stillet til raadighet.

XV. **Königsberg.** Konsul *Herm. Schlimm's* beretning.

(Skibsfart. — Sild. — Sten. — Havneforhold. — Memel: Skibsfart; sild.)

Skibsfart. Til konsulatdistriktet er i aaret 1908 ankommet 235 *norske* fartøier dr. 109 639 reg. tons, nemlig:

	Dampskibe. Antal.	Tons.	Seilskibe. Antal.	Tons.
Königsberg . .	153	58 963	1	50
Pillau	18	13 058	—	—
Memel	63	37 568	—	—
Ialt	234	109 589	1	50

Til Pillau og Königsberg ankom i 1908 ialt 2 221 fartøier dr. 1 969 089 kbm. Derav ankom med:

Stenkul og koks . . .	423	skibe dr.	679 766 kbm.
Gips, kalksten, cement etc.	325	» »	82 276 »
Sild.	159	» »	119 967 »
Sten.	171	» »	37 087 »
Korn	52	» »	14 322 »
Svovl og svovlkis. . .	10	» »	16 423 »
Thomasmel	29	» »	57 281 »
Diverse varer	744	» »	681 868 »
I ballast og tomme . .	241	» »	239 758 »
Petroleum og olje . .	22	» »	29 769 »
Jern.	14	» »	4 176 »
Passagerer..	15	» »	1 772 »
Tjære	1	» »	151 »
Salt	2	» »	705 »
Telegrafstolper . . .	8	» »	2 886 »
Soda	1	» »	94 »
Oljekaker, linolje . . .	4	» »	788 »

Av de ankomne fartøier var ialt 1 602 dampskibe dr. 1 833 561 kbm.

De ankomne fartøier var av følgende nationalitet:

	Antal.		Antal.
Tyske	1 148	Svenske	275
Engelske. . . .	100	Hollandske . . .	85
Danske	408	Russiske	26
Norske. . . .	171	Belgiske	8

Der avgik ialt 2 180 fartøier dr. 2 020 334 kbm. Herav gik til:

	Antal.	Kbm.
Tyske havne	1 010	717 733
Storbritannien	257	399 332
Danmark	278	89 102
Norge	64	56 637
Sverige	207	100 540
Holland	88	139 745
Rusland	229	420 257
Belgien	26	45 665
Frankrike	17	37 013
Amerika	2	9 748
Italien	1	2 591
Rumænien	1	1 971

hvorav i ballast, tomme eller med indbragt ladning 488 fartøier dr. 655 644 kbm.

Av de avgaaede fartøier var 1 617 dampskibe dr. 1 892 733 kbm.

Sild. Importen hertil bestod av:

1908.		1907.		
23 783	tdr.	17 215	tdr.	norsk sild.
1 753	»	300	»	svensk »
2 642	»	3 081	»	tysk »
7 142	»	8 665	»	hollandsk »
513 370	»	563 665	»	skotsk og engelsk »
548 690	tdr.	592 926	tdr.	

De herværende beholdninger var pr. 1. januar:

1909.		1908.		
8 842	tdr.	5 087	tdr.	norsk sild.
—	»	—	»	svensk »
902	»	657	»	tysk »
225	»	1 109	»	hollandsk »
182 782	»	212 580	»	skotsk og engelsk »
192 751	tdr.	219 433	tdr.	

Noteringerne (nominelle) var ved begyndelsen av forrige aar for:

KKK, KK og K	mk.	21/23	fortoldet.
Smaa MK	»	18	»
» M	»	13	»
Vaarsild	»	14/15	»

Paa samme tid var noteringerne for:

Skotsk, Østkyst og Shetland	Crown- og Trade-Fulls.	mk.	26	transito
—»— —»—	Crown Matties	»	23/25	»
—»— —»—	Crown- og Trade-Spents	»	16/17	»
—»— —»—	ustemplet Fulls og Medfulls.	»	22/25	»
—»— —»—	» Matties.	»	18/22	»
Yarmouth	Fulls	»	26	»
»	Mattfulls	»	23/24	»
»	Matties	»	22/23	»

almindelig god gjennemsnitsvare; favoritmerker opnaadde mere.

De nominelle noteringer for norsk sild (fortoldet) var i begyndelsen av:

Mars.	April.	Mai.	Juni.	
Mk. 22	mk. 21	mk. 21	mk. 20	for KKK og KK.
» 20	» 19	» 18	» 16	» K.
» 17	» 16	» 14	» 12	» MK.

De herværende beholdninger bestod ultimo juni av:

3 000	tdr.	norsk sild.
420	»	svensk »
9 410	»	skotsk »
27 734	»	Yarmouth »
157	»	diverse sorter »
Ialt 40 721	tdr.	

altsaa et meget stort kvantum gammel vare at begynde sæsonen med, og hadde ikke avsætningen av Spent og Yarmouth sild været saa stor, som den blev i juni, var lagrene blit betydelig større.

I løpet av vaaren og sommeren hadde man det særsyn, at et par partier skotsk sild kom hertil fra Amerika, hvor markedets tilstand var meget trykket.

For de første partier ny skotsk sild blev der betalt:

Shetland	Largefulls	mk.	31/33 transito
»	Fulls	»	27/29 »
»	Medfulls	»	25/26 »
»	Matties	»	22/24 »

av gode merker.

For ny *fetsild* notertes (fortoldet) i midten av:

	Oktober.	November.	December.
2 streks . . .	mk. 30/31	mk. 24/28	mk. 24/28
3 » . . .	» 20/21	» 17/21	» 17/21
4 » . . .	» 15/17	» 14/15	» 14/15

I slutningen av oktober ankom de første tilførsler av Yarmouth sild, og noteringerne (transito) var:

ultimo	Oktober.	November.	December.
Yarmouth Matties . .	mk. 23	mk. 23	mk. 22/23
» Mattfulls .	» 26/27	» 26/28	» 25/27

Tilførslerne fra Yarmouth og Lowestoft var betydelige, men kjøpelysten var ogsaa tilfredsstillende, især for Mattfulls vedkommende. Omfangsrike avskibninger fandt daglig sted til henimot jul, da markedet som sedvanlig blev stille.

Som noteringer ved aarsskiftet kan opgives:

KKK	mk. 24/26	fortoldet
KK	» 21/22	»
K	» 17/18	»
MK	» 12/13	»
Crown fulls	» 31	transito
» mattfulls	» 30	»
» matties	» 22	»
» spents	» 20	»

Sten. Importen fra Norge var 12 192 dobbeltcentner sten, i sagede blokker, og stenvarer samt 1 897 dobbeltcentner stenrør. Fra Danmark indførtes 31 946 dobbeltcentner stenrør og 4 dobbeltcentner sten, i sagede blokker, og stenvarer. Fra Sverige kom 23 644 dobbeltcentner sten, i sagede blokker, og stenvarer samt 169 902 dobbeltcentner stenrør. Priserne stillet sig for kantsten i mk. 3—5 pr. løpende meter, for gatesten i mk. 6—7 pr. kv. meter.

Havneforhold. Königsbergs havn holdtes ogsaa i 1908 hele tiden aapen for skibsfarten, takket være de to isbrytere, der underholdes av Königsbergs kjøbmandsskabskorporation for at holde vandveien mellem Königsberg og Pillau aapen om vinteren. Isbryter gik sidste gang 2. april 1908 og begyndte atter 15. november. Opgave over isforholdene utsendtes til 26. mars og atter fra 29. december av.

Memel. Skibsfarten hadde i 1908 følgende omfang:

Ankomne fartøier:

	Antal.	Tons.
1908	806	295 572
mot i 1907	844	287 467

Avgaaede fartøier:

1908	771	287 561
mot i 1907	829	280 793

Av *sild* indførtes omtrent samme kvantum som det foregaaende aar. For de bedre merker betaltes noget høiere priser.

XVI. **Danzig.** Konsul *L. Haukeboes* beretning.

(Skibsfart. — Fragtmarkedet. — Kornhandel. — Sildemarkedet. — Fiskerier. — Sukkerexporten. — Handelsomsætningen med Norge.)

Skibsfart. Til Danzig ankom i 1908:

138	norske	dampskibe dr.	79 187 reg. tons.
4	»	seilskibe »	1 490 » »
		Tilsammen	80 677 reg. tons.

mot i 1907

125	norske	dampskibe dr.	61 299 reg. tons.
3	»	seilskibe »	1 348 » »
		Tilsammen	62 647 reg. tons.

Samtlige til Danzig i 1908 ankomne skibe fordeler sig paa de forskjellige nationer som følger:

	Dampskibe.		Seilskibe.		Tilsammen.	
	Antal.	Reg. tons.	Antal.	Reg. tons.	Antal.	Reg. tons.
Belgiske	4	2 465	—	—	4	2 465
Danske	180	117 827	89	5 738	269	123 565
Tyske	1 387	420 330	86*)	24 249	1 517	466 210
Engelske	128	95 423	1	80	129	95 503
Hollandske	47	26 134	15	1 236	62	27 370
Norske	138	79 187	4	1 490	142	80 670
Franske	1	813	—	—	1	813
Russiske	18	11 425	16	2 284	34	13 709
Svenske	255	83 390	66	5 190	321	98 580
Tilsammen	2 158	846 994	277	18 636	2 479	908 885

Fragtmarkedet. De fra Danzig i 1908 avskibede varemængder var, hvad korn og sukker angaar, heldigvis ganske store, og om ogsaa de opnaadde rater neppe dækket fartsomkostningerne, skaffet de dog beskjæftigelse for de herværende rederiers ældre skibe, der delvis kun egner sig for den slags last.

Sukkerexporten blev særdeles livlig fra september av, efter at indførslen av russisk sukker til England ved Ruslands tilslutning til Brüsselerkonventionen igjen var blit tilladelig. I løpet av en tid av 4—5 uker, indtil midten av oktober, var exporten av denne vare saa stor, at det stundom var umulig at skaffe de befragtede dampere lasteplads, og de fleste maatte vente 4 til 8 dage, før de kunde begynde med lastningen, hvilket var til stor skade for de herværende avskibere, som maatte betale dyre penge for overliggedage.

Trælastexporten, som hovedsagelig skaffer de her hjemmehørende dampskibe beskjæftigelse og anledning til fortjeneste, lot meget tilbake at ønske, da England, Danzigs betydeligste kunde, var meget tilbakeholdende og kun kjøpte det allernødvendigste. Derav kom det, at endel av Danzigs skibe oftere maatte søke beskjæftigelse i Sverige og Finland, hvor der likeledes intet var at fortjene paa grund av det store tonnagetilbud.

Kulimporten var betydelig mindre end i det foregaaende aar. Fragterne var derfor ogsaa hele aaret igjennem yderst trykkede.

I det herværende fragtmarked notertes i 1908 følgende rater for tungt korn:

Til Danmark og Sydsverige. .	mk.	5½—5	pr. ton.
» Stockholm	»	6 —5	» »
» Østnorge.	»	6 —5½	» »
» Vestnorge	»	7 —6	» »
» Rotterdam og Amsterdam .	»	5 —4½	» »

*) Heri indbefattet 44 lægtere dr. 21 631 tons.

Til St. Petersburg . . . . . » 6½—5 pr. ton.
» Finland . . . . . » 6 —5 » »
» London, Hull og Leith 1/— à 10½ d. pr. qur. à 320 lbs.

Sukker:

Til London . . . . . 5/3 à 4/— pr. ton.
» Liverpool . . . . . 6/— - 5/— » »
» Bristol (mindre baater) . . . 7/3 - 6/9 » »
» Rotterdam og Amsterdam . . mk. 5 » »
» St. Petersburg og Sydfinland » 5—6 » »

Trælast:

Til Ghent og Ostende . . . mk. 8—7 for ekesleepers
» Dordrecht, Rotterdam . . . . mk. 7—6½ pr. load furusleepers
» London . . . . » 6/— à 5/6 —»—
» Grimsby, West Hartlepool . . » 5/6 - 5/— —»—
» Swansea, Newport » 6/6 - 6/— —»—
» Lowestoft . . . » 6/9 - 7/— for granbjælker
» London . . . . » 8/6 - 8/— —»—
» Liverpool . . . » 10/— - 9/— —»—

For furusleepers betaltes til Horsens 10 pf., til Kjøge 9 pf. pr. engl. kubikfot.

Kulfragter:

Fra Skotlands og Englands østkyst til Danzig 4/6 à 3/9 og for større dampere endog 3/6, fra Cardiff og Swansea 5/3 à 4/6 pr. ton.

Danzigs flaate bestod ved slutningen av aaret av 21 dampskibe paa tilsammen 11 719 netto tons. Desuten var i Danzig hjemmehørende 3 kystskibe.

Kornhandelen. Der var i 1908 indtil den nye høst en livlig export saavel av rug som især av havre. Rugen gik hovedsagelig til Skandinavien og Finland, havren til England, Sverige, Belgien og Holland. Med den nye høst, som i provinsen Vestpreussen faldt tilfredsstillende ut for alle artiklers vedkommende — rugen var endog udmerket — begyndte en sterk exportvirksomhet. Takket være den tidlige indhøstning og det gode veir hobet tilførslerne sig kort efter høsten i den grad op, at de ankommende masser, skjønt efterspørslen for alle artikler var stor, ikke kunde overkommes.

Hveteavskibningerne sjøværts gik til Skandinavien, Vesttyskland, Belgien og endog til Spanien og Italien, rugen til Skandinavien, Nordrusland, Finland, Holland, Belgien, Vesttyskland og Portugal, bygget til Vest- og Sydtyskland og havren til England, Sydtyskland og Schweiz.

Følgende tabel viser exporten av de forskjellige kornvarer fra Danzig i 1908:

	Hvete.	Rug.	Byg.	Havre.	Bælgfrugter.	Oljefrø.	Græsfrø.	Tons.
Til Norge	562	31 577	—	1 455	151	5	—	33 750
Ialt	20 719	113 791	66 971	55 413	8 195	4 940	4 060	—

Sildehandelen. Til Danzig blev der av sild i de tre sidste aar indført:

	1908.	1907.	1906.	
Fra Norge	1 801	1 441	10 795	tdr.
» Skotland og England	272 931	253 247	248 638	»
» Holland	18 129	20 609	15 332	»
» tyske havne . .	3 136	5 353	13 965	»
Tilsammen	295 997	280 650	288 730	tdr.

til en samlet værdi av henholdsvis mk. 6 399 925, mk. 7 876 144 og mk. 10 105 550.

Beholdningerne ultimo december var:

	1908.	1907.	1906.	
Norsk sild.	253	674	4	tdr.
Hollandsk og tysk do. .	2 125	1 899	4 792	»
Engelsk og skotsk . . .	76 369	72 866	58 550	»
Tilsammen	78 747	75 439	63 346	tdr.

Omsætningen var 292 689, 269 555, 273 578 » til værdi: mk. 7 317 225, 7 547 540, 9 575 230.

Omsætningen var saaledes betydelig større i 1908 end i det foregaaende aar, hvilket hovedsagelig hadde sin grund i overproduktionen i 1907 samt deri, at større kvanta sild, som var blit holdt tilbake i utlandet, litt efter litt blev tilført markedet i løpet av vintermaanederne og maatte sælges billig.

Av Danzigs samlede import gik omtrent to tredjedele til Rusland, mens en tredjedel blev avsat i indlandet.

De fra det foregaaende aar tilbakeblevne beholdninger kunde kun langsomt avsættes til nedsatte priser, da der indtil langt ut paa vaaren fortsatte at komme tilførsler, som sterkt trykket markedet, og som ogsaa var aarsaken til, at priserne for ny vare i løpet av sommermaanederne blev meget lave. Mot høsten utviklet der sig imidlertid paa grund av de abnormt lave priser en meget livlig efterspørsel, og da fangsten i Skotland i midten av august pludselig ophørte, steg priserne betydelig og holdt sig siden trods den ret gode engelske fangst, ja steg endog videre efter nytaar.

Sildens kvalitet var i forrige sæson med faa undtagelser i almindelighet tilfredsstillende.

De her i løpet av aarets sidste tre maaneder opnaadde priser stillet sig pr. td. fortoldet, frit paa jernbanevogn, som følger:

Ustemplede	Largefulls	30—37	mk.
do.	Fulls	29—35	»
do.	Matfulls	28—35	»
do.	Matties	18—25	»
Hollandsk 1a fuldsild		28—31	»
do.	smaa do.	26—28	»
Tysk 1a	fuldsild	29—31	»
do.	smaa do.	26—28	»

Stemplede	Largefulls	36—38	mk.
do.	Fulls	34—37	»
do.	Matfulls	32—35	»
do.	Matties	25—28	»
do.	Spents	23—25	»
Yarmouth	Fulls	32—34	»
do.	Matfulls	29—33	»
do.	Matties	26—30	»

Fiskerier. Fangstresultaterne for de ved laan og bidrag av statsmidler understøttede fiskerier i Danzigbugten var i aaret 1908 følgende:

a) Laksedrivgarnsfisket blev kun drevet i ringe omfang og kun i april maaned; det gav en fangst av blot 75 kg.

b) Laksefisket med stang var betydelig gunstigere end aaret før. Resultatet var 10 100 kg. til værdi 27 477 mark.

c) Sildefisket var ikke gunstig. Der blev fanget: I januar 6431 skok, februar 9060 skok, mars 1200 skok, april 3 000 skok, tilsammen 19 691 skok til

værdi 8 062 mark. Ret betydelig var derimot mængden av fanget brisling, dog blev der betalt lave priser for den. I særdeleshet var der god fangst ved Hela: I januar, februar, mars, april, november og december tilsammen 80 429 tons til værdi 429 842 mark (mot 36 367 tons til værdi 564 063 mark i 1907); videre i Putzig-viken tilsammen 3 165 tons til værdi 10 800 mark. Desuten blev der paa strækningen mellem Neufahrwasser og gjennemskjæringen ved Schiewenhorst tilsammen fanget 22 483 tons til værdi 62 999 mark.

Sukkerhandelen. Exporten av sukker fra Danzig utgjorde i 1908:

a) indenlandsk sukker: tilsammen 112 641 tons, hvorav til Norge 7 320 tons.

b) russisk sukker: tilsammen 253 657 tons, hvorav til Norge 2 653 tons.

Handelsomsætningen med Norge. Vareutførslen fra Danzig til Norge utgjorde i 1908:

Rug	31 577 tons	Linfrø	37 tons
Sukker	9 773 »	Vikker, lupiner etc.	203 »
Hvete	562 »	Bygmel	30 »
Melasse	2 150 »	Tøndebaand	25 »
Havre	1 455 »	Tøndestav	12 »
Rugmel	1 405 »	Skytebomuld	2 »
Stangjern	1 253 »	Jernvarer	1 »
Erter	133 »	Tilsammen	48 618 tons

Vareindførslen til Danzig fra Norge utgjorde:

Svovlkis	7 550 tons	Kalksalpeter	11 tons
Gatesten	4 440 »	Skifer	1 »
Rugkli	525 »	Tjære	3 500 fat
Gasrensningsmasse	167 »	Sild	1 801 tdr.
Karbid	122 »	Tran	570 fat
Træmasse	111 »	Talg	75 »
		Olje	18 »

XVII. **Magdeburg.** Utdrag av konsul *H. Mirus'* beretning.

Konsulatet mottok ogsaa i 1908 adskillige henvendelse fra Norge fra firmaer, som ønsket at repræsentere tyske sukkerfabrikker og tyske exportører av bælgfrugter. Sukkerfabrikkerne er dog fremdeles litet tilbøielig til at gjøre forretninger direkte med Norge.

Enkelte norske firmaer henvendte sig ogsaa til konsulatet for at opnaa bistand til avsætning av norsk medicintran, hvaltran, hvalkjød, fisk og hermetik.

Norsk cellulose fandt avsætning i distriktet; de tyske papirfabrikker er imidlertid ikke helt tilfreds med den norske vares kvalitet.

XVIII. **München.** Utdrag av konsul *Franz Ottenheimers* beretning.

(Øl. — Humle. — Lokomotivfabrikation. — Kalciumkarbid).

De bayerske *ølbryggerier* klager over daarlige forretninger i 1908. Forbruket av øl er paa grund av avholdsbevægelsen i tilbakegang. Efter en aarelang proces opnaadde de herværende bryggerier i 1908 ved kassationsretten i Paris at faa et fransk bryggeri kjendt uberettiget til at benyttet navnet Münchenerøl som benævnelse paa sit produkt.

Humle. Exporten av humle fra Tyskland til Norge utgjorde i sæsonen 1908—1909 918 centner, mot 878 centner i sæsonen 1907—1908. Tysklands humlehøst anslaaes for aaret 1908 til 528 000 centner, mot 473 000 centner i 1907. De tyske bryggeriers behov anslaaes til høist 320 000 centner aarlig.

Lokomotivfabrikation. Firmaet J. A. Maffei i München var i 1908 meget optat med utførelsen av bestillinger paa lokomotiver saavel fra ind- som utland og maatte forhøie sin arbeidsstok betydelig.

Kalciumkarbid. Karbidprisen var i 1908 en gros mk. 23 à 25 og en detail mk. 26 à 28 pr. 100 kg. Karbidindustriens videre utvikling vil for en væsentlig del komme til at avhænge av, hvorvidt det lykkes at opnaa en større avsætning av kalkkvælstof. Av betydning turde det ogsaa være, at acetylensurstofsveisningen vinder mere og mere utbredelse.

XIX. **Stettin.** Konsul *Kasper Nordahls* beretning.

(Skibsfart. — Fragter. — Import og export. — Handelsomsætningen med Norge. — Sild. — Korn. — Poteter. — Kli og andre forstoffer. — Frø. — Trælast. — Gatesten. — Tjære. — Cement. — Sukker. — Spiritus. — Specielle oplysninger vedrørende handelen og skibsfarten paa Swinemünde, Kolberg, Stolpmünde og Stralsund.)

Skibsfart. De ugunstige konjunkturer i beretningsaaret har naturligvis ogsaa hat en skadelig indflydelse paa Stettins handel, industri og skibsfart. Godstrafikken i havnen viser en betydelig nedgang, sammenlignet med de foregaaende aar.

Der ankom til Stettin
i 1908 5 124 skibe med en nettodr. av 5 728 141 kbm.
i 1907 5 079 » » —»— 6 120 148 »
og avgik
i 1908 5 258 skibe med en nettodr. av 5 702 844 kbm.
i 1907 5 248 » » —»— 6 151 928 ».

De ankomme skibes nettodrægtighet er saaledes gaat tilbake med 392 007 kbm. = 6.40 % og de utgaaende skibes nettodrægtighet med 449 084 kbm. = 7.30 %. Denne nedgang er saa meget mere beklagelig, som den i virkeligheten er større end i mange andre havne.

Varetrafikken opviser i det store og hele ogsaa en nedgang. Der blev indført til Stettin i 1908 3 324 629 tons, mot i 1907 3 602 837 tons, og utført i 1908 1 155 640 tons, mot i 1907 1 037 159 tons. Importen viser altsaa en nedgang paa 268 208 tons, exporten en stigning paa 118 481 tons. Nedgangen i importen er hovedsagelig at føre tilbake paa stenkul, hvis indførsel over Stettin er avtat i betydelig grad som følge av den herværende industris mindre forbruk og den sterkere konkurrence fra Hamburgs side. Desuten opviser ogsaa indførslen av rujern, trælast, korn etc. en betydelig nedgang. Stigningen i exporten falder væsentlig paa korn og mel.

I flodskibsfarten er det befordrede godskvantum tilnærmelsesvis det samme som i det foregaaende aar, nemlig i det hele 2 532 297 tons, mot 2 573 264 tons i 1907.

Til Stettins konsulatdistrikt ankom i 1908 358 norske skibe dr. 262 742 reg. tons.

Til efterfølgende steder, hvor Norge hadde konsulær repræsentation, ankom i det forløpne aar av norske skibe:

	Dampskibe.		Seilskibe.	
	Antal.	Samlet drægtighet.	Antal.	Samlet drægtighet.
Stettin	272	206 160	14	3703
Swinemünde	18	17 260	—	—
Kolberg	17	17 370	—	—
Stolpmünde	15	9 942	—	—
Stralsund	22	8 307	—	—

Skibsfarten paa Stettin stillet sig i aarene 1907 og 1908 saaledes:

1907 . . . . . 5 079 skibe dr. 2 160 400 tons.
1908 . . . . . 5 124 » » 2 022 000 »

Norge var repræsenteret med
286 skibe og 209 863 tons i 1908
mot 204 » » 130 318 » i 1907.

Norges skibsfart er saaledes betydelig øket, tiltrods for at isimporten i likhet med det foregaaende aar omtrent helt uteblev, da Tyskland hadde været istand til inden landet at dække sit behov.

Stettin stod i dampskibsforbindelse med følgende norske byer: Kristiania, Larvik, Horten, Moss, Drammen, Holmestrand, Tønsberg, Sandefjord, Brevik, Porsgrund, Skien, Kragerø, Fredriksstad, Fredrikshald, Sarpsborg, Arendal, Kristianssand, Stavanger, Bergen, Aalesund, Kristianssund og Trondhjem.

I samfærdslen med Kristiania saavelsom med andre sydnorske havne hadde skibene regelmæssig fuld last; delvis var der ogsaa mangel paa skibsrum. Fragtsatserne var som det foregaaende aars.

Fragtmarkedet. Skibsfartens ugunstige stilling har ogsaa avspeilet sig paa fragtmarkedet. Saaledes viser satserne for de artikler, der hovedsagelig kommer i betragtning ved trafikken paa Nord- og Østersjøen, en nedgang av mindst 25 %. Markedet var i den grad faldende, at dampere delvis kunde befragtes like ned til 1 sh. pr. ton under kontraktsatsen. Dette har ogsaa øvet indflydelse paa de kontrakter, der er avsluttet for 1909, idet man nemlig ofte for ikke at miste sine gamle forbindelser saa sig nødsaket til at akceptere de lave tilbud.

Aarets gjennemsnitsfragter stiller sig saaledes:

Indgaaende:

Kul fra Englands østkyst	3 sh. 9 d.—4 sh. 6 d.	pr. ton
» » » vestkyst	4 » 6 » —5 » —	» »
Rujern fra Antwerpen	4 » 6 »	» »
» Middlesborough	4 » 3 »	» »
Sild fra Skotland	mk. 1.50 — 1.75	pr. tønde
» » Rotterdam	» 1.25	» »
Trælast fra Skandinavien og Finland	» 19.75	pr. standard
Brosten fra Sverige	» 3.50 til 4.—	pr. ton
Fosfat » Antwerpen	» 4.50 » 4.25	» »
» » Algier	8 sh. — 8 sh. 6 d.	»

Utgaaende:

Korn til Holland	mk. 4.50	pr. 1 000 kg.
» » Stockholm	» 5.—	» »
» » Riga	» 4.50—5.—	» »
» » St. Petersburg	» 5.—	» »
» » Finland	» 5.—	» »
Mel » »	» 5.—	» »
Trælast til Sydengland	9 sh.—10 sh. 2 d.	pr. 50 kbf.
» » Vestengland	10 » —11 sh.	» 50 »
Trælast » Østengland	8 sh. 6 d.—9 sh.	» load
Raasukker til Rotterdam	mk. 4.50—5.—	pr. ton
» » Englands østkyst	» 4.25—5.—	» »

Handel. Stettins vareindførsel utgjorde i 1908 3 334 629 tons, mot i 1907, 3 602 837 tons.

Der blev indført fra Norge:

1908.	1907.
63 788 tons	64 881 tons

De vigtigste indførselsartikler var i 1908:

	Tons.		Tons.
Linfrø . . .	18 598	Sild, fersk . . .	5 312
Bygnings- og gavntræ . .	157 796	Sild, saltet . .	102 555
		Svinesmult . .	18 457
Smør	6 832	Svovlkis . . .	118 238
Kli	109 082	Zinkmalm . . .	53 740
Oljekaker . .	26 049	Alle sorter slagg	77 453
Porcellænsjord, kaolin . . .	18 032	Stenkul . . .	1 030 637
Kalk, fosforsur	202 395	Petroleum . .	62 605
Feltspat . . .	27 417	Thomasfosfatmel	41 714
Bauxit . . .	20 513	Papir, cellulose, pap . . .	20 417
Granitblokker .	27 045	Brosten . . .	137 796
Jernmalm . .	543 748	Rujern . . .	73 569
Manganmalm .	10 934	Maskiner . .	6 880

Stettins vareutførsel utgjorde i 1908 1 155 640 tons, mot i 1907 1 037 159 tons.

Der blev utført til Norge:

1908.	1907.
71 496 tons	55 198 tons

De vigtigste utførselsartikler var i 1908:

	Tons.		Tons.
Rug	105 964	Sukker, raffineret . . .	54 116
Hvete	24 387	Raasukker . .	192 839
Maltbyg . . .	29 023	Cement . . .	95 401
Havre . . .	40 632	Superfosfat . .	31 039
Bygnings- og gavntræ . .	21 796	Papir og papirvarer . . .	32 520
Sild, saltet . .	12 824	Zink og zinkvarer . . .	36 964
Rugmel . . .	65 494	Maskiner . .	11 428
Potetesmel . .	36 942		

Vareomsætningen med Norge. De vigtigste indførselsartikler fra Norge var i de to sidste aar:

	1908. Tons.	1907. Tons.
Sild, saltet	16 854	13 139
Feltspat	14 071	16 114
Kli	11 952	25 006
Slagg	5 043	1 000
Jernmalm	4 929	—
Kiselgur og kvarts . . .	2 050	1 575
Tran	1 743	1 414
Kalciumkarbid	1 055	535
Is	820	—
Cellulose	760	—
Sten og granit	616	1 798
Huder	267	—
Zink	187	—
Papirafvald	158	—
Træmel og træuld . . .	131	1 006
Sild, fersk	126	—
Zinkmalm	116	—
Svovlsur natron	101	—

De vigtigste utførselsartikler til Norge var i 1908:

	Tons.		Tons.
Rugmel	20 776	Zinkoxyd . . .	575
Sukker	12 266	Zink	523
Rug	9 510	Kemiske produkter . . .	348
Malt	8 723	Ildfast sten og lere	324
Cement	5 796	Papir og papirvarer . . .	244
Poteter	2 091	Farvetræ . . .	199
Havre	1 988	Kobber- og messingvarer . .	181
Frugt	1 700	Maskinolje . .	165
Jern	1 044	Raps- og roeolje	109
Hvete	953		
Lervarer . . .	756		
Hvetemel . . .	724		
Stenkul	694		
Maskiner . . .	650		

Sild. Naar fetsildfisket undtages, som i 1908 var det største siden en række av aar, var utbyttet av sildefiskerierne i samtlige lande underlegent det i 1907. Ikke destomindre maa resultatet betegnes som et godt middelsaars. I 1907 var det saltede kvantum saa stort, at markedet end ikke tilnærmelsesvis var istand til at konsumere det.

I de forskjellige exportlande utgjorde det saltede kvantum i tønder:

	1908.	1907.	1906.	1905.	1904.
Vaar- og høstfisket slosild	36 000	97 900	94 800	134 000	99 000
Vaarsild	104 500	330 000	312 800	286 000	255 000
Fetsild, smaasild og Nordsjøsild	383 000	314 700	205 600	161 000	50 000
Norsk sild i alt	523 500	742 600	613 200	581 000	404 000
Britisk »	2 060 200	2 373 600	1 720 800	1 841 700	1 807 000
Hollandsk »	659 500	803 000	717 500	595 500	780 500
Tysk »	300 200	311 800	268 200	200 000	215 500
Svensk »	44 100	41 900	8 800	19 000	22 500
Islandsk sild indført til Norge	104 100	174 500	141 000	107 000	85 000
Tilsammen	3 691 600	4 447 400	3 469 500	3 344 200	3 314 500

Stettins import beløp sig til:

Norsk sild	101 476	89 719	85 267	64 326	70 930
Britisk »	378 645	435 160	372 999	464 277	383 226
Hollandsk »	115 892	111 416	131 830	72 880	159 094
Tysk »	30 670	25 569	33 362	20 411	29 689
Svensk »	7 404	11 607	14 350	1 577	1 100
Tilsammen	634 087	673 471	637 808	623 471	644 039

og avsætningen beløp sig til:

Norsk sild	90 458	82 591	82 066	64 491	99 721
Britisk »	382 485	430 585	386 778	449 903	385 916
Hollandsk »	114 326	112 858	133 400	76 331	157 078
Tysk »	28 639	28 715	31 298	24 555	27 035
Svensk »	8 041	11 627	13 693	1 709	1 108
Tilsammen	623 949	666 376	647 235	616 989	670 858

Av ny norsk sild tilførtes:

	1908.	1907.
Fetsild og smaasild	64 342 tdr.	44 176 tdr.
Slosild og vaarsild	17 168 »	26 946 »
Tilsammen	81 510 tdr.	71 122 tdr.

Beholdningerne var pr. 1. januar 1909, sammenlignet med 1. januar 1908, følgende:

	1909.	1908.
Fetsild og smaasild	25 884 tdr.	11 388 tdr.
Slosild og vaarsild	3 497 »	6 975 »
Norsk sild tilsammen	29 381 tdr.	18 363 tdr.
Britisk sild	35 773 »	39 614 »
Hollandsk sild	11 873 »	10 307 »
Tysk sild	4 601 »	2 570 »
Svensk sild	— »	637 »
Tilsammen	81 628 tdr.	71 491 tdr.

Paa de fire største sildeimportpladse, Stettin, Hamburg, Danzig og Königsberg, var det usolgte kvantum pr. 1. januar saaledes:

	1909.	1908.	1907.	1906.	1905.
Norsk sild	42 964 tdr.	29 128	16 574	13 430	10 719
Britisk »	298 016 »	329 573	253 120	226 378	236 910
Anden »	21 366 »	18 328	26 779	20 023	36 188
Tilsam.	362 346 »	377 029	296 473	259 831	283 817

Hvad den norske fetsild angaar, er de forhaabninger, man ved begyndelsen av aaret 1909 satte til en raskere avsætning, hittil ikke gaat i opfyldelse. Salget av de mindre merker har gaat slæpende og i forhold til lagrenes størrelse langsomt. De større merker er dog knappe og gjenstand for god efterspørsel.

For de forskjellige sildesorter var noteringerne pr. 31. december 1908 saaledes: KKK mk. 26—27, KK mk. 25—18, K mk. 14—10, MK mk. 10—8 og M mk. 8; Crownfulls mk. 33—33½, Crownmatfulls mk. 31½, Crownmatties mk. 22½, Crownlarge spents mk. 19—22½, Yarmouth Fulls mk. 28½—29½, Yarmouth Matfulls mk. 26, Yarmouth Matties mk. 22—22½, hollandsk prima mk. 26½, smaa mk. 23, tysk prima mk. 28½, tysk smaa mk. 25½; alt ufortoldet.

Korn. Den rike indenlandske høst satte i 1908 sit præg paa den tyske kornhandel, saaledes at importen formindskedes og en usedvanlig stor export fandt sted. Stettins omsætning sjøværts stillet sig i 1908, sammenlignet med 1907, saaledes:

	1908.	1907.
Indkommet	48 388 tons	54 933 tons.
Avsendt	201 186 »	66 178 »

Om forretningens gang i aarets løp kan meddeles følgende:

Hvete. Da den nye gode vare kom paa markedet, utviklet der sig snart en livlig forretning, især til utlandet. Like til aarets slutning foregik der en betydelig export til Rusland, Sverige, Belgien, Frankrike og endog Italien.

Rug. Av mangel paa bedre vare saa utlandet, og i særdeleshet Danmark og Norge, sig nødsaket til at ta den underlegne tyske kvalitet. Sammenlignet med tidligere aar var dog exporten av gammel

rug liten. I ny rug derimot utviklet der sig en livlig handel og en saa betydelig export til Rusland, Finland, Sverige og Norge som neppe tidligere.

Byg. Forretningen i maltbyg var om vaaren ubetydelig; men da det nye byg kom paa markedet, blev efterspørslen fra alle dele av landet livlig og vedholdende.

Ogsaa i fôrbyg var handelen i aarets første halvdel ubetydelig: men om høsten fandt større import fra Rusland sted.

Havre. I første halvdel av 1908 var omsætningen inden landet betydelig, og ogsaa utlandet, især England, optraadte som større kjøper. Den nye høst gav en meget daarligere kvalitet end det foregaaende aars, og nogen regelmæssig export kom ikke istand, da det var vanskelig at opta konkurrencen med Rusland og ogsaa Sverige og Danmark, der hadde en god og rikelig havrehøst.

Kornpriserne bevæget sig i aarets løp for indenlandsk gjennemsnitsvare pr. 1000 kg. fortoldet efter nedenstaaende opstilling:

Hvete	pr. 1. januar	mk.	220
	» 1. juli	»	215
	» 1. december	»	205
Rug	» 1. januar	»	198
	» 1. juli	»	180
	» 1. december	»	168
Havre	» 1. januar	»	168
	» 1. juli	»	162
	» 1. december	»	162
Maltbyg	» 1. januar	»	178
	» 1. juli	»	160
	» 1. december	»	190
Fôrbyg	» 1. januar	»	154
	» 1. juli	»	137
	» 1. december	»	142

Poteter. Ved aarets begyndelse var exporten av mindre betydning; derimot kjøpte indlandet store partier. I spisepoteter utviklet der sig en regelmæssig export til Sverige. Denne export stod vistnok ikke paa høide med fjoraarets, men antog dog et ikke ubetydelig omfang. I mai optraadte ogsaa England som større kjøper. Utpaa høsten blev stemningen for spisepoteter flau, og exporten avtok, da høsten i utlandet og i særdeleshet Sverige faldt saa godt ut, at priserne der stillet sig lavere end de herværende exportørers noteringer.

Utbyttet av den nye høst var som følge av det gunstige veir godt. Der betaltes for spisepoteter mk. 1.75 og for fabrikpoteter mk. 1.40 pr. 50 kg. I vinterens løp har efterspørslen efter spisepoteter været god.

Kli og andre fôrstoffer. Handelen med kli e.t.c. var i beretningsaaret utilfredsstillende. I de første 4 maaneder var efterspørslen livlig og priserne stigende, medens tilbudet var knapt. I mai maaned foregik en betydelig import, væsentlig av rugkli, fra Rusland, Norge og Sverige og av hvetekli fra England. Tilbudet forblev senere hele aaret igjennem rikelig, og priserne gik usedvanlig lavt, da dels konsumtionen av forskjellige aarsaker var indskrænket, og dels kjøptes andre artikler som erstatning.

Nogen særskilt statistik for importen av de forskjellige sorter kli foreligger ikke. Imidlertid er hovedartiklen rugkli, derefter kommer maiskli og saa hvetekli. Av bygkli tilførtes kun ubetydeligheter. Ruggries kan her vanskelig komme i betragtning som importartikel, da den omtrent altid fortoldes som mel.

Kliimporten fra Norge er sammenlignet med 1907 gaat tilbake, nemlig fra 25 006 tons til 11952 tons.

Frø. Resultatet av frøsæsonen 1907/1908 maa i almindelighet betegnes som godt. Eftersom det mere og mere viste sig, at utbyttet av rødkløverhøsten 1907 var utilstrækkelig, gik priserne, der allerede paa forhaand var temmelig høie, efterhvert endnu mere i veiret og naadde mk. 100, en tidligere sjelden betalt pris.

Trælast. Beretningsaaret har for trælasthandelens vedkommende været det ugunstigste paa aarrækker. For alle træsorters vedkommende laa handelen nede, ikke alene paa grund av den indskrænkede byggevirksomhet, men ogsaa som følge av industriens daarlige konjunkturer. Omsætningen utgjorde kun halvdelen av et normalaars. Naar man allikevel var istand til nogenlunde at regulere de tilbakegaaende priser, saa skyldes dette den omstændighet, at tilførslerne blev holdt inden rimelige grænser.

Brosten. Kommunerne hadde i beretningsaaret indskrænket byggevirksomheten, hvorfor importen avtok betydelig. Som følge av den ved aarets slutning indtraadte lettelse paa pengemarkedet øket det offentlige sine planlagte gatearbeider; 1909 vil derfor sandsynligvis opvise en stigning av stenimporten. Importen foregaar omtrent udelukkende fra Sverige, hvor ikke faa av de i handelen med gatesten sysselsatte tyske firmaer besitter egne stenbrud eller er interesseret i saadanne.

Tjære og tjæreprodukter. Exporten var i 1908 betydelig mindre end det foregaaende aar, medens produktionen holdt sig paa samme høide. Russisk trætjære importertes som erstatning for den ringere kvalitet av den indenlanske tilvirkning, der var blit knap.

Cement. Exporten viste en betydelig tilbakegang. Til Amerika, der tidligere optraadte som større kjøper, exportertes omtrent intet, da de derværende fabrikker viste sig at kunne tilfredsstille behovet. Exporten til Norge utviste sammenlignet med foregaaende aar en økning.

Eftersom Tysklands cementexport gaar tilbake, og den utenlandske konkurrence i selve landet blir skarpere, begynder man mere og mere at kræve den indenlandske produktion bedre toldbeskyttet.

Sukker. I januar og februar var omsætningen liten, dels fordi kjøperne paa forhaand hadde dækket sig eller paa grund av den forholdsvis høie pris forholdt sig avventende. Til England solgtes «granulated» til 11/6¾ à 11/8¼ d. pr. cwt. f. o. b. Hamburg, men avsætningen var kun av mindre omfang. Melisprisen var nominel med mk. 19,25. Den stigende tendens paa raasukkermarkedet bevirket i mars/april mere liv ogsaa i handelen med raffinade, dog fulgte prisen for sidstnævnte vare for langsomt raasukkerets bevægelse til at gi fabrikkerne nogen fortjeneste. Ogsaa i mai/juni var forretningen utilfredsstillende. Den gode frugtavl bevirket i august og september et stort behov for raffinade, og da denne vare dengang var knap, blev priserne saavidt stabile, at fabrikkerne kunde dække noget av sit tap fra foraaret. I oktober var handelen livlig, og der blev betalt for melis mk. 19.75, for prompt «granulated» 12/1½ d. og for «granulated» for sommerlevering 12/6 d. I de sidste maaneder indskrænkedes igjen omsætningen.

Paa grund av den lange streik ved de svenske sukkerfabrikker exporteres der igjen efter mange aars pause raffinade til Sverige. Det kom ogsaa den

tyske export tilgode, at Tyrkiet boykottet den østerrikske vare.

Spiritusfabrikation. Brænderier og spritfabrikker har i beretningsaaret været fuldt beskjæftiget. Hertil bidrog naturligvis det gunstige utfald av potetes-høsten. Paa grund av regjeringens politik holdt spritfabrikkerne fra høsten 1907 høie priser; disse kulminerte med mk. 65 pr. 100 liter ufortoldet. Priserne reguleres gjennem et kontor, der repræsenterer omtrent samtlige fabrikker, og de nedsattes av dette i oktober temmelig hurtig til mk. 50.

Da regjeringen, som bekjendt, omgaaes med planer om at monopolisere saavel mellemhandelen med raaspiritus som rensningen av denne for derigjennem at skaffe sig større indtægter, er fabrikkerne urolige for sin fremtid.

Angaaende handelen og skibsfarten paa vicekonsulatdistrikterne Swinemünde, Kolberg, Stolpmünde og Stralsund kan meddeles følgende oplysninger:

Swinemünde importerer hovedsagelig engelske kul; herav er tilførslen betydelig. Blandt andre importartikler kan merkes petroleum, der losses direkte fra tankdampere og videresendes til Stettin eller Stralsund, og fersk sild og anden fisk samt gatesten fra Sverige. Som efterfølgende tabel viser, er importen av de sidstnævnte artikler ikke av større betydning.

Kulimporten var i 1908 større end det foregaaende aar; det samme var ogsaa tilfældet med fersk sild. Dog er der grund til at anta, at fersksildimporten vil gaa tilbake, da det ser ut, som om de utenlandske exportører foretrækker at sende sine varer direkte til Stettin. Efter importørernes opgave stillet gjennemsnitspriserne for sild sig saaledes: januar/februar mk. 6.50 og december mk. 12.50, alt pr. kasse f. o. b. Göteborg, medens salgspriserne i januar/februar utgjorde mk. 9.50 og i december mk. 16.50. Petroleumsimporten var i 1908 ca. 18 000 tons større end i 1907; derimot exporterte Sverige i beretningsaaret mindre gatesten til Swinemünde.

Fiskerierne inden distriktet var i 1908 noget bedre end i det foregaaende aar og betegnes som et godt middelsaars. Fangsten bestod av sild, forskjellige sorter flyndre, torsk samt aal, zander og abor. Utbyttet av brislingfisket har derimot, sammenlignet med det foregaaende aar, latt adskillig tilbake at ønske.

Is har ikke været importeret, da indhøstningen inden distriktet dækket behovet.

Hvad havnen angaar, kan skibe av 8 meters dypgaaende ved middels vandstand passere ind og ut. Kulimportørerne har at losse de ankomne dampere. Losseavgiften er fra 1. januar 1909 forhøiet til mk. 20 pr. 21.2 tons.

Til distriktet ankom ialt 252 skibe med en drægtighet av 234 238 reg. tons, der fordeler sig saaledes:

Swinemünde	218	skibe dr.	232 166 tons.
Lebbin, Wollin, Misdroy og Caseburg	34	» »	2 062 »

Herav var 18 skibe dr. 17 260 tons norske.

De vigtigste importartikler var:

	Tons.		Tons.
Stenkul	421 118	Chamottevarer .	
Petroleum . . .	86 450	og mursten .	204
Granit	1 528	Jernvarer . . .	61
Sild og fisk . .	1 120	Spirituosa . . .	58

Nogen import fra Norge fandt ikke sted; den eneste exportartikel til Norge var kunstkorn med 9.5 tons.

Kolberg. Til Kolberg indførtes i 1908 52 201 tons varer, mot 72 847 tons i 1907; exporten utgjorde i de to aar henholdsvis 53 058 og 25 345 tons.

De vigtigste indførselsartikler var:

	Tons.		Tons.
Kul	14 580	Kalksten	1 038
Sten	9 913	Jordnøt- og oljekaker	981
Sleepers . .	6 555	Mel, malt og kli .	800
Mais	2 506	Trælast	450
Hvete	1 835	Jernvarer	173
Byg	1 340	Sild	24
Tjæreolje	1 366	Stykgods	9 475
Superfosfat . . .	1 165		

Som de betydeligste utførselsartikler kan nævnes: Rug 35 354 tons, havre 16 234 tons, trælast 540 tons, rapsfrø 285 tons, stykgods 625 tons.

Sammenlignet med foregaaende aar stiller skibsfarten paa Kolberg sig iaar saaledes:

	1907.		1908.	
	Dampskibe.	Seilskibe.	Dampskibe.	Seilskibe.
Ialt	234	174	244	115
Herav norske	5	1	17	—

Stolpmünde. Importen av gatesten var mindre end det foregaaende aars, da der kun levertes paa gamle kontrakter. I 1909 vil imidlertid byen Stolp kontrahere et større kvantum.

Kornexporten var i beretningsaaret betydelig paa grund av den gode kornhøst. Til Norge utførtes 6 218 tons rug og 600 tons hvete. Da de med Norge knyttede forretningsforbindelser er faldt ut til gjensidig tilfredshet, er der al sandsynlighet for, at exporten dertil vil fortsætte og om mulig utvides.

Stolpmündes skibsfart stiller sig, sammenlignet med forrige aar, saaledes:

1907 501 skibe dr. 77 924 tons.
1908 477 skibe dr. 104 681 tons.

Norge deltok med 15 dampskibe dr. 9 942 tons i 1908.

Importen beløp sig til 104 681 tons, mot 116 202 tons i 1907, medens exporten utgjorde 55 087 tons, mot 44 838 tons i 1907.

De vigtigste indførselsartikler var:

	Tons.		Tons.
Gjødningsstoffer .	42 831	Mursten	1 656
Kul	17 417	Oljekaker	1 043
Trælast	14 645	Stykgods	22 257
Sten	4 832		

Utførslen omfattet hovedsagelig:

	Tons.		Tons.
Havre	17 848	Trælast	662
Rug	17 674	Tjære.	510
Spiritus	8 210	Stykgods	10 183

I importen hadde Norge ingen andel; den eneste exportartikel dit var korn, der blev sendt med norske dampskibe.

Stralsund. Til Stralsund ankom i 1908 623 skibe dr. 189 956 kbm., mot 494 skibe dr. 140 776 kbm. i 1907. Dampskibenes antal var 206 og seilskibenes 399. Den norske skibsfart utgjorde 22 dampskibe dr. 8 307 netto reg. tons. Av fremmede nationer var Danmark den sterkest repræsenterede, nemlig med 149 skibe.

De vigtigste indførselsartikler var: kul, petroleum, trælast, sten, korn, fisk, fórstoffer, oljekaker.

Blandt utførselsartikler kan merkes: rug, hvete, havre, raasukker.

Til Greifswald ankom i beretningsaaret 1 norsk dampskib og til Wolgast 3 norske seilskibe, samtlige sidstnævnte med farvetræ fra Mellemamerika. Fra Barth exportertes i 1908 til Norge 2 ladninger havre.

XX. **Stuttgart.** Konsul *A. Schwarz'* beretning.

Ved de württembergske toldboder i Stuttgart og Heilbronn blev i aaret 1908 toldbehandlet følgende norske varer:

I Stuttgart:		
Tran	162 838	kg.
Skind	54	»
Trævarer	29	»
Poler- og slipestene	83	»
I Heilbronn:		
Tran	157 551	kg.
Pelsvarer	25	»
Maskiner	131	»

Disse tal er dog antagelig altfor smaa til at gi noget paalidelig billede av den virkelige import fra Norge til konsulatdistriktet, idet vistnok den største del av de her omsatte norske varer fortoldes i importhavnene.

Konsulatet har sat sig i forbindelse med Württembergs handelskammer for at søke opnaadd en større avsætning av norsk trælast og norske fiskevarer.

Schweiz.

(Almindelig oversigt. — Import og export. — Industri. — Møllekrisen).

Aarsberetning for 1908 fra generalkonsul *Dr. jur. Georg Wettstein,* Zürich.

Almindelig oversigt. Den almindelige depression, som hersket i 2den halvdel av aaret 1907, har heller forværret sig i aaret 1908. Især led de i Schweiz saa vigtige luksusindustrier, som ur-, bijouteri- og chokoladeindustrien derunder; de hadde paa grund av den forangaaende høikonjunktur indrettet sig for en meget stor produktion, og installationerne kom derfor for en stor del til at staa tomme eller endog stille, da man igjen kom tilbake til det almindelige niveau. Blot chappe, kamgarn og straavarer kunde mot aarets slutning opvise en bedre forretningsgang. Ogsaa landbruket gav tilfredsstillende resultater, selv om der som følge av den store produktion ikke kunde opnaaes nogen gode priser.

Handel. Indførsels- og utførselszifrene stiller sig i de tre sidste aar som følger:

	Indførsel.	Utførsel.
1906	1 469 000 000 frcs.	1 070 000 000 frcs.
1907	1 687 000 000 »	1 152 000 000 »
1908	1 487 000 000 »	1 083 000 000 »

heri ikke medregnet myntet metal. Der falder for 1907 og 1908 paa de 3 hovedsagelige kategorier følgende tal:

		Indførsel. Francs.	Utførsel. Francs.
Levnetsmidler:	1907	456 811 000	145 288 000
	1908	422 812 000	134 730 000
Raastoffer:	1907	612 246 000	139 147 000
	1908	569 161 000	126 470 000
Fabrikater:	1907	558 368 000	868 501 000
	1908	495 144 000	777 235 000

Indførslen har avtat med ca. 100 millioner frcs., og hvis man dertil regner prisnedsættelserne, med yderligere 96 millioner frcs. Mot midten av aaret gik priserne vistnok noget op og naadde mot slutten gjennemsnitsværdierne. Av edle metaller blev der indført temmelig meget, nemlig:

1906	85 134 000 frcs.
1907	43 745 000 »
1908	46 827 000 »

medens der blev utført:

1906	28 490 000 frcs.
1907	36 041 000 »
1908	21 365 000 »

samtidig som det egentlige myntfond ved prægning for den schweiziske myntindretning og den schweiziske nationalbank er blit forhøiet med 7 000 000 frcs. Her spiller især tilbakebetaling av sedler til de kantonale emmissionsbanker en rolle, idet deres emmissionsret for pengesedler er monopoliseret for forbundet, resp. den schweiziske nationalbank.

Angaaende de enkelte industrigrene kan i korthet siges:

Silkeindustrien gik overhovedet slet. Den internationale priskonvention blev i 1908 atter opløst. Silkefabrikanterne hadde et saa daarlig aar, som de aldrig kan mindes. Grunden laa i toldforholdet til Frankrike og Amerika og dernæst ogsaa i et moteomsving overhovedet. Endvidere gjorde den merceriserede bomuldstraad silken en ubehagelig konkurrence.

I *bomuldsvævningen* hadde man gode bestillinger at opvise. Indførslen av kamgarn tiltar stadig. I spinderierne gjorde imidlertid en overproduktion sig til en viss grad gjældende som følge av igangsættelse av en masse nye spindler.

Urbranchen hadde et vanskelig aar, og exporten av billige ure navnlig urverker synes at ville fortrænge utførslen av færdige og dyre ure. Naar man imidlertid sammenligner forholdene før 1906 med de nuværende, saa kan man relativt egentlig ikke konstatere nogen tilbakegang, bortseet fra den momentane høikonjunktur.

I *jernbranchen* sank raastofpriserne meget følelig, forsaavidt som ringer og syndikater ikke kunde holde priserne oppe for visse kategorier, som navnlig skinner og jernbanemateriel.

Exporten av alluminium gaar stadig tilbake.

Maskinbranchen hadde ved aarets begyndelse endnu mange og meget tilfredsstillende bestillinger fra aaret før; men i 2den halvdel av aaret avtok arbeidet betænkelig, og exporten sank ned til et minimum, undtagen hvor der var tale om specialiteter, som især dynamomaskiner og alle arter av pumper.

Byggevirksomheten og med den indførslen av bygningssten var temmelig mat, trods den store efterspørsel efter husrum, da man ogsaa her frygtet for reaktionen, og især da bankerne var meget tilbakeholdne med sin byggekredit. Trælast blev indført i temmelig store mængder og avsat til uventet gode priser. Specielt har Sverige sendt mere bord, likesom ogsaa cellulose, til Schweiz, til trods for at den schweiziske export til Sverige gik tilbake over hele linjen. Heller ikke indførslen av møbler led noget avbræk.

Træmasse blev ikke blot importeret, men ogsaa i temmelig betragtelige mængder exporteret til Frankrike, som synes at bli et anbefalelsesværdig marked for denne vare. Endvidere har ogsaa indførslen av papir i de forskjelligste sorter, ja endog som færdig skaarne plakater, og navnlig ogsaa av bøker vokset sterkt.

Raa *huder og skind* er blit til en spekulationsartikel og viser derfor en høist vaklende pris. Noget merkværdig er det, at exporten av huder og skind til Sverige viser en temmelig stor forøkelse. Skovareindustrien hadde et noget bedrøvelig aar paa grund av, at de forhaandenværende lagre var forholdsvis for store og i de daarlige tider avsattes for langsomt; dertil kom ogsaa, at utenlandsk fabrikat paa en ganske ubegrundet maate i Schweiz finder en meget vigtig kunde.

Oljer og fettstoffer gik i begyndelsen noget ned i pris, for imidlertid i aarets 2den halvdel hurtig at naa sin tidligere høide. Der blev indført mindre planteolje, men mere jord- og dyreoljer, resp. fett.

Kvægavlen og jordbruket hadde et godt aar, hvad man ikke hadde ventet efter det sene snefald den 23. mai 1908, som syntes at ha skadet saa meget. Om der end blev exporteret mindre av kvæg til Tyskland, saa optraadte Italien som en ganske betydelig kjøper og gjenoprettet likevegten. Der importertes mindre kvæg end i de tidligere aar; derimot har kjødindførslen tiltat betydelig. Især har Holland, Serbien og nu for første gang ogsaa Danmark udmerket sig i denne henseende.

Fra Danmark importertes:

av ferskt kalvekjød .	54 q., værdi	10 800	frcs.
» ferskt svinekjød. .	7 935 q., »	1 150 250	»
» andet ferskt kjød.	3 185 q., »	493 675	»
og desuten:			
saltede og røkede skinker.	175 q., værdi	33 250	frcs.
fersk saltvandsfisk . .	1 726 q., »	284 790	»
lær og skotøi	26 q., »	11 821	»
svinesmult	87 q., »	11 310	»
pimpsten, flintesten, kryolit etc. i kar paa mere end 5 kg. . .	901 q., »	23 967	»

og blik- og smedevarer samt landbruksmaskiner hver for 10—15 000 frcs.; Schweiz exporterte til gjengjæld til Danmark navnlig chokolade (314 000 frcs.), haard ost (588 000 frcs.), spundne varer (1 351 000 frcs.), ure (1 122 000 frcs.), asfalt (81 000 frcs.), dynamoer og elektriske maskiner (361 000 frcs.), blaatræextrakt (123 000 frcs.).

Indførslen av egg til Schweiz er steget; den sker især fra Balkanstaterne og utgjorde i 1908 16 400 000 frcs., d. v. s. 6 200 000 frcs. mere end for 10 og 11 000 000 frcs. mere end for 20 aar siden.

Ostutførslen er, takket være Frankrikes og Italiens bestillinger, steget med 8.8 %; derimot sank exporten av *melkekonserver* (chokolade undtagen) med 13.3 %, eller 4 342 000 frcs., mot aaret før, hvilket især har sin grund i Storbritanniens, Australiens og Centralamerikas forhold.

Chokoladeindustrien kommer sig litt efter litt; men aaret 1908 formaadde ikke at utslette følgerne av den tidligere krise. Sukkeret var i begyndelsen temmelig dyrt, det sank derpaa i pris mot aarets slutning; men allikevel er aarets gjennemsnitspris fremdeles 5 % høiere end det foregaaende aars.

Jordbrukerne fik føle den *møllekrise*, som tidligere blev gjort til gjenstand for en speciel indberetning, idet det for landbruket saa vigtige mølleavfald for en stor del — som forhøielse av de tidligere importzifre — maatte hentes fra utlandet og derfor ogsaa viste en begyndelse til prisstigning. Forøvrig kan i denne forbindelse nævnes, at Tyskland i den allersidste tid har latt det paatalte system med indførselsbeviser falde i anerkjendelse av de schweiziske reklamationer, saa at de schweiziske møller derved i det mindste har chancer for at komme paa fote igjen.

Hvad specielt samhandelen med *Norge* angaar, maa fremhæves forøkelsen av indførslen av norsk levertran; til gjengjæld har Schweiz, likesom til Sverige, sendt mere elektriske apparater og instrumenter og likesaa ure til Norge end tidligere.

Bulgarien.

Aarsberetning*) for 1908 fra generalkonsul *Laurent de Deken,* Sofia.

(Import. — Export. — Landbruk. — Skibsfart. — Handelen og skibsfarten paa Burgas.)

Import. Værdien av Bulgariens vareindførsel opgik i 1908 til frs. 130 150 642, mot i 1907 frs. 124 661 089. Da statistikken for 1908 endnu ikke er utkommet, meddeles nedenfor en specifikation av vareimporten i 1907:

Textilvarer	frs.	41 350 627
Metaller og metalvarer	»	15 240 254
Maskiner, instrumenter og apparater	»	10 815 224
Skind, huder og lær	»	7 235 527
Kolonialvarer	»	6 082 083
Oljer, fettarter, voks	»	5 211 807
Trælast og trævarer, fletninger etc. .	»	4 555 247
Sten- og jordarter, glasvarer	»	3 595 675
Harpiks, mineralolje, lim	»	3 559 219
Papir og papirvarer	»	2 968 941
Korn og mel	»	2 764 416
Jernbanevogne, kjøretøier, baater . .	»	2 575 801
Brændematerialer	»	2 369 452
Farver, fernis etc.	»	2 095 802
Frugt, grønsaker etc.	»	2 044 228
Konserver og konfiturer	»	1 892 279
Levnetsmidler (av dyr)	»	1 813 664
Ikke specificerede varer	»	1 775 426
Kemiske produkter	»	1 582 416
Levende dyr	»	1 377 174
Isenkram, juvelerarbeider etc.	»	990 259
Kautschuk og produkter derav . . .	»	729 911
Droger og mediciner	»	663 684
Literatur etc.	»	642 003
Parfumer	»	275 073
Spirituosa	»	254 266
Gjødnings- og avfaldsstoffer	»	200 631

Export. Nedenfor meddeles en opgave over Bulgariens vareutførsel i aaret 1908:

	Kvantum. Kg.	Værdi. Frs.
Korn og mel	665 729 750	83 306 356
Levnetsmidler (av dyr). . .	15 716 762	14 759 963
Levende dyr	1 220 504	8 188 167
Textilvarer	1 465 865	7 369 727
Parfumer	51 220	4 661 581
Skind, huder og lær	1 222 120	3 288 408
Kolonialvarer	1 250 680	1 026 145
Frugt og grønsaker	3 862 512	658 649
Metaller og metalvarer . . .	3 318 787	630 541
Trælast og trævarer, fletninger etc.	8 957 472	557 783
Farver, fernis etc.	1 301 611	377 027
Gjødningsstoffer og avfald .	1 906 739	356 910

*) Et utdrag av beretningen, omhandlende handelsomsætningen med Norge, er indtat i ukeutgaven og utelates her.

	Kvantum. Kg.	Værdi. Frs.
Brændematerialer	6 292 855	139 910
Jord- og stenarter, glasvarer	11 541 689	78 377
Maskiner, instrumenter og apparater	62 324	53 971
Literatur etc.	17 241	39 531
Papir og papirvarer	88 497	19 343
Spirituosa	32 536	17 249
Konserver og konfiturer	23 126	12 494
Oljer, fettarter, voks	6 200	6 590
Harpiks, mineraloljer, lim	14 493	3 588
Diverse varer	7 856	42 387

eller ialt 727 091 649 kg. til en samlet værdi av frcs. 125 594 697.

Nedenfor meddeles en opgave over Bulgariens import og export i de sidste 15 aar:

Aar.	Import.	Export.	Ialt.
1894	99 229 193	72 850 675	172 079 868
1895	69 020 295	77 685 546	146 705 841
1896	76 530 278	108 739 977	185 270 255
1897	83 994 236	59 790 511	143 784 747
1898	72 730 250	66 537 007	139 267 257
1899	60 178 079	53 467 099	113 645 178
1900	46 342 100	53 982 629	100 324 729
1901	70 044 073	82 769 759	152 813 832
1902	71 246 492	103 684 530	174 931 022
1903	81 802 581	108 073 639	189 876 220
1904	129 689 577	157 618 914	287 308 491
1905	122 249 938	147 960 688	270 210 626
1906	108 474 373	114 573 356	223 047 729
1907	124 661 089	125 594 697	250 255 786
1908	130 150 642	112 356 997	242 507 639
Gjennems.			
1894/1898	80 300 850	77 120 743	157 421 593
1899/1903	65 922 665	80 395 531	146 318 196
1904/1908	123 045 123	131 620 093	254 665 216

Disse zifre viser, i hvilken sterk vekst Bulgariens handel befinder sig, og denne utvikling vil ta endnu mere fart, efterhvert som landets jernbanenet utvides, idet større landstrækninger end hittil da vil kunne bidrage til exporten av landbruksprodukter, som jo utgjør den altoverveiende bestanddel av vareutførslen. Dette har sin grund deri, at landbruket er landets hovednæringsvei og beskjæftiger ca. 85 pct. av befolkningen. Alene utførslen av korn og mel utgjør saaledes ca. 66 pct. av den samlede utførselsværdi; utførslen av egg opgaar til en værdi av over 11 mill. francs.

Industrien staar endnu paa et meget lavt trin, hvorfor den væsentligste del av importen utgjøres av industriprodukter; saaledes utgjør alene indførslen av textilvarer henimot 1/3 av den samlede importværdi. Paa den anden side utføres der ogsaa endel textilvarer, væsentlig bestaaende av orientalske tøier, og især til Tyrkiet.

Skjønt der findes store skogstrækninger i Bulgarien, er utførslen av trælast ganske ubetydelig, idet skogene tidligere har været utsat for rovhugst, likesom de av den grund nu er beskyttet ved meget strenge hugstbestemmelser. Den største del av skogene tilhører staten og kommunerne.

Landbrukets stilling vil fremgaa av nedenstaaende opgave over høsten i 1905, det sidste aar, for hvilket saadan opgave er publiceret:

	Dyrket areal. Hektar.	Utbytte pr. hektar. Kvintal.	Totalutbytte. Kvintal.
Korn:			
Hvete	979 569.95	9.71	9 511 638
Rug	175 711.21	10.28	1 806 664
Blandkorn	97 171.88	11.03	1 071 480
Byg	233 178.28	10.67	2 488 785
Havre	173 698.65	7.84	1 361 602
Spelt	11 190.40	7.78	87 007
Hirse	10 537.72	8.17	86 116
Mais	472 830.60	9.75	4 608 067
Ris	2 955.41	16.73	49 433
Boghvete	14.16	3.95	56
I alt	2 156 858.26		21 070 848
Oljefrø og industriplanter:			
Colza	57 639.61	5.87	338 185.46
Sesam	5 933.32	2.42	14 343.53
Anis	1 608.41	4.15	1 681.09
Tobak	5 591.85	7.01	39 180.05
Valmue, opium og frø	1.84	0.04 1.48	0.07 2.73
Humle	2.21	4.21	9.31
Bomuld	808.87	2.32	1 874.31
Lin, frø og fibrer	271.35	3.74 4.84	1 015.68 1 312.51
Hamp, frø og fibrer	2 463.80	3.37 3.47	8 306.68 8 545.19
Sukkerroer	1 631.09	135.28	220 647.34
Grønsaker	46 893.06	—	805 289.56
Fórvekster	486 035.06	—	10 673 904.22
Frugt og bær	7 021.09	—	424 223.31
Morbærtræer	848.06	0.06	19 920.67
Vin	90 975.60	—	2 772 703.87
Rosentræer	7 304.21	—	133 946.60

Det daarlige utbytte pr. hektar skyldes de primitive dyrkningsmethoder. Det kan saaledes anføres, at der tildels endnu benyttes ploger av træ.

Skibsfarten paa havnene ved Sortehavet, især paa byerne Burgas og Varna, er i stadig fremgang, hvilket fremgaar av nedenstaaende oversigt for de sidste 6 aar:

Ankomne skibe.

	Seilskibe. Med ladning. Antal.	Seilskibe. Med ladning. Tonnage.	Seilskibe. I ballast. Antal.	Seilskibe. I ballast. Tonnage.	Dampskibe. Med ladning. Antal.	Dampskibe. Med ladning. Tonnage.	Dampskibe. I ballast. Antal.	Dampskibe. I ballast. Tonnage.	I alt. Antal.	I alt. Tonnage.
1903	292	15 334	287	7 522	662	679 498	93	128 653	1 334	831 007
1904	416	23 051	215	5 239	666	654 978	153	240 196	1 450	923 464
1905	522	26 641	164	4 781	613	698 535	115	168 944	1 414	898 901
1906	500	19 639	280	10 129	635	730 217	81	99 120	1 496	859 105
1907	534	18 975	196	7 606	712	808 912	88	114 231	1 530	949 724
1908	Detaljeret opgave mangler.								5 933	1 662 656

Avgaaede skibe.

	Seilskibe.				Dampskibe.				I alt.	
	Med ladning.		I ballast.		Med ladning.		I ballast.			
	Antal.	Tonnage.	Antal.	Tonnage.	Antal.	Tonnage.	Antal.	Tonnage.	Antal.	Tonnage.
1903	393	13 003	207	11 983	733	789 897	13	8 275	1 346	823 158
1904	350	13 644	333	18 037	779	893 537	20	11 720	1 482	936 938
1905	303	9 132	398	21 536	707	855 297	20	14 848	1 428	900 813
1906	445	14 130	385	16 790	697	810 048	31	29 576	1 558	870 544
1907	369	13 017	367	15 502	750	896 737	60	48 559	1 546	973 815
1908	Detaljeret opgave mangler.								5 915	1 654 995

Desværre er det norske flags deltagelse i skibsfarten paa Bulgarien i tilbakegang. Saaledes ankom der i 1903 4 norske skibe dr. 8882 tons, i 1904 3 skibe dr. 4878 tons, i 1905 1 skib dr. 893 tons, medens det norske flag slet ikke viste sig hverken i 1906, 1907 eller 1908. Det er beklagelig, at norske skibe ikke deltar i den betydelige export av korn fra Bulgarien.

Burgas. Angaaende den norske handel og skibsfart paa denne havn i 1908 har vicekonsul *Chr. Georgieff* meddelt følgende:

Avsætningen av norske produkter er ubetydelig og indskrænker sig til torskelevertran og sardiner. Intet norsk skib anløp Burgas i 1908.

Vladivostok.

Aarsberetning for 1908 og 1. halvaar 1909 fra konsul *J. M. Erikson,* Vladivostok.

(Ophævelse av toldfriheten. — Import. — Export. — Industri. — Mineraler. — Tømmerdrift. — Skind og pelsverk. — Fiskerier. — Indvandring. — Skibsfart.)

Ophævelse av toldfriheten. Handelen syntes at være noget livligere i begyndelsen av 1908 end det foregaaende aar; men utover høsten indtraadte en depression. I slutten av aaret og de første maaneder av 1909 gik der store ordres til europæiske og andre firmaer paa grund av den forventede ophævelse av toldfriheten. Saadan ophævelse fandt ogsaa sted uten større varsel den 14. mars 1909; fire fartøier var da underveis fra Europa hertil og enkelte ifærd med at laste der; endel ordres lykkedes det at faa ophævet, men det blev allikevel store summer, som maatte betales her for varer, der ankom hertil fra utlandet efter 14. mars, hvilket føltes meget tungt for mangt forretningshus her. Efter den almindelige toldfrihets ophævelse er al handel med Kina og Japan gaat betydelig tilbake, handelen med Hamburg, Amerika og England mindre, da adskillige artikler, som maskiner og bygningsmaterialer, nyter toldfrihet ifølge tariffen. Handelen med Europæisk Rusland er steget ganske litet.

Importen har paa faa undtagelser nær været den samme som foregaaende aar, da landet selv ingen industri har, der kan fylde behovet. I indeværende aar synes importen fra Europæisk Rusland at ville stige end yderligere, medens importen fra andre lande gaar tilbake.

Export. I løpet av 1908 expedertes 8 store dampskibe lastet med tømmer fra omegnen av Vladivostok, væsentlig bestemt for Australien. Ca. 10 500 tons laks utførtes fra kysten av fastlandet, floden Amur og Kamschatka, væsentlig til Japan. Den største del av exporten er transitgods fra det nordlige av Mandschuriet, væsentlig soyabønner og en del andre landbruksprodukter.

I 1ste halvdel av 1909 har trælastexporten været liten, og der ventes litet utover høsten. Transiten av bønner fra Mandschuriet er steget betydelig; 57 dampskibe dr. 170 000 tons har utklareret i de 6 første maaneder av 1909.

Industri. En ny, tidsmæssig indrettet cementfabrik er anlagt ved Yevgenievka jernbanestation, 180 verst fra Vladivostok. Dens daglige produktion har hittil været fra 60 til 200 tønder; dette er langt fra tilstrækkelig til at fylde behovet, og der importeres masser av cement fra Novorossisk. Den eneste lokale industri, der næsten formaar at dække behovet, er ølbryggeriet. Der arbeides paa opførelse av flere møllebruk, og importen av amerikansk mel — en toldpligtig artikel — vil snart ophøre. En fyrstikfabrik, der har været nedlagt siden 1903, er atter traadt i virksomhet.

Mineraler. Guldgravningen har ikke git noget godt resultat i Østsibirien i 1908—09. Av zinkmalm er der brutt ut ca. 15 000 tons, men kun 6000 tons er utført (til Tyskland), resten vil bli utskibet, saasnart jernbanen til minerne og kaier for lastning er færdigbygget. Kuldriften har ikke hat nogen fremgang. Rike jernmalmleier ligger, likeledes unyttet. Undersøkelser av naftafelterne paa Nord-Sakhalin drives systematisk av staten.

Tømmerdrift. Denne branche, der pludselig oplivedes det foregaaende aar, er nu atter blit noget roligere. Mange fremmede fagfolk i trælastbranchen har gjennemreist landet og bestilt smaa prøveladninger; resultaterne herav vil først kunne sees næste aar.

Pelsverk og skind. Handelen gaar tilbake, idet den aarlige tilførsel stadig blir mindre. Priserne for zobel i Kamschatka var rubler 40—140 pr. skind.

Fiskerier. Aaret 1908 var ruinerende for mange fiskere. Det var det første aar efter ikrafttrædelsen av et nyt reglement, der kræver helt russisk mandskap; dette, der som oftest var uøvet, koster eierne en masse penge og bragte forvirring i bedriften. Den hovedsagelige grund til det ulykkelige resultat var dog, at der ikke var fisk. De fleste fiskere led svære tap. Sæsonen 1909 synes meget lovende; der er efter sigende masser av fisk, og folkene er mere øvet. Tre dampskibe med fryserum er i virksomhet og vil sandsynligvis bringe fuld ladning av frossen og saltet laks til europæiske markeder, væsentlig London, Hamburg og Riga.

Immigration. Indvandringen fra Europæisk Rusland, væsentlig av farmere, fortsætter stadig. I 1908 ankom ialt 61 000, iberegnet kvinder og børn.

Skibsfart. Nedenstaaende opgaver viser skibsfarten paa Vladivostok i de to sidste aar. Tallene er hentet fra forskjellige kilder, toldvæsenet og havnekapteinens kontor, og viser derfor enkelte avvigelser.

Skibsfartsbevægelsen paa Vladivostok i 1907.

	Ankomne fartøier.				Avgaaede fartøier.			
	Antal.	Tons.	Medbragt ladning. Tons.	Passagerer.	Antal.	Tons.	Utført ladning. Tons.	Passagerer.
a) I utenriks fart:								
Russiske	110	194 098	96 018	8 282	106	192 330	12 588	5 365
Tyske	115	140 596	59 355	9 912	111	144 670	14 876	6 072
Japanske	206	227 994	52 973	30 727	201	229 620	34 941	14 735
Britiske	39	77 770	48 935	163	33	61 967	3 178	1 649
Norske . . .	30	29 286	14 662	6 227	28	25 379	9 161	1 413
Kinesiske	22	17 477	699	10 837	22	17 754	239	6 031
Koreanske . . .	17	11 835	2 103	2 915	17	11 835	571	1 737
Danske	3	6 103	915	31	3	7 817	573	543
Franske	1	3 479	1 470	1	1	3 479	—	—
Amerikanske . .	1	2 027	—	1	—	—	—	—
Ialt	544	710 665	277 130	69 096	522	694 851	76 127	37 545
b) I kystfart paa Østsibirien:								
Russiske	157	80 533	1 978	18 726	160	83 531	3 841	16 321
Tyske	13	18 417	25 777	582	16	24 422	67	560
Japanske	2	2 234	789	178	7	4 363	482	189
Britiske	—	—	—	—	5	11 690	395	—
Norske . . .	21	18 297	6 075	1 751	22	19 426	6 227	1 792
Ialt	193	119 481	34 619	21 237	210	143 432	11 012	18 862
Tilsammen	737	830 146	311 749	90 333	732	838 283	87 139	56 407

Skibsfartsbevægelsen paa Vladivostok i 1908.

a) I utenriks fart (inkl. russiske Sortehavs- og Østersjøhavne):								
Russiske	88	169 664	77 298	3 484	87	168 036	30 496	1 930
Tyske	177	219 872	66 824	6 890	174	217 054	16 612	8 664
Japanske. . . .	167	193 875	36 953	15 558	167	193 875	52 531	7 177
Britiske	34	64 504	40 117	643	34	64 504	4 653	311
Norske . . .	30	27 324	10 313	1 904	30	27 324	6 033	5 193
Koreanske . . .	33	30 088	2 191	5 633	33	30 088	1 210	4 346
Kinesiske . . .	10	7 660	1 163	5 094	10	7 960	275	1 229
Franske	1	4 424	1 282	—	1	4 424	9	—
Ialt	540	716 711	236 141	39 206	536	714 465	111 819	28 850
b) I kystfart paa Østsibirien:								
Russiske. . . .	537	163 958	3 635	14 888	538	162 236	15 521	13 071
Norske . . .	28	26 313	7 145	2 576	28	26 313	7 669	1 346
Tyske	16	13 612	8 893	2 087	16	13 612	698	1 353
Ialt	581	203 883	19 673	19 551	582	202 161	23 888	15 770
Tilsammen	1 121	920 594	255 814	58 762	1 118	916 561	135 707	44 620

Der norske skibsfart i 1907 og 1998 er gaat betydelig tilbake, sammenlignet med 1906. I 1909 er den imidlertid atter steget, idet 6 norske dampskibe er engageret av «Den russiske frivillige flaate» til at føre passagerer og post i østsibirisk kystfart.

For dampskibe med fryserum aapnes nu en ny trade med frossen og saltet fisk til Europa. Iaar er 3 dampskibe beskjæftiget i saadan fart, 1 britisk og 2 russiske. «Den frivillige flaate» har til hensigt at bygge 2 nye dampskibe, specielt indrettet for at føre saadanne ladninger til Europæisk Rusland.

Singapore.

(Skibsfart. — Fragter. — Mønstringsforretninger. — Import. — Export. — Tin. — Kurser. — Konkurser. — Kulpriser.)

Aarsberetning for 1908 fra konsul *E. D. Hewan.*

Skibsfart. Den norske skibsfart paa kolonien Straits Settlements utgjorde i 1908:

	Ankomne skibe:					
	Med ladning.		I ballast.		Ialt.	
	Antal.	Tonnage.	Antal.	Tonnage.	Antal.	Tonnage.
Singapore	275	211 388	5	5 635	280	217 023
Penang .	37	37 487	—	—	37	37 487
Ialt	312	248 875	5	5 635	317	254 510

Avgaaede skibe:

	Med ladning.		I ballast.		Ialt.	
	Antal.	Tonnage.	Antal.	Tonnage.	Antal.	Tonnage.
Singapore	255	191 701	26	27 480	281	219 181
Penang	37	57 457	—	—	37	37 487
Ialt	292	249 158	26	27 480	318	256 668

Som vanlig var de fleste norske skibe maanedsbefragtet for den østasiatiske fart av firmaer i Straits Settlements, Siam og Kina.

Den samlede skibsfart paa kolonien i 1908 (med undtagelse av krigsskibe og indenlandske skibe) utgjorde for ankomne skibes vedkommende:

	Antal.	Tons.
Singapore	5 187	6 984 980
Penang	2 509	3 430 329
Malacca	1 418	330 941
Ialt	9 114	10 746 250

Fragter. De vigtigste utgaaende fragter var i 1908:

	Til London pr. dampskib.		
For tin	25/-	pr. ton à 20 cwts.	
» kopra	22/6	—»— 12	»
» sagomel	25/-	—»— 20	»
» gambier	32/6	—»— 20	»
» spanskrør	60/-	—»— 20	»
» tapioka «flake»	42/6	—»— 14	»
» » , perle-	42/6	—»— 18	»
» sort pepper	40/-	—»— 12	»
» hvit pepper	47/6	—»— 14	»
» maalegods	50/-	—»— 50	kb.ft.

Mønstringsforretninger. Der paamønstredes ved konsulatet i Singapore 19 mand og avmønstredes 44 mand.

Import. De vigtigste importartikler var i 1908:

		Kvantum.	Værdi i mex. $.
Bomuldsvarer	Piculs*)	3 488 140	11 775 589
Opium	Kasser	11 592	9 144 385
Kul	Tons	735 400	7 512 564
Petroleum	Kasser	1 250 451	3 127 867
Ris	Tons	519 868	37 266 437
Fisk, tørret og saltet	»	53 450	7 827 000
Andre levnetsmidler	»	—	6 141 000
Sukker	»	48 928	4 921 000

Importen fra Norge utgjorde:

2 191 kasser kondenseret melk,	værd	$ 16 475
Papir til værdi	»	737
Ialt	mex.	$ 17 212

Importen fra Sverige utgjorde en værdi av $ 81 000 og fra Danmark $ 91 000.

Indførslen av kondenseret melk fra Norge utviser i sammenligning med 1907 en nedgang av 4 626 kasser og en værdi av $ 35 375.

Exporten av de vigtigste artikler utgjorde i 1908:

		Kvantum.	Værdi i mex. $.
Kopra	Piculs	1 301 000	9 199 638
Sagomel	»	953 000	2 885 589
» , perle-	»	137 000	658 988
Gambier	»	538 000	4 526 579
Tin	»	1 064 000	71 727 890
Ris	»	8 181 000	37 328 905
Tapioka, «flake»	»	201 000	1 280 460
» mel	»	155 000	564 761
» perle-	»	401 000	2 418 208
Opium	Kasser	9 407	7 674 810
Paragummi	Piculs	27 000	5 217 446

Tin. Exporten viser en forøkelse av ca. 7 000 tons, sammenlignet med 1907. Priserne varierte mellem mex. $ 64.00 og 73.00 pr. picul.

Kursen varierte mellem 2 sh. 4 d. og 2 sh. 4 1/8 d. pr. mex. $ for 4 mdrs. veksler.

Konkurser. Der forekom i 1908 ialt 31 betalingsindstillinger i Singapore; den samlede gjæld var vel 1 mill. $.

Kulpriserne i 1908 var:

Waleske kul	37/-	pr. ton.
Australske »	27/6	» »
Japanske, 1ste kvalitet	24/6	» »
» 2den »	23/6	» »
Indiske	23/6	» »

*) 1 ton = 16.8 piculs.

Persien.

Aarsberetning for 1908 fra generalkonsul *Eug. Bonati,* Teheran.

(Import. — Export. — Buschir: Handel; kurser; skibsfart; mønstringsforretninger; dampskibslinjer).

Handel. Persiens utenrikshandel opgik i det persiske aar «Ghouï-Il» (21. mars 1907 til 20. mars 1908) til følgende værdier:

Import	francs 205 319 904
Export	— 159 396 459
Ialt	francs 364 716 363

Der foregik ifølge statistikken i det nævnte aar ingen import fra eller export til Norge. Derimot blev der fra Sverige indført varer til en værdi av 56 089 krans*) (væsentlig fyrstikkker) og exporteret dit varer for 815 krans.

Blandt importartiklerne kan nævnes: Fyrstikker 2 337 650 krans (mot 3 883 825 krans i det foregaaende aar), hvorav fra Sverige for 54 699 krans (mot 413 590 krans det foregaaende aar); træ-last 1 442 595 krans; trævarer 138 222 krans; kondenseret melk 2 722 krans; fisk, fersk og saltet, 86 011 krans; fiskekonserver 42 769 krans; skibe og baater 60 455 krans; papir (tryk- og skrivpapir) 1 424 146 krans.

Av de vigtigste exportartikler kan nævnes: Levende dyr 4 441 917 krans, ris 24 000 438 krans, frugt ca. 45 000 000 krans, fisk 22 511 000 krans, gummi 9 628 000 krans, bomuld 45 088 000 krans, tepper ca. 30 000 000 krans, silke 24 547 000 krans, opium 16 920 000 krans.

I den nordlige del av Persien, hvor Teheran er beliggende, foregaar ca. 50 % av handelen med Rusland.

I den senere tid har Persiens handel selvfølgelig lidt meget under de politiske uroligheter.

Det er vanskelig at gjøre forretninger direkte med persiske firmaer, og der bør da altid forlanges, at i det mindste halvparten av varens værdi betales paa forskud, og at resten betales før leveringen gjennem et europæisk hus paa pladsen. Som et saadant firma, hvem inkassationen av fakturabeløpet kan betroes, kan nævnes firmaet: *l'Agence Ziegler*

*) à ca. fr. 0.50

& *Co.* i Teheran med filialer i andre persiske byer. Før norske firmaer indlater sig i forretningsforbindelse med noget persisk firma, bør de hos generalkonsulatet indhente oplysninger angaaende sammes soliditet.

Buschir. Vicekonsul *H. Krumpeters* beretning for 1908.

Handel. I det sydlige Persien foregaar den meste handel, nemlig 75 à 80 %, med England og Indien. Den russiske handel er her meget ubetydelig, tiltrods for at den russiske stat underholder en subveneret dampskibslinje med 4 anløp om aaret.

Som følge av regnmangel var utfaldet av høsten i det sydlige Persien i 1908 ringe.

Der foregaar ingen handel med Norge. Vicekonsulatet staar imidlertid gjerne til tjeneste med at skaffe norske firmaer oplysninger om avsætningsmuligheter for deres varer. Prøver bør da eventuelt indsendes.

Kurser. Kran-kursen i Sydpersien bestemmes av den der eneraadende bank Imperial Bank of Persia. Kursen var i 1908 meget stabil og bevæget sig kun mellem 55 og 58 krans pr. £ sterling.

Skibsfart. Buschir blev i 1908 anløpet av et norsk dampskib dr. 2 200 tons, som anløp for at indta proviant og medta kulier, hvorefter det fortsatte reisen til Bassora, hvor indtoges fuld ladning av korn og stykgods.

Mønstringsforretninger. Der blev for det ovennævnte dampskib paamønstret 2 fyrbøtere.

Dampskibslinjer. Følgende linjer deltar i dampskibstrafikken paa den Persiske Golf:

1) British India Steam-Navigation Co., som underholder følgende ruter: a. ukentlig en postdamper fra Bombay-Karachi via Mascat, Buschir, Mahommerah til Bassora og tilbake. b) ukentlig en damper via Bender Abbas, Lingah, Buschir og tilbake avvekslende en uke via Mahommerah til Bassora og en uke via Koweit.

2) Bombay & Persian Steam Navigation Co. underholder en uregelmæssig ca. 14 daglig rute fra Bombay via persiske havne til Bassora og tilbake.

3) Hamburg Amerika Linie, maanedlig rute fra Hamburg via Antwerpen til Bender Abbas, Lingah, Bahrein, Buschir, Mahommerah og Bassora og tilbake.

4) The West-Hartlepool Steam Navigation Co., London.

5) The Anglo-Algerian Steam Navigation Co., London.

6) Bucknall Brothers, London.

De under 4—6 nævnte engelske linjer underholder en mere eller mindre regelmæssig maanedlig rute mellem London via Buschir og Mahommerah—Bassora.

7) Compagnie Russe de Navigation à Vapeur et de Commerce. Denne linje expederer aarlig 4 dampere fra Odessa via Bender Abbas, Lingah, Buschir, Mahommerah til Bassora og tilbake.

Rumænien.

Tillæg til aarsberetning for 1907 fra generalkonsul *Otto Herzog,* Bucarest.

(Import. — Export. — Skibsfart.)

Handel. Efter den netop utkomne officielle statistik meddeles herved følgende angaaende Rumæniens utenrikshandel i 1907:

Import.	Export.	Totalomsætning.
fr. 430 509 115	fr. 554 018 631	fr. 984 527 746

Handelsbalancen er saaledes fr. 123 509 516 i Rumæniens favør. Exportværdien er steget adskillig i sammenligning med det foregaaende aar, hvilket især skyldes de høie kornpriser.

Import. Av nedenstaaende sammenligning mellem importen fra de forskjellige lande i 1907 vil det sees, at Tyskland hadde den største andel i denne import:

	Francs.		Francs.
England . .	69 880 640	Tyskland. .	147 532 629
Østerrike-Ungarn	105 272 097	Grækenland	612 622
Belgien . .	14 096 162	Italien . .	20 548 688
Bulgarien .	1 468 390	Holland . .	5 534 207
Egypten . .	17 489	Rusland . .	9 439 308
Schweiz . .	6 491 025	Serbien . .	663 927
Frankrike .	20 374 514	Tyrkiet . .	18 593 264
		Andre lande	9 984 153

Nedenfor meddeles en oversigt over importen av de vigtigste varer, ordnet i grupper:

a) Metaller og metalvarer. (Den store import under denne gruppe skyldes en sterk indførsel av krigsmateriel og rør for petroleumsindustrien, der tilsammen utgjør en værdi av ca. 28 mill. francs):

	Frs.
Kanoner og vaaben	14 609 691
Valsede jernrør, dreiede	13 863 769
Kul, koks etc.	10 931 252
Skinner	7 865 282
Valset jern og traadjern	6 915 732
Valsede jernplater etc.	6 264 888
Blik- og jernplater for valsning	4 703 629
Støpte jernrør	4 591 691
Diverse arbeider av valset jern	4 162 416
Ploger, harver etc.	2 798 880
Skruer, nagler, kramper etc.	2 638 565
Valsede jernrør	2 287 291
Valset jern, specielt formet	1 980 427
Søiler og husgeraad av jern	1 575 516
Juvelerarbeider av guld	1 364 830

b) Textilvarer:

Bomuldstøi, trykt eller flerfarvet	24 669 058
Bomuldstraad, ufarvet	11 582 050
Bomuldstøi, bleket	5 327 125
Do., ensfarvet	4 481 486
Bomuldstraad, tvundet	3 640 517
Do., bleket	3 027 057
Kniplinger	2 259 055
Broderier	1 599 940
Sytraad av bomuld	1 483 972
Jutelærret	1 350 630
Bomuldstraad, farvet	1 300 723
Trikotagevarer av bomuld og lin etc.	1 284 356

c) Maskiner:

Lokomobiler og landbruksmaskiner	12 568 348
Motorer, ikke elektriske	8 969 777
Transmissions-kabler og isolationstraad	5 234 283
Dynamoer, elektriske motorer, transformatorer etc.	4 485 612
Maskiner og apparater, ikke særskilt nævnte	3 666 943
Symaskiner etc.	3 082 018
Maskiner for textilindustrien	1 946 194
Sager og andet verktøi	1 608 665

d) Uld, haar og arbeider derav:	Frs.
Uldtrikotage, av vegt under 100 gr. pr. m².	9 035 640
Do., under 400—200 gr. pr. m².	7 606 032
Do., under 600—400 gr. pr. m².	5 948 730
Do., under 800—600 gr. pr. m².	3 659 856
Hatter	1 297 980
Naturlig uld	1 119 930
Hattefilt	1 103 460
e) Huder og skind:	
Tørrede huder	3 938 788
Garvede do.	3 007 124
Saltede do.	1 448 836
Garvede do. av stort kvæg	1 293 037
Diverse artikler av skind	715 950
Hansker	708 960
Fine skind for hansker; pergament etc.	668 305
f) Trælast og trævarer:	
Snedkerarbeider	1 748 134
Tanin og andre extrakter	1 158 546
Rundlast	775 260
Vinstokker	700 989
Kurvmakerarbeide etc.	602 065
Tønder	573 210
g) Kemiske produkter og medikamenter:	
Sulfater, forskj. slags, klorkalk etc.	1 044 175
Svovl- og saltsyre	806 958
Ammoniak, kaustisk kali, jernoxyd etc.	556 435
Kaustisk soda	550 299
Karbonater, alle slags	479 752
Citronsyre, vinstensyre etc.	467 816
h) Levnetsmidler av dyr:	
Fisk, saltet og tørret	1 921 445
Fiskekonserver etc.	786 042
Ost	583 181
Fiskerogn etc.	331 976
Stokfisk, saltet sild	312 218
Kaviar	285 056
Sardiner og ansjos	267 388

Der er en betydelig nedgang i importen av saltet og tørret fisk.

i) Papir:	
Cigaretpapir	849 039
Bøker, heftede	698 335
Do., indbundne	324 341
Papir, indeholdende bleket cellulose, velinpapir, farvet papir etc.	614 439
Litografiske artikler etc.	411 185

Export. De vigtigste exportartikler var i 1906 følgende:

Korn og mel	473 341 783
Trælast og trævarer	25 356 029
Petroleum og dets biprodukter	24 748 352
Grønsaker og frø	11 066 155
Uld, raa	1 374 181
Huder og skind, tørrede	831 061
Do., friske eller saltede	162 515

Exporten fordelte sig paa de forskjellige lande som følger:

	Francs.		Francs.
England	86 386 559	Tyskland	56 078 360
Østerrike-Ungarn	32 730 331	Grækenland	497 706
Belgien	134 060 790	Italien	44 366 079
Bulgarien	3 010 563	Holland	91 728 582
Egypten	4 324 639	Rusland	5 703 378
Schweiz	49 630	Serbien	898 136
Frankrike	32 423 813	Tyrkiet	30 921 877
		Andre lande	30 838 188

Skibsfart. Antallet av ankomne ladede skibe var i 1907 11 181 dr. 3 460 388 tons og av avgaaede ladede skibe 11 191 dr. 4 450 035 tons; heri ogsaa indbefattet flodskibsfarten.

Ecuador.

Aarsberetning for 1908 fra konsul *Henry Rickert*, Guayaquil.

(Import. — Export. — Kakao. — Kaffe. — Gummi. — Elfenbensnøtter. — Huder. — Straahatter («Panama»). — Bomuld. — Frugt. — Panamastraa. — Tobak. — Ceybauld = kapok. — Skibsfart. — Sukkerindustri. — Lysfabrikation. — Vekselkurs. — Sundhetstilstand.)

Import. Som allerede ved tidligere anledninger fremholdt, er de statistiske opgaver her i landet meget mangelfulde, men de er de eneste, der er at erholde. Importen beløp sig i 1908 til:

87 359 tons til en værdi av sucres 20 554 751*), mot i 1907

76 068 tons til en værdi av sucres 1 969 967, altsaa angivelig en stigning saavel i mængde som i værdi. Importen fordelte sig saaledes paa de forskjellige artikler:

	Mængde. Kg.	Værdi. Sucres.
Olje	458 377	132 875
Næringsmidler	13 244 362	2 447 662
Diverse artikler	2 481 735	1 264 881
Levende dyr	10 607	7 090
Vaaben og ammunition	162 703	338 739
Skotøi og skomakerartikler	85 542	207 305
Vogner	79 872	74 719
Cement, sten- og jordarter	2 338 591	82 358
Lær	61 269	226 373
Droger og medicin	823 324	553 941
Fartøier	80 087	37 796
Jernvarer	6 639 372	1 459 194
Fyrstikker	203 931	84 716
Taugverk	347 456	320 142
Musikinstrumenter	105 709	144 151
Juveler	1 942	29 327
Bøker, trykte og uten tryk	115 088	110 884
Stentøi og krystalvarer	943 384	295 932
Træ, bearbeidet og ubearbeidet	653 179	229 126
Maskiner	2 427 995	686 977
Mineraler	44 025 354	676 555
Guld og sølv, myntet	1 619	1 862 305
Papirvarer	221 712	354 757
Parfymer	107 378	119 166
Farver etc.	255 771	90 822
Færdige underklær	248 485	828 575
Vævede silkevarer	21 778	249 714
Hatter	76 336	314 795
Diverse vævede varer	4 101 964	5 847 810
Konserver	299 585	109 076
Stearinlys	946 552	332 634
Vine og likører	4 787 741	1 034 334

Paa republikkens forskjellige havne fordelte importen sig saaledes:

	Mængde. Kg.	Værdi. Sucres.
Guayaquil	80 765 177	19 061 520
Manta	3 080 718	679 700
Bahia de Caraquez	1 846 650	435 974
Esmeraldas	811 784	209 728
Puerto Bolivar	792 167	146 894
Macará	62 322	20 915
	87 358 818	20 554 731

*) 1 sucre = 2 sh.

Export. Paa grund av den store kakaohøst i 1908 gik den samlede export op til 52 892 tons, eller 1 400 tons mere end i 1907, og da der av det værdifulde produkt kakao exportertes mere og av andre produkter av ringere værdi exportertes mindre, blev resultatet med hensyn til exportens værdi langt bedre end foregaaende aar, eller 26 559 207 sucres i 1908, mot 22 906 954 sucres i 1907. Om de vigtigste exportartikler hitsættes følgende oplysninger:

Kakao. Høsten i 1908 var den største, Ecuador endnu har hat. De her indbragte værdier var:

Arriba-kakao	20 366 834 kg.
Balao- og Varanjal-kakao .	5 744 779 »
Machala	2 958 604 »
Ialt	29 070 217 kg.
mot i 1907	18 320 374 »

Exporten av kakao fra samtlige landets havne har derfor ogsaa været betydelig større end det foregaaende aar. Der utførtes ialt i 1908 32 119 110 kg., mot i 1907 19 703 804 »

Priserne for bedste kvalitet av Arriba kakao var i 1908 fra sucr. 17 = 34 sh. og like op til sucr. 34.50 = 69 sh. Tiltrods for at gjennemsnitsprisen var betydelig lavere end det foregaaende aar, blev dog den samlede værdi av exporten betydelig større paa grund av den større exportmængde. Den samlede exportværdi var i 1908 17 737 040 sucres, mot i 1907 13 477 656 sucres.

Kaffe. Exporten i 1908 var ca. 3 gange saa stor som foregaaende aars og beløp sig til 3 713 257 kg., mot 1 143 349 kg. i 1907. Priserne varierte mellem sucr. 11.50 og sucr. 14.50 (= £ 1.3.0—£ 1.9.0) pr. 46 kg.

Gummi. Exporten i 1908 stod betydelig tilbake for det foregaaende aars: der exportertes kun 402 375 kg.., mot 468 865 kg. i 1907. Totalværdien av exporten i 1908 var sucr. 843 522. Priserne for andullo kvalitet varierte mellem sucr. 95 og 120 (= £ 9.10.0 —£ 12.0.0) pr. 46 kg.

Elfenbensnøtter. Utførslen var 10 362 969 kg., mot i 1907 over det dobbelte, eller 21 423 467 kg. Følgende priser betaltes i 1908:

for uskallede nøtter . .	4/—8/7
» skallede » . .	8/—14/-

pr. 46 kg.

Huder. Exporten av okse-, alligator- og gjetehuder var betydelig mindre end i 1907. Der exportertes i 1908 826 767 kg., mot 1 192 044 kg. i 1907.

Vævede straahatter («Panamahatter»). Vegten saavel som værdien av exporten i 1908 var betydelig ringere end det foregaaende aar. Der exportertes ialt

i 1908	83 369 kg.	til en værdi av sucr.	1 598 568, mot
i 1907	98 745 »	—»— »	2 342 088.

Bomuld. Exporten er atter gaat betydelig tilbake, idet den utgjorde 3 319 kg. til en værdi av sucr. 1 665, mot 7 352 kg. i 1907.

Frugt. Exporten av bananer, appelsiner og «pine apples» til Peru og Chile beløp sig til 3 437 291 kg. til en værdi av sucr. 108 569.

Panamastraa. Der utførtes 59 900 kg. til en værdi av sucr. 67 274, mot 74 610 kg. i 1907.

Tobak. Exporten beløp sig til 64 720 kg. til en værdi av sucr. 30 110, mot 65 230 kg. i 1907.

Ceyba-uld (kapok). Der exportertes 86 127 kg. til en værdi av sucr. 26 663.

Skibsfart. Trafikken i 1908 stod noget tilbake i sammenligning med foregaaende aars. Der ankom ialt 194 fartøier dr. 411 633 reg. tons, mot i 1907 210 fartøier dr. 422 334 tons.

Av norske fartøier ankom ialt 3 dr. 4 358 tons, hvorav 2 seilskibe dr. resp. 1 190 og 958 tons og 1 dampskib dr. 2 210 tons. Intet norsk fartøi ankom fra eller avgik til norsk havn.

Industri. Sukkerfabrikkerne i provinserne Guayas og Los Rios angives at ha produceret ialt ca. 145 400 kvint. sukker. Lysfabrikken driver en sterkt reduceret virksomhet, og det synes, som om eierne helt vil indstille fabrikationen, paa grund av de mange vanskeligheter, de har at kjæmpe med, specielt med hensyn til at skaffe dygtige teknisk utdannede folk.

Vekselkursen fluktuerte i aarets løp 8 points, eller 4 %, nemlig mellem 93 og 101, eller sucr. 193 – 201 = mrk. 400 for checks; 90 dages sigtveksler paa Hamburg notertes 3 points eller 1½ % lavere.

Sundhetstilstanden. Omkring midten av februar 1909 utbrøt pest i Guayaquil. I tiden 10. februar —30. april forefaldt 501 pesttilfælder, hvorav 238 med dødelig utfald. Spredte tilfælder forekommer fremdeles.

Bermuda.

Aarsberetning for budgetaaret 1. juli 1908—30. juni 1909 fra konsul *W. M. Conyers,* Hamilton.

Skibsfart. Bermuda blev i budgetaaret 1908—1909 besøkt av 5 norske dampskibe dr. 5 311 tons og 2 norske seilskibe dr. 1797 tons. Fire av dampskibene medbragte ladning; det femte anløp for reparation. Av seilskibene ankom det ene for at søke lægehjælp, det andet for at indta ladning. . .

Handel. Der foregaar fremdeles ingen direkte handelsomsætning mellem Norge og Bermuda, men norske artikler, saasom fyrstikker og sardiner, importeres hertil indirekte.

Demerara.

Aarsberetning for 1908 fra konsul *Chr. A. Mc. Lean,* Georgetown.

Skibsfart. Kolonien Britisk Guyana blev i 1908 besøkt av 39 norske skibe dr. 39 410 tons. Disse skibe var væsentlig beskjæftiget med at bringe kul og stykgods fra Storbritannien og de Forenede Stater; som returlast erholdt de sukker, rum og tømmer. Man har nu begyndt at anvende dampskibe til utførsel av tømmer. . . .

Import. Koloniens import, som bestaar av en mængde forskjellige artikler, opgik i budgetaaret 1907—1908 til en værdi av ca. 8¼ mill. $.

Exporten bestaar væsentlig av sukker, rum, sirup, guld, diamanter, balata, tømmer, kakao, kolanøtter og gummi og opgik i 1907—1908 til en værdi av ca. 8 mill. $.

Indhold:

Bermuda s. 204. — Bulgarien s. 197. — Demerara s. 204. — Ecuador s. 203. — Persien s. 201. — Rumænien s. 202. — Schweiz s. 196. — Singapore s. 200. — Tyskland s. 173. — Vladivostok s. 199.

CENTRALTRYKKERIET — KRISTIANIA

KONSULATBERETNINGER

UTGIT AV UTENRIKSDEPARTEMENTET MED BISTAND AV NORGES OPLYSNINGS-KONTOR FOR NÆRINGSVEIENE

Nr. 9. | **Maanedsutgaven.** | **15. november 1909.**

«Konsulatberetninger» utkommer i to utgaver, en ukeutgave og en maanedsutgave. Kan bestilles ved alle postanstalter, i Kristiania i «Farmand»s expedition, Toldbodgt. 31. Abonnementspris for uke- og maanedsutgaven tilsammen kr. 3.00 pr. aar og for utenbysboende porto 20 øre.

Finland.

Aarsberetning*) for 1908 fra konsul *Chr. Nielsen,* Helsingfors.

(Import og export. — Forretningsliv. — Pengemarkedet — Jordbruk. — Industri. — Sagbruksindustri. — Træmasse- og papirindustri. — Metalindustri. — Textilindustri. — Skibsfart. — Fragter. — Den finske handelsflaate. — Kommunikationer. — Arbeiderforhold. — Specielle oplysninger om handelen og skibsfarten paa Helsingfors, Torneå, Uleåborg, Björneborg, Åbo, Hangö, Borgå, Wiborg og Mariehamn. — Detaljerede oplysninger om Finlands import og export i 1907. — Handelsomsætningen med Norge. — Sparebanker. — Brændevinstilvirkning.)

Handel. Ifølge en præliminær meddelelse fra toldstyrelsens statistiske kontor utgjorde Finlands handelsomsætning med utlandet i 1908 ca. 605 711 000 f. mk., hvorav import ca. 362 643 000 og export ca. 243 068 000 f. mk. De motsvarende beløp for 1907 var henholdsvis f. mk. 644 418 000, 379 056 000 og 265 362 000. (I aarsberetningen for 1907 var beløpene foreløbig angit til f. mk. 646 433 000, 379 324 000 og 267 119 000).

Nedenstaaende tabel viser værdien av importen og exporten i 1908 og 1907, fordelt i grupper efter de forskjellige varesorter (i 1 000 mark):

	Import.		Export.	
	1908.	1907.	1908.	1907.
Levende dyr	389	373	1 968	2 007
Kjød, flesk og tilvirkninger derav, melk og fløte, ost, smør, egg, vildt m. m.	11 141	13 365	35 850	36 564
Fisk, fersk, tørret, saltet eller røket	3 138	2 984	4 920	5 262
Korn, tilvirkninger derav og bælgfrugter	81 623	83 652	766	1 552
Grønsaker, poteter m. m.	3 122	3 802	65	124
Frugt og bær m. m.	4 891	6 179	344	364
Konserver og spiselige skaldyr	703	700	594	857
Kolonialvarer og krydderier	36 689	37 829	948	552
Drikkevarer	6 350	5 765	11	9
Apothekervarer	820	753	6	37
Ben, bust, horn, tagl etc. og tilvirkninger derav	2 197	2 556	350	394
Huder og skind samt tilvirkninger derav	14 691	16 927	7 197	7 321
Levende vækster og frø etc., ikke andetsteds nævnte	15 007	14 060	1 075	1 148
Trælast og trævarer	3 101	2 888	130 036	142 979
Træmasse og papir samt papirarbeider	2 808	2 198	42 541	43 363
Spindestoffer	22 058	23 216	123	143
Garn og traad samt repslagerarbeide	7 920	8 468	2 010	1 534
Vævede stoffer	21 494	23 983	5 168	3 656
Færdige klær og diverse manufakturvarer av spindestoffer	7 450	8 590	13	4
Gummi, guttaperka, tjære m. m. samt tilvirkninger derav	8 478	9 585	905	869
Oljer og fettstoffer samt tilvirkninger derav	11 202	11 398	19	13
Kosmetiske stoffer	837	765	7	6
Mineraler og jordarter	19 204	18 396	2 819	2 493
Kemiske præparater og materialer	7 186	6 646	445	571
Spræng- og tændstoffer	254	336	205	98
Farver	4 853	5 329	220	223
Metaller og metalarbeider	25 976	29 234	2 437	4 897
Maskiner, motorer m. m. og dele derav	24 621	25 464	495	1 399
Instrumenter og urmakerarbeider	3 665	3 841	2	4
Hjulmakerarbeider	1 011	676	82	138
Fartøier og baater	2 932	1 933	1 091	6 349
Literatur og kunstsaker, undervisnings- og skrivemateriel	3 209	3 211	200	236
Galanteri- og kortevarer	2 449	2 554	14	1
Andre varer	1 174	1 400	142	195
Sum	362 643	379 056	243 068	265 362
Reexport	—	—	1 990	1 875
Ialt	362 643	379 056	245 058	267 237

*) Et utdrag av beretningen, der allerede er offentliggjort i ukeutgaven, utelates her.

Nedenstaaende tabel utviser en specifikation av de varer, hvis import- eller exportværdi i aaret 1908 er steget til mindst en million mark.

1. Import:	1908.	1907.
	I 1000 mark.	
Kjød og flesk, ferskt	1 769	1 850
—»— saltet, røket eller tørret	3 832	4 761
Smør, naturlig	2 385	3 818
Egg	2 247	2 159
Sild, saltet	1 513	1 817
Havre	2 086	1 622
Byg	1 505	2 365
Rug	12 013	12 658
Mais	1 295	797
Ris	1 938	1 941
Hvetemel	28 159	25 012
Rugmel	25 668	30 168
Malt	1 191	1 899
Byggryn	1 059	828
Grønsaker og krydderier, ferske, tørrede etc.	2 060	2 928
Æbler	1 272	1 959
Kaffe	14 245	14 474
Raasukker	12 133	12 383
Koksalt	1 493	1 405
Tobak, ubearbeidet	5 327	5 110
Kognak paa flasker	1 376	1 165
Vine, ikke mousserende, paa fat	2 861	2 540
Benmel	1 096	1 159
Huder, uberedte, vaatsaltede	2 733	4 421
—»— tørre og tørsaltede	2 835	3 054
—»— beredte, større	2 115	2 184
Skotøi, ogsaa halvfærdig	3 965	4 268
Græsfrø	1 433	2 042
Hvetekli	7 360	5 266
Oljekaker og andre slags kraftfór	1 549	1 773
Trælast, ikke specificeret	1 198	1 056
Papirarbeider	1 621	1 230
Faareuld, ufarvet	3 851	4 124
Bomuld, raa, ufarvet	12 930	14 015
Lin	1 710	1 143
Filler	1 224	1 224
Garn av bomuld, tvundet eller traad	1 867	2 020
Garn av uld, farvet	1 827	2 306
Rep og taugverk, ikke metal	1 517	1 263
Bomuldstøier, ensfarvede	2 287	2 950
—»— kulørte	4 141	4 727
Uldtøier, valkede	3 104	2 978
—»— uvalkede	2 908	3 842
Matter, belagt med tyk oljefarve, linoleum, baulinicon m. m.	1 287	1 203
Damekapper og ytterplagg uten pelsverk	1 245	1 301
Klær, andre slags, og sydde gjenstande:		
av uld og halvuld	1 303	1 555
av bomuld, lin, hamp og jute	2 245	2 874
Fottøi av gummi	2 604	3 380
Petroleum	4 828	4 516
Cement	2 668	3 095
Stenkul	9 616	7 290
Glaubersalt eller svovlsur natron	1 113	734
Svovl og svovlblomme	1 293	1 262
Kemiske præparater, ikke spec.	1 848	1 480
Anilin, pikrinsyre m. m.	3 034	3 404
Rujern	1 148	1 649
Stang- og façonjern	2 618	3 790
Jern- og staalplater, større	1 186	1 068
Jernbaneskinner	2 905	2 294
Finere støpegods og enklere grovsmedarbeide	1 228	1 069
Almindelig grovsmedarbeide	1 343	1 454
Kobber, messing og aluminium, ubearb.	1 160	1 090
Maskiner, apparater og redskaper for landbruket	3 512	2 892
Elektrotekniske maskiner og apparater	1 594	1 573
Kabler og isoleret ledningstraad, akkumulatorer m. m.	1 514	995
Maskiner, andre slags og maskindele av jern eller staal	13 885	14 664
Dampskibe av mindst 19 r. t. av jern eller staal	2 784	1 221
Bøker og manuskripter	1 567	1 532
Galanterivarer, ikke spec.	1 249	1 438
2. Export:		
Kreaturer	1 067	981
Melk, fløte	1 432	1 259
Ost	1 357	1 593
Smør i dritler	30 864	30 919
Fisk, ikke specificeret, fersk	3 272	2 949
Kalveskind	1 470	2 479
Lær, alle slags	3 454	2 578
Master, spirer og sagtømmer	4 422	3 667
Props eller minetømmer	15 491	10 520
Træmasseved og cellulosekub	4 304	4 467
Brændeved av furu eller gran	1 474	1 455
Sparrer, firkanthugne	4 799	4 063
Planker	14 413	14 653
Battens	27 253	34 743
Bord	42 275	51 523
Brændeved	1 729	1 734
Stav av furu og gran	1 869	3 918
Trævirke, ikke specificeret, av furu eller gran, saget eller halvforædlet	2 741	3 408
Brændeved av løvtræ	2 490	2 381
«Birch squares»	1 984	1 384
Traadsneller	3 672	3 127
Træmasse, mekanisk, tør	2 502	2 446
» kemisk, »	8 528	7 867
Pap av træ	5 929	5 641
Omslags-, kardus- og makulaturpapir	8 296	7 736
Tryk- og konceptpapir	12 046	13 225
Skrivpapir	1 474	2 382
Cigaret- og silkepapir	1 038	1 330
Garn av lin eller hamp, tvundet eller traad	1 103	1 151
Bomuldstøier, farvede eller kulørte	2 890	1 750
Smidde og støpte varer, filte, dreiede eller høvlede	1 592	2 859

Av det foregaaende fremgaar, at handelsomsætningen i 1908, jevnført med 1907, viser en nedgang av 38,7 mill. fmk., hvorav paa importen kommer 16,4 mill. og paa exporten 22,3 mill. fmk.

Blandt de større importartikler kan merkes følgende forandringer i 1 000 mark fra det foregaaende aar: Stigning viser: egg 88, havre 464, mais 498, hvetemel 3 147, havregryn 231, byggryn 128, tobak 217, kognak 211, vine 321, hvetekli 2 094, petroleum 312, stenkul 12 326, landbruksmaskiner 620. Mindskning viser: kjød og flesk 1 010, smør 433, sild, saltet 304, byg 860, rug 645, rugmel 4 500, malt 708, grønsaker 868, æbler 687, kaffe 229, sukker 250, skotøi 303, græsfrø 609, kraftfor 224, spindestoffer 791, maskiner 779.

Forretningslivet. Som i konsulatets aarsberetning for 1907 nævnt var der i Finlands forretnings- og næringsliv ved aarets slutning indtraadt et omslag; fra under de næst foregaaende aar at ha været særdeles livlig, har næringslivet i 1908 paa næsten alle omraader arbeidet under trykket av den almindelige

nedgang paa verdensmarkedet. Det er under saadanne omstændigheter egnet til at vække opmerksomhet, at importoverskuddet fremdeles vokser. Importen i 1908 overstiger nemlig exporten med ca. 119½ mill. mark, mot ca. 113½ mill. mark i 1907, og dette medens pengemarkedet er stramt og pengeknapheten virker hemmende paa alt forretningsliv. Denne mot al erfaring andetstedsfra stridende foreteelse tilskrives i første haand de forholdsvis gode økonomiske vilkaar, under hvilke landets store jordbrukende befolkning har levet og lever.

Pengemarkedet. Som foran nævnt har pengemarkedet været stramt og knapt. Privatbankernes indlaansrente var ved aarets indgang 5½ % til 5¾ %; Finlands banks diskonto var 6½ % til 7 %, hvilke satser holdt sig til utpaa høsten, da de gik ned til 6—6½ %, idet stillingen, som følge av de for landets export indflytende valutaer, da blev noget lettere. Knapheten paa penge gjorde sig imidlertid fremdeles gjældende, og saavel bykommuner som staten søkte til utlandet med sit behov. I slutningen av aaret optok staten et utenlandsk laan paa ca. 45 mill. mark; Helsingfors kommune hadde tidligere erholdt et mindre laan, og flere andre kommuner drev samtidig underhandlinger derom.

Landets privatbanker har hat et godt aar. Opgave over utbyttet av deres virksomhet følger nedenfor for nogen av de større vedkommende:

	Aktiekapital.	Nettogevinst.	Dividende.
Finlands bank	25 mill.	7.89 mill.	—
Föreningsbanken i Finland	24 »	3.83 »	10%
Kansallis Osake Pankki	9 »	2.75	13%
Nordiska Aktiebanken	12½ »	2.26	12%

Jordbruket. Aarsveksten, for hvilken man en tid hadde bekymring, faldt ganske tilfredsstillende ut, hvorved den økonomiske krises virkning tildels mildnedes, idet den jordbrukende befolknings kjøpeevne, ogsaa takket være de to foregaaende aars nogenlunde gode høstutbytte, holdt sig ganske godt oppe. Da den jordbrukende befolkning utgjør 71,2 % av landets hele befolkning, vil det indsees, hvilken betydning dens kjøpeevne har for det hele lands næringsliv.

Meierinæringen har arbeidet under ganske gunstige vilkaar, og produktionen av smør har været større end tidligere, omendskjønt exporten fremdeles viser en mindsking, hvilket tildels kan tilskrives den økede tilvirkning av ost. Smørexporten steg til 30 864 mill. dritler, mot 30 919 mill. i 1907; den opnaadde middelpris opgik til fmk. 2.62 pr. kg., mot fmk. 2.48 i 1907.

Industrien. Pengeknapheten og pengenes dyrhet har kanske virket mest betyngende for landets industri, som for den overveiende del arbeider med laanemidler; de overdrevne rentesatser har forhøiet omkostningerne betragtelig, paa samme tid som bankernes skjærpede kontrol med krediten har gjort industriens stilling besværligere.

Avsætningsvanskeligheter forekom inden næsten alle industrielle brancher og ledet til prisfald samt delsvis produktionsindskrænkning.

Disse forhold har imidlertid medført, at en konsolidering inden visse grene av industrien er blit muliggjort. Saaledes har cellulosefabrikkerne dannet en forening til varetagelse av fælles interesser, om mulig i samarbeide med tilsvarende foreninger i Skandinavien. Papirfabrikkerne har ogsaa forenet sig om fælles priser for det indenlandske marked; sluttelig har de større mekaniske verksteder oprettet et centralkontor og mellem sig fordelt de forskjellige specialiteter inden denne branche.

Mot streiker er der dannet et streikeforsikringsselskap av arbeidsgivere, der under gjensidig ansvar gir forsikring om erstatning for skade og tap.

Av de under aaret opkomne nye industrier kan bl. a. nævnes en fabrik for tilvirkning av kamfer med terpentin som raastof; videre er der planer oppe om to anlæg for cementfabrikation; i forbindelse dermed er der reist spørsmaal om toldforhøielse paa utenlandsk cement, hvilket dog synes at møte opposition fra flere hold. Voksfyrstikker for export tilvirkes, efterat senatet har bevilget toldfrihet for raamaterialerne. Et aktieselskap for fabrikation av kunstsilke med cellulose som raamateriale er ogsaa dannet.

Sagbruksindustrien. For denne industri var aaret mindre gunstig; stemningen i de importerende lande var ved aarets indgang trykket og kjøpelysten svak; ut paa høsten forbedredes imidlertid stillingen, der blev mere fasthet paa markedet med opgang i priserne.

Exporten av skaaren last, angit i 1000 mark, steg til:

	1908.	1907.
Planker . .	14 413	14 653
Battens . .	27 253	34 743
Bord	42 275	51 523
Splitved . .	1 729	1 734
Stav	1 869	3 918

I forbindelse med denne industri kan nævnes, at forststyrelsen hos senatet har ansøkt om, at paabudet ombarkning av sagtømmer, der fløtes i elven Kemi og dens bielve, under en 4 aars tid maatte bli ophævet, hvilken ansøkning av senatet er bifaldt. Barkning har været paabudt av hensyn til fisket i elvene. Erfaring har imidlertid vist, at fløtning av ubarket tømmer i elve med etaarig fløtning er relativt uskadelig for fisket; man har nemlig konstateret, at ytterbarken (paa furu), som ved etaarig fløtning kun i ringe grad løsner, og med hvilken den indre bark følger, for største delen flyter op paa stranden og saaledes ikke forurenser elvebunden, medens derimot den indre bark, der ved barkning av furutømmer ikke fuldstændig fjernes, løsner i betydelige mængder, synker og fæstner paa elvebunden, hvor der da opstaar sopdannelser til skade for fiskerognen. Da utgifterne for barkning er ganske betydelige (de anslaaes til ca. 800 000 mark pr. aar), har dette spørsmaal en viss betydning for sagbruksindustrien.

Træmasse- og papirindustrien har litt under de faldende priser, som med undtagelse for mekanisk træmasse, har truffet halv- og helfabrikat. Indskrænkning av produktionen fandt sted i aarets sidste del, idet der inden visse fabrikationsgrene blev arbeidet kun ⅔ arbeidstid; herskende vandmangel har tildels ogsaa bidraget hertil. Det ved en flerhet av fabrikker indførte system med 3 arbeidsskift ansees i almindelighet for at være forfeilet; det virker hemmende paa produktionen og volder vanskeligheter under en faldende konjunktur, man gaar derfor mere og mere tilbake til den gamle ordning. Kemisk træmasse er exporteret i større kvantiteter end det foregaaende aar, nærmest paa grund av, at de i de seneste aar anlagte nye sulfatfabrikker efterhaanden er kommet op i fuld produktion.

Exporten, angit i 1 000 mark, utgjorde:

	1908.	1907.
Træmasse, slepen, tør . . .	ca. 2 502	ca. 2 446
Do., kemisk	» 8 528	» 7 867
Pap av træ	» 5 929	» 5 641
Omslags-, kardus- og makulaturpapir	» 8 296	» 7 736
Tryk- og konceptpapir . . .	» 12 046	» 13 225
Skrivpapir	» 1 474	» 2 382
«Papyros»-og silkepapir . .	» 1 038	» 1 330

Sulfatcellulosefabrikkerne har været utsat for endel trakasserier paa grund av klager over den ved denne fabrikation forekommende lugt; en av staten nedsat komite arbeider med forslag til løsning av dette spørsmaal.

Inden *jern- og metalindustrien* har mindskning og nedgang gjort sig gjældende i kanske høiere grad end inden nogen anden industri; som følge av, at den almindelige foretagsomhet har ligget nede, har nye anlæg eller utvidelser paa det industrielle omraade kun i ringe grad fundet sted, og de mekaniske verksteder har savnet sysselsættelse. Dertil har streiker og lockouts vekslet til stort mén for det regelmæssige arbeide og til tap for begge de stridende parter.

Textilindustrien viser ogsaa nedgang, og indskrænkning i arbeidstiden har fundet sted paa flere steder.

De industrielle anlæg inden *stenindustrien* har derimot været i virksomhet og viser god fremgang; Rusland er et godt marked for denne industri.

Av *traadsneller* utførtes betydelig mere end i 1907, likesaa av *fyrstikker,* hvorav exporten fra 166 tons steg til 324 tons, væsentlig til England.

Skibsfart. Til følgende havne (de konsulære stationer er uthævet) ankom i 1908 av n o r s k e skibe:

	Dampskibe.		Seilskibe.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
H e l s i n g f o r s .	40	27 286	3	1 092
T o r n e å	19	12 855	1	987
Kemi	17	11 463	2	1 318
U l e å b o r g . . .	11	7 444	5	2 275
Brahestad	17	13 250	—	—
G a m l a k a r l e b y	12	11 843	3	678
J a c o b s t a d . . .	14	15 310	—	—
Nykarleby	5	5 352	—	—
N i c o l a i s t a d . .	11	10 131	—	—
Kaskö	6	6 080	—	—
K r i s t i n e s t a d .	4	3 071	—	—
B j ö r n e b o r g . .	32	20 643	3	1 116
Raumo	8	4 675	—	—
Nystad	1	625	—	—
Å b o	29	18 431	—	—
H a n g ö	15	11 392	—	—
B o r g å	9	6 561	2	846
Lovisa	10	7 256	1	153
K o t k a	55	36 354	39	13 822
F r e d r i k s h a m n	12	10 850	1	861
W i b o r g	100	76 388	14	5 057
M a r i e h a m n . .	1	876	—	—

De forskjellige nationers deltagelse i skibsfarten paa Finland fremgaar av følgende tabel:

Flag.	Antal ankomne skibe.		Drægtighet.	
	1908.	1907.	1908.	1907.
Finsk	5 378	5 324	958 897	926 191
Russisk . . .	1 028	1 113	202 658	207 572
N o r s k . . .	386	329	271 548	223 681
Svensk . . .	794	694	335 937	302 715
Overføres	7 586	7 460	1 769 040	2 260 159
Overført	7 586	7 460	1 769 040	2 260 159
Dansk	396	448	250 753	278 132
Tysk	357	371	195 480	232 112
Britisk . . .	234	214	286 363	243 371
Hollandsk . .	55	45	55 378	47 599
Belgisk . . .	14	11	9 061	8 711
Fransk . . .	11	13	8 310	12 040
Spansk . . .	5	6	6 692	6 162
Italiensk . .	—	2	—	964
Græsk . . .	—	1	—	1 328
Østerriksk . .	1	—	1 835	—
I alt	8 659	8 571	2 582 912	24 905 578

Den finske *handelsflaate**) blev ved Finska Ångfartygs-Aktiebolagets nye dampskib «Titania», 1 933 r. t., forøket med et nyt første klasses fartøi for selskapets engelske linje. For at berede finsk export og industri anledning til lettere at arbeide paa det belgiske og andre dermed forbundne markeder har ovennævnte selskap aapnet en ny linje paa Antwerpen. Forøvrig har skibsfarten her som andetsteds, utenfor de faste linjer, git rederierne et magert, om i det hele noget utbytte.

Fragtmarkedet. Mindskningen i varebyttet samt den langt ut over behovet tilgjængelige tonnage har i høi grad virket paa fragterne, der i 1908 var lavere end det foregaaende aar. Høstfragterne for trælast, der under normale forhold pleier at stige, stillet sig til og med lavere end fragterne under sommeren; de daarlige trælastpriser har for en stor del bidraget hertil. Av befragtninger i planker, battens og bord, avsluttet om vaaren, kan nævnes:

Räfsö—Antwerpen	frcs.	30	pr. standard
Walkom (Lovisa)—Ostende .	»	30	do.
Bastvik og Räfsö—Hull . .	sh.	21/-	do.
Wiborgs distrikt—London .	»	21/-	do.
Sörnäs (H.fors)—Lübeck . .	rmk.	21.-	do.
Borgå—Barcelona	frcs.	65.-	do.
Åbo—Englands østkyst. . .	sh.	23/6	do.
Åbo—Fransk kanalhavn . .	»	32/-	do.

Kulfragterne om vaaren var lavere end det foregaaende aar; fra Englands østkyst til Helsingfors, Åbo og Kotka sluttedes til 4/3 og 4/6 pr. ton.

Kommunikationer. Indtægten av trafikken paa landets jernbaner viser for 1908 en stigning mot det foregaaende aar, hvilket fornemmelig tilskrives avskaffelse av returbilletterne; godstrafikken har dog ogsaa i sin mon bidraget hertil. Under aaret aapnedes Nyslot—Elisenvaara jernbane for trafik, hvorved landets banenet økedes med 81 km. Banenettets totale længde utgjorde ved aarets utgang 3 137 km. I slutningen av aaret aapnedes banedelen Laurila—Koivu, 57 km., paa Rovaniemibanen for provisorisk trafik. Arbeidet paa Joensuu—Nurmäs og Rovaniemibanerne fortsættes og nærmer sig sin fuldendelse. Baneanlægget Östermyra – Kaskö—Kristinestad er besluttet og bifaldt av regjeringen, anlægssum ca. 15¼ mill. mark. Av stor betydning vil sikkerlig den projekterede forbindelsesbane mellem de finske og russiske jernbaner over Neva bli.

Arbeiderforhold. I 1908 forekom streiker ikke saa hyppig som det foregaaende aar. Lockout har derimot forekommet i større utstrækning end før, især inden metalindustrien. Voldsdaader og attentater, som i 1907 krævet flere ofre, har i 1908 hel-

*) Nærmere oplysninger om handelsflaaten findes nedenfor, side 212.

digvis været sjeldne. Stemningen er blit roligere, og man synes at ville indrette sig med praktiske reformerende maal for øie; det sociale lovgivningsarbeide, der med stor iver drives av statsmagterne, har bidraget meget hertil.

Helsingfors. Nedenfor anføres endel specielle oplysninger om handelen og skibsfarten paa hovedstaden:

Importen til Helsingfors i 1908 steg til f. mk. 100 170 742, eller 27,53 % av Finlands totale import, mot f. mk. 104 763 804, eller 27,64 % av totalimporten i 1907; herav utgjorde importen fra utlandet ca. 78 mill. samt fra Rusland ca. 22 mill. mark. Importen av følgende varer utgjorde: Fisk, fersk, saltet, tørret, eller røket: Sild f. mk. 193 823, tørfisk f. mk. 88 517, andre slags f. mk. 305 545, cement f. mk. 958 056, mursten f. mk. 271 654.

Exporten utgjorde f. mk. 10 936 024, eller ca. 4 1/2 % av landets totalexport, mot f. mk. 16 749 751, eller ca. 6 1/4 % av totalexporten i 1907; herav utgjorde exporten til utlandet ca. 6,7 mill., samt til Rusland ca. 4,2 mill. mark. Exporten av skaaren last steg til f. mk. 2 965 996, av træmasse og papir til f. mk. 1 914 655.

Toldintraderne ved Helsingfors toldkammer gik op til f. mk. 17 342 342, mot 17 215 902 i 1907. Bykassens indtægter av trafikken utgjorde f. mk. 1 297 581, mot 1 351 425 i 1907.

Helsingfors havn besøktes i 1908 av følgende antal norske skibe:

	Dampskibe.		Seilskibe.		Sum.	
	Antal.	R. tons.	Antal.	R. tons.	Antal.	R. tons.
1908	40	27 280	3	1 092	43	28 378
1907	30	20 430	5	1 169	35	21 599

Ialt indkom i 1908 til Helsingfors 5 276 skibe med 741 683 reg. tons drægtighet, mot 6 689 skibe, dr. 779 648 reg. tons i 1907.

Fra Norge ankom 1 dampskib i ballast samt 3 seilskibe lastet med cement og krudt. Til Norge avgik 1 dampskib lastet med trælast.

Skibsfarten aapnedes den 17. april og foregik ved hjælp av en isbryter endnu ved aarets utgang.

Ved konsulatet i Helsingfors fandt 19 mønstringsforretninger sted, derav 10 avmønstringer. En syk sjømand hjemsendtes. Konsulatet mottok 475 skrivelser og avsendte 521. For bibehold av norsk statsborgerskap anmeldtes 8 personer.

Av de fra distriktets vicekonsulater indsendte aarsberetninger hitsættes følgende utdrag:

Torneå. Vicekonsul *Herman Heibergs* beretning.

Foruten fersk, frossen fisk fra Norge importertes i 1908 flere partier mel fra Moss, hvilken import turde ha fremtiden for sig. Melimport finder ellers væsentlig sted fra Königsberg. Trælastpriserne var lave, og stemningen paa statens tømmerauktion i Uleåborg i august maaned var mattere end vanlig; priserne var f. mk. 2,70 til 3,00 pr. træ. Cellulosekub exportertes i betydelige partier til f. mk. 54/56 pr. eng. kubikfavn; for nærværende er prisen faldt ned til f. mk. 48/50. Trækul, der brændes av sagbrukenes avfald, solgtes til kr. 7,25 à 8,00 pr. 20 hl. f. o. b. Skibsfarten paa Torneå aapnedes den 30. mai.

Uleåborg. Vicekonsul *J. Fleischers* beretning.

Importen utgjorde ca. 12 1/2 mill. og exporten ca. 14 mill. mark, mot henholdsvis ca. 15 og 11 1/3 mill. i 1907. Foruten frossen, fersk fisk importertes fra Norge endel fiskekonserver. Trælastpriserne var daarligere, og betydelige mængder av last var usolgt ved aarsskiftet. Emigrationen fra det hele län utgjorde omkring 1000 personer. Vanskeligheter med hensyn til lastningsforholdene har i 1908 likesom foregaaende aar forekommet, væsentlig som følge av den mængde skibe, der paa én gang fordret last, og protester saavel fra kapteinerne som avskiberne fulgte. For om mulig at forebygge tvistigheter av denne art er der av exportører og forretningsmænd utarbeidet forslag til et reglement for disse forholdes ordning. Skibsfarten aapnedes den 4. juni og avsluttedes den 10. november. Uleåborg havn besøktes av 16 norske skibe dr. 9 719 r. t.

Björneborg. Vicekonsul *K. J. Olins* beretning.

Import og export viser begge nedgang. For Björneborgs vedkommende utgjorde importen ca. 7 mill., exporten ca. 9.8 mill. mark, mot henholdsvis 8,3 og 12,2 mill. i 1907; for Kristinestad opgik de tilsvarende tal for 1908 til 1.3 og 1.7 mill.; for Kaskö til 0.63 og 1.38 mill. mark. Fra Norge importertes en ubetydelighet mindre end tusen mark. Trælasten gav daarlig utbytte, den øvrige industri i almindelighet betydelig bedre. Sjøfarten aapnedes den 27. april og avsluttedes den 14. december. Havnen besøktes av 35 norske skibe dr. 21 758 r. t. Emigrationen, der var betydelig mindre end i det foregaaende aar, antages at ville tiltage i 1909.

Åbo. Vicekonsul *C. J. Panelius'* beretning.

Byens handelsomsætning er i stigning siden foregaaende aar, takket være den livligere vintertrafik, der ogsaa denne vinter ved hjælp av isbryter er foregaat uten avbrydelse. Med den minskede trævareexport er ogsaa skibsfarten inden distriktet gaat ned. Nogen direkte import fra eller export til Norge har ikke fundet sted. Emigrationen har omfattet omkring 1000 personer.

Hangö. Vicekonsul *S. L. Friis'* beretning.

Det nye havneanlæg, der nu er færdig, har kostet staten omkring 3 1/2 mill. mark. Importen opgik til ca. 19,3 mill., exporten til ca. 38,7 mill. mark; herav smør alene til ca. 29,2 mill. mark. Staten har for denne export i Hangö anlagt et magasin med kjøleanlæg med en utgift av omkring 600 000 mark. Havnen holdes aapen aaret rundt ved hjælp av isbryter; havneavgifter erlægges ikke. Havnen besøktes av 9 norske skibe dr. 5 088 r. t. Emigrationen over Hangö, der var betydelig mindre end i 1907, omfattet 6 294 finner og 892 russere.

Borgå. Vicekonsul *Alb. Hortlings* beretning.

Borgå havn besøktes av 11 norske skibe dr. 7 407 r. t. og aapnedes for skibsfart medio mai. Exporten, væsentlig trælast og cellulose, opgik til ca. 3,2 mill., importen til ca. 1,45 mill. mark, hvoriblandt tørret og saltet fisk fra Norge f. mk. 16 379.

Kotka. Beretning mangler.

Fredrikshamn. Beretning mangler.

Wiborg. Vicekonsul *Leo Wahls* beretning.

Wiborgs havn aapnedes av isbryter, og det første skib indkom 5. mai; navigationen avsluttedes den 12. december. Til Wiborg ankom 114 norske skibe dr. 81 445 r. t.; fra Norge ankom 12 og til Norge avgik 10 skibe. Wiborgs import opgik til ca. 44,1 mill., exporten til ca. 29,3 mill. mark, mot henholdsvis 51,7 og 28,5 mill. mark i 1907. Av importvarer kan merkes: cement ca. 721 000, saltet sild 732 000,

tørfisk 12 000 og hermetik 31 000 mark. Den største del av den importerede saltede sild kommer fra Skotland. I fragt for sild betaltes fra Norge med seilskib kr. 1,50 pr. tønde, fra Skotland med seilskib kr. 1,11 og med damper 2/- pr. tønde. Av Wiborgs export kan nævnes skaaren last med ca. 15,35 mill., sparrer ca. 4,1 mill., props ca. 2,2 mill. og træmasse og papir med 3 mill. mark. Fra næste aars begyndelse træder en varebørs i virksomhet, den første i Finland, i forbindelse med hvilken kompromisret skal oprettes.

Mariehamn. Vicekonsul *Rob. Mattsons* beretning.

Av norske skibe ankom 1 dampskib dr. 876 r. t. Exporten, der er ubetydelig, bestod fornemmelig av trælast, mest pitprops og brændeved. Fragt til West Hartlepool sluttedes til 22/6 pr. stand. for pitprops. Havnen er aapen for trafik aaret rundt.

Av nu tilgjængelige og mere fuldstændige statistiske opgaver for aaret 1907 skal nedenfor meddeles følgende utdrag:

Import. Av fisk, fersk, tørret, saltet eller røket, indførtes for f. mk. 2 983 533, mot 1 790 312 i 1906. Herav utgjorde indførslen av fersk eller levende fisk f. mk. 196 737, sild, saltet, norsk og andre slags, 1 816 673; strømming og brisling, saltet f. mk. 96 168; røket sild, strømming og brisling f. mk. 1 765, «graasider» eller sei f. mk. 335 721.

Av saltet strømming og brisling, saltet sild samt «graasider» eller sei indførtes til Finland i 1907, sammenlignet med 1906, følgende:

	Saltet strømming og brisling.		Sild.		«Graasider» eller sei.	
	1907.	1906.	1907.	1906.	1907.	1906.
Fra Norge . . . . . f. mk.	6 693	—	170 516	227 447	—	675
» Sverige . . . . . »	22 542	825	217 583	126 296	164 540	62 884
» Danmark . . . . . »	66 933	58 835	82 751	12 207	168 931	41 218
» Tyskland . . . . . »	—	—	332 655	109 556	—	—
» Holland . . . . . »	—	—	16 499	27 411	2 250	—
» Belgien . . . . . »	—	—	697	—	—	—
» Storbritannien . . »	—	—	988 377	673 605	—	—

Av fiskekonserver indførtes:

	Ansjos.		Sardiner og thunfisk.	
	1907.	1906.	1907.	1906.
Fra Norge . . . . . f. mk.	177	800	—	—
» Sverige . . . . . »	10 367	7 670	563	1 314
» Danmark . . . . . »	1 464	1 273	27 820	31 891
» Tyskland . . . . . »	—	—	31 529	21 329
» Belgien . . . . . »	—	—	10 707	6 978
» Storbritannien . . . . . »	—	—	4 538	3 210
» Frankrike . . . . . »	—	—	19 735	25 128
» Rusland . . . . . »	209	—	—	—

	Fisk, andre slags: i hermetiske kar.		Kaviar og fiskerogn i hermetiske kar.	
	1907.	1906.	1907.	1906.
Fra Norge . . . f. mk.	—	—	—	—
» Sverige . . . »	15 324	11 553	4 040	2 128
» Danmark . . . »	25 977	24 078	—	—
» Tyskland . . . »	8 187	15 561	—	—
» Belgien. . . . »	2 595	—	—	—
» Storbritannien . »	12 324	13 920	—	—
» Frankrike . . »	6 669	4 308	—	—
» Rusland . . .	7 103	—	2 540	4 631

Av fersk eller levende fisk indførtes:

	1907.	1906.
Fra Norge.	intet	intet
» Sverige. . . . . f. mk.	76 937	93 706
» Danmark . . . . . »	4 983	—
» Tyskland . . . . . »	2 613	1 267
» Rusland . . . . . »	112 204	117 275

Av foranstaaende oversigt synes at fremgaa, at importen av de forskjellige slags fiskevarer fra Norge næsten uten undtagelse skulde være i tilbakegang; dette er dog neppe tilfældet. I statistikken angives nemlig varerne, uten hensyn til deres oprindelse, som importeret fra de lande, hvorfra de direkte avsendes; det kan saaledes med sikkerhet antages, at en stor del av de i statistikken som svenske og danske angivne, importerede fiskevarer, oprindelig er norske varer. Dette er saaledes tilfældet med den til Torneå i de sidste aar indførte frosne fisk, der exporteres fra Norge (Narvik) og over Sverige indkommer til Finland, i hvis statistik den angives som svensk vare.

Av andre importvarer, der kan ha interesse for norsk export, kan nævnes: Tran og spermacetolje med f. mk. 234 496 (f. mk. 256 150 i 1906), cement f. mk. 3 095 013 (f. mk. 1 748 462), krudt f. mk. 108 709 (98 393), maskiner og motorer f. mk. 25 464 273 (18 422 808) samt mur- og taksten f. mk. 1 982 092 (289 424).

Finlands totale handelsomsætning med Norge utgjorde i 1907 f. mk. 544 936, hvorav import f. mk. 416 186 og export f. mk. 128 750. De tilsvarende beløp for 1906 var henholdsvis f. mk. 1 913 798, f. mk. 1 880 003 og f. mk. 33 798. Som det synes, er importen formindsket med ca. 1½ mill. mark; mindskningen henfører sig væsentlig til følgende varer: Sild, saltet med ca. 57 000, metaller og metalarbeider, maskiner og motorer med ca. 40 000 samt dampskibe med ca. 1 466 000 mark. Samtidig er importen av

en del andre varer steget, nemlig for seilskibe av træ med ca. 26 000, tran og spermacetolje ca. 4 500 samt brisling med ca. 6 700 mark. Exporten viser derimot en stigning med ca. 95 000 mark og henfører sig til seilskibe av jern med dette beløp.

Handelsomsætningen med Sverige og Danmark i 1907 utgjorde henholdsvis 29 055 361 og 35 311 820 mark og fordeler sig saaledes:

	Import.	Export.
Sverige	f. mk. 19 369 986	9 685 375
Danmark	» 26 834 678	8 477 142

Nærmere specificeret utgjorde importen fra Norge i 1907, sammenboldt med de tilsvarende varegrupper for Sverige og Danmark, følgende:

	Norge.		Sverige.		Danmark.	
	Kg.	F.mk.	Kg.	F.mk.	Kg.	F.mk.
Kjød, flesk, ost, smør m. m.	—	201	464 315	538 643	2 413 060	2 551 446
Sild, saltet	568 386	170 516	725 274	217 583	275 837	82 751
Brisling, saltet	33 464	6 693	112 708	22 542	334 668	66 933
Bakverk	10	30	5 320	15 960	2 516	7 548
Konserver m. m.	—	177	25 673	44 657	24 804	65 509
Sirup	3 846	962	4 370	1 092	367 580	91 895
Kolonialvarer m. m.	—	47	23 016	84 982	169 678	359 321
Vine, ikke musserende	Fl. 21	84	Fl. 1 367	5 468	Fl. 7 231	28 924
	—	—	28 469	45 551	42 897	68 635
Skotøi, ogsaa halvfærd., av lær	37	703	9 626	182 894	45 814	870 466
Huder, skind m. m.	—	427	259 657	723 350	200 319	1 003 397
Levende vekster	—	87	11 901	13 280	47 755	65 485
Trævarer	3	10	178 171	226 211	90 670	140 437
Garn av uld	7	54	57 508	441 744	12 022	82 643
Vævede stoffer	—	639	21 367	283 809	223 844	2 856 963
Færdige klær	41	1 289	9 072	201 069	16 030	365 177
Trikotage	19	569	1 386	25 024	3 307	55 063
Gummi	—	80	936	15 135	3 020	45 300
Benzin, petroleum m. fl. lysoljer	1 158	521	14 080	2 553	16 786	3 948
Tran og spermacetolje	9 082	4 541	22 649	11 325	126 853	63 426
Oljer, andre slags	—	29	—	606	—	737
Kosmetiske stoffer	5	58	9 092	118 185	109	1 373
Cement	724 500	36 225	8 525 298	426 265	5 183 965	259 198
Mur- og taksten	Stkr. 157 030	15 703	1 268 858	126 886	12 979	1 298
Mineraler, andre slags	—	18	43 422 106	1 287 378	4 662 697	195 199
Kemiske præparater	1	2	161 763	11 601	154 480	568 048
Krudt, grovt	7 850	5 495	—	—	—	—
Krudt, fint	21 546	28 010	—	—	—	—
Smede- og støpegods	64	608	1 518 303	1 189 582	631 884	544 480
Sølv, ubearbeidet	34,26	4 454	8,08	1 051	—	—
Sølvarbeider	16,92	7 465	161,31	64 308	416,44	94 513
Metaller, ubearbeidede, andre slags	—	545	2 460 643	599 689	104 575	139 648
Maskiner	—	286	4 371 257	5 493 870	1 825 323	2 505 588
Instrumenter	13	701	6 906	125 234	8 877	191 008
Lommeure	Stkr. 179	1 878	Stkr. 2 964	65 081	Stkr. 8 229	196 835
Urmakerarbeider	—	169	kg. 297	5 684	—	155
Seilfartøier	Stkr. 1	—	8	—	—	—
av træ	n. r. t. 606	32 200	5 488	190 000	—	—
Dampskibe	Stkr. 1	—	1	—	—	—
av jern	n. r. t. 24	9 081	185	38 500	—	—
Bøker og manuskripter	—	1 392	—	860 410	—	44 563
Naturalier og gjenst. for samlinger	—	1 955	—	17 358	—	2 115
Literatur og kunstsaker	—	322	—	166 183	—	53 121
Galanterivarer m. m.	23	936	5 965	108 361	17 059	236 904
Guano og gjødningsstoffer	16	24	4 810	2 178	5 405	2 020

Export. Finlands export til Norge bestod i 1907 av følgende varer:

Planker	m^3.	50	fmk.	2 300
Battens	»	240	»	9 960
Bord	»	93	»	3 720
Splitved	»	960	»	11 520
Seilskibe av jern n. r. t. (1 stk.)	»	1 410	»	96 250
Reexport	»	—	»	5 000

Av smør exportertes i 1907 mindre end i de foregaaende aar; efter 1905 er utførslen av denne vare mindsket saavel i kvantitet som værdi. For de tre sidste aar stiller exporten sig saaledes:

	1907.	1906.	1905.
I 1 000 kg.	12 712	15 056	15 937
» 1 000 mark	31 500[1])	37 485	38 047

Til mindskningen har dette aars mindre gunstige prisforhold paa det engelske marked tildels bidraget.

I Finlands export spiller trælasten som vanlig den største rolle, idet den utgjorde ca. 54 % av hele exportværdien. Den har under de sidste 5 aar vekslet paa følgende maate:

	1903.	1904.	1905.	1906.	1907.
I 1 000 mk.	130 979	120 207	124 317	143 758	142 978

[1]) Herav i dritler 30 919.

Følgende opstilling viser, hvorledes exporten fordeler sig paa ubearbeidet og bearbeidet trælast i 1907, sammenlignet med 1906:

	1907.		1906.	
	I 1000 m³.	I 1000 mk.	I 1000 m³.	I 1000 mk.
Trælast av furu og gran, ubearb.	1 725	18 654	1 643[2])	16 299[2])
Trælast, huggen el. delvis skaaren	221	4 688	206	4 287
Trælast. skaaren el. halvforædlet	2 805	110 229	3 050	114 164
Trælast av andre indenl. træsorter	58	2 081	51[3])	1 807[3])

For skaaren trælast stillet exporten sig som følger:

		1907.	1906.
Planker	1 000 m³.	319	394
	1 000 mk.	14 653	17 745
Battens	1 000 m³.	837	951
	1 000 mk.	34 743	38 037
Bord	1 000 m³.	1 288	1 364[4])
	1 000 mk.	51 523	51 815

Av ovenstaaende opstilling fremgaar, at exporten av ubearbeidet samt huggen ell. delvis skaaren furu- og granlast er steget, og at saaledes trælastexportens hele mindskning henfører sig udelukkende til den skaarne last,

Av traadsneller exportertes for fmk. 3 127 394, mot fmk. 3 062 000 i 1906.

Exporten av træmasse og papir er aar for aar steget; om de for 1906 beregnede enhetspriser tillempes paa exporten i 1907, vil sidstnævnte aar vise en stigning av 8 mill., mot i 1906 (enhetspriserne for enkelte slags varer inden træmasse- og papirgruppen er for statistikken for 1907 beregnet lavere end i 1906). Exportværdierne for denne varegruppes vedkommende har i de sidste 5 aar vekslet paa følgende maate:

	1903.	1904.	1905.	1906.	1907.
I 1 000 mk.	25 464	31 002	34 294	38 490	43 363

Exporten av de forskjellige tilvirkninger av træ fremgaar av følgende tabel:

		1907.	1906.
Træmasse, mekanisk	1 000 kg.	30 255	42 774
Do., kemisk	—»—	30 259	13 407
Pap	—»—	37 816	40 828
Omslags-, presse- og takpapir	—»—	35 805	25 010
Tapetpapir	—»—	3 870	4 529
Tryk- og konceptpapir	—»—	33 075	27 731
Papir, andre slags	—»—	2 991	2 627

Mindskningen for den slepne træmasses vedkommende tilskrives væsentlig, at nogle fabrikker, der tidligere exporterte denne vare, nu er gaat over til at forarbeide den til papir, hvorav exporten derved ogsaa merkbart er steget.

Av andre exportartikler kan nævnes:

	1907. Fmk.	1906. Fmk.
Fiskekonserver (Rusland)	383 531	329 044
Fugl og vildt	636 183	837 732
Melk og fløte (Rusland)	1 258 740	1 074 213
Granitblokker, feltspat m. m.	343 099	345 145
Granit, bearbeidet	540 823	429 268
Klebersten	7 489	229 531
Gatesten, ubearbeidet	134 498	213 901
Do., bearbeidet	201 863	150 801
Fyrstikker	91 778	127 903
Tjære	711 132	878 712
Tyttebær	343 341	81 208
Andre skogbær	17 245	—

Av ovenstaaende opstilling sees bl. a., at interessen for tilgodegjørelse av skogens bær er i fremgang.

Utviklingen av Finlands handelsomsætning i 1907 med de forskjellige lande fremgaar av følgende:

Med Norge: ubetydelig; importen mindsket, exporten øket, begge relativt betydelig.

Sverige: Importen steget med ca. 19 %, exporten med ca. 11 %.

Danmark: Importen steget med ca. 41 %, exporten mindsket med ca. 34 %.

England: Importen steget med ca. 26 %, exporten mindsket med ca. 2 %.

Tyskland: Importen steget ca. 23 %,
Exporten » » 5 %.

Frankrike: Importen » » 4 %,
Exporten » » 12 %.

Finlands toldintrader steg i 1907 til 50 473 702 mark, mot 47 770 889 mark i 1906.

Finlands handelsflaate. I aaret 1907 økedes handelsflaaten med 69 seilskibe dr. 5 281 r. t. og 14 dampskibe dr. 2 549 r. t., tilsammen 7 830 reg. tons netto, og den utgjorde ved aarets utgang 3 045 skibe dr. 365 444 r. t., mot 2 962 skibe dr. 357 614 r. t. i 1906. Tonnagen av de i utenriksk fart klarerede fartøier utgjorde 7 963 500 r. t., mot 8 070 600 i 1906, altsaa en mindskning av 107 100 r. t.

Handelsflaaten (fartøier over 19 r. t.) bestod ved utgangen av 1907 av 2 652 seilskibe dr. 304 660 r. t. samt 393 dampskibe dr. 60 784 r. t. Ovennævnte tilvekst, 7 830 r. t., motsvarer 2,2 % av den totale tonnage ved aarets begyndelse, mot 1,5 % for 1906; for seilskibe utgjør tilveksten 1,7 %, for dampskibe 4,4 %, mot henholdsvis 0,6 % og 6,3 % for 1906.

I 1907 forliste 13 seilskibe dr. 2 483 r. t., motsvarende 0,8 % av seilskibenes totaldrægtighet; av dampskibe forliste intet.

Dampskibene vinder mere og mere betydning i forhold til seilskibene; statistikken for de sidste 10 aar viser, at dampskibenes drægtighet, der i 1898 utgjorde 13,1 % av den totale tonnage, i 1907 var gaat op til 16,6 %, altsaa øket med 3,5 %.

Paa lignende maate forholder det sig med den tonnage, der formidler landets utenrikske skibsfart, idet den direkte klarerede dampskibstonnage fra 65,1 % i 1898 steg til 74 % i 1907, altsaa økedes med 8,9 %.

Den finske tonnages andel i Finlands utenrikske skibsfart utgjorde 926 000 r. t. (37,17 %), mot 967 000 r. t. (38,61 %) i 1906. Norsk tonnage i denne fart er fremdeles i nedgang, idet den kun viser 224 000 r. t. (8,99 %), mot 247 000 (9,86 %) i 1906, 261 000 (10,66 %) i 1905 og 265 000 (9,82 %) i 1904; den staar nu omtrent som i 1903, der viste 229 000 r. t. (9,16 %). Fremst blandt de fremmede nationer i denne fart staar Sverige med 303 000 r. t. (12,17 %) — første gang siden 1892 —, dernæst Danmark, Storbritannien, Tyskland og Norge som den 5te i rækken.

[2]) I aarsberetningen for 1906 feilagtig angit til: 2 530 og 17 743.

[3]) I aarsberetningen for 1906 feilagtig angit til: 573 og 3 894.

[4]) I aarsberetningen for 1906 feilagtig angit til 1 259.

Fra Norge ankom 11 skibe med 1 714 r. t. drægtighet, mot 11 skibe og 1 597 r. t. i 1906; til Norge avgik 5 skibe dr. 450 r. t., mot 6 skibe og 1 444 r. t. i 1906. Navigationstidens varighet i Finlands havne var i gjennemsnit 236 dage. Havnene i Åbo, Mariehamn, Eckerö og Hangö var aapne hele aaret.

Antallet av forlis ved Finlands kyster var 53, mot 40 i 1906.

Sparebanker. Under den sidste tiaarsperiode (1898 til 1907) er kontrabøkernes antal øket fra 112 167 til 253 517 og indskyternes tilgodehavende fra 59,2 mill. til 192,7 mill. mark (220 %), hvilket utgjør en stigning pr. aar av i middeltal 13,3 mill. Antallet av kontrabøker pr. 1 000 indvaanere er steget fra 40 til 78. Sparebankernes virksomhet i 1907 har ogsaa følt de nedgaaende konjunkturer, idet forøkelsen av kapitalen i indskyternes tilgodehavende utgjorde 23,4 mill., mot 30,2 i 1906 og 17,6 i 1905; den rene kapitaløkning (forskjellen mellem indskud og uttagninger) var 14,6 mill., mot 22,8 i 1906 og 11,3 i 1905. For de indsatte midler er av de fleste sparebanker godtgjort 5 % aarlig rente.

Postsparebanker. Ved utgangen av 1907 var antallet av kontorer 787 inklusive de 33 under aaret nyoprettede. Indsætningerne steg til 3,7 mill. mark. Postsparebankerne har likesom tidligere gaat med tap; dette utgjorde f. mk. 5 708.

Brændvinstilvirkning. Der var i virksomhet 20 brænderier, og tilvirkningen utgjorde 6 248 mill. liter sprit av normalstyrke (85 %). Destilleringsvirksomhet er drevet ved 37 spritfabrikker. De inden brænderi- og destilleringsvirksomheten ansatte arbeidere opgik til 565 personer. Tilvirkningsskatten for det i aaret tilvirkede brændevin (f. mk. 1.20 pr. liter av normalstyrke) opgik til f. mk. 7 263 398. Medregnes aarets import av spirituosa fra utlandet, opgaar forbruket pr. indvaaner til 2.38 liter, hvilket er mindre end i noget av de sidste 10 aar. Den siden 1893 gjældende lov om denaturering av sprit har git støtet til en stigende virksomhet inden disse fabrikationsgrene som sprit- og politurfabrikation, eddike-, æter- og parfumefabrikation samt til brændesprit.

Konsulatets adresse er Unionsgatan nr. 30, kontortiden er fra kl. 11 fm. til 3 em.

Portugal.

(Import. — Export. — Skibsfart.)

Tillæg til aarsberetning for 1908 fra vicekonsul *J. Ræder,* Lissabon.

Nedenfor meddeles et utdrag av en utkommen foreløbig oversigt over Portugals ind- og utførsel i aaret 1908. (Til sammenligning anføres de tilsvarende zifre for 1907):

I. Import.		Mængde. 1908.	Mængde. 1907.	Værdi i milreis. 1908.	Værdi i milreis. 1907.
Cement	Kg.	17 631 349	20 261 444	153 671	172 623
Is	»	562 000	503 000	2 388	1 880
Jod	»	880	755	3 217	2 393
Gjødningsstoffe for landbruket	»	24 075 558	123 213 154	433 277	1 367 420
Øl	Dekaliter	13 073	14 592	18 219	19 285
Klipfisk	Kg.	29 802 133	28 011 972	3 916 063	3 752 669
Fisk, ikke specificeret, utilberedt eller blot med det nødvendige salt	»	9 715 328	9 864 863	601 746	626 463
Fisk, ikke specificeret, saltet, røket eller presset	»	209 781	338 910	61 612	62 125
Sardiner, ferske, saltede eller pressede	»	998 102	681 254	61 751	38 978
Konserver	»	75 435	68 754	41 789	33 297
Forstoffer	»	729 782	807 907	10 173	10 682
Natursmør	»	27 513	61 534	13 024	31 248
Margarin og andre smørsurogater	»	321	531	229	338
Ost		448 325	457 037	176 687	172 835
Elektriske maskiner og apparater	»	961 884	453 109	269 609	168 614
Hvalbarder og efterligninger, derav forarbeidede	»	1 368	2 629	2 230	3 572
Pelsverk	»	961	1 193	27 058	30 143
Kassebord		146 104	99 566	12 575	8 052
Træ, forarbeidet, ikke specificeret	»	145 281	127 966	38 090	30 977
» uforarbeidet, til snedkerbrug	»	5 759 925	5 677 891	148 076	127 784
» uforarbeidet, ikke specificeret	»	513 392	1 129 281	9 445	17 362
» i planker, til snedkerbruk	»	23 995	40 468	6 185	10 722
» tømmer	Kub.m.	10 776	8 711	111 672	102 312
Planker i tykkelse over 75 mm. og av bredde mindst 25 cm.	»	12 288	10 702	97 008	95 275
Træ, almindelig, saget i bord av tykkelse mellem 35 og 75 mm.	»	39 257	36 013	448 448	399 862
» av tykkelse mellem 15 og 35 mm.	»	2 865	4 296	44 820	49 951
Mastetrær	Antal	665	218	2 972	1 837
Masse, til papirfabrikation, av enhver art og kvalitet	Kg.	6 743 877	6 245 284	254 903	221 656
Karton og pap	»	1 220 718	1 084 874	80 602	73 957
Skrivpapir	»	109 801	127 645	45 876	47 520
Avispapir	»	524 351	351 942	37 505	28 980
Papir, ikke specificeret	»	640 790	664 417	183 173	181 311
Papirkonvolutter og -poser	»	36 820	39 081	19 668	24 280
Flasker av glas, sorte eller mørkegrønne		1 428 360	2 224 912	84 015	117 206

Værdien av den samlede import — reexporten ikke medregnet — opgik til:

I 1908 . . . . . 67 549 981 milreis, hvorav guld og sølv til værdi . . . . . 292 898 milreis
mot i 1907 . . . . 61 738 329 » hvorav guld og sølv til værdi . . . . . 285 186 »
og i 1906 . . . . . 61 057 885 » hvorav guld og sølv til værdi . . . . . 666 690 »

II. Export.		Mængde. 1908.	Mængde. 1907.	Værdi i milreis. 1908.	Værdi i milreis. 1907.
Kork, avfald	Kg.	20 511 872	19 071 833	339 221	219 740
» propper	»	4 059 182	4 217 850	976 429	988 887
forarbeidet, ikke specificeret	»	32 756	71 974	3 474	2 791
» uforarbeidet	»	371 949	372 685	23 346	17 362
» plater	»	34 695 689	40 237 075	2 662 933	3 077 558
» firkanter («emner»)	»	353 434	332 172	51 830	52 252
» malet	»	426 471	524 670	7 047	8 695
» «sirkork»		369 555	379 642	7 828	11 707
Mineralvande	»	332 022	370 143	32 557	34 083
Salt	»	123 633 000	117 521 000	131 888	125 820
Masse, for papirfabrikation	»	2 043 300	2 411 700	21 314	24 117
Vin, almindelig, rød	Dekaliter	4 993 548	5 454 154	3 202 771	3 596 220
» — hvit	»	767 736	842 510	471 802	554 270
» het, ikke specificeret	»	167 967	115 436	145 275	165 312
» madeira	»	232 402	242 527	489 184	517 076
» portvin	»	2 305 166	2 451 119	4 945 417	5 266 237
Sardiner, ferske eller saltede	Kg.	5 899 132	6 470 810	339 024	326 667
Olivenolje	Dekaliter	201 623	267 258	438 278	570 910
Frugt, »Johannesbrød»	Kg.	8 018 630	19 130 623	104 122	250 003
» mandler med skal	»	778 990	951 997	88 147	103 306
» mandler uten skal	»	645 819	1 718 940	174 503	445 900
ananas	Antal	1 004 917	1 127 882	301 548	338 567
kastanjer	Kg.	473 651	364 072	15 149	11 775
» tørrede fikener	»	2 730 868	2 649 796	96 801	94 696
» appelsiner	Tusen	5 685	3 886	9 419	6 798
» citroner	»	39	53	153	450
æbler	Kg.	3 313 626	3 059 106	67 216	62 518
druer	»	5 239 648	3 679 120	197 154	143 394
frisk, ikke specificeret	»	524 752	602 169	11 780	13 348
tørret, ikke specificeret	»	76 931	106 272	7 001	10 728

Værdien av den samlede export opgik til:

I 1908 . . . . . 30 068 212 milreis, hvorav guld og sølv til værdi . . . . . 1 605 918 milreis
mot i 1907 . . . . 31 336 512 » hvorav guld og sølv til værdi . . . . . 926 548 »
og i 1906 . . . . . 30 940 606 » hvorav guld og sølv til værdi . . . . . 347 868 »

Værdien av reexporterede varer fra utlandet og fra portugisiske kolonier opgik til:

I 1908 . . . . . 16 051 295 milreis, mot i 1907 . . . . . 15 389 617 milreis.

Skibsfart. Til følgende steder i Portugal med tilhørende øer, hvor Norge er konsulært repræsenteret, er i aaret 1908 ankommet av norske skibe:

	Dampskibe. Antal.	Dampskibe. Drægtighet.	Seilskibe. Antal.	Seilskibe. Drægtighet.
Lissabon	130	101 712	4	3 141
Oporto	109	78 546	2	405
Setubal	13	8 261	4	581
Villa Real de S. Antonio	40	25 354	—	—
Faro	2	1 179	1	185
St. Vincent	19	24 494	—	—
Horta	3	4 307	1	432
Ponta Delgada	29	15 869	5	3 253
Funchal	9	11 123	1	1 629
Ialt	354	270 845	18	9 626

Havre.

(Skibsfart. — Import. — Kaffe. — Bomuld. — Huder. — Uld. — Indigo. — Kakao. — Pepper. — Farvetræ. — Trælast. — Kautschuk. — Korn. — Kobber. — Export. — Industri.)

Tillæg til aarsberetning for 1908 fra konst. vicekonsul *Erik Arentz.*

Som nævnt i vicekonsulatets aarsberetning for 1908 forelaa ved aarsberetningens avgivelse hverken den officielle statistik over importen til og exporten fra Havre eller det herværende handelskammers aarsoversigt for 1908. Disse arbeider er først nylig blit offentliggjort, og nedenstaaende opgaver angaaende Havres skibsfart og handel samt bemerkninger om dets industri er hentet derfra.

Skibsfart. Ifølge toldbodens opgaver ankom der til Havre i 1908 ialt 6 223 fartøier dr. 4 546 006 tons, mot i 1907 ialt 6 330 fartøier dr. 4 427 016 tons. Om fartøier i indenlandsk kystfart ikke medtages, blir antallet av ankomne fartøier 2 734 med en drægtighet av 3 928 389 tons, mot i 1907 2 805 og 3 800 988 tons. Der har saaledes fundet sted en formindskelse i de ankomne fartøiers antal, mens tonnagen er øket. Denne forøkelse, som for størstedelen falder paa den oversjøiske trafik, er dog mindre end i de nærmest foregaaende aar, som følge av den amerikanske krise.

I den for international konkurrence aapne skibsfart paa Havre ankom i 1908 under fransk flag 22.8 % av antallet av ankomne fartøier og 33.3 % av drægtigheten, mot i 1907 henholdsvis 21.1 % og 32.9 %.

En fremstilling av den norske skibsfart paa Havre er allerede indtat i vicekonsulatets aarsberetning.

Handel. Aarets import viser en formindskelse av 184 603 tons, nemlig fra 2 374 126 tons i 1907 til 2 189 523 tons i 1908. Denne formindskelse falder sammen med en almindelig nedgang i Frankrikes utenrikske handel i 1908. For Havres vedkommende skyldes nedgangen en formindskelse av importen av kaffe og stenkul. Opgave over importens værdi foreligger ikke.

I det følgende gives en kort oversigt over de forskjellige importartikler, for hvis vedkommende en større del av den franske import foregaar over Havre.

Kaffe. Importen til Frankrike utgjorde 158 162 tons, hvorav til Havre 119 435 tons. Den herværende omsætning viser for de sidste tre aar følgende tal:

	Import.	Export.	Paa lager 31. decbr. 1908.
	Tons.	Tons.	Tons.
1906 . .	125 490	49 347	151 701
1907 . .	228 833	70 023	207 290
1908 . .	119 435	46 313	184 830

Som det vil sees, viser importen i 1908 en sterk nedgang fra det foregaaende aar, da den var usedvanlig stor efter den enorme høst 1906–07. Mot slutten av 1906 og i 1907 til august maaned blev der nemlig fra Rio og Santos for valorisationens (de brasilianske statsindkjøps) regning indført til Havre 2 millioner sække foruten den ordinære import.

Kaffehøsten 1907—08 gav 14 862 000 sække, mot 23 786 000 og 14 792 000 sække henholdsvis i 1906—07 og 1905—06, hvorav faldt paa Brasilien 11 001 000 sække, mot henholdsvis 20 190 000 og 10 844 000 sække de foregaaende aar. Verdens samlede avsætning (forbruk), naar gjenutførslen fratrækkes, opgives i 1907—08 til 17 110 000 sække, mot 17 108 000 i 1906—07 og 16 306 000 sække i 1905—06. De synlige forraad avtok med 2 248 000 sække fra 1. juli 1907 til 30. juni 1908, mot en forøkelse av 6 678 000 sække i 1906–07 og en formindskelse av 1 514 000 sække i 1905—06.

Bomuld. Der indførtes i 1908 til hele Frankrike 298 863 tons, hvorav til Havre 224 992 tons. Importen til Havre overskred med 21 582 tons importen i 1907 eller med omtrent 45 000 tons de sidste 10 aars gjennemsnitsimport. Markedspriserne fluktuerte sterkt i aarets løp, idet de varierte mellem 55 og 80 francs.

Huder. Den samlede import til Frankrike i 1908 utgjorde 70 258 tons, hvorav 29 423 tons indførtes til Havre, mot i 1907 henholdsvis 76 729 og 32 885 tons. Importen viser saaledes en nedgang fra foregaaende aar, hvilket skyldes den livligere virksomhet i denne branche i de Forenede Stater samt den omstændighet, at enkelte exportlande hadde en tendens til selv at bearbeide de i landet frembragte raaprodukter. De usedvanlig lave priser i 1907 bedredes i 1908. Ved aarets slutning hadde markedet en fast tendens med indskrænkede beholdninger paa de europæiske lagere.

Av gjeteskind indførtes 2 897 baller. Markedet var mat paa grund av den vedvarende depression i hanskeindustrien.

Uld. Herav indførtes 10 785 tons, mot 10 580 tons i 1907. Denne importmængde er betydelig større end gjennemsnittet for de 10 sidste aar. De lave priser ved utgangen av aaret 1907 gik noget op indtil henimot slutningen av mars, da et prisfald indtraf ved underretningen om den sterke prisnedgang paa Londonermarkedet. Dette prisfald efterfulgtes av en langsom opgang.

Indigo. Av denne vare indførtes i 1908 til Frankrike 152 500 kg., hvorav til Havre 88 000 kg., mot i 1907 henholdsvis 111 700 og 41 600 kg. Importen er saaledes gaat op efter en længere nedgangsperiode. Priserne har været omtrent de samme som i 1907.

Kakao. Importen til Frankrike i 1908 utgjorde 54 828 tons, hvorav til Havre 46 995 tons, mot i 1907 henholdsvis 44 253 og 36 821 tons. Utførslen fra Havre utgjorde 24 418 tons. Havres import og export av kakao i 1908 er den største, som har fundet sted i de sidste 10 aar. Priserne var for alle sorter betydelig lavere end det foregaaende aar, dels paa grund av rik høst og dels paa grund av eftervirkningerne av den amerikanske krise. De Forenede Stater, som ellers forbruker omkring fjerdeparten av verdensproduktionen, ophørte for en tid fuldstændig med sine indkjøp. De lave priser bevirket et øket forbruk i Frankrike.

Pepper. I 1908 importertes herav til Frankrike 4 734 tons, hvorav til Havre 2 533 tons. Aarets import viser en nedgang av 700 tons, hvilket synes at skyldes prisfald og de forholdsvis store lagere. Forbruket av pepper i Frankrike er stadig stigende; exporten er derimot gaat end yderligere ned.

Farvetræ. Importen til Frankrike i 1908 utgjorde 68 367 tons, hvorav til Havre 47 221 tons, mot i 1907 henholdsvis 67 856 og 63 760 tons. Markedet har frembudt litet liv under en vedvarende indflydelse av krisen i 1907, og priserne har holdt sig lave. Henimot slutningen av aaret bedredes stillingen noget, og man haaber paa en betydeligere indførsel i 1909.

Trælast. Importen herav til Havre i 1908 utgjorde ialt 77 579 tons, mot 78 068 i 1907. Som følge av de vedvarende høie priser paa ek og ekestav har importen herav yderligere avtat med henholdsvis 300 og 1 000 tons. Derimot er importen av nøttetræ øket med 1 200 tons. Hvad de øvrige træsorter angaar, utviser den samlede import omtrent de samme tal som foregaaende aar; derimot er tallene forskjellige fra 1907 for de enkelte landes vedkommende. Saaledes utviser importen fra Norge og Sverige en forøkelse av 5 100 tons og Kanada 1 600 tons, mens importen fra de Forenede Stater og Rusland avtok med henholdsvis 3 500 og 4 900 tons. For de Forenede Staters vedkommende skyldes dette stansningen av enkelte sagbruk paa grund av pengekrisen. Forøkelsen av importen fra Kanada tilskrives oprettelsen av regulære maritime forbindelser.

Av edle træsorter importertes i 1908 54 465 tons, mot i 1907 og 1906 henholdsvis 41 291 og 39 135 tons. De lave priser paa mahogny paa grund av prisnedgangen ved utgangen av aaret 1907 holdt sig i løpet av aaret 1908. Da avsætningen i 1908 har været omtrent den samme som i de tidligere aar, er beholdningerne ved aarets utgang som følge av den større indførsel betydelig forøket.

Kautschuk. Importen til Frankrike utgjorde 12 411 tons, hvorav til Havre 7 918 tons, mot i 1907 henholdsvis 14 412 og 8 654 tons. Priserne var likesom i 1907 lave, og markedet frembød ikke meget liv. Utover høsten fandt dog en livligere avsætning sted.

Korn. Importen i 1908 var 5 770 tons mindre end det foregaaaende aars. Der indførtes av hvete

27 111 tons, havre 371 tons, mais 63 800 tons, byg 4 tons og andre sorter 802 tons.

Kobber. Herav indførtes i 1908 til Frankrike 94 735 tons, hvorav til Havre 59 335 tons. Importen over Havre av denne artikel er stadig stigende.

Importen av *honning* var i 1908 omtrent som fjoraarets. Markedet var fast undtagen i slutningen av aaret, da priserne gik betydelig op for honning fra Chile, Haiti og Havana.

Importen av *voks* til Havre gik yderligere tilbake som følge av avtagende forbruk.

En opgave over Havres import fra Norge er allerede indtat i vicekonsulatets aarsberetning, hvortil henvises.

Export. Ifølge toldbodens opgaver utgjorde i 1908 totalvegten av de fra Havre exporterede varer 757 189 tons, mot i 1907 og 1906 henholdsvis 857 174 og 794 373 tons. Sammenlignet med 1907 er altsaa exporten avtat med ca. 100 000 tons, hvilket særlig skyldes exporten av kaffe og stenkul, som har avtat med henholdsvis 25 000 og 40 000 tons.

Av exporten til Norge opgives særskilt følgende varer:

Raa huder 18 700 kg., melk 5 280 kg., honning 6 624 kg., rug 32 650 kg., hvetemel 104 957 kg., kaffebønner 996 339 kg., kakaobønner 38 276 kg., eddike 16 566 liter, likører 3 504 liter, fajancesten 21 600 kg., jern- og staaltraad 57 859 kg., kobbertraad 262 565 kg.

Disse tal indbefatter ikke, hvad der exporteres til Norge i transit fra andre lande.

Industri. Den almindelige depression i industrien, som gjorde sig gjældende i Frankrike i 1908, var ogsaa merkbar i Havre. Særlig har skibsbyggerierne hat et daarlig aar.

Polen.

Utdrag av aarsberetning for 1908 fra konsul *Louis Spiess,* Warschau.

(Poteter. — Humle. — Brændevin. — Kulproduktion. — Cement. — Sukkerproduktion. — Huder.

Poteteshøsten i Polen var i 1908 i det hele god. Ved export til Tyskland erholdtes 36 à 38 kopek pr. pud.

Humlehøsten gav ikke særlig gode resultater. Paa Warschaus marked blev utbudt tilsalgs henimot 15 000 pud. For bedste kvalitet opnaaddes en pris av 11 à 15 rubler pr. pud.

Brændevinsdestilleriernes antal utgjorde i 1907—08 483 og deres samlede produktion over 12 millioner wiadros 40°, hvilket utviser en forøkelse for de sidste 5 aar av 82 destillerier og ca. 5½ wiadros.

Kulproduktionen. I 1908 var der i Polen i drift 28 kulgruber, som beskjæftiget 23 642 arbeidere, og som utvandt ca. 55 millioner pud kul. Kun henimot 1 mill. pud blev exporteret til utlandet. Prisen i Warschau var 24 kopek pr. pud. Av brunkul producertes ca. 1¼ mill. pud.

Cement. Prisen for cement var i 1908 i Warschau ca. rbl. 3.50 pr. 160 kg.

Sukkerproduktion. I 1908 var der i Polen i virksomhet 48 sukkerfabrikker, som tilsammen producerte ca. 11½ mill. pud sukker. Der exportertes til utlandet ialt ca. 5½ mill. pud, hvorav ca. 4 mill. pud raffineret sukker.

Huder. Der blev i 1908 indført til Polen fra utlandet huder til en samlet værdi av ca. 16 mill. rubler, hvorav dog blev sendt videre til Rusland for en værdi av ca. 11 mill. rbl.

Ceylon.

Aarsberetning for 1907 fra fung. konsul *R. E. Shaw,* Colombo.

Skibsfart. Colombo blev i 1907 besøkt av 12 norske skibe, heri ikke medregnet de skibe, som anløp blot for at indta bunkerkul.

Import. Der blev i 1907 importeret fra Norge til Ceylon 7 gallons øl, 1 644 lbs. fiskekonserver, 85 kasser (à 4 dus. æsker) kondenseret melk, 60 tons trælast, 209 cwts. spiker og nagler, 500 gross fyrstikker, 5 cwts. torsketran, 5 198 cwts. trævarer og 250 thekasser.

Exporten til Norge utgjorde i 1907: 414 cwts. kokosnøtter, ½ cwt. kardemomme, 13 165 lbs. the og 539 cwts. kokosnøtolje.

Sierra Leone.

Aarsberetning for 1907 fra konsul *J. C. Newton,* Freetown.

Skibsfart. Der ankom til Sierra Leone i 1907 med ladning 2 norske skibe dr. 2 034 tons. Begge skibe avgik med ladning.

Import. Blandt importartiklerne i 1907 kan nævnes følgende: Smør (35 tons, værdi £ 5 018), cement (værdi £ 7 248), fiskekonserver (værdi £ 1 409), fyrstikker (værdi £ 1 444), trælast (22 351 000 fot, værdi £ 18 856).

Gibraltar.

Aarsberetning for 1908 fra konsul *C. W. Mathiasen.*

(Skibsfart. — Mønstringsforretninger. — Dokker. — Import. — Export.)

Skibsfart. Gibraltar blev i 1908 besøkt av 145 norske skibe dr. 91 869 tons, hvorav 20 seilskibe dr. 3 663 tons. Av disse skibe ankom 50 dampskibe dr. 35 174 tons med ladning av kul; de øvrige anløp for ordre eller for at kulle eller reparere.

Kulfragterne fra England varierte mellem 5 sh. 6 d. og 6 sh. 3 d. pr. ton.

Mønstringsforretninger. Der blev i 1908 for norske skibe paamønstret 14 sjømænd (hvorav 2 norske) og avmønstret 12 mand (hvorav 4 norske).

Dokker. Reparationer av alle slags skibe utføres i havnen til rimelige priser. Der er 4 tørdokker, hvis længde varierer mellem 250 og 863 fot.

Import. Der foregik i 1908 ingen import fra Norge.

Export. Der exportertes i 1908 til Norge 881 baller = 52 tons kork.

Falklandsøerne.

Aarsberetning for 1908 fra konsul *W. A. Harding,* Port Stanley.

Skibsfart. Der ankom i 1908 i alt 46 dampskibe med en last av 141 555 tons og 17 seilskibe med en last av 14 056 tons. Herav var 4 dampskibe med en last av 1 029 tons og 1 seilskib med en last av 837 tons norske.

Importen opgik i 1908 til en værdi av £ 73 062 og kom væsentlig fra Storbritannien. Av trælast blev indført for £ 3 931.

Exporten utgjorde en værdi av £ 189 972. Til Norge exportertes hvalolje for en værdi av £ 46 000.

Indhold:

Ceylon s. 216. — Falklandsøerne s. 216. — Finland s. 205. — Gibraltar s. 216. — Havre s. 214. — Polen s. 216. — Portugal s. 213.

CENTRALTRYKKERIET — KRISTIANIA

KONSULATBERETNINGER

UTGIT AV UTENRIKSDEPARTEMENTET MED BISTAND AV NORGES OPLYSNINGS-KONTOR FOR NÆRINGSVEIENE

Nr. 10. **Maanedsutgaven.** **30. november 1909.**

«Konsulatberetninger» utkommer i to utgaver, en ukeutgave og en maanedsutgave. Kan bestilles ved alle postanstalter, i Kristiania i «Farmand»s expedition, Toldbodgt. 31. Abonnementspris for uke- og maanedsutgaven tilsammen kr. 3.00 pr. aar og for utenbysboende porto 20 øre.

Skotland.

(Handelsomsætningen med Norge. — Landbruksprodukter. — Almindelig oversigt. — Trælast. — Træmasse — Is. — Kul. — Granit. — Rujern. — Kobber. — Tin. — Sølv. — Alluminium. — Skibsbygning. — Fiskerier. — Skibsfart. — Fragter. — Hyrer. — Specielle oplysninger om handelen og skibsfarten paa Leith. — Alloa: Handel; skibsfart; industri. — Boness: Import; skibsfart — Burntisland: Skibsfart; import. — Dundee: Skibsfart; import; trælast; is; jute; lin; hvalfangst. — Glasgow: Skibsbygning; kul; kemikalier; hø; is; tran; handelen med Norge. — Handelen og skibsfarten paa Troon.)

Aarsberetning for 1908 fra konsul *J. T. Salvesen*, Leith.

Handelen med Norge. Følgende opgave viser vareomsætningen mellem Norge og Skotland i 1908, sammenlignet med 1907:

I. Import til Skotland fra Norge:

		1907. Mængde.	1907. Værdi. £	1908. Mængde.	1908. Værdi. £
Trælast, huggen	Loads	59 150	67 556	38 266	48 328
saget		49 283	92 275	32 191	56 599
stav		16 445	57 964	13 240	42 348
forarbeidet		—	9 021	—	6 309
Jern: Malm	Tons	71 266	56 343	52 530	41 054
Stangjern		5	50	7	181
Gammelt		570	1 367	223	449
Rujern		33	431	38	455
» Forarbeidet	»	232	4 603	208	4 072
Bønner	Cwts.	—	—	10	6
Erter		—	—	10	7
Is	Tons	11 318	5 600	11 281	5 900
Sten		6 199	10 003	6 983	11 351
Tran	Tdr.	924	20 065	3 017	60 359
Smør	Cwts.	62	286	39	184
Margarin		3 036	7 737	2 355	5 904
Melk, kondenseret	»	6 122	10 072	3 203	3 863
Maskiner	Tons	50	3 365	55	2 752
Sikkerhetsfyrstikker	Gross	4 952	245	3 390	170
Papir	Cwts.	241 772	166 019	297 297	168 069
Pap		13 614	7 345	13 539	7 563
Træmasse, kemisk, tør	Tons	7 154	64 405	8 206	72 837
» mekanisk, vaat	»	13 903	35 419	15 927	41 546
Andre materialer for papirindustrien	»	35	288	41	317
Ialt			623 559		580 623

II. Export til Norge fra Skotland.

a) av indenlandske varer:

		1907. Mængde.	1907. Værdi. £	1908. Mængde.	1908. Værdi. £
Blanksværte		—	—	46	11
Bomuldsgarn	Lbs.	2 700	163	4 900	314
Bomuldstøier		—	24 734	—	17 441
Boghandlervarer (ikke papir)		—	43	—	72
Cement	Tons	4	20	2	3
Cikori og kaffe	Lbs.	511	15	—	—
Cykler, dele derav		—	—	—	1 030
Dampskibe av jern eller staal		—	14 670	—	32 400

		1907.		1908.	
		Mængde.	Værdi.	Mængde.	Værdi.
			£		£
Dampskibe, maskineri		—	6 565	—	13 125
Dampmaskiner	Tons	545	14 164	44	1 447
Dampkjedler		—	—	13	605
Andre slags maskiner		15	302	10	476
Faareuld	Lbs.	500	9	—	2
Filler	Tons	—	—	2	5
Fisk, fersk sild	Tdr.	—	—	23	7
» saltet do.	Cwts.	26 769	9 050	12 885	7 820
andre slags		11 767	3 345	2 193	712
Fiskeredskaper			847	—	1 119
Frø	»	313	885	355	782
do., bomulds-	»	3	50	2	42
Fórstoffer	»	833	6 018	548	3 940
Forskjellige elektriske varer og apparater	»	—	—	—	2 750
Glasvarer og stentøi	Cwts.	1 585	920	9 381	1 617
Glas	»	—	—	12	45
Flasker		—	—	5	5
Gjødningsstoffer	Tons	450	2 704	581	2 410
Glukose	Cwts.	—	—	139	103
Hester	Antal	60	598	1	20
Isenkram		—	112	—	43
Jute, garn	Lbs.	48 900	725	90 300	1 420
» tøier		—	23 125	—	31 646
» andre arbeider		—	442	—	406
Kautschuk, forarbeidet		—	1 299	—	1 109
Kemikalier		—	10 404	—	3 804
Kjæks	Cwts.	44	113	54	225
Kjød	»	1 998	704	1 292	489
Kobberstik		—	—	—	38
Kortevarer		—	56	—	28
Landbruksmaskiner	Tons	—	—	13	345
Ler	»	206	170	349	278
Kul og koks etc.	»	485 072	286 973	543 891	300 625
Korn og mel	Cwts.	—	4 566	27 715	13 612
Linoleum	□ Yds.	31 200	2 558	19 700	1 724
Lim og gelatin	Cwts.	65	173	55	131
Lær	»	197	2 550	—	1 435
Lin, garn	Lbs.	54 900	2 244	75 100	2 834
» tøier og traad	»	—	18 524	—	15 360
» andre arbeider		—	—	—	473
Leketøi		—	—	—	8
Lin og hamp		—	307	—	—
Mineralvande	Dus. flasker	—	—	60	13
Motorvogner	Antal	1	436	5	2 193
do. dele derav		—	—	—	77
Motorcykler, —»—		—	86	—	109
Messing		—	16	—	63
Kobber		—	32	—	126
Jern og staal	Tons	15 039	113 114	19 795	132 311
Gammelt jern og staal	»	—	—	4	18
Bly	»	3	57	1	20
Tin		—	3	—	—
Zink	Tons	5	132	11	192
» forarbeidet	»	6	653	3	264
Malervarer	Cwts.	902	874	1 024	933
Maskinremmer	»	309	5 415	310	4 538
Møbler		—	38	—	140
Margarin	Cwts.	7	23	—	—
Mursten	Tusen stkr.	242	885	305	972
Klær		—	224	—	218
Olje, ikke oliven-		—	21 767	—	14 462
Matter		—	45	—	2
Papir, trykt	Cwts.	—	970	1 297	1 619
» andre slags	»	370	662	316	168
Pap	»	165	107	249	567
Paraffin, voks-	»	3 863	4 084	4 670	5 302
Pletsaker		—	—	—	6
Poteter	Cwts.	113	23	92	28

		1907. Mængde.	1907. Værdi. £	1908. Mængde.	1908. Værdi. £
Proviant		—	314	—	139
Raketter etc.		—	—	—	361
Redskaper		—	401	—	615
Sækker	Dusin	8 530	2 389	12 673	2 841
Skotøi av kautschuk	Dusin par	1 484	2 442	1 755	3 227
Silketøier		—	22	—	11
Sæpe	Cwts.	—	—	88	42
Symaskiner, dele derav	»	216	13 757	225	15 313
Sukker	»	8 868	5 668	6 440	4 392
Sirup	»	5 056	23 798	51 041	27 011
Sukkerbakverk	»	11	32	9	29
Smør	»	7	22	—	—
Stivelse		—	43	—	—
Slipestene		—	161	—	—
Syltetøier		—	23	—	—
Trykte bøker	Antal	5	36	—	—
Tougverk	Cwts.	2 372	5 951	1 827	4 011
Telegraf- og telefonapparater	»	25	25	—	74
Maskinpakning	»	3	27	52	151
Talg og fett	»	589	639	1 253	1 025
Textilmaskiner	»	1	98	34	1 825
Andre slags maskiner	»	478	15 628	172	7 769
Tobak	Lbs.	431	118	310	73
Uld, garn	»	62 300	5 406	53 600	4 251
» tøier	Yds.	15 300	1 942	20 500	2 547
» tepper etc.		—	1 064	—	1 666
» andre artikler, forarbeidede		—	4 303	—	4 560
» » » uforarbeidede		—	1 284	—	4 285
Vaaben		—	—	—	1
Videnskabelige instrumenter		—	42	—	660
Whisky	Proof gallons	37 670	28 587	106 786	34 678
Gummi		—	—	3	15
	Samlet værdi		£ 704 015		£ 750 249

b) av utenlandske og koloniale varer:

Farvestoffer	Tons	55	1 242	3	75
Telegraf- og telefonapparater		—	50	—	—
Jute	Tons	9	235	—	—
» -fabrikata		—	9	—	5
Maskiner, ikke damp-	Tons	—	88	9	240
Fisketran	»	172	3 452	61	1 556
Silkevarer	Yds.	500	37	65	10
Skindvarer	Stkr.	63	15	—	—
Salt	Tons	60	60	—	—
Sæpe	Cwts.	—	—	18	22
Trælast, saget	Loads	2	5	27	54
Trævarer		—	119	—	60
Uld	Lbs.	8 900	230	—	—
Hvalben	Cwts.	5	95	—	—
Vaaben		—	—	—	25
Bomuldsvarer		—	—	—	2
Metalvarer		—	—	—	8
	Ialt		£ 5 637		£ 2 057

Landbrugsprodukter. Fra alle lande indførtes i de to sidste aar følgende landbrugsprodukter til Skotland:

		1907. Mængde.	1907. Værdi. £	1908. Mængde.	1908. Værdi. £
Smør	Cwts.	493 005	2 685 667	482 643	2 716 198
Margarin	»	146 570	363 584	131 250	327 602
Ost	»	179 112	510 194	155 995	443 085

		1907. Mængde.	1907. Værdi. £	1908. Mængde.	1908. Værdi. £
Egg	St. hundreder	2 965 434	1 160 152	2 920 295	1 155 300
Heste	Antal	960	16 073	776	15 294
Hornkvæg	»	35 213	598 309	26 034	441 564
Faar og lam	»	741	1 111	—	—
Torvstrø	Tons	21 219	24 430	18 591	21 604
	Samlet værdi		£ 5 359 520		£ 5 120 647

Almindelig oversigt. De litet lovende utsigter ved slutningen av aaret 1907 har bekræftet sig, og faa forutsaa vistnok en saadan stagnation, som den, man har maattet føle i 1908. Beretninger fra alle ledende industricentrer viser en gjennemgaaende og stadig nedgang som følge av det indskrænkede forbruk, og den sterke konkurrence inden alle brancher bevirket, at der blev liten eller ingen fortjeneste, i mange tilfælde ogsaa tap. Skibsfarten blev særlig berørt.

Opgaver fra Board of Trades arbeidsdepartement for 1908 viser, at gjennemsnitsprocenten i nævnte aar for arbeidsløse medlemmer av fagforeningerne i sammenligning med det næstforegaaende aar utgjorde omkring det dobbelte, nemlig 7.8 % i 1908, mot 3.7 % i 1907. I oktober 1908 var den 9.5 %, i november 8.7 % og i december 9.0 %. I aarets første to maaneder var der en stigende tendens i lønningerne, som imidlertid derefter reducertes; dog bemerkedes der en høiere arbeidsløn ved slutningen av 1908 end i samme tidsrum av aarene 1893 til 1906.

Arbeidstvister blev, om de end i antal ikke kommer op mot dem i 1907, dog alvorligere følt, forsaavidt angaar de berørte arbeidere og tvisternes langvarighet. Man haaber, at Board of Trades præsidents plan om at opnævne en voldgiftsret til avgjørelse av industrielle tvister vil vise sig hensigtssvarende og komme til at forebygge de hyppige, langvarige og alvorlige konflikter mellem arbeidere og arbeidsherrer.

Tiltrods for de mere eller mindre utilfredsstillende forhold inden kulindustrien, opstod der under aarets løp ingen konflikter med minearbeiderne, idet lønningerne ved prisernes falden blev fastsat av «The Conciliation Board», der indvilget i en reduktion av 1 sh. 3 d. pr. dag for det hele aar. Minearbeidernes betaling er saaledes nu 6 sh. 3 d. pr. dag, mot 7 sh. 6 d. pr. dag ifjor.

De skotske staalfabrikanter hadde et daarlig aar, og de faa bestillinger paa skibe, især eleshet fra Clyde-distriktet, tillægges særlig indflydelse i saa henseende. Der blev rigtignok gjort forsøk paa større avsætning ved at nedsætte priserne, hvilket imidlertid ikke viste sig hensigtssvarende, da forbrukerne ikke var tilbøielige til at kjøpe mere end, hvad der virkelig utkrævedes for at dække behovet.

Der er intet særlig at bemerke angaaende rujern. Forretningerne i dette produkt var ogsaa ubetydelige, og paa grund av de faa bestillinger forlangtes 5 sh. pr. ton under forrige aars priser.

Den skotske mineraloljeindustri følte ogsaa trykket av den almindelige nedgang, idet priserne var lavere, end de var for et aar siden; som særlig grund hertil angives konkurrencen med «The American Oil Company», som i den senere tid har faat indpas paa det skotske marked.

Inden textilindustrien høres ogsaa klage over et daarlig aar, og det er den almindelige mening, at det laveste punkt er naadd.

Trælast. Importen fra Norge til Skotland stiller sig for aaret 1908, sammenlignet med 1907, saaledes:

	1908. Loads.	1908. Værdi i £.	1907. Loads.	1907. Værdi i £.
Huggen last	38 266	48 328	59 150	67 556
Saget	32 191	56 599	49 283	92 275
Stav	13 240	42 348	16 445	57 964
Ialt	83 697	147 275	124 878	217 795

altsaa en nedgang i kvantum av 41 181 loads og i værdi av £ 70 520.

Trælasthandelen har i 1908 lidt under de samme ugunstige konjunkturer som de fleste andre forretninger. De væsentlige aarsaker har været den vedvarende stagnation inden husbygningsindustrien, avtagen i skibsbyggeriet, mindre virksomhet inden kulindustrien og, om end i ringere grad, nedgangen i forfærdigelse av møbler samt kasser etc. til emballage. I det hele tat har der været uvirksomhet inden de trælastforbrukende industrier. Desuten har priserne bevirket en indskrænkning i indkjøpene. Ved slutningen av aaret vistes der imidlertid tilbøielighet fra kjøpernes side til at gjøre forretninger, hvortil grunden dog ikke bestemt kan angives; muligens var det, fordi man ventet stigning i priserne, muligens ogsaa fordi man imotesaa større avsætning i en nær fremtid.

Træmasse. Fra Norge importertes til Skotland av træmasse:

I 1908	8 206 tons, værdi	£ 72 837	kemisk
- 1907	7 154 »	» 64 405	kemisk
- 1906	9 684 »	» 85 495	kemisk
- 1908	15 927 »	» 41 546	mekanisk
- 1907	18 118 »	» 42 467	mekanisk
- 1906	13 903 »	» 35 419	mekanisk

Is. Indførslen til Skotland fra Norge var:

	1908.	1907.
Leith	4 479 tons	4 700 tons
Glasgow	5 060 »	5 148
Grangemouth	985 »	957
Montrose	757	513
Ialt	11 281 tons	11 318 tons

altsaa en nedgang av 37 tons.

Av kunstig is angives produktionen at ha været:

	1908.	1907.
I Leith	ca. 5 000 tons	4 500 tons
- Aberdeen	» 70 000 »	65 000
- Dundee	3 174	2 671
- Glasgow	» 33 000 »	31 000

men disse opgaver er vistnok ikke ganske paalidelige, da det er yderst vanskelig at erholde nøiagtige oplysninger derom fra vedkommende fabrikker, som ligger i sterk konkurrence med hverandre.

Kul. Der exportertes fra Skotland i 1908 9 770 040 tons, mot 10 146 631 tons i 1907, altsaa en nedgang av 376 691 tons.

Folgende opgave viser utførslen til de forskjellige lande i 1908, sammenlignet med 1907:

	1908. Tons.	1907. Tons.
Norge	541 173	482 520
Tyskland	2 731 913	3 010 645
Danmark	1 305 963	1 268 307
Sverige	1 225 542	1 091 608
Frankrike	753 109	761 158
Italien	785 131	755 940
Rusland	814 803	671 865
Holland	431 990	803 661
Belgien	165 359	262 556
Spanien	134 284	126 590
Andre europæiske lande	273 194	368 155
Tilsammen	9 162 461	9 603 005
Lande utenfor Europa	607 579	543 626
Totalexport	9 770 040	10 146 631
Avskibet indenlands samt bunkerkul	5 061 427	4 623 372
Ialt	14 831 467	14 770 003

Priserne stillet sig under aarets løp saaledes:

	Ell.	Splint.	Steam.
Januar	13/0—12/-	14/6—12/6	11/3—10/0
April	10/9—10/6		10/3—10/0
Juni	11/0—10/9		10/0— 9/9
September	11/0	11/-	9/9
December	10/6—10/3		9/6— 9/3

Granit. I løpet av aaret var bestillingerne paa monumentgranit fra de Forenede Stater og Kanada jevne. Der vises en jevn aarlig økning i utførslen til Kanada. Forretningerne paa det europæiske kontinent var imidlertid stille, dog angives det, at nogle større bestillinger blev mottat fra Frankrike. Der bemerkes imidlertid en avtagen i kvantitativ henseende, og til belysning herav opgives, at der i løpet av 12 maaneder fra og med 1. oktober 1907 utførtes omkr. 9 396 tons, mot 9 875 tons i 1906—1907 av monumentgranit, medens der av polerede sokler utførtes henholdsvis 165 tons og 520 tons. I virkelig værdi menes forskjellen ikke at være videre nævneværdig, idet værdien av den granit, som blev utført til de Forenede Stater, var £ 33 700 i 1908, mot £ 33 800 i 1907. Til trods for den nævnte nedgang har aaret 1908 været det næstbedste siden 1897, da utførselsværdien ansættes til £ 37 000.

For bygningssten har man kun mottat faa bestillinger, og de fleste har kun været for at dække behovet til mindre foretagender. Der var en skarp nedgang i de kontraherede priser.

Rujern. I januar maaned stod Cleveland «warrants» i 48/6, hvilken pris, efter at være steget til 48 sh. 10½ d., faldt ned til 47/6 ved samme maaneds slutning — den laveste notering under aaret. Senere steg prisen til 52 sh./7 d. i mars. I mai var fluktuationerne mere eller mindre begrænsede og varierte mellem 49 sh./7½ d. og 56 sh./9 d. Under den resterende del av aaret var markedet stille med en faldende tendens.

Følgende opgave viser de høieste og laveste priser i 1908, sammenlignet med 1906 og 1907:

	1908. Høiest.	1908. Lavest.	1907. Høiest.	1907. Lavest.	1906. Høiest.	1906. Lavest.
Januar	48/10½	47/6	61/10½	56/4½	55/-	52/2½
Februar	51/1	47/7	57/1½	53/9	52/7½	47/11½
Mars	52/7	50/7½	56/3	52/10	48/10	47/2½
April	52/5½	50/6	58/9	53/4½	50/10½	47/8
Mai	56/9	49/7½	62/9	58/1	51/-	48/10½
Juni	51/10	50/6	62/1½	55/-	51/1	49/9
Juli	51/4½	50/-	59/-	55/10½	51/8½	49/10
August	52/6	50/10½	58/-	56/3	54/7½	51/2
September	52/11	51/4½	56/6	53/10	55/-	54/3
Oktober	51/3½	48/11	55/11	51/10½	58/6½	54/5½
November	50/2½	48/7	51/4½	49/4	62/3	56/8
December	49/6	48/4	50/3	49/-	63/6	60/4

Kobber. Den ved slutten av 1907 noterede pris av £ 62 løp i januar 1908 op til £ 64.5.0, hvilken notering imidlertid med mere eller mindre fluktuationer faldt ned til £ 52.2.6 i juli — den lavest noterede pris under aaret. Like før præsidentvalget i de Forenede Stater begyndte stigning i prisen, hvilken naadde £ 65.2.6 for prompt og £ 66.7.6 for fremtidig levering — den høiest opnaadde pris. Den reaktion, som opstod ved slaphet i efterspørslen som følge av det ved overspekulation opfyldte marked ledet til, at prisen omkring midten av december ikke var stort høiere end den, som notertes i det samme tidsrum i det nærmest foregaaende aar.

Tin. Omend aaret begyndte med en prisnotering, som viste sig at være den laveste i de forløpne tolv maaneder, har dog værdistigningen vist sig at være større i dette metal end noget andet. Prisen steg under en tid av aaret £ 24 over slutningsnoteringen i 1907. Dette er saa meget mere merkelig, naar man tar i betragtning to motvirkende faktorer, nemlig den store produktion og det formindskede forbruk i Amerika. Efter at være faldt ned til £ 118.10.0, løp prisen i mars op til £ 147, den høieste i hele aaret, men gik gradvis ned til £ 124 i begyndelsen av juli. Efter stigning indtil august, da der notertes £ 139, faldt prisen igjen ned til £ 130 i september. Med mere eller mindre begrænsede fluktuationer stod prisen i sidste halvdel av december i £ 132, hvilket viser en stigning av £ 8—10 sh. pr. ton, mot noteringen i december 1907.

Sølv. Prisen var høiest i januar og notertes først med 24⅞ d. pr. unce, hvilken notering imidlertid i løpet av samme maaned gik op til 26½ d. pr. unce. Siden var der stadig nedgang, og den laveste pris notertes i december, nemlig 22 d. pr. unce — kun 5/16 d. over den laveste pris, som nogensinde er noteret, nemlig 21 11/16 d. i januar 1903 og november 1902.

Alluminium. Aaret 1908 var særlig bemerkelsesværdig paa grund av de store prisfald for det rene saavelsom for det amalgamerede metal.

I begyndelsen av aaret var prisen for rent £ 105.5.0 og for nr. 6 amalgameret £ 58.10.0 pr. ton, men gik ned til henholdsvis £ 62.10.0 og £ 58.0.0. Disse prisfald bevirket en større benyttelse av metallet i flere øiemed, og der er al sandsynlighet for, at alluminium med den mindste stigning i messing- og kobberpriserne vil indta en fremtrædende plads. Der bemerkes en stadig økning i benyttelsen av alluminium til forfærdigelse av plater og rør, likesom der ogsaa stilles i utsigt metallets benyttelse til sporvogner, skillevægge, tak m. m., samt fartøiers dæk, dækshuse o. s. v. for derved at formindske overbygningers vegt. De ifjor paagaaende utvidelser av fabrikkerne er nu fuldført, og Kinlochleven fabrik er nu færdig. Samtlige British Alluminium Co. tilhørende fabrikker angives at ha de mest moderne maskiner, hvorved et meget større kvantum kan produceres end nogensinde før og med mindre utgifter. Der er nu en fabrik igang, som forfærdiger motorvogner, saavelsom alle mulige til kjøkkenutstyr henhørende artikler.

Skibsbygning. De skotske skibsværfters produktion i 1908 utgjorde 680 skibe med en samlet drægtighet av 400 194 tons og med maskinerier paa ialt 528 702 indik. hestekræfter. Sammenlignet med aaret 1907 vises der en nedgang av 77 fartøier, 274 979 tons og 213 597 indik. hestekræfter.

Følgende opgave viser resultatet ved de forskjellige distrikters skibsværfter i Skotland:

	1908.			1907.		
Clyden	569 fartøier,	355 586 tons,	474 400 ind. H. K.	526 fartøier,	619 919 tons,	668 527 ind. H. K.
Forth	25 »	11 143 »	14 262 » »	58 »	21 370 »	23 342 » »
Tay	25 »	25 864 »	26 400 » »	39 »	17 672 »	30 395 » »
Dee og Moray Firth	61 »	7 601 »	13 640 » »	134 »	16 212 »	20 035 » »
	680 fartøier,	400 194 tons,	528 702 ind. H. K.	757 fartøier,	675 173 tons,	742 299 ind. H. K.

Fiskerier. Utbyttet av samtlige fiskerier utgjorde ifølge opgaver fra «The Fishery Board» ialt i 1908 £ 2 585 731, mot i 1907 £ 3 242 386, altsaa en avtagen av £ 656 655, medens de opfiskede kvantiteter i 1908, med undtagelse av skaldyr, utgjorde 8 629 968 cwts., mot 9 078 059 cwts. det foregaaende aar, eller en nedgang i 1908 av 449 091 cwts.

Av de forskjellige slags fisk var mængden og værdien i de to sidste aar:

	1908.		1907.	
	Cwts.	£.	Cwts.	£.
Sild	5 686 552	1 150 855	6 313 247	1 816 260
Brisling	11 695	2 287	33 284	8 602
Makrel	26 167	6 644	33 778	9 288
Torsk	805 527	332 970	696 107	324 522
Lange	210 755	54 660	142 336	45 978
Brosme	17 285	4 210	10 159	2 963
Sei	143 524	24 195	138 074	28 391
Hyse	1 151 519	519 195	1 192 458	533 278
Hvitting	147 708	54 451	141 906	53 304
Aal	26 600	10 712	17 850	8 608
Kveite	58 636	111 281	47 557	94 309
Flyndre	47 993	79 443	47 634	78 879
Rødspætter	49 412	69 403	54 830	76 035
Rokke	124 238	30 241	89 597	26 421
Andre slags fisk	122 357	60 945	119 242	62 899
	8 629 968	2 511 492	9 078 059	3 167 737
Skaldyr.		£.		£.
Krabber		16 514		13 729
Hummer		33 920		35 505
Østers		3 411		3 455
Andre slags		20 394		19 960
	Ialt	2 585 731		3 242 386

Fragter. Kulfragterne for dampskibe stillet sig i det forløpne aar saaledes:

			Høiest.	Lavest.
Fra Alloa	til	Königsberg	5/3	à 4/3
» Boness	»	Kronstadt	3/10½	» 3/8
	»	Horsens	5/—	» 4/2
	»	Odense	4/10½	» 4/—
	til	Randers	4/6	à 4/1 ½
	»	Swinemünde	4/1	» 3/9
Fra Burntisland eller Methil	»	Aalborg	4/4 ½	» 3/10½
	»	Kronstadt	4/—	» 3/3
	»	Neufahrwasser	4/3	» 3/10½
	»	Genua, Savona ell. Livorno	7/4 ½	» 5/—
	»	Königsberg	5/6	» 5/—
	»	Norrköping	4/9	» 4/3
	»	Rostock	5/1 ½	» 4/7 ½
	»	Stockholm	4/9	» 3/10½
	»	Venedig	8/—	» 6/3
» Fife Port	»	Aalborg	4/3	» 3/9
	»	Kjøbenhavn	4/10½	» 3/9
	»	Kronstadt	4/—	» 3/3
	»	Neufahrwasser	4/3	» 3/10
	»	Genua, Savona ell. Livorno	7/4 ½	» 6/—
	»	Horsens ell. Veile	5/—	» 4/1 ½
	»	Kiel	4/6	» 4/—
	»	Lübeck	4/6	» 4/—
	»	Malmö	4/3	» 3/9
	»	Sönderborg eller Apenrade	4/10½	» 4/—
	»	Stockholm	4/9	» 3/10½
	»	Swinemünde	4/—	» 3/4 ½
	»	Wismar	4/10½	» 4/1 ½
Firth of Forth	»	Kronstadt	4/—	» 3/4
	»	Genua ell. Savona	6/3	» 6/1 ½
	»	Königsberg	6/—	» 4/7 ½
	»	Stockholm	4/4 ½	» 3/6
	»	Swinemünde	4/—	» 3/6
	»	Wismar	4/9	» 4/3
Grangemouth	»	Barcelona	7/6	» 6/4 ½
	»	Kjøbenhavn	4/—	» 3/7 ½
	»	Kronstadt	3/9	» 3/3
	»	Genua, Savona ell. Livorno	7/6	» 6/3
	»	Horsens	5/—	» 4/3
	»	Nordnorge	4/1 ½	» 3/6
	»	Riga	4/—	» 3/—

		Høiest.	Lavest.
til	River Plate . .	13/1 1/2	à 8/3
»	Stockholm . . .	4/4 1/2	» 4/3
»	Norrkjöping . .	5/3	» 4/—
»	Warberg	4/6	» 4/3
»	St. Petersburg .	4/—	3/9
»	Stettin	4/6	» 4/—
»	Swinemünde . .	4/—	» 3/7 1/2
	Königsberg («below bridges»)	6/—	» 5/9
	do. («town») .	6/6	» 5/3
»	Kjøbenhavn . .	3/9	» 3/6
»	Kolding	4/3	» 3/7 1/2
»	Memel	4/6	» 4/3
»	Rotterdam . . .	3/4 1/2	» 3/—
»	Dunkerque . . .	5/—	
	Oporto.	6/6	6/—
»	Alexandria . . .	5/9	» 7/—
»	Sevilla.	4/9	» 6/9
Fra Glasgow	» Kristiania . . .	4/9	» 4/3
»	Larvik.	4/9	4/6
»	Nordnorge . . .	4/3	» 3/7 1/2
	Rouen	5/6	» 4/6 d.
»	Bordeaux . . .	5 frcs.	» 4 1/2 frcs.
»	Marseille . . .	6/9 d.	6/—
»	Oporto.	5/3 d.	» 4/6 d.
»	Genua, Savona, Livorno	7/6 d.	» 5/—
»	Barcelona . . .	7/6 d.	» 6/3 d.
»	Cartagena . . .	7/—	» 6/6 d.
»	Nizza	7/3 d.	» 7/—
»	Alexandria . . .	7/3 d.	» 5/—
»	Algier	5/9 d.	» 5/6 d.
»	Neapel.	7/—	» 7/6 d.
	Triest	7/3 d.	» 7/6 d.
»	Venedig . . .	7/6 d.	» 6/3 d.
»	Konstantinopel .	7/9 d.	» 7/6 d.
»	Montevideo. . .	9/—	» 8/6 d.
»	River Plate . .	13/—	» 8/—
»	Rio Janeiro . .	10/—	» 8/6 d.

Sortehavsfarten var i 1908 ogsaa daarlig, og fragterne var under de i 1907 opnaadde, idet der for større tonnage betaltes fra Kherson 6/6 d. à 8 sh., Nicolaieff 6 sh. à 7/6 d., Azof 8 sh. à 9 sh. og Sulina 6 sh. à 8 sh.

Fragterne fra havne i østen beregnedes paa lignende basis, idet det høiest opnaaelige var 15 sh. fra Bombay, 18 sh./9 d. fra Calcutta, 20 sh./9 d. fra Madras-kysten, 19 sh./3 d. fra Birmah, 21 sh./3 d. fra Saigon og 24 sh. fra Java.

Australien holdt en moderat del av den ledige tonnage beskjæftiget med kul, hvete og stykgods, ogsaa i time charter, til efter aarets sæsoner avpassede rater, likesom en del ledige dampskibe erholdt beskjæftigelse i fart fra den nordlige Stillehavskyst og Amerikas vestkyst til tap for seilskibsrederne.

Skibsfarten til og fra argentinske havne kan siges at ha været av betydning, forsaavidt som importen av kul, der i kvantitativ henseende kan likestilles med importen i aaret 1907, og exporten av hvete og mais har git en jevn beskjæftigelse. Fragterne viser ingen forandring fra ifjor, idet der fra Buenos Aires betaltes 7 sh. à 9 sh., San Lorenzo 7/9 d. og Bahia Blanca 8 sh à 8 sh./6 d. Som følge av de langvarige lave rater forsøkte rederne at faa et opsving i fragtmarkedet ved at danne en «ring». Dette mislykkedes imidlertid, og fragterne faldt snart ned til det gamle niveau, hvilket hadde til følge, at flere skibe blev beordret til Nordstaterne i ballast. Henimot den nye kornhøst forbedredes dog stillingen noget.

I de nordamerikanske stater fik avskiberne sikret sig billig skibsrum som følge av de mange fartøier, som ankom dertil i ballast fra Argentina og Middelhavet. I kornfragt fra norddistrikterne betaltes 15/4 1/2 d. til 25 sh. For bomuld betaltes fra Wilmington 18 sh. til 27 sh./6 d., Savannah 23 sh. til 30 sh./9 d. og Golfhavne 22 sh./6 d. til 30 sh./9 d.

Seilskibene hadde en sterk konkurrence med dampskibene, baade hvad fragter ut og hjem angaar, og følgen var, at endog minimumsfragter ikke kunde vedlikeholdes fra havne paa vestkysten og den nordlige del av det Stille Hav. Hvete- og kulbefragtningerne fra Australien var stadige. For hvete betaltes 18 sh./6 d. til 25 sh. fra Sydaustralien og for kul 13/6 d. til 21/— fra N. S. Wales til utvalgt salpeter-havn.

Mønstringsforretninger. Følgende opgaver utviser mønstringsforretningerne ved stationerne inden distriktet:

	Paamønstrede.			Avmønstrede.			Anmeldte rømte.		
	Norske.	Utlændinger.	Tilsammen.	Norske.	Utlændinger.	Tilsammen.	Norske.	Utlændinger.	Tilsammen.
Leith	39	52	91	64	36	100	2	—	2
Aberdeen . .	23	36	59	25	27	52	1	3	4
Alloa	1	2	3	5	6	11	—	4	4
Ardrossan . .	7	25	32	29	42	71	—	4	4
Ayr	7	1	8	16	3	19	—	—	—
Bo'ness . . .	25	26	51	46	27	73	—	—	—
Burntisland .	15	19	34	14	16	39	—	—	—
Dundee . .	3	1	4	11	2	13	—	—	—
Glasgow . .	67	168	235	106	99	205	7	5	12
Grangemouth	17	17	34	50	22	72	2	1	3
Greenock . .	4	11	15	21	37	58	—	—	—
Kirkwall . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Lerwick. . .	5	3	8	4	1	5	—	—	—
Methil . . .	26	38	64	36	33	69	1	—	1
Peterhead . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Stornoway . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Troon. . . .	7	12	19	22	13	35	—	—	—
Wick	1	—	1	1	—	1	—	—	—
Ialt i 1908 .	247	411	658	450	364	814	13	13	26
Ialt i 1907 .	253	449	702	527	377	904	17	4	21

Hyrer. De omforenede maanedlige hyrer for de ved hovedstationen i 1908 paamønstrede sjømænd var: For styrmænd 100 kr., 2den styrmand 75 kr., for stuerter paa dampskibe 100 kr., seilskibe (kok og stuert) 80 kr., for tømmermænd 80 kr., matroser 54—60 kr., letmatroser 45 kr., for 1ste maskinister 180 kr., 2den maskinister 100 kr.

De ved hovedstationen avmønstrede 100 sjømænd mottok i avregning et samlet beløp av £ 640, hvorav tilkom de avmønstrede nordmænd omkr. £ 420.

Av opsparede hyrebeløp hjemsendtes for 10 sjømænd et samlet beløp av £ 129.

Antallet av skibbrudne, syke og nødlidende sjømænd, der mottok understøttelse av konsulatet, utgjorde: Norske 135, utlændinger 13, ialt 148.

Skibsfart. Følgende opgave viser omfanget av den norske skibsfart paa de havne i Skotland med tilliggende øer, hvor Norge er konsulært repræsenteret.

	1908.						1907.						Forøkelse.		Formindskelse.	
	Dampskibe.		Seilskibe.		Tilsammen.		Dampskibe.		Seilskibe.		Tilsammen.					
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Leith	113	52 604	41	9 796	154	62 400	148	73 937	61	13 832	209	87 769	—	—	55	25 369
Aberdeen	33	14 378	3	2 813	36	17 191	53	26 614	5	3 342	58	29 956	—	—	22	12 765
Alloa	21	11 274	36	7 423	57	18 697	42	20 108	47	10 140	89	30 248	—	—	32	11 551
Ardrossan	29	19 708	3	3 394	32	23 102	21	23 111	4	6 412	25	29 523	7	—	—	6 421
Ayr	16	12 479	2	1 147	18	13 626	11	8 078	3	2 210	14	10 288	4	3 338	—	—
Bo'ness	119	65 896	29	5 368	148	71 264	133	67 034	44	9 554	177	76 588	—	—	29	5 324
Burntisland	214	114 054	21	4 964	235	119 018	226	126 325	21	3 979	247	130 304	—	—	12	11 286
Dundee	18	11 528	6	1 629	24	13 157	15	10 060	3	594	18	10 654	6	2 503	—	—
Glasgow	207	136 759	8	7 108	215	143 867	177	128 778	8	4 735	185	133 513	30	10 354	—	—
Grangemouth	360	177 348	53	11 018	413	188 366	325	189 241	68	14 167	393	203 408	20	—	—	15 042
Greenock	11	12 489	4	3 797	15	16 286	7	5 713	5	6 606	12	12 319	3	3 967	—	—
Kirkwall	—	—	1	226	1	226	1	248	—	—	1	248	—	—	—	22
Lerwick	62	17 945	1	439	63	18 384	62	18 746	—	—	62	18 746	1	—	—	362
Methil	161	91 572	24	8 575	185	100 147	191	129 449	32	3 444	223	132 893	—	—	38	32 746
Peterhead	59	21 157	—	—	59	21 157	48	15 993	2	175	50	16 068	9	5 089	—	—
Stornoway	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Troon	31	15 200	—	—	31	15 200	29	10 611	2	1 153	31	11 764	—	3 436	—	—
Wick	49	13 932	7	1 398	56	15 330	35	8 907	6	774	41	9 681	15	5 649	—	—
Ialt	1503	788 323	239	69 095	1 742	857 418	1 524	862 953	311	81 117	1 835	943 970	95	34 336	188	120 888

Den norske skibsfart i aaret 1908 viser altsaa, sammenlignet med det næst foregaaende aar, en nedgang av 93 skibe med en samlet drægtighet av 86 552 tons.

Nedgang fandt hovedsagelig sted ved:

Leith med ca. 25 000 tons, Aberdeen 13 000 tons, Alloa 11 000 tons, Ardrossan 6 000 tons, Boness 5 000 tons, Burntisland 11 000 tons, Grangemouth 15 000 tons, medens økning fandt sted ved: Ayr med ca. 3 000 tons, Dundee 3 000 tons, Glasgow 10 000 tons, Greenock 4 000 tons, Peterhead 5 000 tons, Troon 4 000 tons, Wick 5 000 tons.

Nedgangen skyldes hovedsagelig den formindskede kulexport fra havnene i Firth of Forth.

I sildeutskibningshavnene bemerkes en nedgang av 362 tons i Lerwick, hvorimot opgang vises i Peterhead med 9 fartøier og Wick med 15 fartøier.

Under aarets løp indkjøbtes inden distriktet for norsk regning følgende fartøier: Bark «Ancon» dr. 1 334 netto tons, bark «Sirius» dr. 958 netto tons, kutter «St. Pièrre» dr. 42 netto tons, dampsk. «Sport» dr. 75 netto tons.

Leith. Under aaret 1908 besøktes havnen av 6 695 skibe dr. 2 274 193 tons, hvilket sammenlignet med 1907 viser en nedgang av 616 skibe og 135 616 tons.

Dokindtægterne, der beløp sig til £ 96 000, viser sammenlignet med 1907 en nedgang av £ 6 631.

I aaret 1908 ankom til havnen:

Dampskibe:			
Britiske med ladning	4 278	dr. 1 522 710	tons.
Utenlandske do.	305	» 182 713	»
Britiske i ballast	1 323	» 249 644	»
Utenlandske do.	348	» 242 731	»
Seilskibe:			
Britiske med ladning	143	20 831	»
Utenlandske do.	151	» 34 011	»
Britiske i ballast	130	» 15 588	»
Utenlandske do.	17	» 5 965	»
Tilsammen i 1908	6 695	dr. 2 274 193	tons,
mot i 1907	7 311	dr. 2 409 809	tons.

Følgende opgave utviser den norske skibsfart paa Leith i det forløpne aar, sammenlignet med 1907:

	1908.		1907.	
Dampskibe:				
Med ladning	41	dr. 16 866 tons.	39	dr. 17 075 tons.
I ballast	72	» 35 738 »	109	» 56 862 »
Seilskibe:				
Med ladning	36	» 8 171 »	51	» 11 861 »
I ballast	5	1 625 »	10	» 1 971 »
Ialt	154	dr. 62 400 tons.	209	dr. 87 769 tons.

Av de til Leith med ladning ankomne norske dampskibe medbragte 16 dampskibe hovedsagelig trælast fra Norge, hvorhos et dampskib is. Av de fra andre lande med ladning ankomne 25 dampskibe medbragte 5 stykgods, 3 korn, 2 kis, 3 fisk, 1 cement, 3 olje, 2 frugt, 1 sild, 1 kul, 1 trælast, 1 rug, 1 byg og 1 guano.

Av de fra Norge med ladning ankomne norske seilskibe medbragte 14 fartøier ved, 2 stav, 8 props, 3 høvlede bord, 1 battens, 1 is.

Samtlige herfra avgaaede norske fartøier medtok i de fleste tilfælde kul til Norge og til Østersjøhavne.

De vigtigste indførselsartikler til Leith var:

	1908.	1907.
Kornvarer	337 999 tons.	370 300 tons.
Mel	58 442 »	60 582 »
Sukker	107 964 »	140 736 »
Esparto	2 914 »	856 »
Gjødningsstoffer	48 100 »	40 434 »
Trælast	94 586 »	103 024 »
Av trælast indførtes:		
fra Norge	13 457 »	19 089 »
» Sverige	6 605 »	12 695
» Rusland og Finland	60 819 »	57 121 »

De vigtigste utførselsartikler var:

	1908.	1907.
Kul	1 266 245 tons.	1 357 088 tons.
Do., bunkers	295 964 »	299 515 »
Rujern	23 740 »	34 109 »
Oljer	29 515 »	36 237 »
Øl	69 743 »	73 394 »
Ammoniumsulfat	48 904 »	46 597 »

Til stor lettelse for expeditionen av kullastende fartøier har den i min indberetning for 1906 nævnte hydrauliske kulstyrter været i bruk siden høsten 1907.

«Leith Dock Commissioners» har nu for at kunne akkomodere større fartøier end hittil besluttet at paabegynde arbeidet med anlæg av en stor og i alle henseender tidsmæssig tørdok, som man venter at faa færdig i løpet av tre aar.

Av de av de underordnede konsulater avgivne aarsberetninger for 1908 meddeles følgende utdrag:

Alloa. Vicekonsul *Haakon Westergaards* beretning.

Handel. Den vigtigste import var:

		1908.	1907.
Grubetømmer	loads	76 755	82 739
Planker og battens	»	3 177	2 697
Korn (mais, byg, havre)	qrs.	51 442	44 832
Logwood	tons	1 720	3 305
Ekestav	«pipes»	66 670	57 600
Flasker	gross	13 212	11 935
Sand	tons	2 010	2 912
Cement	»	2 474	2 730
Uld	»	841	1 037
Chinaclay	»	750	711
Halm	»	209	393

Kulminerne i Alloa producerte i 1908 361 117 tons kul, mot 389 925 tons i 1907; der exportertes fra distriktet 121 646 tons i 1908, mot 164 116 tons i 1907.

Skibsfarten paa havnen stillet sig i 1908 som følger:

Ankomne skibe:

	Med ladning.		I ballast.		I alt.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Dampskibe	122	29 944	62	33 216	184	63 160
Seilskibe	166	26 049	9	3 373	175	29 422
	288	55 993	71	36 589	359	92 582

Avgaaede skibe:

Dampskibe	132	44 359	32	11 643	164	56 002
Seilskibe	95	19 334	35	3 667	130	23 001
	227	63 693	67	15 310	294	79 003

Av norske skibe ankom i 1908:

Dampskibe med ladning	11 dr.	5 910	reg. tons.
do. tomme . .	10 »	5 362	—»—
I alt	21 dr.	11 272	reg. tons.
Seilskibe med ladning .	35 dr.	7 166	reg. tons.
do. tomme . . .	1 »	247	—»—
I alt	36 dr.	7 413	reg. tons.

Skibsbygning. Det herværende skibsbyggeri har i 1908 ligget aldeles nede; det har fremdeles ingen ordres, og det er tvilsomt, om det vil bli sat i virksomhet igjen paa længere tid fremover.

Det største herværende bryggeri fuldførte i 1908 sit eget glasverk, som nu er i fuld gang, og hvorved bryggeriet kan tilfredsstille sit eget behov av flasker. Importen av flasker til Alloa kan derfor herefter ansees som ophørt.

Alloa er et vigtig centrum for bryggerier og destillerier. Byen og distriktet har i 1908 lidt meget under de daarlige verdenskonjunkturer.

Imidlertid har byens største bedrift, fabrikken for tilvirkning av uldgarn, hat fuldt op at gjøre, og denne bedrift synes stadig at vokse med export til alle verdens kanter.

Bo'ness. Vicekonsul *George Denholm's* beretning.

Kul. Følgende kvantiteter exportertes i de tre sidste aar:

1906	661 070 tons.
1907	810 300 »
1908	768 262 »

Trælast. Importen utgjorde i de tre sidste aar:

	Huggen last.	Skaaren last.	I alt.
1906 . .	147 918	21 743	169 661 loads.
1907 . .	181 211	9 350	190 561 »
1908 . .	213 216	11 171	224 387 »

Skibsfarten stillet sig i 1908 som følger:

Ankomne skibe.

	Med ladning.		I ballast.		I alt.	
	Antal.	Tonnage.	Antal.	Tonnage.	Antal.	Tonnage.
Dampskibe (i utenriksfart)	193	145 798	278	185 524	471	331 322
do. (i kystfart)	63	27 829	257	65 257	320	93 086
Seilskibe (i utenriksfart)	118	22 554	37	4 594	155	27 148
do. (i kystfart)	65	8 169	120	11 460	185	19 629
I alt	439	204 350	692	266 835	1 131	471 185

Avgaaede skibe.

Dampskibe (i utenriksfart)	451	287 278	9	8 937	460	296 215
do. (i kystfart)	313	71 055	74	54 968	387	126 023
Seilskibe (i utenriksfart)	193	31 608	—	—	193	31 608
do. (i kystfart)	159	17 928	34	4 486	193	22 414
I alt	1 116	407 869	117	68 591	1 233	476 260

Burntisland. Vicekonsul *James Mitchell's* beretning.

Skibsfart. Den samlede skibsfart paa Burntisland utgjorde i 1908 1 525 skibe dr. 992 728 tons. Herav var norske: 235 skibe dr. 119 018 tons, mot i 1907: 247 skibe dr. 130 334 tons. Antallet av norske seilskibe var det samme som i 1907.

Mønstringsforretninger. Der blev i 1908 ved vicekonsulatet paamønstret 34 mand (hvorav 15 norske) og avmønstret 30 mand (hvorav 14 norske).

Kulexporten utgjorde i 1908 2 164 293 tons, hvorav 75 245 tons til Norge.

Import. Der fandt i 1908 ingen import sted fra Norge. Av importartiklerne kan nævnes: Pitprops 10 541 tons, sand 423 tons, halm 1 055 tons, torvstrø intet i 1908, men 112 tons i 1907, torv 67 tons.

Dundee. (Vicekonsul *B. L. Nairn's* beretning).

Norsk skibsfart. Der ankom i 1908 ialt 24 norske fartøier dr. 13 157 tons; herav ankom 18 dampskibe dr. 11 528 reg. tons med ladning av espartogræs, kobbermalm og kork fra Spanien, planker og battens fra Østersjøhavne, oljekaker og tjære fra Rusland og halm fra Frankrike og 5 seilskibe dr. 896 reg. tons med ladning av brændeved fra Norge, guano fra kontinentet og raat marmor fra Sverige, 1 seilskib dr. 733 reg. tons indkom havareret og blev kondemneret her. Samtlige fartøier (undtagen sidstnævnte seilskib) avgik i ballast til fremmede havne.

Ingen direkte export til Norge fandt sted fra havnen her.

Fragterne for trælast stillet sig gjennemsnitlig i 20/—21/- pr. std. fra Østersjøen, 80/- pr. std. fra den Mexikanske Golf.

Import. Av *trælast* indførtes i aarets løp til dette distrikt:

42 979 loads	planker, battens og bord fra Østersjø- og Hvitehavshavne,
1 080 »	tømmer fra Østersjøhavne,
4 745 »	tømmer og bord (pitch pine) fra havne ved den Mexikanske Golf,
2 217 favne	brændeved og kassemateriale.

Is. Der fandt ingen import av is sted til Dundee i 1908. Den herværende isfabriks produktion var 3 174 tons, hvilket var mere end det foregaaende aar og tilstrækkelig til at dække det herværende behov. Til Montrose importertes 757 tons.

Jute. Importen i sæsonen 1907—08 var overordentlig stor, ca. 20 000 baller mere end foregaaende sæson; 57 dampskibe dr. 197 529 reg. tons bragte ialt 1 261 303 baller fra Calcutta, Chittagong og Madras-kysten; samtlige disse fartøier var britiske. Da prisen for raavare var usedvanlig lav, blev ogsaa priserne for det færdige produkt lave, og da efterspørslen derhos var ringe, arbeidet mange av fabrikkerne, for at holde maskinerne gaaende, for lager.

Lin, tow og codilla. 67 dampskibe ankom i aarets løp med ialt 21 556 tons. Spinderierne har hat et bedre aar, og mens priserne for den færdige vare har holdt sig meget faste, er der nu noget haab om bedring i forbindelse med opgang paa det amerikanske marked.

Espartogræs. Til Dundee bragte 8 dampskibe ialt 5 951 tons. Til Tayport ankom 11 811 tons med 17 dampskibe.

Hvalfangst. Aaret 1908 gav et ganske gunstig resultat; 8 fartøier deltok i fangsten og fik et samlet bytte av 15 «black»-hval, foruten et betydelig antal av hvit-hval, hvalros, sæl og bjørn. Utbyttet av olje var 307½ tons, av ben 153½ tons. I hvalben sluttedes forretninger til en pris av £ 2 000 pr. ton.

Glasgow. (Vicekonsul *Johan Johansons* beretning).

Skibsbygning. Den mest alvorlige og pludselige nedgang, som vel nogensinde har fundet sted ved Clyden, karakteriserer aaret 1908. Produktionen gik fra det foregaaende aars rekord-tonnage, 619 919 tons, ned til 355 000 tons, saa lavt som den ikke har været siden aaret 1894. De færdigbyggede fartøiers antal var 569 i 1908, mot 526 i 1907; denne forøkelse i antal skriver sig fra en række leverancer av prammer og lægtere, væsentlig til utlandet. Der var hele 3 firmaer, som ikke leverte færdigbygget et eneste fartøi, enkelte verfter stod lukket hele maaneder ad gangen, og den aller største del av verfterne hadde aldrig mere end en del av sine byggepladser optat av nye fartøier. I 1908 løp følgende fartøier av stabelen:

Type.	Antal.	Tonnage.
Skruedampskibe	111	301 939
Prammer	308	16 321
Mudderprammer	26	11 175
«Combination»-dampskibe	1	7 420
Krigsskibe	11	3 199
Bugserbaater	26	2 677
Turbindampskibe	1	2 600
Dampyachter	3	2 296
Fiskefartøier	17	2 157
Turbin-yachter	1	1 092
Færger	3	1 966
«Stern wheel»-dampskibe	11	1 432
Motorbaater	15	557
Seil-yachter	16	449
Oljemotorer	1	178
Beddinger	18	128
	569	355 586

Kul. Karakteristisk for 1908 var nedgang i priser og arbeidsløn samt en betydelig indskrænkning i det indenlandske forbruk. Exporthandelen maa dog betegnes som tilfredsstillende. Det vestlige Skotlands produktion viser en kvantitativ tilvekst fra 1907 av 410 000 tons, hvorav ca. 4/5, eller 336 000 tons, falder paa Glasgow.

Staal. Depressionen i skibsbygningsbranchen øvet en voldsom indflydelse paa staalhandelen i 1908. Følgende tabel viser høieste og laveste noteringer i de sidste 5 aar:

	Skibsplater.		«Angles».		Kjedelplater.	
	Høiest.	Lavest	Høiest.	Lavest.	Høiest.	Lavest.
1908	£ 6.12.6	6. 2.6	6. 5.0	5.15.0	7. 7.6	6.17.6
1907	7.17.6	6.12.6	7.10.0	6. 5.0	8.12.6	7. 7.6
1906	7.17.6	7. 2.6	7.10.0	6.15.0	8. 7.6	7.12.6
1905	7. 2.6	5.17.6	6.15.0	5. 7.3	7.12.6	6. 7.6
1904	5.15.0	5.10.0	5. 5.0	5. 0.0	6. 5.0	6. 0.0

Kemikalier. Handelen er gaat betydelig tilbake i 1908, baade med hensyn til priser og konsumtion. Priserne stillet sig saaledes:

	Decbr. 1907.	Decbr. 1908.	
Potaske	£ 4.15. 0	4.12. 6	pr. ton.
Arsenik	26. 0. 0	14. 0. 0	pr. ton.
Borax	16. 0. 0	16. 0. 0	pr. ton.
Klorkalk	4.15. 0	4.15. 0	pr. ton.
Dobbeltkromsurt kali	0. 0. 3½	0. 0. 3½	pr. lb.
Kaustisk soda 70 %	10. 5. 0	10. 5. 0	pr. ton.
Klorsur kali	0. 0. 3¾	0. 0. 3¾	pr. lb.
Citronsyre	0. 1. 8	0. 1. 3	pr. lb.
Natriumnitrit	11. 5. 0	10. 0. 0	pr. ton.
«Prussiate of potash»	0. 0. 5¾	0. 0. 5	pr. lb.
Kobbersulfat	22. 0. 0	20.10. 0	pr. ton.
Ammoniumsulfat	12. 0. 0	11. 0. 0	pr. ton.
Krystalliseret soda	3. 7. 6	3. 5. 0	pr. ton.
Vinstensyre	0. 0.11½	0. 0.10¼	pr. lb.
Eddikesurt bly	28. 0.0	22.10. 0	pr. ton.

Hø. Markedet i 1908 var meget daarlig. Det forbud mot import av hø fra andre europæiske lande end Norge, Sverige og Danmark, der utstedtes av landbruksdepartementet tidlig paa aaret for at hindre indførelse av mule- og klovesyke, hadde liten eller ingen virkning paa markedet her, da den indenlandske tilførsel var overordentlig rikelig og konsignationerne fra Kanada meget store. Priserne fluktuerte ikke meget i aarets første 3 maaneder; der opnaaddes 80/—85/- leveret Glasgow for 1ma kvalitet timothei (norsk). Kanadisk hø av 1ma kvalitet betaltes med 90/—95-, men er naturligvis da en ganske overordentlig fin vare. I mai—juni opnaaddes 70/—75/- for norsk hø, og priserne varierte heller ikke synderlig resten av aaret; der betaltes 80/- i oktober og 72/6 i november. De store konsignationer fra Kanada hadde naturligvis en deprimerende virkning paa markedet.

Is. Der producertes i Glasgow i 1908 ialt 33 000 tons is. Fra Norge importertes ialt 5 093 tons til en værdi af £ 2 571.

Oljehandelen mellem Glasgow og Norge. Der importertes av nordmænd følgende kvanta hvalolje:

fra Shetland og Harris	2 170	tons
» Island	5 170	»
» Irland	300	
» det sydlige Stillehav	4 500	»
» det vestlige Stillehav	2 850	»

Dette er det største kvantum hvalolje, som noget aar er indført hertil.

Av botlenoseolje ankom 1 180 tons og av sælolje ca. 100 tons.

Priserne har varieret temmelig betydelig i aarets løp. Hvalolje begyndte sæsonen med 22/- pr. cwt. for bedste sort og ca. 14/- for mørkeste kvalitet. Priserne sank derefter i sommerens løp litt efter litt til henholdsvis 16/- og 11/- pr. cwt., men steg saa atter, og sidste salg i 1908 fandt sted til 18/- for bedste og 12/- for ringeste kvalitet. Botlenoseolje betaltes først med 29/-, gik derefter litt efter litt ned i 23/-, men steg atter til 28/- ved aarets utgang.

Sælolje (gul) solgtes i smaa partier og opnaadde kun 16/6 pr. cwt.

Import. Statistisk opgave over Glasgows import fra Norge i 1908:

	Mængde.		Værdi. £
Kemiske fabrikata		—	35
Hø	Tons	189	753
Is	»	5 093	2 571
Gjødningsstoffer	»	190	1 615
Metaller og malme: andre sorter end jernmalm	»	707	442
Papir: indpakningspapir	Cwts.	207	103
Træmasse: mekanisk, vaat	Tons	900	2 340
Sten	»	1 631	3 037
Eddike for taffelb. og eddikesyre	Gall.	280	95

Export. Statistisk opgave over exporten fra Glasgow til Norge av britiske produkter og fabrikata i 1908:

		Mængde.	Værdi. £
Motorvogne	Stkr.	2	741
Stentøi og lervarer . . .	Cwts.	594	55
Kul	Tons	177 132	96 056
Koks	»	226	133
Jern og staal: rør og «fittings»	»	165	845
Skibe og baater, nye: «Ships Steam Hull & Fittings» . .	Stkr.	1	2 400
Maskineri . . .	bruttotonnage	127	1 125
Spirituosa	Proof. gls.	128	60
Leketøi og spil	—		8

Troon. Vicekonsul *George Paton's* beretning.

Importen bestaar hovedsakelig av jernmalm og kalksten for de forskjellige jern- og staalverker i Ayrshire og Lanarkshire og opgik i 1908 til et samlet kvantum av 131 264 tons, hvori ogsaa var indbefattet endel trælast og svovlkis.

Exporten, der for den alt overveiende del bestaar av kul, utgjorde 350 713 tons.

Havneforhold. Der findes i havnen 2 tørdokker, hvor alt slags reparationsarbeide for skibe utføres.

Sydney.

(Import. — Export. — Industri. — Hvalfangst. — Skibsfart. — Fragter. — Sjøfartslovgivning. — Rømninger av sjøfolk. — Norske firmaer.)

Aarsberetning for 1908 fra konsul *Olav E. Pauss.*

Handel. I likhet med, hvad tilfældet var i andre lande, viste den oversjøiske handel sig i 1908 ogsaa hersteds forholdsvis mindre opmuntrende end i det foregaaende aar. Staten New-South-Wales hadde i de to sidste aar følgende handelsomsætning med oversjøiske lande:

1908 . . . . . Oversjøisk import ca. 20 millioner £
» . . . . . — export ca. 27 — »
1907 . . . . . — import ca. 21 — »
» . . . . . — export ca. 31 — »

foruten guld og mynt, hvorav importertes for £ 700 000 og exportertes for £ 3 600 000.

Da preferencehandelen mellem moderlandet og de britiske kolonier drøftes og omfattes med stigende interesse, tør det være av interesse at paapeke, at vareomsætningen mellem denne stat og samtlige britiske besiddelser i 1908 beløp sig til:

Import . . . . . £ 14 738 000
Export . . . . . £ 14 739 000

Av norske varer importertes i aarets løp for £ 116 459, skjønt den direkte import fra Norge kun viser £ 60 142, bestaaende av trælast, fisk, kalciumkarbid, papir, hesteskosøm, fyrstikker o. s. v.

Hovedexportartiklerne er som tidligere opgit produkterne av faare- og kvægavlen, og da især uld. Herav exportertes der herfra i 1908 over 900 000 baller = ca. 150 000 tons til en værdi av £ 11 850 000, noget mere end exporten fra samtlige øvrige australske stater. Skjønt kvantummet var ca. 20 % større end det foregaaende aar, var exportværdien allikevel ca. 20 % mindre, som følge av prisreduktionen.

Totalværdien av mineralproduktionen i denne stat beløp sig til £ 8 600 000, en reduktion av ca. £ 2 millioner. Av kul producertes over 9 millioner tons, av sølv for ca. £ 2 millioner, guld £ 1 million, zink £ 600 000, kobber £ 500 000, av tin, bly, koks og cement for ca. £ 200 000 hver.

Industrielle forhold. I løpet av de sidste faa aar har en forøkelse fundet sted i fabrikdriften. Av større anlæg kan nævnes: Fabrikker for uldens rensning og foredling til saakaldte «tops» færdig for spinderierne. Disse «tops» exporteres hovedsagelig til Tyskland og Japan, og direkte import av dette halvfabrikat turde kanske kunne være til fordel for den norske industri. Prøver, paa grundlag av hvilket salg finder sted, kan erholdes.

En eller to større fabrikker for tilvirkning av klæde er ogsaa anlagt i denne stat.

Større melkekondenseringsfabrikker er under anlæg, medens meieribedriften stadig er stigende.

En anden bedrift, som turde være av interesse, er hvalfangsten her paa kysten. For endel aar siden var Sydney centrum for en betragtelig hvalfangst. Naturforskeren i statens fiskeridepartement holdt nylig et foredrag, hvori han berørte hvalfangsten og bl. a. fremholdt, at der her paa kysten findes mange hvalsorter av økonomisk værdi, saaledes: «the southern right or black whale», «the hump-back», «the common fin-back», «the sulphur-bottom», «the little piked whale or grampus», «the large sperm whale», «the pigmy sperm whale», samt av delfiner: «the common porpoise or dolphin», «the bottle-nosed dolphin», «the killer or orca whale.»

Som tidligere fremholdt lider fabrikdriften under den maate, hvorpaa fagforeningerne søker at beskytte sine medlemmers interesser.

Skibsfart. Sydney besøktes i 1908 av 2 199 koffardiskibe dr. 7 293 624 tons, heri ikke indbefattet kystfarere. Skibenes antal formindskedes med 44, men registertonnagen forøkedes med 201 852 tons.

Den norske skibsfart paa Sydney bestod i 1908 av 72 skibe dr. 131 566 tons, hvorav 44 dampskibe dr. 94 611 tons. Flere av disse er engageret i timecharter, dels med fosfat fra Sydhavsøerne, dels med kul og trælast til og fra New Zealand.

Fragterne var i 1908 desværre gjennemgaaende lave, varierende f. ex. fra 18/- til 13/6 pr. ton kul fra Newcastle til vestkysten av Sydamerika.

Hvetehøsten mislykkedes, saa blot faa skibe blev befragtet for hvete til Europa. Endog paa dette omraade blir seilskibene fortrængt av dampskibe.

Tendensen synes at tyde paa, at forretningen mere og mere vil gaa over til skibe, som opretholder regelmæssig rutefart. Disse har i løpet av det sidste aar eller to medtat større og mindre partier til lavere fragt end seilskibene, endog i uld-sæsonen.

Utsigterne for næste sæson er udmerkede, men hvad hvetehøsten angaar, er den jo beroende av regn, især i oktober.

Det kan bemerkes, at de trykkede tider, som i de par sidste aar har gjort sig gjældende næsten over hele verden, ikke har været synderlig følbare inden denne stat. Dette tør synes saameget mere paafaldende, naar man tar i betragtning nedgangen i værdierne av de produkter, der danner denne stats hovedfrembringelser, nemlig uld og mineraler.

De oversjøiske fragter er gjennemgaaende lave. Kulfragterne stiller sig saaledes:

Til Amerikas vestkyst 15/- à 16/-, Manila 10/- à 10/-, Honolulu og San Francisko 12/- à 13/-, Auck-

land 8/3, Wellington 8/9, Lyttelton 9/-. For trælast fra New Zealand til Sydney betales 2/3 à 2/4½ pr. 100 fot.

Den australske rederibedrift er i stadig stigende, hvad rutefart i disse farvande angaar. De er alle flerskibsrederier, som arbeider under gjensidig forstaaelse. Men et lovforslag er nu oppe for at ulovliggjøre den rabatindrømmelse, der efter et aars forløp tilbakebetales av fragten i tilfælde, hvor vedkommende avskibere ikke skiber varer i andre skibe, og hvorved al konkurrence paa kysten udelukkes.

I aarets løp er, som allerede indberettet, utgifterne for alle skibe, der anløper her i ballast, indbefattende den der anløper her for doksætning, nedsat til 1 penny pr. ton lodsavgift hver vei. (Havne- eller fyrpenge erlægges ikke).

Samtidig forandredes statskontrolloven for New-South-Wales saaledes, at skibe, som er registreret her, ikke behøver at underkastes besigtigelse mere end én gang om aaret. Tidligere utstedtes sjødygtighetscertifikater kun for 6 maaneder, hvilket hadde tilfølge, at rederierne for at undgaa seksmaanedlig besigtigelse simpelthen overførte sine skibe for registrering til andre australske havne. Imidlertid ventes forslaget til ny australsk sjøfartslov at bli vedtat i løpet av nogle maaneder, hvorved alle australske stater vil bli underkastet samme kontrol og regler.

Rømninger. Rømningsvæsenet og det dermed forbundne blodpengeuvæsen er i den senere tid ikke saa merkbart, vistnok paa grund av den mindre skibsfart som følge av den indskrænkede kulexport fra Newcastle og Sydney, men vistnok ogsaa som følge av denne stats regjerings løfte om ved lov at søke at raade bod paa begge de nævnte ulemper.

Konsulatets adresse er fremdeles 38, Pitt St. Kontortid 10—1 og 2—4; lørdage 10—12.

Norske firmaer. Av norske firmaer findes hersteds:

Gustav Augenson, trælastagent, 25, Pitt St.

O. J. M. Baker, tobaks- og cigarimportør, 53 Castlereagh St.

Einersen Bros, skibshandlere etc., 63, Pitt St.

C. Falk, importør og agent, 16, Carrington St.

O. Nielsen, agent i hermetik, 63, Pitt St.

O. S. Pettersen, guldsmed og uhrmager, Moore St.

Olav E. Pauss, skibsreder, havari- og Veritas-agent etc., 38 Pitt St.

Tyske besiddelser i Stillehavet.

(Skibsfart. — Handel. — Told. — Undersøkelsesexpeditioner. — Befolkning. — Økonomisk utvikling.)

Aarsberetning for 1908 fra konsul *M. Thiel*, Matupi.

Paa grund av den meget mangelfulde forbindelse med øgrupperne Karolinerne og Marshalløerne kan konsulatets beretning alene omfatte det gamle protektorat (Bismarck-øerne og Keiser Wilhelms Land).

Skibsfart. Av norske fartøier ankom i 1908:

	Dampskibe.	Seilskibe.
til det saakaldte gamle protektorat (Matupi)	—	2
Ponape	1	2
» Nauru	6	—
» Jaluit	1	1
» Yap	(opgave mangler)	

De to til Matupi ankomne fartøier bragte 2 366 tons kul til firmaet Hernsheim & Co. og avgik i ballast til Westport, resp. Taiohae (Marquesas-øerne).

Skibsfarten paa Simpsonhafen er steget med 78 dampskibe dr. 68 250 tons. Ogsaa i Herbertshöhe er antallet av ankomne dampskibe steget; den ankomne tonnage staar dog tilbake for Simpsonhafens med ca. 87 000 tons. Seilskibsfarten er gaat tilbake for begge de nævnte havnes vedkommende. Norddeutscher Lloyds slæpeskibsfart ved Blanche-bugten paa nordkysten av Gazelle-halvøen og mellem Ny-Lauenburg-øerne omfattet ind- og utførsel av ca. 7 000 tons varer.

Handel. Protektoratets utenrikshandel beløp sig i 1908 til en værdi av mk. 4 815 075, ellermk. 581 196 mindre end foregaaende aar; av tilbakegangen falder mk. 295 480 paa indførslen og mk. 285 716 paa utførslen. Den samlede ind- og utførselsværdi fordelte sig saaledes paa de forskjellige lande: Tyskland mk. 2 123 352, England mk. 199 012, Australien mk. 1 740 605, Asien mk. 592 622, Amerika mk. 104 980, andre lande mk. 54 500.

Told. I juli 1908 undergik toldloven her en indgripende forandring, hvorved tilsigtedes med ét slag at bringe koloniens toldindtægter fra 280 000 op i 414 000 mark.

Undersøkelsesexpeditioner. Den av «Den kolonialøkonomiske komité» utsendte kautschuk- og guttaperka-expedition fortsatte i aarets løp sin virksomhet. Likeledes kan nævnes de antropologiske undersøkelser, der drives med stor iver av professor Neuhaus fra Berlin i Kaiser-Wilhelms-Land. Dampskibene «Siar» og «Langeoog» s togter opover Kaiserin-Augusta-floden har godtgjort, at der paa en strækning av 190 sjømil opover floden er dypt farvand og en tæt befo kning langs bredderne. Den av videnskapsselskapet i Hamburg utsendte, rikt utrustede Peiho-expedition under ledelse av professor dr. Fülleborn har ofret sig for den geografiske, geologiske, etnografiske og zoologiske utforskning av St. Matthias, Admiralitetsøerne og Ny-Hannover.

Befolkning. Den europæiske befolkning paa øerne i Arkipelet og Salomonøerne beløp sig den 1. januar 1909 til 474 personer, i Kaiser-Wilhelms-Land til 197, ialt 671 personer, hvorav tyskere 549, englændere 19, kolonialenglændere 26, østerrikere og ungarer 9, hollændere 19, 21 av anden nationalitet og resten, 28, uten bestemt nationalitet.

Økonomisk utvikling. Det er et beklagelig faktum, at der intetsomhelst forsøk gjøres paa at nyttiggjøre økonomisk den store fiskerigdom, særlig i lagunerne og strædern e. Øernes trærigdom utnyttes for tiden av 5 sakbruk, der drives med damp. Deres produktion tjener kun til at dække det indenlandske behov.

I aarets løp utnyttedes et areal av 18 236 hektar av et samlet dyrkbart areal av 80 241 hektar, eller 1 467 hektar mere end det foregaaende aar; av forøkelsen falder 1 252 hektar paa kokospalmer. Det med kastilloa bevoksede areal er avtat med 242 hektar paa grund av, at enkelte plantninger er døde ved uttapning. Produktionsdygtig var et areal av 4 028 hektar. I plantagedriften er beskjæftiget 120 europæiske funktionærer og 8 311 farvede, hvorav paa Bismarcks Arkipel og Salomonøerne 83 europæere og 5 993 farvede og paa Kaiser-Wilhelms-Land 37 europæere og 2 318 farvede.

Kvægbestanden var: 752 svin, 972 stkr hornkvæg, 2 002 smaafæ, 246 heste. Kvægavlen har gjort gode fremskridt i de senere aar.

Skibsfarten paa Island.

Paa følgende steder paa Island, i hvilke Norge er konsulært repræsenteret, har den norske skibsfart i aaret 1908 været som følger:

Vicekonsulatdistrikt.	Dampskibe. Antal.	Dampskibe. Drægtighet.	Herav ruteskibe. Antal.	Herav ruteskibe. Drægtighet.	Seilskibe. Antal.	Seilskibe. Drægtighet.
Reykjavik	84	30 097	10	3 903	13	3 531
Patreksfjord	21	7 130	10	3 765	2	153
Isafjord	24	7 893	9	3 350	3	216
Akureyri	—	—	—	—	—	—
Seydisfjord	141	33 337	59	21 236	—	—
I alt	270	78 457	88	32 254	18	3 900

Nedenfor meddeles opgave over det samlede antal handelsskibe, ankomne til Reykjavik i 1908:

	Seilskibe. Antal.	Seilskibe. Tons.		Dampskibe. Antal.	Dampskibe. Tons.		I alt. Antal.	I alt. Tons.	
Danske	12	1 933	54	57	29 908	30	69	31 841	84
Norske	8	2 914	67	69	25 984	10	77	28 898	77
Andre nationer	—	—	—	—	—	—	—	—	—
I alt	20	4 847	121	126	55 892	40	146	60 739	161

Haiti.

Aarsberetning for 1908 fra konsul *H. E. Roberts*, Port-au-Prince.

Importen til Haiti opgik i 1908 til en værdi av $ 4 700 000, mot $ 4 510 000 det foregaaende aar. De forskjellige landes andel i denne import var som følger:

	1908.	1907.
Forenede Stater	$ 3 316 827	$ 3 093 192
Frankrike	» 552 460	» 604 573
England	» 466 836	» 419 913
Tyskland	» 134 074	» 145 596
Andre lande	» 230 962	» 188 454

Det bør bemerkes, at der er grund til at tro, at den officielle statistik, hvorfra de her anførte importzifre saavelsom nedennævnte zifre vedrørende exporten er hentet, for aaret 1908 er i særlig grad upaalidelig.

Importen fra Norge er ikke tiltat; den bestod i 1908 som tidligere kun av sardiner og ansjos.

Exporten utgjorde i de to sidste aar i millioner pund:

	1907.	1908.
Kaffe	60 mill. pund	63 mill. pund
Logwood	114 — —	89 — —
— rotter	45 — —	21 — —
Kakao	5 — —	5.8 — —
Bomuld	4.5 — —	3.3 — —
Bomuldsfrø	8 — —	5.5 — —
Lignum vitae	9 — —	5.6 — —

Kurs. Det er den nye regjerings hensigt at indskrænke cirkulationen av papirpenge, og de skridt, som er tat i denne retning, har allerede bragt præmien paa guldpenge ned fra 940 % til 460 %.

Handelspolitik. Tarifkrigen med Tyskland er nu tilende, idet der er blit undertegnet en ny handelstraktat mellem de to lande.

Den norske skibsfart paa Haiti utgjorde i 1908: 31 skibe dr. 26 683 tons, og fordelte sig som følger paa nedennævnte havne:

	Dampskibe. Antal.	Dampskibe. Tonnage.	Seilskibe. Antal.	Seilskibe. Tonnage.
Port-au-Prince	—	—	3	2 158
Cap Haitien	1	—	12	10 060
Port de Paix	3	5 778	—	—
Gonaïves	—	—	—	—
St. Marc	—	—	8	6 024
Cayes	—	—	1	611
Aquin	—	—	3	2 052
Ialt	4	5 778	27	20 905

At antallet av norske seilskibe er forholdsvis saa litet, skyldes den formindskede export av logwood (se exportopgaven) i 1908, der hadde sin grund i de slette priser, som opnaaddes.

Rangoon.

Aarsberetning for 1908 fra konsul *H. A. Rees.*
(Skibsfart. — Import. — Export).

Skibsfart. Til havne i Birma ankom i budgetaaret 1908—1909 i alt 429 skibe dr. 819 853 tons. Herav var 18 dampskibe dr. 25 192 tons og 1 seilskib dr. 1 152 tons norske. Av de norske skibe ankom 14 dampskibe med ladning, de øvrige i ballast. Samtlige norske skibe avgik med ladning. I det foregaaende budgetaar ankom 44 norske skibe dr. 47 089 tons. Den store nedgang i den norske skibsfart skyldes utvilsomt fragtmarkedets flaue tilstand.

Importen direkte fra Norge bestod i det nævnte budgetaar av 2 072 par støvler og sko til en værdi av rupees 2 041. Det er dog sandsynlig, at der ogsaa indførtes adskillige norske varer indirekte.

Export. Der foregik ingen export til Norge.

Indhold:

Haiti s. 230. — Rangoon s. 230. — Skibsfarten paa Island s. 230. — Skotland s. 217. — Sydney s. 228. — Tyske besiddelser i Stillehavet s. 229.

CENTRALTRYKKERIET — KRISTIANIA

KONSULATBERETNINGER

UTGIT AV UTENRIKSDEPARTEMENTET MED BISTAND AV NORGES OPLYSNINGS-KONTOR FOR NÆRINGSVEIENE

Nr. 11. **Maanedsutgaven.** **15. december 1909.**

«Konsulatberetninger» utkommer i to utgaver, en ukeutgave og en maanedsutgave. Kan bestilles ved alle postanstalter, i Kristiania i «Farmand»s expedition, Toldbodgt. 31. Abonnementspris for uke- og maanedsutgaven tilsammen kr. 3.00 pr. aar og for utenbysboende porto 20 øre.

Kina.

I. Aarsberetning for 1908 fra generalkonsul *Thorvald Hansen*, Shanghai.

(Skibsfart. — Fragter. — Hyrer. — Almindelig oversigt. — Handel. — Chefoo: Handel; fragtmarkedet. — Kiungchow: Opium; manufakturvarer; metaller; skibsfart; passagertrafik. — Newchwang: Fyrstikker; kul; sesamfrø; huder; skibsfart; fragter; finansvæsen. — Swatow: Skibsfart. — Tientsin: Export; import; skibsfart: kulgrubedrift; jernbaner.)

Skibsfart. Ved aapne havne i Kina blev i aaret 1908 fra fremmede lande indklareret 255 norske skibe, drægtige 254 211 reg. tons.

Ved følgende steder, i hvilke Norge var konsulært repræsenteret, er i det anførte aar indklareret av norske skibe (alle dampskibe):

	Antal.	Samlet drægtighet.
Shanghai	186	174 103
Amoy	2	1 940
Canton	25	22 581
Chefoo	75	65 073
Foochow	1	1 066
Hankow	21	25 149
Kiungchow	1	1 102
Newchwang	28	27 226
Swatow	29	30 411
Tientsin	20	20 437
Den britiske besiddelse Hongkong	181	192 278

Den samlede norske skibsfart (udelukkende dampskibe) paa Kina var i 1908 fordelt paa følgende havne:

	Dampskibe.					
	Indklareringer.		Utklareringer.		Tilsammen.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Newchwang	28	27 226	28	27 226	56	54 452
Antung	5	4 821	5	4 821	10	9 642
Dairen	25	22 446	26	23 311	51	45 757
Tientsin	20	20 437	20	20 437	40	40 874
Chefoo	75	65 073	75	65 073	150	130 146
Kiaochow	15	12 829	15	12 829	30	25 658
Hankow	21	25 149	21	25 149	42	50 298
Kiukiang	5	5 216	5	5 216	10	10 432
Wuhu	30	28 746	30	28 746	60	57 492
Nanking	1	762	1	762	2	1 524
Chinkiang	32	32 489	32	32 489	64	64 978
Shanghai	186	174 103	188	177 053	374	351 156
Ningpo	14	12 013	14	12 013	28	24 026
Foochow	1	1 066	1	1 066	2	2 132
Amoy	2	1 940	2	1 940	4	3 880
Swatow	29	30 411	29	30 411	58	60 822
Canton	25	22 581	25	22 581	50	45 162
Kiungchow	1	1 102	1	1 102	2	2 204

Følgende tabel viser de enkelte nationers andel i skibsfarten paa traktathavnene i Kina fra og til fremmede lande i aaret 1908:

	Indklarerede skibe.		Utklarerede skibe.		Ind- og utklarerede tilsammen.	
	Antal.	Drægtighet.	Antal.	Drægtighet.	Antal.	Drægtighet.
Amerikanske	136	440 602	131	439 947	267	880 549
Britiske	4 569	4 678 094	4 614	4 754 087	9 183	9 432 181
Danske	8	19 855	9	22 082	17	41 937
Brasilianske	1	2 903	1	2 903	2	5 806
Franske	468	629 680	468	616 883	936	1 246 563
Overføres	5 182	5 471 134	5 223	5 835 902	10 405	11 607 036

	Indklarerede skibe.		Utklarerede skibe.		Ind- og utklarerede tilsammen.	
	Antal.	Drægtighet.	Antal.	Drægtighet.	Antal.	Drægtighet.
Overført	5 182	5 771 134	5 223	5 583 902	10 405	11 607 036
Hollandske	66	127 302	57	111 042	123	238 344
Japanske	2 187	2 587 818	2 046	2 461 132	4 233	5 048 950
Koreanske	14	11 144	12	9 552	26	20 696
Norske	255	254 211	259	255 295	514	509 506
Portugisiske	94	12 043	94	12 043	188	24 086
Russiske	60	114 774	63	120 963	123	235 737
Svenske	5	8 555	5	8 555	10	17 110
Tyske	891	1 195 775	928	1 224 872	1 819	2 420 647
Østerrikske	27	102 512	27	102 512	54	205 024
Kinesiske	29 775	2 001 872	27 888	1 915 258	57 663	3 917 130
Sum	38 556	12 187 140	36 602	12 057 126	75 158	24 244 266

Følgende tabel viser de enkelte nationers andel i skibsfarten mellem traktathavnene i Kina indbyrdes i aaret 1908:

	Utklareringer i kystfart.		Indklareringer i kystfart.	
Flag.	Antal.	Drægtighet.	Antal.	Drægtighet.
Amerikansk	196	58 537	190	59 689
Britisk	9 600	12 452 369	9 662	12 521 211
Dansk	21	14 087	22	16 314
Fransk	1 492	1 920 629	1 473	1 904 497
Hollandsk	21	39 482	12	23 222
Japansk	14 853	6 610 226	11 622	6 395 962
Koreansk	22	17 525	19	15 124
Norsk	259	236 930	260	234 199
Portugisisk	12	1 524	12	1 524
Russisk	5	8 306	11	19 804
Spansk	2	65	2	65
Svensk	1	989	1	989
Tysk	1 822	2 064 910	1 855	2 100 114
Kinesisk	41 886	6 568 679	37 114	6 460 051
Sum	70 192	29 994 258	62 255	29 752 765

Følgende tabel viser det samlede antal og den samlede drægtighet av ind- og utklarerede skibe i traktathavne i Kina i hvert av aarene 1906, 1907 og 1908:

	1906.		1907.		1908.	
Flag.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Amerikansk	582	1 351 200	549	1 045 899	653	998 775
Belgisk	—	—	6	17 418	—	—
Brasiliansk	—	—	—	—	2	5 806
Britisk	28 192	33 450 560	27 495	33 316 618	28 445	34 405 761
Dansk	108	172 826	68	109 795	60	72 338
Fransk	5 514	3 125 749	5 072	4 712 188	3 901	5 071 689
Hollandsk	168	329 477	171	298 055	156	301 048
Italiensk	2	1 108	—	—	—	—
Japansk	25 108	11 376 430	29 296	15 598 213	30 708	18 055 138
Koreansk	28	22 340	47	36 865	67	53 345
Norsk	1 978	1 616 460	1 110	1 067 110	1 033	980 653
Portugisisk	976	183 908	856	108 712	212	27 134
Russisk	153	289 405	147	264 042	139	263 847
Spansk	—	—	2	72	4	130
Svensk	75	65 992	6	10 798	12	19 088
Tysk	6 315	7 477 518	5 864	6 639 767	5 496	6 585 671
Østerriksk	44	170 164	50	197 564	54	205 024
Kinesisk:						
Skibe av fremmed type, dps.	45 847	12 212 373	33 772	11 598 697	33 539	11 998 588
Junker	93 457	3 974 378	113 421	5 087 608	103 124	4 947 272
Ialt	208 547	75 819 888	217 932	80 109 424	207 605	83 991 287

Foranstaaende tabel utviser, at der under aaret 1908 ind- og utklareredes i traktathavne i Kina 207 605 skibe med en samlet drægtighet av 83 991 287 tons, mot i 1907 217 932 skibe med en samlet drægtighet 80 109 424 tons, altsaa en formindskelse av ind- og utklareringer med 10 327, men en forøkelse i drægtigheten med 3 881 863 tons.

Som det vil sees, er det kun den britiske, japanske, franske og kinesiske tonnage, der viser forøkelse fra aaret forut; den britiske tonnage forøkedes med 1 089 000 tons, den japanske med 2 456 925 tons, den franske med 360 000 tons; den kinesiske dampskibstonnage forøkedes med ca. 400 000 tons, medens junktonnagen formindskedes med ca. 140 000 tons.

Den norske skibsfart viser en nedgang fra aaret 1907 av 77 ind- og utklareringer og i tonnage av 86 475 tons.

Der ankom til Shanghai av de forskjellige nationers skibe i aarene 1908 og 1907:

	1908.				1907.			
	Dampskibe.		Seilskibe.		Dampskibe.		Seilskibe.	
Flag.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Amerikansk	73	422 543	2	1 782	76	410 219	—	—
Belgisk	—	—	—	—	1	2 903	—	—
Britisk	1 996	3 522 946	20	4 553	1 910	3 408 650	18	9 101
Dansk	28	34 977	—	—	30	46 943	—	—
Fransk	328	637 271	38	1 029	405	611 206	369	10 019
Hollandsk	18	38 265	—	—	20	39 328	3	212
Japansk	1 782	1 451 245	2 824	74 175	1 819	1 424 083	3 035	80 285
Koreansk	—	—	—	—	5	3 277	—	—
Norsk	186	174 103	—	—	161	166 200	—	—
Russisk	45	86 882	—	—	48	92 449	—	—
Svensk	4	7 566	—	—	2	4 360	—	—
Tysk	392	786 949	3	658	461	852 538	5	1 771
Østerriksk	25	96 402	—	—	25	98 782	—	—
Kinesisk	2 800	1 120 728	8 685	258 254	3 014	1 073 853	9 547	281 636
Ialt	7 677	8 379 877	11 572	340 471	7 977	8 234 791	12 977	383 024

Av denne tabel vil det sees, at den norske dampskibsfart paa Shanghai i det sidst forløpne aar viser en liten forøkelse av 7 903 tons i indklareret tonnage. Av den øvrige fremmede tonnage er den britiske forøket med ca. 114 000 tons, den japanske med ca. 27 000 tons, den amerikanske med ca. 12 000 tons og den franske med ca. 26 000 tons.

Fragtmarkedet. Aaret 1908 bragte for Østasiens vedkommende ingen forbedring i fragterne fra det foregaaende aar; den depression, der hele aaret igjennem hersket i alle forretningsbrancher, følte ikke mindst paa fragtmarkedet. Fragterne var hele aaret meget lave saavel i nord som i syd og foraarsaket, at endog japansk tonnage lagde op av mangel paa beskjæftigelse. Risfragterne fra Saigon til Hongkong var gjennemgaaende meget lavere end aaret forut, naar undtages i juni maaned, da der notertes høieste fragt 14 og laveste 11 c., mot 12 c. og 9 c. i 1907.

Kulfragterne undergik liten forandring i aarets to første maaneder, men tok noget opsving i mars, hvilket vedvarte ut april, men gik derefter tilbake og forblev lave resten av aaret. Raterne fra vestkysten av Amerika til Østasien var under aaret meget lave, foraarsaket ved den store tonnage, som sendtes ut med kul til den amerikanske flaate.

For de norske skibe i kystfart paa Østasien har aaret 1908 været et utilfredsstillende aar, idet fragterne har holdt sig paa et lavmaal, saa de fleste i fragt opseilede penge har maattet benyttes til skibenes drift, og remisserne til de forskjellige rederier var derfor smaa. Nogle faa norske dampere har været sysselsatte i maanedsbefragtning aaret igjennem, men de fleste har holdt det gaaende med kortvarige timecharters og i «trip»-befragtning, hvilket ikke har bragt nævneværdig fortjeneste. Da fragterne i løpet av sommeren var saa lave, at der ingen fortjeneste kunde bli, blev flere moderne dampskibe oplagt i maaneder ad gangen for saaledes at tjene «ristorno». Hadde fragterne hjemover været antagelige og verdensmarkedet i det hele tat stillet sig fordelagtigere, vilde sandsynligvis adskillige dampere ha opgit kystfarten herute og søkt andetsteds hen, hvor der var mere forretning at gjøre, men da fragtmarkedet var vel saa slet andetsteds, foretrak rederne at se tiden an med sine skibe i forventning av bedre tider i 1909. Antallet av norske dampere beskjæftiget i kystfart ved utgangen av aaret er omtrent det samme som ved aarets begyndelse, og flaaten bestaar gjennemgaaende av gode skibe, hvorav de fleste er bygget med kystfarten herute for øiet. Det er ogsaa glædelig at bemerke, at de norske redere har øinene aapne for ved anskaffelse av nye skibe at forsyne disse med større maskiner, saa god fart kan opnaaes, hvilket er nødvendig for at konkurrere og holde følge med de andre nationers skibe i fart herute.

Aaret sluttet likesaa utilfredsstillende, som det begyndte, men da fragterne antoges at ha naadd bunden, formodedes det nye aar at skulle bringe stigning, og det haabedes at fragtmarkedet vilde anta normale former; i disse formodninger er man dest værre blit skuffet. De norske dampskibe har et godord herute og er meget godt likte av alle befragtere

Følgende tabel viser de høieste og laveste fragter mellem forskjellige havne, samt opgave over time-charters under aaret 1908:

		Moji—Shanghai. $	Moji—Hongkong. $	Moji—Swatow. $	Saigon—Hongkong.	Bangkok—Hongkong.	Java—Hongkong.	Newchwang—Canton.
Januar,	høiest	1.20	1.45	1.65	17 c.	—	—	—
—	lavest	1.15	1.45	1.40	8 c.	—	—	—
Februar,	høiest	1.10	1.30	1.65	17 c.	27½/20½ c.	—	—
—	lavest	1.10	1.25	1.65	14 c.	27½/20½ c.	—	—
Mars,	høiest	1.30	1.50	1.65	15½ c.	30/23 c.	20 c.	30 c.
—	lavest	1.15	1.30	1.65	13½ c.	27½/20½ c.	20 c.	25 c.

		Moji—Shanghai. $	Moji—Hongkong. $	Moji—Swatow. $	Saigon—Hongkong.	Bangkok—Hongkong.	Java—Hongkong.	Newchwang Canton.
April,	høiest	1.30	1.50	2.15	14½ c.	—	—	26½ c.
—	lavest	1.30	1.35	1.65	11 c.	—	—	26½ c.
Mai,	høiest	1.30	1.35	2.15	12 c.	—	—	24 c.
—	lavest	1.30	1.30	1.85	11 c.	—	—	23 c.
Juni,	høiest	1.30	1.35	1.85	14 c.	—	—	21 c.
—	lavest	1.30	1.35	1.85	11 c.	—	—	20 c.
Juli,	høiest	1.30	1.30	1.85	14 c.	25/18 c.	—	20 c.
—	lavest	1.30	1.25	1.85	12 c.	25/18 c.	—	20 c.
August,	høiest	1.30	1.30	1.85	9 c.	—	24 c.	—
—	lavest	1.25	1.30	1.85	9 c.	—	20 c.	—
September,	høiest	1.25	1.30	1.85	7 c.	—	—	20 c.
—	lavest	1.20	1.20	1.85	5 c.	—	—	20 c.
Oktober,	høiest	1.40	1.30	1.85	5 c.	—	—	26 c.
—	lavest	1.30	1.20	1.85	4 c.	—	—	20 c.
November,	høiest	1.40	1.40	2.20	8 c.	—	—	26 c.
—	lavest	1.35	1.25	1.85	4 c.	—	—	25 c.
December,	høiest	1.25	1.70	—	—	—	—	—
—	lavest	1.25	—	—	—	—	—	—

Time Charters.

Januar	1 750	tons d. w.		£ 3 750
	2 000	—»—		» 4 500
Februar	2 000	—»—		» 4 500
Mars	1 500	—»—		» 4 350
April	1 600	—»—		» 4 250
	1 950	—»—		» 5 800
Mai	2 000	—»—		» 4 000
	2 500	—»—		» 6 200
Juni	2 000	—»—		» 4 250
Juli	1 800	—»—		» 6 000
September . . .	1 500	—»—		» 4 250
	2 000	—»—		» 4 300
	1 600	—»—		» 3 750
Oktober	1 580	—»—	12 mdr.	» 3 500
	2 000	—»—	2 »	» 4 200
November . . .	1 550	—»—	2 »	» 4 000
	1 700	—»—	12 »	» 4 250
	2 400	—»—	2 »	» 4 500
December . . .	1 550	—»—	1 »	» 4 000
	2 500	—»—	5 »	5 000
	2 000	—»—	1 »	» 4 000
	1 550	—»—	1 »	» 3 500

Havneforhold. Nogen nævneværdig forandring i de herværende havneforhold er ikke foregaat i 1908. Reguleringsarbeidet i Whangpoo-floden gik under aaret fornemmelig ut paa opmudring av Junk Channel; planen var at grave en rende gjennem Junk-kanalens hele længde over bankerne og at bortta den store mudderbanke, som praktisk talt blokerte indgangen til kanalen. I juni 1907 var av denne mudderbankes areal over 100 acres synlig ved lavvande, men før slutten av 1908 var ingen del av samme synlig, selv ikke ved laveste vande. Utgifterne ved det heromhandlede reguleringsarbeide opgik i 1908 til Hk.taels 2 041 182 og totalutgifterne til utgangen av sidste aar har været Hk.taels 2 613 703.

Mønstringsforretninger. Ved hovedstationen paamønstredes i 1908 72 mand og avmønstredes 43; av disse var 35 nordmænd og 8 andre hvite.

Hyrer. Gjennemsnitshyren fra Shanghai var under aaret:

For europæiske	fyrbøtere	kr.	60.00	pr.	maaned.
» —	matroser	»	55.00	-	—
» kinesiske	fyrbøtere	$	20.00	-	—
» —	quartermasters	»	24.00	-	—
» —	matroser	»	18.00	-	—

Almindelig oversigt. I mange henseender vil det forløpne aar staa som minderikt i Kinas historie, ikke alene paa grund av den betydningsfulde begivenhet, at landet mistet sin styrer, men ogsaa paa grund av de tendenser, der er kommet tilsyne blandt de store masser av et folk, som befinder sig i en overgangstilstand.

Aaret har været forholdsvis frit for uroligheter; under dets første maaneder forefaldt reisninger i Kiangsi, Chekiang og Kiangsu, men de dæmpedes uten større besværligheter. Det alvorligste utbrud fandt sted i Junan, og bak dette stod uten tvil den revolutionære leder Sun Jat-sun. Hans planer faldt imidlertid igjennem, hvilket turde være et tegn paa, at — idetmindste for tiden — organisation av revolution i Kina ingen utsigt har til held.

Ulykker rammet igjen folket i form av oversvømmelser i Hanfloden i april maaned og i Kuangtung og Kiangsi under juni og juli, samtidig som Shantung og Chili truedes med følgerne av alvorlig tørke. En rik høst i andre dele av riket hjalp imidlertid til at moderere virkningerne av disse ulykker.

Gjennem hele aaret hadde centralregjeringen sin opmerksomhet henvendt paa opiumsspørsmaalet. Et edikt av 22. mars fastsatte reduktion av det areal, som er under valmuedyrkning; dette edikt fremkom som følge av, at England indgik paa at indskrænke importen av opium fra Indien.

Den 7. april opnævntes tre kommissionærer, hvis hverv det er at paase, at det nævnte edikts bestemmelser efterkommes; drastiske forholdsregler toges mot embedsmænd hengivne til nydelsen av opium, og folket i det hele er blit opfordret til at løsrive sig fra dette onde, men det har hat liten virkning, mest som følge av, at de mænd, som har i opdrag at se de keiserlige edikter efterlevede, har været slappe og forsømmelige i sine pligter.

Den 14. november 1908 — saaledes lyder den officielle meddelelse — døde keiser Kuang Hsü, og inden 24 timer hadde døden ogsaa borttat enkekeiserinde Tze Hsi; flere maaneder før vidste rygtet, at keiserens helbred var mindre god, og at enkekeiserinden følte vegten av sin høie alder og den byrde, statsstyrelsen medfører; folket var imidlertid ikke forberedt paa den dramatiske hændelse, hvorved det paa en gang tapte baade den nominelle og den aktuelle styrer. De vildeste rygter var i omlop efter keiserens og enkekeiserin-

dens død; der spaaddes revolution og omstyrtelse av dynastiet etc. etc., men da det kom til stykket, forløp alt ganske fredelig; intetsteds kom politiske uroligheter tilsyne, og Pu Yi, den tre aar gamle søn av prins Ch'un utroptes til keiser med faderen som prinsregent. Med det nye regime er der ogsaa kommet nye tegn til reformer, og om det end gaar langsomt, er det dog utvilsomt, at en ikke fjern fremtid vil se reformer gjennemført paa mange omraader.

Kinas forhold til fremmede magter belyses bedst av de konventioner, som er blit ratificeret med det maal for øie at beskytte Kinas integritet og uavhængighet. Under aaret blev det kinesiske rikes stilling end mere styrket ved utveksling av noter mellem de Forenede Stater og Japan, og den 9. oktober 1908 ratificertes en voldgiftskonvention mellem Kina og de Forenede Stater. Venskapsforholdet mellem disse to stater blev yderligere bestyrket ved, at de Forenede Stater eftergav en del av den erstatning, Kina maatte betale i anledning av bokseruroligheterne. Mellem Kina og Japan er der som vanlig mellem naboer rivninger i anledning av forskjellige spørsmaal. I februar beslaglagdes det japanske dampskib «Tatsu Maru» av de kinesiske toldmyndigheter i Canton, idet fartøiet paastodes at ha inde vaaben og ammunition bestemt for oprørerne i det sydlige Kina. Denne affære kostet den kinesiske regjering taels 21 000 og en hel del ydmygelser, og følgen var, at kineserne i det sydlige Kina begyndte at boycotte japanske varer, hvilket imidlertid ikke hadde synderlig alvorlige resultater. Et andet tvistens æble mellem de to lande er kontrollen over Hsinmintun —Fakumen-jernbanen og territoriet rundt Chientao, hvorpaa begge lande gjør fordring.

Den depression i handelslivet, der hersket ved begyndelsen av 1908, vedblev hele aaret igjennem og bevirket i begyndelsen av indeværende aar for en stor del nødtvungen realisation av de store lagre av forskjellige importvarer; dette vil selvfølgelig forbedre situationen, men der vil vistnok hengaa mange aar, inden virkningen av den efter den russisk-japanske krig indtraadte tilstand forvindes.

Importforretningen har lidt meget ved den stadig nedadgaaende kurs, der for sigtanvisning paa London i januar notertes med $31^{1}/_{16}$ pence og i aarets sidste maaned saa lavt som $26^{7}/_{16}$ pence pr. tael. Depression i Indien og formindsket indkjøp fra den indiske og andre regjeringers side er de grunde, som almindeligvis angives for den lave pris paa sølv. Den lave kurs har imidlertid virket fordelagtig paa exporten fra Kina, der i 1908 er gaat betydelig op, sammenlignet med aarene 1906 og 1907, da der hersket en høi kurs, men da exportforretningen er i hænderne paa forholdsvis faa firmaer, er den almindelige depression i importen langt føleligere i det daglige handelsliv.

Betingelserne for en stor import til Kina er de store massers kjøpeevne, og denne er igjen avhængig av en god rishøst og risens derav følgende prisbillighet; under hele aaret 1908 holdt prisen paa ris sig imidlertid meget høi, men gik ivaar ned en del. En anden faktor, der spiller en meget stor rolle, naar der er spørsmaal om kjøpeevnen, er Kinas umulige myntsystem, den stadig vekslende værdi paa sølv og for de store massers vedkommende den stadig nedadgaaende værdi paa skillemynt. Hver provins i Kina har sin egen myntindretning, der slaar kobbermynter uten nogetsomhelst system kun med det for øie at skaffe saa stor gevinst som mulig for mandarinerne. I de senere aar har kinesiske banker begyndt at utstede seddelpenge uten kontrol, og uten at banken har reserve eller metal til dækning; disse sedler sees derfor paa med mistænksomme øine i omsætningen mand imellem, medens de europæiske banker overhovedet ikke mottar dem.

Selvfølgelig har diplomaterne i Peking gang paa gang henledet den kinesiske regjerings opmerksomhet paa det kaos, hvori Kinas myntsystem befinder sig, og keiserlige edikter er utstedte for at raade bod paa forholdet, men som regel paaagtes ikke disse edikter av provinsialstyrelserne, og forbedring i saa henseende lar vistnok vente paa sig.

Kina har altid været et overveiende akerdyrkende land, men i de sidste aar er der litt efter litt begyndt utvikling av en fabrikvirksomhet. I Shanghai er der gjort betydelige fremskridt i saa henseende. Avskibninger herfra av her spundet bomuldstraad til forskjellige dele av Kina opgives i 1908 til 350 000 piculs til en værdi av Hk. tls. 8 772 000, hvilket er 88 pct. mere end i 1907, og avskibninger av mel, malet i møller i Shanghai, var 753 180 piculs til en værdi av Hk. tls. 2 717 000, eller 38 pct. mere end i 1907.

Jernverkerne ved Hanyang nær Hankow er under fuldstændig kinesisk bestyrelse, de er utstyret med de mest moderne maskiner og drivkraften er elektricitet; produktionen er plater, «T-jern» og jernbjelker, og de fleste kontrakter for levering av jernbaneskinner er gaat til disse fabrikker. Av andre fabrikker kan nævnes garverier, oljemøller og textilfabrikker, og der er ingen tvil om, at Kina i de nærmeste aar vil gjøre store skridt til at indta stilling som en industriel nation, for hvilket landet har betingelser i de naturlige hjælpekilder og folkets karakter. At den kinesiske regjering har faat øinene op herfor, viser sig deri, at der paa dens bekostning hvert aar sendes unge kinesere til Amerika og Europa for at studere. Det nuværende arrangement er, at 100 studenter skal sendes hvert aar til Amerika i fire aar; naar disse unge mænd vender tilbake til sit fædreland med Vestens utdannelse og med Vestens syn paa livet, vil de utvilsomt bli en mægtig faktor i paaskyndelsen av Kinas utvikling.

Med stor interesse følges utviklingen av jernbanevæsenet i Kina, en hel del linjer er under bygning, og der er naturligvis stor konkurrence om levering av materiel. Forat norske leverandører skulde ha utsigt til at delta i denne konkurrence, maa de efter min formening skaffe sig gode agenter i Kina og gi disse saadanne betingelser, at de vil finde fordel i at arbeide for den norske vares introduktion paa markedet. Hermed vil i begyndelsen være forbundet store utgifter, men, først indført og godkjendt paa markedet, vil den norske vare uten tvil finde god avsætning, saafremt den i kvalitet og pris kan konkurrere med andre landes artikler.

*Export.**) Nedenstaaende opgave viser de vigtigste exportartikler fra Kina i de to sidste aar:

		1907.		1908.	
		Kvantitet.	Exportværdi. Hk. taels.	Kvantitet.	Exportværdi. Hk. taels.
Silke og silkeprodukter	piculs	280 935	89 084 034	277 510	82 914 364
The	»	1 610 125	31 736 011	1 577 136	32 883 140
Bomuld (raa)	»	988 055	16 959 737	613 509	10 345 205
Bønnekaker		4 182 009	9 148 310	7 830 129	14 290 839
Skind og huder (uberedte):					
Ko- og bøffel-	»	280 257	7 716 152	239 038	6 336 919
gjete-	stkr.	7 893 620	4 155 431	5 915 448	2 836 844
Halmfletninger	piculs	103 246	6 819 092	105 443	7 518 463
Fyrverkerisaker		166 076	4 210 692	157 804	4 067 155
Uld	»	266 872	3 719 098	222 471	3 631 682
Levende dyr (kvæg, faar, gjeter, svin)	stkr.	294 023	3 399 539	282 288	3 541 740
Bønner	piculs	1 336 867	3 241 507	4 769 769	9 085 379
Matter	ruller	478 851	3 705 428	464 539	3 580 001
Mediciner		—	2 411 184	—	2 625 427
Olje (bønne-, groundnut-, the-, træ- etc.)	piculs	454 607	4 225 933	602 693	5 430 602
Papir	»	274 050	3 376 964	292 611	3 439 280
Sesamfrø	»	734 712	3 670 810	1 792 435	9 138 129
Bambusvarer			1 245 267		1 352 523
Børster	»	42 124	2 978 712	40 930	2 795 378
Kamfer	»	25 789	2 077 475	13 072	1 184 329
Pottemakerarbeide	»	335 012	1 598 861	341 161	1 596 086
Fjær	»	87 156	1 154 734	75 633	999 080
Fibrer (hamp, jute, ramie)	»	300 882	2 664 204	298 136	2 377 260
«Grassecloth»	»	12 770	1 112 405	16 732	1 477 967
Cassia lignea	»	64 716	1 160 767	68 888	1 184 329
Frugt (tørret etc.)	»	207 215	1 357 829	181 101	1 245 757
Egg (friske og preserv.)	stkr.	200 353 287	1 634 429	238 294 458	1 899 669
Talg (vegetabilsk)	piculs	175 369	1 922 360	127 367	1 278 524

Av de fra distriktets vicekonsuler indkomne beretninger for 1908 hitsættes følgende utdrag:

Chefoo. Vicekonsul *Otto Gulowsen's* beretning.

Aaret 1908 var for Chefoo's handel og skibsfart ingenlunde noget godt aar, men det synes dog, som om nedgangsbølgen skulde være stanset, idet f. ex. en række ventede fallitter ikke indtraadte, og det synes, som om man ser med noget lysere forhaabninger paa fremtiden.

Desværre er forhandlingerne om jernbanebygning atter stanset, nemlig ved Juan Ski Kai's tilbaketræden. Det kan vel ta tid, før man atter tar saken op. Det siges, at man fra tysk side (Tsintao) gjør kraftige indvendinger.

Straafletningsexporten, som indtil for nogle aar siden var overmaade vigtig herfra, er nu fuldstændig gaat over til Tsintao. Derimot har silkefabrikation og exporten av silke tiltat i overordentlig grad, og man hører nu ret hyppig uttalt den formening, at Chefoo maa bli et av de store centrer for denne vare. Delvis drives kokonavl mere og mere over hele Nord-Shantung, delvis indføres kokoner i uhyre masser fra Mandschuriet. Man kan i sæsonen hyppig se 2—3 skibe ad gangen lastet til midt paa masten med kokonkurve.

Silkeblondeindustrien utvikler sig ogsaa meget sterkt, og kineserne har begyndt at forstaa sig mere paa at variere mønstre etc.

Hvad norske interesser angaar, er der for tiden litet at sige. De nye russiske toldpaalæg i Vladivostok tillikemed de vanskeligheter, man der søker at lægge i veien for «coolietraden», vil vistnok tvinge en flerhet av norske skibe ut av Chefoo—Vladivostokfarten. Der siges dog, at man fra russisk merkantilt hold arbeider sterkt for at faa ophævet nævnte vanskeligheter.

For norske produkter ser jeg for tiden ingen aapning her, naar undtages hermetik og Dahls melk, som jo altid vil ha sit marked. Kommer man til at bygge jernbane, kan der vel bli muligheter, men man gjør bedst i at huske paa, at kineserne nu er meget ivrige for saavidt mulig at benytte sine egne folk og sine egne materialer.

Traktathavnen Chefoo blev i løpet av aaret 1908 anløpet av 2 872 skibe med en samlet reg. tonnage av 2 055 288, hvorav under norsk flag 81 skibe av samlet reg. tonnage 70 672.

Kiungchow. Utdrag av vicekonsul *Albert Otto's* beretning.

Totalværdien av Kiungchows handel i løpet av 1908 utgjorde £ 977 893, en ubetydelig nedgang av £ 48 980, sammenlignet med aaret forut.

Totalværdien av importen beløp sig til £ 442 651, mot £ 508 396 i 1907; denne nedgang skyldtes hovedsagelig den avtagende import av opium.

Jeg kan nævne, at toldboden dette aar satte en anden værdi paa visse varer, saasom haandklær etc. Tidligere blev tolden beregnet efter den lokale takst, i det sidste aar derimot blev der lagt told paa forskjellige artikler paa grundlag av de i Shanghai gjængse værdiansættelser.

Bomuldsvarer. Importen herav forbedredes i flere henseender, men det mest bemerkelsesværdige var den store forøkelse av engelske «T-cloths», hvorav importen næsten blev fordoblet; de andre stoffer, der viser nogen merkelig vekst, var hvit shirting, «Lenos», Chintzes og italiensk bomuld. Japansk bomuldstøi viser en liten nedgang, sandsynligvis resultatet av den japanske boycott.

*) En opgave over importen til Kina, der allerede er indtat i ukeutgaven, utelates her.

Uldvarer. Der var en større efterspørsel end i 907 efter uldtepper, matter og «long ells».

Metaller viser en betydelig stigning, skjønt visse av de vigtigste artikler ikke kommer op mot sidste aars opgaver. Sømjern og og jernplater, den førstnævnte vare for bygning av junker og den sidstnævnte i stor utstrækning benyttet av indfødte smede til forarbeidelse av simple hakkekniver, kniver og akerbruksredskaper, avtok saaledes betydelig, sandsynligvis fordi priserne var gaat op.

Petroleum. Av de to importerede sorter, amerikansk og Sumatra, er den førstnævnte fremdeles den foretrukne. Amerikansk petroleum importertes i en mængde av 1 450 395 gallons, medens Sumatra-petroleum gik ned fra 180 490 gallons til 170 000. Sandsynligvis vil importen av den sidstnævnte petroleum stadig avta paa grund av de høie priser.

Ris og Mel. Disse varer viser en nedgang, der mere eller mindre skyldtes den gode avling, man fik om vaaren.

Export. Ved siden av at forsyne Hainan med størstedelen av øens import danner Hongkong ogsaa hovedmarkedet og fordelingscentret for øens export. Totalværdien av exporten i 1908 utgjorde £ 407 464, mot £ 445 330 i 1907. Nedgangen skyldtes hovedsagelig den almindelige depression i forretningslivet i Kina.

Sukker. Blandt exportartiklerne staar sukker øverst paa listen paa grund av den gode avling dette aar, idet ikke mindre end 137 871 centner blev exporteret. Sukkerrøret dyrkes i stor utstrækning overalt paa øen; det høstes og presses henimot slutningen av aaret, og sukkeret lagres for export under den følgende sæson.

Sækker. En stor forøkelse er merkbar i exporten av straasækker, der hovedsagelig sendes til Haiphong og anvendes til risemballage.

Svin og kreaturer utgjorde en vigtig del av exporten i 1908, idet 80 288 svin og 6 628 kreaturer til en værdi av £ 148 299 blev avskibet til Hongkong og Manila. Der var fire direkte skibninger til sidstnævnte sted, hvilke imidlertid ikke turde ha været meget indbringende.

Solv. Næsten alt sølv, der blev exporteret, gik til Hongkong; den totale skibning utgjorde $ 370 804.

Listen over exportartikler er forholdsvis liten. Den burde, hvis der var mere foretagsomhet tilstede, omfatte mange andre artikler. Paa Hainan er der en betydelig produktion av kokusnøtter, dog er exporten av kokusnøtolje og kopra ubetydelig, og der er ikke gjort noget forsøk paa at nyttiggjøre fibrene. Tin og andre mineraler forekommer, men den totale mangel paa kommunikationer hindrer skjærpere fra at foreta noget, thi selv om de kan finde ertsførende anvisninger, er de ute av stand til at bearbeide dem paa en indbringende maate.

Emigration. Antallet av emigranter var 15 000 mindre end aaret forut, hvad der i mere eller mindre grad kan tilskrives mangel paa arbeide i utlandet. Som i tidligere aar gik utvandrerstrømmen til Bangkok og Singapore, enten direkte eller, i mangel av direkte baat, via Hongkong. En del Hainan-emigranter avreiser dog endnu til de sydlige havne i junker, der ikke utklarerer fra nogen traktathavn, og vender tilbake paa samme maate, idet økonomien utvilsomt tvinger dem til at vælge en noget resikabel reise i en junk istedetfor en sikrere reise paa en dampbaat.

Passagertrafikken. Følgende tabel viser antallet av til- og frareisende personer i løpet av aaret:

Fra Hoihow til	Singapore	11 948
—»—	Bangkok	9 533
—»—	Hongkong	3 650
og til Hoihow fra	Singapore	2 543
—»—	Bangkok	7 607
—»—	Hongkong	8 710

Skibsfart. Antallet av ind- og utklarerede skibe beløp sig til 1 089 dr. 939 939 tons. Da Hoihow som nævnt i min sidste rapport alene er et anløpssted, ikke noget endepunkt, danner skibstabellen ikke nogen maalestok; det er nok at sige, at der altid var tilstrækkelig tonnage tilstede til at møte den lokale efterspørsel.

Følgende tabel viser antallet av ind- og utklarerede skibe i Kiungchows havn (Hoihow) i 1907 og 1908:

	1907.		1908.	
	Antal.	Tonnage.	Antal.	Tonnage.
Norske . .	34	25 576	2	2 204
Tyske . . .	591	500 761	576	486 790
Britiske . .	184	206 802	256	288 750
Franske . .	336	208 584	249	149 609
Hollandske .	4	6 382	4	10 664
Amerikanske	—	—	2	1 922
Tilsammen	1 149	948 105	1 089	939 939

Den norske skibsfart er overmaade liten, alene ét norsk skib, «Drufar», paa 1 100 tons, blev indklareret; dette var udelukkende befragtet for transport av kinesiske arbeidere til Bangkok. Den tyske skibsfart er den ledende; dernæst kommer den britiske, franske og hollandske.

I januar blev en fransk steamlaunch sat i lokalfart; skibet erholder statsbidrag for at gjøre mindst én tur om maaneden rundt øen, anløpende de vigtigste havne paa veien.

Forskjellig. I 1908 blev Hainan og halvøen Leichow hjemsøkt av to alvorlige tyfoner; den første, der indtraf den 6. oktober, fulgtes av en flodbølge, der oversvømmet de nordlige kyster av Hainan; den anden, der indtraf den 11. oktober, bragte rene skybrud. Begge foraarsaket betydelig skade paa avlingen; to dampbaater drev paa land, men blev heldig bragt flot igjen, efterat al lasten var losset.

Kurs. Det kan bemerkes, at gjennemsnitskursen under hele aaret ved omsætningen av toldbodens tael til £ var 2 s. 8 d. pr. tael, mot 3 s. 3 d. i 1907.

Newchwang. Utdrag av vicekonsul *D. Farmers* beretning.

Som forutsagt i min sidste rapport, tiltok importen og exporten i løpet av aaret, likesom forretningsforholdene i almindelighet bedredes. Den totale omsætning for hele aaret utgjorde Haikwan taels 41 439 141, mot taels 32 759 359 i 1907. Pengemarkedet bedredes noget. Den trykkede tilstand paa dette marked lagde dog endnu til en viss grad en dæmper paa forretningslivet.

Import. Importen av næsten alle slags artikler viste en glædelig vekst; specielt var dette tilfældet med «piece goods»; en gunstig kurs mellem denne by og Shanghai i forening med utsigten til en god høst spilte en ikke saa liten rolle for at fremme efterspørslen efter disse artikler.

Metaller. Importen viser en liten bedring, sammenlignet med 1907. Størstedelen av det importerede kvantum fandt som sedvanlig vei til det indre av landet.

Diverse. En betydelig fremgang kan spores i forskjellige artikler; en undtagelse danner importen av mel og ris. Nedgangen i den førstnævnte artikel skyldtes hovedsagelig den høie pris paa hvete i de Forenede Stater og den exceptionelt ugunstige vekselkurs. Forsaavidt risimporten angik, var uten tvil den omstændighet, at exporten hindredes fra de sydlige havne paa grund av store oversvømmelser, for en væsentlig del skyld i den formindskede import av denne artikel.

Fyrstikker. Her kan atter merkes en fremgang fra det foregaaende aar. De importerede fyrstikker var udelukkende av japansk fabrikat. Det synes, som om der hersteds ikke er noget marked for andre fyrstikker end japanske som følge av disses billighet.

Petroleum. Der importertes mere amerikansk og Sumatrapetroleum i 1908 end i 1907. «The Asiatic Petroleum Company of London» har indredet tanker i Liaoyang, Mukden og Tiehling og har truffet arrangements med South Manchuria Railway Company om at skaffe vogne, tjenlige til at transportere petroleum til de forskjellige markeder, hvor det har tanker. Dette skridt skulde reducere prisen paa petroleum betragtelig og følgelig forøke salget herav.

Kul. Den kvantitet, der ankom i 1908, var forsaavidt angaar japansk kul, betydelig mindre end i 1907. Fu Shun (mandchurisk) kul viser sig at trænge meget ind paa markedet, og salget av denne sort kul har tiltat umaadelig, men omend produktet av Fu Shuns kulminer ikke er saa økonomisk i bruk som god japansk kul, benyttes kullene for en stor del av brænderier o. s. v., da prisen er lav.

Export. En almindelig bedring kunde merkes, specielt i bønner, bønnekaker og bønneolje.

Sesamfrø. Størsteparten av exporten gik til Europa, og det var første gang, at en større mængde blev skibet direkte. Der er al grund til at tro, at en stor og lønnende forretning kan oparbeides i denne artikel, specielt da Mandchuriet producerer en saa enorm kvantitet av denne frøsort.

Huder. Exporten av hundeskindsmatter og -tæpper viste en forøkelse av ca. 250 pct., medens exporten av raa gjeteskind viste en formindskelse av nær 300 pct.

Skibsfart. Sammenligner man skibsfartsopgaverne for 1908 med dem for 1907, bemerkes en megen liten forskjel, skjønt antallet av skibe var mindre, nemlig 1907: 559 dampskibe dr. 524 972 tons
1908: 518 » » 535 151

De nationer, som deltok heri, var følgende:

	Antal.	Tons.
Japanske	212	221 579
Britiske	156	190 345
Kinesiske	74	54 061
Franske	29	22 422
Norske	28	27 226
Tyske	12	13 946
Koreanske	7	5 572
I alt	518	535 151

Havnen besøktes ikke av saa mange oceandampere paa grund av nedgangen i den amerikanske melforretning.

Antallet av skibe i fart mellem Newchwang og indlandshavne var følgende:

142 dampskibe dr. 102 566 tons, mot
250 » 189 770 » i 1907.

Nedgangen i antallet av dampskibe skyldtes ikke daarlige tider, men var begrundet i den omstændighet, at de dampskibsselskaper, der besørget trafikken, kom overens om at underholde faste ruter og ikke som i tidligere aar expedere skibe til ubestemte tider; i denne fart er hovedsagelig beskjæftiget skibe under britisk flag.

Fragterne var langtfra gode; henimot slutten av sæsonen var en ubetydelig opgang merkbar, men ikke i den grad, at nogen større fortjeneste levnedes rederne, efter at alle utgifter var betalt.

Man venter under den kommende sæson bedre fragter; enkelte certepartier er allerede sluttet for Japan, i hvilke fragtsatserne viser en bedring fra forrige aar.

Direkte dampskibslinje til Osaka. Mange japanske kjøbmænd hersteds forsøker at faa istand en direkte dampskibsforbindelse mellem Osaka og Newchwang, idet de hævder, at omladningen i Kobe av varer, bestemt for denne havn, er utilfredsstillende, og da mesteparten av de varer, der importeres fra Japan, kommer fra Osaka, mener de, at skridt bør tages for at støtte en saadan linje. Det synes imidlertid umulig, at en saadan linje kan aapnes, da Nippon Yusen Kaisha, som underholder en regulær forbindelse mellem denne havn og Kobe med praktisk talt syv avseilinger pr. maaned, sikkerlig vil motsætte sig det nye foretagende.

Utbedring av floden Liao. Jeg erfarer fra paalidelig kilde, at vicekongen av Mandchuriet har git instruktioner om Liaoflodens undersøkelse og til at paabegynde arbeidet med flodens utbedring, saa snart som det er mulig. De vanskeligere steder, saasom utløpet av Shwang—Tai—Tzu-floden skal undergives øieblikkelig regulering. Saafremt denne meddelelse er rigtig, og den øvre del av floden sættes i god seilbar stand, vil Newchwangs økonomiske fremgang for en stor del bli sikret, specielt da utbedringen av floden vil opmuntre de indfødte til at bygge en ny flaate av junker til transport av bønner fra det indre av landet. Det er neppe nødvendig at paapeke, at disse junker vil bli istand til at konkurrere med den sydmandchuriske jernbane, hovedsagelig paa grund av den omstændighet, at eieren av junken faar sin løn utbetalt procentvis av fortjenesten, hvilket i høi grad ansporer ham til at arbeide ivrigere, end han vilde, om han mottog en fast maanedlig løn.

Tidligere var der ca. 20 000 bønnejunker, medens antallet nu ikke overstiger 4 000 til 5 000, da den øvre del av floden er overordentlig grund, saa at saa lange forsinkelser har indtruffet, at trafikken ikke betalte sig for junkernes eiere; følgelig blev junkerne lagt op og i mange tilfælde brukket op til ved.

Den nuværende beholdning av bønner utgjør ca. 1 500 000 piculs, av korn næsten 360 000 piculs og ca. 30 000 piculs olje. Alt dette vil naturligvis bli exporteret, saasnart som skibsfarten er gjenoptat.

Swatow. Vicekonsul *L. Haesloops* beretning.

Handelen i almindelighet har ikke bedret sig siden depressionen i 1907, og hele aaret har vist en utpræget mangel paa foretagsomhet fra de kinesiske kjøbmænds side, hvilke som regel ikke mangler energi. Penge har været billige, fordi de ikke kunde anbringes paa fordelagtig maate, og tilliden har for en stor del været rokket som følge av det tap, som avskiberne i det nordlige Kina har lidt. Henimot slutningen av aaret var der tegn til bedring, og en sundere tilstand var tilstede paa markederne.

Emigrationen fortsatte i samme skala. Det samlede antal emigranter over denne havn utgjorde

117 851. Antallet av dem, der vendte tilbake hertil, utgjorde 97 672.

Skibsfart. Av norske dampskibe

indklarertes 29 skibe med samlet dr. 30 400 reg. tons
og utklarertes 29 » —»— 30 400 —

Tilsammen 58 skibe med samlet dr. 60 800 reg. tons, en ganske betydelig nedgang mot foregaaende aar med tilsammen henholdsvis 96 dampskibe og 99 673 tons. Grunden hertil er den, at Nippon Yusen Kaisha efter mai maaned ophørte med den maanedlige befragtning av fire dampskibe, der regelmæssig gik mellem Swatow og Bangkok, idet denne linje blev opgit.

Stillingen vilde ha vist sig endnu slettere, saafremt ikke ristrafikken mellem Wuhu og Swatow var begyndt i løpet av aarets sidste maaneder; denne gav en del norske dampere beskjæftigelse, skjønt de erholdte fragter, efter hvad der er blit mig fortalt, ikke viste sig lønnende.

Den norske skibsfart paa denne havn har ikke været utsat for noget uheld.

Antallet av skibe av anden nationalitet, der ankom hit i 1908, utgjorde 1 131 med en samlet tonnage av 1 312 256.

Tientsin. Utdrag av vicekonsul *F. Sommers* beretning.

Export. Totalværdien av exporten utgjorde taels 19 144 941, mot taels 17 253 215 i 1905, en stigning av taels 1 891 726. Alle brancher viste en bedring, og ut paa høsten var der en voldsom avsætning paa Londonmarkedet, i visse brancher gav konsignationsvarerne en fortjeneste av fra 20 til 30 %. Exportmarkedet bedres stadig og gir for tiden løfter om et godt aar.

Importen avtok i løpet av aaret endnu mere; totalværdien utgjorde taels 69 560 276, mot taels 91 584 572 i 1907 og taels 94 426 835 i 1906. Dette var noget, man maatte vente, da markedet hadde vist sig helt ute av stand til at forbruke de store beholdninger, der var indkjøpt paa spekulation i 1906. Dog er varebeholdningerne for en stor del blit utsolgt i løpet av aaret, og denne omstændighet har bragt handelen over i et langt sundere spor. Ikke saa ganske faa forretninger er blit sluttet i de sidste maaneder, men de fremmede kjøbmænd maa være særlig forsigtige med hensyn til, fra hvem de mottar ordres, da de kinesiske firmaers finansielle stilling er meget slet, idet de fleste av dem er paa falittens rand. Dette skyldes de enorme tap, de led ved sine spekulationer i 1906.

Skibsfarten avtok til 976 989 tons indklarerede og 976 129 tons utklarerede skibe, utgjørende en totaltonnage av 1 953 118, mot 2 188 074 tons aaret før. Denne mindskning i tonnagen var at vente i betragtning av depressionen paa importmarkedet.

Følgende opgave viser de forskjellige i Tientsin ind- og utklarerede skibes nationalitet:

Østerrikske	12 220	tons	Japanske	468 654	tons.
Britiske	788 418	»	Norske	40 874	»
Hollandske	4 586	»	Koreanske	6 368	»
Franske	40 078	»	Kinesiske	428 886	»
Tyske	163 034	»			

Det vil bemerkes, at den norske skibsfart bedredes noget, sammenlignet med 1907, men den naadde ikke op mot 1906.

Kulgrubedrift. Siden min sidste rapport har Chinese Engineering and Mining Co.» gjennemgaat en hel del gjenvordigheter. I september brøt pest ut i minerne, og vanskeligheten ved at bekjæmpe epidemien reducerte produktionen i september og de følgende maaneder. Endvidere er der dannet et kinesisk kompani, støttet av den kinesiske regjering, med en kapital paa tls. 500 000 for at konkurrere med Chinese Engineering Co. Det kinesiske kompani har allerede begyndt med at grave flere schakter like utenfor minekompaniets koncession.

Jernbaner. Pukow-jernbanen er paabegyndt og har kjøpt en stor eiendom like utenfor det sydvestlige hjørne av byen. Det meddeles, at hovedstationen og verkstederne vil bli bygget paa denne eiendom. Syd for det tyske settlement, omtrent en mil nedad floden, er der bygget et depot, hvor der losses jernbanemateriel, og hvorfra der bygges en sidebane rundt de fremmede settlements til centralstationen.

En ny linje er nylig blit opmaalt fra Kaifengfu til Hsianfu, og denne vil bli en av de næste, der skal bygges. Denne saavel som Luhan-linjen vil sluttelig revolutionere hele exporthandelen fra Nordkina. Gods, der tidligere er blit transporteret fra Kansu og Shensi paa den Gule Flod til et sted ved navn Paotu og derfra til Kalgan og Fengtai og ad jernbanen ned til Tientsin, vil nu gaa ned Wei-floden til det sted, hvor Luhan-floden krydser den Gule Flod. Fra dette sted vil det senere bli transporteret ad jernbanen eller paa floden ned til Yangtse.

Taku Bar. Formelt har man endnu ikke antat nogen ny plan for utbedringen av Taku Bar. Det er dog sikkert, at en endelig plan vil bli vedtat inden kort tid. Opmudringen, der sattes igang av hr. Fergusson, har været saa heldig, at Conservancy Board har opfordret til anbud paa fire grundtgaaende bugserbaater, og man venter, at Fergussonkanalen ved disse fire baater vil kunne vedlikeholdes og kanske forbedres.

Den gode virkning, som aapningen av den tredje kanal i floden har medført, har helt ut vedvaret, og kystbaatene har absolut ikke hat nogen vanskelighet ved at naa land. Selskapet for floden Haihos vedlikehold har besluttet at paabegynde en fjerde kanal og har i den anledning utsendt opfordring til anbud paa en fuldstændig muddermaskine, der er beregnet at ville koste tls. 320 000.

II. **Hongkong.** Vicekonsul *Jørgen Eitzens* beretning.*)

(Almindelig oversigt. — Import. — Export. — Kurser. — Skibsfart. — Fragter. — Mandskapsspørsmaal. — Dokning. — Tyfoner. — De sanitære forholds indflydelse paa skibsfarten.)

Almindelig oversigt. I en række av aar har man nu i Østen lidt under daarlige tider, og aaret 1908 danner i saa henseende ingen undtagelse. Det har været præget av stagnation og depression inden forretningslivet, og har for enkelte forretningsgrenes vedkommende vistnok i saa henseende endog overgaat de tidligere aar.

Liten rørelse har der hersket i vareomsætningen, som vistnok har skaffet de europæiske importhuse liten eller ingen fortjeneste. Flere har lidt tap, og naar de gjennemgaaende, tiltrods for den fleraarige depression, har kunnet klare sig saa godt som skedd, skyldes dette vistnok de europæiske firmaers gjennemgaaende solide økonomiske grundlag.

Hvad her er sagt om vareomsætningen gjælder i endnu større grad skibsfarten. Overflod paa ton-

*) Et utdrag av beretningen, der allerede er indtat i ukeutgaven, utelates her.

nage i forbindelse med liten efterspørsel og derav følgende skarp konkurrence holdt raterne nede og bragte gjennemgaaende et yderst magert resultat for skibene. Selskap efter selskap, som driver kystfart i Østen, viser i sine offentliggjorte regnskaper tap, tildels endog betydelige tap. Og der er vistnok ikke mange, som har drevet det til mere end netop at dække utgifterne. De eneste turde være enkelte japanske selskaper, som ved hjælp av en større statsunderstøttelse har kunnet bringe det til litt fortjeneste.

I disse litet opmuntrende tider har man gjerne villet forsøke at utfinde aarsakerne til depressionen for derigjennem at kunne komme til slutninger, som gav haab om i en nær fremtid at gaa bedre tider imøte. Aarsak efter aarsak, som vistnok hver for sig har spillet nogen rolle, har været fremholdt, og ved hvert aarsskifte har det været ment, at aarsakerne nu var avhjulpet, og at man kunde haabe paa en bedring i forholdene. Men hvert aar er man likesaa sikkert blit skuffet. Naar bortsees fra den almindelige depression den hele verden over, hvilken naturligvis ogsaa har hat sine virkninger herute, tror jeg, man kommer det virkelige nærmest ved at anta, at hovedaarsaken til de vedvarende daarlige tider herute er den, at konkurrencen paa de forskjellige kommercielle omraader i Østen i de sidste 10 aar er blit saa stor. I slutningen av det foregaaende og begyndelsen av dette aarhundrede gjordes der av de europæiske lande store anstrengelser for at vinde Østens marked. Nye forretninger startedes, overflod av tonnage sendtes ut til Østen, ved siden av at enkelte av Østens egne lande, saasom Japan, med sterke skridt utviklet sin handel, industri og skibsfart for selv at sikre sig saa meget som mulig av Østens marked. Tildels foranlediget ved krigen kom denne utvikling blandt de europæiske og amerikanske forretningsdrivende, i forbindelse med utviklingen i Japan, til at gaa hurtigere for sig og naa et større omfang, end de naturlige forhold tilsagde. Da saa roligere tider indtraadte, blev konkurrencen ved de allerede etablerede forhold saa meget større. Og det er denne store konkurrence, man vistnok fremdeles lider under herute, og nogen forandring til det bedre kan neppe ventes, forinden forholdene igjen regulerer sig — med et rimeligere forhold mellem tilbud og efterspørsel. Meget herav er dog vistnok i løpet av de sidste aar allerede blit utjevnet.

For skibsfartens vedkommende vil man kanske paastaa, at nu, da saa mange fartøier er trukket tilbake fra Østen, skulde dette forhold tildels være utjevnet. Dette er vistnok saa; men til gjengjæld maa det tages i betragtning, at den japanske tonnage i de senere aar har gjennemgaat en utvikling og en forøkelse, som vistnok er større end den tonnage, som av de andre nationer er blit trukket tilbake.

Handelen i Hongkong og det sydlige Kina viser for 1908 gjennemgaaende tilbakegang fra det foregaaende aar. For Hongkongs vedkommende har denne tilbakegang særlig gjort sig merkbar i omsætningen av ris, hvorav der i 1908 indførtes ca. 250 000 tons mindre end i 1907. Grunden hertil var en forholdvis god høst i det sydlige Kina. En større del end vanlig av risindførslen kom i 1908 fra Mellem- og Nord-Kina, hvor høsten var ganske god, og hvor priserne stillet sig gunstigere end paa Saigon- og Bangkokmarkedet. Kulindførslen til Hongkong holdt sig omtrent uforandret og utgjorde ca. 1 mill. tons. Indførslen av mel viser en betydelig tilbakegang, ca. 50 pct., og skyldes utvilsomt, at Hongkong mere og mere ophører at være distributionscentrum for denne vare, som istedet skibes direkte til de øvrige handelscentra, som Shanghai, Amoy, Singapore, havnene paa Java o. s. v.

Hongkongs indførsel av, hvad der indgaar under «general cargo», viser vistnok ogsaa nogen tilbakegang, omend liten. Norges lille anpart herav er det paa grund av manglende opgaver ugjørrlig at utfinde; men der er neppe grund til at tro, at vor export til Hongkong og det sydlige Kina utviser nogen tilbakegang.

Hongkongs utførsel antages i 1908 at være avtat med ca. 250 000 tons.

Det kinesiske toldvæsens ganske utførlige opgaver over export og import ved de forskjellige toldstationer i Kina foreligger endnu ikke, saa man ikke har anledning til at gjøre sig bekjendt med omsætningen mellem Hongkong og de kinesiske havne i det forløpne aar. Dog er der ikke grund til at tro, at denne viser nogen større tilbakegang. Vistnok er det saa, som omhandlet i vicekonsulatets sidste aarsrapport, at Hongkong i mindre grad har ophørt at være distributionscentrum for enkelte varers og enkelte pladses vedkommende — noget, der er en naturlig følge av utviklingen paa de kommercielle omraader i enkelte av Østens øvrige havne. Men denne direkte skibning har endnu ikke naadd et saadant omfang, at den spiller nogen større rolle i Hongkongs betydelige handel.

Paa det industrielle omraade indtar Hongkong fremdeles sin forholdsvis beskedne plads. Naar bortsees fra et nyt dokanlæg, hvorom særskilt senere, er der i 1908 ikke blit opført noget nyt industrielt anlæg.

Til fremme av handelen mellem Hongkong og det sydlige Kina er der — som tidligere indberettet — under bygning en jernbane mellem Hongkong og Canton. Denne kan ventes færdig i slutningen av 1910. Nogen større betydning vil denne bane formentlig neppe faa, forinden de store jernbanearbeider, som forbinder Canton med Hankow og andre betydningsfulde steder i det indre av Kina, blir færdige. Og det synes, som om dette vil medta adskillige aar.

Kurser. En betydningsfuld faktor i Kinas handel er den høist variable kurs paa dollaren. Efter et sterkt fald i 1907 var kursen ved begyndelsen av 1908 nede i 1 sh. 10 d. Heromkring holdt den sig indtil april, da den atter begyndte at falde, og var i midten av aaret omkring 1 sh. 9 d. Senere faldt den atter, saa den ved slutningen av aaret var helt nede i 1 sh. 8 d. Siden den tid er den gaat noget op, og har i indeværende aar holdt sig omkring 1 sh. 9 d., uten at den for øieblikket synes at ha nogen opadgaaende tendens.

Den gjennemgaaende lave kurs i 1908 har været avgjort til fordel for Kinas export, uten at det samme kan siges om importen. For den fremmede tonnage i kinesisk kystfart har den lave kurs heller ingen fordel bragt, men kun bidraget til yderligere at formindske de allerede før saa smaa indtægter.

Skibsfarten paa Hongkong utviser for 1908 omtrent den samme tonnage som det foregaaende aar. Den samlede ind- og utklarerede tonnage opviser vistnok en tilbakegang av henved 1½ million tons, idet der ind- og utklarertes 34 614 335 tons; men denne tilbakegang falder hovedsagelig paa den lokale trafik. Den sjøgaaende tonnage holdt sig omtrent paa samme niveau som det foregaaende aars. Dette vil sees av følgende tabel, som tillike utviser de forskjellige nationers andel i denne del av skibsfarten:

Flag.	Antal dampskibe.		Antal anløp.		Samlet indklareret tonnage.	
	1907.	1908.	1907.	1908.	1907.	1908.
Britisk	362	365	1 876	1 933	3 605 941	3 752 624
Østerriksk	9	9	30	25	106 523	97 789
Belgisk	1	1	1	1	2 903	2 903
Kinesisk	20	16	214	229	267 789	291 416
Koreansk	2	0	14	0	21 298	—
Dansk	9	6	21	15	41 122	34 211
Hollandsk	18	15	69	97	142 100	201 014
Fransk	33	39	202	169	294 461	289 222
Tysk	137	129	790	745	1 246 053	1 188 100
Italiensk	3	4	12	12	31 704	31 400
Japansk	111	93	534	434	1 126 517	1 049 540
Norsk	59	39	290	181	265 728	192 278
Portugisisk	2	5	59	87	19 128	23 487
Russisk	10	7	13	13	30 912	34 326
Svensk	3	3	11	11	12 970	18 099
Forenede Stater	21	14	46	39	251 662	246 089
Tilsammen	800	745	4 182	3 991	7 467 511	7 452 498

Som det vil sees, viser denne tabel nogen fremgang for den britiske tonnage, likesaa for den hollandske og kinesiske. Fremgangen for den britiske tonnage skyldes udelukkende en livligere rutefart, væsentlig paa de oversjøiske lande, idet den britiske tonnage i kystfart vistnok har holdt sig omtrent uforandret, kanske snarere avtat noget. Fremgangen under det hollandske flag skyldes ogsaa udelukkende en øket rutetrafik mellem Nederlandsk Indien og Hongkong, hvor særlig det hollandske selskap «Java—China—Japan Line» i betragtelig grad har forøket sin rutefart. Fremgangen under det kinesiske flag skyldes ogsaa en noget livligere rutetrafik.

Tilbakegang utviser de nationer, hvis tonnage i større eller mindre utstrækning er employeret i «tramp»fart. Den lille tilbakegang i den tyske tonnage falder vistnok udelukkende paa skibe i denne fart. Flere tyske skibe laa saaledes oplagt i Hongkong for længere tid. De tyske «tramp»baater er forøvrig avtat noget i den senere tid, idet flere fartøier er gaat hjem. Tilbakegangen under det japanske flag skyldes ogsaa et mindre anløp av «tramp-baater» under dette flag.

Den norske tonnage viser desværre den relativt største tilbakegang av samtlige nationer. Forklaringen hertil ligger først og fremst i, at mange norske fartøier i 1908 — tildels i længere tid — har ligget oplagt paa grund af mangel paa seilbare fragter; men dernæst ogsaa i, at antallet av norske fartøier har været i stadig tilbakegang, idet flere og flere fartøier under de vedvarende daarlige konjunkturer er gaat hjem. En faktor, som ogsaa forklarer en del av tilbakegangen i 1908, er, at markedet i det nordlige Kina vistnok gjennemgaaende var noget bedre end i det sydlige, saaledes at flere baater søkte nordover.

Nedenstaaende opgaver, som er utarbeidet paa grundlag av de til vicekonsulatet indleverede ankomstopgaver, viser den norske skibsfarts bevægelser paa Hongkong, sammenlignet med det foregaaende aar:

Ankomst til Hongkong fra:	1907. Antal.	1907. Tons.	1908. Antal.	1908. Tons.
Bangkok	73	ca. 73 000	34	ca. 34 500
Saigon	50	» 43 000	33	» 32 000
Japan	22	» 22 000	14	» 27 000
Canton (i ballast)	40	» 35 000	24	22 500
Andre havne i det sydlige Kina	37	» 32 000	23	» 22 500
Havne i det nordlige Kina	17	» 14 500	28	» 24 500
Borneo	8	» 11 000	9	11 000
Java	4	» 4 000	—	» —
Sumatra	3	» 3 000	1	» 1 000
Filippinerne	5	» 4 500	4	» 4 500
Amerika, Australien, Europa	7	» 15 000	2	» 3 500
Andre havne	8	» 8 000	5	» 5 500

En væsentlig nedgang viser antallet av fartøier ankomne fra Bangkok. Dette skyldes ophøret ved begyndelsen av sommeren av de 4 for japansk regning for denne fart befragtede skibe. Imidlertid har et nystiftet siamesisk-kinesisk selskap i indeværende aar befragtet 7 norske skibe for Bangkok-farten for et længere tidsrum, saa man atter igjen vil se et betydelig antal ankomne fartøier fra denne havn.

Nogen nedgang viser ogsaa ankomsten fra Saigon, hvilket skyldes liten avskibning av ris derfra til det sydlige Kina som følge av de lave priser paa det herværende marked.

Bemerkelsesværdig er det, at der i 1908, vistnok for første gang paa mange aar, ikke ankom et eneste norsk fartøi til Hongkong fra Java. Dette skyldes i første række, at Javabefragtningerne mere og mere søkes monopoliseret av det betydelige selskap «Java—China—Japan Line», som stadig utvider sin tonnage.

Fragtmarkedet var i 1908 gjennemgaaende yderst flaut. Særlig gjaldt dette Saigon—Hongkong-markedet, som vistnok i februar naadde op i 17 cents, men senere holdt sig i rater, som aldeles ikke var seilbare for de smaa norske skibe. Saigon—Filippinerne var noget bedre, og raterne varierte fra 28 til 17 cents. Meget faa slutninger blev gjort for Bangkok—Hongkong med rater fra 30/23—25/18, idet de talrige linjebaater optok næsten al fragt derfra. Newchwang—Canton var i 1908 noget livligere end i tidligere aar, med rater fra 30—20 cents. Kulfragterne fra Japan til Hongkong var gjennem hele 1908 lave og kom ikke nogen gang over $ 1.50.

Cooliefarten spiller som bekjendt en betydelig rolle for skibsfarten i det sydlige Kina. Desværre var utvandringen av kinesiske arbeidere i 1908 ganske betragtelig mindre end det foregaaende aar. I Hongkong alene avtok den saaledes med 33 %, idet der herfra avreiste ca. 71 000 kinesiske arbeidere, mot 106 000 i 1907. Fra Swatow og Hoihow — de 2 vigtigste havne for cooliefarten utenfor Hongkong — foreligger ikke de nødvendige opgaver. Men efter underhaandsoplysninger skal ogsaa utvandringen derfra ha været mindre end i 1907.

Aarsakerne til denne tilbakegang lar sig vanskelig paavise. Men den skyldes vistnok kortvarige

og lokalt virkende omstændigheter. Og der er, saavidt skjønnes, ingen grund til at anta, at ikke emigrationen av kinesiske coolier videre fremover vil holde sig paa samme høide som i tidligere aar og vedbli at være den gode indtægtskilde for skibsfarten som tidligere.

Hyre- og mandskapsspørsmaal. Hyrene for kinesike mandskaper i Hongkong for kystfart herute holder sig uforandret og utgjør: Baatsmand $ 26.00, quartermaster $ 24.00, matroser $ 20.00, 1ste fyrbøter $ 26.00, alm. fyrbøter $ 20.00, alle paa egen kost.

Til sammenligning hitsættes hyrene for kinesiske mandskaper i Singapore: Baatsmand $ 30.00, quartermaster $ 28.00, matroser $ 22.00, 1ste fyrbøter $ 30.00, alm. fyrbøter $ 22.00—24.00.

Da Singapore-dollaren er omkring 25 % større end Hongkong-dollaren, blir der saaledes en ikke ubetydelig forskjel i hyrene for mandskaper antagne i Hongkong og i Singapore. Dertil kommer, at der i Singapore opstilles strengere regler for forhyring av kinesiske mandskaper, saasom paabud om tilbagesendelse til Singapore, mønstring for en bestemt tid o.s.v.

Som nævnt i vicekonsulatets sidste aarsberetning gaar de større fartøier, som er i fart mellem Østen og Australien og Amerika mere og mere over til at ta kinesisk mandskap. Saavidt vicekonsulatet bekjendt synes ogsaa alt at gaa godt for de norske skibe, som er gaat over hertil, tiltrods for de forbudslove, som gjælder for kineserne saavel i Amerika som i Australien. De norske skibe, som gaar i regelmæssig fart paa Amerika, har det for nylig lykkes at faa en garanti for mulige bøter, som maatte bli ilagt skibene for rømning af kinesiske sjømænd, idet en herværende kinesisk boardingsmaster har paatat sig den slags garanti — dog med visse indskrænkninger — for de mandskaper, han skaffer til skibene. Det er desværre kun for skibe i regelmæssig fart paa Hongkong, at garantier av denne art er at faa.

Hyrene for kinesiske mandskaper til skibe i fart paa Amerika og Australien er selvfølgelig noget større end de vanlige hyrer for kystfart. Som regel beløper de sig til $ 2.00—6.00 mere, alt efter stillingen.

For skibe, som ikke regelmæssig anløper Kina, kan man, som rimelig er, ikke faa det kineske mandskap til selv at overta kostholdet. I de tilfælde, hvor skibet derfor maa gjøre dette, pleier der vanligvis at sikres mandskapet følgende kosthold pr. mand pr. dag: 1 1/2 lb. ris, 1 lb. fisk, svinekjød eller andet kjød, 1/4 oz. the, 1/2 oz. kaffe, 3 oz. sukker og 4 quarts vand.

Saagodtsom uten undtagelse har norske skibe, som er gaat hjem fra Østen, tat kinesisk mandskap, da dette i mange henseender frembyder flere fordele. Det ubetinget fordelagtigste sted for anskaffelse av kinesisk mandskap for run til Europa er Hongkong. De gjængse hyrer er: Baadsmand $ 30.00, quartermaster $ 28.00, matroser $ 22.00, 1ste fyrbøter $ 30.00, alm. fyrbøter $ 28.00, alle paa egen kost. De vanlige betingelser forøvrig er, at avmønstring skal finde sted i den London nærmestliggende havn, som skibet maatte anløpe — med ret for kapteinen til at avgjøre, hvilken havn dette i det enkelte tilfælde er — og at skibet derfra bekoster deres reise til London, hvorefter mandskapet intet yderligere krav har paa skibet.

For europæiske mandskaper er der herute fremdeles meget vanskelig at finde beskjæftigelse.

Dokning. Fra 1. januar d. a. har det herværende dokkompani, som hittil har været eneraadig paa dokningens omraade, faat konkurrence, idet det store og vel anseede firma Butterfield & Swire har aapnet egen dok og mekanisk verksted. Anlægget, der paabegyndtes for 7 aar siden, siges at ha kostet mellem 2—3 millioner £ sterling.

Det nye anlæg har en stor tørdok, 787 fot lang og 88 fot bred med 34 1/2 fot vandstand ved aapningen. Ved siden herav har det 3 store patentslips, hvorav den største kan ta fartøier paa op til 3 000 tons og de 2 andre op til 2 000 tons. Alt maskineri drives med gas, og det hele anlæg gir paa en utenforstaaende indtrykket av at sikre et hurtig og godt arbeide.

Foruten almindelig doknings- og reparationsarbeide er anlægget ogsaa beregnet paa skibsbygning.

Hittil har de to konkurrerende selskaper officielt holdt de samme rater for dokning. Imidlertid har jeg grund til at tro, at dette forhold neppe vil vare længe, og at den paabegyndte konkurrence vil medføre fordele for doksættende skibe.

Tyfoner. Disse orkaner har i de senere aar hyppig hjemsøgt Hongkong og voldt den herværende skibsfart adskillige ulemper. I juli 1908 gik der saaledes en voldsom tyfon over Hongkong og foraarsaket adskillig skade saavel tillands som i havnen.

Følgen av disse hyppige og ødelæggende tyfoner er blit, at der paa havnen iagttages den største forsighet, saasnart en tyfon er signaliseret at være i anmarsch. Lægtere, junks og andre smaafartøier søker straks ly, og den hele skibsfart staar omtrent stille. I juli maaned iaar var der saaledes ikke mindre end 6—7 dage, hvor alt arbeide paa havnen stod aldeles stille paa grund av signaliserede tyfoner, som imidlertid passerte forbi Hongkong. Naar dertil kommer, at arbeide med losning og lastning er forbudt paa søndage, medmindre der herfor erlægges en forholdsvis stor avgift, som det som regel ikke svarer sig for skibene at erlægge, vil man forstaa, at der i tyfonsæsonen kan paaføres skibene temmelig lange ophold i Hongkong.

Tyfontiden regnes i Hongkong gjerne fra juli og utover høstmaanederne. Dog har man exempler paa, at tyfoner ogsaa har optraadt utenfor denne aarstid.

De sanitære forholds indflydelse paa skibsfarten. De sanitære forhold i Hongkong var i 1908 gjennemgaaende noget mindre gunstige end det foregaaende aar. Antallet av pesttilfælde var adskillig større, medens de andre epidemiske sygdomme holdt sig omtrent paa samme niveau som tidligere.

Store anstrengelser er i de senere aar blit gjort fra myndigheternes side for at bekjæmpe sygdomme, som periodisk optræder i kolonien, og det synes, som om disse anstrængelser nu krones med held. I det forløpne halvaar av indeværende aar har nemlig de sanitære forhold været overmaade gode.

Hongkong er — vistnok væsentlig paa grund av sit tidligere mindre gode ry i sanitær henseende — jevnlig erklæret «an infected port» av de omliggende større havne, uten at dette dog som regel medfører andre ulemper for skibsfarten, end at skibene ved ankomst fra Hongkong maa underkaste sig en lægevisitation. For nylig har handelskammeret i Hongkong tat op denne sak, idet det formener, at de fleste av de omliggende havne er for snare til at erklære Hongkong for «infected». De henvendelser, som i den anledning har været rettet, har imidlertid tilsyneladende været resultatløse.

I det hele tat synes det, som om man i fremtiden kan regne med bedre sanitære forhold i Hongkong og derav følgende mindre ulemper for skibsfarten.

Indhold:

Kina (Shanghai s. 231. — Hongkong. s. 239.)

CENTRALTRYKKERIET — KRISTIANIA

KONSULATBERETNINGER

UTGIT AV UTENRIKSDEPARTEMENTET MED BISTAND AV NORGES OPLYSNINGS-KONTOR FOR NÆRINGSVEIENE

Nr. 12. **Maanedsutgaven.** **31. december 1909.**

Konsulatberetninger» utkommer i to utgaver, en ukeutgave og en maanedsutgave. Kan bestilles ved alle postanstalter, i Kristiania i «Farmand»s expedition, Toldbodgt. 31. Abonnementspris for uke- og maanedsutgaven tilsammen kr. 3.00 pr. aar og for utenbysboende porto 20 øre.

Algeriet.

(Import. — Export. — Trælast. — Skibsfart. — Havneforhold. — Vin. — Korn. — Tobak. — Fiskerier. — Skogdrift. — Olje. — Finanser. — Jernbaner.)

Aarsberetning*) for 1908 fra konsul *Severin Houge*, Alger.

Handel. Totalværdien av Algeriets handelsomsætning med Frankrike, de franske kolonier og utlandet beløp sig i 1908 til 821 631 000 frcs., mot 841 798 000 frcs. i 1907. Regner man derimot Algeriets eget forbruk av fremmede varer og dets utførsel av egne varer, blir tallet 768 474 000, mot 786 707 000 i 1907.

Algeriet har importeret fremmede varer til eget forbruk for 449 269 000 frcs. og exporteret av egen produktion for 319 205 000 frcs., mot i 1907 henholdsvis 448 219 000 og 338 488 000 frcs. Importen er med andre ord øket med 1 050 000 fr., mens exporten er avtat med 19 283 000 fr.

Importen fra Frankrike beløp sig til 379 866 000 fr., fra de franske kolonier og utlandet til 69 403 000 fr.; de tilsvarende tal for 1907 var 384 502 000 fr. og 63 717 000 fr.

Exporten til Frankrike gik op til 225 983 000 fr., mot 250 146 000 fr. i 1907, til kolonierne og utlandet til 93 222 000 fr., mot i 1907 88 342 000 frcs.

Hvad Frankrike angaar, er saaledes baade import og export avtat i 1908, henholdsvis med 4 636 000 og 24 163 000 fr., mens forholdet er det omvendte for koloniernes og utlandets vedkommende, idet importen her er steget med 5 686 000 fr. og exporten med 4 880 000 fr.

Fordelt paa de 4 hovedgrupper av varer viser importen følgende summer:

	Fra Frankrike. Francs.	Fra utlandet. Francs.
Dyr, dyriske produkter	15 879 000	15 016 000
(i 1907	16 448 000	11 984 000)
Vegetabilske stoffer	48 542 000	26 334 000
(i 1907	46 859 000	25 870 000)
Mineraler	16 096 000	12 679 000
(i 1907	15 876 000	11 724 000)
Fabrikvarer	299 349 000	15 374 000
(i 1907	305 279 000	14 139 000)

De fra utlandet importerede varers værdi fordeler sig saaledes:

	1908. Francs.	1907. Francs.
Levende dyr	11 239 000	7 465 000
Dyriske produkter	3 319 000	4 092 000
Fiskevarer	439 000	404 000
Mel, kornvarer	3 095 000	2 232 000
Frugt og frø	2 054 000	1 832 000
Kolonialvarer	10 414 000	10 022 000
Oljer og essenser	2 777 000	2 461 000
Medicinske varer	145 000	131 000
Trælast, alle slags	7 048 000	8 389 000
Garvebark, safran	389 000	340 000
Forskjellige vegetabilier	322 000	320 000
Drikkevarer	82 000	86 000
Kul, marmor, petroleum	11 880 000	10 556 000
Metaller	799 000	1 168 000
Kemiske produkter	792 000	266 000
Malervarer, sæper	153 000	83 000
Glas, stentøi	632 000	579 000
Repslagerarbeide, traad	378 000	315 000
Klær, klædesvarer	1 780 000	1 702 000
Papir, papirvarer	283 000	316 000
Skind- og lærvarer	720 000	617 000
Metalarbeider	5 900 000	5 760 000
Vaaben, ammunition	42 000	36 000
Møbler og trævarer	593 000	577 000
Musikinstrumenter	53 000	46 000
Kurvarbeider	653 000	560 000
Diverse produkter	3 395 000	3 305 000

De indførte varemængders værdi fordeler sig saaledes paa de forskjellige lande:

England	15 408 000	13 778 000
Marokko	11 873 000	8 079 000
Brasilien	7 529 000	7 210 000
Forenede Stater	5 805 000	5 223 000
Spanien	5 198 000	4 367 000
Tunis	4 422 000	5 762 000
Italien	2 650 000	2 781 000
Østerrike-Ungarn	2 548 000	2 597 000
Tyskland	2 338 000	2 452 000
Tyrkiet	2 016 000	1 612 000
Holland	1 599 000	966 000
Rumænien	1 460 000	2 304 000
Sverige	1 395 000	865 000
Schweiz	1 190 000	1 044 000
Rusland	892 000	1 733 000
Belgien	811 000	677 000
Kina	691 000	594 000
Britisk Indien	292 000	371 000
Kanada	292 000	153 000
Danmark	4 000	2 000
Norge	4 000	62 000
Andre lande	914 000	1 238 000

*) Et utdrag av beretningen, der allerede er indtat i ukeutgaven, utelates her.

Fra følgende lande viser importværdien øk-n i n g med efternævnte beløp:

Marokko 3 794 000 francs, England 1 702 000, Spanien 831 000, Holland 633 000, Forenede Stater 582 000, Sverige 530 000, Tyrkiet 404 000, Brasilien 319 000, Schweiz 146 000, Kanada 139 000, Belgien 134 000, Kina 97 000 og Danmark 2 000 francs.

Derimot er importen f o r m i n d s k e t fra: Tunis 1 340 000 francs, Rumænien 844 000, Rusland 841 000, Serbien 161 000, Italien 131 000, Tyskland 114 000, Britisk Indien 79 000, N o r g e 58 000 og Østerrike-Ungarn 49 000 francs.

Av artikler, hvis import er ø k e t, kan nævnes: Levende dyr 3 774 000 frcs., kul 1 632 000, mel og korn 862 000, kemiske produkter 526 000, kolonialvarer 392 000, oljer 316 000, kaffe 291 000, frugt og frø 222 000 fr.

De artikler, som opviser nogen større n e d-g a n g i importværdi, er: Trælast 1 341 000 fr., dyriske produkter 773 000, raa huder 465 000, uld 437 000, petroleum 407 000, metaller 369 000 fr.

Importen av t r æ l a s t stiller sig i forhold til 1907 saaledes, at der fra utlandet er indført 3 213 tons mindre, fra Frankrike 2 596 tons mere, heri ikke medregnet jernbanesviller, ekebjælker og ekestav.

Følgende opgave viser trælastexporten fra de forskjellige lande til Algeriet i 1908:

	Rundlast.	Anden last. Over 80 mm.	80—35 mm.	Under 35 mm.	Kassebord.	Ialt.
Østerrike	—	1 374 tons	7 522 tons	8 041 tons	431 tons	17 368 tons
Sverige	—	—	10 585 »	1 532 »	—	12 117 »
Rumænien	—	357 »	4 796 »	5 152 »	482	10 787 »
Rusland	—	72 »	2 558	767 »	—	3 397 »
Kanada	—	—	2 644 »	—	—	2 644
Italien	519 tons	—	—	—	20 »	539 »
Forenede Stater	—	2 241	—	—	—	2 241 »
Tyskland	497 »	—	—	—	—	497 »
Tyrkiet	186 »	95 »	—	—	—	281 »
Andre lande	54 »	94 »	69 »	55 »	—	272 »
Tilsammen	1 256	4 233	28 174	15 547	933	50 143 tons
Værdi	88 000	444 000	3 099 000	1 710 000	233 000 fr.	
(i 1907	80 000	767 000	3 127 000	2 048 000	281 000 »)	

Totalværdi for 1908: 5 574 000 frcs., mot 6 303 000 fr. i 1907. Der blev saaledes i 1908 importeret for 729 000 frcs. mindre end i 1907.

Fra F r a n k r i k e blev i 1908 av trælast importeret:

Tons:	2 094	1 631	3 759	3 727	55	11 266
Værdi:	188 000	171 000	432 000	429 000	14 000	1 234 000

Der blev altsaa i 1908 importeret for 265 000 frcs. mere fra Frankrike end i 1907.

E x p o r t e n av Algeriets egne varer, som i 1908 beløp sig til 225 983 000 frcs. til Frankrike og 93 222 000 fr. til utlandet og de franske kolonier, fordeler sig saaledes paa de 4 hovedgrupper av varer:

	Til Frankrike. Frcs.	Til utlandet. Frcs.
Dyr, dyriske produkter	61 731 000	8 539 000
(i 1907	55 234 000	7 420 000)
Vegetabilske stoffer	150 069 000	45 886 000
(i 1907	183 121 000	42 211 000)
Mineraler	8 253 000	29 520 000
(i 1907	6 806 000	31 840 000)
Fabrikvarer	5 930 000	9 277 000
(i 1907	5 085 000	6 871 000)
Totalværdi i 1907	250 146 000	88 342 000

Exportværdien til utlandet og de franske kolonier stiller sig for de enkelte varer saaledes:

	1908. Frcs.	1907. Frcs.
Mineraler	19 738 000	23 878 000
Korkbark	11 153 000	13 910 000
Mel, kornvarer	11 123 000	7 344 000
Alfa, krølhaar	10 426 000	10 618 000
Fosfat	9 782 000	7 962 000
Kolonialvarer, tobak	4 910 000	4 449 000
Vævede varer	3 878 000	3 333 000
Levende dyr	3 383 000	1 590 000
Fiskevarer	2 685 000	1 405 000
Dyriske produkter	2 465 000	4 421 000
Oljer	2 319 000	216 000
Vin	1 502 000	1 898 000
Hø, halm, kli	1 494 000	982 000
Kemiske produkter	1 479 000	900 000
Frugt og frø	1 404 000	1 018 000
Garvebark	1 344 000	1 631 000
Vaaben, ammunition	605 000	Intet.
Skind- og lærvarer	418 000	249 000
Sæper, parfumer	390 000	282 000
Metalarbeider	382 000	345 000
Papir, papirvarer	299 000	272 000
Medicinske urter	211 000	145 000
Møbler, musikinstrumenter	131 000	109 000
Glas, fayance	122 000	65 000
Taugverk	92 000	90 000
Kurvarbeider	67 000	47 000
Andre fabrikvarer	1 397 000	1 183 000

Til de forskjellige l a n d e blev der exporteret for efternævnte beløp, regnet i tusener av francs:

	1908.	1907.
Tunis	18 262	7 204
England	17 789	19 611
Belgien	9 945	14 469
Tyskland	8 286	11 458
Italien	7 221	5 116
Marokko	5 090	2 652

	1908.	1907.
Holland	4 985	6 069
Østerrike	4 339	3 773
Rusland	4 236	5 401
Spanien	3 672	2 956
Forenede Stater	1 776	2 506
Grækenland	872	272
Sverige	464	534
Portugal	373	454
Malta, Gibraltar	369	648
Danmark	246	204
Egypten	146	96
Rumænien	110	87
Tripolis	139	51
Tyrkiet	72	137
Schweiz	55	148
Norge	24	52

Exporten til følgende lande er steget i forhold til 1907 med følgende beløp (i 1 000 fr.):

Tunis	11 058	Østerrike	566
Marokko	2 438	Tripolis	88
Italien	2 105	Egypten	50
Spanien	716	Danmark	42
Grækenland	600	Rumænien	23

Derimot er der nedgang i exporten til:

Belgien	4 524	Malta, Gibraltar	279
Tyskland	3 172	Schweiz	93
England	1 882	Portugal	81
Rusland	1 165	Sverige	70
Holland	1 084	Tyrkiet	65
Forenede Stater	730	Norge	28

Exporten av efternævnte produkter er steget i forhold til 1907 med efternævnte beløp (i 1 000 fr.): Kornvarer 3 779, oljer 2 103, fosfat 1 820, levende dyr 1 793, fiskevarer 1 280, vaaben 605, kemiske produkter 579, vævede varer 545, hø, halm, kli 512, tobak 428, frugt, frø 386.

Mens der er nedgang i exporten av: Mineraler 4 140, zinkmalm 1 272, jernmalm 1 023, blymalm 948, kobbermalm 756, korkbark 2 757, dyriske produkter 1 956, vine 396, garvebark 287.

De forskjellige landes vareomsætning med Algeriet var for de vigtigere varers vedkommende i 1908 følgende:

England har sendt 1 093 039 tons kul til Algeriet med en værdi av 24 096 893 francs, mot i 1907 1 109 688 tons til værdi 26 340 000 francs. Herav er imidlertid reexporteret som bunkerkul 684 850 tons, værdi 14 732 893 fr., saa at Algeriets eget forbruk av engelske kul utgjør 408 189 tons til en værdi av 9 364 000 francs. Av maskiner og maskindele er importeret fra England for 3 074 000 fr., skibe 1 048 000, garn, traad av bomuld 255 000, vævede bomuldsvarer 216 000, metalvarer 199 000, fortinnet jern 149 000 og bomuldsfrøolje 143 000 fr.

Til England er fra Algeriet exporteret: Alfa for 6 341 000 fr., jernmalm 5 243 000, fosfat 1 945 000, byg 1 562 000, zinkmalm 1 223 000, johannesbrød 474 000, forstoffer 231 000, raa huder 188 000 og tilberedt fisk 115 000 fr.

Tyskland har exporteret til Algeriet kul for 395 000 fr., maskiner og maskindele 330 000, tobaksblade 320 000, metalarbeider 175 000, papir og papirvarer 117 000, oljer og essenser 68 000, raa huder 67 000 og poteter 61 000 fr.

Fra Algeriet har Tyskland faat: fosfat 2 862 000 fr., korkbark 1 785 000, zinkmalm 867 000, vegetabilsk krølhaar 818 000, jernmalm 530 000, raa huder 313 000, raa uld 256 000, raa vinsten 180 000, vin og mistelle 142 000 og blymalm 117 000 fr.

Algeriets import fra Belgien bestod av: Vognmakerarbeide 128 000 fr., kemiske gjødningsstoffer 127 000, tobaksblade 95 000, speilglas 64 000, cigarer 53 000, glasvarer 44 000, vaaben 35 000, maskiner 31 000; og exporten dit: zinkmalm 6 912 000 fr., korkbark 710 000, vegetabilsk krølhaar 453 000, blymalm 432 000, fosfat 274 000, garvebark 241 000, vinsten 158 000, raa huder 147 000 og alfa 106 000 fr.

Fra Holland er der kommet ost for 810 000 francs, superfosfat 234 000, tobaksblade 132 000, kul 92 000, glaubersalt 88 000, metalarbeider 79 000 fr.; og til Holland er sendt jernmalm 2 701 000 fr., fosfat 944 000, korkbark 840 000, vin og mistelle 125 000, tobak 114 000 og vinsten 99 000 fr.

De Forenede Staters export til Algeriet bestod av: bomuldsfrøolje 2 072 000 fr., maskiner 1 331 000, petroleum 857 000, tobaksblade 551 000, ekestav 364 000, trælast 266 000, salt kjød og hermetik 170 000 fr., og importen derfra var: korkbark 484 000 fr., vinsten 413 000, træ til finsnedkerarbeide 334 000, vegetabilsk krølhaar 227 000 og raa gjetehuder 187 000 fr.

Østerrike-Ungarn har forsynet Algeriet med: trælast 1 889 000 fr., tobaksblade 168 000, kassebord 108 000, tørrede grønsaker 101 000, møbler 55 000 fr., og har fra Algeriet faat: korkbark 1 772 000 fr., fosfat 699 000, vegetabilsk krølhaar 542 000, jernmalm 467 000, fikener 544 000 og forarbeidet kork 119 000 fr.

Fra Rusland er indført trælast for 373 000 fr., petroleum 349 000, ekestav 115 000, oljer 30 000, tobaksblade 17 000 fr., og til Rusland er exporteret korkbark 3 587 000 fr., fosfat 367 000, vegetabilsk krølhaar 238 000 og raa huder 31 000 fr.

Spanien har sendt: tørret og syltet frugt 520 000 fr., poteter 484 000, leketøi 410 000, frisk frugt 388 000, tørret og preserveret fisk 355 000, grønsaker 254 000, jordnøtter 244 000, safran 222 000, raa uld 205 000 fr., og har fra Algeriet faat: fosfat 1 398 000 fr., korkbark 378 000, blymalm 280 000, alfa 180 000 og trækul 160 000 fr.

Italiens export til Algeriet utgjorde: koraller 750 000 fr., raasilke 315 000, urenset svovl 295 000, ekestav 195 000, ost 168 000, kurvarbeider 131 000, maskiner 87 000, renset svovl 77 000 fr., og dets import derfra var: fisk 2 058 000 fr., vegetabilsk krølhaar 1 095 000, garvebark 974 000, fosfat 498 000, superfosfat 491 000, raa huder 359 000, forstoffer 356 000, gammelt jern og staal 310 000 og snedkertræ 240 000 fr.

Fra Tunis er indført: Levende dyr 651 000 fr., mel- og kornvarer 700 000, korkbark 615 000, møbler og trærbeider 291 000, blymalm 261 000, raa huder 161 000, alpachavarer 158 000 fr., og til Tunis er exporteret: mel- og kornvarer 7 720 000 fr., levende dyr 3 158 000, olivenolje 1 896 000, bomuldsvarer 1 017 000, klær og lintøi 979 000, gryn 816 000 og forstoffer 301 000 fr.

Marokko har utført til Algeriet: Levende dyr 10 277 000 fr., kornvarer 502 000, matter 374 000, raa huder 161 000, raa uld 116 000 fr., og har faat derfra: bomuldsvarer 969 000 fr., tobak 764 000, vin og likører 413 000, klær og lintøi 251 000, hvetemel 228 000 fr.

Skibsfart. Norges skibsfart paa Algeriet utgjorde i 1908 efter den officielle statistik:

Ankomne skibe.

	Med last.		I ballast.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Alger	25	31 137	1	336
Oran	12	12 818	2	2 091
Bône	3	2 359	6	4 488
Bougie	1	1 099	2	1 770
Arzew	6	5 238	3	3 132
Philippeville	1	1 582	—	—
Mostaganem	1	972	—	—
Ialt	49	55 205	14	11 817

Avgaaede skibe.

Alger	2	2 737	26	30 307
Oran	9	9 902	6	5 715
Bône	9	6 979	2	1 622
Bougie	3	2 869	—	—
Arzew	7	6 901	2	1 469
Philippeville	—	—	1	1 582
Mostaganem	1	972	—	—
Ialt	31	30 360	37	40 695

Den samlede franske og utenlandske skibsfart paa Algeriet i 1908 — skibe, som gaar i kystfart eller kun anløper for at kulle, ikke medtagne — var i sammenligning med 1907:

Ankomne skibe:

Med last:	1908.	1907.
Franske	2 583 dr. 2 507 866 t.	2 446 dr. 2 208 169 t.
Utenlandske	1 534 » 1 842 667 t.	1 322 » 1 425 664 t.
Tils.	4 117 dr. 4 350 533 t.	3 768 dr. 3 633 833 t.
I ballast:		
Franske	85 dr. 67 964 t.	99 dr. 63 904 t.
Utenlandske	526 » 487 216 t.	604 » 581 206 t.
Tils.	4 728 dr. 4 905 713 t.	4 471 dr. 4 278 943 t.

Avgaaede skibe:

Med last:		
Franske	2 644 dr. 2 616 070 t.	2 625 dr. 2 411 037 t.
Utenlandske	1 685 » 2 021 516 t.	1 631 » 1 759 499 t.
Tils.	4 329 dr. 4 637 586 t.	4 256 dr. 4 170 536 t.
I ballast:		
Franske	79 dr. 52 982 t.	68 dr. 36 919 t.
Utenlandske	386 » 338 396 t.	344 » 309 908 t.
Tils.	4 794 dr. 5 028 964 t.	4 668 dr. 4 517 363 t.

Den utenlandske skibsfart viser en opgang av 134 ankomne skibe med 323 013 reg. tons, den franske en opgang av 123 med 303 757 tons.

Av utenlandske skibe ankom ialt i 1908:

	2 060 skibe dr.	2 329 883 tons.
mot i 1907	1 626 » »	2 006 870 »
og avgik	2 041 » »	2 359 912 »
mot i 1907	1 975 » »	2 060 407 »

Utlandets skibsfart fordeler sig saaledes paa de enkelte lande:

	Antal.	Tons.		Antal.	Tons.
England	525	842 646	Italien	346	136 778
Tyskland	286	627 380	Danmark	92	101 589
Spanien	495	279 591	Holland	73	91 199
Osterrike-Ungarn	56	66 007	Grækenland	18	28 588
Norge	58	62 355	Sverige	21	23 218
Belgien	36	42 069	Rusland	13	17 682

(Uoverensstemmelsen mellem denne sidste tabel og tabellen over antallet av ankomne norske skibe til de forskjellige algierske havne skriver sig fra, at skibe, der paa samme reise har anløpet to algierske havne, i sidste tabel kun er anført én gang.)

Blandt de skibe, der ankom fra eller avgik til utlandet eller de franske kolonier med last, indtar den utenlandske tonnage en overveiende plads i forhold til den franske, som det sees av efterfølgende tal:

	Franske skibe.	Utenlandske skibe.
Ankomne	423 377 tons.	1 815 894 tons.
Avgaaede	424 975 »	1 992 931 »

Den franske tonnage har altsaa deltat med ca. 18 %, mens den i 1907 deltok med 15.5 %, i 1906 med 20 % og i 1905 med 21.5 %.

Den samlede ankomne og avgaaede tonnage (kystfart iberegnet) fordeler sig saaledes paa de forskjellige større havnebyer:

	1908.		1907.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Alger	10 830	13 097 780	11 827	14 307 549
Oran	6 877	5 650 874	6 102	4 589 814
Bône	3 673	1 626 531	3 405	1 531 256
Philippeville	2 426	1 406 338	2 338	1 227 253
Bougie	1 897	1 015 638	1 842	837 789

Til Algers havn ankom i 1908 for kulling 1 709 skibe med en drægtighet av 3 633 243 tons, mot 2 250 dr. 4 568 352 tons i 1907. Oran blev i 1908 som kulplads besøkt av 394 skibe dr. 673 443 tons.

I aarets løp har ingen paamønstringer, men 3 avmønstringer fundet sted; ingen rømning er anmeldt. Opsparede hyrebeløp er heller ikke indbetalt til hjemsendelse.

Havneforhold. Til underhold av havne, fyre og sjømerker har administrationen i 1908 hat til disposition en sum av 610 000 fr. og til nybygninger 4 366 000 fr.

Alger. I den gamle havn er fuldført den i 1906 paabegyndte forbindelsesmolo mellem kaien og øen Al-Djefna; derved er et betydelig kaiareal indvundet. Andre forbedringsarbeider er projekteret, deriblandt en betragtelig forlængelse av den nordlige og østlige bølgebryter ved indløpet til havnen; dette vil derved bli noget smalere, men havnen vil byde større sikkerhet i stormfuldt veir. En større utstikkerkai indgaar ogsaa i projektet, der omfatter arbeider til et beløp av 14 millioner fr.; herav dækkes 4 mill. av koloniens fonds, resten av laan optat av Algers handelskammer. I den nye havn skrider arbeidet raskt fremad, men der vil endnu hengaa nogen aar, inden den kan tages i bruk. Paa grund av den indskrænkede bryggelinje, havnen disponerer over, kan skibe ikke fortøies direkte til kaien, al losning og lastning maa derfor foregaa i lægtere, hvad der medfører betydelige utgifter. Dette forhold vil ophøre, naar den nye havn engang er færdig.

Oran. Fra 1904 av har der været foretat betydelige opmudringsarbeider, som nu er færdige; herved er der langs de største kaier opnaadd en dybde av 9 meter og ved de mindre av 7 à 8 meter. Arbeidet med den nye havn drives med fuld kraft;

endel av havnen vil bli reserveret til station for krigsskibe, og den torpedoavdeling, der nu er stationeret paa Mers-el-Kebirs aapne red, vil bli henlagt til Oran.

Bône har ikke hat den fremgang, som den ved anlægget av sin store havn hadde gjort regning paa. Havnen blev bygget med en betydelig export av malm fra gruberne ved Ouenza for øie, men spørsmaalet om driften av disse gruber er fremdeles svævende; fra et kommercielt er det blit et politisk spørsmaal, idet de medlemmer av det franske deputeretkammer, der har saken under behandling, er en fraktion, der arbeider for at faa den eventuelle jernbane, der fra Ouenza skal føre malmen til kysten, lagt over Bizerte i Tunesien, eller ialfald en sidebane dertil, hvorved malmexporten helt eller delvis vil unddrages Bône; der er dog i den senere tid utsigt til, at saken vil bli avgjort til fordel for Bône.

Bougies og Philippevilles havne har ogsaa undergaat forbedringer, væsentlig for at gjøre dem fri for dønninger, saa at skibene kan lægge ind til kaien og likeledes ha sikker ankerplads.

Vinhøsten i 1908 utgjorde 7 803 734 hl., mot 8 601 228 hl. i 1907, altsaa en formindskelse av ca. 800 000 hl. Kvaliteten var imidlertid god, og priserne maa siges, uten egentlig at ha været høie, allikevel at ha git fortjeneste, ialfald for de større producenter. Den altoverveiende del gik til Frankrike, nemlig 6.3 millioner hl. til en værdi av ca. 68 mill. frcs. Til utlandet og de franske kolonier exportertes 111 000 hl. til værdi 1.2 million frcs.

Kornhøsten, som tegnet meget godt, svarte ikke til beregningerne. Tørke, sirokko, og paa enkelte steder græshopper bevirket, at avlingen blev temmelig liten; der har derfor hersket stor nød, især blandt den indfødte befolkning i departementet Constantine, hvor regjeringen har maattet støtte baade med brød- og saakorn, og større arealer ligger utilsaadd for kommende høst.

Tobaksavlen. Den i 1907 paalagte tobaksskat hadde tilfølge en indskrænkning i beplantningerne fra 7 200 til 5 500 hektar, men da loven er blit anvendt med megen lempe, er tilliden hos producenterne atter vendt tilbake, og i 1908 omfattet tobaksplantningerne 6 850 hektar. Dels paa grund av græshopper og dels paa grund av daarlige klimatiske forhold blev høsten ikke saa god som beregnet. Priserne varierte efter kvalitet og produktionssted fra 180 til 40 frcs. pr. dt. Den franske stats kjøp av algiersk tobak gik op til 23 230 dt. til en gjennemsnitspris av frcs. 68.20 pr. dt. Skatten indbragte i statskassen 5 387 000 frcs.

Fiskerierne langs kysten gav et utbytte av 3 899 000 frcs, altsaa 289 000 frcs. mere end i 1907, idet sardinfisket slog godt til; og hermetikfabrikkerne har hat meget arbeide.

Koralfisket er efter nogen aars fredning gjenoptat, men i liten utstrækning, og det hele utbytte har været 290 kg. til værdi 14 000 frcs.

Skogvæsenet. Statsskogene, hvis administration aarligaars foretar forbedringer ved anlæg av veie, bedre opsyn, nyplantninger og en rationel drift, er blit en god indtægtskilde for kolonien. Salget av korkbark har været mindre end foregaaende aar, exporten viser ogsaa en nedgang paa denne konto av 2.7 mill. frcs., dette skyldes for en del, at verdensmarkedet har været trykket, og at de der opnaadde priser ikke har staat i forhold til dem, der her er betalt for barken; dertil kommer at enkelte lande, særlig Rusland, der har været en av Algeriets bedste kunder, er gaat over til et nyt system for lukning av flasker, hvorved korken blir unødvendig. I cederskogene i Aurés (Batna) er der under aaret paabegyndt en uthugning av paa roten døde trær; et kvantum av 100 000 kubikmeter, for hvilket er betalt 625 000 frcs., skal uthugges i løpet av 5 aar; som brolægning, til jernbanesviller og lignende faar denne træsort her en stor anvendelse. I de algierske skoge findes ikke saa litet av en art ek (Quercus Mirbeckii — chêne zéen), der i de senere aar har fundet stor anvendelse som tøndestav; dens bark er meget rik paa garvesyre.

Minevæsenet. I 1908 er git 6 nye koncessioner til minedrift; idethele gjælder der 93 koncessioner i Algeriet, hvorav dog kun 54 utnyttes, derav 42 i departementet Constantine. I Oran og Alger findes ingen fosfatleier, i Constantine er der i 1908 fra 3 fosfatleier utvundet 373 402 tons.

Av saltsjøerne i departementet Oran er utvundet 15 283 tons salt.

Oljeproduktionen. Oliventræet gir fuld høst kun hvert andet aar; høsten i 1907 var meget stor, den i 1908 saa ubetydelig, at mange oljemøller maatte stanse sin drift av mangel paa frugt. Priserne steg til en usedvanlig høide, og lagrene blev saagodtsom uttømte.

Frugt. Produktionen av taffeldruer var ganske betydelig, og exporten derav gik op til 94 740 dt., mot 74 796 dt. i 1907. Exporten av appelsiner, mandariner og dadler er tiltat, medens exporten av friske grønsaker viser tilbakegang undtagen for artiskokkers vedkommende.

Kvægavlen hadde et godt aar, tiltrods for at regnet kom sent, og græsgangene i det indre var temmelig magre.

Bomuldsdyrkningen fortsattes forsøksvis i 1908, og det har vist sig, at en krydsning av egyptisk og Caravonicabomuld har git et godt produkt, som lover gode resultater for fremtiden.

Græshopperne, som allerede i slutten av 1907 viste sig i det sydligste territorium, har i løpet av vaaren og sommeren 1908, tildels begunstiget av sterke søndenvinde, trængt nordover i store sværme og foraarsaket betydelig skade. Det skyldes kun et intenst samarbeide mellem de forskjellige autoriteter og jordbrukerne, saavel europæiske som indfødte, at skaden ikke er blit uberegnelig stor. De direkte utgifter, som medgik til bekjæmpelsen av denne landeplage, beløp sig til 726 000 frcs.

Statsbudgettet var for 1908 bevilget med 107 887 200 frcs. i indtægt og 107 850 720 frcs. i utgift. Indtægterne overskred dog det paaregnede beløp med 7 108 643 frcs. De største poster paa indtægtsbudgettet er: told og derunder hørende oppebørsler 25 068 235 frcs., stempelavgifter og indregistreringsgebyrer 12 098 000, indtægter av skogvæsenet 4 020 000, av statseiendommene 2 236 000, av post-, telegraf- og telefonvæsenet 7 278 000, arabiske skatter 8 219 000 frcs. De væsentligste utgifter var: til jernbaner og offentlige arbeider 28.5 mill. frcs., landbruksvæsenet og kolonisationen ca. 8 mill., undervisningsvæsenet 7.6 mill., post-, telegraf- og telefonvæsenet 11.5 mill., finansforvaltningen 8.6 mill. frcs. Det store statslaan paa 175 millioner, som den algierske stat ved lov av 28. februar 1908 blev bemyndiget til at opta, er endnu ikke ordnet; den forlangte rente, 3¾ %, blev fundet for høi. I paavente av at opnaa bedre betingelser har det

franske finansministerium faat bemyndigelse til at yde den algierske stat de nødvendige forskud indtil 25 millioner frcs. Av et tidligere laan stod tilrest 4.5 mill. frcs.

Jernbanevæsenet. Den samlede længde av koloniens jernbaner var ved utløpet av 1908 3 237 kilometer, mot 3 192 km. i 1907, en lokalbane paa 45 km. mellem Oran og Arzev er blit indlemmet i det offentlige net. Indtægten av de samlede linjer utgjorde i 1908 42 843 756 frcs., mot 40 607 747 frcs. i 1907, eller en økning av 2 236 009 frcs., som for en stor del falder paa statsbanerne i departementet Oran, hvor oproret i Marokko foruten en betydelig transport av korn og alfa (espartogræs) gav anledning til en stor trafik med krigsmateriel og tropper. Efter statsbanerne kommer Compagnie Ouest-Algérien med en økning av 572 312 frcs. Den nylig av staten kjøpte bane Est-Algérien (Alger—Constantine —Biskra) har git et underskud av 527 557 frcs., der dels skyldes en reduktion av fragtsatserne, dels at den daarlige kornhøst i Constantine forringet trafikken.

Post-, telegraf- og telefonvæsenet har undergaat talrige forbedringer i 1908, dels ved oprettelse av nye stationer, dels ved forandringer i expeditionen. Indtægterne av postvæsenet viser fra 1907 en økning av 244 000 frcs., uten at det dog kan opvise saa store indkomster som for 1905, da den indenlandske porto blev nedsat fra 15 til 10 centimes for enkelt brev; de antages dog allerede i 1909 at kunne opvise de samme summer som før nedsættelsen. Telefonen viser en øket indkomst av 350 000 frcs., medens telegrafen har git et mindreutbytte av 56 722 frcs., der synes at hænge sammen med en almindelig slappelse i forretningslivet.

Bankvæsen. Fem bankinstituter arbeider i Alger med underavdelinger i en hel del byer i indlandet. Det største er Banque de l'Algérie, der utgir Algeriets pengesedler; dens omsætning i 1908 var ca. 1.4 milliard frcs. Dernæst kommer Compagnie Algérienne med 1 128 790 150 frcs., Crédit Foncier & Agricole de l'Algérie, en underavdeling av Crédit Foncier de France med 461 007 346 frcs., Crédit Lyonnais med 240 361 536 frcs. samt Crédit Agricole & Commercial Algérien med 160 448 806 frcs.

Sundhetstilstanden har under aaret været meget god; endel tilfælder av tyfus og kopper forekommer, men disse sygdomme har ikke paa lange tider optraadt epidemisk.

Chile.

Aarsberetning for 1908 fra generalkonsul *E. Rosenquist*, Valparaiso.

(Økonomiske forhold. — Salpeter. — Kobber. — Import. Export. — Skibsfart. — Valparaisos gjenopbyggelse. — Havneforhold. — Jernbanebygning. — Traadløs telegraf. — Immigration.)

Chiles økonomiske utvikling i 1908 vanskeliggjordes i høi grad ved følgerne av det foregaaende aars begivenheter. Den almindelige kommercielle krise og den herskende feber efter at starte spekulative foretagender resulterte i de største vanskeligheter for avsætningen av den enorme produktion samt i flere betydelige fallitter, hvilket tilsammen i forbindelse med nedgangen i vekselkursen praktisk talt lammet forretningslivet og stillet sig i høi grad hindrende iveien for nogen bedring.

Ikkedestomindre bidrog dog den betydelige nedgang i importen og den samtidige stigning i exporten i betydelig grad til at gjøre situationen lysere. Denne omstændighet i forbindelse med anbringelsen av et nyt laan til en værdi av 3 mill. £ gav den første foranledning til en bedring i vekselkursen, der i juni maaned stod paa det laveste punkt, nemlig $7^{15}/_{16}$ d., men steg til $12^{3}/_{16}$ d. henimot aarets utgang. De høieste og laveste kurser har siden 1900 været:

	Høiest.	Lavest.
1900	17 3/8 d.	15 7/8 d.
1901	17 5/16 »	13 3/16 »
1902	16 7/8 »	13 1/2 »
1903	16 15/16 »	16 1/8 »
1904	17 1/16 »	15 3/8 »
1905	16 1/2 »	14 1/16 »
1906	15 1/16 »	13 7/16 »
1907	13 7/8 »	8 »
1908	12 9/16 »	7 15/16 »

Statsindtægterne opgik i 1908 til $ 72 447 363 guld og $ 132 950 840 papir.

Statsutgifterne beløp sig til $ 39 102 507 guld og $ 197 719 009 papir. Med det guld, der var i behold den 31. december 1908 beregnet efter den dags kurs, $12^{11}/_{16}$ d., balancerte budgettet med $ 399 532 papir.

Statsgjælden til utlandet formindskedes i 1908 ved almindelig amortisation med £ 344 440, og beløp sig ved aarets utgang til ialt £ 20 392 900. Den indenlandske gjæld viste en utestaaende balance av $ 179 564 675 pr. 31. decbr. 1908, hvorav $ 150 000 000 svarer til seddelemissionen. Samme dato var papirpenge-konverteringsfondet $ 82 685 903 guld og $ 31 771 800 obligationer.

Salpeterindustrien arbeidet under meget ugunstige betingelser. Skjønt priserne sammenlignet med tidligere aar holdt sig tilsyneladende temmelig høie, virket stigningen i produktionsomkostningerne i den grad tærende paa fortjenesten, at mange av de selskaper, der er dannet i de sidste aar, og fremfor alt de, der hadde etableret sig i Antofagasta og Taltal distrikter, hadde den største vanskelighet ved at holde det gaaende. Det er ogsaa langt fra avgjort, at den avtale, der sluttedes mellem salpeterfabrikkerne den 31. mars 1909, vil kunne holde sig i nogen længere tid fremover, da det jo er klart, at selskaper, der arbeider paa solid basis og med sund økonomi, ikke vil finde sig i den omfattende produktionsindskrænkning, som avtalen kræver, alene for at bøte paa det mislige forhold, der er opstaat ved dannelsen av andre selskaper med langt mindre solid utvikling.

Gjennemsnitsprisen for salpeter, 95 %, fob. i lastehavnen var 7 sh. $7^{1}/_{4}$ d. pr. kvintal, mot 8 sh. $6^{1}/_{2}$ d. det foregaaende aar.

Kobber. Den indenlandske produktion av kobber steg betydelig i 1908, hvilket for en stor del skyldtes exploiteringen av det rike Collahuasi-distrikt. Exporten av kobber beløp sig til 811 096 spanske kvintaler, mot 578 678 kvintaler i 1907. Gjennemsnitsprisen i London pr. standard ton kobber var £ 60.13.10, mot £ 87.1.0 i 1907; ved aarets utgang var prisen £ 64.12.6, mot £ 63.0.0 i 1907.

Handel. For importhandelen var aaret 1908 ganske overordentlig ugunstig, paa grund av de allerede forhaandenværende altfor store oplag av de forskjellige varer. Exporthandelen opmuntredes derimot betydelig ved den lave vekselkurs. Republikkens samlede utenrikshandel beløp sig i 1908 til $ 586 413 241 guld, hvorav $ 267 264 169 falder paa importen og $ 314 274 093 paa exporten. Sammenlignet med det foregaaende aar viser disse tal en nedgang i importen av $ 26 417 686 og en stigning i exporten av $ 39 818 871.

Nedgangen i importen finder sin forklaring i det pludselige ophør av den exceptionelle efterspørsel efter alle slags varer, der hersket i tiden nærmest efter den store katastrofe samt i et overordentlig ringe behov for korn og mel av fremmed oprindelse, idet landet selv frembragte betydelige kvantiteter av disse artikler. Blandt de importartikler, der særlig viser nedgang, kan ogsaa nævnes myntet guld og sølv, der i 1907 viser en importværdi av $ 4 461 896, men i 1908 kun $ 313 662.

Stigningen i exporten skyldes væsentligst salpeterindustrien. Værdien av salpeterexporten beløp sig i 1908 til $ 233 865 403, hvilket er $ 27 662 453 mere end i 1907. Ogsaa guld og sølv samt andre mineraler av ringere værdi viser en lignende stigning. Av vegetabilske produkter falder den største stigning paa korn, der i 1908 exportertes til en værdi av $ 12 115 770, eller $ 8 584 583 mere end i 1907. Jod, kobber og enkelte andre metaller viser nedgang; kobber i barrer exportertes dog i større kvantiteter end i 1907, men paa grund av de lavere priser viser exportværdien for kobber en nedgang av $ 2 156 342. Bønner, hø, kløverfrø, mel og sleepers viser samtlige nedgang.

Den totale *import**) til Chile i 1908 beløp sig til:
$ 267 264 169 (pesos à 18 d.)
mot i 1907 $ 293 681 855

eller en nedgang av $ 26 417 686

Av denne nedgang falder paa nedennævnte lande: Storbritannien 31.4 %, Tyskland 28.35 %, Forenede Stater 9.12 %, Australien 6.4 %, Belgien 4.77 %, Frankrike 4.47 %, Norge 0.05 %.

Den totale *export* i 1908 beløp sig til:
$ 314 274 093
mot i 1907 $ 274 455 222

hvilket viser en stigning av $ 39 818 871

Av exporten gik til Storbritannien 47.52 %, Tyskland 21.50 %, Forenede Stater 14.02 %, Frankrike 6.08 %.

Exporten fordelte sig saaledes: Dyriske produkter $ 16 689 180, vegetabilske produkter $ 24 484 189, mineralske produkter $ 271 459 104, (derav kobber $ 24 596 501, salpeter $ 233 865 403 og jod $ 3 928 071).

Norsk skibsfart. Som det vil fremgaa av nedenstaaende statistik, viser den norske skibsfart i 1908 en betydelig stigning.

Opgave over til chilenske havne i 1908 ankomne norske fartøier.

	Dampskibe.				Seilskibe.			
	I utenriksk fart.		I kystfart.		I utenriksk fart.		I kystfart.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Arica	10	24 309	3	7 456	1	977	—	—
Pisagua	—	—	4	9 699	—	—	—	—
Junin	—	—	5	10 971	—	—	—	—
Iquique	1	2 556	11	27 989	3	3 835	5	7 716
Caleta Buena	—	—	2	5 213	1	1 332	—	—
Tocopilla	1	2 556	—	—	—	—	—	—
Antofagasta	12	30 248	—	—	2	2 533	—	—
Satico	—	—	—	—	—	—	4	4 762
Colosa	—	—	1	2 556	4	6 154	1	2 303
Megillones	—	—	1	2 765	2	3 599	2	3 340
Taltal	6	15 527	—	—	5	8 215	—	—
Caldera	1	2 556	—	—	1	2 095	—	—
Chañaral	—	—	—	—	1	1 725	—	—
Huasco	—	—	1	2 621	—	—	—	—
Coquimbo	2	5 112	—	—	—	—	—	—
Valparaiso	12	29 863	13	14 207	14	19 186	—	—
Los Vilos	—	—	1	2 156	—	—	—	—
Talcahuano	3	7 373	27	29 833	3	3 722	—	—
Tomé	—	—	14	15 379	—	—	—	—
Penco	—	—	4	4 541	—	—	—	—
Coronel	17	45 140	35	53 769	—	—	—	—
Lota	—	—	2	2 197	—	—	—	—
Valdivia	—	—	27	31 117	—	—	—	—
Puerto Montt	—	—	24	26 364	—	—	—	—
Ancud	—	—	26	28 561	—	—	—	—
Puerto Grille	—	—	18	19 626	—	—	—	—
Melinka	—	—	23	25 339	—	—	—	—
Quellon	—	—	25	25 070	—	—	—	—
Punta Arenas	4	7 949	14	18 008	4	3 167	—	—
Ialt	69	173 189	281	365 417	41	56 540	12	18 121

Ialt ankom av norske fartøier til chilenske havne:

	Dampskibe.		Seilskibe.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
1908	350	538 606	53	74 661
1907	184	299 613	64	87 437
Stigning eller tilbakegang i 1908	+ 166	238 993	− 11	12 776

Den norske skibsfart paa de vigtigste havne stillet sig saaledes:

Arica.

	Dampskibe.		Seilskibe.	
1908	10	24 309	1	977
1907	2	4 832	1	1 399

*) En i beretningen indeholdt opgave over importen fra Norge, der er indtat i ukeutgaven, utelates her.

Iquique.

	Dampskibe.		Seilskibe.	
1908	1	2 556	3	3 835
1907	—		1	1 051

Antofagasta.

1908	12	[illegible]248	2	2 533
1907	—		9	15 695

Taltal.

1908	6	15 527	5	8 215
1907	6	13 756	5	5 993

Valparaiso.

1908	12	29 863	14	19 186
1907	18	33 594	17	21 291

Talcahuano.

1908	3	7 373	3	3 722
1907	—	—	—	

Coronel.

1908	17	45 140	—	—
1907		—	—	—

Punta Arenas.

1908	4	7 949	4	3 167
1907	16	26 441	3	1 838

Valparaisos gjenopbyggelse efter det voldsomme jordskjælv den 16. august 1906 har skredet raskt frem. Gaterne er gjort bredere og mere like, og paa ruinerne er reist vakre og velbyggede huser.

Valparaisos havn. De forbedringer i havnen, som er uomgjængelig nødvendige, idet havnens usikkerhet nu gjennem lange tider har git anledning til utallige klager, er endnu ikke iverksat.

Jernbanebygning. Jernbaneanlægget Arica—La Paz (Bolivia) er drevet med stor kraft, og 40 km. er allerede aapnet for trafik, mens yderligere 40 km. av banelegemet er færdig og kun mangler skinnelægning. Fuldførelsen av dette betydelige arbeide er betrodd firmaet Sir John Jackson Ltd.

Traadløs telegraf. En plan om at forbinde Magellan-territoriet med den øvrige republik ved traadløs telegraf har vundet regjeringens fulde tilslutning, og en lov om iverksættelse av arbeiderne hermed vil utvilsomt snart bli sanktioneret.

Immigrationen var meget betydelig i det forløpne aar. Regjeringens kolonisationsanlæg ved Talcahuano og Valparaiso mottok i 1908 6 024 indvandrere, mest spaniere, og for størstedelen industri- og landarbeidere.

Réunion.

Aarsberetning for 1908 fra konsul *Albert Blay*, St. Denis.

Export. Den Réunions export opgik i 1908 til en totalværdi av frcs. 15 287 000. Om de vigtigste exportartikler kan anføres følgende:

Sukker. Produktionen av sukker, der næsten i sin helhet sendes til Frankrike, beløp sig i 1908 til 47 234 tons til en værdi av ca. 10 mill. frcs.

Vanille. Produktionen opgik til ca. 50 tons til en værdi av ca. 800 000 frcs.

Kaffe. Exporten utgjorde i 1908 ca. 120 000 kg.

Essenser. Der exportertes i 1908 av geranium og forskjellige andre sorter essenser for ca. 1¼ mill. frcs.

Importen opgik i 1908 til en totalværdi av frcs. 11 813 000. Blandt de forskjellige importartikler i 1908 kan nævnes:

Levende dyr	frcs.	347 656
Produkter av dyr	»	428 156
Fisk	»	623 322
Mel	»	3 489 738
Vegetabilske oljer etc.	»	674 990
Trælast	»	69 967
Drikkevarer	»	921 682
Marmor og andre stenarter	»	590 340
Metaller	»	157 740
Kemiske produkter	»	267 582
Stentøi og fajance	»	43 603
Tøier	»	1 971 240
Papir	»	161 782
Skind og lær	»	142 223
Metalarbeider	»	697 816
Vaaben og ammunition	»	3 645
Møbler	»	4 358
Trævarer	»	6 559
Musikinstrumenter	»	1 274

Trælast. Av importen i 1908 bestod ⅕ av pitchpine fra Pensacola; resten kom fra Frankrike. Fra Norge er der ikke foregaat nogen direkte import siden aaret 1905.

Skibsfart. Réunion blev i 1908 anløpet av følgende skibe:

		Tons.
13	franske dampskibe dr.	35 187
4	— seilskibe	884
24	engelske dampskibe	43 622
9	norske — »	6 158
1	tysk	3 556
Ialt 51	skibe dr.	89 407

Indhold:

Algeriet s. 243. — Chile s. 248. — Réunion s. 250.

CENTRALTRYKKERIET — KRISTIANIA